

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ

ဒုတိယတွဲ

မြန်မာနိုင်ငံ ဗဟိုစာရင်း
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

မာသနာ ၂၅၀၉

ကောဇာ ၁၃၂၇

ခရစ် ၁၉၆၅

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ

ဒုတိယတွဲ

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာ့အဖွဲ့
ပံ့ပိုးတိုက်တွဲ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၀၉

ကောဇာ ၁၃၂၇

ခရစ် ၁၉၆၅

မုန်ကန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေးစာတိုက်—ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်တွင် (ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာတင် ဝန်ဆောင်သံဃအဖွဲ့က တည်းဖြတ်ပြီး)
အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိချုပ် ဝဏ္ဏကျော်ထင် ဦးချစ်တင် (မှတ်ပုံတင်အမှတ်-၀၁၂၂/
၀၁၈၆)က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ

(ဒုတိယတွဲ)

ဗြဟ္မသားဗုဒ္ဓိရာ မာတိကာ

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၇-ဆအနုဿတိနိဒ္ဒေသ

၁-ဗုဒ္ဓါနုဿတိကထာ

၁။	အနုဿတိမည်ခြင်း၏အကြောင်း		၁
၂။	အနုဿတိဆယ်ပါး၏ ဝစနတ္ထနှင့် တရားကိုယ်အဖွင့်		၂
၃။	ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း ပွားများလိုသော ယောဂီသည် ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်ကိုပွားများပုံ		၄
၄။	ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသောကြောင့် အရဟံ မည်ပုံ	...	၆
၅။	ကိလေသာ ရန်သူတို့ကို ပယ်သတ်တတ်သောကြောင့် အရဟံ မည်ပုံ		၇
၆။	သံသရာဟူသော ရထားဘီး၏ အကန့်တို့ကို ဖျက်ဆီး တတ်သောကြောင့် အရဟံ မည်ပုံ		၇
၇။	အဝိဇ္ဇာသည် သံသရာစက်ဝန်း၏ ပုံတောင်း၊ ဇရာမရဏ သည် အကွပ်၊ သင်္ခါရအစ ဇာတိအဆုံးရှိသော တရား ဆယ်ပါးသည် အထောက်အကန်များမည်ပုံ		၈
၈။	ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာအစရှိသော တရားတို့သည် သင်္ခါရစသောတရားတို့၏အကြောင်းအသီးသီးဖြစ်ပုံ		၈
၉။	ဥပါဒါန်ကြောင့် ကမ္မဘဝ၊ ဥပပတ္တိဘဝ၊ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏတို့ဖြစ်ပုံ		၁၁
၁၀။	အဝိဇ္ဇာသည်အကြောင်း၊ သင်္ခါရသည် အကျိုးစသည်ဖြင့် နာမ်ရုပ်တို့၏ အကြောင်းကို ပိုင်းခြား သိတတ်သော ပညာသည် ဓမ္မဋ္ဌိတိညာဏ် မည်ပုံ		၁၂

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၁။	ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရား၏ အလွှာလေးမျိုး၊ အခွန်သုံးမျိုး၊ ခြင်းရာနှစ်ဆယ်နှင့် အစပ်သုံးမျိုးအဖွင့်	၁၃
၁၂။	ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို ဓမ္မဋ္ဌိတိညာဏ်ဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန် စွာ ထိုးထွင်းသိပြီးလျှင် ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားတို့၌ တပ်မက်ခြင်းကင်း၍ သံသရာစက်၏ အကန့်တို့ကို ဖျက် ဆီးတတ်သောကြောင့် အရဟံ မည်ပုံ ...	၁၅
၁၃။	မြတ်သောအလှူဝတ္ထုကို သိတော်မူထိုက်သောကြောင့် အရဟံ မည်ပုံ	၁၆
၁၄။	ဘုရားရှင်အား သဟမ္ပတိဗြဟ္မာကြီးက မြင်းမိုရ်တောင် ပမာဏရှိသော ရတနာပန်းကုံးဖြင့် ပူဇော်ပုံနှင့် ဗိမ္ဗိ- သာရ၊ ကောသလစသော မင်းအပေါင်းတို့ကလည်း အသီးသီးပူဇော်ကြပုံ	၁၆
၁၅။	ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်တော်မူပြီးသည့်နောက်လည်း အသောက မင်းကြီးသည် ကိုးဆွဲခြောက်ကုဋေ အကုန်ခံ၍ ရှစ် သောင်းလေးထောင်သောကျောင်းတို့ကို ဆောက်လုပ် ပူဇော်ပုံ	၁၆
၁၆။	ဆိတ်ကွယ်ရာ၌သော်မှလည်း မကောင်းမှုကို ပြုတော် မမူသောကြောင့် အရဟံ မည်ပုံနှင့် အရဟံ အနက်ငါး မျိုးကိုဂါထာ	၁၇
၁၇။	မဖောက်မပြန် မိမိအလိုလို ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင် အလုံးစုံသော ဧညေ ယုဇ္ဈတို့ကို သိတော်မူသောကြောင့် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူပုံ	၁၈
၁၈။	ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး၊ စရဏ တဆွဲငါးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောကြောင့် ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော် မူပုံ	၂၁
၁၉။	ဝိဇ္ဇာနှင့် ပြည့်စုံသဖြင့် သဗ္ဗညုတညာဏ်တော်၌တည် လျက် သတ္တဝါတို့၏အကျိုးရှိမရှိ သိတော်မူပြီးလျှင်	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	စရုဏနှင့်ပြည့်စုံသဖြင့် မဟာကရုဏာတော်၌ တည်တော် မူ၍ သတ္တဝါတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်တော်မူပုံ...	၂၂
၂၀။	သုဂတ သဒ္ဓါ၏ အနက်လေးချက်အဖွင့်	၂၃
၂၁။	အပြစ်ကင်းသော အရိယမဂ်တည်းဟူသော သွားခြင်း ဖြင့် ဘေးမရှိရာနိဗ္ဗာန်သို့ ကြွသွားတော်မူတတ်သော ကြောင့် သုဂတ မည်ပုံ	၂၃
၂၂။	သေခြင်း ကင်းရာ အောင်မြေရပ်သို့ ကြွသွားတော် မူတတ်သောကြောင့် သုဂတ မည်ပုံ	၂၃
၂၃။	အရိယမဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာတို့ကို နောက်ထပ်တဖန် မဖြစ်စေပဲ ကြွသွားတော်မူတတ် သောကြောင့် သုဂတ မည်ပုံ	၂၄
၂၄။	သင့်သောအရာ၌ သင့်သောစကားကိုသာ ဆိုတော် မူတတ်သောကြောင့် သုဂတ မည်ပုံ	၂၆
၂၅။	“သင့်သော စကား”အရ စကားခြောက်ခွန်းအနက် နှစ်ခွန်းကိုသာ ဘုရားရှင် ပြောတော်မူကြောင်းကို မူလပဏ္ဏာသ, အဘယရာဇကုမာရသုတ်တွင် လာသည့် အတိုင်း ပြဆိုခြင်း	၂၆
၂၆။	ခန္ဓာဒိလောကကို ဒုက္ခ, သမုဒယ, နိရောဓ, နိရောဓသို့ ရောက်ကြောင်း အရိယမဂ်သဘောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူသောကြောင့် လောကဝိဒ္ဓ မည်တော်မူပုံ ...	၂၆
၂၇။	သင်္ခါရ, သတ္တ, ဩကာသဟူသော လောကသုံးပါးတို့၏ အကျယ်နှင့် သင်္ခါရလောက ၁၂-မျိုး	၂၇
၂၈။	အလုံးစုံသော သတ္တလောကကို အာသယ စသော အားဖြင့် ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ ကုန်အောင်သိတော်မူပုံ	၃၀
၂၉။	ဩကာသလောကတွင် ပါဝင်သော စကြဝဠာတခု၏ အလျား, အနံ, အဝန်းပမာဏနှင့် ထိုစကြဝဠာတွင်းရှိ	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	မြေ, ထိုမြေကိုခံသော ရေ, ရေကိုခံသော လေတို့၏ ထုထယ်ပမာဏ	၃၁
၃၀။	မြင်းမိုရ်တောင်နှင့် တောင်စဉ်ခုနစ်ထပ်တို့၏ အမြင့် ပမာဏနှင့် ဟိမဝန္တာတောင်၏ အမြင့်, အလျား, အနံ ပမာဏ	၃၂
၃၁။	ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းဟု ခေါ်ဆိုရပုံနှင့် ဇမ္ဗူသပြေပင်၏ အလျား, အနံ, ပင်စည်, အဝန်းပမာဏ	၃၃
၃၂။	သခွက်ပင်, လက်ပံပင်စသော သစ်ကြီး ခုနစ်ပင်တို့၏ ပမာဏ	၃၄
၃၃။	လ, နေ, တာဝတိံသာဘုံ, အသုရာဘုံ, ကျွန်းကြီး လေးကျွန်းတို့၏ ပမာဏနှင့် ယင်းတို့ကို စကြဝဠာ လောကဓာတ်တခုခေါ်ပုံ	၃၄
၃၄။	သီလစသော ဂုဏ်တို့ဖြင့် ဘုရားရှင်ထက် ထူးချွန်လွန်ကဲ သူ မရှိခြင်းကြောင့် အနုတ္တရ မည်တော်မူပုံ	၃၅
၃၅။	ဆုံးမထိုက်သော လူယောကျ်ား, နတ်ယောကျ်ား, တိရစ္ဆာန်ယောကျ်ားတို့ကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမ တတ်သောကြောင့် ပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူပုံ....	၃၆
၃၆။	သီလစင်ကြယ်သူတို့အား ပဌမဈာန် စသည်တို့ကို၎င်း, သေက္ခ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အထက်မဂ်တို့ကို၎င်း ဟောကြား တော်မူ၍ ယဉ်ကျေးပြီးသူတို့ကိုလည်း သွန်သင်ဆုံးမ နည်းလမ်းပြတော်မူပုံ	၃၈
၃၇။	သတ္တဝါတို့ကို တထိုင်တည်းဖြင့် သမာပတ်ရှစ်ပါးတည်း ဟူသော အရပ်ရှစ်မျက်နှာတို့သို့ ဝင်စား ခြေသွား နိုင်အောင် နည်းလမ်းပြပေး ယဉ်ကျေးစေတော်မူတတ် သောကြောင့် အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော် မူပုံ	၃၈

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၃၈။	လ္လှ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါဟူသမျှတို့ကို ပစ္စုပ္ပန်၊ တမလွန်၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အကျိုးတို့ဖြင့် ထိုက်သင့်သလို ဆုံးမတော် မူတတ်သောကြောင့် သတ္တာ မည်ပုံနှင့် လှည်းကုန်သည်မှူးသဖွယ် ဖြစ်တော်မူသောကြောင့် သတ္တာ မည်တော်မူပုံ ၃၈	
၃၉။	လှည်းကုန်သည်မှူးသည် ငယ်သားတို့ကို စောရကန္တာရ စသော ခရီးခဲဘို့မှ လွန်မြောက်စေလျက် ဘေးလွတ်ရာ သို့ ပို့ဆောင်သည့် နည်းတူ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ဝေနေယျသတ္တဝါတို့ကို ဇာတိကန္တာရစသော ခရီးခဲ တို့ကို လွန်စေလျက် ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင် တော်မူပုံ ၃၉	
၄၀။	အမြတ်ဆုံး အပိုင်းအခြား၊ ကျွတ်ထိုက်သူ အပိုင်းအခြား အားဖြင့် ဒေဝမနုဿာနံဟု ဟောတော်မူသော်လည်း တိရစ္ဆာန်များပါ ပါဝင်ပုံ ၄၀	
၄၁။	စမ္မာပြည်သားတို့အား တရားဟောတော်မူသော ဘုရား ရှင်၏အသံတော်ကို အာရုံပြုရင်း သေဆုံးသောကြောင့် နတ်သားဖြစ်ရသော ဖားသူငယ် ဝတ္ထု ၄၀	
၄၂။	ဝိမောက္ခန္တိကခေါ် အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် အလုံး စုံသော ဥေယျတရားကို ဆရာမသင် ကိုယ်တော်တိုင် သိမြင်တော်မူသောကြောင့် ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူပုံ ၄၃	
၄၃။	သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို မိမိလည်းသိတော်မူ သူတပါး တို့ကိုလည်း သိစေတော်မူသောကြောင့် ဗုဒ္ဓ မည်တော် မူပုံ ၄၃	
၄၄။	နာမ် လေးမျိုးတို့တွင် ဘဂဝါဟူသော အမည်သည် နေမိတ္တိကနာမ် ဖြစ်ပုံ ၄၄	
၄၅။	လောကီ လောကုတ္တရာ ချမ်းသာတို့ကို ဖြစ်စေတတ် သော ဒါန၊ သီလ စသည့် အထွဋ်အထိပ်သို့ရောက်သော ဘုန်းပါရမီတော် ရှိခြင်းကြောင့် ဘဂဝါ မည်တော်မူပုံ.... ၄၈	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၄၆။	လောဘ အစရှိသော ခပ်သိမ်းကုန်သော ကိလေသာတို့ကို ချိုးဖျက်တော်မူပြီးသောကြောင့် အဂဝါ မည်တော်မူပုံ	၄၈
၄၇။	ဣဿရိယစသော ခြောက်ပါးသော ဘုန်းတော်တို့နှင့် ယှဉ်တော်မူသောကြောင့် အဂဝါ မည်တော်မူပုံ	၅၁
၄၈။	ကုသိုလ် အစရှိသော အသုံးစုံသော တရားတို့ကို ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဇာတ်၊ သစ္စာ၊ ဣန္ဒြေ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စသော အပြားတို့ဖြင့် ဝေဖန်ချဲ့ထွင်၍ ဟောတော်မူတတ်သောကြောင့် အဂဝါ မည်တော်မူပုံ	၅၃
၄၉။	ဒိဗ္ဗဝိဟာရ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရ၊ အရိယဝိဟာရစသော လောကီလောကုတ္တရာ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မတို့ကို အကြိမ်များစွာ မှီဝဲတော်မူတတ်သောကြောင့် အဂဝါ မည်တော်မူပုံ	၅၄
၅၀။	အဂသုံးပါးတို့၌ တဏှာဟု ဆိုအပ်သော သွားခြင်းကို အရိယမဂ်ဟူသော ခံတွင်းဖြင့် ထွေးအန် စွန့်လွှတ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် အဂဝါ မည်ပုံနှင့် အဂဝါ ပုဒ်ကို နိရုတ္တိနည်းဖြင့် ရုပ်ပြီးပုံ	၅၅
၅၁။	အရဟံ အစရှိသော ဂုဏ်တော်တို့ကို အကြိမ်ကြိမ် အောက်မေ့ဆင်ခြင်သော ယောဂီ၏ သန္တာန်၌ဖြစ်ပေါ်သောဈာန်သည်ပင် ဗုဒ္ဓါနုဿတိ မည်ပုံ	၅၅
၅၂။	ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ ရနိုင်သောအကျိုးများ	၅၇

၂-ဓမ္မာနုဿတိကထာ

၅၃။	ဓမ္မာနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းသော ယောဂီသည် သိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ကပ်၍ ပရိယတ္တိတရားနှင့် တကွ လောကုတ္တရာတရားကိုးပါး၏ ဂုဏ်တို့ကို အောက်မေ့ဆင်ခြင်ရပုံ	၅၈
-----	--	----

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၅၄။	သွာက္ခာတော ဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်အရ ပရိယတ္တိနှင့် တက္ခ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးကို ယူပြီးလျှင် ကြွင်းသော သန္နိဋ္ဌိက စသော ပုဒ်တို့အရမူ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးကိုသာ ကောက်ယူရပုံ ၅၈	
၅၅။	ပရိယတ္တိ တရား၏ အစ, အလယ်, အဆုံး သုံးပါးလုံး ကောင်းပုံ၊ အနက်, သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံပုံ၊ ထက်ဝန်းကျင် အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ဗြဟ္မစရိယကို ပြတတ်ပုံတို့ကို အကျယ်ဖွင့်ပြခြင်း ၅၈	
၅၆။	နိဗ္ဗာန်သည် သမ္မာပဋိပတ်အား လျော်၍ သမ္မာပဋိပတ် သည် နိဗ္ဗာန်အား လျော်သောကြောင့် သွာက္ခာတ မည်ပုံ ၆၅	
၅၇။	အရိယမဂ်သည် သဿတ, ဥစ္ဆေဒ စသော အစွန်းနှစ် ပါးသို့ မရောက်ပဲ မဇ္ဈိမပဋိပဒါ ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း, ဖိုလ်သည် ကိလေသာကို ကောင်းစွာငြိမ်းစေပြီးသော ကြောင့်၎င်း, နိဗ္ဗာန်သည် မြဲသောသဘော, သေခြင်း ကင်းသောသဘော ရှိသောကြောင့်၎င်း သွာက္ခာတ မည်ပုံ.... ၆၆	
၅၈။	အရိယမဂ်တရားသည် မိမိ၏ သန္တာန်၌ ရာဂ စသည် ကင်းအောင် အားထုတ်သော အရိယပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုယ် တိုင် သိမြင်အပ်သောကြောင့် သန္နိဋ္ဌိက မည်ပုံ ၆၆	
၅၉။	လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးသည် ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်သိမြင်အပ်သောကြောင့် သန္နိဋ္ဌိက မည်ပုံနှင့် အခြားသော အကြောင်းများကြောင့်လည်း သန္နိဋ္ဌိက မည်ပုံ.... ၆၇	
၆၀။	အရိယမဂ်သည် မိမိဖြစ်ပြီးနောက် နှစ်, လ, ရက် ကြာ ပြီးမှ အကျိုးပေးသည်မဟုတ်ပဲ မိမိဖြစ်ပြီးလျှင်ပြီးချင်း အကျိုးပေးသောကြောင့် အကာလိက မည်ပုံ ၆၈	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၆၁။	လောကုတ္တရာ တရားသည် ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသည်ဖြစ်၍ “လာလှည့်၊ အားထုတ်ကြည့်လှည့်” ဟု တိုက်တွန်းသော အစီအရင်စကားကို ခံထိုက်သောကြောင့် ဟေပဿိက မည်ပုံ	၆၉
၆၂။	လောကုတ္တရာတရားသည် ဘာဝနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် မိမိစိတ်၌ ကပ်၍ ဆောင်ထိုက်သောကြောင့် ဩပနေယျိက မည်ပုံ	၇၀
၆၃။	လောကုတ္တရာ တရားကိုးပါးသည် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ အသီးသီး သိအပ်၊ ခံစားအပ်သောကြောင့် ပစ္စတ္တဝေဒိကဗ္ဗော ဝိညူဟိ မည်ပုံ	၇၁
၆၄။	တရားတော်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို အဖန်ဖန် ဆင်ခြင်ပွားများသော ယောဂီတို့ ရနိုင်သည့် အကျိုးတရားများ	၇၂

၃-သဿာနုဿတိကထာ

၆၅။	သံဃာနုဿကိကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းသော ယောဂီသည် အရိယာ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်တော်တို့ကို အဖန်တလဲလဲ ဆင်ခြင်ပွားများရပုံ	၇၄
၆၆။	အရိယာ သံဃာတော်သည် အရိယမဂ်ဟု ဆိုအပ်သော မဖောက်မပြန်သော အကျင့်ကောင်းကို ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ဆဲ၊ ကျင့်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် သုပ္ပဋိပန္န မည်ပုံ	၇၅
၆၇။	ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမတော်ကို ရှိသေလေးမြတ်စွာ နှလုံးထုတ်၍ အရိယသီလ၊ အရိယဒိဋ္ဌိချင်း တူသော သံဃာတော် အပေါင်းသည် သာဝကသံဃာ မည်ပုံ	၇၅
၆၈။	ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ် သုံးပါးလုံးဖြင့် ဖြောင့်မတ်စွာ ကျင့်ကြံတတ်သောကြောင့် ဥပ္ပေဋ္ဌိပန္န မည်ပုံ	၇၇

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၆၉။	နိဗ္ဗာန်အလို့ငှါ ကျင့်တတ်သောကြောင့် ဉာဏပုဂ္ဂိုလ် မည်ပုံ....	၇၇
၇၀။	အရိအသေ ခံထိုက်အောင် ကျင့်ကြံတတ်သောကြောင့် သာမိစိပုဂ္ဂိုလ် မည်ပုံ	၇၇
၇၁။	အဝေးမှဆောင်၍ ပူဇော်အပ်သော ဝတ္ထုကို ခံယူထိုက် သောကြောင့် အာဟုနေယျ မည်ပုံ	၇၈
၇၂။	အရပ်ရှစ်မျက်နှာမှ လာကြသော ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေ တို့၏ အကျိုးငှါ ကောင်းစွာ စီရင်အပ်သော အလှူ ဝတ္ထုကို ခံယူထိုက်သောကြောင့် ပါဟုနေယျ မည်ပုံ....	၈၀
၇၃။	တမလွန်လောကကို ယုံကြည်၍ ပေးလှူ အပ်သော အလှူဝတ္ထုကို ခံယူထိုက်သောကြောင့် ဒက္ခိဏေယျ မည်ပုံ....	၈၂
၇၄။	သတ္တဝါအားလုံးတို့၏ လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးခြင်းကို ခံယူ ထိုက်သောကြောင့် အဉ္စလိကရဏီယ မည်ပုံ	၈၂
၇၅။	လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ အတုမရှိသော ကုသိုလ် မျိုးစေ့တို့ စိုက်ပျိုး ပေါက်ပွား စည်ပင်ရာဖြစ်သော ကြောင့် အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ မည်ပုံ	၈၂
၇၆။	သံဃာတော်၏ ဂုဏ်တော်တို့ကို ဆင်ခြင်ပွားများသော ယောဂီတို့ ရနိုင်သည့် အကျိုးများ	၈၃

၄-သီလအနုဿတိကထာ

၇၇။	သီလအနုဿတိကို ပွားများလိုသော ယောဂီသည် မိမိ၏ သီလ မကျိုး၊ မပေါက်၊ မပြောက်၊ မကျားပုံကို အဖန် တလဲလဲ ဆင်ခြင်ပွားများရပုံ	၈၄
၇၈။	သီလတို့၏ အဓဏ္ဍ၊ အဆိဒ္ဓ၊ အသဗလ စသည်မည်ပုံကို အသီးအသီး ဖွင့်ပြခြင်း	၈၅

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၇၉။	မိမိသီလ မကျိုး၊ မပေါက်ခြင်း စသည်ကို ဆင်ခြင် ပွားများသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ ရနိုင်သည့် အကျိုး များ	၈၇

၅-စာဂါနုဿတိကထာ

၈၀။	စာဂါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားများလိုသော ယောဂီ သည် ဂုဏ်ကျေးဇူး ထူးမြတ်သော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် တို့အား စွမ်းနိုင်သမျှ လှူဒါန်းစွန့်ကြဲပြီးလျှင် မိမိစာဂ စေတနာ၏ ရာဂစသည် ကင်းပဲ့၊ ဝန်တိုမစွေရ ကင်းပဲ့ တို့ကို နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်ရပုံ ၈၈
၈၁။	လာဘာ ဝတ မေ စသောပုဒ်တို့၏ အသေးစိတ် အဖွင့်.... ၈၉
၈၂။	စာဂါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားများသော ယောဂီတို့ ရနိုင်သည့် အကျိုးများ ၉၃

၆-ဒေဝတာနုဿတိကထာ

၈၃။	ဒေဝတာနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားများလိုသော ယောဂီ သည် အရိယမဂ်ကို ရပြီးလျှင် အရိယသဒ္ဓါစသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံရပုံ ၉၃
၈၄။	ထိုယောဂီသည် “နတ်တို့၌ရှိသော သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ သုတ စသော သူတော်ကောင်းတရားတို့သည် ငါ၏ သန္တာန်၌ လည်း ရှိပေသည်” ဟု နတ်တို့ကို သက်သေထား၍ မိမိ၏ သဒ္ဓါစသော ဂုဏ်တို့ကို ဆင်ခြင်ပွားများရပုံ ၉၄
၈၅။	ထိုသို့ နတ်တို့၏ ဂုဏ်တို့ကို လက်ဦးဆင်ခြင်ပြီးနောက် ထိုနတ်တို့၏ သဒ္ဓါစသည်နှင့်တူသော မိမိ၏ သဒ္ဓါစသော ဂုဏ်တို့ကို ဆင်ခြင်နှလုံးသွင်း၍ရသော ဥပစာရဈာန် သည်ပင် နေယျတ္ထအားဖြင့် ဒေဝတာနုဿတိ မည်ပုံ ... ၉၅
၈၆။	ဒေဝတာနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းပွားများသော ယောဂီတို့ ရနိုင်သည့်အကျိုးများ ၉၆

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ပကိဏ္ဍကကထာ

- ၈၇။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ အစရှိသော အနုဿတိ ခြောက်ပါးတို့၏ အကျယ်ကို အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၊ ဆက္ကနိပါတ်၊ မဟာနာပ သုတ် လာသည့်အတိုင်း ဖွင့်ပြခြင်း ၉၆
- ၈၈။ ဂေဓသုတ်၊ သမ္မာဓောကာသသုတ်၊ ဥပေါသထသုတ် စသည်တို့၌လည်း အရိယသာဝကသည်သာလျှင် ဗုဒ္ဓါ- နုဿတိစသော အနုဿတိ ခြောက်ပါး၏ အစွမ်းဖြင့် ရသော ဥပစာရဈာန်ကို အခြေခံလျက် ပရမတ္ထ ဝိသုဒ္ဓိ ကို ပြည့်စုံစေနိုင်ကြောင်း ဘုရားရှင်ဟောတော်မူပုံ ၉၇
- ၈၉။ ပုထုဇနိပင် ဖြစ်သော်လည်း သီလစင်ကြယ်သူ ဖြစ်မှု ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာစသည်တို့၏ ဂုဏ်ကို တဆင့်ကြား- ဖြင့် သိရှိ၍ ဆင်ခြင်ပွားများလျှင်လည်း ဝိပဿနာ၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်ကာ ကဋ္ဌအန္တကာရဝါသီဖုဿဒေဝ ထေရ်ကဲ့သို့ တရားပြည့်စုံနိုင်ပုံ ၁၀၀

ဂ-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသ

မရဏဿတိကထာ

- ၉၀။ မရဏာနုဿတိ၌ မရဏအရ ဇီဝိတိန္ဒြေပြတ်စဲမှုကို ကောက်ယူရပုံနှင့် သမုစ္ဆေဒ၊ ခဏိက၊ သမ္ပတိမရဏသုံး မျိုးကို ဤ၌ မယူရပုံ ၁၀၂
- ၉၁။ အသက်တမ်း ကုန်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ကံစွမ်းကုန်ခြင်း ကြောင့်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ပါးစုံကုန်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ သေရ ခြင်း ကာလမရဏ၊ ဥပစ္ဆေဒက ကံကြောင့်သေရခြင်း အကာလမရဏတို့ကို ဖွင့်ပြခြင်း ၁၀၂
- ၉၂။ မရဏဿတိကို ပွားများလိုသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ကပ်၍ “သေရအံ့၊ သေရအံ့”ဟု ဖြစ်စေ၊ “သေခြင်းသဘော၊ သေခြင်းသဘော”ဟု ဖြစ်စေ နှလုံး သွင်း ပွားများရပုံ ၁၀၄

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၉၃။	ထိုသို့ အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်ပွားများသည်ရှိသော် ထက်မြက်သော ယောဂီအချို့မှာ နိဝရဏက္ခာ၍ သတိ ကောင်းစွာတည်ပြီးလျှင် ဥပစာရသမာဓိသို့ ရောက်နိုင် ပုံ ၁၀၅	
၉၄။	ဤမျှဖြင့် ဥပစာရသမာဓိမဖြစ်သေးပါက ရှစ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် သေခြင်းတရားကို ဆင်ခြင်နှလုံးသွင်း ရပုံ ၁၀၆	
၉၅။	“လူသတ်သမားသည် ငါ၏အနီး၌ ရပ်လာသကဲ့သို့ သေ ခြင်းတရားသည် ငါ၏အနီး၌ ရှေးရှုတည်လာပြီ”ဟု ဝဓကပစ္စုပ္ပန်အားဖြင့် သေခြင်းတရားကို အဖန်ဖန် နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်ပုံ ၁၀၆	
၉၆။	အသက်ရှင်ခြင်းသည် သေခြင်းသာအဆုံးရှိပုံကို ဉာဏ် ဖြင့် ပိုင်းခြားသိမြင်လျက် သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိအားဖြင့် ဆင် ခြင်ပုံ ၁၁၃	
၉၇။	“မဟာသမ္ပတ၊ မန္တာတုစသော မင်းတို့ပင် သေကြရ သေး၏၊ ငါတို့ကား အဘယ့်ကြောင့် မသေကြရပါအံ့ နည်း၊ သေကြရမည်သာတည်း”ဟု ဥပသံဟရဏအား ဖြင့် ဆင်ခြင်ပုံ၊ ၁၁၃	
၉၈။	“ဤခန္ဓာကိုယ်သည် ပိုးလောက်စသော သတ္တဝါအမျိုး မျိုးတို့နှင့် ဆက်ဆံ၏”ဟု ကာယဗဟုသုစာရဏအား ဖြင့် ဆင်ခြင်ပုံ ၁၁၉	
၉၉။	“အသက်မည်သည် အားမရှိ၊ အားနည်း၏”ဟု အာယု- ဒုဗ္ဗလအားဖြင့် ဆင်ခြင်ပုံ ၁၂၁	
၁၀၀။	“သေခြင်းတရားမည်သည် မည်သည့်အချိန်၌ မည်သည့် ရောဂါဝေဒနာဖြင့် မည်သို့သေလိမ့်မည် စသည်ဖြင့် ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ခြင်းမရှိ”ဟု အနိမိတ္တအားဖြင့် ဆင် ခြင်ပုံ ၁၂၂	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၀၁။	“သတ္တဝါတို့၏ အသက်ရှင်ခြင်းခဏသည် ပရမတ္ထသဘောအရမူ အလွန်တိုလှ၏။ စိတ် တကြိမ်ဖြစ်ရုံမျှ ပမာဏရှိ၏”ဟု ခဏပရိတ္တ အားဖြင့် ဆင်ခြင်ပုံ	၁၂၇
၁၀၂။	မရဏဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပူးများသော ယောဂီတို့ ရနိုင်သည့် အကျိုးများ	၁၃၀

ကာယဂတာသတိကထာ

၁၀၃။	မဇ္ဈိမနိကာယ်, ကာယဂတာသတိသုတ်၌ ဟောတော်မူသော အာနာပါနပဗ္ဗ စသော တဆဲ့လေးပါးသော အပိုင်း အခန်းတို့ဖြင့် ကာယဂတာသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဖွင့်ပြပုံ	၁၃၁
၁၀၄။	ဣရိယာပထပဗ္ဗ, စတုသမ္ပဇညပဗ္ဗ, ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗတို့ကို ဝိပဿနာအစွမ်းဖြင့် ဟောတော်မူပုံနှင့် နဝသိဝိသိကပဗ္ဗတို့ကို ဝိပဿနာဉာဏ်၌ အပြစ်ရှုသည့်အစွမ်းဖြင့် ဟောတော်မူပုံ	၁၃၃
၁၀၅။	ဆိုခဲ့ပြီးသော တဆဲ့လေးပါးသော ပဗ္ဗတို့တွင် အာနာပါနပဗ္ဗနှင့် ပဋိက္ခလမနသိကာရပဗ္ဗတို့ကို သမာဓိအစွမ်းဖြင့် ဟောတော်မူကြောင်း ပြဆိုခြင်း	၁၃၃
၁၀၆။	အာနာပါနပဗ္ဗသည် အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းပင် ဖြစ်၍ ပဋိက္ခလမနသိကာရပဗ္ဗကိုသာ ဤကာယဂတာသတိ၌ လိုအပ်ပုံ	၁၃၃
၁၀၇။	အတ္ထိ ဣမသ္မိကာယေ-စသော ပုဒ်တို့၏ အသေးစိတ် အဖွင့်....	၁၃၄
၁၀၈။	ကာယဂတာသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းစ ပုဂ္ဂိုလ်အား ကမ္မဋ္ဌာန်းပေး ဆရာသည် ဥဂ္ဂဟကောသလ္လဉာဏ် ခုနစ်ပါးနှင့် မနသိကာရကောသလ္လဉာဏ် ဆယ်ပါးတို့ကို ပြောဆိုရပုံ	၁၃၅

ဦးစေရ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၀၉။	ပဋိက္ခန္ဓုလမနသိကာရ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းသော အခါ တိပိဋကဓရ ရဟန်းပင် ဖြစ်စေကာမူ ရှေးဦးစွာ နှုတ်ဖြင့် သရဇ္ဈာယ်မှသာ ကမ္မဋ္ဌာန်း ထင်ရှား ဖြစ်နိုင် ပုံကို မလယဝါသီ မဟာဒေဝထေရ်၏ တပည့် ရဟန်း နှစ်ပါး ဥပမာဖြင့် ဖွင့်ပြခြင်း ၁၃၆	
၁၁၀။	ယင်းသို့ နှုတ်ဖြင့် သရဇ္ဈာယ်သော ရဟန်းသည် တလျှောက်တည်း မသရဇ္ဈာယ်ပဲ ငါးမျိုးတစု ခြောက် မျိုးတစု ပိုင်းဖြတ်၍ အနုလုံ၊ ပဋိလုံအားဖြင့် သရဇ္ဈာယ် ရပုံ ၁၃၇	
၁၁၁။	နှုတ်ဖြင့် သရဇ္ဈာယ်လျှင် ကမ္မဋ္ဌာန်းပါဠိ အလေ့ အလာ များ၍ စိတ်ထား တည်ကြည်ကာ ကောဋ္ဌာသမ္ပယျာ ထင်ရှားပြီး လက်ချောင်းအစဉ်၊ စောင်ရမ်း အခြေ အစဉ်ကဲ့သို့ ထင်လာပုံ ၁၃၉	
၁၁၂။	နှုတ်ဖြင့် သရဇ္ဈာယ်သကဲ့သို့ စိတ်ဖြင့်လည်း သရဇ္ဈာယ် သင့်ပုံနှင့် နှုတ်ဖြင့် သရဇ္ဈာယ်ခြင်းသည် စိတ်ဖြင့် သရဇ္ဈာယ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ စိတ်ဖြင့် သရဇ္ဈာယ် ခြင်းသည် အသုဘလက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ပုံ ၁၄၀	
၁၁၃။	ဝဏ္ဏတော၊ သဏ္ဌာနတော၊ ဒိသတော စသော ပုဒ်တို့၏ အသေးစိတ် အဖွင့် ၁၄၀	
၁၁၄။	ဥဂ္ဂဟ ကောသလ္လခုနစ်ပါးကို ပြောကြားသော ဆရာ သည် ထိုထိုသုတ်တို့၌ ပဋိက္ခန္ဓုလ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဟောထားသော ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ ဓာတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဟောထားသော ကမ္မဋ္ဌာန်းနှစ်ပါးကိုခွဲခြား၍ သေချာ စွာ ပြောကြားသင့်ပုံ.... ၁၄၁	
၁၁၅။	ဆိုခဲ့ပြီးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းနှစ်မျိုးတို့တွင် ဓာတ်၏အစွမ်း အားဖြင့် ဟောထားသော ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် ဝိပဿနာ	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	ကမ္မဋ္ဌာန်း မည်၍ ပဋိက္ခုလ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဟော ထားသော ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် သမထကမ္မဋ္ဌာန်း မည်ပုံ....	၁၄၂
၁၁၆။	ဥဂ္ဂဟကောသလ္လ ခုနစ်ပါးကို ပြောကြားပြီးနောက် မနုဿိကာရကောသလ္လဆယ်ပါးကို ပြောကြားသင့်ပုံ....	၁၄၂
၁၁၇။	အနုပုဗ္ဗတော-စသော ပုဒ်တို့၏ အသေးစိတ် အဖွင့်	၁၄၂

ကောဋ္ဌာသဝဝတ္ထာပနကထာ

၁၁၈။	ကမ္မဋ္ဌာန်းနိမိတ်ယူပြီးနောက် ကောဋ္ဌာသအားလုံးတို့ကို အဆင်း၊ သဏ္ဌာန်၊ အရပ်၊ တည်ရာ၊ အပိုင်းအခြားအား ဖြင့် ပိုင်းခြားမှတ်သား၍ အဆင်း၊ သဏ္ဌာန်၊ အနံ့၊ အကြောင်း အာသယ၊ တည်ရာ သြကာသ ငါးပါးတို့ဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ရှိသည်ကို ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ရပုံ	၁၅၇
၁၁၉။	ဆံပင်တို့ကို အဆင်း၊ သဏ္ဌာန်၊ အရပ်၊ တည်ရာ၊ အပိုင်း အခြားအားဖြင့် ပိုင်းခြားမှတ်သားပုံနှင့် အဆင်း၊ သဏ္ဌာန်၊ မှီရာအကြောင်း၊ တည်ရာ သြကာသ ငါးပါး တို့ဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ရှိသည်ကို ပိုင်းခြားဆင်ခြင် ပုံ	၁၅၇
၁၂၀။	အမွှေး၊ ခြေသည်း လက်သည်း၊ သွား၊ အရေ၊ သားတစ်၊ အကြော၊ အရိုး၊ ခြင်ဆီ၊ အညှို့၊ နှလုံးသား၊ အသည်း တို့ကို အဆင်း၊ သဏ္ဌာန်၊ အရပ်၊ တည်ရာ၊ အပိုင်းအခြား အားဖြင့် မှတ်သားဆင်ခြင်ပုံ	၁၆၁
၁၂၁။	ဖုံးလွှမ်းသော အမြှေး၊ မဖုံးလွှမ်းသော အမြှေးအားဖြင့် အမြှေးနှစ်ပါးပြားပုံနှင့် ထိုအမြှေးကို အဆင်း၊ သဏ္ဌာန်၊ အရပ်၊ တည်ရာ၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့် မှတ်သား ဆင်ခြင်ပုံ	၁၈၀
၁၂၃။	အဖျဉ်း၊ အဆုတ်၊ အူခွေ၊ အူသိမ်၊ အစာသစ်၊ ကျင်ကြီး၊ ဦးနှောက်တို့ကို အဆင်း၊ သဏ္ဌာန်၊ အရပ်၊ တည်ရာ၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့် မှတ်သားဆင်ခြင်ပုံ	၁၈၁

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၂၄။	အိတ်ဖွဲ့ရှိသော ဗဒ္ဓသည်းခြေ၊ အိတ်ဖွဲ့မရှိသော အဗဒ္ဓသည်းခြေ အားဖြင့် သည်းခြေ နှစ်ပါးပြားပုံနှင့် ထိုသည်းခြေနှစ်ပါးကို အဆင်း၊ သဏ္ဌာန်၊ အရပ်၊ တည်ရာ၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့် မှတ်သားဆင်ခြင်ပုံ	၁၈၈
၁၂၅။	သလိပ်၊ ပြည် တို့ကို အဆင်း၊ သဏ္ဌာန် စသောအားဖြင့် ပိုင်းခြားမှတ်သားပုံနှင့် သန္နိစိတသွေး၊ သံသရဏသွေး နှစ်ပါးတို့ကို အဆင်း၊ သဏ္ဌာန်စသောအားဖြင့် ပိုင်းခြားဆင်ခြင်ပုံ	၁၈၉
၁၂၆။	ချွေး၊ အဆီခဲ၊ မျက်ရည်၊ ဆီကြည်၊ တံထွေး၊ နှပ်၊ အစေးပုပ်၊ ကျင်ငယ်တို့ကို အဆင်း၊ သဏ္ဌာန်စသောအားဖြင့် မှတ်သားဆင်ခြင်ပုံ	၁၉၂
၁၂၇။	ဆံပင်အစရှိသော ကောဠာသတို့ကို အဆင်း၊ သဏ္ဌာန် စသောအားဖြင့် ပိုင်းခြားမှတ်သားပြီးလျှင် အဆင်း၊ သဏ္ဌာန်၊ အနံ့စသော ငါးပါးဖြင့် “စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်” ဟု နှလုံးသွင်းသူအား ဘာဝနာ၏အဆုံး၌ မှတ်သားထားပြီးသော ကောဠာသ တရားများ မရှေးမနှောင်း တပေါင်းတည်းကဲ့သို့ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာကြပုံ	၂၀၁
၁၂၈။	မိမိကိုယ်၌သာမက သူတပါးကိုယ်၌လည်း ကောဠာသများ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာကြလျှင် “ရွံဖွယ် ရွံဖွယ်” ဟု နှလုံးသွင်းသူအား နိမိတ်နှစ်ပါးနှင့် အပ္ပနာဖြစ်ပုံ	၂၀၂
၁၂၉။	ကာယဂတာသတိကို ပွားများအားထုတ်သော ယောဂီသည် တောကျောင်း၊ သမထ၊ ဝိပဿနာတို့၌ မဇ္ဈလျော်ခြင်း၊ ကာမဂုဏ်၌ မဇ္ဈလျော်ခြင်းကို နှိပ်နင်းနိုင်ခြင်းအစ အဘိညာဏ်ခြောက်ပါးတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခြင်း အဆုံးရှိသော အကျိုးများရပုံ	၂၀၃

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

အာနာပါနဿတိကထာ

- ၁၃၀။ အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း ပွားများပုံကို ဖွင့်ပြရန်
အာနာပါနသံယုတ်နှင့် တတိယပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်လာ
အာနာပါနကထာတို့ကို ကိုးကား၍ စကားပျိုးခြင်း ၂၀၄
- ၁၃၁။ အာနာပါနသံယုတ်၊ ကေဓမ္မသုတ်လာ ကထံ ဘာဝိ-
တော-စသော စကားရပ်ကို အကျဉ်းချုံးဖွင့်ပြခြင်း ၂၀၅
- ၁၃၂။ မိမိစိတ်ကို ကာမဂုဏ်အာရုံဘို့မှခွါ၍ အဿာသ ပဿာ-
သ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ ငြိမ်သက်စွာ တည်နေစေလိုသော
ယောဂီသည် တောရကျောင်း၌ နေသင့်ပုံကို ဆိုးသွမ်း
သော နွားငယ်အား ဆိုးမပုံဥပမာဖြင့် ဖွင့်ပြခြင်း ၂၀၉
- ၁၃၃။ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့်လျော်သော တောရကျောင်းကိုညွှန်ကြား
ရာ၌ ဘုရားရှင်သည် မြေကြွန်တတ်သော ဆရာနှင့်တူ၍
ယောဂီရဟန်းသည် တောသစ်မင်းနှင့်တူပုံ ၂၁၁
- ၁၃၄။ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်သော ယောဂီနှင့် သင့်လျော်သော
ထိုင်ပုံ ၂၁၃
- ၁၃၅။ အာနာပါနဿတိ ပွားရပုံကို ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်
လာသည့်အတိုင်း ပြဆိုခြင်း ၂၁၄
- ၁၃၆။ ဒီဃံ ဝါ အဿသန္တော-စသော ပါဠိတော်၌ ရှည်ခြင်း၊
တိုခြင်းကို ကာလဒွါနအားဖြင့် တိုင်းတာရမည် ဖြစ်
ကြောင်း ပြဆိုပုံ ၂၁၇
- ၁၃၇။ ရှည်သော ထွက်သက်၊ဝင်သက်ကို ကိုးပါးသော အခြင်း
အရာတို့ဖြင့် ရှုမှတ်လျှင် ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန-
ဘာဝနာ ပြည့်စုံကြောင်းကို ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်
လာသည့်အတိုင်း ပြဆိုခြင်း ၂၁၈
- ၁၃၈။ တိုသော ထွက်သက်၊ဝင်သက်ကိုလည်း ရှည်သော ထွက်
သက်၊ ဝင်သက်ကို ရှုမှတ်သည့်အတိုင်းပင် ရှုမှတ်ရပုံ ၂၂၁

	ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၄၉။		အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားများသော ယောဂီသည် ထွက်သက်ဝင်သက်၏ အစ, အလယ်, အဆုံး သုံးပါးလုံးကို ထင်ထင်ရှားရှားသိအောင်ရှုမှတ်ရပုံ	၂၂၂
၁၄၀။		ဒီဃံ ဝါ အဿသန္တော-စသော ရှေးနည်း၌ အဿသမိတိ ပဇာနာတိ-ဟု ပစ္စုပ္ပန်ကာလဖြင့် ဟောရခြင်းနှင့် သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ စသော နောက်နည်း၌ အဿသိဿမိတံ သိက္ခတိ-ဟု အနာဂတ် ကာလဖြင့် ဟောရခြင်းတို့၏ ထူးခြားပုံ	၂၂၄
၁၄၁။		အာနာပါနဿတိ ဘာဝနာကို အားမထုတ်မီက ကိုယ်, စိတ်တို့ ရုန့်ရင်းကြမ်းထမ်းသဖြင့် ထွက်သက်, ဝင်သက်တို့လည်း ရုန့်ရင်းကြမ်းထမ်းပုံနှင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သောအခါ ကိုယ်, စိတ်တို့ သိမ်မွေ့သဖြင့် ထွက်သက် ဝင်သက်တို့လည်း သိမ်မွေ့၍ တဖြည်းဖြည်းချုပ်ငြိမ်းပုံ	၂၂၄
၁၄၂။		ထွက်သက်, ဝင်သက်တို့၏ ကြမ်းထမ်းမှု, သိမ်မွေ့မှုနှင့် စပ်၍ ဒီယဘာဏကမထေရ်, သံယုတ္တဘာဏကမထေရ်တို့နှင့် မဇ္ဈိမဘာဏကမထေရ်တို့ အယူအဆကွဲပြားကြပုံ	၂၂၇
၁၄၃။		ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ထွက်သက်, ဝင်သက်တို့၏ ကြမ်းထမ်းပုံ, သိမ်မွေ့ပုံ, ငြိမ်းအေးပုံတို့ကို ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်ကို ကိုးကား၍ဖွင့်ပြခြင်း	၂၂၈
၁၄၄။		အာနာပါနဿတိဘာဝနာ ပဌမစတုက္က၌ သမထ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ရည်ရွယ်၍ ဟောတော်မူကြောင်းနှင့် ကြွင်းသော စတုက္ကသုံးခုတို့၌မူ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကိုပါ ရည်ရွယ်၍ ဟောတော်မူကြောင်း ပြဆိုပုံ	၂၃၄
၁၄၅။		ဥဂ္ဂဟ, ပရိပုစ္ဆာ, ဥပဋ္ဌာန, အပ္ပနာ, လက္ခဏာ ဟူသော ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အဆစ်အပိုင်း ငါးခုတို့ကို အကျယ် ဖွင့်ပြခြင်း	၂၃၄

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၄၆။	ဤအဆစ်အပိုင်း ငါးခုရှိသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဆရာ့ထံမှ သင်ယူပြီးသော ယောဂီသည် ဆရာသင်ပြလိုက်သည့် အတိုင်း တလုံးတပါဒမျှ မလွဲစေပဲ အာနာပါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားများရပုံ	၂၃၅
၁၄၇။	အာနာပါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ဂဏနာ၊ အနုဗန္ဓနာ စသော ပွားများပုံ အစီအရင်ရှစ်မျိုးကို အကျယ် ဖွင့်ပြခြင်း	၂၃၆
၁၄၈။	ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်စ ယောဂီသည် ဂဏနာ အစီအရင် ဖြင့် ရှေးဦးစွာ အားထုတ်ရပုံ	၂၃၇
၁၄၉။	ဂဏနာ အစီအရင်ဖြင့် အားထုတ်သော ယောဂီသည် ရှေးဦးစွာ စပါးချင်သူ၏ ရေတွက်နည်းဖြင့် ပြေးပြေး ရေတွက်ရပုံနှင့် ထိုနောက်မှ နွားကျောင်းသား၏ ရေတွက်နည်းဖြင့် မြန်မြန်ရေတွက်ရပုံ	၂၃၈
၁၅၀။	မြန်မြန်ရေတွက်သောနည်းဖြင့် အားထုတ်သော ယောဂီ သည် ထွက်သက်၊ ဝင်သက်၏နောက်သို့ စိတ်ကို မလိုက် စေပဲ ထွက်သက်၊ ဝင်သက်ထိရာ အရပ်၌သာလျှင် စိတ်ကို ထားရပုံနှင့် ထွက်သက်၊ ဝင်သက်အာရုံ၌ စိတ်တည်ငြိမ်၍ မနေသမျှ ရေတွက်ရပုံ	၂၄၁
၁၅၁။	ချက်သည် ထွက်သက်လေ၏အစ၊ နှလုံးသည် အလယ်၊ နှာသီးဖျားသည် အဆုံးမည်ပုံနှင့် နှာသီးဖျားသည် ဝင်သက်လေ၏ အစ၊ နှလုံးသည် အလယ်၊ ချက်သည် အဆုံးမည်ပုံ	၂၄၂
၁၅၂။	ဝင်သက်၏ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံးသို့ သတိဖြင့် အစဉ် လိုက်သောယောဂီ၏သန္တာန်၌ပျံ့လွင့်သောစိတ်ကြောင့် ကိုယ်၊ စိတ် နှစ်ပါးပူပန်ရပုံနှင့် ထွက်သက်၏ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံးသို့ အစဉ်လိုက်သော ယောဂီ၏အပ၌ ပျံ့လွင့်သောစိတ်ကြောင့် ကိုယ်၊ စိတ်နှစ်ပါး ပူပန် ရပုံ	၂၄၃

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၅၃။	အနုဗန္ဓနာ အစီအရင်ဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်သူသည် ထွက်သက်၊ ဝင်သက်၏ ထိရာဖြစ်သော နှာသီးဖျား ကထက်နှုတ်ဝမ်းတို့၌ စိတ်ကိုထား၍ ရှုမှတ်ရပုံကို ပုခက်အနီး၌ ထိုင်သော သူ့ဆံ့ဥပမာဖြင့် အကျယ် ဖွင့်ပြခြင်း	၂၄၅
၁၅၄။	အဆိုပါ ယောဂီ၏အနုဗန္ဓနာ ရှုမှတ်နည်းကိုပင် တံခါး စောင့်ဥပမာ၊ လွှဲဥပမာတို့ဖြင့် တနည်းဖွင့်ပြပြန်ခြင်း	၂၄၆
၁၅၅။	ဆိုခဲ့ပြီးသော အစီအရင်ဖြင့် အားထုတ်သော ယောဂီ အား အပ္ပနာဖြစ်ပုံနှင့် ထွက်သက်၊ ဝင်သက်တို့ ကြမ်းယမ်းရာမှ တဖြည်းဖြည်း သိမ်မွေ့၍ ချုပ်ငြိမ်း ပြီးလျှင် ကိုယ်စိတ်တို့ ပေါ့ပါးလျက် ရှိပုံ	၂၅၂
၁၅၆။	အဆိုပါ ယောဂီသည် ကြမ်းထမ်းသော ထွက်သက်၊ ဝင်သက် ချုပ်ငြိမ်းပြီးလျှင် သိမ်မွေ့သော၊ ပို၍ပို၍ သိမ်မွေ့သော ထွက်သက်၊ ဝင်သက်ကို အာရုံပြုရပုံ	၂၅၄
၁၅၇။	အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် သမာဓိ ရင့်၍ရင့်၍ လာသောအခါ အခြားကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကဲ့သို့ ပို၍ ထင်ရှား မလာပဲ ရှုမှတ်၍ မရလောက်အောင် မှေးမှိန်သွားတတ် သဖြင့် ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ ယောဂီသည် စိတ်မပျက်ပဲ ဖက်လက်အားထုတ်နိုင်အောင် နှလုံးသွင်းရပုံ	၂၅၅
၁၅၈။	အာနာပါနသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းရာ၌ သတိနှင့်ပညာ အားကောင်းဖို့လိုပုံကို ပုဆိုးချုပ်ခြင်း ဥပမာဖြင့် ဖွင့် ပြခြင်း	၂၅၈
၁၅၉။	သတိ၊ ပညာတို့နှင့် ပြည့်စုံသည့် ရဟန်းတော်သည် ပကတိအားဖြင့် ထိရာအရပ်မှ တပါးသော အရပ်၌ အဿာသ ပဿာသတို့ကို မရှာမှီးသင့်ကြောင်း လယ် သွား ဥပမာဖြင့် ဖွင့်ပြခြင်း	၂၅၈
၁၆၀။	ဥက္ကဟနိမိတ်၊ ပဋိဘာဂနိမိတ် အမျိုးမျိုးထင်ပုံကို ကေစွေ ဝါဒ၊ အဋ္ဌကထာဝါဒတို့ဖြင့် အကျယ်ဖွင့်ပြခြင်း	၂၆၀

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၆၁။	အဿာသ, ပဿာသ, နိမိတ်ဟူသော တရားသုံးပါး မရှိသူ၏ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် ဥပစာရနှင့် အပ္ပနာသို့ မရောက် နိုင်ပဲ ယင်းတရား သုံးပါးရှိသူ၏ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်သာ ဥပစာရနှင့် အပ္ပနာသို့ ရောက်နိုင်ပုံ ၂၆၁	
၁၆၂။	ပဋိဘာဂနိမိတ် ဖြစ်ပေါ်လာပြီးနောက် နိဝရဏနှင့် ကိလေသာများကို ပယ်ရှားလျက် သတိထင်ကာ စိတ် တည်ကြည်လာပုံနှင့် ယင်းနိမိတ်ကို စောင့်ရှောက်ပုံ ၂၆၃	
၁၆၃။	ကာယာနုပဿနာ၌ စတုက္က ပဉ္စကဗျာန်ဖြစ်ပြီးသော ရဟန်းတော်သည် အရိယဖိုလ်ကို ရလိုလျှင် ထိုဗျာန်ကို ပင် ဝသီဘော်သို့ရောက်အောင် လေ့လာမှုပြု၍ နာမ်ရုပ် ကို မှတ်သားပြီး ဝိပဿနာကို ပွားများသင့်ပုံ ၂၆၄	
၁၆၄။	အဆိုပါယောဂီအား ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်မှစ၍ ရဟန္တာ ဖြစ်သည်တိုင်အောင် ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်ပုံ အစီအစဉ်.... ၂၆၅	
၁၆၅။	အာနာပါနပဗ္ဗဉ္ဇလာသော ဒုတိယ, တတိယ, စတုတ္ထ- စတုက္ကတို့၌ ပါဝင်သည့် ပိတိပဋိသံဝေဒီ-စသော ပုဒ်တို့ ၏ အသေးစိတ်အဖွင့် ၂၆၆	
၁၆၆။	အာနာပါနပဗ္ဗဉ္ဇလာသော စတုက္က လေးပါးတို့တွင် စတုတ္ထစတုက္ကကို သုဒ္ဓဝိပဿနာအတွက် သက်သက်သာ ဟောတော်မူ၍ ကြွင်းစတုက္ကသုံးခုတို့ကိုမူ သမထ, ဝိပဿနာ နှစ်ပါးလုံးအတွက် ဟောတော်မူပုံ ၂၇၀	
၁၆၇။	အာနာပါနဿတိ ဘာဝနာသည် ငြိမ်သက်ခြင်း, မိစ္ဆာ- ဝိတက်ကို ဖြတ်နိုင်ခြင်းစသော အကြောင်းတို့ကြောင့် အကျိုးကြီးမားပုံ ၂၇၁	
၁၆၈။	ထွက်သက်, ဝင်သက်သည် အဝစရိမက, ဓျာနစရိမက, စုတိစရိမက အားဖြင့် သုံးပါးပြားပုံ ၂၇၃	
၁၆၉။	အာနာပါနဘာဝနာကို အားထုတ်သော ယောဂီသည် စုတိစိတ်၏ အထက် တဆဲ့ခြောက်ချက်မြောက်သော	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	စိတ်၏ ဥပါဒ်၊ ဌီ၊ ဘင်ကိုဆင်ခြင်လျှင် ထွက်သက်၊ ဝင်သက်ဘို့၏ ဥပါဒ်၊ ဌီ၊ ဘင်ကိုလည်း ထင်ထင်ရှားရှား သိနိုင်ပုံ	၂၈၄
၁၇၀။	အာနာပါနမှ တပါးသော ဘာဝနာကို အားထုတ်၍ ရဟန္တာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ၏အသက် အပိုင်း အခြားကို အချို့သိ၍ အချို့မသိနိုင်ပုံ....	၂၈၄
၁၇၁။	အာနာပါနဿတိ ဘာဝနာကို အားထုတ်၍ ရဟန္တာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကောဋ္ဌပဗ္ဗတဝိဟာရဝါသီ တိဿ ထေရ် စသော မထေရ်တို့ကဲ့သို့ မိမိ၏ အသက်အပိုင်း ခြားကိုသိ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပုံ	၂၈၅
၁၇၂။	အာနာပါနဿတိ ဘာဝနာကို အားထုတ်သဖြင့် မိမိ၏ အသက် အပိုင်းအခြားကိုသိ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် စံကြသော မထေရ်ညီနောင်နှစ်ပါးဝတ္ထု	၂၈၅

ဥပသမာနုဿတိကထာ

၁၇၃။	ဥပသမာနုဿတိ ဘာဝနာကို ပွားများသော ယောဂီသည် အင်္ဂုတ္တနိကာယ်၊ စတုက္ကနိပါတ်၊ အဂ္ဂပသာဒသုတ် လာသည့်အတိုင်း နှလုံးသွင်းရပုံ	၂၈၇
၁၇၄။	သံယုတ္တနိကာယ်၊ အသင်္ခတသံယုတ် ပါဠိတော် ၌ လာသည့်အတိုင်းလည်း နိဗ္ဗာန်၏ ဥပသမဂုဏ်တို့ကို နှလုံးသွင်းရပုံ	၂၉၁
၁၇၅။	ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်၏ ဥပသမဂုဏ်ကို နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်သော ယောဂီ ရရှိသည့် ဥပစာရဈာန်သည် ဥပသမာနုဿတိ မည်ပုံ	၂၉၂
၁၇၆။	ဤဥပသမာနုဿတိ ဘာဝနာသည် အနုဿတိ ခြောက်ပါးကဲ့သို့ အရိယပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံနိုင်သော်လည်း ပုထုဇန်တို့လည်း ပွားများသင့်ပုံနှင့် ပွားများသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ချမ်းချမ်းသာသာ အိပ်ရာ၊ နိုးရခြင်း၊ ငြိမ်	

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

သက်အေးဆေးသော ဣန္ဒြေရှိခြင်းစသော အကျိုးများ			
ရနိုင်ပုံ....			၂၉၃

၉-ဗြဟ္မဝိဟာရနိဒ္ဒေသ

၁၇၇။ ဗြဟ္မဝိဟာရတရား လေးပါးတို့တွင် မေတ္တာဘာဝနာကို ပွားများလိုသော ယောဂီသည် ရှေးဦးစွာ အမျက်ဒေါသ၏ အပြစ်နှင့် သည်းခံခြင်း၏ အကျိုးတို့ကို ဆင်ခြင်သင့်ပုံ ၂၉၅

၁၇၈။ မချစ်မနှစ်သက်သူ၊ အလွန်ချစ်သူ၊ အလယ်အလတ် ဖြစ်သူ၊ ရန်သူတို့ကို ရှေးဦးစွာ မေတ္တာမပွားအပ်ကြောင်း၊ လိင်မတူသူကို သြဒိသမေတ္တာ မပွားအပ်ကြောင်း၊ သေသူကို မေတ္တာ လုံးဝမပွားအပ်ကြောင်း အကျယ် ပြဆိုခြင်း ၂၉၇

၁၇၉။ လိင်မတူသူကို သြဒိသမေတ္တာ ပွားမိသဖြင့် ရာဂစိတ် ပြင်းစွာ ဖြစ်ပေါ်လာသော အမတ်သား တယောက် ဝတ္ထု ၂၉၈

၁၈၀။ သေဆုံးသူကို မေတ္တာပွားမိသဖြင့် မေတ္တာဘာဝနာ မပြည့်စုံသော ရဟန်းငယ်တပါး ဝတ္ထု ၂၉၈

၁၈၁။ ရှေးဦးစွာ မိမိကိုယ်ကို သက်သေထား၍ “ငါချမ်းသာရပါလိမ့်” စသည်ဖြင့် မေတ္တာပွားသင့်ပုံ ၂၉၉

၁၈၂။ မိမိကိုယ်ကို သက်သေထား၍ ရှေးဦးစွာ မေတ္တာပွားခြင်းသည် အပ္ပနာဘာဝနာ၏ အစွမ်းဖြင့် ဟောတော်မူသော ဝိဘင်္ဂပါဠိတော် အပ္ပမညာဝိဘင်း၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော် မေတ္တာကထာ၊ ခုဒ္ဒကပါဌ ပါဠိတော် မေတ္တသုတ်လာ စကားရပ်တို့နှင့် မဆန့်ကျင်ပုံ ၃၀၀

၁၈၃။ အနှစ် ရာ၊ထောင်ပတ်လုံး မိမိကိုယ်ကို မေတ္တာပွား၍ အပ္ပနာ မဖြစ်နိုင်သော်လည်း မိမိချမ်းသာသလို သူ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	တပါးတို့ကိုလည်း ချမ်းသာစေလိုသော စိတ်ထား ဖြစ် ပေါ်စေနိုင်ပုံ ၃၀၂	
၁၈၄။	မိမိကိုယ်ကို ရှေးဦးစွာ မေတ္တာပွားပြီးနောက် မိမိချစ်နှစ် သက်သူမှစ၍ ရန်သူတိုင်အောင် မေတ္တာပွားများသင့်ပုံ ၃၀၃	
၁၈၅။	ရန်သူကိုအာရုံပြု၍ မေတ္တာဘာဝနာပွားသော ယောဂီ အား မေတ္တာစိတ်မဖြစ်ပဲ ဒေါသစိတ်ဖြစ်နေလျှင် ထို ဒေါသစိတ်ပြေပျောက်ရန် မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော် ကက- စူပမသုတ်၊ သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် အသုန္ဒရိက သုတ်၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် သတ္တကနိပါတ်၊ ကောဓနသုတ် တို့၌ လာသည့်အတိုင်း မိမိကိုယ်ကို ဆုံးမရပုံ ၃၀၅	
၁၈၆။	ဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းများဖြင့် ဒေါသစိတ် မငြိမ်းအေး သေးလျှင် ကိလေသာ အညစ်အကြေးကို ငြိမ်းအေး သန့်စင်စေသော တရားဓမ္မတို့ကို နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့် ဒေါသကို ဖြေချောက်ရပုံ ၃၁၀	
၁၈၇။	ဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့် သူတော်ကောင်း တရားကို နှလုံးသွင်း၍မှ ဒေါသ မငြိမ်းအေးသေးလျှင် “သင့် ရန်သူသည် သင့်ကိုယ်ကိုသာ ဆင်းရဲအောင် ပြုနိုင်၏၊ သင့်စိတ်ကိုကား ဆင်းရဲအောင် မပြုနိုင်၊ သို့ဖြစ်ပါလျက် ရန်သူကို အမျက်ထွက်ခြင်းဖြင့် ကိုယ့်စိတ်ကို ဆင်းရဲ အောင် သင်ပြုချင်သေးသလော” စသည်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ဆုံးမ၍ ဒေါသကို ငြိမ်းအေးစေသင့်ပုံ ၃၁၄	
၁၈၈။	ထိုသို့ဆုံးမ၍မှ ဒေါသ မငြိမ်းအေးသေးလျှင် “မိမိနှင့် မိမိ၏ရန်သူ နှစ်ဦးလုံးပင် ကံစီမံရာခံရမည့် သူများချည်း ဖြစ်ကြသည်” ဟု နှလုံးသွင်း၍ ဒေါသကို ငြိမ်းစေရပုံ- ၃၁၈	
၁၈၉။	ထိုသို့နှလုံးသွင်း၍ ဒေါသမငြိမ်းအေးသေးလျှင် သီလစ ဇာတ်၊ စူဠဓမ္မပါလဇာတ်၊ ဆဒ္ဒန္တဇာတ် စသည်တို့၌ လာသော ဘုရားလောင်း၏ သူမတူသော ခန္တီဂုဏ်တို့ကို နှလုံးသွင်း၍ ဒေါသကို ငြိမ်းအေးစေရပုံ ၃၂၀	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၉၀။	ထိုသို့ ဘုရားလောင်း၏ သူမတူသော ခန္တီဂုဏ်တို့ကို နှလုံးသွင်း၍မှ ဒေါသမငြိမ်းအေးသေးလျှင် နိဒါနဝဂ္ဂ- သံယုတ်ပါဠိတော် မာတုသုတ် အစရှိသော အနုမတဂ္ဂ- သုတ်တို့၌ လာသည့်အတိုင်း နှလုံးသွင်း၍ ဒေါသကို ငြိမ်းအေးစေရပုံ	၃၂၉
၁၉၁။	ထိုသို့ နှလုံးသွင်း၍မှ ဒေါသမငြိမ်းအေးသေးလျှင် ချမ်း ချမ်းသာသာ အိပ်ရ၊ နိုးရခြင်းစသော မေတ္တာ၏အကျိုး တို့ကို နှလုံးသွင်း၍ ဒေါသကိုငြိမ်းအေးစေရပုံ	၃၃၁
၁၉၂။	ဤမျှဖြင့်လည်း ဒေါသမငြိမ်းသေးပါက မေတ္တာတရား ၏ အကျိုးအာနိသင်တို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၊ ဓာတ်တို့ကို ခွဲဝေခြင်း၊ အာမိသကိုဝေဖန်ခြင်း စသည်ကို ပြုသင့်ပုံ	၃၃၁
၁၉၃။	ရန်သူအပေါ်၌ ဒေါသငြိမ်းပြီးသော ယောဂီသည် မိမိ၊ မိမိ ချစ်သူ၊ မချစ် မမုန်းသူ၊ ရန်သူဟူသော လေးဦးတို့ အပေါ်တွင် မျှတသောစိတ်ထား၍ အပိုင်းအခြားကို ပယ်ဖျက်သင့်ပုံ	၃၃၄
၁၉၄။	ဆိုခဲ့ပြီးသောပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အပေါ်တွင် စိတ် ထားမကွဲပြားပဲ အပိုင်းအခြားကို ပယ်ဖျက်ပြီးသော ရဟန်းသည် ဥပစာရသမာဓိသို့ရောက်၍ သီမာသမ္ဘေဒ ဖြစ်အောင်ပွားများပြီးသော ထိုသမထ နိမိတ်ကိုပင် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပွားများပါက အပ္ပနာသမာဓိသို့ ရောက်နိုင်ပုံ	၃၃၆
၁၉၅။	ပဌမဈာန်စသည်ကို ရရှိပြီးသော မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း ပွားများသည့် ယောဂီသည်သာလျှင် ဈာန်ကွန့်မြူးစံပယ် ခြင်းဟူသော အပ္ပနာပြည့်စုံပုံ	၃၃၈
၁၉၆။	မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ-စသော ပုဒ်တို့၏အသေး စိတ် အဖွင့်	၃၃၈

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၉၇။	ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်၌ လာသော အနောဒိသောဖရဏမေတ္တာ၊ ဩဒိသောဖရဏမေတ္တာ၊ ဒိသာဖရဏမေတ္တာ တို့သည် လည်း အပ္ပနာသို့ရောက်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင် ပြည့်စုံနိုင်ပုံနှင့် ထိုမေတ္တာ သုံးမျိုးတို့၏ အကျယ်	၃၄၂
၁၉၈။	ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်လာ သဗ္ဗေ သတ္တာ-စသော ပုဒ် တို့၏ အသေးစိတ် အဖွင့်	၃၄၅
၁၉၉။	ချမ်းချမ်းသာသာ အိပ်ရာ၊ နီးရခြင်းစသော မေတ္တာ၏ အကျိုး ၁၁-ပါးကို အကျယ်ဖွင့်ပြခြင်း	၃၅၀
၂၀၀။	မေတ္တာ၏ အကျိုး ၁၁-ပါးအနက် နတ်တို့ချစ်ခင်ခြင်း အကျိုးအရ စိတ္တလတောင်၌ နေ၍ မေတ္တာပွားများသ ဖြင့် နတ်အများချစ်ခင်သော ရဟန်းငယ်တပါးဝတ္ထု	၃၅၂
၂၀၁။	မေတ္တာပွားလေ့ ရှိသူအား မီးမလောင်၊ အဆိပ်မသင့်၊ လက်နက်မထိနိုင်ပုံကို ဥတ္တရာဒါယိကာမ ဥပမာ စသည် တို့ဖြင့် အကျယ်ဖွင့်ပြခြင်း	၃၅၅
၂၀၂။	မေတ္တာစိတ်ဖြင့် သားငယ်အား နို့တိုက်နေသော နွားမ ကို မှုဆိုး၏ လုံ့ မစူးဝင်နိုင်ပုံ	၃၅၆
၂၀၃။	တုဝနံ စိတ္တံ သမာဓိယတိ-အစရှိသော ပုဒ်တို့၏အဖွင့်	၃၅၆

ကရုဏာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၂၀၄။	ကရုဏာဗြဟ္မဝိဟာရကို ပွားများသော ယောဂီသည် ညှင်းဆဲခြင်း၏ အပြစ်နှင့် ကရုဏာ၏ အကျိုးများကို စဉ်းစားဆင်ခြင်၍ ပွားများအားထုတ်သင့်ပုံနှင့် ပိယ ပုဂ္ဂိုလ်စသည်တို့၌ လက်ဦးမပွားများသင့်ပုံ	၃၅၇
၂၀၅။	ကရုဏာဗြဟ္မဝိဟာရ ပွားများအားထုတ်ရာ၌ ပဌမဦးစွာ ဆင်းရဲသားအပေါ်မှာ စတင်ပွားများသင့်ပုံနှင့် ဆင်းရဲ သားကို မတွေ့နိုင်လျှင် ပစ္စည်းချမ်းသာ၍ မကောင်းမှု ပြုနေသူ အပေါ်၌ ပွားများသင့်ပုံ	၃၅၉

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၀၆။	ထို့နောက် အစဉ်အတိုင်း ပိယ၊ မဇ္ဈတ္တ၊ ဝေရီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အပေါ် ကရုဏာပွားပြီးမှ မိမိ၊ ပိယ၊ မဇ္ဈတ္တ၊ ဝေရီဟူသော လေးဦးတို့အပေါ် အပိုင်းအခြားဖျက်၍ ထပ်မံပွားများသင့်ပုံ	၃၆၂
၂၀၇။	အင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌကထာလာ ကရုဏာ ပွားများပုံ အစီအစဉ် တမျိုး....	၃၆၃

မုဒိတာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၂၀၈။	မုဒိတာကို ပွားများလိုသော ယောဂီသည်လည်း ပိယ ပုဂ္ဂိုလ်စသည်တို့အပေါ် မှာ လက်ဦးမပွားများရပဲ အလွန် ချစ်သော မိတ်ဆွေအပေါ် စတင်ပွားများပြီးမှ ပိယ ပုဂ္ဂိုလ်အပေါ် ပွားများရပုံနှင့် ထို့နောက် မဇ္ဈတ္တ၊ ဝေရီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အပေါ် ပွားများပြီးမှ ပိယ၊ မဇ္ဈတ္တ၊ ဝေရီနှင့် မိမိ အပေါ် အပိုင်းအခြားဖျက်၍ ထပ်မံပွားများရပုံ	၃၆၄
------	---	-----

ဥပေက္ခာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၂၀၉။	ဥပေက္ခာ ဗြဟ္မဝိဟာရကိုပွားလိုသော မေတ္တာစသည်တို့၌ တိကစတုက္ကဗျာန်ရပြီးသည့်ယောဂီသည် တတိယ ဗြဟ္မဝိဟာရဗျာန်မှထ၍ ရှေးမေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာတို့၌ အပြစ်နှင့် ဥပေက္ခာ၌ အကျိုးကိုရှုမြင်ပြီးလျှင် မဇ္ဈတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်အပေါ် ဥပေက္ခာပွားများရပုံ	၃၆၈
၂၁၀။	ထို့နောက် ပိယ၊ သောဏ္ဏသဟာယ၊ ဝေရီ၊ မိမိဟူသော လေးဦးတို့အပေါ် အပိုင်းအခြားဖျက်၍ ပွားများရပုံ....	၃၇၀
၂၁၁။	ပထဝီကသိုဏ်း စသည်တို့၌ တတိယဗျာန် ရပြီးသော ယောဂီအား ဤဥပေက္ခာဝိဟာရစတုက္ကဗျာန် မဖြစ်နိုင်ပုံ	၃၇၀

ဦးစရ	အကြောင်းအရာ ပကိဏ္ဍကကထာ	စာမျက်နှာ
၂၁၂။	ဗြဟ္မဝိဟာရ လေးပါးတို့၏ ဝစနတ္ထနှင့် လက္ခဏ, ရသ, ပစ္စုပဋ္ဌာန်, ပဒဋ္ဌာန်များ	၃၇၂
၂၁၃။	ဗြဟ္မဝိဟာရတို့၏ ဆက်ဆံသော အကျိုးနှင့် မဆက်ဆံ သောအကျိုး	၃၇၆
၂၁၄။	ဗြဟ္မဝိဟာရ လေးပါးတို့၏ အနီးရန်သူ, အဝေးရန်သူ အသီးသီးကိုဖွင့်ပြခြင်း	၃၇၈
၂၁၅။	ဗြဟ္မဝိဟာရအားလုံးတို့၏ အစ, အလယ်, အဆုံး သုံးပါး နှင့် အာရုံများကို ခွဲခြားပြဆိုခြင်း	၃၈၂
၂၁၆။	ဗြဟ္မဝိဟာရ၌ အာရုံကိုပွားများပုံ အစီအစဉ်အကျယ်နှင့် ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရသည် ရှေးဗြဟ္မဝိဟာရ သုံးပါး၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်ပုံ	၃၈၄
၂၁၇။	မြတ်သော အနက်, အပြစ်မရှိသော အနက်ကြောင့် မေတ္တာ, ကရုဏာ, မုဒိတာ, ဥပေက္ခာတို့သည် ဗြဟ္မဝိဟာရ မည်ပုံ	၃၈၅
၂၁၈။	ဗျာပါဒ, ဝိဟေသ, အရတိ, ရာဂ ဟူသော သံကိလေသ လေးမျိုးတို့မှ စင်ကြယ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဗြဟ္မ ဝိဟာရလေးပါးဖြစ်ပုံ	၃၈၆
၂၁၉။	သူတပါးအကျိုးကိုဆောင်ခြင်း, အကျိုးမဲ့ကိုရှောင်ခြင်း, သူတပါး ပြည့်စုံကုန်သည်ကို ဝမ်းမြောက်ခြင်း, ဝမ်း မနည်း ဝမ်းမသာ ဥပေက္ခာသဘောထားခြင်းဟူသော အခြင်းအရာ လေးပါးတို့ဖြင့် ဗြဟ္မဝိဟာရတို့၏ အစဉ် ဖြစ်ပုံ	၃၈၆
၂၂၀။	မေတ္တာစသည်ဘို့သည် အတိုင်းအရှည်မရှိသော သတ္တဝါ ပညတ်အာရုံ၌ဖြစ်သောကြောင့် အပ္ပမညာမည်ပုံ	၆၈၃

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၂၁။	မေတ္တာ, ကရုဏာ, မုဒိတာ ဟူသော အပ္ပမညာတို့သည် တိက, စတုက္ကဗျာန်တို့နှင့်သာ ယှဉ်၍ ဗြဟ္မဝိဟာရ- ပေက္ခာမှာမူ စတုတ္ထဗျာန်နှင့်သာယှဉ်ပုံ	၃၇၉
၂၂၂။	အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်, အဋ္ဌကနိပါတ်, သံခိတ္တသုတ်၌ အပ္ပ- မညာလေးပါးလုံးကိုပင် “ဣမံ သမာဓိံ သဝိတက္ကမ္ပိ သဝိစာရံ ဘာဝေယျာသိ” ဟု ဟောသော သဒ္ဓါရိပ်မျှကို ယူ၍ ဥပေက္ခာကို တိက, စတုက္ကဗျာန်နှင့် ယှဉ်သည်ဟု မဆိုသင့်ပုံ	၃၉၀
၂၂၃။	ထိုအင်္ဂုတ္တရနိကာယ်လာ ဣမံ သမာဓိံ သဝိတက္ကမ္ပိ သဝိစာရံ-စသော ဒေသနာသည် အပ္ပမညာလေးပါးကို ရည်ရွယ်သည် မဟုတ်ပဲ ယင်းလေးပါးမှ တပါးသော အာရုံတို့၌ရသော သမာဓိကိုသာ ရည်ရွယ်သောကြောင့် ဥပေက္ခာသည် စတုတ္ထဗျာန် (ပဉ္စမဗျာန်) နှင့်သာ ယှဉ် ကြောင်းကို သံခိတ္တသုတ်ဒေသနာရင်းအတိုင်း ရှင်းလင်း ပြဆိုပုံ	၃၉၁
၂၂၄။	ကရုဏာသည် အာကာသာနဉ္စာယတန, မုဒိတာသည် ဝိညာဏဉ္စာယတန, ဥပေက္ခာသည် အာကိဉ္စညာယတန သမာပတ် အထွတ်အမြတ်ရှိပုံ	၃၉၆
၂၂၅။	အပ္ပမညာ လေးပါးတို့သည် သတ္တဝါတို့အကျိုးစီးပွားကို အလိုရှိခြင်း စသော အခြင်းအရာဖြင့် ဒါနစသည့် ကလျာဏဓမ္မတို့ကို ပြည့်စေနိုင်ပုံ	၄၀၂
၂၂၆။	ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဘုရားရှိခိုး	၄၀၃

၁၀-အာရုပ္ပနိဒ္ဒေသ

ပဌမာရုပ္ပဝဏ္ဏနာ

- ၂၂၇။ အာကာသာနဉ္စာယတန ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းလိုသော
ယောဂီသည် ကရဇရုပ်၌အပြစ်ရှိ၍ အာကာသကသိုဏ်း

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	မှ တပါးသော ကသိုဏ်းကိုးပါး အနက် တပါးပါး၌ စတုတ္ထဈာန်ကို ဖြစ်စေရပုံ ၄၀၆	
၂၂၈။	ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ကရုဇရုပ်ကို လွန်မြောက်ပြီးနောက် ကရုဇရုပ်နှင့်တူသော ကသိုဏ်းရုပ်ကိုလည်း လွန်မြောက် လိုပုံကို မြေကြောက်သူဥပမာ၊ ရန်ရှိသူဥပမာ စသည် တို့ဖြင့် ဖွင့်ပြပုံ ၄၀၇	
၂၂၉။	အရူပဈာန်တို့သည် ရူပါဝစရ စတုတ္ထဈာန်ကဲ့သို့ပင် ဥပေက္ခာ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာ အင်္ဂါနှစ်ပါး ရှိသောကြောင့် ဈာန်အင်္ဂါ ရှန်ရင်းမူမရှိပုံ ၄၀၉	
၂၃၀။	ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် အာကာသာနဉာယတန ကမ္မဋ္ဌာန်း ကို “အာကာသော အာကာသော၊ အနန္တော အာကာသော” ဟု နှလုံးသွင်းလျက် ကသိုဏ်းရုပ်ကို ပယ်ခွါပုံ ၄၀၉	
၂၃၁။	ကသိုဏ်းရုပ်ကို နှလုံးမသွင်းခြင်း၊ “အာကာသော အာကာသော” ဟု နှလုံးသွင်းခြင်းသည်ပင် ကသိုဏ်း ရုပ်ကို ပယ်ခွါသည် မည်ပုံ ၄၁၀	
၂၃၂။	ကောင်းကင်နိမိတ်ကို အဖန်ဖန် ပွားများသော ယောဂီ အား နီဝရဏက္ခာ၍ အာကာသာနဉာယတနဈာန်စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာပုံ ၄၁၀	
၂၃၃။	အရူပါဝစရဈာန် ရပြီးသောယောဂီသည် ကောင်းကင် အာရုံကိုသာ အဖန်ဖန် ဆင်ခြင်ပွားများလျက်နေပုံ ၄၁၁	
၂၃၄။	သဗ္ဗသော၊ ရူပသညာနံ၊ သမတိက္ကမာစသော ပုဒ်တို့၏ အသေးစိတ် အဖွင့် ၄၁၂	

ဝိညာဏဉာယတနကထာ

- ၂၃၅။ ဝိညာဏဉာယတနကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းလိုသော ယောဂီ သည် ဝိညာဏဉာယတနဈာန်၏ ငြိမ်သက်ပုံကို နှလုံး သွင်းလျက် ပဌမာရူပဝိညာဉ်ဟူသော ဝိညာဏနိမိတ်ကို

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	ဆင်ခြင်ပွားများလျှင် နိဝရဏက္ခာ၍ ဝိညာဏဉာယတန ဈာန်စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာပုံ ၄၂၀	၄၂၀
၂၃၆။	အာကာသာနဉာယတနံ သမတိက္ကမ္မ-စသော ပုဒ်တို့၏ အသေးစိတ် အဖွင့် ၄၂၂	၄၂၂

အာကိဉ္ဇညာယတနကထာ

၂၃၇။	အာကိဉ္ဇညာယတနကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းလိုသော ယောဂီ သည် အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်၏ ငြိမ်သက်ပုံကို နှလုံး သွင်းလျက် နတ္ထိဘောပညတ်ကို ဆင်ခြင်ပွားများလျှင် နိဝရဏကင်း၍ အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်စိတ် ဖြစ်ပေါ် လာပုံ.... ၄၂၅	၄၂၅
၂၃၈။	အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန် ရပြီးသောယောဂီသည် နတ္ထိ- ဘောပညတ်ကိုသာ အဖန်ဖန် ဆင်ခြင်ပွားများလျက် နေပုံကို ဥပမာဖြင့် ဖွင့်ပြခြင်း ၄၂၇	၄၂၇
၂၃၉။	ဝိညာဏဉာယတနံ သမတိက္ကမ္မ, နတ္ထိ ကိဉ္ဇိ-စသောပုဒ် တို့၏ အသေးစိတ် အဖွင့် ၄၂၈	၄၂၈

နေဝသညာနာသညာယတနကထာ

၂၄၀။	နေဝသညာနာသညာယတနကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းလိုသော ယောဂီသည် နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်၏ ငြိမ် သက်ပုံကို နှလုံးသွင်းလျက် တတိယာရပ္ပဟူသော အာရုံ နိမိတ်ကို ဆင်ခြင်ပွားများလျှင် နိဝရဏက္ခာ၍ နေဝ- သညာနာသညာယတနဈာန်စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာပုံ ၄၃၁	၄၃၁
၂၄၁။	အာကိဉ္ဇညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ-စသော ပုဒ်တို့၏ အသေးစိတ် အဖွင့် ၄၃၂	၄၃၂
၂၄၂။	ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်ကို ငြိမ် သက်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသော်လည်း “အာကိဉ္ဇ-	

၁၁-သမာဓိနိဒ္ဒေသ

အာဟာရေ ပဋိက္ခလဘာဝနာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၅၁။	အာဟာရဟူသောပုဒ်၏ ဝစနတ္ထနှင့် အာဟာရလေးပါး ပြားပုံ	၄၄၀
၂၅၂။	ကဗဠိကာရာဟာရသည် ဩဇာလျှင် ရှစ်ခုမြောက်ရှိသော အာဟာရကို၊ ဖဿာဟာရသည် ဝေဒနာ သုံးပါးတို့ကို၊ မနောသဉ္ဇေတနာဟာရသည် ဘုံသုံးပါးတို့၌ ပဋိသန္ဓေကို၊ ဝိညာဏာဟာရသည် ပဋိသန္ဓေအခါ နာမ်ရုပ်တို့ကို အသီးအသီးဆောင်ပုံ	၄၅၀
၂၅၃။	ကဗဠိကာရာဟာရကြောင့် ရသတဏှာဘေး၊ ဖဿာဟာရကြောင့် ဖဿဖြစ်ခြင်းဘေး၊ မနောသဉ္ဇေတနာဟာရကြောင့် ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်ဘေး၊ ဝိညာဏာဟာရကြောင့် ဘဝတပါးနှင့် စပ်ခြင်းဘေးဖြစ်ပုံကို ပုတ္တမံသုပမာစသော ဥပမာတို့ဖြင့် ဖွင့်ပြခြင်း	၄၅၀
၂၅၄။	အာဟာရလေးမျိုး ဖြစ်သော်လည်း ကဗဠိကာရာဟာရကိုသာ ကမ္မဋ္ဌာန်းအရာ၌ အလိုရှိအပ်ပုံ	၄၅၁
၂၅၅။	အာဟာရကို စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ဟု နှလုံးသွင်းသော သညာ ပြဇာန်းသောဘာဝနာသည် အာဟာရေ ပဋိက္ခလသညာမည်ပုံ	၄၅၁
၂၅၆။	အာဟာရေ ပဋိက္ခလသညာကို ပွားများလိုသော ယောဂီသည် ကဗဠိကာရာဟာရကို သွားခြင်း၊ ရှာမှီးခြင်း စသော အခြင်းအရာဆယ်ပါးတို့ဖြင့် စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု အဖန်ဖန် ဆင်ခြင်ပုံ	၄၅၁
၂၅၇။	ဆွမ်းခံသွားရာလမ်းတွင် ပုဆိုးနွမ်းအစ အကောင်ပုပ် အဆုံးရှိသော စက်ဆုပ်ဖွယ်တို့ကို မြင်ရ၊ နင်းရ၊ အနံ့နံရ သည့်အခါ “အာဟာရကြောင့် ဤစက်ဆုပ်ဖွယ်တို့ကို တွေ့ရပေသည်”ဟု သွားရခြင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်ရပုံ	၄၅၃

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၅၈။	ဆွမ်းရေးအတွက် ရွာတွင်းသို့ဝင်သည်မှ ထွက်သည် တိုင်အောင် ရေ၊ ညွှန်စသည်တို့ကို တွေ့သောအခါ “ဤ စက်ဆုပ်ဖွယ်တို့ကို အာဟာရကြောင့် တွေ့ရပေသည်” ဟု ရှာမှီးရခြင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်ရပုံ	၄၅၅
၂၅၉။	ဆွမ်းခံမှပြန်ခဲ့၍ ဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်သော အခါ “ဤဆွမ်းသည် ခွေးအန်ဖတ်နွယ် ရွံစဖွယ်ပါ ကကား” ဟု သုံးဆောင်ခြင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်ရပုံ	၄၅၈
၂၆၀။	သလိပ်၊ သည်းခြေ၊ သွေး၊ ပြည် ဟူသော အာသယအား ဖြင့် စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်ကို ဆင်ခြင်ရပုံ	၄၅၉
၂၆၁။	စားမျှိုသော အစာဟာဟာရ၏ စုရုံးတည်နေရာ အစာ သစ်အိမ်အားဖြင့် စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်ကို ဆင်ခြင်ရပုံ	၄၆၀
၂၆၂။	မကျက်မကြသေးသောအားဖြင့်၎င်း၊ ကျက်ကြပြီး သောအားဖြင့်၎င်း စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်ကို ဆင်ခြင် ရပုံ	၄၆၁
၂၆၃။	အကျိုးအားဖြင့်၎င်း၊ ယိုစီးထွက်သောအားဖြင့်၎င်း၊ အခြင်၊ ခပ်သိမ်း လိမ်းကျံသောအားဖြင့်၎င်း၊ စက်ဆုပ် ဖွယ်ရှိသည်ကို ဆင်ခြင်ရပုံ	၄၆၃
၂၆၄။	အာဟာရကို စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု ဆင်ခြင်သော ဤကမ္မ- ဌာန်း၌ သညာစေတသိက် ထင်ရှားသောကြောင့် ဤ ကမ္မဌာန်းသည် အာဟာရပဋိက္ခုလသညာ မည်ပုံ	၄၆၇
၂၆၅။	အာဟာရပဋိက္ခုလသညာ ကမ္မဌာန်း ပွားများသော ယောဂီရနိုင်သော အကျိုးများ	၄၆၈
၂၆၆။	ပတ်ကြီးလေးပါးတို့၏ ခက်မာခြင်းစသော သဘော လက္ခဏာကိုမှတ်၍ ဆုံးဖြတ်ခြင်း (ဉာဏ်) သည် စတုဓာ- တုဝဝတ္ထာန်မည်ပုံနှင့် ထိုစတုဓာတုဝဝတ္ထာန် ကမ္မဌာန်း ကိုပင် ဓာတုမနုသိကာရ ကမ္မဌာန်း၊ ဓာတ်ကမ္မဌာန်းဟု လည်းခေါ်ပုံ	၄၇၀

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၆၇။	ဓာတုဝဏ္ဏာန်ကမ္မဋ္ဌာန်းသည် မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်၌ အကျဉ်းအားဖြင့်လာ၍ မဟာဟတ္ထိပဒူပမသုတ်၊ မဟာရာဟုလောဝါဒသုတ်နှင့် ဓာတုဝိဘင်းတို့၌ အကျယ်အားဖြင့် လာကြောင်း ပြဆိုခြင်း	၄၇၀
၂၆၈။	စတုဓာတုဝဏ္ဏာန်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်၌ လာသည့်အတိုင်း ဖွင့်ပြခြင်း	၄၇၁
၂၆၉။	စတုဓာတုဝဏ္ဏာန်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို မဟာဟတ္ထိပဒူပမသုတ်၌ လာသည့်အတိုင်း ဖွင့်ပြခြင်း	၄၇၄
၂၇၀။	မဟာဟတ္ထိပဒူပမသုတ်လာ အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စုတ္တံ-စသော ပုဒ်တို့၏ အသေးစိတ်အဖွင့်	၄၇၅
၂၇၁။	ဝတ္ထုကိုသုံးသပ်ပဲ လက္ခဏာမျှကို နှလုံးသွင်းသော တိက္ခပညယောဂီအား ခက်မာခြင်း၊ ယိုစီးခြင်း၊ စသော လက္ခဏာများ ထင်ရှားပုံနှင့် နာတ်တိက္ခပညယောဂီများမှာမူ ကေသာ၊ ပထဝီ စသည်ဖြင့် ဝတ္ထုကိုသုံးသပ်၍ အကျယ်နှလုံးသွင်းမှသာ လက္ခဏာထင်ရှားပုံ	၄၈၃
၂၇၂။	ဓာတုကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းလိုသော တိက္ခပညယောဂီသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဓာတ်လေးပါးတို့၏ လက္ခဏာ၊ ရသတို့ကို ဆင်ခြင်ပွားများလျှင် ဥပစာရသမာဓိရနိုင်ပုံ	၄၈၆
၂၇၃။	ဓာတုကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းလိုသော နာတ်တိက္ခပညယောဂီသည် ဓာတ်တို့ကို အခြင်းအရာ ၄၂-ပါးဖြင့် အကျယ်သင်ကြား၍ အခြင်းအရာလေးပါးဖြင့် ဓာတုကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားများရပုံ	၄၈၉
၂၇၄။	ကေသာစသော ကောဋ္ဌာသတို့၌ “ခက်မာခြင်းသည် ပထဝီဓာတ်တည်း” စသည်ဖြင့် ပိုင်းခြားမှတ်သားသော ယောဂီအား ဓာတ်တို့ထင်ရှား၍ ၎င်းဓာတ်တို့ကို အဖန်ဖန် ပွားများလျှင် ဥပစာရသမာဓိ ဖြစ်နိုင်ပုံ	၄၉၁

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၇၅။	ဆိုခဲ့ပြီးသော သသမ္ဘာရသင်္ခေပနည်းဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း မပြည့်စုံသော ယောဂီသည် ကေသာလောမာ စသည်ကို ခွဲဝေသော သသမ္ဘာရဝိဘတ္တိနည်းဖြင့် ပွားများရပုံ	၄၉၁
၂၇၆။	သသမ္ဘာရဝိဘတ္တိနည်းဖြင့် ပွားများသော ယောဂီသည် ၃၂-ကောဋ္ဌာသတ္တိကို ငါးမျိုးတစုစီ အဆင်းသဏ္ဌာန် စသောအားဖြင့် ဆင်ခြင်မှတ်သားပြီးနောက် တောင် ထိပ်နှင့် တောင်ထိပ်၌ပေါက်သောမြက်၊ လူကင်းသော ရွာနှင့် ထိုရွာတွင်းရှိ နေရာမြက်စသော ဥပမာ ၃၂-ပါး တို့ဖြင့် ထိုကောဋ္ဌာသတ္တိ၏ စိတ်စေတနာမရှိပုံ၊ အတ္တမှ ဆိတ်ပုံတို့ကို ဆင်ခြင်ပွားများရပုံ	၄၉၂
၂၇၇။	တေဇောကောဋ္ဌာသတ္တိကို သန္တပုနတေဇော၊ ဇီရဏ- တေဇော၊ ဒါဟတေဇော၊ ပါစကတေဇော အားဖြင့် ပိုင်းခြားမှတ်သား၍ ဆင်ခြင်ပွားများပုံ	၅၀၈
၂၇၈။	ဝါယောကောဋ္ဌာသတ္တိကို အထက်ဆန်သော လေ၊ အောက်စုံသော လေ စသော လေခြောက်ပါးအားဖြင့် ပိုင်းခြားမှတ်သား၍ ဆင်ခြင်ပွားများပုံ	၅၀၉
၂၇၉။	ဓာတ်တို့၏ လက္ခဏာတို့ကို အကျဉ်းချုံး၍ ပိုင်းခြား မှတ်သားသော သလက္ခဏသင်္ခေပနည်းဖြင့် ဆင်ခြင် ပွားများပုံ	၅၁၀
၂၈၀။	ဓာတ်တို့၏ လက္ခဏာနှင့်တကွ ကောဋ္ဌာသတ္တိကို ခွဲခြမ်း ဝေဖန်သော သလက္ခဏဝိဘတ္တိ နည်းဖြင့် ဆင်ခြင် ပွားများပုံ	၅၁၂
၂၈၁။	ဓာတ်တို့ကို သာမညစနက္ခ၊ ဝိသေသစနက္ခအားဖြင့် ဆင်ခြင်နှလုံးသွင်းပုံ	၅၁၃
၂၈၂။	ဓာတ်တို့ကို ကလာပ်အားဖြင့် ဆင်ခြင်နှလုံးသွင်းပုံ	၅၁၅
၂၈၃။	ဓာတ်တို့ကို မုန့်မုန့်ညက်ညက်ဖြစ်၍ အလွန်သိမ်မွေ့သော သဘောဟု နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ပုံ	၅၁၆

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၀၄။	ဓာတ်ဘို့ကို လက္ခဏာ၊ ခုသ၊ ပစ္စုပ္ပန်အားဖြင့်၎င်း၊ ဖြစ်ကြောင်းသမုဋ္ဌာန်အားဖြင့်၎င်း နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ပုံ	၅၁၉
၂၀၅။	ဓာတ်ဘို့ကို အချင်းချင်း ထူးသော သဘော၊ တူသော သဘောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ပုံ	၅၂၁
၂၀၆။	ဓာတ်ကြီးလေးပါးတို့သည် ကြီးမားထင်ရှားသော ကြောင့်၎င်း၊ မျက်လှည့်သွား၊ ဘီးလူးမ-ဟူသော မဟာ- ဘုတ်တို့နှင့် တူသောကြောင့်၎င်း၊ အကြောင်းများစွာ တို့သည် ဆောင်အပ်သောကြောင့်၎င်း၊ အကြီးအကျယ် ဖောက်ပြန်တတ်သောကြောင့်၎င်း မဟာဘုတ်မည်ကြံ အကျယ်	၅၂၂
၂၀၇။	ဓာတ်ကြီးလေးပါးတို့ အကြီးအကျယ် ဖောက်ပြန်ကြပုံ	၅၂၃
၂၀၈။	ကြီးမားသော လုံ့လဖြင့် သိမ်းဆည်းအပ်၍ ထင်ရှား- လည်း ရှိသောကြောင့် မဟာဘုတ်မည်ပုံ	၅၂၄
၂၀၉။	ဓာတ်ကြီးလေးပါးတို့ကို အသီးသီးခွဲချမ်းအပ်၊ မခွဲချမ်း အပ်သောသဘောအားဖြင့်၎င်း၊ အချင်းချင်း သဘော တူ၊ မတူအားဖြင့်၎င်း၊ အဇ္ဈတ္တိကဗျာဟိရအားဖြင့်၎င်း နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်ပုံ....	၅၃၀
၂၁၀။	ဓာတ်ကြီးလေးပါးတို့ကို ဓာတ်ဘူပေါင်း၍ ရေတွက် သောအားဖြင့်၎င်း၊ ကျေဇူးပြုသောအားဖြင့်၎င်းနှလုံး သွင်း ဆင်ခြင်ပုံ	၅၃၁
၂၁၁။	ဓာတ်ကြီးလေးပါးတို့ကို မသိဘတ်၊ နှလုံးမသွင်းတတ် သောသဘောအားဖြင့် နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်ပုံ	၅၃၃
၂၁၂။	ဓာတ်ကြီးလေးပါးတို့၏ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ ဟူသောအကြောင်း၊ သဟဇာတ စသောအကြောင်း တို့ကို ဝေဖန်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ပုံ	၅၃၄

စီးစေ	အကြောင်းကဏ္ဍ	စာမျက်နှာ
၂၉၃။	ဓာတ်တပါးကို အစွဲပြု၍ အခြားဓာတ်သုံးပါးတို့ ဖြစ် ပေါ်ကြပုံ	၅၃၈
၂၉၄။	စတုဓာတုဝဝတ္ထုနှင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သော ယောဂီတို့ ရရှိနိုင်သည့်အကျိုးများ	၅၄၀

သမာဓိအာနိသံသကထာ

၂၉၅။	အပ္ပနာသမာဓိကို ပွားများခြင်းကြောင့် ဈာန်ချမ်းသာ ဟူသော အကျိုး၊ ဝိပဿနာဟူသော အကျိုးများ ရရှိနိုင်ပုံ	၅၄၃
၂၉၆။	အပ္ပနာသမာဓိကို ပွားများခြင်းကြောင့် အဘိညာဏ်၊ ဘဝအထူး၊ နိရောဓသမာပတ်ဟူသော အကျိုးများ ရရှိနိုင်ပုံ	၅၄၄
၂၉၇။	သမာဓိနိဇ္ဈေသနိဂုံး	၅၄၇

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ

ဒုတိယတွဲ

မှတ်သားဖွယ်ရာ မာတိကာ

ပြီး ၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ

(ဒုတိယတွဲ)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၇-ဆအနုဿတိနိဒ္ဒေသ

၁-ဗုဒ္ဓါနုဿတိကထာ

☞ [၁၉၁] ၁၂၃။ ပန၊ တသီးတခန်းကို ဆိုဦးအံ့။ အသုဘာနန္တရံ၊ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပြသည်၏အခြားမဲ့ကာလ၌။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာသု၊ အကျဉ်း ပြအပ်ကုန်ပြီးသော။ ဒသသု၊ ကုန်သော။ အနုဿတိသု၊ အနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌။ (ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ပုနပုနံ၊ လဲ။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သတိယေဝ၊ သတိသည်ပင်လျှင်။ အနုဿတိ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပဝတ္တိတဗ္ဗဋ္ဌာနမှိယေဝ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ သင့်လျော်သော အရာ၌သာလျှင်။ 'ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။

မှတ်ချက်။ ။ [ဤသို့သော ၄-ထောင့်ကွင်းအတွင်းရှိ ဂဏန်းမှာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ပါဠိ စာအုပ်မှ စာမျက်နှာနံပါတ်ဖြစ်သည်။

() ဤသို့သော လက်သည်းကွင်း အတွင်းရှိ အနက်စကားများမှာ ဆိုင်ရာအဖွင့်မှယူ၍ ပြဆိုထားသော အဓိပ္ပါယ်အနက်များဖြစ် သည်။ သဒ္ဓါနက်အကျဉ်းမျှသာအလိုရှိလျှင် ၎င်းတို့ကို ခြင်းချန် ထားနိုင်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

၁-အဘိဓာန် ၁၁၇၄-ဂါထာ၌ မိန့်ဆိုအပ်သော ပစ္ဆာတ္ထ-စသော အနု-၏ ၁၅-နက် တို့တွင် ဤ၌ ဝိစ္ဆတ္ထသင့်ရကား အနု အနု သတိ အနုဿတိ-ဟူသော ဤအနက်ကို ပြခြင်းငှါ “ပုနပုနံ ဥပ္ပဇ္ဇနတော” မိန့်။ သို့သော်လည်း အနုဘဝတိ စသည်တို့၌ အနု-သဒ္ဓါနှင့်ယှဉ် ခြင်းကြောင့် ဘဝတိ-သဒ္ဓါ အတ္ထန္တရဝါစကတပ်သကဲ့သို့ ဤ၌ အနု-သဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်သည့် တမဲ့ သတ-သဒ္ဓါမူကား အတ္ထန္တရဝါစက မဟုတ်ဟု ပြခြင်းငှါ “သတိယေဝ အနုဿတိ” မိန့်ရသည်။ (ပြည်)

၂ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၉၁-၅)* [၇-ဆအနုဿတိ

သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတဿ၊ သာသနာတော်ကို နိယျာနိကဟု ယုံကြည်၍ ရဟန်း ပြုသော။ ကုလပုတ္တဿ၊ အမျိုးကောင်းသားအား။ အနုရုပါ-ယုတ္တာ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော။ သတိ၊ သတိတည်း။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အနက်ကြောင့်လည်း။ အနုဿတိ၊ မည်၏ ။ ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားဂုဏ်တော် ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်သော။ အနုဿတိ၊ အဖန် တလဲလဲဖြစ်သော သတိတည်း။ ဝါ၊ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတကုလပုတ္တအားလျော် သော သတိတည်း။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ မြတ်စွာဘုရားဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြု၍ အဖန်တလဲလဲဖြစ်သောသတိ၊ ဝါ၊ ဘုရားဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတကုလပုတ္တအားလျော်သော သတိ။ ။ ဧတံ၊ ဤဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဟူသော အမည်သည်။ ဗုဒ္ဓဂုဏာရမ္မဏာယ၊ ဘုရားဂုဏ်လျှင် အာရုံရှိသော။ သတိယာ၊ သတိ၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဓမ္မံ၊ (ပရိယတ်နှင့်တကွ နဝလောကုတ္တရဓမ္မဟူသော) တရားဂုဏ်တော်ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နာ၊ သော။ အနုဿတိ၊ တည်း။ ဓမ္မာနုဿတိ၊ ဖြစ်သောသတိ။ ဧတံ၊ ဤ ဓမ္မာနုဿတိဟူသော အမည်သည်။ သွာက္ခာတတာဒိဓမ္မဂုဏာရမ္မဏာယ၊ သွာက္ခာတတာအစရှိသော တရားဂုဏ်တော်လျှင် အာရုံရှိသော။ သတိယာ၊

* အထက်ခေါင်းစဉ်းနောင်-လက်သည်းကွင်းအတွင်းရှိ ဂဏန်း ၂-မျိုးဖြင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် စာမျက်နှာနှင့် စာကြောင်းကိုပြသည်။ လက်ဝဲဘက်စာမျက်နှာရှိ ဂဏန်းသည် နိဿယ စာမျက်နှာအစဖြစ်၍ လက်ျာဘက်စာမျက်နှာရှိ ဂဏန်းသည် နိဿယစာမျက်နှာအဆုံး ဖြစ်သည်။

၁-ဧကံ အနုသဒ္ဓဿ ဝိစ္ဆတ္တံ ဝတော ဣဒါနိ ပဝတ္တတ္ထံ ဒဿေတုမဟ “ပဝတ္တိတဗ္ဗဋ္ဌာန မှိယေဝ ဝါ”တျာဒိ။ ဧတ္ထ စ ပဝတ္တိတဗ္ဗဋ္ဌာနမှိယေဝ ပဝတ္တတ္တာတိ ဣမိနာ အနုဿရိ- တဗ္ဗဿ အနုရုပါ သတိ အနုဿတိတိ ဒဿေတိ၊ တေန ဝုတ္တံ ဋီကာယံ “ပဝတ္တိတဗ္ဗဋ္ဌာနမှိ- ယေဝ ပဝတ္တတ္တာတိ ဣမိနာ စ အနုဿတိယာ အနုဿရိတဗ္ဗာနုရူပတာ ဝုတ္တာ”တိ။ ဧဝံ အနုဿတိယာ အနုဿရိတဗ္ဗာနုရူပတံ ဝတော ပဝတ္တကဿ အနုရူပတံ ဒဿေတုမဟ “သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတဿာ”တျာဒိ။ အထ ဝါ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတဿ ကုလပုတ္တဿ အနုရူပတာ နာမ ပဝတ္တိတဗ္ဗဋ္ဌာနဿ အနုရူပတာယ ဧဝ ဟောတိတိ ဒဿေတိ “ပဝတ္တိတဗ္ဗဋ္ဌာနမှိယေဝ ပဝတ္တတ္တာ”တိ ဣမိနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဣမသ္မိံ ဝိကပ္ပေ ပဝတ္တကဿော အနုရူပတာ၊ န ဥဘယဿ။ ပရိမသ္မိံ ပန ဥဘယဿာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အနုရူပါတိ စ ယုတ္တာတိ အတ္ထော။ (ပြည်)

၂-ဗုဒ္ဓအရသည် ခန္ဓာပဉ္စက၊ ဂုဏ်တော်၊ ပညတ်အားဖြင့် များသော်လည်း ဂုဏ်တော် အလုံးစုံကို တပေါင်းတည်း သိမ်းပိုက်၍ ဆိုအပ်၏။ (ပြည်)

၃-ဓမ္မာနုဿတိ စသည်တို့၌လည်း နည်းတူပင် ၂-နက် ၂-နက် သမ္ပန်လေ။ (ဆ- သံသော)

၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ သံသံ၊ သံဃာဂုဏ်တော်ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။ ဥပ္ပန္နာ၊
 သော။ အနုဿတိ၊ တည်း။ သံဃာနုဿတိ၊ ဖြစ်သောသတိ။ ဧတံ၊
 အမည်သည်။ သုပ္ပဋိပန္နတာဒိသံဃာဂုဏာရမ္မဏာယ၊ သုပ္ပဋိပန္နတာ အစ
 ရှိသော သံဃာဂုဏ်တော်လျှင် အာရုံရှိသော။ သတိယာ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊
 တည်း။ သီလံ၊ မိမိ၏သီလဂုဏ်ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။ ဥပ္ပန္နာ၊ သော။
 အနုဿတိ၊ တည်း။ သီလာနုဿတိ၊ ဖြစ်သောသတိ။ ဧတံ၊ ဤသီလာ-
 နုဿတိဟူသော အမည်သည်။ အဓဏ္ဍတာဒိသီလဂုဏာရမ္မဏာယ၊ မကျိုး
 သည်၏အဖြစ် အစရှိသော မိမိသီလဂုဏ်လျှင် အာရုံရှိသော။ သတိယာ၊
 ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ စာဂံ၊ မိမိ၏ စွန့်ကြဲခြင်း ဂုဏ်ကို။ အာရဗ္ဗ၊
 ရှိ။ ဥပ္ပန္နာ၊ သော။ အနုဿတိ၊ တည်း။ စာဂါနုဿတိ၊ မိမိ၏ စွန့်ကြဲ
 ခြင်းဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ အဖန်တလဲလဲဖြစ်သောသတိ၊ ဝါ၊ မိမိစွန့်ကြဲ
 ခြင်းဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတကုလပုတ္တ အားလျော်သော
 သတိ။ ဧတံ၊ သည်။ မုတ္တစာဂတာဒိစာဂဂုဏာရမ္မဏာယ၊ လွတ်လွတ်
 စွန့်ကြဲသည်၏အဖြစ် အစရှိသော မိမိစွန့်ကြဲခြင်းဂုဏ်လျှင် အာရုံရှိသော။
 သတိယာ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊
 သက်သေ၏အဖြစ်ဖြင့် အာရုံပြု၍။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်သော။ အနုဿတိ၊ တည်း။
 ဒေဝတာနုဿတိ၊ နတ်တို့ကို သက်သေ၏ အဖြစ်ဖြင့် အာရုံပြု၍ အဖန်
 တလဲလဲဖြစ်သော သတိ၊ ဝါ၊ လျော်သောသတိ။ ဧတံ၊ သည်။ ဒေဝတာ၊
 နတ်တို့ကို။ သက္ခိဋ္ဌာနေ၊ သက်သေအရာ၌။ ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ ဝါ၊
 တည်စေ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ သဒ္ဓါဒိဂုဏာရမ္မဏာယ၊ သဒ္ဓါအစရှိသော
 ဂုဏ်လျှင် အာရုံရှိသော။ သတိယာ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ မရဏံ၊ မိမိ
 သေခြင်းကို။ အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။ ဥပ္ပန္နာ၊ သော။ အနုဿတိ၊ တည်း။ မရဏာ-
 နုဿတိ၊ မိမိ၏သေခြင်းကို အာရုံပြု၍ အဖန်တလဲလဲဖြစ်သော သတိ၊ ဝါ၊
 လျော်သောသတိ။ ဧတံ၊ သည်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္စေဒါရမ္မဏာယ၊ ဇီဝိတိရန္တ-
 ပြတ်ခြင်းလျှင် အာရုံရှိသော။ သတိယာ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။
 ကေသာဒိဘေဒံ၊ ဆံ အစရှိသည် အပြားရှိသော။ ရူပကာယံ၊ မိမိ၏ရုပ်ကိုယ်
 ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ ဂတာ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ကာယေ၊

၁-သီလာနုဿတိစသည်ကို ဓမ္မာနုဿတိမှခွဲ၍ ငါးခြား ပြဆိုခြင်း၏ အကြောင်းကို
 ဦးကာ၌ “ယောဂါဝစရဿ အတ္တနော ဝေ သီလဿ စာဂဿ သဒ္ဓါဒိနဉ္စ အနုဿတိဋ္ဌာန-
 ဘာဝေန ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ” ဟု ပြထားသည်။ (ဆ-သံ-သော)

ရုပ်ကိုယ်၌။ ဂတာ၊ တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာယဂတာ၊ မည်၏။ သာ ဓမ္မဇာတိ၊ ထိုတရားသဘောသည်။ ကာယဂတာ စ၊ မိမိ၏ရုပ်ကိုယ်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သည်လည်း။ ဝါ၊ မိမိ၏ရုပ်ကိုယ်၌ ဖြစ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သတိ စ၊ သတိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကာယဂတသတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ ဆိုသင့်လျက်။ ရဿံ၊ ကို။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ ကာယဂတာသတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤကာယဂတာသတိဟူသော အမည်သည်။ ကေသာဒိ၊ ပ။ ရမ္မဏာယ၊ ဆံ အစရှိသော ကောဠာသတိ၌ ပဋိကူလနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော။ သတိယာ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ အာနာပါနေ၊ ထွက်သက်ဝင်သက်တို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်သော။ သတိ၊ သည်။ အာနာပါနဿတိ၊ မည်၏။ ဧတံ၊ သည်။ အဿာသပဿာသနိမိတ္တာရမ္မဏာယ၊ သော။ သတိယာ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဥပသမံ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၏ ငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်သော။ အနုဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲဖြစ်သော သတိသည်။ ဥပသမာနုဿတိ၊ မည်၏။ ဧတံ၊ သည်။ သဗ္ဗဒုက္ခုပသမာရမ္မဏာယ၊ အလုံးစုံသောဒုက္ခ၏ ငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော။ သတိယာ၊ ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။

၁၂၄။ ဣတိ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဣမာသု ဒသသု အနုဿတိသု၊ တို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ ပျိုးစေခြင်းငှါအလိုရှိသော။ အဝေစ္စပ္ပသာဒသမန္နာဂတေန၊ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင်၍

၁-ခတ္တိယကညာ-ဟူသော ပြယုဂ်၌ကဲ့သို့ ပုလ္လင်ကဲ့သို့ ငဲ့၍ ကာယဂတသတိ-ဟု ဆိုသင့်သည် မဟုတ်လော စောဒနာဘွယ်ရှိ၍ ဤစကားကို မိန့်ဆိုသည်။ “သဒ္ဓါဟူက ယေတုယျ” ဟူသည်နှင့်အညီ ဤအရာ၌ကား ပုလ္လင်မငဲ့ရ-ဟူလို။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ကာယာနုဿတိ-မဆို ကာယဂတာ-ဟုဆိုရကား အနု-သဒ္ဓါမရှိ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ဂတာဟူသောကြိယာကို အထူးမပြုမူ၍ သတိဟူသော နာမ်ပုဒ်က အထူးပြုခြင်း၏ မသင့်သောကြောင့်တည်း။ ရှေး၌မဆိုမူ၍ ဤ၌သာ အဘယ်ငှါ နိမိတ္တာရမ္မဏာယ-ဟူသနည်း။ ဣတော ပုရိမာသု သတ္တသု အနုဿတိသု နတ္ထိ နိမိတ္တုပ္ပတ္တိ၊ ဣမ အတ္တိတိ ဒဿနတ္ထိ နိမိတ္တဂဟဏံ၊ တထာ အဿာသပဿာသနိမိတ္တာရမ္မဏာယာတိ ဧတ္တာပိ။ ဤသို့လျှင် ဤနှစ်ပါးတို့၌ အခြားအနုဿတိတို့ကဲ့သို့ မူလအာရုံကိုသာ အဖန်တလဲလဲ တတေတေ လိပ်ခဲတည်းလည်း စွဲလမ်းကာမျှနှင့် အထမြောက်သည်မဟုတ်၊ မူလဥဂ္ဂဟမှပဋိဘာဝနိမိတ် အာရုံပြောင်းလဲ၍ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြုမှု ကိစ္စပြီး၍လည်း ဤနှစ်ပါး၌ မူလအာရုံကိုသာခဲ၍ အဖန်တလဲလဲ ပြုခြင်းကိစ္စကို ပြုတတ်သော အနု-သဒ္ဓါမစွက်သတည်း။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

၁-ဗုဒ္ဓါနုဿတိကထာ (၁၉၂-၅)

၅

ကြည်လင်သော သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော^၁။ ယောဂိနာ၊ ယောဂီသည်။ ပတိရူပသေနာသနေ၊ (ယထာဝုတ္တ အဋ္ဌာရသ ဒေါသဝဇ္ဇိတပဉ္စင် သမန္နာဂတ ဖြစ်၍) သင့်လျော်သောကျောင်း၌။ ရဟောဂတေန၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ကပ်၍။ (တေန ကာယဝိဝေကံ ဒဿေတိ) ပဋိသလ္လိနေန၊ အပဉ္စ အထူးထူးသော သဘောရှိသော အာရုံမှဖွဲ့စည်း၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသော တခုသော အာရုံ၌သာ ကောင်းစွာငြိတယ် စွဲကပ်စေအပ်သောစိတ် ရှိသည် ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာ အသေအသပ် ဝပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍^၂၊ ဝါ၊ ပြင်ပအာရုံတို့မှ ဖွဲ့စည်းလျက် ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ ကောင်းစွာကပ်ငြိဝင်စား သည်ဖြစ်၍။ ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ။ ပ။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဟူသော။ [၁၉၂] ဧဝံ-ဣမာယ ပါဠိယာ၊ ဤပါဠိ၌။ (အာဂတနယေန၊ ဖြင့်။) ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဂုဏာ၊ ကျေးဇူးတော်တို့ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗာ၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့အပ်ကုန်၏။

၀၀၀

တတြ၊ ထိုကိုးပါးသောဂုဏ်တို့၌၊ ဝါ၊ တတြ-တသ္မိံ အနုဿရဏေ၊ ကို။ ကတ္တဗ္ဗေ၊ သော်။ အယံ၊ ကား။ အနုဿရဏနယော၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ရာသော နည်းတည်း။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ အရဟံမည်တော် မူ၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ ပ။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ၊ ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အနုဿရတိ၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့၏။ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဣမိနာ စ ကာရဏေ-

၁-အဝေစ္စပ္ပသာဒဖြင့် အထူးပြု၍ဆိုခြင်း၏ အကြောင်းကို ဋီကာ၌ “တာဒိဿဿ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ ဣဇ္ဈတိ၊ နေတရဿ”ဟု ပြဆိုထား၏။ (ဆ-သ်-သော)
 ၂-သလ္လိနကို သု+အလ္လိန, သံ+လိန-ဟု နှစ်ချက်ဖြတ်။ (ပြည်)
 ၃-သော ဘဂဝါ-၌ သော-ကား သိပြီးမြင်ပြီး ထင်ရှားပြီး၍ ပစ္စက္ခပြုပြီး ဘုရားရှင်ကို ရည်၍ ပသိဒ္ဓဝိသယ အနိယမနိဒ္ဒေသ သင်္ခေပာစနတည်း။ သေမိမိဖြင့် မထင်ရှားသေးသော ပစ္စုရေနကိုရည်၍မူကား ယ-ဖြင့် နိယမ ပဋိနိဒ္ဒေသ ဝိတ္ထာရကို “လော သော သမတိ” သပါရမိယော ပူရေတွာ။ ပ။ သဒေဝကေ လောကေ ဘဂဝါတိ ပဉ္စဂ္ဂင်္ဂိတ္ထိသဒ္ဓေါ၊ သော” ဟု ဋီကာနှင့်အညီ ဆိုရာ၏။ ဤဝါကျ၌ ယ-ကား နိယမ ပဋိနိဒ္ဒေသ ဝိတ္ထာရ၊ တ-ကား အနိယမ သင်္ခေပဟု အထူးမှတ်။ (ပြည်)

၆ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၁၉၂-၆) [၇-ဆအနုဿတိ

န၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၂၅။ တတ္ထ၊ ထိုဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ စသောပါဠိ၌။ (သဝိနိစ္ဆယော၊ သော။ အတ္တော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကိလေသေဟိ၊ ကုန်အောင်စုံသောကိလေသာတို့မှ။) အာရကတ္တာ၊ ဝေးတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အရိနံ၊ ကိလေသာဟူသော ရန်သူတို့ကို။ ဟတတ္တာ စ၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ပယ်ဖျက် သတ်ဖြတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အရာနံ၊ သံသရာစက်၏ အကန့်တို့ကို။ ဟတတ္တာ စ၊ ဖျက်ဆီးတော်မူပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပစ္စယာဒိနံ၊ ပစ္စည်းလေးပါး ပူဇော်သက္ကာရတို့ကို။ အရဟတ္တာ စ၊ ခံတော်မူထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပါပကရဏေ၊ မကောင်းမှုကို ပြုခြင်း၌။ ရဟာဘာဝါ စ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဣတိ ဣမေဟိ ကာရဏေဟိ၊ ဤအကြောင်းတို့ကြောင့်။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ အရဟံ၊ အရဟံမည်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တာဝ၊ စွာ။ အနုဿရတိ၊ အဖန်တလဲလဲအောက်မေ့၏။

ဟိ၊ ထိုအတ္တကို ထင်စွာပြအံ့။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ သဗ္ဗကိလေသေဟိ၊ ကိလေသာတို့မှ။ အာရကာ၊ ဝေးတော်မူ၏။ သုဝိဒ္ဓုရဝိဒ္ဓုရေ၊ အလွန်ဝေးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သာ စင်စစ် ဝေးသည်၌။ ဌိတော၊ တည်တော်မူ၏။ မဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်။ သဝါသနာနံ၊ ဝါသနာနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဝိဒ္ဓိသိတတ္တာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ အာရကတ္တာ၊ ဤသို့ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အရဟံ၊ မည်၏။

ယဿ၊ အကြင်ဘုရား၏။ ယေန၊ အကြင်ကိလေသာနှင့်။ အသမဂ္ဂိတာ၊ တကွဖြစ်ခြင်း အလေ့ရှိသည် မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ လူးလည်းလိမ်းကျံခြင်း အလေ့ရှိသည်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ တတော၊ ထိုကိလေသာမှ။ အာရကာ နာမ၊ ဝေးသည်မည်၏။ နာထော စ၊ ငါတို့ကျေးဇူးရှင် ဘုရားမြတ်စွာသည်လည်း။ ဒေါသေဟိ၊ ကိလေသာဟူသော ဒေါသတို့နှင့်။ အသမဂ္ဂိ၊ တကွဖြစ်ခြင်း အလေ့ရှိသည်မဟုတ်သည်။ ဝါ၊ လူးလည်းလိမ်းကျံခြင်း အလေ့

ရှိသည် မဟုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ၊ တေန၊ ကြောင့်။ နာထော၊ ကို။ အရဟံ၊ ဟူ၍။ မတော၊ ဇာ၊ ဣတိ အယံ၊ ကား။ (သင်္ဂဟဂါထာ၊ သင်္ဂဟဂါထာတည်း။)

၁၂၆။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တေ ကိလေသာရယော၊ ထို ကိလေသာ ဟူသော ရန်သူတို့ကို။ အနေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဟတာ၊ ပယ်ဖျက်သတ်ဖြတ်အပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ-တသ္မာ အရိန္တံ ဟတတ္တာပိ၊ ဤသို့ ကိလေသာ ဟူသော ရန်သူတို့ကို မဂ်ဖြင့် ပယ်ဖျက် သတ်ဖြတ်တော်မူပြီး သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ မည်၏။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရာဂါဒိသင်္ခါတာ၊ ရာဂအစရှိသည်ဟု ဆိုအပ်ကုန် သော။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ အရယော၊ ရန်သူတို့ကို။ နာထေန၊ သည်။ ပညာသတ္တေန၊ အရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်သန်လျက်ဖြင့်။ ဟတာ၊ (အမြစ်မကြွင်း တျင်းတျင်းပယ်ဖြတ်) သတ်အပ်ကုန်ပြီ။ တသ္မာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ နာထော၊ ကို။ အရဟံ၊ ဟူ၍။ မတော၊ ဇာ၊ ဣတိ အယံ၊ ကား။ (သင်္ဂဟဂါထာ၊ တည်း။)

၁၂၇။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အဝိဇ္ဇာဘဝတဏှာမယနာဘိ၊ အဝိဇ္ဇာဘဝ- တဏှာဖြင့်ပြီးသော ပုံတောင်းရှိသော။ ပုညာဒိအဘိသင်္ခါရာရံ၊ ပုညာဘိ- သင်္ခါရ၊ အပုညာဘိသင်္ခါရ၊ အာနေဉာဘိသင်္ခါရဟူသော အကန့်ရှိသော၊ ဝါ၊ ပုညအစရှိသော အဘိသင်္ခါရ ၃-ပါးလျှင် အကန့်ရှိသော၊ ဝါ၊ ပုညာဘိ- သင်္ခါရ စသည်လျှင် အကန့်ရှိသော။ ဇရာမရဏနေမိ၊ ဇရာမရဏ ဟူသော အကွပ်ရှိသော။ အာသဝသမုဒယမယေန၊ အဝိဇ္ဇာစသည်တို့၏ အကြောင်း ဖြစ်သော အာသဝဖြင့်ပြီးသော။ (အာသဝါ ဝေ အဝိဇ္ဇာဒိန္နံ ကာရဏတ္တာ အာသဝသမုဒယော၊ ဇီ) အက္ခေန၊ ဝင်ရိုးဖြင့်။ ဝိဇ္ဇိတော၊ လျှို၍။ တိဘဝရထေ၊ (ဝိပါက်ကဋတ္တာရုပ်အပြားရှိသော ကာမဘဝစသော) ဘဝ သုံးပါးရထား၌။ သမာယောဇိတံ၊ မိမိပစ္စည်းတရားတို့သည် အညီအညွတ် ယှဉ်အပ်ထသော၊ ဝါ၊ အချင်းခပ်သိမ်းအစမှစ၍ ယှဉ်အပ်ထသော။ အနာ- ဒိကာလပ္ပဝတ္တံ၊ အစမထင်သော ကာလပတ်လုံး မပြတ်မစဲလည်ထသော။ ယံ ဧတံ သံသာရစက္ကံ၊ အကြင်သံသရာဟူသော ရထားဘီးစက်သည်။ အတ္ထိ၊ ဇာ၊ တဿ သံသာရစက္ကဿ၊ ထိုသံသရာဟူသော ရထားဘီးစက်၏။ (အရာ- ဌ်စပ်) အနေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဗောဓိမဇ္ဈော၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊

၈ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ (၁၉၂-၂၀) [၇-ဆအနုဿတိ

သဗ္ဗညုတညာဏ်၏ ကြည်လင်ရာအရပ်၌၊ ဝါ၊ ကာလ၌။ ဝီရိယပါဒေဟိ၊
(သံကိလေသဝေါဒါနပက္ခိယတို့၌ နင်းနှိပ်ခြင်းကိစ္စ၊ ချီးပင့်မြှောက်ကြွခြင်း
ကိစ္စရှိသော) ဝီရိယဟူသော ခြေတော်အစုံတို့ဖြင့်။ သီလပထဝိယံ၊ သီလ
ဟူသော အောင်မြေ၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ ပြည့်စုံစေသဖြင့် တင်းတင်းကြပ်ကြပ်
ရပ်၍။ သဒ္ဓါဟတ္ထေန၊ သဒ္ဓါဟူသော (အနဝဇ္ဇဓမ္မကို လှမ်းယူတတ်သော)
လက်တော်ဖြင့်။ ကမ္မက္ခယကရံ၊ (ကာယကမ္မစသော) ကံမျိုးစုံ၏ ကုန်ခြင်း
ကို ပြုတတ်သော။ ဉာဏဖရသုံ၊ (သမာဓိဟူသော ကျောက်၌ မြမြထက်
အောင် သွေးအပ်သော) မဂ်ဉာဏ်ဟူသော လက်နက်ကို။ ဂဟေတွာ၊
ကိုင်စွဲတော်မူ၍။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ အရာ၊ (ပုညာဘိသင်္ခါရ၊ အပုညာဘိ-
သင်္ခါရ၊ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရဟူသော) အကန့်တို့ကို။ ဟတော၊ ဖျက်ဆီးအပ်
ကုန်ပြီ။ အရာနံ၊ (သံသရာဟူသော ရထားဘီးစက်၏ ပုညာဘိသင်္ခါရ၊
အပုညာဘိသင်္ခါရ၊ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရဟူသော) အကန့်တို့၏။ ဣတိ-တသ္မာ
ဟတတ္တာပိ၊ ဤသို့မဂ်ဉာဏ်ဟူသော လက်နက်ဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ အရဟံ၊ အရဟံမည်တော်
မူ၏။

၁၂၀။ အထ ဝါ၊ ကား။ အနမတဂ္ဂံ၊ နှစ်, ရာ, ထောင်လောက် ဉာဏ်ဖြင့်
လျှောက်၍ အောက်မေ့သော်လည်း မသိနိုင်သောအစွန်းရှိသော။ သံသာ-
ရဝဋ္ဌံ၊ သံသာရစက်အဝန်းကို။ သံသာရစက္ကန္တံ၊ သံသာရစက်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊
၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တဿ၊ ထိုသံသာရစက်အဝန်း၏။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။
မူလတ္တာ၊ အမြစ်အရင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ နာဘိ၊ ပုံတောင်းမည်၏။ ဇရာ-
မရဏံ၊ ဇရာမရဏသည်။ ပရိယောသာနတ္တာ၊ အဆုံး၏အဖြစ်ကြောင့်။
နေမိ၊ အကွပ်မည်၏။ သေသာ၊ အဝိဇ္ဇာ ဇရာမရဏမှ ကြွင်းကုန်သော။
ဒသ ဓမ္မာ၊ သင်္ခါရအစ ဇာတိအဆုံးရှိသော ဆယ်ပါးသောတရားတို့သည်။
အရာ၊ ထောက်အကန့်မည်ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာမူလကတ္တာ စ၊
အဝိဇ္ဇာလျှင် အမြစ်အရင်း (အစ)ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဇရာ-
မရဏပရိယန္တတ္တာ စ၊ ဇရာမရဏလျှင် အဆုံးအကွပ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
၎င်းတည်း။ တတ္ထ၊ ထို “အဝိဇ္ဇာ နာဘိ” အစရှိသော စကား၌။ ဒုက္ခာဒိသု၊
ဒုက္ခသမုဒယ နိရောဓဟု မဂ္ဂမည်သာ လေးသစ္စာတို့၌။ အညာဏံ၊ ဉာဏ်၏
ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော မောဟသည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ စ-တံ ပါကဋ္ဌံ
ကရောမိ၊ အံ့။ ကာမဘဝေ၊ ကာမဘဝ၌။ (အာဒိနဝပဋိစ္စာဒိကာ၊ သော။)

၀၀၀

အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ကာမဘဝေ၊ ကာမဘုံ၌။ (ပရိယာပန္နာနံ၊ ကုန်သော။) သင်္ခါရာနံ၊ တို့အား။ (တနည်း—ကာမဘဝေ၊ ဥပပတ္တိကာမဘဝကို။ နိဗ္ဗုတ္တေတဗ္ဗေ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်။ သင်္ခါရာနံ၊ နိဗ္ဗုတ္တကသင်္ခါရတို့အား။) ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပဘဝေ၊ ရူပဘဝ၌။ (အာဒိနဝပဋိစ္ဆာဒိကာ၊ သော။) အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ရူပဘဝေ၊ ၌။ (ပရိယာပန္နာနံ၊ ကုန်သော။) သင်္ခါရာနံ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရတို့အား။ (တနည်း—ရူပဘဝေ၊ ဥပပတ္တိရူပဘဝကို။ နိဗ္ဗုတ္တေတဗ္ဗေ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်။ သင်္ခါရာနံ၊ နိဗ္ဗုတ္တကပုညာဘိသင်္ခါရတို့အား။) ပစ္စယော၊ ဥပနိဿယပစ္စယဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အရူပဘဝေ၊ ၌။ (အာဒိနဝပဋိစ္ဆာဒိကာ၊ သော။) [၁၉၃] အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ အရူပဘဝေ၊ ၌။ (ပရိယာပန္နာနံ၊ ကုန်သော။) သင်္ခါရာနံ၊ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရတို့အား။ (တနည်း—အရူပဘဝေ၊ ဥပပတ္တိအရူပဘဝကို။ နိဗ္ဗုတ္တေတဗ္ဗေ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်။ သင်္ခါရာနံ၊ နိဗ္ဗုတ္တကအာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရတို့အား။) ပစ္စယော၊ ဥပနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတရေသု၊ ကာမဘဝမှ တပါး ကုန်သော ရူပဘဝ၊ အရူပဘဝတို့၌။ သေ နယော၊ ဤကာမဘဝ၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ၊ သည်။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ နာမရူပဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပဘဝေ၊ ၌။ တထာ၊ တူ။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ၊ သည်။ ရူပဘဝေ၊ ၌။ နာမရူပဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အရူပဘဝေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ၊ သည်။ အရူပဘဝေ၊ ၌။ နာမဿေဝ၊ နာမ်အားသာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ နာမရူပံ၊ သည်။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ သဠာယတနဿ၊ ခြောက်ပါးသော အာယတနအား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပဘဝေ၊ ၌။ နာမရူပံ၊ သည်။ ရူပဘဝေ၊ ၌။ တိဏ္ဍံ၊ ကုန်သော။ အာယတနာနံ၊ စက္ခု၊ သောတ၊ မနာယတနတို့အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အရူပဘဝေ၊ ၌။ နာမံ၊ သည်။ အရူပဘဝေ၊ ၌။ ကေဿ၊ သော။ အာယတနဿ၊ မနာယတနအား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ သဠာယတနံ၊ သည်။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ ဆဗ္ဗိဿေ၊

သော။ ဖဿဿ၊ အာ။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ရူပဘဝေ၊ ဌ။
 တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ ရူပါယတန၊ သဒ္ဓါယတန၊ မနာယတန
 တို့သည်။ ရူပဘဝေ၊ ဌ။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ဖဿာနံ၊ စက္ခုသမ္ပယ၊
 သောတသမ္ပယ၊ မနောသမ္ပယတို့အား။ ပစ္စယော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ အရူပဘဝေ၊ ဌ။ ဧကံ၊ သော။ အာယတနံ၊ မနာယတနသည်။
 အရူပဘဝေ၊ ဌ။ ဧကဿ၊ သော။ ဖဿဿ၊ မနောသမ္ပယအား။
 ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ကာမဘဝေ၊ ဌ။ ဆ ဖဿော၊ တို့သည်။
 ကာမဘဝေ၊ ဌ။ ဆန္တံ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာနံ၊ တို့အား။ ပစ္စယော၊
 ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ရူပဘဝေ၊ ဌ။ တယော၊ ကုန်သော။
 ဖဿော၊ စက္ခုသမ္ပယ၊ သောတသမ္ပယ၊ မနောသမ္ပယတို့သည်။ တတ္ထေဝ၊
 ထိုရူပဘုံ၌သာလျှင်။ တိဿန္တံ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာနံ၊ စက္ခုသမ္ပယဇာ-
 ဝေဒနာ၊ သောတသမ္ပယဇာဝေဒနာ၊ မနောသမ္ပယဇာဝေဒနာတို့အား။
 ပစ္စယော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အရူပဘဝေ၊ ဌ။ ဧကော၊ သော။
 ဖဿော၊ မနောသမ္ပယသည်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအရူပဘုံ၌သာလျှင်။ ဧကိဿော၊
 သော။ ဝေဒနာယ၊ မနောသမ္ပယဇာဝေဒနာအား။ ပစ္စယော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ဧ။ ကာမဘဝေ၊ ဌ။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။
 ကာမဘဝေ၊ ဌ။ ဆန္တံ၊ ကုန်သော။ တဏှာကာယာနံ၊ တဏှာအပေါင်း
 တို့အား။ ပစ္စယော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ရူပဘဝေ၊ ဌ။
 တိဿော၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ စက္ခုသမ္ပယဇာဝေဒနာ၊ သောတ-
 သမ္ပယဇာဝေဒနာ၊ မနောသမ္ပယဇာဝေဒနာတို့သည်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုရူပ
 ဘုံ၌သာလျှင်။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ တဏှာကာယာနံ၊ ရူပတဏှာ၊ သဒ္ဓ-
 တဏှာ၊ ဓမ္မတဏှာတို့အား။ ပစ္စယော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
 အရူပဘဝေ၊ ဌ။ ဧကော၊ သော။ ဝေဒနာ၊ မနောသမ္ပယဇာဝေဒနာ
 သည်။ အရူပဘဝေ၊ ဌ။ ဧကဿ၊ သော။ တဏှာကာယဿ၊ ဓမ္မတဏှာ
 အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုကာမဘုံ
 စသည်၌။ (ဥပ္ပဇ္ဇနကာ၊ သော။) သာ သာ တဏှာ၊ (ရူပတဏှာအစ
 ရှိသော) ထိုထိုတဏှာသည်။ တဿ တဿ၊ ထိုထိုသို့သော သဘော
 ရှိသော။ ဥပါဒါနဿ၊ ဥပါဒါန်အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။
 ဥပါဒါနာဒယော၊ တို့သည်။ ဘဝါဒီနံ၊ ဘဝအစရှိသည်တို့အား။ ပစ္စယော၊
 ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ကထံ၊ အဘယ်သို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ပစ္စယော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ နည်း။) ဣဓ၊ ဤလူ့ရှာ၌။ ဧကစ္စော၊ သည်။ ကာမေ၊
 ကာမဂုဏ်တို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇိဿာမိတိ၊ သုံးဆောင်ခံစားအံ့ဟု။ ကာမုပါဒါန-
 ပစ္စယာ၊ ကာမုပါဒါနဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ကာယေန၊ ဖြင့်။
 ဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ စရတိ၊ ကျင့်၏။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ စရတိ၊
 ၏။ မနသာ၊ ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ စရတိ၊ ၏။ ဒုစ္စရိတပါရိပူရိယာ၊
 ဒုစရိက်၏ပြည့်ခြင်းကြောင့်။ အပါယေ၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တတ္ထ အပါယေ၊
 ၌။ အဿ၊ ထိုသူ၏။ ဥပပတ္တိဟေတုဘူတံ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း
 ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ မည်၏။ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာ၊
 ကံကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ မည်၏။
 ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဇာတိ၊ မည်၏။ ပရိပါကော၊
 သည်။ ဇရာ၊ မည်၏။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းသည်။ မရဏံ၊ မည်၏။

အပရော၊ တပါးသောသူသည်။ သဂ္ဂသမ္ပတ္တိံ၊ နတ်ရွာစည်းစိမ်ကို။
 အနုဘဝိဿာမိတိ၊ ဟု။ ထထေဝ ကာမုပါဒါနပစ္စယာ ဧဝ၊ အကြောင်း
 ကြောင့်သာလျှင်။ သုစရိတံ၊ ကို။ စရတိ၊ ၏။ သုစရိတပါရိပူရိယာ၊
 သုစရိက်၏ပြည့်ခြင်းကြောင့်။ သဂ္ဂေ၊ နတ်ပြည်၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။
 တတ္ထ သဂ္ဂေ၊ ၌။ အဿ၊ ထိုသူ၏။ ဥပပတ္တိဟေတုဘူတံ၊ သော။
 ကမ္မံ၊ သည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သော ဧဝ နယော၊
 ထိုအောက်၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ အပရော၊ သည်။ ဗြဟ္မလောကသမ္ပတ္တိံ၊ ရူပဗြဟ္မ-
 လောက၌ဖြစ်သော စည်းစိမ်ကို။ အနုဘဝိဿာမိတိ၊ ဟု။ ကာမုပါဒါန-
 ပစ္စယာ ဧဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ မေတ္တံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ကရုဏံ၊ ကို။
 ဘာဝေတိ၊ ၏။ မုဒိတံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဥပေက္ခံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။
 ဘာဝနာပါရိပူရိယာ၊ ဘာဝနာ၏ပြည့်ခြင်းကြောင့်။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ၌။
 နိဗ္ဗတ္တိ၊ ၏။ တတ္ထ ဗြဟ္မလောကေ၊ ၌။ အဿ၊ ထိုသူ၏။ နိဗ္ဗတ္တိ-
 ဟေတုဘူတံ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။
 ကမ္မဘဝေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သော ဧဝ နယော၊ ထိုအောက်၌
 ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

[၁၉၄] အပရော၊ သည်။ အရူပဘဝေါ၊ ခွံ။ သမ္ပတ္တိံ၊ စည်းစိမ်ကို။ အနုဘဝိဿာမိတိ၊ ဟု။ တထေဝ ကာမုပါဒါနပစ္စယာ ဝေါ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ အာကာသာနဉ္စာယတနာဒိသမာပတ္တိယော၊ သမာပတ်တို့ကို။ ဘာဝေတိ၊ ဤ။ ဘာဝနာပါရိပုရိယာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအာကာသာနဉ္စာယတန အစရှိသောဘုံ၌။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဤ။ တတ္ထ၊ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတန အစရှိသောဘုံ၌။ အဿ၊ ထိုအရူပဘုံ၌ ဖြစ်လတံ့သော ယောဂါဝစရ၏။ နိဗ္ဗတ္တိဟေတုဘူတံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ မည်၏။ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ မည်၏။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သည်။ ဇာတိ၊ မည်၏။ ပရိပါကော၊ သည်။ ဇရာ၊ မည်၏။ ဘေဒေါ၊ သည်။ မရဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဣမိနာ အာကာရေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ သေသုပါဒါနမူလိကာဒိသု၊ ကာမုပါဒါနမူလိကာသော ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ အတ္တဝါဒုပါဒါနံလျှင် အရင်းရှိကုန်သော။ ယောဇနာသုပိ၊ တို့၌လည်း။ သေ နယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ဤ။

ဧဝံ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အယံ အဝိဇ္ဇာ၊ ဤအာဒိနဝပဋိစ္ဆာဒနသဘောရှိသော အဝိဇ္ဇာသည်။ ဟေတု၊ အကြောင်းပစ္စယမည်၏။ သင်္ခါရာ၊ ပညာပညာနေဉ္စာတိသင်္ခါရတို့သည်။ ဟေတုသမုပ္ပန္နာ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပစ္စယုပ္ပန် မည်ကုန်၏။ ဧတေ ဥဘောပိ၊ ဤအဝိဇ္ဇာသင်္ခါရ နှစ်ပါးတို့သည်လည်း။ ဟေတုသမုပ္ပန္နာ၊ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပစ္စယုပ္ပန်တို့ပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ၊ နာမ်ရုပ်၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော အဝိဇ္ဇာသည်တို့ကို ပိုင်းခြား၍ ယူခြင်းကို။ (နိပ္ပေါဒေတဗျော သော။) ပညာ၊ (ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိဟု ဟောအပ်သော အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော) ပညာသည်။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို သိသောဉာဏ်မည်၏။ အတိတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော အခွန်၌၎င်း။ အနာဂတဗ္ဗိ အဒ္ဓါနံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သောအခွန်၌၎င်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဟေတု၊ မည်၏။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဟေတုသမုပ္ပန္နာ၊

၁-ပစ္စယပရိဂ္ဂဟပညာသည်သာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ် ဖြစ်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် သင်္ခါရာ ဟေတုသမုပ္ပန္နာ-ဟူသနည်း။ သင်္ခါရေသု ပန အဒိဋ္ဌေသု အဝိဇ္ဇာယ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယဘာဝေါ န သက္ကာ ဒဠန္တိ “သင်္ခါရာ ဟေတုသမုပ္ပန္နာ” တိ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာနမ္ပိ ဂဟဏံ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ (သာရတ္ထ ဋီ ၁-၂၂၁)

မည်ကုန်၏။ ဧတေ ဥဘောပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဟေတုသမုပ္ပန္နာ၊ မည်ကုန်
 ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ၊ ကို။ (နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေ၊ သော်။) ပညာ၊
 သည်။ ဓမ္မဋ္ဌိယံညာဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ၊ ဤ။ ဝုတ္တနယေန၊
 ဖြင့်။ ဝေပိတဌံ၊ ၏။ ဧတေနော နယေန၊ အဝိဇ္ဇာဟေတု ဤသို့အစရှိသည်
 ဖြင့် အဝိဇ္ဇာ၌ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ သဗ္ဗပေါနိ၊ တို့ကို။
 ဝိတ္တာရေတဗ္ဗာနိ၊ ချဲ့ဖွင့်အပ်ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရား၌၊ ဝါ၊ သံသရာစက်ဝန်း၌။ အဝိဇ္ဇာ-
 သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဧကော၊ သော။ သင်္ခေပေါ၊ အလွှာမည်၏။ ဝိညာ-
 ဏနာမရူပသဋ္ဌာယတနဖဿဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ဧကော၊ သော။ သင်္ခေ-
 ပေါ၊ မည်၏။ တဏှပါဒါနဘဝါ၊ တို့သည်။ ဧကော၊ သော။ သင်္ခေပေါ၊
 မည်၏။ ဇာတိဇရာမရဏံ၊ သည်။ ဧကော၊ သော။ သင်္ခေပေါ၊ မည်၏။
 စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤသင်္ခေပတို့တွင်။ ပုရိမသင်္ခေပေါ၊ သည်။ အတီ-
 တော၊ သော။ အဒ္ဓါ၊ အမှန်မည်၏။ ဝါ၊ အတီတော၊ သော။ အဒ္ဓါ၊
 အကြောင်းဖြစ်သော အဖို့အစုအပုံသည်။ ပုရိမသင်္ခေပေါ၊ မည်၏။
 ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ မဇ္ဈိမာ၊ အလယ်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခေပါ၊
 တို့သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ သော။ အဒ္ဓါ၊ အမှန်မည်၏။ ဝါ၊ ကာလမည်၏။
 ဝါ၊ ကား။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ သော။ အဒ္ဓါ၊ အကြောင်းဖြစ်သော အဖို့အစုအပုံ၊
 အကျိုးဖြစ်သော အဖို့အစုအပုံသည်။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ မဇ္ဈိမာ၊
 အလယ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခေပါ၊ မည်ကုန်၏။ ဇာတိဇရာမရဏံ၊ သည်။
 အနာဂတော၊ သော။ အဒ္ဓါ၊ ကာလမည်၏။ ဝါ၊ ကား။ အနာဂတော၊
 သော။ အဒ္ဓါ၊ အကျိုးဖြစ်သော အဖို့အစုအပုံသည်။ ဇာတိဇရာမရဏံ၊

၁-သံခိပ္ပန္တိ ဧတ္ထ အဝိဇ္ဇာဒယော ဝိညာဏာဒယော ဇာတိ သင်္ခေပေါ၊ ဟေတု ဝိပါကော
 စ။ အစိတ်အစိတ်သော အကြောင်းအကျိုး၏ ချိုးရာစုရာ အကြောင်းအပေါင်း အကျိုး
 အပေါင်းရ၏။ ဟေတု ဝိပါကောတိ ဝါ သံခိပ္ပတိတံ သင်္ခေပေါ၊ အကြောင်းတပုံ အကျိုး
 တပုံဟူ၍ စုပုံပစ်ချအပ်သော အဝိဇ္ဇာစသောအကြောင်း ဝိညာဉ်စသောအကျိုးရ၏။
 (ပြည်)

၂-အဒ္ဓါသဒ္ဓေါ ဝါ သာဂါဝေစနန္တိ အတီတော ဟေတုသာဂေါ ပဌမော သင်္ခေပေါ။ သေ
 နယော သေသေသပိ။ ဋီကာ။ ယင်းဋီကာ၌ သင်္ခေပသဒ္ဓေါ ဝါ-ရှိသည်ကားပါဌ်ပျက်။ သာ-
 သဒ္ဓါကဲ့သို့ အဒ္ဓါ-သဒ္ဓါ အာကာရန္တပုလ္လင်။ (ပြည်)

သည်။ ဟောတိ၊ ဇာတိ။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာ ကော
သင်္ခေါပေါ စသောပါဌ်၌။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရဂ္ဂဟဏေန၊ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရကို
ယူသဖြင့်၊ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရသဒ္ဓါဖြင့်။ တဏှုပါဒါနဘဝါ၊ တို့သည်။
ဂဟိတာဝ၊ ယူအပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဝါ၊ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤအဝိဇ္ဇာ၊
သင်္ခါရ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ဘဝဟူသော တရားတို့သည်။ အတိတေ၊
ကာလ၌။ ကမ္မဝဋ္ဌံ၊ ကမ္မဝဋ်မည်၏။ ဝိညာဏာဒယော၊ ဝိညာဉ် အစ
ရှိကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တေရဟိ၊ ၌။ ဝိပါကဝဋ္ဌံ၊
မည်၏။ တဏှုပါဒါနဘဝဂ္ဂဟဏေန၊ တဏှာဥပါဒါန်ဘဝကို ယူသဖြင့်၊
ဝါ၊ တဏှာဥပါဒါနဘဝသဒ္ဓါဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဂဟိတာ၊
ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ ဣတိ၊ သို့။
ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ဘဝ၊ အဝိဇ္ဇာ၊
သင်္ခါရတို့သည်။ တေရဟိ၊ ၌။ ကမ္မဝဋ္ဌံ၊ မည်၏။ ဇာတိဇရာမရဏာ-
ပဒေသေန၊ ဇာတိဇရာမရဏကိုညှန်းသဖြင့်။ ဝိညာဏာဒီနံ၊ ဝိညာဉ်အစ
ရှိသည်တို့၏။ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ ညှန်းပြအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဉ္စ၊ ကုန်
သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ
တရားတို့သည်။ အာယတိံ၊ ၌။ ဝိပါကဝဋ္ဌံ၊ မည်၏။ တေ အဝိဇ္ဇာဒယော၊
တို့သည်။ အာကာရတော၊ အစိတ်အစိတ်သောအဖို့အားဖြင့်၊ ဝါ၊ အတိတ်
အကြောင်းအစရှိသည်တို့၏ အထူးအပြားအားဖြင့်၊ ဝါ၊ သရုပ်အားဖြင့်။^၂

၁-ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ အတိတေ ကမ္မဝဋ္ဌံ-၌ နိပ္ပရိယာယအားဖြင့် သင်္ခါရ ဘဝတို့သည်ကံပည်၏၊
အဝိဇ္ဇာစသည်တို့သည်ကား ကံ၏ အဖော်၏ အဖြစ်ဖြင့် ကမ္မသရိက္ခကလည်း ဖြစ်ကုန်၏၊
တဒုပကာရလည်းဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်သို့ဖြစ်ကုန်သနည်း။ အဝိဇ္ဇာစသည်တို့သည် ဝိပါကဓမ္မ၏
အဖြစ်ဖြင့် ကမ္မသရိက္ခကဖြစ်ကုန်၏။ သဟဇာတကောဋီဖြင့်၎င်း၊ ဥပနိဿယကောဋီဖြင့်၎င်း
တဒုပကာရသည်လည်းဖြစ်ကုန်၏။ ထိုကံသည်၎င်း၊ ကမ္မသရိက္ခက တဒုပကာရ သည်၎င်း
အညမညသမ္ပန္နဖြစ်၍ အဖန်တလဲလဲလည်ခြင်းအနက်ဖြင့် ကမ္မဝဋ်မည်၏။ ဤကိုရှုည်၍
“ကမ္မတဏှာ စ တဿ သဟကာရိကရဏံ ဟုတ္တာ ဝဋ္ဌနတ္ထေန ကမ္မဝဋ်” ဝိကာမိန်သည်။
(ပြည်)

၂-သရူပဘာဝေန အာကိရိယန္တိ ဤယန္တိတိ အာကာရာ၊ သရူပါ။ အတိတယေတု-
အာဒီနံ ဝါ ပကာရာ ဘေဒါ အာကာရာ၊ သရူပတော အဝုတ္တာပိ တသ္မိံ တသ္မိံ သင်္ဂဟေ
အာကိရိယန္တိတိ အာကာရာ၊ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာဒိဂ္ဂဟဏေဟိ ပကာသိယန္တိတိ အတ္ထော။
အာကိရိယန္တိ၊ ကောင်းစွာထည့်သွင်းအပ်ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရအစရှိသည်ကို ယူသဖြင့်
ပြအပ်ကုန်၏ ဟူလို။ (ပြည်)

ဝိသတိဝိဓာ၊ နှစ်ဆယ်အပြားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။
 ဧတ္ထ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌၊ ဝါ၊ နှစ်ဆယ်အပြားရှိသော အာကာရတို့တွင်။
 သင်္ခါရဝိညာဏာနံ၊ တို့၏။ အန္တရာ၊ ၌၊ ဝါ၊ အကြားဖြစ်သော။ ဧကော
 သန္တိ၊ အစပ်တခု။ ဝေဒနာတဏှာနံ၊ ဝေဒနာတဏှာတို့၏။ အန္တရာ၊ ၌၊
 ဝါ၊ အကြားဖြစ်သော။ ဧကော သန္တိ၊ အစပ်တခု။ ဘဝဇာတိနံ၊ တို့၏။
 အန္တရာ၊ ၌၊ ဝါ၊ သော။ ဧကော သန္တိ၊ အစပ်တခု။ ဣတိ၊ ဤတွင် ပဋိစ္စ-
 သမုပ္ပါဒ်ပြီး၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော
 ပကာရရှိသော။ စတုသင်္ခေပံ၊ သော။ တိယဒ္ဓံ၊ သုံးပါးသော အခွန်ကာလ
 ရှိသော။ ဝိသတာကာရံ၊ နှစ်ဆယ်သော အာကာရရှိသော။ တိသန္တိ၊
 သော။ ဧတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၊ ကို။ သဗ္ဗာကာရတော၊ အလုံးစုံသော အပြား
 တို့ဖြင့်။ ဇာနာတိ အဝဗ္ဗဇ္ဈတိ၊ သိတော်မူ၏။ ပဿတိ၊ မြင်တော်မူ၏။
 အညာသိ၊ သိတော်မူ၏။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူ၏။ တံ ဇာနနံ၊
 ထိုဇာနနလက္ခဏာရှိသော တရားသည်။ ဉာတဋ္ဌေန၊ သိတတ်သည်၏ အဖြစ်
 ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဉာဏံ၊ မည်၏။ ပဇာနနဋ္ဌေန၊ ထိုးထွင်း၍
 သိတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ပညာ၊ မည်၏။ တေန၊
 ကြောင့်။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိညဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
 ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣမိနာ ဓမ္မဋ္ဌိတိညဏေန၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို အကြွင်းမဲ့
 သိသောဉာဏ်ဖြင့်။ တေ (အဝိဇ္ဇာဒိကေ) ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ယထာဘူတံ၊
 အဟုတ်အမှန်။ ဉာတံ၊ ၍။ တေသု၊ တို့၌။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ငြီးငွေ့သည်ဖြစ်၍။
 ဝိရဇ္ဇန္တော၊ တပ်ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဝိမုစ္စန္တော၊ လွတ်သည်ဖြစ်၍။
 ဝုတ္တပ္ပကာရဿ၊ သော။ ဣမဿ သံသာရစက္ကဿ၊ ၏။ အရေ၊ အကန့်
 တို့ကို။ ဟနိ ဝိဟနိ ဝိဒ္ဓိသေသိ၊ ပြီ။ ဝေမ္ပိ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်လည်း။
 အရာနံ၊ တို့ကို။ ဟတတ္တာ၊ ဖျက်ဆီးတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 အရဟံ၊ မည်တော်မူ၏။

လောကနာထေန၊ လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်သော သဗ္ဗညု
 ရှင်တော်ဘုရားသည်။ သံသာရစက္ကဿ၊ ၏။ အရာ၊ တို့ကို။ ဉာဏာသိနာ၊
 ဉာဏ်တော်သန်လျက်ဖြင့်။ ယတော၊ ကြောင့်။ ဟတော၊ ပယ်ဖျက်အပ်
 ကုန်ပြီ။ တေန၊ ထိုသို့ပယ်ဖျက်တော်မူပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သေ-
 သော ဘဂဝါ၊ ကို။ အရဟန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။

[၁၉၅] ၁၂၉။ စ၊ တပါး။ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျတ္တာ၊ မြတ်သော အလှူ၊
 ဝတ္ထုကို ခံတော်မူထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စိဝရာဒိပစ္စယေ စ၊ သင်္ကန်း
 ဆွမ်း ကျောင်း ဆေး လေးပါးသောပစ္စည်းတို့ကို၎င်း။ ပူဇာဝိသေသဉ္စ၊
 ကို၎င်း။ (ပဋိဂ္ဂဏှိတုံ၊ ခံခြင်းငှါ။) အရဟတံ၊ ထိုက်တော်မူ၏။
 စ၊ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ တေနေဝ၊ ထိုသို့ခံတော်မူထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 သာလျှင်။ တထာဂတေ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ပွင့်တော်မူသည်
 ရှိသော်။ ယေကေစိ၊ ကုန်သော။ မဟေသက္ခာ၊ တန်ခိုးကြီးကုန်သော။
 ဒေဝမနုဿာ၊ နတ်လူတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေ၊ တို့သည်။ အညတ္ထ၊
 ဘုရားမှတပါး၌။ ပူဇံ၊ ပူဇော်ခြင်းကို။ န ကရောန္တိ၊ ကုန်။ တထာ-
 တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သဟံပတိ၊ သဟံပတိအမည်ရှိသော။
 ဗြဟ္မာ၊ ဗြဟ္မာမင်းသည်။ သိနေရုမတ္တေန၊ မြင့်မိုရ်တောင်ပမာဏရှိသော။
 ရတနဒါမေန၊ ရတနာပန်းကုံးဖြင့်။ တထာဂတံ၊ ကို။ ပူဇေသိ၊ ၏။
 စ၊ ထိုမှတပါး။ ယထာဗလံ၊ မိမိစွမ်းနိုင်သည်၏အလျောက်။ အညေ၊
 သဟံပတိဗြဟ္မာမင်းမှတပါးကုန်သော။ ဒေဝါ စ၊ နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်၎င်း။
 ဗိမ္ဗိသာရကောသလရာဇာဒယော၊ ကုန်သော။ မနုဿာ စ၊ တို့သည်၎င်း။
 ပူဇေန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ပရိနိဗ္ဗုတမ္ပိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီး
 သော်လည်း။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်မှတ်၍။ ဆန္ဒဝုတိကောဋ္ဌိဓနံ၊
 ကိုးဆွဲခြောက်ကုဋေသောဥစ္စာကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်လွှတ်၍။ အသောက-
 မဟာရာဇာ၊ အသောကမင်းကြီးသည်။ သကလဓမ္မဒီပေ၊ အလုံးစုံသော
 ဓမ္မဒီပံ၌။ စတုရာသီတိဝိဟာရသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော
 ကျောင်းတို့ကို။ ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ တည်စေ၏။ (ယထာဝုတ္တတော၊ ယခင်
 ဆိုအပ်ပြီးသော အတိဥဋ္ဌာရပူဇာဝိသေသမှ။) အညေသံ၊ ကုန်သော။
 (အမဟေသက္ခေဟိ၊ ဘုန်းတန်ခိုးနည်းပါးကုန်သော။ ဒေဝမနုဿေဟိ၊
 တို့သည်။ ကယိရမာနာနံ၊ ပြုအပ်ကုန်သော။ နာတိဥဋ္ဌာရာနံ၊ မမွန်မြတ်
 လွန်းကုန်သော။) ပူဇာဝိသေသာနံ၊ ပူဇော်အထူးတို့ကို။ အရဟဘာဝေ၊
 ခံတော်မူထိုက်သည်၏အဖြစ်၌။ ကော ပန ဝါဒေါ-ကာ နာမ ကထာ၊
 ဆိုဖွယ်စကား အဘယ်ရှိအံ့နည်း။ ပစ္စယာဒီနံ၊ ပစ္စည်းလေးဖြာ၊ ပူဇာ
 ဝိသေသတို့ကို။ ဣဟိ-တသ္မာ အရဟတ္တာပိ၊ ဤသို့ ခံတော်မူထိုက်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ အရဟံမည်တော်မူ၏။

အယံ လောကနာထော၊ သညံ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ပူဇာဝိသေသံ၊ ကို။ အရဟတိ၊ ခံတော်မူထိုက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဇိနော၊ သည်။ လောကေ၊ ၌။ အတ္ထာနုရူပံ၊ အရဟံ၏အဖြစ်ဟူသောသကတ်အနက်အားလျော်သော။ အရဟန္တိ၊ အရဟံဟူသော။ တေ နာမံ၊ ဤအမည်ကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်တော်မူ၏။

၁၃၀။ စ၊ ထိုမှတပါး။ လောကေ၊ လောက၌။ ယေကေစိ၊ ကုန်သော။ ပဏ္ဍိတမာနိနော၊ ငါပညာရှိဟု မှတ်ထင်ကုန်သော။ ဗာလာ၊ သူမိုက်တို့သည်။ အသိလောကဘယေန၊ အကျော်အစောမဲ့အံ့သည်မှ ကြောက်သောကြောင့်။ နံ၊ ထိုငါပြုသော မကောင်းမှုကို။ ကောစိ၊ သည်။ မာ ဇညာတိ၊ မသိစေလင့်ဟု။ ရဟော၊ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို။ ကရောန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ သေ-သောဘဂဝါ၊ သည်။ ကဒါစိ၊ တရံတဆစ်။ န ကရောတိ၊ ပြုတော်မူ။ ပါပကရဏေ၊ မကောင်းမှုကိုပြုခြင်း၌။ ဣတိ တသ္မာ ရဟာဘာဝတောပိ၊ ဤသို့ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ အရဟံမည်တော်မူ၏။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာဒိနော၊ တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား။ ပါပကမ္မေသု၊ မကောင်းမှုကို ပြုခြင်းတို့၌။ ရဟော နာမ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန ရဟာဘာဝေန၊ ထိုသို့မကောင်းမှုကို ပြုခြင်း၌ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ သေ-သော ဘဂဝါ၊ သည်။ လောကေ၊ ၌။ အရဟံ ဣတိ၊ ဟူ၍။ ဝိဿုတော၊ ကျော်စောထင်ရှား၏။ (ဣတိ အယံ၊ ကား။ သင်္ဂဟဂါထာ၊ တည်း။)

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ သဗ္ဗထာပိ၊ ခပ်သိမ်းသောအခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ (သဗ္ဗကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။) အာရကတ္တာ စ၊ ဝေးတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဟ၊ သော မှန်၊ ကို။ အရဟံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် အရဟံ အဖွင့် ပြီး၏။

၁၃၁။ ပန၊ ပါး။ သမ္မာ-အဝိပရိတံ၊ မဖောက်မပြန်။ သာမဉ္ဇ-
သယမေဝ၊ သာလျှင်။ ဝါ၊ သာမဉ္ဇ-သယမပိ၊ တော်လည်း။ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊
အလုံးစုံသော ဧညယုဓမ္မတို့ကို။ ဗုဒ္ဓတ္တာ၊ သိတော်မူပြီးသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်တော်မူ၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ-
ဝိတ္တာရေမိ၊ အံ့။ သေ-ဧသော ဘဂဝါ၊ သည်။ သဗ္ဗဓမ္မေ၊ တို့ကို။ သမ္မာ-
အဝိပရိတံ၊ မဖောက်မပြန်။ သာမဉ္ဇ-သယမေဝ၊ သာလျှင်။ ဝါ၊ သာမဉ္ဇ-
သယမပိ၊ တော်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သိတော်မူ၏။ အဘိညေယျေ ဓမ္မေ၊
ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော စတုသစ္စဓမ္မတို့ကို။ အဘိညေယျတော၊
အဘိညေယျအဖြစ် အားဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သိတော်မူပြီ။ ပရိညေယျေ ဓမ္မေ၊
ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော ဒုက္ခသစ္စာတို့ကို။ ပရိညေယျတော၊ ပရိညေယျ
အဖြစ်အားဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ပြီ။ ပဟာတဗ္ဗေ ဓမ္မေ၊ ပယ်အပ်သော
သမုဒယပက္ခိယဓမ္မတို့ကို။ ပဟာတဗ္ဗတော၊ ပဟာတဗ္ဗ အဖြစ်အားဖြင့်။
ဗုဒ္ဓေါ၊ ပြီ။ သစ္စိကာတဗ္ဗေ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော နိရောဓသစ္စာ
တို့ကို။ သစ္စိကာတဗ္ဗတော၊ သစ္စိကာတဗ္ဗ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ပြီ။
ဘာဝေတဗ္ဗေ ဓမ္မေ၊ ပွားစေအပ်သော မဂ္ဂသစ္စာတို့ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗတော၊
ဘာဝေတဗ္ဗအဖြစ်အားဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ပြီ။ စ-သစ္စံ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ထို(သို့)

၁။ ဤ၌ “သာမဉ္ဇ သယမပိ၊ တော်လည်း” ဟူသော စာအနေအထားမှာ မူရင်း
အတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။ ကိုယ်တိုင်တော်လည်း-ဟု ဆိုလိုလေသလား၊ သို့မဟုတ် ကိုယ်တော်
တိုင်သော်လည်း-ဟု ဆိုလိုလေသလား၊ အတိအကျ ဆုံးဖြတ်ရန် ခဲယဉ်း၏။ အသင့်အလျော်
ဆုံး အနက်မှာ သာမဉ္ဇ-၌ စသဒ္ဓါကို သမုစ္စည်းအနက်ရှိသည်ဟု ယူ၍ “သာမဉ္ဇ စ၊ မဖောက်
မပြန် မှန်စွာ၎င်း။ သာမဉ္ဇ၊ ကိုယ်တော်တိုင်၎င်း”ဟု ယောဇနာခြင်းသည်သာလျှင် အဋ္ဌ-
ကထာဆရာ၏ အဘော်ကျ၍ယုတ္တတရ ဖြစ်သည်ဟု ထင်၏။ “မှန်စွာသိရုံမျှသာ မဟုတ်၊
ကိုယ်တော်တိုင်လည်း သိတော်မူသည်၊ ကိုယ်တော်တိုင် သိရုံမျှသာ မဟုတ်၊ မှန်စွာလည်း
သိတော်မူသည်”ဟု အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ပေါင်းဆည်း၍ ယူစေလို၏။ စ-သဒ္ဓါကို
အဝဓာရဏတ္ထုပြု၍ “သာမဉ္ဇ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်” ဟု အနက် ယောဇနာခြင်းကိုကား
ဆင်ခြင်သင့်၏။ အကြောင်းမူကား “သာမဉ္ဇိ သယမေဝ”ဟူသော ဋီကာဖြင့် စ-သဒ္ဓါ၏
အနက်ကို ဖွင့်သည်မဟုတ်၊ သာမိ-ပုဒ်၏ သယံ-ဟူသော အနက်နှင့် အညတ္တာပေါဟနနည်း၊
သာဝဓာရဏနည်းတို့ဖြင့် ရအပ်သော အဝဓာရဏ အနက်တို့ကို ဖွင့်ပြခြင်းသာလျှင်
ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ (ဆ-သံ-သော)

၂။ အဘိညေယျတော-ကား ဘာဝပုဓာနကမ္မသာနေတည်း။ ယင်းသို့ မယူမူကား
အဘိညေယျဓမ္မေ-ဟူသောကံနှင့် ထပ်တူပင် ဖြစ်လေရာ၏။ ပရိညေယျတော စသည်တို့
၌လည်း နည်းတူပင်။ (ပြည်)

သစ္စာလေးထွေကို ခွဲဝေတိတိ မိမိသဘောအားဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိသည်၏ အဖြစ်)ကြောင့် ပင်လျှင်။ အဘိညေယျံ။ပ။ ဗြာဟ္မဏာတံ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။

[ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော သစ္စာလေးပါး တရားကို။ မေ၊ သည်။ အဘိညာတံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိအပ်ပြီ။ ဘာဝေတဗ္ဗဉ္စ၊ ပွားစေအပ်သော မဂ္ဂသစ္စာကိုလည်း။ မေ၊ သည်။ ဘာဝိတံ၊ ပွားစေအပ်ပြီ။ ပဟာတဗ္ဗဉ္စ၊ ပယ်အပ်သော သမုဒယသစ္စာကိုလည်း။ မေ၊ သည်။ ပဟီနံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ မယာ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓါနိ၊ သိအပ် ကုန်ပြီ။ သစ္စဝိနိမုတ္တံ၊ သော။ ကိဉ္စ ဥပယျဉ္စ၊ တစိုးတစီသောဥပယျ သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိခဲ့။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သဗ္ဗမ္ပိ ဥပယျံ၊ ကို။) ဗုဒ္ဓေါ၊ သိနိုင်သသူသည်။ အသ္မိ၊ ငါဖြစ်၏။]

[၁၉၆] ၁၃၂။ အပိစ၊ ဆိုဖွယ်ရှိသေး၏။ စက္ခု၊ စက္ခုသည်။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုစက္ခု၏။ မူလကာရဏဘာဝေန၊ အရင်းမူလ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ တံသမုဠာပိကာ၊ ထိုစက္ခုကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ပုရိမတဏှာ၊ ရှေးဘဝ၌ပြီးသော တဏှာသည်။ သမုဒယသစ္စံ၊ မည်၏။ ဉာတိန္နံ၊ စက္ခု၊ တံသမုဒယနှစ်ပါးတို့၏။ အပ္ပဝတ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း သည်။ နိရောဓသစ္စံ၊ မည်၏။ နိရောဓပဇာနနာ၊ နိရောဓကို ထိုးလွင်း၍ သိတတ်သော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်သည်။ မဂ္ဂသစ္စံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဧကေကပဒုဒ္ဓါရေနာပိ၊ (စက္ခု၊စက္ခုသမုဒယ ဤသို့စသည်ဖြင့်) တခု တခုသော တရားအစုကို ထုတ်သဖြင့်လည်း။ သဗ္ဗဓမ္မေ၊ တို့ကို။ သမ္မာအဝိပရီတံ၊ မဖောက်မပြန်။ သာမဉ္စ-သယမေဝ၊ သာလျှင်။ သာမဉ္စ-သယ-မပိ၊တော်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ပြီ။ (စက္ခုမ္ပိ၊ ဉ္စ။ စက္ခုဒုက္ခသစ္စန္တိအာဒိ၊ သော။ ယော နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။) သောတဃာနု-ဇိဝှါကာယမနေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ (ပိ-ကျေ) သေ-သော နယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧတေနေဝ နယေန၊ ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ချပါဒီနိ၊ ကုန်သော။ ဆ၊ အာယတနာနိ၊ တို့ကို၎င်း။ စက္ခုဝိညာဏာဒယော၊ ကုန်သော။ ဆ၊ ဝိညာဏကာယာ၊ တို့ကို၎င်း။ စက္ခုသမ္မဿာဒယော၊ ကုန်သော။ ဆ၊ ဖဿာ၊ တို့ကို၎င်း။ စက္ခုသမ္မဿာဒယော၊ ကုန်သော။

ဆ ဝေဒနာ၊ တို့ကို၎င်း။ ရူပသညာဒယော၊ ကုန်သော။ ဆ သညာ၊
 တို့ကို၎င်း။ ရူပသဉ္စေတနာဒယော၊ ကုန်သော။ ဆ စေတနာ၊ တို့ကို၎င်း။
 ရူပတဏှာဒယော၊ ကုန်သော။ ဆ တဏှာကာယာ၊ တို့ကို၎င်း။ ရူပ-
 ဝိတက္ကာဒယော၊ ကုန်သော။ ဆ ဝိတက္ကာ၊ တို့ကို၎င်း။ ရူပဝိစာရာဒယော၊
 ကုန်သော။ ဆ ဝိစာရာ၊ တို့ကို၎င်း။ ရူပက္ခန္ဓာဒယော၊ ကုန်သော။
 ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ တို့ကို၎င်း။ ဒသ ကသိဏာနိ၊ ဆယ်ပါးသော ကသိဏဈာန်
 တို့ကို၎င်း။ ဒသ အနုဿတိယော၊ တို့ကို၎င်း။ ဥဒ္ဓုမာတကသညာဒိ-
 ဝသေန၊ ဥဒ္ဓုမာတကသညာ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒသ သညာ၊
 တို့ကို၎င်း။ ကေသာဒယော၊ ကုန်သော။ ဒုတ္တိံသာကာရာ၊ သုံးဆဲ့
 နှစ်ပါးသော ကောဠာသတို့ကို၎င်း၊ ဝါ၊ ကောဠာသလျှင် အာရုံရှိသော
 ဈာန်တို့ကို၎င်း။ ဒွါဒေသ၊ ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ တို့ကို၎င်း။ အဋ္ဌာ-
 ရသ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ကို၎င်း။ ကာမဘဝါဒယော၊ ကုန်
 သော။ နဝ ဘဝါ၊ တို့ကို၎င်း။ ပဌမာဒီနိ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရိ ဈာနာနိ၊
 လေးပါးကုန်သော ရူပါဝစရဈာန်တို့ကို၎င်း။ မေတ္တာဘာဝနာဒယော၊
 ကုန်သော။ စတသော အပ္ပမညာ၊ တို့ကို၎င်း။ စတသော အရူပသမာ-
 ပတ္တိယော၊ တို့ကို၎င်း။ ပဋိလောမတော၊ ပဋိလုံအားဖြင့်။ ဇရာမရဏာဒီနိ၊
 ကုန်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒင်္ဂါနိ၊ တို့ကို၎င်း။ အနုလောမတော၊ ဖြင့်။
 အဝိဇ္ဇာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒင်္ဂါနိ စ၊ တို့ကို၎င်း။ ယောဇေ-
 တဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

တဩ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌။ အယံ၊ လတံသည်ကား။ ကေပဒယော-
 ဇနာ၊ တခုသော အဖို့အစုဖြစ်သော တရားကို ယှဉ်ခြင်းတည်း။ ဇရာမရဏံ၊
 သည်။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ မည်၏။ ဇာတိံ၊ သည်။ သမုဒယသစ္စံ၊ မည်၏။ ဥဘိန္နမ္ပိ၊
 ဇရာမရဏ၊ ဇာတိနှစ်ပါးတို့၏လည်း။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာဖြစ်သော
 နိဗ္ဗာန်သည်။ နိရောဓသစ္စံ၊ မည်၏။ နိရောဓပဇာနနာ၊ သိတတ်သော။
 ပဋိပဒါ၊ သည်။ မဂ္ဂသစ္စံ၊ မည်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ကေပဒယောဇနာ၊
 တည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဧကေကပဒုဒ္ဓါရေန၊ (စက္ခု-စက္ခုသမုဒယ ဤသို့
 စသည်ဖြင့်) တခုတခုသော တရားအစုကို ထုတ်သဖြင့်။ သဗ္ဗဓမ္မေ၊ တို့ကို။

၁-ပစ္စုပ္ပန်တဏှာကို ဒုက္ခယူ၊ ပုရိမတဏှာကို သမုဒယယူ။ ယသ္မိံ ပန အတ္တဘာဝေ သာ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ မူလကာရဏဘာဝေန သမုဋ္ဌာပိကာ ပုရိမဘဝသိဒ္ဓါ တဏှာ သမုဒယ-
 သစ္စန္တိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဝိမတိ ဋီကာ။ ၁-၅၀။ (ပြည်)

သမ္မာ-အဝိပရီတံ၊ ပြန်။ သာမဉ္ဇ-သယမေဝ၊ လျှင်။ ဝါ၊ သာမဉ္ဇ-သယမပိ၊
တော်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ပြီ။ အနုဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓိတဗ္ဗဓမ္မအားလျော်စွာ သိတော်
မူ၏။ ပဋိဗုဒ္ဓေါ၊ မျက်မှောက်ရှေးရှု။ သိတော်မူ၏။ (တနည်း) အနုဗုဒ္ဓေါ၊
အနုဗောဓဉာဏ်ဖြင့် အလုံးစုံသော လောကီတရားကို သိတော်မူပြီ။ ပဋိ-
ဗုဒ္ဓေါ၊ ပဋိဝေဓဉာဏ်ဖြင့် လောကုတ္တရာတရားကို သိတော်မူပြီ။ တေန၊
ထို(သို့ သာမန်အားဖြင့်၎င်း၊ ဝိသေသအားဖြင့်၎င်း၊ တခုတခုသော တရား
အစုကိုထုတ်သောအားဖြင့် ကုန်အောင်စုံသောတရားကို သိတော်မူသည်၏
အဖြစ်)ကြောင့်။ သမ္မာ သာမဉ္ဇ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ ပန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ၊
ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

၁၃၃။ ပန၊ ပါး။ ဝိဇ္ဇာဟိ စ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးတို့နှင့်၎င်း။
စရဏေန စ၊ စရဏ တဆွဲငါးပါးနှင့်၎င်း။ သမ္ပန္နတ္တာ၊ မချို့မတဲ့ ပြည့်စုံ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ မည်တော်မူ၏။ တတ္ထ၊
ထိုဝိဇ္ဇာစရဏနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝိဇ္ဇာတိ၊ ဝိဇ္ဇာဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ တိသောပိ၊
သုံးပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိဇ္ဇာ၊ တို့ကို၎င်း။ အဋ္ဌပိ၊
လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝိဇ္ဇာ၊ တို့ကို၎င်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တိသော
ဝိဇ္ဇာ၊ တို့ကို။ ဘယဘေရဝသုတ္တေ၊ ဌ။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။
ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ အဋ္ဌ ဝိဇ္ဇာ၊ တို့ကို။ အမ္မဋ္ဌသုတ္တေ၊ ဌ။ ဝုတ္တနယေနဝ၊
ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုအမ္မဋ္ဌသုတ်၌။
ဝိပဿနာဉာဏေန စ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့်၎င်း။ မနောမယိဒ္ဓိယာ စ၊
မနောမယိဒ္ဓိအဘိညာဉ်နှင့်၎င်း။ သဟ၊ တကွ။ ဆ အဘိညာ၊ တို့ကို။
ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းကျုံး၍။ အဋ္ဌ ဝိဇ္ဇာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ စရဏန္တိ၊
ကား။ သီလသံဝရော၊ ၎င်း။ ဣန္ဒြိယေသု၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြိယတို့၌။
ဂုတ္တဒ္ဓါရတာ၊ တံခါးတို့၌ အလုံအခြုံ စောင့်ရှောက်တတ်သည်၏ အဖြစ်
၎င်း။ ဘောဇနော၊ ဌ။ မတ္တညူတာ၊ (ရှာခြင်း၊ ခံခြင်း၊ သုံးဆောင်ခြင်း)

၁-“ဒွါရေသု ဂုတ္တော”ဟိ ဝုတ္တံ၊ ကေသုတိ အာသင်္ကာယ “ဣန္ဒြိယေသု”ဟိ ဝုတ္တံ။
(တနည်း) ဣန္ဒြိယေသု၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြိယ ဆိုအပ်သော ဒွါရတို့၌။ (ဝိသေသနုစပ်)
ကေ ပန တေ ဒွါရတိ အာသင်္ကာယ ဝုတ္တံ “ဣန္ဒြိယေသု”ဟိ။ ဤကား ပြည်မှန်သု
မူဟောင်း၌ အမှာနှင့်တကွ တနည်း အနက် ယောဇနာ ချက်ပေတည်း။ ထိုတနည်း
အနက်၌ ဣန္ဒြိယေသု-ပုဒ်ကို ဂုတ္တဒ္ဓါရတာ-ပုဒ်တွင် ဒွါရ-ဟူသော ပုဒ်တစ်စုံ၌ ဝိသေသနု
အဖြစ်ဖြင့် စပ်စေလိုဟန်ရှိ၏။ သို့သော် ယခုတွေ့ရသောစာမူ၌ မပြည့်စုံပဲ ဝိနု၏။ အပြည့်
အစုံအားဖြင့်မူကား-ဣန္ဒြိယေသု၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြိယ ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဂုတ္တဒ္ဓါရတာ၊

အတိုင်းအရှည်ကို သိသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဇာဂရိယာနုယောဂေါ၊ နိုးချပ်ခြင်းနှင့်ယှဉ်သော လုံ့လ၎င်း။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓမ္မာ၊ (သဒ္ဓါ၊ ဟိရိ၊ ဩတ္တပ္ပ၊ ဗာဟုသစ္စ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ ပညာဟူသော) သူတော်ကောင်းတရားတို့၎င်း။ စတ္တာရိ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနံ၊ လေးပါးကုန်သော ရူပါဝစရဈာန်တို့၎င်း။ ဣတိ-ဣမိနာ ဘေဒေန၊ ဖြင့်။ ပန္နရသ၊ ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ စရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝါ၊ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ ပန္နရသ၊ ကုန်သော။ ဣမေယေဝ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့ကိုသာလျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇေတဟိ၊ ဤတဆွဲငါးပါးသောတရားတို့ဖြင့်။ အရိယသဘာဝကော၊ သည်။ အမတံ၊ သေခြင်းကင်းသော။ ဒိသံ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အောင်မြေအရပ်သို့။ စရတိ ဂစ္ဆတိ၊ သွားတတ် ကပ်တတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ ဣဓပ၊ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကေ၊ ၌။ ဝုတ္တနုယေနဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဣမာဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ၊ တို့နှင့်၎င်း။ ဣမိနာ စ စရဏေန၊ နှင့်၎င်း။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံတော်မူ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ ၏။

☞ [၁၉၇] တတ္ထ၊ ထိုဝိဇ္ဇာသမ္ပဒါ၊ စရဏသမ္ပဒါနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝိဇ္ဇာသမ္ပဒါ၊ ဝိဇ္ဇာတရားနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သဗ္ဗညုတံ၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်တော်ကို။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ ဌိတာ၊ တည်၏။ (ဘဂဝတော၊ ၏။) စရဏသမ္ပဒါ၊ စရဏနှင့်ပြည့်စုံခြင်းသည်။ မဟာကရုဏိကတံ၊ မဟာကရုဏာတော်ကို။ ပူရေတွာ၊ ၍။ ဌိတာ၊ ၏။ သောဘဂဝါ၊ သည်။ သဗ္ဗညုတယ၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်တော်ဖြင့်။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့၏။ အတ္တာနတ္ထံ၊ ကို။ ဥတွာ၊ ၍။ မဟာကရုဏိကတယ၊ မဟာကရုဏာတော်ဖြင့်။ အနတ္ထံ၊ ကို။ ပရိဝဇ္ဇေတွာ၊ ၍။ အတ္ထေ၊ တို့ကို။ နိယောဇေတိ၊ ယှဉ်စေတော်မူ၏။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ သော။ (အညောပိ၊ တပါးသောရှေးဘုရားသည်လည်း။) နိယောဇေတိ ယထာ၊ စေသကဲ့သို့။

တံခါးတို့၌ အလုံအခြုံ စောင့်ရှောက်တတ်သည်၏ အဖြစ်၎င်း-ဟု ဤသို့ မူလက ရေးခဲ့ဟန်တူ၏။ တနည်းအနက်ကား-ဣန္ဒြိယေသု၊ တို့၌။ ဂုတ္တဒ္ဓါရတာ၊ လုံခြုံစေအပ် ပိတ်အပ်သော တံခါးရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း-ဟု ယောဇနာ အပ်၏။ ဤအနက်သည် “မနုဇ္ဈဋ္ဌေသု ဣန္ဒြိယေသု ပိဟိတဒ္ဓါရော ဟောတိ”ဟူသော (ဒီ ဥ ၁-၁၆၄) အပွင့်နှင့် ညီညွတ်၏။ (ဆ-သံ-လော)

(တထာ၊ တူ။ အယမ္ပိ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်လည်း။ နိယောဇေတိ၊ ၏။) (တံ-ကား နိပါတ်မျှတည်း) တေန၊ ထိုအနတ္တပရိဝဇ္ဇန၊ အတ္တနိယောဇနဖြင့်။ အဿ ဘဂဝတော၊ ၏။ သာဝကာ၊ တပည့်သားတို့သည်။ သုပ္ပဋိပန္နာ၊ အကျင့်ကောင်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိဇ္ဇာစရဏဝိပန္နာနံ၊ ဝိဇ္ဇာ-စရဏ ချိုကုန်သော တိတ္ထိတို့၏။ သာဝကာ၊ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော။ အတ္တန္တ-ပါဒယော၊ အတ္တန္တပ အစရှိကုန်သော တိတ္ထိငယ်တို့သည်။ ဒုပ္ပဋိပန္နာ၊ မကောင်းသော အကျင့်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ ဝိယ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဒုပ္ပဋိပန္နာ၊ ကုန်သည်။ နော ဟောန္တိ၊ ကုန်။

၁၃၄။ သောဘနဂမနတ္တာ၊ တင့်တယ်သော သွားခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သုန္ဓရံ၊ ကောင်းမြတ်သော။ ဌာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အောင်မြေအရပ်သို့။ ဂတတ္တာ စ၊ သွားတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သမ္မာ ဂတတ္တာ စ၊ မသွေမလှန် မြဲမြံစွာ သွားတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သမ္မာ၊ အသင့်အားဖြင့်။ ဂဒတ္တာ စ၊ ဆိုတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သုဂတော၊ သုဂတ မည်တော်မူ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ (ဂတေ ဌိတေတိအာဒိသု၊ တို့၌။) ဂမနမ္ပိ၊ သွားခြင်းကြိယာကိုလည်း။ ဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဘဂဝတော၊ ၏။ တဉ္စ ဂမနံ၊ ထိုသွားခြင်းသည်လည်း။ သောဘနံ၊ တင့်တယ်၏။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်၏။ အနဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်ကင်း၏။ တံ ဂမနံ၊ ထိုသွားခြင်းသည်။ ကိံ ပန၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့မေးဌားအံ့။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ်ပေတည်း။ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ သေ-ဇေသော ဘဂဝါ၊ သည်။ တေန ဂမနေန၊ ထိုအရိယမဂ်တည်းဟူသော သွားခြင်းဖြင့်။ ခေမံ ဒိသံ၊ တေးမရှိရာ နိဗ္ဗာန်အောင်မြေအရပ်သို့။ အသဇ္ဇမာနေ၊ (အဆီးအတားဘေးရန် မရှိသဖြင့် သုဂတိသို့ သွားခြင်း၌သော်လည်း) မငြိမရှက်သည်ဖြစ်၍။ ဂတော၊ ကြွတော်မူတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ သောဘနဂမနတ္တာ၊ ဤသို့တင့်တယ်သော သွားခြင်းရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုဂတော၊ မည်၏။ စ၊ ပါး။ သေ-ဇေသော ဘဂဝါ၊ သည်။ သုန္ဓရံ၊ (အစွန္တသုခဖြစ်၍) စင်စစ်ကောင်းမွန်သော။ အမတံ၊ သေခြင်းကင်းသော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော။ ဌာနံ၊ အောင်မြေအရပ်သို့။ ဂတော၊ ကြွသွားတော်မူပြီ။ ဣတိ-တသ္မာ သုန္ဓရံ ဌာနံ ဂတတ္တာပိ၊ ဤသို့ (အစွန္တသုခဖြစ်၍) စင်စစ်ကောင်းမွန်သော နိဗ္ဗာန်အောင်မြေသို့ သွားတော်မူတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ သုဂ-

တော၊ မည်တော်မူ၏။ စ၊ ပါး။ သမ္မာ-သုဋ္ဌ၊ မသွေမလွန် မြဲမြံစွာ။ တေန
 တေန မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပဟီနေ၊ ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပုန
 အပစ္စာဂစ္ဆန္တော၊ တဖန်မဖြစ်စေမူ၍။ ဂတော၊ ၏။ (ဣတိ-တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ သုဂတော၊ မည်၏။) ဟိ-ယုတ္တံ၊ ၏။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန၊
 ဖြင့်။ ယေ ကိလေသော၊ တို့ကို။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ တေ ကိလေသေ၊
 ထိုပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသတို့ကို။ န ပုနေတိ၊ တဖန်မဖြစ်စေ။
 န ပစ္စေတိ န ပစ္စာဂစ္ဆတိ၊ တဖန်မပြန်လာစေ။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သုဂတော၊ မည်၏။ ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ယေ ကိလေသော၊ တို့ကို။
 ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ တေ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ န ပုနေတိ၊ စေ။
 န ပစ္စေတိ န ပစ္စာဂစ္ဆတိ၊ လာစေ။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုဂတော၊
 မည်၏။ ဣတိ-တေ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ သမ္မာ၊
 အသင့်ဖြစ်သော ပဋိပတ်ဖြင့်။ ဂတော၊ သွားတော်မူတတ်၏။ ဒီပင်္ကရပါဒ-
 မူလတော၊ ဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာ ခြေတော်ရင်းမှ။ ပဘုတိ၊ ၍။
 ယာဝ ဗောဓိမဏ္ဍာ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်တိုင်အောင်။ တာဝ၊ ထိုရွှေလောက်။
 သမတိံ သပါရမီပုရိကာယ၊ အမျှသုံးဆယ်သော ပါရမီကို ဖြည့်ခြင်းဟု
 ဆိုအပ်သော။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ၊ သမ္မာသမ္ဗောဓိသို့ ရောက်စေခြင်း၌
 မဖောက်မပြန်သောအကျင့်ဖြင့်။ သဗ္ဗလောကဿ၊ ၏။ ဟိတသုခမေဝ၊
 ကိုသာလျှင်။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ သဿတံ၊ သဿတအယူသို့၎င်း။
 ဥစ္ဆေဒံ၊ ဥစ္ဆေဒအယူသို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ အန္တေ၊ ဤအဖို့တို့သို့။
 အနုပဂစ္ဆန္တော၊ မကပ်မူ၍။ ဂတော၊ ကြွသွားတော်မူတတ်၏။ ကာမသုခံ၊
 ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို ခံစားခြင်းအကျင့်သို့၎င်း။ အတ္တကိလမထံ၊ ကိုယ်ကို
 ဆင်းရဲပင်ပန်းစေတတ်သော အကျင့်သို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ စ အန္တေ၊
 ဤအဖို့တို့သို့လည်း။ အနုပဂစ္ဆန္တော၊ ၍။ ဂတော၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ

၁-ဤ န ပစ္စာဂစ္ဆတိ-ဟူသောပုဒ်၌ ကာရိတ်ပစ္စည်း မထင်သောကြောင့် န ပုနေတိ
 န ပစ္စေတိ-ဟူသောပရိယာယ်တူ ရှေးပုဒ်တို့ကိုလည်း သဒ္ဒကတ္တုဝါစကအဖြစ်ဖြင့် ယူလျှင်
 သင့်ရာ၏။ အဘယ်သို့နည်းဟူမူ—ခရီးသွားသောသူသည် လွန်ခဲ့ပြီးသောအရပ်သို့ မပြန်
 တော့ပဲ ရွှေ့သို့သာ တသမတ်တည်းသွားလျှင် ခရီးတွင်၍ ကောင်းစွာသွားသည်မည်သကဲ့
 သို့ ဤ၌လည်း လွန်ခဲ့ပြီး ပယ်ခဲ့ပြီး ကိလေသတို့တံသို့ ပြန်မသွားတော့ပဲ ရွှေ့သို့သာသွား
 သောကြောင့် ကောင်းစွာသွားသည်မည်၏-ဟု ယူလျှင်သင့်၏။ သို့ဖြစ်လျှင် “တေ ကိလေ-
 သေ၊ ထိုပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသတို့သို့။ န ပုနေတိ၊ တဖန်မပြန်။ န ပစ္စေတိ၊ တဖန်
 မလာ။ န ပစ္စာဂစ္ဆတိ၊ တဖန်မပြန်လာ” ဟု အနက်ပေးရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

သမ္မာ ဂတတ္တာပိ၊ ဤသ္မိသမ္မာသမ္မောဓိသ္မိ ရောက်စေခြင်း၌ မဖောက်မပြန်
သော အကျင့်ဖြင့် ကြွသွားတော်မူတတ်သောကြောင့်လည်း။ သုဂတော၊
မည်တော်မူ၏။ စ၊ တနည်းကား။ သေ-သော ဘဂဝါ၊ သည်။ သမ္မာ၊
အသင့်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ သင့်သောစကားကို။ ဂဒတိ၊ ဆိုတော်မူတတ်၏။
ယုတ္တဋ္ဌာနေ၊ သင့်သောအရာ၌။ ယုတ္တမေဝ၊ သင့်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။
ဝါစံ၊ ကို။ ဘာသတိ၊ ဆိုတော်မူတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ သမ္မာ ဂဒတ္တာပိ၊
ဤသ္မိသင့်သောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။
သုဂတော၊ မည်၏။ တပြု၊ ထိုယုတ္တဋ္ဌာန၌ ယုတ္တဝါစာကိုသာ ဆိုခြင်း၌။
ဣဒံ၊ ဤဆိုလတုံသည်ကား။ သာဓကသုတ္တံ၊ တည်း ။

[အဘူတံ၊ ထင်ရှားမရှိသည်ကို ပြတတ်သော။ အတစ္ဆံ၊ မမှန်သည်ကို
ပြတတ်သော။ အနတ္တသဉ္စိတံ၊ (ဒိဋ္ဌဓမ္မက၊ သမ္မရာယိက) အနတ္တနှင့်
စပ်သော၊ ဝါ၊ အနတ္တကို ဆောင်တတ်သော။ ယံ ဝါစံ၊ ကို။ တထာဂတော၊
သည်။ ဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။ သာ စ ဝါစာ၊ ထိုစကားကိုလည်း၊ ဝါ၊
သည်လည်း။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့သည်၊ ဝါ၊ တို့၏။ အပ္ပိယာ၊ မချစ်အပ်။
အမနာပါ၊ နှလုံးကို မပွားစေတတ်။ တထာဂတော၊ သည်။ တံ ဝါစံ၊
ထိုစကားကို။ န ဘာသတိ၊ ဆိုတော်မူ။ ဘူတံ၊ ထင်ရှားရှိသည်ကို
ပြတတ်သော။ တစ္ဆံ၊ မှန်သည်ကိုပြတတ်သော။ အနတ္တသဉ္စိတံ၊ သော၊ ဝါ၊
သော။ ယမ္မိ ဝါစံ၊ ကိုလည်း။ တထာဂတော၊ သည်။ ဇာနာတိ၊ ၏။ သာ
စ၊ ကိုလည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း။ ပရေသံ၊ တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့၏။ အပ္ပိယာ၊
မချစ်အပ်။ အမနာပါ၊ နှလုံးကို မပွားစေတတ်။ တထာဂတော၊ သည်။
တမ္မိ ဝါစံ၊ ကိုလည်း။ န ဘာသတိ၊ ဆိုတော်မူ။ စ၊ အဖို့တပါးကိုဆိုအံ့။
ဘူတံ၊ သော။ တစ္ဆံ၊ သော။ အတ္တသဉ္စိတံ၊ စပ်သော၊ ဝါ၊ အတ္တကို
ဆောင်တတ်သော။ ယံ ဝါစံ၊ ကို။ တထာဂတော၊ သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။
ဇာနာတိ၊ ၏။ သာ စ၊ ကိုလည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း၊ ပရေသံ၊ တို့သည်၊
ဝါ၊ တို့၏။ အပ္ပိယာ၊ အပ်။ အမနာပါ၊ တတ်။ တဣ-တဿာ ဝါစာယ၊
ထိုစကားကို။ ဝေယျာကရဏာယ၊ ဆိုခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ ၏။ တထာဂတော၊
သည်။ ကာလည၊ အခါကိုသိတော်မူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဘူတံ၊

၁-ဘုရား၏ ယုတ္တဋ္ဌာန၌ ယုတ္တဝါစာကိုသာဆိုခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်တော်ဗုဒ္ဓသာတော်နုတည်း၊
သုတ္တံသည် သာဓကတည်း။ ထို့ကြောင့် “နိဗ္ဗာန်တော်ဗုဒ္ဓ သာဓကောဗုဒ္ဓ ဇာတိ သုတ္တံ” ဟု
နိကာရှင် မိန့်သော်၊ (ပြည်)

သော။ အတစ္ဆံ၊ သော။ အနတ္တသဉ္စိတံ၊ သော၊ ဝါ၊ သော။ ယံ ဝါစံ၊
 ကိ။ တထာဂတော၊ သည်။ ဇာနာတိ၊ ဧ။ သာ စ၊ ကိလည်း၊ ဝါ၊
 သည်လည်း။ ပရေသံ၊ တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့၏။ ပိယာ၊ ချစ်အပ်၏။ မနာပါ၊
 နှလုံးကိုပွားစေတတ်၏။ တံ ဝါစံ၊ ကိ။ တထာဂတော၊ သည်။ န ဘာသတိ၊
 ဆိုတော်မူ။ ဘူတံ၊ သော။ တစ္ဆံ၊ သော။ အနတ္တသဉ္စိတံ၊ သော၊ ဝါ၊
 သော။ ယမ္ပိ ဝါစံ၊ ကိလည်း။ တထာဂတော၊ သည်။ ဇာနာတိ၊ ဧ။
 သာ စ၊ ကိလည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း။ ပရေသံ၊ တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့၏။
 ပိယာ၊ ချစ်အပ်၏။ မနာပါ၊ နှလုံးကိုပွားစေတတ်၏။ တမ္ပိ ဝါစံ၊ ကိလည်း။
 တထာဂတော၊ သည်။ န ဘာသတိ၊ ဆိုတော်မူ။ စ၊ အဖ္ဓိတပါးကိုဆိုအံ့။
 ဘူတံ၊ သော။ တစ္ဆံ၊ သော။ အတ္တသဉ္စိတံ၊ သော၊ ဝါ၊ သော။
 ယံ ဝါစံ၊ ကိ။ တထာဂတော၊ သည်။ ဇာနာတိ၊ ဧ။ [၁၉၈] သာ စ၊
 ကိလည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်း။ ပရေသံ၊ တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့၏။ ပိယာ၊
 ချစ်အပ်၏။ မနာပါ၊ နှလုံးကိုပွားစေတတ်၏။ တတြ-တဿာ ဝါစာယ၊
 ထိုစကားကို။ ဝေယျာကရဏာယ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ တထာဂတော၊ သည်။
 ကာလည၊ အခါကိုသိတော်မူသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။]

ဣတိ-ဣဒံ၊ ကား။ သာဓကသုတ္တံ၊ တည်း။ ဧဝံ-ယထာဝုတ္တံ၊ ဤဆိုအပ်
 ပြီးသော အပြားရှိသော ဘူတ တစ္ဆ အတ္တသဉ္စိတ ဖြစ်သောစကားကို။
 သမ္မာ၊ အသင့်အားဖြင့်။ ဂဒတ္တာပိ၊ ဆိုတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
 လည်း။ (တနည်း) ဧဝံ၊ ဤသို့သင့်သောအရာ၌ သင့်သောစကားကိုသာ
 ဆိုသဖြင့်။ သမ္မာ ဂဒတ္တာ-သုန္နရဝစနတ္တာပိ၊ ကောင်းမွန်ဖွယ်ရာသော
 စကားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ သုဂတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
 ဧ။

၁၉၅။ ပန၊ တပါး။ သဗ္ဗဏာပိ-သဗ္ဗပ္ပကာရေနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။
 ဝိဒိတလောကတ္တာ၊ သိအပ်ပြီးသော လောကရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 လောကဝိဒ္ဓ၊ မည်တော်မူ၏။ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ^၁ ကရောမိ၊ အံ့။ သော ဘဂဝါ၊
 သည်။ သဘာဝတော၊ (ဒုက္ခ) သဘောအားဖြင့်။ သမုဒယတော၊ တဏှာ
 စသော သမုဒယအားဖြင့်။ နိရောဓတော၊ ချုပ်ရာဖြစ်သော ဝိသင်္ခါရ
 အားဖြင့်။ နိရောဓပါယတော၊ နိရောဓသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော

အရိယမဂ်အားဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗကာ-သဗ္ဗပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ လောကံ၊
 ကို။ အဝေဒိ အညာသိ၊ သိတော်မူပြီ။ ပဋိဝိဇ္ဈိ၊ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူပြီ။
 ယတာဟ၊ ကား။ အာဝုသော၊ ရောဟိတဿနတ်သား။ ယတ္ထ၊ အကြင်
 လောက၏ အဆုံးဟုဆိုအပ်သောနိဗ္ဗာန်၌။ န ဇာယတိ၊ ပဋိသန္ဓေမနေ။
 န ဇီယတိ၊ မအို။ န မိယတိ၊ မသေ။ န စတိ၊ အဖန်တလဲလဲမစုတော့။
 န ဥပပဇ္ဇတိ၊ အဖန်တလဲလဲမဖြစ်။ ဝါ၊ အဖန်တလဲလဲပဋိသန္ဓေမနေ။
 တံ-ဇာတိအာဒိရဟိတံ၊ ထိုဇာတိစသည် ကင်းရာနိဗ္ဗာန် ဟူသော။
 လောကဿ အန္တံ၊ လောက၏ဆုံးရာကို။ ဂမနေန၊ ခြေလျင်သွားသဖြင့်။
 ဉာတေယျံ၊ သိကောင်း၏ဟူ၍။ ဒဋ္ဌေယျံ၊ မြင်ကောင်း၏ဟူ၍။ ပတ္တေ-
 ယုန္တိ၊ ရောက်ကောင်း၏ဟူ၍။ အဟံ၊ သည်။ န ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မမူ။
 အာဝုသော၊ သား။ လောကဿ၊ ၏။ အန္တံ၊ သို့။ အပ္ပတွာ စ၊ မရောက်
 မူ၍လည်း။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ အန္တကိရိယံ၊ အဆုံးကိုပြုခြင်းကို။ ဝါ၊ ဆုံးရာ
 နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းကို။ အဟံ န စ ဝဒါမိ၊ သို့လည်းငါမဟော။
 အာဝုသော၊ သား။ အပိစ၊ မူကား။ ဗျာမမတ္ထေ၊ တလံအတိုင်းအရှည်
 ရှိသော။ သသညိမ္မိ၊ သညာရှိသော။ သမနကေ၊ ဝိညာဉ်ရှိသော။ ဣမ-
 သို့ညေဝ ကဋ္ဌေဝရေ၊ ဤကိုယ်ကောင်၌လျှင်။ လောကဉ္စ၊ (ခန္ဓာဒိ)
 လောကကို၎င်း။ လောကသမုဒယဉ္စ၊ လောက၏ အကြောင်းသမုဒယကို
 ၎င်း။ လောကနိရောဓဉ္စ၊ လောက၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို၎င်း။ လောက-
 နိရောဓဂါမိနိ၊ လောက၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။
 ပဋိပဒဉ္စ၊ အကျင့်ကို၎င်း။ ပညပေမိ၊ ၏။

ဂမနေန၊ ပြကတော့သွားခြင်းဖြင့်။ လောကဿ၊ သင်္ခါရလောက၏။
 အန္တော၊ အဆုံးကို။ ဝါ၊ အန္တကိရိယာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့။

၁-ပါဠိရင်းနှင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ အပ္ပတွာဝ-ဟု ရှိ၏။ မရောက်မူ၍သာလျှင်-ဟု ဆန့်ကျင်ပေး
 ရ၏။ ၎င်းပုဒ်၏အဖွင့်၌မူ စ-လည်းမရှိ၊ ဝေ-လည်းမရှိ။ (ဆ-သံ-သော)
 ၂-ပါဒဂမနုဖြင့်သွား၍ လောကဿန္တကို သိခြင်း ဖြစ်ခြင်း ရောက်ခြင်းပေါ် အလေ့အရှိ
 မတတ်ကောင်း၊ စင်စစ်မူကား နှိုင်းရှည့်အပ် ပိုင်းခြားအပ်သောဌာန၌ ထိုလောကဿန္တကို
 ပညတ်၍ ငါပြအံ့ဟု “အပိစ” စသည်ကိုတက်လတ်သတည်း။ တနည်း၊ သင်္ခါရန္တဖြစ်
 သြကာသလောကကို လှည့်လည်သဖြင့် အတယ်မူဆိုနည်း။ နှိုင်းရှည့်ပိုင်းခြားအပ်သော ဌာန
 ၌သာ ထိုလောကဿန္တကို ဤဇာတိဖြင့် သရဇ္ဇ၊ လောမိ၊ ပေရိ၊သောဝ စတုရ်၊ သာဝံ၊ သည်
 ကို ငါပြအံ့ဟု ပြလို၍ “အပိစ” စသည်ကို ဟောသတ်သတည်း။
 ၃-သညာကို သိသဖြင့် ဝေဒနာ ခေတနာစသော အဝေသိက် သွားသည့်၏

ကုဒါစနံ၊ တရံဟဆစ်မျှလည်း။ န ပတ္တဗ္ဗော၊ အပ်။ လောကန္တံ၊ သို့။ အပ္ပတွာ စ၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် မရောက်မှ၍လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲတွေမှ။ ပမောစနံ၊ လွတ်ခြင်း ထွက်ခြင်းသည်။ န အတ္တိ၊ မရှိ။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။ လောကဝိဒ္ဓ၊ လောကကိုသိပြီး ထသော။ သုမေဓော၊ ကောင်းသော ပညာရှိထသော။ လောကန္တဂ္ဂ၊ (ပရိညာဘိသမယဖြင့် လောကကိုသိ၍ ပဟာနာဘိသမယဖြင့်) လောက အဆုံးသို့ ရောက်တော်မူပြီးထသော။ ဝုဿိတဗြဟ္မစရိယော၊ သုံးပြီးသော အရိယမဂ်ဟူသော မြတ်သောအကျင့်ရှိထသော။ သမိတာဝိ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာကို ငြိမ်းစေတော်မူပြီးထသော။ ဝါ၊ စတုသစ္စာကို ပရိညာဘိသမယစသောအားဖြင့် သိတော်မူပြီးထသော။ တထာဂတော၊ သည်။ လောကဿ၊ ၏။ အန္တံ၊ ကို။ ဥတွာ၊ ၍။ ဣမံ လောကံ၊ ကို၎င်း။ ပရေဉ္စ လောကံ၊ ကို၎င်း။ နာသီသတိ၊ တောင့်တတော်မမူ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။

၁၃၆။ အပိစ-အပရော နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။ လောကာ၊ တို့သည်။ သင်္ခါရလောကော၊ ၎င်း။ သတ္တလောကော၊ ၎င်း။ သြကာသလောကော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသောလောကတို့တွင်။ လောကော၊ သည်။ ဧကော၊ တပါးသာတည်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ၊ အကြောင်းကြောင့် တည်ခြင်းသဘော ရှိကုန်၏။ (အကြောင်းနှင့် စပ်သောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်၏ဟူလို) ဣတိ၊ သို့။ အာဂတဠာနေ၊ လာသောအရာ၌။ သင်္ခါရလောကော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ လောကော၊ သည်။ သဿတော၊ မြဲ၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့၎င်း။

၁-အာဟရတိ အတ္တနော ဖလန္တိ အာဟာရော၊ ပစ္စယော။ တေန တိဋ္ဌနသီလာတိ အာဟာရဋ္ဌိတိကာ၊ သဗ္ဗေ သင်္ခတဗ္ဗော။ ပစ္စယတ္ထော ဟေတ္တ အာဟာရသဒ္ဓေါ အယမာဟာရော အနုပ္ပန္နဿ ဝါ ကာမစ္ဆန္တဿ ဥပ္ပါဒါယာတိအာဒိသ ဝိယ။ ဝေဉ္စိ သဗ္ဗေ သတ္တာတိ ဣမိနော အသညသတ္တာပိ ပရိဂ္ဂဟိတာ ဟောန္တိ။ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အာဟာရဋ္ဌိတိကာတသ် နိပ္ပရိယာယအားဖြင့် သင်္ခါရဓမ္မတည်း။ သတ္တဓမ္မ မဟုတ်ဟု နှလုံးပိုက်၍ “အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ အာဂတဠာနေ သင်္ခါရလောကော ဝေဒိတဗ္ဗော” မိန့်သည်။ ယင်းသို့သော် သဗ္ဗေ သတ္တာ-ဟူသော ဤပုဒ်သည် အသို့သင့်အံ့နည်း။ ယဒိ ဝေ “သဗ္ဗေ သတ္တာ” တိ ဣဒံ ကထန္တိ။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနဒေသနာတိ နာယံ ဧဝါသော။ (ဝိသုဒ္ဓိ-၇ ၁-၂၃၈၊ သာရတ္ထ-၇ ၁-၂၄၁၊ အံ-၇ ၃-၃၂၂) (ပြည်)

လောကော၊ သည်။ အသဿတော၊ မမြဲ။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ အာဂတဋ္ဌာနေ၊
၌။ သတ္တလောကော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ယာဝတာ-ယတ္တကေ ဌာနေ၊ ၌။ စန္ဒိမသုရိယာ၊ တို့သည်။ ပရိဟရန္တိ-
ပရိဝတ္တန္တိ ပရိဗ္ဗမန္တိ၊ လှည့်ကုန်၏။ ဒိသ၊ အရပ်တို့သည်။ ဝိရောစမာနာ၊
နေလရောင်ဖြင့် ပြုံးပြုံးပြက်ပြက်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘန္တိ၊ ထွန်းလင်း
တောက်ပကုန်၏။ (တနည်း) ဝိရောစမာနာ၊ နေလတို့၏ ပြုံးပြုံးပြက်
အရောင်ကြောင့်။ ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ (တနည်း) ဝိရောစမာနာ၊ ပြုံးပြုံးပြက်
ထွန်းကုန်သော။ စန္ဒိမသုရိယာ၊ တို့သည်။ ယာဝတာ-ယတ္တကာ ဒိသ၊
အကြင်မျှလောက်သော အရပ်တို့ကို။ ဘန္တိ-ဩဘာသန္တိ၊ လင်းစေကုန်၏။
တာဝ-တတ္ထကေန ပမာဏေန၊ ဖြင့်။ သဟဿဓာ-သဟဿပ္ပကာရော၊
သော။ ဝါ၊ တာဝ သဟဿဓာ-တတ္ထကံ သဟဿပ္ပကာရော၊ ထိုရွှေလောက်
ကြီးမားသော အစိတ်စကြဝဠာတထောင် အပြားရှိသော။ လောကော၊
လောကသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ၌။ တေ၊ ၏။ ဝသော၊ (ဣဒ္ဓိဟု
ဆိုအပ်သော) အစွမ်းသည်။ ဝတ္တတိ၊ လွှမ်း၍တည်၏။

ဣတိ၊ သို့။ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဩကာသလောကော၊ ကို။ ဝေဒိ-
တဗ္ဗော၊ ၏။ တမ္ပိ-တိဝိဓမ္ပိ လောကံ၊ ကိုလည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သဗ္ဗထာ၊
ဖြင့်။ အဝေဒိ၊ ပြီ။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ အဿ-
အနေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ (ဝိဒိတော-၌စပ်) သဗ္ဗေ သတ္တာ အာဟာရဋ္ဌိတိ-
ကာတိ၊ ဟူ၍။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ၊ ပုဂ္ဂိုလ်လျှင်တည်ရာရှိသော။ ယာယ
ကထာယ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗသင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိတာ၊ ကို။
ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ တာယ ကထာယ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗော၊ သော။ လောကော၊
သင်္ခါရလောကသည်။ ဧကော-ဧကဝိဓော၊ ၏။ (တနည်း) သဗ္ဗေ သတ္တာ
အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ၊ ဟူ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗသင်္ခါရာနံ၊
တို့၏။ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိတာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ တေန သာမညေန၊ ဖြင့်။
လောကော၊ သည်။ ဧကော- ဧကဝိဓော၊ ၏။ လောကာ၊ သင်္ခါရ-
လောကတို့သည်။ နာမဉ္စ၊ နာမ်၎င်း။ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်၎င်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဇေ၊

၁-ဤအရာ၌ ပါဠိသေသမဇ္ဈကံ “လောကော၊ သည်။ ဧကော၊ တပါးသောအဖို့ရှိ၏။
အာဟာရဋ္ဌိတိကာ၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါဟု ဆိုအပ်သော
သင်္ခါရတို့ပေတည်း” ဟုလည်း ပြန်သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

နှစ်ပါးတို့တည်း။ လောကာ၊ တို့သည်။ တယော၊ တို့တည်း။ တိဿော၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတို့ပင်တည်း။ [၁၉၉] လောကာ၊ တို့သည်။ စတ္တာရော၊ တို့တည်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အာဟာရာ၊ တို့ပင်တည်း။ လောကာ၊ တို့သည်။ ပဉ္စ၊ တို့တည်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဥပါဒါန၏အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာတို့ပင်တည်း။ လောကာ၊ တို့သည်။ ဆ၊ တို့တည်း။ ဆ၊ ကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိကာနိ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ တို့ပင်တည်း။ လောကာ၊ တို့သည်။ သတ္တ၊ တို့တည်း။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော၊ ဝိညာဏဋ္ဌိတိတို့ပင်တည်း။ လောကာ၊ တို့သည်။ အဋ္ဌ၊ တို့တည်း။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ လောကဓမ္မာ၊ လောကဓံတို့ပင်တည်း။ လောကာ၊ တို့သည်။ နဝ၊ တို့တည်း။ နဝ၊ ကုန်သော။ သတ္တာဝါသာ၊ တို့ပင်တည်း။ လောကာ၊ တို့သည်။ ဒသ၊ တို့တည်း။ ဒသ၊ ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ ရုပ်အာယတနတို့ပင်တည်း။ လောကာ၊ တို့သည်။ ဒွါဒသ၊ တို့တည်း။ ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ တို့ပင်တည်း။ လောကာ၊ တို့သည်။ အဋ္ဌာရသ၊ တို့တည်း။ အဋ္ဌာရသ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တို့ပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ သင်္ခါရလောကောပိ၊ ဤသင်္ခါရလောကကိုလည်း။ သဗ္ဗထာ၊ ဖြင့်။ ဝိဒိတော၊ သိတော်မူအပ်ပြီ။

ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧသ-ဧသော ဘဂဝါ၊ သည်။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အာသယံ၊ အာသယကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ အနုသယံ၊ ကာမရာဂါနုသယစသော ခုနှစ်ပါးသော အနုသယကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ စရိတံ၊ သုစရိုက် ဒုစရိုက်ကို။ ဝါ၊ ရာဂစရိုက်စသော ခြောက်ပါးသော စရိုက်ကို။ ဇာနာတိ၊ (သဘာဝ, သံကိလေသ, ဝေါဒါန, သမုဋ္ဌာန, ဖလ, နိဿန္ဒ-အားဖြင့် ဝေဖန်၍) သိ၏။ အဓိမုတ္တိံ၊ (ဟိနပဏီတ၌ စိတ်၏ညွတ်ခြင်း ဟူသော) အဇ္ဈာသယဓာတ်ကို။ ဇာနာတိ၊

၁-ဤ၌လည်း “လောကာ၊ တို့သည်။ ဒွေ၊ တို့သည်။ နာမဉ္စ၊ နာမ်၎င်း။ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်၎င်းတည်း” ဟုလည်း ပြန်သင့်၏။

၂-ပြည်မှန်သုဟောင်းတွင် ဤအရာ၌ “ဣတိ အယံ သင်္ခါရလောကောပိ သဗ္ဗထာ ဝိဒိတောဟု မမိန့်သင့်ယောင်တကား။ ပကာရ မကုန်သေးသည် မဟုတ်လော ဟူမူ” ဟုစောဒနာပြု၍ “ဧတ္ထ စ အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ။ ပ။ ဝိဒိတောတိ” ဟူသော ဋီကာ အရ အဓိပ္ပါယ်ရှင်းလင်းပြဆိုထားသည်။ ထိုရှင်းချက်ကို ဋီကာ၌ကြည့်၍ သိနိုင်၏။ (ဆ-သံသော)

သိ၏။ အပ္ပရဇက္ခေ၊ ပညာမျက်စိ၌ နည်းသောကိလေသာ မြို့ရှိသော သတ္တဝါတို့ကို။ မဟာရဇက္ခေ၊ ပညာမျက်စိ၌ များသောကိလေသာမြို့ ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို။ တိက္ခိန္ဒြိယေ၊ ထက်သော (သဒ္ဓါစသော မဂ်၏ ဥပနိဿယ) ဣန္ဒြေရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို။ မုဒိန္ဒြိယေ၊ နုသော ဣန္ဒြေ ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို။ သွာကာရေ၊ ကောင်းသော (ဝိဝဋ္ဌကိမ္ဘိသော အဇ္ဈာသယ) ပကတိသဘောရှိကုန်သော။ သတ္ထေ၊ တို့ကို။ ဒွါကာရေ၊ မကောင်းသော (ဝဋ္ဌကိမ္ဘိသော အဇ္ဈာသယ) ပကတိသဘောရှိကုန်သော။ သတ္ထေ၊ တို့ကို။ သုဝိညာပယေ၊ သမ္ပတ္တနိယာမကို သိလွယ်စေနိုင်ကုန်သော။ သတ္ထေ၊ တို့ကို။ ဒုဝိညာပယေ၊ သမ္ပတ္တနိယာမကို သိစေနိုင်ခဲကုန်သော။ သတ္ထေ၊ တို့ကို။ ဘဗ္ဗေ၊ (ကမ္မာဝရဏ၊ ကိလေသာဝရဏ၊ ဝိပါကာဝရဏ ကင်းသဖြင့်) မဂ်ရခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်သော။ သတ္ထေ၊ တို့ကို။ အဘဗ္ဗေ၊ မဂ်ရခြင်းငှါ မထိုက်ကုန်သော။ သတ္ထေ၊ တို့ကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထို(သို့ အပရိမာဏသတ္တဝါတို့ကို အာသယစသောအားဖြင့် မကြွင်းစေမူ၍ သိတော်မူသည်၏ အဖြစ်)ကြောင့်။ အဿ-အနေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ သတ္တလောကောပိ၊ ကိုလည်း။ သဗ္ဗထာ၊ အချင်းခပ်သိမ်း ကုန်အောင်စုံ ဖြင့်။ ဝိဒိတော၊ ပြီ။

၁၃၇။ စ၊ ပါး။ သတ္တလောကော၊ ကို။ သဗ္ဗထာ၊ ဖြင့်။ ဝိဒိတော ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သြကာသလောကောပိ၊ ကိုလည်း။ သဗ္ဗထာ၊ ဖြင့်။ ဝိဒိတော၊ ပြီ။ တတာ-တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ-ဝိတ္တာရေမိ၊ အံ။ ဧသ-ဧသော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧကံ စက္ကဝါဠံ၊ သည်။ အာယာမတော စ၊ အလျားအားဖြင့်၎င်း။ ဝိတ္တာရတော စ၊ အနံအားဖြင့်၎င်း။ ယောဇနာနံ၊ တို့၏။ ဒွါဒသသတသဟဿာနိ စ၊ တသန်း နှစ်သိန်းတို့သည်၎င်း။ စတုတိံသသတသဟဿာနိ စ၊ သုံးထောင်လေးရာ တို့သည်၎င်း။ ပညာသဉ္စ ယောဇနာနံ၊ ယူဇနာငါးဆယ်တို့သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ပရိက္ခေပတော ပန၊ အဝန်းလှည့်သောအားဖြင့်မူကား။

(စက္ကဝါဠဿ၊ ၏။) သဗ္ဗံ၊ သော။ ပရိမဏ္ဍလံ၊ သည်။ (ယောဇနာနံ၊ တို့၏။) ဆတ္တိံသသတသဟဿာနံ၊ သုံးသန်းခြောက်သိန်းတို့သည်၎င်း။ ဒသဉ္စေဝ သဟဿာနံ၊ တသောင်းတို့သည်၎င်း။ အဗျုဗ္ဗာနိ သတာနိ စ၊ သုံးရာငါးဆယ်တို့သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ-တသ္မိံ စက္ကဝါဠေ၊ ဌ။

(ယောဇနာနံ၊ တို့၏။) ဒုဝေ သတသဟဿာနိ၊ နှစ်သိန်းတို့သည်၎င်း။ စက္ကာရိ နဟုတာနိ စ၊ လေးသောင်းတို့သည်၎င်း။ ဧတ္တကံ-ဧတ္တကေန၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဗဟလတ္တေန၊ အထူအားဖြင့်၎င်း။ (တနည်း) ဗဟလတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိ၏ဟူ၍။ အယံ ဝသုန္ဓရာ၊ ကို။ သင်္ခါတာ၊ ဆိုအပ်၏။

တဿာယေဝ၊ ထိုမြေကိုသာလျှင်။ သန္ဓာရကံ၊ ခံလင့်သော။

ဇလံ၊ သည်။ (ယောဇနာနံ၊ တို့၏။) စက္ကာရိ သတသဟဿာနိ၊ လေးသိန်းတို့၎င်း။ အဋ္ဌေဝ နဟုတာနိ စ၊ ရှစ်သောင်းတို့၎င်း။ ဗလဟတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါတေ၊ အောက် အာကာဗေဉ္စခံသော လေ၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ ၏။

တဿာပိ၊ ထိုရေကိုလည်း။ သန္ဓာရကော၊ ခံလင့်သော။

မာလုတော၊ လေသည်။ (ယောဇနာနံ၊ တို့၏။) နဝ သတ- သဟဿာနိ၊ ကိုးသိန်းတို့၎င်း။ သဌိဉ္ဇေဝ သဟဿာနိ၊ ခြောက်သောင်း တို့၎င်း။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်။ နဘံ၊ အောက်ကောင်းကင်သို့။ ဥဂ္ဂတော-အဝဂတော၊ ငုပ်နှစ်၏။ (ယာ ပထဝီ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ပြီ။) သော၊ ဤဆိုပြီး ပထဝီသည်။ လောကဿ၊ သြကာသလောက၏။ သဏ္ဌိတံ၊ အောက်အထု၊ ဖီလာ၊ အပြန့်အားဖြင့် အခံဖြစ်၍တည်သော မြေသာ တည်း။

စ၊ အောက်ခံမဟုတ် စုံ့စုံ့တက်သည်ကိုဆိုဆိုအံ့။ ဧဝံသဏ္ဌိတေ၊ ဤမိန့်အပ်ပြီးသော အခြင်းဖြင့် သက်ဆင်း၍ တပြင်တည်းတည်သော။ ဧတ္ထ-တေသ္မိံ စက္ကဝါဠေ၊ ဌ။ [၂၀၀] သိနေရူပဗ္ဗတုတ္ထမော၊ မြင့်မိုရ်တောင်

၁-အပေါ်သို့ စုံ့စုံ့တက်သော ပထဝီကား ဆိုရန်ရှိသေး၏ဟူလို။ ဤကား ပြည်မှ နိဿယဟောင်း၌ အမှာပေတည်း။ ဋီကာပါ၌ မြန်မာမူဟောင်း၌ “ဟေဋ္ဌာ ပရိတော စာဝံ သဗ္ဗသော ဌိတံ” ဟု သံဝဏ္ဏနာပါ၌ ရှိသောကြောင့် အထက်ပါအတိုင်း အနက်ပြန်၍ ဤအမှာကို ပြဆိုပေသည်။ ယခု ဋီကာမူသစ်၌ကား သဗ္ဗသော ဌိတံ-ဟူသော အဖွင့် ကိုလည်း ထောက်၍ သိ-မူနှင့်အညီ ပရိတောကို ဥပရိတော-ဟု ပြင်လိုက်ဟန်ရှိ၏။ သို့သော် ပရိတော-ဟူသော မူဟောင်းလည်း သင့်သကဲ့သို့ ရှိပေ၏။ (ဆ-သံ-သော)

ကျော်သည်။ ယောဇနာနံ၊ တို့၏။ စတုရာသီတိသဟဿာနိ၊ တိုင်တိုင်။ မဟဏ္ဏဝေ၊ သီတာ သမုဒ္ဒရာ၌။ အဇ္ဈောဂါဠော၊ နစ်၏။ တာဝဒေဝ၊ ထိုရွှေလောက် ရှစ်သောင်းလေးထောင်တိုင်တိုင်လျှင်။ အစ္စုဂ္ဂတော၊ အထက်သို့ စွင့်စွင့်မြင့်တက်၏။

တတော၊ ထိုမြင့်မိုရ်၏ပမာဏအောက်။ ဥပဗျုပဗ္ဗေန ပမာဏေန၊ ထက်ဝက်ထက်ဝက် ပမာဏအားဖြင့်။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အားလျော်စွာ။ အဇ္ဈောဂါဠုဂ္ဂတော၊ နစ်ကုန်ပေါ်ကုန်သော။ ဒိဗ္ဗာ၊ နတ်တို့၏မြူးရာ ဖြစ်ကုန်သော။ နာနာရတနဝိစိတ္တာ၊ အထူးထူးသော ရတနာတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်ကုန်သော။

ယုဂန္ဓရော ဂိရိ၊ ယုဂန္ဓါရ်တောင်၎င်း။ ဤသဓရော ဂိရိ၊ ၎င်း။ ကရ-
ဝိကော ဂိရိ၊ ၎င်း။ သုဒဿနော ဂိရိ၊ ၎င်း။ နေမိန္ဒရော ဂိရိ၊ ၎င်း။ ဝိန-
တကော ဂိရိ၊ ၎င်း။ အဿကဏ္ဍော ဂိရိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဗြဟ္မာ-
မဟန္တာ၊ ကုန်သော။

ဧတေ သတ္တ မဟာသေလော၊ ဤကျောက်တောင်ကြီးခုနစ်လုံးတို့သည်။ သိနေရုဿ၊ ၏။ သမန္တတော ဌိတာ၊ (တံတိုင်းခြံပွတ် အိုးကရွတ်သို့ ပတ်ပတ်ရံလျက်) ထက်ဝန်းကျင်မှ တည်ကုန်၏။ မဟာရာဇာနံ၊ နတ်မင်း ကြီးတို့၏။ အာဝါသာ၊ နေရာဖြစ်ကုန်၏။ ဒေဝယက္ခနိသေဝိတာ၊ နတ် ဘီလူးတို့သည်မှီဝဲအပ်ကုန်၏။

ဟိမဝါ ပဗ္ဗတော၊ သည်။ ယောဇနာနံ၊ တို့၏။ ပဉ္စ သတာနိ၊ ငါးရာတို့ တိုင်တိုင်။ ဥစ္စော၊ မြင့်၏။ အာယာမဝိတ္ထတော၊ အလျားအနံအားဖြင့်။ ယောဇနာနံ၊ တို့၏။ တီဏိ သဟဿာနိ၊ သုံးထောင်တို့တိုင်တိုင်။ ဗြဟ္မာ၊ ကျယ်၏။ စတုရာသီတိသဟဿေဟိ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်ကုန်သော။ ကုဋေဟိ၊ အထွဋ်တို့ဖြင့်။ ပဋိမဏ္ဍိတော၊ တန်းဆာဆင်အပ်၏။

ယဿာ ဇမ္ဗုယာ၊ အကြင်သပြေပင်၏။ အာနုဘာဝေန၊ (မဟန္တတာ ကပ္ပဌာယိတာ စသော) အာနုဘော်ဖြင့်။ အယံ ဒီပေါ၊ ကို။ ဇမ္ဗုဒီပေါ၊ ဟူ၍။ ပကာသိတော၊ ၏။ နဂဝ္ဗယာ၊ နဂသဒ္ဓါဖြင့်ခေါ်အပ်သော။ သာ ဇမ္ဗု၊ သည်။ တိပဉ္စယောဇနက္ခန္ဓပရိက္ခေပါ၊ ပင်စည်လုံးပတ် ဆဲ့ငါး ယူဇနာရှိ၏။ ပညာသယောဇနက္ခန္ဓသာခါယာမာ၊ အစောက်အမြင့် ပင်စည် အလျားယူဇနာ ငါးဆယ်၊ အစောက်အမြင့်တက်သော ခက်မ

ဝန်းကျင်ဖြာသောခက်မ အလျားယူဇနာ ငါးဆယ်နှင့်နှင်ရှိ၏။ ဝါ၊
ယူဇနာငါးဆယ်စီသောပင်စည်နှင့် ခက်မတို့၏အလျားရှိ၏။ သမန္တတော၊
မှ။ သတယောဇနဝိတ္ထိဏ္ဍာ၊ ယူဇနာတရာအပြောကျယ်၏။ တာဝဒေဝ၊
ထိုရွှေလောက်ယူဇနာတရာတိုင်တိုင်လျှင်။ ဥဂ္ဂတာ စ၊ အထက်သို့ စွင့်စွင့်
မြင့်တက်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ ဇမ္ဗူယာ၊ ၏။ ယံ ဧတံ ပမာဏံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အသုရာနံ၊
တို့၏။ စိတြပါဠိလိယာ၊ ဆန်းကြယ်သော သခွတ်ပင်၏၎င်း။ ဂရုဋ္ဌာနံ၊
တို့၏။ သိမ္ဗလိရုက္ခဿ၊ လက်ပံပင်၏၎င်း။ အပရဂေါယာနေ၊ အပရ-
ဂေါယာကျွန်း၌။ ကဒမ္ဗဿ၊ ထိမ်ပင်၏၎င်း။ ဥတ္တရကုရုဿ၊ တို့၌။ ကပ္ပ-
ရုက္ခဿ၊ ပဒေသာပင်၏၎င်း။ ပုဗ္ဗဝိဒေဟေ၊ ပုဗ္ဗဝိဒေဟကျွန်း၌။ သိရီသဿ၊
ကုက္ကိုပင်၏၎င်း။ တာဝတိံသေ၊ ၌။ ပါရိစ္ဆတ္တကဿ၊ ပင်လယ်ကသစ်ပင်
၏၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတဒေဝ ပမာဏံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ပမာဏကိုသာ
လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ ပါဠိလီ၊ ပ။
သတ္တမန္တိ၊ ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

ပါဠိလီ၊ သခွတ်ပင်၎င်း။ သိမ္ဗလီ၊ လက်ပံပင်၎င်း။ ဇမ္ဗူ၊ သပြေပင်၎င်း။
ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ ပါရိစ္ဆတ္တကော၊ ပင်လယ်ကသစ်ပင်၎င်း။ ကဒမ္ဗော၊ ထိမ်ပင်
၎င်း။ ကပ္ပရုက္ခော စ၊ ပဒေသာပင်၎င်း။ သိရီသေန သိရီသော၊ ကုက္ကိုပင်
သည်။ သတ္တမံ-သတ္တမော၊ ခုနစ်ခုမြောက်သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။

စက္ကဝါဠသိလုစ္စယော၊ စကြဝဠာတောင်သည်။ ဒွေအသီတိ သဟဿာ-
နံ၊ ရှစ်သောင်း နှစ်ထောင်တို့ တိုင်တိုင်။ မဟဏ္ဏဝေ၊ ဆားငန်သမုဒ္ဒရာ၌။
အဇ္ဈောဂါဠော၊ နှစ်၏။ တာဝဒေဝ၊ ထိုရွှေလောက် ရှစ်သောင်းနှစ်ထောင်
တို့ တိုင်တိုင်လျှင်။ အစ္စဂ္ဂတော၊ အထက်သို့ စွင့်စွင့်မြင့်တက်၏။ အယံ
စက္ကဝါဠသိလုစ္စယော၊ သည်။ တံ သဗ္ဗံ လောကဓာတု၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော
လောကဓာတ်အလုံးစုံကို။ ပရိက္ခိပိတော၊ (တံတိုင်းခြံပွတ်ကဲ့သို့) ရစ်ပတ်
ခြံရံ၍။ ဌိတော၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုစကြဝဠာတောင် ရစ်သိုင်း၍ ပိုင်းခြားအပ်သော လောက
ဓာတ်၌။ စန္ဒမဏ္ဍလံ၊ လဝန်းသည်။ ကေနပညာသယောဇနံ၊ လေးဆွဲကိုး
ယူဇနာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုရိယမဏ္ဍလံ၊ သည်။ ပညာသယောဇနံ၊
ယူဇနာ ငါးဆယ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာဝတိံသဘဝနံ၊ တာဝတိံသာ

တုံသည်။ ဒသသဟဿယောဇနံ၊ ယူဇနာ တသောင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသုရဘဝနံ၊ အသုရာတုံသည်၎င်း။ အဝိစိမဟာနိရယော၊ အဝိစိ ငရဲကြီးသည်၎င်း။ ဇမ္ဗုဒီပေါ စ၊ ဇမ္ဗုဒီပါကျွန်းသည်၎င်း။ တထာ၊ တူ။ ဒသသဟဿယောဇနံ၊ ယူဇနာ တသောင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပရဂေါယာနံ၊ အပရဂေါယာကျွန်းသည်။ သတ္တသဟဿယောဇနံ၊ ယူဇနာ ခုနစ်ထောင်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ [၂၀၁] ပုဗ္ဗဝိဒေဟံ၊ သည်။ တထာ၊ တူ။ သတ္တသဟဿယောဇနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥတ္တရကုရု၊ သည်။ အဋ္ဌသဟဿယောဇနံ၊ ယူဇနာ ရှစ်ထောင်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤကျွန်းကြီး လေးကျွန်းတို့တွင်။ ကေမေကော၊ တခု တခုသော။ မဟာဒီပေါ၊ ကျွန်းကြီးသည်။ ပဉ္စသတပဉ္စသတပရိတ္တဒီပ- ပရိဝါရော၊ ငါးရာ ငါးရာစီ ကျွန်းငယ် အခြံအရံရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ၊ ထိုအလုံးစုံသည်လည်း။ ဧကံ စက္ကဝါဠံ၊ တခုသော စကြဝဠာ မည်သည်။ ဧကော လောကဓာတု၊ တခုသော လောကဓာတ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒန္တရေသု၊ ထိုသုံးခု သုံးခုသော စကြဝဠာတို့၏ အကြား တို့၌။ လောကန္တရိကနိရယာ၊ လောကန္တရိက်ငရဲတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။

ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ အနန္တာနိ၊ အဆုံး အပိုင်းအခြား မရှိကုန် သော။ စက္ကဝါဠာနိ၊ တို့ကို။ အနန္တာ၊ ကုန်သော။ လောကဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အနန္တေန၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိသော အာရုံကို ငုံနိုင်သော။ ဗုဒ္ဓဉာဏေန၊ ဘုရားဉာဏ်ဖြင့်။ အဝေဒိ၊ သိတော်မူပြီ။ အညာသိ၊ မူပြီ။ ပဋိဝိဇ္ဈိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီ။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ အဿ- အနေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဩကာသလောကောပိ၊ ကိုလည်း။ သဗ္ဗတာ၊ ဖြင့်။ ဝိဒိတော၊ ပြီ။ ဝေမ္ပိ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်လည်း။ သဗ္ဗ- ထာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဝိဒိတလောကတ္တာ၊ သိအပ်ပြီးသော လောက ရှိတော် မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လောကဝိဒ္ဓ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၃၈။ ပန၊ အဖို့တပါးကိုဆိုအံ့။ ဂုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အတ္တနာ၊ ကိုယ်တော်မြတ်ထက် ။ ဝိသိဋ္ဌတရဿ၊ ထူးချွန်လွန်သော။ ကဿစိ၊ တင့်

၁-ဤပုဒ်၌ နာ-သည် သွာ-၏ကာရိယတည်း။ တတိယာ-နာ ဖဟုတ်။ အတ္တနာသိ နိဿက္ကဝေဒနမေတ်-ဋီကာ။ အချို့ ခေဉ္ဇိယ အတ္တနော-ဟု ရှိ၏။ သွာ-ကို နာ-ပြုလည်သုတ်ဆို ရှာရလိမ့်မည်။ သာယတ္ထဝိ (၁-၂၈၁) ၌ကား “အတ္တနာသိ နိဿတ္တဒန္တ အာရိယောန- မေတ်” ဟု ဖိန့်ဆို၏။ (ပြည်)

တယောက်သောသူ၏လည်း။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ တေဿ
ဘဂဝတော၊ အား။ ဥတ္တရော၊ ထူးချွန်လွန်သောသူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ အနုတ္တရော၊ မည်တော်မူ၏။
တထာ-တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ-ဝိတ္တာရေမိ၊ အံ့။ သေ-သော ဘဂဝါ၊ သည်။
သီလဂုဏေနာပိ၊ သီလကျေးဇူးဖြင့်လည်း။ သဗ္ဗံ၊ သော။ လောကံ၊ ကို။
အဘိဘဝတိ၊ လွမ်းမိုးတော်မူနိုင်၏။ သမာဓိပညာဝိမုတ္တိဝိမုတ္တိဉာဏ-
ဒဿနဂုဏေနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ သဗ္ဗံ၊ သော။ လောကံ၊ ကို။ အဘိဘဝတိ၊
၏။ သီလဂုဏေနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ အသမော၊ (တချက်တည်းသောကာလ၌)
တူသူမရှိ။ အသမသမော၊ အသမဖြစ်သော ရှေးဘုရားတို့နှင့်သာ တူတော်
မူ၏။ ဝါ၊ အသမဖြစ်သော ရှေးဘုရားတို့သည်သာ ကိုယ်တော်ရေတူ
ရှိတော်မူ၏။ အပ္ပဋ္ဌိမော၊ ဥပမာမျှပင်မရှိ။ အပ္ပဋ္ဌိဘာဂေါ၊ ထပ်တူဥပမာ
မရှိ။ အပ္ပဋ္ဌိပုဂ္ဂလော၊ ဂုဏ်ရည်တူပြိုင်ဘက်မရှိ။ (တနည်း) အပ္ပဋ္ဌိမော၊
အရုပ်အတူမျှရှာရစကောင်းသော ဥပမာမရှိ။ အပ္ပဋ္ဌိဘာဂေါ၊ တူမျှသော
အစိတ်အဝက်သောအဖို့ရှိသူမရှိ။ ဝါ၊ အစိတ်အဝက်သောအဖို့မျှတူသူမရှိ။
အပ္ပဋ္ဌိပုဂ္ဂလော၊ ရှဉ်းစုံ ထမ်းပိုးထမ်းပြု၍ တုပနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်မရှိ။ ပ။
ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနဂုဏေနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ အသမော၊ မရှိ။ ပ။ အပ္ပဋ္ဌိပုဂ္ဂ-
လော၊ မရှိ။ ယထာဟ၊ ကား။ န ခေါ၊ ပ။ တရန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။
ဝိတ္တာရော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

[သဒေဝကော၊ နတ်ပြည်ငါးထပ်နှင့်တကွသော။ သမာရကော၊ ဝသဝတ္ထိ
နတ်ပြည်နှင့်တကွသော။ ပ။ လောကော၊ သြကာသလောက၌။ သဒေဝ-
မနုဿာယ၊ သမုတိနတ်တည်းဟူသောမင်း ကြွင်းသော လူနှင့်တကွသော။
ပဇာယ၊ သတ္တလောက၌။ အတ္တနာ၊ မိမိထက်။ သီလသမ္ပန္နတရံ၊ သာလွန်
၍ပြည့်စုံသော သီလရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အဟံ န ခေါ ပဿာမိ၊ ငါမမြင်ဘူး။]

ဧဝံ၊ တူ။ အဂ္ဂပ္ပဿဒသုတ္တာဒိနိ၊ တို့ကို။ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။
န မေ အာစရိယော အတ္တိတိအာဒိကာ၊ ကုန်သော။ ဂါယာယော စ၊ တို့ကို
လည်း။ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၁၃၉။ ပုရိသဒမ္ပေ၊ ဆုံးမထိုက်သော (လူယောက်ျား၊ နတ်ယောက်ျား၊
တိရစ္ဆာန်) ယောက်ျားတို့ကို။ သာရေတိ၊ ယဉ်ကျေးစေတတ်၏။ ဣတိ-

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ ၏။ ဒမေတိ၊ ယဉ်ကျေးစေတတ်
 ၏။ ဝါ၊ ဒမေတိ-သမေတိ၊ ငြိမ်သက်စေ၏ ။ ဝိနေတိ၊ ဆုံးမတတ်၏ ။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပုရိသဒမ္မသာရထိ
 ဟူသောပါဌ်၌။ ပုရိသဒမ္မာတိ၊ ကား။ အဒန္တာ၊ အချင်းခပ်သိမ်း မယဉ်
 ကုန်သေးသော။ ဒမေတုံ၊ ဆုံးမခြင်းငှါ။ ယုတ္တာ၊ လျှောက်ပတ်ကုန်သော။
 တိရစ္ဆာနပုရိသာပိ၊ တိရစ္ဆာန်ယောက်ျားတို့သည်၎င်း။ မနုဿပုရိသာပိ၊
 လူယောက်ျားတို့သည်၎င်း။ အမနုဿပုရိသာပိ၊ နတ်ဘီလူးယောက်ျားတို့
 သည်၎င်း။ ပုရိသဒမ္မာတိ-ပုရိသဒမ္မာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ တထာ တံ
 ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အပလာလော နာဂရာဇာ၊
 အပလာလနဂါးမင်း၎င်း။ စူဠောဒရော၊ ၎င်း။ မဟောဒရော၊ ၎င်း။
 အဂ္ဂိသိခေါ၊ ၎င်း။ ဓူမသိခေါ၊ ၎င်း။ အရဝါဠော နာဂရာဇာ၊ ၎င်း။
 ဓနပါလကော ဟတ္ထိ၊ ဓနပါလကဆင်၎င်း။ ဣတိ ဧဝမာဒယော၊
 ကုန်သော။ တိရစ္ဆာနပုရိသာပိ၊ တို့ကို၎င်း။ ဒမိတာ၊ ဆုံးမအပ်ကုန်ပြီ
 ယဉ်စေအပ်ကုန်ပြီ။ နိဗ္ဗိသ၊ ဒေါသဆိပ်တောက် ပျောက်ကင်းသည်တို့ကို။
 ကတာ၊ ကုန်ပြီ။ သရဏေသု စ၊ တို့၌၎င်း။ သီလေသု စ၊ တို့၌၎င်း။ ပတိဋ္ဌာ-
 ပိတာ၊ တည်စေအပ်ကုန်ပြီ။ သစ္စကနိဂဏ္ဌပုတ္တအဗ္ဗဋ္ဌမာဏဝပေါက္ခရသာတိ-
 သောဏဒဏ္ဍကုဋ္ဌဒန္တာဒယော၊ ကုန်သော။ မနုဿပုရိသာပိ၊ တို့ကိုလည်း။
 ဒမိတာ၊ ကုန်ပြီ။ နိဗ္ဗိသ၊ တို့ကို။ ကတာ၊ ကုန်ပြီ။ အာဠဝကသုစိလောမ-
 ခရလောမယက္ခသက္ကဒေဝရာဇာဒယော၊ ကုန်သော။ အမနုဿပုရိသာပိ၊
 တို့ကိုလည်း။ ဝိစိတြေဟိ၊ ဆန်းကြယ်ကုန်သော။ ဝိနယန္တပါယေဟိ၊ ဆုံးမ
 ခြင်း၏ ဥပါယ်တမျှည်တို့ဖြင့်။ ဝိနိတာ၊ ကုန်ပြီ။ ကေသိ၊ ကေသိမည်သော
 မြင်းဆရာကြီး။ ခေါ၊ စင်စစ်။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုရိသဒမ္မေ၊ တို့ကို။
 သဏှေနပိ၊ အနုဖြင့်လည်း။ ဝိနေမိ၊ ဆုံးမ၏။ ဖရုသေနပိ၊ အကြမ်းဖြင့်
 လည်း။ ဝိနေမိ၊ ၏။ သဏှဖရုသေနပိ၊ အနုအကြမ်းဖြင့်လည်း။ ဝိနေမိ၊

၁-သာရေတိ-ကို ဒမေတိ-ဖွင့်သည်။ ၎င်းကိုတဖန် ဝိနေတိ-ဖွင့်သည်။ (ပြည်)

၂-န မနုဿာ အမနုဿာ။ ဤ၌ အ-သဒ္ဓါသည် တံသဒိသအဖြစ်ကို လွှန်းအပ်၏။ မနုဿ
 အဖြစ်ဟူသော ဇာတ်မျှသာမရှိ။ ဤမှတပါးမူ လူဆိုဘွယ် တူလှ၏ဟု သဒိသအဖြစ်ကို
 ထွန်း၏။ ထို့ကြောင့် ယက္ခ စသည်ကိုသာ ဤ၌ အမနုဿဟု လိုအပ်၏။ မနုဿမှတပါး
 ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြားကိုမလိုအပ်။ ထို့ကြောင့် တိရစ္ဆာနပုရိသတို့ကို အသီးယူသတည်း။
 (ပြည်)

၏။ ဣတိ၊ ဤသို့စသော။ ဣဒံ သုတ္တံ၊ ဤကေသိသုတ်ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ၊ ၏။

အပိ စ၊ ဆိုဖွယ်တရား ရှိသေး၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝိသုဒ္ဓသီလာဒီနံ၊ တို့အား။ ပဌမဇ္ဈာနာဒီနိ၊ ပဌမဇ္ဈာန်စသည်တို့ကို။ သောတာပန္နာဒီနဉ္စ၊ တို့အားလည်း။ ဥတ္တရိမဂ္ဂပဋိပဒံ၊ အထက်မဂ်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို။ အာစိက္ခန္ဓော၊ ဟောကြားတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ဒန္တေပိ၊ တစိတ်ယဉ်နှင့် ပြီးသသူတို့ကိုလည်း။ ဒမေတိယေဝ၊ ဆုံးမတော်မူသည်သာတည်း။

[၂၀၂] အထ ဝါ၊ ကံး။ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိတိ ဣဒံ၊ သည်။ ကေမေဝ၊ တခုတည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထပဒံ၊ အနက်ကို ထင်စွာ ပြတတ်သော ပုဒ်တည်း။ (ဝါကျဟူလို) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ ကေပလ္လကေနေဝ၊ တခုသော ထက်ဝယ်ပလ္လင်ဖြင့်သာလျှင်။ နိသိန္နာ၊ နေကုန်လျက်။ အဠာဒိသာ၊ (အဠာသမာပတ္တိ-ဟူသော) အရပ်မျက်နှာတို့သို့။ အသဇ္ဇမာနာ၊ ဝသိဘာဝ-သို့ ရောက်သဖြင့် မငြိမရှက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဓာဝန္တိ၊ ပြေးသွားကုန်၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ ပုရိသဒမ္မေ၊ တို့ကို။ သာရေတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဟတ္ထိဒမကေန၊ ဆင်ကိုဆုံးမတတ်သော ဆင်ဆရာသည်။ သာရိတော၊ ပြေးစေအပ်၊ ဆုံးမအပ်သော။ ဟတ္ထိဒမ္မော၊ ဆုံးမအပ်၊ ဆုံးမထိုက်သော ဆင်သည်။ ကေယေဝ ဒိသံ၊ တခုသော အရပ်သို့သာလျှင်။ ဓာဝတိ၊ ပြေး၏။ ဣတိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဣဒဉ္စ သုတ္တံ၊ ဤသုတ်ကိုကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအဠာဒိသာသို့ မငြိမရှက် ပြေးစေနိုင်သော အရာ၌။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၄၀။ (ယော ဘဂဝါ၊ သည်။ သတ္ထေ၊ တို့ကို။) ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထေဟိ၊ ပစ္စုပ္ပန်၌ဖြစ်သော အကျိုး၊ တမလွန်၌ဖြစ်သော အကျိုး၊ မြတ်သောနိဗ္ဗာန် ကောင်းကျိုးတို့ကို။ ယထာရဟံ၊ (အကြင်အကြင် သူသည် အကြင်အကြင်အကျိုးကို ထိုက်၏) ထိုထိုအကျိုးကို ထိုက်သော ထိုထိုသူအား လျော်စွာ။ (ယသ္မာ-အနုသာသနတော၊ အကြင်ဆုံးမခြင်း

၁-“သာသ-ဓာတ် ဒွိကမ္မကဓာတ်၊ ကေကမ္မကဓာတ် မဟုတ်။ ပရမတ္ထေဟိ-ကို ကံပေး၊ ကရိုဏ်းမပေးနှင့်၊ ကရိုဏ်းပေးမှားနိုင်လှ၊ ဆင်ခြင်ကြ”ဟု ပြည်မှန်သူဟောင်း၌ မှာထား ၏။ ဒွိကာ၌ကား ကံ-ဟု ဖွင့်ပြခြင်း မရှိပေ။ (ဆ-သံ-ဘော)

ကြောင့်။) အနုဿာသတိ၊ ဆုံးမတတ်သည်မည်၏။ ဣတိ-တသ္မာ အနု-
 သာသနတော၊ ကြောင့်။ (ဝါကျေ၊ ခွံ။ ယောတိ ပဒေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဓိဋ္ဌော၊
 သော။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။) သတ္တာ၊ မည်တော်မူ၏။ အပိ စ၊ တနည်း
 လည်း။ ယော ဘဂဝါ၊ သည်။ သတ္တာ ဝိယ၊ လှည်းကုန်သည်မှူးနှင့် တူတော်
 မူ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ သတ္တာ၊ မည်တော်
 မူ၏။ သတ္တဝါဟော၊ လှည်းကုန်သည်မှူးနှင့် တူတော်မူသော။ ဘဂဝါ၊
 မြတ်စွာဘုရားကို ရ၏။ သတ္တဝါဟော၊ လှည်းကုန်သည်မှူးသည်။ သတ္တေ၊
 လှည်းကုန်သည် လက်သားတို့ကို။ ကန္တာရံ၊ ခရီးခဲကို။ တာရေတိ
 ယထာ၊ လွန်စေသကဲ့သို့။ စောရကန္တာရံ၊ စောရကန္တာရကို။ တာရေတိ
 ယထာ၊ ခေမန္တဘူမိသို့ဆောင်၍ လွန်စေသကဲ့သို့။ ဝါဠကန္တာရံ၊ ဝါဠ-
 ကန္တာရကို။ တာရေတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဒုဗ္ဘိက္ခကန္တာရံ၊ အစာ
 ရခဲသော ခရီးခဲကို။ နိရုဒကကန္တာရံ၊ ရေမရှိသော ခရီးခဲကို။ တာရေတိ
 ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဥတ္တာရေတိ ယထာ၊ ခေမန္တဘူမိသို့ဆောင်၍ လွန်စေ
 သကဲ့သို့။ နိတ္တာရေတိ ယထာ၊ အခေမန္တဌာနမှ ထွက်စေသည်ဖြစ်၍ လွန်စေ
 သကဲ့သို့။ ပတာရေတိ ယထာ၊ သိမ်းပိုက်၍ လွန်စေသကဲ့သို့။ ခေမန္တဘူမိံ၊
 တေးမရှိရာဌာနသို့။ သမ္မာပေတိ ယထာ၊ ရောက်စေသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊

၂-ကံ ဥဒကံ တာရေန္တိ ဧတ္တာတိ ကန္တာရံ (သာရတ္ထဒီပနီဋ္ဌိကာ ၁-၂၉၃)။ ငါတို့
 ကျေးဇူးရှင်ကား ကေန တရန္တိ ဧတ္တာတိ ကန္တာရံ-ဟူ၏။ ရှေးဝစနတ္ထအလို ရေကို
 လမ်း၌ မစွန့်မသွန်ဘဲ ထိုနယ်ပယ်ဆုံးသည့်တိုင်အောင် ဆောင်သွားလျက် လွန်စေရသော
 အရပ်-ဟု ဆိုလို၏။ နောက် ဝစနတ္ထ၌ကား ရေဖြင့် ခရီးကို လွန်ရာ-ဟုလို့။ အဋ္ဌသာလိနီ
 ဂဏ္ဍိစကား။ ကံ တာရေန္တိ ဧတ္တာတိ ကန္တာရော။ ကံ၊ ရေကို။ တာရေန္တိ၊ စောင့်ရကုန်၏။
 ရေရှား၍ စောင့်ရှောက်ရ ရှိသေရသည် ဟူလို။ နိရုဒက အရညပဒေသ ရ၏။ သို့သော်
 လည်း ခိုးသူတို့ အမြဲတည်ရာ အရင်စသည်တို့ကိုလည်း သွားရကေသော အနက်အားဖြင့်
 တံသဒိသအဖြစ်ကြောင့် ကန္တာရခေါ်အပ်သည်။ လောက၌ တွင်နိုင်မျှတည်း။ လို့ကြောင့်
 သာမညအားဖြင့် ကန္တာရံ တာရေတိ-ဟု ဆိုပြီး၍ ထိုကို ဖွင့်လိုရကား စောရကန္တာရံ-
 စသည်ကိုဆင့်ပြန်သော်။ ဟတ္ထေန ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဝိယ တာရေတိသိ အတ္ထော။ လက်ဖြင့်
 ပွေ့ချီ၍ ကယ်သကဲ့သို့ ဟူလိုသော်။ လိုအလုံးစုံသော တာရဏ ဥတ္တာရဏ စသည်လည်း
 ခေမန္တဌာန၌ တားခြင်းပင် ဟူလိုရကား ခေမန္တဘူမိံ သမ္မာပေတိ-မိန့်။ ယောဂဟန-
 တာယ၊ အလွန် တေးဘျမ်းထူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ မဟာဓနလ္လတာယ၊ ငြီးငွေ့
 သော အကျိုးမဲ့ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဒုန္နိတ္ထရုဏဘာယ၊ ၁၊
 တွက်မြောက်နိုင်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဒာတိယေဝ ကန္တာရော ဇာတိကန္တာရော။
 (ပြည်)

တုလျှင်။ သတ္ထာ-သတ္ထဝါဟော၊ လှည်းကုန်သည်မှူးသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ
 သော။ (သတ္ထာ-ကို သတ္ထဝါဟော-ဖွင့်သည်) ဘဂဝါ၊ သည်။ သတ္ထေ၊
 ဝေနေယျ သတ္ထဝါတို့ကို။ ကန္တာရံ၊ သံသရာခရီးကြမ်းကို။ တာရေတိ၊
 လွန်စေ၏။ ဇာတိကန္တာရံ၊ ဇာတိကန္တာရကို။ တာရေတိ၊ ၏။ ဣတိ-
 အာဒိနာ၊ သော။ နိဒ္ဒေသနယေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤသတ္ထာဟူသော
 ပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဒေဝမနုဿာနန္တိ၊ ကား။
 ဒေဝါနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ မနုဿာနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒဝသေန စ၊
 မြတ်သောသတ္တဝါကို ပိုင်းခြားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ တဗ္ဗပုဂ္ဂလ-
 ပရိစ္ဆေဒဝသေန စ၊ တဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်ကို ပိုင်းခြားခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။
 တေ၊ ဤဒေဝမနုဿာနံ ဟူသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ စင်စစ်သော်
 ကား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တိရစ္ဆာနဂတာနမ္ပိ၊ တို့အားလည်း။ အနုဿာသ-
 နိပ္ပဒါနေန၊ အဆုံးအမကို ပေးတော်မူသဖြင့်။ သတ္ထာယေဝ၊ ဆုံးမတတ်
 သော ဆရာမည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဟိ-ဝိတ္တာရေမိ၊ အံ့။ တေပိ၊ ထို
 တိရစ္ဆာန်တို့သည်လည်း။ ဘဂဝတော၊ မှ။ (တနည်း) ဘဂဝတော၊
 ၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ ဓမ္မဿဝနေန၊ တရားတော်ကိုနာခံသဖြင့်။ ဥပနိဿယ-
 သမ္ပတ္တိံ၊ ဥပနိဿယနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသို့။ ပတွာ၊ ရောက်၍။ တာယ ဝေ
 ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိယာ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ဒုတိယေ ဝါ အတ္တဘာဝေ၊ နှစ်ခု
 မြောက်သော အတ္တဘော၌၎င်း။ တတိယေ ဝါ အတ္တဘာဝေ၊ ၌၎င်း။ မဂ္ဂ-
 ဖလဘာဂိနော၊ မဂ်ဖိုလ်ဟုဆိုအပ်သော အဖို့ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
 စ-သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ မဏှု၊ ကဒေဝပုတ္တာဒယော၊ ဖားနတ်သား
 စသည်တို့သည်။ နိဒဿနံ၊ ညွှန်းပြကြောင်း သက်သေတည်း။

ကိရ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဘဂဝတိ၊ သည်။ ဂဂ္ဂရာယ၊ ဂဂ္ဂရာမည်သော မိဖုရား၏၊
 ဝါ၊ ဂဂ္ဂရာအမည်ရှိသော။ ပေါက္ခရဏိယာ၊ ရေကန်၏။ တီရေ၊ ကမ်း၌။
 စမ္မာနဂရဝါသီနံ၊ စမ္မာပြည်သူတို့အား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသိယမာနေ၊
 ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။ ဧကော၊ တခုသော။ မဏှု၊ ကော၊ ဖား

၁-ဥပဇ္ဈာယတော အဇ္ဈေတိ-ကဲ့သို့ နိဿက္ကဝစနတည်း။ ဤဦးကာ၌ နိဿက္ကဝစနံ ဟု
 ဆိုသော်လည်း နိဿက္ကတ္ထေ သာမိဝစနံ ဟူသော အနက်ကို ယူသင့်၏။ သို့မှ “ဘဂဝ-
 တော သန္တိကေတိ ဝါ အတ္ထော” ဟူသော နောက်စကားနှင့် ညီအံ့ထင်သည်။ (ပြည်)

သုဇယံသည်။ ဘဂဝတော၊ ဧ၊ သရေ၊ အသံတော်၌။ နိမိတ္တံ၊ တရားဟူ၍ မှတ်အပ်သော အခြင်းအရာကို။ အဂ္ဂဟေသိ၊ စွဲလမ်း၏။ တံ၊ ထိုဖားကို။^၁။ ဧကော၊ သော။ ဝစ္ဆပါလကော၊ နွားကျောင်းသားသည်။ ဒဏ္ဍံ၊ တုတ်ကို။ ဩလုဗ္ဗ၊ ထောက်၍။ တိဋ္ဌန္တော၊ ရပ်သည်ရှိသော်။ ဒဏ္ဍေန၊ ဖြင့်။ (တနည်း) တံ-တဿ၊ ဧ၊ ဧကော၊ သော။ ဝစ္ဆပါလကော၊ သည်။ ဒဏ္ဍံ၊ ကို။ ဩလုဗ္ဗ၊ ၍။ တိဋ္ဌန္တော၊ သော်။ သီသေ၊ ၌။ (ဒဏ္ဍဿ၊ ဧ၊ ဌပိတဘာဝံ၊ ကို။ အပဿန္တော၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုဦးခေါင်း၌။ ဒဏ္ဍံ၊ ကို။) သန္နိရုမ္ဘိတော၊ နှိပ်၍။ အဋ္ဌာသိ၊ ဧ၊ သော မဏ္ဍုလကော၊ သည်။ ကာလကံတော၊ ၍။ တာဝဒေဝ၊ လျှင်။ တာဝတိံသဘဝနေ၊ ၌။ ဒွါဒသယောဇနိကေ၊ တဆဲ့နှစ်ယူဇနာ ရှိသော။ ကနကဝိမာနေ၊ ရွှေဗိမာန်၌။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဧ၊ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ သုတ္တပ္ပဗုဒ္ဓေါ ဝိယ၊ အိပ်ပျော်ယောကျ်ား နိုးသောလားသို့။ တတ္ထ၊ ထိုရွှေဗိမာန်၌။ အတ္တရာသံသပရိဝုတံ၊ နတ်သွီးအပေါင်းခြံရံအပ်သော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ အရေ၊ အချင်းတို့။ အဟမ္ပိ နာမ၊ ငါဖား သုဇယံစင်လျက်လည်း။ ဣဓ၊ ဤရွှေဖြင့်ပြီးသော နတ်ဗိမာန်ကြီး၌။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်ရသည်ကား။ ကိံ နုခေါ ကမ္မံ၊ အဘယ်သို့သောကောင်းမှု ကံကို။ အကာသိ၊ ပြုဘူးလေသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဝဇ္ဇန္တော၊ သော်။^၂။ ဘဂဝတော၊ ဧ၊ သရေ၊ ၌။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟာ၊ ကို၊ ဝါ၊ မှ။ အညတြ၊ ၍။ အညံ၊ နိမိတ္တဂ္ဂါဟမှတစ်ပါးသော။ ကိဉ္စ၊ တစိုးတစီသောအကြောင်းကို။ န အဒ္ဓဿ၊ မမြင်။ သော၊ ထိုဖားနတ်သားသည်။ တာဝဒေဝ၊ လျှင်။ သဟ ဝိမာနေ၊ နတ်ဗိမာန်နှင့်တကွ။ အာဂန္တော၊ ၍။ ဘဂဝတော၊ ဧ၊ ပါဒေ၊ တို့ကို။ သိရဿ၊ ဖြင့်။ ဝန္တိ၊ ဧ၊ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဇာနန္တော၊ သိလျက်လျှင်။ (မဟာဇနဿ၊ ဧ၊ ကမ္မဇလံ၊ ကိုရင်း။ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝဉ္စ၊

၁-သန္နိရုမ္ဘိတော-၌ ကံစပ်။ ဗာဟာယ နံ ဂဟေတွာ-၌ ဗာဟာယ-ကား အာဇာရ၊ နံ-ကား ကံဖြစ်သကဲ့သို့ တံ-ကား ကံ၊ သီသေ-ကား အာဇာရ၊ ဒဏ္ဍေန-တား ကရိုက်မှတ်။ (ပြည်)

၂-“ကုတောဟံ ဣဓ နိဗ္ဗတ္တော၊ တတ္ထ ကိံ နုခေါ ကမ္မမကာသိ”ဟု ဆင်ခြင်ခြင်းသည် ဒေဝလောက၌ နိဗ္ဗတ္တသတ္တတို့၏ ဓမ္မတာဖြစ်၍ မိမိပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါး၏ ဒိဋ္ဌိဖြစ်သောကြောင့် အရေ အဟမ္ပိ နာမ ဣဓ နိဗ္ဗတ္တော-ဟု နတ်သား အံ့ဆိုသတည်း။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးကို မြင်ပြီးမှ ဆိုခဲ့လျှင် “ကုတောဟံ ဣဓ နိဗ္ဗတ္တောတိ ဩလောကေတွာ မဏ္ဍုလကဘာဝလောကံ ဥတု”ဟူသော ဤစကားကို ဆိုတန်၏-ဟူမူ “အရေ အဟမ္ပိ နာမ”ဟူသော ဝိမ္ဗာယ ဝစနဖြင့်ပင် အဝုတ္တသိဒ္ဓိဖြစ်၍ မဆိုသတည်း။ (ပြည်)

ကို၎င်း။ ပစ္စက္ခံ၊ မျက်မှောက်ထင်ထင် မြင်ရသည်ကို။ ကာတုကံမော၊ ပြုလိုရကား။) ကော မေ ဝန္တတိ။ပ။ ဒိဿတိ၊ ဒိဿဟူသောဂါထာဖြင့်။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။

[ဣဒ္ဓိယာ၊ ဤသို့သောနတ်တန်ခိုးဖြင့်၎င်း။ ယသသာ၊ ဤသို့သော နတ်အခြံအရံဖြင့်၎င်း။ ဗလံ-ဝိဇ္ဇောတမာနော၊ ထွန်းလင်းတောက်ပလျက်။ အဘိက္ကန္တေန၊ အလွန်နှစ်လိုဖွယ်သော။ ဝဏ္ဏေန၊ အရေအဆင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော အဆင်းရောင်ဖြင့်။ သဗ္ဗာ ဒိဿ၊ တို့ကို။ ဩဘာသယံ-ဩဘာသယန္တော၊ လင်းစေလျက်။ မေ၊ ၏။ ပါဒါနိ၊ တို့ကို။ ဝန္တတိ၊ ရှိခိုးသယူကား။ ကော၊ (ဒေဝနာဂယက္ခဝန္တဗ္ဗစသည်တို့တွင်) အဘယ်သူ ပေနည်း။]

[၂၀၃] ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အဟံ၊ သည်။ ပုရေ-ပုရိမဇာတိယံ၊ ရှေးအဖြစ်၌။ ဥဒကော၊ ၌။ (ဇာတော၊ ပေါက်ဖွား၍။) ဝါရိဂေါစရော၊ ရေဝယ်သာကျက်စားသော။ မဏ္ဍုကော၊ သည်။ အာသိ၊ ပြီ။ တဝ၊ အရှင်ဘုရား၏။ ဓမ္မံ၊ ကို။ (မေ၊ သည်။) သုဏန္တဿ၊ နာစဉ်၊ နာခိုက်။ (အနာဒရေ စေတံ သာမိဝစနံ) ဝစ္ဆုပါလကော၊ သည်။ (မမ၊ ၏။ သမိပံ၊ သို့။ အာဂန္တော၊ ၍။ ဒဏ္ဍံ၊ ကို။ ဩလုပ္ပ၊ ထောက်၍။ တိဋ္ဌန္တော၊ သော်။ မမ၊ ၏။ သိသော၊ ၌။ ဒဏ္ဍံ၊ ကို။ သန္နိရုမ္ဘိတော၊ နှိပ်၍။) မံ၊ ကို။ အဝဓိ-မာရေသိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ ၏။

ဘဂဝါ၊ သည်။ တဿ၊ ထိုဖားနတ်သားအား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေသိ၊ ၏။ စတုရာသီတိယာ ပါဏသဟဿာနံ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော တရားတော်နာ သတ္တဝါတို့၏။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ သစ္စာလေးပါး တရားကို သိမြင်ခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ၏။ ဒေဝပုတ္တောပိ၊ သည်လည်း။ သောတာပတ္တိဖလေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ ၍။ သိတံ ကတော၊ ပြုံးခြင်းကိုပြု၍။ ပက္ခမိ၊ ၏။

၁-ပြုံးရုံမျှသာ မဟုတ်သေး၊ အလွန်နှစ်သက်သော ပီတိ၊ ရွှင်ပျသော သောမနဿ အစွမ်းဖြင့် “မဟုတ္တံ စိတ္တပုလ္လာဒဿ” စသော ဂါထာ ၂-ပုဒ်ဖြင့်လည်း ရွတ်ဆိုလျှောက်ထား ၍ ဖဲသွားလေသည်။ (ဝိသုဒ္ဓိ-ဇွဲ ၁-၂၄၉)

၁၄၁။ ပန၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမထူးသော ဗုဒ္ဓဟူသော ဂုဏ်တော်ပဒ၏
 ဝိသေသကိုဆိုအံ့။ ယံ ကိဉ္စိ၊ ချက်ကုန်ရှိမဲ့သရွေ့လည်း ဖြစ်သော^၁။ နေယျံ
 နာမ၊ နေယျတရားမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သဗ္ဗသေဝ၊ ကြွင်းမဲ့လုံးစုံ
 သာလျှင်ဖြစ်သော။ နေယျဿ၊ နေယျတရား၏။ ဝိမောက္ခန္တိကဉာဏ-
 ဝသေန၊ အချင်းခပ်သိမ်းပဋိပက္ခမှ လွတ်သောအဂ္ဂမဂ္ဂ၏ အဆုံးဖြစ်သော
 အရဟတ္တဖိုလ်၌ဖြစ်သော ဉာဏ်၏အစွမ်းဖြင့်^၂။ ဗုဒ္ဓတ္တာ၊ ဆရာမသင်
 ကိုယ်တော်တိုင် သိမြင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။
 ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်တော်မူ၏။

ဝါ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ အတ္တနာပိ၊
 ကိုယ်တော်တိုင်သည်လည်း။ ဗုဇ္ဈိ၊ သိတော်မူပြီ။ အညေ၊ ကိုယ်တော်မှ
 တပါးကုန်သော။ သတ္တေပိ၊ ဝေနေယျ သတ္တဝါတို့ကိုလည်း။ ဗောဓေတိ၊
 သိစေတော်မူတတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေမာဒီဟိ၊ ကုန်သော။
 ကာရဏေဟိပိ၊ တို့ကြောင့်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်တော်မူ၏။ ပန၊ ဆက်။
 ဣမဿ အတ္တဿ စ၊ ဤအနက်ကိုလည်း။ ဝိညာပနတ္တံ၊ ၄။ သစ္စာနိ၊
 တို့ကို။ ဗုဇ္ဈိတာ၊ သိတော်မူတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊
 မည်၏။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ပဇာယ-ပဇံ၊ ဝေနေယျသတ္တဝါကို။ ဗောဓေတာ၊
 သိစေတော်မူတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊

၁-ယံ ပန ကိဉ္စိ-၌ ယံ-ကား အနိယမိတဝစနတည်း။ ကိဉ္စိ-လည်း အနိယမိတဝစနပင်
 တည်း။ ပန-ကား ဝစနာလင်္ကာရမျှတည်း။ ထို့ကြောင့်အစိတ်ဝိသေသကို မမှတ်မူ၍
 ဖြစ်သော ယံ-ဟူသော ကိဉ္စိ-ဟူသော ဤနှစ်ပုဒ်သည် ပန-ခြားငြားသော်လည်း အနက်
 အားဖြင့် ယှဉ်တွဲလျက် နိပါတသမုဒါယဖြစ်၍ ဥေယျဓမ္မကို အကြွင်းမဲ့သိမ်း၍ ပြသတည်း။
 တနည်း ပန-သည် ဝိသေသဒီပကနိပါတ်တည်း။ ထိုပန-ဖြင့် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်
 သင်္ခေပဝိတ္ထာနုအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ စတုသစ္စသမ္မောခကိုဆိုအပ်၏။ ဗုဒ္ဓေါ-ဖြင့်ကား
 တိပိတကပါးလည်းဖြစ်သော ဥေယျာဝဗောဓကို ဆိုအပ်၏။ ဝါ၊ ရှေးပုဒ်ဖြင့် ပဋိဝေဓေဉာဏ-
 နုဘာဝကိုဆိုအပ်၏။ ဤ နောက်ပုဒ်ဖြင့်ကား ဒေသနာဉာဏာနုဘာဝကို ဆိုအပ်၏ဟု
 အထက်၌ ဆိုလတုံသော ဝိသေသကို သွန်းသတည်း။ တနည်း ပန-ကို ပက္ခန္ဓရဇဝေတက-
 ဟူ၍လည်းယူသင့်၏။ (ပြည်)

၂-သဗ္ဗသော ဗုဒ္ဓိပက္ခေဟိ ဝိမုစ္ဆတီတိ ဝိမောက္ခော၊ အဂ္ဂမဂ္ဂေါ။ ဝိမောက္ခဿ အဂ္ဂန္တော
 ဝိမောက္ခန္တိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ရ၏။ ဝိမောက္ခန္တေ ဘဝံ ဝိမောက္ခန္တိကံ၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်နှင့်
 တကွ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော ဘုရားဉာဏ်ရ၏။ ထိုဗုဒ္ဓဉာဏ် အလုံးစုံသည် အရဟတ္တဖိုလ်နှင့်
 မဖြစ်သည်မဟုတ်လောဟူမူ။ တသ္မိံ လဒ္ဓေ လဒ္ဓမ္ပတော-ဟိတ်ဝတ်။ (ပြည်)

၃-ယခု သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ-ပုဒ်မှ ဗုဒ္ဓ-ပုဒ်၏ ဝိသေသကိုပြုခြင်းငှါ ယသ္မာ ဝါ-သည်လိုလိုလည်း
 (ပြည်)

သို့။ ပဝတ္ထော၊ သော။ သဗ္ဗောပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ နိဒ္ဒေသနယော
ဝါ၊ နည်းကို၎င်း။ ပဋိသမ္ဘိဒါနယော ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗော၊
ချဲ့အပ်၏။

၁၄၂။ ဘဂဝါတိ ဣဒံ ပန၊ ဤစကားသည်ကား။ အဿ·ဘဂဝတော၊
၏။ ဂုဏဝိသိဋ္ဌသဗ္ဗသတ္တုတ္တမဂရဂါရဝါဓိဝစနံ၊ သီလအစရှိသော ဂုဏ်တို့
ဖြင့်ထူးသော (ထိုသို့ထူးသောကြောင့်ပင်) အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့ထက်
မြတ်သော အလေးပြုအပ် ရှိသေအပ် ရှိသေရာဖြစ်သော ဘုရားအား
ရှိသေလေးမြတ်သောအားဖြင့် ဆိုအပ်သောအမည်တည်း။ ဝါ၊ ရှိသေရာ
ဖြစ်သောဘုရား၏ ရှိသေလေးမြတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဂုဏ်ကိုစွဲ၍
ဖြစ်သော အမည်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။
ဘဂဝါတိ။ပ။ ဝုစ္စတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

[ဘဂဝါတိ ဝစနံ၊ ဘဂဝါ-သဒ္ဓါသည်။ သေဋ္ဌံ၊ မြတ်၏။ ဝါ၊ တနည်း
ကား။ ဘဂဝါတိ ဝစနံ-ဘဂဝါတိ ဝစနီယော၊ ဘဂဝါ-သဒ္ဓါ ဟောအပ်သော
အနက်သည်။ သေဋ္ဌံ-သေဋ္ဌော၊ မြတ်၏။ ဘဂဝါတိ ဝစနံ၊ သည်။ ဥတ္တမံ၊
၏။ ဂရ၊ ရှိသေလေးမြတ်အပ်၏။ ဝါ၊ ကျောက်ထီးကဲ့သို့ အလေးပြုအပ်၏။
ဂါရဝယုတ္ထော၊ အလေးပြုအပ်သည်၏အဖြစ် (ဟူသော သူတထူးတို့ ချီပိုး
ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သော သီလ သမာဓိ ပညာစသောဂုဏ်)နှင့် ယှဉ်တော်
မူ၏။ ဝါ၊ လူ နတ် ဗြဟ္မာတို့ အလေးအမြတ်ပြုခြင်းကို အလွန်အကဲ
ထိုက်လျော်တော်မူ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သော ဗုဒ္ဓေါ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊
ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ချီးမွမ်းအပ်၏။]

ဝါ၊ ကား။ နာမံ၊ သည်။ အာဝတ္ထိကံ၊ အခိုက်အတံ့အားဖြင့် ထင်ရှား
သော နာမ်၎င်း။ ဝါ၊ ထိုထိုသို့သော အခိုက်အတံ့ကိုစွဲ၍ ပညတ်ခေါ်ဝေါ်
အပ်သော နာမ်၎င်း။ လိဂီကံ၊ အသွင်အားဖြင့် ထင်ရှားသော နာမ်၎င်း။
ဝါ၊ ထိုထိုသို့သောအသွင်ကိုစွဲ၍ ပညတ်ခေါ်ဝေါ်အပ်သော နာမ်၎င်း။
နေမိတ္ထိကံ၊ ဂုဏ်ဟူသော အကြောင်းအားဖြင့်လာသော နာမ်၎င်း။
အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ (အကြောင်းနိမိတ်ကို လွှမ်းမိုးသဖြင့်) အကြောင်းကို
ကျော်လွန်၍ဖြစ်သော နာမ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊

၁-အဓိစ္စ အတိက္ကမိတာ ပဝတ္ထံ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းနိမိတ်ကို လွှမ်းမိုးသဖြင့်
အကြောင်းကို ကျော်လွန်၍ အကြောင်းမရှိဖြစ်သော အမည်ဟူလို။ ဤကိုရည်၍ “အဓိစ္စ

နိဒ္ဒေသ]

၁-ဗုဒ္ဓါနုဿတိကထာ (၂၀၃-၂၄)

၄၅

၏။ လောကီယဝေါဟာရေန၊ လောက၌ ထင်ရှားသောသူတို့၏ ဝေါဟာရ အားဖြင့်။ ယဒိစ္ဆကံ၊ ယဒိစ္ဆကနာမ်သည်။ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော နာမ်တို့တွင်။ ဝစ္ဆော၊ နွားငယ်။ ဒမ္မော၊ ဆိုးမလောက်သောနွား။ ဗလိဗဒ္ဓေါ၊ ဝန်ကိုဆောင်နိုင်သော နွားလား။ ဣတိ ဝေမာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော နာမ်သည်။ အာဝတ္ထိကံ၊ မည်၏။ ဒဏ္ဍိ၊ တောင်ဝှေးရှိသောသူ။ ဆတ္ထိ၊ ထီးရှိသောသူ။ သိခိ၊ ဦးစွန်းရှိသောသူ။ ကရိ၊ နှာမောင်းရှိသောသူ။ ဣတိ ဝေမာဒိ၊ နာမ်သည်။ လိဂိကံ၊ မည်၏။ တေဝိဇ္ဇော၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးရှိသောသူ။ ဆဋ္ဌဘိညော၊ အဘိညာဉ်ခြောက်ပါး ရှိသောသူ။ ဣတိ ဝေမာဒိ၊ နာမ်သည်။ နေမိတ္ထိကံ၊ မည်၏။ သိရိဝခု-
ကော၊ အသရေကိုပွားစေတတ်သောသူ။ ခနုဝခုကော၊ ဥစ္စာကိုပွားစေတတ် သောသူ။ ဣတိ ဝေမာဒိ၊ သော။ ဝစနတ္ထံ၊ သဒ္ဓါအနက်ကို။ အန-
ပေက္ခိတော၊ မငဲ့မရှုံ့။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သောနာမ်သည်။ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ မည်၏။ ပန၊ ထူး။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ နာမံ၊ သည်။ နေမိတ္ထိကံ၊ မည်၏။ မဟာမာယာယ၊ မယ်တော်မဟာမာယာသည်။ န ကတံ၊ မှည့်အပ်သော အမည်မဟုတ်။ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇေန၊ ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး သည်။ န ကတံ၊ မဟုတ်။ အသိတိယာ ဉာတိသဟဿေဟိ၊ ရှစ်သောင်း သော ဆွေတော် မျိုးတော်တို့သည်။ န ကတံ၊ မဟုတ်။ သက္ကသန္တုသိ-
တာဒိဟိ၊ သိကြားသန္တုသိတ အစရှိကုန်သော။ ဒေဝတာဝိသေသေဟိ၊ နတ် အထူးတို့သည်။ န ကတံ၊ မဟုတ်။ စ-သစ္စံ၊ ၏။ ဓမ္မသေနာပတိနာ၊ တရားစစ်သူကြီးဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်သည်။ ဘဂဝါတိ။ ပ။ ယဒိဒံ ဘဂဝါတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ အပ်၏။

[ဘဂဝါတိ ဧတံ နာမံ၊ ဘဂဝါဟူသော ဤအမည်သည်။ မောတရာ၊ သည်။ န ကတံ၊ မှည့်အပ်သော အမည်မဟုတ်။ ပ။ ယဒိဒံ-ယာ သော ဘဂဝါတိ ပညတ္တိ၊ အကြင်ဘဂဝါဟူသော နာမပညတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘဂဝန္တာနံ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဧတံ နာမံ၊ ဤဘဂဝါဟူသော အမည်သည်။ ဝိမောက္ခန္တိကံ၊ အရဟတ္တမဂ်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တ

ယံ ကိဉ္စိ နိမိတ္တံ အဓိဘာဝနဝသေန အတိတ္တမိတ္တာ ပဝတ္ထံ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ တာဝေ ယဒိန္ဒာယ ပဝတ္ထံ ယဒိစ္ဆာယ အာဂတံ ယဒိစ္ဆကန္တိ စ ဝုတ္တံ” မိန့်သော်။ (ပြည်)

၄၆ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၀၃-၂၄) [၇-ဆအနုဿတိ

ဖိုလ်၌ဖြစ်၏။ သော ပညတ္တိ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဗောဓိယာ၊ ၏။ မူလေ၊ ၌။ သဗ္ဗညုတညာဏဿ၊ ကို။ ပဋိလာဘာ-ပဋိလာဘေန၊ ရတော် မူသည်နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ သစ္စိကာ၊ သဗ္ဗဓမ္မကိုမျက်မှောက်ပြုခြင်းကြောင့်။ ပဝတ္တာ၊ သော။ ပညတ္တိ၊ တည်း။ ဝါ၊ သစ္စိကာ-ပစ္စက္ခသိဒ္ဓါ၊ ပစ္စက္ခ ပြီးသော။ ပညတ္တိ၊ နာမပညတ်တည်း။]

၁၄၃။ တေ နာမံ၊ ဘဂဝါဟူသော ဤအမည်သည်။ ယံ ဂုဏနေ- မိတ္တိကံ၊ နိမိတ်ဖြစ်သော အကြင်ဂုဏ်တို့ကြောင့် နေမိတ္တိကဖြစ်၏။ တေသံ- ဂုဏာနံ၊ ထိုနိမိတ်ဖြစ်သော ဂုဏ်တို့ကို။ ပကာသနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဘဂီ ဘဇီ။ ပ။ ဝုစ္စတိတိ၊ ဟူသော။ ဣမံ ဂါထံ၊ ကို။ (မဟာထေရာ၊ တို့သည်။) ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

[၂၀၄] [ယော နာထော၊ သည်။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂီ၊ ဣဿရိယ အစရှိသော ဘုန်းတော်ရှိ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော နာထော၊ ကို။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဘဇီ၊ မဂ်ဖိုလ်စသော အရိယဂုဏ်၊ အရညစသော ဝိဝေကဌာနကို မှီဝဲလေ့ရှိ၏။ ဘာဂီ၊ စိဝရစသောပစ္စယ၊ အတ္ထရသ၊ သီလစသောဂုဏ်အဖို့ရှိ၏။ ဝိဘတ္တဝါ၊ တရားရတနာကို စိတ်ဖြာ၍ဟောတတ်ပေ၏။ ဘဂ္ဂံ၊ ရာဂစသော ပါပဓမ္မကို ဖျက်ဆီးခြင်းကို။ အကာသိ၊ ပြီ။ ဂဇ္ဈ၊ ကျောက်ထီးကဲ့သို့ အလေးပြုအပ် ၏။ ဝါ၊ (အညပုဂ္ဂလတို့သည် ချီပိုးဆောင်ရွက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၍ နှစ်ဦး မဆံ စံမရသော) သီလသမာဓိ စသောဂုဏ်ပြည့်၍ လေးလံတော်မူ၏။ (ပေါ့ပေါ့ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်ဟူလိုသော်။ ဟိ-ကားဟိတ်အနက်ရှိ၏) ဘာဂျဝါ၊ ဒါနသီလစသော အထွတ်သို့ရောက်သော ဘုန်းရှိတော်မူ၏။ ဗဟူဟိ ဉာ- ယေဟိ၊ ကာယဘာဝနာ အစရှိကုန်သော များစွာသော ဘာဝနာအစဉ် တို့ဖြင့်။ သုဘာဝိတတ္ထနော၊ ကောင်းစွာပွားစေအပ်ပြီးသော သဘောရှိ၏။ (ပစ္စတ္ထေ သာမိဝစနံ) ဘဝန္တဂေါ၊ ဘဝအဆုံး နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်တော် မူ၏ ၂။]

၁-ဤနည်းနှင့်နှင့် ဟိ-နှင့် ဣတိ-ကို ပုဒ်တိုင်းယှဉ်၍ ယောဇနာလေ။ (ပြည်)

၂-ဤဂါထာ၌ ဟိတ်အနက်ရှိသော ဟိ-သဒ္ဓါ ဣတိ-သဒ္ဓါတို့ကို မရှိသောပုဒ်၌လည်း အသီးအသီးယှဉ်၍ ယောဇနာ။ (ပြည်)

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဘဂီ ဘဇီ စသော ဂါထာ၌။ နိဒ္ဒေသေ၊
၌။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တေသံ တေသံ ပဒါနံ၊ တို့၏။ အတ္ထော၊
ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

၁၄၄။ အယံ ပန၊ ဤဆိုလတုံသည်ကား။ အပရော၊ သော။ နယော၊
တည်း။

ယော နာထော၊ သည်။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) ဘာဂျဝါ၊ ဘုန်းရှိ
တော်မူ၏။ (တတော၊ ကြောင့်။) သော နာထော၊ သည်။ ဘဂဝါ၊
မည်တော်မူ၏။ (ဤသို့နှင့်နှင့် ယသ္မာ တတော ထည့်၍ ယောဇနာ)
ဘဂ္ဂဝါ၊ ရာဂစသော ပါပဓမ္မကိုဖျက်ဆီးတော်မူပြီ။ ဘဂေဟိ၊ ဣဿရိယ
စသော ခြောက်ပါးသော ဘဂတို့နှင့်။ ယုတ္တော၊ ယှဉ်တော်မူ၏။
ဝိဘတ္တဝါ၊ တရားရတနာကို စိတ်ဖြာ၍ ဟောပေတတ်၏။ ဘတ္တဝါ၊
ဒိဗ္ဗဗြဟ္မအရိယ ဝိဟာရ စသည်ကို မှီဝဲတော်မူတတ်၏။ ယော နာထော၊
သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဝေသု၊ ဘဝသုံးပါးတို့၌။ ဝန္တဂမနော၊
တဏှာဟူသော ဂမနကို အန်တော်မူပြီ။ တတော၊ ကြောင့်။ သော
နာထော၊ သည်။ ဘဂဝါ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ ဝဏ္ဏာဂမော ဝဏ္ဏဝိပရိယယောတိအာဒိကံ၊ ဤသို့
အစရှိသော။ နိရုတ္တိလက္ခဏံ၊ နိရုတ္တိနည်းကို။ ဂဟေတွာ ဝါ၊ ၍၎င်း။
သဒ္ဓနယေန၊ ဗျာကရိုဏ်းနည်းဖြင့်။ ပိသောဒရာဒိပက္ခေပလက္ခဏံ၊
ပိသောဒရာဒိဂိုဏ်း၌ ထည့်သွင်းခြင်းဟူသော လက္ခဏာကို။ ဂဟေတွာ ဝါ၊

၁-အာဒိဖြင့် ဝဏ္ဏဝိကာရ၊ ဝဏ္ဏလောပ၊ ဓာတုအတ္ထေနိယောဇန သုံးပါးကိုသိမ်း။
ဝဏ္ဏာဂမော ဝဏ္ဏဝိပရိယယော၊ ဒေ့ စာပရေ ဝဏ္ဏဝိကာရနာသာ။ ဓာတုနမဏ္ဍာတိသယေန
ယောဂေါ၊ တဒ္ဓစ္စတေ ပဉ္စဝိမံ နိရုတ္တိလက္ခဏံ။ ဤကား(ကသိကာ ၆-၃-၁၀၉) ကျမ်းလာ
ဂါထာတည်း။ (ပြည်)

၂-ပိသံ ကိသံ ဥဒရံ ပိသောဒရံ။ ပိသောဒရံ ငတ်ဆာတ် ပေသောဒရာဟူသပ်လျက်
ဝုဒ္ဓိမရောက်မူ၍ ပိသောဒရာဟူသည်။ ဓာသယံကြောင့် ဝုဒ္ဓိမရောက်သနည်း။ ပိသောဒရာဒိနံ
သဒ္ဓါနံ အာကတိဂဏတ္တာ။ ဟိတ်။ အဓိကာရဂိုဏ်း ဖြစ်ဟောကြောင့် လူ့သိရိုဏ်းရဲ့
ထည့်သဖြင့် ဆဋ္ဌာဒိနံ ဝါ-ဟူသောသက်၌ ဝါ-သဒ္ဓါကြောင့် ပရောဏ်ဟူ၍။ ထိုကြောင့် နျာသ
၄၇၉-ဟိ လောပံ ဝါ-သုတ်အဒွင်၌ “ဝုဒ္ဓိမံ သမ္ပတ္တေ အာကတိဂဏတ္တာ လူ့သိရိုဏ်းရဲ့
ဆဋ္ဌာဒိနံ ဝါတိ ဧတ္ထ ဝါဂ္ဂဟဏေန ဝုဒ္ဓိပကတွာ”လု မိန့်သော်။ ဤ၌ ဆဋ္ဌာဒိနံ ဝါ-ဟူသ်၌
ဝါ-သဒ္ဓါလိုက်သည်ဖြစ်၍ အာကတိဂိုဏ်းဖြစ်သော ပိသောဒရာဒိပက္ခေပလက္ခဏံဟူ၍
ဘာဂျဝါ-ဟူသပ်လျက် ဝုဒ္ဓိပပြု၍ ဘဂဝါ-ဟု ဆိုလေသည်။ ဤကား ဝုဒ္ဓါရုံသုတ်၏သော။

ယူ၍၎င်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကီယလောကုတ္တရသုခါဘိနိဗ္ဗတ္တကံ၊
 လောကီ လောကုတ္တရာချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ဒါနသီလာဒိပါ-
 ရပ္ပတ္တံ၊ ဒါနသီလစသော အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်သော။ ဘာဂျ၊ ဘုန်းပါရမီ
 တော်သည်။ အဿ နာထဿ၊ အား။ အတ္ထိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဘာဂျဝါ၊ ဘာဂျဝါ မည်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ဆိုအပ်
 လျက်။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဉာတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောဘဒေါသ။ပ။ အဋ္ဌသတ-
 တဏှာဝိစရိတပ္ပဘေဒ။ပ။ သတသဟဿာနိ၊ (တပါးစီသော) လောဘ၊
 ဒေါသ၊မောဟ ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း (နှစ်ပါးစီသော)
 အဟိရိကနှင့် အနောတ္တပ္ပ၊ အမျက်ထွက်ခြင်းနှင့် ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း၊ သူဂုဏ်
 ကျေးဇူးကို ချေခြင်းနှင့် အပြိုင်ပြုခြင်း၊ ငြူစူခြင်းနှင့် ဝန်တိုခြင်း၊ မိမိ၌
 ထင်ရှားရှိသော အပြစ်ကိုဖုံးလွှမ်းခြင်းနှင့် မိမိ၌ထင်ရှားမရှိသော ဂုဏ်ကို
 ရှိယောင်ပြုခြင်း၊ ခက်ထန်ခိုင်မာခြင်းနှင့် ချုတ်ချယ်ခြင်း၊ ထောင်လွှား
 ခြင်းနှင့် အလွန်ထောင်လွှားခြင်း၊ ယစ်ခြင်းနှင့် မေ့လျော့ခြင်း၊ တဏှာနှင့်
 အဝိဇ္ဇာ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော အကုသိုလ်မူလ၊ သုံးပါးသော ဒုစရိုက်၊
 သုံးပါးသော သံကိလေသ၊ သုံးပါးသော မလ၊ သုံးပါးသော ဝိသမ၊
 သုံးပါးသော သညာ၊ သုံးပါးသော ဝိတက်၊ သုံးပါးသော ပပဉ္စ၊ လေးပါး
 အပြားရှိသော ဝိပရိယေသ၊ လေးပါးသော အာသဝ၊ လေးပါးသော

ပိသော မဟန္တော ဥဒရော တေဿာတိ ပိသောဒရော။ ကျယ်သောဝမ်းရှိသောအိုးရ၏။
 ပိသောဒရော ဝိယာတိ ပိသောဒရော။ ကျယ်သောဝမ်းရှိသော အိုးစရည်းသည် ထည့်တိုင်း
 ဝင်သကဲ့သို့ ပိသောဒရသဒ္ဓါတို့သည်လည်း တပါးမှာ ရုပ်ပြီးမသင့်သောသဒ္ဓါတို့ကို သွင်းတိုင်း
 ဝင်စေနိုင်သည်။ ကျမ်းရိုးဆရာ အလို။ ပိသိတဘက္ခံ ဥဒရံ တေဿာတိ ပိသိတတက္ခောဒရော-
 ဟူအပ်လျက် ပိသိတဘက္ခံ ပိ-နှင့် သ-ကိုသာယူ၍ ကြွင်းသည်ကိုချေလျက် ပိသောဒရော-
 သာဟူသကဲ့သို့၎င်း၊ မေဟနဿ ခဿ မာလာ-ဟူအပ်လျက် မလိုအပ်သည်ကိုချေ၍ မေခလာ-
 သာဟူသကဲ့သို့၎င်း မလိုအပ်သည်ကို ချေ၍လိုအပ်သည်ကိုသာ ယူလျက် ဘဂဝါ-ဟူသည်ကို
 ပင် ပိသောဒရာဒိပက္ခေပလက္ခဏံဆိုသည်ဟု ငါတို့ကျေးဇူးရှင်အရှင်ကျောင်း ပဌမဆရာတော်
 မိန့်တော်မူသည်။ မလိုအပ်သည်ကိုချေ၍ လိုအပ်သည်ကိုယူခြင်းသည်ပင် ပိသောဒရာဒိ-
 ပက္ခေပလက္ခဏာ-ဟူလိုသတတ်။ အဓိပ္ပါယ်ော သုဒ္ဓဗ္ဗောဓော၊ ယသ္မာ ဝိဇ္ဇတိ ပါဠိယံ။
 တသ္မာ ဥပဋ္ဌဟံ ဂဏှေ၊ ဂရံ ဂရမတံ ဝိဒူ။ ဤကား ပြည်မှန်သျှဟောင်း၌ မှာထားချက်ပေ
 တည်း။ ဤပိသောဒရာဒိ-နှင့်စပ်၍ ပြည့်စုံတိကျသော အဆုံးအဖြတ်ကို အဘယာရာမ ဆရာ
 တော်၏ မောဂ္ဂလ္လာန်နိဿယမုက်မှာ ၉၀-၉၅-တို့၌ ကြည့်ပါလေ။ (ဆ-သံ-သော)

ဂန္ထ၊ လေးပါးသော သြဃ၊ လေးပါးသော ယောဂ၊ လေးပါးသော အဂတိ၊ လေးပါးသော တဏှာဖြစ်ခြင်း၊ လေးပါးသော ဥပါဒါန်၊ ငါးပါးသော စေတောခိလ၊ ငါးပါးသော စေတောဝိနိဗန္ဓ၊ ငါးပါးသော နိဝရဏ၊ ငါးပါးသော အဘိနန္ဒန၊ ခြောက်ပါးသော ဝိဝါဒမူလ၊ ခြောက်ပါးသော တဏှာကာယ၊ ခုနစ်ပါးသော အနုသယ၊ ရှစ်ပါးသော မိစ္ဆတ္တ၊ ကိုးပါးသော တဏှာမူလ၊ ဆယ်ပါးသော အကုသလကမ္မပထ၊ ခြောက်ဆုံနှစ်ပါးသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ တရဒုရှစ်ပါးသော တဏှာဝိစရိုက် အပြားရှိကုန်သော^၁ ခပ်သိမ်းကုန်သော လွန်စွာပူပန်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော^၂ ကိလေသာတို့၏ အသိန်းမကသော အပြားတို့ကို^၃။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဘဉ္စ၊ ဖျက်ပယ်ပြီ။ သင်္ခေပတော ဝါ၊ အကျဉ်းချုံးသော အားဖြင့်မူလည်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ကိလေသက္ခန္ဓအဘိသင်္ခါရဒေဝပုတ္တမဇ္ဈမာရေ၊ မာရ်တို့ကို။ အဘဉ္စ၊ ချိုးဖျက်တော်မူပြီ။ ဧတေသံ ပရိဿယာနံ၊ ထို ဥပ္ပဒဝေါဘေးရန်တို့ကို။ တသ္မာ ဘဂ္ဂတ္တာ၊ ထိုသို့ချိုးဖျက်တော်မူပြီးသည် ဖြစ်သောကြောင့်။ ဘဂ္ဂဝါတိ၊ ရှိ။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ လျက်။ ဘဂ္ဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ စ၊ ဗျာသမုတပါး သမာသကို ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အနက်၌။ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ၊ မှတ်လွယ်စိမ့်သော ငှါ။ ဘဂ္ဂရာဂေါ၊ ပ။ ဝုစ္စတိတိ၊ ဟူသော။ သင်္ဂဟဝစနံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။

[ဘဂ္ဂရာဂေါ၊ ချိုးဖျက်အပ်ပြီးသော ရာဂရှိတော်မူ၏။ ဘဂ္ဂဒေါသော၊ ဒေါသ ရှိတော်မူ၏။ ဘဂ္ဂမောဟော၊ မောဟ ရှိတော်မူ၏။ အနာသဝေါ၊ အာသဝေါကင်းတော်မူ၏။ အဿ-အနေန တထာဂတေန၊ သည်။ ပါပကာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဘဂ္ဂါ၊ ချိုးဖျက်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ သော တထာဂတော၊ ကို။ ဘဂ္ဂဝါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။]

၁-ဤ၌ ပဘောဒ-အပြားဟူသော သဒ္ဓါအနက်ကို လောဘအပြား၊ ဒေါသအပြားစသည်ဖြင့် ပုဒ်တိုင်းနှင့်ယှဉ်၍ ယူအပ်၏။ (ဆ-သံ-လော)

၂-ဒရသနှင့် ပရိဇ္ဇာဟ ၂-ပုဒ်ထပ်နေသောကြောင့် အဘိသယအနက် ပြန်လားလည်း ပူပန်ခြင်း၊ ပူလောင်ခြင်းကို ပြုတတ်သောဟူ၍လည်း ပြန်သင့်၏။ (ဆ-သံ-လော)

၃-ရေတွက်ပြဆိုခဲ့သော ကိလေသာတို့သည် အသိန်းမက ရှိသေးသည့် မဟုတ်လောဟူသော စောဒနာကို ဋီကာ၌ “အာရမ္မဏဝိဘာဂတော ဟိ ပဝတ္တိအာကာရဝိဘာဂတော စ အနန္တပ္ပဘေဒါ ကိလေသာ”ဟု ဖြေရှင်းသားသည်။ (ပြည်)

စ၊ ပဒတ္တမ္ပတပါး ဒီပကတ္တကိုဆိုအံ့။ ဘာဂျဝတာယ၊ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သော ကုသိုလ်တော်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သတပုညလက္ခဏာရဿ၊ များပြားလှစွာ အရာမကသော ပုညကြောင့်ဖြစ်သော မဟာပုရိသ လက္ခဏာကိုဆောင်သော။ အဿ-ဘဂဝတော၊ ၏။ ရူပကာယသမ္ပတ္တိ၊ ရူပကာယ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒီပိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဣတရာသံ၊ ရူပကာယသမ္ပတ္တိမှ တပါးကုန်သော။ ဖလသမ္ပဒါနံ၊ တို့၏။ မူလဘာဝတော စ၊ အမြစ်မူလ၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော စ၊ တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်းတည်း။) ဘဂ္ဂဒေါသတာယ၊ ချိုးဖျက်အပ်ပြီးသော အကုသိုလ်ဟူသော အပြစ်ဒေါသ ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (အဿ-ဘဂဝတော၊ ၏။) ဓမ္မကာယသမ္ပတ္တိ၊ ဓမ္မကာယ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒီပိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဉာဏသမ္ပဒါဒီနံ၊ ဉာဏသမ္ပဒါစသည်တို့၏။ ပဟာနသမ္ပဒါပုဗ္ဗကတ္တာ၊ ပဟာနသမ္ပဒါလျှင် ရှေ့သွားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။) တထာ၊ ပါး။ လောကိယပရိက္ခကာနံ၊ (လောက၌ အကျုံးဝင်ကာမျှဖြစ်သော ထူသာမန်) လူပြိုနိုးနှင့် (ထက်ဝန်းကျင် အရာရာ၌ စူးစမ်းဆင်ခြင်တတ်သော) ပညာရှိတို့၏။ ဗဟုမတဘာဝေါ၊ များစွာမြတ်နိုးအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒီပိတော၊ သည်။

၁- ဗဝံ ဘဂ္ဂဝါ ဘဂ္ဂဝါတိ ဒွန္တံ ပဒါနံ အတ္တံ ဝိဘဇိတာ တုဒါနိ တေဟိ ဒွိဟိ ဒီပိတမ္ပတ္တိံ ဒဿေတုံ “ဘဂ္ဂဝန္တတာယ စဿာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ (ဝိမတိ ၉ ၁-၆၀)

၂-ဘာဂျဝါ-ဟူသောပုဒ်သည် သတပုည-ဟူသော ဟေတုသမ္ပဒါကို ဝါစကအားဖြင့် ဟောလျှင် လေးပါးသော ဖလသမ္ပဒါကို ဒီပကတ္တအားဖြင့် ပြ၏ဟုဆိုအပ်လျက် ရူပကာယသမ္ပတ္တိ ဒီပိတာ-ဟူ၍သာ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသနည်း-ပုစ္ဆာကို “ရူပကာယသမ္ပတ္တိ-ဟူသော ဖလသမ္ပဒါသည် တပါးကုန်သော ဖလသမ္ပဒါတို့၏ မူလဖြစ်သောကြောင့်၎င်း တည်ရာဖြစ်သောကြောင့်၎င်း ဆိုပါသည်” ဖြေလို၍ ဣတရာသံ ဖလသမ္ပဒါနံ မူလဘာဝတော အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော စ-ဟု ဋီကာရှင် ဟိတ်ခတ်တော်မူ၏။ (ပြည်)

၃-ဘဂ္ဂဒေါသဘာဝကို ပြတတ်သော ဘဂ္ဂဝါ-သဒ္ဓါဖြင့် ပဟာနသမ္ပဒါကိုသာ ပြသင့်သည်မဟုတ်လော-စောဒနာအသစ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဉာဏသမ္ပဒါ အစရှိသည်တို့၏ ဘဂ္ဂဒေါသအဖြစ်ဟူသော ပဟာနသမ္ပဒါ ရှေးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဘဂ္ဂဒေါသတာယ ဓမ္မကာယသမ္ပတ္တိ ဒီပိတာ-ဟူသောစကား မလွန်ပေဟူလို၍ ပဟာနသမ္ပဒါပုဗ္ဗကတ္တာ ဉာဏသမ္ပဒါဒီနံ-ဟု ဋီကာဟိတ်စွက်သတည်း။ (ပြည်)

၄- ပရိ သမန္တတော ဣက္ခတိတိ ပရိက္ခကော-ဟု ဝစနတ္ထ ပြု။ သရိက္ခက-ဟူ၍သော ပါဠိကား သံ+ဣက္ခက-ဟု ပုဒ်ခွဲ၍ ကိုယ်တိုင်ပင် ဆင်ခြင်တတ်သူ-ဟု အနက် ကြံသော်လည်း သဒ္ဓါအနေအားဖြင့် သမိက္ခကဟူ၍သာ ပြီးရာသောကြောင့် မသင့်။ (ဆ-သံ-သော)

ဟောတိ၊ ဧ၊။ ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတေဟိ၊ တုံသည်။ အဘိဂမနိယတာ၊ ဆည်းကပ်
 အပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒီပိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊။ အဘိဂတာနံ၊
 ဆည်းကပ်ကုန်သော။ နေသံ၊ ထိုဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတတို့၏။ [၂၀၅] ကာယစိတ္တ-
 ဒုက္ခာပနယနေ၊ ကာယိယဒုက္ခ စေတသိကဒုက္ခကို ပယ်ခြင်း၌။ ပဋိဗလ-
 ဘာဝေါ၊ ကို။ ဒီပိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊။ အဘိဂတာနံ၊ ဆည်းကပ်
 ကုန်သော။ နေသံ၊ ထိုဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတတို့အား။ (လိုက်) အာမိသဒါနဓမ္မ-
 ဒါနေဟိ၊ အာမိသဒါနဓမ္မဒါနသို့ဖြင့်။ ဥပကာရိတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်
 ၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊။ လောကိယလောကုတ္တရ-
 သုခေဟိ၊ ချမ်းသာတို့နှင့်။ (အဘိဂတာနံ၊ ကုန်သော။ နေသံ၊ တို့ကို။)
 သညောဇနသမတ္တတာ စ၊ ယှဉ်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။
 ဒီပိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊။

စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကေ၊ ၌။ ဣဿရိယဓမ္မယသ-
 သိရိကာမပယတ္တေသု၊ ပယတ္တဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ဆသု၊ ကုန်သော။
 ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ဘဂသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဧ၊။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ အဿ၊
 ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ ပရမံ၊ လွန်မြတ်သော။ သကစိတ္တေ၊ ၌။ ဣဿရိယံ၊
 အစိုးရသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ အဏိမာလဃိမာဒိ-
 ကံ၊ အဏိမာ၊ လဃိမာ၊ မဟိမာ၊ ပတ္တိ၊ ပါကမ္မ၊ ဤသိတာ၊ ဝသိတာ၊ ယတ္ထ-
 ကာမဝသာယိတာဟု ဆိုအပ်သော။ လောကိယသမ္ပတံ၊ လူတို့သည် အမြတ်
 ဟု သမုတ်အပ်သော။ သဗ္ဗာကာရပရိပူရံ၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့
 ဖြင့်ပြည့်သော။ ဣဿရိယံ၊ ဣဿရိယ ဘုန်းတော်ရှစ်ပါးသည်။ အတ္ထိ၊
 ၏ ။ တတာ၊ တူ။ လောကုတ္တရော၊ သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဧ၊။

၁-ဘုန်းကြီးမားသော ပုညဝန္တအရှင်ကို ဂဟဋ္ဌဖြစ်သော မင်းစိုးစသည်တို့သည်
 ဆည်းကပ်ကုန်၏။ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသဒေါသရှိသော အရှင်ကို ကိလေသဒေါသကို
 ဖျောက်ခြင်းငှါ တရားဟောတတ်ပေသည့် အရှင်ဟူ၍ ပဗ္ဗဇိတတာပသ ပရိဗ္ဗာဇကစသည်
 တို့သည် ဆည်းကပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတေဟိ အဘိဂမနိယတာ-မိန့်သည်။
 (ပြည်)

၂-အဏိမာ၊ လဃိမာ၊ မဟိမာ-၌ ဣမ-ပစ္စည်း။ တဗ္ဗာဝကြိယာယပေ။ တဗ္ဗာဝ-
 ကြိယာယံ ဂမ္ပမာနာယံ နိပ္ပန္နပါဠိပဒိကေဟိ ဝါ အနိပ္ပန္နပါဠိပဒိကေဟိ ဝါ ဣမပစ္စယော
 ဟောတိ။ အဏိမာ၊ မဟိမာ၊ လဃိမာ။ သက္ကဋ္ဌဘာသာဝသေန “လဃိမာ” တိ ဥဗ္ဘာရိယတိ။
 တတ္ထ ပရမာဏုနော ဝိယ ဣဒ္ဓိမန္တာနံ အတ္တနော သရီရဿ အတိသုရမဘာဝကရုဏ် အဏိမာ၊
 အကုသဒိသဘာဝကိရိယာ အဏိမာတိ နိဗ္ဗစနိယံ။ မောဇ္ဇဘာဝကိရိယာ မဟိမာ။ လဟု-

လောကတ္တယဗျာပကော၊ လောကသုံးပါး၌ ပျံ့နှံ့သော။ ယထာတုစ္စ-
ဂုဏာဓိဂတော၊ ဟုတ်မှန်သောဂုဏ်တော်တို့ကြောင့် ရအပ်သော။ (ယထာ-
တုတဂုဏာဓိဂတတ္တာ ဝေ၊ ကြောင့်သာလျှင်။) အတိဝိယ ပရိသုဒ္ဓေါ၊
အလွန်စင်ကြယ်သော။ ယသော၊ ကျော်စောသံသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ရူပ-
ကာယဒဿနဗျာဝဋ္ဌဇနနယနပ္ပသာဒဇနနသမတ္တာ၊ ရူပကာယ ဟူသော
အဆင်းတော်ကို ဖူးမြင်ခြင်းငှါ အားထုတ်ကုန်သော လူအပေါင်းတို့၏
မျက်စိ၏ကြည်ခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော။ သဗ္ဗာကာရပရိပူရာ၊
(စေ့စုံကြွင်းမဲ့ သုံးဆဲ့နှစ်ပါးသော ယောက်ျားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်
ကြီး ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ်စသော) ခပ်သိမ်းသော အာကာရ
တို့ဖြင့်ပြည့်သော။ သဗ္ဗဂံပစ္စင်္ဂသိရီ-သဗ္ဗေသံ အဂံပစ္စင်္ဂါနံ သောတာ၊
အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ တင့်တယ်ခြင်း အသရေတော်သည်
လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ (တိဏ္ဏော တာရေယုန္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။)
ဧတေန လောကနာထေန၊ သည်။ ယံ ယံ၊ အကြင် အကြင်သို့သော။
အတ္တဟိတံ ဝါ၊ ကိုယ်တော်၏စီးပွားကို၎င်း။ ပရဟိတံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဣစ္ဆိတံ၊
(မနောပဏိဓာန ဝစီပဏိဓာနအားဖြင့်) လိုအပ်ပြီ။ ပတ္ထိတံ၊ (ကာယပဏိ-
ဓာနအားဖြင့်) တောင့်တအပ်ပြီ။ တဿ တဿ၊ ထိုထိုလိုအပ် တောင့်တအပ်
သော အတ္တဟိတ ပရဟိတ၏။ တထေဝ ပဏိဓာနာနုရူပမေဝ၊ ထိုဆုပန်
တော်မူသည်အား လျော်စွာသာလျှင်။ အဘိနိပ္ပန္နတ္တာ၊ ပြီးစီးသည်၏

ဘာဝကိရိယာ လဟိမာ၊ သာ ဝေ လသိမာ။ တောနိ ဣတ္ထိလိင်္ဂါနိ။ (နီတိ-၁၂၇၇) တန်ခိုး
ကြီးသော အရှင်တို့၏ မိမိကိုယ်ကို အဏုမြူနှင့်အတူ သေးငယ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုနိုင်ခြင်း
သည် အဏိမာ။ ကောင်းကင်၌ ပဒသာဂမန စသည်ကို ထိုက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ပေါ့ပါး
သည်၏ အဖြစ်ကို ပြုနိုင်ခြင်းသည် လသိမာ။ စကြဝဠာအလုံးကို ဖုံးလွှမ်းခြင်း စသည်ဖြင့်
ကိုယ်၏ကြီးမားသည်၏အဖြစ်ကို ပြုနိုင်ခြင်းသည် မဟိမာ။ လိုအပ်သောဒေသသို့ရောက်နိုင်
ခြင်းသည် (ပါပုဏန) ပတ္ထိ။ အဓိဋ္ဌာန် စသည်၏အစွမ်းဖြင့် လိုအပ်သောအမှုကို ပြီးစေနိုင်ခြင်း
သည် ပါကမ္မ။ မိမိအလိုနိုင်သို့ လိုက်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ် ဟူသော အစိုးရသောအဖြစ်
သည် ဤသိတာ။ ရှေးမီးအစုံသော တန်ခိုးအထူး ဖန်ဆင်းခြင်း၌ အလိုတော်ရှိတိုင်းပါအောင်
လျင်မြန်စွာ လေ့လာနိုင်သော ငသိဘော်တော်သည် ဝသိတာ။ ကောင်းကင်ဖြင့်မူလည်း
သွားသည်ရှိသော်၊ တပါးသော တစုံတခုအမှုကိုလည်း ပြုသည်ရှိသော် ထိုထိုတခု၌ ပြုလို
တိုင်း ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်စေနိုင်ခြင်းသည် ယတ္ထကာမဝသယသိတာ။ ဤရှစ်ပါးကား
လူတို့အမြတ်ဟု သမုတ်အပ်သော ဣဿရိယ ဘုန်းတော်တည်း။ မြတ်စွာဘုရား၏ ထိုဣဿ-
ရိယ ဘုန်းတော်သည် ဣဒ္ဓိဝိဓ အန္တောဂလည်း ဖြစ်၏၊ အနညသာဓာရဏလည်း ဖြစ်၏။
ထို့ကြောင့် သဗ္ဗာကာရပရိပူရ်-မိန့်သည်။ (ပြည်)

အဖြစ်ကြောင့်။ ဣစ္ဆိတတ္ထနိပ္ပတ္တိသညိတော၊ လိုတိုင်း တောင့်တတိုင်းသော
 ဟိတကို ပြီးစေနိုင်သည်ဟု မှတ်အပ်သော။ ကာမော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
 သဗ္ဗလောကဂရုဘာဝပ္ပတ္တိဟေတုတူတော၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တလောက၏
 ဆရာအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သမ္မာဝါယာမ-
 သင်္ခါတော၊ သမ္မာဝါယာမဟု ဆိုအပ်သော။ ပယတ္တော စ၊ လုံ့လတော်
 သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမေဟိ ဘဂေဟိ၊ ဤ
 ဣဿရိယစသော ခြောက်ပါးသော ဘုန်းတော်တို့နှင့်။ ယုတ္တတ္တာပိ၊
 ယှဉ်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ အဿ-နာယဿ၊ အား။ ဘဂါ၊
 တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-ဣမိနာ အတ္တေန၊ ဤသို့သော ဝစနတ္ထ
 ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မည်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုသလာဒီဟိ၊ ကုန်သော။
 ဘေဒေဟိ၊ (အလုံးစုံသော တိကပဒ၊ ဒုကပဒတို့ဖြင့် သိမ်းအပ်ကုန်သော)
 အပြားအစိတ်တို့ဖြင့်။ သဗ္ဗဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ခန္ဓာယတနဓာတုသစ္စဣန္ဒြိယ-
 ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒီဟိ ဝါ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စသည်တို့ဖြင့်မူလည်း။ ကုသလာဒိ-
 ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ပိဋေန။ပ။ မဋ္ဌေန ဝါ၊ (မိမိ၏တည်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို)
 ညှဉ်းဆဲခြင်းသဘော၊ အညီအညွတ် ပေါင်းစု၍ ပြုအပ်သောသဘော၊
 (ဒုက္ခဒုက္ခတာ စသည်တို့ဖြင့်) ပူလောင်ခြင်းသဘော၊ ဇရာမရဏဟူသော
 နှစ်ပါးသောအဖို့ဖြင့် ဖောက်ပြန်စေအပ်သော သဘောဖြင့်မူလည်း။ ဒုက္ခံ၊
 သော။ အရိယသစ္စံ၊ ကို။ အာယုဟန။ပ။ ဓဋ္ဌေန၊ (ဒုက္ခကိုဖြစ်စေသော
 အားဖြင့် ပွားများအောင် စုရုံးခြင်းဟူသော) အားထုတ်ခြင်းသဘော၊
 (ဤကား ထိုဒုက္ခပင်ဟု ညွှန်းသကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ်စေခြင်းဟူသော)
 အကြောင်းသဘော၊ သံသရာဒုက္ခနှင့် ယှဉ်တွယ်စေခြင်း (မကွာနိုင်အောင်
 ကပ်ခြင်း) သဘော၊ မဂ်ရခြင်းကို မြစ်တားဟန့်ဆီးခြင်းသဘောဖြင့်။
 သမုဒယံ၊ သော။ အရိယသစ္စံ၊ ကို။ နိဿရဏ။ပ။ တဋ္ဌေန၊ ခပ်သိမ်းသော
 ဥပဓိတို့မှ လွတ်ခြင်းသဘော၊ ဝါ၊ လွတ်ကြောင်းသဘော၊ (အလုံးစုံသော
 သင်္ခါရတို့နှင့် မယှဉ်မနေော) ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းသဘော၊ တစုံတခုသော
 အကြောင်းတရားတို့သည် မပြုပြင်အပ်သောသဘော၊ ပျက်စီးခြင်းကင်း
 သောသဘော၊ ဝါ၊ သေခြင်းကင်းကြောင်းသဘောဖြင့်။ နိရောဓံ၊ သော။
 အရိယသစ္စံ၊ ကို။ နိယျာန။ပ။ ယုဋ္ဌေန၊ ဝဋ်ဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်ခြင်း

သဘော၊ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းသဘော၊ စင်စစ်သိမ်မွေ့သော နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ကဲ့သို့ မြင်နိုင်ခြင်းသဘော၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို မြင်ရာ၌ သမ္ပယုတ်တရားတို့၏ အကြီးအကဲဖြစ်ခြင်းသဘော၊ ဝါ၊ အာရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်ခြင်းသဘောဖြင့်။ မဂ္ဂံ အရိယသစ္စံ၊ ကို။ ဝိဘတ္တဝါ၊ ဝေဖန်တော်မူ တတ်၏။ ဝိဘဇိတော၊ ရှိ။ ဝိဝရိတော၊ ချဲ့ဖွင့်၍။ ဒေသိတဝါ၊ ဟောတော် မူတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဘတ္တဝါတိ၊ ရှိ။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ လျက်။ ဘဂဝါတိ၊ ရှိ။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

စ၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေ-ဇေသော ပုရိသုတ္တမော၊ သည်။ ဒိဗ္ဗဗြဟ္မအရိယဝိဟာရေ စ၊ အရိယဝိဟာရလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကာယ- စိတ္တဥပဓိဝိဝေကေ စ၊ ဥပဓိဝိဝေကလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သုညတပ္ပ- ဏိဟိတာနိမိတ္တဝိမောက္ခေ စ၊ သုညတဝိမောက္ခ၊ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခ၊ အနိမိတ္တဝိမောက္ခလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အညေ စ၊ သရုပ်ဆိုအပ်သည်မှ

၁-ကသိုဏ်းစသည် အာရုံရှိကုန်သော ရူပါဝစရဈာန်တို့သည် ဒိဗ္ဗဝိဟာရမည်ကုန်၏။ မေတ္တာဈာန် စသည်တို့သည် ဗြဟ္မဝိဟာရ။ ဖလသမာပတ္တိသည် အရိယဝိဟာရ။ ကာမတို့မှ ဆိတ်သောအရပ်၌ တည်သောကိုယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် တယောက်တည်းဖြစ်ခြင်းသည် ကာယဝိဝေကမည်၏။ ပဌမဈာန်စသည်တို့ဖြင့် နိဝရဏမှဆိတ်သော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ် သည် ဝိတ္တဝိဝေက။ နိဗ္ဗာန်သည် ဥပဓိဝိဝေကမည်၏။ ကာမုပဓိ ခန္ဓုပဓိ ကိလေသုပဓိ အဘိသင်္ခါနုပဓိအားဖြင့် ဥပဓိကားလေးပါးတည်း။ “ယံ ပဉ္စကာမဂုဏေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ၊ အယံ ကာမာနံ အဿာဒေါ” ဟူ၍ ဟောအပ်သောသုခ၏ တည်ရာဖြစ်သော ကြောင့် ဥပဓိယတိ ဧတ္ထ သုခံ-ဟူသော ဝစနတ္ထအားဖြင့် ကာမကို ဥပဓိဟု ဆိုအပ်သတည်း။ ခန္ဓမူလကဒုက္ခ၏ တည်ရာဖြစ်သောကြောင့် ခန္ဓာကို ဥပဓိ ဆိုအပ်သတည်း။ အပါယဒုက္ခ၏ တည်ရာဖြစ်သောကြောင့် ကိလေသာကို ဥပဓိဟု ဆိုအပ်သတည်း။ ဘဝဒုက္ခ၏ တည်ရာ ဖြစ်သောကြောင့် အဘိသင်္ခါရကို ဥပဓိ ဆိုအပ်သတည်း။ ဤဥပဓိလေးပါးတို့မှ ဆိတ်သည် ၏အဖြစ်ကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကို ဥပဓိဝိဝေက ဆိုအပ်သတည်း။ သုညတအခြင်းအရာဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော အရိယမဂ်ကို သုညတမည်သော နိဗ္ဗာနဓာတ်၌ဖြစ်၍ သုညတ။ ကိလေသာတို့မှလွတ်၍ ဝိမောက္ခ။ ထိုသတ္တိနှစ်ပါးကြောင့် သုညတဝိမောက္ခ ဆိုအပ်သည်။ ဤသို့နှင့်နှင့် အပ္ပဏိဟိတ အခြင်းအရာဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော မဂ်ကို အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခ။ အနိမိတ္တာကာရဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သောမဂ်ကို အနိမိတ္တဝိမောက္ခဆိုသည်။ တထေလည်း သုညတာနုပဿနာဟု ဆိုအပ်သော အနတ္တာ- နုပဿနာအားဖြင့် ရသောမဂ်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သောအားဖြင့် သုညတဝိမောက္ခဆိုအပ်၏။ ဤသို့နှင့်နှင့် ဒုက္ခာနုပဿနာအားဖြင့် ရအပ်သောမဂ်ကို အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခ။ အနိစ္စာ- နုပဿနာအားဖြင့် ရအပ်သောမဂ်ကို အနိမိတ္တဝိမောက္ခဆိုသည်။ (ပြည်)

တပါး (လောကီအဘိညာဉ် စသည်)လည်းဖြစ်ကုန်သော။ လောကီယ-
လောကုတ္တရေ၊ ကုန်သော။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဘဇိ သေဝိ၊
မှီဝဲတော်မူပြီ။ ဗဟုလံ၊ အကြိမ်များစွာ။ အကာသိ၊ ပြီ။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဘတ္တဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ လျက်။ ဘဂဝါတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိသု ဘဝေသု၊ တို့၌။ တဏှာသင်္ခါ-
တံ၊ တဏှာဟု ဆိုအပ်သော။ ဂမနံ၊ ကို။ အနေန-ဘဂဝတာ၊ သည်။
ဝန္တံ၊ အရိယမဂ်ဟူသော ခံတွင်းဖြင့် အန်အပ်စွန့်အပ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
ဘဝေသု ဝန္တဂမနောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ လျက်။ ဘဝသဒ္ဓတော၊ မှ။
ဘကာရဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဂမနသဒ္ဓတော၊ မှ။ ဂကာရဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဝန္တ-
သဒ္ဓတော၊ မှ။ ဝကာရဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဒီဃံ ကတာ၊ ၍။ အာဒါယ၊ ယူ၍။
ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ လောကေ၊ ၌။ မေဟနဿ၊ လျှို့ဝှက်
အပ်သော။ ခဿ၊ အရပ်၏။ မာလာ၊ တန်းဆာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။
ဝတ္တဗ္ဗေ၊ လျက်။ မေခလာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့တည်း။

၁၄၅။ ဧဝံ၊ ဤ(သို့လျှင် တတြာယံ နယော-စသည်ဖြင့်)ဆိုခဲ့ပြီးသော
အပြားအားဖြင့်။ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ဤအကြောင်းကြောင့်၎င်း။
ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ၎င်း။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ အရဟံ၊ မည်တော်
မူ၏။ပ။ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ၎င်း။ ဣမိနာ စ ကာရဏေန၊ ၎င်း။
သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘဂဝါ၊ မည်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဗုဒ္ဓဂုဏေ၊
တို့ကို။ အနုဿရတော၊ အကြိမ်ကြိမ် အောက်မေ့သုံးသပ်သော။ တဿ၊
ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသော ထိုယောဂီအား။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုသို့
ဘုရားဂုဏ်တော်ကို အကြိမ်ကြိမ်အလီလီ အောက်မေ့ဆင်ခြင်ရာကာလ၌။
ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ၊ ရာဂသည် ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြွမ်းပြွမ်းထရာဖြစ်သော၊ ဝါ၊
ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြွမ်းပြွမ်းထသော ရာဂရှိသော၊ ဝါ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ
ဖြစ်ပေါ်သော ရာဂရှိသော။ (ဤကား ရာဂပရိယုဋ္ဌိတန္တိ ရာဂေန ပရိ-
ယုဋ္ဌိတံ-စသော ဋီကာနှင့်လျော်စေသည်) ဝါ၊ ရာဂကြောင့် ထက်ဝန်း
ကျင် ထသော။ (ဤကား ယံ ဝါ ရာဂဿ ပရိယုဋ္ဌာနံ-စသော ဋီကာနှင့်
လျော်စေသည်) စိတ္တံ၊ သည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဒေါသပရိယုဋ္ဌိ-

၁-ရာဂသည် ထက်ဝန်းကျင်မှ ထကြွနှောင့်ရှက် နှိပ်စက်အပ်သော၊ ဝါ၊ ထက်ဝန်း
ကျင်မှ ထကြွနှောင့်ရှက်သော ရာဂရှိသော-ဟူ၍လည်း ပြန်သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

တံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ [၂၀၆] မောဟပရိယုဋ္ဌိတံ၊
သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မိံ သမယေ၊ ဌံ။ အဿ၊
အား။ တထာဂတံ၊ ဘုရားကျေးဇူးတော်ကို။ အာရဗ္ဘ-အာရမ္မဏံ ကတော၊
၍။ ဥဇုဂတမေဝ၊ ဖြောင့်သည်ကိုသာ ပြုအပ်သော။ (က-ကို ဂ-ပြုသည်)
စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တနည်း) ဥဇုဂတမေဝ၊ ဖြောင့်တန်းစွာလှ
မဇ္ဈိမသမထခရီးလမ်းရိုးသို့ စိုက်စိုက်မတ်မတ် သွားသည်သာလျှင်ဖြစ်
သော၊ ဝါ၊ ဖြောင့်မတ်စွာ ဖြစ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ဖြောင့်မတ်
သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေ-နေဝ တသ္မိံ
သမယေတိအာဒိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ရာဂါဒိပရိယုဋ္ဌာနာဘာဝေန၊
ယုဋ္ဌာန၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝိက္ခမ္ဘိတနီဝရဏဿ၊ ခွါအပ်ပြီးသော နီဝရဏ
ရှိသော။ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိမုခတာယ၊ သို့ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥဇုဂတ-
စိတ္တဿ၊ ဖြောင့်တန်းစွာလှ မဇ္ဈိမသမထ လမ်းရိုးသို့ စိုက်စိုက်သွားသော
စိတ်ရှိသော။ အဿ၊ ထိုယောက်အား။ ဗုဒ္ဓဂုဏပေါဏာ၊ ဘုရားကျေးဇူး
တော်သို့ ညွတ်ကုန်သော။ ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။
ဗုဒ္ဓဂုဏေ၊ တို့ကို။ အနုဝိတက္ကယတော၊ အဖန်တလဲလဲကြံသော။ အနု-
ဝိစာရယတော၊ အဖန်တလဲလဲသုံးသပ်ဆင်ခြင်သောသူအား။ ပီတိ၊ သည်။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပီတိမနဿ၊ ပီတိနှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်ရှိသသူအား။
ပီတိပဒဋ္ဌာနာယ၊ ပီတိလျှင်နီးသော အကြောင်းရှိသော။ ပဿဒ္ဓိယာ၊ ဖြင့်။
ကာယစိတ္တဒရဏာ၊ ကိုယ်စိတ်၏ ပူပန်ခြင်းတို့သည်။ ပဋိပဿမ္ဘန္တိ၊ ငြိမ်းကုန်
၏။ ပဿဒ္ဓဒရဏဿ၊ ငြိမ်းပြီးသော ပူပန်ခြင်းရှိသောသူအား။ ကာယိကမ္ပိ၊
လည်းဖြစ်သော။ စေတသိကမ္ပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ သုခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
၏။ သုခိနေ၊ သုခရှိသောသူအား။ ဗုဒ္ဓဂုဏာရမ္မဏံ၊ ဘုရားဂုဏ်လျှင် အာရုံ
ရှိသည်။ ဟုတော၊ ၍။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဓိယတိ၊ ၏။ ဣတိ အနုက္ခမေန၊
ဖြင့်။ ဧကက္ခဏေ၊ ဌံ။ ဈာနဂါနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။

၁-မဆွက ကာယဝဂ်-စသည်ကို ပယ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ မဖြောင့်သည်
အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော မာယာစသည်တို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း ဖြောင့်သည်ကိုသာ
ပြုအပ်သည်။ ဝါ၊ ရာဂါဒိပရိယုဋ္ဌာန၏ မရှိခြင်းကြောင့် ဩဏတံ ဥနုတံ ကင်းသည်ဖြစ်၍
ဖြောင့်သည်ကိုသာ ပြုအပ်သည် ဟုလို့။ (ပြည်)

၂-ကမ္မဋ္ဌာန်း၏လမ်းရိုးသို့ သက်သည်ဖြစ်၍ လိနုဒ္ဓစ္စ-ကင်းခြင်းကြောင့် မဇ္ဈိမသမထနိမိတ်
သို့သာ တန်းတန်းသွားသဖြင့် လမ်းဖြောင့်ကိုသာ သွားသည်ဟုလို့။ (ပြည်)

ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ၊ တို့၏။ ဂမ္ဘီရတာယ၊ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ နာနပ္ပကာရဂုဏာနုဿရဏာဓိမုတ္တတာယ ဝါ၊ အထူးထူးအပြားပြား များသော ဂုဏ်တော်တို့ကို အောက်မေ့ခြင်းဖြင့် သက်ဝင်လေးမြတ် ဆုံးဖြတ် ယုံကြည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အပ္ပနံ၊ သို့။ အပ္ပတွာ၊ ချီ။ ဥပစာရ-ပုတ္တမေဝ၊ သာဖြစ်သော။ ဈာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒေတံ-တံတေံ ဈာနံ၊ ထိုဥပစာရဖြစ်သော ဈာန်သည်။ ဗုဒ္ဓဂုဏာနုဿရဏာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိစ္စေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ခံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။

ပန၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဣမဉ္စ ဗုဒ္ဓါနုဿတိံ၊ ဤဗုဒ္ဓါနုဿတိကိုလည်း။ အနုယုတ္တော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သတ္တရိ၊ ဌ်။ သဂါရဝေါ၊ ရိသေခြင်း ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သပ္ပတိသော၊ တုပ်ဝပ်ကျိုးနွံခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒ္ဓါဝေပုလ္လံ၊ (အဝေစ္စပုဿဒနှင့် တူစွာ) သဒ္ဓါပြန်ပြောပေါများသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ သတိဝေပုလ္လံ၊ ကို၎င်း။ ပညာဝေပုလ္လံ၊ ကို၎င်း။ ပညာဝေပုလ္လဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရ၏။ ပီတိပါမောဇ္ဇဗဟုလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘယဘေရဝသဟော၊ ဘေးငယ် ဘေးကြီးကို နှိပ်နင်းနိုင်သည့်။ ဒုက္ခာဓိဝါသနသမတ္တော၊ (ဗုဒ္ဓါနုဿတိဖြင့် သရီရဒုက္ခ၏ ကြာဖက်၌ကျသော ရေကဲ့သို့ လျော့ဖြေ၍) ဒုက္ခကို သည်းခံခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သတ္တာရာ၊ နှင့်။ သံဝါသသည်၊ တကွနေရသည့်အမှတ်ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓဂုဏာနုဿတိယာ၊ ဘုရားဂုဏ်ကျေးဇူးတော်ကို အဖန်ဖန်အလီလီ အောက်မေ့ဆင်ခြင်သော သတိသည်။ အဇ္ဈာဝုတ္တဉ္စ၊ စွဲနေကိန်းအောင်းရာလည်းဖြစ်သော။ အဿ၊ ထိုဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာနိက ယောဂီ၏။ သရီရမ္ပိ၊ ကိုယ်သည်လည်း။ စေတိယသရမိဝ၊ စေတိအိမ်ကဲ့သို့။ ပူဇာရဟံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓဘူမိယံ၊ ဗုဒ္ဓဘူမိသို့။ စိတ္တံ၊ သည်။ နမတိ၊ ၏။ ဝီတိက္ကမိတဗ္ဗဝတ္ထုသမာယောဂေါ၊ လွန်ကျူးအပ်သော ဝတ္ထုနှင့် တွေ့လတ်သော်။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။

၁-ဘုရားဂုဏ်တော်တို့၏ သဘာဝဓမ္မအဖြစ်လည်း ရှိသည်မဟုတ်ပါလော၊ ရှိသလည်း သဘာဝဓမ္မတာယ စ-ဟူသင့်ကောင်းသည် ဟုတ်လော။ ဂမ္ဘီရတာယာတိ ၁-လွှမ်းနာသဘာဝဓမ္မတာပိ သင်္ဂဟိတာ၊ (ဝိသုဒ္ဓိ ၉၊ ၁-၂၆၆) ယင်းသို့သော် သဘာဝဓမ္မသည် ဂမ္ဘီရဖြစ်၏လော၊ မဖြစ်လေက ထိုသို့ဟူသင့်အံ့လော၊ သဘာဝဓမ္မော ဟိ ဂမ္ဘီရော၊ န ပညတ္တိံ၊ (ဝိသုဒ္ဓိ ၉၊ ၁-၂၆၆)။ (ပြည်)

သမ္မုခါ၊ မျက်မှောက်၌။ သတ္တာရံ၊ ကို။ ပဿတော ဝိယ၊ မြင်ရသကဲ့သို့။
ဟိရောတ္တပ္ပဉ္စ၊ သည်လည်း။ ပစ္စုပဋ္ဌာဘိ၊ ၏။ ဥတ္တရိ၊ အထက်၌၊ ဝါ၊
အထက်ဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်ကို။ အပ္ပဋ္ဌိဝိဇ္ဈန္တော ပန၊ မထိုးထွင်းနိုင်သော်
လည်း။ သုဂတိပရာယနေ၊ သုဂတိလျှင် လည်းလျောင်းရာရှိသည်။
ဟောတိ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ထိုသို့များစွာသော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုမေ-
ဓသော၊ ကောင်းသောပညာရှိသော ယောဂီသည်။ ဧဝံမဟာနုဘာဝိယ၊
ဤဆိုအပ်ပြီးသောအပြားဖြင့် ကြီးမားသော အာနုဘော်နှင့်ပြည့်စုံသော။
ဗုဒ္ဓါနုဿတိယာ၊ ၌။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ အပ္ပမာဒံ၊ မမေ့မပေါ့ ရှိသေစွာ
အားထုတ်ခြင်းကို။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။ ကယိရာထ-ကရေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊
ဤရှေ့ကားတရပ်အပြီးတည်း။ ဣဒံ၊ ကား။ တာဝ၊ စွာ။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယံ၊
၌။ ဝိတ္ထာရကတာမုခံ၊ တည်း။ ။ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

၂-ဓမ္မာနုဿတိကထာ

၁၄၆။ ဓမ္မာနုဿတိံ၊ ကို။ တာဝေတုကာမေနာပိ၊ ပွားစေလိုသော
ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ပတိရူပသေနာသနေ၊ ကျောင်း၌။
ရဟောဂတေန၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ကပ်၍။ ပဋိသလ္လိနေန၊ ကောင်းစွာ
ငြိတယ်စွဲကပ်စေအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာ အသေ
အသပ် ဝပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပြင်ပအာရုံတို့မှ ဖဲ့ခွါလျက်
ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံ၌ကောင်းစွာ ကပ်ငြိ ဝင်စားသည်ဖြစ်၍။ သွာက္ခာ-
တော။ ပ။ ဝိညဟိတိ၊ ဝိညဟိဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပရိယတ္တိဓမ္မဿ စေတ၊
၏၎င်း။ နဝဝိဓဿ၊ သော။ လောကုတ္တရဓမ္မဿ စ၊ ၏၎င်း။ ဂုဏာ၊
တို့ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၁၄၇။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သွာက္ခာတောတိ ဣမသ္မိံပဒေ၊ ၌။ ပရိယတ္တိ-
ဓမ္မောပိ၊ သည်လည်း။ သင်္ဂဟံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတရေသု—သန္နိဋ္ဌိကာ-
ဒိပဒေသု၊ ထို့၌။ လောကုတ္တရဓမ္မောဝ၊ သည်သာလျှင်။ သင်္ဂဟံ၊ သို့။
ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ ပရိယတ္တိဓမ္မော၊ သည်။

[၂၀၇] အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနကလျာဏတ္တာ စ၊ အာဒိကလျာဏ၊

မဇ္ဈေကလျာဏ၊ ပရိယောသာနကလျာဏ၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သာတ္ထသဗျဉ္ဇနကေဝလပရိပူဏ္ဏပရိသုဒ္ဓ ဗြဟ္မစရိယပ္ပကာသနတ္တာ စ၊ အနက် နှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်၊ သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော ဗြဟ္မစရိယကို ပြတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သွာက္ခာတော၊ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သည် မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယံ ကေဂါယမ္ပိ၊ အကြင်တခုသော ဂါထာ ကိုလည်း။ ဒေသေတိ၊ ၏။ သာ ဂါထာ၊ သည်။ ဓမ္မဿ၊ သာသနဓမ္မ၏။ သမန္တဘဒ္ဒကတ္တာ၊ အလုံးစုံသော အဖို့တို့ဖြင့် ကောင်းသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ပဌမပါဒေန၊ ဖြင့်။ အာဒိကလျာဏာ၊ အစအဖို့လည်း ကောင်း မြတ်၏။ ဝါ၊ ကောင်းမြတ်သော အစအဖို့လည်းရှိ၏။ ဒုတိယတတိယပါဒေ- ဟိ၊ တို့ဖြင့်။ မဇ္ဈေကလျာဏာ၊ အလယ်အဖို့လည်း ကောင်းမြတ်၏။ ဝါ၊ ကောင်းမြတ်သော အလယ်အဖို့လည်းရှိ၏။ ပစ္ဆိမပါဒေန၊ ဖြင့်။ ပရိယော- သာနကလျာဏာ၊ အဆုံးအဖို့လည်း ကောင်းမြတ်၏။ ဝါ၊ ကောင်းမြတ် သော အဆုံးအဖို့လည်းရှိ၏။ ကောနုသန္ဓိကံ၊ တခုသော အနုသန္ဓေရှိသော။ သုတ္တံ၊ သည်။ နိဒါနေန၊ (ကာလ ဒေသ ဒေသက ပရိသတ် စသည်ကို ညွှန်းခြင်း လက္ခဏာရှိသော) နိဒါန်းဖြင့်။ အာဒိကလျာဏံ၊ ၏။ ဝါ၊ ၏။ နိဂမနေန၊ (ဣဒမဝေါစ ဤသို့အစရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဣတိယန္တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ ဟူ၍ ဆိုအပ်ပြီးသော ပကာရရှိသော အတ္ထကို ချုံး၍ဆိုသော စကားမူလည်းဖြစ်သော) အချုပ်ဖြင့်။ ပရိယောသာန- ကလျာဏံ၊ ၏။ ဝါ၊ ၏။ သေသေန၊ နိဒါန်း နိဂုံးမှ ကြွင်းသော အလယ် သားဖြင့်။ မဇ္ဈေကလျာဏံ၊ ၏။ ဝါ၊ ၏။ နာနာနုသန္ဓိကံ၊ အထူးထူးသော အနုသန္ဓေရှိသော။ သုတ္တံ၊ သည်။ ပဌမာနုသန္ဓိနာ၊ ဖြင့်။ အာဒိကလျာဏံ၊ ၏။ ပစ္ဆိမေန၊ ဖြင့်။ ပရိယောသာနကလျာဏံ၊ ၏။ သေသေဟိ၊ သို့ဖြင့်။ မဇ္ဈေကလျာဏံ၊ ၏။ အပိ စ၊ လည်း။ သနိဒါနသဉ္ဇပ္ပတ္တိကတ္တာ၊ နိဒါန်းနှင့် တကွ အဋ္ဌပ္ပတ္တိနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာဒိကလျာဏံ၊ ၏။ ဝေနေယျာနံ၊ တို့အား။ အနုရူပတော၊ (ထိုထို သိက္ခာပုဒ်၏ အဖြစ်ဖြင့် ပညတ်အပ်သော ဝိနည်း၊ ဝေနေယျဇ္ဈာသယဒာလျောက် ဖြစ်စေအပ်သော သုတ်၏) လျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အတ္ထဿ၊ ဟောအပ်သော သီလစသော အနက်၏။ အဝိပရီတတာယ စ၊ မဖောက်မပြန် မှန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဟေတုဒါဟရဏယုတ္တတော စ၊ (ဏံ ကိဿ ဟေတု၊

သေယျထာပိ တိက္ခဝေ စသော) ဟိတ်ဥပမာနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။
မဇ္ဈေကလျာဏံ၊ ၏။ သောတုနံ၊ တို့၏။ သဒ္ဓါပဋိလာတဇနနေန စ၊
သဒ္ဓါတရားကို ရခြင်းကို ဖြစ်စေသဖြင့်၎င်း။ နိဂမနေန စ၊ နိဂုံးဖြင့်၎င်း။
ပရိယောသာနကလျာဏံ၊ မည်၏။

သကလောပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ သာသနဓမ္မော၊ ပဋိပတ္တိပဋိဝေဓ-
သာသနာကို ပြတတ်သောပရိယတ္တိဓမ္မသည်။ ဝါ၊ (သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ၊
ကုသလဿ ဥပသမ္ပဒါ။ သစိတ္တပရိယောဒါပနံ၊ ဧတံ ဗုဒ္ဓါန သာသနံ-ဟု
ဟောအပ်သော) သတ္တုသာသနကို ပြတတ်သော ပရိယတ္တိဓမ္မသည်။
အတ္တနော၊ မိမိဟုဆိုအပ်သော ပရိယတ္တိဓမ္မ၏။ အတ္တဘူတေန၊ အနက်
ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သီလေန၊ ဖြင့်။ အာဒိကလျာဏော၊ မည်၏။ သမထ-
ဝိပဿနာမဂ္ဂဖလေဟိ၊ သမထဝိပဿနာမဂ်ဖိုလ်တို့ဖြင့်။ မဇ္ဈေကလျာ-
ဏော၊ မည်၏။ နိဗ္ဗာနေန၊ နိဗ္ဗာန်ဖြင့်။ ပရိယောသာနကလျာဏော၊
မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ သီလသမာဓိဟိ၊ သီလသမာဓိတို့ဖြင့်။ အာဒိ-
ကလျာဏော၊ မည်၏။ ဝိပဿနာမဂ္ဂဟိ၊ တို့ဖြင့်။ မဇ္ဈေကလျာဏော၊
မည်၏။ ဖလနိဗ္ဗာနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပရိယောသာနကလျာဏော၊ မည်၏။
ဝါ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓသုဗောဓိတာယ၊ ဘုရား၏ကောင်းသော ဗောဓိရှိသည်၏
အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာသိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အာဒိ-
ကလျာဏော၊ မည်၏။ (တပွဘဝတ္တာ၊ ထိုဘုရားလျှင် အမွန်ရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်တည်း။) ဓမ္မသုဓမ္မတာယ၊ ဓမ္မ၏ကောင်းသောဓမ္မ၏အဖြစ်
ကြောင့်။ မဇ္ဈေကလျာဏော၊ ၏။ (တံသရီရတ္တာ၊ ထိုဓမ္မလျှင် အထည်
ကိုယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။) သံသသုပ္ပဋိပတ္တိယာ၊ သံသာတော်
၏ ဆုံးမတော်မူတိုင်း ကောင်းစွာကျင့်ခြင်းဖြင့်။ ပရိယောသာနကလျာ-
ဏော၊ ၏။ (တာယ သာသနဿ လောကေ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝတော၊ ထိုသို့
ကောင်းစွာကျင့်ခြင်းဖြင့် သာသနာတော်၏လောက၌ ကောင်းစွာတည်

၁-သာသနာ၌ သမ္မာပဋိပတ်မည်သည် ပညာအလို့ငှါ ဖြစ်၏။ ပညာ၏လည်း သီလ-
သမာဓိသည် မူလတည်း။ ထို့ကြောင့် “သီလသမာဓိဟိ ဝါ၊ပ။ ဧတာ” ဟု မိန့်သည်။
ပညာသည် အနုဗောဓိ၊ ပဋိဝေဓအားဖြင့် နှစ်ပါးတည်း။ ထိုနှစ်ပါးကိုပင် ယူသည်ဖြစ်၍
“ဝိပဿနာမဂ္ဂဟိ၊ပ။ ဧတာ” ဟု မိန့်သည်။ ထိုပညာ၏ပြီးခြင်းသည် ဖိုလ်ကိစ္စ၊ နိဗ္ဗာန်ကို
မျက်မှောက်ပြုခြင်းကိစ္စသာတည်း။ ထိုထက်အလွန်မရှိဟု ပြလိုသည်ဖြစ်၍ “ဖလနိဗ္ဗာနေ-
ဟိ၊ပ။ ဧတာ” ဟု မိန့်သည်။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

၂-ဓမ္မာနုဿတိကထာ (၂၀၇-၂၃)

၆၁

သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။) ဝါ၊ ကား။ တံ သာသနဓမ္မံ၊ ကို၊ သုတ္တာ၊ နာ၍။ (ယထတ္ထာယ-ယထာဘာဝါယ၊ အကြင်အဘိသမ္မောဓိစသော အပြားအားဖြင့် အကျိုးဖြစ်ပွားခြင်းငှါ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဓမ္မော၊ ကို။ ဒေသိတော၊ ၏။) တထတ္ထာယ-တထာဘာဝါယ^၁၊ ထိုဘုရားဟောတော် မူတိုင်းသော အဘိသမ္မောဓိစသော အပြားအားဖြင့် အကျိုးဖြစ်ပွား ခြင်းငှါ။ ပဋိပန္နေန၊ ကျင့်သသ္မသည်။ အဓိဂန္တဗ္ဗာယ၊ ရအပ်သော။ အဘိသမ္မောဓိယာ၊ သမ္မာသမ္မောဓိဖြင့်။ အာဒိကလျာဏော၊ ၏။ ပစ္စေက- ဗောဓိယာ၊ ပစ္စေကဗောဓိဖြင့်။ မဇ္ဈေကလျာဏော၊ ၏။ သာဝက- ဗောဓိယာ၊ ဖြင့်။ ပရိယောသာနကလျာဏော၊ မည်၏။

စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ သုယျမာနော၊ နာအပ်ဆဲဖြစ်သော။ သေ-သာသန- ဓမ္မော၊ သည်။ နိဝရဏဝိက္ခမ္ဘနတော၊ (ဝိမုတ္တာယတနသီသဉ္စိတည်၍ သဒ္ဓမ္မကို နာပေသ္မအား) နိဝရဏတို့၏ ကွာခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ နိဝရဏတို့ကို ခွါခြင်းကြောင့်။ သဝနေန-သဝနမတ္ထေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ကလျာဏမေဇ၊ ကောင်းကျိုးကိုသာလျှင်။ အာဝဟတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဒိကလျာဏော၊ ၏။ ပဋိပတ္တိယမာနော၊ ကျင့်အပ်ဆဲလည်း။ သမထ- ဝိပဿနာသုခါဝဟနတော၊ သမထသုခ၊ ဝိပဿနာသုခကို ဆောင်တတ် (ပြည့်စုံစေတတ်)သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိပတ္တိယာပိ၊ အကျင့်အား ဖြင့်လည်း။ ကလျာဏံ၊ ကောင်းကျိုးကို။ အာဝဟတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဇ္ဈေကလျာဏော၊ မည်၏။ (ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ ပဋိပန္နော၊ အပ်သော်။ သမထဝိပဿနာသုခံ၊ ကို။ အာဝဟတိ၊ ၏။) တထာပဋိပန္နော စ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့် ကျင့်အပ်သော်လည်း။ ဝါ၊ (ယထာ၊ ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အနုသိဋ္ဌံ၊ ၏။) တထာပဋိပန္နော စ၊ ထိုသို့ ဆုံးမတော်မူတိုင်း ကျင့်အပ်သော်လည်း။ ပဋိပတ္တိဖလေ၊ ကျင့်ခြင်း

၁-သဗ္ဗနာမေဟိ ထာ-ထတ္ထာ ပကာရဝစန။ (သဒ္ဓနီတိ ၅-၉၄) သုတ်နှင့်အညီ တထတ္ထာ- ယ-ဉ္စိ တ-ယုဂ-ပစ္စည်းမှတ်။ (ပြည်)

၂-ဗောဓိ ၃-ပါးတို့တွင် သဗ္ဗဂုဏတို့ဖြင့် အဂ္ဂဘာဝကြောင့်၎င်း၊ ဣဒဂ္ဂဘာဝဓိရယဉ် မူလအမြစ်အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ပဌမဗောဓိဖြင့် အာဒိကလျာဏတာကို ချုပ်ချယ်၊ ရှစ်ဆယ် ဝေမဇ္ဈဘာဝကြောင့် ဒုတိယဗောဓိဖြင့် မဇ္ဈေကလျာဏတာကို တရုဏယဗောဓိစသောကံ ယုတ်ညံ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း သာသနဓမ္မ၏ ထိုသာဝကဗောဓိစသော သနာတိဝိသိရှိ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း တတိယဗောဓိဖြင့် ပရိယောသာနကလျာဏတာကို ဆိုအပ်၏။ (ပြည်)

အကျိုးသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ သော။ (သာသနဓမ္မော၊ သည်။) တာဒိဘာဝိ-
ဝဟနတော၊ တာဒိအဖြစ်ကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိပတ္တိဖလေနပိ၊ ပဋိ-
ပတ်၏ အကျိုးအားဖြင့်လည်း။ ကလျာဏံ၊ ကို။ အာဝဟတိ၊ ၏။ ဣတိ-
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိယောသာနကလျာဏော၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့သော
နည်းဖြင့်။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနကလျာဏတ္တာ၊ ကြောင့်။ သွာက္ခာ-
တော၊ ကောင်းစွာဟောအပ်သည် မည်၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဓမ္မံ၊ (ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့် သုံးပါးသော ကလျာဏ
ရှိသော) ဓမ္မကို။ ဒေသေန္တော၊ သော။ သေ-သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ယံ၊
အကြင်သို့သော။ သာသနဗြဟ္မစရိယဉ္စ၊ (သုံးပါးသော သိက္ခာ၊ အလုံးစုံ
သော တန္တိဓမ္မဟူသော) သာသနဗြဟ္မစရိယကို၎င်း။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဉ္စ၊
သိက္ခတ္ထယသင်္ဂဟိတအရိယမဂ်ဟူသော ဗြဟ္မစရိယကို၎င်း။ ပကာသေတိ၊
၏။ နာနာနဓယဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဒီပေတိ၊ ၏။ တံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ သည်။ ယထာ-
နုရူပံ၊ ထိုက်သော ဗြဟ္မစရိယအားလျော်စွာ^၁။ အတ္ထသမ္ပတ္တိယာ၊ အကျိုး
နှင့်အနက်နှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ပြည့်စုံသော အကျိုး
အနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာတ္ထံ၊ အကျိုးနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဗျဉ္ဇန-
သမ္ပတ္တိယာ၊ သိထိလခနိတစသော ဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ပြည့်စုံသောဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဗျဉ္ဇနံ၊
သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံ၏။ သင်္ကာသန၊ ပ။ သမာယောဂတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်
ပြုအပ်သော အနက်၊ ရှေးဦးစွာ ပြုအပ်သော အနက်၊ အကျယ်အားဖြင့်
ဟောအပ်သော အနက်၊ တကြိမ်ဆိုအပ်ပြီးသည်ကို တဖန်ဝေဖန်အပ်သော
အနက်၊ အတိဝိတ္တာရအားဖြင့် ထင်စွာပြုအပ်သော အနက်၊ ဝေဖန်အပ်ပြီး
သည်ကိုအပြားအားဖြင့် သိစေအပ်သော အနက်ဟူသော ဤ(ခြောက်ပါး
ကုန်သော) အတ္ထ ကောဠာသတ္တိနှင့်တကွ ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ သာတ္ထံ၊
အနက်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ အက္ခရပဒဗျဉ္ဇနာကာရနိရုတ္တိနိဒ္ဒေသသမ္ပတ္တိယာ၊
အက္ခရာ၊ ပုဒ်၊ ဝါကျ (ဆိုအပ်ပြီးသော ဝါကျကို အနေကဝိဖြင့် ဝေဖန်
ကြောင်း ဖြစ်သော) အာကာရ^၂၊ (ထိုအာကာရဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသည်ကို

၁-သိက္ခာသုံးပါးဟူသော ဗြဟ္မစရိယ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယနှစ်ပါးသည် အတ္ထသမ္ပတ္တိအားဖြင့်
သာတ္ထသဖြစ်၏။ သဗျဉ္ဇနမဖြစ်။ တန္တိဓမ္မဟူသော ဗြဟ္မစရိယမူကား သာတ္ထ သဗျဉ္ဇန
နှစ်ပါးပင် ဖြစ်၏ဟု ယထာနုရူပဖြင့် ပြသည်။ (ပြည်)

၂-သာရတ္ထဋီကာ ၁-၃၂၉-၃၃၁-ကို မှီသည်။ (ဆ-သံ-သော)

ဗုဒ္ဓသတိတိ ဖဿော၊ ဝေဒယတိတိ ဝေဒနာ၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့်) ထုတ်၍ အကျယ်ဆိုအပ်သောဝိဂ္ဂိုဟ်^၁၊ အကျယ်ဟူသော နိဒ္ဒေသ^၂ဟူသော ဤ (ခြောက်ပါးကုန်သော) ဗျဉ္ဇနကောဋ္ဌာသတို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ သဗျဉ္ဇနံ၊ သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အတ္ထဂမ္ဘီရတာပဋိဝေဓဂမ္ဘီရတာဟိ၊ အတ္တ၏ နက်သည်၏အဖြစ်၊ ပဋိဝေဓ၏ နက်သည်၏ အဖြစ်တို့ကြောင့်။ သာတ္ထံ၊ ။ [၂၀၈] ဓမ္မဂမ္ဘီရတာဒေသနာဂမ္ဘီရတာဟိ၊ ဓမ္မ၏ နက်သည်၏အဖြစ်၊ ဒေသနာ၏ နက်သည်၏အဖြစ်တို့ကြောင့်။ သဗျဉ္ဇနံ၊ ။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိတန- ပဋိသမ္ဘိဒါဝိသယတော၊ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ၏ အာရုံ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာတ္ထံ၊ ။ ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါဝိသယတော၊ ဓမ္မပဋိ- သမ္ဘိဒါ၊ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ၏ အာရုံ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗျဉ္ဇနံ၊ ။ ပဏ္ဍိတဝေဒနိယတော၊ ပညာရှိတို့သည်သာ သိနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိက္ခကဇနပ္ပသာဒကံ၊ (ကုသိုလ်ကား အဘယ်နည်းဟု ရှာလေ့ရှိသော) ပညာရှိတို့၏ ပသာဒကိုဆောင်နိုင်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာတ္ထံ၊ ။ သဒ္ဓေယျတော၊ သဒ္ဓါယုံကြည်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လောကီယ- ဇနပ္ပသာဒကံ၊ (လောက၌အကျုံးဝင်ကာမျှ ဖြစ်သော) လူသာမန်၏ ပသာဒကို ဆောင်နိုင်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သဗျဉ္ဇနံ၊ ။ ဂမ္ဘီရာဓိပ္ပေါယတော၊ အဓိပ္ပေါယ်အားဖြင့်နက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ နက်သောအဓိပ္ပေါယ် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာတ္ထံ၊ ။ ဥတ္တာနပဒ- တော၊ သိစလွယ် ပေါ်သောပုဒ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗျဉ္ဇနံ၊ ။ ဥပနေတဗ္ဗဿ၊ မဟောခဲ့၍ ထည့်သွင်း ဖြည့်စွက်သင့်သော အနက်၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ သကလပရိပုဏ္ဏဘာဝေန၊ အလုံးစုံသော အဖို့တို့ ဖြင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ အလုံးစုံထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံ၏။ အပနေတဗ္ဗဿ၊ နုတ်ပယ်သင့်သော ညစ်ညူးကြောင်းတရား၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ နိဒ္ဒေါသဘာဝေန၊ အပြစ်ကင်းသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်၏။

အပိ စ၊ ဆိုဖွယ်ရှိသေး၏။ ပဋိပတ္တိယာ၊ သီလဝိသုဒ္ဓိစသော သမ္မာ ပဋိပတ်ကြောင့်။ အဓိဂမဗျတ္တိတော၊ (သစ္စာကိုထိုးသွင်းခြင်းဖြင့်) မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ဟူသော အဓိဂမ၏ ထင်ရှားခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ အဓိဂမ၌ လိမ္မာ ကျမ်းကျင်ခြင်းကြောင့်။ သာတ္ထံ၊ ။ ပရိယတ္တိယာ၊ (ပရိယတ္တိဓမ္မကို)

လေ့ကျက်သင်ကြားခြင်းဖြင့်။ အာဂမဗျတ္တိတော၊ အာဂုံ သုတ၏ ထင်ရှားခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ အာဂုံပါဠိ၌ ဗဟုသုတဖြစ်၍ လိမ္မာတတ်ကျွမ်းခြင်းကြောင့်။ သဗျဉ္ဇနံ၊ ၏။ သီလာဒိပဉ္စဓမ္မက္ခန္ဓယုတ္တတော၊ သီလအစရှိသော ငါးပါးသော တရားအစုနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ အကြွင်းမဲ့သော တရားအစုဖြင့်ပြည့်စုံ၏။ နိရူပက္ခိလေသတော၊ ဒိဋ္ဌိမာနစသော ဥပက္ခိလေသကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ နိတ္တရဏတ္ထာယ၊ ဝဋ်မှ ထွက်ခြင်းငှါ။ ပဝတ္တိတော စ၊ ကြောင့်၎င်း။ လောကာမိသနိရပေက္ခတော စ၊ လောကာမိသ၌ ငဲ့ခြင်းကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သာတ္ထသဗျဉ္ဇနကေဝလပရိပုဏ္ဏပရိသုဒ္ဓိဗြဟ္မစရိယပ္ပကာသနတ္ထာ၊ အကျိုးအနက်နှင့်ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံသော အလုံးစုံသော အဖို့ဖြင့်ပြည့်သော ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော သာသနဗြဟ္မစရိယကို ပြတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သွာက္ခာတော၊ မည်၏။

ဝါ၊ ကား။ အတ္ထဝိပလ္လာသာဘာဝတော၊ အနက်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းမှားယွင်း၏ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုဠ၊ စွာ။ အက္ခာတော၊ အပ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သွာက္ခာတော၊ မည်၏။ ဟိ-တံ ပါကဋံ ကရောမိ^၁၊ အံ။ အညတိတ္ထိယာနံ၊ သာသနာတော်မှ တပါးသော အယူရှိကုန်သော တိတ္ထိတို့၏။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ အတ္ထော၊ သည်။ ဝိပလ္လာသံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ နည်း။ တေသံ၊ ထိုတိတ္ထိတို့၏။ ဓမ္မေ၊ တရား၌။) အန္တရာယိကာတိ၊ အန္တရာယ်ကိုပြုတတ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တဓမ္မာနံ၊ ၎င်းတို့ဟောအပ်ကုန်သော တရားတို့၏။ အန္တရာယိကတ္တာဘာဝတော စ၊ စင်စစ်လျှင် အန္တရာယ်ကိုပြုတတ်သော သဘော၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ဝါ၊ စင်စစ်လျှင် အပါယ်ပဋိသန္ဓေ၏အကြောင်းအဖြစ်မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ နိယျာနိကာတိ၊ သံသရာမှထုတ်တတ်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တဓမ္မာနံ၊ ဟောအပ်သော အချို့သော ယညကိရိယစသောတရားတို့၏။ နိယျာနိကတ္တာဘာဝတော၊ သံသရာမှ ထုတ်တတ်သောအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ (ဝိပလ္လာသံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။) တေန-အတ္ထဿ ဝိပလ္လာသာပဇ္ဇနေန၊ ကြောင့်။ တေ အညတိတ္ထိယာ၊ တို့သည်။ ဒုရက္ခာတဓမ္မာယေဝ၊ မကောင်းသဖြင့်

နိဒ္ဒေသ]

၂-ဓမ္မာနုဿတိကထာ (၂၀၈-၂၄)

၆၅

ဟောအပ်သော တရားရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ အတ္ထော၊ သည်။ ဝိပလ္လာသံ၊ သို့။ န အာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤကမ္မန္တရာယ်စသော ငါးပါးသောတရားတို့သည်။ အန္တရာယိကာ၊ စင်စစ်လျှင် အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤအရိယမဂ်တရားတို့သည်။ နိယျာနိကာ၊ ဝဋ်မှထုတ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ တထာ- ဘာဝါနတိက္ကမနတော၊ ထိုသို့ ဟောအပ်တိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို မလွန်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ကမ္မန္တရာယ်စသော ငါးပါးတို့၏ အန္တရာယိကအဖြစ်ကို အရိယမဂ်တရားတို့၏ နိယျာနိကအဖြစ်ကို တရံ တဆစ်၍ မလွန်ခြင်းကြောင့်။ ဝိပလ္လာသံ၊ သို့။ န အာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ ဣတိ-တသ္မာ အတ္ထဿ ဝိပလ္လာသာနာပဇ္ဇနေန၊ ကြောင့်။ (ဘဂဝါ၊ သည်။ သွာက္ခာတဓမ္မောယေဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဧဝံ၊ သို့။ တာဝ၊ စွာ။ ပရိယတ္တိဓမ္မော၊ သည်။ သွာက္ခာတော၊ အပ်သည်မည်၏။

ပန၊ ပါး။ လောကုတ္တရဓမ္မော၊ သည်။ နိဗ္ဗာနာနုရူပါယ၊ နိဗ္ဗာန်အား လျော်သော။ ပဋိပတ္တိယာ၊ သမ္မာပဋိပတ်၏။ အက္ခာတတ္တာ စ၊ ကြောင့် ၎င်း။ ပဋိပဒါနုရူပဿ၊ အကျင့် ပဋိပဒါအားလျော်သော။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ၏။ အက္ခာတတ္တာ စ၊ ၎င်း။ သွာက္ခာတော၊ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သည် မည်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ သုပညတ္တာ ခေါ် ပန။ပ။ စာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[တေန ဘဂဝတော၊ သည်။ သာဝကာနံ၊ တို့အား။ နိဗ္ဗာနဂါမိနိ၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ သမ္မာပဋိပတ်ကို။ သုပညတ္တာ ခေါ်၊ ကောင်းစွာ ပညတ် အပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ သည်၎င်း။ ပဋိပဒါ စ၊ သည်၎င်း။ သံသန္ဓတိ၊ နှိုးနှော၏။ သေယျထာပိ နာမ၊ ကား။ ဂင်္ဂေဒကံ၊ သည်။ ယမုနောဒကေန၊ နှင့်။ သံသန္ဓတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ သမေတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ တေန ဘဂဝတော၊ သည်။ သာဝကာနံ၊ တို့အား။ နိဗ္ဗာနဂါမိနိ၊ သော။ ပဋိပဒါ၊ ကို။ သုပညတ္တာ ခေါ်၊ လျှင်တည်း။ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ သည်၎င်း။ ပဋိပဒါ စ၊ သည်၎င်း။ သံသန္ဓတိ၊ ၏။ (သမေတိ၊ ကိလေသာမလတို့မှ စင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် တူညီ၏။)]

စ၊ လောကုတ္တရာဓမ္မ၏ အသီးအသီး သွာက္ခာတအဖြစ်ကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရိယမဂ္ဂ၊ သာမညဗလ၊ နိဗ္ဗာန်တို့တွင်။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ်သည်။ အန္တဒ္ဓယံ၊ သဿတ-ဥစ္ဆေဒ (ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ-အတ္တကိလမတော-နုယောဂ၊ လိန-ဥဒ္ဓစ္စ၊ ပတိဋ္ဌာန-အာယုဟန ဤသို့အပြားရှိသော) အန္တဒ္ဓယသို့။ အနုပဂမ္မ၊ မကပ်မူ၍၊ ဝါ၊ မကပ်သောကြောင့်။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ-ဘူတော၊ မဇ္ဈိမပဋိပဒါ ကေနဖြစ်၍သာလျှင်၊ ဝါ၊ ဖြစ်သောကြောင့်သာလျှင်။ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အက္ခာတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သွာက္ခာတော၊ မည်၏။ သာမညဗလာနိ၊ တို့သည်။ ပဋိပဿဒ္ဓကိလေသာ-နေဝ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိပဟာန်အားဖြင့် ကောင်းစွာ ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသော ကိလေသာ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ဝါ၊ ရှိကုန်သောကြောင့်သာလျှင်။ ပဋိပဿဒ္ဓ ကိလေသာနိ၊ ပဋိပဿဒ္ဓိ ပဟာန်အားဖြင့် ကောင်းစွာငြိမ်းစေအပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိသည်မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အက္ခာတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သွာက္ခာတာနိ၊ မည်ကုန်၏။ သဿတာမတတာဏလေဏာဒိ-သတာဝဓမ္မော၊ မြဲသောသဘော၊ သေခြင်းကင်းသောသဘော၊ စောင့်ရှောက်တတ်သောသဘော၊ ပုန်းအောင်းရာဟူသောသဘော အစရှိသောသဘော ရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင် ဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ သဿတာဒိသတာဝ-ဝသေန၊ သဿတစသော သဘာဝ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ သဿတဉ္စ ဝေါဘိက္ခဝေ ဓမ္မံ ဒေသေယာမိ၊ အမေတဉ္စ တာဏဉ္စ လေဏဉ္စ-ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့် ထိုထိုသုတ်တို့၌ သဿတ စသည်၏အဖြစ်ကို ပြောကြားသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အက္ခာတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သွာက္ခာတံ၊ မည်၏။ ဣတိ ဝေ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ လောကုတ္တရာဓမ္မောပိ၊ သည်လည်း။ သွာက္ခာတော၊ မည်၏။

☞ [၂၀၉] ၁၄၈။ ပန၊ သွာက္ခာတော ဟူသောပုဒ်၏ အကျယ်မှတစ်ပါး သန္နိဋ္ဌိကော ဟူသောပုဒ်၏ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ သန္နိဋ္ဌိကောတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ တာဝ၊ စွာ။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ ရာဂါဒိနံ၊ တို့၏။ အဘာဝံ၊ ကို။ ကရောဇ္ဇေန၊ ပြုသည်ဖြစ်၍။ အရိယပုဂ္ဂလေန၊ သည်။ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သန္နိဋ္ဌိကော၊ မည်၏။

ယထာဟ၊ ကား။ ရတ္တော ခေါ၊ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

နိဒ္ဒေသ]

၂-ဓမ္မာနုဿတိကထာ (၂၀၉-၁၂)

၆၇

[ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ရတ္တော၊ တပ်သောသူသည်။
ရာဂေန၊ ရာဂသည်။ အဘိဘူတော၊ နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ပရိယာဒိဏ္ဏ-
စိတ္တော၊ အလုံးစုံထက်ဝန်းကျင် သိမ်းကျုံးယူအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။
အတ္တဗျာဗာဓာယပိ၊ မိမိကိုယ်ကို နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခြင်းငှါလည်း။ စေတေတိ၊
စေ့ဆော်၏။ ဝါ၊ လုံ့လပြု၏။ ပရဗျာဗာဓာယပိ၊ သူတပါးကို နှိပ်စက်
ဖျက်ဆီးခြင်းငှါလည်း။ စေတေတိ၊ ၏။ ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ၊ နှစ်ပါးစုံကို
နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခြင်းငှါလည်း။ စေတေတိ၊ ၏။ စေတသိကံ၊ စိတ်၌မှီသော။
ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဒေါမနဿံ၊ ကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ ရာဂေ၊ ကို။
ပဟိနေ၊ ပယ်အပ်ပြီးလတ်သော်၊ ဝါ၊ ရာဂပျောက်ကင်းပြီးလတ်သော်။
အတ္တဗျာဗာဓာယ၊ ငှါ။ နေပ စေတေတိ၊ မစေ့ဆော်၊ ဝါ၊ လုံ့လမပြု။
ပရဗျာဗာဓာယ၊ ငှါ။ န စေတေတိ၊ မစေ့ဆော်။ ဥဘယဗျာဗာဓာယ၊ ငှါ။
န စေတေတိ၊ မစေ့ဆော်။ စေတသိကံ၊ သော။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဒေါမနဿံ၊
ကို။ န ပဋိသံဝေဒေတိ၊ မခံစား။ ဗြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ခေါ၊ စင်စစ်။
ဝေဓိ၊ ဤသို့လည်း။ ဓမ္မော၊ သည်။ သန္နိဋ္ဌိကော၊ ကိုယ်တိုင် ရှုမြင်အပ်သည်
မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

အပိ စ၊ လည်း။ နဝဝိဓောပိ၊ ဖြစ်သော။ လောကုတ္တရဓမ္မော၊
သည်။ ယေန ယေန အရိယသာဝကေန၊ သည်။ အဓိဂတော၊ ရောက်အပ်
သိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန တေန အရိယသာဝကေန၊
သည်။ ပရသဒ္ဓါယ၊ သူတပါးကိုယုံသဖြင့်။ ပရနေယျေန၊ သူသင်အပ်သည်
ဖြစ်၍။ ဂန္ထဗ္ဗတံ-ဉာတဗ္ဗတံ၊ ကို။ ဟိတွာ၊ ၍။ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏေန၊ ဖြင့်။
သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ (အနညနေယျေန၊ သူမသင်အပ်သည်ဖြစ်၍။) ဒဠဗ္ဗော၊
၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သန္နိဋ္ဌိကော၊ မည်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။
ပသတ္တာ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ မြင်ခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ပညာတည်း။
သန္နိဋ္ဌိ၊ ချီးမွမ်းအပ်သောအမြင်၊ ဝါ၊ ပညာ။ သန္နိဋ္ဌိယာ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော
ပညာဖြင့်။ ဇယတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သန္နိဋ္ဌိကော၊ မည်၏။
တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရိယမဂ်၊ အရိယဖိုလ်၊
နိဗ္ဗာန်တို့တွင်။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ သမ္ပယုတ္တယ၊ မိမိနှင့်ယှဉ်သော။
သန္နိဋ္ဌိယာ၊ ချီးမွမ်းအပ်သောပညာဖြင့်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဇယတိ၊
အောင်တတ်၏။ အရိယဖလံ၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ကာရဏသုတာယ၊

အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာယ၊ သော။ သန္တိဋ္ဌိယာ၊
 ဖြင့်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဇယတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အာရမ္မဏ-
 ကရဏေန၊ ဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝိသယိဘူတာယ၊ အာရမ္မဏိက ဖြစ်၍
 ဖြစ်သော။ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာယ၊ သော။ သန္တိဋ္ဌိယာ၊ ဖြင့်။ ကိလေသေ၊
 တို့ကို။ ဇယတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရတေန၊ ရထားဖြင့်။ ဇယတိ၊
 ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရထိကော၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။
 ဧဝံ တထာ၊ တူ။ နဝဝိဓောပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ လောကုတ္တရဓမ္မော၊
 သည်။ သန္တိဋ္ဌိယာ၊ ဖြင့်။ ဇယတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သန္တိဋ္ဌိကော၊ မည်၏။

အထ ဝါ၊ ကား။ ဒဿနံ၊ မြင်ခြင်းကို။ ဒိဋ္ဌန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
 ဒိဋ္ဌမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ သန္တိဋ္ဌံ၊ မည်၏။ ဒဿနံ၊ မြင်ခြင်း။ ဣတိ အယံ၊
 ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သန္တိဋ္ဌံ၊ မြင်ခြင်းကို။ အရဟတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ သန္တိဋ္ဌိကော၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ လောကုတ္တရဓမ္မော၊ သည်။
 ဘာဝနာဘိသမယဝသေန၊ ဖြင့်၎င်း။ သစ္စိကိရိယာဘိသမယဝသေန စ၊
 ဖြင့်၎င်း။ ဒိဿမာနောယေဝ၊ ရှုအပ် မြင်အပ်သော်သာလျှင်။ ဝဇ္ဇဘယံ၊
 ဝဋ်ဆင်းရဲဘေးကို။ နိဝတ္ထတိ၊ နှစ်စေတတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထံ၊
 အဝတ်ကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထိကော၊ ဝတ္ထိက
 မည်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သန္တိဋ္ဌံ၊ ကို။ အရဟတိ၊ ၏။
 ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သန္တိဋ္ဌိကော၊ မည်၏။

၁၄၉။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလဒါနံ၊ အကျိုးပေးခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။
 အဿ-မဂ္ဂဿ၊ အား။ ကာလော၊ ငုံ့လင့်အပ်သော အကျိုးပေးရာ ကာလ
 သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အကာလော၊ မည်၏။ အကာ-
 လောယေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ အကာလိကော၊ မည်၏။ ပဉ္စာဟသတ္တာဟာ-
 ဒိဘေဒံ၊ ပဉ္စာဟ သတ္တာဟ စသည်အပြားရှိသော။ ကာလံ၊ ကို။ ခေပေတွာ၊
 ကုန်စေ၍။ ဖလံ၊ ကို။ န ဒေတိ၊ ပေးသည်မဟုတ်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။
 အတ္တနော၊ ၏။ ပဝတ္ထိသမနန္တရမေဝ၊ ဖြစ်သည်၏ အခြားမဲ့၌သာလျှင်။
 ဖလဒေါ၊ အကျိုးကိုပေးတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္ထံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလဒါနေ၊ ၌။ အဿ၊
 ထိုလောကီကုသိုလ်အား။ ပကဠော-ဒ္ဓုရော၊ သော။ ပတ္ထော-ဥပနိတော၊

ဆောင်အပ်သော။ ကာလော၊ အကျိုးပေးရာကာလသည်။ အတ္တိ၊ ၏။
 လူဟိ-တသ္မာ၊ ငြိမ်းသော။ ကာလိကော၊ မည်၏။ သော၊ ထိုကာလက
 ဟူသည်။ ကော၊ နည်း။ လောကိယော၊ သော။ ကုသလဓမ္မော၊ တည်း။
 အယံ ပန၊ ဤလောကုတ္တရာမဂ်သည်ကား။ သမနန္တရဖလတ္တာ၊ အခြားမဲ့
 ဖြစ်သော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာလိကော၊ ဝေးသော
 ဆောင်အပ်သော အကျိုးပေးရာကာလရှိသည်။ န၊ မဟုတ်။ လူတိ-တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ အကာလိကော၊ မည်၏။ ဣဒံ၊ ဤအကာလိကော ဟူသောပုဒ်ကို။
 မဂ္ဂမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၁၅၀။ ဧဟိ၊ လာလှည့်။ ဣမံ ဓမ္မံ၊ ဤတရားကို။ ပဿ၊ ရှုလှည့်လော့။
 လူတိ ဇဝံ၊ သို့။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဧဟိပဿဝိဓိံ၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု တိုက်
 တွန်းသော အစီအရင်စကားကို။ အရဟတိ၊ ၏။ လူတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဧဟိပဿိကော၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေ-သော
 ဓမ္မော၊ သည်။ တံ ဝိဓိံ၊ ထိုလာလှည့် ရှုလှည့်ဟု တိုက်တွန်းသော အစီအရင်
 စကားကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်သနည်း။ လူတိ-အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။
 ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ စ၊ ပရမတ္တအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပရိ-
 သုဒ္ဓတ္တာ စ၊ ကိလေသာမလမှ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 ၎င်း။ အရဟတိ၊ ၏။ [၂၁၀] ရိတ္တမုဋ္ဌိယံ၊ အချည်းနှီးသောလက်ဆုပ်၌။
 ဟိရညံ ဝါ၊ ငွေသည်၎င်း။ သုဝဏ္ဏံ ဝါ၊ ၎င်း။ အတ္တိ၊ ၏။ လူတိ၊ သို့။ ဝတှာပိ၊
 ရှိလည်း။ ဧဟိ၊ လှည့်။ ဣမံ၊ ဤငွေနှင့်ရွှေကို။ ပဿ၊ လော့။ လူတိ၊ သို့။
 ဝတ္ထု၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ ကောင်း။ ကသ္မာ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ထင်ရှား
 မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ သော်လည်း။ ဂူထံ
 ဝါ၊ ဘင်ကို၎င်း။ မုတ္တံ ဝါ၊ ကျင်ငယ်ကို၎င်း။ မနုညဘာဝပ္ပကာသနေန၊
 နှစ်သက်ဖွယ်၏အဖြစ်ကိုပြသဖြင့်။ စိတ္တသမ္ပဟံသနတ္တံ၊ စိတ်ကိုရှင်စေခြင်း
 ငှါ။ ဧဟိ၊ လှည့်။ ဣမံ၊ ဤဘင်နှင့်ကျင်ငယ်ကို။ ပဿ၊ လော့။ လူတိ၊ သို့။
 ဝတ္ထု၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ ကောင်း။ အပိ စ-ခေါ် ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။
 တိဏေဟိ ဝါ၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ ပဏ္ဏေဟိ ဝါ၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ ပဋိစ္ဆာဒေတဗ္ဗမေဝ၊
 ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ အပရိ-

၁-ဤပါဌ်ဖြင့် ဂန္ဓော အဿ ပဝံ ဂန္ဓိကော-စသည်ကဲ့သို့ ကာလော ပကဋ္ဌော အဿာတိ
 ကာလိကော-ဟူသော ပကဋ္ဌတရား ဝိဂ္ဂဟကို ပြသည်။ (ပြည်)

သုဒ္ဓတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ နဝဝိဓောပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ အယံ ပန လောကုတ္တရဓမ္မော၊ သည်ကား။ သဘာဝတောဝ၊ ပရမတ္ထသဘောတရား အားဖြင့်သာလျှင်။ ဝိဇ္ဇမာနော၊ ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဂတဝလာဟကေ၊ ကင်းသောတိမ်တိုက်ရှိသော။ အာကာသေ၊ ၌။ သမ္ပုဏ္ဏစန္ဒမဏ္ဍလံ ဝိယ စ၊ လပြည့်ဝန်းကဲ့သို့၎င်း။ ပဏ္ဍုကမ္မလေ၊ ၌။ နိက္ခိတ္တဇာတိမဏိ ဝိယ စ၊ ချထား အပ်သောပတ္တမြားဇာစ်ကဲ့သို့၎င်း။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ် သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ စ၊ ကြောင့်၎င်း။ ပရိသုဒ္ဓတ္တာ စ၊ ကြောင့်၎င်း။ ဧဟိပဿဝိဓိ၊ ကို။ အရဟတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဟိပဿိကော၊ မည်၏။

၁၅၁။ ဥပနေတဗ္ဗော၊ ကပ်၍ဆောင်ထိုက်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဩပနေယျိကော၊ မည်၏။ အယံ ပန၊ ဤဆိုလတုံသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဩပနေယျိကော-ဟူသောပုဒ်၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ တည်း။ ဥပနယနံ၊ ကပ်၍ ဆောင်ခြင်း။ ဥပနယော၊ ခြင်း။ အာဒိတ္တံ၊ ပြောင်ပြောင်တောက်လောင် အပ်သော။ စေလံ ဝါ၊ ပုဆိုးကို၎င်း။ သီသံ ဝါ၊ ဦးခေါင်းကို၎င်း။ အဇ္ဈု- ပေက္ခိတှာပိ၊ လျစ်လျူရှု၍သော်လည်း။ ဘာဝနာဝသေန၊ ဘာဝနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ စိတ္တေ၊ ၌။ ဥပနယနံ၊ ဆောင်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ဖြစ်စေခြင်းကို။ အရဟတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဩပန- ယိကော၊ မည်၏။ ဩပနယိကောဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဩပနေယျိကော၊ မည်၏။ ဣဒံ၊ ဤစိတ္တေ ဥပနယနံ-အစရှိသော စကားသည်။ သင်္ခတေ၊ သော။ လောကုတ္တရဓမ္မော၊ လောကုတ္တရာတရား၌။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပန၊ အသင့်ကိုဆိုအံ့။ အသင်္ခတေ၊ သော။ လောကုတ္တရဓမ္မော၊ ၌။ အတ္တနော၊ ၏။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဥပနယနံ၊ အာရုံပြုခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဆောင်ခြင်း ကို။ အရဟတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဩပနေယျိကော၊ မည်၏။

၁-ဧဟိ ပဿ ဣတိ ဧဝံ ပဝတ္ထော ဝိဓိ ဧဟိပဿဝိဓိ။ ဤသို့ဆိုလိုလျက် ဝိဓိကို ချေ၍ ဧဟိပဿံ အရဟတိတိ ဧဟိပဿိကော-ဆိုသည်။ (ပြည်)

၂-အာရမ္မဏကရဏအားဖြင့် ဥပနယနံကို စင်စေလို၍ “ဘာဝနာဝသေန” ကိုဆိုသည်။ (ပြည်)

၃-စိတ်၌ ဥပနယနံဟူသည် ဥပ္ပါဒနတည်း။ ကိုးပါးလုံးကိုပင် စိတ်၌ဖြစ်စေကောင်း၏ မဟူတန်ဟု စဉ်ရှိရကား ဣဒံ သင်္ခတေ လောကုတ္တရဓမ္မောဟု မိန့်သည်။ (ပြည်)

၄-အသင်္ခတ-၌ကား အဘယ်သို့မှသင့်မည်နည်း၊ အသင့်မရကောင်းပြီလော? အသင်္ခတေ ပန-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

သစ္ဆိကိရိယာဝသေန၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ အလ္လိယနံ ဖုသနံ၊ တွေ့ခြင်းကို။ အရဟတံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။

အထ ဝါ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ (အရိယပုဂ္ဂလံ၊ ကို။) ဥပနေတံ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဥပနေယျော၊ မည်၏။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗတံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဥပနေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဖလနိဗ္ဗာနဓမ္မော၊ ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တရားသည်။ ဥပနေယျော၊ မည်၏။ ဥပနေယျော ဝေ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဩပနေယျကော၊ မည်၏။

၁၅၂။ ပစ္စုတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညဟိတံ၊ ကား။ သဗ္ဗေဟိပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဥက္ခါဒ္ဓိတညအာဒိဟိ၊ ဥက္ခါဒ္ဓိတည၊ ဝိပဉ္စိတည၊ နေယျပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဝိညဟိ၊ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်ပြီးသော အရိယာသခင်တို့သည်။ အတ္တနိ အတ္တနိ၊ ၌။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဝါ၊ ခံစားအပ်၏။ မေ၊ သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကို။ ဘာဝိတော၊ ပွားစေအပ်ပြီ။ ဖလံ၊ ဖိုလ်ကို။ အဓိဂတံ၊ ရအပ်သိအပ်ပြီ။ နိရောဓော၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ သစ္ဆိကတော၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်ခံစားအပ်၏။ ဟိ၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ ဥပဇ္ဈာယေန၊ သည်။ ဘာဝိတေန၊ ပွားစေအပ်သော။ မဂ္ဂေန၊ သည်။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဿ၊ ၏။ ကိလေသာ၊ တို့ကို။ နပ္ပဟိယန္တိ၊ မပယ်အပ်ကုန်။ သော၊ ထိုသဒ္ဓိဝိဟာရိကသည်။ တဿ၊ ထိုဥပဇ္ဈာယ်၏။ ဖလသမာပတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ ဖာသု၊ စွာ။ န ဝိဟရတိ၊ မနေရ။ တေန၊ ထိုဥပဇ္ဈာယ်သည်။ သစ္ဆိကတံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ န သစ္ဆိကရေတံ၊ မျက်မှောက်မပြုနိုင်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒေသ-ဒေသော ဓမ္မော၊ ဤမဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ဟူသော လောကုတ္တရာတရားကို။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ သိသေ၊ ဦးခေါင်း၌။ အာဘရဏံ ဝိယ၊ ဆင်သော တန်းဆာကဲ့သို့။ န ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ရှုအပ်သည်မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်သော်ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ စိတ္တေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဝိညဟိ၊ ဥက္ခါဒ္ဓိ-

၁-ဝိညဟိတံ ဝိညဟိ ပဋိဝိဒ္ဓသစ္စေဟိ-ဟူ၍ ဖွင့်ရမည်။ ထိုသို့လျှောက် လိုက်လေ့ရှိသည် လောကုတ္တရာအားဖြင့် ဥက္ခါဒ္ဓိတညစသည် ဖြစ်ကုန်မလွှဲဟု ပြခြင်းငှါ “ပစ္စုတ္တံ၊ ပ။ ဥက္ခါဒ္ဓိတညအာဒိဟိ” စသည်ကိုမိန့်တော်။ (ပြည်)

၂-ပစ္စုတ္တံ-၌ ပတိ + သတ္တံ ဖြစ်၍ ပတိ-ကား ဝိညာဓိဘာလက၊ သတ္တနိ သဒ္ဓါနိ-ဟု ဆိုသော။ ဖြင့် အနက်ကိုဟူအပ်၏ ဟူလိုရကား “အတ္တနိ အတ္တနိ” မိန့်။ (ပြည်)

တညှစသော အရိယာအရှင်တို့သည်သာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အနုဘဝိ-
တဗ္ဗော၊ ခံစားအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဗာလာနံ ပန၊ တို့၏ကား။ သေ-သော ဓမ္မော၊ သည်။ အဝိသယော စ-
အဝိသယော ဝေ၊ အရာမဟုတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

☞ [၂၁၁] အပိ စ၊ လည်း။ အယံ ဓမ္မော၊ သည်။ သွာက္ခာတော၊ မည်
၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ သန္တိဋ္ဌိကတ္တာ၊ (မိမိသန္တာန်၌ ရာဂစသည်တို့၏ မဖြစ်
ခြင်းကို ပြသည်ဖြစ်၍) အရိယာပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်တိုင်မြင်အပ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ (သူ့အားယုံ၍ သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကို စွန့်၍)
ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊
ချီးမွမ်းအပ်သော မဂ်ပညာဖြင့် ကိလေသာကို အောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ မြင်ခြင်း၊ ရှုခြင်းကို ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
(အယံ ဓမ္မော၊ သည်။) သန္တိဋ္ဌိကော၊ မည်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။)
အကာလိကတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ (အယံ ဓမ္မော၊ သည်။) အကာလိ-
ကော၊ မည်၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဟေိပဿိကတ္တာ၊ လာလှည့်၊ ရှုလှည့်
ဟူသောအစီအရင်ကို ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ယော စ ဓမ္မော၊
သည်လည်း။ ဟေိပဿိကော၊ မည်၏။ သော နာမ၊ ထို ဟေိပဿိက
မည်သော တရားသည်ပင်။ သြပနေယျိကော၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဣတိ၊ သို့။ (ပုရိမံ ပုရိမံ ပဒံ၊ ကို။ ပစ္ဆိမဿ ပစ္ဆိမဿ ပဒဿ၊ နောက်
နောက်သော ပုဒ်၏။ ကာရဏဝစနန္တိ၊ ဟူ၍။) ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၅၃။ ဧဝံ ဣမိနာ ပကာရေန၊ ဖြင့်။ သွာက္ခာတတာဒိဘေဒေ၊
သွာက္ခာတတာ စသည်အပြားရှိကုန်သော။ ဓမ္မဂုဏေ၊ တရားတော်၏
ဂုဏ်တော်တို့ကို။ အနုဿရတော၊ အဖန်ဖန်အောက်မေ့သော။ တဿ၊
ထိုယောဂီအား။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုတရားတော်၏ ဂုဏ်တော်တို့ကို
အောက်မေ့သော အခါ၌။ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ၊ ရာဂထိုးကျင့်သော။ စိတ္တံ၊
သည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဒေါသပရိယုဋ္ဌိတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။
န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ မောဟပရိယုဋ္ဌိတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊
မဖြစ်။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ ဓမ္မံ၊ တရားတော်၏ဂုဏ်တော်ကို။ အာရဗ္ဗ၊
၍။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဥဇ္ဇဂတမေဝ၊ ဖြောင့်သည်ကိုသာလျှင်
ပြုအပ်သော၊ ဝါ၊ ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။

ပုရိမနုယေနဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိက္ခမ္ဘိတနီဝရဏဿ၊ ခွါအပ်ပြီးသော နီဝရဏရှိသော ယောဂိဒါး။ ကေက္ခဏေ၊ ဌ။ ဈာနင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ဓမ္မဂုဏာနံ၊ တို့၏။ ဂမ္ဘီရတာယ ဝါ၊ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ နာနပ္ပကာရဂုဏာ-
နုဿရဏာဓိမုတ္တတာယ ဝါ၊ အထူးထူးအပြားပြားသော ဂုဏ်တော်တို့ကို အောက်မေ့ခြင်းဖြင့် သက်ဝင်လေးမြတ် ဆုံးဖြတ်ယုံကြည်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်၎င်း။ အပ္ပနံ၊ အပ္ပနာသို့။ အပ္ပတွာ၊ ရှိ။ ဥပစာရပတ္တမေဝ၊
သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဈာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒေတံ-တံ ဧတံ
ဈာနံ၊ သည်။ ဓမ္မဂုဏာနုဿရဏာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။
ဓမ္မာနုဿတိစ္စေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ခံ၊ ခေါ်ဝေါ်ရေတွက်ခြင်းသို့။
ဂစ္ဆတိ၊ ၏။

၈။ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣမံ ဓမ္မာနုဿတိံ၊ ကို။ အနုယုတ္တော၊ အဖန်ဖန်
အားထုတ်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။
ဩပနေယျကဿ၊ ကပ်၍ဆောင်ခြင်းကို ထိုက်သော။ ဓမ္မဿ၊ တရားကို။
ဒေသေတာရံ၊ ဟောတော်မူတတ်သော။ ဣမိနာပဓိန၊ ဤအင်္ဂါနှင့်လည်း။
သမန္နာဂတံ၊ သော။ သတ္တာရံ၊ ဘုရားမြတ်စွာကို။ အတိတံသေ၊ အတိတ်
အဖို့၌။ နေဝ သမနုပဿာမိ၊ မမြင်စဘူး။ တေရဟိ၊ ယခုမျက်မြင်လောက
ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌လည်း။ တေန ဘဂဝတာ၊ ထိုဒေသကဖြစ်တော်မူသော ဘုရား
မြတ်စွာကို။ အညတြ-ဌပေတွာ၊ ရှိ။ န သမနုပဿာမိ၊ မမြင်ရ။ ဣတိ
ဧဝံ၊ သို့။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဓမ္မဂုဏဒဿနေနေဝ၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်တော်တို့ကို ရှု
သဖြင့်သာလျှင်။ သတ္ထရိ၊ ဌ။ သဂါရဝေါ၊ ရှိသေခြင်းရှိသည်။ သပ္ပတိသော၊
တုပ်ဝပ် ကျိုးနွံခြင်းရှိသည်။ ဓမ္မေ၊ ဌ။ ဂရုစိတ္တိကာရော၊ အလေးဂရု
အရိအသေပြုခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒ္ဓါဒိဝေပုလ္လံ၊ သဒ္ဓါစသည်
ပြန့်ပြော ပေါများသည်၏ အဖြစ်ကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရ၏။ ပီတိပါမောဇ္ဇ-
ဗဟုလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘယဘေရဝသဟော၊ ဘေးငယ်
ဘေးကြီးကို နှိပ်နှင်းနိုင်သည်။ ဒုက္ခာခိဝါသနသမတ္တော၊ (ဓမ္မာနုဿတိဖြင့်
သရီရဒုက္ခ၏ ကြာဖက်၌ကျသောရေကဲ့သို့ လျှောဖြေ၍) ဒုက္ခကို သည်းခံ
ခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဓမ္မေန၊ တရားတော်နှင့်။ သံဝါသ-
သည်၊ တကွနေရသည့်အမှတ်ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ ဓမ္မဂုဏာနုဿတိ-

ယာ၊ သတိသည်။ အဇ္ဈာဝုတ္တဉ္စ၊ စွဲနေကိန်းအောင်းရာလည်းဖြစ်သော။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ သရီရမ္ပ၊ ကိုယ်ကောင်သည်လည်း။ စေတိယသရမိဝ၊ ကဲ့သို့။ ပူဇာရဟံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနုတ္တရဓမ္မာဓိဂမာယ၊ ငှါ။ စိတ္တံ၊ သည်။ နမတိ၊ ၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဝီတိက္ကမိတဗ္ဗဝတ္ထုသမာယောဂေါ၊ တွေ့လတ်သော်။ ဓမ္မသုဓမ္မတံ၊ ဓမ္မ၏ သွာက္ခာတဓမ္မအဖြစ်ကို။ သမနုဿရတော၊ ဆင်ခြင်သော။ အဿ၊ ၏။ ဟိရောတ္တပုံ၊ သည်။ ပစ္စုပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဥတ္တရိ၊ အထက်ဖြစ်သော လောကုတ္တရာဓမ္မကို။ အပ္ပဋ္ဌိဝိဇ္ဈန္တော ပန၊ သော်လည်း။ သုဂတိပရာယနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုမေဓသော၊ သည်။ ဧဝံမဟာနုဘာဝါယ၊ ပြည့်စုံသော။ ဓမ္မာနုဿတိယာ၊ ဌံ။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ အပ္ပမာဒံ၊ ကို။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။ ကယိရာလ-ကရေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရှေ့ စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဓမ္မာနုဿတိယံ၊ ဌံ။ ဝိတ္တာရကထာမုခံ၊ အကျယ် ဖြစ်သော စကားအမြောက်တည်း။

၃-သံဃာနုဿတိကထာ

၁၅၄။ သံဃာနုဿတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတုကာမေနာပိ၊ ပွားစေခြင်းငှါ အလိုရှိသောယောဂီသည်လည်း။ ရဟောဂတေန၊ ရှိ။ ပဋိသလ္လိနေန၊ ရှိ။ သုပ္ပဋ္ဌိပန္နော၊ ပ။ လောကဿာတိ၊ ဟူ၍။ [၂၁၂] ဧဝံ၊ သို့။ အရိယ-သံဃဂုဏာ၊ အရိယာဖြစ်သော သံဃာတော်၏ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော် တို့ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၁-ဤပုဒ်အဖွင့် ဋီကာအနက်-ဂီလေသေဟိ၊ တို့မှ။ အာရကတ္တာ၊ ဝေးသည်၏အဖြစ် ကြောင့်၎င်း။ အနယေ၊ စီးပွားမဲ့သော အမှုအကျင့်ဆိုးတို့ကို။ န ဣရိယနတော စ၊ မကျင့် မဖြစ်စေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အယေ၊ စီးပွားကြောင်း အကျင့်အမှုကောင်းတို့ကို။ ဣရိယနတော စ၊ ကျင့်သုံးမပြတ် ဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သဒေဝကေန၊ သော။ လောကေန၊ သည်။ သရဏန္တိ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ အရဏိယတော စ၊ ဆည်းကပ် အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အရိယော စ၊ အရိယာမည်သည် လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သံဃော စ၊ သီလအယူ တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ပေါင်းစည်းအပ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သံဃာမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့

၁၅၅။ တတ္ထ၊ ထိုသုပ္ပဋိပန္နော-အစရှိသောပါဌ်၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝေဒိတဗော၊ ၏။ သုပ္ပဋိပန္နောတိ၊ ဟူသည်ကား။ သုဠ၊ ကောင်းမွန်စွာ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်တော်မူပေ၏။ သမ္မာပဋိပဒံ၊ အရိယမဂ်ဟု ဆိုအပ်သော မဖောက်မပြန်သော အကျင့်ကောင်းကို။ အနိဝတ္တိပဋိပဒံ၊ ပဋိပက္ခဓမ္မတို့ကို တဖန်မပြန်သော သဘောရှိသည်တို့ကို ပြု၍ ပယ်စွန့်တတ်သော အကျင့်ကောင်းကို၊ ဝါ၊ ပယ်အပ်သော ပဋိပက္ခဓမ္မတို့ကို တဖန် မပြန်လွှာစေတတ်သော အကျင့်ကောင်းကို၊ ဝါ၊ တဖန် ပြန်သော်လည်း ပြန်ကျိုးမရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိလည်း တဖန် မပြန်ခြင်းသဘောရှိသော အကျင့်ကောင်းကို။ အနုလောမပဋိပဒံ၊ ရအပ်သောနိဗ္ဗာန်အား ကေသအားဖြင့် လျော်သောအကျင့်ကောင်းကို။ အပစ္စနိကပဋိပဒံ၊ ရအပ်သော နိဗ္ဗာန်အား လျော်သည်ဖြစ်၍ပင် မဆန့်ကျင်သော အကျင့်ကောင်းကို။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပဒံ၊ ရအပ်သောနိဗ္ဗာန်တရားအား သင့်လျော်သော အကျင့်ဖြစ်သော အကျင့်ကောင်းကို။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်တော်မူပေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဩဝါဒါနုသာသနိံ၊ ဩဝါဒဖြစ်သော အနုသာသနိကို။ သက္ကစ္စံ၊ ရှိသေလေးမြတ်စွာ၊ ဝါ၊ ရှိသေလေးမြတ်သည်ကို ပြု၍။ သုဏန္တိ၊ နာတတ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဝကော၊ မည်ကုန်၏။ သာဝကောနံ၊ တို့၏။ သံဃော၊ အပေါင်းတည်း။ သာဝက-သံဃော၊ အပေါင်း။ သီလဒိဋ္ဌိသာမညတာယ၊ အရိယသီလ-အရိယဒိဋ္ဌိချင်း တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ သံဃာတဘာဝံ၊ ပေါင်းစပ်ယှဉ်တွဲ အပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ အာပန္နော၊ ရောက်သော။ သာဝကသမ္ပဟော၊ သာဝကတို့၏အပေါင်းတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ချဉ်းစပ်တဲယှဉ်အပ်သော အရိယဟူသော အမည်၊ သံဃဟူသော အမည်ရှိသည်၏ အခြေကြောင့်။ အရိယသံဃော၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ အရိယာနံ၊ ယထာဝုတ္တကာရုဏကြောင့် အရိယမည်သော အရှင်တို့၏။ သံဃော၊ အပေါင်းတည်း။ အရိယသံဃော၊ အပေါင်း။ ။ ဤအနက်ကို မတ်အပ်၏။ (ပြည်)

၁- ထိုပါဌ် တို့တွင် အဖန်ဖန် ဆုတ်နစ်သည်ရှိသော် ဥပုပ္ပဋိပတ္တိ မဖြစ်ခဲ့ရကား အနိဝတ္တိပဋိပဒံ ပါဌ်ဖြင့် ဥပုပ္ပဋိပတ္တိကိုပြ၏။ ရောက်အပ်သော နိဗ္ဗာန်အားလျော်သည် ဆန့်ကျင်သည်ဖြစ်မှ ထိုပဋိပဒါသည် ဥာယဖြစ်ခြင်းကြောင့် အနုလောမပဋိပဒံ၊ အပုန်လ-ပဋိပဒံ-ပါဌ်တို့ဖြင့် ဥာယပဋိပတ္တိကိုပြ၏။ အနုတ္တဝိကဘာဝကိုပြခြင်းကြောင့် ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပဒံ-ပါဌ်ဖြင့် သာမိဓပဋိပတ္တိကိုပြ၏။ ထိုသို့ပြသဖြင့် “ဥပုပ္ပဋိပန္နော-စသော ခန့်ပုဒ်တို့သည် ခဏပုဒ်၏ပပဋိနိဒ္ဒေသတို့တည်း” ဟုပြ၏။ ထို့ကြောင့် နာတဲယှဉ်လဲ ခဏပုဒ်-တည်းတို့ နိဒ္ဒေသ။ (ပြည်)

ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ ပဋိပဒါ၊ ကို။ အဝကံ၊ နွားသေး
 ကောက်ကဲ့သို့ မကောက်သည်ဖြစ်၍။ အကုဋ္ဌိလ၊ လရေးကဲ့သို့ မကောက်
 သည်ဖြစ်၍။ အဇိမ္မာ၊ ထယ်ကိုင်ကဲ့သို့ မကောက်သည်ဖြစ်၍။ ဥဇု၊
 (မာယာသာဓဋ္ဌယုစသော ပါပဓမ္မကို ကောင်းစွာ ဖြတ်ပယ်ခြင်းကြောင့်
 နိဗ္ဗာန်ဆိုက် မျဉ်းခတ်သကဲ့သို့) ဖြောင့်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အရိယော စ၊
 ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်၍ အဋ္ဌဂီက အရိယဖြစ်ရကား။ ဉာယောတိပိ၊
 (အပဏ္ဏကဘာဝေန ဉာယတိ ကမတိ နိဗ္ဗာနံ၊ တံ ဝါ ဉာယတိ ပဋိဝိဇ္ဈိယတိ
 ဧတေန ဟူသော ဝစနတ္ထဖြင့်) ဉာယဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တနည်း
 ကား- ဥဇု စ၊ ဖြောင့်လည်းဖြောင့်၏။ အရိယော၊ စင်ကြယ်သော။
 ဉာယော စ၊ ဉာယလည်းမည်၏။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ဝဋ္ဌ-
 ဒုက္ခနိယျာနာယ၊ ၄။) အနုစ္စဝိကတ္တာ စ၊ ကား။ သာမိစိတိပိ၊
 ဟူ၍လည်း။ သင်္ခံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့။ ဂတာ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တံ၊ ထိုသမ္မာပဋိပဒါကို။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်ပေသော။ အရိယသံဃော၊ ကို။
 ဥဇုပုဋ္ဌိပန္နောတိ၊ နိဗ္ဗာန်ဆိုက် မျဉ်းခတ်သကဲ့သို့ ဖြောင့်မတ်သောအကျင့်ကို
 ကျင့်ပေသော အရှင်ဟူ၍၎င်း။ ဉာယပုဋ္ဌိပန္နောတိပိ၊ နိဗ္ဗာန်တောင်ခိုင်သို့
 သွားတတ်သောအကျင့်ကို၊ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုထိုးထွင်း၍ သိကြောင်းဖြစ်သော
 အကျင့်ကို ကျင့်ပေသော အရှင်ဟူ၍၎င်း။ သာမိစိပုဋ္ဌိပန္နောတိပိ၊
 ဝဋ္ဌ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်းငှါ သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော အကျင့်ကို
 ကျင့်ပေသော အရှင်ဟူ၍၎င်း။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ။

၁-သမ္မာပဋိပဒါ၊ အနိဝတ္တိပဋိပဒါ စသည်ကို ကျင့်သောကြောင့် သုပ္ပုဋ္ဌိပန္န မည်ခံလျှင်
 ဤပုဒ်အတွင်း၌ အလုံးစုံ ငင်ပြီးဖြစ်၍ ဥဇုပုဋ္ဌိပန္န စသည်ကို ဆိုဖွယ်မရှိပြီ၊ အဘယ်ကြောင့်
 စကားပိုမိုအောင် ဆိုရသနည်း အမေးရှိရာသောကြောင့် ထိုလိနန္တရစောဒနာကို ဖြေခြင်းငှါ
 ယသ္မာ ပန-စသည်ကိုမိန့်သော်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား...ထိုသမ္မာပဋိပဒါကို မာယာသာဓဋ္ဌယု
 စသော ပါပဓမ္မကို ဖြတ်ပယ်ခြင်းကြောင့် ဂေါမုတ္တ ဝကံ၊ စန္ဒလေခါဝကံကုဋ္ဌိလ၊ နဂံသကောဋ္ဌိ-
 ဝကံဗိမ္မ ဟူသော ဤအကောက်သုံးပါးမရှိ၍ ဥဇုဟု ခေါ်ပြန်ရကား ဥဇုပုဋ္ဌိပန္န၊ စင်ကြယ်
 သော မဇ္ဈိမပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍ မချွတ်ယှဉ်သော အကျင့်ဖြစ်ရကား “ဉာယတိ ကမတိ နိဗ္ဗာနံ၊
 တံ ဝါ ဉာယတိ ပဋိဝိဇ္ဈိယတိ ဧတေနာတိ ဉာယော” ဟူသော ဝစနတ္ထဖြင့် ဉာယဆိုပြန်၍
 ဉာယပုဋ္ဌိပန္န၊ ဝဋ္ဌ်ဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်ခြင်းငှါ အနုစ္စဝိကအနုရူပဖြစ်၍ သာမိစိ ဆိုရပြန်၍
 သာမိစိပုဋ္ဌိပန္န၊ ဤသို့ သမ္မာပဋိပဒါ တခုသည်ပင် ဥဇုဉာယ၊ သာမိစိ ဟူသော အမည်
 သုံးပါးကို မိဂေဏ်ကြောင့် ရပြန်၍ ထိုအမည်သုံးပါးရောသော ပဋိပဒါကို ကျင့်သော အရိယ
 သံဃာကို ဥဇုပုဋ္ဌိပန္န၊ ဉာယပုဋ္ဌိပန္န၊ သာမိစိပုဋ္ဌိပန္န-ဟု ဆိုသော်လည်း မပိုမလွန် ဟူသို။
 (ပြည်)

စ၊ ဆက်။ ဇေယျ၊ ဤမဂ္ဂဋ္ဌာန် ဖလဋ္ဌာန် ရှစ်ဦးတို့တွင်။ ယေ အရိယာ၊
 တို့သည်။ မဂ္ဂဋ္ဌာ၊ မဂ်၌တည်ကုန်၏။ တေ အရိယာ၊ ထိုမဂ်၌တည်သော
 အရိယာတို့သည်။ သမ္မာပဋိပတ္တိသမဂ္ဂိတာယ၊ အဋ္ဌင်္ဂိကအရိယမဂ်
 ဟူသော သမ္မာပဋိပတ်နှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုပ္ပဋိပန္နာ၊
 ကောင်းမြတ်သော သမ္မာပဋိပတ် အဋ္ဌင်္ဂိကအရိယမဂ်ကို ကျင့်ဆဲမည်
 ကုန်၏။ ယေ အရိယာ၊ တို့သည်။ ဖလဋ္ဌာ၊ ဖိုလ်၌တည်ကုန်၏။
 ဟေ အရိယာ၊ ထိုဖလဋ္ဌာန်ဖြစ်သော အရိယာတို့သည်။ သမ္မာပဋိပဒါယ၊
 အဋ္ဌင်္ဂိက အရိယမဂ်ဟူသော သမ္မာပဋိပတ်ဖြင့်။ အဓိဂန္တဗ္ဗဿ၊ ရအပ်သော
 နိဗ္ဗာန်ကို။ အဓိဂတတ္တာ၊ ရပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတိတံ၊ အတိတ်
 ဖြစ်သော။ ပဋိပဒံ၊ အဋ္ဌင်္ဂိကအရိယမဂ် သမ္မာပဋိပတ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။
 သုပ္ပဋိပန္နာ၊ ကောင်းမြတ်သော သမ္မာပဋိပတ်ကို ကျင့်ပြီး မည်ကုန်၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

အပိ စ၊ လည်း။ သွာက္ခာတေ၊ ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော။
 ဓမ္မဝိနယေ၊ ၌။ ယထာနုသိဋ္ဌံ၊ ဆုံးမတော်မူတိုင်း။ ပဋိပန္နတ္တာပိ၊ ကျင့်သည်
 ၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အပဏ္ဏကပဋိပဒံ-အဝိရဇ္ဈနကပဋိပဒံ၊ ကို။ ပဋိ-
 ပန္နတ္တာပိ၊ ကြောင့်၎င်း။ သုပ္ပဋိပန္နော၊ မည်၏။

မဇ္ဈိမာယ၊ သော။ ပဋိပဒါယ၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကို။ အန္တဒ္ဓယံ၊ ကို။ အနုပ-
 ဂမ္မ၊ ရှိ။ ပဋိပန္နတ္တာ စ၊ ကြောင့်၎င်း။ ကာယဝစီမနောဝကံကုဋ္ဌိလဇိမ္မ-
 ဒေါသပ္ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ ပဋိပန္နတ္တာ စ၊ ကြောင့်၎င်း။ ဥပပဋိ-
 ပန္နော၊ မည်၏။

နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ဉာယော၊ ဉာယဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တဒတ္တာယ၊ ထိုဉာယဟု
 ဆိုအပ်သော နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ။ ပဋိပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဉာယပုဋိပန္နော၊
 မည်၏။

ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ ပဋိပန္နာ၊ ကျင့်ကုန်သော အရှင်တို့သည်။
 သာမိစိကမ္မာရဟာ၊ သူတပါးတို့သည် ပြုအပ်သော (ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း၊
 လက်အုပ်ချီခြင်း၊ နေရာခင်းလင့်ခြင်း စသော) ရိုသေသမှုကို ထိုက်ကုန်
 သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ပဋိပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ သာမိ-
 စိပုဋိပန္နော၊ မည်ပေ၏။

၁-ပယ်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ပယ်သော။ (ပဋိပဒါယ၊ ဖြင့်။)-ဟု ပြည်မှ နိဗ္ဗေသတိုင်း၌
 ဟောစနာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

၁၅၆။ ယဒိဒန္တိ၊ ကား။ ယာနိ ဣမာနိ၊ ဤမျက်မှောက်ပြုအပ်သော အကြင်သို့သဘောရှိကုန်သော။ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနီတိ၊ ကား။ ယုဂဋ္ဌ-ဝသေန၊ အစုံဖက်တွဲသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဌမမဂ္ဂဋ္ဌော၊ ပဌမမဂ္ဂဋ္ဌပုရိသ တဦး။ ဖလဋ္ဌော၊ ပဌမ ဖလဋ္ဌပုရိသတဦး။ ဣတိ-ဣဒံ ဒွယံ၊ ဤနှစ်ဦးသည်။ ဧကံ၊ တခုသော။ ယုဂဋ္ဌံ၊ တွဲဖက်အစုံမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝံ-ဣမိနာ ပကာရေန၊ ဤအထူးဖြင့်။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ပုရိသယုဂဋ္ဌာနိ၊ ယောက်ျားမြတ် အစုံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဋ္ဌပုရိသပုဂ္ဂလာတိ၊ ကား။ ပုရိသပုဂ္ဂလဝသေန၊ ယောက်ျားပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဌမ-မဂ္ဂဋ္ဌော၊ ပဌမ မဂ္ဂဋ္ဌသည်။ ဧကော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တဦးမည်၏။ ဖလဋ္ဌော၊ ပဌမ-ဖလဋ္ဌသည်။ ဧကော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တဦးမည်၏။ ဣတိ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌေဝ၊ ရှစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ ယောက်ျားမြတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအဋ္ဌပုရိသ-ပုဂ္ဂလာဟူသောပုဒ်၌။ ပုရိသောတိ ဝါ၊ ပုရိသဟူ၍၎င်း။ ပုဂ္ဂလောတိ ဝါ၊ ပုဂ္ဂလဟူ၍၎င်း။ (စတ္တာနိ၊ ကုန်သော။) ဧတာနိ ပဒါနိ၊ ဤနှစ်ပုဒ်တို့သည်။ ဧကတ္ထာနိ၊ တူသောအနက်ရှိကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ ဧကတ္ထဖြစ်လျှင်းမှုလည်း။ ဝေနေယျ ဝသေန၊ ဝေနေယျဇ္ဈာသယ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဧတံ၊ ပုရိသပုဂ္ဂလာ ဟူသော နှစ်ပုဒ်တွဲ ဗဟုဝစနန္တပုဒ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ သေ-ဘဂဝတော သာဝကသံဃောတိ၊ ကား။ ယာနိမာနိ၊ ဤမျက်မှောက်ပြုအပ်သော အကြင်သို့ သဘောရှိကုန်သော။ [၂၁၃] ယုဂဝသေန၊ အစုံဖက်တွဲသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ၊ လေးပါးကုန်သော ယောက်ျား အစုံတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ပါဠိက္ကေတော၊ အသီး အသီး တပါး တပါး ခွဲဝေသောအားဖြင့်။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ဦးကုန်သော။ ယေ ဣမေ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ အကြင်မျက်မှောက်ဖြစ်သော ယောက်ျားပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သေ-ဧသော၊ ဤအစုံအားဖြင့် လေးပါး၊ အသီး အသီး တပါး တပါး ခွဲဝေသောအားဖြင့် ရှစ်ဦးဖြစ်သော။ သာဝကသံဃော၊ အရိယာသာဝကတို့၏ အပေါင်းဖြစ်သော သံဃာတော်သည်။ အာဟု-နေယျောတိအာဒိသု၊ တို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အာနေ-တွာ၊ အဝေးမှဆောင်၍။ ဟုနိတဗ္ဗံ၊ ပူဇော်အပ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဟုနံ၊ မည်၏။ ဒုရတောပိ၊ အဝေးမှသော်လည်း။ အာနေ-တွာ၊ ဆောင်၍။ သီလဝန္တေသု၊ သီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးလှူ

ပူဇော်အပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧတံ၊ ဤအာဟုနံ ဟူသောပုဒ်သည်။ (အာနေတွာ၊ အဝေးမှသော်လည်းဆောင်၍။ ဟုနိ-
တဗ္ဗာနံ၊ သီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပေးလှူအပ်ကုန်သော။) စတုန္တံ ပစ္စယာ-
နံ၊ တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ တံ အာဟုနံ၊ ထိုအဝေးမှသော်လည်း
ဆောင်၍လှူအပ်သော ပစ္စည်းလေးပါးကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတု၊ ခံခြင်းငှါ၊
ယုတ္တော၊ ထိုက်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ တဿ အာဟုနဿ၊ လေးပါး၏။
မဟပ္ပလကရဏတော၊ အကျိုးကြီးသည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းကြောင့်တည်း။
ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဟုနေယျော၊ မည်တော်မူ၏။ အထ ဝါ၊
ကား။ ဒုရတောပိ၊ အဝေးမှသော်လည်း။ အာဂန္တော၊ ၍။ သဗ္ဗသ-
ပတေယျမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော ဥစ္စာနှစ်ကိုလည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤအရိယသံဃာတော်
၌။ ဟုနိတဗ္ဗံ၊ ၍။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုအရိယသံဃာတော်
သည်။ အာဟဝနီယော၊ မည်၏။ (အဓိကရဏသာဓန) ဝါ၊ ကား။
သက္ကာဒိနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ ဝါ၊ တို့သည်လည်း။ အာဟဝနံ၊ ပေးလှူအပ်
ပူဇော်အပ်သောဝတ္ထုကို။ အရဟတိ၊ ၍။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။
အာဟဝနီယော၊ ၍။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ အာဟဝ-
နီယော နာမ၊ အာဟဝနီယမည်သော။ ယော အယံ အဂ္ဂိ၊ မီးသည်။
အတ္ထိ၊ ၍။ ယတ္ထ-အဂ္ဂိမ္ပိ၊ ၌။ ဟုတံ၊ ပူဇော်အပ် ပေးလှူအပ်သော
ခီရဒဓိသပ္ပိနဝနီတစသည်သည်။ မဟပ္ပလံ၊ (အာဟုနေယျဂ္ဂိ၊ ဂဟပတဂ္ဂိ၊
ဒက္ခိဏေယျဂ္ဂိတို့၌ ပူဇော်အပ်သည်ထက်) များသောအကျိုးရှိ၏။ ဣတိ၊
သို့။ တေသံ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ၊ အယူသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သတတ်။
ဟုတဿ၊ ပူဇော်ပေးလှူအပ်သော (ခီရဒဓိသပ္ပိနဝနီတစသော) အလှူ
ဝတ္ထု၏။ မဟပ္ပလတာယ၊ အကျိုးကြီးမြတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာဟ-
ဝနီယော၊ အဝေးမှသော်လည်းလာ၍ အလုံးစုံသော ဥစ္စာနှစ်ကိုပူဇော်ရာ

၁-ဤအနက်ကို အဓိကာရအားဖြင့် သိအပ်၏။ အာနေတွာ၊ ၍။ သီလဝန္တေသု၊
တို့အား။ ဒါ-တဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ စတုန္တံ ပစ္စယာနံ၊ တို့၏။ ဤသို့မူလည်း ဒါ-တဗ္ဗံ ဟူသော
ပုဒ်ကို ဆဋ္ဌိ အစွမ်းပြင့်ပြန်၍ လိုက်စေအပ်၏။ ဤသို့မဟု ယထာရုတ-ဆိုထားတိုင်း အနက်
ယူသော် အဘယ်အပြစ် ဖြစ်ရာသနည်း? အညဏာ ယေသံ ကေသဉ္စိ စတုန္တံ ပစ္စယာနံ
အာဟုနန္တိ သမညာ သိယာ။ (ပြည်)

၂-ယင်းသို့ ပုဏ္ဏားတို့ အယူရှိလျှင် သူတို့အယူသို့ပင် လိုက်ရမည်လော စုဒ္ဓိရှိရကား
ယင်းသို့ အယူရှိလျှင် တို့ကနိုင်ပြီ၊ မလိုက်လင့်ဟု “သစေ ဟုတဿ” သေည်ကိုမိန့်။ (ပြည်)

ဖြစ်သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ။ သံသောဝ၊ ငါတို့ကိုးကွယ်သော သံဃာ
သည်သာလျှင်။ အာဟဝနီယော၊ အာဟဝနီယစစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။
ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ သံသော၊ ဌိ၊ ဝါ၊ အား။ ဟုတံ ဒိန္နံ၊ သည်။ မဟပ္ပလံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ယထာဟ၊ ကား။ ယော စ၊ ပ။ ဟုတန္တံ၊ ဤ။
အာဟ၊ ပြီ။

[ယော စ ဇန္တု၊ သည်ကား။ ဝနေ၊ ဌိ။ ဝဿသတံ၊ လုံး။ အဂ္ဂိ၊
ကို။ ပရိစရေ၊ လုပ်ကျွေးပူဇော်ရာ၏။ ယော စ၊ သည်ကား။ ဧကံ၊
တပါးသော။ ဘာဝိတတ္တာနံ၊ ပွားစေအပ်ပြီးသော အရိယမဂ်စိတ်ရှိသော
ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ မုဟုတ္တမပိ၊ တဏှမျှသော်သည်။ ပူဇယေ၊ ရာ၏။ (တဿ၊
၏။) သာယေဝ ပူဇနာ၊ သည်သာလျှင်။ သေယျော၊ ဧ။ ဝဿသတံ၊
လုံး။ ယံ ဟုတံ၊ သည်။ စေ ဟောတိ၊ ဖြစ်စေကာမူ။ ဧတံ၊ သည်။
န သေယျော၊ မမြတ်။]

နိကာယန္တရေ၊ သဗ္ဗတ္ထိကဝါဒီနိကာယ်တပါး၌။ တဒေတံ-တံ ဧတံ
အာဟဝနီယောတိ ပဒံ၊ သည်။ ဣဓ၊ ဤထေရဝါဒီနိကာယ်၌။ အာဟု-
နေယျောတိ ဣမိနာ ပဒေန၊ နှင့်။ အတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ဧကံ၊ တူ၏။
ဗျဉ္ဇနတော ပန၊ ဖြင့်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအာဟဝနီယ အာဟုနေယျနှစ်ပုဒ်၌။
ကိဉ္စမတ္တမေဝ၊ စိုးစဉ်းမျှသည်သာလျှင်။ နာနံ၊ ထူး၏။ ဣတိ ဣမိနာ
ကာရဏေန၊ ဤအကြောင်းကြောင့်။ အာဟုနေယျော၊ အဝေးမှလာ၍
အလုံးစုံသောဥစ္စာနှစ်ကို ပူဇော်ပေးလှူရာမည်တော်မူ၏။

ပန၊ ပါး။ ပါဟုနေယျောတိ ဧတ္ထ၊ ဌိ။ ဒိသာဝိဒိသတော၊ အရပ်
ရှစ်မျက်နှာမှ။ အာဂတာနံ၊ ကုန်သော။ ပိယမနာပါနံ၊ ချစ်မြတ်နိုးအပ်
နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်သော။ ဉာတိမိတ္တာနံ၊ အဆွေအမျိုး ခင်ပွန်း
ကောင်းတို့၏။ အတ္ထာယ၊ ငှါ။ သက္ကာရေန၊ အကောင်းအမွန်ပြုပြင်ခြင်း
ဖြင့်။ ပဋိယတ္တံ၊ စီရင်အပ်သော။ အာဂန္တုကဒါနံ၊ ဧည့်ကောင်းတို့အား
ရည်၍ထားသောအလှူကို။ ပါဟုနံ၊ ဤ။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ တမ္ပိ၊ ထိုအာဂန္တုက
ဒါနကိုလည်း။ တထာရူပေ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ တေ ပါဟုနုကေ၊
ထိုပိယမနာပညာတိမိတ္တဖြစ်သော ဧည့်ကောင်းတို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ဤ။ သံဃ-
ဿေဝ၊ သံဃာတော်အားသာလျှင်။ ဒါတံ၊ ငှါ။ ယုတ္တံ၊ သင့်မြတ်၏။
သံသော စ၊ သည်လည်း။ ပါဟုနံ၊ ကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတံ၊ ငှါ။ ယုတ္တော၊ ဧ။

ဟိ-သတ္တံ၊ ဧ၊ သံဃသဒိသော၊ သံဃာနှင့်တူသော။ ပါဟုနကော၊
ညွှန်ကောင်း မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ ကို။ ဟိ-တံပါကဋ္ဌံ
ကရောမိ၊ အံ။ ကေဗုဒ္ဓန္တရေ စ၊ ဘုရားနှစ်ဆူတို့၏ တခုသောအကြား
သည်လည်း။ ဝိတိဝတ္ထေ၊ လွန်သည်ရှိသော်။ ဒိဿတိ၊ တွေ့မြင်ရ၏။
အဗ္ဗောကိဏ္ဏဉ္စ၊ ပဋိပက္ခတို့နှင့် မရောသည်ဖြစ်၍လည်း။ ပိယမနာပတ္တ-
ကရေဟိ၊ ချစ်အပ် နှလုံးကိုပွားစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။
ဓမ္မေဟိ၊ သီလအစရှိကုန်သော ကျေးဇူးတို့နှင့်။ သမန္တာဂတော၊ ဧ၊
ဣတိ၊ ဤသို့ အသဒိသပါဟုနကအဖြစ်ကို မှတ်အပ်၏။ ဝေ၊ သို့။ အဿ၊
ထိုသံဃာတော်အား။ ပါဟုနံ၊ (ပိယမနာပညာတိမိတ္တဖြစ်ကုန်သော) ညွှန်
ကောင်းတို့အား ရည်မှတ်၍ အကောင်းအမွန်စီရင်အပ်သော အာဂန္တုက
ဒါနကို။ ဒါတူ၊ ငှါ။ ယုတ္တံ၊ ဧ၊ (သံဃော စ၊ သည်လည်း။) ပါဟုနံ၊
ကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ၊ ခံခြင်းငှါ။ ယုတ္တော၊ ဧ၊ ဝါ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ ဣမိနာ
ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ပါဟုနေယျော၊ မည်တော်မူ၏။ ပန၊ အယူထားကို
ဆိုအံ့။ ယေသံ၊ အကြင် သဗ္ဗတ္ထိကဝါဒီ နိကာယ်တပါးတို့၏။ (ဝါဒေ၊ ဌံ။)
ပါဟဝနီယောတိ၊ ဟူသော။ ပါဠိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဧ၊ တေသံ၊ ထိုနိကာယ်
တပါးတို့၏။ ဝါဒေ၊ ဌံ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သံဃော၊ သည်။ ပုဗ္ဗကာရံ-
အဂ္ဂကိရိယံ၊ အဦးပြုခြင်းကို၊ ဝါ၊ အဦးပူဇော်လုပ်ကျွေးခြင်းကို။ အရဟတိ၊
ထိုက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗပဌမံ၊ အလုံးစုံသော ညွှန်ကောင်းတို့၏
ရှေးဦးစွာ။ အာနေတော၊ ၍။ ဧတ္ထ၊ ဤသံဃာတော်၌။ ဟုနိတဗ္ဗံ၊ ပေးလှူ
ပူဇော်အပ်၏။ ဣတိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ပါဟဝနီယော၊
မည်တော်မူ၏။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗပ္ပကာရေန၊ (အာဒရဂါရဝဗဟုမာန
စသည်လည်းဖြစ်သော ဒေယုဓမ္မကို သက္ကစ္စကရဏ စသည်လည်းဖြစ်သော)
ခပ်သိမ်းသော အပြားဖြင့်။ အာဟဝနံ၊ ဆောင်ယူ၍ ပူဇော်အပ်သော
ဝတ္ထုကို။ (သံဃော၊ သည်။) အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။
ပါဟဝနီယော၊ ဧ၊ သွာယံ ပါဟဝနီယသဒ္ဓေါ၊ ကို။ ဣမ၊ ဤ ထေရဝါဒီ

၁-ဇွေးဝိကပ်၌ ပ-သဒ္ဓါသည် ပကဋ္ဌဒ္ဓရဟော၊ အာ-သဒ္ဓါသည် အာဂတတ္ထဖြစ်၍
ဒူရတောပိ ဒိသာငိဒိသတော အာဂတာနံ ပိယမနာပါနံ ဉာတိမိတ္တာနံ ဟုနိတဗ္ဗံ ဒါတဗ္ဗန္တံ
ပါဟုနံ-ပြု။ ယဓမ္မ ပ-၏သမိပတ္တစသော၊ အာ-၏အာဟဝနစသော အနက်ကို တသီးကြုံလို
သည်ဖြစ်၍ “သဗ္ဗပဌမံ အာနေတော” စသည်ကိုခိုနှ်။ (ပြည်)

နိကာယ်၌။ တေနေဝ အတ္ထေန၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကြောင့်လျှင်။
(ပရိယာယဘာဝေန၊ ဖြင့်။) ပါဟုနေယျောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ပရလောကံ၊ တမလွန်လောကကို။ သဒ္ဓဟိတော၊ ယုံကြည်
၍။ ဒါတဗ္ဗဒါနံ၊ ပေးလှူအပ်သော အလှူဝတ္ထုကို။ ဒက္ခိဏာတိ၊ ဟူ၍။
ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ကံ ဒက္ခိဏံ၊ ကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဒက္ခိဏာယ၊
အား။ ဟိတော၊ လျော်သည်တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နံ ဒက္ခိဏံ၊ ကို။
မဟပ္ပလကရဏတာယ၊ အကျိုးကြီးသည်ကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။
ဝိသောဓေတိ၊ သုတ်သင်နိုင်ပေ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒက္ခိဏံ အရဟတိ၊
၏။ ဒက္ခိဏာယ ဝါ၊ အားမူလည်း။ ဟိတော၊ လျော်၏။) ဣတိ-တသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဒက္ခိဏေယျော၊ မည်၏။

[၂၁၄] ဥဘော ဟတ္ထေ၊ လက်နှစ်ဖက်တို့ကို။ သိရသ္မိံ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌ-
ပေတော၊ ၍။ သဗ္ဗလောကေန၊ အလုံးစုံသော လောက(သတ္တဝါအပေါင်း)
သည်။ ကယိရမာနံ၊ သော။ အဉ္ဇလိကမ္ပံ၊ ကို။ အရဟတိ၊ ၏။ ဣတိ-
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဉ္ဇလိကရဏိယော၊ မည်၏။

အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သဗ္ဗလောကဿ၊
အလုံးစုံသော လောက၏။ အသဒိသံ၊ အတူမရှိသော။ ပုညဝိရူဟနဋ္ဌာနံ၊
စိုက်ပျိုးကြဲမြှုပ်အပ်သော ကုသိုလ်မျိုးတို့၏ ပေါက်ပွားစည်ပင်ရာဌာနသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ ရညော ဝါ၊ ၏၎င်း။ အမစ္စဿ
ဝါ၊ ၏၎င်း။ သာလီနံ ဝါ၊ တို့၏၎င်း။ ယဝါနံ ဝါ၊ တို့၏၎င်း။ ဝိရူဟနဋ္ဌာနံ၊
ပေါက်ရောက်စည်ပင်ရာ လယ်မြေအရပ်ကို။ ရညော၊ ၏။ သာလိခေတ္တံ၊
သလေးခင်း။ ရညော၊ ၏။ ယဝခေတ္တံ၊ မုယောခင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ
ယထာ၊ သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သံဃော၊ ကို။ သဗ္ဗလောကဿ၊ ၏။ ပုညာနံ၊
စိုက်ပျိုးအပ်သော ကုသိုလ်မျိုးတို့၏။ ဝိရူဟနဋ္ဌာနံ၊ ပေါက်ပွားစည်ပင်ရာ

၁-အလှူဒါန အကျိုးကြီးစေသည်ကိုပင် သုတ်သင်သည် စင်ကြယ်စေသည်ဟု ဆို
သည်။ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ...ကြွေးမြီ စသော စီးပွားရေးကိစ္စကို များစွာသော အတိုး
အမြတ်ရစေခြင်းဖြင့် သုတ်သင်စင်ကြယ်စေသည်ဟု ဆိုရသကဲ့သို့တည်း။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌
“ယထာ ဥဒ္ဓါရာဒိ ဝိပုလုဒြိယလာဘေန ဝိသောဓိတံ နာမ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဒက္ခိဏာဝိပုလဖလ-
တာယာတံ ဝုတ္တံ မဟပ္ပလကရဏတာယ ဝိသောဓေတိတံ” ဟု မိန့်ဆို၏။ မြန်မာမူ၌ ဥဒ္ဓါရာဒိ
အရာတွင် ဥဋ္ဌာရာတိဟု ပျက်လျက်ရှိသည်။ ဥဒ္ဓါရာဒိ-ဟု ရှိသော သိဟိန္ဒူမူသာ သင့်သည်။
(ဆ-သံ-သော)

နိဒ္ဒေသ]

၃-သံဃာနုဿတိကဏ္ဍ (၂၁၄-၁၈)

၈၃

လယ်တာမြေကောင်းဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ ဧ၊ ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ၊ သံဃံ၊ ကိ၊
 နိဿာယ၊ ဤ။ လောကဿ၊ အလုံးစုံသော လောက၏။ နာနပ္ပကာရဟိတ-
 သုခသံဝတ္တနိကာနိ၊ အထူးထူးအပြားပြားသော စီးပွားချမ်းသာကို ဖြစ်စေ
 တတ်ကုန်သော။ ပုညာနိ၊ စိုက်ပျိုးအပ်ကုန်သော ကုသိုလ်မျိုးတို့သည်။
 ဝိရူဟန္တိ၊ ပေါက်ပွားစည်ပင်တတ်ကုန်၏။ တဿ၊ ကြောင့်။ သံဃော၊
 သည်။ လောကဿ၊ လောက၏။ အနုတ္တရံ-အသဒိသံ၊ သော။ ပုညက္ခေတ္တံ၊
 ကောင်းမှုအခင်း သန့်ရှင်းပေါင်းမြက် ခွန်ထွက်သန်သန် လယ်ကောင်း
 မှန်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ ဣတိ၊ ဤရှေ့အပြီးတည်း။

၁၅၇။ ဧဝံ ဣမိနာ ပကာရေန၊ ဖြင့်။ သုပ္ပဋိပန္နတာဒိတေဒေ၊
 သုပ္ပဋိပန္နတာစသည် အပြားရှိကုန်သော။ သံဃဂုဏေ၊ သံဃဂုဏ်တော်
 တို့ကို။ အနုဿရတော၊ ယောဂီအား။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုသံဃဂုဏ်တော်
 တို့ကို အောက်မေ့သောအခါ၌။ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။
 နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဒေါသပရိယုဋ္ဌိတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊
 မဖြစ်။ မောဟပရိယုဋ္ဌိတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မိံ
 သမယေ၊ ၌။ သံဃံ၊ သံဃဂုဏ်တော်ကို။ အာရဗ္ဘံ၊ ၍။ အဿ၊ ထိုယော-
 ဂီအား။ ဥဇ္ဇဂတမေဝ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ ဣတိ၊ သို့။
 ပုရိမနယေနေဝ၊ လျှင်။ ဝိက္ခမ္ဘိတနီဝရဏဿ၊ ယောဂီအား။ ဧကက္ခဏေ၊
 ၌။ ဈာနဂီနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ ဖြစ်သော်လည်း။
 သံဃဂုဏာနံ၊ တို့၏။ ဂမ္ဘီရတာယ ဝါ၊ ကြောင့်၎င်း။ နာနပ္ပကာရဂုဏာနု-
 ယရဏာဓိမုတ္တတာယ ဝါ၊ ကြောင့်၎င်း။ အပ္ပနံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တာ၊ ၍။
 ဥပစာရပတ္တမေဝ၊ သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဈာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။
 တဒေတံ-တံ ဧတံ ဈာနံ၊ သည်။ သံဃဂုဏာနုဿရဏဝသေန၊ ဖြင့်။
 ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ သံဃာနုဿတိစေတ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ခံ၊ သို့။
 ဂစ္ဆတိ၊ ဧ။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣမံ သံဃာနုဿတိံ၊ ကိ၊ အနုယုတ္တော၊ သော။
 ဘိက္ခု၊ သည်။ သံဃော၊ ၌။ သဂါရဝေါ၊ သည်။ သပ္ပတိဿော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ဧ။ သဒ္ဓါဒိဝေပုလ္လံ၊ သဒ္ဓါစသည် ပြန့်ပြောပေါများသည်၏
 အဖြစ်ကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ဧ။ ပီတိပါမောဇ္ဇဗဟုလော၊ သည်။ ဘယဘေရဇ-
 သဟော၊ သည်။ ဒုက္ခာဓိဝါသနသမတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

သံဃေန၊ နှင့်။ သံဝါသသည်၊ ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ၏။ သံဃဂုဏာနုဿ-
တိယာ၊ သည်။ အဇ္ဈာဝုတ္တဉ္စ၊ စွဲနေကိန်းအောင်းရာလည်း ဖြစ်သော။
အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ သရီရံ၊ သည်။ သန္နိပတိတသံဃံ၊ အညီအညွတ်
စည်းဝေးအပ်သော သံဃာတော်ရှိသော။ ဥပေါသထာဂါရံ ဣဝ၊ ဥပုသ်
အိမ်ကဲ့သို့။ ပူဇာရဟံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သံဃဂုဏာဓိဂမာယ၊ ငှါ။
စိတ္တံ၊ သည်။ နမတိ၊ ၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဝီတိက္ကမိတဗ္ဗဝတ္ထုသမာ-
ယောဂေ၊ လွန်ကျူးအပ်သော ဝတ္ထုနှင့်တွေ့လတ်သော်။ အဿ၊ ၏။
သမ္မုခါ၊ မျက်မှောက်၌။ သံဃံ၊ ကို။ ပဿတော ဝိယ၊ မြင်ရတိသကဲ့သို့။
ဟိရောတ္တပ္ပံ၊ သည်။ ပစ္စုပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဥတ္တရိ၊ ကို။ အပ္ပဋ္ဌိဝိဇ္ဈန္တော ပန၊
သော်လည်း။ သုဂတိပရာယနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုမေဓသော၊ သည်။ ဧဝံမဟာနုဘာဝါယ၊
ဤဆိုအပ်ပြီးသောအပြားဖြင့် (နိဝရဏကိုခွါခြင်းစသည်၌ စွမ်းနိုင်သော
သံဃာတော်၌ ရှိသေခြင်းစသည်၏ အကြောင်းလည်းဖြစ်သော) ကြီးမား
သောအာနုဘော်နှင့် ပြည့်စုံသော။ သံဃာနုဿတိယာ၊ ၌။ သဒါ၊ အခါ
ခပ်သိမ်း။ အပ္ပမာဒံ၊ ကို။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။ ကယိရာထ-ကရေယျ၊ ၏။
ဣတိ၊ ဤရွှေစကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣဒံ၊ ကား။ သံဃာနုဿတိယံ၊ ၌။ ဝိတ္တာရကထာမုခံ၊ အကျယ်
ဖြစ်သော စကားအမြောက်တည်း။

၄-သီလာနုဿတိကထာ

[၂၁၅] ၁၅၈။ ပန၊ တစ်ပါး။ သီလာနုဿတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတုကာ-
မေန၊ သည်။ ရဟောဂတေန၊ ၍။ ပဋိသလ္လိနေန၊ ၍။ မေ၊ ၏။ သီလာနိ၊
တို့သည်။ အဟော ဝတ၊ ဩော်ကောင်းစွာ။ အဇ္ဈောနိ၊ မကျိုးပေကုန်။
(တနည်း) အဟော ဝတ အဇ္ဈောနိ၊ ဩော်မကျိုးပဲရှိပေကုန်စွာ။ အဟော

၁-အဇ္ဈာဝုတ္တဉ္စ-၌ စ-သဒ္ဓါသည် ဝါကျသမုဇည်း ဝါကျာရမ္ဘဇောတကသင့်၏။
ထို့ကြောင့် အဇ္ဈာဝုတ္တံ၊ သော။ အဿ၊ ၏။ သရီရံ စ၊ သည်လည်း-ဟု ယောနောသင့်၏။
ဤ၌ သရီရံ-နောင် ပိ-မရှိသကဲ့သို့ ရှေးအနုဿတိကထာ ၂-ပါးတို့၌လည်း ပိ-သဒ္ဓါ မရှိခြင်း
က သာ၍သင့်မြတ်ပေသည်။ (ဆ-သံ-သော)

ဝတ အတ္ထိဒ္ဓါနိ၊ ဩဝံမပေါက်ပေကုန်။ အဟော ဝတ အသဗလာနိ၊ ဩဝံ
မကျားပေကုန်။ အဟော ဝတ အကမ္မာသာနိ၊ ဩဝံမပြောက်ပေကုန်။
အဟော ဝတ ဘုဇိဿာနိ၊ ဩဝံတဏှာ၏ကျွန်အဖြစ်မှ တော်လှန်ပေကုန်
၏။ အဟော ဝတ ဝိညုပ္ပသတ္တာနိ၊ ဩဝံပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းထိုက်ပေကုန်၏။
အဟော ဝတ အပရာမဋ္ဌာနိ၊ ဩဝံတဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် မသုံးသပ်အပ်ပေ
ကုန်။ အဟော ဝတ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ၊ ဩဝံဥပစာရအပ္ပနာစသော
သမာဓိကိုဖြစ်စေနိုင်ပေကုန်စွ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အခဏ္ဍတာဒိဂုဏဝသေန၊
မကျိုးသည်၏အဖြစ်စသော ကျေးဇူး၏အစွမ်းဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။
သီလာနိ၊ တို့ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ တာနိ စ၊ တိုသီလတို့ကိုလည်း။
ဂဟဋ္ဌေန၊ သည်။ ဂဟဋ္ဌသီလာနိ၊ တို့ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။
ပဗ္ဗဇိတေန၊ သည်။ ပဗ္ဗဇိတသီလာနိ၊ တို့ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ဂဟဋ္ဌသီလာနိ ဝါ၊ တို့သည်မူလည်း။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်။ ပဗ္ဗဇိတ-
သီလာနိ ဝါ၊ တို့သည်မူလည်း။ ဟောန္တု၊ ကုန်။ ယေသံ သီလာနံ၊ တို့၏။
အာဒိမ္မိ ဝါ၊ ဌိ၎င်း။ အန္တေ ဝါ၊ ဌိ၎င်း။ ဧကမ္မိ၊ တခုသောသီလသည်လည်း။
န ဘိန္နံ၊ မပျက်။ တာနိ သီလာနိ၊ တို့သည်။ ပရိယန္တေ၊ အနံစွန်း
အမြိတ်စွန်း၌။ ဆိန္နသာဋကော ဝိယ၊ ပြတ်သောအဝတ်ကဲ့သို့။ ခဏ္ဍာနိ၊
ကျိုးပြတ်ကုန်သည်။ န ဟောန္တု၊ ကုန်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အခဏ္ဍာနိ၊
မကျိုးမပြတ်သည်မည်ကုန်၏။ ယေသံ သီလာနံ၊ တို့၏။ ဝေမဇ္ဈေ၊ ၌။
ဧကမ္မိ၊ သည်လည်း။ န ဘိန္နံ၊ မပျက်။ တာနိ သီလာနိ၊ တို့သည်။ မဇ္ဈေ၊
၌။ ဝိနိဝိဒ္ဓသာဋကော ဝိယ၊ ထုတ်ခြင်းလျှင် ပေါက်သောပုဆိုးကဲ့သို့။
ဆိဒ္ဓါနိ၊ ပေါက်ကုန်သည်။ ဝါ၊ အပေါက်ရှိကုန်သည်။ န ဟောန္တု၊ ကုန်။
ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထိဒ္ဓါနိ၊ မည်ကုန်၏။ ယေသံ သီလာနံ၊ တို့၏။
ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဒေ ဝါ၊ နှစ်ပါးသော သီလတို့သည်၎င်း။
တိဏိ ဝါ၊ သုံးပါးသောသီလတို့သည်၎င်း။ န ဘိန္နာနိ၊ ကုန်။ တာနိ
သီလာနိ၊ တို့သည်။ ပိဋိယာ ဝါ၊ ဌိ၎င်း။ ကုဗ္ဗိယာ ဝါ၊ ဌိ၎င်း။ ဥဋ္ဌိတေန၊
ရောက်သော။ ဒိဃဝဇ္ဇာဒိသဏ္ဌာနေန၊ အစင်းအစင်း အကွက်အကွက်
အစရှိသော သဏ္ဌာန်ရှိသော။ ဝိသတာဂဝဇ္ဇောန၊ မတူသောအဆင်း
အားဖြင့်။ ကာဠရတ္တာဒိနံ၊ မည်းသောအဆင်း နီသောအဆင်းအစရှိသည်
တို့ကွင်း။ အညတရာသရိရဝဏ္ဏာ၊ တပါးပါးသော ကိုယ်အဆင်းရှိသော

ဂါဝီ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သဗလ္လနိ၊ ကြောင်ကျားကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။
 ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသဗလ္လနိ၊ မကြောင်မကျားသည်မည်ကုန်၏။
 ယာနိ သီလနိ၊ တို့သည်။ အန္တရန္တရာ၊ ခွံ။ န ဘိန္နာနိ၊ ကုန်။ တာနိ
 သီလနိ၊ တို့သည်။ ဝိသဘာဂဗိန္နုဝိစိတြာ၊ သဘောမတူသော အပေါက်
 အပေါက် အဆင်းတို့ဖြင့် ပြောက်သော။ ဂါဝီ ဝိယ၊ သို့။ ကမ္မာသာနိ၊
 ပြောက်ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အကမ္မာ-
 သာနိ၊ မပြောက်သည်မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ အဝိသေသေန၊ သာမည
 အားဖြင့်။ သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံသောသီလတို့သည်လည်း။ သတ္တဝိဇေန၊
 သော။ မေတ္တနသံယောဂေန၊ သည်၎င်း။ ကောဓုပနာဟာဒီဟိ၊ ကောဓ
 ဥပနာဟအစရှိကုန်သော။ ပါပဓမ္မေဟိ ဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ အနုပဟတတ္တာ၊
 မဖျက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အခဏ္ဍာနိ၊ မည်ကုန်၏။ အစ္စိဒ္ဓါနိ၊
 မည်ကုန်၏။ အသဗလ္လနိ၊ မည်ကုန်၏။ အကမ္မာသာနိ၊ မည်ကုန်၏။
 တာနိယေဝ- အခဏ္ဍတာဒိဂုဏာနိ သီလနိ၊ တို့သည်ပင်လျှင်။ တဏှာ-
 ဒါသဗျတော၊ တဏှာ၏ကျွန်အဖြစ်မှ။ မောစေတှာ၊ လွတ်စေ၍။ ဘုဇိဿ-
 ဘာဝကရဏေန၊ တော်လှန်သည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းဖြင့်။ ဘုဇိဿာနိ၊
 တော်လှန်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓါဒီဟိ၊ ဘုရားအစရှိကုန်သော။
 ဝိညဟိ၊ တို့သည်။ ပသတ္တတ္တာ၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 ဝိညပ္ပသတ္တာနိ၊ မည်ကုန်၏။ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ၊ တို့သည်။ အပရာမဋ္ဌတ္တာယ၊
 မဖျက်ဆီးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ငါ၊ ကား။ အယံ၊ ဤသည်ကား။
 တေ၊ ၏။ သီလေသု၊ တို့၌။ ဒေါသော၊ တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ကေနစိ၊
 သည်။ ပရာမဋ္ဌါ-အနုဒ္ဓံသေတုံ၊ စုပ်စွဲဖျက်ဆီးခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေ-
 ယုတာယ၊ ကြောင့်။ အပရာမဋ္ဌာနိ၊ မစုပ်စွဲအပ်သည်မည်ကုန်၏။
 ဥပစာရသမာဓိံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ အပ္ပနာသမာဓိံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ သံဝတ္ထေန္တိ၊
 ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ အထ ဝါ ပန၊ ကား။ မဂ္ဂသမာဓိဉ္စ၊ မဂ် သမာဓိ

၁-ဝိဝဇ္ဇုပနိဿယ အဖြစ်သို့ ရောက်စေအပ်သော သီလသည် သီလသမဂ္ဂီပုဂ္ဂိုလ်ကို
 တဏှာဒါသအဖြစ်မှ လွတ်စေ၍ ထိုသို့လွတ်စေသောကြောင့် သီလသမဂ္ဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်
 မိမိနှင့်သာ စပ်သည်ဖြစ်၍ မိမိအာဏာသာ အာဏာရှိသည်ဖြစ်၍ တော်လှန်သည်မည်၏။
 ထိုသို့တံသမဂ္ဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ တော်လှန်ခြင်းကို ပြုတတ်သောကြောင့် သီလကို ဘုဇိဿ ဆိုရ
 သည်ဟူလို။ (ပြည်)

ကို၎င်း။ ဖလသမာဓိဉ္စာပိ၊ ကို၎င်း။ သံဝတ္ထန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊
ကြောင့်။ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ၊ သမာဓိကိုဖြစ်စေတတ်သည်မည်ကုန်၏။

၁၅၉။ ဧဝံ၊ သို့။ အဓဏ္ဍတာဒိဂုဏဝသေန၊ အဓဏ္ဍတာအစရှိသော
ကျေးဇူး၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္တနော သီလာနိ၊ တို့ကို။ အနုဿရတော၊
သော။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ တသ္မိံ သမယော၊ ဌိ။ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ၊
သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဒေါသ။ ပ။ မောဟပရိ-
ယုဋ္ဌိတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မိံ သမယော၊ ဌိ။
သီလံ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။ အဿ၊ အား။ ဥဇုဂတမေဝ၊ သော။ စိတ္တံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပုရိမနယေနော၊ လျှင်။ ဝိက္ခမ္ဘိတ-
နီဝရဏဿ၊ အား။ ဧကက္ခဏေ၊ ဌိ။ ဈာနင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ သီလဂုဏာနိ၊ တို့၏။ ဂမ္ဘီရတာယ ဝါ၊
ကြောင့်၎င်း။ ပ။ [၂၁၆] သီလာနုဿတိစေတ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ခံ၊
သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။

ပန၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဣမဉ္စ သီလာနုဿတိံ၊ ကိုလည်း။ အနု-
ယုတ္တော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သိက္ခာယ၊ သိက္ခာ၌။ သဂါရဝေါ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဘာဂဝုတ္တိ၊ (ပြည့်စုံသော သီလရှိသောသူတို့နှင့်)
တူသော အသက်မွေးခြင်းရှိသည်။ ဝါ၊ သိက္ခာအားဖြင့်တူသော အခြင်း
ရှိသည်။ ပဋိသန္ဓာရေ၊ ဓမ္မပဋိသန္ဓာရ၊ အာမိသပဋိသန္ဓာရ၌။ အပ္ပမတ္တော၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတ္တာနုဝါဒါဒိဘယဝိရဟိတော၊ အတ္တာနုဝါဒဘယ
စသည်တို့မှ ကင်းလွတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဏုမတ္တေသု၊ ပရမာဏုမ္မ
အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဝဇ္ဇေသု၊ (အသဉ္စိစ္စအာပန္န သေခံယ အကု-
သလစိတ္တုပ္ပါဒ စသည်အပြား ရှိကုန်သော) အပြစ်သေးတို့ကိုသော်လည်း။
ဘယဒဿာဝိ၊ တေးကြီးရန်ကြီးဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ အဏုမတ္တေသု-
အဏုမတ္တံ၊ ပရမာဏုမ္မ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဝဇ္ဇေသု-ဝဇ္ဇေမိ၊ သဗ္ဗလဟုက

၁-သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ-ကား အဋ္ဌကထာအလို အနိယ-ပစ္စည်း၊ ယ-ကို က-ဆေး
သည်။ ဋီကာအလိုကား သမာဓိသံဝတ္တနံ ပယောဇနံ ဣမေသန္တိ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ-ဟု
တခွိတ်ကြံ၍ ဣက-ပစ္စည်းရောက်သတည်း။ (ပြည်)

၂-တော်အမျိုးကွဲသော်လည်း ဘိလဝန္တရောင် သီလဟူ၍ အသက်ပေးခြင်း ခံနိုင်သလို
ကုလိ။ (ဆ-သံ-သော)

ဒုပ္ပာသိတဗျူဟာသိသလည်း။ ဘယဒဿာဝိ-ဘယဒဿနသီလော၊ ပါရာ-
ဇိကရည်တူ ဘေးကြီးပြု၍ ရှုခြင်းသဘော အလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊
၏။ပ။ သုဂတိပရာယနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုမေဓသော၊ သည်။ ဧဝံမဟာနုဘာဝါယ၊
သော။ သီလနုဿတိယာ၊ ဌှိ။ သဒါ၊ သိမ်း။ အပ္ပမာဒံ၊ ကို။ ဟဝေ၊
စင်စစ်။ ကယိရာထ-ကရေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရှေ့အပြီးတည်း။

ဣဒံ၊ သည်။ သီလနုဿတိယံ၊ ဌှိ။ ဝိတ္ထာရကထာမုခံ၊ တည်း။

၅-စာဂါနုဿတိကထာ

၁၆၀။ ပန၊ ပါး။ စာဂါနုဿတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ သည်။
ပကတိယာ-သဘာဝေန၊ ဖြင့်။ စာဂါဓိမုတ္တေန၊ ဒေယျဓမ္မကို စွန့်ကြဲခြင်း၌
ညွတ်သောစိတ်ရှိသည်။ (ပကတိယာ၊ ဖြင့်။) နိစ္စပ္ပဝတ္ထဒါနသံဝိဘာဂေန၊
အမြဲဖြစ်သော (သုတပါးအလို့ငှါ စီရင်အပ်သည်ကို) ပေးလှူခြင်း၊ (မိမိ
သုံးဆောင်ဖို့မှ) ခွဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်းရှိသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အထ ဝါပန၊
ကား။ ဘာဝနံ၊ ကို။ အာရတန္တေန၊ အားထုတ်သော ယောဂီသည်။
ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဣတော၊ ဤနေ့မှ။ ပတုတိ၊ ၍။ ပဋိဂ္ဂါဟကေ၊
တောင်းခံတတ်သောသူသည်။ သတိ၊ သော်။ အန္တမသော၊ ဖြင့်။ ကော-
လောပမတ္တမ္ပိ၊ တလုပ်မျှသော်လည်း။ ဒါနံ၊ ဒါတဗ္ဗဝတ္ထုကို။ အဒတော၊
၍။ န ဘုဒ္ဓိဿာမိ၊ မစားအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သမာဒါနံ၊ အလှူကို
ဆောက်တည်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ လှူအံ့ယု ဆောက်တည်ခြင်းကို။ ကတော၊ ၍။
တံ ဒိဝသံ၊ ထိုဘာဝနာကို အားထုတ်အံ့သောနေ့၌။ ဂုဏဝိသိဋ္ဌေသု၊
ဂုဏ်ကျေးဇူးအားဖြင့် ထူးမြတ်ကုန်သော။ ပဋိဂ္ဂါဟကေသု၊ အလှူခံ
ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ယထာသတ္တိ၊ သတ္တိအလျောက်။ ယထာဗလံ၊ အား
အလျောက်။ သံဝိဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ဒါနံ၊ ဒါတဗ္ဗဝတ္ထုကို။ ဒတော၊ လှူ၍။
ဝါ၊ ဒါနံ၊ ဒါနစေတနာကို။ ဒတော-သောဓေတော၊ ဖြစ်စေ၍။ တတ္ထ တသ္မိံ
ဒါနေ၊ ဌှိ။ နိမိတ္တံ၊ ပရိစ္စာဂစေတနာ၏ဖြစ်သော အခြင်းအရာ အမှတ်
နိမိတ်ကို။ ဂဏှိတော-သလ္လက္ခေတော၊ မှတ်သား၍။ ရဟောဂတေန၊ လျက်။
ပဋိသလ္လိနေန၊ ၍။ (ဒါယကဿ၊ အလှူရှင်၏။ အာယုဝဏ္ဏသုခဗလပဋိ-
ဘာနာဒယော စ၊ ပဋိဘာနစသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပိယဘာဝါ-

ဒယော စ၊ စသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ယေ ဣမေ လာဘာ၊ ဤသို့ပြအပ်
 ပြီးသော အကြင်လာဘ်တို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သံဝဏ္ဏိတာ၊ ဟောကြား
 အပ်ကုန်ပြီ။) တေ လာဘာ၊ ထိုလာဘ်မှန်တို့သည်။ ဝတ၊ စစ်။ မယံ
 ဘာဂိနော၊ ငါ့ဖို့တို့တည်း။ (ယံ ဣဒံ သာသနံ၊ ဤသို့ အံ့ဖွယ်ရှစ်ပါးနှင့်
 ပြည့်စုံသော အကြင်သာသနာတော်ကို။ ဝါ၊ ကား။ ယံ ဣဒံ မနုဿတ္တံ၊
 ဤအမျိုးကောင်းသော အကြင်လူအဖြစ်ကို။ မယာ၊ သည်။ လဒ္ဓံ၊
 ရပေပြီ။) တံ၊ ထိုရမိသော သာသနာ၊ ရမိသော လူ့အဖြစ်သည်။ ဝတ၊
 စစ်။ မေ၊ အား။ သုလဒ္ဓံ၊ ရတော်ပေစွ။ (တနည်း) မေ၊ အား။
 ဝတ သုလဒ္ဓံ၊ တကယ်ရတော်ပေစွ။ ကသ္မာ၊ ကား။ ယော အဟံ၊ အကြင်
 ငါသည်။ မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတာယ၊ ဝန်တိုခြင်းဟူသော အညစ်အကြေး
 သည် နှိပ်စက်အပ်သော၊ ဝါ၊ ဝန်တိုခြင်းသည်၎င်း၊ လောဘစသော
 အညစ် အကြေးသည်၎င်း နှိပ်စက်အပ်သော။ ပဇာယ၊ (ပုလု
 ကွေးလွေး ကံပေးသည့်အလျောက် ဖြစ်ကြသော) သတ္တဝါအပေါင်း
 ထဲ၌။ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ၊ ကင်းသော အညစ်အကြေး၊
 ကင်းသော ဝန်တိုခြင်းရှိသောစိတ်ဖြင့် ။ ဝိဟရာမိ၊ နေရပေ၏။ မုတ္တ-
 စာဂေါ၊ မငဲ့မကွက် လွတ်လွတ်ကြီး စွန့်ကြဲခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ပယတပါဏိ၊
 စင်စွာဆေးအပ်ပြီးသော လက်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝေါဿဂ္ဂရတော၊ စွန့်ကြဲ
 ခြင်း၌ မွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍။ ယာစယောဂေါ၊ (တောင်း တိုင်းပေးရကား)
 တောင်းခြင်းငှါ သင့်သည်ဖြစ်၍။ ဒါနသံဝိဘာဂရတော၊ လှူအံ့ဟု စီရင်
 အပ်သည်ကို ပေးလှူခြင်း၊ ကိုယ်သုံးဆောင်ဖို့မှ ခွဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်း၌ မွေ့
 လျော်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရာမိ၊ နေရပေ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝဒါမိ၊
 တကယ်ရတော်ပေစွဟု ငါဆိုသတည်း။) ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ ဝိဂတမလ-
 မစ္ဆေရတာဒိဂုဏဝသေန၊ ကင်းပြီးသော ရာဂစသောမလ၊ ဝန်တိုခြင်း
 ဟူဘော မစ္ဆေရရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသောကျေးဇူး၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
 အတ္တနော၊ ၏။ စာဂေါ၊ ကို။ အနုဿရိတဗျော၊ အပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိ၌။ လာဘာ ဝတ မေတိ၊ ကား။ လာဘာ၊ ဘုရား ဟော
 ကြားအပ်သော လာဘ်ကြီးတို့သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ မယံ၊ ၏။ ဘာဂိနော၊

အဖို့တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (တနည်း) မယံ၊ အား။ ဘာဂိနော၊
ကပ်ရောက်လာကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်လတံ။ အာယံ ခေါ ပန။ပ။
မာနုဿ ဝါတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဒဒံ။ပ။ ဗဟူ ဣတိ စ၊ ၍၎င်း။ ဒဒမာ-
နော။ပ။မံ ဣတိ စ၊ ၍၎င်း။ ဝေမာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ နယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။
အာယုဝဏ္ဏသုခဗလပဋိဘာနာဒယော စ၊ အစရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။
ပိယဘာဝါဒယော စ၊ အစရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဒါယကဿ၊ ၏။
ယေ ဣမေ လာဘာ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော အကြင်လာဘ်
တို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သံဝဏ္ဏိတာ-ပကိတ္တိတာ၊ ပြီ။ တေ လာဘာ၊
ထိုမြတ်စွာဘုရား ဟောထားတိုင်းသော လာဘ်ကြီးတို့သည်။ အဝဿံ၊
မချွတ်မလွှဲ။ မယံ ဘာဂိနော၊ ငါဖို့တို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်လတံ။
(တနည်း) မယံ၊ အား။ ဘာဂိနော၊ ကပ်ရောက်လာကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊
ကုန်လတံ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

[ခေါ ပန၊ စင်စစ်။ အာယံ၊ အသက်ကို။ ဒတော၊ ၍။ ဒိဗ္ဗဿ ဝါ။ နတ်၌
မူလည်းဖြစ်သော။ မာနုဿ ဝါ၊ လူ၌မူလည်းဖြစ်သော။ အာယုဿ၊ ၏။
ဘာဂီ၊ အဖို့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒဒံ-ဒဒန္တော၊ လှူတတ်သောသူသည်။
ပိယော၊ ချစ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နံ၊ ထိုအလှူရှင်ကို။ ဗဟူ
တို့သည်။ ဘန္တိ၊ ဆည်းကပ်ကုန်၏။ ဒဒမာနော၊ ပေးလှူတတ်သောသူ
သည်။ ပိယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သတံ-သာဓုနံ ဗောဓိသတ္တာနံ၊
တို့၏။ ဓမ္မံ-ပဝေဏိံ၊ အစဉ်တိုးတမ်းသို့။ အနုက္ကမံ-အနုက္ကမန္တော၊ သြက္က-
မန္တော၊ သက်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ အနုက္ကမံ-အနုက္ကမန္တော၊ အဝေါက္ကမန္တော၊
မလွဲမဖယ်သည်ဖြစ်၍။]

သုလဒ္ဓံ ဝတ မေတိ၊ ကား။ မယာ၊ သည်။ ယံ ဣဒံ သာသနံ၊ ဤသို့
အံ့ဖွယ် ရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော အကြင်သာသနာတော်ကို။ ဝါ၊ ကား။
ယံ ဣဒံ မနုဿတ္တံ၊ ဤအမျိုးကောင်းသော အကြင်လူအဖြစ်ကို။ လဒ္ဓံ၊
ရပေပြီ။ တံ၊ ထိုရမိသောသာသနာ၊ ရမိသောလူ အဖြစ်သည်။ ဝတ၊ စစ်။
မေ၊ အား။ သုလဒ္ဓံ၊ ရတော်ပေစွ။ [၂၁၇] ကသ္မာ၊ ကား။ ယော အဟံ၊
သည်။ မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတာယ၊ သော။ ပဇာယ၊ ၌။ပ။ ဒါနသံဝိ-
ဘာဂရတော၊ လှူအံ့ဟု စီရင်အပ်သည်ကို ပေးလှူခြင်း၊ ကိုယ်သုံးဆောင်

နိဒ္ဒေသ] ၅-စာဂါနုဿတိကထာ (၂၁၇-၁၁)

၉၁

ဖိုမှ ခွဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရာမိ၊ နေရပေ၏။
ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဝဒါမိ၊ ရတော်ပေစွဟု ငါဆိုသတည်း။)

တတ္ထ၊ ထိုယောဟ် စသော ဝါကျစကားရပ်၌။ မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတာ-
ယာတိ၊ ကား။ မစ္ဆေရမလေန၊ ဝန်တိုခြင်းဟူသော အညစ်အကြေးသည်။
ဝါ၊ ဝန်တိုခြင်းနှင့် ရာဂစသော အညစ်အကြေးသည်။ အဘိဘူတာယ၊
နှိပ်စက်အပ်သော။ ပဇာယာတိ၊ ကား။ ပဇာယနဝသေန၊ (မိမိ ဥစ္စာ
ဖြစ်သော ကံအလျောက်) ဖြစ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့ကို။ ဝုစ္စန္တိ၊
ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ သမ္ပတ္တိနံ၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာ
တို့၏။ ပရသာဓာရဏဘာဝံ၊ သူတပါးတို့နှင့် ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကို။
အသဟနလက္ခဏေန၊ သည်းမခံနိုင်ခြင်းလက္ခဏာဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။
ပဘဿရတာဝဒ္ဓယကာနံ၊ ပြီးပြီးပြန် ထွန်းဝင်းသည်၏ အဖြစ်ကို ဖျက်ဆီး
တတ်ကုန်သော။ ကဏ္ဍဓမ္မာနံ၊ စင်စစ် မည်းသော သဘောရှိကုန်သော
လောဘအစရှိသော ပါပဓမ္မတို့တွင်။ အညတရေန၊ တပါးအဝင်ဖြစ်သော။
မစ္ဆေရမလေန၊ ဝန်တိုခြင်းဟူသော အညစ်အကြေးသည်။ ဝါ၊ ဝန်တိုခြင်း
ရာဂစသော အညစ်အကြေးသည်။ အဘိဘူတေသု၊ ကုန်သော။ သတ္တေသု၊
တို့၌။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤမစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတာယ ပဇာယ
ဟူသောပုဒ်၌။ အတ္တော၊ တည်း။ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေနာတိ၊ ကား။
အညေသမ္ပိ၊ မစ္ဆေရမှ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ရာဂဒေါသဒိမ္မလော-
နဉ္စေ၊ ရာဂ ဒေါသ အစရှိသော အညစ်အကြေးတို့၏၎င်း။ မစ္ဆေရဿ စ၊
မစ္ဆေရ၏၎င်း။ ဝိဂတတ္တာ၊ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဂတမလမစ္ဆေ-
ရေန၊ ကင်းပြီးသော ရာဂစသော မလ၊ ဝန်တိုခြင်းဟူသော မစ္ဆေရရှိသော။
စေတသာ ဝိဟရာမိတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တပ္ပကာရစိတ္တော၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊
ဖြစ်၍။ ဝသာမိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္တော၊ နက် ။ ပန၊ ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။
သုတ္တေသု၊ တို့၌။ (ဝုတ္တံ-၌စပ်) သောတာပန္နဿ သတော၊ သောတာပန်
ဖြစ်သော။ နိဿယဝိဟာရံ၊ မှီအပ်သောဝိဟာရကို။ ပုစ္ဆတော၊ မေးသော၊
မဟာနာမသက္ကဿ၊ အား။ နိဿယဝိဟာရဝသေန၊ မှီအပ်သောဝိဟာရ၏
အစွမ်းဖြင့်။ ဒေသိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသာမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊

၁-ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန စေတသာ-သည် ဣတ္ထိန္ဒြိယလက္ခဏာ၌ ဝေရသာလေနဖြစ်ဟော။
“ယထာဝုတ္တပ္ပကာရစိတ္တော ဟုတ္တာ ဝသာမိ” ဟု ဆိုသည်။ (ပြည်)

၉၂ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၁၇-၁၁) [၇-ဆအနုဿတိ

၏။ တတ္ထ၊ ထိုအဇ္ဈာဝဿာမိဟူသော သုတ်ပါဠိ၌။ (ဥပ္ပဇ္ဇနကရာဂါဒိ-
ဥပက္ကိလေသေ၊ တို့ကို။) အဘိဘဝိတော၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်နင်း၍။ (တနည်း)
အဂါရံ၊ အိမ်ကို။ အဘိဘဝိတော၊ လွှမ်းမိုးစိုးအုပ်၍။ ဝဿာမိ၊ ၏။
ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

မုတ္တစာဂေါတိ၊ ကား။ ဝိဿဋ္ဌစာဂေါ၊ မငဲ့မကွက် ရက်ရက်လွတ်လွတ်
စွန့်ကြဲခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ပယတပါဏီတိ၊ ကား။ ပရိသုဒ္ဓဟတ္ထော၊
ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သောလက်ရှိသည်။ သက္ကစ္စံ၊ ရှိသေစွာ။ သဟတ္ထော၊
ဖြင့်။ ဒေယျဓမ္မံ၊ ကို။ ဒါတုံ၊ ငှါ။ သဒါ၊ အမြဲမပြတ်။ ဓောတ-
ဟတ္ထောယေဝ၊ (ရာဂဒေါသမစ္ဆေရစသော အညစ်အကြေး) စင်ကြယ်
သောလက်ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
၏။ ဝေါဿဂ္ဂရတောတိ၊ ကား။ ဝေါဿဇ္ဇနံ၊ စွန့်ခြင်း။ ဝေါဿဂေါ၊
စွန့်ခြင်း။ ပရိစ္စာဂေါ၊ ဒေယျဓမ္မကိုစွန့်ခြင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။
တသ္မိံ ဝေါဿဂေါ၊ ထိုဒေယျဓမ္မကိုစွန့်ခြင်း၌။ သတတာဘိယောဂဝသေန၊
အမြဲမပြတ် အားထုတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ရတော၊ မွေ့လျော်သည်တည်း။
ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေါဿဂ္ဂရတော၊ ဒေယျဓမ္မကိုစွန့်ကြဲခြင်း၌ အမြဲ
မပြတ်မွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍။ ယာစယောဂေါတိ၊ ကား။ ယံ ယံ ဒေယျဓမ္မံ၊
ကို။ ပရေ ယာစနကာ၊ တပါးသောယာစကာတို့သည်။ ယာစန္တိ၊ တောင်း
ကုန်၏။ ဟဿ တဿ၊ ထိုတောင်းတိုင်းတောင်းတိုင်းသော ဒေယျဓမ္မကို။
ဒါနတော၊ ကြောင့်။ ယာစနယောဂေါ၊ ယာစကာတို့တောင်းခြင်းငှါ
သင့်လျော်လျှောက်ပတ်သည်ဖြစ်၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ယာစယော-
ဂေါတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ ပါဠိရှိ၏။ ယဇနသင်္ခါတေန၊ ယဇနဟု
ဆိုအပ်သော။ ယာဇေန ဒါနေန၊ အလှူဒါနနှင့်။ ယုတ္ထော၊ ၏။ ဣတိ
အတ္ထော၊ အနက်။ ဒါနသံဝိဘာဂရတောတိ၊ ကား။ ဒါနေ စ၊ လှူအံ့ဟု
စီရင်အပ်သည်ကို ပေးလှူခြင်း၌၎င်း။ သံဝိဘာဂေ စ၊ ကိုယ်သုံးဆောင်
ဖို့မှခွဲဝေခြင်း၌၎င်း။ ရတော၊ မွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။
အဟံ၊ သည်။ ဒါနဉ္စ၊ လှူအံ့ဟု စီရင်အပ်သော ဒါနဝတ္ထုကိုလည်း။
ဒေမိ၊ ပေးလှူ၏။ အတ္တနာ ပရိဘုဉ္စိတဗ္ဗတောပိ စ၊ ငါကိုယ်တိုင်သုံးဆောင်
အပ်သောအဖို့မှလည်း။ သံဝိဘာဂံ၊ ခွဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်းကို။ ကရောမိ၊ ပြု၏။
ဧတ္ထေဝ ဥတယေ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောဒါန၊ သံဝိဘာဂနှစ်ပါး၌သာလျှင်။

ရတော စ၊ သည်လည်း။ အသ္မိ၊ ဧ၊။ ဣတိ ဧဝံ၊ သ္မိ။ အနုဿရတိ၊ အဖန်
တလဲလဲအောက်မေ့၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

၁၆၁။ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိဂတမလမစ္ဆေရတာဒိဂုဏဝသေန၊
ဖြင့်။ အတ္တနော၊ ဧ၊။ စာဂံ၊ ကို။ အနုဿရတော၊ သော။ တဿ၊
အား။ ပ။

[၂၁၈] ပန၊ အကျိုးထူးကိုဆိုအံ့။ ဣမဉ္စ စာဂါနုဿတိံ၊ ကိုလည်း။
အနုယုတ္ထော၊ အဖန်ဖန်အားထုတ်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ မတ္တာယ၊
ပမာဏထက်၊ ဝါ၊ ပမာဏကို။ ဘိယျောသော၊ လွန်သဖြင့်။ (တနည်း)
ဘိယျောသော၊ အလွန်အကျူးဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ကြီးကျယ်သော။ မတ္တာယ၊
ပမာဏဖြင့်။ စာဂါမိမုတ္ထော၊ ဒေယျဓမ္မကိုစွန့်ကြဲခြင်း၌ညွတ်သော စိတ်ရှိ
သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊။ အလောဘဇ္ဈာသယော၊ အလောဘ၌ အဇ္ဈာသယ
ရှိသည်။ ဝါ၊ တစုံတခုသောအာရုံ၌လည်း ကပ်ငြိတပ်မက်ခြင်းကင်းသော
အလိုရှိသည်။ မေတ္တာယ၊ မေတ္တာဘာဝနာအား။ အနုလောမကာရီ၊
အလျော်ကိုကျင့်လေ့ရှိသည်။ ဝိညာရဒေါ၊ ရွံရှာခြင်းကင်းသည်။ ပီတိ-
ပါမောဇ္ဇဗဟုလော၊ နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်း များသည်။ ဟောတိ၊
ဧ၊။ ဥတ္တရိ၊ ကို။ အပ္ပဋ္ဌိဝိဇ္ဈန္တော ပန၊ သော်လည်း။ သုဂတိပရာယနော၊
သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုမေဓသော၊ သည်။ ဧဝံမဟာနုဘာဝါယ၊ ဤသို့
ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားဖြင့် ကြီးမားသော အာနုဘော်ရှိသော။ စာဂါ-
နုဿတိယာ၊ ၌။ သဒါ၊ သိမ်း။ အပ္ပမာဒံ၊ ကို။ ဟဝေ၊ စစ်။ ကယိရာထ-
ကရေယျ၊ ဧ၊။ ဣတိ၊ တည်း။

ဣဒံ၊ သည်။ စာဂါနုဿတိယံ၊ ၌။ ဝိတ္တာရကထာမုခံ၊ တည်း။

၆-ဒေဝတာနုဿတိကထာ

၁၆၂။ ပန၊ စာဂါနုဿတိမှတစ်ပါး ဒေဝတာနုဿတိကို ဆိုအံ့။ ဒေဝ-
တာနုဿတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ ပွားစေလိုသော ယောဂီသည်။
အရိယမဂ္ဂဝသေန၊ အရိယမဂ်ကို ရသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သမုဒါဂတေဟိ၊

ကောင်းစွာလျှင် ထိုအရိယမဂ်ဖြစ်သည်မှ အတက်၌လာကုန်သော (ကောင်းစွာဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော)။ သဒ္ဓါဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ဂုဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတေန၊ သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတော၊ ထိုသဒ္ဓါစသောဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်ပြီးသည်မှ။ (ပရံ၊ ဌံ။) ရဟောဂတေန၊ လျက်။ ပဋိသလ္လိနေန၊ ရှိ။ စာတုမဟာရာဇိကာ၊ စာတုမဟာရာဇ်ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တာဝတိံသာ၊ ကုန်သော။ ယာမာ၊ ကုန်သော။ တုသိတာ၊ ကုန်သော။ နိမ္မာနရတိနေ၊ ကုန်သော။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနေ၊ ဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗြဟ္မကာယိကာ၊ ပဌမဈာန်ဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တတုတ္တရိ၊ ထိုဗြဟ္မကာယိကတို့မှ အထက်အထက် ပရိတ္တာဘာစသောဘုံ၌။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာရူပါယ၊ အကြင်သို့သော (မဂ်၏အစွမ်းဖြင့်လာသော) သဘောရှိသော။ သဒ္ဓါယ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်သော။ တာ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ဣတော၊ ဤလူတို့မှ။ စုတာ၊ စုတေကုန်၍။ တတ္ထ၊ ထိုနတ်ဘုံ၌။ ဥပပန္နာ၊ ကုန်၏။ မယုမ္ပိ၊ ငါ့အားလည်း။ တထာရူပါ၊ ထိုသို့သော (မဂ်၏အစွမ်းဖြင့် လာသော) သဘောရှိသော။ သဒ္ဓါ၊ သည်။ သံဝိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ယထာရူပေန၊ ရှိသော။ သီလေန၊ နှင့်။ ယထာရူပေန၊ သော။ သုတေန၊ နှင့်။ ယထာရူပေန၊ သော။ စာဂေန၊ နှင့်။ ယထာရူပါယ၊ သော။ ပညာယ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်သော။ တာ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ဣတော၊ မှ။ စုတာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ဌံ။ ဥပပန္နာ၊ ကုန်၏။ မယုမ္ပိ၊ အားလည်း။ တထာရူပါ၊ ရှိသော။ ပညာ၊ သည်။ သံဝိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဒေဝတာ၊ တို့ကို။ သက္ခိဋ္ဌာနေ၊ သက်သေအရာ၌။ ဌပေတွာ၊ ရှိ။ (သက္ခိံ၊ ကို။ ဩတာရေန္တေန ဝိယ၊ ချဘိသကဲ့သို့။) အတ္တနေ၊ ၏။ သဒ္ဓါဒီဂုဏာ၊ သဒ္ဓါအစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၁-ဒေဝတာ သက္ခိဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ အတ္တနေ သဒ္ဓါဒီဂုဏာ အနုဿရိတဗ္ဗာ-ဟု မိမိဂုဏ်ကိုသာ အောက်မေ့အပ်သကဲ့သို့ ဆရာဆိုခဲ့၊ ဆရာ အတ္တနေမတိကို သုတ်၌ ချဉ်းအံ့။ သုတ်ကို ဆရာဆောင်လော့ တောင်းရာသောကြောင့် “သုတ္တေ ပန ယသ္မိံ မဟာနာမ သမယေ။ပ။ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ စိတ္တံ ဟောတိတံ” မိန့်သော်။ အကယ်၍ ဤသို့ သုတ်ရှိမှီအံ့ ဆရာဆောင်သောသုတ်၌ အတ္တနေဂုဏ်၊ ဒေဝတာဂုဏ်ကို ထမ်းပိုးထမ်းပြု၍ ဥပယဂုဏ်ကို ဟောသည်မဟုတ်လော့၊ အဘယ်သို့ သိအပ် မှတ်အပ်မည်နည်း။ သုတ်ကို နိတတ္ထယူချေက

ပန၊ ဆက်။ သုတ္တံ၊ ချီ။ မဟာနာမ၊ နာမ်။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ချီ။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ အတ္တနော စ၊ ၏၎င်း။ တာသဉ္စ ဒေဝတာနံ၊ ထိုသဒ္ဓါသီလ စသည်နှင့်ပြည့်စုံသော နတ်တို့၏၎င်း။ သဒ္ဓဉ္စ၊ ကို၎င်း။ သီလဉ္စ၊ ကို၎င်း။ သုတဉ္စ၊ ကို၎င်း။ စာဂဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ပညဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အနုဿရတိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ချီ။ အဿ အရိယသာဝကဿ၊ အား။ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ (အတ္တနော စ တာသဉ္စ ဒေဝတာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဥဘယံ၊ အတ္တနောဂုဏ ဒေဝတာဂုဏနှစ်ပါးကို။ သမဇ္ဈရံ ဝိယ၊ မျှသော အဦးရှိသကဲ့သို့၊ ဝါ၊ မျှသောဝန်ကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ထမ်းပိုးထမ်းကဲ့သို့။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ဟောအပ်၏။ အထ ခေါ၊ အဟုတ်အားဖြင့်ကား၊ ဝါ၊ ထိုသို့ ဟောတော်မူအပ်သော်လည်း။ တံ ဝစနံ၊ ဒေဝတာနံ သဒ္ဓဉ္စ သီလဉ္စ-ဤသို့ စသော ထိုစကားကို။ သက္ခိဋ္ဌာနေ၊ ချီ။ ဌပေတဗ္ဗဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ အတ္တနော၊ ၏။ သဒ္ဓါဒီဟိ၊ တို့နှင့်။ သမာနဂုဏဒီပနတ္ထံ၊ တူသောသဒ္ဓါ စသော ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (တနည်း) အတ္တနော၊ မိမိနှင့်။ သဒ္ဓါဒီဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သမာနဂုဏဒီပနတ္ထံ၊ တူသောဂုဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ချီ။ ဒေဝတာ၊ တို့ကို။ သက္ခိဋ္ဌာနေ၊ ချီ။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂုဏေ၊ ကျေးဇူးတို့ကို။ အနုဿရတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဉ္စံ၊ မြဲမြံစွာ။ ကတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ အတ္ထော၊ ကို။ ဂယုတိ၊ ယူအပ်၏။)

၁၆၃။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ (အဋ္ဌကထာကြီး၌ပင် နတ်တို့ကို သက်သေချ၍ အတ္တနော ဂုဏာနုဿရဏကို အကြပ်ဆိုရကား သုတ်၌ ယထာရုတအားဖြင့် အနက်ကိုမယူမူ၍ နေယျအားဖြင့်) ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂေ-ဘာဝနာရဗ္ဗေ၊ ဘာဝနာအားထုတ်စဉ်။ ဒေဝတာနံ၊ နတ်တို့ ၏။ ဂုဏေ၊ ကျေးဇူးတို့ကို။ အနုဿရိတွာ၊ အဖန်ဖန်အောက်မေ့ပြီး၍။

ဆရာစကားနှင့် ကားရားဖြစ်ခဲ့ဟု စဉ်းစိစရာ၍ “ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တံ၊ အထ ခေါ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ” မိန့်သော်။ ငါဆောင်သော သုတ်ကား နိတတ္ထမဟုတ်၊ နေယျတ္ထဟုလိုသော်။ ဤသို့ဟူသည့် အဘယ်နည်း၊ ရိပ်ကာမြက်ကာနှင့် ငါတို့ နားမလယ် ဆိုဖွယ်ရှိ၍ “တံ သက္ခိဋ္ဌာနေ။ ဝ။ ဣတ္ထံ ဝုတ္တံ” မိန့်သော်။ (ပြည်)

၉၆ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၁၀-၂၅) [၇-ဆအနုဿတိ

အပရဘာဂေ၊ (အကြင်အခြင်းဖြင့် ပွားစေသောယောဂီအား ဥပစာရ
ဈာန်သည် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုအခြင်းဖြင့်ပွားစေရာ) နောက်အဖို့ဖြစ်သော
လိုရင်းဘာဝနာအခါ၌။ အတ္တနော၊ ၏။ သံဝိဇ္ဇမာနေ၊ ကုန်သော။
သဒ္ဓါဒိဂုဏေ၊ တို့ကို။ အနုဿရတော၊ သော။ အဿ စ၊ ဒေဝတာနုဿတိ
ကမ္မဋ္ဌာနိကယောဂီအားလည်း။ပ။ [၂၁၉] ဈာန်၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
တဒေတံ-တံ ဒေတံ ဈာန်၊ သည်။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ ဂုဏသဒိသသဒ္ဓါဒိ-
ဂုဏာနုဿရဏာဝသေန၊ သဒ္ဓါစသောဂုဏ်နှင့်တူသော မိမိသဒ္ဓါစသော
ဂုဏ်ကို အဖန်တလဲလဲအောက်မေ့သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒေဝတာနုဿ-
တိစေတ၊ ၍သာလျှင်။ သင်္ခံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။

ပန၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဣမဉ္စ ဒေဝတာနုဿတိံ၊ ကိုလည်း။ပ။ သုဂတိ-
ပရာယနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုမေဓသော၊ သည်။ ဧဝံမဟာနုဘာဝါယ၊ သော။
ဒေဝတာနုဿတိယာ၊ ၌။ သဒါ၊ သိမ်း။ အပ္ပမာဒံ၊ ကို။ ဟဝေ၊ စစ်။
ကယိရာထ-ကရေယျ၊ ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤရွှေ့အပြီးတည်း။

ဣဒံ၊ သည်။ ဒေဝတာနုဿတိယံ၊ ၌။ ဝိတ္ထာရကထာမုခံ၊ တည်း။

ပကိဏ္ဏကကထာ

၁၆၄။ ပန၊ အသာဓာရဏမှတစ်ပါး သာဓာရဏကိုဆိုအံ့။ တောသံ-
ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒိနံ ဆန္တံ အနုဿတိနံ၊ တို့၏။ ဝိတ္ထာရဒေသနာယံ၊
ဝိတ္ထာရအားဖြင့်ဖြစ်သော ဒေသနာ၌။ ဥဇ္ဇဂတမေဝဿ။ပ။ မာရဗ္ဗာတိ-
အာဒိနံ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားတို့ကို။ ဝတ္ထု၊ ဟောတော်မူပြီး၍။
ဥဇ္ဇဂတစိတ္တော ခေါ် ပန။ပ။ ဇာယတိတိ၊ ဟူသော။ ယံ-ဝစနံ၊ ကို။
ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ-ဝစနေ၊ ၌။ ဣတိပိ သော ဘဂဝါတိအာဒိနံ ပဒါနံ၊ တို့၏။
အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ တုဋ္ဌိံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။
လဘတိ အတ္ထဝေဒန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပါဠိံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နံ၊
သော။ တုဋ္ဌိံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ လဘတိ ဓမ္မဝေဒန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊
၏။ ဥဘယဝသေန၊ အနက်ပါဠိနှစ်ပါး၏ အစွမ်းဖြင့်။ လဘတိ ဓမ္မပသံ-
ဟိတံ ပါမောဇ္ဇန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဒေဝတာနုဿတိယံ၊ ဌံ။ ဒေဝတာ အာရဗ္ဗာတိ၊ ဟူသော။ ယံ ဝစနံ၊ ကိ။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တံ ဝစနံ၊ ကိ။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ဌံ။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့ကို၊ ဝါ၊ နတ်တို့၏ သဒ္ဓါစသော ဂုဏ်တို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။ ပဝတ္ထစိတ္တဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဒေဝတာဂုဏသဒိသေ၊ ကုန်သော။ ဒေဝတာဘာဝနိပ္ပါဒကေ၊ နတ်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်ကုန်သော။ ဂုဏေ၊ မိမိ၏သဒ္ဓါစသော ဂုဏ်တို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။ ပဝတ္ထစိတ္တဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၍။

☞ [၂၂၀] ၁၆၅။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဣမာ အနုဿတိ-ယော၊ တို့သည်။ အရိယသာဝကာနံ၊ တို့အား။ ဣဇ္ဈန္တိယေဝ၊ တည်း။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ စ။ တေသံ၊ ထိုအရိယသာဝကတို့အား။ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃဂုဏာ၊ တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ တို့သည်။ အဓဏ္ဍတာဒိဂုဏေဟိ၊ မကျိုးသည်၏အဖြစ် အစရှိသော ဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံ ကုန်သော။ သီလေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန၊ သော။ စာဂေန၊ နှင့်။ မဟာနုဘာဝါနံ၊ ကုန်သော။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ ဂုဏသဒိသေဟိ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓါဒိဂုဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတာ စ၊ ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ မဟာနာမသုတ္တေ စ၊ ဌံကား။ သောတာပန္နဿ၊ ၍။ နိဿယဝိဟာရံ၊ မှီအပ်သော ဝိဟာရကို။ ပုဋ္ဌေန၊ မေးအပ်သော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သောတာပန္နဿ၊ ၍။ နိဿယဝိဟာရဒဿနတ္ထံ ဝေ၊ မှီအပ်သော ဝိဟာရကို ပြခြင်းငှါသာလျှင်။ တော၊ ဤခြောက်ပါးသော အနုဿတိတို့ကို။ ဝိတ္ထာရတော၊ ဖြင့်။ ကထိတာ၊ ကုန်၏။

ဂေဓသုတ္တေပိ၊ ဌံလည်း။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ၊ ပ။ ဝိသုဇ္ဈန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အရိယသာဝကဿ၊ ၍။ အနုဿတိဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကိ။

၁-ဥတ္တရပဒါဝဓာရဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ရွှေပိုဒ်၌ ဇေ-ကို နောက်ပိုဒ်၌ ယှဉ်လေဟူလို။ သာဝဓာရဏကိုဆိုခြင်းသည် အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း ? သာဝဓာရဏ၌ တေသံ သုခသိဒ္ဓိ-ဒဿနတ္ထံ။ သုခသိဒ္ဓိဟု အဘယ်မူ၍ သိအပ်သနည်း ? တေနာဟ “တေသဉ္စ” တိအာဒိ။ ဇေ-ကို ဌာနပယုဂ်ကြံ၍ န ပုထုဇ္ဇနာနံ-ဟူသော အညတ္တာပေါဟနကို မယူကောင်းပါလော ? ကြောင့် န ပုထုဇ္ဇနာနံ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဣဇ္ဈန္တိတိ။ ဆရာစကားခိုင်မာကြောင်းသာကေပြတ် လသေး။ တထာ ဟိ ဝက္ခတံ ဧဝံ သန္တေပိတိအာဒိ။ ယင်းသို့ ပုထုဇ္ဇဉ်တို့အား ပြည့်စုံလျက် အဘယ်ကြောင့် မဟာနာမသုတ် အစရှိသော များစွာသောသုတ်တို့၌ အရိယသာဝက-သဒ္ဓါကို ပြုအပ်သနည်း ? တေသံ ဗဟုလဝိဟာရတာယာတိ အာရိယာ။ (ဝိသုဒ္ဓိ ၆ ၁-၂၇၆)။ (ပြည်)။

ဝိသောဓေတွာ၊ ရှိ။ ဥတ္တရိ၊ အထက်၌။ ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိ အဓိဂမတ္တာယ၊ ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိကို ရခြင်းငှါ။ ကထိတာ၊ ကုန်၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ ဣတိပိ သော ဘဂဝါ။ပ။ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ တထာဂတံ၊ ငါဘုရားဂုဏ်တော်ကို။ အနုဿရတိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုငါဘုရားဂုဏ်တော်ကို အောက်မေ့သောအခါ၌။ အဿ-အရိယသာဝကဿ၊ ၏။ ဥဇုဂတမေဝ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဂေမော-ပလိဗောဓတော၊ မှ၊ ဝါ၊ (နောက်နစ်စေးပျစ်သော ရွံညှန်နှင့်တူ၍) စေးနဲ့ကပ်ငြိမိတတ်သော ကာမဂုဏ်မှ။ နိက္ခန္တံ၊ ထွက်နိုင်သည်။ မုတ္တံ၊ လွတ်နိုင်သည်။ ဝုဠိတံ၊ ထနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဂေဓောတိ ဧတံ၊ ဂေဓဟူသော ဤအမည်သည်။ ပဉ္စန္ဒံ၊ ကုန်သော။ ကာမဂုဏာနံ၊ တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤဗုဒ္ဓါနုဿတိအားဖြင့်ရအပ်သော ဥပစာရဈာန်ကိုလည်း။ အာရမ္မဏံ၊ ပစ္စည်းကို၊ ဝါ၊ အခြေပါဒကို။ ကရိတွာ၊ ရှိ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကေစ္စေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ-ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိံ ပါပုဏန္တိ၊ ကုန်၏။]

အာယသ္မတာ၊ သက်တော်ရှည်သော။ မဟာကစ္စာနေန၊ သည်။ ဒေသိတေ၊ သော။ သမ္မာဓောကာသသုတ္တေပိ၊ ၌လည်း။ အစ္ဆရိယမာဝုသော။ပ။ ဘဝန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အရိယသာဝကဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။ ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိဓမ္မတာယ-ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိယာ နိဗ္ဗာနဿ ဘဗ္ဗဘာဝေန၊ ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို ထိုက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဩကာသာဓိဂမဝသေန၊ ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကထိတာ၊ ကုန်၏။

[ဇာနတာ၊ သိစရာရှိသရွေ့ကို အစေ့အစပ်မလပ်အောင် သိတော်မူနိုင်သော။ ပဿတာ၊ မြင်စရာရှိသရွေ့ကို အစေ့အစပ် မလပ်အောင်မြင်နိုင်တော်မူသော။ အရဟတာ၊ လူမင်း၊ နတ်မင်း၊ ဗြဟ္မာမင်းတို့၏ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင်သာ သစ္စာဥပယုသိသော။ တေန ဘဂဝတာ၊ သည်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ပရမတ္ထဝိသုဒ္ဓိ အလို့ငှါ။ပ။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ကို။ သစ္စ-ကိရိယာယ၊ ငှါ။ သမ္မာဓေ၊ တဏှာသံကိလေသစသည်တို့ဖြင့် နှိပ်စက်

ကျဉ်းကျပ်သော ဃရာဝါသ၌။ ဩကာသာဓိဂမော၊ လောကုတ္တရ ဓမ္မကို
ရခြင်းငှါ သိအပ်မှတ်အပ်သော အခွင့်ကို။ ယာဝ၊ အပိုင်းအခြားကိုလွန်၍။
ဝါ၊ ယာဝ အတိသယေန၊ အလွန်အကဲအားဖြင့်။ အနုဗုဒ္ဓေါ၊ လျော်စွာ
သိအပ်ပြီ။ အာဝုသော၊ တို့။ ဣဒံ ဤ (ဃရာဝါသ သမ္မာဓဉ် လောကုတ္တရ
ဓမ္မရခွင့်ရှာလျက် နှိုက်နှိုက်ကျွတ်ကျွတ်) သိတော်မူခြင်းသည်။ အတ္ထရိယံ၊
အံ့လောက်၏။ အာဝုသော၊ တို့။ အဗ္ဘုတံ၊ မဖြစ်စဘူးဖြစ်ပေ၏။
(အာဝုသော၊ တို့။) ဆ၊ ကုန်သော။ ယဒိဒံ-ယာနိ ဣမာနိ အနုဿတိ-
ဌာနာနိ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံ၊ ဤခြောက်ပါးသော အနုဿတိ
ဌာနသည်။ ဩကာသာဓိဂမော၊ မှတ်အပ်သော အခွင့်မည်၏။ ဆ၊
ခြောက်ပါးသော အနုဿတိဌာနတို့သည်။ ကတမာနံ၊ ကား။ အာဝုသော၊
တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ တထာဂတံ၊
ကို။ အနုဿရတိ၊ ၏။ ပ။ ဣဓ၊ ၌။ ဧကစ္စေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။
ဝိသုဒ္ဓိဓမ္မာ-ဝိသုဇ္ဈနသဘာဝါ၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေးမှ စင်ကြယ်
သော သဘောရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ ဝိသုဇ္ဈိတုံ ဘဗ္ဗာ၊ စင်ကြယ်ခြင်းငှါ
ထိုက်ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။]

ဥပေါသထသုတ္တေပိ၊ ၌လည်း။ ကထဉ္စ၊ ပ။ ရတီတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
ဥပေါသထံ၊ ကို။ ဥပဝသတော၊ သုံးသော။ အရိယသာဝကဿေဝ၊ ၏သာ
လျှင်။ စိတ္တဝိသောနေကမ္မဋ္ဌာနဝသေန၊ စိတ်ကိုသုတ်သင်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း
၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပေါသထဿ၊ ၏။ မဟပ္ပလဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ကထိ-
တာ၊ ကုန်၏။

[ဝိသာခေ၊ ခါ။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အရိယုပေါသထော၊ သည်။ ဟောတိ၊
နည်း။ ဝိသာခေ၊ ခါ။ ဥပက္ခိလိဋ္ဌဿ၊ ညစ်နွမ်းသော။ စိတ္တဿ၊ ကို။
ဥပက္ကမေန-ပယောဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိယောဒပနာ၊ စင်ကြယ်စေခြင်း၊ သုတ်
သင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိသာခေ၊ ခါ။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ ဥပက္ခိ-
လိဋ္ဌဿ၊ သော။ စိတ္တဿ၊ ကို။ ဥပက္ကမေန၊ ဖြင့်။ ပရိယောဒပနာ၊ သည်။
ဟောတိ၊ နည်း။ ဝိသာခေ၊ ခါ။ ဣဓ၊ ၌။ အရိယသာဝကော၊ သည်။
တထာဂတံ၊ ကို။ အနုဿရတိ၊ ၏။]

ကောဒသနိပါတေပိ၊ ၌လည်း။ သဗ္ဗေ၊ ခေါ်မဟာနာမ။ ပ။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘဂဝိ-
တိ၊ ဘဂဝါဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အရိယသာဝကဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။ (ဝိဟာရ-

ဒဿနတ္ထံ-၌စပ်) သန္တေ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသောဘုရား။ နာနာဝိဟာရေန၊ အထူးထူးသော နေခြင်းဖြင့်။ ဝိဟရတံ-ဝိဟရန္တာနံ၊ အတည်မကျ နေကုန်သော။ တေသံ နော၊ ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည်။ ကေန ဝိဟာရေန၊ အတည်ကျကျ အဘယ်ဝိဟာရဖြင့်။ ဝိဟရိတဗ္ဗံ၊ နေသင့်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတော၊ မေးလျှောက်သော မဟာနာမ်အား။ ဝိဟာရဒဿနတ္ထံ၊ အတည်ကျကျနေကြောင်း ဝိဟာရကိုပြခြင်းငှါ။ ကထိတော၊ ကုန်၏။

[မဟာနာမ၊ နာမ်။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရားရှိသသူသည်။ အာရာဓကော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြီးစေနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရားမရှိသသူသည်။ အာရာဓကော၊ သည်။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ မနစ်မဆုတ် အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသသူသည်။ ဥပဋ္ဌိတသတိ၊ ထင်သော သတိရှိသသူသည်။ သမာဟိတော၊ သမာဓိကြီးသောသူသည်။ [၂၂၁] မဟာနာမ၊ နာမ်။ ပညဝါ၊ ပညာသန်သသူသည်။ အာရာဓကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုပ္ပညော၊ သည်။ အာရာဓကော၊ သည်။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ မဟာနာမ၊ နာမ်။ တံ ခေါ၊ သင်သည်ကား။ ဣမေသု ပဉ္စသု ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်ပြီး၍။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ ဆ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဘာဝေယျာသိ၊ ပွားလေလော့။ မဟာနာမ၊ နာမ်။ တံ၊ သည်။ ဣမ၊ ၌။ တထာဂတံ၊ ကို။ ဣတိပိ သော၊ ပ။ ဘဂဝါတိ၊ ဟူ၍။ အနုဿရေယျာသိ၊ အဖန်ဖန် အောက်မေ့လေလော့။]

၁၆၆။ ဧဝံ၊ ဤသို့ (မဟာနာမသုတ် အစရှိသော များစွာသောသုတ်တို့၌ အရိယသာဝကအားသာလျှင်) ဟောတော်မူသည်။ သန္တေပိ၊ သော်လည်း။ ပရိသုဒ္ဓသီလာဒိဂုဏသမန္နာဂတေန၊ သော။ ပုထုဇ္ဇနေနာပိ၊ သည်လည်း။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ စ။ အနုဿဝဝသေနာပိ၊ တဆင့်ကြား၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ ဗုဒ္ဓါဒိနံ၊ တို့၏။ ဂုဏေ၊ တို့ကို။ အနုဿရတော၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပသီဒတိယေဝ၊ ကြည်သည်သာလျှင်တည်း။ ယဿ စိတ္တပ္ပသာဒဿ၊ ၏။ အာနုဘာဝေန-ဗလေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ နိဝရဏာနိ၊ တို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ၊ ၍။ ဥဋ္ဌာရပါမောဇ္ဇော၊ ပြန့်ပြောကြီးကျယ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ အာရဘိတွာ၊ ၍။ ကဋ္ဌအန္ဓကာရဝါသိ ဖုဿဒေဝဇ္ဇေရော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အရဟတ္တံ၊ ကို။ သစ္စိကရေယျေဝ၊ မျက်မှောက်ပြုနိုင်သည်သာတည်း။

အာယသ္မာ၊ သက်တော်ရှည်သော။ သော-ထေရော၊ ထိုဗုဒ္ဓအဖေ
မထေရ်သည်။ မာရေန၊ သည်။ နိမ္မိတံ၊ ဖန်ဆင်းအပ်သော။ ဗုဒ္ဓရူပံ၊
မြတ်စွာဘုရားအဆင်းတော်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ သရာဂဒေါသမောဟော၊ ရာဂ
ဒေါသ မောဟ မကင်းသေးသော။ အယံ မာရော၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။
တာဝ သောဘတိ၊ တင့်တယ်တုံသေး၏။ သဗ္ဗသော၊ ဝါသနာနှင့်တကွ
အချင်းခပ်သိမ်းအားဖြင့်။ ဝီတရာဂဒေါသမောဟော၊ ကင်းပြီးသော
ရာဂ ဒေါသ မောဟ ရှိတော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။
သောဘတိ နုခေါ၊ တင့်တယ် သပ္ပာယ်တော်မူရှာလိမ့်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။
(ပဋိဿဝဝသေန၊ ဖြင့်။) ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ သော။ ပီတိံ၊ ကို။ ပဋိလဘိတူ၊
ရှိ။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဝဇေတူ၊ ရှိ။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပါပုဏိ ကိရ၊ ရောက်
သတတ်။ ဣတိ၊ ဤရွှေတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
သမာဓိတာဝနာဓိကာရေ

**ဆအနုဿတိနိဒ္ဒေသော နာမ
သတ္တမော ပရိစ္ဆေဒေါ။**

၁-မြန်မာမူ ယခုလက်ရှိစာကိုယ်၌ န သောဘတိ-ဟု ရှိ၏။ ကထံ၊ ကြောင့်။ န သော-
ဘတိ နုခေါ၊ မတင့်တယ်ပဲ ရှိအံ့နည်း-ဟု အနက်ပေး၊ မကောင်းလှ။ သျှာမုဋ် သောဘိတ္ထ-ဟု
ရှိ၏။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ သောဘိတ္ထ နုခေါ၊ တင့်တယ်ခဲ့ပေမည်နည်း-ဟု လေး၊ သင့်၏။
(ဆ-သံ-သော)

၂-ဗုဒ္ဓသာဝကအထွေထွေရုပ် ပဋိပက္ခယောဂျုဏ်ကို (ပိဋ ၄-၁၇၄) ၌ ဤသို့ပါ။ (ဆ-သံ-သော)

၈-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသ

မရဏဿတိကထာ

၁၂၂၂] ၁၆၇။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ ဣတော၊ ဤဒေဝတာနုဿတိမှ၊ ဝါ။
 ။ အနန္တရာယ၊ အခြားမဲ့၌ပြအပ်သော။ မရဏဿတိယာ၊ ။
 ဘာဝနာနိဒ္ဒေသော၊ ဘာဝနာနိဒ္ဒေသသည်။ အနုပုတ္တော၊ အစဉ်ရောက်
 ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုမရဏာနုဿတိ၌။ ဧကဘဝပရိယာပန္နဿ၊ တခုသော
 ဘဝ၌ အတွင်းဝင်သော။ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ-ဇီဝိတိန္ဒြိယပုဗ္ဗဿ၊ ။ ဥပစ္ဆေ-
 ဒေါ၊ (အာယုက္ခယစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်) ပြတ်ခြင်းကို။ မရဏန္တိ၊
 ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ။ ပန၊ ဗျုတ်ရိုက်ကိုဆိုအံ့။ အရဟန္တာနံ၊ တို့၏။
 ဝဇ္ဇဒုက္ခသမုစ္ဆေဒသင်္ခါတံ၊ သံသရာဝဋ်ဒုက္ခ၏ အကြွင်းမဲ့ပြတ်ခြင်းဟုဆိုအပ်
 သော။ ယံ ဧတံ သမုစ္ဆေဒမရဏံ၊ အကြင် (သို့သော ရဟန္တာသန္တာန်၌
 အချင်းခပ်သိမ်းအားဖြင့် ပြတ်စဲခြင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော) သမုစ္ဆေဒမရဏ
 သည်၎င်း။ သင်္ခါရာနံ၊ သင်္ခါတဓမ္မတို့၏။ ခဏဘင်္ဂသင်္ခါတံ၊ (ဥပ္ပါဒက္ခဏ-
 ဘင်္ဂက္ခဏဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော) ပဝတ္တိခဏ၏ ပျက်ခြင်းချုပ်ခြင်းဟု
 ဆိုအပ်သော။ ယံ ဧတံ ခဏိကမရဏံ၊ အကြင် (သို့သော ယထာဝုတ္တခဏ
 ရှိသော ထိုခဏ၌သာလျှင် ရအပ်သော) ခဏိကမရဏသည်၎င်း။ ရုက္ခော၊
 သည်။ မတော၊ သေ၏။ လောဟံ၊ ကြေးသည်။ မတံ၊ ။ ဣတိအာဒိသု၊
 တို့၌။ ယံ ဧတံ သမ္ပုတိမရဏဉ္စ၊ အကြင် သမ္ပုတိမရဏသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊
 ။ တံ၊ ထိုသမုစ္ဆေဒ၊ ခဏိက၊ သမ္ပုတိမရဏကို။ ဣဓ၊ ဤမရဏဿတိ၌။
 န အဓိပ္ပေတံ၊ အပ်။

စ၊ ဆက်။ ယမ္ပိ ဧတံ-မရဏံ၊ (ဧကဘဝပရိယာပန္နဿ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ
 ဥပစ္ဆေဒေါဟု ဆိုအပ်ပြီးသော ဝိသေသရှိသော) အကြင်မရဏကိုလည်း။
 အဓိပ္ပေတံ၊ သတိ၏ အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့် အလိုရှိအပ်၏။ တံ မရဏံ၊ ထို
 မရဏသည်။ ကာလမရဏံ၊ အာယု စသည်တို့၏ ကုန်ရာကာလ၌သေခြင်း
 ၎င်း။ အကာလမရဏံ၊ အာယု စသည်တို့၏ မကုန်မီကာလ၌ သေခြင်း

၁-ခြောက်ပါးလုံးကို မစွဲမူ၍ ဒေဝတာနုဿတိကိုသာ စွဲခြင်း၏အကြောင်းကို (ဝိသုဒ္ဓိ
 နိ ၁-၂၇)၌ သမ္ပုပစ္ဆာ နိဒ္ဒိဋ္ဌိတော အာလန္နာ ပစ္စက္ခာ စ-ဟု ပြ၏။ (ဆ-ဘံ-သော)

၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့
တွင်။ ကာလမရဏံ၊ သည်။ ပုညက္ခယေန ဝါ၊ ကောင်းမှုကံကုန်သဖြင့်
၎င်း။ အာယုက္ခယေန ဝါ၊ အသက်ကုန်သဖြင့်၎င်း။ ဥဘယက္ခယေန ဝါ၊
အသက်ကံနှစ်ပါး ကုန်သဖြင့်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အကာလမရဏံ၊ သည်။
ကမ္မုပစ္ဆေဒကမ္မဝသေန၊ (ဝိပါက်ကမ္မဇရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော)ကံကို
ဖြတ်တတ်သော ဥပစ္ဆေဒကံ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ တွင်။ အာယုသန္တာနဇနကပစ္စယသမ္ပတ္တိယာ၊ အာယုပုဗ္ဗန္တကို
ဖြစ်စေတတ်သော အာဟာရစသော အကြောင်းတို့၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်။
ဝိဇ္ဇမာနာယပိ၊ ရှိပါသော်လည်း။ ဧဝံ၊ သက်သက်။ ပဋိသန္ဓိဇနကဿ၊
သော။ ကမ္မဿ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ၏။ ဝိပက္ကဝိပါကတ္တာ၊ ရင့်ကျက်
ပြီး အကျိုးပေးပြီးသော ဝိပါက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ မိမိအစွမ်းအား
လျော်စွာ ပေးအပ်သောဝိပါက်ကို ပေးပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယံ မရဏံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ မရဏံ၊ သည်။ ပုညက္ခယေန၊ ဖြင့်။ မရဏံ နာမ၊
သေခြင်းမည်၏။ ဂတိကာလာဟာရာဒိသမ္ပတ္တိယာ အဘာဝေန၊ နတ်တို့
ကဲ့သို့ ဂတိသမ္ပတ္တိ၊ ကမ္ဘာဦးသူတို့ကဲ့သို့ ကာလသမ္ပတ္တိ၊ မြောက်ကျွန်းသူ
စသည်တို့ကဲ့သို့ အာဟာရသမ္ပတ္တိ (ဥတု သုက္ကသောဏိတသမ္ပတ္တိ) စသည်
၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အဇ္ဇတနကာလပုရိသာနံ၊ ယခုကာလ၌ဖြစ်သော
လူတို့၏။ ဝဿသတမတ္တပရိမာဏဿ၊ အနှစ်တရာမျှသာ အတိုင်းအရှည်
ရှိသော။ အာယုနော၊ ၏။ ခယဝသေန၊ ဖြင့်။ မရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ
ဝိယ၊ သကဲ့သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ အာယုနော၊ ၏။ ခယဝသေန၊ ဖြင့်။
ယံ မရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ မရဏံ၊ သည်။ အာယုက္ခယေန၊ ဖြင့်။
မရဏံ နာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ပါး။ ဒုသိမာရကလာဗုရာဇာဒိနံ၊ (မဟာ-
မောဂ္ဂလ္လာန်၏အလောင်း) ဒုသိမည်သောမာရ်မင်း၊ ကလာဗုမင်း အစရှိ
သောသူတို့၏။ မရဏံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ တင်္ခဏညေဝ၊ ထိုခဏ၌သာလျှင်။
ဌာနာစာဝနသမတ္ထေန၊ မိမိတည်ရာမှ ရွှေစေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော။
ကမ္မုနာ၊ ကံသည်။ ဥပစ္ဆိန္နသန္တာနာနံ၊ ပြတ်သော သန္တာန်ရှိသောသူတို့၏။

၁-ပါပကမ္မ၏ ခယကာလ၌ သေခြင်းသည်လည်း ကာလမရဏမဟုတ်လော၊ အဘယ်
အားဖြင့် ပုညက္ခယေန-ဟူသနည်း? ပုညက္ခယေနာတိ ဣဒံ ယထာဓိကာရံ သမ္ပတ္တိဘာဝသေန
ဂုတ္တံ၊ ဝိပတ္တိဘာဝသေန ပန ပါပက္ခယေနာတိ ဝတ္တဉ်။ (ဝိပုဇ္ဈိ ဂ် ၁-၂၀၇) ကမ္မက္ခယေန-
ကုရိမ္မလည်း ဘာမည် ဆိုကောင်း၏။ (ပြည်)

ယံ မရဏံ ဝါ၊ သည်၎င်း။ ပုရိမကမ္မဝသေန၊ ရှေးဘဝ၌ပြုခဲ့ဘူးသော ပါဏာ-
တိပါတကံ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သတ္တာဟရဏာဒီဟိ၊ ဓားလက်နက်ကို ဆောင်
ခြင်း အစရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ အသက်ကိုဆောင်တတ်သော ဓားလက်နက်ဖြင့်
နှိပ်စက်ခြင်း အစရှိကုန်သော။ ဥပက္ကမေဟိ၊ မိမိလုံ့လ သူတပါးလုံ့လ
တို့ဖြင့်။ ဥပစ္ဆိဇ္ဇမာနသန္တာနာနံ၊ ပြတ်သောသန္တာန်ရှိသော သတ္တဝါတို့၏။
ယံ မရဏံ ဝါ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ မရဏံ၊ သည်။ အကာလမရဏံ
နာမ၊ မည်၏။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ၊ (ကာလမရဏ၊ အကာလမရဏ၊ ပုညက္ခယ-
မရဏ၊ အာယုက္ခယမရဏ၊ ဥဘယက္ခယမရဏ၊ ဥပက္ကမမရဏ-ဟူ၍ ဆိုအပ်
ပြီးသော) ထိုအလုံးစုံသော မရဏကိုလည်း။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဆိုအပ်
ပြီးသော အပြားရှိသော။ ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒေန၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ ပြတ်ခြင်း
ဟူသော မရဏဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ပေါင်း၍ယူအပ်၏။ ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒ-
သင်္ဂါတဿ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ ပြတ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ မရဏဿ၊ ကို။
သရဏံ၊ အောက်မေ့ခြင်းသည်။ မရဏဿတိ၊ မည်၏။

၁၆၈။ တံ မရဏဿတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ သည်။ ရဟော-
ဂတေန၊ ၍။ ပဋိသလ္လီနေန၊ ၍။ မရဏံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ။
ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ဥပစ္ဆိဇ္ဇိဿတိ၊ ပြတ်လတံ။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ မရဏံ
မရဏံ၊ သေခြင်းသဘော သေခြင်းသဘော။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ ယော-
နိသော-ဥပါယေန ပထေန၊ လမ်းရိုးမှန်၍ သင့်သော အကြောင်းအား
ဖြင့်။ မနသိကာရော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊
ဗျတိရိက်ကို ဆိုအံ့။ အယောနိသော၊ အကြောင်းမဟုတ် လမ်းရိုးမမှန်
သဖြင့်။ (မနသိကာရံ၊ ကို။) ပဝတ္တယတော၊ ဖြစ်စေသောသူအား။
ဣဋ္ဌဇနမရဏာနုဿရဏေ၊ အလိုရှိအပ်၊ ချစ်မြတ်နိုးအပ်သောသူတို့၏ သေ
ခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်း၌။ သောကော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
၏။ ဝိဇာတမာတုယာ၊ မွေးဖွားသောအမိ၏။ ပိယပုတ္တမရဏာနုဿရဏေ၊
ချစ်အပ်သောသား၏ သေခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်း၌။
သောကော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ အနိဋ္ဌဇနမရဏာနုဿရ-
ဏေ၊ အလိုမရှိအပ်သောသူတို့၏ သေခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့
ခြင်း၌။ ပါမောဇ္ဇံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝေရီနံ၊ ရန်သူဖြစ်သောသူ
တို့၏။ ဝေရိမရဏာနုဿရဏေ၊ ရန်သူဖြစ်သောသူ၏ သေခြင်းကို အဖန်

တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်း၌။ ပါမောဇ္ဇံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။
မဇ္ဈတ္တဇနမရဏာနုဿရဏေ၊ မမုန်းမချစ် လျစ်လျူ အလတ်သဘော
ရှိသော သူ၏သေခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်း၌။ သံဝေဂေါ၊
ထိတ်လန့်ခြင်းသည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ မတကဋ္ဌေဝရဒဿနေ၊ သူသေ
ကောင်ကို မြင်ခြင်း၌။ ဆဝဋ္ဋာဟကဿ၊ သူကောင်ဖုတ်သော စဏ္ဍာလ
အား။ သံဝေဂေါ၊ သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ အတ္တနော၊
၏။ မရဏာနုဿရဏေ၊ ၌။ သန္တာသော၊ ကြောက်လန့်ခြင်းသည်။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဥက္ခိတ္တာသိကံ၊ မိုးချီအပ်သောသန်လျက်ရှိသော။ ဝဓေ၊
သူသတ်ယောက်ျားကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ [၂၂၃] ဘီရက-
ဇာတိကဿ၊ ကြောက်လန့်တတ်သော သဘောရှိသောသူအား။ သန္တာ-
သော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ တဒေတံ သဗ္ဗမ္ပိ၊ (သောက-
ပါမောဇ္ဇတို့၏ ဖြစ်ခြင်း၊ သံဝေဂ၏ မဖြစ်ခြင်း၊ ကြောက်လန့်ခြင်း၏
ဖြစ်ခြင်းဟူသော) ထိုအလုံးစုံသည်လည်း။ (ယထာက္ကမံ၊ တိုင်း။) သတိ-
သံဝေဂဉာဏဝိရဟတော၊ ကင်းသောသူအား။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊
ထို(သို့ အယောနိသောမနသိကာရကို ဖြစ်စေသောသူအား သောက
စသော အပြစ်မျှဖြစ်သော)ကြောင့်။ တတ္ထ တတ္ထ အရညသုသာနာဒိသု၊
တို့၌။ ဟတမတသတ္ထေ၊ ခိုးသူစသည်တို့သည် သတ်အပ်သော သတ္တဝါ၊
သဘောအားဖြင့် သေသောသတ္တဝါတို့ကို။ သြလောကေတွာ၊ ကြည့်၍။
ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗသမ္ပတ္တိနံ၊ မြင်လိုက်ဘူးသော စည်းစိမ်ရှိကုန်သော။ မတနံ၊ ကုန်
သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ မရဏံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇေတွာ၊ ဆင်ခြင်၍။
သတိဉ္စ၊ ကို၎င်း။ သံဝေဂဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဉာဏဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ယောဇေတွာ၊
လျှင်စေ၊ ဖြစ်စေ၍။ မရဏံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ်။ ဣတိအာဒိနာ၊
သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-
ယုတ္တံ၊ စ။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္ထေန္တော၊ ဖြစ်စေသောသူသည်။ ယောနိသော၊
ဖြင့်။ ပဝတ္ထေတိ၊ ဖြစ်စေသည်မည်၏။ ဥပါယေန၊ လမ်းရိုးမှန်၍ သင့်သော
အကြောင်းအားဖြင့်။ ပဝတ္ထေတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။
ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္ထယတောယေဝ၊ ဖြစ်စေစဉ်ပင်လျှင်၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေသည်သာ
ဖြစ်သော။ ဧကစွဿ၊ အချို့သော (တိက္ခိန္ဒိယဉာဏုတ္တရ) ပုဂ္ဂိုလ်အား။
နိဝရဏာနိ၊ တို့သည်။ ဝိက္ခမ္ဘန္တိ၊ ကွာကုန်၏။ မရဏာရဇ္ဇဏာ၊ သေခြင်း
လျှင် အာရုံရှိသော။ သမိ၊ သည်။ သဏ္ဌာတံ၊ ကောင်းစွာလည်း။ ဥပ-

၁၀၆ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၂၃-၇) [ဂ-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန

စာရပုတ္တမေဝ၊ ဥပစာရသို့ ရောက်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ (တနည်း) ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဥပစာရပုတ္တမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၆၉။ ယဿ ပန၊ အားမူကား။ တွေ့ဝတော၊ ဖြင့်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တေန၊ သည်။ ဝဓကပစ္စုပဋ္ဌာနတော၊ သူသတ်သွားကဲ့သို့ သေခြင်းက ရှေးရှုတည်သောအားဖြင့်၎င်း။ သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိတော၊ ပြည့်စုံခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ ဥပသံဟရဏတော၊ (သူတပါးတို့၏ သေခြင်းကို ရှုမြင်၍ မိမိ၏) သေခြင်းကို အနီးသို့ကပ်ဆောင်သော အားဖြင့်၎င်း။ ကာယဗဟုသာဓာရဏတော၊ ကိုယ်၏များစွာသော သတ္တဝါတို့နှင့် ဆက်ဆံသော အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ အာယုဒုဗ္ဗလတော၊ အသက်၏ အားနည်းသောအားဖြင့်၎င်း။ အနိမိတ္တတော၊ သေခြင်း၏ အမှတ်အသား မရှိသော အားဖြင့်၎င်း။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒတော၊ အသက်တမ်းကာလ၏ အပိုင်းအခြား အားဖြင့်၎င်း။ ခဏပရိတ္တတော၊ အသက်ရှင်သော ခဏ၏အလွန်တို့သော အဖြစ်အားဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေဟိ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဌ်၌။ ဝဓကပစ္စုပဋ္ဌာနတောတိ၊ ကား။ ဝဓကဿ၊ သူသတ်သွား၏။ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ ဝိယ၊ ရှေးရှုအနီး၌ ရပ်တည်သကဲ့သို့။ ပစ္စုပဋ္ဌာနတော၊ သေခြင်းက ရှေးရှုကပ်၍ တည်သောအားဖြင့်၎င်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဣမဿ၊ ဤသူ၏။ သိသံ၊ ကို။ ဆိန္ဒိယာမိတံ၊ ဖြတ်အံ့ဟူ၍။ အသိံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဂီဝါယ၊ လည်၌။ စာရယမာနော၊ သန်လျက်ကို ပတ်ပတ်ဝဲလျက်၊ ဝါ၊ ခုတ်အံ့ ဖြတ်အံ့သော အခြင်းအရာကိုပြုလျက်။ ဝဓကော၊ သူသတ်သွားသည်။ ပစ္စုပဋ္ဌိတောဝ၊ ရှေးရှုအနီး၌ ရပ်တည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ မရဏမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ပစ္စုပဋ္ဌိတမေဝါတိ၊ ရှေးရှုကပ်လျက် ငါ၏အနီး၌တည်လွှာပြီဟူ၍သာလျှင်။ အနုဿရိ-

၁-ဋီကာ၌ အာဂုရေန္တော-ဟူရကား “အာဂု ပုတ္တမပရာဓော” အဘိဓာန်ကို ကိုး၍ “အပြစ်ကို ပြုဆောင်သော” ဟု မြန်မာပြန်ဆို၏။ ဤကား ပြည်မှ နိဿယဟောင်း၌ မှာထားချက်ပေတည်း။

သက္ကတ အင်္ဂလိပ်အဘိဓာန်ကြီး၌ အာပုရ်-သဒ္ဓါ၏ အနက်ကို ယဇ်ပူဇော်သောအခါ၊ ယဇ်ပရောဟိတ်၏ ရွတ်ဆိုသောအခါ၊ အလွန်တကြား ဟစ်အော် ကြွေးကြော်သောအခါ၊ ပစ္စုပဋ္ဌာနတော၊ ပြောသောအခါ၊ ကောင်းချီးပေးသောအခါ ဟူ၍၎င်း၊ အာဂုရဏ-၏

တဗ္ဗံ၊ ဧ၊ ကသ္မာ၊ ကား။ ဇာတိယာ၊ ပဋိသန္ဓေနှင့်။ သဟ၊ တက္ခ။ အာဂတတော စ၊ ဇရာမရဏ၏ လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဇီဝိတ-ဟရဏတော စ၊ အသက်ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်းတည်း။ ဟိ၊ ထိုစကားကို ဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြအံ့။ အဟိဆတ္တကမကုဋ်၊ မှီငုံသည်။ မတ္တကေန၊ ထိပ်ဖျားဖြင့်။ ပံသံ၊ မြေမှုန့်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ ယထာ၊ ပေါက်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဇရာမရဏံ၊ ကို။ ဂဟေတွာဝ၊ ရွက်၍သာလျှင်။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ ဟိ၊ ထင်ရှားဆိုအံ့။ နေသံ-သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပါဒါနန္တရမေဝ၊ ဥပါဒ်၏ အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ ဇရံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ရှိ။ ပဗ္ဗတသိခရတော၊ တောင်ထွဋ်မှ။ ပတိတသိလာ ဝိယ၊ ကျသော ကျောက်ကဲ့သို့။ သမ္ပယုတ္တက္ခန္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ဧ၊ ဝါ၊ ဘင်သို့ရောက်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တာဝ၊ စွာ။ ခဏိကမရဏံ၊ သည်။ ဇာတိယာ၊ နှင့်။ သဟ၊ တက္ခ။ အာဂတံ၊ ဧ၊ ပန၊ ဆက်။ ဇာတဿ၊ ဇာတိရှိသော သတ္တဝါအား။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ မရဏတော၊ သေခြင်း ကြောင့်၊ ဝါ၊ ကေနသေခြင်းဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ ဣမ၊ ဤ။ အဓိပ္ပေတ-မရဏမ္ပိ၊ လိုရင်းမရဏသည်လည်း။ ဇာတိယာ၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ အာဂတံ၊

အနက်ကို အာဂုရ်-ဟု ရွတ်ဆိုခြင်းဟူ၍၎င်း ပြဆိုထားသောကြောင့် စာရယမာနေဘိ အာဂုရေန္တော ပဟရဏာကာရံ ကရောန္တော-ဟူသော ဋီကာ၌ အာဂုရေန္တော၊ အာဂုရ်(ဂူ) ဟု ဟစ်အော်လျက်။ ပဟရဏာကာရံ၊ ခုတ်သတ်အံ့သော အခြင်းအရာကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်-ဟု အနက်ပေး၍ ပဟရဏာကာရံ ကရောန္တော-ကိုသာ စာရယမာနေဘိ-၏ လိုရင်း အနက်အဖွင့်ဟူ၍၎င်း၊ အာဂုရေန္တော-ကိုကား ယစ်ပူဇော်သူတို့ ဟစ်အော်သကဲ့သို့ သူသတ် သမား၏ အလန့်တကြား ဟစ်အော်ပုံကို ပြသော အကူအညီ အဖွင့်ဟူ၍၎င်း မှတ်သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

၁-ပံသံ ဂဟေတွာ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ-ဟူသော ဥပမာ၌ နိယမအနက်ရှိသော ဧဝ-မလို့။ ဧဝံ သတ္တာ ဇရာမရဏံ ဂဟေတွာဝ နိဗ္ဗတ္တန္တိ-၌သာ လိုသတည်း။ ထိုနိယမအနက်ရှိသော ဧဝ-သဒ္ဓါဖြင့် ဤသို့ပြသတည်း-မှီငုံသည် တရံတခါ တစုံတခုအရပ်၌ မြေမှုန့်ကင်းသည်ဖြစ်ရာ၏။ သတ္တဝါ တို့မူကား တခုတခုသောအခြင်းဖြင့် မူလည်း ဇရာမရဏနှင့် ကင်းသည်မဖြစ်ကုန်။ ဤသို့ ပြသတည်း။ သို့မှ “အဟိဆတ္တကမကုဋ် ကဒါစိ ကတ္တစိ ပံသုဝိရဟိတမ္ပိ ဘဝေယျ၊ သတ္တာ ပန ကထဉ္စိပိ ဇရာမရဏာဝိရဟိတာ န ဟောန္တိ” ဟူသော (ဝိသုဒ္ဓိ ၄၊ ၁၂၇၉)နှင့် ထိုက်မိအံ့ သတည်း။ ခဏိကမရဏကို ရှေးဦးစွာ ဥပမာဘာဝဖြင့် ပြပြီး၍ ဣဓေခိပ္ပေတ မရဏကို ပြခြင်းငှါ တထာ ဟိ-စသည်ကိုမိန့်။ တနည်း။ ဤသတ္တဝါတို့သည် ဇရာမရဏ ကို ယူ၍သာ လာကုန်သည့် အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ နိဗ္ဗတ္တသမုန္တရ၌သာလျှင် ဖြုတ်ချည်၊ ဘေရာလည် မဟုတ်သော ဘေရာနာကို ရည်၍ ဘေရာ ဟိ-စသည်ကိုမိန့်။ (ပြည်)

လာသည်မည်ပါ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဇာတိနှင့်တကွလာသည်မည်သော
 ကြောင့်။ သေ-သော သတ္တော၊ သည်။ ဇာတကာလတော၊ မှ။ ပဌာယ၊
 ရှိ။ ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ဥဋ္ဌိတော၊ တက်သော။
 သူရိယော၊ သည်။ အတ္တာဘိမုခေါ၊ ဝင်ခြင်းသို့ ရှေးရှု။ ဂစ္ဆတေ၊
 သွားသည်သတည်း။ ဂတဂတဋ္ဌာနတော၊ ရောက်ရာရောက်ရာအရပ်မှ။
 ဤသကမ္ပိ၊ စဉ်းငယ်မျှသော်လည်း။ န နိဝတ္တတိ ယထာ၊ နောက်သို့ မပြန်
 မဆုတ်သကဲ့သို့။ ဝါ၊ ကား။ ပဗ္ဗတေယျာ၊ တောင်မှလာသော။ သီသ-
 သောတာ၊ သော။ ဟာရဟာရိနီ၊ (ရေအယဉ်၌ကျသော မြက်သစ်ရွက်
 စသည်ကို) အလွန်လျင်စွာ ဆောင်ခြင်းသဘောရှိသော။ နဒီ၊ မြစ်သည်။
 သန္တတေ၊ စီးသည်သတည်း။ ဝတ္တတေ၊ တလိမ့်တည်း စီးသည်
 သတည်း။ ဤသကမ္ပိ၊ မျှသော်လည်း။ န နိဝတ္တတိ ယထာ၊ မဆုတ်နစ်
 သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဤသကမ္ပိ၊ မျှသော်လည်း။ အနိဝတ္တမာနော၊ မနစ်
 မူ၍။ မရဏာဘိမုခေါ၊ သာလျှင်။ ယာတိ၊ သွား၏။ တေန၊ ကြောင့်။
 ယမေကရတ္ထိံ။ ပ။ န နိဝတ္တတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[မာဏဝေါ၊ သတ္တဝါသည်။ ယမေကရတ္ထိံ၊ အကြင် တခုသော ညဉ့်၌၊
 ဝါ၊ ညဉ့်ပတ်လုံး။ ပဌမံ၊ အလုံးစုံ ရှေးဦးစွာ၊ ဝါ၊ ရှေးဦးစွာအစ ပဋိသန္ဓေ
 ခဏ၌။ ဂဗ္ဘေ၊ အမိဝမ်း၌။ ဝသတိ၊ ၏။ သော-မာဏဝေါ၊ သည်။ (ပဌ-
 မက္ခဏတော၊ မှ။ ပဌာယ၊ ရှိ။) အဗ္ဗုဋ္ဌိတော၊ တက်သောတိမ်တိုက်
 ကဲ့သို့၊ ဝါ၊ သေခြင်းသို့ ရှေးရှုသည်၏အဖြစ်ဖြင့် တက်၍သာလျှင်။ ယာတိ၊
 သွား၏။ (ဧဝံ၊ သို့။) ဂစ္ဆံ-ဂစ္ဆန္တော၊ သော။ သော မာဏဝေါ၊ သည်။
 ခဏမတ္တမ္ပိ၊ မျှလည်း။ န နိဝတ္တတိ၊ မဆုတ်နစ်။]

စ၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတော၊ သေခြင်းသို့ ရှေးရှုသွားသော။
 အဿ သတ္တဿ၊ ၏။ ဂိမ္မာဘိတတ္တာနံ၊ နွေကာလ၌ နေဖြင့် အလွန်
 ပူလောင်အပ်ကုန်သော။ ကုန္ဒဒီနံ၊ မြစ်ငယ် မြစ်လောင်း တောင်ကျ
 ချောင်းတို့၏။ ခယော၊ ခန်းခြောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ ဝိယ စ၊ သို့၎င်း။
 ပါတော၊ နံနက်အခါ၌။ အာပေါရသာနုဂတဗန္ဓနာနံ၊ (အညှာရင်းသို့
 လျှောက်သော) အာပေါရသဖြင့် စွတ်စို၍ရော်သော အညှာအဖွဲ့ ရှိကုန်
 သော။ ဒုမပ္ပလာနံ၊ သစ်သီးတို့၏။ ပတနံ၊ ကြွေကျခြင်းသည်။ ဟောတိ
 ဝိယ စ၊ သို့၎င်း။ [၂၂၄] မုဂ္ဂရာဘိတာဋ္ဌိတာနံ၊ ဆောက်ပုတ်ဖြင့် ရိုက်ခတ်

အပ်ကုန်သော။ မတ္တိကဘာဇနာနံ၊ မြေအိုးတို့၏။ ဘေဒေါ၊ ကဲ့ခြင်းသည်။
 ဟောတိ ဝိယ စ၊ သို့၎င်း။ သူရိယရသ္မိသမ္ပုဋ္ဌာနံ၊ နေရောင်သင့်ကုန်သော။
 ဥဿာဝဗိန္ဒူနံ၊ ဆီးနှင်းပေါက်တို့၏။ ဝိဒ္ဓသနံ၊ ပျက်စီးခြင်းသည်။ ဟောတိ
 ဝိယ စ၊ သို့၎င်း။ မရဏမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ အာသန္တံ၊ နီးသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အစွယန္တိ၊ ပ။ နိဝါရယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ကုန္တဒီနံ၊ တို့၏။ သြဒကံ၊ ရေသည်။ ဝါ၊ ရေအယဉ်သည်။ ခီယတိ
 ဣဂ၊ မမြင့်မကြာ ခန်းလွယ်သကဲ့သို့။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) အဟောရတ္တာ၊
 တို့သည်။ အစွယန္တိ၊ လွန်သွားကုန်၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။) မစ္စာနံ၊ တို့၏။
 ဇီဝိတံ၊ သည်။ ဥပရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မစ္စာနံ၊ တို့၏။
 ဇီဝိတံ၊ သည်။ ဥပရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။) မစ္စာနံ၊ တို့၏။
 အာယု၊ သည်။ ခီယတိ၊ ၏။

ပါတော၊ နံနက်အခါ၌။ ပက္ကာနံ၊ မှည့်ကုန်သော။ ဖလာနံ၊ တို့၏။
 ပပတတော၊ ကြွေကျခြင်းမှ၊ ဝါ၊ ကြွေကျသည်မှ။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်း၊
 စိုးရိမ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကြောက်ဖွယ်သည်။ ဇာယတေ ဣဝ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။
 ဇာတာနံ၊ ကုန်သော။ မစ္စာနံ၊ တို့၏။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ မရဏတော၊ မှ။ ဘယံ၊
 သည်။ ဇာယတေ၊ ၏။

ကုမ္ဘကာရဿ၊ အိုးထိန်းသည်၏။ ကတံ၊ သော။ ခုဒ္ဒကဉ္စ၊ ငယ်သည်
 လည်းဖြစ်သော။ မဟန္တဉ္စ၊ ကြီးသည်လည်းဖြစ်သော။ ယံ၊ အကြင်
 အိုးခွက်သည်။ ပက္ကံ၊ ကျက်၏။ ယဉ္စ၊ အကြင်အိုးခွက်သည်လည်း။ အာမကံ၊
 စိမ်း၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ ဘာဇနံ၊ ထိုအိုးခွက်သည်။ ဘေဒနပရိယန္တံ၊
 ကဲ့ပျက်ခြင်းလျှင် အဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ မစ္စာနံ၊
 တို့၏။ ဇီဝိတံ၊ သည်။ မရဏပရိယန္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တိဏဂ္ဂမိ၊ မြက်ဖျား၌။ ဥဿာဝေါ၊ တင်သော ဆီးနှင်းပေါက်သည်။
 သူရိယုဂ္ဂမနံ၊ ကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ ဝါ၊ သူရိယုဂ္ဂမနံ ပတိ-သူရိယုဂ္ဂမနေ၊ ကြောင့်။
 (ဝိဒ္ဓသတိ ဣဝ၊ ပျက်စီးသွေ့ခြောက် လွင့်ပျောက်သွားသကဲ့သို့။) ဧဝံ၊
 တူ။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ အာယု၊ သည်။ (န စိရဋ္ဌိတိကံ၊ မြင့်ရှည်စွာ
 တည်ခြင်းမရှိ။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အမ္မ၊ အမိ။ မံ၊ ကို။ (ပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊
 ရဟန်းပြုခြင်းမှ။) မာ နိဝါရယ၊ မြစ်တော်မမူလင့်။]

ဝေ၊ သို့။ ဥက္ခိတ္တာသိကော၊ ခုတ်အံ့ဆဲဆဲ သန်လျက်မိုးသော။ ဝဇ္ဇကော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ပန၊ ထူးသည်ကို ဆိုအံ့။ ဇာတိယာ၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ အာဂတံ၊ သော။ ဧတံ မရဏံ၊ သည်။ ဂီဝါယ၊ လည်၌။ အသိ၊ သန်လျက်ကို။ စာရယမာနော၊ ဝဲရစ်သော။ ဝါ၊ ခုတ်ဖြတ်အံ့သော အခြင်းအရာကိုပြုသော။ သော ဝဇ္ဇကော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဇီဝိတံ၊ ကို။ ဟရတိယေဝ၊ ဆောင်သည်သာလျှင်တည်း။ အဟရိတွာ၊ မဆောင်မူ၍။ န နိဝတ္တတိ၊ မနစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇာတိယာ၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ အာဂတတော စ၊ ကြောင့်၎င်း။ ဇီဝိတဟရဏတော စ၊ ကြောင့်၎င်း။ ဥက္ခိတ္တာသိကော၊ သော။ ဝဇ္ဇကော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ မရဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ပစ္စုပဋ္ဌိတမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဝဇ္ဇကပစ္စုပဋ္ဌာနတော၊ သောအားဖြင့်။ မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၇၀။ သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိတောတိ၊ ကား။ ဣဓ၊ ဤလူ့ရွာ၌။ ယာဝ၊ လောက်။ နံ သမ္ပတ္တိ၊ ကို။ ဝိပတ္တိ၊ သည်။ နာဘိဘဝတိ၊ မနှိပ်စက်သေး။ တာဝဒေဝ၊ ထိုရွှေလောက်သာလျှင်။ သမ္ပတ္တိ နာမ၊ သမ္ပတ္တိမည်သည်။ ဝါ၊ စည်းစိမ်မည်သည်။ သောတတိ၊ တင့်တင့်တယ်တယ်ရှိ၏။ ယာ သမ္ပတ္တိ၊ သည်။ ဝိပတ္တိ၊ ကို။ အတိက္ကမ္မ၊ ၍။ တိဋ္ဌေယျ၊ တည်ရာ၏။ သာ သမ္ပတ္တိ နာမ၊ မည်သည်။ န စ အတ္တိ၊ မရှိသည်သာတည်း။ တထာတံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝါ၊ တထာ ဟိ-တတော ဧဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ သကလံ၊ပ။ သောကမာဂတောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[သုခိ၊ (ဒိဗ္ဗသဒိသဘောဂ အာဓိပတေယျဟူသော) ချမ်းသာသုခနှင့် ပြည့်စုံသော။ အသောကော၊ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြကင်းသည်ဟူ၍ အသောကတံဆိပ်နာမံခံသော မင်းကေရာဇ်သည်။ သကလံ မေဒနိ၊ ဇမ္ဗူကျွန်းခွင် မြေပြင်အလုံးကို။ ဘုတွာ၊ ၍။ ကောဋိသတံ၊ ကုဋေအရာဥစ္စာစုကို။ ဒတွာ၊ လှူ၍။ (သတအနေကသင်္ချာ) အန္တေ၊ ၌။ အဘူမလကမတ္တဿ၊

၁-ပန၊ နိဂုံးချုပ်ဦးအံ့။ ဝေ၊ ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ဥက္ခိတ္တာသိကော၊ သော။ ဝဇ္ဇကော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဇာတိယာ၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ အာဂတံ၊ သော။ ဧတံ မရဏံ၊ သည်-ဟု ဤသို့လည်း တဝါကျတည်း ယောဇနာသင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

သျှစ်သျှား (ဆီးဖြူ) သီးတခြမ်းမျှကိုသာ။ ဣဿရတံ၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတော၊ ရောက်ရှာလေ၏။

အသောကော၊ အသောကတံဆိပ်နာမံခံသော။ သောပိ ရာဇာ၊ ထိုမင်း ကေရာဇ်သည်လည်း။ တေနော ဝေဟဗန္ဓေန၊ ထိုကိုယ်ဖြင့်ပင်လျှင်။ (ဝေဟ- ဗန္ဓေနာတိ သရီရေန။ ဋီကာ။) ပုညမှိ၊ သည်။ ခယံ၊ သို့။ အာဂတော၊ သော်။ မရဏာဘိမုခေါ၊ ဖြစ်၍။ သောကံ၊ စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းသို့။ အာဂတော၊ ပြီ။]

၁-ဆီးဖြူကိုပင် သျှစ်သျှားဟု ခေါ်သည်။ ရခိုင်တိုင်း၌ ယခုထက်တိုင် ၎င်းကို သျှစ် သျှားဟူ၍ပင် ခေါ်၏။ ဤအသောကမင်းတရား၏ နောက်ဆုံးအချိန်ကာလ အကြောင်း အရာကို မူကာဂျီ၏ အသောကစာအုပ် (နှာ-၃၇) ၌ အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရ၏။

ဒိဗျာဝဒါနကျမ်း (နှာ-၄၃၀)တွင် အသောက၏နောက်ဆုံးရက်များအကြောင်းကို ဤသို့ပြထား၏။ အသောကမင်းကြီးသည် အသက်အရွယ် ကြီးလာသောအခါ သားတော် ကုဏ္ဍလ၏သားဖြစ်၍ မိမိ၏ မြေးတော်ဖြစ်သော သမ္ပတိကို မိမိ၏ အရိုက်အရာ ဆက်ခံ စေရန် ရွေးချယ်ချီးမြှောက်တော်မူလေသည်။ သို့ရာတွင် ဤသမ္ပတိမင်းသားသည် မင်းကြီး၏ တန်ခိုးအာဏာအားလုံးကို အဓမ္မသိမ်းယူချုပ်ကိုင်ထားသော မူးမတ်ဝန်ကြီးတို့၏ ဩဇာ တိက္ကမကြောင့် မင်းကြီးက သာသနာရေးအတွက် လှူဒါန်းထားသော ကိစ္စအဝဝကို ရပ်စဲ လိုက်လေသည်။ မင်းကြီးမှာလည်း ယခုအခါ မင်းကေရာဇ်မည်ကာမတွ အမည်ခံမျှသာ ရှိလေတော့သည်။ မင်းသားသည် မင်းကြီး၏ အဆောင်အယောင် အလုပ်အကျွေးတို့ကိုပင် လျော့ပစ်ရာ နောက်ဆုံး၌ ဆီးဖြူသီးတခြမ်းကို မြေခွက်ဖြင့် ထည့်၍ပေးဆက်စေသည်အထိ ဖြစ်လေသည်။ ထိုဆီးဖြူသီးခြမ်းကို ရရှိသောအခါ အသောကဘုရင်မင်းကြီးသည် မူးမတ် တို့အား “ငါသည် ဇမ္ဗူဒီပါတကျွန်းလုံး၏ ကေရာဇ်မင်းမြတ်ဘဝမှ ယခုအခါဆီးဖြူသီး တခြမ်း၏ ပိုင်ရှင်ဘဝသို့ ရောက်ခဲ့ရလေပြီ” ဟု ဝမ်းနည်းစွာ ပြောဆို မြှက်ကြားတော် မူလေသည်။

ထို့ပြင် ယူအန်ချောင် သို့မဟုတ် ဟိယင်ဆိုင်ခေါ် တရုတ်ဘုန်းတော်ကြီး၏ ခရီးစဉ် မှတ်တမ်းစာအုပ် တတိယတွဲ နံပါတ် (၃၃၀)၌လည်း အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရ၏။

အသောကမင်းကြီးသည် မကျန်းမမာဖြစ်လျက် ရောဂါဝေဒနာကို ကြာရှည်စွာ ခံစား နေရာမှ မိမိသည် ထိုရောဂါမှ ပျောက်ကင်းချမ်းသာတော့မည်မဟုတ်ဟု ထင်တော်မူသော ကြောင့် မိမိ၏ပစ္စည်းဥစ္စာ ဘဏ္ဍာတော်အားလုံးကို (ကျောက်သံပတ္တမြားနှင့် အဖိုးတန် ပစ္စည်းဟူသမျှကို) မိမိ၏ ဘာသာရေးကောင်းမှုတော်များကို အထွတ်တပ်သည့်အနေအား ဖြင့် (ကောင်းမှုစိုက်ပျိုးရာ လယ်မြေကောင်းတွင် မားမားစွင့်စွင့် ကြီးမြင့်လှစွာ စိုက်ပျိုးသည့် အနေအားဖြင့်) လှူဒါန်းလိုသောဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။

အုပ်ချုပ်မှုကို ရွက်ဆောင်နေသောဝန်ကြီးသည် မင်းကေရာဇ်၏ အလိုဆန္ဒအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် သဘောမတူချေ။ ထိုနောက်များမကြာမီပင် ဝန်ကြီးသည် ဆီးဖြူ သီး တလုံးကို စားနေရင်း မထေမဲ့မြင် ပြုသည့်အနေဖြင့် ဆီးဖြူသီးတခြမ်းကို မင်းကေရာဇ်၏ လက်ထဲသို့ အလှူဒါနပြုရန်အတွက် ထည့်ပေးလိုက်လေသည်။ မင်းကြီးသည် ထိုဆီးဖြူသီး

☞ [၂၂၅] အပိ စ၊ လည်း။ သဗ္ဗံ၊ သော။ အာရောဂုံ၊ အနာကင်း သည်၏အဖြစ်သည်။ ဗျာဓိပရိယောသသနံ၊ မကျန်းမမာ ဖျားနာခြင်း အဆုံးရှိ၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ယောဗ္ဗနံ၊ ပျိုမွှစ်နုနယ် အရွယ်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဇရာပရိယောသသနံ၊ အိုခြင်းလျှင်အဆုံးရှိ၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ရှင်ခြင်းသည်။ မရဏပရိယောသသနံ၊ အမြဲမနေသေရခြင်း လျှင် အဆုံးရှိ၏။ သဗ္ဗောယေဝ၊ သော။ လောကသန္နိဝါသော၊ သတ္တ လောကကို၊ ဝါ၊ သတ္တလောကအပေါင်းအသင်းကို။ ဇာတိယာ၊ သည်။ အနုဂတော၊ (ရန်သူကဲ့သို့) အစဉ်လိုက်အပ်၏။ ဇရာယ၊ သည်။ အနု- သဋ္ဌော၊ (ကပ်သောအဆိပ်ကဲ့သို့) အစဉ်ဝင်အပ်၏။ ဗျာဓိနာ၊ သည်။ အဘိဘူတော၊ (အမုန်ယစ်သောဆင်ကြီးကဲ့သို့) ဖိစီးအပ်၏။ မရဏေန၊ သည်။ အဗ္ဘာဟတော၊ (ဘီလူးဥပါဘုတ်တစ္ဆေတို့ကဲ့သို့) ပြင်းစွာပုတ်ခတ် အပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယထာ၊ ပ။ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ယထာပိ၊ မည်သည်ကား။ နာတံ အာဟစွ၊ မိုးတိမ်ထိဆိုက်အောင်။ ဝိပုလာ-မဟန္တာ၊ ကြီးမားကုန်သော။ သေလာ၊ ကျောက်အတိပြီးကုန် သော။ ပဗ္ဗတာ၊ တောင်လေးလုံးတို့သည်။ သမန္တာ၊ မှ။ စတုဒ္ဓိသ-

ခြမ်းကို လက်ဖြင့်မြှောက်ကာ သက်ပြင်းချ၍ “ယခုအခါ ဓမ္မုဒ္ဓိပါကျွန်း၏ ကေရာဇ်မင်း မည်သူပါနည်း” ဟု ဝန်ကြီးကိုမေးတော်မူ၏ ။

ဝန်ကြီးက “အရှင်မင်းကြီးသာလျှင် ဖြစ်တော်မူပါသည်” ဟု လျှောက်တင်လေ၏ ။

မင်းကြီးက “ငါ့လိုမဟုတ်ဘူး၊ ငါသည် ကေရာဇ်မင်းမဟုတ်တော့ဘူး၊ အကြောင်းကတော့ ငါ့မှာ ငါပိုင်ပစ္စည်းဟု ပြောစရာ ဤဆီးဖြူသီးတခြမ်းသာလျှင် ရှိတော့သည့်အတွက် ဖြစ် သည်။ အင်း...လောကီစည်းစိမ် ဂုဏ်သိရ်တို့သည်ကား လေတိုက်သဲမှာ ထွန်းညှိသားသော ဆီးမီးတောက်ကို ငြိမ်းမသွားအောင် ထိန်းသိမ်းရန် ခဲယဉ်းသကဲ့သို့ပင် ခဲယဉ်းလှပေတော့ သည်။ ငါ ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သည့် ပြန့်ပြော ကြီးကျယ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာ ဘဏ္ဍာတော်အဝဇ နာမ သတင်း ဂုဏ်ခပင်းတို့ကို ငါသေခါနီးတွင် ငါ့ထံမှ လုယူသွားခဲ့ကြလေပြီ။ ငါ ကိုယ်တိုင်သည်ပင် ကြမ်းကြုတ်ရုတ်စက် တန်ခိုးတက်လှသော ဝန်ကြီး၏လက်တွင်းသို့ သက်ဆင်းကျရောက်လျက် ရှိနေချေပြီ။ အင်ပိုင်ယာနိုင်ငံတော်ကြီးသည်လည်းငါ့ဟာပိုင်မဟုတ်တော့ချေ။ ဤဆီးဖြူသီး တခြမ်းသည်သာလျှင် ငါ့ဟာပိုင်ကျန်ရှိတော့ချေသည်တကား” ဟု ငြီးတွားလျက် ပြန်ကြား မြွက်ဆိုတော်မူလေသည်။

တို့ပြင် ဦးကုလား၏ မဟာရာဇဝင်တော်ကြီး ပဌမအုပ်၌လည်း မျက်နှာနံပါတ် ၁၀၀ မှ ၁၀၆ အထိ အထက်ပါ အကြောင်းအရာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပါဠိဂါထာများနှင့်တကွ ပြဆို ထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ ၎င်းမှာ မြန်မာစာအုပ်ဖြင့်၍ ကြည့်ရှုရန် လွယ်ကူသောကြောင့် ဤ၌ သုတ်မပြတော့ပြီ။ (ဆ-သံ-သော)

စတုဒ္ဓိသာဟိ၊ အရပ်လေးမျက်နှာတို့မှ။ နိပေါဏေန္တာ၊ သတ္တဝါတို့ကို မုန့်မုန့်
ညက်ညက်ကြိတ်ချေကုန်လျက်။ အနုပရိယေယျံ၊ လှည့်လည်ကုန်ရာ၏။

ဧဝံ၊ တူ။ ဇရာ စ၊ သည်၎င်း။ မစ္စ၊ စ၊ သည်၎င်း။ ခတ္တိယေ၊ မင်းမျိုး
ဖြစ်ကုန်သော။ ပြာဟ္မဏေ၊ ပုဏ္ဏားမျိုးဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဿေ၊ သူကြွယ်
မျိုးဖြစ်ကုန်သော။ သုဒ္ဓေ၊ သူဆင်းရဲမျိုးဖြစ်ကုန်သော။ စဏ္ဍာလပုတ္တုသေ၊
ဒွန်းစဏ္ဍားပန်းမှိုက်သွန်မျိုး ဖြစ်ကုန်သော။ ပါဏိနေ၊ တို့ကို။ အဓိ-
ဝတ္တန္တိ-အဓိဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ကိဉ္စ၊ တစုံတယောက်သောသူကိုမျှ။ န ပရိ-
ဝဇ္ဇေတိ၊ မရှောင်ကြဉ်။ သဗ္ဗမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အဘိမဒ္ဓတိ၊ ချေပစ်
၏။

တတ္ထ၊ ထိုသေခြင်းတရား နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးရာ၌။ ဟတ္ထိနံ၊ ဆင်စီးသူရဲ
တို့၏။ ဘူမိ၊ အရာသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ရထာနံ၊ ရထားစီးသူရဲတို့၏။
ဘူမိ၊ သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ပတ္တိယာ၊ ခြေသည်သူရဲ၏။ ဘူမိ၊ သည်။
န အတ္ထိ၊ မရှိ။ မန္တယုဒ္ဓေန စာပိ၊ အာတဗ္ဗဏဗေဒနည်းဖြင့် စီရင်အပ်သော
မန္တရားဟူသော ပယောဂဖြင့်လည်း။ ဇေတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ ကောင်း။
နေန-နေဒါနေန ဝါ၊ ဖြင့်မူလည်း။ ဇေတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ ကောင်း။]

ဧဝံ၊ သို့။ ဇီဝိတသမ္ပတ္တိယာ၊ အသက်၏ပြည့်စုံခြင်း၏။ မရဏဝိပတ္တိ-
ပရိယောသာနတံ၊ သေခြင်းဟူသော ပျက်စီးခြင်းလျှင် အဆုံးရှိသည်၏
အဖြစ်ကို။ ဝဝတ္ထပေန္တေန၊ မှတ်သားပိုင်းခြားသည်ဖြစ်၍။ သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိ-
တော၊ ပြည့်စုံခြင်း ပျက်စီးခြင်းအားဖြင့်။ မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊
အပ်၏။

၁၇၁။ ဥပသံဟရဏတောတိ၊ ကား။ ပရေဟိ၊ သေလေကုန်သော
သူတပါးတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ (တေပိ နာမ၊ မဟာသမ္ပတမန္တာတုစသော
ထိုမင်းတို့သည်လျက်လည်း။ မတော၊ သေရကုန်သေး၏။ မာဒိသာ၊ ငါကဲ့
သို့သော သူနုပ်တို့သည်ကား။ မတော၊ သေရကုန်မည် စင်စစ်တည်း။
ကိမဂ်ံ၊ မသေစရာ အဘယ်အကြောင်းတစ် ရှိတုံအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။)
အတ္တနော၊ ၏။ (မရဏဿ၊ ကို။) ဥပသံဟရဏတော၊ ဆောင်သော
အားဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထို ဥပသံဟရဏအားဖြင့် မရဏကို အောက်မေ့ရာ၌။
ယသမဟတ္တတော၊ အခြံအရံစည်းစိမ် များသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်၎င်း။
ပုညမဟတ္တတော၊ ကောင်းမှုဘုန်းကံ ကြီးမားသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်၎င်း။

ထာမမဟတ္တတော၊ ဝီရိယစွမ်းပကား ကြီးမားသောအားဖြင့်၎င်း။ ဣဒ္ဓိ-
မဟတ္တတော၊ တန်ခိုးကြီးသောအားဖြင့်၎င်း။ ပညာမဟတ္တတော၊ ပညာ
ကြီးကျယ်သောအားဖြင့်၎င်း။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓတော၊ ပစ္စေကဘုရားအဖြစ်
အားဖြင့်၎င်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားအဖြစ်အားဖြင့်၎င်း။
ဣတိ၊ သို့။ သတ္တဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပသံဟရဏတော၊ အားဖြင့်။
မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ နည်း။
ဣဒံ မရဏံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ မဟာယသာနံ၊ များသော အခြံအရံ
စည်းစိမ်ရှိကုန်သော။ မဟာပရိဝါရာနံ၊ များသောအခြံအရံရှိကုန်သော။
သမ္ပန္နနေဝါဟနာနံ၊ ပြည့်စုံသော ရွှေငွေဥစ္စာ ဗိုလ်ပါဆင်မြင်း အလုံးအရင်း
ကြီးမားကုန်သော။ မဟာသမ္ပတမန္တာတုမဟာသုဒဿနဒဠ္ဋနေမိပ္ပဘုတီနမ္ပိ၊
မဟာသမ္ပတမင်း၊ မန္တာတ်မင်း၊ မဟာသုဒဿန စကြဝတေးမင်း၊ ဒဠ္ဋနေမိ
မင်း စသောမင်းတို့၏လည်း။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ နိရာသကံမေဝ၊ ရွံရှာခြင်း
ကင်းသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ပတိတံ၊ ကျတုံသေး၏။ မယံ ပန၊ ငါ၏ကား။
ဥပရိ၊ ၌။ ကိမဂ်-ကေန အင်္ဂေန၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ န
ပတိဿတိ၊ မကျဘဲနေလတံ့နည်း။

မဟာယသာ၊ များသောအခြံအရံ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရှိကုန်သော။ ရာဇ-
ဝရာ၊ မင်းမြတ်ဖြစ်ကုန်သော။ မဟာသမ္ပတအာဒယော၊ ကုန်သော။
တေပိ၊ ထိုမင်းတို့သည်လည်း။ မစ္စဝသံ၊ သေမင်းနိုင်ငံသို့။ ပတ္တာ၊
ရောက်ရကုန်သေး၏။ မာဒိသေသု၊ ငါကဲ့သို့သော သူနုပံတို့၌။ ကာ
ကထာဝ၊ အဘယ်ဆိုဖွယ် ရှိအံ့နည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တာဝ၊ စွာ။ ယသ-
မဟတ္တတော၊ ဖြင့်။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပုညမဟတ္တတော၊ ဖြင့်။ ကထံ၊ လျှင်။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ဇောတိ-
ကော၊ ဇောတိကသေဋ္ဌေးကြီးသည်၎င်း။ ဇဋ္ဌိလော၊ ဇဋ္ဌိလသေဋ္ဌေးကြီး
သည်၎င်း။ ဥဂ္ဂေါ၊ ဥဂ္ဂသေဋ္ဌေးကြီးသည်၎င်း။ မေဏ္ဍကော၊ မေဏ္ဍက
သေဋ္ဌေးကြီးသည်၎င်း။ အထ၊ ထိုမှတပါး။ ပုဏ္ဏကော၊ ပုဏ္ဏသေဋ္ဌေး
ကြီးသည်၎င်း။ ဧတေ စ၊ ထိုသူတို့သည်၎င်း။ အညေ၊ ကုန်သော။
လောကေ၊ ၌။ မဟာပုညာတိ၊ ဘုန်းတန်းကြီးသောသူတို့ဟူ၍။ ဝိဿုတာ၊
ထင်ရှားကုန်သော။ ယေ စ၊ အကြင်သူတို့သည်၎င်း။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော
သူတို့သည်။ မရဏံ၊ သို့။ အာပန္နာ၊ ရောက်ရကုန်ပြီ။ မာဒိသေသု၊

တို့၌။ ကာ ကထာဝ၊ နည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပညမဟတ္ထတော၊ ဖြင့်။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။

☞ [၂၂၆] ထာမမဟတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ကထံ၊ လျှင်။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ဝါသုဒ္ဓေဝေါ၊ နောင်တော်ဝါသုဒ္ဓေဝမင်းသည်၎င်း။ ဗလဒေဝေါ၊ ညီတော် ဗလဒေဝမင်းသည်၎င်း။ ဘီမသေနော၊ ဘီမသေနမင်းသည်၎င်း။ ယုဓိဋ္ဌိလော၊ ယုဓိဋ္ဌိလမင်းသည်၎င်း။ စာနုရောယော၊ စာနုရောယမည်သော။ မဟာမလ္လော၊ လက်ပမ်းသည်ကြီးသည်၎င်း။ အန္တကဿ၊ သေမင်း၏။ ဝသံ၊ အလိုသို့။ ဂတော၊ လိုက်ရချေပြီ။

ဧဝံ၊ သို့။ ထာမဗလူပေတာ ဣတိ၊ ဝီရိယစွမ်းပကားနှင့် ပြည့်စုံသော သူတို့ဟူ၍။ လောကဗ္ဗံ၊ ၌။ ဝိဿတာ၊ ကုန်သော။ ဧတေပိ၊ တို့သည်လည်း။ မရဏံ၊ သို့။ ယာတာ၊ ရောက်ရကုန်သေး၏။ မာဒိသေသု၊ တို့၌။ ကာ ကထာဝ၊ နည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ထာမမဟတ္ထတော၊ ဖြင့်။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဣဒ္ဓိမဟတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ကထံ၊ လျှင်။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ဣဒ္ဓိမတံ၊ တန်ခိုးကြီးသောသူအပေါင်းတို့ထက်။ သေဋ္ဌော၊ အမြတ်ဖြစ်တော်မူသော။ ဒုတိယော၊ ဖြစ်သော။ ယော အဂ္ဂသာဝကော၊ အကြင် အဂ္ဂသာဝကမဟာမောဂ္ဂလ္လာန်သည်။ ပါဒဂုံဋ္ဌကမတ္တေန၊ ခြေမမျှဖြင့်။ ဝေဇယန္တံ၊ သိကြားနေရာ ဝေဇယန္တာပြာသာဒ်ကို။ အကမ္ပယံ၊ လှုပ်စေလေပြီ။

သောပိ နာမ၊ ထိုသို့လောက်စင် တန်ခိုးကြီးမားသော ဒုတိယအဂ္ဂသာဝကသည်လည်း။ မိဂေါ၊ သားသည်။ သီဟမုခံ၊ ခြင်္သေ့ခံတွင်းသို့။ ပဝိဋ္ဌော ဝိယ၊ ဝင်ရသကဲ့သို့။ ဣဒ္ဓိဟိ၊ (ဝေဇယန္တာပြာသာဒ်ကို လှုပ်စေခြင်း၊ နန္ဒောပနန္ဒနဂါးကြီးကို ဆုံးမခြင်း စသည်တို့၌ ပြအပ်သော အာနုတော် ရှိကုန်သော) မိမိတန်ခိုးတို့နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ သောရံ၊ ကြမ်းကြုတ်စွာသော။ မစ္စုမုခံ၊ သေမင်းခံတွင်းသို့။ ပဝိဋ္ဌော၊ ဝင်ရလေပြီ။ မာဒိသေသု၊ တို့၌။ ကာ ကထာဝ၊ နည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဣဒ္ဓိမဟတ္ထတော၊ ဖြင့်။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပညာမဟတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ကထံ၊ လျှင်။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ နည်း။ လောကနာထံ၊ လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ ဌပေတွာန၊ ၍။ အညေ၊ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားမှ တပါးကုန်

သော။ ယေ စ ပါဏိနော၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ (အညေသံ၊ ဘုရားမှတပါးကုန်သော။ တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပညာ၊ တို့သည်။) သာရိပုတ္တဿ၊ ပညာခေါင်ထိ တုမရှိသော အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏။ ပညာယ၊ ၏။ သောဠသိ၊ တဆဲ့ခြောက်ဖို့တို့၏ ပြည့်ကြောင်း ဖြစ်သော။ ကလံ၊ တဆဲ့ခြောက်စိတ်တွင် တစိတ်သောအဖို့ကို။ (တနည်း) သောဠသိ၊ ကလံ၊ နှစ်ရဒ္ဒါးဆဲ့ခြောက်ဖို့စိတ်၍ တစိတ်သောအဖို့ကို။ နာဂ္ဂန္တိ၊ မမီနိုင်ကုန်။

ဧဝံ၊ သို့။ မဟာပညော၊ ကြီးသောပညာရှိသော။ ပဌမော၊ ဖြစ်သော။ အဂ္ဂသာဝကော နာမ၊ အဂ္ဂသာဝကစင်လျက်။ မရဏဿ၊ သေမင်း၏။ ဝသံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်ရလေပြီ။ မာဒိသေသု၊ တို့၌။ ကာကတာဝ၊ နည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပညာမဟတ္ထတော၊ ဖြင့်။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓတော၊ ဖြင့်။ ကထံ၊ လျှင်။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ နည်း။

အတ္တနော၊ ၏။ ဉာဏဝီရိယဗလေန၊ ဉာဏ်သည်ပဲ့ပြင်အပ်သော ဝီရိယဟူသောအားဖြင့်။ သဗ္ဗကိလေသသတ္တုနိဗ္ဗေတနံ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာဟူသောရန်သူကို နှိပ်နင်းဖျက်ဖြုန်းချေမှုန်းခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပစ္စေကဗောဓိ၊ သို့။ ပတွာ၊ ၍။ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပိ၊ (တယောက်တည်းသာနေခြင်းသဘောတော်ရှိသဖြင့်) တချောင်းတည်းသာ ပေါက်ရောက်သော ကြံ့ချိုနှင့်တူကုန်သော။ သယမ္ဘုနော၊ (ပရတောသောသနှင့်ကင်း၍) ကိုယ်တော်တိုင်သာ ထိုးထွင်းအပ်ပြီးသော အရဟတ္တဖိုလ်ရှိကုန်သော။ ယေပိ တေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်လည်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့သည်လည်း။ မရဏတော၊ သေခြင်းသဘောတရားမှ။ န မုတ္တာ၊ လွတ်ရတော်မမူကုန်။ အတံ ပန၊ သည်ကား။ ကုတော မုစ္စိဿာမိ၊ အဘယ်မှာလွတ်နိုင်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။

တံ တံ နိမိတ္တံ၊ (လက်၌ဆင်ယင်သောရွှေလက်ကောက်တို့၏ အချင်းချင်းထိပါးခြင်း၊ ဝါးညှောက်တို့၏ တစုံတခု၌ မငြိတုယ်သည်၏အဖြစ်

၁-အလုံးစုံသော သံကိလေသပက္ခကို အကြွင်းမဲ့ပယ်ချိုးခြင်းသည် အသင့်အားဖြင့် အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသောသူအားသာ ဖြစ်သည်ဟုပြလို၍ “ဉာဏဝီရိယဗလေန” မိန့်။ သမုတ္တိတသည် အဋ္ဌကိကအရိယမဂ်စံမှပြီးသည်မဟုတ်လောဟု သမ္မာဒိဋ္ဌိသမ္မာဝါယာမေသုဟိ သိဒ္ဓေသု အဋ္ဌကိကော အရိယမဂ္ဂေါ သိဒ္ဓေါ ဝေ ဟောတိ (ဝိသုဒ္ဓိ ဇွဲ ၁-၂၁၉)။ (ပြည်)

ဤသို့အစရှိသော) ထိုထိုအမှတ်နိမိတ်ကို။ အာဂမ္မ၊ အကြောင်းမူ၍။
ဝိမံသန္တာ၊ (ပဝတ္ထိ နိဝတ္ထိတို့ကို၊ ဝါ၊ ရထားစက်ဝန်းသို့ မပြတ်လိမ့်လည်
တတ်သော ဝဋ္ဋတရားလိမ့်လည်ခြင်း၏ ဆုတ်နစ်ငြိမ်းရာဝိဝဋ္ဋကို) စူးစမ်း
ရှာဖွေကုန်လျက်။ မဟေသယော၊ မြတ်သောသီတင်းကျွေးဇူးစသည်ကို
ရှာတတ်ကုန်သော။ သယမ္မုညာဏတေဇေန၊ ပရတောဘောသန္တင်္ဂကင်း၍
အလိုလိုဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်တော်၏ အာနုဘော်ဖြင့်။ အာသဝက္ခ-
ယံ၊ အာသဝေါတရားလေးပါး၏ကုန်ခြင်းသို့။ ပတ္တာ၊ ကုန်သော။

ကေစရိယနိဝါသေန၊ ကိုယ်ထီးကျင့်ခြင်း၊ ကိုယ်ထီးနေခြင်းမျှဖြင့်။ (န
သီလာဒိနာ၊ ကန့်) ခဂ္ဂသိင်္ဂသမူပမာ၊ ကြံ့ချိုလျှင်အတူဥပမာရှိကုန်သော။
ယော၊ အကြင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါ
တို့သည်လည်း။ မစ္စုံ၊ သေမင်းကို။ နာတိဂတာ၊ မလွန်နိုင်ကုန်။ မာဒိ-
သေသု၊ တို့၌။ ကာ ကထာဝ၊ နည်း။ [၂၂၇]။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပစ္စေက-
ဗုဒ္ဓတော၊ ဖြင့်။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတော၊ ဖြင့်။ ကထံ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ နည်း။ အသိတိအနု-
ဗျဉ္ဇနပဋိမဏ္ဍိတဒ္ဓတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏာဝိစိတြရူပကာယော၊ (တမ္ဗနခ
တုဂ်နခတာ အစရှိကုန်သော) ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ်တို့ဖြင့်။

၁-လက္ခဏာငယ် ၈၀-ကို ဇိနာလင်္ကာရ ဋီကာ ၁၇၇-၌၎င်း သိရိလလိတဝိတ္ထာရ ဘာသာ
ပြန် ၁၆၇-၌၎င်း အပြည့်အစုံပြဆိုထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ ထို့တွင် ဇိနာလင်္ကာရဋီကာ၌
အသိတာနုဗျဉ္ဇနာနိ နာမ (၁) စိတဂုံလိတာ (၂) အနုပဗ္ဗဂုံလိတာ (၃) ဝဇ္ဇဂုံလိတာ
(၄) တမ္ဗနခတာ (၅) တုဂ်နခတာ (၆) သိနိဒ္ဓနခတာ (၇) နိဂုဠဂေါပကတာ (၈) သမ-
ပါဒတာ။ပ။ (၉) ကောဋိသဟဿဟတ္ထိဗလခာရဏတာ (၁၀) တုဂ်နာသတာ (၁၁)
သုရတ္ထဒ္ဓိဇမံသတာ။ပ။ (၁၂) ကေတုမာလာရတနဝိစိတ္တတာတံ ဣမာနိ အသိတိအနုဗျဉ္ဇ-
နာနိ နာမ ဟု အစဉ်အတိုင်း ပြဆိုထား၏။ လလိတဝိတ္ထာရဘာသာပြန်၌လည်း (၁) မြင့်
မောက်သော လက်သည်း ခြေသည်း ရှိခြင်း (၂) နီသော လက်သည်း ခြေသည်းရှိခြင်း
(၃) ပျောင်းပျော့သော လက်သည်း ခြေသည်းရှိခြင်း (၄) လုံးသော လက်ချောင်း
ခြေချောင်းရှိခြင်း။ပ။ (၅) လုံးသော အစွယ်ရှိခြင်း (၆) ထက်သော အစွယ်ရှိခြင်း
(၇) အစဉ်အတိုင်းတင့်တယ်သောအစွယ်ရှိခြင်း (၈) မြင့်သောနှာတ်ရှိခြင်း (၉)
စင်ကြယ်သော မျက်စိရှိခြင်း။ပ။ (၁၀) ကြက်သရေရှိသော ကောင်းစွာ တည်သော
ဇလပ်ပန်းကဲ့သို့ လက်ျာရစ်လည်၍ တည်သော ဆံပင်ရှိခြင်း-ဟု ပြဆိုထား၏။ အပြည့်အစုံ
အလိုရှိလျှင် ထိုကျမ်းရင်းများမှယူပါကုန်။ ဤ၌ ဤမျှသောက် ထုတ်ပြခြင်းမှာ တုဂ်နခန္တံ
တုဂ်နာသ ၂-မျိုးလုံးရှိကြောင်း၊ ဤအရာ၌ အစဉ်အားလျော်၍ တုဂ်နခဿာသျှင် သဒ္ဓိ
ကြောင်း ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန်ထုတ်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ဋီကာ၌လည်း တုဂ်နခဿာ၍

တန်းဆာဆင်အပ်ကုန်သော (သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒတာ အစရှိကုန်သော) သုံးဆဲ့နှစ်ပါးသောယောကျ်ားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်ကြီးတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာသော ရူပကာယရှိတော်မူသော။ သဗ္ဗာကာရပရိသုဒ္ဓသိလက္ခန္ဓာဒိဂုဏရတနသမိဒ္ဓဓမ္မကာယော၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော သိလက္ခန္ဓစသော ဂုဏရတနာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဓမ္မကာယရှိတော်မူသော။ ယသမဟတ္တပညမဟတ္တထာမမဟတ္တဣဒ္ဓိမဟတ္တပညာမဟတ္တာနံ၊ ပညာမဟတ္တဂုဏ်ရှင်တို့၏။ ပါရံ ဂတော၊ အဆုံးအထွတ်သို့ရောက်တော်မူသော။ အသမော၊ တပြိုင်နက်သောဓဏ၌ တူမျှသောသူရှိတော်မူသော။ အသမသမော၊ အသမဖြစ်သော ရှေးဘုရားတို့နှင့်သာ တူညီတော်မူသော။ အပ္ပဋ္ဌိပုဂ္ဂလော၊ ဂုဏ်ရည်တူ ပြိုင်ဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ကင်းတော်မူသော။ အရဟံ၊ သံသရာစက်၏ အကန့်ကို ချိုးဖျက်တော်မူပြီးသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်သာလျှင် သစ္စာလေးပါးတရားအလုံးစုံကို သိတော်မူသော။ ယောပိ သော ဘဂဝါ၊ အကြင်သို့သော ထိုထိုကျေးဇူးရှင်ဘုရားမြတ်စွာသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ သောပိ ဘဂဝါ၊ ထိုထိုကျေးဇူးရှင်ဘုရားမြတ်စွာသည်လည်း။ သလိလဝုဋ္ဌိနိပါတေန၊ ထန်စွာသောရေအဟဉ်မိုး ပြိုးပြိုးကျသဖြင့်။ မဟာအဂ္ဂိက္ခန္ဓော ဝိယ၊ ငြိမ်းလေသောမီးပုံကြီးကဲ့သို့။ မရဏဝုဋ္ဌိနိပါတေန၊ သေခြင်းဟူသော မိုးကျသဖြင့်။ ဌာနသော၊ တဓဏချင်းပင်လျှင်။ ဝူပသန္ဓော၊ ငြိမ်းစဲတော်မူရလေ၏။

ဧဝံမဟာနုဘာဝဿ နာမ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော (ပကာရရှိသော ရူပကာယသမ္ပတ္တိဓမ္မကာယသမ္ပတ္တိတို့ဖြင့် သိအပ်သော) ကြီးကျယ်သော အာနုဘော်ရှိတော်မူပေသော။ မဟေသိနေ၊ ၏။ ဝသံ၊ အာဏာတော်သို့။ ယံ-ဧတံ မရဏံ၊ သည်။ ဘယေန၊ ကြောက်သဖြင့်။ န အာဂတံ၊ မလိုက်။ လဇ္ဇာယ၊ ရှက်သဖြင့်။ န အာဂတံ၊ မလိုက်။

နိလ္လဇ္ဇံ၊ အရှက်မရှိထသော။ ဝိတသာရဇ္ဇံ၊ ကင်းသောရွံ့ရှာခြင်း ရှိထသော။ သဗ္ဗသတ္တာဘိမဒ္ဓနံ၊ အကြွင်းမဲ့သော သတ္တဝါကိုနှိပ်နင်းနယ်ချေတတ်

ပင် ရှိ၏။ သာရုတ္ထ ၁-၁၂၅ ၌လည်း တမ္ပနခတုဂ်နခတာဒိ-ဟူ၍ပင် ရှိ၏။ ဗုဒ္ဓဝံသအဋ္ဌကထာ၌ကား မြန်မာမူ ၂၉၀-တွင် တမ္ပနခတုဂ်နာသဝဇ္ဇဂ္ဂုလိကာဒိဟိ ဟု ရှိ၍ သီဟိုဠ်မူတွင် တမ္ပနခတုဂ်နခဝဇ္ဇဂ္ဂုလိတာဒိဟိ-ဟု ရှိလေသည်။ ထိုတွင် သီဟိုဠ်မူသာ ယုတ္တတရဟု မှတ်အပ်၏။ (ဆ-သံ-သော)

ထသော။ တယံဒံ မရဏံ၊ သည်။ မာဒိသံ သတ္တံ၊ လူမည်ဆန်းက ငါကဲ့
သို့သော သတ္တဝါကို။ ကထံ၊ ကြောင့်။ နာဘိဘဝိဿတိ၊ မလွှမ်းမိုး
မဖိစီးဘဲ ရှိတုံအံ့နည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတော၊ ဖြင့်။ အနုဿရိ-
တဗ္ဗံ၊ ၏။

ဧဝံ၊ သို့။ ယသမဟတ္တတာဒိသမ္ပန္နေဟိ၊ အခြံအရံ စည်းစိမ်ဥစ္စာများ
သည်၏ အဖြစ်အစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ ပရေဟိ၊
တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ မရဏသာမညတာယ၊ ဆက်ဆံသော သေခြင်းရှိသည်
၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဥပသံဟရိတော၊ ဤ။ သတ္တဝိသေသာနံ၊
ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုယသမဟတ္တစသော ဂုဏ်ရှင်တို့၏။ မရဏံ ဝိယ၊
ကဲ့သို့။ မယုမှိ၊ ၏လည်း။ မရဏံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ။ ဣတိ၊ သို့။
အနုဿရတော၊ အဖန်ဖန်အလီလီအောက်မေ့သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီ
အား။ ဥပစာရပ္ပတ္တံ၊ သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊
သို့။ ဥပသံဟရဏတော၊ ဖြင့်။ မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၇၂။ ကာယဗဟုသာဓာရဏတောတိ၊ ကား။ အယံ ကာယော၊
သည်။ ဗဟုသာဓာရဏော၊ ငါ့ချည်းမဟုတ် များစွာသော သတ္တဝါနှင့်
ဆက်ဆံ၏။ တာဝ၊ စွာ။ အသိတိယာ ကိမိကုလာနံ၊ ရှစ်ဆယ်သော
ပိုးမျိုးတို့နှင့်၊ ဝါ၊ တို့အား။ သာဓာရဏော၊ ဆက်ဆံ၏။ တတ္ထ၊
ထိုရှစ်ဆယ်သော ပိုးမျိုးတို့တွင်။ ဆဝိနိဿိတာ၊ အပေါ်ရေကိုမှီ၍ နေကုန်
သော။ ပါဏာ၊ ပိုးတို့သည်။ ဆဝိံ၊ ကို။ ဆိန္ဒန္တိ၊ ကိုက်ဖြတ်ကုန်၏။
စမ္ပနိဿိတာ၊ အတွင်းရေကိုမှီ၍နေကုန်သော။ ပါဏာ၊ တို့သည်။ စမ္ပံ၊ ကို။
ခါဒန္တိ၊ ကုန်၏။ မံသနိဿိတာ၊ ကုန်သော။ ပါဏာ၊ တို့သည်။ မံသံ၊ ကို။
ခါဒန္တိ၊ ကုန်၏။ နှာရုနိဿိတာ၊ ကုန်သော။ ပါဏာ၊ တို့သည်။ နှာရုံ၊ ကို။
ခါဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အဋ္ဌနိဿိတာ၊ ကုန်သော။ ပါဏာ၊ တို့သည်။ အဋ္ဌိံ၊ ကို။
ခါဒန္တိ၊ ကုန်၏။ မိဉ္ဇနိဿိတာ၊ ကုန်သော။ ပါဏာ၊ တို့သည်။ မိဉ္ဇံ၊ ကို။
ခါဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုမိမိနေရာကိုယ်အရပ်၌သာလျှင်။ ဇာယန္တိ၊
ပေါက်ဖွားကုန်၏။ ဇိယန္တိ၊ အိုခြင်းသို့ရောက်ကုန်၏။ မိယန္တိ၊ သေကုန်၏။
ဥစ္စာရပဿာဝံ၊ ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကာယောဝ၊ ကိုယ်သည်သာလျှင်။
နေသံ၊ ထိုပိုးမျိုးရှစ်ဆယ်တို့၏။ သူတိသရဉ္ဇေဝ၊ မီးနေအိမ်သည်၎င်း။
ဂိလာနသာလာ စ၊ သူနာစရပ်သည်၎င်း။ သုသာနဉ္ဇ၊ သည်၎င်း။

၁၂၀ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၂၇-၂၃) [ဂ-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန

ဝစ္စကုဋ္ဌိ စ၊ သည်၎င်း။ ပဿာဝဒေါဏိကာ စ၊ ကျင်ငယ်စွန့်ရာကျင်းသည်
၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သွာယံ သော အယံ ကာယော၊ ထိုကိုယ်သည်။
တေသမ္ပိ ကိမိကုလာနံ၊ တို့၏လည်း။ ပကောပေန၊ ပျက်သဖြင့်။ မရဏံ၊
သို့။ နိဂစ္ဆတိယေဝ၊ ရောက်သည်သာလျှင်တည်း။ အသီတိယာ ကိမိကုလာ-
နံ၊ တို့အား။ သာဓာရဏော ယထာ စ၊ ဆက်ဆံသကဲ့သို့လည်း။ ဧဝံ၊ ဤ
အတူ။ မရဏဿ၊ သေခြင်း၏။ ပစ္စယာနံ၊ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။
အဇ္ဈတ္တိကာနံယေဝ၊ ကိုယ်တွင်း၌သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ အနေကသတာ-
နံ၊ အရာမကများစွာကုန်သော။ ရောဂါနဉ္စ၊ တို့အား၎င်း။ ဗာဟိရာနံ၊
အပ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ အဟိဝိစ္ဆိကာဒိနဉ္စ၊ မြွေကင်းအစရှိသည်တို့အား၎င်း။
သာဓာရဏော၊ ဆက်ဆံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ^၁၊ အံ။ စတုမဟာပထေ၊ လေးခုသောခရီးတို့
ဆုံရာခရီးမ၌။ ဌပိတေ၊ ထားအပ်သော။ လက္ခမ္ပိ၊ မှတ်တိုင်၌။ သဗ္ဗဒိသာ-
ဟိ၊ ခပ်သိမ်းသောအရပ်တို့မှ။ အာဂတာ၊ လာကုန်သော။ သရသတ္ထိ-
တောမရပါသာဏာဒယော၊ မြား၊ လှံမ၊ ခက်ရင်း၊ အုတ်၊ ကျောက် အစ
ရှိသည်တို့သည်။ နိပတန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့၎င်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။
ကာယေဝိ၊ ၌လည်း။ သဗ္ဗုပဒ္ဒဝါ၊ တို့သည်။ [၂၂၇] နိပတန္တိ၊ ကုန်၏။
သွာယံ-သော အယံ ကာယော၊ သည်။ တေသမ္ပိ ဥပဒ္ဒဝါနံ၊ တို့၏။ နိပါတေန၊
ဖြင့်။ မရဏံ၊ သို့။ နိဂစ္ဆတိယေဝ၊ ရောက်သည်သာလျှင်တည်း။ တေန-
ထိကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣမ ဘိက္ခဝေ။ပ။ အန္တရာယောတိ၊ ဟူ၍။
အာဟ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဒီဝသေ၊
နေသည်။ နိက္ခန္တေ၊ လွန်လတ်သော်။ ရတ္တိယာ၊ သည်။ ပဋိဟိတာယ၊
တဖန်ရောက်လတ်သော်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ မေ၊
ငါ၏။ မရဏဿ၊ ၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဗဟုကာ ခေါ၊
များကုန်သလျှင်ကတည်း။ အဟိ ဝါ၊ မြေသည်လည်း။ မံ၊ ငါ့ကို။ ခုံသေယျ၊
ကိုက်ရာ၏။ ဝိစ္ဆိကော ဝါ၊ ကင်းမြီးကောက်သည်လည်း။ မံ၊ ငါ့ကို။
ခုံသေယျ၊ ၏။ သတပဒီ ဝါ၊ ကင်းခြေများသည်မူလည်း။ မံ၊ ကို။
ခုံသေယျ၊ ၏။ တေန၊ ထိုမြေသည်ကိုက်ခြင်းဖြင့်။ မေ၊ ၏။ ကာလံကိ-

ရိယာ၊ သည်။ အဿ၊ ၏။ သော၊ ထိုသေခြင်းသည်။ မမ၊ ၏။ အန္တရာ-
ယော၊ ဘုရားရှင် အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းခြင်း၏ အန္တရာယ်သည်။
အဿ-ဘဝေယျ၊ ၏။ ဥပက္ခလိတွာ ဝါ၊ ချော်ချွတ်၍မူလည်း။ ပပတေယျံ၊
ကျရာ၏။ မေ၊ သည်။ ဘုတ္တံ၊ စားအပ်ပြီးသော။ ဘတ္တံ ဝါ၊ ဆွမ်းသည်
မူလည်း။ ဗျာပဇ္ဇေယျ၊ ဖောက်ပြန်ရာ၏။ မေ၊ ၏။ ပိတ္တံ ဝါ၊ သည်းခြေ
သည်မူလည်း။ ကုပ္ပေယျ၊ ပျက်ရာ၏။ မေ၊ ၏။ သေမှံ ဝါ၊ သလိပ်သည်
မူလည်း။ ကုပ္ပေယျ၊ ၏။ မေ၊ ၏။ သတ္တကာ ဝါ ဝါတာ၊ (ဓားငယ်နှင့်တူစွာ
အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ အစပ်အဖွဲ့ကို ဖြတ်တတ်သော) သတ္တကလေတို့သည်
မူလည်း။ ကုပ္ပေယျ၊ ကုန်ရာ၏။ တေန၊ ထိုသို့ချော်ချွတ်၍ ကျခြင်း
စသည်ဖြင့်။ မေ၊ ၏။ ကာလံကိရိယာ၊ သည်။ အဿ၊ ၏။ သော၊
သည်။ မမ၊ ၏။ အန္တရာယော၊ သည်။ အဿ-ဘဝေယျ၊ ၏။]

ဝေ၊ သို့။ ကာယဗဟုသာဓာရဏတော၊ ဖြင့်။ မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရိ-
တဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၇၃။ အာယုဒုဗ္ဗလတောတိ၊ ကား။ ဧတံ အာယု နာမ၊ ဤအသက်
မည်သည်ကား။ အဗလံ၊ အားမရှိ။ ဒုဗ္ဗလံ၊ အားနည်း၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊
သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတံ၊ သည်။ အဿာသပဿာ-
သုပနိဗဒ္ဓဉ္စေ၊ ထွက်သက် ဝင်သက်နှင့် စပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။
ဣရိယာပထုပနိဗဒ္ဓဉ္စ၊ ဣရိယာပုထ်နှင့် စပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။
သိတုဏှပနိဗဒ္ဓဉ္စ၊ အအေး၊ အပူနှင့်စပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ မဟာ-
ဘူတုပနိဗဒ္ဓဉ္စ၊ မဟာဘုတ်နှင့် စပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဟာ-
ရူပနိဗဒ္ဓဉ္စ၊ အာဟာရနှင့် စပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒေတံ အာယု၊
သည်။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ သမဝုတ္တိတံ၊ မျှသောဖြစ်ခြင်း
ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ လဘမာနမေဝ၊ ရသော်သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ မပြတ်
ဖြစ်၏။ ဝါ၊ တည်၏။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဗဟိ၊ သို့။ နိက္ခန္ဓနာသိက-
ဝါတေ၊ ထွက်သော နှာခေါင်းလေသည်။ အန္တော၊ အတွင်းသို့။ အပ္ပဝိ-
သန္တေ ဝါ၊ မဝင်သော်၎င်း။ ပဝိဋ္ဌေ၊ ဝင်ပြီးသောလေသည်။ အနိက္ခန္တေ ဝါ၊
မထွက်သော်၎င်း။ မတော နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စတုန္နံ၊
ကုန်သော။ ဣရိယာပထာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ သမဝုတ္တိတံ၊ မျှသောဖြစ်ခြင်း
ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ လဘမာနမေဝ၊ လျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ပန၊ ဗျတိ-

၁၂၂ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၂၈-၁၇) [ဂ-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန

ရိုက်ကိုဆိုအံ့။ အညတရညတရဿ၊ တပါးပါးသော ဣရိယာပုထ်၏။ အဓိ-
မတ္တတာယ၊ (အလွန်ရပ်ခြင်း၊ အလွန်ထိုင်ခြင်း၊ စသည်ဖြင့်) လွန်သည်၏
အဖြစ်ဖြင့်။ အာယုသင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဥပစိဇ္ဇန္တိ၊ ပြတ်ကုန်၏။ သိတုဏှာ-
နမ္ပ၊ တို့၏လည်း။ သမဝုတ္တိတံ၊ ကို။ လဘမာနမေဝ၊ လျှင်။ ပဝတ္တတိ၊
၏။ ပန၊ အံ့။ အတိသီတေန ဝါ၊ အလွန်အအေးဖြင့်၎င်း။ အတိဉ္ဇဏေန ဝါ၊
အလွန်အပူဖြင့်၎င်း။ အဘိဘူတဿ၊ နှိပ်စက်သောသူအား။ ဝိပဇ္ဇတိ၊ ၏။
မဟာဘူတာနမ္ပ၊ တို့၏လည်း။ သမဝုတ္တိတံ၊ ကို။ လဘမာနမေဝ၊ လျှင်။
ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ပန၊ အံ့။ ပယဝိဓာတုယာ ဝါ၊ ၏၎င်း။ အာပေါဓာတု-
အာဒိနံ၊ တို့တွင်။ အညတရညတရဿ ဝါ၊ တပါးပါးသော ဓာတ်၏၎င်း။
ပကောပေန၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်းဖြင့်။ ဗလသမ္ပန္နော၊ ခွန်အားစွမ်းပ-
ကားနှင့် ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလောပိ၊ သော်လည်း။ ပတ္တဒ္ဓကာယော ဝါ၊
ခက်ထရော်သော ကိုယ်ရှိသည်၎င်း။ အတိသာရာဒိဝသေန၊ ဝမ်းသွန်သော
အနာ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကိလိန္ဒပူတိကာယော ဝါ၊ ပျော့သော
ပုပ်သောကိုယ်ရှိသည်၎င်း။ မဟာဉာဟပရေတော ဝါ၊ ပြင်းပြသော အပူ
နှိပ်စက်သည်၎င်း။ သမ္ဘိဇ္ဇမာနသန္နိဗန္ဓနော ဝါ၊ ပျက်စီးသော အစပ်အဖွဲ့
ရှိသည်၎င်း။ ဟုတော၊ ချီ။ ဇီဝိတက္ခယံ၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ ကဗဠိ-
ကာရာဟာရမ္ပ၊ ကိုလည်း။ ယုတ္တကာလေ၊ ဆာလောင်ခြင်း နှိပ်စက်သည်
ဖြစ်၍သုံးဆောင်ခြင်းငှါ သင့်သောကာလ၌။ လဘန္တယေဝ၊ ရသောသူ၏
သာလျှင်။ ဇီဝိတံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ပန၊ ဗျတိရိုက်ကိုဆိုအံ့။
အာဟာရံ၊ ကို။ အလဘမာနဿ၊ မရသသူအား။ ဝါ၊ ၏။ ဇီဝိတံ၊ သည်။
ပရိက္ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အာယုဒုဗ္ဗလတော၊
ဖြင့်။ မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၇၄။ အနိမိတ္တတောတိ၊ ကား။ အဝဝတ္ထာနတော၊ (ကာလစသည်
တို့၏အစွမ်းဖြင့်) အပိုင်းအခြား မရှိခြင်းကြောင့်။ ပရိစ္ဆေဒါဘာဝတော၊
ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။

ဇီဝိတံ၊ ၎င်း။ ဗျာဓိ၊ ၎င်း။ ကာလောစ၊ သေရာကာလ၎င်း။ ဒေဟ-
နိက္ခေပနံ၊ အကောင်ပစ်ရာ အရပ်၎င်း။ ဂတိ၊ လားရာဂတိ၎င်း။ ဧတေ ပဉ္စ၊
တို့ကို။ ဇီဝလောကသ္မိံ၊ ၌။ အနိမိတ္တာ၊ အမှတ်နိမိတ် အပိုင်းအခြား
မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ န နာယရေ၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့် မသိနိုင်ကုန်။

၉ [၂၂၉] တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌၊ ဝါ၊ ထိုဇီဝိတ စသည်တို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ ဇီဝိတံ၊ သည်။ ဧတ္တကမေဝ၊ ဤမျှကာလပတ်လုံးသာလျှင်။ ဇီဝိတဗ္ဗံ၊ အသက်ရှင်သင့်၏။ ဣတော၊ ဤမျှကာလမှ။ ပရံ-အညံ၊ တပါးသော^၁။ ကာလံ၊ လုံး။ န ဇီဝိတဗ္ဗံ၊ မရှင်သင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထာနာဘာဝတော၊ မှတ်သားအပ်သော အပိုင်းအခြား မရှိခြင်းကြောင့်။ အနိမိတ္တံ၊ မှတ်သားအပ်သော အပိုင်းအခြားမရှိ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကလလကာလေပိ၊ ကလလရေကြည်ဖြစ်ရာ ကာလ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ သေကုန်၏။ အဗ္ဗုဒ္ဓကာလေပိ၊ အမြှုပ်ဖြစ်ရာကာလ၌လည်း^၂။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ ပေသိကာလေပိ၊ သားတစ်ဖြစ်ရာကာလ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ သနကာလေပိ၊ တခဲနက်ဖြစ်ရာကာလ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ မာသိကာကာလေပိ၊ တလရှိသောကာလ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒေမာသကာလေပိ၊ ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ တေမာသကာလေပိ၊ ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ စတုမာသကာလေပိ၊ ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စမာသကာလေပိ၊ ၌လည်း^၂။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒသမာသကာလေပိ၊ ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ ကုစ္ဆိတော၊ မှ။ နိက္ခန္ဓသမယေပိ၊ ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ တတော ပရံ၊ ၌။ ဝဿသတဿ၊ ၏။ အန္တောပိ၊ ၌၎င်း။ ဗဟိပိ၊ ၌၎င်း။ မရန္တိယေဝ၊ သေကုန်သည်သာတည်း။ ဗျာဓိပိ၊ သည်လည်း။ ဣမိနာဝ ဗျာဓိနာ၊ ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ အညေန၊ ဤဗျာဓိမှ တပါးသောဗျာဓိဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ န မရန္တိ၊ မသေကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထာနာဘာဝတော၊ မှတ်သားအပ်သော အပိုင်းအခြားမရှိခြင်းကြောင့်။ အနိမိတ္တော၊ မှတ်သားအပ်သော အပိုင်းအခြားမရှိ။ ဟိ၊ စွာ။ စက္ခုရောဂေနာပိ၊ မျက်စိနာဖြင့်လည်း၊ ဝါ၊ ကြောင့်လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ သောတရောဂါဒိနံ၊ နားနာအစရှိသည်တို့တွင်။ အညတရေနာပိ၊ တပါးပါးဖြင့်လည်း၊ ဝါ၊

၁-ပရံ အတိရေကံ-မဟူမရှိ အဘယ်ကြောင့် ပရံ အညံ ဟူသနည်း? တေန ဩရုကာလဿာပိ သင်္ဂဟော သိဒ္ဓေါဟောတိ (ဝိသုဒ္ဓိ ၉၊ ၁-၂၉၃)။ (ပြည်)

၂-၂-ဤသို့ ကာလေ-ပုဒ်ကို အသီးအသီးယှဉ်လေ၊ ဓိပဒဝလဉ္စနည်းဖြင့် အစအဆုံး၌ ဆိုသည်။ (ပြည်)

ကြောင့်လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ ကာလောပိ၊ ကာလ
သည်လည်း။ ဣမသ္မိံယေဝ ကာလေ၊ ဤကာလ၌သာလျှင်။ မရိတဗ္ဗံ၊
သေသင့်၏။ အညသ္မိံကာလေ၊ တပါးသောကာလ၌။ န မရိတဗ္ဗံ၊ မသေ
သင့်။ ဣတိ ဧဝံ သ္မိံ၊ ဝဝတ္တာနာဘာဝတော၊ မှတ်သားအပ်သော အပိုင်း
အခြား မရှိခြင်းကြောင့်။ အနိမိတ္တာ၊ မှတ်သားအပ်သော အပိုင်းအခြား
မရှိ။ ဟိ၊ စ။ ပုဗ္ဗဏှောပိ၊ နေ၏။ ရှေ့အဖို့ဖြစ်သော နံနက်အခါ၌လည်း။
သတ္တာ၊ တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ မဇ္ဈနိကာဒိနံ၊ မှန်းတည့်ကာလ အစ
ရှိသည်တို့တွင်။ အညတရသ္မိမ္ပ၊ တပါးပါးသောကာလ၌လည်း။ သတ္တာ၊
တို့သည်။ မရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒေဟနိက္ခေပနမ္ပ၊ သည်လည်း။ မိယမာနာနံ၊
သေကုန်သော သတ္တဝါတို့၏။ ဣဇေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဒေဟေန၊ အကောင်
သည်။ ပတိတဗ္ဗံ၊ ကျရာ၏။ ဝါ၊ ကျသင့်၏။ အညတြ၊ တပါးသောအရပ်၌။
ဒေဟေန၊ အကောင်သည်။ န ပတိတဗ္ဗံ၊ မကျသင့်။ ဣတိ ဧဝံ သ္မိံ၊
ဝဝတ္တာနာဘာဝတော၊ ကြောင့်။ အနိမိတ္တံ၊ မရှိ။ ဟိ၊ စ။ အန္တောဂါမေ၊
ရွာတွင်း၌။ ဇာတာနံ၊ ပေါက်ဖွားကုန်သော သတ္တဝါတို့၏။ အတ္တဘာဝေါ၊
အတ္တဘောသည်။ ဗဟိဂါမေပိ၊ ရွာပ၌လည်း။ ပတတိ၊ ကျ၏။ ဗဟိဂါမေ၊
ရွာပ၌။ ဇာတာနမ္ပ၊ ပေါက်ဖွားကုန်သော သတ္တဝါတို့၏လည်း။ အတ္တဘာ-
ဝေါ၊ အတ္တဘောသည်။ အန္တောဂါမေ၊ ရွာတွင်း၌။ ပတတိ၊ ကျ၏။
တထာ၊ တူ။ လလဇာနံ ဝါ၊ ကြည်း၌ပေါက်ဖွားကုန်သော သတ္တဝါတို့၏
လည်း။ အတ္တဘာဝေါ၊ သည်။ ဇလေ၊ ရေ၌။ ပတတိ၊ ကျ၏။ ဇလဇာနံ
ဝါ၊ ရေ၌ ပေါက်ဖွားကုန်သော သတ္တဝါတို့၏မူလည်း။ အတ္တဘာဝေါ၊
သည်။ ထလေ၊ ကြည်း၌။ ပတတိ၊ ကျ၏။ ဣတိ သ္မိံ၊ အနေကပ္ပကာရ-
တော၊ တပါးမက များသောအပြားအားဖြင့်။ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ၊ ချဲ့အပ်၏။
ဂတိပိ၊ သည်လည်း။ ဣတော ဂတိတော၊ မှ။ စုတေန၊ စုတေသသူသည်။
ဣဓ-ဣမိဿံ ဂတိယံ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်အပ်၏။ ဣတိ ဧဝံ သ္မိံ၊
ဝဝတ္တာနာဘာဝတော၊ ကြောင့်။ အနိမိတ္တာ၊ မရှိ။ ဟိ၊ စ။ ဒေဝ-
လောကတော၊ နည်ပြည်မှ။ စုတာ၊ သေကုန်သသူတို့သည်။ မနုဿေသုပိ၊
တို့၌လည်း။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ မနုဿလောကတော၊ မှ။ စုတာ၊ တို့သည်။
ဒေဝလောကာဒိနံ၊ တို့တွင်။ ယတ္ထ ကတ္တစိပိ၊ အမှတ်မရှိ တခုခုသောအရပ်
၌လည်း။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ သ္မိံ၊ ယန္တေ ယုတ္တဂေါဏော ဝိယ၊
ဆိုယန္တရား၌ကသောနွားကဲ့သို့။ ဂတိပဉ္စကေ၊ ဂတိငါးပါး၌။ လောကော၊

သတ္တဝါသည်။ သမ္ပရိတ္တတိ၊ တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်လည်ရ၏။ ဣတိ ဧဝံ သို့။ အနိမိတ္တတော၊ ဖြင့်။ မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၇၅။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒတောတိ၊ ကား။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတဿ နာမ၊ အသက်ဦးရှင်ရပါသော်လည်း။ (နာမ-သဒ္ဓါဂရဟဇောတက) တေရဟိ၊ ယခုကာလ၌။ အဒ္ဓါ၊ အခွန်သည်။ ပရိတ္တော၊ တိုလှစွာ၏။ ယော၊ သည်။ စိရံ၊ ရှည်မြင့်စွာ။ ဇီဝတိ၊ အသက်ရှင်၏။ သော၊ လိုအသက် ရှည်လှဆုံးသသူသည်။ ဝဿသတံ၊ အနှစ်တရာပတ်လုံးသာ။ ဇီဝတိ၊ ၏။ ဘိယျော၊ တရာထက်အလွန်။ အပ္ပံ ဝါ၊ အနည်းငယ်မူလည်း။ ဇီဝတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အပ္ပမိဒံ၊ ပ။ မစ္စုဿ နာဂမောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဣဒံ အာယု၊ သည်။ အပ္ပံ၊ နည်း၏။ သမ္ပရာယော၊ တမလွန်လောကသို့၊ ဂမနိယော၊ (ပဋိသန္ဓေသစ် ဖြစ်သဖြင့်) မကြာမီလားရလတုံ။ ကုသလံ၊ အပြစ်မရှိ ကောင်းကျိုးပေး ခြင်းလက္ခဏာရှိသော ကုသိုလ်ကိုသာ။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုသင့်၏။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကိုသာ။ စရိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်သုံးသင့်၏။ ဇာတဿ၊ ဖြစ်ပြီး သောသူအား။ အမရဏံ၊ မသေခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိချေ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော၊ သည်။ စိရံ၊ စွာ။ ဇီဝတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ ဝဿသတံ၊ သာ။ ဇီဝတိ၊ ၏။ ဘိယျော၊ အလွန်။ အပ္ပံ ဝါ၊ လည်း။ ဇီဝတိ၊ ၏။

မနုဿာနံ၊ တို့၏။ အာယု၊ သည်။ အပ္ပံ၊ ၏။ နံ-အာယံ၊ ကို။ သုပေါ- ရိသော-သာဓုပုရိသော၊ သည်။ ဟိဋ္ဌေယျ၊ ရှုတ်ချရာ၏။ ဝါ၊ ငြီးငွေ့ရာ၏။ ဝါ၊ ကဲ့ရဲ့ရာ၏။ (ကြိုက်ရာကို) အာဒိတ္တသိသောဝ၊ ဦးခေါင်းကိုမီးလောင် သောသူကဲ့သို့။ (သုစရိတံ၊ အသေကင်းကြောင်း အကျင့်ကောင်းကို။) စရေယျ၊ လျင်စွာကျင့်ရာ၏။ မစ္စုဿ၊ ၏။ နာဂမော၊ မရောက်အံ့သည် ကား။ နတ္ထိ၊ မရှိချေ။]

အပရမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ပ။ အဟောသီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ ဥပမာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အလင်္ကတံ၊

၁-ဇီဝိတဿ၊ အသက်ရှင်ခြင်း၏။ အဒ္ဓါ နာမ၊ အခွန်ကာလမည်သည်။ တေရဟိ၊ ၌။ ဟူ၍လည်း ယောဇနာသင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

၁၂၆

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၂၉-၂၆) [ဂ-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန

တန်းဆာဆင်အပ်သော။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ သုတ္တံ၊ ကို။ ဝိတ္ထာရေ-
တဗ္ဗံ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကို။ ဝဒါမိ၊ အံ့။
အရကော နာမ၊ အရကအမည်ရှိသော။ သတ္ထာ၊ ဆရာရသေ့သည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။]

အပရမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ယော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ပ။ အာသဝါနံ ယောယာ-
တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော စ အယံ ဘိက္ခု၊ သည်လည်း။ ဧဝံ၊ သို့။
မရဏဿတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ပွားစေ၏။ အဟံ၊ သည်။ ရတ္တိန္ဒြိယံ၊ တည၌
တနေ့မျှ။ ဇီဝေယျံ၊ အသက်ရှင်ရဘိမူ။ ဝတ၊ စင်စစ်။ အဟော သာဓု၊
ဪကောင်းစွာ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သာသနံ၊ အဆုံးအမကို။ မနသိက-
ရေယျံ၊ နှလုံး၌ထားရဘိမူ။ မေ၊ သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ဗဟံ၊ စွာ။ ကတံ၊
ပြုကျင့်ရသည်။ အဿ-ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မရဏဿတိံ၊ ကို။
ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော စ အယံ ဘိက္ခု၊ သည်လည်း။ ဧဝံ၊
သို့။ မရဏဿတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ [၂၃၀] အဟံ၊ သည်။ ဒိဝသံ၊
တနေ့ပတ်လုံး။ ဇီဝေယျံ၊ ဘိမူ။ ဝတ၊ စင်စစ်။ အဟော သာဓု၊ ဪ
ကောင်းစွာ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သာသနံ၊ ကို။ မနသိကရေယျံ၊ မူ။ မေ၊
သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ဗဟံ၊ စွာ။ ကတံ၊ သည်။ အဿ-ဘဝေယျ၊ ၏။
ဣတိ၊ သို့။ မရဏဿတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော စ
အယံ ဘိက္ခု၊ သည်လည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ မရဏဿတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။
အဟံ၊ သည်။ ယဒန္တရံ၊ အကြင်ခဏ၌။ ဧကံ ပိဏ္ဍပါတံ၊ တနေ့ပတ်လုံးမျှ
လောက်သောဆွမ်းတနပ်ကို။ ဘုဉ္ဇာမိ၊ စားရ၏။ တဒန္တရံ၊ ထိုမျှလောက်
သော ခဏပတ်လုံး။ ဇီဝေယျံ၊ ဘိမူ။ ဝတ၊ စင်စစ်။ အဟော သာဓု၊ စ။
ဘဂဝတော၊ ၏။ သာသနံ၊ ကို။ မနသိကရေယျံ၊ ဘိမူ။ မေ၊ သည်။
ဝတ၊ စင်စစ်။ ဗဟံ၊ စွာ။ ကတံ၊ သည်။ အဿ-ဘဝေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊
သို့။ မရဏဿတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော စ အယံ
ဘိက္ခု၊ သည်လည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ မရဏဿတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။
အဟံ၊ သည်။ ယဒန္တရံ၊ ၌။ စတ္တာရော ပဉ္စ အာလောပေ၊ တို့ကို။ သံခါ-
ဒိတုာ၊ ဝါး၍။ အဇ္ဈောဟရာမိ၊ မျိုလိုက်အံ့။ တဒန္တရံ၊ လုံး။ ဇီဝေယျံ၊

ဘိမ္ဗူ။ ဝတ၊ စင်စစ်။ အဟော သာဓု၊ စူ။ ဘဂဝတော၊ နိ။ သာသနံ၊
 ကို။ မနသိကရေယံ၊ ဘိမ္ဗူ။ မေ၊ သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ဗဟံ၊ စူ။
 ကတံ၊ သည်။ အဿ-ဘဝေယျ၊ နိ။ ဣတိ၊ သို့။ မရဏသုတိံ၊ ကို။
 ဘာဝေတိ၊ နိ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမေ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ ပမတ္တာ၊ မေ့မေ့
 လျော့လျော့။ ဝိဟရန္တိ၊ ဟူ၍။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယာယ၊ ငှါ။ ဒန္တံ၊
 နှေးနှေးဖြည်းဖြည်း။ မရဏသုတိံ၊ ကို။ ဘာဝေန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္ဆန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော စ ခေါ အယံ ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းမူကား။
 ဧဝံ၊ သို့။ မရဏသုတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ နိ။ အဟံ၊ သည်။ ယဒန္တရံ၊
 ဌံ။ ဧကံ အာလောပံ၊ တလုပ်သောဆွမ်းကို။ သံခါဒိတု၊ ချီ။ အဇ္ဈောဟ-
 ရာမိ၊ အံ။ တဒန္တရံ၊ လုံး။ ဇီဝေယံ၊ ဘိမ္ဗူ။ ဝတ၊ စင်စစ်။ အဟော
 သာဓု၊ စူ။ ဘဂဝတော၊ နိ။ သာသနံ၊ ကို။ မနသိကရေယံ၊ ဘိမ္ဗူ။ မေ၊
 သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ဗဟံ၊ စူ။ ကတံ၊ သည်။ အဿ-ဘဝေယျ၊ နိ။
 ဣတိ၊ သို့။ မရဏသုတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ နိ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော စ
 အယံ ဘိက္ခု၊ သည်လည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ မရဏသုတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ နိ။
 အဟံ၊ သည်။ ယဒန္တရံ၊ ဌံ။ အဿသိတု၊ ဝါ၊ ထွက်သက်ရှု၍လည်း။ ပဿ-
 သမိ၊ ဝင်သက်ရှိုက်၏။ ပဿသိတု၊ ဝါ၊ ဝင်သက် ရှိုက်၍လည်း။ အဿ-
 သမိ၊ ထွက်သက်ရှု၏။ တဒန္တရံ၊ လုံး။ ဇီဝေယံ၊ ဘိမ္ဗူ။ ဝတ၊ စင်စစ်။
 အဟော သာဓု၊ စူ။ ဘဂဝတော၊ နိ။ သာသနံ၊ ကို။ မနသိကရေယံ၊
 ဘိမ္ဗူ။ မေ၊ သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ဗဟံ၊ စူ။ ကတံ၊ သည်။ အဿ-
 ဘဝေယျ၊ နိ။ ဣတိ၊ သို့။ မရဏသုတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ နိ။ ဘိက္ခဝေ၊
 တို့။ ဣမေ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ အပ္ပမတ္တာ၊ မမေ့မလျော့။ ဝိဟရန္တိ၊ ဟူ၍။
 အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယာယ၊ ငှါ။ တိက္ခံ၊ ထက်သန်လျင်မြန်စွာ။ မရဏ-
 သုတိံ၊ ကို။ ဘာဝေန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မရဏသုတိံ၊
 ကို။ ဘာဝေတိ၊ နိ။]

ဧဝံ၊ သို့။ စတုပဉ္စာလောပသံခါဒနမတ္တံ၊ လေးငါးလုပ်သော ဆွမ်းကို
 ဝါးရုံမျှ။ အဝိဿာသိယော၊ အကျွမ်းမဝင်အပ်ကောင်း၍။ ဇီဝိတဿ၊ နိ။
 အဒ္ဓါ၊ သည်။ ပရိတ္တော၊ တိုလှစွာ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေ-
 ဒတော၊ ဖြင့်။ မရဏံ၊ ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ နိ။

၁၇၆။ ခဏပရိတ္တတောတိ၊ ကား။ ဟိ၊ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ သတ္တာနံ၊
 တို့၏။ ပရမတ္တတော၊ ဖြင့်။ ဇီဝိတက္ခဏော၊ အသက်ရှင်ခြင်း၏ခဏသည်။

အတိပရိတ္တော၊ အလွန်တို့၏။ ကေစိတ္တပ္ပဝတ္တိမတ္တောယေဝ၊ တကြိမ်သော စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းခဏမျှသာ ပမာဏရှိ၏။ ယထာနာမ၊ ကား။ ရထစက္ကံ သည်။ ပဝတ္တမာနမ္ပိ၊ လိမ့်လည်သော်လည်း။ ဧကေနဝ နေမိပ္ပဒေသေန၊ တခုသာလျှင်ဖြစ်သော အကွပ်၏အရပ်အစိတ်ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ လိမ့်လည်၏။ တိဋ္ဌမာနမ္ပိ၊ သော်လည်း။ ဧကေနဝ နေမိပ္ပဒေသေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ရှင်ခြင်းသည်။ ကေစိတ္တက္ခဏိကံ၊ တခုသော စိတ္တက္ခဏမျှ ရှိ၏။ တသ္မိံ စိတ္တေ၊ ထိုဖြစ်ဆဲစိတ်သည်။ နိရုဒ္ဓမတ္တေ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကာမျှသာလျှင်။ (တံသမဂီ၊ ထိုစိတ်နှင့်ပြည့်စုံသော။) သတ္တော၊ ကို။ နိရုဒ္ဓေါတိ၊ သေရှာပြီဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ အတိတေ။ပ။ ပရမတ္ထိယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[အတိတေ၊ သော။ စိတ္တက္ခဏေ၊ ဌ။ ဇီဝိတ္ထ၊ အသက်ရှင်ဘူးပြီ။ န ဇီဝိတိ၊ အသက်ရှင်ဆဲမဟုတ်။ န ဇီဝိဿတိ၊ အသက်ရှင်လတ်လည်း မဟုတ်။ အနာဂတေ၊ သော။ စိတ္တက္ခဏေ၊ ဌ။ န ဇီဝိတ္ထ၊ အသက်ရှင်ဘူး ပြီမဟုတ်။ န ဇီဝိတိ၊ အသက်ရှင်ဆဲလည်းမဟုတ်။ ဇီဝိဿတိ၊ အသက်ရှင် လတ်။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ သော။ စိတ္တက္ခဏေ၊ ဌ။ န ဇီဝိတ္ထ၊ မဟုတ်။ ဇီဝိတိ၊ ဆဲ။ န ဇီဝိဿတိ၊ မဟုတ်။

ဇီဝိတံ-ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ သည်၎င်း။ အတ္တဘာဝေါ စ၊ (ဇီဝိတ ဝေဒနာ ဝိညာဏတို့ကိုထား၍ အဝသိဋ္ဌဓမ္မဟူသော) အတ္တဘောသည်၎င်း။ သုခဒုက္ခာ စ၊ သုခဒုက္ခဝေဒနာတို့သည်၎င်း။ ကေဝလာ၊ အတ္တနိစ္စအဖြစ်နှင့် မရောက်။ ကေစိတ္တသမာယုတ္တာ၊ တခုတခုသော စိတ်နှင့်တကွဖြစ်ကုန် ၏။ လဟူသော၊ လျင်မြန်သော။ (ဇီဝိတာဒိနံ၊ တို့၏။) ခဏော၊ သည်။ ဝတ္တတေ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ လည်၏။

မရန္တဿ၊ သေသော သတ္တဝါ၏။ ယေ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်လေ ကုန်ပြီ။ ဣဓ၊ ဤပဝတ္တိ၌။ တိဋ္ဌမာနဿ ဝါ၊ တည်ဆဲသော သတ္တဝါ၏ မူလည်း။ ယေ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ နိရုဒ္ဓါ၊ တင်သို့ရောက်သဖြင့် ချုပ်လေ

၁-သုခဒုက္ခဖြင့် ဥပေက္ခာကိုသိမ်း။ ထို့ကြောင့်မဟုတ်သော “ဥပေက္ခာပီ ဟိ သုခဒုက္ခာသ ဝေ အန္တောဂမာ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဘာဝတော” မိန့်သတည်း။ (ပြည်)

ကုန်ပြီ၊ ဝါ၊ ကုန်၏။ တေ-သဗ္ဗေပိ ခန္ဓာ၊ တို့သည်လည်း။ သဒိသာ၊ တခု
တည်း ကဲ့သို့တူကုန်၏။ (ကထံ၊ အဘယ်သို့တူကုန်သနည်း။) အပ္ပဋ္ဌိသန္တိကာ၊
တဖန်လာ၍စပ်ပြန်ခြင်း မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဂတာ-ဝိဂတာ၊ ကင်းကုန်၏။
(ဝေံ၊ ဤသို့တူကုန်၏။)

☞ [၂၃၁] အနိဗ္ဗတ္တေန၊ မဖြစ်သေးသော။ (စိတ္တေန၊ ဖြင့်။) ဇာတော၊
ဖြစ်ဆဲ ရှင်ဆဲမည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (အဇာတော နာမ၊ မမည်
သည်။) ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နေန၊ သော။ (စိတ္တေန၊ ဖြင့်။) ဇီဝတိ၊ ရှင်ဆဲ
မည်၏။ စိတ္တဘင်္ဂါ၊ စိတ်၏ပျက်ခြင်းကြောင့်။ အယံ လောကော၊ သည်။
(ပရမတ္ထတော၊ ဖြင့်။) မတော၊ သေသည်မည်၏။ (ဧဝံ သန္ဓေပိ၊ ဤသို့
ပရမတ္ထအားဖြင့် သေသည်မည်သော်လည်း။) ပညတ္တိ၊ မည်သူ့အသက်ရှင်
နေသည်ပြောဆိုအပ်သော သန္တာနပညတ်သည်။ ပရမတ္ထိယာ-ပရမတ္ထ-
ဘူတာ၊ (ထင်ရှားရှိဆဲကိုစွဲ၍ ပြောဆိုအပ်သောကြောင့်) ပရမတ္ထကဲ့သို့
ဖြစ်၏။]

ဝေ-ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ခဏပရိတ္တတော၊ ဖြင့်။ မရဏံ၊ ကို။ အနု-
ဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၇၇။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ အဋ္ဌန္တံ အာကာရာနံ၊ တို့တွင်။ အညတရ-
ညတရေန၊ တပါးပါးသော အာကာရဖြင့်။ အနုဿရတောပိ၊ အားလည်း။
ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ မနသိကာရဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ အာသေ-
ဝနံ၊ ဘာဝနာသေဝနကို။ လဘတိ၊ ၏။ မရဏာရမ္မဏာ၊ သေခြင်းလျှင်
အာရုံရှိသော။ သတိ၊ သည်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ နိဝရဏာနိ၊ တို့သည်။
ဝိက္ခမန္တိ၊ ကုန်၏။ ဈာနင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊
သို့သော်လည်း။ အာရမ္မဏဿ၊ ၏။ သဘာဝဓမ္မတ္တာ စ၊ သဘာဝဓမ္မ၏
အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သံဝေဇနီယတ္တာ စ၊ သံဝေဂကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အပ္ပနံ၊ သို့။ အပ္ပတွာ၊ ၍။ ဥပစာရပ္ပတ္တမေဝ၊ သော။
ဈာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ အထူး၊ ဝါ၊ ဆက်။ လောကုတ္တရဇ္ဈာနဉ္စ၊
သည်၎င်း။ ဒုတိယစတုတ္တာနိ၊ ဒုတိယ စတုတ္ထဖြစ်ကုန်သော။ အာရပ္ပဇ္ဈာ-

၁-မရဏသည် မုချသဘာဝဓမ္မမဟုတ်သော်လည်း သဘာဝဓမ္မဆိုသော်လည်း ပျက်ခြင်းတောမ
သည် သဘာဝဓမ္မဂုဏ်ကသာလျှင်တည်း။ ထို့ကြောင့် သဘာဝဓမ္မတ္တာ ပန အာရပ္ပဏ-
ဏာဟူသည်။ (ပြည်)

နာနိ စ၊ တို့သည်၎င်း။ သဘာဝဓမ္မပိ၊ ခွဲလည်း။ ဘာဝနာဝိသေသေန၊
 ဖြင့်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပုဏန္တိ၊ ကုန်၏။ ယိ၊ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ ဝိသုဒ္ဓိဘာဝ-
 နာနုက္ကမဝသေန၊ ဝိသုဒ္ဓိ ၇-ပါးကိုပါးစေသော ဘာဝနာအစဉ်၏ အစွမ်း
 ဖြင့်။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာစွာရန်သည်။ အပ္ပနံ၊ အပ္ပနာအဖြစ်သို့။
 ပါပုဏာတိ၊ ရောက်သည်သာတည်း။ အာရမ္မဏာတိက္ကမဘာဝနာဝသေန၊
 အာရုံကိုလွန်သော ဘာဝနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အာရုံပွံ၊ စွာရန်သည်။ အပ္ပနံ၊
 သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပနာပုတ္တယေဝ၊ အပ္ပနာသို့
 ရောက်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ စျာနဿ၊ ရွေးစွာရန်၏။ အာရမ္မဏ-
 သမတိက္ကမနမတ္တံ၊ အာရုံကို လွန်ခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုအရူပ
 စွာရန်၌။ (ဘာဝနာယ၊ သည်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုရန်ကိစ္စသည်။)
 ဟောတိ၊ ၏။ (တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်ပေတည်း။) ဣဓ ပန၊ ဤမရဏဿတိ၌
 မူကား။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဥပစာရပုတ္တယေဝ၊ သော။ စျာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒေ-
 တံ-စျာနံ၊ သည်။ မရဏဿတိဗလေန၊ မရဏဿတိ၏ အစွမ်းဖြင့်။
 ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ မရဏဿတိဇေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ခံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊
 ရောက်၏။

ပန၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဣမဉ္စ မရဏဿတိံ၊ ကိုလည်း။ အနုယုတ္တော၊
 သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ (သံဝေဂဗဟုလတ္တာ၊ ကြောင့်။) သတတံ၊ မပြတ်။
 အပ္ပမတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တတောယေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။)
 သဗ္ဗဘဝေသု၊ တို့၌။ အနဘိရတိသညံ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်မရှိဟူသော အမှတ်
 သညာကို။ ပဋိလဘတိ၊ ရ၏။ (မရဏဿ၊ ၏။ အဝဿံဘာဝိတာဒဿန-
 တော၊ မချွတ်ဖြစ်လတ်သည်ကို မြင်နှင့်သောကြောင့်။) ဇီဝိတနိကန္တိံ၊
 ကို။ ဟောတိ၊ စွန့်နိုင်၏။ (အနိစ္စသညာပုဋိလဘတော၊ အနိစ္စသညာကို
 ရသောကြောင့်။) ပါပဂရဟိ၊ မကောင်းမှုကို ကဲ့ရဲ့စက်ဆုပ်လေ့ ရှိသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ (တတော ဝေ၊ ထိုကြောင့်ပင်။) အသန္တိဓိဗဟုလော၊ သိုမှီး
 ခြင်း မများသည်။ ပရိက္ခာရေသု၊ တို့၌။ ဝိဂတမလမစ္ဆေရော၊ ကင်းသော
 အညစ်အကြေးဟု ဆိုအပ်သော ဝန်တိုခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊
 ထိုမရဏာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနိကယောဂီအား။ အနိစ္စသညာ၊ သည်။ ပရိစယံ၊
 စုဝေးခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တဒနုသာရေနော၊ ထိုအနိစ္စသညာသို့ အစဉ်

နိဒ္ဒေသ]

ကာယဂတာသတိကထာ (၂၃၂-၅)

၁၃၁

လျှောက်သဖြင့်ပင်လျှင်။ ဒုက္ခသညာ စ၊ သည်၎င်း။ အနတ္တသညာ စ၊ သည်၎င်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ အဘာဝိတမရဏာ၊ မပျိုးစေအပ်သော မရဏာနုဿတိ ရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သဟသာ၊ လျှင်။ ဝါဠုမိဂ-ယက္ခသပ္ပစောရဝကောတိဘူတာ ဝိယ၊ သားရဲဘီလူး ရက္ခိသ် မြေ သူသတ် ခိုးသူတို့သည် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော သူတို့ကဲ့သို့။ မရဏသမယေ၊ သေခါနီး ကာလ၌။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသို့။ သန္တာသံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့။ သမ္မောဟံ၊ တွေဝေခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တိ ယထာ၊ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အနာပဇ္ဇိတော၊ မရောက်မူ၍။ (ပဂေဝ၊ မဆွကလျှင်။ မရဏသညာယ၊ ၏။ သူပဋိတတ္တာ၊ ကောင်းစွာထင်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) အဘယော၊ ကြောက်ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ အသမ္ပုဇ္ဈော၊ တွေဝေခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ ကာလံ ကရေတိ၊ စုတေရ၏။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သော အတ္တဘော ဌ်လျှင်။ အမတံ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့။ သစေ နာဓိဂမေတိ၊ အကယ်၍မရသည် ဖြစ်အံ့။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်သည်မှ။ (ပရံ၊ ၌။) သုဂတိပရာယနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုမေဓသော၊ သည်။ ဧဝံမဟာနုဘာဝါယ၊ သော။ မရဏဿတိယာ၊ ၌။ သဒါ၊ သိမ်း။ အပ္ပမာဒံ၊ ကို။ ဟဂေ၊ စစ်။ ကယိရာထ-ကရေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရှေ့ မရဏဿတိ အပြီးတည်း။ ဣဒံ မရဏဿတိယံ ဝိတ္တာရကထာမုခံ။

ကာယဂတာသတိကထာ

ဇ[၂၃၂] ၁၇၀။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒါ၊ ဘုရားဖြစ်သောကာလမှ။ အညတြ-အညသ္မိံ ကာလေ၊ ၌။ အပ္ပဝတ္တပုဗ္ဗံ၊ မဖြစ်စဘူးသော။ သဗ္ဗ-တိတ္ထိယာနံ၊ တို့၏။ အဝိသယဘူတံ၊ အရာမဟုတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တေသု တေသု သုတ္တန္တေသု၊ ထိုထိုသို့သော သုတ္တန်ပါဠိတို့၌။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧကဓမ္မော၊ တခုသောတရားကို။ ဘာဝိတော၊ ပျိုးစေအပ်သည် ရှိသော်။ ဗဟုလိကတော၊ အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ မဟတော သံဝေဂါယ၊ (ဟုတ်မှန်တိုင်းသော ကာယ၏သဘောကို သိသည်ဖြစ်၍) ကြီးမားစွာထိတ်လန့်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်၏။ မဟတော အတ္တာယ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကစသော ကြီးမားသောအစီးအပျိုးအလိုငှါ။ သံဝတ္ထတိ၊ ၏။

မဟတော၊ သော။ ယောဂက္ခေမာယ၊ လေးပါးသော ယောဂတို့ဖြင့်
 ဘေးမရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသောအကျိုးငှါ။ သံဝတ္ထတိ၊ ၏။ မဟတော၊
 သော။ သတိသမ္ပဇညာယ၊ အမှတ်သတိနှင့် ဆင်ခြင်ဉာဏ်အကျိုးငှါ။
 သံဝတ္ထတိ၊ ၏။ ဉာဏဒဿနပဋိလာဘာယ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်အမြင်ကို
 ရခြင်းငှါ။ သံဝတ္ထတိ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ၊ မျက်မှောက်သော
 ကိုယ်(ဘဝ)၌ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းငှါ။ သံဝတ္ထတိ၊ ၏။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဖလ-
 သစ္စိကိရိယာယ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ နိဗ္ဗာန်၊ သာမညဖိုလ်တို့ကို မျက်မှောက်ပြုရ
 ခြင်းငှါ။ သံဝတ္ထတိ၊ ၏။ ဧကဓမ္မော၊ တခုသောတရားဟူသည်။ ကတမော၊
 နည်း။ ကာယဂတာသတိ၊ ကာယဂတာသတိတရားတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
 ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ကာယဂတံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော။ သတိံ၊ ကို။
 ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ (ဈာန်ဝင်စားသောအားဖြင့်) သုံးဆောင်ကုန်၏။ တေ၊
 တို့သည်။ အမတံ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ သုံးဆောင်ရကုန်၏။
 ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေ၊ တို့သည်။ ကာယဂတံ၊ သော။ သတိံ၊ ကို။
 န ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ တေ၊ တို့သည်။ အမတံ၊ ကို။ န ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ကုန်။
 ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေသံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့သည်။ ကာယဂတာသတိ၊ ကို။
 ပရိဘုတ္တော၊ သုံးဆောင်အပ်ပြီ။ တေသံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့သည်။ အမတံ၊
 ကို။ ပရိဘုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ အပရိဘုတ္တံ၊ မသုံးဆောင်အပ်သေး။ ပရိဟိနံ၊
 ဆုံးရှုံး၏။ ဝါ၊ ဆုံးရှုံးစေအပ်၏။ အပရိဟိနံ၊ မဆုံးရှုံး။ ဝိရဒ္ဓံ၊ ချွတ်ယွင်း
 စေအပ်၏။ ယေသံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့သည်။ ကာယဂတာသတိ၊ ကို။
 အာရဒ္ဓံ၊ ပြီးစေအပ်၏။ တေသံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့သည်။ အမတံ၊ ကို။
 အာရဒ္ဓံ၊ လေပြီ။] ဝေ၊ သို့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အနေကေဟိ၊ များစွာ
 ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပသံသိတွာ၊ ရှိ။
 ယံ တံ ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ နိဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ ညွှန်ပြတော်မူအပ်ပြီ။
 [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထံ-ကေနပုကာရေန၊ ဖြင့်။ ကာယဂတာသတိ၊ သတိ
 ဘာဝနာသည်။ ဘာဝိတာ၊ ပွားစေအပ်သည်ရှိသော်။ ကထံ-ကေန စ
 ပကာရေန၊ ဖြင့်လည်း။ ဗဟုလိကတာ၊ အကြိမ်များစွာပြုအပ်သည်ရှိ

၁-ဤ အာရဒ္ဓံ အရာတွင် စာကိုယ်၌ အဝိရဒ္ဓံ-ဟု ရှိနေ၏။ အံ ၁-၄၇ နှင့် အညီ အာရဒ္ဓံ
 ဟူ၍သာ ရှိသင့်၏။ သာဓကပါဠိ၌ နှစ်ချောင်းပိုဒ်တို့ဖြင့် ပေယျာလထိုးထားသည်ကိုလည်း
 အံ ၁-၄၇-နှင့်အညီ ဖော်ရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

သော်။ မဟပ္ပလော၊ အကျိုးများသည်။ မဟာနိသံသော၊ အာနိသင်များ
သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊
သည်။ အရညဂတော ဝါ၊ တောအရပ်သို့ ကပ်သည်ဖြစ်၍သော်၎င်း။]
ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အာနာပါနပဗ္ဗံ၊ အာနာပါန
ကမ္မဋ္ဌာန်း အပိုင်းအခန်း၎င်း။ ဣရိယာပထပဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ စတုသမ္ပဇညပဗ္ဗံ၊
၎င်း။ ပဋိကူလမနသိကာရပဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ နဝ၊
ကုန်သော။ သိဝထိကပဗ္ဗာနံ၊ သိဝထိကကမ္မဋ္ဌာန်း အပိုင်းအခန်းတို့၎င်း။
ဣတိ၊ သို့။ စုဒ္ဒသန္တံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ ပဗ္ဗာနံ၊ ဤအပိုင်းအခန်းတို့၏။
ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ပြီ။ တဿ-ကာယ-
ဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ၏။ ဘာဝနာနိဒ္ဒေသော၊ သည်။ အနုပ္ပတ္တော၊
အစဉ်ရောက်လတ်ပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာနိဒ္ဒေသ၌။ ဝါ၊ တတ္ထ၊
ထိုစုဒ္ဒသပဗ္ဗတို့တွင်။ ဣရိယာပထပဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ စတုသမ္ပဇညပဗ္ဗံ၊ ၎င်း။
ဓာတုမနသိကာရပဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ ဣတိ ဣမာနိ တိဏိ၊ တို့ကို။ ဝိပဿနာဝသေန၊
ဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်ပြီ။ နဝ၊ ကုန်သော။ သိဝထိက-
ပဗ္ဗာနံ၊ တို့ကို။ ဝိပဿနာဉာဏေသုယေဝ၊ တို့တွင်သာလျှင်။ အာဒိနဝါ-
နုပဿနာဝသေန၊ ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤနဝသိဝထိကပဗ္ဗတို့၌။ ဥဒ္ဓုမာတကာဒိသု၊
လာသောဥဒ္ဓုမာတကစသည်တို့၌ (အာဂတ-ကျေသည်)။ ယာပိ-သမာဓိ-
ဘာဝနာ၊ သည်လည်း။ ဣဇ္ဈေယျ၊ ပြည့်စုံရာ၏။ သာ၊ ထိုသမာဓိ
ဘာဝနာကို။ အသုဘနိဒ္ဒေသော၊ ၌။ ပကာသိတာယေဝ၊ လျှင်တည်း။ ပန၊
ထိုမှတပါး။ ဧတ္ထ၊ ဤစုဒ္ဒသပဗ္ဗတို့တွင်။ အာနာပါနပဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ ပဋိကူလ-
မနသိကာရပဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ ဣမာနေဝ ဒွေ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ သမာဓိဝသေန၊
ဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ တေသု-ဒ္ဓိသု၊ တို့တွင်။ အာနာပါနပဗ္ဗံ၊ အာနာ-
ပါနပဗ္ဗံသည်။ အာနာပါနဿတိဝသေန၊ အာနာပါနဿတိဘာဝနာ၏
အစွမ်းဖြင့်။ ဝိသုကမ္မဋ္ဌာနံယေဝ၊ အသီးဖြစ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းသည်သာလျှင်။
ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပုန စ။ပ။ မုတ္တန္တိ၊ မုတ္တံ-ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။
မတ္ထလုဂံ၊ ကို။ အဋ္ဌိမိဉ္ဇေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပဋိကူလမနသိကာရ-
ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒေသိတံ၊ သော။ ယံ ဧတံ-ဒွတ္တိံ သာကာရကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။

၁၃၄ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၃၂-၂၈) [ဂ-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန

အတ္တိ၊ ဧ။ ဣဓ-ဣမသ္မိံ အနုဿတိနိဇ္ဈေသေ၊ ဌ။ ဣဒံ-ဒုတ္တိံ သာကာရ-
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကိ။ ကာယဂတာ သတိတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ဧ။

၁၇၉။ တတ္ထ-တသ္မိံ အနုဿတိနိဇ္ဈေသေ၊ ဌ။ အယံ၊ ကား။ ပါဠိ-
ဝဏ္ဏနာပုဗ္ဗင်္ဂမော၊ သော။ ဘာဝနာနိဇ္ဈေသော၊ တည်း။ ဣမမေဝ ကာယန္တိ၊
ကား။ စတုမဟာဘူတိကံ၊ လေးပါးသော မဟာဘူတလျှင် မှီရာရှိသော။
ဣမံ ပူတိကာယံ၊ ဤအပုပ်အတိဖြစ်သော ကိုယ်ကောင်ကို။ ဥဒ္ဓံ ပါဒ-
တလာတိ၊ ကား။ ပါဒတလတော၊ မှ။ ဥပရိ၊ ဌ။ အဓော ကေသမတ္ထ-
ကာတိ၊ ကား။ ကေသဂ္ဂတော၊ မှ။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌ။ တစပရိယန္တန္တိ၊ ကား။
တိရိယံ၊ ဖီလာဌ။ တစပရိစ္ဆိန္တိ၊ အရေဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်၏။ ပူရံ နာနပ္ပကာ-
ရဿ အသုစိနော ပစ္စဝေက္ခတိတိ၊ ကား။ အယံ ကာယော၊ သည်။ နာနပ္ပ-
ကာရကေသာဒိအသုစိဘရိတော၊ အထူးထူး အပြားပြားသော ဆံအစ
ရှိသော မစင်မကြယ် စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြင့် ပြည့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿတိ၊
ရှု၏။ ကလံပဿတိ၊ နည်း။ အတ္တိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာ။ပ။ မုတ္တန္တိ၊
ဟူ၍။ ပဿတိ၊ ဧ။

တတ္ထ၊ ထို အတ္တိ ဣမသ္မိံ ကာယေ အစရှိသောပါဠိ၌။ အတ္တိတိ၊ ကား။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣမသ္မိန္တိ၊ ကား။ ပါဒတလာ၊ မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ ဌ။ ကေသ-
မတ္ထကာ၊ မှ။ အဓော၊ ဌ။ တစပရိယန္တော၊ အရေဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော။
ယူာယံ-ယော အယံ၊ ကာယကို။ ပူရော နာနပ္ပကာရဿ အသုစိနောတိ၊
ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ တသ္မိံ၊ ထိုအရေဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော ကာယ၌။
ကာယေတိ၊ ကား။ သရီရေ၊ ဌ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ သရီရံ၊ ကိ။ အသုစိသဉ္စ-
ယတော၊ မစင်မကြယ်သော ဆံအစရှိသော ဝတ္ထု အစုအဝေး၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ကုစ္ဆိတာနံ၊ ကုန်သော။ ကေသာဒိနဉ္စေဝ၊ တို့၏၎င်း။
စက္ခုရောဂါဒိနံ၊ စက္ခုရောဂအစရှိကုန်သော။ ရောဂသတာနဉ္စ၊ အရာသော
ရောဂါတို့၏၎င်း။ အာယဘူတတော-ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဘူတတ္တာ၊ ဖြစ်ရာဋ္ဌာန၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ ကေသာ လောမာတိ၊

၁-အက္ခရစိန္တကဆရာတို့သည် သရီရဟူသောပုဒ်၌ ကာယ-သဒ္ဒါကို ဖွင့်ကုန်သော်လည်း
အသုစိသမုဒါယ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင် လိုအပ်၏ဟု ပြခြင်းငှါ “အသုစိသဉ္စယတော”
မိန့်ပြီး၍ တဖန် ထိုကာယကို နိရုတ္တိနည်းအားဖြင့် ပြခြင်းငှါ “ကုစ္ဆိတာနံ” စသည်ကို
မိန့်သည်။ (ပြည်)

ကား။ ကေသာဒယော၊ ကုန်သော။ ဧတေ ဒုတ္တိံသာကာရာ၊ ထိုသုံးဆဲ့
နှစ်ပါးကုန်သော ဒုတ္တိံသာကာရတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊
ထိုအတ္ထိ လူမသို့ ကာယေ အစရှိသောပါဠိ၌။ လူမသို့ ကာယေ၊ ၌။
ကေသာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ လူမသို့ ကာယေ၊ ၌။ လောမာ၊
တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ လူတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။
ဝေ၊ တူ၊ ဝါ၊ ဤနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ အတ္ထိ လူမသို့
ကာယေတိ ပဒတ္တယေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကူ။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။

ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ။ ပါဒတလာ၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဥပရိ၊ ၌။ ကေသ-
မတ္ထကာ၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ တစတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။
ပရိတော-တိရိယံ၊ ဖီလာ။ ဝါ၊ ပရိတော-သမန္တတော၊ မှ။ လူတိ ဧတ္တကေ
ဗျာမမတ္ထေ၊ ဤမျှလောက် တလံအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ လူမသို့ ကဠေ-
ဝရေ၊ ၌။ သဗ္ဗကာရေနပိ၊ ဖြင့်သော်လည်း။ ဝိစိနန္တော၊ စူးစမ်းရှာဖွေ
သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ စူးစမ်းရှာဖွေသော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော
သူသည်။ ကိဉ္စိ၊ သော။ မုတ္တံ ဝါ၊ ပုလဲကို၎င်း။ မဏိံ ဝါ၊ ပတ္တမြားကို
၎င်း။ ဝေဠုရိယံ ဝါ၊ ကျောက်မျက်ရွဲကို၎င်း၊ ဝါ၊ ဝင်းသဝဏ်ကို၎င်း။
အဂရံ ဝါ၊ အကျော်ကို၎င်း။ ကုက္ကံမံ ဝါ၊ ကုက္ကံမံကို၎င်း။ ကပ္ပုရံ ဝါ၊
ပရုတ်ကို၎င်း။ ဝါသစုဏ္ဏာဒိံ ဝါ၊ အခိုး အထုံ အမှု စသည်ကို၎င်း။
အဏုမတ္တမိ၊ အဏုမ္မအတိုင်းအရှည်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သုစိဘာဝံ၊
စင်ကြယ်သန့်ရှင်း ညစ်ကြေးကင်းသောသဘောကို။ န ပဿတိ၊ မမြင်ရ။
အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ပရမဒဂ္ဂန္ဓဇေဂ္ဂန္တံ၊ လွန်စွာပုပ်လှောင်း
မကောင်းနဲ့ထွက်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသော။ အသိရိကဒဿနံ၊ အသရေမဲ့
သော မြင်ခြင်းလည်းရှိသော။ နာနပ္ပကာရံ၊ အထူးထူးအပြားပြား
များစွာထသော။ ကေသလောမာဒိဘေဒံ၊ ဆံအမွေး စသည် အပြားရှိ
သော။ အသုစိံ ယေဝ၊ မစင်မကြယ် စက်ဆုပ်ဖွယ်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ ၏။
တေန၊ ကြောင့်။ အတ္ထိ လူမသို့ ကာယေ ကေသာ လောမာ။ ပ။ မုတ္တန္တိ၊
ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအတ္ထိ လူမသို့ ကာယေ အစရှိ
သောပါဠိ၌။ ပဒသမ္ပန္နတော၊ ဖြင့်။ ဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၁၈၀။ ပန၊ ပဒသမ္ပန္နမှတစ်ပါး ပွားစေရာသော အစီအရင်ကိုဆိုအံ့။
လူမံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ သော။ အာဒိကမ္ဘိကေန၊ သော။

၁၃၆ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၃၃-၂၁) [ဂ-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန

ကုလပုတ္တေန၊ သည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ သော။ ကလျာဏမိတ္တံ၊ ကို၊ ဝါ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ချ်။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုအာဒိ-
ကမ္မိကကုလပုတ္တအား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကထေန္တေန၊ သော။ တေနာပိ၊
ထိုကမ္မဋ္ဌာနံဆရာသည်လည်း။ သတ္တဓာ၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ခုနှစ်ပါးအပြားရှိသော။
ဥဂ္ဂဟကောသလ္လဉ္စ၊ ဥဂ္ဂဟ၌ လိမ္မာကြောင်းဖြစ်သော အစီအရင်ကို၎င်း၊
ဝါ၊ ထိုအစီအရင်ကြောင့်ဖြစ်သောဉာဏ်ကို၎င်း။ ဒသဓာ၊ ဖြင့်။ မနသိ-
ကာရကောသလ္လဉ္စ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၌ လိမ္မာကြောင်းဖြစ်သော အစီအရင်
ကို၎င်း၊ ဝါ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၌ လိမ္မာကြောင်း အစီအရင်ကြောင့်ဖြစ်သော
ဉာဏ်ကို၎င်း။ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥဂ္ဂဟကောသလ္လ၊ မနသိကာရ-
ကောသလ္လနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝစသာ၊ နှုတ်ဖြင့်၎င်း။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်၎င်း။
ဝဏ္ဏတော၊ အဆင်းအားဖြင့်၎င်း၊ သဏ္ဌာနတော၊ သဏ္ဌာန်အားဖြင့်၎င်း။
ဒိသတော၊ အရပ်အားဖြင့်၎င်း။ ဩကာသတော၊ တည်ရာအားဖြင့်၎င်း။
ပရိစ္ဆေဒတော၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၎င်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သတ္တဓာ၊
ဖြင့်၊ ဝါ၊ သော။ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ၊ ကို။ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣမသ္မိံ ပဋိကုလမနသိကာရကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ယောပိ-
ဘိက္ခု၊ သည်လည်း။ တိပိဋကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေနာပိ၊ သည်
လည်း။ မနသိကာရကာလေ၊ ၌။ ပဌမံ စွာ။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ သဇ္ဈာယော၊
ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ စွာ။ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကစ္စဿ၊
အား။ သဇ္ဈာယံ၊ ကို။ ကရောန္တဿေဝ၊ ပြုစဉ်ပင်လျှင်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။
ပါကဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဇ္ဈာယော၊ ကို။
ကာတဗ္ဗော၊ ၏။) ကိမိဝ၊ ကား။ မလယဝါသိမဟာဒေဝတ္ထေရဿ၊ ၏။
သန္တိကေ၊ ၌။ ဥဂ္ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာနာနံ၊ ကုန်သော။ ဒိန္နံ ထေရာနံ၊ တို့အား။
(ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။) ပါကဋ္ဌံ ဝိယ၊ သို့တည်း။ [၂၃၄] ကိရ၊ ချဲ့ဦးအံ။
ထေရော၊ မလယဝါသိ မဟာဒေဝထေရ်သည်။ တေဟိ၊ ထိုနှစ်ဦးသော
ထေရ်တို့သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ယာစိတော၊ ချ်။ စတ္တာရော မာသေ၊
တို့ပတ်လုံး၊ ဣမံယေဝ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကိုသာလျှင်။ သဇ္ဈာယံ၊ ကို။ ကရောထ၊
ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ ဒုတ္တိံ သာကာရေ၊ ၌။ ပါဠိံ၊ ကို။ အဒါသိ၊ ၏။
တေ-ထေရာ၊ တို့သည်။ နေသံ၊ ထိုနှစ်ဦးသော မထေရ်တို့သည်။ ဝါ၊ တို့အား။
ဒေ တယော နိကာယာ၊ တို့သည်။ ပဂုဏာ၊ လေ့လာအပ်ကုန်သည်။ ကိဉ္ဇာ-

၂၃၄

နိဒ္ဒေသ] ကာယဂတာသတိကထာ (၂၃၄-၂၆)

၁၃၇

ပိ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန-တထာပိ၊ လည်း။ ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိတာယ၊ ဆရာ
 သြဝါဒကို အရိုအသေဦးဖြင့်ခံ၍ယူလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ စတ္တာရော
 မာသေ၊ လေးလတို့ပတ်လုံး။ ဒုတ္တိံ သာကာရံ၊ ကို။ သဇ္ဈာယန္တာဝ၊ ကုန်
 စဉ်ပင်လျှင်။ သောတာပန္နာ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကထေန္တေန၊ သော။ အာစရိယေန၊ သည်။
 အန္တေဝါသိကော၊ ကို။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ၏။ ပဌမံ တာဝ၊ စွာ။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။
 သဇ္ဈာယံ၊ ကို။ ကရောဟိ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ၏။

သဇ္ဈာယံ၊ ကို။ ကရောန္တေန စ၊ သည်လည်း။ တစပဉ္စကဒီနိ၊ တို့ကို။
 ပရိစ္ဆိန္နိတော၊ ပိုင်း၍ပိုင်း၍၊ ဖြတ်၍ဖြတ်၍။ (တလျှောက်တည်း မသရဇ္ဈာယံ
 နှင့်ဟူလို) အနုလောမပဋိလောမဝသေန၊ ဖြင့်။ သဇ္ဈာယော၊ ကို။
 ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ ကေသာပ၊ တစောတိ၊
 ဟူ၍။ ဝတော၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ ပဋိလောမတော၊ ဖြင့်။ တစောပ၊
 ကေသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ၏။

တဒနန္တရံ၊ ထိုတစပဉ္စက၏အခြားမဲ့၌၊ ဝါ၊ သော။ ဝတ္ထပဉ္စကေ၊
 ၌။ မံသံပ၊ ဝတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတော၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ ပဋိလောမတော၊
 ဖြင့်။ ဝတ္တံပ၊ ကေသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ၏။

တတော၊ မှ။ ပပ္ပိသပဉ္စကေ၊ ၌။ ဟဒယံပ၊ ပပ္ပိသန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတော၊
 ၍။ ပုန၊ ဖန်။ ပဋိလောမတော၊ ဖြင့်။ ပပ္ပိသံပ၊ ကေသာတိ၊ ဟူ၍။
 ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ၏။

တတော၊ မှ။ မတ္ထလုင်္ဂပဉ္စကေ၊ ၌။ အန္တံပ၊ မတ္ထလုင်္ဂန္တိ၊ ဟူ၍။
 ဝတော၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ ပဋိလောမတော၊ ဖြင့်။ မတ္ထလုင်္ဂံပ၊ ကေသာတိ၊
 ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ၏။

တတော၊ မှ။ မေဒဆက္ကေ၊ ၌။ ပိတ္တံပ၊ မေဒေါတိ၊ ၍။ ဝတော၊ ၍။
 ပုန၊ ဖန်။ ပဋိလောမတော၊ ဖြင့်။ မေဒေါပ၊ ကေသာတိ၊ ဟူ၍။
 ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ၏။

တတော၊ မှ။ မုတ္တဆက္ကေ၊ ၌။ အဿံပ၊ မုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတော၊ ၍။
 ပုန၊ ဖန်။ ပဋိလောမတော၊ ဖြင့်။ မုတ္တံပ၊ ကေသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ၏။

☞ [၂၃၅] ဧဝံ သို့။ ကာလသတံ ကာလသဟဿံ ကာလသတသ-
ဟဿမ္ပိ။ ကာလအရာ၊ ကာလအထောင်၊ ကာလအသိန်းပတ်လုံးလည်း။
ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ သဇ္ဈာယော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။

၁-ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ တစော၊ ၅-ရက်။ တစော ဒန္တာ နခါ လောမာ
ကေသာ၊ ၅-ရက်။ ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ တစော၊ တစော ဒန္တာ နခါ လောမာ
ကေသာ၊ ၅-ရက်။ ဩရ်း ပဉ္စပဉ္စာဒေသ ၁၅-ရက်။

မံသံ နှာရု အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉ္စ ဝက္ကံ၊ ၅-ရက်။ ဝက္ကံ အဋ္ဌိမိဉ္စ အဋ္ဌိ နှာရု မံသံ၊ ၅-ရက်။ မံသံ
နှာရု အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉ္စ ဝက္ကံ၊ ဝက္ကံ အဋ္ဌိမိဉ္စ အဋ္ဌိ နှာရု မံသံ၊ ၅-ရက်။ ဤကားအသီး ၁၅-ရက်။

ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ တစော၊ မံသံ နှာရု အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉ္စ ဝက္ကံ၊ ၅-ရက်။ ဝက္ကံ
အဋ္ဌိမိဉ္စ အဋ္ဌိ နှာရု မံသံ၊ တစော ဒန္တာ နခါ လောမာ ကေသာ၊ ၅-ရက်။ ကေသာ လောမာ
နခါ ဒန္တာ တစော၊ မံသံ နှာရု အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉ္စ ဝက္ကံ၊ ဝက္ကံ အဋ္ဌိမိဉ္စ အဋ္ဌိ နှာရု မံသံ၊ တစော
ဒန္တာ နခါ လောမာ ကေသာ၊ ၅-ရက်။ ဤကား ရှေးနှင့် အရော ၁၅-ရက်။ ပေါင်း
သော် ဝက္ကပဉ္စကဋ္ဌိ ရက် ၃၀။

ဤနည်းဖြင့် ပဗ္ဗိသပဉ္စကဋ္ဌိ ၃၀၊ မတ္ထလုပ္ပကဋ္ဌိ ၃၀၊ မေဒဆက္ကဋ္ဌိ ၃၀၊ မုတ္တဆက္ကဋ္ဌိ
၃၀၊ တစပဉ္စက ၁၅-ရက်နှင့် ပေါင်းသော် ၅ လနှင့် ၁၅ ရက် ရသည်။

တေန ဝုတ္တံ သမ္မောဟဝိနောဒနီယံ.... “တစပဉ္စကေ တာဝ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနော အနု-
လောမတော ပဉ္စာဟံ၊ ပဋိလောမတော ပဉ္စာဟံ အနုလောမပဋိလောမတော ပဉ္စာဟန္တိ
အစုမာသံ သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော။ တတော အာစရိယဿ သန္တိကံ ဂန္တံ ဝက္ကပဉ္စက
ဥဂ္ဂဏှိတွာ တထေဝ အစုမာသံ သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော၊ တတော တေ ဒသပိ ကောဋ္ဌာသေ
ကေတော ကတွာဝ အစုမာသံ၊ ပုန ပဗ္ဗိသပဉ္စကာဒိသပိ ဧကေကံ ဥဂ္ဂဏှိတွာ အစုမာသံ၊
တတော တေ ပဉ္စဒသပိ ကောဋ္ဌာသေ အစုမာသံ၊ မတ္ထလုပ္ပကံ အစုမာသံ၊ တတော တေ
ဝိသတိပိ ကောဋ္ဌာသေ အစုမာသံ၊ မေဒဆက္ကံ အစုမာသံ၊ တတော တေ ဆဗ္ဗိသတိပိ
ကောဋ္ဌာသေ ကေတော ကတွာ အစုမာသံ၊ မုတ္တဆက္ကံ အစုမာသံ၊ တတော သဗ္ဗေပိ ဒုတ္တိံသ
ကောဋ္ဌာသေ ကေတော ကတွာ အစုမာသန္တိ ဧဝံ ဆ မာသေ သဇ္ဈာယော ကာတဗ္ဗော” တိ။

၅-လနှင့် ၁၅-ရက် ဟူသောကောင်းသည် ဆ မာသေ ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့်မဆန့်လော
ဟူမူ။ ဆမာသေတိ အစုမာသေ ဥိနေပိ မာသပရိစ္ဆေဒေန ပရိစ္ဆိဇ္ဇမာနေ သဇ္ဈာယေ
ဆ မာသာ ပရိစ္ဆေဒကာ ဟောန္တိတိ ကတွာ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇမာနဿ မာသန္တရ-
ဂမနနိဝါရဏဉ္စိ ဆမာသဂ္ဂဟဏံ၊ န သကလဆမာသေ ပရိဝုတ္တနဒဿနတ္ထံ။ ။မူလဋီကာ။

ဆမာသေတိ။ ဆမာသေ ဟူသော ကောင်းကို။ အစုမာသေ၊ လခွဲသည်။ ဥိနေပိ၊
ယုတ်သော်လည်း။ မာသပရိစ္ဆေဒေန၊ လက်ပိုင်းခြားခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ပိုင်းခြားကြောင်းဖြစ်
သော လဖြင့်။ သဇ္ဈာယော၊ ကို။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇမာနေ၊ ပိုင်းခြားအပ်သည်ရှိသော်။ ဆ မာသာ၊
တို့သည်။ ပရိစ္ဆေဒကာ၊ ပိုင်းခြားတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ကတွာ၊ ဤသို့
နလုံးထား၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-သဇ္ဇံ၊ ၏။ ဆမာသဂ္ဂဟဏံ၊ သဒ္ဓါကို။
ပရိစ္ဆိဇ္ဇမာနဿ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော သရဇ္ဈာယ်ခြင်း၏။ မာသန္တရဂမနနိဝါရဏံ၊ ခြောက်လမှ
တပါး ရန်စလအစရှိသည်သို့ ရောက်ခြင်းကို မြစ်ခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သကလဆမာသေ၊

ဟိ-သစ္စံ၊ ဇာ။ ဝစသော၊ ဖြင့်။ သဇ္ဈာယေန၊ သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနတန္တိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပါဠိသည်။ ပဂုဏာ၊ လေ့လာအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ ဣတော စ၊ မှ၎င်း။ ဣတော စ၊ မှ၎င်း ။ စိတ္တံ၊ သည်။ န ဝိဓာဝတိ၊ မပြေး

အကုန်ခြောက်လတို့ပတ်လုံး။ ပရိဝတ္တနဒဿနတ္ထံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ သရဇ္ဈာယ် ခြင်းကို ပြခြင်းငှါ။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ ။မူလဋီကာနက်။

ဤကျမ်း၌ဆိုသည်ကား— တပေဉ္စကဋ္ဌိအနုလောမပဋိလောမနုစိတေ၊ ဝက္ကပဉ္စကစသည် တို့၌ အနုလောမအသီးတထေ၊ ပဋိလောမ အရေတထေ စီသာဖြစ်၍ မညီခဲ့ဟု သံသယဝိမတိ ရှိရာသောကြောင့်.... “ဧတ္ထ စ မံသံ နှာရု အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉ္စ ဝက္ကံ၊ ဝက္ကံ အဋ္ဌိမိဉ္စ အဋ္ဌိ နှာရု မံသံ၊ တစော ဒန္တံ နခါ လောမာ ကေသာတိ ဧဝံ ဝက္ကပဉ္စကာဒိသု အနုလောမသဇ္ဈာယံ ဝတော ပဋိလောမသဇ္ဈာယော ပုရိမေဟိ သမ္ပန္နော ဝုတ္တော။ သွာယံ သမ္မောဟဝိနောဒနီယံ ဝိသုံ တိပဉ္စာဟံ ပုရိမေဟိ ကေတော တိပဉ္စာဟန္တိ ဆပဉ္စာဟံ သဇ္ဈာယော ဝုတ္တော၊ တတ္ထ အာဒိ- အန္တဒဿနဝသေန ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော” ဟု ဋီကာရှင် ဖြေရသော်။

အနုလောမပဋိလောမရော၍ သရဇ္ဈာယ်ခြင်း အဆုံးမဟုတ်လော ထောက်ရန်ရှိ၍ အနုလောမပဋိလောမသဇ္ဈာယောပိ ဟိ ပဋိလောမသဇ္ဈာယော အန္တိမော ဟောတိ-ကုရုပြန် သော်။

တနည်း။ ဤကျမ်း၌ ဆိုသည့် သဇ္ဈာယပကာရကို တသီးတထေ ဉာဏ်ပေလီ၍ ဆိုပြန် သည်။ နည်းထူး နည်းဆန်းပင် မှတ်ဦးတော့ဟု လျှော့၍ ပေးလိုပြန်၍ “သဇ္ဈာယပကာရန္တရံ ဝါ တေမ္ပိတံ ဝေဒိတဗ္ဗံ” ဟုပြန်သတည်း။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤသရဇ္ဈာယ်ခြင်း အစီအရင်၌။ မံသံ၊ ပ။ ကေသာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဝက္ကပဉ္စကာဒိသု၊ တို့၌။ အနုလောမသဇ္ဈာယံ၊ ကိ။ ဝတော၊ ပြီး၍။ ပဋိလောမသဇ္ဈာယော၊ ကိ။ ပုရိမေဟိ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော ပဉ္စကဆက္ကတို့နှင့်။ သမ္ပန္နော၊ ပေါ်သည်ဖြစ်၍။ ဝုတ္တော၊ ဇာ။ သွာယံ-သော အယံ သဇ္ဈာယော၊ ထိုသရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို။ (နောက်ဝုတ္တော-၌စပ်) သမ္မောဟဝိနောဒနီယံ၊ ၌။ ဝိသုံ၊ အသီး။ တိပဉ္စာဟံ၊ ဆယ့်ငါးရက်။ ပုရိမေဟိ၊ တို့နှင့်။ ကေတော၊ တချက်တည်း။ တိပဉ္စာဟံ၊ ရက်။ ဣတိ၊ သို့။ ဆပဉ္စာဟံ၊ ငါးရက်ခြောက်လီ၊ ဝါ၊ အရက်သုံးဆယ်ပတ်လုံး။ သဇ္ဈာယော၊ ကိ။ ဝုတ္တော၊ ဇာ။ တတ္ထ၊ ထိုသမ္မောဟဝိနောဒနီ၌ ဆိုအပ်သော သရဇ္ဈာယ်ခြင်းတို့တွင်။ အာဒိအန္တဒဿနဝသေန၊ အစ နှင့် အဆုံးကိုသာ ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဇာ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဇာ။ ဟိ၊ စ။ အနု- လောမပဋိလောမသဇ္ဈာယောပိ၊ အနုလုံ ပဋိလုံ စုံ၍ သရဇ္ဈာယ်ခြင်း၌လည်း။ ပဋိလောမသဇ္ဈာ- ယော၊ သည်။ အန္တိမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ ဝါ၊ ကား။ သဇ္ဈာယပကာရန္တရံ၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းမှ အထူးဖြစ်၍ တနည်းဖြစ်သော။ တေမ္ပိ၊ ဤသရဇ္ဈာယ်ခြင်းကိုလည်း။ ဒသေတီတိ၊ ပြတော်မူသေးသည်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဇာ။ ။ဋီကာနက်။ (ပြည်)

၁-ရှေးမူတို့၌ ဣတော စိတော ဟူ၍သာရှိ၏။ အဆုံး၌ စ-မရှိ။ သက္ကတ၌ ဣတတ္ထတံး ဟု ရှိ၏။ ပါဠိပြန်လျှင် ဣတော တတော ဟူ၍ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဣတော စိတော စ၊ ထိုမှ ဤမှလည်း ဟူ၍လည်း အနက်ပေးသင့်၏။ (ပြည်)

မသွား။ ကောဋ္ဌာသော၊ တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
ဟတ္ထသင်္ခလိကာ ဝိယ၊ လက်ချောင်းအစဉ်ကဲ့သို့၎င်း။ ဝတိပါဒပန္နိ ဝိယ စ၊
စောင်ရန်းခြေအစဉ်ကဲ့သို့၎င်း။ ခါယန္တိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဝစသော၊ ဖြင့်။ သဇ္ဈာယော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော ယထာ၊
သို့။ တထေဝ၊ လျှင်။ မနသော၊ ဖြင့်လည်း။ သဇ္ဈာယော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊
၏။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ စူး။ ဝစသော၊ ဖြင့်။ သဇ္ဈာယော၊ သည်။ မနသော၊ ဖြင့်။
သဇ္ဈာယထ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မနသော၊ ဖြင့်။
သဇ္ဈာယော၊ သည်။ လက္ခဏပုဋိဝေဓဿ၊ အသုဘလက္ခဏာကို ထိုးထွင်း၍
သိခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝဏ္ဏတောတိ၊ ကား။ ကေသာဒိနံ၊ တို့၏။ ဝဏ္ဏော၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေ-
တဗ္ဗော၊ ၏။

သဏ္ဌာနတောတိ၊ ကား။ တေသညေဝ-ကေသာဒိနံ၊ တို့၏သာလျှင်။
သဏ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဒိသတောတိ၊ ကား။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဝါ၊ ဟိ-ယသွာ၊ ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ
သရီရေ၊ ဦး။ နာဘိတော၊ မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဖြစ်သောအရပ်သည်။ ဥပရိ-
မဒိသာ၊ မည်၏။ အဓော၊ အောက်ဖြစ်သောအရပ်သည်။ ဟေဋ္ဌိမဒိသာ၊
မည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ ကောဋ္ဌာသော၊ သည်။ ဣမိဿာ
နာမ ဒိသာယ၊ ဦး။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိသာ၊ အရပ်ကို။ ဝဝတ္ထ-
ပေတဗ္ဗော၊ ၏။

ဩကာသတောတိ၊ ကား။ အယံ ကောဋ္ဌာသော၊ သည်။ ဣမသ္မိံ နာမ
ဩကာသေ၊ ဦး။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တဿ တဿ-
ကောဋ္ဌာသဿ၊ ၏။ ဩကာသော၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော၊ ၏။

ပရိစ္ဆေဒတောတိ၊ ကား။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ မိမိအဖို့ဖြင့်ပိုင်းခြား
ခြင်း၎င်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ မိမိအဖို့မဟုတ်သည်ဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်း
၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေ၊ ကုန်သော။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
တတ္ထ၊ တို့တွင်။ အယံ ကောဋ္ဌာသော၊ ဤကောဋ္ဌာသကို။ ဟေဋ္ဌာ စ၊ ဦး၎င်း။
ဥပရိ စ၊ ဦး၎င်း။ တိရိယဉ္စ၊ ဦး၎င်း။ ဣမိနာ နာမ၊ ဤမည်သောအရပ်ဖြင့်။
ပရိစ္ဆိန္နော၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ မိမိအဖို့
ဖြင့်ပိုင်းခြားခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကေသာ၊ ဆံတို့သည်။ န လောမာ၊

အမွေးမဟုတ်ကုန်။ လောမာပိ၊ အမွေးတို့သည်လည်း။ န ကေသာ၊ ဆံမဟုတ်ကုန်။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ အမိဿကတာဝသေန၊ တပါးသောကောဋ္ဌာသတို့နှင့် ရောခြင်းမရှိသောအဖြစ်၏ အလိုအားဖြင့်။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝေ၊ သို့။ သတ္တဓာ၊ ဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ၊ ကို။ အာစိက္ခန္ဓေန၊ ကြားသောဆရာသည်။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အသုကသ္မိံ သုတ္တေ၊ ဌ။ ပဋိကူလဝသေန၊ ဖြင့်။ ကထိတံ၊ ၏။ အသုကသ္မိံ-သုတ္တေ၊ ဌ။ ဓာတုဝသေန၊ ဖြင့်။ ကထိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥ တွာ၊ မုချဆတ်ဆတ်အတပ်သိ၍။ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဣဒံ-ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တေ၊ ဌ။ ပဋိကူလဝသေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ကထိတံ၊

၁-ကေသာ န လောမာ စသော အနက်ကို အဘယ်သို့ သိရသနည်းဟူမူ။ သွာယ-မတ္တော ကေသာဒိသဒ္ဓတော ဝေ လဗ္ဘတိ။ သဒ္ဓန္တရုတ္တာပေါဟနဝသေန သဒ္ဓေါ အတ္ထံ ဝဒတိတိ ကေသာတိ ဝုတ္တေ အကေသာ န ဟောန္တိတိ အယမတ္တော ဝိညာယတိ။ ကေ ပန တေ အကေသာ? လောမာဒယော၊ န စ ဃဋ္ဌာဒိသု ပသင်္ဂေါ ပကရုဏေနေဝ တေသံ နိဝတ္တိတတ္တာ။ ဇီကာ။

သွာယံ သော အယံ အတ္တော၊ ထိုကေသာ န လောမာစသော အနက်ကို။ ကေသာဒိ-သဒ္ဓတော ဝေ၊ ကေသစသော သဒ္ဓါဖြင့်လျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ သိအပ်၏။ ဟိ-သဇ္ဇံ၊ ၏။ (ဟိ-ကျေ) သဒ္ဓန္တရုတ္တာပေါဟနဝသေန၊ သဒ္ဓါတပါး၏ အနက်ကို ပယ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါသည်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒတိ၊ ဟော၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေသာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အကေသာ၊ ဆံမဟုတ်သောအမွေးစသည်တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိအယံ အတ္တော၊ ကို။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ တေ အကေသာ၊ ထိုဆံမဟုတ်သော ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ ကေ ပန၊ အဘယ်တို့နည်း။ လောမာဒယော၊ အမွေးစသည်တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဃဋ္ဌာဒိသု၊ အိုးအစရှိသည်တို့၌။ ပသင်္ဂေါ၊ သည်။ န စ အတ္ထံ၊ မရှိကောင်း။ ကသ္မာ၊ ကား။ ပကရုဏေနေဝ၊ အရာအားဖြင့်ပင်လျှင်။ တေသံ၊ ထိုသဋ္ဌ အစရှိသည်တို့၏။ နိဝတ္တိတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဇီကာနက်။

ဤအရှင်မဟာဓမ္မပါလ စကားတော်နှင့်ထောက်လျှင် စက္ခုမေဝ စက္ခုဒ္ဓါရံ ဟူသော အဘိဓမ္မတ္ထသဂ္ဂိုဟ်ဖွင့် မဏိဗျူ၌ ဝေသဋ္ဌေန သတ္တဇီဝါဒယော နိဝတ္တေတိ ဟူသော-အရှင်အရိယဝံသစကားတော်ကို ဆင်ခြင်ဖွယ်ရှိ၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း? ပကရုဏအားဖြင့် ပင်လျှင် သတ္တဇီဝ အစရှိသည်တို့၏ နစ်စေအပ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် ယတ္ထ အာသကံ တတ္ထ နိဝတ္တေတဗ္ဗာ-ဟူ၍၎င်း၊ ယတ္ထ အာသကံ တတ္ထ ပဋိသေဓော-ဟူ၍၎င်း ဆရာတို့ ဆိုတော်မူကုန်သည်။ နေလကဲ့သို့ ထင်ရှားသော ကျမ်းပြုဆရာ ဖြစ်တော်မူ၍ ဆရာကျော် အဆက်ဆက်သို့ ဝံတော်မမူကုန်။ စကားအစပ်သင့်၍ မှတ်သားစိမ့်သောငှါ သာထုတ်ဆိုပါသည်။ (ပြည်)

၏။ မဟာဟတ္ထိပဒေါပမမဟာရာဟုလောဝါဒောတုဝိဘဏ်သု။ တို့၌။
 ဓာတုဝသေန၊ ဖြင့်။ ကထိတံ၊ ၏။ ပန၊ ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ ကာယ-
 ဂတာသတိသုတ္တေ၊ ၌။ ယဿ-ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ (ကေသာဒိ၊ ဆံအစ
 ရှိသော ကောဋ္ဌာသသည်။) ဝဏ္ဏတော၊ အညှိစသောအဆင်းအားဖြင့်။
 ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ တံ-ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။
 ဈာနာနိ၊ (ကေသာစသည်တို့၌ ဝဏ္ဏကသိုဏ်းလျှင် အာရုံရှိကုန်သော)
 ဈာန်တို့ကို။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို ၂-မျိုးသောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်။
 ဓာတုဝသေန၊ ဖြင့်။ ကထိတံ၊ ဟောအပ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ ဝိပဿနာ-
 ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋိကူလဝသေန၊ ဖြင့်။ ကထိတံ၊
 ဟောအပ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ သမထကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 တဒေတံ-တံ ဧတံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဣဓ-ဣမသ္မိံ ပဋိကူလမနသိကာရ-
 ပဗ္ဗေ၊ ၌။ သမထကမ္မဋ္ဌာနမေဝ၊ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းသည်သာလျှင်။
 ဟောတိ၊ ၏။

☞ [၂၃၆] ၁၈၁။ ဧဝံ၊ သို့။ သတ္တဓာ၊ ဖြင့်။ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ၊ ကို။
 အာစိက္ခိတု၊ ရှိ။ အနုပုဗ္ဗတော၊ ကေသာ လောမာ နခါ အစရှိသော
 ပါဠိအစဉ်အားဖြင့်၎င်း။ နာတိသီသတော၊ မလျှင်လွန်းသောအားဖြင့်၎င်း။
 နာတိသဏိကတော၊ မနှေးလွန်းသောအားဖြင့်၎င်း။ ဝိက္ခေပပဋိဗာဟန-
 တော၊ စိတ်၏ပျံ့လွင့်ခြင်းကို မြစ်သောအားဖြင့်၎င်း။ ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္က-
 မနတော၊ ဆံအမွှေးအစရှိသောပညတ်ကို လွန်သောအားဖြင့်၎င်း။ အနုပုဗ္ဗ-
 မုဉ္ဇနတော၊ အစဉ်အတိုင်းမထင်သော ကောဋ္ဌာသကို လွှတ်သောအားဖြင့်
 ၎င်း။ အပ္ပနာတော၊ တခုတခုသော ကောဋ္ဌာသ၌ဖြစ်သင့်သော အပ္ပနာ
 အားဖြင့်၎င်း။ (မနသိကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံးသွင်းအပ်၏။) တယော စ သုတ္တန္တာ၊
 သုံးပါးသောသုတ်တို့ကိုလည်း။ (မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။
 ဒသဓာ၊ ဖြင့်။ မနသိကာရကောသလ္လံ၊ ကို။ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထ၊
 ထိုဆယ်ပါးသောအစီအရင်တို့တွင်။ အနုပုဗ္ဗတောတိ ပဒဿ၊ ၏။ ဟိ-
 ဝိတ္တာရော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။ ဣဒံ-ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤကာယ-
 ဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ (အာရတန္ဓေန၊ အားထုတ်သော ယောဂီသည်။)
 သဇ္ဈာယကရဏတော၊ နှုတ်ဖြင့်၎င်း၊ စိတ်ဖြင့်၎င်း သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို
 ပြုသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ အနုပဋိပါဠိယာ၊ ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ

တစော အစရှိသော ပါဠိအစဉ်အားဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ပါဠိအစဉ်ကို မလွန်
မူ၍သာလျှင်။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ဧ၊ ကေန္တရိကာယ(ပိ)၊ ကေသာ နခါ
တစော အစရှိသော တခုသော ကောဠာသ အခြားရှိသော အစဉ်အားဖြင့်
သော်လည်း။ န မနသိကာတဗ္ဗံ၊ အပ်။ (ပဂေဝ ဒန္တရိကာဒိနာတိ
အဓိပ္ပာယ်ယော။) ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ ကေန္တရိကာယ၊ အစဉ်အားဖြင့်။
မနသိကရောဇ္ဇော၊ သည်။ ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ အကု-
သလော၊ မလိမ္မာမကျမ်းကျင်သော။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။
ဒုတ္တိံသပဒံ၊ သုံးဆဲ့နှစ်ထစ်ရှိသော။ နိဿေဏိံ၊ လှေကားကို။ ကေန္တရိ-
ကာယ၊ တထစ်ခြား စသောအားဖြင့်။ (အာဒိ-ကျေ) အာရောဟဇ္ဇော၊
ခုန်လွှားကျော်လျက်တက်သည်ရှိသော်။ ကိလန္တကာယော၊ ပင်ပန်းသော
ကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပတတိ ယထာ၊ လန်ကျသကဲ့သို့။ အာရောဟနံ၊
တက်ခြင်းကိစ္စကို။ န သမ္ပာဒေတိ ယထာ၊ မပြည့်စုံစေနိုင်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊
တူလျှင်။ ဘာဝနာသမ္ပတ္တိဝသေန၊ ဘာဝနာပြည့်စုံသည်၏အစွမ်းဖြင့်။
အဓိဂန္တဗ္ဗဿ၊ ရအပ်သော။ အဿာဒဿ၊ သာယာအပ်သော ဈာန်ကို။
အနဓိဂမာ၊ မရခြင်းကြောင့်။ ကိလန္တစိတ္တော၊ ပင်ပန်းသောစိတ်ရှိသည်
ဖြစ်၍။ ပတတိ၊ ဆုတ်နစ်လျော့ကျ၏။ ဘာဝနံ၊ ဘာဝနာကို။ န သမ္ပာ-
ဒေတိ၊ မပြည့်စုံစေနိုင်။

စ၊ ပါး။ အနုပုဗ္ဗတော၊ ပါဠိအစဉ်အားဖြင့်။ မနသိကရောဇ္ဇောနာပိ၊
နှလုံးသွင်းသော ယောဂီသည်လည်း။ နာတိသီဃတော၊ ဖြင့်။ မနသိ-
ကာတဗ္ဗံ၊ ဧ၊ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ အတိသီဃတော၊ အလွန်လျင်သော
အားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီအား။ ယထာ နာမ၊
မည်သည်ကား။ တိယောဇနမဂ္ဂံ၊ သို့။ ပဋိပဇ္ဇိတော၊ သွား၍။ (မဂ္ဂေ၊ ဌ။)
ဩက္ကမနဝိဿဇ္ဇနံ၊ သွားအပ်သော အရပ် စွန့်အပ်သော အရပ်ကို။
အသလ္လက္ခေတော၊ မမှတ်မူ၍။ သီဃေန ဇဝေန၊ အလွန်လျင်သဖြင့်။
သတက္ခတ္တမ္ပိ၊ အကြိမ်တရာသော်လည်း။ ဂမနာဂမနံ၊ သွားတုံ ပြန်တုံကို။
ကရောတော၊ ပြုသော။ ပုရိသဿ၊ အား။ အဒ္ဓါနံ၊ အရွံ့ခရီးသည်။
ပရိက္ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။ ကိဉ္ဇာပိ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်ကားရောက်၏။ အထ ခေါ၊
စင်စစ်သော်ကား။ ပုစ္ဆိတော၊ အခေါက်တိုင်း မေးမြန်း၍သာလျှင်။
ဂန္တဗ္ဗံ၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။

ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးသို့။ ကိဉ္ဇာပိ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ (အစမှစ၍ အဆုံး
တိုင်အောင် မနသိကာရမျှ ဖြစ်၏ဟူလို) ပန၊ ထိုသို့ ရောက်သော်လည်း။
အဝိဘူတံ၊ မထင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝိဘူတတ္တာ၊ ကြောင့်။
ဝိသေသံ၊ စျာန်ဟူသောတရားအထူးကို။ န အာဝဟတိ၊ မဆောင်နိုင်။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နာတိသိဿတော၊ ဖြင့်။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ၏။

စ၊ ပါး။ နာတိသိဿတော၊ ဖြင့်။ မနသိကာတဗ္ဗံ ယထာ၊ နှလုံးသွင်း
အပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ နာတိသဏိကတောပိ၊ ဖြင့်လည်း။ မန-
သိကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ အတိသဏိကတော၊ အလွန်
နှေးသောအားဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။ ယထာ နာမ၊ သည်ကား။
တဒဟေဝ၊ ထိုနေ့၌ပင်လျှင်။ တိယောဇနမဂ္ဂံ၊ သုံးယူဇနာ အခွန်
ကွာသော ခရီးကို။ ဂန္တုကာမဿ၊ သွားလိုသော။ ပုရိသဿ၊ အား။
အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ခရီးအကြား၌။ ရုက္ခပဗ္ဗတတဋ္ဌာကာဒိသု၊ သစ်ပင်တောင်
တဖက်ဆည်ကန် စသည်တို့၌။ ဝိလမ္ဗမာနဿ၊ ဖင့်နွဲ့လျက်။ (ဂစ္ဆမာနဿ၊
သွားသည်ရှိသော်။) မဂ္ဂေ၊ သည်၊ ပရိက္ခယံ၊ သို့။ န ဂစ္ဆတိ ယထာ၊
၏သို့။ ဒွိဟတိဟေန၊ နှစ်ရက် သုံးရက်ဖြင့်။ ပရိယောသာပေတဗ္ဗော၊
ပြီးဆုံးစေအပ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ တူလျှင်။
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပရိယောသာနံ၊ သို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဝိသေသာ-
ဓိဂမဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။

၁-ဤအရာ၌ ဖွင့်သော ဒွိကာ၏အနက်- ကမ္မဋ္ဌာနပရိယောသာနံ ဂစ္ဆတိတံ ဧတ္ထ၊
ဤအဋ္ဌကထာ၌။ ပဋိပါဒ္ဓိယာ၊ အစဉ်အတိုင်း။ သဗ္ဗကောဋ္ဌာသေ၊ တို့ကို။ မနသိကရောတော၊
အား။ ယေ၊ အကြင် ကေသာ စသော ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ (ယေဝ-ဟု ဝ-ပိုနေသည်)
ဝိဘူတာ၊ ပုတီးလုံးသိသကဲ့သို့ ပြက်ပြက်ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟုတု၊ ကုန်၍။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊
ဉာဏ်အားထင်လွှာကုန်၏။ တေ၊ ထိုထင်လွှာသော ကေသာစသော ကောဋ္ဌာသတို့ကို။
သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ။ ပါဠိကုလျတော၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။
မနသိကရောန္တဿ၊ ထားသသူအား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပရိယောသာနံ၊ တောင့်တအပ်
သော အကျိုးပြီးဆုံးခြင်းသို့၊ ဝါ၊ အလိုရှိအပ်သောကိစ္စ ပြီးဆုံးခြင်းသို့။ ဂစ္ဆေယျ၊ ရ၏။
ပန၊ ထိုသို့ကားမဟုတ်။ အတိဝိယ ဒန္တံ၊ နှေးလွန်းစွာ။ မနသိကရောတော၊ သော။ ဣမဿ၊
အား။ ဝိဘူတတော၊ ပြက်ပြက်ထင်ရှားသောအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနဗေဝ၊ ထင်လွှာခြင်းသည်
ပင်လျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိတုံသေး၏။ ပါဠိကုလျတာယ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သဏ္ဌာနံ၊
တည်ခြင်းမှုကား။ ကုတော အတ္ထိ၊ အတိမှာရှိလိမ့်နည်း။ (ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ ဤသို့သော

နိဇ္ဇေသ]

ကယကကသတိကထာ (၂၃၇-၂)

၁၄၅

ဝိက္ခေပပဋိဗာဟနတောတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝိသုဇ္ဇေတော၊
စွန့်၍။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဦး။ ပုထုတ္တာရမ္ပဏေ၊ အထူးထူးသော သဘောရှိသော
အာရုံဦး။ စေတသော၊ စိတ်ကို၊ ဝါ၊ စိတ်၏။ ဝိက္ခေပေါ၊ ဖောက်ပြန်သော
ပစ်လွှင့်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ပျံ့လွှင့်ခြင်းကို။ ပဋိဗာဟိတဗော၊ မြစ်အပ်၏။
ဟိ၊ အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ ယထာ နာမ၊ ကား။ ဧကပဒိကံ၊ တဖဝါးသာတန်
လောက်သော။ ပပါတမဂ္ဂံ၊ အသူတရာနက်သော ကမ်းပါးပြတ်ခရီးသို့။
ပဋိပန္နဿ၊ သွားသော။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဝါ၊ အား။ အက္ကမနပဒိ၊
နင်းချသောခြေကို၊ ဝါ၊ ခြေနင်းချရာအရပ်ကို။ အသလ္လက္ခေတော၊ မတိမ်း
ယိမ်းရအောင် ကောင်းစွာမမှတ်မူ၍။ ဣတော စ ဣတော စ၊ မှာမှာ
အရပ်သို့။ ဝိလောကယတော၊ ကလိန်းကလက်ကြည့်သည်ရှိသော်၊ ပဒဝါ-
ရော၊ ခြေလှမ်းအကြိမ်သည်။ ဝိရဇ္ဈတိ၊ ချွတ်ယွင်းတတ်၏။ တတော၊
ထိုသို့ခြေနင်းခြေချ ဟန်မရ၍ ချွတ်ယွင်းခြင်းကြောင့်။ သတပေါရိသေ၊
အသူတရာနက်သော။ ပပါတေ၊ ကမ်းပါးပြတ်၌။ ပတိတဗ္ဗံ၊ ကျခြင်းသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဝေမေဝ၊ အတူလျှင်။ အပုဋိဗာဟတော၊ ဝိက္ခေပကို မမြစ်
မဖျောက်သောယောဂီ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဦး။ ဝိက္ခေပေ၊ သည်။ သတိ၊
သော်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ (ကေသာလောမာစသည်တို့၌ အသုဘပဋိကူလဟု
ဖြစ်စေအပ်သော အသုဘဟု နှလုံးသွင်းသော) ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ ပရိဟာ-
ယတိ၊ ယုတ်လျော့၏။ ပရိဓံသတိ၊ ပျောက်ပျက်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အပြစ်
ရှုပ်မျှဖြစ်သောကြောင့်။ ဝိက္ခေပပဋိဗာဟနတော၊ ဖြင့်။ မနသိကာ-
တဗ္ဗံ၊ ၏။

[၂၃၇] ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ကမနတောတိ၊ ကား။ ကေသာလောမာတိ-
အာဒိကာ၊ သော။ ယာ အယံ ပဏ္ဏတ္တိ၊ အကြင်လောက ဝေါဟာရပုံညတ်
သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုပညတ်ကို။ (ပဋိကူလတာဝနာယ၊ စက်ဆုပ်
ရွံရှာဖွယ်ဟု ပွားစေခြင်းဖြင့်။) အတိက္ကမိတော၊ လွန်၍၊ ဝါ၊ ခွဲ၍။ ပဋိ-
ကူလန္တိ၊ ဟူ၍။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်စွာဆိုအံ့။ ဥဒက-

အဋ္ဌကထာဆရာအလိုကို။ ဝေဒိတဗော၊ ၏။) တေန၊ ထိုသို့ အစမှ အဆုံးတိုင်အောင်
မနသိကာရမျှ မရောက်သည်ကို ရည်သည်မဟုတ်၊ လိုအပ်သောကိစ္စပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်
သည်ကို ရည်မှတ်လေသောကြောင့်။ ဝိသေသာဓိဂမဿ ပစ္စယော န ဟောတိ၊ ဟူ၍။
ဘာဟ၊ မိန့်တုံသကား။ ။ဋီကာနက်။ (ပြည်)

၁၄၆ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၃၇-၂) [၇-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန

ဒုလ္လဘကာလေ၊ ရေရခဲသောကာလဉ္စ။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ အရညေ၊
တောဉ္စ။ ဥဒပါနံ၊ ရေတွင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ တတ္ထ၊ ထိုရေတွင်း၌။ တာလ-
ပဏ္ဏာဒိကံ၊ ထန်းရွက်အစရှိသော။ ကိဉ္ဇိဒေဝ၊ တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော။
သညာဏံ၊ အမှတ်သညာကို။ ဗန္ဓိတော၊ ဖွဲ့ချည်၍။ တေန သညာဏေန၊
ဖြင့်။ အာဂန္ဓာ၊ ၍။ နှာယန္တိ စေဝ၊ ချိုးလည်း ချိုးကုန်၏။ ပိဝန္တိ စ၊
သောက်လည်း သောက်ကုန်၏။ ယဒါ ပန၊ ၌ကား။ နေသိ-မနုဿာနံ၊
တို့၏။ အဘိဏ္ဍသဉ္ဇာရေန၊ မပြတ်လှည့်လည် သွားလာခြင်းကြောင့်။
အာဂတာဂတပဒံ၊ လာသောခြေရာ သွားသောခြေရာသည်။ ပါကဋ္ဌံ၊
ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ သညာဏေန၊ အမှတ်သညာဖြင့်။
ကိစ္စံ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတက္ခဏေ၊ အလို
ရှိတိုင်း အလိုရှိတိုင်းသော ခဏဉ္စ။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ နှာယန္တိ စေဝ ယထာ၊
ချိုးလည်းချိုးကုန်သကဲ့သို့။ ပိဝန္တိ စ ယထာ၊ သောက်လည်း သောက်ကုန်
သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ အတူပင်လျှင်။ ဧကဿ လောမာတိပဏ္ဏတ္တိဝသေန၊
ဧကဿ လောမာဟူသော ပညတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ အား။
ပဋိကူလဘာဝေါ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်၏ အဖြစ်သည်။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ၌။
ပါကဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ-ပစ္စာ၊ ၌၊ ဝါ၊ ထို့နောက်
ဘာဝနာ၏ခရီးလမ်း မှန်သွားသောအခါ၌။ ဧကဿ လောမာတိပဏ္ဏတ္တိံ၊
ဧကဿ လောမာဟူသော ပညတ်ကို။ သမတိက္ကမိတော၊ လွန်၍။ ပဋိကူလ-
ဘာဝေယေဝ၊ ကောဠာသတို့၏ ပဋိကူလအခြင်းအရာ၌သာလျှင်။ စိတ္တံ၊
ဘာဝနာစိတ်ကို။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။

အနုပုဗ္ဗမုဉ္ဇနတောတိ၊ ကား။ ယော ယော ကောဠာသော၊ သည်။
န ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်။ တံ တံ၊ ထိုထိုမထင်သော ကောဠာသကို။ မုဉ္ဇန္တေန၊
လွှတ်သဖြင့်။ အနုပုဗ္ဗမုဉ္ဇနတော၊ အစဉ်အတိုင်း မထင်သော မထင်သော
ကောဠာသကို လွှတ်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အစဉ်ကို လွှတ်ခြင်းဖြင့်။ ဟိ-
ကသ္မာ၊ ကား။ ဝါ၊ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ ဧကဿတိ မနသိ-

၁-အဖြောင့်ကား ဤသို့တည်း-- ဧကဿ လောမာ စသည်ဖြင့် ဘာဝနာကို
အားထုတ်သော ရဟန်းအား ဧကဿ လောမာ စသော ပညတ်နှင့်တကွလျှင် ကောဠာသ
တို့၏ ပဋိကူလဘာဝသည် ပုဗ္ဗဘာဂ၌ တင်၏။ ပညတ်နှင့်ကင်း၍ မထင်ဟူလို။ ပညတ္တိယာ
သတိယေဝ-ဟု ဋီကာပါဠိရှိမှု ပညတ်ရှိသော်သာလျှင် အဓိပ္ပါယ်ဆို။ (ပြည်)

ကရောတော၊ ကေသာဟူ၍ နှလုံးသွင်းသော။ အာဒိကမ္ပိကဿ၊ ၏။
မနသိကာရော၊ သည်။ ဂန္ဓာ၊ ပါဠိလျှောက်သွားတည့်၍။ မုတ္တန္တိ၊ မုတ္တံ
ဟူသော။ ဣမံ ပရိယောသာနကောဠာသမေဝ၊ ဤအဆုံးဖြစ်သော
ကောဠာသသ္မိသာလျှင်။ အာဟစ္စ၊ ဆိုက်တည့်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ မုတ္တန္တိ
စ၊ ဟူ၍လည်း။ မနသိကာရောတော၊ သော။ အာဒိကမ္ပိကဿ၊ ၏။
မနသိကာရော၊ သည်။ ဂန္ဓာ၊ ပါဠိလျှောက်သွားတည့်၍။ ကေသာတိ၊
ဟူသော။ ဣမံ အာဒိကောဠာသမေဝ၊ ဤအစဖြစ်သော ကောဠာသသ္မိ
သာလျှင်။ အာဟစ္စ၊ ဆိုက်တည့်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ (တသ္မာ၊ ထိုသို့
ပါဠိလျှောက်သွားတည့်၍ လက္ခဏာကို ကောင်းစွာ မမှတ်မိခြင်းကြောင့်။
န ဥပဋ္ဌာတိ၊ မထင်။) အထ-ပစ္ဆာ၊ မှ။ (လက္ခဏသလ္လက္ခဏဝသေန၊ ဖြင့်။)
မနသိကာရောတော၊ မနသိကာရောတော၊ အဖန်ဖန် နှလုံးသွင်းသော။ (ကြိ-
ယာဝိစ္ဆာ) အဿ၊ အား။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ကောဠာသ၊ တို့သည်။
ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ ကောဠာသ၊ တို့သည်။ န
ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်။ (အထ၊ ထိုသို့ ထင်မထင် ဖြစ်လတ်သောအခါ၌။)
တေန၊ သည်။ ယေ ယေ ကောဠာသ၊ တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။
တေသု တေသု-ကောဠာသေသု၊ တို့၌။ (ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ-ဥပဋ္ဌာ) ယာဝ၊
ရွှေလောက်။ ဒီသု၊ ကောဠာသတို့သည်။ ဥပဋ္ဌတေသု၊ ကုန်သော်။
တေသမ္ပိ၊ တို့တွင်လည်း။ ဧကော ကောဠာသေသ၊ သည်။ သုဋ္ဌတရံ၊ စွာ။
ဥပဋ္ဌဟတိ၊ ၏။ တာဝ၊ လောက်။ ကမ္မံ၊ မနသိကာရအမှုကို။ ကာတဗ္ဗံ၊
၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌတံ၊ ထင်သော။ တမေဝ ကောဠာသံ၊
ကိုသာလျှင်။ ပုနပုနံ၊ လဲ။ မနသိကာရောန္တေန၊ သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပနာ၊
အပ္ပနာကို။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။

တတြ၊ ထိုမထင်သည်ကိုလွှတ်၍ ထင်သည်ကိုနှလုံးသွင်းခြင်း၌။ အယံ၊
လတံသည်ကား။ ဥပမာ၊ တည်း။ ဟိ၊ ရဲ့အံ့။ ဒုတ္တိံ သတာလကေ၊
ထန်းသုံးဆဲ့နှစ်ပင်ရှိသော။ တာလဝနေ၊ ထန်းတော၌။ ဝသန္တံ၊ နေသော။
မက္ကဋ္ဌံ၊ မျောက်ကို။ ဂဟေတုကာမော၊ ဖမ်းခြင်းငှါလိုသော။ လုဒ္ဒေါ၊
မူဆိုးသည်။ အာဒိမ္ပိ၊ ၌။ ဌိတတာလဿ၊ တည်သောထန်းပင်၏။ ပဏ္ဏံ၊
ကို။ သရေန၊ မြားဖြင့်။ ဝိဇ္ဇိတု၊ ပစ်၍။ ဥက္ကဋ္ဌိံ၊ ကြွေးကြော်ခြင်းကို။
ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ အထ ခေါ၊ ထိုသို့ကြွေးကြော်သောအခါ၌။ သော

မက္ကဋ္ဌော၊ သည်။ ပဋိပါဠိယာ၊ အစဉ်အတိုင်း။ တသ္မိံ တသ္မိံ တာလေ၊
 ထိုထိုထန်းပင်၌။ ပတိတော၊ ခုန်လွှား၍။ ပရိယန္တတာလမေဝ၊ အဆုံး
 ဖြစ်သော ထန်းပင်သို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆေယျ၊ သွားရာ၏။ တတ္ထပိ၊ ထိုအဆုံး
 ထန်းပင်သို့လည်း။ ဂန္တော၊ ၍။ လုဒ္ဓေန၊ သည်။ တထေဝ၊ တူသာလျှင်။
 ကတေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ပုန၊ ဖန်။ တေနော နယေန၊ နည်းဖြင့်
 သာလျှင်။ အာဒိတာလံ၊ အစထန်းပင်သို့။ ဂစ္ဆေယျ၊ သွားရာ၏။ သော၊
 ထိုမျောက်သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုနပျုနံ၊ လဲ။ ပရိပါတိယမာနော၊ လိုက်အပ်
 သည်ရှိသော်။ ဥက္ကဋ္ဌုက္ကဋ္ဌိဋ္ဌာနေယေဝ၊ ကြေးကြော်ရာ ကြေးကြော်ရာ
 ထန်းပင်မှလျှင်။ ဥဋ္ဌဟိတော၊ ထ၍။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဧကသ္မိံ
 တာလေ၊ တခုသောထန်းပင်၌။ နိပတိတော၊ ခုန်ချ၍။ တဿ၊ ထိုထန်းပင်
 ၏။ ဝေမဇ္ဈေ၊ ၌။ မကုဋ္ဌတာလပဏ္ဏသုစိံ၊ ထန်းဖူးညောက်ကို။ ဒဠ္ဋံ၊ စွာ။
 ဂဟေတော၊ ၍။ ဝိဇ္ဈိယမာနောပိ၊ ပစ်အပ်သော်လည်း။ န ဥဋ္ဌဟေယျ
 ယထာ၊ မထရာသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဒံ သမ္ပဒံ၊ ဤဥပမေယျ၏ ပြည့်စုံ
 ခြင်းကို။ ဒဠ္ဋဗ္ဗံ၊ ၏။

တတြ၊ ထိုဥပမာ၌။ ဣဒံ၊ လတံသည်ကား။ သြပမ္မသံသန္ဓနံ၊ ဥပမာနှင့်
 ဥပမေယျ နှီးနှောခြင်းတည်း။ ဟိ-ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ တာလဝနေ၊ ၌။
 ဒုတ္တိံ သတာလာ ယထာ၊ သုံးဆွဲနှစ်ပင်သော ထန်းပင်တို့ကဲ့သို့။ ဧဝံ-တထာ၊
 တူ။ ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ၌။ ဒုတ္တိံ သ ကောဋ္ဌာသ၊ တို့ကို။ ဒဠ္ဋဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။
 မက္ကဋ္ဌော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဒဠ္ဋဗ္ဗံ၊ ၏။ လုဒ္ဓေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။
 ယောဂါဝစရော၊ ကို။ ဒဠ္ဋဗ္ဗော၊ ၏။ မက္ကဋ္ဌဿ၊ ၏။ ဒုတ္တိံ သတာလကေ၊
 ထန်းသုံးဆွဲနှစ်ပင်ရှိသော။ တာလဝနေ၊ ၌။ နိဝါသော ဝိယ၊ နေခြင်း
 ကဲ့သို့။ [၂၃၈] ယောဂိနော၊ ၏။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဒုတ္တိံ သကောဋ္ဌာသကေ၊
 သုံးဆွဲနှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသရှိသော။ ကာယေ၊ ၌။ အာရမ္မဏဝသေန၊
 အာရုံပြုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနုသဉ္စရဏံ၊ အဖန်တလဲလဲဖြစ်ခြင်းကို။
 ဒဠ္ဋဗ္ဗံ၊ ၏။ လုဒ္ဓေန၊ သည်။ အာဒိမ္ပိ၊ ၌။ ဌိတတာလဿ၊ ၏။ ပဏ္ဏံ၊ ကို။
 သရေန၊ ဖြင့်။ ဝိဇ္ဈိတော၊ ၍။ ဥက္ကဋ္ဌိယာ၊ ကြေးကြော်ခြင်းကို။ ကတာယ၊
 သော်။ မက္ကဋ္ဌဿ၊ ၏။ တသ္မိံ တသ္မိံ တာလေ၊ ၌။ ပတိတော၊ ၍။
 ပရိယန္တတာလဂမနံ ဝိယ၊ အဆုံးထန်းပင်သို့ ပြေးသွားခြင်းကဲ့သို့။ ယော-
 ဂိနော၊ ၏။ ကေသာတိ၊ ၍။ မနသိကာရေ၊ ကို။ အာရဒ္ဓေ၊ အားထုတ်

နိဒ္ဒေသ] ကာယဂတာသတိကထာ (၂၃၈-၁၅)

၁၄၉

အပ်သည်ရှိသော်။ ပဋိပါဋိယာ၊ တိုင်း။ ဂန္ဓာ၊ ချို။ ပရိယောသာန-
ကောဋ္ဌာသေယေဝ၊ အဆုံးဖြစ်သောကောဋ္ဌာသဉ္စိသာလျှင်။ စိတ္တဿ၊ ဇာတိ။
သဏ္ဌာနံ၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ဇာတိ။ ပုန၊ ဖန်။ ပစ္စာဂမနေပိ၊ ပြန်သွားခြင်း၌လည်း။
သေဝ နယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဒဠဗ္ဗော၊ ဇာတိ။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ပရိပါတိယ-
မာနဿ၊ လိုက်အပ်သော။ မက္ကဋ္ဌဿ၊ ဇာတိ။ ဥက္ကဋ္ဌုက္ကဋ္ဌဋ္ဌာနေ၊ ကြွေး
ကြော်ရာ ကြွေးကြော်ရာ ထန်းပင်ဟူသောဌာနမှ။ ဥဋ္ဌာနံ ဝိယ၊ ထခြင်း
ကဲ့သို့။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ မနသိကရောတော၊ အား။ ကေသုစိ ကေသုစိ၊
အချိုအချိုကုန်သော ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ ထင်ကုန်သည်
ရှိသော်။ အနုပဋ္ဌဟန္တေ၊ မထင်သော ကောဋ္ဌာသတို့ကို။ ဝိယဇ္ဇေတွာ၊
စွန့်၍။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ ထင်သောကောဋ္ဌာသတို့၌။ ပရိကမ္မကရဏံ၊ ပရိကံ
ပြုခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ဇာတိ။ အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။ ကေသ္မိတာလေ၊ တခုသော
ထန်းပင်၌။ နိပတိတွာ၊ ကျ၍။ တဿ၊ ထိုမျောက်၏။ မဇ္ဈေ၊ ၌။
မကုဋ္ဌတာလပဏ္ဏသုစိ၊ ထန်းဖူးညွှောက်ကို။ ဒဠ ဂဟေတွာ၊ မြဲစွာကိုင်၍။
ဝိဇ္ဈိယမာနဿပိ၊ ပစ်သော်လည်း။ အနုဋ္ဌာနံ ဝိယ၊ မထခြင်းကဲ့သို့။
အဝသာနေ၊ ၌။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ ထင်သောကောဋ္ဌာသ
တို့တွင်။ (တနည်း) ဥပဋ္ဌိတေသု၊ ကုန်သော။ ဒွိသု ကောဋ္ဌာသေသု၊
တို့တွင်။ ယော-ကောဋ္ဌာသော၊ သည်။ သုဠုတရံ၊ လွန်စွာ။ ဥပဋ္ဌာတိ၊
ဇာတိ။ တမေဝ၊ ထိုထင်သောကောဋ္ဌာသကိုသာလျှင်။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။
မနသိကရိတွာ၊ ၍။ အပ္ပနာယ၊ အပ္ပနာကို။ ဥပ္ပါဒနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းကို။
ဒဠဗ္ဗံ၊ ဇာတိ။

အပရာပိ၊ ယင်းမှတစ်ပါးလည်းဖြစ်သော။ ဥပမာ၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ဇာတိ။
ယထာ နာမ၊ ကား။ ပိဏ္ဏပါတိကော၊ ဆွမ်းခံသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။
ဒုတ္တိံသကုလံ၊ သုံးဆွဲနှစ်အိမ်ရှိသော။ ဂါမံ၊ ရွာကို။ ဥပနိဿယ၊ မှီ၍။
ဝသန္တော၊ နေသည်ရှိသော်။ ပဌမဂေဟေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဒေ ဘိက္ခာ၊
နှစ်အိမ်တို့၌ရအပ်သော ဆွမ်းတို့ကို။ ဝါ၊ နှစ်အိမ်တို့က ဆွမ်းတို့ကို။
လဘိတွာ၊ ၍။ ပရတော၊ ၌။ ကေ၊ တအိမ်ကို။ ဝိယဇ္ဇေယျ၊ ရာ၏။
ပုနဒိဝသေ၊ ၌။ တိသော ဘိက္ခာ၊ သုံးအိမ်တို့က ဆွမ်းတို့ကို။ လဘိတွာ၊
၍။ ပရတော၊ ၌။ ဒေ၊ တို့ကို။ ဝိယဇ္ဇေယျ၊ ရာ၏။ တကိယဒိဝသေ၊

၌။ အာဒိမ္မိယေဝ၊ ရှေးဦးစွာသောအိမ်၌သာလျှင်။ ပတ္တပူရံ၊ သပိတ်
ပြည့်လောက်သော ဆွမ်းကို။ လဘိတူ၊ ချို။ အာသနသာယံ၊ ဆွမ်းစား
ကျောင်းသို့။ ဂန္တံ၊ ချို။ ပရိဘုဉ္ဇေယျ ယထာ၊ ပရိဘုတ်ရာသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊
တူ။ ဣဒံ သမ္ပဒံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ (တဩ ၀၈နေ၊ ၌။ ဣဒံ၊ ဤဆီလတ်
သည်ကား။ ဩပမ္မသံသန္ဓနံ၊ ဥပမာ ဥပမေယျနီးနှောခြင်းတည်း။) ဟိ၊
ချဲ့ဦးအံ့။ ဒုတ္တိံ သကုလဂါမော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဒုတ္တိံ သာကာရော၊ ကို။
ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပိဏ္ဍပါတိကော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ယောဂါဝစရော၊ ကို။
ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တဿ၊ ထိုဆွမ်းခံသော ရဟန်း၏။ တံ ဂါမံ၊ ကို။
ဥပနိဿယ၊ ချို။ ဝါသော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ယောဂီနေ၊ ၏။ ဒုတ္တိံ သာ-
ကာရော၊ ၌။ ပရိကမ္မကရဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပဌမဂေဟော၊ ၌။ ဒေ-
ဘိက္ခာ၊ တို့ကို။ လဘိတူ၊ ချို။ ပရတော၊ ၌။ ဧကိဿာ ဘိက္ခာယ၊
ကို။ ဝိဿဇ္ဇေနံ ဝိယ စ၊ ကဲ့သို့၎င်း။ ဒုတိယဒိဝသော၊ ၌။ တိဿော ဘိက္ခာ၊
တို့ကို။ လဘိတူ၊ ချို။ ပရတော၊ ၌။ ဒိန္နံ ဘိက္ခာနံ၊ တို့ကို။ ဝိဿဇ္ဇေနံ
ဝိယ စ၊ ကဲ့သို့၎င်း။ မနသိကရောတော မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းစဉ်
နှလုံးသွင်းစဉ်၊ ဝါ၊ အဖန်တလဲလဲ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီ၏။ အနုပဋ္ဌ-
ဟန္တေ၊ မထင်သော ကောဋ္ဌာသတို့ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတူ၊ ချို။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊
တို့တွင်။ ယာဝ၊ လောက်။ ကောဋ္ဌာသဒ္ဓယော၊ ၌။ ပရိကမ္မကရဏံ၊ သည်။
အတ္ထံ၊ ၏။ တာဝ၊ လောက်။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ တို့၌။ ပရိကမ္မကရဏံ၊ ကို။
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တတိယဒိဝသော၊ ၌။ အာဒိမ္မိယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ပတ္တပူရံ၊
ကို။ လဘိတူ၊ ချို။ အာသနသာယာယံ၊ ၌။ နိသီဒိတူ၊ ချို။ ပရိဘောဂေါ
ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဒီသု ကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့တွင်။ ယော-ကောဋ္ဌာသော၊
သည်။ သုဋ္ဌတရံ စွာ။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တမေဝ-ကောဋ္ဌာသံ၊ ကိုသာလျှင်။
ပုနပုနံ၊ လဲ။ မနသိကရိတူ၊ ချို။ အပ္ပနာယ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒနံ၊ ကို။
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

အပ္ပနာတောတိ၊ ကား။ အပ္ပနာကောဋ္ဌာသတော၊ အပ္ပနာ၏ဖြစ်ရာ
ကောဋ္ဌာသ ကောဋ္ဌာသအားဖြင့်၊ ဂါ၊ ကောဋ္ဌာသတိုင်း ကောဋ္ဌာသတိုင်း
အပ္ပနာဖြစ်သောအားဖြင့်။ (ဝိစ္ဆာလောပ၊ ဋီကာ၌ကား စောဒနာ

၁-တတိယဒိဝသေ စတဿော လဘိတူ၊ ပရတော တိဿော ဝိဿဇ္ဇေယျ-စသည်ဖြင့်
အစဉ်သင့် အဆုံးကျအောင် ဆိုရမည်ကို ဖိဂပဒဝလဉ္ဇန နည်းအားဖြင့် ဆိုသည်မှတ်။

နိဒ္ဒေသ]

ကာယဂတာသတိကထာ (၂၃၉-၇)

၁၅၁

ဦးသည်) ကေသာဒီသု၊ တို့တင်။ ဧကေကသ္မိံ ကောဠာသေ၊ ဌိ။
အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သ္မိ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။ အယမေဝ၊
လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအပ္ပနာတော ဟူသောပုဒ်၌။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

တယော စ သုတ္တန္တာတိ၊ ကား။ အဓိစိတ္တံ၊ အဓိစိတ္တသုတ်၎င်း။ သီတိ-
တာဝေါ၊ ၎င်း။ ဗောဇ္ဈင်္ဂကောသလ္လံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သ္မိ။ တယော၊
ကုန်သော။ ဣမေ သုတ္တန္တာ၊ တို့ကို။ ဝီရိယသမာဓိယောဇနတ္ထံ၊ ဝီရိယ
နှင့် သမာဓိကို ယှဉ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊
ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤတယော စ သုတ္တန္တာဟူသော ပါဌ်၌။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။
တတ္ထ၊ ထိုသုံးသုတ်တို့တင်။

■ [၂၃၉] [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဓိစိတ္တံ၊ သမထဝိပဿနာစိတ်ကို။ အနု-
ယုတ္တေန၊ အဖန်တလဲလဲ အားထုတ်သော၊ ဝါ၊ ပွားစေသော။ ဘိက္ခုနာ၊
သည်။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ နိမိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ကာလေန ကာလံ၊ သင့်သည့်
အခါ သင့်သည့်အခါ၌။ မနသိကာတဗ္ဗာနိ၊ နှလုံးသွင်းအပ်ကုန်၏။ ဝါ၊
ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ ကာလေန ကာလံ၊ ၌။ သမာဓိနိမိတ္တံ၊ (မှတ်သား
လေ့လာအပ်သော သမာဓာနာကာရရှိသော သမာဓိဟူသော) သမာဓိ
နိမိတ်ကို။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံး၌ထားအပ်၏။ (ဖြစ်စေအပ်၏ဟူလို။
တနည်း) သမာဓိနိမိတ္တံ၊ သမာဓိ၏အကြောင်းဖြစ်သော အာရုံကို။
မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ဧ။ (ဆင်ခြင်အပ်၏ ဟူလို) ကာလေန ကာလံ၊ ၌။
ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ (မှတ်သားလေ့လာအပ်သော ပဂ္ဂဟနာကာရရှိသော ဝီရိယ
ဟူသော) ဝီရိယနိမိတ်ကို။ ဝါ၊ ဝီရိယ၏အကြောင်းဖြစ်သော အာရုံကို။
မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ဧ။ ကာလေန ကာလံ၊ ၌။ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ၊ (မှတ်သား
လေ့လာအပ်သော အဇ္ဈုပေက္ခနာကာရရှိသော ဥပေက္ခာဟူသော)
ဥပေက္ခာနိမိတ်ကို။ ဝါ၊ ဥပေက္ခာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော အာရုံကို။
မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ဧ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဓိစိတ္တံ၊ ကို။ အနုယုတ္တော၊ သော။
ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧကန္တံ၊ စင်စစ်။ သမာဓိနိမိတ္တညေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သစေ
မနသိကရေယျ၊ အံ။ တံ စိတ္တံ၊ ထိုဘာဝနာစိတ်သည်။ ဝါ၊ ထိုမနသိ-
ကာရစိတ်သည်။ ကောသဇ္ဇာယ၊ ငှါ။ သံဝတ္ထေယျ၊ ဧ။ (တေသ
သံဝတ္ထနဿ၊ ဧ။) ဌာနံ-ကာရဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဧ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
အဓိစိတ္တံ၊ ကို။ အနုယုတ္တော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧကန္တံ၊ စင်စစ်။

၁၅၂ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၃၉-၇) [ဂ-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန

ပဂ္ဂဟနိမိတ္တဉ္ဇေဝ၊ ကိံသာလျှင်။ သစေ မနသိကရေယျ၊ အံ။ တံ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥဒ္ဓစ္စာယ၊ ပျံလွင့်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တေယျ၊ ၏။ (တေဿ သံဝတ္တနဿ၊ ၏။) ဌာနံ-ကာရဏံ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဓိစိတ္တံ၊ ကိံ။ အနုယုတ္တော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧကန္တံ၊ စင်စစ်။ ဥပေက္ခာနိမိတ္တဉ္ဇေဝ၊ ကိံသာလျှင်။ သစေ မနသိကရေယျ၊ အံ။ တံ စိတ္တံ၊ သည်။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယာယ၊ ငှါ။ သမ္မာ၊ စွာ။ န သမာဓိယေယျ၊ မတည်ကြည်ရာ။ (တေဿ အသမာဒါနဿ၊ ၏။) ဌာနံ-ကာရဏံ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စ၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ အဓိစိတ္တံ၊ ကိံ။ အနုယုတ္တော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကာလေန ကာလံ၊ ဌံ။ သမာဓိနိမိတ္တံ၊ ကိံ၎င်း။ ပဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ကိံ၎င်း။ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ၊ ကိံ၎င်း။ မနသိကရေတိ၊ ၏။ (တတော၊ ကြောင့်။) တံ စိတ္တံ၊ သည်။ မုဒုဉ္ဇေ၊ နူးညံ့သည်၎င်း။ ကမ္မညဉ္ဇေ၊ အမှု၌ခံသည်၎င်း။ ပတဿရဉ္ဇေ၊ စင်ကြယ်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ န စ ပတဂုံ၊ (ကမ္မနိယ ဘာဝသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်) ပျက်စီးခြင်း သဘော ရှိသည်လည်းမဟုတ်။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယာယ၊ ငှါ။ သမ္မာ၊ စွာ။ သမာဓိယတိ၊ တည်ကြည်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ မည်သည်ကား။ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ၊ ရွှေပန်းတိမ်သည်သည်၎င်း။ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ၊ ရွှေပန်းတိမ်သည်၏ တပည့်သည်၎င်း။ ဥက္ကံ၊ ရွှေကျိုရာမှိုက်ခွက်ကို။ ဗန္ဓတိ-သမ္မာဒေတိ၊ ကောင်းစွာချ၏။ ဥက္ကံ၊ ကိံ။ ဗန္ဓိတု၊ ကောင်းစွာချ၍။ ဥက္ကာမုခံ၊ မိုက်ခွက်မျက်နှာဝကို။ အာဠိဓမ္မတိ၊ လောင်စေ၏။ ဥက္ကာမုခံ၊ ကိံ။ အာဠိဓမ္မတု၊ လောင်စေ၍။ သဏ္ဌာသေန၊ ညှပ်ဖြင့်။ ဇာတရူပံ၊ ရွှေကို။ ဂဟေတု၊ ၍။ ဥက္ကာမုခေ၊ မိုက်ခွက်မျက်နှာဝ၌။ ပက္ခိပိတု၊ ထည့်၍။ ကာလေန ကာလံ၊ ဌံ။ အဘိဓမ္မတိ၊ မှုတ်၏။ ကာလေန ကာလံ၊ ဌံ။ ဥဒကေန၊ ဖြင့်။ ပရိပ္ပေါသေတိ၊ ဖျန်း၏။ ကာလေန ကာလံ၊ ဌံ။ အဇ္ဈပေက္ခတိ၊ လျစ်လျူရှု၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ၊ သည်၎င်း။ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ၊ သည်၎င်း။ တံ ဇာတရူပံ၊ ကိံ။ ဧကန္တံ၊ စင်စစ်။ သစေ အဘိဓမ္မေယျ၊ အကယ်၍မှတ်ငြားအံ့။ တံ ဇာတရူပံ၊ ကိံ။ ဥပဟေယျ၊ အရည်ဖြစ်အောင်လောင်ရာ၏။ (တေဿ၊ ထိုအရည်ဖြစ်အောင် လောင်ခြင်း ၏။) ဌာနံ၊ အကြောင်းသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုဝဏ္ဏ-

ကာရော ဝါ သည်၎င်း။ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ သည်၎င်း။ တံ
ဇာတရူပံ၊ ကို။ ကေန္တံ၊ စင်စစ်။ ဥဒကေန၊ ဖြင့်။ သစေ ပရိပွေဝိသေယျ၊
အကယ်၍ ဖျန်းငြားအံ့။ တံ ဇာတရူပံ၊ သည်။ နိဗ္ဗာယေယျ၊ အေးရာ
၏။ (ဧတဿ၊ ထိုအေးခြင်း၏။) ဌာနံ၊ အကြောင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ သည်၎င်း။ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ
သည်၎င်း။ တံ ဇာတရူပံ၊ ကို။ ကေန္တံ၊ စင်စစ်။ သစေ အဇ္ဈပေက္ခေယျ၊
အကယ်၍ လျစ်လျူရှုငြားအံ့။ တံ ဇာတရူပံ၊ သည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။
ပရိပါကံ၊ ကျက်ခြင်းသို့။ န ဂစ္ဆေယျ၊ မရောက်ရာ။ (ဧတဿ၊ ထိုမကျက်
ခြင်း၏။) ဌာနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ စ၊ ၍။ ခေါ၊ စင်စစ်။
ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ သည်၎င်း။ သုဝဏ္ဏ-
ကာရန္တေဝါသီ ဝါ သည်၎င်း။ တံ ဇာတရူပံ၊ ကို။ ကာလေန ကာလံ၊ ၌။
အဘိမေတိ၊ မှတ်၏။ ကာလေန ကာလံ၊ ၌။ ပရိပွေဝိသေတိ၊ ဖျန်း၏။
ကာလေန ကာလံ၊ ၌။ အဇ္ဈပေက္ခတိ၊ ၏။ (တတော၊ ကြောင့်။) တံ
ဇာတရူပံ၊ သည်။ မုဒုဉ္ဇ၊ နူးညံ့စွာဖြစ်သည်၎င်း။ ကမ္မညဉ္ဇ၊ (လက်ကောက်
လက်ကြပ်စသော တန်းဆာလုပ်ခြင်း) အမှု၌ ခံသည်၎င်း။ ပဘဿရဉ္ဇ၊
ပွိုးပွိုးပြက်အရောင်ရှိသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ န စ ပဘဂုံ၊ (ကမ္မနိယဘာဝ
သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်) ပျက်စီးခြင်းသဘော ရှိသည်လည်းမဟုတ်။
ကမ္မာယ၊ အထူးထူးသော အမှုအလို့ငှါ။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဥပေတိ၊ ၏။
ယဿာ ယဿာ စ ပိဋန္တနဝိကတိယာ၊ အကြင်အကြင်တန်းဆာထူးဖြင့်။
အာကခံတိ၊ အလိုရှိ၏။ ပဋိကာယ၊ သင်းကျစ်ပြားဖြင့်။ ယဒိ အာကခံတိ၊
အကယ်၍ အလိုရှိအံ့။ ကုဏ္ဍလာယ၊ နားခောင်းဖြင့်။ ယဒိ အာကခံတိ၊
အံ့။ [၂၄၀] ဂီဝေယျကေန၊ လည်ရဲ့ (လည်ဆဲ့) တန်းဆာဖြင့်။ ယဒိ
အာကခံတိ၊ အံ့။ သုဝဏ္ဏမာလာယ၊ ရွှေပန်းဖြင့်။ ယဒိ အာကခံတိ၊ အံ့။
တံ ပိဋန္တနဝိကတိသခါတံ၊ ထိုတန်းဆာ အထူးဟု ဆိုအပ်သော။ အတ္ထဉ္ဇ၊
အကျိုးသည်လည်း။ အဿ-သုဝဏ္ဏကာရဿ၊ အား။ အနုဘောတိ-ပဟော-
တိ သာဓေတိ၊ ပြီးစေ၏။ (တနည်း) အဿ-သုဝဏ္ဏဿ၊ ထိုရွှေ၏။ တဉ္ဇ
အတ္ထံ၊ ထိုအကျိုးကိုလည်း။ သုဝဏ္ဏကာရော၊ သည်။ အနုဘောတိ။ ခံစား
ရ၏။ (ရောက်၏လည်းဟူ။)

ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူလျှင်။ အဓိစိတ္တံ၊ ကို။ အနုယုတ္တေန၊
သော။ ပ။ အာသဝါနံ၊ ဟို့၏။ ယယာယ၊ ၌။ သမ္မာ၊ စွာ။ သမာဓိယတိ၊ န

အဘိညာသစ္စိကရဏီယဿ၊ ဣဒ္ဓိဝိစေသော အဘိညာဉ်ဖြင့် မျက်မှောက်
 ပြုအပ်သော။ ယဿ ယဿ၊ အကြင်အကြင်သို့သော။ ဓမ္မဿ စ၊ ဣဒ္ဓိဝိစကို
 ခံစားခြင်းစသော ဓမ္မကိုလည်း။ ဝါ၊ ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနစသော ဓမ္မကိုလည်း။
 အဘိညာသစ္စိကရီယာယ၊ အဘိညာဉ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ စိတ္တံ၊
 ကို။ အဘိနိန္ဒာမေတိ၊ ၏။ သတိ သတိ အာယတနေ၊ ထိုထိုပုဗ္ဗဟေတုစသော
 အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ (တနည်း) သတိ အာယတနေ၊ ရှေး
 ဘဝ၌ ပြီးသော အဘိညာဉ်ရခြင်း၏ အကြောင်းအဓိကာရသည်။ သတိ-
 ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ရှိလတ်သော်။ တတြ တတြ၊ ထိုထိုအဘိညာသစ္စိကရဏီယ
 ဓမ္မ၌ပင်လျှင်။ သက္ခိဘဗ္ဗတံ၊ သက်သေဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်သောသူ၏ အဖြစ်
 သို့။ ဝါ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်း ရှိသောသူ၏အဖြစ်သို့။ ဝါ၊ ထိုက်၍
 မျက်မှောက်ပြုခြင်းရှိသောသူ၏ အဖြစ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။] ဣတိ
 ဣဒံ သုတ္တံ၊ ဤသုတ်ကို။ အဓိစိတ္တန္တိ၊ အဓိစိတ္တသုတ်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

[ဘိက္ခုဝေ၊ ထို့။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊
 ပြည့်စုံသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။ သီတိဘာဝံ၊

၁-သတိ၌ သ-သည် တ-သဒ္ဓါ၏ ကာရိယတည်း။ အာယတန-သည် ကာရဏတည်း။
 ဤကိုရည်၍ သတိ သတိ အာယတနေတိ တသ္မိံ တသ္မိံ ပုဗ္ဗဟေတုအာဒိကေ ကာရဏေ သတိ-
 ဟု ဋီကာမိန့်သော်။ ဂဏ္ဍိအလို။ ။သတိ-ဘိဝိဇ္ဇမာနေ၊ မိမိ၌ ထင်ရှားရှိသော။ အာယတနေ၊
 ပုဗ္ဗဟေတုစသော ထိုထိုအကြောင်းသည်။ သဟိ-သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ။နောက်သတိ-
 ကား အာယတနေ ဟူသော လက္ခဏဝန္တ၏ ဝိသေသန၊ ရှေးသတိ-ကား လက္ခဏကြိယာ၊
 တသ္မိံ တသ္မိံ-ဖွင့်သည်ကား အာယတနေ-အရ ကာရဏသည် များသည်ကို ထင်စိမ့်သော
 ငှါသာ ဖွင့်သည်၊ တ-သဒ္ဓါ၏ ကာရိယကို ပြလို၍မဟုတ်။ သတိအာယတနေ၊ သတိ ဟူသော
 အကြောင်းသည်။ သ-တိ၊ ရှိသော်။ ဤသို့ပေးကြသည်ကား ဤဋီကာနှင့်မတိုက်မိကြ။ (ပြည်)

၂-ဤကား သတိ အာယတနေတိ ပုရိမသိဒ္ဓေ အဘိညာဓိကမဿ ကာရဏေ ဝိဇ္ဇမာနေ-
 ဟု ဋီကာအတက်၌ ဖွင့်လင့်သည်နှင့်အညီတည်း။ ဤဋီကာ၌ ပုရိမသိဒ္ဓေ-ကား နောက်သတိ-
 ၏အဖွင့်တည်း။ အဘိညာဓိကမဿ ကာရဏေ-ကား အာယတနေ-၏ အဖွင့်တည်း။ ဝိဇ္ဇမာ-
 နေ-ကား ရှေးသတိ-၏ အဖွင့်တည်း။ (ပြည်)

၃-သက္ခိကို သက်သေ ဆိုသည်ကား ဝေါဟာရတ္ထ၊ ဘဗ္ဗ၏ ဘဝိတုံ ဘဗ္ဗော ဘဗ္ဗော-
 ဟူသော ဝစနတ္ထကို ရည်၍ ဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်သည်ဟု ဆိုသည်။ (ပြည်)

၄-ယဿ ပစ္စက္ခ အတ္ထိ၊ သော သက္ခိ၊ သက္ခိနော ဘဗ္ဗတာ သက္ခိဘဗ္ဗတာ၊ သက္ခိဘဝနန္တိ
 ဝုတ္တိ ဟောတိ-ဋီကာနှင့် လျော်စေသည်။ ဘဝနံ ဘဗ္ဗံ-ပြု။ တာ-သုတ္တံ။ (ပြည်)

၅-သက္ခိ စ သော ဘဗ္ဗော စာတိ ဝါ သက္ခိဘဗ္ဗော။ အယဉ္စ ဣဒ္ဓိဝိဇ္ဇာဒိန္နံ ဘဗ္ဗော၊
 တတ္ထ စ သက္ခိတိ သက္ခိဘဗ္ဗော-စသော ဋီကာနှင့် လျော်စေသည်။ တတြ တတြ-ကို
 သက္ခိ-တွင် စပ်။ (ပြည်)

ချမ်းအေးသည် ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့၊ ဝါ၊ ကိလေသာပူပန်ခြင်း၏ ငြိမ်းအေးခြင်းကို။ သစ္စိကာတုံ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။ ကတမေဟိ၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိကုန်သော။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အနုတ္တရံ၊ သော။ သီတိဘာဝံ၊ ကို။ သစ္စိကာတုံ၊ ငှါ။ ဘဗ္ဗော၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ပျံ့လွင့်သောစိတ်ကို။ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ နှိပ်အပ်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ပျံ့လွင့်သောစိတ်ကို။ နိဂ္ဂဏှာတိ၊ (ဥဒ္ဓစ္စသို့ ကျခြင်းမှ စောင့်သောအားဖြင့်) နှိပ်၏။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ တွန့်သောစိတ်ကို။ ပဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ချီးပင့်အပ်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ တွန့်သောစိတ်ကို။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ (ကောသဇ္ဇသို့ ကျခြင်းမှ စောင့်သောအားဖြင့်) ချီးပင့်၏။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမ္ပဟံသိတဗ္ဗံ၊ နှစ်သက်စေအပ်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ သမပ္ပဝတ္ထစိတ်ကို။ သမ္ပဟံသေတိ၊ (ထိုသို့အမျှ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်) ပညာဖြင့် နှစ်သက်စေ၊ ရှင်စေ၏။ (တနည်း) စိတ္တံ၊ နိရဿာဒစိတ်ကို။ သမ္ပဟံသေတိ၊ ဇာတိစသော သံဝေဂဝတ္ထုတို့ကို ဆင်ခြင်၍ ထက်စေ၏။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗံ၊ လျစ်လျူရှုအပ်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာလမ်းစဉ်သို့ ကောင်းစွာ သက်သောစိတ်ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခတိ၊ (ပဂ္ဂဟ-နိဂ္ဂဟ-သမ္ပဟံသနတို့၌ ဗျာပါရမစိုက်မှု၍) လျစ်လျူရှု၏။ ပဏိတာဓိမုတ္တိကော စ၊ မြတ်သော မဂ်ဖိုလ်၌ ညွတ်ကိုင်းရှိင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနာဘိရတော၊ နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အနုတ္တရံ၊ သော။ သီတိဘာဝံ၊ ကို။ သစ္စိကာတုံ၊ ငှါ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။] ဣတိ ဣဒံ သုတ္တံ၊ ဤသုတ်ကို။ အနုတ္တရံ၊ သော။ သီတိဘာဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဗောဇ္ဈင်္ဂကောသလ္လံ၊ သုတ်ကို။ ဝေမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဘာဝနာယာတိ၊ ဟူ၍။ အပ္ပနာကောသလ္လကလာယံ၊ ၌။ ဒဿိတမေဝ၊ လျှင်တည်း။

ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ သတ္တဝီရံ၊ သော။ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ၊ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ အစီအရင်ကို။ သုဂ္ဂဟိတံ၊

(ပါဠိသုတ်သင်၍ ဆင်ခြင်ခြင်း စသည်ဖြင့်) ကောင်းမွန်သေချာစွာ သိမ်းဆည်း မှတ်ယူအပ်သည်ကို။ ကတော၊ ၍။ ဣဒံ-ယထာဝုတ္တံ၊ သော။ ဒသဝိဓံ၊ သော။ မနသိကာရကောသလ္လဉ္စ၊ အစီအရင်ကိုလည်း။ သုဠ၊ ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ကောင်းစွာမှတ်သား၍။ တေန ယောဂီနာ၊ သည်။ ဥဘယကောသလ္လဝသေန၊ ဥဂ္ဂဟ မနသိကာရ နှစ်ပါးစုံတို့၌ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဉာဏ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ သာဓုကံ၊ စွာ။ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၍။ ပန၊ ဆိုဖွယ်အထူးကို ဆိုဦးအံ့။ အဿ ယောဂီနေ၊ အား။ အာစရိယေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ကေဝိဟာရေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဖာသု၊ သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ ဝိတ္တာရေန၊ ဖြင့်။ အကထာပေတွာ၊ ၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ သုဠ၊ ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇေန၊ အဖန်တလဲလဲ အားထုတ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိသေသံ၊ ရွှေ့နှင့်နောက်ဘာဝနာ၏အထူးကို။ လတိတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ ရသည်ရှိသော်။ ဥပရူပရိ၊ အထက်အထက်ဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ကထာပေတဗ္ဗံ၊ ၍။ အညတ္ထ၊ တပါးသောကျောင်း၌။ ဝသိတုကာမေန၊ နေလိုသောယောဂီသည်။ ယထာဝုတ္တေန၊ သော။ ဝိဓိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိတ္တာရတော၊ ဖြင့်။ ကထာပေတွာ၊ ၍။ (ကမ္မဋ္ဌာနတန္တိံ၊ ပါဠိသို့။ ပဂုဏဘာဝံ၊ သို့။ ပါပေန္တော၊ လျက်။) ပုနပျုနံ၊ အထပ်ထပ်။ (ဝါစာယ၊ ဖြင့်၎င်း။ မနသာ စ၊ ဖြင့်၎င်း။) ပရိဝတ္ထေတွာ၊ ပြန်၍။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဂဏ္ဌိဋ္ဌာနံ၊ သစ်သားအမြက်ကဲ့သို့ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာနိုင်ခဲ့သော၊ ဝါ၊ တောချုံရှုပ်ကဲ့သို့ ဉာဏ်သက်ဝင်နိုင်ခဲ့သော (ကမ္မဋ္ဌာနတန္တိ၏ အတ္ထအားဖြင့် ခဲကတ်ထွေးရှက်) ခက်ဆစ်ဖြစ်သော အရာကို။ (ဉာဏဖရသုနာ၊ ပရိပုစ္ဆနာစသည်ဖြင့် ရအပ်သောမြမြထက်သော ဉာဏ်ပုဆိန်ဖြင့်။) ဆိန္ဒိတွာ၊ ဖြတ်၍။ ပထဝီကသိဏနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အနနုရူပံ၊ သော။ သေနာသနံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ [၂၄၁] အနုရူပေ၊ သော။ ဝိဟာရေ၊ ၌။ ဝသန္တေန၊ ၍။ ခုဒ္ဒကပလိမောဓုပစ္ဆေဒံ၊ ကြောင့်ကြငယ်ကို ဖြတ်ခြင်းကို။ ကတော၊ ၍။ ပဋိကူလမနသိကာရေ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ဟု နှလုံးသွင်းခြင်း၌။ ပရိကမ္ပံ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၍။

ပန၊ ဆက်။ ကရောန္တေန၊ ပြုသောယောဂီသည်။ ကေသေသု၊ တို့၌။ ဟာယ၊ စွာ။ နိမိတ္တံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းနိမိတ်ကို။ ဝါ၊ မှတ်အပ်သော အသိဘာ-

ကာရကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဧ။ ကထံ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ကေဝါကေသံ၊ ကိုရင်း။
 ဒေဝါကေသေ၊ တို့ကိုရင်း။ လုဉ္ဇိတော၊ ဤ။ ဟတ္ထတလေ၊ လက်ဝါးပြင်၌။
 ဌပေတော၊ ဤ။ ဝဏ္ဏော၊ ကို။ တာဝ၊ စွာ။ ဝေတ္ထပေတဗ္ဗော၊ ဧ။ ဆိန္ဒဌာနေ-
 မုဏ္ဍိကဌာနေပိ၊ သင်ဓုန်းရိတ်လှီး ဦးပြည်းရာ၌လည်း။ ကေသေ၊ တို့ကို။
 ဩလောကေတုံ၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ဧ။ ဥဒကပတ္တေ ဝါ၊ ရေခွက်၌ရင်း။
 ယာဂုပတ္တေ ဝါ၊ ၌ရင်း။ ဩလောကေတုမ္ပိ၊ ငှါလည်း။ ဝဇ္ဇတိယေဝ၊
 သာတည်း။ ကာဠကကာလေ၊ မည်းနက်သောကာလ၌။ ဒိသ္မာ၊ ဤ။
 ကာဠကတိ၊ မည်းနက်သောအဆင်းတို့ဟူ၍။ မနသိကာတဗ္ဗော၊ ကုန်၏။
 သေတကာလေ၊ ၌။ သေတတိ၊ ဟူ၍။ မနသိကာတဗ္ဗော၊ ကုန်၏။
 မိဿကကာလေ ပန၊ ၌ကား။ ဥဿဒဝသေန၊ (အပလိတပလိတတို့တွင်)
 အမျှား၏အစွမ်းဖြင့်။ မနသိကာတဗ္ဗော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊
 ဆက်၍ဆိုအံ့။ ကေသေသု၊ တို့၌။ ဒိသ္မာ၊ ဤ။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ
 ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သကလေပိ တစပဉ္စကော ၌လည်း။ ဒိသ္မာဝ၊
 ဤသာလျှင်။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဧ။

ကောဠာသဝေတ္ထာပနကထာ

၁၇၂။ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝါ၊ ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊ ကို။
 ဂဟေတော၊ ဤ။ သဗ္ဗကောဠာသေ၊ တို့ကို။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဒိသောကာသ-
 ပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ အဆင်း၊ သဏ္ဌာန်၊ အရပ်၊ တည်ရာ၊ အပိုင်းအခြားတို့၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ဝေတ္ထပေတော၊ ဤ။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဂန္ဓအာသယောကာသ-
 ဝသေန၊ အဆင်း၊ သဏ္ဌာန်၊ အနံ့၊ အကြောင်းအာသယ၊ တည်ရာ
 ဩကာသတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဉ္စဓာ၊ ဖြင့်။ ပဋိကူလတာ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာ
 ဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေတ္ထပေတဗ္ဗော၊ ဧ။

တတြ၊ ထိုပဋိကူလအဖြစ်ကိုမှတ်ရာ၌။ အယံ၊ လဘုံသည်ကား။
 သဗ္ဗကောဠာသေသု၊ တို့၌။ အနုပုဗ္ဗိကထာ၊ အစဉ်ဖြစ်သောစကားတည်း။
 တာဝ၊ စွာ။ ကေသာ၊ တို့သည်။ ပကတိဝဏ္ဏေန၊ ပကတိအဆင်းဖြင့်။
 ကာဠကာ၊ မည်းကုန်၏။ အဒ္ဓါရိဋ္ဌကဝဏ္ဏော၊ ပုတီးနက်သီးအဆင်းရှိကုန်
 ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ အားဖြင့်။ ဒိဃဝဋ္ဌလိကာ၊ ရှည်ရှည်လျှားလျှား
 လုံးလုံးဖြစ်ကုန်၏။ တုလဝဋ္ဌသဏ္ဌာနာ၊ လုံးသောစင်းချိန်ရိုးသဏ္ဌာန်

ရှိကုန်၏။ ဒီသတော၊ အရပ်အားဖြင့်။ ဥပရိမဒိသာယ၊ အထက်ဖြစ်သော
ဦးခေါင်းအရပ်၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ဩကာသတော၊ တည်ရာအားဖြင့်။
ဥဘောသု ပဿေသု၊ နံပါးနှစ်ဖက်တို့၌။ ကဏ္ဍစဉ်ကဟိ၊ နားပန်းတို့ဖြင့်။
ပုရတော၊ မှ။ နလာဋ္ဌန္တေန၊ နဖူးပြင်အဆုံးဖြင့်။ ပစ္ဆတော၊ မှ။ ဂလ-
ဝါဋ္ဌကေန၊ လည်ကုပ်တွင်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္ဒာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်၏။ သီသက-
ဋ္ဌာဟဝေဌနံ၊ ဦးခေါင်းခွံကိုရစ်သော။ အလ္လစမ္ပ၊ စိုသောအရေသည်။
ကေသာနံ၊ တို့၏။ ဩကာသော၊ တည်ရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒ-
တော၊ ဖြင့်။ ကေသာ၊ တို့ကို။ သီသဝေဌနစမ္ပေ၊ ဦးခေါင်းကိုရစ်သော
အရေ၌။ ဝိဟဂ္ဂမတ္တံ၊ စပါးအမြီးဖျား အတိုင်းအရှည်။ (ဝိဟိမည်သော
စပါး၌ အမြီးဖျားပါသတတ်) ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ ပတိဋ္ဌိတေန၊
တည်သော။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ အတ္ထနော၊ ၏။ မူလတလေန၊ အမြစ်ပြင်ဖြင့်။
ဥပရိ၊ ၌။ အာကာသေန၊ ဖြင့်။ တိရိယံ၊ ဖီလာ၌။ အညမညေန၊ အချင်း
ချင်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္ဒာ၊ ကုန်၏။ (ကထံ၊ အဘယ်သို့နည်း။) ဧေ ကေသာ၊
တို့သည်။ ကေတော၊ တည်း။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိစ္ဆိန္ဒာ၊ ကုန်၏။
အယံ၊ ဤဆိုခဲ့သောအပိုင်းအခြားသည်။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ မိမိ၏အဖို့
ဖြင့် အပိုင်းအခြားတည်း။ ကေသာ၊ တို့သည်။ န လောမာ၊ လောမ
မမည်ကုန်။ လောမာ၊ တို့သည်လည်း။ န ကေသာ၊ ကေသာမမည်ကုန်။
ဣတိ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝါ၊ ဤနည်းဖြင့်။ အဝသေသကေတ္တိံ သကောဋ္ဌာသေဟိ၊
ကြွင်းသော သုံးဆွဲတပါးသောကောဋ္ဌာသတို့နှင့်။ အမိသီကတာ၊ ရောရှက်
ခြင်းမရှိသည်ကို ပြုအပ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ မရောရှက်စေအပ်ကုန်သော။
ကေသာ နာမ၊ ဆံပင်တို့မည်သည်။ ပါဠိယေက္ကော၊ အသီးတပုံဖြစ်သော။
ကောဋ္ဌာသော၊ တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသို့ရောရှက်ခြင်း မရှိသည်ကို
ပြုသောအားဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုခဲ့သော မှတ်သားပိုင်းခြားခြင်းသည်။ ကေသာနံ၊
တို့ကို။ ဝဏ္ဏာဒိတော၊ ဖြင့်။ ဝဝတ္ထာပနံ၊ မည်၏။

၁-ပြည်နိဿယဟောင်း၌ ဤအရာတွင် အယံ၊ ဤသို့ တပေါင်းတည်းမရှိသောအားဖြင့်
ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တူသော အဖို့ရှိသော အပိုင်းအခြားသည်။
ဟောတိ၊ ၏-ဟု ပြန်ထား၏။ နာ-၁၅၂ ၌ ဆိုခဲ့သော အနက်-ဋီကာအဖွင့်တို့နှင့် မညီ။
(ဆ-သံ-သော)

နိဇ္ဈိသ]

ကောဠာသဝဝတ္ထာပနကဏာ (၂၄၂-၉)

၁၅၉

၁၈၃။ ဣဒံ ပန၊ ဤဆိုလကံသည်ကား။ နေသံ၊ ထိုဆံတို့ကို။ ဝဏ္ဏာဒိ-
ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စမာ၊ ဖြင့်။ ပဋိကူလတော၊ ဖြင့်။ ဝဝတ္ထာပနံ၊ ပိုင်းခြား
မှတ်သားခြင်းတည်း။ ဧတေ ကေသာ နာမ၊ ထိုဆံတို့ မည်သည်ကား။
ဝဏ္ဏတောပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ပဋိကူလာ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် ရှိကုန်၏။
သဏ္ဌာနတောပိ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဂန္ဓတောပိ၊ အနံအားဖြင့်၎င်း။ အာသယ-
တောပိ၊ မှီရာအကြောင်းအားဖြင့်၎င်း။ ဩကာသတောပိ၊ တည်ရာ
အားဖြင့်၎င်း။ ပဋိကူလာ၊ ကုန်၏။

☞ [၂၄၂] ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ ချဲ့အံ့။ မနုညေပိ၊ နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသော်လည်း။
ယာဂုပတ္တေ ဝါ၊ ယာဂုခွက်၌၎င်း။ ဘတ္တပတ္တေ ဝါ၊ ဆွမ်းခွက်၌၎င်း။
ကေသဝဏ္ဏံ၊ ဆံအဆင်းရှိသော။ ကိဉ္စ၊ တစုံတခုသောဝတ္ထုကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။
ဣဒံ၊ ဤယာဂုဆွမ်းခွက်သည်။ ကေသမိသကံ၊ ဆံနှင့်ရော၏။ နံ၊ ထိုယာဂု
ဆွမ်းခွက်ကို။ ဟရထ၊ ဆောင်ကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဇိဂုစ္ဆန္တိ၊
ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ကေသာ၊ တို့သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ပဋိကူလာ၊
ကုန်၏။ ရတ္တိံ၊ ။ ဘုဉ္ဇန္တာပိ၊ စားကုန်သော်လည်း။ ကေသသဏ္ဌာနံ၊
ဆံမျှင်သဏ္ဌာန်ရှိသော။ အတ္တဝါကံ ဝါ၊ မုရိုးမျှင်ကို၎င်း။ မကစိဝါကံ ဝါ၊
သင်ပန်းမျှင်ကို၎င်း။ ဆုပိတုာပိ၊ စမ်းမိ၍လည်း။ တထေဝ၊ တူသာလျှင်။
ဇိဂုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ပဋိကူလာ၊ ကုန်၏။

စ၊ ထိုမှတပါး၊ တေလမက္ခနပုပ္ဖမ္မာဒိသင်္ခါရဝိရဟိတာနံ၊ ဆီလိမ်း
ခြင်း ပန်းထုံခြင်းအစရှိသော ပြုပြင်ခြင်းမှကင်းကုန်သော။ ကေသာနံ၊
တို့၏။ ဂန္ဓော၊ သည်။ ပရမဇေဂုစ္ဆော၊ အလွန်စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော စက်ဆုပ်ဖွယ်ထက်။ အဂ္ဂိမှိ၊
၌။ ပက္ခိတ္တာနံ၊ ထည့်အပ်ကုန်သော။ (ကေသာနံ၊ တို့၏။ ဂန္ဓော၊ သည်။)
ဇေဂုစ္ဆတရော၊ အထူးသဖြင့်စက်ဆုပ်ဖွယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊
၏။ ကေသာ၊ တို့သည်။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ အပ္ပဋိကူလာပိ၊
ကုန်သည်လည်း။ သိယံ၊ ကုန်ရာသေး၏။ ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ ဂန္ဓေန၊
အနံအားဖြင့်။ ပဋိကူလာယေဝ၊ ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
ဟိ-ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ့။ ဒဟရဿ ကုမာရဿ၊ သူငယ်၏။ ဝစ္စံ၊ ကျင်ကြီး
သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ဟလိဒ္ဓိဝဏ္ဏံ၊ နန္ဒင်းသားအဆင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊
၏။ သဏ္ဌာနတောပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဟလိဒ္ဓိပိဏ္ဏသဏ္ဌာနံ၊ နန္ဒင်းခဲသဏ္ဌာန်ရှိ

သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ သင်္ကာရဋ္ဌာနေ၊ တံမြက်ချေးစွန့်ရာအရပ်၌။ ဆဉ္စိတံ၊ ပစ်စွန့်အပ်သော။ ဥဒ္ဓုမာတကကာဋ္ဌသုခနသရီရဉ္စ၊ ဖူးဖူးရောင်သော ခွေးနက်ကောင်သည်လည်း။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ တာလပက္ကဝဏ္ဏံ၊ ထန်းသီး မှည့် အဆင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ လုံး၍။ ဝိဿဋ္ဌမုဒိဂံသဏ္ဌာနံ၊ ပြုပြင်စီရင်အပ်သော မုရိုးစည်သဏ္ဌာန် ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ အဿ၊ ထိုခွေးနက်ကောင်၏။ ဒါဌာပိ၊ အစွယ် သည်လည်း။ သုမနမက္ခဋ္ဌသဒိသာ၊ မုလေးပန်းငုံနှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဘယမ္ပိ၊ (သုလယ်မစင်နှင့် ခွေးနက်ကောင်) နှစ်ပါးစုံ သည် လည်း။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ အပ္ပဋ္ဌိကူလံ၊ သည်။ သိယာ၊ ရာ၏။ ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ ဂဇ္ဇေန၊ အနံအားဖြင့်။ ပဋ္ဌိကူလမေဝ၊ သည်သာ လျှင်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကေသာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ အပ္ပဋ္ဌိကူလာ၊ ကုန်သည်။ သိယံ၊ ကုန်ရာသေး၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဂဇ္ဇေန၊ ဖြင့်။ ပဋ္ဌိကူလာယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ပန၊ ပါး။ အသုစိဋ္ဌာနေ၊ မသန့်ရှင်းမစင်ကြယ်သောအရပ်၌။ ဂါမ- နိဿဇ္ဇေန၊ ရွာ၏အငွေ့အသက်အကျိုးဆက်ဖြင့်။ ဇာတာနိ၊ ပေါက်ရောက် ကုန်သော။ သုပေယျပဏ္ဏာနိ၊ ဟင်း (အားလျောက်ပတ်ကုန်သောအ) ရွက်တို့သည်။ နာဂရိကမနုဿာနံ၊ ပြည်ကြီးသူတို့သည်။ ဝါ၊ တို့အား။ ဇေဂုစ္ဆာနိ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိကုန်သည်။ အပရိဘောဂါနိ၊ မသုံးဆောင် ကောင်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကေသာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ပုဗ္ဗလောဟိတမုတ္တကရီသပိတ္တသေမှာဒိနိဿဇ္ဇေန၊ ပြည်၊ သွေး၊ ကျင်ငယ်၊ ကျင်ကြီး၊ သည်းခြေ၊ သလိပ်စသည်တို့၏ အငွေ့အသက် အကျိုးဆက်ဖြင့်။ ဇာတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဇေဂုစ္ဆာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ နေသံ၊ ထိုဆံတို့၏။ အာသယတော၊ မှီအပ်သောပစ္စည်း အကြောင်းအားဖြင့်။ ပါဋ္ဌိကူလံ၊ စက်ဆုပ် ရှုံရှာဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်တည်း။

စ၊ ပါး။ ဣမေ ကေသာ နာမ၊ တို့မည်သည်။ ဂူထရာသိမ္ပိ၊ မစင်စဉ်။ ဥဋ္ဌိတကဏ္ဍိကံ ဝိယ၊ ပေါက်သောမှုကဲ့သို့။ ကေတိံ သကောဋ္ဌာသရာသိမ္ပိ၊ သုံးဆဲ့တပါးသောကောဋ္ဌာသအစဉ်။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုဆံတို့

နိဒ္ဒေသ] ကောဠာသဝဝတ္ထာပနကထာ (၂၄၂-၂၀)

၁၆၁

သည်။ သုသာနသင်္ကာရဋ္ဌာနာဒိသု၊ သုသာန် အမှိုက်ပုံ စသည်တို့၌။
ဇာတသင်္ကာ ဝိယ စ၊ ပေါက်ရောက်သောဟင်းရွက်ကဲ့သို့၎င်း။ ပရိက္ခာ-
ဒိသု၊ ကျိုးစသည်တို့၌။ ဇာတကမလကုဝလယာဒိပုပ္ဖံ ဝိယ စ၊ ပေါက်
ရောက်သော ကြာနီ ကြာဖြူအစရှိသော ပန်းကဲ့သို့၎င်း။ အသုစိဋ္ဌာနေ၊ ၌။
ဇာတတ္ထာ၊ ကြောင့်။ ပရမဇေဂ္ဂန္တာ၊ လွန်စွာစက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဣဒံ၊ ကား။ နေသံ၊ တို့၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။
ပါဠိကုလံ၊ တည်း။

စ၊ ဆက်။ ကေသာနံ၊ တို့၏။ ပဉ္စဓာ၊ ဖြင့်။ ပဋိကူလတာ၊ ကို။
ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ ယထာ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။
သဗ္ဗကောဠာသင်္ကာ၊ ဆံ့မှကြွင်းသော အလုံးစုံသော ကောဠာသတို့၏။
ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဂန္ဓာသယောကာသဝသေန၊ အဆင်း၊ သဏ္ဌာန်၊ အနံ၊ အမှီ
ပစ္စယ၊ ဩကာသတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဉ္စဓာ၊ ဖြင့်။ ပဋိကူလတာ၊ ကို။
ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဒိသောကာသပရိစ္ဆေဒဝသေန၊
ဖြင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ ဆံ့မှကြွင်းသော အလုံးစုံသော ကောဠာသတို့ကိုလည်း။
ဝိသုံဝိသုံ၊ အသီး အသီး။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၁၀၄။ တတ္ထ၊ ထိုကြွင်းသော ကောဠာသတို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။
လောမာ၊ တို့သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ အဆင်းအားဖြင့်။ ကေသာ ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။
အသဗ္ဗိန္ဒကာဠက၊ အခြားအဆင်းနှင့် မရောမရှက် သက်သက်မည်းကုန်
သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ အဟုတ်သော်ကား။ ကာဠပိဂ်လာ၊
မည်းကြောင်သော အဆင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဏ္ဌာန-
တော၊ ဖြင့်။ ဩနတဂ္ဂ၊ ညှတ်သော အဖျားရှိကုန်သော။ တာလမူလ-
သဏ္ဌာနာ၊ ထန်းမြစ်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဒိသု ဒိသာသု၊
တို့၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ ကေသာနံ၊ တို့၏။
ပတိဋ္ဌိတောကာသဉ္စ၊ တည်ရာအရပ်ကို၎င်း။ ဟတ္ထပါဒတလာနိ စ၊
လက်ဖဝါး၊ ခြေဖဝါးအပြင်တို့ကို၎င်း။ ဌပေတွာ၊ ၍။ ယေဘုယျေန၊

၁-ဟတ္ထပါဒတလာနိ-ကား ယေဘုယျ၊ အပ္ပကအားဖြင့် သောဏကောလိဝိသ သတို့သား
တို့၏ ခြေဖဝါးအပြင်၌ပင် နူးညံ့သိမ်မွေ့သော အမွှေး လက်လေးသစ်ခန့်ရောက်သောဟူ၏။
(ပြည်)

၁၆၂ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၄၂-၂၆) [ဂ-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန

ဖြင့်။ အဝသေသသရီရဝေဌနစမ္မေ၊ ကြွင်းသောကိုယ်ကို ရစ်ပတ်သော အရေ၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ သရီရဝေဌနစမ္မေ၊ ကိုယ်ကိုရစ်ပတ်လွှမ်းခြုံသော အရေ၌။ လိခါမတ္တံ၊ လိခါမြူမျှ။ [၂၄၃] ပဝိသိတော၊ ရှိ။ ပတိဋ္ဌိတေန၊ တည်သည်ဖြစ်၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ အတ္တနော၊ ၏။ မူလတလေန၊ အမြစ်အပြင်ဖြင့်။ ဥပရိ၊ ၌။ အာကာသေန၊ ကောင်းကင်ဖြင့်။ တိရိယံ၊ ဖီလာ၌။ အညမညေန၊ အချင်းချင်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်၏။ ဒေ၊ လောမာ၊ တို့သည်။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ နေသံ၊ ထိုအမွှေးတို့၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ဧကသသဒိသောယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။

၁၈၅။ နခါတိ၊ ကား၊ ဝါ၊ နခါဟူသော အမည်သည်။ ဝိသတိယာ၊ သော။ နခပတ္တာနံ၊ ခွက်နှင့်တူကုန်သော လက်သည်း၊ ခြေသည်းတို့၏။ နာမံ၊ တည်း။ တေ သဗ္ဗေပိ၊ ထိုအလုံးစုံ နှစ်ဆယ်သောလက်သည်း၊ ခြေသည်းတို့သည်လည်း။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သေတော၊ ဖြူသောအဆင်းရှိကုန်၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ မစ္ဆသကလိကသဏ္ဌာနာ၊ ငါးကြေးသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ပါဒနခါ၊ ခြေသည်းတို့သည်။ ဟေဋ္ဌိမဒိသာယ၊ ချက်မှအောက်ဖြစ်သော အရပ်၌။ ဟတ္ထနခါ၊ လက်သည်းတို့သည်။ ဥပရိမဒိသာယ၊ ချက်မှအထက်ဖြစ်သော အရပ်၌။ ဣတိ သို့။ ဒီသု ဒိသာသု၊ တို့၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ အင်္ဂုလီနံ၊ လက်ချောင်း၊ ခြေချောင်းတို့၏။ အဂ္ဂပိဋ္ဌိသု၊ အဖျားအမိုးဖက်တို့၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ ကုန်၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ဒီသု ဒိသာသု၊ အောက်အထက်အရပ်နှစ်ပါးတို့၌။ အင်္ဂုလိကောဋ္ဌိမံသေဟိ၊ လက်ချောင်း၊ ခြေချောင်းစွန်းအသားတို့ဖြင့်။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ အင်္ဂုလိပိဋ္ဌိမံသေန၊ လက်ချောင်း၊

၁-ဆံကို သုံးကုဋေ ငါးသန်းဟူ၍ ဆရာကြီးတို့ဆိုကုန်၏။ ဘုမ္မိသင်္ဂဟဆရာကား အနုကောဋ္ဌိယော ဧကသ၊ နဝနဝတိလောမသဟဿာနိ-ဟု ဆိုတော်မူ၏။ ဆံငါးသန်း အမွှေးကိုးသောင်း ကိုးထောင် ဆိုလိုသည်။ အထဿ အဗ္ဘန္တရာ ဗဟိ ဥပ္ပတိတော နဝနဝတိလောမသဟဿာနိ ဥဒ္ဓတာနိ ဟောန္တိ။ (မဋ္ဌ ၃-၁၄၈) ပဋိ သံ ဋ္ဌ ၁-၇၆-၌လည်း အလားတူ မိန့်ဆိုချက်ရှိ၏။ ၎င်း၌ ဆံပင်အရေအတွက်ကို အနေကသတဟသဿသင်္ခါဟူ၍သာ ဆို၏။ (ပြည်)

နိဗ္ဗေသ] . . . ကောဠာသမ္ဘဝတ္ထာပနကဏ္ဍာ (၂၄၃-၁၉)

၁၆၃

ခြေချောင်း အဖျားအမိုးသားဖြင့်။ ဗဟိ စေဝံ၊ အပဉ္စိဂ်း။ အဂ္ဂေ စ၊
အဖျားဉ္စိဂ်း။ အာကာသေန၊ ဖြင့်။ တိရိယံ၊ ဖီလာဉ္စိ။ အညမညေန၊
ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္ဒာ၊ ကုန်၏။ ဒေ နခါ၊ တို့သည်။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်း။
ဝါ၊ တကုနက်။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ အယံ၊ ကား။ နေသံ၊ ထိုလက်သည်း၊
ခြေသည်းတို့၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ
ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၁၇၆။ ဒန္တာတိ၊ ကား။ ပရိပုဏ္ဏဒန္တဿ၊ အပြည့်အစုံ သွားပေါက်သ
သူအား၊ ဝါ၊ ၏။ ဒုတ္တိံ သ ဒန္တဋ္ဌိကာနိ၊ သုံးဆဲ့နှစ်ချောင်းသော သွားရိုး
တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုသွားရိုးတို့သည်လည်း။ ဝဏ္ဏတော၊
ဖြင့်။ သေတော၊ ကုန်၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ အနေကသဏ္ဌာနာ၊
များသောသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝါ၊ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။
တေသံ၊ ထိုသွားတို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ ဟေဋ္ဌိမာယ၊ သော။ ဒန္တပါဋ္ဌိယာ၊
သွားစဉ်၏။ မဇ္ဈေ၊ ဌိ။ စတ္တာရော ဒန္တာ၊ တို့သည်။ မတ္တိကာပိဏ္ဏေ၊
မြေစိုင်၌။ ပဋိပါဋ္ဌိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဌပိတအလာဗုဗိဇသဏ္ဌာနာ၊
စိုက်ထားအပ်သော ဗူးစေ့သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုလေးချောင်း
သောသွားတို့၏။ ဥဘောသု ပသေသု၊ နံပါးနှစ်ဖက်တို့၌။ ဧကေကော၊
တချောင်း တချောင်းသောသွားသည်။ ဧကမူလကော၊ တခုသောအမြစ်
ရှိ၏။ ဧကောဋ္ဌိကော၊ တခုသော အစွန်းရှိ၏။ မလ္လိကမကုဋ္ဌသဏ္ဌာနော၊
စပယ်ကြက်ရိုးငုံ သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ တတော၊ ထိုအစွယ်မှ။ အပရော၊ တပါး
သော။ ဧကေကော၊ တခုတခုသော သွားသည်။ ဒိမူလကော၊ နှစ်ခုသော
အမြစ် ရှိ၏။ ဒိကောဋ္ဌိကော၊ နှစ်ခုသောအစွန်း ရှိ၏။ ယာနကဥပတ္တမ္ဘိနိ-
သဏ္ဌာနော၊ လှည်းဦးထောက်ခွ သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ တတော၊ ထိုတခုတခုသော
သွားမှ။ အပရော၊ တပါးကုန်သော။ ဒေ ဒေ၊ နှစ်ချောင်းနှစ်ချောင်းသော
သွားတို့သည်။ တိမူလကော၊ သုံးခုသောအမြစ် ရှိကုန်၏။ တိကောဋ္ဌိ-
ကော၊ သုံးခုသောအစွန်း ရှိကုန်၏။ တတော၊ မှ။ အပရော၊ ကုန်သော။
ဒေ ဒေ၊ တို့သည်။ စတုမူလာ၊ လေးခုသောအမြစ် ရှိကုန်၏။ စတုကောဋ္ဌိ-
ကော၊ လေးခုသောအစွန်း ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနေကသဏ္ဌာနာ၊
ကုန်၏။ ဥပရိမပါဋ္ဌိယာပိ၊ အထက်ဖြစ်သော သွားအစဉ်၌လည်း။ ဧသေဝ
နယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဥပရိမဒိသာ-

ယ၊ အထက်ဖြစ်သော အရပ်၌။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဩကာသတော၊
 ဖြင့်။ ဒွိသု၊ နှစ်ချောင်းကုန်သော။ ဟနုကဋ္ဌိကေသု၊ မေးရိုးတို့၌။ ပတိဋ္ဌိ-
 တာ၊ တည်ကုန်၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဟနုကဋ္ဌိကေ၊
 မေးရိုး၌။ ပတိဋ္ဌိတေန၊ တည်သော။ အတ္တနော၊ ၏။ မူလတလေန၊
 ဖြင့်။ ဥပရိ၊ ၌။ အာကာသေန၊ ဖြင့်။ တိရိယံ၊ ၌။ အညမညေန၊
 ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္ဒာ၊ ကုန်၏။ ဒေ ဒန္တာ၊ နှစ်ချောင်းသော သွားတို့သည်။
 ဧကတော၊ တည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ အယံ၊ ဤနှစ်ချောင်းသော သွားတို့၏
 တပေါင်းတည်း မရှိခြင်းသည်။ နေသံ၊ ထိုသွားတို့၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေ-
 ဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။
 ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၁၈၇။ တစောတိ၊ ကား။ သကလသရီရံ၊ ကို။ ဝေဌေတွာ၊ ရစ်၍။
 ဌိတစမ္ပံ၊ တည်သောအရေထူတည်း။ တဿ၊ ထိုအရေထူ၏။ ဥပရိ၊ ၌။
 ကာဋ္ဌသမပိတာဒိဝဏ္ဏာ၊ အမည်း အဖြူ အရွှေ စသည် အဆင်းရှိသော။
 ယာ၊ အကြင်အရေပါးသည်။ သကလသရီရတောပိ၊ မှလည်း။ သင်္ကခိုယ-
 မာနာ၊ ချီ၍ လုံးအပ်သည်ရှိသော်။ ဗဒရဋ္ဌိမတ္တာ၊ ဆီးစေ့ပမာဏရှိသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုအရေပါးသည်။ ဆဝိ နာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။
 တစော၊ အရေထူသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သေတောယေဝ၊ ဖြူသည်သာ
 လျှင်တည်း။ အဿ၊ ထိုအရေထူ၏။ သော စ သေတဘာဝေါ၊ ထို
 ဖြူသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ အဂ္ဂိဇာလာဘိဿာတပဟရဏပ္ပဟာရာဒိဟံ၊
 မီးလျှံထိပါးခြင်း အစရှိသည်တို့ကြောင့်။ ဆဝိယာ၊ အပေါ်ရေသည်။
 ဝိဒ္ဓသိတာယ၊ ပျက်သည်ရှိသော်။ ပါကဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ သရီရသဏ္ဌာနောဝ၊ ကိုယ်ကောင်သဏ္ဌာန်ရှိသည်
 သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအရေ၌။ သင်္ခေပေါ၊
 တည်း။

၂။ ဝိတ္ထာရတော ပန၊ ဖြင့်မူကား။ ပါဒဂုံလိတ္တစော၊ ခြေချောင်းရေသည်။
 ကောသကာရကကောသသဏ္ဌာနော၊ အအိမ်လုပ်ကုန်သော (ပိုးချည်
 ထွက်သော) ပိုးတို့၏ အအိမ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ပိဋ္ဌပါဒတ္တစော၊ ခြေဖမိုးရေ
 သည်။ ပုဋ္ဌဗန္ဓုပါဟနသဏ္ဌာနော၊ ဖမိုးဖုံးတပ်သော ဘိနပ်သဏ္ဌာန် ရှိ၏။

ဝါ၊ အလုံးစုံသောဖမိုးကို ဖုံးအုပ်သော ဘိနပ်သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ဇာတ်တ္ထစော၊
မြင်းခေါင်းရေသည်။ ဘတ္တပုဋ္ဌကတာလပဏ္ဏသဏ္ဌာနော၊ ထမင်းထုပ်သော
ထန်းရွက်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဥရုတ္တစော၊ ပေါင်ရေသည်။ တဏှုလဘရိတဒိဃတ္ထ-
ဝိကသဏ္ဌာနော၊ ဆန်ဖြင့်ပြည့်သော ရှည်သောအိတ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ အာနိ-
သဒတ္တစော၊ တင်သားရေသည်။ ဥဒကပူရိတပဋ္ဌပရိသာဝနသဏ္ဌာနော၊
ရေဖြင့်ပြည့်သော ပုဆိုးရေစစ်သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ပိဋ္ဌိတ္တစော၊ ကျောက်ကုန်း
ရေသည်။ ဖလကောနဒ္ဒစမ္မသဏ္ဌာနော၊ ပျဉ်ချပ်၌ကျက်အပ်သော သား
ရေသဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ကုစ္ဆိတ္တစော၊ ဝမ်းရေသည်။ ဝိဏာဒေါဏိကောနဒ္ဒစမ္မ-
သဏ္ဌာနော၊ စောင်းခွက်၌ကျက်အပ်သော သားရေသဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ဥရတ္တ-
စော၊ ရင်ရေသည်။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ စတုရသသဏ္ဌာနော၊ လေး
ထောင့်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဥဘယဗာဟုတ္တစော၊ မောင်းနှင်ဖက်အရေသည်။
တူဏိရောနဒ္ဒစမ္မသဏ္ဌာနော၊ မြားထည့်ရာတောင့်၌ ကျက်သောသားရေ
သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ပိဋ္ဌိဟတ္တတ္တစော၊ လက်ဖမိုးရေသည်။ ခုရကောသသဏ္ဌာ-
နော၊ သင်ဓုန်းအိမ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဖဏကတ္ထဝိကသဏ္ဌာနော၊
ဖဏိကံဓားအိမ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ (နိဿရည်း။ ဖဏိကံစိန်တပ်၊ ရွှံ့လွင်းအပ်သို့
ဆိုသည်လည်း ဤဓားငယ်ကိုပင် ဆိုသည်။) ဝါ၊ ဖြီးအိတ်သဏ္ဌာန် ရှိ၏။
(ခေါင်းဖြီးသည့်ဖြီးကိုယူ) ဟတ္တဂုံလိတ္တစော၊ လက်ချောင်းရေသည်။
ကုဉ္စိကာကောသသဏ္ဌာနော၊ သံကောက်အိမ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဂီဝတ္တစော၊
လည်ရေသည်။ ဂလကဉ္စကသဏ္ဌာနော၊ လည်စွပ်သင်တိုင်းသဏ္ဌာန်ရှိ၏။
မုခတ္တစော၊ မျက်နှာရေသည်။ ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓေါ၊ (ခံတွင်း၊ နှာခေါင်း၊ မျက်စိ
ပေါက်ရာတို့ဖြင့်) အပေါက်အပေါက်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ကီဋကုလဝကသဏ္ဌာ-
နော၊ ပိုးအိမ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ သီသတ္တစော၊ ဦးခေါင်းရေသည်။ ပတ္တတ္ထဝိက-
သဏ္ဌာနော၊ သပိတ်အိတ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဝိတ္ထာရော၊
တည်း။

၁-ဂလကဉ္စကံ ကဏ္ဍတ္တာဏကံ-ဟု ဋီကာလာသောကြောင့် လက်နက်သည်ကို စောင့်
ခြင်းငှါ လည်တွင်စွပ်သည့် သင်တိုင်းကိုယူ။ (ပြည်)

၂-နိဿရည်း၌ “ဝါ၊ စာပေါင်းသိုက် သဏ္ဌာန်ရှိ၏”ဟူ၍လည်း ပြန်၏။ သို့ အဆို
အားဖြင့် စာဋကကုလဝကသဏ္ဌာနော-ဟု ရှိသင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

စ၊ ဆက်။ တစပရိဂ္ဂဏှကေန၊ အရေကိုသိမ်းဆည်းသော။ ယောဂါ-
 ဝစရေန၊ သည်။ ဥတ္တရောဋ္ဌတော၊ အထက်နှုတ်ခမ်းမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။
 ဥပရိမုခံ၊ အထက်သို့ရှေးရှု၊ ဝါ၊ အထက်ပိုင်းမျက်နှာသို့။ ဉာဏံ၊ ကို။
 ပေသေတွာ၊ စေ၍။ ပဌမံ တာဝ၊ စွာ။ မုခံ၊ မျက်နှာကို။ ပရိယောနန္နိတွာ၊
 မြေးရှက်၍။ ဌိတစမ္ပံ၊ တည်သောအရေကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတော၊
 မှ။ နုလ္လာဋ္ဌဋ္ဌိစမ္ပံ၊ နဖူးရေကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ ထဝိကာ-
 ယ၊ အိတ်၌။ ပက္ခိတ္တပတ္တယ၊ စ၊ ထည့်အပ်သောသပိတ်၏၎င်း။ ထဝိကာ-
 ယ စ၊ ၏၎င်း။ အန္တရေန၊ အကြားဖြင့်။ ဟတ္ထံ၊ ကို။ ပဝေသေန္တေန ဣဝ၊
 သွင်းဘိသကဲ့သို့။ သီသဋ္ဌိကယ၊ စ၊ ဦးခေါင်းရိုး၏၎င်း။ သီသစမ္ပယ၊ စ၊
 ဦးခေါင်းရေ၏၎င်း။ အန္တရေန၊ ဖြင့်။ ဉာဏံ၊ ကို။ ပေသေတွာ၊ ၍။
 အဋ္ဌိကေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ စမ္ပယ၊ ၏။ ကောဗဒ္ဓဘာဝံ၊ တစပ်တည်း
 စပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိယောဇေန္တေန၊ ခွဲခွါ၍၊ ဝါ၊ မစပ်စေမူ၍။
 သီသစမ္ပံ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ ခန္တစမ္ပံ၊ ပခုံးရေကို။
 ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ အနုလောမေန စ၊ အနုလုံဖြင့်၎င်း။
 ပဋိလောမေန စ၊ ပဋိလုံဖြင့်၎င်း။ ဒက္ခိဏဟတ္ထစမ္ပံ၊ လက်ယာလက်ရေကို။
 ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အထ-ပစ္ဆာ၊ မှ။ တေနော နယေန၊ ထိုနည်းဖြင့်
 သာလျှင်။ ဝါမဟတ္ထစမ္ပံ၊ လက်ဝဲလက်ရေကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတောပိ၊
 မှလည်း။ ပိဋ္ဌိစမ္ပံ၊ ကျောရေကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုကျောရေကို။
 ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ၍။ အနုလောမေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ပဋိလောမေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။
 ဒက္ခိဏပါဒစမ္ပံ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အထ-ပစ္ဆာ၊ မှ။ တေနော နယေန၊
 ဖြင့်သာလျှင်။ ဝါမပါဒစမ္ပံ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ အနုက္က-
 မေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝတ္ထိဥဒရဟဒယဂီဝစမ္မာနံ၊ သို့အိမ်ရေ၊ ဝါ၊
 စည်ပေါင်းရေ၊ ဝမ်းရေ၊ ရင်ရေ၊ လည်ရေတို့ကို။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာနံ၊ ကုန်၏။
 (ဟဒယ-သဒ္ဓါ ဤ၌ရင်ကိုဟော၏) အထ-ပစ္ဆာ၊ မှ။ ဂီဝစမ္မာနန္တရံ၊
 လည်ရေ၏အခြားမဲ့၌။ ဟေဋ္ဌိမဟနုစမ္ပံ၊ အောက်မေးရေကို။ ဝဝတ္ထပေတွာ၊
 ၍။ အရောဋ္ဌပရိယောသာနံ၊ အောက်နှုတ်ခမ်းအဆုံးသို့။ ပါပေတွာ၊
 ၍။ နိဋ္ဌပေတဗ္ဗံ၊ ပြီးဆုံးစေအပ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ သြဋ္ဌာရိကောဋ္ဌာရိကံ၊
 ရုန့်ရင်းရုန့်ရင်းသော အရေကို။ ပရိဂ္ဂဏှန္တယ၊ သိမ်းဆည်းသော
 ယောဂီအား။ သုခမ္ပံ၊ သိမ်မွေ့သော အန္တောမုခစမ္ပတသည်သည်လည်း။
 ဝါ၊ တစဖြင့်ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်မှတ်နိုင်ခက်၍သိမ်မွေ့သော

နိဒ္ဒေသ] ကောဠာသဝဝတ္ထာပနကထာ (၂၄၄-၂၅) ၁၆၇

ကောဠာသသည်လည်း”။ ပါကဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။
 ဒိသု ဒိသာသု၊ တို့၌။ ဇာတော၊ ၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ သကလသရိရံ၊
 ကို။ ပရိယောနန္တိတော၊ မြေးရှက်၍။ ဌိတော၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။
 ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ပတိဌိတတလေန၊ တည်သောအပြင်ဖြင့်။ ဥပရိ၊ ၌။
 အာကာသေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္ဒော၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ အဿ-စမ္မဿ၊ ၏။
 သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။
 ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၁-ယထာဝုတ္တသြဋ္ဌာရိကစမ္မတက် အန္တောမုခစမ္မ စသည်၏ သုခမဖြစ်ရကား သုခမဓိ-
 ဟူသည်။ တနည်း-ကောဠာသတို့၌ တစဖြင့် ပိုင်းခြား ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
 အကြင်ကောဠာသသည် ဒုဉ္စပလက္ခဏီယ ဖြစ်၏။ ထိုကောဠာသကို သုခမဟု ဆိုအပ်၏။
 သုခမဓိတိ ယထာဝုတ္တသြဋ္ဌာရိကစမ္မတော သုခမံ အန္တောမုခစမ္မာဒိ၊ ကောဠာသေသု ဝါ
 တစေန ပရိစ္ဆိန္ဒတာ ယံ ဒုဉ္စပလက္ခဏီယံ၊ တံ သုခမန္တိ ဝုတ္တံ-ဋီကာ။ သို့သော်လည်း တစကို
 သိမ်းဆည်းခြင်းဖြင့် ထိုသုခမကောဠာသ ထင်ပါ၏လော-ဟု မေးဖွယ်ရှိ၍ “တဉ္စ ဝုတ္တန-
 ယေန ဥာဏေန တစံ ဝိဝရိတာ ပဿန္တဿ ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ” ဟု မိန့်ပြန်သည်။ ဤကား
 ပြည်မှန်သျှဟောင်း၌ မှာထားချက်ပေတည်း။

ဝိဘင်္ဂမူလဋီကာ ၁၅၂-၌လည်း အတက်၌ ပြသည့်အတိုင်းပင် ဝါကျခွဲလျက် ရှိ၏။
 ယခုလက်ရှိ မဟာဋီကာစာအုပ်၌မူကား “သုခမဓိတိ ယထာဝုတ္တသြဋ္ဌာရိကစမ္မတော သုခမံ၊
 အန္တောမုခစမ္မာဒိကောဠာသေသု ဝါ” စသည်ဖြင့် တမျိုးဝါကျခွဲလျက်ရှိ၏။ ထိုအလိုအားဖြင့်
 “သုခမဓိ၊ သိမ်မွေ့သော စမ္မသည်လည်း၊ ဝါ၊ (အရေဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သောကြောင့် မှတ်နိုင်
 ခဲ့သော) သိမ်မွေ့သော အန္တောမုခ စမ္မ စသော ကောဠာသသည်လည်း” ဟု အနက်ပြန်ရလိမ့်
 မည်။ ထို့တွင် ပဌမအနက်အလို အဘယ်စမ္မကို သုခမဟု ယူရမည်ဟူ၍ မရှင်းလင်း။ ဒုတိယ
 အနက်အလိုအားဖြင့် “အန္တောမုခစမ္မနှင့် အာဒိအရ အန္တောဥဒရစမ္မ တို့မှတစ်ပါးသော
 အန္တောကာယကောဠာသတို့တွင် တစပရိစ္ဆိန္ဒတာဝကြောင့် မှတ်နိုင်ခဲ့သော စမ္မနှင့် အခြား
 ကောဠာသတို့ကို သုခမ-ဟု ဆိုရာရောက်၏။ သို့ဖြစ်လျှင် အတွင်း စမ္မကို တစက အဘယ်သို့
 ပိုင်းခြား၍ မှတ်နိုင်ခဲ့ရသနည်း၊ တစကို အဘယ်သို့ ဖင်သဖြင့် အတွင်းစမ္မသည် အဘယ်သို့
 ထင်ရှားသနည်း ဤအချက်များသည် မရှင်းလှ။ သို့ဖြစ်၍ မူလဋီကာရှိပါဌ်နှင့်လည်း ညီသော
 ပြည်ဆရာတော်ထုတ်ပြသော မဟာဋီကာပါဌ်နှင့် အနက်သည်သာလျှင် ယုတ္တတရ ဖြစ်သည်
 ဟု ထင်၏။ ထို့တွင်လည်း တစံ ဝိဝရိတာ-ဟူသော ပါဌ်ကို ထောက်၍ တစေန ပရိစ္ဆိန္ဒတာ
 အရာ၌ တစေန ပရိစ္ဆိန္ဒတာ-ဟူ၍သော်၎င်း၊ တစေန ပဉ္စိစ္ဆိန္ဒတာ-ဟူ၍သော်၎င်း သဒ္ဓါပါဌ်
 ဖြစ် သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-တစကို ဆဝိဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သည် မဟုတ်လော၊ ဥပရိ ဆဝိယာ ပရိစ္ဆိန္ဒော-ဟု ဆို
 ဟောလော? လူမ ဆဝိပိ တဂေတိကာ ငဝါတိ တဇော ဥပရိ အာကာသေန ပရိစ္ဆိန္ဒော
 ဝုတ္တော၊ ဋီကာ။ (ပြည်)

၁၈၈။ မံသန္တိ၊ ကား။ နဝမံသပေသိသတာနိ၊ ကိုးရာသောသားတစ်တို့
 တည်း။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ရတ္တံ၊ နီ၏။ ဝါ၊ နီသော
 အဆင်းရှိ၏။ ကိံ သုကပုပ္ဖသဒိသံ၊ ကသစ်ပွင့်နှင့်တူ၏။ သဏ္ဌာနတော၊
 ဖြင့်။ ဇဿံပိဏ္ဍိကမံသံ၊ သလုံးမြင်းခေါင်းသားသည်။ တာလပဏ္ဍပုဋ္ဌဘတ္တ-
 သဏ္ဌာနံ၊ ထန်းရွက်ဖြင့်ထုပ်အပ်သောထမင်းထုပ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဥရုမံသံ၊
 ပေါင်သားသည်။ နိသဒပေါတသဏ္ဌာနံ၊ ဆေးကြိတ်ကျောက်သား
 သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ (နိသဒပေါတော သိလာပုတ္တကော၊ ဋီကာ) အာနိသဒမံသံ၊
 တင်သားသည်။ ဥဒ္ဓနကောဋ္ဌိသဏ္ဌာနံ၊ မြေစိုင်ဖြင့်ပြုအပ်သော ခုံလောက်
 စွန်းသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ပိဋ္ဌိမံသံ၊ ကျောက်ကုန်းသားသည်။ တာလဂုဠပဋ္ဌလ-
 သဏ္ဌာနံ၊ ထန်းသီးမှည့်၏ အစေးအနှစ်လွှာသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ပါသုကဒွယ-
 မံသံ၊ နံနှစ်ဖက်အသားသည်။ ကောဠလိကာယ၊ ကျီကြ၏။ ကုစ္ဆိယံ၊
 အတွင်း၌။ တနုမတ္တိကာလေပသဏ္ဌာနံ၊ ပါးပါးလိမ်းကျံအပ်သော မြေညက်
 သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ထနမံသံ၊ သည်။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ လုံး၍။ အဝက္ခိတ္တမတ္တိကာပိဏ္ဍ-
 သဏ္ဌာနံ၊ မှောက်ခုံပစ်ချအပ်သော မြေစိုင်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ [၂၄၅] ဗာဟုဒ္ဓ-
 ယမံသံ၊ လက်ရုံးနှစ်ဖက်သားသည်။ ဒွိဂုဏံ ကတွာ၊ နှစ်ကောင်တပ်၍။
 ဌပိတနိစ္စမ္မမဟာမူသိကသဏ္ဌာနံ၊ ထားအပ်သော အရေမရှိသော
 ကြွက်ကောင်ကြီးသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ သြဋ္ဌာရိကောဋ္ဌာရိကံ၊ ရုန့်
 ရင်းရုန့်ရင်းသော အသားကို။ ပရိဂ္ဂဏန္တဿ၊ သိမ်းဆည်းသော ယောဂီ
 အား။ သုခုမမ္ပိ၊ ယထာဂုတ္တမုသအောက် သိမ်မွေ့သောပဏှိကမံသ စသော
 အသားသည်လည်း။ ပါကဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။
 ဒီသု ဒိသာသု၊ တို့၌။ ဇာတံ၊ ၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ ဝိသာမိကာနိ၊
 နှစ်ဆယ်အလွန်ရှိကုန်သော။ တိဏိ အဋ္ဌိသတာနိ၊ သိုးရာသောအရိုးတို့ကို။
 အနုလိမ္ပိတွာ၊ လိမ်းကပ်ငြိတူဟ်၍။ ဌိတံ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။
 ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ အဋ္ဌိသဃံာတော၊ အချင်းချင်းစပ်ဆက်၍တည်သော အရိုး၌။
 ပတိဋ္ဌိတတလေန၊ ဖြင့်။ ဥပရိ၊ ၌။ တစေန၊ ဖြင့်။ တိရိယံ၊ ၌။ အည-
 မညေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ အဿ-မံသဿ၊ ၏။ သဘာဂ-

၁-ထန်းသီးမှည့် အစေးအနှစ်ကို ထန်းရွက်ပြား စသည်တို့၌ လိမ်းကျံ၍ ခြောက်စေ၍
 ချီယူအပ်သော အပြားအလွှာ ဟူသတည်း။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ] ကောဠာသဝဝတ္ထာပနကထာ (၂၄၅-၁၆)

၁၆၉

ပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသ-
ဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၁၈၉။ နှာရူတိ၊ ကား။ နဝ နှာရူသတာနိ၊ ကိုးရာသော အကြော
တို့တည်း။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ နှာရူ၊ တို့သည်။
သေတာ၊ ဖြူကုန်၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ နာနာသဏ္ဌာနာ၊ ကုန်၏။
ဟိ၊ ချဲ့။ ဧတေသု၊ ထိုကိုးရာသော အကြောတို့တွင်။ ဂီဝါယ၊ လည်၏။
ဥပရိမဘာဂတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ချဲ့။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ မဟာနှာရူ၊
ကြောမကြီးတို့သည်။ သရီရံ၊ ကို။ ဝိနန္ဒမာနာ၊ မြေးရှက်ကုန်လျက်။
ပုရိမပဿေန၊ ရှေ့ဖက်ဖြင့်။ သြတိဏ္ဏာ၊ သက်ကုန်၏။ ပဉ္စ၊ ငါးခုသော
အကြောတို့သည်။ ပစ္ဆိမပဿေန၊ နောက်ဖက်ဖြင့်။ သြတိဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။
ပဉ္စ၊ တို့သည်။ ဒက္ခိဏပဿေန၊ ယာဖက်ဖြင့်။ သြတိဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စ၊
တို့သည်။ ဝါမပဿေန၊ ဝဲဖက်ဖြင့်။ သြတိဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ ဒက္ခိဏဟတ္ထံ၊
ကို။ ဝိနန္ဒမာနာပိ၊ မြေးရှက်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ တို့သည်။
ဟတ္ထဿ၊ ၏။ ပုရိမပဿေန၊ ဖြင့်။ သြတိဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စ၊ တို့သည်။
ပစ္ဆိမပဿေန၊ ဖြင့်။ သြတိဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ ဝါမဟတ္ထံ၊ ကို။ ဝိနန္ဒမာနာ၊
မြေးရှက်ကုန်သောအကြောတို့သည်။ တထာ၊ ထိုအတူရှေ့နောက် ငါးခုစီ။
သြတိဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ ဒက္ခိဏပါဒံ၊ ကို။ ဝိနန္ဒမာနာပိ၊ သည်လည်း
ဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ ပါဒဿ၊ ၏။ ပုရိမပဿေန၊ ဖြင့်။
သြတိဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ ပစ္ဆိမပဿေန၊ ဖြင့်။ သြတိဏ္ဏာ၊
ကုန်၏။ ဝါမပါဒံ၊ ကို။ ဝိနန္ဒမာနာ၊ တို့သည်။ တထာ၊ ထိုအတူရှေ့နောက်
ငါးခုစီ။ သြတိဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သရီရဓာရကာ နာမ၊
ကိုယ်ကိုဆောင်တတ်သည် မည်ကုန်သော။ သဌိမဟာနှာရူ၊ ခြောက်ဆယ်
သော အကြောမကြီးတို့သည်။ ကာယံ၊ ကို။ ဝိနန္ဒမာနာ၊ ကုန်လျက်။
သြတိဏ္ဏာ၊ ကုန်၏။ ယေ၊ အကြင်ခြောက်ဆယ်သော ကြောတို့ကို။
ကဏ္ဍရာတိပိ၊ တို့ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ သဗ္ဗေပိ၊ တို့သည်လည်း။
ကန္ဓလမကုဋ္ဌသဏ္ဌာနာ၊ ပြုဒိုင်းခတ္တာငုံသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ အညေ ပန၊
ကြောမခြောက်ဆယ်မှတစ်ပါးကုန်သော အကြောတို့သည်ကား။ တံ တံ
ပဒေသံ၊ ကို။ အဇ္ဈောတ္တရိတော၊ လွှမ်းမိုး၍။ ဌိတာ၊ ကုန်၏။ တတော၊
ထိုအောက်။ သုခုမတရာ၊ သိမ်မွေ့သော အကြောတို့သည်။ သုတ္တရဇ္ဈာ-

သဏ္ဌာနာ၊ ချည်ကြီးသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ အညေ၊ ကုန်သော။ တတော၊ ထိုအောက်။ သုခုမတရာ၊ တို့သည်။ ပူတိလတာသဏ္ဌာနာ၊ ဆင်သမန္ဓယ် သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ အညေ၊ ကုန်သော။ တတော၊ ထိုအောက်။ သုခုမ-
တရာ၊ တို့သည်။ မဟာဝိဏာတန္တိသဏ္ဌာနာ၊ စောင်းညှို့ကြီးသဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ အညေ၊ တို့သည်။ ထူလသုတ္တကသဏ္ဌာနာ၊ ရုန့်ကျန်းသော ချည်ကြီးသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဟတ္ထပါဒပိဋိသု၊ လက်ဖမိုး ခြေဖမိုးတို့၌။ နှာရူ၊ တို့သည်။ သကုဏပါဒသဏ္ဌာနာ၊ ငှက်ခြေသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ သီသေ၊ ၌။ နှာရူ၊ တို့သည်။ ဒါရကာနံ၊ တို့၏။ သီသဇာလကသဏ္ဌာနာ၊ ဦးခေါင်း ၌စုပ်အပ်သော ကွန်ရက်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ပိဋိယံ၊ ၌။ နှာရူ၊ တို့သည်။ အာတပေ၊ နေပူ၌။ ပသာရိတအလ္လဇာလသဏ္ဌာနာ၊ ဖြန့်လှန်းအပ်သော စိုသော တံငါကွန်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ အဝသေသာ၊ ကုန်သော။ ဘံတံအင်္ဂ-
ပစ္စင်္ဂါနုဂတာ၊ ထိုထိုအင်္ဂါကြီးငယ်သို့ အစဉ်လျှောက်ကုန်သော။ နှာရူ၊ တို့သည်။ သရီရေ၊ ၌။ ပဋိမုက္ကဇာလကညုကသဏ္ဌာနာ၊ စုပ်အပ်သော ကွန်ရက်သဏ္ဌာန်ပြုသော သင်တိုင်းသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဒီသု၊ ကုန်သော။ ဒိသာသု၊ တို့၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ သကလသရီရေ၊ ၌။ အဋ္ဌိနိ၊ တို့ကို။ အာဗန္ဓိတွာ၊ ၍။ ဌိတာ၊ ကုန်၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ တိဏ္ဏံ အဋ္ဌိသတာနံ၊ သုံးရာသော အရိုးတို့၏။ ဥပရိ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌိတဘလေဟိ၊ တည်သောအပြင်တို့ဖြင့်။ ဥပရိ၊ ၌။ မံသစမ္မာနိ၊ တို့ကို။ အာဟစ္စ၊ ထိ၍။ ဌိတပ္ပဒေသေဟိ၊ တည်သော အရပ်တို့ဖြင့်။ တိရိယံ၊ ၌။ အညမညေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ကုန်၏။ အယံ၊

၁-ခုဒ္ဒကပါဌ အဋ္ဌကထာ၌ သူကရဝါဂုရုရဇ္ဈသဏ္ဌာနာဟု ရှိ၏။ ယော (အတွင်းဝန် ငင်းကြီး၏ ကာယာနုပဿနာ) ကျမ်း၌ ထိုကိုသာ ပါဌ မှန်ဟု ယူ၍ “ဝက်ထောင်သောပိုက် ကြီးသဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏”ဟု အနက်ပြဆိုပြီးလျှင် အထက်ပါ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့် သမ္မောဟဝိနောဒနီ ပါဌကို ပါဌပျက်ဟု ဆို၏။ ဤကာယာနုပဿနာကျမ်းကို နောက်၌ ယောကျမ်းဟု အတို ကောက်ပြအံ့။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ယောကျမ်း၌ ပူတိလတာကို ကလိန်ဖြူနွယ်ဟု ပြန်၏။ (ဆ-သံ-သော)

၃-ယောကျမ်း၌ ငိဏာကို စောင်းဟောမဟုတ်၊ တယော ဟောဟု ဆို၏။ အာယာရာဒ အဘိဓာန်နိဿယ၌၊ တောင်ပေါက်နိဿယ၌တို့၌ ကြည့်၍ ယူရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

သည်။ နေသံ၊ တို့၏။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။^၁

၁၉၀။ အဋ္ဌိတိ၊ ကား။ ဒုတ္တိံသ ဒန္တဋ္ဌိနိ၊ သုံးဆဲ့နှစ်ချောင်းသော သွားရိုးတို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ဤ။ အဝသေသာနိ၊ ကုန်သော။ စတုသဋ္ဌိ၊ ခြောက်ဆဲ့လေးချောင်းကုန်သော။ ဟတ္ထဋ္ဌိနိ၊ လက်ရိုးတို့၎င်း။ စတုသဋ္ဌိ၊ ကုန်သော။ ပါဒဋ္ဌိနိ၊ ခြေရိုးတို့၎င်း။ စတုသဋ္ဌိ၊ ကုန်သော။ မံသနိဿိတာနိ၊ အသားကိုမှီကုန်သော။ မုဒုအဋ္ဌိနိ၊ နုသောအရိုးတို့၎င်း။ ဒွေ၊ နှစ်ချောင်း ကုန်သော။ ပဏိကဋ္ဌိနိ၊ ဖဏှောင့်ရိုးတို့၎င်း။ ဧကေကသ္မိံ၊ သော။ ပါဒေ၊ ဌိ။ ဒွေ၊ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဂေါပကဋ္ဌိနိ၊ ဖမျက်ရိုးတို့၎င်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဇဗ္ဗဋ္ဌိနိ၊ မြင်းခေါင်းရိုးတို့၎င်း။ ဧကံ၊ သော။ ဇဏ္ဍကဋ္ဌိ၊ ပုဆစ်ရိုး၎င်း။ ဧကံ၊ သော။ ဥရုဋ္ဌိ၊ ပေါင်ရိုး၎င်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ကဋ္ဌိအဋ္ဌိနိ၊ ခါးရိုး တို့၎င်း။ အဋ္ဌာရဿ၊ ကုန်သော။ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကဋ္ဌိနိ၊ ကျောက်ဆူးရိုးတို့၎င်း။ စတုဝိသတိ၊ ကုန်သော။ ပါသုကဋ္ဌိနိ၊ နံရိုးတို့၎င်း။ စုဒ္ဒသ၊ ကုန်သော။ [၂၄၆] ဥရဋ္ဌိနိ၊ ရင်ရိုးတို့၎င်း။ ဧကံ၊ သော။ ဟဒယဋ္ဌိ၊ နှလုံးရိုး၎င်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အက္ခကဋ္ဌိနိ၊ ညှပ်ရိုးတို့၎င်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ကောဠ- ဋ္ဌိနိ၊ လက်ပြင်ရိုးတို့၎င်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဗာဟဋ္ဌိနိ၊ လက်ရိုးရိုးတို့၎င်း။ ဒွေ၊ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂဗာဟဋ္ဌိနိ၊ လက်ဖျံရိုးတို့၎င်း။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဂီဝဋ္ဌိနိ၊ လည်ရိုးတို့၎င်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဟနုကဋ္ဌိနိ၊ မေးရိုးတို့၎င်း။ ဧကံ၊ သော။ နာသိကဋ္ဌိ၊ နှာခေါင်းရိုး၎င်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အက္ခဋ္ဌိနိ၊ မျက်ကွင်းရိုးတို့၎င်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ကဏ္ဍဋ္ဌိနိ၊ နားရိုးတို့၎င်း။ ဧကံ၊ သော။ နလာဋ္ဌိ၊ နဖူးရိုး၎င်း။ ဧကံ၊ သော။ မုဒ္ဒဋ္ဌိ၊ ဦးခေါင်းရိုး၎င်း။

၁-ကြောမ ၆၀-ကိုသာလျှင် သရုပ်အားဖြင့် ပြ၏။ ကြောငယ် သာမညသာ ပြ၏။ လူကြီးလို့ ကောင်း ကြောမ ကိုးရာ၊ ကြောသေး နှစ်ထောင် ဟု ဆိုကုန်၏။ ဘုမ္မိသင်္ဂဟ၌ကား နဝနဝတိ- နှာရူသတာနိ-အကြော ၉၉၀၀-ဟု လာ၏။ စကြဝတေး၊ ဘုရားတို့အား အကြော ၇၀၀၀-ပြည့် သည်ဟု သတ်ဟောဝါအဋ္ဌကထာ ၄၁-၌ လာ၏။ ဤကား ပြည်ဆရာတော်၏ အမှာ ပေတည်း။ သို့သော် ထိုဒီ ၉-၂-၄၁-၌ ပြသောအကြောများမှာ ရသဟစု၏ခေါ်သော အကြော များသာ ဖြစ်သည်။ ထိုမှတစ်ပါး အရိုးအသားတို့ကို ဖွဲ့တယ်သော နှာရူခေါ်သောအကြော၊ သွေးတို့၏သွားလာရာ ခေနိ ခေါ်သော အကြောတို့လည်း ရှိရာသောဝလာကြောင့် လို့ အကြော ၇၀၀၀-မပြင်လည်း ရှိနိုင်တော့၏။ ထိုအကြောတို့ကို ကျယ်ပြန့်စွာ မှတ်လို့လျှင် ဝလာကျပ်မှာ ကြည့်ပါ။ (ဆုလံ သော)

နဝ၊ ကုန်သော။ သီသကပါလဋ္ဌိနိ၊ ဦးခေါင်းခုံရိုးတို့၎င်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။
 တိမတ္တာနိ အဋ္ဌိသတာနိ၊ သုံးရာအတိုင်းအရှည်ရှိသော အရိုးတို့သည်။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗာနိပိ၊ ကုန်သော။ တာနိ၊ ထိုအရိုးတို့သည်။
 ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သေတာနိ၊ ကုန်၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ နာနာ-
 သဏ္ဌာနာနိ၊ အထူးထူးသော သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။

ဟိ- ဝိတ္တာရေမိ၊ အံ။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးရာသော အရိုးတို့တွင်။ အဂ္ဂ-
 ပါဒဂုံလိအဋ္ဌိနိ၊ ခြေချောင်းဆစ်ဖျားရိုးတို့သည်။ ကတကဗီဇသဏ္ဌာနာနိ၊
 ခပေါင်းစေ့သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ တဒနန္တရာနိ၊ ထိုအရိုးတို့၏ အခြားမဲ့ ဖြစ်
 ကုန်သော။ မဇ္ဈပဗ္ဗဋ္ဌိနိ၊ အလယ်ဆစ်ရိုးတို့သည်။ ပနသဋ္ဌိသဏ္ဌာနာနိ၊
 ပိန္နစေ့သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ မူလပဗ္ဗဋ္ဌိနိ၊ အရင်းဆစ်ရိုးတို့သည်။ ပဏဝသဏ္ဌာ-
 နာနိ၊ ထက်စည်သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ ပိဋ္ဌိပါဒဋ္ဌိနိ၊ ခြေဖမိုးရိုးတို့သည်။
 ကောဋ္ဌိတကန္ဓလကဏ္ဍရရာသိသဏ္ဌာနာနိ၊ ထုဖွပ်အပ်သော၊ ဝါ၊ အပိုင်း
 အပိုင်းဖြတ်အပ်သော ဗြူဒိုင်းခတ္တာပင်၏ အကြောစုသဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။
 ပဏှိကဋ္ဌိ၊ ဖဏှောင့်ရိုးသည်။ ကေဋ္ဌိတလဖလဗီဇသဏ္ဌာနံ၊ တစေ့သာ
 ရှိသော ထန်းသီးစေ့သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဂေါပ္ပကဋ္ဌိနိ၊ ဖမ္ပက်ရိုးတို့သည်။ ဗဒ္ဓ-
 ကိဋ္ဌာဂေါဋ္ဌကသဏ္ဌာနာနိ၊ ချည်ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်၍ အချင်းချင်းစပ်၍
 ကစားသော ဂုဋ္ဌီလုံးသဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ ဇဿိဋ္ဌိနိ၊ မြင်းခေါင်းရိုးတို့၏။
 ဂေါပ္ပကဋ္ဌိသု၊ ဖမ္ပက်ရိုးတို့၌။ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာအရပ်သည်။ အပနိတ-
 တစသိန္နိကဋ္ဌိရသဏ္ဌာနံ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော အခွံရှိသော သင်ပေါင်းညောင်

၁-တိဏိ အဋ္ဌိသတာနိ-ဆိုကပြီးတန်ပါလျက် ဧဝံ မတ္တ-သဒ္ဓါခွက်သဖြင့် ဘယ်အနက်
 ဝိသေသကို ပြုခြင်း ကျေးဇူးရှိသနည်းကြောင့် ဧဝံ မတ္တာနိတိ ဧဝံ မတ္တသဒ္ဓေဟိ အာနိသ-
 ဒဋ္ဌိအာဒိနိ ဣခ အဝုတ္တာနိပိ ဒဿေတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဤသို့ပြသဖြင့် ဘယ်ကိစ္စပြီးသနည်း
 ကြောင့် ဟနည်း၊ ဧဝံ မတ္တသဒ္ဓါတို့ဖြင့် မဆိုသည်ကို မညွှန်းလိုက်လျှင် အခြား ဆန့်ကျင်
 စရာ ရှိသေးသလော၊ မရှိကလည်း မပြကောင်းတန်ပြီကြောင့် ဧဝံ ကတာ အတိရေက-
 တိသတအဋ္ဌိကသမုဿယန္တိ ဣဒဉ္စ ဝစနံ သမတ္ထိတံ ဟောတိ-တက်ပြန်သည်။ ဤဋီကာ။
 မူလဋီကာကြီး၌ကား ဧဝံမတ္တာနိတိ ဧဝံမတ္တသဒ္ဓေဟိ ဂေါပ္ပကဋ္ဌိအာဒိနိ အဝုတ္တာနိပိ
 ဒဿေတိ-ဆိုသည်။ (ပြည်)

၂-ဘလိလုံးလည်းဆို၏။ ကျင်ပုလည်းဟု ခုံညင်းလည်းဟူ၏။ ကိဋ္ဌာဂေါဋ္ဌကနိ
 သုတ္တေန ဗဒ္ဓိတာ အညမညံ ဃဇ္ဇေတာ ကိဋ္ဌနဂေါဋ္ဌကနိ။ ဋီကာ။ ။ဖွဲ့အပ်သော ကျင်
 နှစ်လုံး၏ သဏ္ဌာန်ရှိ၏ဟု သတိပဋ္ဌာန်နိဿယကျမ်းဆို၏။ (ပြည်)

သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ခုဒ္ဒကဇာတ်၌ကံ၊ ငယ်သော မြင်းခေါင်းရိုးသည်။ ဓနုက-
ဒဏ္ဍသဏ္ဌာန်၊ သူငယ်တို့ကစားသော လေးဒူးသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ “လေးပျဉ်း
သဏ္ဌာန်ရှိ၏လည်းဟူ”။ မဟန္တံ၊ သော။ (ဇာတ်၌ကံ၊ သည်။) မိလာတ-
သပ္ပပိဋ္ဌသဏ္ဌာန်၊ ညှိုးကြွသော မြွေ၏ကျောက်သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ဇဏ္ဍကဋ္ဌိ၊
ပုဆစ်ရိုးသည်။ ကေတောပရိက္ခိဏဇေဏကသဏ္ဌာန်၊ တဖက်ပဲ့သော
ရေမြှုပ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ တတ္ထ-ဇဏ္ဍကဋ္ဌိမ္ပိ၊ ဋ္ဌိ။ (ပဝိသိတော၊ ချုံ။) ဇာတ်၌-
ကဿ၊ မြင်းခေါင်းရိုး၏။ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာန်၊ တည်ရာအရပ်သည်။ အတိခိဏဂ္ဂ-
ဂေါသိဂ်သဏ္ဌာန်၊ မထက်သောအဖျားရှိသော နွားချိုသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဥရုဋ္ဌိ၊
သည်။ ဒုတ္တစ္ဆိတဝါသိဖရသုဒဏ္ဍသဏ္ဌာန်၊ မကောင်းသဖြင့် ရွှေအပ်သော
ပဲခွပ်ပုဆိန်ရိုးသဏ္ဌာန် ရှိ၏။ တဿ၊ ထိုပေါင်ရိုး၏။ ကဋ္ဌိဋ္ဌိမ္ပိ၊ ခါးရိုးဋ္ဌိ။
ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာန်၊ သည်။ ကိဋ္ဌာဂေါဋ္ဌတသဏ္ဌာန်၊ ကလူစဖွယ် ကျင်ငယ်
သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ (ခုံညင်းတည်း) တေန-ဥရုဋ္ဌိနာ၊ သည်။ (ပတိဋ္ဌိတ-တွင်
စပ်) ကဋ္ဌိဋ္ဌိနော၊ ၏။ (ဌာနံ-၌ အပေါင်းတစိတ်စပ်) ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာန်၊
တည်ရာအရပ်အစိတ်သည်။ (တနည်း) တေန၊ သည်။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်ရာ
ဖြစ်သော။ (နိဂ္ဂဟိတ်အကျေကြံ) ကဋ္ဌိဋ္ဌိနော၊ ၏။ ယံ ဌာနံ၊ သည်။
အတ္ထိ၊ ၏။ တံ ဌာနံ၊ သည်။ အဂ္ဂစ္ဆိန္ဒမဟာပုန္နာဂဖလသဏ္ဌာန်၊ အဖျား၌
ဖြတ်အပ်သော ပုန်းညက်သီးကြီးသဏ္ဌာန် ရှိ၏။

ဒေဝိ၊ နှစ်ဖက်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကဋ္ဌိဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ ကောဗဒ္ဓါနိ၊
တစပ်တည်းတည်ကုန်လတ်သော်။ ကုမ္ဘကာရိကဥဒ္ဓနသဏ္ဌာနာနိ၊ အိုးထိန်း
တို့သည် ပြုအပ်သောခုံလောက်နှင့်တူကုန်၏။ ပါဠိယေက္ကံ၊ အသီးတည်ကုန်
လတ်သော်။ ကမ္မာရကုဋ္ဌယောတ္တသဏ္ဌာနာနိ၊ ပန်းပဲတို့၏ တူရိုးသဏ္ဌာန်
ရှိကုန်၏။ “ပန်းပဲတို့၏တူရိုးကိုချည်သော လွန်ကြီးသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏
လည်းဟူ” ၂။ ကောဋ္ဌိယံ၊ အဖျား၌။ ဌိတံ၊ တည်သော။ အာနိသဒဋ္ဌိ၊

၁-အနုပနိတတစသိန္ဒိကဋ္ဌိရသဏ္ဌာန်၊ မပယ်အပ်သော အခွံရှိသော သင်ပေါင်းညောက်
သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ပယ်အပ်သော အခွံရှိသော သင်းခွေညောက် သဏ္ဌာန်ရှိ၏လည်းဟူ။ ဤ
အနက်ကား သမ္ပေဒနိယရသီး။ (ပြည်)

၂-နောက်မျက်နှာ၌ ဟနုကဋ္ဌိကို ပြရာတွင် အယောကုဋ္ဌယောတ္တကသဏ္ဌာနာ၊ သံကိုက်
သဏ္ဌာန်ရှိ၏ဟု ပြန်ဆိုထားသောကြောင့် ဤအရာ၌လည်း ကမ္မာရကုဋ္ဌယောတ္တသဏ္ဌာနာနိ၊
ပန်းပဲတို့၏ သံကိုက်သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏ ဟူ၍သာ ပြန်သင့်သည်။ ယောကျ်ား၌မူ ဤနှစ်ဌာန
လုံးတွင် ကုဋ္ဌယောတ္တကို သံကိုက်ဟူ၍ချည်း ပြန်ဆိုထားသည်။ သို့သော် ကုဋ္ဌယောတ္တသဋ္ဌိ၊
သံကိုက်ဟောကြောင်းကိုမူ အခြေအမြစ် ရှာသင့်သေး၏။ (ဆ-သ-သော)

တင်ရိုးသည်။ အစောမုခံ၊ အောက်သို့ရှေးရှု။ ကဘွာ၊ ဤ။ ဂဟိတသပ္ပဇာတိ-
သဏ္ဌာနံ၊ ကိုင်အပ်သောမြွေပါးပျဉ်းသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ သတ္တဋ္ဌဋ္ဌာနေသု၊ ခုနစ်ခု
ရှစ်ခုသောအရပ်တို့၌။ ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓံ၊ အပေါက်အပေါက်ရှိ၏။ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကဋ္ဌိနိ၊
ကျောက်ဆူးရိုးတို့သည်။ အဗ္ဘန္တရတော၊ အတွင်းမှ။ ဥပရူပရိဌပိတသိသ-
ပဉ္စဝေဌကသဏ္ဌာနာနိ၊ အဆင့်ဆင့်ရစ်ပတ်ခွေလိပ်၍ ထားအပ်သော သလွဲ
ပြားသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဗာဟိရတော၊ အပင်အားဖြင့်။ ဝဇ္ဇနာဝဋ္ဌိသဏ္ဌာ-
နာနိ၊ ဝင်သီတံ၌ထိုးသီ၍ထားအပ်သော ဝင်သီချည်တို့၏ အသွယ်အစဉ်
သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ တေသံ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကနံ၊ တို့၏။ အန္တရန္တရာ၊ ၌။
ကကစဒန္တသဒိသ၊ လူသွားနှင့်တူကုန်သော။ ဒေ တယော၊ နှစ်ခုသုံးခု
ကုန်သော။ ကဏ္ဍက၊ ဆူးနှင့်တူသော အရိုးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
စတုဝိသတိယ၊ သော။ ပါသုကဋ္ဌသု၊ နံရိုးတို့တွင်။ အပရိပုဏ္ဏာနိ၊ မပြည့်စုံ
သော နံရိုးတို့သည်။ အပရိပုဏ္ဏအသိသဏ္ဌာနာနိ၊ အနှောင့်အသွားမပြည့်စုံ
သော သန်လျက်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ပရိပုဏ္ဏာနိ၊ တို့သည်။ ပရိပုဏ္ဏအသိ-
သဏ္ဌာနာနိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံသောနံရိုးတို့သည်လည်း။ သြဒါ-
တကုက္ကုဋ္ဌဿ၊ ကြက်ဖြူ၏။ ပသာရိတပက္ခသဏ္ဌာနာနိ၊ ဖြန့်အပ်သော
အတောင်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ စုဒ္ဓသ၊ ကုန်သော။ ဥရဋ္ဌိနိ၊ ရင်ရိုးတို့သည်။
ဇိဏ္ဏသန္ဓမာနိကပဉ္စရသဏ္ဌာနာနိ၊ ဆွေးမြည့်သော သံလျင်းချိုင့်သဏ္ဌာန်

၁-ဝင်သီတံ-ဟူသည် ဝင်ရိုး၊ ဝင်သီ-ဟူသည် ချည်ဝင်မှတ်။
ယေန သတ္တံ ကန္တန္တိ၊ တသ္မိံ တက္ကမိ ဝိဇ္ဇိတော ဌပိတဂေါဠကော ဝဇ္ဇနာ နာမ၊
ဝဇ္ဇနာနံ အာဝဋ္ဌိ ဝဇ္ဇနာဝဋ္ဌိ-ဋီကာ။ ဤကား ပြည်ဆရာတော်၏ ပြဆိုချက်ပေတည်း။
ယောကျာ်း၌မူ ဤဝဇ္ဇနာဝဋ္ဌိပုဒ်ကို “ချည်မရှိသော ဗိန်းလုံးအဆင့်ဆင့်”ဟု ပြန်ဆို
ပြီးလျှင် “ဝင်သီချည် ဝင်သောသူတို့သည် သီ၍ ထားအပ်သော ချည်တို့၏ အစဉ်သဏ္ဌာန်
ရှိကုန်၏”ဟု အနက်ပြန်ခြင်းကား ယေန သတ္တံ ကန္တန္တိ၊ တသ္မိံ တက္ကမိ ဝိဇ္ဇိတော ဌပိတဂေါ-
ဠကော ဝဇ္ဇနာ နာမ၊ ဝဇ္ဇနာနံ အာဝဋ္ဌိ ဝဇ္ဇနာဝဋ္ဌိ ဟူသော မဟာဋီကာနှင့် မညီ၊ ချည်ဝင်
အဆင့်ဆင့်သဏ္ဌာန်ဟု အနက်ပေးခြင်းသည်လည်း ဤဋီကာနှင့်၎င်း အရိုးပုံနှင့်၎င်း မကိုက် ဟု
ဝေဖန်ပြောဆိုသွားလေ၏။ ထိုဆရာ၏ အလိုမှာ တက္က-အရ ဗိန်းလုံး၌ ထိုးလျှိုသော ဝင်ရိုး
ကို ယူ၍ ထိုးလျှိုစွပ်တပ်ထားသော ဂေါဠက-အရ ဗိန်းလုံးကို ယူသည်။ ထိုယူဆချက်
သင့်ရာ၏။ သုတ္တကန္တနသလကောဝိဒါ ဂေါဠကော ဝဇ္ဇနာ နာမ၊ ဝဇ္ဇနာနံ အာဝဋ္ဌိ ဝဇ္ဇနာဝဋ္ဌိ
ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာ (၁၅၃)နှင့်လည်း ညီပေ၏။ တက္က-ပုဒ် ဝင်ရိုးတံ ဟောကြောင်း
ကိုကား တက္ကဂတန္တိ သုတ္တကန္တနကတက္ကမိ သုတ္တဝတ္တနကတက္ကမိ ဝါ ဝေဌနဝသေန ဌိတံ-
ဟူသော မ ၉၂၂၆၄ ဖြင့် သိအပ်၏။ (ဆ-သံ-သော)

နိဒ္ဒေသ] . . . ကောဠာသဝဂ္ဂတ္ထာပနကထာ . (၂၄၇၅)

၁၇၅

ရှိကုန်၏။ “ဆေးမြည်သော လှည်းပေါင်းအသွင်သဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏လည်းဟူ”။ ဟဒယဌိ၊ ရင်ဝရိုးသည်။ ဒဗ္ဗိမဏသဏ္ဌာန်၊ ယောက်မရွက်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။

အက္ခကဋ္ဌိနိ၊ ညှပ်ရိုးနှစ်ဖက်တို့သည်။ ခုဒ္ဒကလောဟဝါသိဒဏ္ဍသဏ္ဌာနာနိ၊ ငယ်သောသံဖြင့်ပြုအပ်သော ပဲခွပ်ရိုးသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ကောဋ္ဌဋ္ဌိနိ၊ ပခုံးစွန်းနှစ်ဖက်ရိုးတို့သည်။ ဝါ၊ လက်ပြင်ရိုးတို့သည်လည်းဟူ။ ကေတော၊ မှ။ ပရိက္ခိဏသီဟဋ္ဌကုဒ္ဓါလသဏ္ဌာနာနိ၊ ကုန်ပြီးသော သီဟိုဠ်ပေါက်တူးသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဗာဟဋ္ဌိနိ၊ မောင်းရိုးနှစ်ဖက်တို့သည်။ အာဒါသဒဏ္ဍကသဏ္ဌာနာနိ၊ ကြေးမုံရိုးသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ အဂ္ဂဗာဟဋ္ဌိနိ၊ လက်ဖျံရိုးနှစ်ဖက်တို့သည်။ ယမကတာလကန္ဓသဏ္ဌာနာနိ၊ အစုံတုံစုအပ်သော ထန်းဖုသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ မဏိဗန္ဓဋ္ဌိနိ၊ လက်ကောက်ဝတ်ရိုးတို့သည်။ ကေတော၊ တကွနက်။ အလ္လိယာပေတွာ၊ ကပ်ငြိစေ၍။ ဌပိတသီသကပဉ္စဝေဠကသဏ္ဌာနာနိ၊ ထားအပ်သောသလွဲပြား အရစ်အခွေသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ပိဋ္ဌိဟတ္ထဋ္ဌိနိ၊ လက်ဖမိုးရိုးတို့သည်။ ကောဋ္ဌိတကန္ဓလကဏ္ဍရရာသီသဏ္ဌာနာနိ၊ ထုဖွပ်အပ်သော ပြုဒိုင်းရွက် အကြောစုသဏ္ဌာန် ရှိကုန်၏။ [၂၄၇] ဟတ္ထဂုံလီသု၊ လက်ချောင်းတို့တွင်။ မူလပဗ္ဗဋ္ဌိနိ၊ အရင်းဆစ်ရိုးတို့သည်။ ပဏဝသဏ္ဌာနာနိ၊ ထက်စည်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ မဇ္ဈပဗ္ဗဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ အပရိပုဏ္ဏပနသဋ္ဌိသဏ္ဌာနာနိ၊ မပြည့်စုံသောပိန္နစေ့သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ အဂ္ဂပဗ္ဗဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ ကတကဗိဇသဏ္ဌာနာနိ၊ ခပေါင်းစေ့သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။

သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဂီဝဋ္ဌိနိ၊ လည်ရိုးတို့သည်။ ဒဏ္ဍေန၊ လှံကန်ဖြင့်။ ဝိဇ္ဈိတွာ၊ ထိုး၍။ ပဋ္ဌိပါဋိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဌပိတဝံသကဋ္ဌိရစက္ကလသဏ္ဌာနာနိ၊ အကွင်းအကွင်းလှီးဖြတ်၍ ထားအပ်သော ခုနစ်ချပ်သော ဝါးမျှစ်ပိုင်းသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ ဟေဋ္ဌိမဟနုကဋ္ဌိ၊ အောက်မေးရိုးသည်။ ကမ္မာရာနိ၊ ပန်းပဲတို့၏။ အယောကုဋ္ဌယောတ္တကသဏ္ဌာနိ၊ သံကိုက်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဥပရိမံ၊ အထက်မေးရိုးသည်။ အဝလေခနသတ္တကသဏ္ဌာနိ၊

၁-ထန်းဖု ဟူသည့် စားရသည့် ထန်းညောက်ကိုယူ။ (ပြည်)

၂-တဖက်စွန်းကိုင်၍ ဇားအစရှိသည်ကို ခြစ်တိုက်သော ပန်းပဲတို့၏ ကိုက်နှင်တုတ် ဟူလို။ (ပြည်)

ကြံခံလှာသော ဓားငယ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ အကွိကုပနာသကုပဋိနိ၊ မျက်တုင်းရိုး နှာတုင်းရိုးတို့သည်။ အပနိတမိဉ္စ တရုဏတာလဋ္ဌိသဏ္ဌာနာနိ၊ ထုတ်အပ် ပြီးသော အဆံအနှစ်ရှိသောနုသော ထန်းစေ့သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ နလာဋ္ဌဋ္ဌိ၊ နဖူးရိုးသည်။ အဓောမုခဌပိတသင်္ခထာလကကပါလသဏ္ဌာနံ၊ မောက်၍ ထားအပ်သော ခရုသင်းခွက်ကဲ့ အခြမ်းသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ကဏ္ဍစဋ္ဌိကဋ္ဌိနိ၊ နားခွက်ရိုးတို့သည်။ နှာပိတခုရကောသသဏ္ဌာနာနိ၊ ဆေတ္တာသည်တို့၏ သင်ဓုန်းအိမ် သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။ နလာဋ္ဌကဏ္ဍစဋ္ဌိကာနံ၊ နဖူးနားရွက်တို့၏။ ဥပရိ၊ ချွဲ။ ပဇ္ဇဗန္ဓနောကာသေ၊ သင်းကျစ်ဖွဲ့ရာအရပ်၌။ အဋ္ဌိ၊ သည်။ သင်္ကဋ္ဌိတဃတပုဏ္ဏပဋ္ဌလခဏ္ဍသဏ္ဌာနံ၊ အတုန့်တုန့်ရှိ၍ ထောပတ်ဖြင့် ပြည့်သောအိုးမှ လျှံစီးလျက် ထက်ဝန်းကျင်တို့ရရှိ တည်သော ထောပတ် လွှာအပိုင်းသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ မုဒ္ဓဋ္ဌိ၊ ဦးထိပ်ရိုးသည်။ မုခန္ဓိန္ဒဝက်နာဋ္ဌိကေရ သဏ္ဌာနံ၊ မျက်နှာဝကို ဖြတ်ထားသော ကောက်သော အုန်းသီးမှုတ် သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ သီသဋ္ဌိနိ၊ ဦးခေါင်းရိုးတို့သည်။ သိဗေတော၊ ချုပ်စပ်၍။ ဌပိတဇေရာလာဗုကဋ္ဌာဟသဏ္ဌာနာနိ၊ ထားအပ်သော ဖြဖြယ်သော ဗူးတောင်းခွက်သဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏။

ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဒီသု၊ ကုန်သော။ ဒိသာသု၊ တို့၌။ ဇာတာနိ၊ ကုန်၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ အဝိသေသေန၊ သာမညအားဖြင့်။ သကလသရီရေ၊ ချွဲ။ ဌိတာနိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရိုးတို့တွင်။ သီသဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ ဂီဝဋ္ဌိသု၊ တို့၌။ ပတိ-ဌိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဂီဝဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကဋ္ဌိသု၊ ကျောက်ဆူးရိုး တို့၌။ ပတိဌိတာနိ၊ ကုန်၏။ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ ကဋ္ဌိဋ္ဌိသု၊ ခါးရိုး တို့၌။ ပတိဌိတာနိ၊ ကုန်၏။ ကဋ္ဌိဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ ဥရုဋ္ဌိသု၊ ပေါင်ရိုးတို့၌။ ပတိဌိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဥရုဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ ဇဏ္ဍကဋ္ဌိသု၊ ပုဆစ်ရိုးတို့၌။ ပတိဌိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဇဏ္ဍကဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ ဇဗ်ဋ္ဌိသု၊ မြင်းခေါင်းရိုး တို့၌။ ပတိဌိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဇဗ်ဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ ဂေါပကဋ္ဌိသု၊ ဖမျက်ရိုး

၁-ခြေကဲ့သော ဗူးအုံသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏လည်းဟူ။ ခြေဟူသည် ပေါရာဏကထာတည်း။ ခြေ ဝုစ္ဆိတိ ဘေဒနံ၊ အက်ကဲ့သည်တိ အဓိပ္ပါယ်။ တေန ဝုတ္တံ ပါရမီယံ၊ နတ်စက် ပစ်ချ၊ မြင်းမိုရ်ခြေသို့တိ-ဟု စပ်ကြသတည်း။ (ပြည်)
ကဲ့အက်သော ဗူးအုံသဏ္ဌာန်ရှိကုန်၏-ဟူ၍လည်း ယခုခေတ် သုံးအတိုင်း ပြန်ရာ၏။
(ဆ-သံ-သော)

နိဒ္ဒေသ] ကောဠာသဝေတ္ထာပနကထာ (၂၄၇-၂၆)

၁၇၇

တို့၌။ ပတိဋ္ဌိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဂေါပကဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ ပိဋ္ဌိပါဒဋ္ဌိသု၊ ဖမိုး
ရိုးတို့၌။ ပတိဋ္ဌိတာနိ၊ ကုန်၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ အန္တော၊ ၌။
အဋ္ဌိမိဉ္ဇေန၊ ရိုးတိုင်းခြင်ဆီဖြင့်။ ဥပရိတော၊ မှ၊ ဝါ၊ ၌။ မံသေန၊ ဖြင့်။
အဂ္ဂေ စ၊ ၌၎င်း။ မူလေ စ၊ ၌၎င်း။ အညမညေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္ဒာနိ၊
ကုန်၏။ အယံ၊ ကား။ နေသံ-အဋ္ဌိနံ၊ တို့၏။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊
တည်း။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကောသသဒိသောယေဝ၊
တည်း။

၁၉၁။ အဋ္ဌိမိဉ္ဇန္တိ၊ ကား။ တေသံ တေသံ အဋ္ဌိနံ၊ တို့၏။ အဗ္ဘန္တရ-
ဂတံ၊ အတွင်း၌တည်သော။ မိဉ္ဇံ၊ အနှစ် (ခြင်ဆီ)တည်း။ တံ-အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ၊
ထိုခြင်ဆီသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သေတံ၊ ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။
မဟန္တမဟန္တာနံ၊ ကြီးကုန် ကြီးကုန်သော။ အဋ္ဌိနံ၊ တို့၏။ အဗ္ဘန္တရဂတံ၊
အတွင်း၌တည်သော ခြင်ဆီသည်။ ဝေဠုနာဠိယံ၊ ဝါးကျည်၌။ ပက္ခိတ္တ-
သေဒိတမဟာဝေတ္ထဂ္ဂသဏ္ဌာနံ၊ ထည့်၍ပြုတ်ဖြောအပ်သော ကြိမ်ညွန့်ကြီး
သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနံ၊ ငယ်ကုန် အလွန်ငယ်ကုန်သော အရိုးတို့၏။
အဗ္ဘန္တရဂတံ၊ သည်။ ဝေဠုယဋ္ဌိပဗ္ဗေသု၊ ဝါးဆစ်တို့၌။ ပက္ခိတ္တသေဒိတ-
တနုဝေတ္ထဂ္ဂသဏ္ဌာနံ၊ ထည့်၍ပြုတ်ဖြောအပ်သော ငယ်သောကြိမ်ညွန့်ဖျား
သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဒိသု၊ ကုန်သော။ ဒိသာသု၊ တို့၌။
ဇာတံ၊ ၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌိနံ၊ တို့၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊ ၌။
ပတိဋ္ဌိတံ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌိနံ၊ တို့၏။ အဗ္ဘန္တရတလေဟိ၊
အတွင်းမျက်နှာပြင်တို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္ဒံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုခြင်ဆီ
၏။ သဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဝပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။
ကောသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၁၉၂။ ဝဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ ဧကဗန္ဓနာ၊ တခုသော အဖွဲ့ရှိကုန်သော။
ဒေ မံသပိဏ္ဍိကာ၊ နှစ်ခုသော အသားစိုင်တို့တည်း။ တံ၊ ထိုအညို့သည်။
ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ မန္တရတ္တံ၊ စဉ်းငယ်နီသော။ ပါဠိဘဒ္ဒကဋ္ဌိဝဏ္ဏံ၊ ပင်လယ်
ကသစ်စေ့အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဒါရကာ-
နံ၊ တို့၏။ ယမကကိဋ္ဌာဂေါဠကသဏ္ဌာနံ၊ အစုံဖွဲ့အပ်သော ကလူစဖွယ်
ကျင်ငယ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ “ဗလီလုံးသဏ္ဌာန်ရှိ၏လည်းဟူ”။ ဝါ၊ ကား။ ဧက-

ဝဏ္ဏပဋိဗဒ္ဓအဗ္ဗလဒ္ဓယသဏ္ဌာနံ၊ တခုသော အညာဉ္စ ဖွဲ့အပ်သော
သရက်သီးနှလုံးပြွတ် သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊
ဖြစ်သော။ ဒိသာယ၊ ဉ္စ။ ဇာတံ၊ ၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ ဂလဝါ-
ဋ္ဌကာ၊ လည်ချောင်းမှ။ နိက္ခန္ဓေန၊ ထွက်သော။ ဧကမူလေန၊ တခုသော
အညာရင်းဖြင့်။ ထောက်၊ အတန်ငယ်။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ [၂၄၈] ဒို့ဓာ၊
နှစ်ဖြာ။ ဘိန္ဓေန၊ ကဲ့သော။ ထူလနာရုနာ၊ ထူသော အကြောဖြင့်။
ဝိနိဗဒ္ဓံ၊ ဖွဲ့အပ်သည်။ ဟုတု၊ ရှိ။ ဟဒယမံသံ၊ နှလုံးသားကို။ ပရိက္ခိ-
ပိတု၊ ရှိ။ ဌိတံ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ဝက္ကံ၊ ကို။ ဝက္ကဘာဂေန၊
အညို့၏ အဆုံးအဖို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုအညို့
၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။
ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၁၉၃။ ဟဒယန္တိ၊ ကား။ ဟဒယမံသံ၊ နှလုံးသားတည်း။ တံ၊ ထို
နှလုံးသားသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ရတ္တံ၊ နီ၏။ ပဒုမပတ္တပိဋိဝဏ္ဏံ၊ ပဒုမာ
ကြာပွင့်ချပ်၏ ကျောက်ကုန်းအဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဗာဟိရ-
ပတ္တာနိ၊ အပဖြစ်သော ပွင့်ချပ်တို့ကို။ အပနေတု၊ ပယ်၍။ အဓောမုခံ၊
ရှေးရှု။ ဌပိတံ၊ သော။ ပဒုမမကုဋ္ဌသဏ္ဌာနံ၊ ပဒုမာအင်္ဂုသဏ္ဌာန်ရှိ၏။
ဗဟိ၊ ဉ္စ။ မဋ္ဌံ၊ ပြေပြစ်၏။ အန္ဓော၊ ဉ္စ။ ကောသာတကီဖလဿ၊ သပွတ်
ခါးသီး၏။ အဗ္ဘန္တရသဒိသံ၊ အတွင်းသားနှင့်တူ၏။ ပညဝန္တာနံ၊ ပညာရှိ
သောသူတို့အား။ ထောက်၊ အတန်ငယ်။ ဝိကသိတံ၊ ပွင့်၏။ မန္တပညာနံ၊
နို့သောပညာရှိသော သူတို့အား။ မကုဋ္ဌိတမေဝ၊ အင်္ဂုသည်သာလျှင်။
ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုနှလုံးသား၏။ အန္ဓော၊ ဉ္စ။ ပုန္နာ-
ဂဋ္ဌိပတိဋ္ဌာနမတ္တော၊ ပုန်းညက်စေ့၏ တည်ရာမျှလောက်သော။ အာဝါ-
ဋ္ဌကော၊ တွင်းငယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်တွင်းငယ်၌။
အဒ္ဓပသတမတ္တံ၊ တလက်ဖက်ခွံမျှသော။ လောဟိတံ၊ သွေးသည်။
သဏ္ဌာတိ၊ တည်၏။ ယံ၊ အကြင်သွေးကို။ နိဿယ၊ ရှိ။ မနောဓာတု စ၊
မနောဓာတ်သည်၎င်း။ မနောဝိညာဏဓာတု စ၊ မနောဝိညာဏဓာတ်သည်

၁-ဝက္ကဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္နန္တိ ဝက္ကပရိယန္တေန ဘာဂေန ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ဣတော ပရေသုပိ
ဝေရူပေသု ဧသေဝ နယော။ ဋီကာ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ] ကောဠာသဝဝတ္ထာပနကထာ(၂၄၈-၁၉)

၁၇၉

၎င်း။ ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တံ-တေံ လောဟိတံ၊ သည်။ ရာဂစရိတဿ၊ ရာဂစရိုက်ပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ရတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒေါသစရိတဿ၊ အား။ ကာဠကံ၊ မည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မောဟစရိတဿ၊ အား။ မိသဇောဝနဥဒကသဒိသံ၊ အသားဆေးရည်နှင့် တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိတက္ကစရိတဿ၊ အား။ ကုလတ္တယူသဝဏ္ဏံ၊ ပဲပိစပ်ပြုတ်ရည်အဆင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒ္ဓါစရိတဿ၊ အား။ ကဏိကာရပုပ္ဖဝဏ္ဏံ၊ မဟာလှေကားပွင့်အဆင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပညာစရိတဿ၊ အား။ အစ္စံ၊ ကြည်သော။ ဝိပ္ပသန္တံ၊ အထူးသဖြင့် ကြည်သော။ အနာဝိလံ၊ နောက်ကျခြင်းကင်းသော။ ပဏ္ဍရံ၊ ဖြူစင်သော။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော။ နိဒ္ဒေါတဇာတိမဏိ ဝိယ၊ ကောင်းစွာသွေးအပ်ပြီးသော ပတ္တမြားဇာတ်ကဲ့သို့။ ဇုတိမန္တံ၊ အရောင်တောက်သည်ဖြစ်၍။ ခါယတိ၊ ထင်၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ဌံ။ ဇာတံ၊ ၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ သရီရဗ္ဗန္တရေ၊ ဌံ။ ဒိန္တံ၊ ကုန်သော။ ထနာနံ၊ သားမြတ်တို့၏။ မဇ္ဈေ၊ ဌံ။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ဟဒယံ၊ ကို။ ဟဒယတာဂေန၊ နှလုံးသား၏ အဆုံးအဖို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္တံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုနှလုံးသား၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၁၉၄။ ယကနန္တိ၊ ကား။ ယမကမိသပဋ္ဌလံ၊ အစုံသောအသားလွှာတည်း။ တံ၊ ထိုအသည်းသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ရတ္တံ၊ ၏။ ပဏ္ဍကဇာတုကံ-ပဏ္ဍကသဘာဝံ၊ ဖြော့တော့သော သဘောရှိ၏။ နာတိရတ္တံ၊ မရှိလှန်း။ ကုမုဒဿ၊ ကုမုဒ္ဒရာကြာ၏။ ပတ္တပိဋ္ဌိဝဏ္ဏံ၊ ပွင့်ချပ် ကျောက်

ဝ-ဟဒယဝတ္ထုကိုသာ မှီသည်မဟုတ်လော၊ ယံ နိဿာယ ဟူသင့်အံ့လောစုဒ်ကြောင့် နိဿယနိဿယောပိ နိဿယောတေဝ ဝုစ္စတိ၊ မိန့်။ ဤသို့ ဆိုရိုးလောကသုံး ထုံးရှိမှ သင့်မည်စောဒနာကြောင့် ဘဝတိ ဟိ ကာရုဏကာရဏေပိ ကာရုဏဂေါဟာရော-မိန့်။ ပုံစံ သက်သေပြပါဦးလော့ စုဒ်ကြောင့် ယလာ စောရေဟိ ဂါမော ဒဇောတိ-မိန့်။ အသဝါ၊ အကြင်ရုပ်ကလာပ်၌ ဟဒယဝတ္ထုရှိ၏။ ထိုဝတ္ထုဒဿကကလာပ်သည်လည်း လောဟိတဂတိကသာလျှင် ဖြစ်၍ တည်၏။ ထို့ကြောင့် အပေါင်းဖြစ်သော လောဟိတကိုလည်း နိဿယဟူ၍ အဝယဥပစာ အားဖြင့် ဆိုသင့်၏။ ဋီကာစကား။ (ပြည်)

၂-ခြင်းခြင်းနီသည်ကို စင်စေလို၍ ပဏ္ဍကဇာတုကံ-မိန့်။ ပဏ္ဍကဗ္ဗလာသည်လည်း ခြင်းခြင်းနီ ပြန်ခဲ့သောကြောင့် နာတိရတ္တံ-မိန့်။ (ပြည်)

ကုန်းအဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ မူလေ၊ အရင်း၌။ ဧကံ၊ တခု
 သော။ အဂ္ဂေ၊ အဖျား၌။ ယမကံ၊ အစုံဖြစ်သော။ ကောဝိဋ္ဌာရပတ္တ-
 သဏ္ဌာနံ၊ ပင်လယ်ကသစ်ရွက်သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ စ၊ ဆက်။ တံ၊ ထိုအသည်း
 သည်။ ဒန္တာနံ၊ ပညာနဲ့သောသူတို့အား။ ဧကမေဝ၊ သည်သာလျှင်။
 ဟုတော၊ ရှိ။ မဟန္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပညဝန္တာနံ၊ တို့အား။ ဒေ-
 ဝါ၊ နှစ်ခုတို့သည်၎င်း။ တိဏံ ဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ ဟုတော၊ ရှိ။ ခုဒ္ဒကနိ၊
 ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊ သော။
 ဒိသာယ၊ ၌။ ဇာတံ၊ ၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ ဒိန္တံ၊ ကုန်သော။
 ထနာနံ၊ တို့၏။ အပ္ပန္နဓရေ၊ ၌။ ဒက္ခိဏပဿံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ရှိ။ ဌိတံ၊
 ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ယကနံ၊ ကို။ ယကနဘာဂေန၊ အသည်း၏
 အဆုံးအဖို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္တံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုအသည်း၏။
 သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။
 ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၁၉၅။ ကိလောမကန္တိ၊ ကား။ ပဋိစ္ဆန္တာပဋိစ္ဆန္တဘေဒတော၊ ဖုံးလွှမ်း
 သောအမြှေး မဖုံးလွှမ်းသောအမြှေးတို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊ သော။
 ပရိယောနဟနမံသံ၊ မြှေးရှက်တတ်သော အသားလွှာတည်း။ ဝါ၊ လွှမ်း
 တတ်သော အသားလွှာတည်း။ ဒုဝိဓမ္မိ၊ သော။ တံ၊ ထိုအမြှေးသည်။
 ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သေတံ၊ ၏။ ဒုက္ကလပိလောတိကဝဏ္ဏံ၊ ဘွဲ့ဖြူပုဆိုးနှုန်းနှင့်
 တူသောအဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဩကာသ-
 သဏ္ဌာနံ၊ တည်တိုင်းသောသဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ပဋိစ္ဆန္တ-

၁-ယော ကာယာနုပဿနာကျမ်း၌ ဒုက္ကလပိလောတိကပုဒ်ကို ဗိဇ္ဇာလျော်ဖြင့် ယက်
 သော ပုဆိုးကြမ်း ဟု အနက်ပြန်ပြီးလျှင် အောက်ပါအတိုင်း ဝေဖန်သွား၏။

ဒုက္ကလပိလောတိကဝဏ္ဏံ ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်ကို ဘွဲ့ဖြူပုဆိုး အဆင်းဟု အနက်
 ပြန်ကြကုန်၏။ ဝိဓရအမတ်ကြီးကို သိကြားမင်း ပူဇော်ခဲ့သည့် အပေါ်ရုံအဝတ်ကိုလည်း
 ဘွဲ့ဖြူဟုပင် အနက်ပြန်ကြ၏။ အာဠဝကဘီလူး၏ အပေါ်ရုံအဝတ်ကိုလည်း ဘွဲ့ဖြူဟုပင်
 အနက်ပြန်ကြ၏။ ထိုဆရာတို့ ပြန်ကြသော ဘွဲ့ဖြူအဝတ်သည် မည်ကဲ့သို့ အဆင်းရှိသည်ဟု
 နောက်သားတို့မသိနိုင်၊ အချို့ကလည်း အဖြူဟူ၍ပင် ယူကြ၏။ သိကြားမင်း၏ အပေါ်ရုံ
 အဝတ်သည် မီးခိုးအဆင်း မိုးတိမ်အဆင်း ဟူ၍ ဝိဓရဇာတ်တွင် ဆိုသည်။ ဒုက္ကလ မူကား
 စိန်ချိန်သော ဗိဇ္ဇာစေ့ထွက်သည့် သစ်ပင်ငယ်က လျှော်ကို ယက်သည့် အဝတ်ဖြစ်သည်။
 ပိလောတိက-သဒ္ဒါလည်း ကြမ်းသောအဝတ်ကို ဟောသည်။ ထို့ကြောင့်တံငါသားမွေးရာ
 တွင် ဤဒုက္ကလမည်သော လျှော်ယက်ပုဆိုးကြမ်းနှင့် ခံသောကြောင့် ဒုက္ကလမည်ကြောင်း

ကိလောမကံ၊ ဖုံးလွမ်းတတ်သော အမြေးသည်။ ဥပရိမာယ၊ သော။
ဒိသာယ၊ ဌ။ ဇာတံ၊ ဧ။ ဣတရံ၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္နအမြေးသည်။ ဒီသု၊ ကုန်
သော။ ဒိသာသု၊ တို့ဌ။ ဇာတံ၊ ဧ။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ [၂၄၉]
ပဋိစ္ဆန္နကိလောမကံ၊ သည်။ ဟဒယဉ္စ၊ ကိုဌင်း။ ဝက္ကဉ္စ၊ ကိုဌင်း။ ပဋိစ္ဆာ-
ဒေတာ၊ ရှိ။ ဌိတံ၊ ဧ။ အပ္ပဋိစ္ဆန္နကိလောမကံ၊ သည်။ သကလသရီရေ၊
ဌ။ စမ္ပဿ၊ ဧ။ ဟေဋ္ဌတော၊ မှ။ မံသံ၊ ကို။ ပရိယောနန္ဒိတာ၊ ရှိ။
ဌိတံ၊ ဧ။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌ။ မံသေန၊ ဖြင့်။ ဥပရိ၊ ဌ။
စမ္ပေန၊ ဖြင့်။ တိရိယံ၊ ဌ။ ကိလောမကဘာဂေန၊ အမြေး၏အဆုံးအဖို့ဖြင့်။
ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ဧ။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုအမြေး၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊
တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊
တည်း။

၁၉၆။ ပိဟကန္တိ၊ ကား။ ဥဒရဇိဝှိမံသံ၊ ဝမ်းလျှာအသားတည်း။ ဝါ၊
လျှာသဏ္ဌာန်ရှိသော ဝမ်း၏အထက်စောင်၌ တည်သောအသားတည်း။ တံ၊
ထိုအဖျဉ်းသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ နိလံ၊ ဧ။ နိဂ္ဂုဏ္ဍိပုပ္ဖဝဏ္ဏံ၊ ကြောင်ပန်းပွင့်
အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ သတ္တဂုံလပ္ပမာဏံ၊ လက်ခုနစ်သစ်အတိုင်း
အရှည်ရှိ၏။ အဗန္ဓနံ၊ အဖွဲ့မရှိ။ ကာဠဝစ္ဆကဇိဝှိသဏ္ဌာနံ၊ မည်းနက်သော
နှားငယ်လျှာသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊
ဌ။ ဇာတံ၊ ဧ။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ ဟဒယဿ၊ ဧ။ ဝါမပဿေ၊
လက်ဝဲနံပါးဌ။ ဥဒရပဋ္ဌလဿ၊ အစာသစ်၏တည်ရာ အူမလွှာ၏။ မတ္တက-
ပဿံ၊ အထက်စောင်ကို။ နိဿာယ၊ ရှိ။ ဌိတံ၊ ဧ။ ယသ္မိံ၊ အကြင်အဖျဉ်း
သည်။ ပဟရဏပ္ပဟာရေန၊ လက်ခတ်မိသဖြင့်၊ ဝါ၊ ထိုးခတ်မိခြင်းဖြင့်။
ဗဟိ၊ ထိုမိမိတည်ရာမှပြင်သို့။ နိက္ခန္ဓေ၊ သော်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဇီဝိတက္ခ-
ယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ပိဟကဘာဂေန၊
အဖျဉ်း၏အဆုံးအဖို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ဧ။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုအဖျဉ်း၏။
သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။
ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

သုဏ္ဌာသာမဇာတ်၌ ဆိုသည်။ ခေါမ ဒုက္ခသသဒ္ဓါသို့သည် ဗိဇ္ဇာလျော်ဖြင့် ယက်သော
အဝတ်ကို ဟောသည်။ ဤဗိဇ္ဇာစေ့ကို မြန်မာတို့ ရှေးအခါက နှမ်းကြော်ဘု ခေါ်ကြသည်။
ဤကား ယောက်ျား၌ ဝေဖန်ချက်ပေတည်း။ (ဆ-သံ-သော)

၁၉၇။ ပပ္ဖါသန္တိ၊ ကား။ ဒုတ္တိံသမံသခဏ္ဍပုတေဒံ၊ သုံးဆဲ့နှစ်ပါး
 သော အသားပိုင်းအပြားရှိသော။ ပပ္ဖါသမံသံ၊ အဆုတ်မည်သောအသား
 တည်း။ ဝါ၊ တည်မြဲတိုင်းအရပ်၌လျှင်တွဲရရှိဆွဲလျက် အတန်ငယ်လုံးသော
 အသားတည်း။ (အတန်ငယ်ပြန်သော အသားလည်းဟူ) တံ၊ ထိုအ
 ဆုတ်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ရတ္တံ၊ နီ၏။ နာတိပက္ကဉဒုမ္မရဖလဝဏ္ဏံ၊
 မမည်လွန်းသော ရေသဖန်းသီးအဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။
 ဝိသမ္ဘိန္ဒုဗဟလပူဝခဏ္ဍသဏ္ဌာနံ၊ မညီမညွတ်ဖြစ်အပ်သော ထူသောမုံပိုင်း
 သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊ ကိုယ်တွင်း၌။ အသိတပီတာနံ၊ စားအပ်
 သောက်အပ်သော အာဟာရတို့၏။ အဘာဝေ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဥဂ္ဂတေန
 ကမ္မဇတေဇုသ္မာနာ၊ တက်သောကမ္မဇတေဇောအငွေ့သည်။ အဗ္ဘာဟ-
 တတ္တာ၊ နှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သံခါဒိတပလာလပိဏ္ဍမိဝ၊
 ညက်စွာဝါးပြီးသော ကောက်ရိုးထွေးကဲ့သို့။ နိရသံ၊ ကင်းသောအရသာ
 ရှိသည်။ နိရောဇံ-နိပ္ပတံ၊ အရောင်မရှိသည်။ ဝါ၊ နိရောဇံ-ဩဇာရဟိတံ၊
 ဩဇာမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊ သော။
 ဒိသာယ၊ ၌။ ဇာတံ၊ ၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ သရီရဗ္ဘန္တရေ၊ ၌။ ဒိန္နံ၊
 ကုန်သော။ ထနာနံ၊ တို့၏။ အန္တရေ၊ ၌။ ဟဒယဉ္စ၊ နှလုံးကို၎င်း။
 ယကနဉ္စ၊ အသည်းကို၎င်း။ ဥပရိ၊ ၌။ ဆာဒေတွာ၊ ရှိ။ ဩလမ္မန္တံ၊
 တွဲရရှိဆွဲလျက်။ ဌိတံ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ပပ္ဖါသဘာဂေန၊
 အဆုတ်၏ အဆုံးအဖို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုအဆုတ်
 ၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။
 ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၁၉၈။ အန္တန္တိ၊ ကား။ ပုရိသဿ၊ အား။ ဒုတ္တိံသဟတ္ထံ၊ သုံးဆဲ့
 နှစ်တောင်ရှိသော။ ဣတ္ထိယာ၊ အား။ အဋ္ဌဝိသတိဟတ္ထံ၊ နှစ်ဆဲ့ရှစ်တောင်
 ရှိသော။ ကေဝိသတိယာ၊ သော။ ဌာနေသု၊ အရပ်တို့၌။ ဩဘဂ္ဂါ၊
 အောက်သို့ခွေ၍တည်သော။ အန္တဝဋ္ဌိ၊ အူခွေတည်း။ တဒေတံ-တံ တေ
 အန္တဝဋ္ဌိ၊ သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သေတံ၊ ၏။ သက္ခရသုဓာဝဏ္ဏံ၊
 ကျောက်စရစ်ဖြင့်ပြုအပ်သော အင်္ဂတေအဆင်းရှိ၏။ (သေတသက္ခရသုဓာ-
 ဝဏ္ဏန္တိပိ ပါဌော၊ ဖြူသောကျောက်စရစ်အဆင်း အင်္ဂတေအဆင်းရှိ၏။ ပေး)
 သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ လောဟိတဒေါဏိယံ၊ နီသောဆိုးရည်ကျင်း၌။ ဝါ၊

နိဒ္ဒေသ]

ကောဠာသဝဝတ္ထာပနကထာ (၂၅၀-၈)

၁၈၃

သွေးပြည့်သောကျင်း၌။ အာဘုဇိတော၊ ခေ၍။ ဌပိတသိသစ္စိန္တသပ္ပသဏ္ဌာနံ၊
 ထားအပ်သော ဦးခေါင်းပြတ်သော မြွေသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။
 ဒီသု၊ ကုန်သော။ ဒိသာသု၊ တို့၌။ ဇာတံ၊ ၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။
 ဥပရိ၊ သော။ ဂလဝါဠကေ စ၊ ရေမျို၌၎င်း။ ဟေဌာ၊ သော။ ကရီသမဂ္ဂေ
 စ၊ ဝစ္စမဂ်၌၎င်း။ ဝိနိဗန္ဓတ္တာ၊ ထုတ်ချင်းလျှိုတစပ်တည်း စပ်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဂလဝါဠကကရီသမဂ္ဂပရိယန္တသရိရဗ္ဗန္တရေ၊ ရေမျိုအဝဝစ္စမဂ်
 အဆုံးရှိသော ကိုယ်အတွင်း၌။ ဌိတံ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ အန္တ-
 ဘာဂေန၊ အူ၏အဆုံးအဖို့ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊
 ထိုအူခွေ၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊
 သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

[၂၅၀] ၁၉၉။ အန္တဂုဏန္တိ၊ ကား။ အန္တဘောဂဌာနေသု၊ အူခွေ
 တည်ရာဌာနတို့၌။ ဗန္ဓနံ၊ ဖွဲ့တတ်သောအူသိမ်သည်။ အန္တဂုဏံ၊ အူဖွဲ့မည်၏။
 တံ၊ ထိုအူသိမ်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သေတံ၊ ၏။ ဒကသီတလိက-
 မူလကဝဏ္ဏံ၊ ကြာသိမ်မြစ်အဆင်းရှိ၏။ (ရေ၌နစ်သော မှော်မြစ်အဆင်း
 ရှိ၏လည်းဟူ) သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဒကသီတလိကမူလသဏ္ဌာနမေဝ၊
 ကြာသိမ်မြစ်သဏ္ဌာန်ရှိသည်သာတည်း။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဒီသု၊ ကုန်သော။
 ဒိသာသု၊ တို့၌။ ဇာတံ၊ ၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ ကုဒ္ဒါလဖရသုကမ္မာဒိနိ၊
 ပေါက်တူးတူးခြင်း၊ ပုဆိန်ပေါက်ခြင်း အမှုစသည်တို့ကို။ ကရောန္တာနံ၊ တို့၏။
 အန္တဘောဂေ၊ အူခွေတို့ကို။ အဂဠန္တေ၊ မလျောသည်တို့ကို။ (ကတော၊ ၍။)
 (ကေတော အာဗန္ဓိတော-၌စပ်) ယန္တာကဗျနကာလေ၊ ယန္တရားငင်သော
 ကာလ၌။ ယန္တသုတ္တကံ၊ ယန္တရားကြီးသည်။ ယန္တဖလကနိ၊ တို့ကို။
 အာဗန္ဓတိ ဣဝ၊ ဖွဲ့သကဲ့သို့။ ကေတော၊ တည်း။ အာဗန္ဓိတော၊ ၍။ ပါဒပုဉ္ဇန-
 ရဇ္ဇမဏ္ဍလကဿ၊ ခြေသုတ်ကြီးဝန်း၏။ အန္တရာ၊ ၌။ တံ၊ ထိုခြေသုတ်
 ကြီးဝန်းကို။ သိဗ္ဗိတော၊ ချုပ်စပ်၍။ ဌိတရဇ္ဇုကာ ဝိယ၊ တည်သောကြီးသေး
 ကဲ့သို့။ ကေဝိသတိယာ၊ သော။ အန္တဘောဂါနံ၊ အူခွေတို့၏။ အန္တရာ၊
 ၌။ (တေ၊ ထိုအူခွေတို့ကို။) သိဗ္ဗိတော၊ ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊
 ဖြင့်။ အန္တဂုဏဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊
 အူသိမ်၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊
 သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၂၀၀။ ဥဒရိယန္တိ၊ ကား။ ဥဒရေ၊ ဝမ်း၌။ ဘဝံ၊ ဖြစ်သော။ အသိတပိတခါယိတသာယိတံ၊ စားအပ် သောက်အပ် ခဲအပ် လျက်အပ် သော အစာသစ်တည်း။ တံ၊ ထိုအစာသစ်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ အဇ္ဈောဟဋ္ဌာဟာရဝဏ္ဏံ၊ မျှအပ်သော အာဟာရအဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ပရိဿာဝနေ၊ ပဝါရေစစ်၌။ သိထိလဗဒ္ဓတဏှာလသဏ္ဌာနံ၊ လျော့လျော့ထုပ်အပ်သော ဆန်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဇာတံ၊ ၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ ဥဒရေ၊ ၌။ ဌိတံ၊ ၏။

ဥဒရံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဥဘတော၊ မှ။ နိပ္ပိဋ္ဌိယမာနဿ၊ ညှစ်အပ်သော။ အလ္လသာဋ္ဌကဿ၊ စွတ်စိုသောပုဆိုး၏။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ သဉ္ဇာတဖောဋ္ဌကသဒိသံ၊ ဖြစ်သော စည်ပေါင်းနှင့်တူသော။ အန္တပဋ္ဌလံ၊ အူမလွှာပင်တည်း။ ဗဟိ၊ အပကား။ ဖဋ္ဌံ၊ ပြေပြစ်၏။ အန္တော၊ အတွင်းကား။ မံသကသမ္ပုပလိဝေဋ္ဌနကိလိဋ္ဌပါဝါရကပုပ္ဖကသဒိသံ၊ အမဲပုပ်ယောက်သွားပုပ်ကို ရစ်ထုတ်သော ညစ်နွမ်းသော ပြတီးအခင်း၏ အဆာနှင့် တူ၏။ (ပြတီးအခင်း၏ အမွေးနှင့်တူ၏လည်းဟူ၍) ကုတိတပနသတစဿ၊ ပုပ်ရိသော ပိန္နသီးခွံ၏။ အဗ္ဘန္တရသဒိသံ၊ အတွင်းသားနှင့်တူ၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝတ္ထု၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ယတ္ထ-ဥဒရေ၊ ၌။ တက္ကောဋ္ဌက၊ တက္ကောဋ္ဌမည်သောပိုးမျိုးတို့၎င်း။ ဂဏ္ဍုပ္ပါဒက၊ တို့၎င်း။ တာလဟိရက၊ တို့၎င်း။ သူစိမုခက၊ တို့၎င်း။ ပဋ္ဌတန္တသုတ္တက၊ တို့၎င်း။ ဣစ္စေဝမာဒိ၊ ကုန်သော။ ဒုတ္တိံ သကုလပုဗ္ဗေဒါ၊ သုံးဆဲ့နှစ်ပါးအမျိုးအားဖြင့် ပြားကုန်သော။ ကိမိယော၊ ပိုးတို့သည်။ အာကုလ-

၁-အထက်ပါအနက်၌ ယောက်သွားပုပ် ဟူသောအနက်၊ ပြတီးအခင်း ဟူသောအနက်တို့ကို စဉ်းစားသင့်၏။ ကသမ္ပု-သဒ္ဓါသည် အရှိုက်ကိုသာ ဟော၏။ ယောက်သွားကို မဟော၊ သမ္ပုက-သဒ္ဓါသည် သာလျှင် ယောက်သွားကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် ယောက်သွားပုပ် တူသော အနက်သည် ပိုအံ့ထင်၏။ အရှိုက်သဖွယ်အသုံးမဝင်၍ စွန့်ပစ်အပ်သော အသားကိုပင် မံသကသမ္ပု-အသားပုပ် ဆိုသည်ဟု ယူလျှင် သင့်ရာ၏။ ပါဝါရေ တုတ္တရာသင်္ဂေ- ဟူသော အဘိဓာန်နှင့်အညီ ပါဝါရ-သဒ္ဓါသည် အပေါ်ရံအဝတ်ကိုသာ ဟောသည်။ ပြတီးအခင်း (အိပ်ရာခင်း)ကို မဟော။ ထို့ကြောင့် အထက်ပါတပုဒ်လုံး၏ အနက်ကို အသားရှိုက်အသားပုပ်ကို ရစ်ပတ်ထားသော ညစ်နွမ်းသော အပေါ်ရံတဘက်၏ အမြိတ်အဆာနှင့် တူ၏-ဟု အနက်ပြန်သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

ဗျာကုလၤ၊ အထွေးထွေးအရှက်ရှက်တိုးတိုးခွေခွေ။ သဏ္ဌာသဏ္ဌာစာရိနော၊
 အစုလိုက်အစုလိုက်သွားလာကုန်သည်။ ဟုတော့၊ ရှိ။ နိဝသန္တိ၊ ကုန်၏။
 ယေ-တက္ကောဋ္ဌကာဒယော၊ တို့သည်။ ပါနဘောဇနာဒိမိ၊ အဖျော်ဘောဇဉ်
 စသည်သည်။ အဝိဇ္ဇမာနေ၊ မရှိလတ်သော်။ ဥလ္လဃိတော၊ ခုန်တက်ကုန်၍။
 ဝိရဝန္တာ၊ အထူးထူးအပြားပြားမြည်တမ်းကုန်လျက်။ ဟဒယမံသံ၊ နှလုံး
 ခွံသားကို။ အဘိဟနန္တိ၊ တိုက်ကြကုန်၏။ ပါနဘောဇနာဒိအဇ္ဈော-
 ဟရဏဝေလာယဉ္ဇ၊ အဖျော်ဘောဇဉ်အစရှိသည်ကို မျိုသောအခါ၌လည်း။
 ယေ ကိမယော၊ တို့သည်။ ဥဒ္ဓိမုခါ၊ အထက်သို့ရှေးရှု။ ဟုတော့၊ ရှိ။
 ပဌမဇ္ဈောဟဋ္ဌေ၊ ရှေးဦးစွာမျိုအပ်ကုန်သော။ ဒေ တယော အာလောပေ၊
 နှစ်လုပ် သုံးလုပ်သော အစာတို့ကို။ တုရိတတုရိတာ၊ ဆောဆော လျင်
 လျင်။ ဝိလုပ္ပန္တိ၊ လုယက်ကုန်၏။ ယံ ဥဒရံ၊ သည်။ တေသံ ကိမိနံ၊ တို့၏။
 သူတိဃရဉ္စ၊ သားဖွားရာအိမ်သည်၎င်း။ ဝစ္စကုဋ္ဌိဝိလာနသာလာသုသာနဉ္စ၊
 ကျင်ကြီးအိမ်၊ သူနာစရပ်၊ သုသာန်သင်းချိုင်းသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။
 ယတ္ထ-ဥဒရေ၊ ၌။ (ယတ္ထ ပါနဘောဇနာဒိ နိပတိတော တိဌတိတိ သမ္ပန္နော)
 သေယျထာပိ နာမ၊ မည်သည်ကား။ စဏ္ဍာလဂါမဒ္ဒါရေ၊ ဒွန်းစဏ္ဍား
 ရွာတံခါး၌။ စန္ဒနိကာယ၊ တံစီးတွင်း၌။ နိဒါဃသမယေ၊ နွေကာလ၌။
 ထူလဖုသိတကေ၊ ကြီးသောမိုးပေါက်ရှိသော။ ဒေဝေ၊ သည်။ ဝဿန္တေ၊
 ရွာသည်ရှိသော်။ ဥဒကေန၊ ဖြင့်။ ဝုယုမာနံ၊ မျောသော။ မုတ္တကရီ-
 သ စမ္ပအဋ္ဌိန္ဒာရုခဏ္ဍခေဋ္ဌသိဃံ၊ ကလောဟိတပုဘုတိနာနာကုဏပဇာတံ၊
 ကျင်ငယ်၊ ကျင်ကြီး၊ အရေ၊ အရိုး၊ အကြောပိုင်း၊ တံထွေး၊ နှပ်၊ သွေး အစ
 ရှိသော အထူးထူးသော အပုပ်မျိုးသည်။ နိပတိတော၊ ကျ၍။ ကဒ္ဒမောဒ-
 ကာလုဋ္ဌိတံ၊ ညွှန်စေးရေဖြင့် နောက်ကျသည်။ ဒွိဟတိဟစ္စယေန၊ နှစ်ရက်
 သုံးရက်လွန်သဖြင့်။ သဉ္စာတကိမိကုလံ၊ ဖြစ်သောပိုးမျိုးရှိသည်။ သူရိယာ-
 တပသန္တာပဝေဂကုထိတံ၊ နေပူဖြင့် ပူလောင်သောအဟုန်ဖြင့် ကျိုက်ကျိုက်
 ဆူသည်။ ဥပရိ၊ ၌။ ဖေဏပုပ္ဖုဋ္ဌကေ၊ အမြုပ်အပြက်တို့ကို။ မုဉ္ဇန္တိ၊
 လွှတ်လျက်။ အဘိနီလဝဏ္ဏံ၊ အလွန်ညိုသောအဆင်းရှိသည်။ ပရမဇေဂုဏ္ဏံ၊
 အလွန်မကောင်းသောအနံ့ဖြင့် စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်။ ဟုတော့၊ ရှိ။ ဥပဂန္တံ၊
 ချဉ်းကပ်ခြင်းငှါ။ နေဝ အရဟဇ္ဈပတံ၊ မထိုက်သော သဘောရှိသည်၏
 အဖြစ်သို့၎င်း။ ဒဠု၊ ငှါ။ န အရဟဇ္ဈပတံ၊ သို့၎င်း။ အာပဇ္ဇိတော၊ ရှိ။
 တိဌတိ သေယျထာပိ၊ သို့။ [၂၅၁] ဃာယိတုံ ဝါ၊ နမ်းခြင်းငှါ၎င်း။

သာယံတုံ ဝါ၊ လျက်ခြင်းငှါ၎င်း။ ပဂေဝ-ပဌမမေဝ၊ ရှေးဦးစွာ ဆောဆော
သာလျှင်။ န အရဟတိ သေယျထာပိ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူလျှင်။ နာနပ္ပ-
ကာရံ၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိသော။ ပါနဘောဇနာဒိ၊ သည်။ ဒန္တ-
မုသလသညုဏ္ဍိတံ၊ သွားတည်းဟူသော ကျည်ပွေ့ဖြင့် မုန့်မုန့်ညက်ညက်
ပြုအပ်သည်။ ဇိဝှါဟတ္ထပရိဝတ္တိတခေဋ္ဌလာလာပလိဗုဒ္ဓံ၊ လျှာတည်းဟူ
သော လက်ဖြင့် ပြန်လှန်အပ်လျက် တံထွေးအရိအရည်တို့ဖြင့် မြှေးရှက်
အပ်သည်။ တခံဏဝိဂတဝဏ္ဏဂန္ဓရသာဒိသမ္ပဒံ၊ ထိုခဏ၌ကင်းသော အဆင်း
အနံ အရသာ အစရှိသည်တို့နှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ တန္တဝါယခလိ-
သုဝါနဝမထူသဒိသံ၊ ယက်ကန်းသည်တို့၏ ချည်စာနင်းသော ကစိဖတ်
ခွေးအန်ဖတ်နှင့်တူစွာ။ နိပတိတော၊ ကျရှိ။ ပိတ္တသေမှဝါတပလိဝေဌိတံ၊
သည်းခြေ၊ သလိပ်၊ လေတို့ဖြင့် ရစ်ပတ်အပ်သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ ဥဒရဂ္ဂိ-
သန္တာပဝေဂကုထိတံ၊ ဝမ်းမီး တေဇောဓာတ် ပူလောင်သော အဟုန်ဖြင့်
ကျိုက်ကျိုက်ဆူသည်။ ကိမိကုလာကုလံ၊ ပိုးမျိုး သုံးဆွဲနှစ်ပါးတို့ဖြင့်
နှောင့်ယှက်ရောပြွမ်းသည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ ဥပရူပရိ၊ အထက်အထက်သို့။
ဖေဏပုပ္ဖုဋ္ဌကာနိ၊ အမြှုပ်အပြက်တို့ကို။ မုဉ္ဇန္တံ၊ လွှတ်လျက်။ ပရမ-
ကသမ္ပုဒဂ္ဂန္ဓဇေဂ္ဂစ္ဆဘာဝံ၊ ယောက်သွားပုပ်ကဲ့သို့ အလွန်မကောင်းသော
အနံ့ဖြင့် စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇိတော၊ ရှိ။ တိဋ္ဌတိ၊
၏။ ယံ၊ အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသော အစာသစ်အိမ်ကို။
သုတောပိ၊ ကြားကာမျှလည်း။ ပါနဘောဇနာဒိသု၊ သောက်ဖွယ်စားဖွယ်
စသည်တို့၌။ အမနုညတာ၊ မမြိန်နိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သဏ္ဌာတိ၊ တည်
သေး၏။ ပညာစက္ခုနာ၊ ဝိပဿနာပညာမျက်စိဖြင့်။ အဝလောကေတွာ၊
ကြည့်၍ကား။ ပဂေဝ၊ အဘယ်ဆိုဖွယ် ရှိအံ့နည်း။ ယတ္ထ စ-ဥဒရေ၊
၌လည်း။ ပတိတံ၊ ကျသော။ ပါနဘောဇနာဒိ၊ သည်။ ပဉ္စေ၊ ဖြင့်။

၁-ဤ၌လည်း ကသမ္ပု-ကို ယောက်သွားပုပ်ဟု ပြန်ထားသည်ကို စဉ်းစားသင့်၏။
အံဋ္ဌိ ၂-ဂဝ ၌ ကသမ္ပုဇာတော-ပုဒ်မှ ကသမ္ပု-ကို “ကသမ္ပု ဝုစ္ဆတိ တိန္တကုဏပကသဋ္ဌံ ဥဒကံ၊
ဣမသ္မိံ” စ သာသနေ ဒုဿိလော နာမ ဇိဂ္ဂန္တနီယတ္တာ တိန္တကုဏပဥဒကသဒိသော”ဟု
ဖွင့်ဆိုထား၏။ ထိုအလိုအားဖြင့် ကသမ္ပု-သဒ္ဒါသည် သူသေကောင်ပုပ်ရည်ကို ဟောသည်ဟု
ယူအပ်၏။ သို့သော် ထိုအနက်လည်း ပရမ-ပုဒ်နှင့် စပ်ရန် မလျော်လှသေး၊ ပါဠိ အင်္ဂလိပ်
အဘိဓာန်ကြီး၌ မစင်ကြယ်သောအနက်ကိုလည်း ပြထား၏။ ထို့ကြောင့် ပရမကသမ္ပု-
ဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂ္ဂစ္ဆဘာဝံ၊ အလွန်မစင်ကြယ်၍ မကောင်းသော အနံ့ရှိသည့် စက်ဆုပ်ဖွယ်၏ အဖြစ်
သို့-ဟူ၍လည်း ပြန်သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

နိဒ္ဒေသ] ကောဠာသဝဝတ္ထာပနကထာ (၂၅၁-၂၀)

၁၈၇

ဝိဝေကံ-ဝိသဘာဝံ၊ ခွဲဝေခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဧကံ၊ သော။ ဘာဝံ၊ အဖို့ကို။ ပါဏကာ၊ ပိုးတို့သည်။ ခါဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧကံ၊ သော။ ဘာဝံ၊ ကို။ ဥဒရဂ္ဂံ၊ ဝမ်းမီးသည်။ စျာပေတိ၊ ကျက်စေ၏။ ဧကော၊ သော။ ဘာဂေါ၊ သည်။ မုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧကော၊ သော။ ဘာဂေါ၊ သည်။ ကရီသံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧကော၊ သော။ ဘာဂေါ၊ သည်။ ရသဘာဝံ၊ အရသာဓာတ်၏ အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇိတော၊ ၍။ သောဏိတမံသာဒီနိ၊ အသွေးအသား အစရှိသည်တို့ကို။ ဥပဗြူဟယတိ၊ ပွားစေ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ဥဒရပဋ္ဌလေန စေတ၊ ဝမ်းလွှာဖြင့်၎င်း။ ဥဒရိယဘာဂေန စ၊ အစာသစ်၏ အဆုံးအဖို့ဖြင့်၎င်း။ ပရိစ္ဆိန္တိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုအစာသစ်အိမ်၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၂၀၁။ ကရီသန္တိ၊ ကား။ ဝစ္စံ၊ ကျင်ကြီးတည်း။ တံ၊ ထိုကျင်ကြီးသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ အဇ္ဈောဟဋ္ဌာဟာရဝဏ္ဏမေဝ၊ မျှအပ်သောအာဟာရ အဆင်းရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဩကာသသဏ္ဌာနံ၊ တည်ရာအရပ်သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဇာတံ၊ ၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ ပက္ကာသယေ၊ အစာကျက်အိမ်၌။ ဌိတံ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌာနာဘိပိဋ္ဌိကဏ္ဍကမူလာနံ၊ ရွှေအဖို့အားဖြင့် ချက်၏အောက်၊ နောက် အဖို့အားဖြင့် အောက်ဆုံးဖြစ်သော ကျောက်ဆစ်ရိုးတို့၏။ အန္တရေ၊ အလယ်၌။ အန္တာဝသာနေ၊ အူခွေ၏အဆုံး၌။ ဥဗ္ဗေနေ၊ အစောက်အားဖြင့်။ အဋ္ဌဂုံလမတ္တော၊ လက်ရှစ်သစ်ပမာဏရှိသော။ ဝေဠုနာဠိကသဒိသော၊ ဝါးကျည်အခေါင်းနှင့်တူသောအရပ်သည်။ ပက္ကာသယောနာမ၊ ၏။ သေယျထာပိနာမ၊ ကား။ ယတ္ထ-ပက္ကာသယေ၊ ၌။ (ပါနဘောဇနာဒိကံ သန္တိစိတံ ဟုတော တိဋ္ဌတိတိ သမ္ပန္နော) ဥပရိဘူမိဘာဂေ၊ ၌။ ပတိတံ၊ သော။ ဝသောဒကံ၊ မိုဃ်းရေသည်။ ဩဂဋ္ဌိတော၊ လျှောကျ၍။ ဟေဋ္ဌာဘူမိဘာဝံ၊ ကို။ ပူရေတော၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ သေယျထာပိ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူလျှင်။ ယံကိဉ္စိ၊ သော။ အာမာသယေ၊ အစာသစ်အိမ်၌။ ပတိတံ၊ သော။ ပါနဘောဇနာဒိကံ၊ သည်။ ဥဒရဂ္ဂိနာ၊ ဝမ်းမီးတေဇောဖြင့်။ ဖေဏုဒ္ဓေဟကံ၊ အမြှုပ်စိစိတက်လျက်။ ပက္ကံ ပက္ကံ၊ ကျက်တိုင်းကျက်တိုင်း။

နိဿဒါယ၊ ကျောက်ပျဉ်၌။ ပိသိတမိဝ၊ ကြိတ်သကဲ့သို့။ သဏ္ဌဘာဝံ၊
မေ့ညက်သည်၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇိတော၊ ရှိ။ အန္တဗိလေန၊ အူခေါင်းဖြင့်။
ဩဂဠိတော၊ ဩဂဠိတော၊ လျှောကျ၍ လျှောကျ၍။ ဩမဒ္ဓိတော၊ သိပ်နယ်၍။
ဝေဠုပဗ္ဗေ၊ ဝါးဆစ်၌။ ပက္ခိပမာနပဏ္ဍုမတ္တိကာ ဝိယ၊ ထည့်အပ်သော
ဖြောသောအဆင်းရှိသော မြေညက်ကဲ့သို့။ သန္နိစိတံ၊ စုဝေးသည်။ ဟုတော၊
ရှိ။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ပက္ကာသယပဋ္ဌလေန စေဝ၊ အစာ
သစ် အိမ်လွှာဖြင့်၎င်း။ ကရိသဘာဂေန စ၊ ကျင်ကြီး၏ အဆုံးအဖို့ဖြင့်
၎င်း။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုကျင်ကြီး၏။ သဘာဂ-
ပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသ-
ဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၂၀၂။ မတ္ထလုဂ်န္တိ၊ ကား။ သီသကဋ္ဌာဟဗ္ဗန္တရေ၊ ဦးခေါင်းခွံတိုင်း၌။
ဌိတမိဉ္ဇရာသိ၊ တည်သော(အနှစ်)ခြင်ဆီစုတည်း။ ဝါ၊ ဦးနှောက်စုတည်း။
တံ၊ ထိုဦးနှောက်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သေတံ၊ ၏။ အဟိစ္ဆတ္တက-
ပိဏ္ဏဝဏ္ဏံ၊ မှိုင့်မှိုင့်နှင့် တူသောအဆင်းရှိ၏။ ဒဓိဘာဝံ၊ နို့ဓမ်းအဖြစ်သို့။
အသမ္ပတ္တံ၊ မရောက်မီ၊ ဝါ၊ သော။ ဒုဋ္ဌခီရဝဏ္ဏံ၊ ပျက်သော နို့ရည်အဆင်း
ရှိ၏။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝတ္ထု၊ ငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။
ဩကာသသဏ္ဌာနံ၊ ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊
၌။ ဇာတံ၊ ၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ သီသကဋ္ဌာဟဗ္ဗန္တရေ၊ ၌။ စတ္တာ-
ရော၊ ကုန်သော။ သိဗ္ဗိနိမဂ္ဂေ၊ ဦးခေါင်းချုပ်စပ်ကြောင်းတို့ကို။ နိဿာယ၊
မှီ၍။ သမောဓာနေတော၊ ပေါင်းစု၍။ ဌပိတော၊ ကုန်သော။ စတ္တာရော၊
ကုန်သော။ ပိဋ္ဌပိဏ္ဏာ ဝိယ၊ မှည့်စိုက်တို့ကဲ့သို့။ သမောဟိတံ-သန္နိစိတံ၊
စုဝေးလျက်။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ သီသကဋ္ဌာဟဿ၊
ဦးခေါင်းခွံ၏။ အဗ္ဗန္တရတလေဟိ စေဝ၊ အတွင်းအပြင်တို့ဖြင့်၎င်း။ မတ္ထ-
လုဂ်ဘာဂေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ [၂၅၂] ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊
ထိုဦးနှောက်၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊
သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၂၀၃။ ပိတ္တန္တိ၊ ကား။ ဗဒ္ဓပိတ္တဉ္စ၊ အိတ်ဖွဲ့ရှိသော ဗဒ္ဓသည်းခြေ၎င်း။
အဗဒ္ဓပိတ္တဉ္စ၊ အိတ်ဖွဲ့မရှိသော အဗဒ္ဓသည်းခြေ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေ၊ ကုန်
သော။ ပိတ္တာနိ၊ သည်းခြေတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဗဒ္ဓ သည်း

ခြေ အဗဒ္ဒသည်းခြေနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဗဒ္ဒပိတ္တံ၊ သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ဗဟ-
 လမရုကတေလဝဏ္ဏံ၊ ပြစ်ခဲ့သော သစ်မည်စည် ဆီအဆင်းရှိ၏။ အဗဒ္ဒပိတ္တံ၊
 သည်။ မိလတအာကုလိပုပ္ဖဝဏ္ဏံ၊ ညှိုးနွမ်းသောတောင်ကျည်းပွင့်အဆင်းရှိ
 ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဥဘယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဩကာသသဏ္ဌာနံ၊ ၏။
 ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဗဒ္ဒပိတ္တံ၊ သည်။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ဌှိ။ ဇာတံ၊
 ၏။ ဣတရံ၊ အဗဒ္ဒသည်းခြေသည်။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ ဒိသာသု၊ တို့ဌှိ။
 ဇာတံ၊ ၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ အဗဒ္ဒပိတ္တံ၊ သည်။ ကေသလောမ-
 ဒန္တနခါနံ၊ တို့၏။ မံသဝိနိမုတ္တဋ္ဌာနဉ္စေ၊ အသားမှလွတ်ရာအရပ်ကို၎င်း။
 ထဒ္ဒသုက္ခစမ္ပဉ္စ၊ မာကျန်းခြောက်သွေ့သောအရေကို၎င်း။ ဌပေတော၊ ဖြစ်။
 ဥဒကံ၊ ကို။ ဗျာပေတော၊ ဖြစ်။ ဌိတံ၊ သော။ တေလံ ဣဝ၊ ကဲ့သို့။ အဝသေ-
 သသရီရံ၊ ကို။ ဗျာပေတော၊ ဖြစ်။ ဌိတံ၊ ၏။ ယမ္ပိ၊ အကြင်အဗဒ္ဒသည်းခြေ
 သည်။ ကုပိတေ၊ ပျက်လတ်သော်။ အက္ခိနိ၊ တို့သည်။ ပီတကာနိ၊
 ဝါကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘမန္တိ၊ လည်ကုန်၏။ ဂတ္တံ၊ ကိုယ်သည်။
 ကမ္ပတိ၊ တုန်လှုပ်၏။ ကဏ္ဍယတိ၊ ယားယံ၏။ ဗဒ္ဒပိတ္တံ၊ သည်။ ဟဒယ-
 ပပ္ပါသာနံ၊ တို့၏။ အန္တရေ၊ ဌှိ။ ယကနပံသံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ဖြစ်။ ပတိဌိတေ၊
 သော။ မဟာကောသာတကိကောသကသဒိသေ၊ သပွတ်သီးကြီးအိမ်နှင့်
 တူသော။ ပိတ္တကောသကေ၊ သည်းခြေအိမ်ဌှိ။ ဌိတံ၊ ၏။ ယမ္ပိ၊ အကြင်
 ဗဒ္ဒသည်းခြေသည်။ ကုပိတေ၊ သော်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဥမ္ပတ္တကာ၊
 ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိပလ္လတ္တစိတ္တာ၊ ဇောက်ပြန်သောစိတ်ရှိကုန်
 သည်ဖြစ်၍။ ဟိရေတ္တပုံ၊ အရှက်အကြောက်ကို။ ဆဇ္ဇေတော၊ ဖြစ်။
 အကာတဗ္ဗံ၊ မပြုမကျင့်ကောင်းသည်ကို။ ကရေန္တိ၊ ကုန်၏။ အဘာသိတဗ္ဗံ၊
 မပြောမဆိုကောင်းသည်ကို။ ဘာသန္တိ၊ ကုန်၏။ အစိန္တိတဗ္ဗံ၊ မကြံစည်အပ်၊
 မကြံစည်ကောင်းသည်ကို။ စိန္တေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။
 ပိတ္တဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္တံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုဗဒ္ဒအဗဒ္ဒ
 သည်းခြေ၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊
 သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၂၀၄။ သေမ္ပန္တိ၊ ကား။ သရီရဗန္ဓရေ၊ ဌှိ။ ကေပတ္ထပုရပမာဏံ၊
 တကွန်းစားပမာဏရှိသော “တခွက်ပမာဏရှိသောလည်းဟူ”။ သေမ္ပံ၊
 သလိပ်တည်း။ တံ၊ ထိုသလိပ်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သေတံ၊ ၏။

နာဂဗ္ဗလာပဏ္ဏရသဝဏ္ဏံ၊ ရွှေစဉ်တိုင်းရွက်၊ ဝါ၊ ဝက်ချေးပနဲရွက်ရည်
အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဩကာသသဏ္ဌာနံ၊ တည်တိုင်းသော
သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ဌ။ ဇာတံ၊
၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ ဥဒရပဋ္ဌလေ၊ (အစာသစ်၏အထက်ဖြစ်သော)
ဝမ်းလွှာအူခေါင်း၌။ ဌိတံ၊ ၏။ ပန-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ ယံ-သေမှံ၊
သည်။ ဘောဇနာဒိအဇ္ဈောဟရဏကာလေ၊ ဘောဇဉ်အစရှိသည်ကို
မျှီရာကာလ၌။ သေယျထာပိ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဥဒကေ၊ ဌ။
သေဝါလပဏကံ၊ ရေမှော်ရေညှိသည်။ ကဋ္ဌေ ဝါ၊ သစ်သည်၎င်း။
ကထလေ ဝါ၊ အိုးခြမ်းသည်၎င်း။ ပတန္တေ၊ သော်။ ဆိဇ္ဇိတော၊ ရှိ။ ဒွိဓာ၊
နှစ်ဖြာ။ ဟုတော၊ ရှိ။ ပုန၊ တဖန်။ အဇ္ဈောတ္ထရိတော၊ လွှမ်းမိုး၍။
တိဋ္ဌတိ သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ပါနဘောဇနာဒိမှံ၊ သည်။
နိပတန္တေ၊ ကျသည်ရှိသော်။ ဆိဇ္ဇိတော၊ ရှိ။ ဒွိဓာ၊ ဖြာ။ ဟုတော၊ ရှိ။ ပုန၊
ဖန်။ အဇ္ဈောတ္ထရိတော၊ ရှိ။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ယမှိ စ၊ အကြင်သလိပ်သည်
လည်း။ မန္တိတူတေ၊ နဲ့သည်ဖြစ်၍ဖြစ်လတ်သော်။ ပက္ကဂဇ္ဈော ဝိယ စ၊
ပြည်မှည့်သော အိုင်းအမာကဲ့သို့၎င်း။ ပူတိကုဏ္ဍုဋ္ဌဏ္ဍမိဝ စ၊ ပုပ်သော
ကြက်ဥကဲ့သို့၎င်း။ ဥဒရံ၊ သည်။ ပရမဇေဂ္ဂန္တံ၊ အလွန်စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်။
ကုဏပဂန္တံ၊ ပုပ်သောအနံ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တတော၊
ထိုအားနည်းသောသလိပ်မှ။ ဥဂ္ဂတေန၊ အထက်သို့တက်သော။ ဂန္ဓေန၊
ဖြင့်။ ဥဒ္ဒေကောပိ၊ ကြို့သောလေသည်၎င်း။ မုခမှိ၊ ခံတွင်းသည်၎င်း။
ဒုဂ္ဂန္တံ၊ မကောင်းသောအနံ့ရှိသည်။ ပူတိကုဏပသဒိသံ၊ ပုပ်သောသူသေ
ကောင်(အနံ့)နှင့် တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော စ ပုရိသော၊ ထိုအနံ့မ
ကောင်းသော ခံတွင်းရှိသောယောက်ျားသည်လည်း။ အပေဟိ၊ ဖဲလော့။
ဒုဂ္ဂန္တံ၊ သည်။ ဝါယသိ၊ လှိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။
ယဉ္ဇ၊ အကြင်သလိပ်သည်လည်း။ ဝဇေတော၊ ရှိ။ ဗဟလတ္တံ၊ ထူထပ်သည်၏
အဖြစ်သို့။ အာပန္နံ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။ ဝစ္စကုဋိယံ၊ ဌ။ ပိဓာနဖလကံ
ဣဝ၊ ပိတ်သောပျဉ်ချပ်ကဲ့သို့။ ဥဒရပဋ္ဌလယ၊ ၏။ အဗ္ဘန္တရေယေဝ၊
၌သာလျှင်။ ကုဏပဂန္တံ၊ အပုပ်နံ့ကို။ သန္နိရုမ္ဘိတော၊ ပိတ်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။
ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ သေမှဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္တံ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။
အယ၊ ထိုသလိပ်၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ
ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

☞ [၂၅၃] ၂၀၅။ ပုဗ္ဗောတိ၊ ကား။ ပူတိလောဟိတဝသေန၊ ပုပ်သော
 သွေး၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္ထပုဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သောပြည်တည်း။ တံ၊ ထိုပြည်သည်။
 ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ပဏ္ဍုပလာသဝဏ္ဏော၊ ဖြော့တော့သော ဖက်ရွက်ရော်
 အဆင်းရှိ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ မတသရီရေ၊ ချွံ။ ပူတိဗဟလာစာမ-
 ဝဏ္ဏော၊ ပုပ်သောဖြစ်ချဲ့သော ကစီရည် (ထမင်းရည်) အဆင်းရှိ၏။
 သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ သြကာသသဏ္ဌာနော၊ ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။
 ဒီသု ဒိသာသု၊ တို့၌။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ သြကာသတော၊
 ဖြင့်။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကိုယ်အရပ်၌။ သော-ပုဗ္ဗော၊ သည်။ သန္နိစိတော၊
 ပေါင်းစုစည်းဝေးသည်ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌေယျ၊ ရာ၏။ ပုဗ္ဗဿ၊ ၏။ သော-တာ-
 ဒိသော၊ သော။ နိဗဒ္ဓေါ၊ မြဲသော။ သြကာသော နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊
 မရှိ။ ယတြ ယတြ၊ အကြင်အကြင်အရပ်၌။ ခါဏုကဏ္ဍကပဟရဏဂ္ဂိဇာလာ-
 ဒီဟိ၊ သစ်ငုတ် ဆူး လက်နက် ဓားလုံ မီးလုံ အစရှိသည်တို့သည်။ အဘိဟ-
 တေ၊ ထိခိုက်မိသော။ သရီရပုဒေသေ၊ ချွံ။ လောဟိတံ၊ သည်။ သဏ္ဌဟိတော၊
 ၍။ ပစ္စတိ၊ ကျက်၏။ ဂဏ္ဍပိဋ္ဌကာဒယော ဝါ၊ အိုင်းနာထွတ်မြင်းနာ
 အစရှိသည်တို့သည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တတြ တတြ၊ ထိုထို ထိခိုက်
 မိသော ကိုယ်အရပ်စသည်၌။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။
 ပုဗ္ဗဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုပြည်၏။
 သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။
 ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၂၀၆။ လောဟိတန္တိ၊ ကား။ လောဟိတာ၊ တို့သည်။ သန္နိစိတ-
 လောဟိတဉ္စ၊ စုဝေး၍တည်သောသွေး၎င်း။ သံသရဏလောဟိတဉ္စ၊ ထိုမှ
 ဤမှ ရွှေ့ရှားသောသွေး၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသောသွေးတို့တွင်။ သန္နိစိတလောဟိတံ၊ သည်။
 ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ နိပက္ကဗဟလလာခါရသဝဏ္ဏံ၊ ချက်အပ်ပြီးသော ပြစ်ချဲ့
 သော ချိပ်ရည်နှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။ သံသရဏလောဟိတံ၊ သည်။
 အစ္ဆလာခါရသဝဏ္ဏံ၊ ကြည်သော ချိပ်ရည်နှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။
 သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဥဘယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ သြကာသသဏ္ဌာနံ၊ ၏။

၁-အာစာမ-သဒ္ဓါသည် ထမင်းချိုးကိုလည်းဟော၏။ ဤ၌ကား အဝဿာဝနကဉ္စိကံ-ဟု
 ဋီကာနှင့်သောကြောင့် ထမင်းရည်ဟောတည်း။ (ဆ-သံ-သော)

ဒိသတော၊ ဖြင့်။ သန္နိစိတလောဟိတံ၊ သည်။ ဥပရိမာယ၊ သော။
ဒိသာယ၊ ဌှိ။ ဇာတံ၊ ၏။ ဣတရံ၊ သံသရဏလောဟိတသည်။ ဒွိသု
ဒိသာသု၊ တို့ဌှိ။ ဇာတံ၊ ၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ သံသရဏလောဟိတံ၊
သည်။ ကေသလောမဒန္တနခါနံ၊ တို့၏။ မံသဝိနိမုတ္တဋ္ဌာနဉ္စေ၊ အသားမှ
လွတ်သော အရပ်ကို၎င်း။ ထဒ္ဓသုက္ခစမ္မဉ္စ၊ မာသော ခြောက်သော အရေ
ကို၎င်း။ ဌပေတွာ၊ ချ်။ မေနီဇာလာနုသာရေန၊ သွေးကြော ကွန်ရက်ကို
အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဥပါဒိဏ္ဏသရီရံ၊ ကို။ ဖရိတွာ၊ ချ်။
ဌိတံ၊ ၏။ သန္နိစိတလောဟိတံ၊ သည်။ ယကနဋ္ဌာနဿ၊ အသည်းတည်ရာ
အရပ်၏။ ဟေဋ္ဌာဘာဂံ၊ အောက်အဖို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ချ်။ ကေပတ္ထပူရမတ္တံ၊
တခွက်ပြည့်မျှလောက်ဖြစ်၍။ ဟဒယဝက္ကပပ္ပါသနံ၊ တို့၏။ ဥပရိ၊ ဌှိ။
ထောက် ထောက်၊ အတန်ငယ် အတန်ငယ်။ ပဉ္စရန္တံ၊ ယိုသည်ဖြစ်၍။
ဝက္ကဟဒယယကနပပ္ပါသေ၊ အညှို့၊ နှလုံး၊ အသည်း၊ အဆုတ် တို့ကို။
တေမယမာနံ၊ စွတ်စေလျက်။ ဌိတံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုသွေး
သည်။ ဝက္ကဟဒယာဒိနိ၊ တို့ကို။ အတေမေန္တေ၊ မစွတ်စေသည်ရှိသော်။
သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပိပါသိဘာ၊ ရေသိပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ လောဟိတဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆန္တံ၊ ၏။ အယံ၊
သည်။ အဿ၊ ထိုသွေး၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂ-
ပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၂၀၇။ သေဒေါတိ၊ ကား။ လောမက္ကပါဒိဟိ၊ မွေးတွင်းစသည်တို့မှ။
ပဉ္စရဏကအာပေါဓာတု၊ ယိုထွက်သော အာပေါဓာတ်တည်း။ သော-
သေဒေါ၊ ထိုချွေးသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ဝိပ္ပသန္နတိလတေလဝဏ္ဏော၊
အထူးသဖြင့် ကြည်သော နှမ်းဆီနှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊
ဖြင့်။ ဩကာသသဏ္ဌာနော၊ တည်တိုင်းသောသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော၊
ဖြင့်။ ဒွိသု ဒိသာသု၊ တို့ဌှိ။ ဇာတော၊ ၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။
ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ သော-သေဒေါ၊ သည်။ လောဟိတံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။
သဒါ၊ သိမ်း။ တိဋ္ဌေယျ၊ ၏။ (သော-တာဒိသော၊ သော။) နိဗဒ္ဓေါ၊
မြဲသော။ သေဒဿ၊ ၏။ ဩကာသော နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
ယဒါ ပန၊ ၌ကား။ အဂ္ဂိသန္တာပသုရိယသန္တာပဉ္စတုဝိကာရာဒိဟိ၊ မီးပူ
နေပူ ဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကြောင့်။ သရီရံ၊ သည်။ (၎င်း
ကတ္တာကို သန္တပတိ၊ ပဉ္စရတိ-နှင့်စပ်) သန္တပတိ၊ ပူပန်၏။ တဒါ၊ ၌။

ဥဒကတော၊ မှ။ အဗ္ဗုဋ္ဌမတ္တဝိသမစ္ဆိန္နဘိသမုဋ္ဌာလကုမုဒနာဋ္ဌကလာပေါ၊
 နုတ်ပြီးကာမျှဖြစ်သော မညီမညွတ်ဖြစ်အပ်သော ကြာစွယ်ကြာရင်း
 ကုမုဒရာကြာရိုးအစည်းသည်။ (ဝိသမံ၊ သော။ ဥဒကံ၊ ကို။) ပဉ္စရတိ
 ဝိယ၊ ယိုသကဲ့သို့၊ ဝါ၊ ထွက်စေသကဲ့သို့။ သဗ္ဗကေသလောမကူပဝိဝရေဟိ၊
 အလုံးစုံသော ဆံတွင်း မွေးတွင်း အကြားပေါက်တို့မှ။ (သေဒံ၊ ကို။ ဝိသမံ၊
 မညီမညွတ်။) ပဉ္စရတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿ-သေဒဿ၊ ၏။
 သဏ္ဌာနမှ၊ ကိုလည်း။ ကေသလောမကူပဝိဝရေနညေဝ၊ ဆံတွင်း မွေးတွင်း
 အကြားအပေါက်တို့၏သာလျှင်။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊
 ဆက်၍ဆိုအံ့။ သေဒပရိဂ္ဂဏှကေန၊ ချွေးကိုသိမ်းဆည်းသော။ ယောဂိနာ၊
 သည်။ ကေသလောမကူပဝိဝရေ၊ တို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ၍။ ဌိတဝသေနော၊
 ဖြင့်သာလျှင်။ သေဒေါ၊ ကို။ မနသိ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ [၂၅၄] ပရိစ္ဆေဒ-
 တော၊ ဖြင့်။ သေဒဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ၏။ အယံ၊ သည်။
 အဿ၊ ထိုချွေး၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ
 ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

မေဒေါတိ၊ ကား။ ထိနသိနေဟော၊ ခဲ့သော အဆီဟူသော အစေး
 တည်း။ သော-မေဒေါ၊ သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ဖာလိတဟလိဒ္ဓိဝဏ္ဏော၊
 ခြမ်းအပ်သော နံနင်းသားအဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ တာဝ၊
 စွာ။ ထူလသရီရဿ၊ ဆူပြီးသော ကိုယ်ရှိသသူအား။ စမ္ပမံသန္တရေ၊ အရေ
 အသားတို့၏ အကြား၌။ ဌပိတဟလိဒ္ဓိဝဏ္ဏဒုက္ကလပိလောတိကသဏ္ဌာ-
 နော၊ ထားအပ်သော နံနင်းရောင်အဆင်းရှိသော ဘွဲ့ဖြူပူဆိုးနွမ်းသဏ္ဌာန်
 ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိသသရီရဿ၊ ကြုံလိုသောကိုယ် ရှိသသူအား။
 ဇဗ္ဗမံသံ၊ သလုံးမြင်းခေါင်းသား၎င်း။ ဥရုမံသံ၊ ပေါင်သား၎င်း။ ပိဋ္ဌိ-
 ကဏ္ဍကနိဿိတံ၊ ကျောက်ဆစ်ရိုးကိုမှီသော။ ပိဋ္ဌိမံသံ၊ ကျောက်ကုန်း
 သား၎င်း။ ဥဒရဝဋ္ဋိမံသံ၊ ဝမ်းပြင်းသား၎င်း။ ဣတိ တောနိ-မိသာနိ၊ တို့ကို။
 နိဿာယ၊ ၍။ ဒိဂုဏတိဂုဏံ ကတွာ၊ နှစ်ထပ်သုံးထပ်ပြု၍။ ဌပိတဟလိဒ္ဓိ-
 ဝဏ္ဏဒုက္ကလပိလောတိကသဏ္ဌာနော၊ ထားအပ်သော နံနင်းရောင် အဆင်း
 ရှိသော ဘွဲ့ဖြူပူဆိုးနွမ်းသဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဒိသု ဒိသာသု၊
 တို့၌။ ဇာတော၊ ၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ ထူလဿ၊ အား။ သကလ-
 သရီရံ၊ ကို။ ဖရိတွာ၊ ၍။ ကိသဿ၊ အား။ ဇဗ္ဗမံသာဒီနိ၊ စသည်တို့ကို။

နိဿယ၊ ချီ။ ဌိတော၊ ဧ။ ယံ၊ အကြင်အဆီကို။ သိနေဟသင်္ခံ၊ အစေး
ဟူသော ခေါ်ဝေါ်ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂတမ္ပိ၊ သော်လည်း။ ပရမဇေဂုစ္ဆ-
တ္တာ၊ အလွန်စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မုဒ္ဓနိ၊ ဌ။ တေလတ္ထာ-
ယ၊ လိမ်းဆီအကျိုးငှါ။ နေဝ ဂဏ္ဍန္တိ၊ မယူကုန်။ နာသတေလာဒိနံ၊ နှာ
ခေါင်းဆီ စသည်တို့၏။ အတ္ထာယ၊ ငှါ။ န ဂဏ္ဍန္တိ၊ ကုန်။ ပရိစ္ဆေဒတော၊
ဖြင့်။ ဟေဌာ၊ ဌ။ မံသေန၊ ဖြင့်။ ဥပရိ၊ ဌ။ စမ္ပေန၊ ဖြင့်။ တိရိယံ၊ ဌ။
မေဒဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ ဧ။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုအဆီခဲ၏။
သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။
ကေသသဒိသောယေဂ၊ တည်း။

၂၀၈။ အဿတိ၊ ကား။ အက္ခိဟိ၊ မျက်စိတို့မှ။ ပဉ္စရဏကအာပေါ-
ဓာတု၊ ယိုစီးသော အာပေါဓာတ်တည်း။ တံ၊ ထိုမျက်ရည်သည်။ ဝဏ္ဏ-
တော၊ ဖြင့်။ ဝိပ္ပသန္နတိလတေလဝဏ္ဏံ၊ အထူးသဖြင့် ကြည်သောနှမ်းဆီနှင့်
တူသောအဆင်း ရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ သြကာသသဏ္ဌာနံ၊ တည်
တိုင်းသောသဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊
ဌ။ ဇာတံ၊ ဧ။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ အက္ခိကူပကေသု၊ မျက်တွင်းတို့၌။
ဌိတံ၊ ဧ။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတံ၊ ဤမျက်ရည်သည်။ ပိတ္တကောသကေ၊
သည်းခြေအိမ်၌။ ပိတ္တံ၊ ဗဒ္ဒသည်းခြေသည်။ သန္နိစိတံ၊ တစုတဝေးတည်း။
တိဌတိ ဣဝ၊ တည်သကဲ့သို့။ အက္ခိကူပကေသု၊ တို့၌။ သဒါ၊ သိမ်း။ သန္နိ-
စိတံ၊ စုဝေးလျက်။ န တိဌတိ၊ တည်သည်မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်သော်ကား။
ယဒါ၊ ဌ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သောမနဿဇာတာ၊ ဖြစ်သောဝမ်းမြောက်
ခြင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ မဟာဟသိတံ၊ သည်းစွာရယ်၍ခြင်းကို။ ဟသန္တိ၊
ကုန်၏။ ဒေါမနဿဇာတာ၊ ဖြစ်သောနှလုံး မသာယာခြင်း ရှိကုန်သည်
ဖြစ်၍။ ရောဒန္တိ၊ ငိုကြွေးကုန်၏။ ပရိဒေဝန္တိ၊ မြည်တမ်းကုန်၏။ တထာ-
ရူပံ၊ သော။ ဝိသမာဟာရံ ဝါ၊ မမျှတ မလျောက်ပတ်သော အာဟာရကို
မူလည်း။ အာဟာရေန္တိ၊ သုံးဆောင်စားသောက်ကုန်၏။ ယဒါ စ၊

၁-အလွန်စပ်လွန်း ပူလွန်းသည် စသော ဝိသဘာဂါဟာရကို ယူ။ သမ္မော ဌကား
ဝိသဘာဂါဟာရံ-ပါဌ်ရှိ၏။ (ပြည်)

၂-အာဟာရသည် အာဟာရဇရုပ်ကို ဆောင်တတ်၏။ စားသောသူသည် ၎င်းကို
ဆောင်စေသည်မည်၏။ ထိုကိုပင် စားသည်ဟု ခေါ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကာရိုက်နှင့်တကွ
သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

၌လည်း။ နေသံ-သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အက္ခိနိ၊ တို့ကို။ ဓမ္မရဇပံသုကာဒိဟိ၊ အခိုး၊ မြေ၊ မြေမှုန့် စသည်တို့သည်။ အဘိဟညန္တိ၊ ထိပါးနှိပ်စက်အပ်ကုန်၏။ တဒါ၊ ၌။ ဧတေဟိ သောမနဿဒေါမနဿဝိသဘာဂါဟာရဉတူဟိ၊ ထို ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ နှလုံးမသာခြင်း၊ ဝိသဘာဂါဟာရကို သုံးဆောင်ခြင်း၊ ဉတူဖောက်ပြန်ခြင်းတို့ကြောင့်။ သမုဋ္ဌဟိတွာ၊ ကောင်းစွာဖြစ်၍။ အက္ခိ- ကူပကေ၊ တို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ ဝါ၊ တည်မှုလည်း တည်၏။ ပဉ္စရတိ ဝါ၊ ယိုမှုလည်း ယို၏။ စ၊ ဆက်၊ ဝါ၊ ဆိုဖွယ်အထူးကို ဆိုဦးအံ့။ အဿုပရိဂ္ဂဏှကေန၊ သော။ ယောဂိနာ၊ သည်။ အက္ခိကူပကေ၊ တို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ၍။ ဌိတဝသေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပရိဂ္ဂဏှိတဗ္ဗံ၊ ၍။ ပရိစ္ဆေဒ- တော၊ ဖြင့်။ အဿုဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ၍။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုမျက်ရည်၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၂၀၉။ ဝသာတိ၊ ကား။ ဝိလိနသိနေဟော၊ မခဲမှု၍ ကျေသော အစေးတည်း။ သာ၊ ထိုကျေသော အစေးဟူသော ဆိကြည်သည်။ ဝဏ္ဏ- တော၊ ဖြင့်။ နာဠိကေရတေလဝဏ္ဏာ၊ အုန်းဆီအဆင်း ရှိ၏။ အာစာမေ၊ ချိုး၌၊ ဝါ၊ ထမင်းရည်၌။ အာသိတ္တတေလဝဏ္ဏာ၊ သွန်းလောင်းအပ်သော ဆီနှင့်တူသောအဆင်း ရှိ၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝတ္ထု၊ ငှါ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၍။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ နာနကာလေ၊ ရေချိုးရာကာလ၌။ ပသန္ဓဉဒကဿ၊ ကြည်သောရေ၏။ ဉပရိ၊ ၌။ ပရိဗ္ဗမန္တသိနေဟဗိန္နု- ဝိသဋ္ဌသဏ္ဌာနာ၊ ပြန့်သည်ဖြစ်၍ လည်သောအဆီပေါက်သဏ္ဌာန် ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဒွိသု ဒိသာသု၊ တို့၌။ ဇာတာ၊ ၍။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ ဟတ္ထတလဟတ္ထပိဋ္ဌိပါဒတလပါဒပိဋ္ဌိနာသ- ပုဋ္ဌနလာဋ္ဌအံသကူဋေသု၊ လက်ဖဝါးပြင်၊ လက်ဖမိုး၊ ခြေဖဝါးပြင်၊ ခြေ ဖမိုး၊ နှာခေါင်း၊ နဖူး၊ ပခုံးစွန်းတို့၌။ ဌိတာ၊ ၍။ စ၊ ဆက်။ လော၊ ဤ ဝသာသည်။ ဧတေသု သြကာသေသု၊ တို့၌။ သဒါ၊ သိမ်း။ ဝိလိနာဝ၊ ကျေသည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ န တိဋ္ဌတိ၊ မတည်။ ပန၊ စင်စစ်။ ယဒါ၊ ၌။ အဂ္ဂိသန္တာပသုရိယသန္တာပဉတုဝိသဘာဂဓာတုဝိသဘာဂေဟိ၊ မီးပူခြင်း၊ နေပူခြင်း၊ ဉတု၏မတူသောသဘော၊ ဓာတ်၏မတူသောသဘော တို့ကြောင့်။ ဧတ ပဒေသ၊ ထိုလက်ဝါးပြင် အစရှိသော အရပ်တို့သည်။

၁၉၆

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၅၅-၁) [ဂ-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန

[၂၅၅] ဥလ္လာဇာတာ၊ ဖြစ်သောအဋ္ဌေရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒါ၊ ဌ။ နှာနကာလေ၊ ရေချိုးသောကာလ၌။ ပသန္တုဒကူပရိသိနေဟ-
မိန္ဒ၊ ကြည်သောရေ၏အထက်၌ဖြစ်သော အဆီပေါက်သည်။ ဝိသဋ္ဌော
ဝိယ၊ ထိုမှဤမှရွေးရှားသကဲ့သို့။ တတ္ထ-ဟတ္ထတလာဒိပဒေသေသု၊ တို့၌။
ဣတော စ၊ မှ၎င်း။ ဣတော စ၊ မှ၎င်း။ သဉ္ဇရတိ၊ စီးကျသွားလာ၏။
ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ဝသာတာဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။
အဿ၊ ထိုဆီကြည်၏။ သတာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသတာဂပရိစ္ဆေ-
ဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောယေဝ၊ တည်း။

၂၁၀။ ခေဋ္ဌောတိ၊ ကား။ အန္တောမုခေ၊ ခံတွင်း၏အတွင်း၌။ ဖေဏမိ-
ဿ၊ အမြုပ်နှင့်ရောသော။ အာပေါဓာတု၊ အာပေါဓာတ်တည်း။ သော၊
ထိုတံထွေးသည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ သေတော၊ ဖြူသည်ဖြစ်၍။ ဖေဏ-
ဝဏ္ဏော၊ အမြုပ်နှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဩကာသ-
သဏ္ဌာနော၊ ၏။ ဖေဏသဏ္ဌာနော၊ အမြုပ်သဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဣတိပိ၊
သို့လည်း။ ဝတ္ထု၊ ဌ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊ သော။
ဒိသာယ၊ ဌ။ ဇာတော၊ ၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ ဥဘောဟိ၊ နှစ်ဖက်
ကုန်သော။ ကပေါလပဿေဟိ၊ ပါးစောင်နံပါးတို့မှ။ ဩရုယု၊ သက်၍။
ဇိဝှိယ၊ ဌ။ ဌိတော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ သေ သော-ခေဋ္ဌော၊ သည်။ ဧတ္ထ-
ဇိဝှိယ၊ ဌ။ သဒါ၊ သိမ်း။ သန္တိစိတော၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ န တိဋ္ဌတိ၊
တည်သည်မဟုတ်။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ ယဒါ၊ ဌ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ တထာ-
ရူပံ၊ ထိုသို့အပူအခါးအစရှိသည် သဘောရှိသော။ အာဟာရံ၊ ကို။ ပဿန္တိ
ဝါ၊ မြင်မှုလည်းမြင်ကုန်အံ့။ သရန္တိ ဝါ၊ အောက်မေ့မှုလည်း အောက်မေ့
ကုန်အံ့။ ဥဏှတိတ္ထကဋျကလောဏမ္မိလာနံ၊ အပူ၊ အခါး၊ အစပ်၊ အငန်၊ အချဉ်
တို့တွင်။ ကိဉ္ဇိ-အညတရံ အာဟာရဝတ္ထု၊ တစုံတခုသောအာဟာရ ဝတ္ထုကို။
မုခေ ဌ။ ဌပေန္တိ ဝါ၊ ထားမှုလည်းထားကုန်အံ့။ ဝါ၊ ကား။ ယဒါ၊
ဌ။ နေသံ-သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟဒယံ၊ နှလုံးသည်။ အာဂိလာယတိ၊
နာအံ့။ “ပြန်အံ့လည်းဟူ”။ ကိသ္မိဉ္ဇိဒေဝ၊ တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော။
ဇိဂူစ္ဆာ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝါ၊ ဖြစ်မှုလည်းဖြစ်အံ့။ တဒါ၊
ဌ။ ခေဋ္ဌော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ ဥဘောဟိ၊ ကုန်သော။ ကပေါလ-
ပဿေဟိ၊ တို့မှ။ ဩရုယု၊ ၍။ ဇိဝှိယ၊ ဌ။ သဏ္ဌာတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။

ဧသ ဧသော-ဧဋ္ဌော၊ သည်။ အဂ္ဂဇိဝါယ၊ လျှာဖျား၌။ တနုကော၊ ပါးကဲ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မူလဇိဝါယ၊ ၌။ ဗဟလော၊ ပြစ်ခဲ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မုခေ၊ ၌။ ပက္ခိတ္တဉ္စ၊ ထည့်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပုထုကံ ဝါ၊ မှီဆန်းကို၎င်း။ တဏှုလံ ဝါ၊ ဆန်ကို၎င်း။ အညံ၊ သော။ ကိဉ္စ ခါဒနိယံ ဝါ၊ ခဲဖွယ်ကို၎င်း။ နဒီပုလိနေ၊ မြစ်သဲပြင်၌။ ခတကူပက-သလိလံ၊ တူးအပ်သောတွင်းရေသည်။ ပရိက္ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။ အဂစ္ဆန္တော ဝိယ၊ မရောက်သကဲ့သို့။ ပရိက္ခယံ၊ သို့။ အဂစ္ဆန္တော၊ မရောက် မူ၍သာလျှင်။ တေမေတုံ၊ စွတ်စေခြင်းငှါ။ သမတ္ထော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ခေဋ္ဌဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္တော၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုတံထွေး၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂ-ပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသော၊ တည်း။

၂၁၁။ သိဃံာဏိကာတိ၊ ကား။ မတ္တလုဂ်တော၊ ဦးနှောက်မှ။ ပဉ္စ-ရဏကအသုစိ၊ ယိုထွက်သောမစင်ကြယ်သော ဝတ္ထုတည်း။ သာ၊ ထိုနှပ် သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ တရုဏတာလဋ္ဌိမိဉ္စဝဏ္ဏာ၊ နုသောထန်းစေ့ဆံ အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဩကာသသဏ္ဌာနာ၊ ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဇာတာ၊ ၏။ ဩကာသတော၊ ဖြင့်။ နာသပုဋ္ဌေ၊ နှာခေါင်းဖုတို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ၍။ ဌိတာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ သော၊ ဤနှပ်သည်။ ဧတ္ထ-နာသပုဋ္ဌေ၊ ၌။ သဒါ၊ သိမ်း။ သန္နိစိတာ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ န တိဋ္ဌတိ၊ တည်သည်မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ အဟုတ်သော်ကား။ ယထာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ပုရိသော၊ သည်။ ပဒုမိနိပတ္တေ၊ ပဒုမာကြာ ရှက်၌။ ဒဓိံ၊ နို့ဓမ်းကို။ ဗန္ဓိတွာ၊ ထုပ်၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ကဏုကေန၊ ဆူးဖြင့်။ ဝိဇ္ဈေယျ၊ ဖောက်ရာ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အနေန ဆိဒ္ဓေန၊ ဤအပေါက်ဖြင့်။ ဒဓိမုတ္တံ၊ နို့ဓမ်း၏အရည်ကြည်သည်။ ။ ဂဋ္ဌိတွာ-သန္နိတွာ၊ စီးလာ၍။ ဗဟိ၊ ၌။ ပတေယျ ယထာ၊ ကျရာသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ ယဒါ၊ ၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ရောဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိသဘာဂါဟာရဥတု-ပသေန ဝါ၊ သဘောမတူသော အာဟာရ၊ သဘောမတူသော ဥတု၏အစွမ်း ဖြင့်မူလည်း။ သဉ္စာတဓာတုခေါဘာ၊ ဖြစ်သော ဓာတ်ချောက်ချားခြင်း

၁-ဒဓိနော ဝိဿန္တနအစ္စရေသော ဒဓိမုတ္တံ။ ဌိကာ။ ဒဓိနိမိတ္တံ၊ နို့ဓမ်းလျှင် အကြောင်းရှိသော ကြည်သောအရည်သည်။ ဂဏ္ဌိ။ (ပြည်)

ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်အံ့။ တဒါ၊ ဌ။ အန္တောသီသတော၊ ဦးခေါင်း
 တွင်းမှ။ ပုတိသေမှဘာဝံ၊ ပုပ်သောသလိပ်၏ အဖြစ်သို့။ အာပန္နံ၊ သော။
 မတ္ထလုဂံ၊ ဦးနှောက်သည်။ ဂဠိတော၊ စီး၍။ တာလုမတ္ထကဝိဝရေန၊
 ဦးခေါင်းပေါက်မှလာလတ်၍ အာစောက်၏အထက်ဖြင့်။ (မတ္ထကဝိဝရ-
 တော အာဂန္တော တာလုမတ္ထကေန ဩတရိတော၊ ဋီကာ) ဩတရိတော၊
 သက်ကျ၍။ နာသပုဋေ၊ တို့ကို။ ပူရေတော၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ ဝါ၊ တည်မှုလည်း
 တည်၏။ ပဉ္စရတိ ဝါ၊ ယိုမှုလည်းယို၏။ သိဃံသဏိကာပရိဂ္ဂဏှကေန၊ နှပ်ကို
 သိမ်းဆည်းသော။ ယောဂိနာ၊ သည်။ နာသပုဋေ၊ တို့ကို။ ပူရေတော၊ ၍။
 ဌိတဝသေနေဝ၊ တည်သောနှပ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပရိဂ္ဂဏှိတဗ္ဗာ၊
 သိမ်းဆည်းအပ်ကုန်၏။ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ သိဃံသဏိကာဘာဂေန၊
 ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဿာ၊ ထိုနှပ်၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊
 တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊ သည်ကား။ ကေသသဒိသောဝ၊
 တည်း။

☞ [၂၅၆] ၂၁၂။ လသိကာတိ၊ ကား။ သရီရသန္ဓိနံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော
 ရိုးဆက်တို့၏။ အပ္ပန္တရေ၊ ဌ။ ပိစ္ဆိလကုဏ္ဍပံ၊ ကျိခဲ့သော အစေးပုပ်တည်း။
 သာ၊ ထိုအစေးပုပ်သည်။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ ကဏိကာရနိယျာသဝဏ္ဏာ၊
 မဟာလှေကားစေးအဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဩကာသသဏ္ဌာနာ၊
 ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဒွိသု ဒိသာသု၊ တို့၌။ ဇာတော၊ ၏။ ဩကာသတော၊
 ဖြင့်။ အဋ္ဌိသန္ဓိနံ၊ ရိုးဆက်တို့၏။ အပ္ပဉနကိစ္စံ၊ လိမ်းကျံခြင်းကိစ္စကို။
 သာယေမာနာ၊ ပြီးစေလျက်။ အသီတိသတသန္ဓိနံ၊ တရားရှစ်ဆယ်သော
 ရိုးဆက်တို့၏။ အပ္ပန္တရေ၊ ဌ။ ဌိတာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ယဿ၊ အား။
 သော-လသိကာ၊ သည်။ မန္ဒာ၊ နည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥဌဟန္တဿ၊
 ထသော။ နိသီဒန္တဿ၊ ထိုင်သော။ အဘိက္ကမန္တဿ၊ ရွှေသို့တက်သော။
 ပဋိက္ကမန္တဿ၊ နောက်သို့ဆုတ်သော။ သမိဉ္ဇန္တဿ၊ ကွေးသော။ ပသာ-
 ရေန္တဿ၊ ဆန့်သော။ တဿ၊ အား၊ ဝါ၊ ၏။ အဋ္ဌိကာနိ၊ တို့သည်။
 ကဋကဋ္ဌာယန္တိ၊ ခုတ်ခုတ်ဆတ်ဆတ် အသံပြုကုန်၏။ (နာမဓာတ်)
 အစ္စရာသဒ္ဓံ၊ လက်ဖျစ်သံကို။ ကရောန္တော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သဉ္ဇရတိ၊
 လှည့်လည် သွားလာတတ်၏။ ကေယောဇနဒ္ဓိယောဇနမတ္တံ၊ တယူဇနာ
 နှစ်ယူဇနာမျှလောက်သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ခရီးသို့။ ဂတဿ၊ သွားလတ်သော်။

နိဒ္ဒေသ] ကောဠာသဝဏ္ဏာပနကထာ (၂၅၆-၁၅) ၁၉၉

ဝါယောဓာတု၊ ဓာတ်သည်။ ကုပ္ပတိ၊ ပျက်၏။ ဂတ္တာနိ၊ ကိုယ်တို့သည်။
(အစိတ်အများကိုငဲ့၍ ဗဟုဝစန ကျသည်) ဒုက္ခန္တိ၊ ဆင်းရဲကုန်၏။ ပန၊
ပါး။ ယဿ၊ အား။ ဗဟုကတ၊ များကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿ၊
အား။ ဥဋ္ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု၊ ထခြင်း ထိုင်ခြင်းစသည်တို့၌။ အဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။
န ကဋ္ဌကဋ္ဌာယန္တိ၊ ခုတ်ခုတ်ဆတ်ဆတ် အသံမပြုကုန်။ ဒီဃံ အဒ္ဓါနံ၊
ရှည်စွာသောခရီးသို့။ ဂတဿပိ၊ သော်လည်း။ ဝါယောဓာတု၊ သည်။ န
ကုပ္ပတိ၊ မပျက်။ ဂတ္တာနိ၊ တို့သည်။ န ဒုက္ခန္တိ၊ ကုန်။ ပရိစ္ဆေဒတော၊
ဖြင့်။ လသိကာတာဂေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊
ထိုအစေး၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊
သည်ကား။ ကေသသဒိသောဝ၊ တည်း။

၂၁၃။ မုတ္တန္တိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏတော၊ ဖြင့်။ မာသခါရောဒကဝဏ္ဏံ၊
ပဲကြီးပြာရည်အဆင်းရှိ၏။ သဏ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ အဓောမုခဌပိတဥဒက-
ကုမ္ဘအဗ္ဘန္တရဂတဥဒကသဏ္ဌာနံ၊ မျက်နှာဦးစောက်မှောက်၍ ထားအပ်
သော အိုးတွင်း၌တည်သော ရေသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌိ-
မာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဇာတံ၊ ၏။ သြကာသတော၊ ဖြင့်။
ဝတ္ထိဿ၊ စည်ပေါင်း၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊ ၌။ ဌိတံ၊ ၏။ ဝတ္ထိပုဋ္ဌော၊ အဝတ်
ပုဆိုး ဖုံးလွှမ်းအပ်သော ဆီးပုံးအရပ်ကို။ ဝတ္ထိ နာမ၊ မည်၏ဟူ၍ ။

၁-သုခဒုက္ခတကြိယာယ၊ ကိုယ်ချမ်းသာခြင်း ကြိယာ ဆင်းရဲခြင်းကြိယာ ဖြစ်သတတ်။
အကမ္မကဓာတု၊ တည်း။ ဒုက္ခတာနိ သဇ္ဇာတဒုက္ခာနိ ဟောန္တိ-ဟု ဋီကာဖွင့်သည်တမံ၊
နာမဓာတ်မမှတ်လင့်။ (ပြည်)

၂-သမ္ပလကုလမာသံ (သမ္ပလံ ထူလမာသံ-သီ) စျာပေတွာ ဆာရိကံ အဝဿာဝေတွာ
ဂဟိတယူသော မာသခါရော-ဟူသော ဋီကာဖွင့်ကို အလုံးစုံယူ၍ နိသျှမဟောင်း၌ “အမြစ်နှင့်
တကွ ပင်လုံးဖုတ်၍ ပြာကို စစ်၍ ယူသော ပဲပြာရည်အဆင်းရှိ၏”ဟု အနက်ပြန်ထား၏။
ထူလမာသံ-ဟူသော ဋီကာနှင့်အညီ မာသ- ပဲကြီး X ခါး-ငန်ခါးသောပြာ X ဥဒက-ရေ X ဝဏ္ဏ-
အဆင်း ဤသဒ္ဓါနက်မျှကိုသာယူ၍ ဤ၌ အထက်ပါအတိုင်း အတိုချုပ်ပြန်ထားသည်။

ယော-ကာယာနုပဿနာကျမ်း၌မူ မာသပဲကို ဖုတ်၍ ပြာကိုရေနှင့် ဖျော်ပြီးလျှင် စစ်၍
ယူထားရာ ကြည်လင်သောအရည်အဆင်းရှိ၏။ ဝဏ္ဏတော မာသခါရောဒကဝဏ္ဏံ-ဟူသော
အဋ္ဌကထာ ပါဠိကို “အမြစ်နှင့်တကွ တပင်လုံးကို မီးဖုတ်၍ ပြာကို စစ်၍ ယူသော ပဲပြာရည်
အဆင်း”ဟု အနက်မနိုင်သတို့ ပြန်သောအနက်ကို မမှတ်နှင့်-ဟု ဆိုထားလေသည်။ (ဆ-သံ-
သော)

၃-ဝသိယတိ အတ္ထာဒိယတိတိ ဝဏ္ဏံ၊ နာဘိယာ အဇော။ ဣဒိ ၉၀-သုတ်-ဝသဓာတ်
ကိုပစ္စည်း။ (ပြည်)

ဝုစ္စတိ၊ ဇာ၊ ယတ္ထ-ယသ္မိံ ဝတ္ထိပုဋ္ဌေ၊ ဌှိ။ သေယျထာပိ၊ ကား။ စန္ဒနိကာယ၊
 တံစီးတွင်းဌှိ။ ပက္ခိတ္တေ၊ ထည့်အပ်သော။ အမုခေ၊ အဝမရှိသော။
 ရဝဏသဋ္ဌေ၊ အိုးပုတ်ငယ်ဌှိ။ စန္ဒနိကာရသော၊ တံစီးရည်သည်။
 ပဝိသတိ သေယျထာပိ၊ ဝင်သကဲ့သို့။ အဿ၊ ထိုတံစီးရည်၏။ ပဝိသန-
 မဂ္ဂေါ၊ ဝင်ရာခရီးသည်။ န စ ပညာယတိ သေယျထာပိ၊ ထင်လည်း မထင်
 သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ တူလျှင်။ သရီရတော၊ မှ။ မုတ္တံ၊ သည်။ ပဝိသတိ၊
 ဝင်၏။ အဿ၊ ထိုကျင်ငယ်၏။ ပဝိသနမဂ္ဂေါ၊ ဝင်ရာခရီးသည်။ န စ
 ပညာယတိ၊ မထင်။ ပန၊ ပါး။ နိက္ခမနမဂ္ဂေါ၊ ထွက်ရာခရီးသည်။
 ပါကဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ၊ စ၊ ဆက်။ ယမ္ပိ၊ အကြင်စည်ပေါင်း
 အိမ်သည်။ မုတ္တဿ၊ ဖြင့်။ ဘရိတေ၊ ပြည့်သည်ရှိသော်။ ပဿာဝံ၊ ကို။
 ကရောမ၊ ကုန်အုံ။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အာယူဟနံ၊ အားထုတ်
 ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဇာ၊ ပရိစ္ဆေဒတော၊ ဖြင့်။ ဝတ္ထိအဗ္ဗန္တရေန စေဝ၊

၁-ရဝဏသဋ္ဌေ-ဟူသော ဆိုပါတော့လော၊ အဘယ်အကျိုးငှါ အမုခေ-ဟု ဆိုပြန်သနည်း။
 ရဝဏသဋ္ဌံ နာမ ပကတိယာ အမုခမေဝ ဟောတိ၊ ယဿ ပန အာရဂ္ဂမတ္တမ္ပိ ဥဒကဿ ပဝိသန-
 မုခံ နတ္ထိ၊ တံ ငသေတုံ “အမုခေ ရဝဏသဋ္ဌေ”တိ ဝုတ္တံ-ဋီကာ။ အမုခေ-ဟု အချို့ပါ၌
 ရှိ၏။ ယင်းဋီကာနှင့် မတန်။ ဤကား ပြည်ဆရာဟော်ဘုရားကြီး၏ မှာထားချက်ပေတည်း။

ယော-ကာယာနုပဿနာကျမ်း၌မူ ရွံ့ပုပ်အိုင်၌ မှောက်၍ ထားအပ်သော ပသီလူမျိုးတို့
 ရေခပ်အိုး၏ အတွင်း၌ ဝင်၍ တည်သော ရေသဏ္ဌာန်ရှိ၏။ ဆီးအိမ် စည်ပေါင်း၌ တည်၏။
 ဆီးအိမ်စည်ပေါင်းဟူသည်ကား ချက်အောက် ဝမ်းခေါင်းတွင်း၌ တည်၏။ ရွံ့ပုပ်အိုင်၌ ပစ်ထား
 အပ်သော မျက်နှာဝမရှိသော ပသီလူမျိုးတို့၏ ရေခပ်အိုး၌ ရွံ့အိုင်ရေသည် စိမ့်၍ ဝင်၏။
 ထိုအိုး၏ ရေဝင်ရန် မျက်နှာဝအပေါက်လမ်းသည် မထင်ရှားသကဲ့သို့ ဤအတူ ဤကိုယ်မှ
 ကျင်ငယ်သည် ဆီးအိမ်စည်ပေါင်း တွင်းသို့ ဝင်၏။ ဝင်ပေါက်သည်ကား မထင်ရှား၊ တွက်ပေါက်
 သည်မူကား ထင်ရှား၏-ဟု အနက်အဓိပ္ပါယ် ပြန်ဆိုထား၏။ ထိုစကားရပ်ထဲ၌ ပသီလူမျိုးတို့၏
 ရေခပ်အိုးဟူသောအနက်မှာ အချို့မြန်မာမူဟောင်းနှင့် အချို့ သီ-သျှာ မူတို့၌ ရှိသော ယဝန-
 သဋ္ဌ-ပုဒ်၏ အနက်ပေတည်း။ ယဝန၊ ယောန၊ ယောနက အနက်တူ၏။ ယွန်း-ဂရိတ်-ပါရှား
 လူမျိုး ပသီလူမျိုးတည်း။

ဉာဏမောဋ္ဌိ၏ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်၌မူ စိမ့်၍ ရေဝင်နိုင်သော အိုးဟု သာမည ပြန်ဆို
 ထား၏။ ထို့ပြင် အထက်ပါ ထုတ်ပြထားသော ဋီကာ၌ ပကတိယာ အမုခမေဝ-ဟူသော
 ပါဌ်မှာ မြန်မာ-သီ-သျှာ ရှေးဟောင်းမူ ဖြစ်သည်။ ယခုလက်ရှိ မူသစ်၌ကား ပကတိယာ
 သမ္မုခမေဝ-ဟု ရှိ၏။ သင့်လျော်သော အနက်ကို ရှာကြံရလိမ့်မည်။ သမ္မုခမေဝ-ဟု ရှိလျှင်
 ပကတိအားဖြင့် ဝင်ပေါက်ရှိသည်သာ၊ မရှိသည်မဟုတ်၊ ယခုပြဆိုသည့် အိုးမှာ ပကတိအိုး
 မဟုတ်၊ ဝင်ပေါက်မရှိအောင် ပြုလုပ်ထားသော အိုးအထူးဖြစ်၍ လုံးဝဝင်ပေါက်မရှိဟုယူလျှင်
 သင့်ရာ၏။ ဆင်ခြင်ပါကုန်။ (ဆ-သံ-သော)

ဖြင့်၎င်း။ မုတ္တဘာဂေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပရိစ္ဆိန္ဒ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အဿ၊
ထိုကျင်ငယ်၏။ သဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ ဝိသဘာဂပရိစ္ဆေဒေါ ပန၊
သည်ကား။ ကေသသဒိသောဝ၊ တည်း။

၂၁၄။ ဟိ၊ နိဂုံးကိုအားထုတ်ဦးအံ့၊ ဝါ၊ ယထာဝုတ္တဥဂ္ဂဟကောသလ္လ-
ပဋိပတ္တိ၏ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ကေသသဒိကေ
ကောဠာသေ၊ တို့ကို။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဒိသောကာသပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ ဖြင့်။
ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ဤ။ အနုပုဗ္ဗတော နာတိသိသတောတိအာဒိနာ၊ သော။
နယေန၊ ဖြင့်။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဂန္ဓာသယောကာသဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စဓာ၊
ဖြင့်။ ပဋိကူလာ ပဋိကူလာတိ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ဟူ၍။
မနသိကရောတော၊ အား။ ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ကမာဝသာနေ၊ ကေသသစသော
ပညတ်ကို လွန်သောအားဖြင့် ဖြစ်သောတာဝနာ၏အဆုံး၌။ (သဗ္ဗေ တေ။
ပ။ ပါကဋ္ဌာနိ ဟောန္တိတိ သမ္ပန္နော) သေယျထာပိ၊ ကား။ စက္ခုမတော၊
မျက်စိအမြင်ရှိသော။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။ ဒုတ္တိံ သဝဏ္ဏာနံ၊ သုံးဆဲ့
နှစ်မျိုး အဆင်းရှိကုန်သော။ ကုသုမာနံ၊ ပန်းမျိုးတို့၏။ ကေသုတ္တက-
ဂန္တိတံ၊ တခုသောချည်ဖြင့် သီကုံးအပ်သော။ မာလံ၊ ကို။ သြလော-
ကေန္တဿ၊ ကြည့်စဉ်။ သဗ္ဗပုပ္ဖါနိ၊ တို့သည်။ အပုဗ္ဗာပရိယမိဝ၊ မရှေး
မနှောင်း တပေါင်းတည်းကဲ့သို့။ ပါကဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ သို့။
ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ၌။ ကေသာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။
ဣတိ-ဝေမာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ဣတိ-ဣမိနာ ပကာရေန၊ ဤနည်းတူအားဖြင့်။
ဣမံ ကာယံ၊ ကို။ သြလောကေန္တဿ၊ စဉ်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ ဓမ္မော၊
(ဝဏ္ဏ အစရှိသောအားဖြင့် မှတ်သားအပ်ကုန်ပြီးသော ပဋိကူလာကာရ
အားဖြင့် ထင်ကုန်သော) ထိုကောဠာသဓမ္မတို့သည်။ [၂၅၇] အပုဗ္ဗာ-
ပရိယာဝ၊ မရှေးမနှောင်း တပေါင်းတည်းကဲ့သို့။ ပါကဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ မနသိကာရကောသလ္လကထာယံ၊
၌။ အာဒိကမ္ပိကဿ ဟိ။ ပ။ တိဌတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ ဗဟိဒ္ဓါပိ၊ အပြင်ပ သူတပါး၏သန္တာန်၌လည်း။ မနသိ-
ကာရံ၊ ကို။ သစေ ဥပသံဟရတိ၊ (ဤငါ၏ကိုယ်၌ ကောဠာသသည် ပဋိ-
ကူလဖြစ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ သူတပါးသန္တာန်၌ ကောဠာသသည်လည်း ပဋိ-
ကူလသာတည်းဟူ) နှိုင်းရှဉ်ဆောင်သွေးငြားအံ့။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ-

ယောဂီနေဝ၊ အား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ မိမိကာယ၌ထင်သည့်အတူ။ သဗ္ဗကောဋ္ဌာ-
 သေသု၊ (သုတပါးကိုယ်၌) အလုံးစုံသော ကောဋ္ဌာသတို့သည်။ ပါကဋ္ဌိဘူ-
 တေသု၊ (ပါဠိကုလုအားဖြင့်) ထင်ရှားပေါ်ကုန်လတ်သော်။ အာဟိဏ္ဏန္တ၊
 လှည့်လည်ကုန်သော။ မနုဿတိရစ္ဆာနာဒယော၊ တို့သည်။ သတ္တာကာရံ၊
 သတ္တဝါဟူသော အခြင်းအရာကို။ ဝိဇဟိတော၊ ရှိ။ ကောဋ္ဌာသရာသိဝသေ-
 နေဝ၊ ကောဋ္ဌာသအစု၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဟိ၊
 ထို လူတိရစ္ဆာန် အစရှိသည်တို့သည်။ အဇ္ဈောဟရိယမာနံ၊ မျိုးအပ်သော။
 ပါနဘောဇနာဒိ စ၊ အဖျော်ဘောဇဉ် အစရှိသည်သည်လည်း။ ကောဋ္ဌာ-
 သရာသိမှ၊ ၌။ ပက္ခိပမာနမိဝ၊ ထည့်အပ်သကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။

အထ၊ ထိုသို့ထင်သောအခါ၌။ အနုပုဗ္ဗမုဉ္ဇနာဒိဝသေန၊ အစဉ်ကို
 လွှတ်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိကူလာ ပဋိကူလာတိ၊ ရှံဖွယ်
 ရှံဖွယ်ဟူ၍။ ပုနပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ မနသိကရောတော၊ သော။ အထ၊
 ထိုယောဂီအား။ အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။
 တတ္ထ၊ ထိုကောဋ္ဌာသအပေါင်း၌။ ကေသာဒိနံ၊ တို့၏။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာန-
 ဒိသောကာသပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ရှေးရှုထင်လာသော
 အာရုံသည်။ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ သဗ္ဗာကာရတော၊ ဝဏ္ဏစသော ငါးပါး
 ခပ်သိမ်းသောအပြားအားဖြင့်။ ပဋိကူလဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သည်။
 ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်ကို။ အာသေဝတော၊ မှီဝဲ
 သော။ ဘာဝယတော၊ ပွားစေသောယောဂီအား။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။
 အသုဘကမ္မဋ္ဌာနေသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ ပဌမဇ္ဈာနဝသေနော၊ ဖြင့်သာ
 လျှင်။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

သာ-အပ္ပနာ၊ သည်။ ယထ၊ အကြင်ယောဂီအား။ ကောဝ ကော-
 ဋ္ဌာသော၊ သာလျှင်။ ပါကဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။
 ကေသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ၊ ၌။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပတော၊ ရှိ။ ပုန၊ ဖန်။ အညသ္မိံ၊
 တပါးသော ကောဋ္ဌာသ၌။ ယောဂံ၊ ကို။ န ကရေတိ၊ မပြု။ တထ၊ ထို
 ယောဂီအား။ ကောဝ၊ တခုသည်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။
 ယထ၊ အား။ အနေကေ၊ ကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသာ၊ တို့သည်။ ပါကဋ္ဌော၊
 ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ကေသ္မိံ၊ တခုသော ကောဋ္ဌာ-
 သ၌။ ဈာနံ၊ သို့။ ပတော၊ ရှိ။ ပုန၊ ဖန်။ အညသ္မိံ ပိ၊ ၌လည်း။ ယောဂံ၊ ကို။

ကရောတိ၊ အံ။ တဿ၊ အား။ မလ္လကတ္ထေရဿ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကောဠာသ-
ဂဏနာယ၊ ကောဠာသ အရေအတွက်အားဖြင့်။ ပဌမဇ္ဈာနာနိ၊ တို့သည်။
နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

အာယသ္မာ၊ သော။ သော-မလ္လကတ္ထေရော၊ သည်။ ဒီသဘာဏက-
အဘယတ္ထေရံ၊ ကို။ ဟတ္ထေ၊ ဌ။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ အာဝုသော အဘယ၊
ငါ့ရှင်အဘယ။ တာဝ၊ စွာ။ ဣမံ ပဉ္စ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဏှာဟိ၊ လော့။ ဣတိ၊
သို့။ ဝတွာ၊ ရှိ။ ဒုတ္တိံ သကောဠာသေသု၊ တို့၌။ ဒုတ္တိံ သာယ၊ သော။
ပဌမဇ္ဈာနာနိ၊ တို့ကို။ လာဘီ၊ ရသော။ မလ္လကတ္ထေရော၊ သည်။ ရတ္တိံ၊
၌။ ကေ၊ တခုသောမျှာန်ကို။ ဒိဝါ၊ ဌ။ ကေ၊ ကို။ သစေ သမာပဇ္ဇတိ၊
အံ။ အတိရေကဒ္ဓမာသေန၊ လခွဲကိုလွန်သဖြင့်။ ပုန၊ ဖန်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊
စပ်မိ၏။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဒေဝသိကံ၊ နေ့တိုင်း။ ကေ၊ ကို။ သစေ
သမာပဇ္ဇတိ၊ အံ။ အတိရေကမာသေန၊ တလကိုလွန်သဖြင့်။ ပုန၊ ဖန်။
သမ္ပဇ္ဇတိ၊ စပ်မိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ ကိရ၊ မိန့်ဘူးလေသတတ် ။

စ၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ပဌမဇ္ဈာနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣဇ္ဈမာနမ္ပိ၊ ပြည့်စုံ
သော်လည်း။ ဧတံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိသု၊ တို့၌။ သတိ-
ဗလေန၊ သတိ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဣဇ္ဈနတော၊ ကြောင့်။ ကာယဂတာသတိတိ၊
ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

စ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ။ ဣမံ ကာယဂတာသတိံ၊ ကို။ အနုယုတ္တော၊
သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အရတိရတိသဟော၊ တောကျောင်း သမထ
ဝိပဿနာတို့၌ မမွေ့လျော်ခြင်း၊ ကာမဂုဏ်၌ မွေ့လျော်ခြင်းကို နှိပ်နင်း
နိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နံ-ဘိက္ခု၊ ကို။ အရတိ၊ သည်။ န စ သဟတိ၊
သာတည်း။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော။ အရတိံ၊ ကို။ အဘိဘုယျ
အဘိဘုယျ၊ နှိပ်နင်းနှိပ်နင်း၍။ ဝိဟရတိ၊ နေနိုင်၏။ ဘယဘေရဝသဟော၊
ဘေးငယ်ဘေးကြီးကို သည်းခံနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နံ-ဘိက္ခု၊ ကို။

၁-အရှင်ကိုယ်ကိုပင် အရှင်ဆိုသတည်း။ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းသည် အဝိညာဏကအသုဘ
ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကဲ့သို့ ပဌမဇ္ဈာန်၏ အစွမ်းဖြင့် ပြည့်စုံပါလျက် အဘယ်ကြောင့် အသုဘဟော
ကာယဟူသနည်း။ အဘယ်ကြောင့် သမာဓိမဟု သတိဟူသနည်းဟု တည်းလည်း ပုစ္ဆာ
ရှိလတ်ရာ၍ ဧဝံ ပဌမဇ္ဈာနဝသေန-စသည်ကိုမိန့်သော် ။ အထူးသော ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနစသည်
ရှိကုန်သော ဒုတ္တိံ သကောဠာသတို့၌ ဖြစ်သောသတိ၏ ကိစ္စသည် ဤသတိဿဖြစ်
သည်ဟု နှလုံးပိုက်၍ သတိဗလေန ဣဇ္ဈနတော-မိန့်သတတ်။ (ပြည်)

ဘယဘေရဝံ၊ သည်။ န စ သဟတိ၊ မနိပ်နင်းနိုင်သည်သာတည်း။ ဥပ္ပန္နံ၊
သော။ ဘယဘေရဝံ၊ ကို။ အဘိဘုယျ၊ အဘိဘုယျ၊ ရှိ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။
သီတဿ၊ ကို။ [၂၅၇] ဥဏ္ဏဿ၊ ကို။ ခမော၊ သည်းခံနိုင်သည်။ ဟောတိ၊
၏။ပ။ ပါဏဟရာနံ၊ မိမိအသက်ကို ဆောင်တတ်ကုန်သော။ ဝေဒနာနံ၊
တို့ကို။ အဓိဝါသကဇာတိကော၊ သည်းခံခြင်း သဘောရှိသည်။ ဟောတိ၊
၏။ ကေသာဒိနံ၊ တို့၏။ ဝဏ္ဏဘေဒံ၊ ဝဏ္ဏအထူးအပြားကို။ နိဿယ၊ ရှိ။
စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဈာနာနံ၊ တို့ကို။ လာဘီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဆ အဘိညာ၊ တို့ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မလျော့။
ဧဝံ၊ ဖြင့်။ အနေကာနိသံသံ၊ များသောအကျိုးအာနိသင် ရှိသော။ ဣမံ
ကာယဂတာသတိံ၊ ကို။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။ အနုယုဉ္ဇေယ၊ အားတုတ်ရာ၏။
ဣတိ၊ ဤရွှေတခန်း အပြီးတည်း။

ဣဒံ ကာယဂတာသတိယံ ဝိတ္ထာရကထာမုခံ။

အာနာပါနဿတိကထာ

၂၁၅။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။
အယမ္ပိ ခေါ် ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဝုပသမေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပသံသိတွာ၊
ချီးမွမ်း၍။ ကထံ ဘာဝိတော စ ဘိက္ခဝေ။ပ။ သိက္ခတိတိ၊ ဟူ၍။ [၂၅၉] ၉
ဧဝံ၊ သို့။ သောဠသဝတ္ထုကံ၊ တဆွဲခြောက်ပါးသော ဌာနရှိသော။ ယန္တံ
အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ညွှန်ပြတော်မူအပ်ပြီ။ တဿ၊ ထို
အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း၏။ ဘာဝနာနယော၊ ပွားရာသောနည်းသည်။
အနုပ္ပတ္တော၊ အစဉ်ရောက်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့အစဉ်အားဖြင့်ရောက်သော်လည်း။
သော-ဘာဝနာနယော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပါဠိဝဏ္ဏနာနုသာရေ-
နေဝ၊ ပါဠိအဖွင့်ကို အစဉ် လျှောက်သဖြင့်သာလျှင်။ ဝုစ္စမာနော၊
သော်။ သဗ္ဗာကာရပရိပူရော၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်ပြည့်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအာနာပါနဿတိ
ကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ပါဠိဝဏ္ဏနာပုဗ္ဗင်္ဂမော၊ ပါဠိကိုဖွင့်ခြင်းလျှင် ရွှေသွားဦးတည်
ရှိသော။ နိဒ္ဒေသော၊ တည်း။

နိဒ္ဒေသ]

အာနာပါနဿတိကထာ (၂၅၉-၁၇)

၂၀၅

၂၁၆။ ကထံ ဘာဝိတော။ပ။ သမာဓိတိံ ဧတ္ထ၊ ချိ။ တာဝ၊ စွာ။
 ကထန္တိ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ အာနာပါနဿတိသမာဓိတာဝနာနံ၊ တို့ကို။
 နာနပ္ပကာရတော၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရေတုကမ္ပတာ-ဝိတ္ထာရေတုကမ္ပတာယ၊
 ချဲ့ပွင့်လိုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (ပဝတ္ထာ၊ သော။) ပုစ္ဆာ၊ တည်း။
 ဘာဝိတော စ ဘိက္ခဝေ အာနာပါနဿတိသမာဓိတိံ၊ သော။ (ဣဒံ ဝစနံ၊
 ဤစကားသည်။) နာနပ္ပကာရတော၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရေတုကမ္ပတာယ၊ ဖြင့်။
 ပုဋ္ဌဓမ္မနိဒ္ဒဿနံ၊ မေးအပ်သောဓမ္မကို ညွှန်ကြောင်းဖြစ်သောစကားတည်း။
 ကထံ ဗဟုလိကတော။ပ။ ဝူပသမေတိတိ ဧတ္တာပိ၊ ချိလည်း။ သေဝ
 နယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကထံ ဘာဝိတော အစ
 ရှိသောပါဠိ၌။ ဘာဝိတောတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ဝါ၊
 ကား။ ဝစိတော၊ ပွားစေအပ်သော။ အာနာပါနဿတိသမာဓိတိံ၊ ကား။
 အာနာပါနပရိဂ္ဂဟိကာယ၊ အဿာသ ပဿာသတို့ကို ပိုင်းခြား၍ယူတတ်
 သော။ သတိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ သမ္ပယုတ္တော၊ သော။ သမာဓိ၊
 တည်း။ ဝါ၊ ကား။ (ပစ္စယဘူတာယံ၊ ပစ္စည်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။) အာနာ-
 ပါနဿတိယံ၊ ကြောင့်၊ ဝါ၊ ချိ။ (ပဝတ္ထော၊ သော။) သမာဓိ၊ တည်း။
 အာနာပါနဿတိသမာဓိ၊ အဿာသပဿာသတို့ကို ပိုင်းခြား၍ယူတတ်
 သောသတိနှင့်တကွ ယှဉ်သောသမာဓိ၊ ဝါ၊ အာနာပါနဿတိကြောင့်
 ဖြစ်သောသမာဓိ။ ဗဟုလိကတောတိ၊ ကား။ ပုနပျုနံ၊ လဲ။ ကတော၊
 ပြုအပ်သော။ သန္တော စေဝ ပဏီတော စာတိ၊ ကား။ သန္တော စေဝ၊
 ငြိမ်သက်သည်သာလျှင်လည်းဖြစ်သော။ ပဏီတော စေဝ၊ မှန်မြတ်သည်
 သာလျှင်လည်းဖြစ်သော ။ ဥဘယတ္ထ၊ ချိ။ ဝေသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ နိယမော၊
 ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုတိယပဒေပိ၊

၁-သန္တော စေဝ-တပုဒ်တည်းမဟုတ်။ စ-ပုဒ်၊ ဝေ-ပုဒ်။ ထိုဝေ-ကို ပဏီတော-ဟူသော
 ဒုတိယပုဒ်၌လည်း ယှဉ်လေဟု ပြခြင်းငှါ သန္တော စေဝ ပဏီတော စာတိ သန္တော စေဝ
 ပဏီတော စေဝ-ဟုမိန့်။ ရှေးပုဒ်၌သာ ရှိသော ဝေ-သဒ္ဓါကို အဘယ်ကြောင့် ဒုတိယပုဒ်၌
 လည်း ယှဉ်အပ်သနည်း အနုယောဂရှိရကား ဣဓေ ဘိက္ခဝေ သမဏော-ဟူ၍၎င်း၊
 ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ-ဟူ၍၎င်း ဤသို့အစရှိသော ပါဠိအရပ်ရပ်တို့၌ ပဌမပုဒ်၌ ယောအပ်
 သော ဝေ-သဒ္ဓါကို ဒုတိယပုဒ်၌လည်း ယှဉ်သင့်သကဲ့သို့ ထိုအတူဤ၌လည်း နှစ်ပါးသော
 ပုဒ်၌ပင် ဝေ-သဒ္ဓါဖြင့် နိယမကို သိသင့် သိအပ်သောကြောင့် ဒုတိယပဒ်၌ ယှဉ်သော်
 လည်း အပြစ်မရှိဟု ပြခြင်းငှါ ဥဘယတ္ထ ဝေသဒ္ဓေန နိယမော ဝေဒိတဗ္ဗော-မိန့်သော်။
 (ပြည်)

၂၀၆ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၅၉-၁၇) [ဂ-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန

၌လည်း။ ဝေသဒ္ဓေါ၊ ကိ။ ယုတ္တော၊ အပ်၏။) ကိံ၊ အဘယ်သို့။ ဝုတ္တံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဟိ၊ လဒ္ဓဂုဏ်ကိုဆိုအံ့။ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနံ၊
အသုဘလျှင်အာရုံရှိသော ဈာန်သည်။ ကေဝလံ၊ အာရုံနှင့်မရော သက်
သက်။ (တနည်း) ပဋိဝေဓဝသေန-ကေဝလံ ပဋိဝေဓဝသေန ဝေ၊ ပဋိဝေဓ-
ဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်သက်သက်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ သန္တဉ္စ၊
ငြိမ်သက်သည်၎င်း။ ပဏီတဉ္စ၊ မှန်မြတ်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊
ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း။ ဩဋ္ဌာရိကာရမ္မဏတ္တာ စ၊ ရုန့်ရင်းသောအာရုံ
ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပဋိကုလာရမ္မဏတ္တာ စ၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်
သော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အာရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်။ သန္တံ၊
သည်။ နေဝ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ပဏီတံ၊ သည်။ န ဟောတိ ယထာ၊
သို့။ ဝေ၊ တူ။ အယံ အာနာပါနဿတိသမာဓိ၊ သည်။ ကေနစိ၊ သော။
ပရိယာယေန၊ အကြောင်းဖြင့်။ ဝါ၊ လေသန္တရဖြင့်။ အသန္တော ဝါ၊
သည်၎င်း။ အပဏီတော ဝါ၊ သည်၎င်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အထ ခေါ၊
ကား။ အာရမ္မဏသန္တတာယပိ၊ အာရုံ၏ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
၎င်း။ ပဋိဝေဓသင်္ခါတအင်္ဂသန္တတာယပိ၊ ကြောင့်၎င်း။ သန္တော၊
ငြိမ်သက်၏။ ဝုပသန္တော၊ အထူးသဖြင့် ငြိမ်သက်၏။ နိဗ္ဗုတော၊
ငြိမ်းအေး၏။ အာရမ္မဏပဏီတတာယပိ၊ ကြောင့်၎င်း။ အင်္ဂပဏီတ-
တာယပိ၊ ကြောင့်၎င်း။ ပဏီတော၊ ၏။ အတိတ္ထိကရော၊ မရောင့်ရဲခြင်းကို
ပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။
သန္တော စေဝ ပဏီတော စာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ပန၊ ပါး။ အသေစနကော စ သုခေါ စ ဝိဟာရေတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အဿ၊
ထိုအာနာပါနဿတိသမာဓိအား။ (သန္တပဏီတဘာဝါဝဟံ၊ သော။
ကိဉ္စ၊ သော။) သေစနံ၊ သွန်းလောင်းထည့်စွက်အပ်သော ပရိကမ္မစသော
အကြောင်းတပါးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသေစန-
ကော၊ မည်၏။ အနာသိတ္တကော၊ သွန်းလောင်း ထည့်စွက်အပ်သော
အကြောင်းတပါး မရှိ။ အဗ္ဗေဿကိဏ္ဍော၊ ပရိကမ္မစသော အကြောင်း
တပါးနှင့်မရော။ တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ပါဠိယေက္ခော၊
အသီးအသန့် တပါးတည်းသာလျှင်။ အာဝေဏိကော-အသာဓာရဏော၊

၁-အသေစနကော-ကို အနာသိတ္တကော-ဖွင့်သည်ကား သေစန-၏ ကမ္မသာနေ၊
အသေစနက-၏ ဗဟုဗ္ဗိဟိ သမာသ်ကို ထင်စေသည်။ (ပြည်)

အကြောင်းတပါးနှင့် မဆက်ဆံသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ (ကထံ-ကိုဌ်မူ
 ဟောတိ၊ နည်း-ပေး။) ဧတ္ထ၊ ဤအာနာပါနဿတိသမာဓိ၌။ သန္တဘာဝ-
 နိမိတ္တံ၊ သော။ ပရိကမ္မံ ဝါ၊ ပရိကံသညံမူလည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဥပစာ-
 ရေန ဝါ၊ ဖြင့်မူလည်း။ ဧတ္ထ၊ ၌။ သန္တတာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
 အာဒိသမန္နာဟာရတော၊ စ၍နုလုံးသွင်းသည်မှ။ ဝါ၊ စ၍ကောင်းစွာ
 အဖန်တလဲလဲနုလုံးသို့ဆောင်သည်မှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ အတ္တနော၊ ဧ။
 သဘာဝေနော၊ သဘောဖြင့်သာလျှင်။ သန္တော စ၊ ငြိမ်သက်သည်လည်း။
 ဟောတိ၊ ဧ။ ပဏီတော စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ-အယံ၊
 ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ကေစိ ပန၊ အချို့ဆရာတို့သည်ကား။ အသေ-
 စနကောတိ၊ ကား။ အနာသိတ္တကော၊ သွန်းထည့်အပ်သော သြဇာမရှိ။
 သြဇာဝန္တော၊ သြဇာရှိ၏။ [၂၆၀] သဘာဝေနော၊ လျှင်။ မရုရော၊
 ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊
 ဖြင့်။ အသေစနကော စ၊ သွန်းလောင်းထည့်စွက်အပ်သော ပရိကမ္မစသော
 အကြောင်းတပါးမရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အယံ၊ ဤအာနာပါနဿတိ
 သမာဓိကို။ အပ္ပိတပ္ပိတက္ခဏေ၊ ဝင်စားတိုင်း ဝင်စားတိုင်းသောခဏ၌။
 ကာယိကစေတသိကသုခပ္ပဋိလာဘာယ၊ ကာယိကသုခ စေတသိကသုခကို
 ရခြင်းငှါ။ သံဝတ္တနတော၊ ကြောင့်။ သုခေါ စ၊ ချမ်းသာသည်လည်း
 ဖြစ်သော။ ဝိဟာရေတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နေတိ၊
 ကား။ အဝိက္ခမ္ဘိတေ အဝိက္ခမ္ဘိတေ၊ စွာန်ဖြင့် မခွါအပ်ကုန်သေးသော။
 ပါပကေတိ၊ ကား။ လာမကေ၊ ယုတ်ကုန်သော။ အကုသလေ ဓမ္မေတိ၊
 ကား။ အကောသလ္လသမ္ဘူတေ၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊
 တို့ကို။ ဌာနသော အန္တရဓာပေတိတိ၊ ကား။ ခဏေနော၊ မိမိဖြစ်သော
 ခဏဖြင့်ပင်လျှင်။ အန္တရဓာပေတိ-ဝိက္ခမ္ဘေတိ၊ ခွါ၏။ ဝုပသမေတိတိ၊
 ကား။ သုဠ၊ စွာ။ ဥပသမေတိ၊ ဧ။ ဝါ၊ ကား။ နိဗ္ဗေတောဂီယတ္တာ၊
 ထိုးထွင်းခြင်းအဖို့ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနုပုဗ္ဗေန၊ ဖြင့်။ အရိယမဂ္ဂ-

၁-ပရိကမ္မေန ဝါ-ဟု ပါဠိရှိသည်ကား ဥပစာရေန ဝါ-ကို ဆောင်၍ ရေးမှားသည်။
 ရှိကားနှင့်မတန်၊ သဘောလည်းမမှန်။ ထို့ကြောင့် ပရိကမ္မံ ဝါ သန္တဘာဝနိမိတ္တံ။ ၁။ ဥပ-
 စာရေန ဝါ နတ္ထိ ဧတ္ထ သန္တကတိ ယောနော-ရှိကောရှိသကား။ (ပြည်)

၂-ကေစိတံ ဥတ္တရဝိဟာရဝါသိကေ သန္တာယာဟ။ ရှိကား။ လာယက်ရှိဝါသိခေါ
 မြောက်ကျောင်းနေ ဆရာတို့ကို ကေစိ-ဟု ဆိုသည်။ (ဆ-သံ-သော)

ဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တော၊ အရိယမဂ်ဟူသော ကြီးပွားခြင်းသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။
သမ္မုန္နိတိ၊ အကြွင်းမဲ့ပြတ်၏။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတိ၊ ငြိမ်းစေ၏။ ဣတိ၊ သို့။
ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အယံ ပန၊ လတုံသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ ကထံ ဘာဝိတော အစရှိသော
ပါဠိ၌။ သင်္ခေပတ္တော၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကေန စ ပကာရေန၊ အဘယ်
မျှသောအပြားဖြင့်။ ကေနာကာရေန၊ အဘယ်မျှသောအခြင်းအရာဖြင့်။
ကေန ဝိမိနာ၊ အဘယ်မျှသော အစီအရင်ဖြင့်။ ဘာဝိတော၊ ဖြစ်စေအပ်
သော၊ ဝါ၊ ပွားစေအပ်သော။ အာနာပါနဿတိသမာဓိ၊ သည်၊ ကေနပ္ပ-
ကာရေန၊ ဖြင့်။ ဗဟုလီကတော၊ အဖန်တလဲလဲ ပြုအပ်သော။ သန္တော
စော၊ ငြိမ်သက်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပ။ ဝုပသမေတိ၊ အထူးသဖြင့်
ငြိမ်းစေသနည်း။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ သင်္ခေပတ္တော၊ တည်း။

၂၁၇။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဝိတ္ထာရေန္တော၊ ချဲ့တော်မူ
လိုသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဓ ဘိက္ခဝေတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊
ထို ဣဓ ဘိက္ခဝေ အစရှိသော ပါဠိတော်၌။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုတိ၊ ကား။
ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမသ္မိံ သာသနေ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဟိ-ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊
အံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ အယံ ဣဓသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သဗ္ဗပ္ပကာရအာနာပါနဿ-
တိသမာဓိနိဗ္ဗတ္တကဿ၊ အလုံးစုံတဆွဲခြောက်ပါး အပြားရှိသော အာနာ-
ပါနဿတိသမာဓိကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ သန္တိဿယဘူတ-
သာသနပရိဒီပနေ၊ ကောင်းစွာမှီရာဖြစ်၍ ဖြစ်သောသာသနာတော်ကို
ပြတတ်၊ ဝါ၊ ပြကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ အညသာသနဿ၊ တပါး
သော သာသနာ၏။ တထာဘာဝပဋိသေဓနေ၊ စ၊ ယထာဝုတ္တပုဂ္ဂလ၏
မှီရာ၏အဖြစ်ကို မြစ်တတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။
ဣဓေဝ ဘိက္ခဝေ။ပ။ အညေဟိတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၁-ဤပါဠိဖြင့် ဣဓ ဘိက္ခဝေ-ဟူသော ပါဠိသည် ဝေ-သဒ္ဓါ အန္တောဂတည်းဟူပြ၏။
ကေပဒဖြစ်လျက် သာသနာရဏ ရသင့်သည်ရှိပါ၏လော။ သန္တိ ဟိ ကေပဒါနိဝံ သာဝဓာရ-
ဏာနိ၊ ယထာ ဝါယုဘက္ခောတိ၊ ဋီကာ။ ထို့ကြောင့်မဟုတ်လော ဣဓေဝ ဘိက္ခဝေ
သမဏော-ဤသို့စသည်ကို မိန့်သကား။ ဣဓေဝ ဘိက္ခဝေ သမဏော-စသည်ဖြင့် ပရိပုဏ္ဏ
သမဏကရဓမ္မပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ ဟောသည်မဟုတ်လောဟု။ ကား ပရိပုဏ္ဏသမဏကရဓမ္မော
ဟိ သော၊ ယော သဗ္ဗပ္ပကာရအာနာပါနဿတိသမာဓိနိဗ္ဗတ္တကော၊ ဋီကာ။ (ပြည်)

[တိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဇေဝ၊ ဤသာသနာတော်၌သာလျှင်။ ပဌမော၊
 သော။ သမဏော၊ သောတာပန် ရဟန်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣဇေဝ၊ ၌
 သာလျှင်။ ဒုတိယော၊ သော။ သမဏော၊ သကဒါဂါမ်ရဟန်းကို။ လဗ္ဘတိ၊
 ၏။ ပ။ ပရပ္ပဝါဒါ-ပရေသံ အညတိတ္ထိယာနံ နာနပ္ပကာရာ ဝါဒါ၊ တို့သည်။
 အညေဟိ၊ သစ္စာလေးပါးကို ပိုင်းခြား၍ သိကုန်သော။ သမဏေတိ၊
 သောတာပန် စသော သမဏတို့မှ။ သုညာ၊ ကုန်၏။]

တေန၊ ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ သာသနေ ဘိက္ခုတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

အရညဂတော ဝါ။ ပ။ သုညာဂါရဂတော ဝါတိ ဣဒံ-ဝစနံ၊ သည်။
 အဿ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ အာနာပါနဿတိသမာဓိဘာဝနာနုရူပသေနာသန-
 ပရိဂ္ဂဟပရိဒီပနံ၊ အာနာပါနဿတိသမာဓိဘာဝနာအား လျော်သော
 ကျောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းကို ပြသောစကားတည်း။ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ
 ကရောမိ၊ အံ။ ဣမဿ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ဒီဃရတ္တံ၊ ပတ်လုံး။ ရူပါဒီသု၊
 ကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ တို့၌။ အနုဝိသဋ္ဌံ၊ အစဉ်မပြတ် ပြေးသွား
 သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အာနာပါနဿတိသမာဓိအာရမ္မဏံ၊ သို့။ အဘိ-
 ရူဟိထုံ၊ တက်ခြင်းငှါ။ န ဣစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိ။ ကုဋ္ဌဂေါဏယုတ္တရတော၊
 ကောက်ကျစ်သော နွားကသော ရထားသည်။ ဥပ္ပထမေဝ၊ ခရီးမဟုတ်
 ရာသို့သာလျှင်။ ဓာဝတိ ဝိယ၊ သို့။ ဥပ္ပထမေဝ၊ ဘာဝနာခရီးမှန် မဟုတ်
 ရာသို့သာလျှင်။ ဓာဝတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေယျထာပိ နာမ၊
 မည်သည်ကား။ ဂေါပေါ၊ နွားထိန်းသည်။ ကုဋ္ဌဓေနယာ၊ ကောက်ကျစ်
 သောနွားမ၏။ ခီရံ၊ ကို။ ပိဝိတွာ၊ သောက်၍။ ဝစိုတံ၊ ကြီးသော။
 ကုဋ္ဌဝစ္စံ၊ ကောက်ကျစ်သောနွားငယ်ကို။ ဒမေတုကာမော၊ ဆုံးမလိုသည်
 ဖြစ်၍။ ဓေနုတော၊ အမိနွားမမှ။ အပနေတွာ၊ ပယ်၍။ ဧကမန္တေ၊ ၌။
 မဟန္တံ၊ သော။ ထမ္ဘံ၊ တိုင်ကို။ နိဓဏိတွာ၊ စိုက်၍။ တတ္ထ၊ ထိုတိုင်၌။
 ယောတ္တေန၊ ကြီးဖြင့်။ ဗန္ဓေယျ၊ ဖွဲ့ချည်ရာ၏။ အထ-ပစ္စာ၊ မှ။ အဿ၊
 ထိုနွားထိန်း၏။ သော ဝစ္ဆော၊ သည်။ ဣတော စိတော စ၊ လည်း။
 ဝိပုဋ္ဌိတွာ၊ တုန်လှုပ်၍။ ပလာယိတုံ၊ ပြေးခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တော၊ ၍။
 တမေဝ ထမ္ဘံ၊ ကိုပင်လျှင်။ ဥပနိသီဒေယျ ယထာ ဝါ၊ မှီ၍ ထိုင်ရာသကဲ့
 သို့၎င်း။ ဥပနိပဇ္ဇေယျ ယထာ ဝါ၊ မှီ၍အိပ်ရာသကဲ့သို့၎င်း။ ဧဝမေဝ၊
 တူလျှင်။ ဒီဃရတ္တံ၊ ပတ်လုံး။ ရူပါရမ္မဏာဒိရသပါနဝစိုတံ၊ ရူပါရုံစသည်ကို

စွဲ၍ ဖြစ်သော သာယာအပ်သော သုခဝေဒနာဟူသော အရသာကို သောက်
သဖြင့် ကြီးပြင်းသော။ ဒုဋ္ဌစိတ္တံ၊ ပျက်ချော်သော စိတ်ကို။ ဒမေတု-
ကာမေန၊ သော။ ဣမိနာပိ ဘိက္ခုနာ၊ သည်လည်း။ ရူပါဒိအာရမ္မဏ-
တော၊ မှ။ အပနေတော၊ ပယ်၍။ အရည် ဝါ၊ သို့၎င်း။ ပ။ သုညာဂါရံ ဝါ၊
သို့၎င်း။ ပဝေသေတော၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုအရည် စသည်၌။ အဿာသပဿာ-
သထမ္ဘေ၊ အဿာသပဿာသဟူသောတိုင်၌။ သတိယောတ္တေန၊ သတိ
ဟူသောကြီးဖြင့်။ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သော်။ အဿ-ဘိက္ခုနော၊ ၏။
တံ စိတ္တံ၊ သည်။ ဣတော စိတော စ၊ လည်း။ ဝိပ္ပန္နိတောပိ၊ ၍လည်း။
ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အာစိဏ္ဏာရမ္မဏံ၊ လေ့လာကျက်စားတူးသော အာရုံကို။
အလဘမာနံ၊ မရသည်ဖြစ်၍။ သတိယောတ္တံ၊ ကို။ ဆိန္နိတော၊ ၍။
[၂၆၁] ပလာယိတုံ၊ ငှါ။ အသက္ခောန္တံ၊ ၍။ တမေဝါရမ္မဏံ၊ ထို
အာနာပါနအာရုံကိုသာလျှင်။ ဥပစာရပ္ပနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပနိသီဒတိ
စေတ၊ မှီ၍မူလည်း ထိုင်၏။ ဥပနိပဇ္ဇတိ စ၊ မှီ၍မူလည်း အိပ်၏။ တေန၊
ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ ယထာ တမ္ဘေ။ ပ။ ဒဠန္တိ၊ ဟူ၍။
အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

[ဝစ္စံ၊ စဉ်းလဲကောက်ကျစ်သော နွားငယ်ကို။ ဒမံ-ဒမန္တော၊ ဆုံးမ
လိုသော။ နရော၊ နွားထိန်းသည်။ ထမ္ဘေ၊ ၌။ နိဗန္ဓေယျ ယထာ၊ ဖွဲ့ရာ
သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ သကံ စိတ္တံ၊ ပျက်ချော်
သော မိမိစိတ်ကို။ ဒမံ-ဒမန္တော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သတိယာ၊
သတိဖြင့်။ အာရမ္မဏေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသော အာရုံ၌။ ဒဠံ၊ မြဲမြံစွာ။
ဗန္ဓေယျ၊ ၏။]

ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ အဿ၊ ၏။ ဧတံ သေနာသနံ၊ သည်။ ဘာဝနာနုရူပံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣဒမဿ။ ပ။ ဒီပနန္တိ၊ ၍။
ဝုတ္တံ၊ ၏။

အထ ဝါ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနပ္ပဘေဒေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း
အထူးအပြားတွင်။ မုဒ္ဒဘူတံ၊ ဦးထိပ်ဖြစ်ထသော။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓ-
ဗုဒ္ဓသာဝကာနံ၊ အလုံးစုံသောဘုရား၊ အချို့သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ဘုရား

လာဝကတို့၏။ ဝိသေသာဓိဂမဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရပဒဋ္ဌာနံ၊ တရားအထူးကို
ရခြင်း၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌ ချမ်းသာစွာနေခြင်း၏ နီးစွာ
သော အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဣဒံ အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ၊
ကို။ ဣတ္ထိပုရိသဟတ္ထိအဿာဒိသဒ္ဓသမာကုလံ၊ မိန်းမသံ၊ ယောက်ျားသံ၊
ဆင်သံ၊ မြင်းသံအစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြွမ်းသော။ ဂါမန္တံ၊ ရွာနားကျောင်းကို။
အပရိစ္စဇိတော၊ ၍။ ဘာဝေတုံ၊ ငှါ။ န သုကရံ၊ မပြုလွယ်။ ကသ္မာ၊ ကား။
ဈာနဿ၊ ၍။ သဒ္ဓကဏ္ဍကတ္တော၊ အသံတည်းဟူသော ဆူးရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ စင်စစ်။ အဂါမကေ၊ ရွာမရှိသော။ အရညေ၊
၌။ ယောဂါဝစရေန၊ သည်။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတော၊ ၍။
အာနာပါနစတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ အာနာပါနလျှင် အာရုံရှိသော စတုတ္ထဈာန်ကို။
နိဗ္ဗုတ္တေတော၊ ၍။ တဒေဝ-အာနာပါနစတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ ကို။ ပါဒကံ၊ ကို။
ကတော၊ ၍။ သင်္ခါရေ၊ တေဘူမကသင်္ခါရတို့ကို။ သမ္မသိတော၊ ၍။ အဂ္ဂဗလံ၊
မြတ်သောဖိုလ်ဟုဆိုအပ်သော။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ သမ္မာပုဏိတုံ၊ ငှါ။ သုကရံ၊
ပြုလွယ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿ-ဘိက္ခုနေ၊ အား။ အနုရူပသေနာ-
သနံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အရညဂတော ဝါတိအာဒိံ၊
ကို။ အာဟ၊ ပြီ။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာစရိယော ဝိယ၊ မြေကြန်
တတ်သော ဆရာနှင့်တူတော်မူ၏။ သော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။
(ဥပမေယျဝါကျ၌ ဥပဒိသတိ၊ လတတိ-တို့နှင့်စပ်) ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာစရိယော၊
မြေကြန် တတ်သောဆရာသည်။ နဂရဘူမိံ၊ မြို့ရာမြေကို။ ပဿိတော၊ ၍။
သုဋ္ဌ၊ စွာ။ ဥပပရိက္ခိတော၊ ၍။ ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်၌။ နဂရံ၊ ကို။ မာပေထ၊
ကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပဒိသတိ၊ ညွှန်ပြ၏။ သောတ္ထိနာ စ၊ ဖြင့်လည်း။
နဂရေ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတေ၊ သော်။ ရာဇကုလတော၊ မှ။ မဟာသက္ကာရံ၊
ကြီးစွာသော ပူဇော်သက္ကာရကို။ လတတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။
ယောဂါဝစရဿ၊ အား။ အနုရူပသေနာသနံ၊ ကို။ ဥပပရိက္ခိတော၊ ၍။
ဧတ္ထ၊ ဤအရညစသည်၌။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ၍။ ဣတိ၊
သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဥပဒိသတိ၊ ၍။ တတော၊ ထို့နောင်မှ။ တတ္ထ၊
ထိုအရညစသည်၌။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အနုယုတ္တေန၊ သော။ ယောဂိနာ၊
သည်။ ကမေန၊ ဖြင့်။ အရဟတ္တေ၊ သို့။ ပတ္တေ၊ သော်။ သောဘဂဝါ၊

သည်။ ဝတ-ကေန္တေန၊ ဖြင့်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်
သာလျှင် သစ္စာဥပေသယုတရားတို့ကို သိတော်မူပေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မဟန္တံ၊
သော။ သက္ကာရံ၊ ကို။ လဘတိ၊ ၏။ အယံ ပန ဘိက္ခု၊ ကိုကား။ ဒီပိသ-
ဒိသောတိ၊ တောမင်းသစ်နှင့်တူ၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ-ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊
အံ့။ မဟာ၊ မြတ်သော။ ဒီပိရာဇာ၊ တောမင်းသစ်သည်။ အရညေ၊ ဦး။
တိဏဂဟနံ ဝါ၊ မြက်တောရွှပ်ကို၎င်း။ ဝနဂဟနံ ဝါ၊ သစ်တောရွှပ်ကို၎င်း။
ပဗ္ဗတဂဟနံ ဝါ၊ တောင်ရွှပ်ကို၎င်း။ နိဿယ၊ ၍။ နိလိယိတွာ၊
ပုန်းအောင်း၍။ ဝနမဟိံသဂေါကဏ္ဍသုကရာဒယော၊ တောကျွဲ၊ စိုင်းဝက်
အစရှိကုန်သော။ မိဂေ၊ သားတို့ကို။ ဂဏှတိ ယထာ၊ ဖမ်းသကဲ့သို့။
ဝေမေဝ၊ လျှင်။ အရညာဒီသု၊ တို့ဦး။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္ဇန္တော၊
သော။ အယံ-ဘိက္ခု၊ သည်။ ယထာက္ကမေန၊ ဖြင့်။ သောတာပတ္တိသက-
ဒါဂါမိအနာဂါမိအရဟတ္တမဂ္ဂေ စေဝ၊ အရဟတ္တမဂ်တို့ကို၎င်း။ အရိယ-
ဖလဉ္စ၊ မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို၎င်း။ ဂဏှတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ-
တဗ္ဗော၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ ယထာပိ ဒီပိကော
နာမ။ပ။ မုတ္တမန္တိ၊ ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

☞ [၂၆၂] [ဒီပိကော နာမ၊ တောမင်းသစ်မည်သည်။ နိလိယိတွာ၊ ၍။
မိဂေ၊ တို့ကို။ ဂဏှတိ ယထာ၊ သို့။ တထေဝ၊ လျှင်။ ဗုဒ္ဓပုတ္တော၊ ဘုရား
သားတော်ဖြစ်သော။ ယုတ္တယောဂေါ၊ အားထုတ်အပ်သော ဝိပဿနာ
လုံ့လရှိသော။ ဝိပဿကော၊ ဝိပဿနာကို ရှုလေ့ရှိသော။ အယံ-ဘိက္ခု၊
သည်။ အရညံ၊ သို့။ ပဝိသိတွာန၊ ၍။ ဥတ္တမံ၊ သော။ ဖလံ၊ သာမည
ဖိုလ်ကို။ ဂဏှတိ၊ ၏။]

တေန၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ၏။ ပရက္ကမဇေယောဂ္ဂဘူမိံ၊ တာဝနာကို
အားထုတ်သော အစွမ်းအားသင့်သည်ကို ပြုရာမြေဖြစ်သော။ အရညသေ-
နာသနံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အရညဂတော ဝါတိ-
အာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။

၂၁၈။ တတ္ထ၊ ထိုအရညဂတော အစရှိသောပါဠိ၌။ အရညဂတောတိ၊
ကား။ အရညံ နာမ နိက္ခမိတွာ။ပ။ အရညန္တိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ အာရညကံ

နာမ။ပ။ ပစ္စိမန္တိ စ၊ ၎င်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တလက္ခဏေသု၊ ကုန်သော။
 အရညေသု၊ တို့တွင်။ ယံ ကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော။ ပဝိဝေကသုခံ၊
 ဆိတ်ငြိမ်ချမ်းသာသော။ အရညံ၊ သို့။ ဂတော၊ ကပ်သည်ဖြစ်၍။ ရုက္ခ-
 မူလဂတောတိ၊ ကား။ ရုက္ခသမိပံ၊ သစ်ပင်၏အနီးအရပ်သို့။ ဂတော၊
 ၍။ သုညာဂါရဂတောတိ၊ ကား။ သုညံ-ဝိဝိတ္တောကာသံ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ
 အရပ်သို့။ ဂတော၊ ၍။ ဧတ္ထ စ၊ ဤအရညဂတစသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်လည်း။
 အရညံ၊ ကို၎င်း။ ရုက္ခမူလဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အဝသေသသတ္တ-
 ဝိဓသေနာသနဂတောပိ၊ ကြွင်းသော ခုနစ်ပါးအပြားရှိသော ကျောင်းသို့
 ကပ်သော ရဟန်းကိုလည်း။ သုညာဂါရဂတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထု၊ ငါး။
 ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။

ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အဿ၊ အား။ ဥတုတ္တယာနုကူလဉ္စ၊ ဥတု
 သုံးပါးအားလျော်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဓာတုစရိယာနုကူလဉ္စ၊ သေမှ
 အစရှိသော ဓာတ်သုံးပါး၊ မောဟအစရှိသော စရိုက်သုံးပါးအားလျော်
 သည်လည်းဖြစ်သော။ အာနာပါနဿတိဘာဝနာနုရူပံ၊ သော။ သေနာ-
 သနံ၊ ကို။ ဥပဒိသိတွာ၊ ၍။ အလီနာနုဒ္ဓစ္စပက္ခိကံ၊ မတွန့်တိုခြင်း၊ မပျံ
 လွင့်ခြင်း အဖို့ရှိသော။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်သော။ ဣရိယာပထံ၊ ကို။ ဥပ-
 ဒိသန္တော၊ သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ နိသီဒတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။
 အထ-ပစ္စာ၊ ဌ။ အဿ-တိက္ခုနော၊ ၏။ နိသဇ္ဇာယ၊ ၏။ ဒဠဘာဝံ စ၊
 မြဲမြံသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့ကို။ ပဝတ္တနသုခတံ
 စ၊ ဖြစ်စေခြင်း၌ ချမ်းသာလွယ်ကူသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ အာရမ္မဏ-
 ပရိဂ္ဂဟပါယဉ္စ၊ အာရုံကိုသိမ်းဆည်းခြင်း၏အကြောင်းကို၎င်း။ ဒသေန္တော၊
 ၍။ ပလ္လက္ခံ အာဘုဇိတွာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို ပါဌ်တို့
 တွင်။ ပလ္လက္ခန္တိ၊ ကား။ သမန္တတော၊ မှ။ ဥရုဗဒ္ဓါသနံ၊ ပေါင်တို့ကို
 အောက်သို့ ဖွဲ့ခွေသောအားဖြင့် ထိုင်ခြင်းကို။ အာဘုဇိတွာတိ၊ ကား။
 ဗန္တိတွာ၊ ၍။ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယာတိ၊ ကား။ ဥပရိမသရီရံ၊ အထက်ပိုင်း
 ဖြစ်သောကိုယ်ကို။ ဥဇုကံ ဌပေတွာ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ထား၍။ အဠာရသပိဋ္ဌိ-
 ကဏ္ဍကေ၊ တဆဲ့ရှစ်ခုသော ကျောက်ဆစ်နံရိုးတို့ကို။ ကောဋိယာ၊ တခု
 သော အစွန်းဖြင့်။ ကောဋိ၊ ကို။ ပဋိပါဒေတွာ၊ ထိစေ၍။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ စ။
 ဧဝံ၊ သို့။ နိသီဒန္တဿ၊ အား။ စမ္မမံသနာရူနိ၊ တို့သည်။ န ပဏမန္တိ၊

မညွတ်ကုန်။ အထ၊ ထိုသို့မညွတ်သည်ရှိသော်။ အဿ-ဘိက္ခုနော၊ ထို ရဟန်းအား။ တေသံ၊ ထိုအရေအသားအကြောတို့၏။ ပဏမနပ္ပစ္စယာ၊ ညွတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ခဏေ ခဏေ၊ ခဏတိုင်းခဏတိုင်း ဌှိ။ ယာ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ကုန်ရာ၏။ တာ-ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ တာသု၊ ထိုဝေဒနာတို့သည်။ အနုပ္ပဇ္ဇမာနာသု၊ ကုန်လတ် သော်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ကေဂ္ဂံ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်။ ဝါ၊ တည် ကြည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ န ပရိပတတိ၊ မကင်း။ ဝါ၊ မကျ။ ဝုဒ္ဓိံ၊ တိုးပွားခြင်းသို့။ ဖာတိံ၊ ပြန့်ပြောခြင်းသို့။ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ပရိမုခံသတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာတိ၊ ကား။ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိမုခံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ရှေးရှု။ သတိံ၊ ကို။ ဌပယိတွာ၊ ရှိ။ အထ ဝါ၊ ကား။ ပရိတိ၊ ပရိဟူသော သဒ္ဓါသည်။ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော၊ သိမ်းဆည်းခြင်း အနက်ရှိ၏။ မုခန္တိ၊ သည်။ နိယျာနဋ္ဌော၊ ပဋိပက္ခမှ ထွက်မြောက်ခြင်း အနက်ရှိ၏။ သတိတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော၊ ထင်ခြင်းအနက်ရှိ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပရိမုခံ သတိန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ဌှိ။ ဝုတ္တနယေနပိ၊ ဖြင့် လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိ၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တတြ၊ ထို ပဋိ- သမ္ဘိဒါပါဠိ၌။ အယံ၊ ကား။ သင်္ခေပေါ၊ တည်း။ ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနံ သတိံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း သိမ်းဆည်းအပ်သော အသမ္မောသရှိသော သမ္မောသ ဟူသော ပဋိပက္ခမှ ထွက်မြောက်သော သတိကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဣတိ- အယံ၊ ကား။ သင်္ခေပေါ၊ တည်း။

☞ [၂၆၃] ၂၁၉။ သော သတောဝ အဿသတိ သတော ပဿသတိတိ၊ ကား။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ နည်းဖြင့်။ နိသိဒိတွာ စ၊ ရှိ၎င်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု။ သတိံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌပေတွာ စ၊ ရှိ၎င်း။ တံ သတိံ၊ ကို။ အဝိဇဟန္တော၊ မစွန့်သည်ဖြစ်၍။ သတော ဧဝ၊ အောက်မေ့ အမှတ်ရသည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ အဿသတိ၊ ဝင်သက် ရှိက်၏။ သတော ဧဝ၊ အောက်မေ့ အမှတ်ရသည် ဖြစ်၍သာလျှင်။ ပဿ- သတိ၊ ထွက်သက်ရှု၏။ (ဝေ-လိုက်) သတောဝ၊ အမှတ်ရသည် ဖြစ်၍သာ လျှင်။ ကာရီ၊ ပြုအပ်သောကိစ္စကို ပြုတတ်သည်။ ဝါ၊ ပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ဌှိ။ ယေဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သတော၊ ဖြစ်၍။ ကာရီ၊ သည်။

ယောတိ၊ ဧ။ တေ-အာကာရေ၊ တို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ ဒီဃံ ဝါ အဿ-
သန္တောတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ဧ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ဌ။ သော
သတောဝ အဿသတိ သတော ပဿသတိတိ တေဿေ၊ ဧသာလျှင်။
ဝိဘင်္ဂေ၊ ဌ။ ဗာတ္ထိံ သာယ။ပ။ ကာရီ ဟောတိတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊
ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

[ဗာတ္ထိံ သာယ၊ သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သတော၊ အောက်မေ့
အမှတ်ရသည်ဖြစ်၍။ ကာရီ၊ ပြုအပ်သောကိစ္စကိုပြုတတ်သည်။ ဝါ၊ ပြုလေ့
ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဒီဃံ အဿာသဝသေန၊ ရှည်သော ဝင်သက်၏
အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ဒီဃံဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သောအဿာသ၏ အစွမ်းဖြင့်။
အဝိက္ခေပံ၊ ဝိက္ခေပ၏ ပဋိပက္ခဖြစ်သော။ စိတ္တဿ၊ ဧ။ ကေဂ္ဂတံ-ကေဂ္ဂ-
ဘာဝံ၊ ကို။ ပဇာနတော၊ အား။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ အာရုံသို့
ကပ်၍တည်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တာယ သတိယာ၊ ထိုဆိုးခဲ့ပြီးသော
သတိဖြင့်၎င်း။ တေန ဉာဏေန၊ ထိုဆိုးခဲ့ပြီးသောဉာဏ်ဖြင့်၎င်း။ (စ-ကား
ဂမ္ပမာန်) သတော၊ ၍။ ကာရီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ပ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါ-
နုပဿိ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂဟူသော အနုပဿနာနှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။
အဿာသဝသေန၊ ဝင်သက်ရှိုက်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိ၊
သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဿာသဝသေန၊ ထွက်သက်ရှုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ၂။

၁-ဒီဃံ၊ ရဿ၊ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒိ၊ ပဿန္တယံ ကာယသင်္ခါရံ-ပဌမစတုက္က။ ။
ပီတိပဋိသံဝေဒိ၊ သုခပဋိသံဝေဒိ၊ စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒိ၊ ပဿန္တယံ စိတ္တသင်္ခါရံ- ဒုတိယ-
စတုက္က။ ။စိတ္တပဋိသံဝေဒိ၊ အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တံ၊ သမာဒဟံ စိတ္တံ၊ ဝိမောဇယံ စိတ္တ-
တတိယစတုက္က။ ။အနိစ္စာနုပဿိ၊ ဝိရာဂါနုပဿိ၊ နိရောဓာနုပဿိ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိ-
စတုတ္ထစတုက္က။ ။လေးပါးသောစတုက္ကကိုပေါင်း၍ ယေစတုက္က သောဠသပ္ပံ။ သောဠသ-
ဝတ္ထုကဖြစ်သတည်း။ ၎င်းသောဠသကို အဿာသပဿာသဇ္ဇေနှင့် မြှောက်၍ ဗာတ္ထိံ သာ-
ကာရ ဖြစ်သတည်း။ (ပြည်)

၂-ဤယောဇနာ၌ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိ-ပုဒ်သည် ဟုတွာ-ကို ငဲ့၍ ပဌမန္တနေသတည်း။
အဿာသဝသေန-ကို ငဲ့မူ တတိယန္တဆဋ္ဌန္တကျသင့်၏။ သို့ကျသင့်လျက်လည်း ဝုတ္တသည်
အဝုတ္တအဖြစ်သို့ ရောက်၍ အနေမဖောက်သတည်း။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိ ဟုတွာ အဿာ-
သနဿ ဝသေန-ဟူသော ဋီကာနှင့် လျော်စေသည်။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိအဿာသဝ-
သေနာတိ ဝါ ပါဠော။တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိနော အဿာသာ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိအဿာ-
သာ၊ တေသံ ဝသေနာ တိ အတ္ထော။ (ဝိသုဒ္ဓိ-ဋီ ၁၊ ၃၁၇) ဤနည်း၌ အာကဗုဒ္ဓဝသေန
အန္တော သယနံ အဿာသော ဟု သာဝသာဓိပြုသော်လည်း ကြိယာမောနဟုတ်၊ ဗုဒ္ဓ-
ပဓာန အန္တောပဝိသနဝါတဝါစီ ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓိတပ္ပုရိသ်နေသတည်း။

အဝိက္ခေပံ၊ သော။ စိတ္တဿ၊ ဧ။ ကေဂ္ဂတံ-ကေဂ္ဂဘာဝံ၊ ကိ။ ပဇာနတော၊ အား။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တာယ သတိယာ၊ ဖြင့်၎င်း။ တေန ဉာဏေန၊ ဖြင့်၎င်း။ သတော၊ ဤ။ ကာရီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။]

တတ္ထ၊ ထိုပါဠိတော်ရင်း၌။ ဒီဃံ ဝါ အဿသန္ဓောတိ၊ ကား။ ဒီဃံ ဝါ၊ ရှည်စွာမူလည်း၊ ဝါ၊ ရှည်သည်လည်းဖြစ်သော။ အဿာသံ၊ ကိ။ ပဝတ္ထယန္ဓော၊ ဖြစ်စေလတ်သော်။ အဿာသောတိ၊ ကား။ ဗဟိ၊ ပြင်ပသို့။ နိက္ခမနဝါတော၊ ထွက်သောလေတည်း။ ပဿာသောတိ၊ ကား။ အန္ဓော၊ အတွင်းသို့။ ပဝိသနဝါတော၊ ဝင်သောလေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိနယဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ သုတ္တန္တဋ္ဌကထာသု၊ သုတ္တန် အဋ္ဌကထာတို့၌။ ဥပ္ပဋိပါဠိယာ၊ အစဉ်ချတ်သဖြင့်။ အာဂတံ၊ လာ၏။

၁-ယင်းသို့ ဆိုသော်လည်း အဓိပ္ပါယ်တူ ဖွင့်သည်တမံ ။ အဿသန္ဓော-ကား နာမ ဓာတ်မဟုတ်၊ ကေန္တဓာတ်ပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ ဒီဃံ ဝါ၊ ရှည်စွာမူလည်း။ အဿသန္ဓော၊ ဝင်သက်ရောက်လတ်သော်-ပေး။ အကယ်၍တည်း ဒီဃံ အဿာသယန္ဓော ရှိမူကား နာမဓာတ်မှတ်ရာ၏။ (ပြည်)

၂-သုတ္တန် အဋ္ဌကထာနည်း၌ ဗဟိ ဥပ္ပဟိတွာပိ အန္ဓော သသနံ အဿာသော၊ အန္ဓော ဥပ္ပဟိတွာပိ ဗဟိ သသနံ ပဿာသော ဟူ၍၎င်း၊ အာဒိမိ သသနံ အဿာသော၊ ပဋိ ပစ္စာ သသနံ ပဿာသော ဟူ၍၎င်း၊ အာကုနဝသေန အန္ဓော သသနံ အဿာသော၊ ဗဟိ ပဋိ သသနံ ပဿာသော ဟူ၍၎င်း နိဗ္ဗာနမူ။ ။ ကျမ်းနှစ်စောင်တို့တွင် ဝိနည်း အဋ္ဌကထာ၌ မာတုက္ကန္တိတ၌ ဗဟိနိက္ခမိတု အလဒ္ဓေါကာသဖြစ်သော နာသကဝါတသည် မာတုက္ကန္တိတော ဗဟိနိက္ခန္တမတ္တ၌ လက်မှန်မဆွ ပဌမအပသို့ ထွက်လတ်၍ ဥပ္ပတ္တိက္ကမ သသာဝဖြစ်သော အစဉ်ဖြင့် အာဒိမိ သသနံ အဿာသော-မူ၍ ဗဟိနိက္ခမဝါတဟူသတတ်။ ထို့ကြောင့် မဟုတ်လော၊ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဂဗ္ဘသေယျကာနံ-စသည် မိန့်သကား။ သုတ္တန် အဋ္ဌကထာ၌ ပဝတ္ထိ ဘာဝနာရမ္မသမယ၌ ပဌမနာသိကဝါတကို အတွင်းသို့ ရှုငြင်၍ ပစ္စာမှ အပသို့ လွတ်ခြင်းကြောင့် ပြုပြင်၍ ဖြစ်သော ပဝတ္တိက္ကမဖြင့် အာဒိမိ သသနံ အဿာသော-မူ၍ အန္ဓော ပဝိသနဝါတ ဟူသတတ်။ ထိုနှစ်ပါးသော နည်းတို့တွင် အယမေဝ သုတ္တန္တနယသည်သာလျှင် အဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ သတိယာ အနုဂစ္ဆတော အဇ္ဈတ္တံ ဝိက္ခေပဂတေန စိတ္တေန ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ သာရဒ္ဓါ စ ဟောန္တိ ဣဉ္စိတာ စ ပန္နိတာ စ (၃၉၊ ၁၆၅) တရပ်၊ ပဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ သတိယာ အနုဂစ္ဆတော ဗဟိဒ္ဓါ ဝိက္ခေပဂတေန စိတ္တေန ကာယောပိ စိတ္တမ္ပိ သာရဒ္ဓါ စ ဟောန္တိ ဣဉ္စိတာ စ ပန္နိတာ စ (၃၉၊ ၁၆၅) တရပ်။ ဤပါဠိနှစ်ရပ်နှင့် ညီသည်။ ဘာဝနာရမ္မ၌ ပြုပြင်၍ ဖြစ်စေအပ်သော ပဝတ္တိက္ကမကိုသာလျှင် လိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် သုန္တရာ တရဖြစ်သည်ဟု ဆရာတို့ဆိုကြ၏။ (ပြည်)

တတ္ထ-ဗဟိနိက္ခမနအန္တောပဝိသနဝါတေသု၊ တို့တွင်။ (စွဲ။ တဿ စ ပဌမံ အပ္ပန္နရဝါတော နိက္ခမတိတိ ဣမိနာ သမ္ပန္နော) သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဂဗ္ဘသေယျကာနံ၊ အမိဝမ်း၌ ကိန်းကုန်သော သူငယ် တို့အား၊ ဝါ၊ တို့၏။ မာတုကုဏ္ဍိတော၊ မှ။ နိက္ခမနကာလေ၊ ဖွားသော အခါ၌။ ပဌမံ၊ စွဲ။ အပ္ပန္နရဝါတော၊ အတွင်းလေသည်။ ဗဟိ၊ သို့။ နိက္ခမတိ၊ ၏။ ပစ္စွာ၊ မှ။ ဗဟိရဝါတော၊ သည်။ သုရုမရဇံ၊ သိမ်မွေ့ သောမြူကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ အပ္ပန္နရံ၊ ကိုယ်တွင်းသို့။ ပဝိသန္တော၊ သော်။ တာလုံ၊ ကို။ အာဟစ္စ၊ ထိပါး၍။ နိဗ္ဗာယတိ၊ ချုပ်၏။ ဧဝံ- ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တာဝ၊ စွဲ။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ပါး။ တေသံ၊ ထိုအဿာသပဿာသတို့၏။ ယာ ဒီဃရဿတာ၊ အကြင်ဒီဃရဿအဖြစ်သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ သာ-ဒီဃရဿတာ၊ ကို။ အဒ္ဓါန- ဝသေန၊ ကာလဒ္ဓါန၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ-ကထံ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကား။ သြကာသဒ္ဓါနံ၊ သြကာသဖြစ်သော အခွန်ကို။ ဖရိတွာ၊ ရှိ။ ဌိတံ၊ သော။ ဥဒကံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဝါလိကာ ဝါ၊ သဲကို၎င်း။ ဒီဃံ၊ သော။ ဥဒကံ၊ ရေ။ ဒီဃာ၊ သော။ ဝါလိကာ၊ သဲ။ ရဿံ၊ သော။ ဥဒကံ၊ ရေ။ ရဿာ၊ သော။ ဝါလိကာ၊ သဲ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏာပိ၊ အနေက ကလာပအဖြစ်ဖြင့် မုန့်မုန့်ညက်ညက်ဖြစ်ကုန် သော်လည်း။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ဟတ္ထိသရီရေ စ၊ ဆင်ကိုယ် ၌၎င်း။ အဟိသရီရေ စ၊ မြွေကိုယ်၌၎င်း။ တေသံ၊ ထိုဆင် မြွေတို့၏။ အတ္တဘာဝသင်္ခါတံ၊ အတ္တဘောဟု ဆိုအပ်သော။ ဒီဃံ၊ သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ပဒေသကို။ သဏိကံ၊ ဖြည်းဖြည်း။ ပူရေတွာ၊ ရှိ။ သဏိကမေဝ၊ သာလျှင်။ နိက္ခမန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒီဃာတိ၊ ရှိ။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ သုနခသသာဒီနံ၊ ခွေးယုန်စသည်တို့၏။ အတ္တဘာဝသင်္ခါတံ၊ သော။ ရဿံ၊ သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ပဒေသကို။ သီဃံ၊ စွဲ။ ပူရေတွာ၊ ရှိ။ သီဃမေဝ၊ လျှင်။ နိက္ခမန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရဿာတိ၊ ရှိ။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ မနုဿေသုပန၊ သမာနပမာဏရှိကုန်သော လူတို့ကိုယ်၌ ကား။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော လူတို့သည်။ ဟတ္ထိအဟိအာဒယော ဝိယ၊

၁-မနုဿေသု ပန၊ လူတို့တွင်ကား (ဆရီရေသု၊ ကိုယ်တို့သည်။ သမာနပမာဏ ကာယပိ၊ တူညီသော ပမာဏရှိကုန်သော်လည်း။)။ ဟု ဤသို့လည်း သောဒနာသင်၏။

တို့ကဲ့သို့။ ကာလဒွါနဝသေန၊ ကာလအဓွန့်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒီဃံ၊ ရှည်စွာ၊
ဝါ၊ သော။ အဿသန္တိ စ၊ ဝင်သက်ကိုမူလည်း ရှိုက်ကုန်၏။ ဝါ၊ ဒီဃံ၊
သော။ အဿသန္တိ စ- အဿာသပ္ပဗန္ဓံ ပဝတ္တေန္တိ၊ အဿာသပ္ပဗန္ဓကို
မူလည်းဖြစ်စေကုန်၏။ (ဒီဃံ-၌ ဝိဘတ္တိအလောပ၊ နာမဓာတ်ဟူသည်
မလျော်လွန်း)။ ပဿသန္တိ စ၊ ထွက်သက်မူလည်း ရှိုက်၏။ ဝါ၊ ပဿ-
သန္တိ စ- ပဿာသပ္ပဗန္ဓံ ပဝတ္တေန္တိ၊ ပဿာသပ္ပဗန္ဓကိုမူလည်း ဖြစ်စေ
ကုန်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ သုနဓသသာဒယော ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ (ကာလဒွါ-
နဝသေန၊ ဖြင့်) ရဿံ၊ စွာ၊ ဝါ၊ သော။ အဿသန္တိ စ၊ ဝင်သက်ကိုမူလည်း
ရှိုက်ကုန်၏။ ပဿသန္တိ စ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ-သတ္တာနံ၊
တို့အား။ ကာလဝသေန၊ ဖြင့်။ [၂၆၄] ဒီဃံ၊ သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ကာလ
ပတ်လုံး။ နိက္ခမန္တာ စ၊ ထွက်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဝိသန္တာ စ၊
ဝင်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေ-အဿာသပဿာသာ၊ တို့ကို။ ဒီဃာတိ၊
၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတ္တရမဒ္ဓါနံ၊ တို့စွာသော ကာလပတ်လုံး။
နိက္ခမန္တာ စ၊ ကုန်သော။ ပဝိသန္တာ စ၊ ကုန်သော။ (တေ-အဿာသပဿာ-
သာ၊ တို့ကို။) ရဿာတိ၊ ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

တတြ၊ ထိုပါဠိတော်၌။ (ဝေဒိတဗ္ဗာတိ သမ္ပန္နော) နဝဟာကာရေဟိ၊
တို့ဖြင့်။ ဒီဃံ၊ ရှည်စွာ။ အဿသန္တော စ၊ ဝင်သက်ရှိုက်သည်လည်းဖြစ်
သော။ ပဿသန္တော စ၊ ထွက်သက်ရှည်လည်းဖြစ်သော။ အယံ ဘိက္ခု၊
သည်။ ဒီဃံ၊ ရှည်စွာ။ အဿသာမိ၊ ဝင်သက်ရှိုက်၏။ ပဿသာမိ၊ ထွက်
သက်ရှိုက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧဝံ-ယထာဝုတ္တေဟိ

ဋီကာ၌ မြန်မာမူတွင် မနုဿေသုတိ သမာနပ္ပမာဏေသုပိ မနုဿသရီရေသု - ဟု ရှိ၏။
သီဟိုဠ်မူ၌ မနုဿေသုတိ မနုဿသရီရေသု သမာနပ္ပမာဏေသုပိ-ဟု ရှိ၏။ မနုဿေသု
သရီရေသု သမာနပ္ပမာဏေသုပိ-ပါဌသေသ ထည့်စွက် ဖွင့်ခဲ့ဟန်ရှိ၏။ နောက်ကာလ၌
ဥလွန်သံဝဏ္ဏနာ ထင်မှတ်၍ ပြင်မိဟန်ရှိသည်။ ဆင်ခြင်ပါကုန်။ (ဆ-သံ-သော)

၁-နိက္ခမန္တာ စ ပဝိသန္တာ စ-ဟု ဆိုသော ပုဒ်အစဉ်ကိုထောက်၍ အဋ္ဌကထာဆရာ
အလိုအားဖြင့် အဿာသ-ထွက်သက်၊ ပဿာသ-ဝင်သက် ဟု ပြန်စေလိုရိပ်ရှိ၏။ (ဆ-သံ
သော)

၂-ဘာဝနာကို အားထုတ်သော ရွှေ့နောက်မရအပ်သော ဝိသေသရှိသောသူအား
သက်သက်အဒ္ဓါန၏အစွမ်းဖြင့် အစဉ် ဟောအပ်ကုန်သော သုံးပါးကုန်သောအာကာရ၊
ထိုသုံးပါးသော အာကာရတို့သည်လည်း တယောက်တည်း၏အလိုအားဖြင့် မဖြစ်ကုန်။

အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဇာနတော၊ အဿာသပဿာသတို့ကို အပြား
အားဖြင့် သိသော။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဧကေနာကာရေန၊ ဒီဆံ
အဿာသ အစရှိကုန်သော လေးပါးသော အာကာရတို့တွင် တပါးပါး
သော အာကာရဖြင့်၊ ဝါ၊ အာကာရကိုးပါး၊ သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါး
သော အာကာရဖြင့်။ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ၊ သည်။
သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗျာ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ ပဋိသမ္ဘိ-
ဒါယံ၊ ဌံ။ ကထံ၊ ပ။ ပဋ္ဌာနဘာဝနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ကထံ-ကေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဒီဆံ၊ စွာ။ အဿသန္ဓေ၊ ဝင်သက်
ရှိက်ရဟန်းသည်။ ဒီဆံ၊ စွာ။ အဿသာမိတိ၊ ဝင်သက်ရှိက်၏ဟူ၍။
ပဇာနာတိ၊ နည်း။ ဒီဆံ၊ စွာ။ ပဿသန္ဓေ၊ သည်။ ဒီဆံ၊ စွာ။ ပဿ-
သာမိတိ၊ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ နည်း။ ဒီဆံ၊ သော။ အဿာသံ၊ ဝင်သက်
လေကို။ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ၊ အဒ္ဓါနဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်သော
ဒီဆကာလဌံ၊ ဝါ၊ ရှည်သောခဏပတ်လုံး။ (တနည်း) အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ၊
အဒ္ဓါနဟူသော ကောဋ္ဌာသဌံ။ အဿသတိ၊ အတွင်းသို့ဝင်ရှိက်၏။ ဒီဆံ၊
သော။ ပဿာသံ၊ ထွက်သက်လေကို။ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ၊ ဌံ။ ပဿသတိ၊ အပ-
သို့ရှုထုတ်၏။ ဒီဆံ၊ သော။ အဿာသပဿာသံ၊ ဝင်သက်ထွက်သက်
လေကို။ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ၊ ဌံ။ အဿသတိပိ၊ ၏။ ပဿသတိပိ၊ ၏။ ဒီဆံ၊
သော။ အဿာသပဿာသံ၊ ကို။ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ၊ ဌံ။ အဿသတောပိ၊
ဝင်သက်ရှိက်သောယောဂီအား၎င်း။ ပဿသတောပိ၊ ထွက်သက်ရှုသော
ယောဂီအား၎င်း။ ဆန္ဓေ၊ ကုသလစ္ဆန္ဒသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဆန္ဒဝသေန၊
ထိုသို့သောဆန္ဒ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တတော၊ ထိုဆန္ဒဖြစ်သည်မှ ရှေးဖြစ်

အချို့အဿာသကို ကောင်းစွာ မှတ်နိုင်၏။ အချို့ပဿာသကို အချို့နှစ်ပါးစုံကိုကောင်း
စွာမှတ်နိုင်၏။ ဤသုံးယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အလိုအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ဆန္ဒ၏
အစွမ်းအားဖြင့် ရှေးဌံကဲ့သို့ တယော အာကာရ။ ပါမောဇ္ဇ၏အစွမ်းအားဖြင့် တယော
အာကာရ၊ ဤသို့ နဝါကာရ ဖြစ်သတည်း။ ဤသို့ဖြစ်ရာ၌ ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်အား
တယောအာကာရတို့ကိုသာ ရအပ်ကုန်သည်မဟုတ်လော၊ အဘယ်ကြောင့် နဝဟာကော-
ရေဟိ-ဟူသနည်း? တန္တိဝသေန ပန သဗ္ဗေသံ ပါဠိအာရုံဥတ္တံ၊ ကေသံ ဝသေန ပရိ-
ကမ္ပဿ ကတ္တဗ္ဗတ္တံ စ “တတြာယံ ဘိက္ခု နဝဟာကာရေဟိ” ဟိ ဝုတ္တံ (ဝိသုဒ္ဓိ-ဋီ ၃၁၈)
။ ယင်းသို့သော် ကိုးပါးသောအာကာရလို့ဖြင့် သိသော ယောဂီအားသာလျှင်
ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန ပြည့်စုံကောင်းအံ့လော? ခုန်ကြောင် “ဝေ” သည် မိန့်
သော်။ (ပြည်)

ဟောင်းထက်။ သုခုမတရုံ၊ သာ၍သိမ်မွေ့စွာ။ ဒီဃံ၊ သော။ အဿာသံ၊
 ကို။ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ၊ ဌံ။ အဿသတိ၊ ဧ။ ဆန္ဒဝသေန၊ ဖြင့်။ တတော၊
 ထိုဆန္ဒဖြစ်သည်မှ ရှေးဖြစ်ဟောင်းထက်။ သုခုမတရုံ၊ စွာ။ ဒီဃံ၊ သော။
 ပဿာသံ၊ ကို။ပ။ ဒီဃံ၊ သော။ အဿာသပဿာသံ၊ ကို။ အဒ္ဓါန-
 သင်္ခါတေ၊ ဌံ။ အဿသတိပိ၊ ဧ။ ပဿသတိပိ၊ ဧ။ ဆန္ဒဝသေန၊
 ဖြင့်။ တတော၊ ထိုရှေးဖြစ်ဟောင်းထက်။ သုခုမတရုံ၊ စွာ။ ဒီဃံ၊ သော။
 အဿာသပဿာသံ၊ ကို။ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ၊ ဌံ။ အဿသတောပိ၊
 အား၎င်း။ ပဿသတောပိ၊ အား၎င်း။ ပါမောဇ္ဇံ၊ တရုဏပီတိ သည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧ။ ပါမောဇ္ဇဝသေန၊ ဖြင့်။ တတော၊ ထိုပါမောဇ္ဇ ဖြစ်သည်မှ
 ရှေးဖြစ်ဟောင်းထက်။ သုခုမတရုံ၊ စွာ။ ဒီဃံ၊ သော။ အဿာသံ၊ ကို။
 အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ၊ ဌံ။ အဿသတိ၊ ဧ။ ပါမောဇ္ဇဝသေန၊ ဖြင့်။ တတော၊
 ကက်။ သုခုမတရုံ၊ စွာ။ ဒီဃံ၊ သော။ ပဿာသံ၊ ကို။ပ။ ဒီဃံ၊ သော။
 အဿာသပဿာသံ၊ ကို။ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ၊ ဌံ။ အဿသတိပိ၊ ဧ။ ပဿ-
 သတိပိ၊ ဧ။ ပါမောဇ္ဇဝသေန၊ ဖြင့်။ တတော၊ ထက်။ သုခုမတရုံ၊ စွာ။
 ဒီဃံ၊ သော။ အဿာသပဿာသံ၊ ကို။ အဒ္ဓါနသင်္ခါတေ၊ ဌံ။ အဿ-
 သတောပိ၊ အား၎င်း။ ပဿသတောပိ၊ အား၎င်း။ ဒီဃံ အဿာသ-
 ပဿာသံ၊ ရှည်စွာသော ပကတိ အဿာသပဿာသံမှ။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာ
 စိတ်သည်။ ဝိဝတ္တတိ၊ နစ်၏။ ပပေက္ခာ၊ သည်။ သဏ္ဌာတိ၊ ဧ။ ဣမေဟိ
 နဝဟိ အာကာရေဟိ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော ကိုးပါးကုန်သောပကာရတို့ဖြင့်။
 (ပဝတ္ထာ၊ ကုန်သော။) ဒီဃံ အဿာသပဿာသံ၊ ဒီဃအခြင်းအရာရှိ
 ကုန်သော အဿာသပဿာသတို့သည်။ ကာယော၊ မည်၏။ သတိ၊ သည်။
 ဥပဋ္ဌာနံ၊ (ထိုအာရုံသို့ကပ်၍ တည်တတ်ရကား) ဥပဋ္ဌာနမည်၏။ အနုပ-
 ယာနာ၊ အဖန်တလဲလဲရှုတတ်သောပညာသည်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။^၂

၁-ဘာဝနာ၏အားဖြင့် အဿာသပဿာသတို့သည်သုခုမတရုဘာဝသို့ ရောက်ကုန်
 လတ်သော် ထိုအဿာသပဿာသ၌ ပဋိဘာဂနိမိတ်ဖြစ်လတ်သော် ပကတိ အဿာသ
 ပဿာသမှန်၍ ပဋိဘာဂ နိမိတ်ကိုအာရုံမည်ဟူလို။ (ပြည်)

၂-သမထအလိုဖြင့် နိမိတ်ကို အဖန်တလဲလဲရှုသော ပညာသည်၎င်း၊ ဝိပဿနာ
 အလိုဖြင့် အဿာသပဿာသတို့ကို၎င်း၊ တန္တိယယကာယကို၎င်း ရုပ်ဟူ၍၊ စိတ်ကို၎င်း
 စိတ္တသမုယုတ္တဓမ္မတို့ကို၎င်း နာမ်ဟူ၍ မှတ်ပြီးလျှင် နာမ်ရုပ်ကို အဖန်တလဲလဲ ရှုတတ်သော
 ပညာသည်၎င်း ကိုနိမိတ်နာမ်ရုပ်၌ ယထာဘူတဘာဝဗောဓ်ဖြင့် ဉာဏ်မည်၏ဟူလိုသော်။
 (ပြည်)

ကာယော၊ အာရုံဖြစ်သော ကာယသည်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သတိ၏ ကပ်၍တည်
ရာဖြစ်သောကြောင့် ဥပဋ္ဌာနမည်၏။ သတိ၊ မည်သည်။ နော ဟောတိ၊
မဖြစ်။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာနဉ္စေတိ၊ လည်းမည်၏။ သတိ စ၊ လည်းမည်၏။
တာယ သတိယာ၊ ထိုသတိဖြင့်။ တေန ဉာဏေန၊ ထိုဉာဏ်ဖြင့်။ တံ ကာယံ၊
ထို (သို့သော အဿာသပဿာသကာယ၊ တန္နိဿယရူပကာယ၊ တဒါရမ္မ-
ဏနာမ) ကာယကို။ အနုပဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲရှု၏။ တေန-အနုပဿနေန၊
ကြောင့်။ ကာယေ၊ ကာယ၌။ (အယံ ဘာဝနာ၊ ကို။) ကာယာနုပ-
ဿနာသတိပဋ္ဌာနဘာဝနာတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။] (ဣတိ-တခုကျေ။)

☞ [၂၆၅] ရဿပဒေပိ၊ ၌လည်း။ သေ နယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။
အယမ္ဗုန၊ ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤကတံ ဒီဃံ အဿာ-
သန္ဓေ-စသည်ဖြင့်လာသော ပါဠိနည်း၌။ ဒီဃံ အဿာသံ အဒ္ဓါနသင်္ခါ-
တေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓ၊ ဤရဿပဒေစသဖြင့်
လာသော ပါဠိနည်း၌။ ရဿံ အဿာသံ ဣတ္ထရသင်္ခါတေ အဿသတိတိ၊
ဟူ၍။ အာဂတံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရဿဝသေန၊ ဖြင့်။ ယာဝ၊
လောက်။ တေန ဝုစ္စတိ ကာယေ ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာတိ၊
ဟူသော ပါဠိသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာဝ၊ လောက်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အယံ-ယောဂါဝစရော၊ ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗော-၌
စပ်) အဒ္ဓါနဝသေန စ၊ ဒီဃကာလအလိုအားဖြင့်၎င်း။ ဣတ္ထရဝသေန စ၊
ပရိတ္တကာလအလိုအားဖြင့်၎င်း။ ဣမေဟာကာရေဟိ၊ ဤနဝအာကာရ
တို့ဖြင့်။ အဿာသပဿာသေ၊ တို့ကို။ ပဇာနန္ဓော၊ သိသည်ဖြစ်၍။
ဒီဃံ ဝါ အဿသန္ဓော၊ ရှည်စွာ ဝင်သက်ရှိက်လတ်သော်လည်း။ ဒီဃံ
အဿသမိ၊ ရှည်စွာ ဝင်သက်ရှိက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဇာနာတိတိ၊ သိသူ
ဟူ၍။ ပ။ ရဿံ ဝါပဿသန္ဓော၊ သော်လည်း။ ရဿံ ပဿသမိ၊ ၏။
ဣတိ၊ သို့။ ပဇာနာတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဇာန-
တော စ၊ သိသည်လည်းဖြစ်သော။ (အဿ-ကို ဂါထာက သိက္ခုနော-နှင့်
စပ်)။

ဒီဃော စ၊ လည်းဖြစ်သော။ ရဿော စ၊ လည်းဖြစ်သော။ အဿာ-
သော စ၊ ၎င်း။ တာဒိသော၊ ထိုသို့ ဒီဃရဿသဘောရှိသော။ ပဿာ-

သောပိ စ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဝတ္တံ၊ အာကာရ
 တို့သည်။ အဿ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ နာသိကဂ္ဂေ ဝါ၊ ဦးမူလည်း။
 ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥတ္တရောဠေ ဝါ၊ ဦးမူလည်း။ ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

၂၂၀။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမိတိ။ပ။ ပဿသိဿာမိတိ
 သိက္ခတိတိ၊ ကား။ သကလဿ၊ သော။ အဿာသကာယဿ၊ ၏။ အာဒိ-
 မဇ္ဈပရိယောသာနံ၊ ကို။ ဝိဒိတံ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ကရောဇ္ဇော၊ လျက်။
 ပါကဋ္ဌံ၊ ကို။ ကရောဇ္ဇော၊ လျက်။ (အချင်းခပ်သိမ်းအားဖြင့် ထင်ရှား
 စေသည်ဖြစ်၍ ဟူလို၊) အဿသိဿာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။
 သကလဿ၊ သော။ ပဿာသကာယဿ၊ ၏။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ၊
 ကို။ ဝိဒိတံ၊ ကို။ ကရောဇ္ဇော၊ လျက်။ ပါကဋ္ဌံ၊ ကို။ ကရောဇ္ဇော၊ လျက်။
 ပဿသိဿာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိဒိတံ၊ ကို။
 ကရောဇ္ဇော၊ လျက်။ ပါကဋ္ဌံ၊ ကို။ ကရောဇ္ဇော၊ လျက်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တ-
 စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ အဿသတိ စေတ၊ ၏။ ပဿသတိ စ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထို
 (သို့ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်ဖြင့်သာ အဿာသပဿာသတို့ကို ဖြစ်စေသည်၏
 အဖြစ်) ကြောင့်။ ဧဝံဘူတော၊ ဤသို့ (အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနကို
 ထင်ရှားပြုခြင်းအမှု) ဖြစ်လာသော ယောဂီကို။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ၊

၁-နာသိကဂ္ဂေ ဝ ဘိက္ခုနောတိ ဂါထာဗန္ဓသုခတ္တံ ရဿံ ကတော ဝုတ္တံ။ နာသိကဂ္ဂေ
 ဝါတိ ဝါသဒ္ဓေါ အနိယမတ္တော။ တေန ဥတ္တရောဠေ သင်္ဂဏှာဟံ (ဝိသုဒ္ဓိ-ဇွဲ ၁၊ ၃၂၁)။ ယရ
 လက်ရှိ ဋီကာစာအုပ်၌ ဝါကျအခွဲမှားနေသည်။ (ဆ-သံ-သော)

၂-သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ-၌ ပဋိ-သဒ္ဓါ ဝိဇ္ဇာအနက်၊ ဝိဒေ-သည် ဉာဏအနက်ရှိရကား
 အလုံးစုံသောကာယကို အသီးအသီး ကောင်းစွာသိလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ တဿိလ၊ သိခြင်း
 ရှိသည်ဖြစ်၍ အတ္ထိအတ္ထ၊ သိတတ်သည်ဖြစ်၍ သုဒ္ဓကတ္တာ၊ ဤအတ္ထသုံးပါးကို ရသင့်၏။
 ထိုထိုပါဠိရပ်၌ သဗ္ဗ-သဒ္ဓါဖြင့် အဿာသ စသော ကာယကို အကြွင်းမဲ့ယူခြင်းသည် ပြီးသော်
 လည်း ထိုကာယ၏ အနေကကလာပသမုဒါယ၏အဖြစ်ကြောင့် အလုံးစုံသော တာဂတို့ကို
 လည်းသိခြင်းကို ပြခြင်းငှါ ပဋိ-သဒ္ဓါကို ထိုသံဝေဒ၌ သက္ကစ္စကာရီအဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုး
 ငှါ သံ-သဒ္ဓါကို ယူအပ်၏။ ဤသို့သော အတ္ထနယကို ဤမျှတည်းသော သံဝဏ္ဏနာဖြင့်
 ပဏ္ဍိတဇာတိတို့သိသာလောက်ပြီဟု ရိပ်ဝှဲ ကာမျှ ပြလိုသောဆရာသည် သကလဿ-စသည်
 ကို မိန့်သော်။ သကလဿ-စသည်၌ အဿာသပဿာသ နှစ်ပါးတို့၌ ယောဂီ၏ ပဋိပတ္တိ-
 ဝိဇာနတူသော်လည်း “ပစ္စေကံ သက္ကစ္စယေဝ ပဋိပဇ္ဇိကဗ္ဗံ”ဟု ပြခြင်းငှါ အသီးဒေသနာကို
 ပြသကဲ့သို့ ထို့အတူ ထိုအနက်ကို ပြခြင်းငှါ အနက်၏ သမာနအဖြစ်ရှိသော်လည်း သက-
 လဿ-စသည်ဖြင့် ပဒဒ္ဒယ၏ ဝိသု ဝိသု အတ္ထဝဏ္ဏနာကို ပြသည်မှတ်။ (ပြည်)

ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမိ၊ အံ။ ပဿသိဿာမိ၊ အံ။ ဣတိ-ကတော၊ ဤသို့
 ပုဗ္ဗဘောဂအားလျော်စွာပြု၍။ သိက္ခတိတိ၊ ကျင့်နိုင်ပေသဟူ၍။ (ဗုဒ္ဓါ-
 ဒီဟိ၊ တို့သည်။) ဝုစ္ဆတိ၊ ချီးမွမ်းအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဧကဿ၊
 သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏဝိသဇ္ဇေ၊ (အနေကကလာပ၏
 အဖြစ်ကြောင့်) မုန့်မုန့်ညက်ညက်၏ အဖြစ်ဖြင့်ပျံ့သော။ အဿာသ-
 ကာယေ ဝါ၊ ခွဲ၎င်း။ ပဿာသကာယေ ဝါ၊ ခွဲ၎င်း။ အာဒိ၊ သည်။
 ပါကဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဇ္ဈပရိယောသာနံ၊ သည်။ ပါကဋ္ဌံ၊
 သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သော-ဘိက္ခု၊ သည်။ အာဒိမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။
 ပရိဂ္ဂဟေတု၊ ငှါ။ သက္ကောတိ၊ ၏။ မဇ္ဈပရိယောသာနေ၊ ခွဲ။ ကိလမတိ၊
 ပင်ပန်း၏။ ဧကဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ မဇ္ဈံ၊ သည်။ ပါကဋ္ဌံ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဒိပရိယောသာနံ၊ သည်။ ပါကဋ္ဌံ၊ သည်။
 န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧကဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ပရိယောသာနံ၊
 သည်။ ပါကဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဒိမဇ္ဈံ၊ သည်။ ပါကဋ္ဌံ၊ သည်။
 န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သော-ဘိက္ခု၊ သည်။ ပရိယောသာနံယေဝ၊ ကိုသာ-
 လျှင်။ ပရိဂ္ဂဟေတု၊ ငှါ။ သက္ကောတိ၊ ၏။ အာဒိမဇ္ဈေ၊ ခွဲ။ ကိလမတိ၊
 ၏။ ဧကဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အစအလယ်အဆုံး
 အလုံးစုံသည်လည်း။ ပါကဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော-ဘိက္ခု၊ သည်။
 သဗ္ဗမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ပရိဂ္ဂဟေတု၊ ငှါ။ သက္ကောတိ၊ ၏။ ကတ္တစိ၊ တစုံတခု
 ခွဲမျှ။ န ကိလမတိ၊ မပင်ပန်း။ တာဒိသေန၊ ထိုသို့သော စတုတ္ထပုဂ္ဂိုလ်နှင့်
 တူသည်သာ။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ-ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿန္တော၊ ၍။
 သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒိ အဿသိဿာမိတိ။ပ။ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိတိ၊
 ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

≡ [၂၆၆] တတ္ထ၊ ထို သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒိ အစရှိသော ပါဠိ၌။ သိက္ခ-
 တိတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြား (ရှိသော သဗ္ဗကာယ-
 ပဋိသံဝေဒနဝသ) ဖြင့်သာလျှင်။ သဋ္ဌတိ၊ အားထုတ်၏။ ဝါယမတိ၊
 လုံ့လပြု၏။ ဝါ၊ ကား။ တထာဘူတဿ၊ ထိုသို့ အာနာပါနဿတိကို ပွား

စေသော ယောဂီ၏။ ဝါ။ ထိုသို့ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနကို ထင်သည်ကို ပြသောယောဂီ၏။ ယော သံဝရော၊ အကြင်သတိသံဝရ ဝီရိယသံဝရသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ အယံ-သံဝရော၊ သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤသုံးပါးသော သိက္ခာတို့တွင်။ အဓိသီလသိက္ခာ၊ မည်၏။ တထာဘူတဿ၊ ၏။ ယော သမာဓိ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ အယံ-သမာဓိ၊ သည်။ အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊ မည်၏။ တထာဘူတဿ၊ ၏။ ယာ ပညာ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ အယံ-ပညာ၊ သည်။ အဓိပညာသိက္ခာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာ တိဿော သိက္ခာယော၊ တို့ကို။ တသ္မိံ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ တာယ သတိယာ၊ ထိုအာနာပါနကိုအာရုံပြု၍ ဖြစ်သောသတိနှင့်။ တေန မနသိကာရေန၊ ထိုသတိပုဗ္ဗင်္ဂမဘာဝနာမနသိကာရနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ သိက္ခတိ၊ လေ့ကျင့်၏။ အာသေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ ဘာဝေတိ၊ ပွားစေ၏။ ဗဟုလိကရောတိ၊ အကြိမ်များစွာပြု၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာတိဟူသောပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထို သောဠသဝတ္ထုကနယတို့တွင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုယောဂီသည်။ ပုရိမနယော၊ (ပဌမဝတ္ထုဒ္ဓယဘာဝနာနယ-ဟူသော)ရှေးနည်း၌။ ကေဝလံ၊ သက်။ အဿသိတဗ္ဗံ၊ ဝင်သက်ရှိက်အပ်၏။ ပဿသိတဗ္ဗမေဝ၊ ထွက်သက်ရှိအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ အညံ၊ သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုကို။ န ကာတဗ္ဗံ၊ အပ်။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဣတော၊ ဤဝင်သက်ထွက်သက်ကို သိသောကာလမှ။ ပဌာယ၊ ၍။ ဉာဏုပ္ပါဒနာဒိသု၊ ဉာဏ်ကို ဖြစ်စေခြင်းစသည်တို့၌။ ယောဂေါ၊ ကို။ ကရဏီယော၊ အပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုပုရိမနယ၌။ အဿသမိတိ ပဇာနာတိ၊ ပဿသမိတိ ပဇာနာတိစေဝ၊ ဟူ၍လျှင်။ ဝတ္ထမာနကာလဝသေန၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပါဠိံ၊ ကို။ ဝတွာ၊ ဟောပြီး၍။ ဣတော၊ မှ။ ပဌာယ၊ ၍။ ကတ္တဗ္ဗဿ၊ သော။ ဉာဏုပ္ပါဒနာဒိနော၊ သော။ အာကာရဿ၊ ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒိ အဿသိဿာမိတိအာဒိနာနယေန၊ ဖြင့်။ အနာဂတဝစနဝသေန၊ အနာဂတ်ဝိဘတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပါဠိံ၊ ကို။ အာရောပိတာ၊ ထားတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပဿမ္မယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိဿာမိတိ။ ပ။ ပဿသိဿာမိတိ သိက္ခတိတိ၊ ကား။ ဩဠာရိကံ၊ ရုန့်ရင်းသော။ ကာယသင်္ခါရံ၊ အဿာသ-ပဿာသကို။ ပဿမ္မေန္တော၊ ငြိမ်းစေလျက်။ ပဋိပ္ပဿမ္မေန္တော၊ တဖန်

ငြိမ်းစေလျက်။ ဝူပသမေဇန္တာ၊ အထူးသဖြင့် ငြိမ်းစေလျက်။ နိရော-
ဓေဇန္တာ၊ ချုပ်စေလျက်။ အဿသိဿာမိ၊ အံ။ ပဿသိဿာမိ၊ အံ။
ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ဤ။ တတြ၊ ထိုသြဋ္ဌာရိကံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿ-
မေဇန္တာ-ဟူရာ၌။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလက်သည်ဖြင့်။ သြဋ္ဌာရိကသုခုမတာ စ၊
ကိုရင်း။ ပဿဒ္ဓိ စ၊ ကိုရင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဤ။ ဟိဝိတ္တာရေမိ၊ အံ။
ဣမဿ ဘိက္ခုနော၊ ဤ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို
အားမထုတ်မိကာလ၌။ ကာယော စ၊ ကရဇကာယသည်ရင်း။ စိတ္တဉ္စ၊
သည်ရင်း။ သဒရထာ၊ ပင်ပန်းခြင်းရှိကုန်သည်။ သြဋ္ဌာရိကာ၊ ကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကာယစိတ္တာနံ၊ တို့၏။ သြဋ္ဌာရိကတ္ထေ၊ ရန်ရင်းသည်၏
အဖြစ်သည်။ အဝူပသန္တေ၊ သော်။ အဿာသပဿာသာပိ၊ တို့သည်
လည်း။ သြဋ္ဌာရိကာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗလဝတရာ၊ အား
ကြီးကုန် ရန်ရင်းကုန်သည်။ ဟုတု၊ ဤ။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ နာသိကာ၊
နာခေါင်းသည်။ နပ္ပဟောတိ၊ မဆံ့။ မုခေန၊ ဖြင့်။ အဿသန္တောပိ၊ ဝင်
သက်ရှိသည်ဖြစ်၍ရင်း။ ပဿသန္တောပိ၊ ထွက်သက် ရှုသည်ဖြစ်၍ရင်း။
တိဋ္ဌတိ၊ ဤ။ ပန၊ ပါး။ ယဒါ၊ ၌။ အဿ-ဘိက္ခုနော၊ ဤ။ ကာယောပိ၊
သည်ရင်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ သည်ရင်း။ ပရိဂ္ဂဟိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
တဒါ၊ ၌။ တေ၊ ထိုသိမ်းဆည်းအပ်ကုန်သော ကာယစိတ္တတို့သည်။ သန္တာ၊
ငြိမ်သက်ကုန်သည်။ ဝူပသန္တာ၊ အထူးသဖြင့်ငြိမ်သက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုကာယစိတ္တတို့သည်။ ဝူပသန္တေသု၊ သော်။ အဿာသ-
ပဿာသာ၊ တို့သည်။ သုခုမာ၊ ကုန်သည်။ ဟုတု၊ ဤ။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။
အတ္ထိ န ခေါ၊ ရှိလေအံ့လော။ နတ္ထိ န ခေါ၊ မရှိလေအံ့လော။ ဣတိ၊ သို့။

၁-ပဿမ္ဘန-ဟူသည် ဝူပသမန၊ နိရောဓန ပေတည်း။ ထိုသည်လည်း ထိုသို့သော
ပယောဂ မရှိလတ်သော် ဖြစ်ထိုက်သော သြဋ္ဌာရိကကာယသင်္ခါရ၏ ပယောဂသမ္ပတ္တိဖြင့်
မဖြစ်ခြင်းပင်တည်း။ (ပြည်) ပြည်မှ နိဿယဟောင်း၌ “ဝူပသမေဇန္တာ၊ နိရောဓေဇန္တာ သာ
ရှိသင့်သည်” ဟု မှာထားသော်လည်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မြန်မာမှု၊ ယိုးဒယားမှုနှင့် ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်
ပါဠိတော်တို့တွင် နိရောဓေဇန္တာ ဝူပသမေဇန္တာ-ဟု တညီတည်း ရှိကြသည်။ (ဆ-သံ-သော)

၂-သန္တာ ဟောန္တိ-၌ ရှေးဦးစွာ စိတ်သည် ဗဟိဒ္ဓဝိက္ခေပရှိခြင်းကြောင့် တခုတည်း
သော အာရုံရှိသည်ဖြစ်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သိမ်းဆည်း၍ ဖြစ်လတ်သော် သန္တဝူပသန္တ
ဖြစ်သတည်း။ ထို့ကြောင့်လျှင် စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဓမ္မတို့သည် ပေါ့ပါးနူးညံ့အမူ၌ ရှိသည်၏
အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုစိတ္တသမုဋ္ဌာနဓမ္မဘာဓလျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကြွင်း
တိသန္တတိ ရပ်သည် လဟုမုဒကမ္မညဘာဝသို့ရောက်၏။ ဤသို့ စိတ်သည်ရင်း၊ ကာယ
သည်ရင်း သန္တဝူပသန္တဖြစ်လတ်သော် တန္တိသိတအဏာသပဿာသတို့သည် သန္တ

ဝိစေတဗ္ဗတာကာရပ္ပတ္တာ၊ စူးစမ်းရှာဖွေအပ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော အခြင်းအရာသို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

သေယျထာပိ၊ မည်သည်ကား။ ဓာဝိတွာ၊ ပြေးသွား၍။ ပဗ္ဗတာ ဝါ၊ တောင်မှမူလည်း။ သြရောဟိတွာ၊ သက်၍။ မဟာဘာရံ ဝါ၊ လေးသော ဝန်ကိုမူလည်း။ သီသတော၊ မှ။ သြရောပေတွာ၊ ချ၍။ ဌိတဿ၊ သော။ ပုရိသဿ၊ အား။ သြဋ္ဌာရိကာ၊ ကုန်သော။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ နာသိကာ၊ သည်။ နပ္ပဟောတိ၊ မဆံ့။ မုခေန၊ ဖြင့်။ အဿသန္ဓောပိ၊ ဖြစ်၍၎င်း။ ပဿသန္ဓောပိ၊ ဖြစ်၍၎င်း။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ယဒါ၊ ဌ်။ ဧသ-ဧသော ပုရိသော၊ သည်။ တံ ပရိသမံ၊ ထိုပင်ပန်းခြင်းကို။ ဝိနောဒေတွာ၊ ဖျောက်၍။ နှတွာ စ၊ ရေချိုး၍၎င်း။ ပိဝိတွာ စ၊ ရေသောက်၍၎င်း။ အလ္လသာဋ္ဌကံ၊ စိုသောပုဆိုးကို။ ဟဒယေ၊ ရင်၌။ ကတွာ၊ ထား၍။ သီတာယ၊ သော။ ဆာယာယ၊ အရိပ်၌။ နိပန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ-ပုရိသဿ၊ အား။

၂၂၆၇] ဟေ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ သုခုမာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အတ္ထိ န ခေါ၊ လော။ နတ္ထိ န ခေါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိစေတဗ္ဗတာကာရပ္ပတ္တာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ တူလျှင်။ ဣမဿ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ၊ ၌။ ကာယော စ၊ သည်၎င်း။ ပ။ ဝိစေတဗ္ဗတာကာရပ္ပတ္တာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ နည်းဟူမူကား။ တထာ ဟိ-တတော ဝေ၊ ထိုသို့ ဝိစေတဗ္ဗတာကာရသို့ ရောက်စေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လျှင်။ အဿ-ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ၊ ၌။ သြဋ္ဌာရိကောဋ္ဌာရိကေ၊ ကုန်သော။ ကာယသင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ ပဿမ္မေမိတိ၊ ငြိမ်းစေအံ့ဟု။ အာဘောဂသမန္နာဟာရမနသိကာရပစ္စဝေက္ခဏာ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း၊ ကောင်းစွာ အဖန်တလဲလဲ ရှေးရှုဆောင်ခြင်း၊ နှလုံး၌ထားခြင်း၊ စူးစမ်းခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ ပါး။

သဘာဝဖြစ်ကုန်၍ အစဉ်သဖြင့် သုခုမ၊ သုခုမတရ၊ သုခုမတမဖြစ်ကုန်သတည်း။ တေန ဝုတ္တံ ယဒါ ပနဿ ကာယောပီတိအာဒိ။ (ပြည်)

၁-အာဘုဇနံ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း။ အာဘောဂေါ၊ ခြင်း။ ပဿမ္မေမိတိ၊ ငြိမ်းစေအံ့ဟု။ ပဋ္ဌမာဝဇ္ဇနာ၊ ခြင်း။ သမ္မာ၊ အသင့်အတင့်။ အနု အနု၊ ဆင့်ကာဆင့်ကာ။ အာဟရဏံ၊ ရှေးရှုဆောင်ခြင်းဖြစ်စေခြင်း။ သမန္နာဟာရော၊ ခြင်း။ (ပြည်)

ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ၊ ဌ။ အာဘောဂသမန္နာဟာရမနသိကာရပစ္စဝေက္ခဏာ၊
သည်။ အတ္ထိ၊ ဧ။ တေန၊ ကြောင့်။ အဿ-ဘိက္ခုနော၊ ဧ။ အပရိဂ္ဂဟိ-
တကာလတော၊ ထက်။ ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ၊ ဌ။ ကာယသင်္ခါရော၊ သည်။
သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တေန၊ ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။
သာရဒ္ဓေ၊ ပ။ သမ္ပဝတ္တတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

[ကာယေ စ၊ သည်၎င်း။ စိတ္တေ စ၊ သည်၎င်း။ သာရဒ္ဓေ၊ ပူပန်ခြင်း
ရှိလတ်သော်။ အဓိမတ္တံ၊ လွန်ကဲရုန့်ရင်းသော။ ကာယသင်္ခါရော၊ သည်။
ပဝတ္တတိ၊ ဧ။ (အလ ဝါ၊ ကာယသင်္ခါရော အဓိမတ္တံ ဟုတွာ ပဝတ္တတိတိ
ယောဇနာ။) ကာယမ္ပိ၊ သည်၎င်း။ (စိတ္တေ စ၊ သည်၎င်း။) အသာရဒ္ဓမ္ပိ၊
ပူပန်ခြင်းမရှိလတ်သော်။ သုခုမံ၊ သော၊ ဝါ၊ သိမ်မွေ့စွာ။ ကာယသင်္ခါရော၊
သည်။ သမ္ပဝတ္တတိ၊ ဧ။]

၂၂၁။ ပရိဂ္ဂဟေပိ၊ ဌလည်း။ သြဋ္ဌာရိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။
ပဌမဇ္ဈာနုပစာရေ၊ ပဌမဈာန်၏ဥပစာရ၌။ သုခုမော၊ သိမ်မွေ့သည်။
ဟောတိ၊ ဧ။ တသ္မိမ္ပိ၊ ထိုပဌမဈာန်၏ဥပစာရ၌လည်း။ သြဋ္ဌာရိကော၊
သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ဌ။ သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။
ပဌမဇ္ဈာနေ စ၊ ဌ၎င်း။ ဒုတိယဇ္ဈာနုပစာရေ စ၊ ဌ၎င်း။ သြဋ္ဌာရိကော၊
သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဒုတိယဇ္ဈာနေ၊ ဌ။ သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊
ဧ။ ဒုတိယဇ္ဈာနေ စ၊ ဌ၎င်း။ တတိယဇ္ဈာနုပစာရေ စ၊ ဌ၎င်း။ သြဋ္ဌာရိ-
ကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တတိယဇ္ဈာနေ၊ ဌ။ သုခုမော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဧ။ တတိယဇ္ဈာနေ စ၊ ဌ၎င်း။ စတုတ္ထဇ္ဈာနုပစာရေ စ၊ ဌ၎င်း။
သြဋ္ဌာရိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ၊ ဌ။ အတိသုခုမော၊
လွန်သော သိမ်မွေ့နူးညံ့ခြင်းရှိသည်။ ဝါ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့ခြင်းကိုလွန်သည်။
ဟောတိ၊ ဧ။ အပ္ပဝတ္တိမေဝ၊ မဖြစ်ခြင်းသို့သာလျှင်။ ပါပုဏာတိ၊ ဧ။
ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဣဒံ၊ ကား။ တာဝ၊ စွာ။ ဒီဃဘာဏကသံ-
ယုတ္တဘာဏကာနံ၊ တို့၏။ မတံ၊ တည်း။

၁-စတုတ္ထဈာန်၌ ကာယသင်္ခါရကို မရသည်မဟုတ်လော၊ အဘယ်မျှ၍ အတိသုခု-
မော-ဟူသနည်းဟု အတိ-သဒ္ဓါ၏ အတိရေကဝိသေသ အနက်ကိုယူ၍ အနုယောဂပြုစု
အညတ္တ၌ ရသင့်သော ကာယသင်္ခါရသည် စတုတ္ထဈာန်၌ လွန်သော သုခုမတာဝရိုက်၊
သုခုမတာဝကိုလွန်၏။ အဿ ကာယသင်္ခါရ၏သုခုမတာဝလည်း စတုတ္ထဈာန်၌မရှိ
တုံသေး၏ရှင်၊ သြဋ္ဌာရိကတာ-ကား ကုတောကာရဏကြောင့် ရှိပါတော့မည်နည်း။ ရှိစသ

မဇ္ဈိမဘာဏကာ ပန၊ တုံသည်ကား။ ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ဌ။ ဩဠာရိကော၊
သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဒုတိယဇ္ဈာနပစာရော၊ ဌ။ သုခုမော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဟေဋ္ဌိမဟေဋ္ဌိမဇ္ဈာနတော၊ ထက်။ ဥပရူပ-
ရိဇ္ဈာနပစာရေပိ၊ ဌ်လည်း။ သုခုမတရံ၊ အထူးသဖြင့် သိမ်မွေ့သည်ကို။
ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ သဗ္ဗေသံ-ဥဘယေသမ္ပိ၊ နှစ်ပါး
ကုန်သော ဝါဒီတို့၏လည်း။ မတေန၊ ဖြင့်။ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ၊ ဌ။
ပဝတ္တကာယသင်္ခါရော၊ သည်။ ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ၊ ဌ။ ပဋိပ္ပဿန္တတိ ဧဝ၊
ငြိမ်းသည်သာတည်း။ ပရိဂ္ဂဟိတကာလေ၊ ဌ။ ပဝတ္တကာယသင်္ခါရော၊
သည်။ ပဌမဇ္ဈာနပစာရော၊ ဌ။ ပဋိပ္ပဿန္တတိ ဧဝ၊ ငြိမ်းသည်သာတည်း။ ပ။
စတုတ္ထဇ္ဈာနပစာရော၊ ဌ။ ပဝတ္တကာယသင်္ခါရော၊ သည်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ၊
ဌ။ ပဋိပ္ပဿန္တတိ ဧဝ၊ တည်း။ အယံ၊ ကား။ တာဝ၊ စွာ။ သမထေ၊
သမထဘာဝနာဌ်။ နယော၊ တည်း။

ဝိပဿနာယံ ပန၊ ဌ်ကား။ အပရိဂ္ဂဟေ၊ ဌ။ ပဝတ္တော၊ သော။ ကာယ-
သင်္ခါရော၊ သည်။ ဩဠာရိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ မဟာဘူတ-
ပရိဂ္ဂဟေ၊ ဌ။ ပဝတ္တော၊ သော။ ကာယသင်္ခါရော၊ သည်။ သုခုမော၊
သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ သောပိ၊ ထိုမဟာဘူတ်လေးပါးကို သိမ်းဆည်း
ရာ၌ဖြစ်သော ကာယသင်္ခါရသည်လည်း။ ဩဠာရိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊
ဧ။ ဥပါဒါရူပပရိဂ္ဂဟေ၊ ဌ။ ပဝတ္တော၊ သော။ ကာယသင်္ခါရော၊ သည်။
သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ သောပိ၊ ထိုဥပါဒါရုပ်ကို သိမ်းဆည်း
သောခဏ၌ဖြစ်သော ကာယသင်္ခါရသည်လည်း။ ဩဠာရိကော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဧ။ သကလရူပပရိဂ္ဂဟေ၊ ဌ။ ပဝတ္တော၊ သော။ ကာယ-
သင်္ခါရော၊ သည်။ (ပဝတ္တော၊ ကာယသင်္ခါရော-တို့ကားလိုက်သည်၊ နောက်
ကိုလည်း ဤနည်းတူမှတ်) သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ သောပိ၊
ထိုသကလရူပပရိဂ္ဂဟခဏ၌ဖြစ်သော ကာယသင်္ခါရသည်လည်း။ ဩဠာရိ-
ကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ အရူပပရိဂ္ဂဟေ၊ နာမ်ကိုသိမ်းဆည်းသော

အကြောင်းရှာမရ အပ္ပဝတ္တနကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့်မဟုတ်လော အပ္ပဝတ္တမေဝ
ပါပုဏ္ဏာတိ-မိန့်သကားဟူလေ။ (ပြည်)

၁-သဗ္ဗေသညေဝ-ဌ် ဧဝ-ကား အဋ္ဌာနပယုတ်၊ ပိ-ကား ဂမ္ပမာန်။ (ဆ-သံ-သော)

၂-မဟာဘူတပရိဂ္ဂဟေ သုခုမော-ဟူသောစကားကို စတုဘေတုမုခအားဖြင့် ဝိပဿနာ-
ဘိနိဝေသ - ဝိပဿနာစ၍ ရှုခြင်းကို ရည်၍ ဆိုသည်။ (ဆ-သံ-သော)

ခဏ၌။ သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ သောပိ၊ ထိုအရူပပရိဂ္ဂဟ-
 ခဏ၌ဖြစ်သော ကာယသင်္ခါရသည်လည်း။ ဩဠာရိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ဤ။ ရူပါရူပပရိဂ္ဂဟေ၊ ရုပ်နာမ်ကို သိမ်းဆည်းသောခဏ၌။ သုခုမော၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ သောပိ၊ သည်လည်း။ ဩဠာရိကော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ဤ။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ၊ ထိုနာမ်ရုပ်တို့၏အကြောင်းကို သိမ်းဆည်း
 သောခဏ၌။ သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ သောပိ၊ သည်လည်း။
 ဩဠာရိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ သပ္ပစ္စယနာမရူပဒဿနေ၊
 အကြောင်းနှင့် တကွ နာမ်ရုပ်ကိုရှုခြင်း၌။ သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ဤ။ လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာယ၊ နာမ်ရုပ်တို့၏ အနိစ္စစသော လက္ခဏာ
 အာရုံရှိသော ဝိပဿနာ၌။ သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ သောပိ၊
 သည်လည်း။ ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာယ၊ အားနည်းသောဝိပဿနာ၌။ ဩဠာရိ-
 ကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဗလဝိပဿနာယ၊ အားကြီးသော
 ဝိပဿနာ၌။ သုခုမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ တတ္ထ၊ ထိုဝိပဿနာနယ်၌။
 ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးသမတနယ်၌။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ-စသည်ဖြင့်
 ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ပုရိမဿ ပုရိမဿ၊ ရှေးရှေးဖြစ်သော
 ကာယသင်္ခါရ၏။ [၂၆၈] ပစ္စိမေန ပစ္စိမေန၊ နောက်နောက်ဖြစ်သော
 ကာယသင်္ခါရဖြင့်။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဤ။ ဇဝံ-ဝုတ္တနယေန၊
 ဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤဩဠာရိကံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿမ္ဘေန္တော-ဟူရာ၌။ ဩဠာ-
 ရိကသုခုမတာ စ၊ ကို၎င်း။ ပဿဒ္ဓိ စ၊ ကို၎င်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဤ။

ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ၌။ အဿ၊ ဤပဿမ္ဘယံ
 ကာယသင်္ခါရံ-ဟူသောပုဒ်၏။ စောဒနာသောနောဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။
 ဇဝံ-ဣဒါနိ၊ ဝုစ္စမာနာကာရေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္ထော၊ ဤ။

[ကထံ-ကေနပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ကာယသင်္ခါရံ၊ ကို။ ပဿမ္ဘယံ-
 ပဿမ္ဘယန္တော၊ လျက်။ အဿသိဿာမိ၊ အံ့။ ပ။ ပဿသိဿာမိတိ၊
 အံ့ဟု။ သိက္ခတိ၊ နည်း။ (တနည်း) ပဿမ္ဘယံ။ ပ။ သိက္ခတိတိ၊ တိဟူ၍။
 ယံ ဣဒံ၊ အကြင်ဤသို့ ပဿမ္ဘနသိက္ခနကို။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဝိ၊ ပြီး။ ကထံ-
 ကေနပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ကာယသင်္ခါရဿ၊ ဤ။ တံ ပဿမ္ဘနံ၊ သည်၎င်း။
 ယောဂိနော၊ ဤ။ တံ သိက္ခနံ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ နည်း။ (ဤကား
 မြို့ကနည်း။) ကာယသင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဟတမေ၊ သို့သော်။ ဟူသော။

ဒီဃံ အဿာသပဿာသာ၊ ရှည်သော အဿာသပဿာသဟု ဆိုအပ်ကုန်
 သော။ ကာယိကာ၊ ရူပကာယ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ကာယပဋိဗဒ္ဓါ၊ ရူပကာယ
 ကို မှီကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ ကာယသင်္ခါရာ၊
 မည်ကုန်၏။ တေ ကာယသင်္ခါရေ၊ ဩဠာရိကောဠာရိက ဖြစ်ကုန်သော
 ထိုကာယသင်္ခါရတို့ကို။ ပဿမ္ဘေန္တော၊ ငြိမ်းစေလျက်။ (သေသပဒဒ္ဓယ
 ကား တဿေဝ ဝေဝစနတည်း။) နိရောဓေန္တော၊ လျက်။ ဝူပသမေန္တော၊
 လျက်။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ပ။ ယထာရူပေဟိ-ယာဒိသေဟိ၊ ကုန်သော။
 ကာယသင်္ခါရေဟိ၊ ဩဠာရိကကာယသင်္ခါရတို့ဖြင့်။ ကာယဿ၊ ရူပ
 ကာယ၏။ အာနမနာ၊ ရှေးရှုညွတ်ခြင်းသည်။ ဝိနမနာ၊ နံပါးသို့ ညွတ်
 ခြင်းသည်။ သန္ဓမနာ၊ ထက်ဝန်းကျင်ညွတ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ လွန်စွာ ညွတ်
 ခြင်းသည်။ ပဏမနာ၊ နောက်သို့ညွတ်ခြင်းသည်။ ဣဉ္ဇနာ၊ စဉ်းငယ်
 ရှေးရှုလှုပ်ခြင်းသည်။ ဖန္ဓနာ၊ စဉ်းငယ်နံပါးသို့ လှုပ်ခြင်းသည်။ စလနာ၊
 စဉ်းငယ်ထက်ဝန်းကျင်လှုပ်ခြင်းသည်။ ကမ္ပနာ၊ စဉ်းငယ်နောက်သို့ လှုပ်
 ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တထာရူပံ၊ သော။ ဩဠာရိကံ၊ သော။)
 ကာယသင်္ခါရံ၊ ကို။ ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊ လျက်။ အဿသိဿာမီတိ၊
 အံ့ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ကာယသင်္ခါရံ၊ ကို။ ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊
 လျက်။ ပဿသိဿာမီတိ၊ အံ့ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ယထာရူပေဟိ၊
 အကြင်သို့သဘောရှိကုန်သော။ ကာယသင်္ခါရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကာယဿ၊
 ရူပကာယ၏။ အာနမနာ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝိနမနာ၊ သည်။
 န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သန္ဓမနာ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပဏမနာ၊
 သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အနိဉ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဖန္ဓနာ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အစလနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အကမ္ပနာ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာရူပံ၊ သော။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်သော။ သုခုမံ၊
 သော။ ကာယသင်္ခါရံ၊ ကို။ ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊ လျက်။ အဿ-
 သိဿာမီတိ၊ အံ့ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ပဿသိဿာမီတိ၊ အံ့ဟု။ သိက္ခတိ၊ ၏။

ဣတိ-ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ကာယသင်္ခါရံ၊ အတိသုခုမလည်း
 ဖြစ်သော ကာယသင်္ခါရကို။ ပဿမ္ဘယံ၊ ငြိမ်းစေလျက်။ အဿသိဿာ-
 မီတိ၊ ဟူ၍။ ကိရ-ယဒိ သိက္ခတိ၊ အံ့။ ကာယသင်္ခါရံ၊ ကို။ ပဿမ္ဘယံ၊
 လျက်။ ပဿသိဿာမီတိ၊ ဟူ၍။ ကိရ-ယဒိ သိက္ခတိ၊ အံ့။ ဧဝံ သန္တံ၊

ဤသို့ သင်ဆိုအပ်ပြီးသော ပကာရကို ရသင့်သည်ရှိသော်။ ဝါတူပလဒ္ဓိယာ
စ၊ အဿာသ ပဿာသလေကို အာရုံမူသောအားဖြင့် ကပ်၍သိသော
စိတ်ကိုလည်း။ ပဘာဝနာ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်လည်း၊ ဝါ၊ ပွားစေခြင်း
သည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အဿာသပဿာသနံ၊ သိမ်မွေ့သော
အဿာသ ပဿာသတို့ကို။ ပဘာဝနာ စ၊ ပွားစေခြင်းသည်လည်း။
န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အာနာပါနဿတိယာ၊ အာနာပါနလျှင် အာရုံရှိသော
သတိကို။ ပဘာဝနာ စ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။
(တတော ဝေ၊ ထိုသို့မဖြစ်သောကြောင့်သာလျှင်။) အာနာပါနဿတိ-
သမာဓိဿ၊ အာနာပါနလျှင် အာရုံရှိသော သတိနှင့်ယှဉ်သော သမာဓိကို။
ပဘာဝနာ စ၊ ဖြစ်စေခြင်း ပွားစေခြင်းသည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။
တံ-ဝုတ္တဝိဓာနံ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်ရှိသော။ သမာပတ္တိံ၊
သမာပတ်ကို။ ပဏ္ဍိတာ၊ တို့သည်။ န စေဝ သမာပဇ္ဇန္တိပိ၊ ဝင်စားနိုင်သည်
လည်းမဖြစ်ကုန်ရာ။ (တတော၊ မှ။) န ဝုဠဟန္တိပိ၊ ထသည်လည်း မဖြစ်
ကုန်ရာ။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။

ဣတိ-ဝေ မယာ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဤသို့ ငါဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်း
အရာဖြင့်။ ကာယသင်္ခါရံ၊ ကို။ ပဿမ္ဘယံ၊ ငြိမ်းစေလျက်။ အဿသိဿာမိ၊
အံ့။ ပဿသိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ကိရ-ယဒိ သိက္ခတိ၊ အံ့။ ဝေ-ပဿမ္ဘ-
နေ၊ ဤသို့ သြဋ္ဌာရိကောဋ္ဌာရိကကာယသင်္ခါရကိုငြိမ်းစေ ချုပ်စေသည်။
သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဝါတူပလဒ္ဓိယာ၊ အဿာသ ပဿာသလေကို
အာရုံမူသောအားဖြင့် ကပ်၍သိသောစိတ်ကို။ ပဘာဝနာ စ၊ ဖြစ်စေခြင်း
သည်လည်း၊ ဝါ၊ ပွားစေခြင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿာသ-

၁-ထိုအဿာသ ပဿာသတို့ကိုလည်း ငြိမ်းစေရမည်ဆိုလျှင် ဝင်းစိတ်ကို ပွားစေခြင်း
မဖြစ်နိုင်ဟု ဆိုလို၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ဝါတူပလဒ္ဓိယာ စ-၌ စ-သဒ္ဓါသည် သမုစ္စည်းအနက်ရှိ၏။ အဿာသပဿာ-
သနဉ္စ ပဘာဝနာ-စသည်သည် သမုဇ္ဈေတဗ္ဗတည်း။ ထိုကား အဿာသာဓိဝါတာရမုဏသ-
ဝိတ္တဿ-ဟူသော အဖွင့်ကား ငါတဿ ဥပလဒ္ဓိယာ-ဟူသော ဝေဒန္တဇနိ အတ္ထသံ-
ဝဏ္ဏနာတည်း။ စောဒေနိ သမုစ္စယတ္ထော-ဆိုပြီးမှ ဆိုသည် ဟူ၍ သမုဇ္ဈေတဗ္ဗအတ္ထမုဏလျှင်
မှားလိမ့်မည်။ ဤသို့စောဒကဆရာသည် အချင်းခပ်သိမ်း အသာသနီ ဆောက်ခြင်းသည်
ပဿမ္ဘနည်း၏ ဟူသော အလိုနဲ့လုံးထားဖြင့် စောဒနာလည်းမဟုတ်။ ကမ္မနံ ဣတိ ကိရ-
သေည်ဖြင့် ယထာဝုတ္တမောဒနာကို ဖြေဆိုမိတည်း။ (ဩဇာ)

ပဿာသာနံ၊ တို့ကို။ ပဘာဝနာ စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အာနာ-
ပါနဿတိယာ၊ အာနာပါနလျှင် အာရုံရှိသောသတိကို။ ပဘာဝနာ စ၊
သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အာနာပါနဿတိသမာဓိဿ၊ သတိနှင့်
ယှဉ်သော သမာဓိကို။ ပဘာဝနာ စ၊ ဖြစ်စေခြင်း ပွားစေခြင်းသည်လည်း။
ဟောတိ၊ ၏။ တဉ္စ နံ သမာပတ္တိံ၊ ကိုလည်း။ ပဏ္ဍိတာ၊ တို့သည်။
သမာပဇ္ဇန္တိပိ၊ ဝင်စားသည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ဝုဠဟန္တိပိ၊ ထနိုင်သည်
မူလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ယထာဝုတ္တဝိဓာနံ၊ ယခင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော (ဩဠာ-
ရိက ဩဠာရိကကာယသင်္ခါရကို ချုပ်ငြိမ်းစေ၍ သုခုမ သုခုမတရ ကာယ-
သင်္ခါရကို ပွားစေသော) အစီအရင်ကို။ ကထံ ဝိယ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ နည်း။

သေယျထာပိ၊ သည်ကား။ ကံသေ၊ ကြေးခွက်ကို။ အာကောဋ္ဌိတေ၊
တီးအပ်သည်ရှိသော်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဩဠာရိကာ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓါ၊ အသံ
တို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဩဠာရိကာနံ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓါနံ၊
တို့၏။ နိမိတ္တံ-နိမိတ္တဿ၊ ဤအသံကား ဤကဲ့သို့ဟု နှိုင်းရှည့်
မှတ်သားကြောင်းဟု ဆိုအပ်သောဖြစ်ပုံ အခြင်းအရာ၏။ သုဂ္ဂဟိ-
တတ္တာ၊ မြဲစွာယူအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုမနသိကတတ္တာ၊ မြဲစွာ
နှလုံး၌ ထားအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သူပဓာရိတတ္တာ၊ ကောင်းစွာ
မှတ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဩဠာရိကေ၊ သော။ သဒ္ဓေ၊ သည်။
နိရုဒ္ဓေပိ၊ သော်လည်း။ အထ ပစ္စာ၊ မှ။ [၂၆၉] သုခုမကာ သဒ္ဓါ၊ သိမ် ၉
မွေသေးငယ်သော အနုရဝသဒ္ဓတို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သုခုမကာနံ၊
ကုန်သော။ သဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ နိမိတ္တံ-နိမိတ္တဿ၊ ၏။ သုဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်။
သုမနသိကတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သူပဓာရိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုခုမကေ၊
သော။ သဒ္ဓေ၊ သည်။ နိရုဒ္ဓေပိ၊ သော်လည်း။ အထ ပစ္စာ၊ မှ။ သုခုမ-
သဒ္ဓါနိမိတ္တာရမ္မဏတာပိ၊ သိမ်မွေသော အသံဟူသော နိမိတ်လျှင် အာရုံ
ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေ-
ဓေဝ၊ လျှင်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဩဠာရိကာ၊ ကုန်သော။ အဿာသပဿာသာ၊
တို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဩဠာရိကာနံ၊ ကုန်သော။ အဿာသပဿာ-
သာနံ၊ တို့၏။ နိမိတ္တံ-နိမိတ္တဿ၊ ဤအဿာသ ပဿာသကား ဤကဲ့သို့ဟု
နှိုင်းရှည့်မှတ်သားကြောင်းဟု ဆိုအပ်သောဖြစ်ပုံ အခြင်းအရာ၏။ သုဂ္ဂဟိ-

တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုမနသိကတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သူပဓာရိတတ္တာ၊ ကြောင့်။
 သြဋ္ဌာရိကေ၊ သော။ အဿာသပဿာသော၊ သည်။ နိရုဇ္ဈေပိ၊ သော်လည်း။
 အထ ပစ္စာ၊ မှ။ သုခမကာ၊ သိမ်မွေ့သေးငယ်ကုန်သော။ အဿာသ-
 ပဿာသာ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သုခမကာနံ၊ ကုန်သော။
 အဿာသပဿာသာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ နိမိတ္တံ-နိမိတ္တဿ၊ ၏။ သုဂ္ဂဟိ-
 တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုမနသိကတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သူပဓာရိတတ္တာ၊ ကြောင့်။
 သုခမကေ၊ သော။ အဿာသပဿာသော၊ သည်။ နိရုဇ္ဈေပိ၊ သော်လည်း။
 အထ ပစ္စာ၊ မှ။ သုခမအဿာသပဿာသနိမိတ္တာရမ္ပဏတာပိ၊ သိမ်မွေ့
 သော အဿာသ ပဿာသဟူသော နိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်
 လည်း။ စိတ္တံ၊ သည်။ (ပဝတ္တတိ၊ ၏။) ဝိက္ခေပံ၊ သို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။

ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ ဝါတူပလဒ္ဓိယာ စ၊ ကိုလည်း။ ပဘာဝနာ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အဿာသပဿာသာနဉ္စ၊ တို့ကိုလည်း။ ပဘာဝနာ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အာနာပါနဿတိယာ စ၊ ကိုလည်း။ ပဘာဝနာ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အာနာပါနဿတိသမာဓိယာ စ၊ ကိုလည်း။ ပဘာဝနာ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ တဉ္စ နံ သမာပတ္တိံ၊ ကိုလည်း။ ပဏှိတာ၊ တို့သည်။ သမာ-
 ပဇ္ဇန္တိပိ၊ ကုန်၏။ ဝုဋ္ဌဟန္တိပိ၊ ကုန်၏။ ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿာသ-
 ပဿာသာ၊ ကာယသင်္ခါရံ-ဟု ဟောအပ်သော အဿာသပဿာသ
 တို့သည်။ ကာယော၊ မည်၏။ (တနည်း) ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရန္တိ
 ဧတ္ထ၊ ဤ။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ကာယော၊ မည်၏။ သတိ၊
 သည်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ အနုပဿနာ၊ အဖန်တလဲလဲ ရှုတတ်သော
 ပညာသည်။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်မည်၏။ ကာယော၊ ကာယသည်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊
 ဥပဋ္ဌာန မည်၏။ သတိ၊ မည်သည်။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သတိ၊ သည်။
 ဥပဋ္ဌာနုဉ္ဇေဝ၊ လည်းမည်၏။ သတိ စ၊ လည်းမည်၏။ တာယ သတိယာ၊
 ယခင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ထိုသတိဖြင့်။ တေန ဉာဏေန၊ ယခင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး
 သော ထိုဉာဏ်ဖြင့်။ တံ ကာယံ၊ ကို။ အနုပဿတိ၊ ၏။ တေန အနုပဿ-
 နေန၊ ကြောင့်။ ကာယေ၊ ယခင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ကာယ၌။ (အယံ-
 ဘာဝနာ၊ ကို။) ကာယောနုပဿနာသကိပဋ္ဌာနဘာဝနာကိ ယုရိ၊
 ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။]

၂၃၄ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၆၉-၂၁) [က-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန

အယံ၊ ကာ၊ တာဝ၊ စွာ၊ ဧတ္ထ၊ ဤပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ-
ဟူသောပုဒ်၌။ ကာယာနုပဿနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တဿ၊ သော။
ပဌမစတုက္ကဿ၊ ဤ။ အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ၊ အစဉ်ဖြစ်သောပုဒ်၏ အဖွင့်တည်း။

၂၂၂။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပဌမ စတုက္ကဋ္ဌံ။
ဣဒမေဝ စတုက္ကံ၊ ကိုပင်လျှင်။ အာဒိကမ္မိကဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကမ္မဋ္ဌာန-
ဝသေန၊ သမထကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဣတရာနိ၊
ကုန်သော။ တီဏိ စတုက္ကာနိ ပန၊ တို့ကိုကာ၊ ဧတ္ထ၊ ဤ ပဌမစတုက္ကဋ္ဌံ။
ပတ္တဇ္ဈာနဿ၊ ရအပ်ပြီးသော ဈာန်ရှိသော ယောဂီ၏။ ဝေဒနာစိတ္တ-
ဓမ္မာနုပဿနာဝသေန၊ ဝေဒနာနုပဿနာ၊ စိတ္တာနုပဿနာ၊ ဓမ္မာနုပဿ-
နာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊
ဤ ကာယာနုပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဘာဝေတွာ၊ ၍။ အာနာပါန-
စတုက္ကဇ္ဈာနပဒဋ္ဌာနာယ၊ အာနာပါနစတုက္ကဇ္ဈာန်လျှင် နီးသောအကြောင်း
ရှိသော။ ဝိပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။
အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပါပုဏိတုကာမေန၊ ရောက်ခြင်းငှါလိုသော။ အာဒိ-
ကမ္မိကေန၊ အစဉ် ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်း အမှုရှိသော။ ကုလပုတ္တေန၊
သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သီလပရိသော-
နောဒိနိ၊ သီလကို သုတ်သင်ခြင်း အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗကိစ္စာနိ၊ တို့ကို။
ကတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တပ္ပကာရဿ၊ သော။ အာစရိယဿ၊ ဤ။ သန္တိကေ၊ ၌။
ပဉ္စသန္တိကံ၊ ငါးခုသော အဆစ်အပိုင်းရှိသော၊ ဝါ၊ ငါးဖို့အစုရှိသော။
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဤ။

☞ [၂၇၀] တတြ၊ ထို ပဉ္စသန္တိက စသောစကား၌။ သန္တယော၊ အဆစ်
အပိုင်းတို့သည်။ ဥဂ္ဂဟော၊ ပါဠိသက်သက်အားဖြင့် သင်ခြင်း၎င်း။ ပရိ-
ပုစ္ဆာ၊ ဆွေးနွေးမေးမြန်းခြင်း၎င်း။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ နိမိတ်ထင်ခြင်းကို မှတ်သား
ခြင်း၎င်း။ အပ္ပနာ၊ ဈာန်ကျသည်ကို မှတ်သားခြင်း၎င်း။ လက္ခဏံ၊
သဘောကို မှတ်သားခြင်း၎င်း။ ဣတိ ဣမေ ပဉ္စ၊ တို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထို

၁-စတုတ္ထ-ဟု ဒန္တဇ ပ-ဒု သံယုဂ်နှင့် ရှိသော ပါဠိထက် က-ဝဂ် ပဌမက္ခရာ ဒွေဘော်နှင့်
စတုတ္ထ-ဟု ရှိသောပါဠိက ယုတ္တတရဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ အာနာပါနဈာန် ၄-ပါးထဲက
တပါးပါးဖြင့်လည်း ကိစ္စပြီးနိုင်သောကြောင့်တည်း။ (ဆ-သံ-သော)

ငါးပါးတို့တွင်။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်းကို။ ဥဂ္ဂဏှနံ၊ ပါဠိသက်သက်
အားဖြင့် သင်ခြင်းသည်။ ဥဂ္ဂဟော နာမ၊ မည်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ကျမ်း၏
အနက်ကို။ ပရိပုစ္ဆနာ၊ ဆွေးနွေးမေးဆေးခြင်းသည်။ ပရိပုစ္ဆာ နာမ၊
၏။ (တနည်း) ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဏှနံ၊ ပါဠိအနက်အားဖြင့် သင်ခြင်း
သည်။ ဥဂ္ဂဟော နာမ၊ မည်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ-ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ဌ်။ ပရိပုစ္ဆနာ၊
သံသယမကင်းသည်ကို ဆေးကြောမေးမြန်းခြင်းသည်။ ပရိပုစ္ဆာ နာမ၊
မည်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ နိမိတ်ထင်ခြင်းကို မှတ်သားခြင်း
သည်။ ဥပဋ္ဌာနံ နာမ၊ မည်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ၏။ အပ္ပနာ၊ ဈာန်ကျ
သည်ကို မှတ်သားခြင်းသည်။ အပ္ပနာ နာမ၊ မည်၏။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ၏။
လက္ခဏံ၊ သဘောကို မှတ်သားခြင်းသည်။ လက္ခဏံ နာမ၊ မည်၏။ ဣဒံ
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဧဝံလက္ခဏံ၊ ဤသို့သော သဘောလက္ခဏာ ရှိ၏။
ဣတိ၊ သို့။ ကမ္မဋ္ဌာနသဘာဝုပဓာရဏံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၏သဘောကို မှတ်သား
ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဧဝံ-ဣမိနာ ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စသန္ဓိကံ၊ ငါးခုသော အဆစ်
အပိုင်းရှိသော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဏှန္တော၊ သင်သောအမျိုးသားသည်။
အတ္တနာပိ၊ သည်လည်း။ န ကိလမတိ၊ မပင်ပန်း။ အာစရိယမ္ပိ၊ ကိုလည်း။
န ဝိဟေသေတိ၊ ညှဉ်းဆဲသည် မမည်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ထောကံ၊
အတန်ငယ်အတန်ငယ်။ ဥဒ္ဓိသာပေတွာ၊ သင်စေ၍။ ဗဟုကာလံ၊ များစွာ
သော ကာလပတ်လုံး။ သဇ္ဈာယိတွာ၊ ၍။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော
နည်းဖြင့်။ ပဉ္စသန္ဓိကံ၊ ငါးခုသော အဆစ်အပိုင်းရှိသော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။
ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ အာစရိယဿ၊ ၏။ သန္ဓိကေ ဝါ၊ ဌ်၎င်း။ အညတြ ဝါ၊
ဌ်၎င်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ဌ်။ ဝုတ္တပ္ပကာရေ၊ သော။ သေနာသနေ၊ ဌ်။ ဝသန္တေန၊
နေသည်ဖြစ်၍။ ဥပဇ္ဇိန္နဒုဒ္ဓကပလိဗောနေ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော ငယ်သော
ကြောင့်ကြရှိသည်ဖြစ်၍။ ကတဘတ္တကိစ္စေန၊ ပြုအပ်ပြီးသော ဆွမ်းစား
ခြင်းကိစ္စရှိသည်ဖြစ်၍။ ဘတ္တသမ္ပဒံ၊ ဆွမ်းဆီရစ်ခြင်းကို။ ပဋိဝိနောဒေတွာ၊
၍။ သုခနိသိန္တေန၊ ချမ်းသာစွာနေလျက်။ ရတနတ္ထယဂုဏာနုဿရဏေန၊
ရတနာသုံးပါးအပေါင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အဖန်ဖန်အောက်မေ့ခြင်းဖြင့်။
စိတ္တံ၊ ကို။ သမ္ပဟံသေတွာ၊ ကောင်းစွာအပြုံးအားဖြင့် ရှင်စေထက်စေ၍။
အာစရိယုပ္ပဟေသာ၊ သရဉ္စာသိ၊ သင်အပ်တိုင်းသော အလုံးစုံသော

၂၃၆ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၇၀-၁၂) [ဂ-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန

ကမ္မဋ္ဌာန်းအစီအရင်မှ။^၁ ကေပဒမ္ပိ၊ တခုသော အဖို့အစုမျှကိုလည်း။ အသမ္ပယုန္တေန၊ မတွေဝေစေပဲ။ ဣဒံ အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၂၃။ တတြ၊ ထိုအာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ အယံ၊ ကား။ မနသိကာရဝိမိ၊ နှလုံးထားရာသော အစီအရင်တည်း။

ဂဏနာ၊ ရေတွက်ခြင်း။ အနုဗန္ဓနာ၊ အစဉ်လိုက်၍မှတ်ခြင်း၊ ဝါ၊ အဿာသပဿာသသို့ အစဉ်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် သတိ၏နိရန္တရ အဆင့်အဆင့်ဖြစ်ခြင်း။ ဖုသနာ၊ နာသိကဂ္ဂစသောဌာနကို အဿာသပဿာသတို့၏ ထိပါးခြင်း။^၂ ဌပနာ၊ စိတ်ကိုအာရုံ၌ ကောင်းစွာထားခြင်း။ သလ္လက္ခဏာ၊ အနိစ္စတာအစရှိသည်ကို ကောင်းစွာမှတ်ခြင်း။ ဝိဝဇ္ဇနာ၊ ဝဋ်တရားမှ၎င်း၊ နိစ္စစသောနိမိတ်မှ၎င်းနစ်ခြင်း။ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်ခြင်း။ တေသဉ္စ၊ ထိုဝိဝဇ္ဇနာမည်သောမဂ်၊ ပါရိသုဒ္ဓိမည်သောဖိုလ်တို့ကိုလည်း။ ပဋိပဿနာ၊ အသီးအသီးရှုခြင်းတည်း။

တတ္ထ၊ ထိုဂဏနာစသည်တို့တွင်။ ဂဏနာတိ၊ ကား။ ဂဏနာယေဝ၊ အဿာသပဿာသတို့ကို ရေတွက်ခြင်းပင်တည်း။ အနုဗန္ဓနာတိ၊ ကား။ အနုဝဟနာ၊ အစဉ်လိုက်၍ အမှတ်သတိကိုဆောင်ခြင်း ဖြစ်စေခြင်းတည်း။ ဝါ၊ အဿာသပဿာသသို့အစဉ်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် သတိ၏နိရန္တရ အဆင့်အဆင့်ဖြစ်ခြင်း။ ဖုသနာတိ၊ ကား။ ဖုဋ္ဌဋ္ဌာနံ၊ နာသိကဂ္ဂစသောဌာနကို အဿာသပဿာသတို့၏ ထိပါးခြင်း။ ဌပနာတိ၊ ကား။ အပ္ပနာ၊ စုာန်သို့

၁-ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗတော ဥဂ္ဂဟော။ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း အစီအရင်တည်း။ ရှေး၌ဆိုအပ်ပြီးသော ဥဂ္ဂဟမ္ပမဟုတ်ဘူး။ အာစရိယတော ဥဂ္ဂဟော အာစရိယုဂ္ဂဟော၊ တတော။ (ပြည်)

၂-အဿာသပဿာသတို့ကို ရေတွက်သော ယောဂီ၏၎င်း၊ ဂဏနကို သိမ်းဆည်း၍ ထိုအဿာသ ပဿာသတို့ကို သတိဖြင့် အစဉ်လိုက်သော ယောဂီ၏၎င်း၊ အကြင်အခြင်းဖြင့် အပ္ပနာဖြစ်၏။ ထိုအခြင်းဖြင့် စိတ်ကိုထားသော ယောဂီ၏၎င်း နာသိကဂ္ဂစသော ဌာနကို အဿာသပဿာသတို့၏ ထိခြင်းသည် ဖုသနာမည်၏။ ယင်းသို့သော် ဖုသနာတိ ဖုဋ္ဌဋ္ဌာနံ-အဘယ်ကြောင့်ဟူသနည်းဆိုသော် အကြင်ကြောင့် ဂဏနာဒိဝသဖြင့် ဝိသုမနသိကာရ ရှိသကဲ့သို့ ဖုသနာဝသဖြင့် ဝိသုမနသိကာရမရှိခဲ့။ ထို့ကြောင့် ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌဋ္ဌာန၌သာလျှင် ဂဏနာ စသည်ကို ပြုသင့်၏ဟု ပြခြင်းငှါ ဤ၌ ဖုသနာကို ယူသကည်းဟု ပြလိုမူကား ဖုသနာတိ ဖုဋ္ဌဋ္ဌာနံ-ဟုမိန့်သော်။ (ပြည်)

သက်ဝင်၍ တည်ခြင်း။ သလ္လက္ခဏာတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာ၊ အနိစ္စတာ စသည်ကိုရှုခြင်းတည်း။ ဝိဝဇ္ဇနာတိ၊ ကား။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်တည်း။ ပါရိသုဒ္ဓိတိ၊ ကား။ ဖလံ၊ ဖိုလ်တည်း။ တေသဉ္စ ပဋိပဿနာတိ၊ ကား။ ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ အသီးအသီးရှုခြင်းတည်း။

တတ္ထ၊ ထိုဂဏနာစသည်တို့တွင်။ အာဒိကမ္ပိကေန၊ သော။ ဣမိနာ ကုလပုတ္တေန၊ သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဂဏနာယ၊ ဖြင့်။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဂဏေန္တေန၊ ရေတွက်သောယောဂီသည်။ ပဉ္စန္ဒံ၊ ငါးခုကုန်သော အဿာသပဿာသတို့၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌံ။ န ဌပေတဗ္ဗံ၊ မတည်စေအပ်။ ဒသန္တံ၊ တို့၏။ ဥပရိ၊ ဌံ။ န နေတဗ္ဗံ၊ မဆောင်အပ်။ အန္တရာ၊ ဌံ။ ခဏှံ၊ ပြတ်သည်ကို။ န ဒဿေတဗ္ဗံ၊ မပြုအပ်။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဉ္စန္ဒံ၊ တို့၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌံ။ ဌပေန္တဿ၊ ယောဂီ၏။ သမ္မာဓေ၊ ကျဉ်းမြောင်းသော။ ဩကာသေ၊ (ဂဏနဝိဓိဟူသော) အရာ၌။ စိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ စိတ်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝိပုန္နတိ၊ တုန်လှုပ်၏။ သမ္မာဓေ၊ သော။ ဝဇေ၊ ခြံ၌။ သန္တိရုဒ္ဓဂေါဂဏော ဝိယ၊ ပိတ်သောနွားအပေါင်းကဲ့သို့တည်း။ ဒသန္တမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ ဥပရိ၊ ဌံ။ နေန္တဿ၊ ၏။ စိတ္တုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ဂဏနနိဿိတကောဝ၊ ရေတွက်ခြင်းကိုမှီသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အန္တရာ၊ ဌံ။ ခဏှံ၊ ကို။ ဒဿေန္တဿ၊ ပြသောယောဂီ၏။ မေ၊ ၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ သိခါပတ္တံ၊ အဆုံးသို့ရောက်သည်။ ဟောတိ န ခေါ၊ ဖြစ်ပါအံ့လော။ နော ဟောတိ န ခေါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိကမ္ပတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေ ဒေါသေ၊ ထိုဆိုးဝါဒသောအပြစ်တို့ကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ၍။ ဂဏေတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁-ကံ တိဏိ ပဉ္စ-ဟု ကေန္တရိကစသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့် ဂဏနာ၏ ပြတ်ခြင်းတည်း။ တနည်း-ကတိပယကာလ၌ မရေတွက်မူ၍ တဖန်ဂဏနဝသဖြင့် အကြား၌ ဩဓိပရိစ္ဆေဒကို မပြုအပ်ဟူလို။ (ပြည်)

၂-သိခါပတ္တံ န ခေါ မေ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ နောတိ စိတ္တံ ဝိကမ္ပတိ-ဟူသောစကားကို စိရတရံ ဂဏနာယဖြင့် မနသိကရောန္တယောဂီ၏ အားဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ဆိုသင့်စွာ ထိုယောဂီသည် တိုသို့သော အခြင်းအရာဖြင့် ရအပ်သော အဝိက္ခေပမျှကို မှီ၍ ဤသို့ အောက်မေ့ရာသတည်း။ တနည်း-အကြား အကြား ကတိပယကာလ၌ မရေတွက်မူ၍ တဖန်ရေတွက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့် အကြား၌ ဩဓိပရိစ္ဆေဒကို ပြသော ယောဂီအား ငါ၏ စိတ်သည် ကမ္မဋ္ဌာနနိန္ဒဖြစ်ပါ၏ လော၊ မဖြစ်လောဟု စုံစမ်းသဖြင့် ဝိက္ခေပဖြစ်သည်ကို ရည်၍ အန္တရာ ခဏှံ ဒဿေန္တဿ သိခါပတ္တံ န ခေါ-အစရှိသော ဤစကားကို ဆိုသတည်း။ (ပြည်)

၈။ ဆက်။ ဂဏေန္တေန၊ သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဒန္ဓဂဏနာယ၊ ဖြင့်။
 ခညမာပကဂဏနာယ၊ စပါးခြင်သူ၏ ရေတွက်နည်းဖြင့်။ ဂဏေတဗ္ဗံ၊ ၏။
 ဟိ-ဝိတ္တာရေမိ၊ အံ။ ခညမာပကော၊ စပါးခြင်သူသည်။ နာဠိ၊ တင်းကို။
 ပူရေတွာ၊ ချို။ ဧကန္တိ၊ တတင်းဟူ၍။ ဝတွာ၊ ချို။ ဩကိရတိ၊ လောင်း၏။
 ပုန၊ တဖန်။ ပူရေန္တော၊ ပြည့်စေသည်ရှိသော်။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ကစဝရံ၊
 အမှိုက်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ချို။ တံ၊ ထိုအမှိုက်ကို။ ဆဇ္ဈန္တော၊ စွန့်သော်လည်း။
 (ပိ-ကျေ) ဧကံ ဧကန္တိ၊ တတင်းတတင်းဟူ၍။ ဝဒတိ၊ ရေရွတ်၏။
 ဒေ ဒေတိအာဒိသု၊ ဒေ ဒေဤသို့အစရှိသော ရေတွက်ခြင်းတို့၌။ သေ
 နယော၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ ဝေမေဝ၊ တူလျှင်။ ဣမိနာပိ၊ ဤယောဂီ
 သည်လည်း။ အဿာသပဿာသေသု၊ တို့တွင်။ ယော၊ အကြင်အဿာသ
 သည်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ယင်၏။ [၂၇၁] တံ၊ ထိုအဿာသကို။ ဂဟေတွာ၊ ချို။
 ဧကံ ဧကန္တိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ချို။ ယာဝ ဒသ ဒသတိ၊
 ဆယ်ခုဆယ်ခုတိုင်အောင်။ ပဝတ္တမာနံ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းကို။
 ဥပလက္ခေတွာဝ၊ မှတ်သား၍သာလျှင်။ ဂဏေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝေ-ဝုတ္တပ္ပ-
 ကာရေန၊ ဖြင့်။ ဂဏယတော၊ ရေတွက်သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။

၉

၁-ရှေးဦးစွာ တင်းကိုပြည့်စေ၍ တစ်ဟု ဆို၍ လောင်းပြီး၍ တဖန်လောင်းအံ့ဟု
 တင်းကိုပြည့်စေသော် ထိုတင်း၌ အမှိုက်ကိုမြင်၍ ထိုအမှိုက်ကို ရှေးကောက်၍ ပစ်စွန့်
 သော်လည်း အလျဉ်မပြတ်စေမူ၍ ထိုပဌမတင်းသာမှတ်၍ ဒုတိယတင်းမလောင်းမီ တစ်တစ်
 ဟု နှုတ်မဆိတ်ဆိုသည်ကို ပုန ပူရေန္တော။ ပ။ ဧကံ ဧကန္တိ ဝဒတိ-ဟူသည်။ ထို့နောင်မှ
 ဒုတိယတင်းကို ရှေးပဌမတင်းနှင့် ပေါင်း၍ နှစ်ဟု ဆို၍ လောင်း၏။ ဤ၌လည်း ရှေးနည်း
 အတူ တတိယတင်းမလောင်းမီ အကြားသော်လည်း နှစ်နှစ်ဟု အလျဉ်မပြတ် နှုတ်မဆိတ်ဆို
 သည်ကို သေ နယော ဒေ ဒေတိအာဒိသု-ဟူသည်။ (ပြည်)

၂-ထိုစပါးခြင်သော နည်းအတူ အဿာသပဿာသတို့တွင် အဿာသသည် ထင်အံ့၊
 ဖြည်းဖြည်းသာသာ ဖြစ်စေအပ်သော ထို အဿာသကို မှတ်၍ ဧကံ-ဟုရေတွက်၊ ဒုတိယ-
 အဿာသမလာမီ ထို ပဌမကိုပင် ဧကံ ဧကံ-ဟု အလျဉ်မပြတ် မှတ်သား၍ ဒုတိယအဿာ-
 သလာလတ်သော် ဒွေ-ဟု ရေတွက်၊ တတိယအဿာသမလာမီ ၎င်းနှစ်ခုကိုပင် ဒွေ ဒွေ-ဟု
 အလျဉ်မပြတ်မှတ်သား၍ တတိယ အဿာသလာလတ်သော် တိဏိ-ဟု ရေတွက်၊ စတုတ္ထ
 အဿာသမလာမီ ၎င်းသုံးခုကိုပင် တိဏိ တိဏိ-ဟု အလျဉ်မပြတ်မှတ်သား၍ စတုတ္ထ
 အဿာသလာလတ်သော် စတ္တာရိ-ဟုရေတွက်၊ ပဉ္စမ အဿာသမလာမီ ၎င်းလေးခုကိုပင်
 စတ္တာရိ စတ္တာရိ-ဟု အလျဉ်မပြတ် မှတ်သား၍ ပဉ္စမအဿာသလာလတ်သော် ပဉ္စ-ဟု
 ရေတွက်၊ ထိုသို့ ငါးခုစေ့က တခေါက် ပြန်လိုလျှင် ဧကံ ဧကံ၊ ဒွေ ဒွေ၊ တိဏိ တိဏိ စသည်ဖြင့်
 ရှေးနည်းပြန်၍ ရေ။ ။ဂဏေန္တေန စ ပဉ္စန္ဒ ဟေဋ္ဌာ န ဌပေတဗ္ဗံ-ဟူရကား ငါးခုစေ့မီ
 တခေါက် မပြန်ကောင်း၊ ငါးခုစေ့၍ မပြန်လိုသူ ဆဋ္ဌအဿာသ မလာမီ ၎င်းငါးခုကိုပင်

နိဒ္ဒေသ]

အာနာပါနဿတိကလာ (၂၇၁-၅)

၂၃၉

နိက္ခမန္တာ ၈၊ ထွက်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဝိသန္တာ ၈၊ ဝင်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားကုန် သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အထ-ပစ္စာ၊ ဌ။ အနေန-ယောဂိနာ၊ သည်။ ဒန္တဂဏနံ၊ ဖြည်းဖြည်း ရေတွက်ခြင်းဟူသော။ တံ ခညမာပကဂဏနံ၊ ထိုစပါးခြင်သူ၏ ရေတွက် နည်းကို။ ပဟာယ၊ ဤ။ သီသဂဏနာယ၊ လျင်လျင် ရေတွက်ခြင်း ဟူသော။ ဂေါပါလကဂဏနာယ၊ နွားကျောင်းသား ရေတွက်နည်းဖြင့်။

ပဉ္စ ပဉ္စ-ဟု အလျဉ်မပြတ်မှတ်သား၍ ဆဋ္ဌအဿာသလာလတ်သော် ဆ-ဟုရေတွက်။ ထို တွင်ပြန်လို့လျှင်လည်း ပြန်၍ ဧကံ ဧကံ-စသည်ဖြင့် ဆ ဆ-ကျအောင် ရှေးနည်းရေး။ ဧတေန နယဖြင့် ဆယ်ခုကျသော် ဒသ-ဟုရေတွက်၊ ဒသန္တံ ဥပရိ န နေတဗ္ဗ-ဟုရကား အထက်သို့လျှင် ဧကောဒသ-မဟူစကောင်း။ ၎င်းဆယ်ခုကိုပင် နောက်တခုမလာမီ ဒသ ဒသ-ဟု အလျဉ် မပြတ် မှတ်သား၍ နောက်တခုလာလတ်သော် တခေါက်ပြန်၍ ဧကံ ဧကံ-စသည် ဝတ္တနယ ဖြင့် ဒသ ဒသ-ကျအောင် ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းကို မှတ်သား၍ ရေတွက်ရာသည်ကို တံ ဂဟေ- တ္တာ။ပ။ ဂဏေတဗ္ဗ-ဟူသည်။ ဤနည်းကိုကား သားငယ်သွေးငယ်လည်းလျှင် အသည်း ကျင်နာသော မိဘသည် ဖုဗ္ဗ-အလျဉ်အမြန် မန္တန်မန်းသကဲ့သို့ မဟုတ်၊ ငွေမွတ်သော ပဲ့မင်းသည် ဖိုထိုးခြင်းကိရိယာ၌ လိမ္မာ၍ ရှည်စွာသော လေထွက်အောင်သက်သက်သာသာ ရှည်စွာထိုးသကဲ့သို့ အကျိုး၌ လိမ္မာသော ယောဂါဝစရသည် ဖွားစသုငယ်တို့၌ ဥပ္ပတ္တိက္ကမ အစဉ်ဖြစ်သော ပဿာသကို စ၍ မဆင်ခြင် ပြုမြင်၍ ဖြစ်စေအပ်သော ပဝတ္တိက္ကမ အဿာသကို အစဉ်မှတ်သား၍ စပါးခြင်သော တည်သည်နည်း ဖြည်းဖြည်း သက်သက် ငင်ထွက်စေ၍ စေ့ငုအောင် ဖြည်းဖြည်းရေးသောကြောင့် ဒန္တဂဏန ခညမာပကဂဏန ဟူသည်မှတ်။ ။အဿာသပဿာသေသု ယော ဥပဋ္ဌာတိ၊ တံ ဂဟေတ္တာ-ဟူသောစကား ကိုလည်း အကြင်သူအား အဿာသပဿာသတို့တွင် တပါးသာ ရှေးဦးစွာတင်၏၊ ထိုသူကို ရည်၍ ဆိုသတည်း။ အကြင်သူအားကား နှစ်ပါးလုံးတင်အံ့၊ ထိုသူသည် နှစ်ပါးလုံးကို ယူ၍ရေတွက်သင့်၏။ ယော ဥပဋ္ဌာတိ-ဟူသော ဤစကားဖြင့်လည်း နှစ်ပါးသောနာသ- ဝါတတို့တွင် အကြင်ဝါတသည် ပါကဋ္ဌတရဖြစ်၍ထင်၏၊ ထိုဝါတကို ယူသင့်၏-ဟူသောဤ အတ္ထကိုလည်း ပြအပ်၏။ ပဝတ္တမာနံ ပဝတ္တမာနံ-ဟူသော ပိစ္ဆာဝစနဖြင့် နိရုန္တရ- အဿာသပဿာသတို့ကို မှတ်ခြင်းကိုပြ၏၊ အန္တရာ ခဏ္ဍံ န ဒဿေတဗ္ဗ-ဟုရကား ကြိုးကြား ကြိုးကြားမမှတ်ခဲ့ပဲ မပြတ်စေကောင်း။ (ပြည်)

၁-ရှေးဦးစွာ တခုတခုသာလျှင် ထင်သော်လည်း ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းအားဖြင့် မှတ်သား၍ သာလျှင် ရေတွက်သောယောဂိအား အစဉ်သဖြင့် နှစ်ပါးလုံးတို့သည် လည်း ထင်ရှားကုန်၏ ထို့ကြောင့် အဿာသပဿာသာ ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိ-ဟု ပိန့်လော်။ ဆိုကြောင့် ဥပ- လက္ခေတ္တာဝ ဂဏေတဗ္ဗ-ဟူသော ဤစကား၏ ဖလကို ဖော်ခြင်းငှါ တသာ ခေါ်။ပ။ ပါကဋ္ဌာ သာသန္တိ-တက်သည်ဟု မှတ်အပ်၏။ (ပြည်)

ဂဏေတဗ္ဗံ၊ ဧ။ ဟိ-ဝိတ္တာရေမိ၊ အံ။ ဆေကော၊ လိမ္မာသော။ ဂေါပါ-
 လကော၊ သည်။ သက္ခရာဒယော၊ ကျောက်စရစ်စသည်တို့ကို။ ဥစ္ဆင်္ဂေန၊
 ခါးပိုက်ဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ချို။ ရဇ္ဇေဒဏ္ဍဟတ္ထော၊ ကြိုးနှင်တံ လက်စွဲသည်
 ဖြစ်၍။ ပါတောဝ၊ စောစောကလျင်။ ဝဇံ၊ နွားခြံသို့။ ဂန္တော၊ ချို။ ဂါဝေါ၊
 တို့ကို။ ပိဋ္ဌိယံ၊ ကျောက်ကုန်း၌။ ပဟရိတွာ၊ ခတ်၍။ ပလိသတ္ထမ္ဘမတ္ထကော၊
 တံခါးကျည်ကိုလျှိုရာ လှည့်ရာတိုင်၏အထက်၌။ နိသိန္ဓော၊ နေလျက်။
 ဒွါရပ္ပတ္တံ ဒွါရပ္ပတ္တံ၊ ခြံတံခါးသို့ ရောက်လာ ရောက်လာတိုင်းသော။
 ဂါဝိံ ဝေ၊ ကိုသာလျှင်။ ကော၊ တစ်။ ဒေ၊ နှစ်။ ဣတိ၊
 ဤသို့ဆို၍။ သက္ခရံ၊ ကို။ ခိပိတွာ ခိပိတွာ၊ ပစ်၍ ပစ်၍။ ဂဏေတိ၊
 ဧ။ တိယာမရတ္တိံ၊ ညဉ့်သုံးယံပတ်လုံး။ သမ္မာဓေ၊ သော။ သြကာသေ၊
 ၌။ ဒုက္ခံ ဝုတ္တဂေါဂဏော၊ ဆင်းရဲစွာနေရသော နွားအပေါင်းသည်။
 နိက္ခမန္တော နိက္ခမန္တော၊ ထွက်လတ် ထွက်လတ်သော်။ အညမညံ၊
 ချင်း။ ဥပနိဗ္ဗံသန္တော၊ တိုးဝှေ့ထိပါးလျက်။ ဝေဂေန၊ ဖြင့်။
 ပုဉ္ဇ ပုဉ္ဇော၊ အစုအစုသည်။ ဟုတွာ၊ ချို။ နိက္ခမတိ၊ ဧ။ သော၊ ထိုနွား
 ထိန်းသည်။ ဝေဂေန၊ ဖြင့်။ တိဏိ စတ္တာရိ ပဉ္ဇ ဒသတိ၊ ဒသဟူ၍။
 ဂဏေတိယေဝ၊ ရေတွက်သလျှင်ကတည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ (သိဗံ သိဗံ ဂဏေ-
 တဗ္ဗမေဝါတိ သမ္မန္တော) ပုရိမနယေန၊ ရှေးသီသဂဏနဖြစ်သော ဂေါပါ-
 လကဂဏနာနည်းဖြင့်။ (တနည်း) ရှေးဖြစ်သော ဒန္ဓဂဏနာနည်းဖြင့်။
 ဂဏယတော၊ သော။ ဣမဿာပိ၊ ဤယောဂီအားလည်း။ အဿာသ-
 ပဿာသ၊ တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ချို။ သိဗံ သိဗံ၊ စွာ။
 ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ သဉ္ဇရန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုနောက်မှ။ အနေန၊
 ဤယောဂီသည်။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ သဉ္ဇရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတွာ၊
 ချို။ အန္တော စ၊ ၌၎င်း။ ဗဟိ စ၊ ၌၎င်း။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမချီ။ ဒွါရပ္ပတ္တံ
 ဒွါရပ္ပတ္တံယေဝ၊ နှာခေါင်းဝသို့ ရောက်တိုင်း ရောက်တိုင်းသော အဿာသ-
 ပဿာသကိုသာလျှင်။ ဂဟေတွာ၊ ချို။ ဧကံ ဒေ တိဏိ စတ္တာရိ ပဉ္ဇ ဆာတိ၊

၁-ဤကား ပုရိမနယေနာတိ ဒန္ဓဂဏနာယ-ဟူပြီး၍ ပါကဋ္ဌာ ဟုတွာတိ ဣမိနာ ဒန္ဓ-
 ဂဏနာယ အာရဒ္ဓကာလေစိတ္တဿ အဝိသဒတာယ သုနမအဿာသာဒိနံ အပါကဋ္ဌတံ ပစ္ဆာ
 ဝိသဒကာလေ ပါကဋ္ဌတဉ္စ။ တေသု စ ပါကဋ္ဌေသု ဒန္ဓဂဏနံ ပဟာယ သီသဂဏနာ ကာ-
 တဗ္ဗာတိ ဒသေတိ-မိနိသော ဝိမတိဋ္ဌိကာနှင့် ညီသတည်း။ (ပြည်)

ဟူ၍၎င်း။ ကေံ ဒွေ တိဏိ စတ္တာရိ ပဉ္စ ဆ သတ္တဘတိ၊ ဟူ၍၎င်း။ပ။ ကေံ
ဒွေ တိဏိ စတ္တာရိ ပဉ္စ ဆ သတ္တ အဋ္ဌ နဝ ဒသဘတိ၊ ဟူ၍၎င်း။ သီဃံ သီဃံ၊
စွာ။ ဂဏေတဗ္ဗမေဝ၊ တည်း ။ ဟိ-သစ္စံ၊ နိ။ ဂဏနပဋိဗဒ္ဓေ၊ ရေတွက်
ခြင်းနှင့်စပ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ဌ။ ဂဏနဗလေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။
စိတ္တံ၊ သည်။ ကေဂ္ဂံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နိ။ (ကိမိဝ၊ ကား။) အရိတ္တု-
ပတ္တမ္မနဝသေန၊ ထိုးဝါးထောက်ပံ့ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ စဏ္ဍေသောတေ၊
ကြမ်းသော ရေအယဉ်၌။ နာဝါဠပနံ ဣဝ၊ လှေကို ရပ်တည်စေခြင်း
ကဲ့သို့တည်း။

ဝေ၊ သို့။ သီဃံ သီဃံ၊ စွာ။ ဂဏယတော၊ သော။ တဿ၊ အား။
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ ပဝတ္တံ ဝိယ၊ သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ နိ။
အထ ပစ္စာ၊ မှ။ နိရန္တရံ၊ ပြတ်။ ပဝတ္တတိ၊ နိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတု၊ ဤ။
အန္တော စ၊ ၌၎င်း။ ဗဟိ စ၊ ၌၎င်း။ ဝါတံ၊ ကို။ အပရိဂ္ဂဟေတု၊ ဤ။ ပုရိမ-
နယေနေဝ၊ ရှေးဆိုခဲ့ပြီးသော သီဃဂဏနာနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဂေန၊
ဖြင့်။ ဂဏေတဗ္ဗံ၊ နိ။ ဟိ-သစ္စံ၊ နိ။ အန္တော၊ အတွင်းသို့။ ပဝိသနဝါတေန၊
ဝင်သောလေနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဝေသယတော၊ သွင်းသော
ယောဂီအား။ အဗ္ဘန္တရေ၊ ၌။ ဝါတဗ္ဘာဟတံ ဝိယ စ၊ လေခတ်အပ်သကဲ့သို့
၎င်း။ မေဒပုရိတံ ဝိယ စ၊ အဆီဖြင့်ပြည့်သကဲ့သို့၎င်း။ ဟောတိ၊ နိ။
ဗဟိ၊ သို့။ နိက္ခမနဝါတေန၊ ထွက်သောလေနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ စိတ္တံ၊
ကို။ နိဟရတော၊ (ဖုဋ္ဌောကာသကိုလွှတ်၍) ထုတ်သောယောဂီအား။
ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ ပုထုတ္တာရမ္မဏေ၊ အထူးထူးသော အာရုံ၌။ စိတ္တံ၊ သည်။
ဝိက္ခိပတိ၊ နိ။ ပန၊ ဆက်။ ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌောကာသေ၊ ထိရာထိရာအရပ်၌။ သတိံ၊
ကို။ ဌပေတု၊ ဤ။ ဘာဝေန္တဿေဝ၊ အားသာလျှင်။ ဘာဝနာ၊ သည်။

၁-ကေံ ဒွေ တိဏိ စတ္တာရိ ပဉ္စ စသည်ကား ဂဏနဝိမိကို ပြသောစကားတည်း။ ထို
ကြောင့် အဋ္ဌ စသည်တို့၌လည်း ကေမှစ၍သာလျှင် အသီးအသီး အဋ္ဌ စသည်တို့ကို ရောက်စေ
အပ်ကုန်၏။ ကော-ရှိသည်ကား တိဏိ စတ္တာရိ-တို့နှင့် မတန်။ သီဃံ သီဃံ ဂဏေတဗ္ဗမေဝ-
ဟူပြီး၍ ထို၌ ကာရဏကို၎င်း၊ နိဒ္ဓေသနကို၎င်း ပြခြင်းငှါ ဂဏနပဋိဗဒ္ဓေ ဟိ-စသည်ကို
မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-နိရန္တရပဝတ္တံ-မဟူ၊ အဘယ်ကြောင့် ပဝတ္တံ ဝိယ-ဟူသနည်းဟူမူ? နိပုရိယာယတော
နိရန္တရပဝတ္တံ အပ္ပနာပိတိယမေဝ၊ န ကာမာဝစာရေ ဘဝဂန္တရိတတ္တာတိ အာဟ “နိရန္တရံ
ပဝတ္တံ ဝိယာ”တိ။ ဝိမတိ။ (ပြည်)

သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧ၊၊ တေန၊ ကြောင့်။ အန္တော စ ဗဟိ စ။ပ။ ဂဏေတဗ္ဗန္တိ၊
ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊၊

ကိဝစိရံ၊ အဘယ်မျှလောက် ကြာမြင့်စွာ။ ဧတံ၊ ဤဝင်သက်ထွက်သက်
အပေါင်းကို။ ဂဏေတဗ္ဗံ ပန၊ နည်း။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆော၊ တည်း။
ယာဝ၊ လောက်။ ဂဏနာယ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ အဿာသပဿာသာရမ္မဏေ၊
၌။ သတိ၊ သည်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ တာဝ၊ လောက်။ ဂဏေတဗ္ဗံ၊ ဧ၊၊
ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ ဗဟိဝိသဋ္ဌဝိတက္ကဝိစ္ဆေဒံ၊ အပ၌ ပျံ့လွင့်သောဝိတက်၏
ပြတ်ခြင်းကို။ ကတော၊ ၍။ အဿာသပဿာသာရမ္မဏေ၊ ၌။ သတိသဏ္ဌာ-
ပနတ္ထံယေဝ၊ သတိကို တည်စေခြင်းငှါသာလျှင်။ ဂဏနာ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဧ၊၊ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်ပေတည်း။

☞ [၂၇၂] ၂၂၄။ ဧဝံ၊ သို့။ ဂဏနာယ၊ ဖြင့်။ မနသိ ကတော၊ ၍။
အနုဗန္ဓနာယ၊ ဖြင့်။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ဧ၊၊ ဂဏနံ၊ ကို။ ပဋိသံဟရိတော၊
၍။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။
အနုဂမနံ၊ နောက်သို့လိုက်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ အစဉ်လျှောက်၍ လိုက်ခြင်း
သည်။ အနုဗန္ဓနာ နာမ၊ မည်၏။ တဉ္စ ခေါ် အနုဂမနံ၊ ထိုနောက်သို့ လိုက်
ခြင်းသည်လည်း။ ဝါ၊ အစဉ်လျှောက်၍ လိုက်ခြင်းသည်လည်း။ အာဒိမဇ္ဈ-
ပရိယောသာနာနုဂမနဝသေန၊ အစအလယ်အဆုံးသို့ လိုက်ခြင်း၏ အစွမ်း
ဖြင့်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ ဗဟိ၊ သို့။ နိက္ခမန-
ဝါတဿ၊ ဧ၊၊ နာဘိ၊ ချက်သည်။ အာဒိ၊ မည်၏။ ဟဒယံ၊ သည်။
မဇ္ဈံ၊ မည်၏။ နာသိကဂ္ဂံ၊ သည်။ ပရိယောသာနံ၊ မည်၏။ အဗ္ဘန္တရံ၊ သို့။
ပဝိသနဝါတဿ၊ ဧ၊၊ နာသိကဂ္ဂံ၊ သည်။ အာဒိ၊ မည်၏။ ဟဒယံ၊ သည်။
မဇ္ဈံ၊ မည်၏။ နာဘိ၊ သည်။ ပရိယောသာနံ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ တံ၊
ထို အစ၊ အလယ်၊ အဆုံးကို။ အနုဂစ္ဆတော၊ နောက်မှလိုက်သော၊ ဝါ၊

၁-ဗုဒ္ဓဋ္ဌာန၌ မနသိကရဏသည်ပင် အဿာသ ပဿာသတို့သို့ နောက်ထပ်မပြတ်လိုက်
သည်မည်၏။ တနည်း ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း ကုန်သော အဿာသ ပဿာသတို့ကို အာရုံပြု
သောအားဖြင့် သတိ၏ ထပ်ကာ ထပ်ကာ အလျဉ်မစဲဖြစ်ခြင်းသည်ပင် အနုဂမနမည်၏။
အဿာသ ပဿာသ သွားတိုင်းလိုက်ရတော့မည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် တဉ္စ ခေါ် န အာဒိ-
မဇ္ဈပရိယောသာနာနုဂမနဝသေန-မိန့်သော်။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

အာနာပါနဿတိကထာ (၂၇၂-၁၆)

၂၄၃

အစဉ်လျှောက်၍လိုက်သော။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ဝိက္ခေပဂတံ-ဝိက္ခေပံ ဥပဂတံ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ ကပ်သော၊ ဝါ၊ ပျံ့လွင့်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ သာရဒ္ဒါယ စေတ၊ ပူပန်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းငှါ၎င်း။ ဣဉ္ဇနာယ စ၊ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရ၏ လှုပ်ခြင်းငှါ၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ အဿာသာဒိ။ ပ။ ဖန္ဒိတာ စာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[အဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ၊ သို့။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ အနုဂစ္ဆတော၊ အစဉ်လျှောက်၍လိုက်သောယောဂီ၏။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌။ ဝိက္ခေပဂတေန၊ သော။ စိတ္တေန၊ ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ ကာယောပိ၊ သည်၎င်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ သည်၎င်း။ သာရဒ္ဒါ စ၊ ပူပန်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သည်၎င်း။ ဣဉ္ဇိတာ စ၊ လှုပ်ကုန်သည်၎င်း။ (ဖန္ဒိတာလည်း ပရိယာယ်) ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ၊ သို့။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ အနုဂစ္ဆတော၊ ၏။ ဗဟိ၊ ၌။ ဝိက္ခေပဂတေန၊ သော။ စိတ္တေန၊ ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဖြင့်။ ကာယောပိ၊ သည်၎င်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ သည်၎င်း။ သာရဒ္ဒါ စ၊ ကုန်သည်၎င်း။ ဣဉ္ဇိတာ စ ဖန္ဒိတာ စ၊ ကုန်သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။]

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနုဗန္ဓနာယ၊ နောက်မှလိုက်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ အစဉ်လျှောက်၍ လိုက်ခြင်းဖြင့်။ မနသိကာရောန္တေန၊ နှလုံးသွင်းသောယောဂီသည်။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနဝသေန-အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနာနုဂမနဝသေန၊ ဖြင့်။ န မနသိကာတဗ္ဗံ၊ အပ်။ အပိစ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဖုသနာဝသေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဥပနာဝသေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ ဂဏနာနုဗန္ဓနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိသု၊ အသီး။ မနသိကာရော၊ သည်။ အတ္ထိ ဝိယ၊ သို့။ ဖုသနာဥပနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိသု၊ အသီး။ မနသိကာရော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန-သစ္စံ၊ ၏။

၁-ဂဏနာနုဗန္ဓနာအားဖြင့် မနသိကာရရှိသကဲ့သို့ ဂဏနာနှင့်၎င်း၊ အနုဗန္ဓနာနှင့်၎င်း ကင်း၍ အစဉ်အတိုင်း သက်သက်ဖုသနာအားဖြင့်၎င်း၊ ဥပနာအားဖြင့်၎င်း ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရမရှိဟူသို့သော်။ ။ယင်းသို့သော် ဖုသနာနှင့်ကင်း၍ ဥပနာအားဖြင့် မနသိကာရမရှိသကဲ့သို့ ဖုသနာနှင့် ကင်း၍ ဂဏနာအားဖြင့်လည်း မရှိသည်ကားဟုတ်လောဟူမူ-ယဒိပိ နတ္ထိ၊ ဂဏနာ ပန ယသာ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရဿ ဗုလသာဝတော ပဓာနသာဝေန၊

(တနည်း) ပန၊ ဆက်၊ ဝါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဖုဠုဖုဠုဋ္ဌာနေယေဝ၊ ထိရာ ထိရာအရပ်၌သာလျှင်။ ဂဏောန္တော၊ ရေတွက်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ရေတွက်သော ယောဂီသည်။ ဂဏနာယ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဖုသနာယ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ မနသိ ကရောတိ၊ နှလုံးသွင်းသည်မည်၏။ တတ္ထေဝ-ဖုဠုဋ္ဌာနေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဂဏနံ၊ ကို။ ပဋိသံဟရိတွာ၊ ၍။ တေ၊ ထိုအဿာသပဿာသတို့ကို။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ အနုဗန္ဓန္တော၊ အစဉ်လျှောက်၍လိုက်သော်၎င်း။ ဝါ၊ မပြတ်မှတ်သော်၎င်း။ အပ္ပနာဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေန္တော စ၊ ထားသော်၎င်း။ အနုဗန္ဓနာယ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဖုသနာယ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဌပနာယ စ၊ ဖြင့်၎င်း။ မနသိကရောတိ၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၍။ သွာယမတ္တော၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော ဤအနက်ကို။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တပင်္ဂုဠဒေါဝါရိကူပမာဟိ၊ ဆိုအပ်သော သုဆုံဥပမာ၊ တံခါးစောင့်ဥပမာတို့ဖြင့်၎င်း။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ၌။ ဝုတ္တကကစူပမာယ စ၊ ဆိုအပ်သော လှဥပမာဖြင့်၎င်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၍။

ဂဟေတဗ္ဗော၊ ဝေ အနုဗန္ဓနာဌပနာယ တာယ ဝိနာ ဌပနာယ အသမ္ဘဝတော။ ဝိသုဒ္ဓိ ဋီ ၁၊ ၃၂၉။ ။ဂဏနာကို ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရ၏ မူလအဖြစ်ကြောင့် ပဓာနအားဖြင့် ယူအပ်သကဲ့သို့ ထိုအတူ အနုဗန္ဓနာကိုလည်း ဌပနာ၏မူလဖြစ်၍ ပဓာနအားဖြင့် ယူအပ်၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ? ထိုအနုဗန္ဓနာနှင့်ကင်း၍ ဌပနာ၏ မဖြစ်သင့်သော ကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် ဖုသနာနှင့်နာနန္တရိကရှိသော်လည်း ဂဏနာ၊ အနုဗန္ဓနာတို့ကိုသာ မူလဖြစ်သောကြောင့် ပဓာနအဖြစ်ဖြင့် ယူ၍ ဂဏနာ၊ အနုဗန္ဓနာမှ တပါး ဖုသနာ၊ ဌပနာတို့၏ ပဓာနအဖြစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုပြလို၍ “ဂဏနာနုဗန္ဓနာဝသေန ဝိယ ဟိ ဖုသနာဌပနာဝသေန ဝိသုံ မနသိကာရော နတ္ထိ” မိန့်သည်ဟူလို။ ဋီကာ။ ။ဖုသနာဌပနာဝသေန ဝိသုံ မနသိကာရော နတ္ထိ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်လည်း ဂဏနာဖြင့်၎င်း၊ ဖုသနာဖြင့်၎င်း မနသိကာရရှိသကဲ့သို့ ထိုအတူ အနုဗန္ဓနာကိုကြည့်၍သက်သက် ဌပနာဖြင့်၎င်း၊ ဖုသနာဖြင့်၎င်း မနသိကာရမရှိဟု ပြလိုသောဆရာသည် ဂဏနာကိုရုပ်သိမ်း၍ အကြင်ရွှေလောက် အပ္ပနာမဖြစ်သေး။ ထိုရွှေလောက် အနုဗန္ဓနာဖြင့်၎င်း၊ ဖုသနာဖြင့်၎င်း မနသိကာရပြု၏။ အပ္ပနာဖြစ်လတ်သော်ကား အနုဗန္ဓနာဖြင့်၎င်း၊ ဌပနာဖြင့်၎င်း မနသိကာရပြုသည်မည်၏ ဟူသော အနက်သဘောကို ပြအပ်၏။ ။ယင်းသို့ ဖုသနာ ဌပနာဝသဖြင့် ဝိသုံ မနသိကာရမရှိပဲလျက် အဘယ်ကြောင့် ဥဒ္ဓေသ၌ အသီးယူအပ်သနည်းဟူမကား ဖုဠုဖုဠုဋ္ဌာနေယေဝ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

၁-အပ္ပနာယ ဟု ဥဇုကမဆို၊ အပ္ပနာဝသေန-ဟု ဝက်ဝုတ္တိဆိုသောကြောင့် အကြင်အခြင်းအရာဖြင့် အပ္ပနာဖြစ်၏။ ထိုသို့ အပ္ပနာဖြစ်ကောင်းသော အခြင်းအရာဖြင့် ထင်တိုင်းသော ပဋိဘာဝနာမိတ်၌ စိတ်ကိုငြိမ်သက်စွာ ထားသည်ဟူလို။ (ပြည်)

၂-ဤပါဌ်ဖြင့် အနုဗန္ဓနာနှင့်ကင်း၍ ဌပနာဖြင့် မနသိကာရ မရှိသည်ကို ပြ၏။ (ပြည်)

၂၂၅။ တတြ၊ ထိုသုံးပါးသော ဥပမာတို့တွင်။ အယံ၊ လတံ သည်ကား။ ပရိဋ္ဌောပမာ၊ သူဆုံးဥပမာတည်း။ သေယျထာပိ၊ သည်ကား။ ပရိဋ္ဌော၊ သူဆုံးသည်။ ဒေါလာယ-ပေခေါလေန၊ ပခက်ဖြင့်။ (ပေခေါလကို စွဲ၍ ပခက်ဟု မြန်မာမှုပြန်သည်) ကိဋ္ဌတံ-ကိဋ္ဌန္တာနံ၊ ကုန်သော။ မာတာ-ပုတ္တာနံ၊ သားအမိတို့၏။ ဝါ၊ မောင်ဆွံ့၏ မယား၊ သားတို့၏။ ဒေါလံ၊ ပခက်ကို။ ခိပိတွာ၊ လွဲ၍။ တတ္ထေဝ ဒေါလာထမ္ဘမူလေ၊ ထိုပခက် တိုင်ရင်း၌သာလျှင်။ နိသိန္ဓော၊ နေလျက်။ ကမေန၊ ဖြင့်။ အာဂစ္ဆန္တဿ စ၊ လာသည်လည်းဖြစ်သော။ ဂစ္ဆန္တဿ စ၊ သွားသည်လည်းဖြစ်သော။ ဒေါလာဖလကဿ၊ ပခက်ပျဉ်၏။ ဥဘော၊ ကုန်သော။ ကောဋ္ဌိယော စ၊ အစွန်းတို့ကို၎င်း။ မဇ္ဈဉ္စ၊ အလယ်ကို၎င်း။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ စ၊ ဆက်။ ဥဘောကောဋ္ဌိမဇ္ဈာနံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော အစွန်းအလယ်တို့ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ မြင်ခြင်းငှါ။ ဗျာဝဋ္ဌော၊ အားထုတ်သည်။ န ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ တူလျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သတိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပနိဗန္ဓနထမ္ဘ-မူလေ၊ (နှားကို ချဉ်းကပ်တဲယှဉ်၍) ဖွဲ့ချည်ရာတိုင်နှင့်တူသော နှာသီး ဖျား၊ အထက်နှုတ်ခမ်းဟူသော နိမိတ်တိုင်ရင်း၌။ ဌတွာ၊ ၍။ အဿာသ-ပဿာသဒေါလံ၊ အဿာသပဿာသတည်းဟူသော ပခက်ကို။ ခိပိတွာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ နိမိတ္တေ၊ (ဥပနိဗန္ဓနထမ္ဘဟု အောက်ကဆိုအပ်သော) ထိုနှာသီး-ကုဂ္ဂိဒ်နိမိတ္တ၌သာလျှင်။ သတိယာ-သတိဝသေန၊ ဖြင့်။ နိသိန္ဓော၊ နေလျက်။ ကမေန၊ ဖြင့်။ အာဂစ္ဆန္တာနဉ္စ၊ လာသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။

၁-သမိပေ-ဟု ဋီကာဆိုပေသော်လည်း အရင်းအမြစ် အဝယဝကိုယူ၊ ဥပနိဗန္ဓနထမ္ဘော ဝိယာတိ ဥပနိဗန္ဓနထမ္ဘော၊ နှာသိကဏ္ဍံ၊ မုခနိမိတ္တံ ဝါ။ တဿ မူလေ သမိပေ။ ဋီကာ။ အဘယ်အခြင်းအရာဖြင့် တည်သနည်း-ကြောင့် သတိဝသေန-ဟူသည်။ ကယ် ဌတွာ? သတိယာ ဝသေန၊ ဋီကာ။ သတိယာ-မဟု သတိဝသေန-ဟု ဝက်ဝုတ္တိ ဟူသောကြောင့် သတိကို တတ္ထနှာသိကဏ္ဍမုခနိမိတ္တံ၌ မြှောတည်သည်ကို ပြသော ယောဂါဝရေသည် တတ္ထ နှာသိကဏ္ဍမုခနိမိတ္တံ၌ တည်သည်မည်သတတ်-ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို ရသတည်း။ သတိကို တတ္ထ-၌ သုပဋ္ဌိတပြုလော် သတိသာ တတ္ထ၌ တည်သည် မည်သင့်ပါလျက် ယောဂါ-ဝရေတည်လုံး တည်သည် အဘယ်ကြောင့် မည်ရသနည်း-ဟု အနုယောဂလာ-အဝယဝ-ဓမ္မေန သမုဒါယဿ အပဒိသိတဗ္ဗတော-ဟူသော ဟိတ်နှင့်က။ (ပြည်)

၂-သတိယာ-ပင် ဆိုသော်လည်း ဝက်ဝုတ်ရအောင် ဝသေန-လိုက်စေ။ သတိ၌ တတ္ထ ဘုပဋ္ဌိတံ ကရောန္တော ယောဂါဝရေ တတ္ထ နိသိန္ဓော နာမ ဟောတိ အဝယဝဓမ္မေန သမုဒါယဿ အပဒိသိတဗ္ဗတော-ဟု ဝက်ဝုတ်ဆို။ (ပြည်)

၂၄၆ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၇၂-၂၇) [ဂ-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန

ဂစ္ဆန္တာနဉ္စ၊ သွားသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေ၊ ထိရာအရပ်၌။ အဿာသပဿာသာနံ၊ တို့၏။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ၊ သို့။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ အနုဂစ္ဆန္တာ စ၊ အစဉ်လိုက်သည်ဖြစ်၍၎င်း။ တတ္ထ-ဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေန္တော စ၊ ထားသည်ဖြစ်၍၎င်း။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ စ၊ ဆက်။ တေသံ၊ ထိုအစအလယ်အဆုံးတို့ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဗျာဝဋ္ဌော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အယံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော ဥပမာသည်။ ပဂုံဋ္ဌော-ပမာ၊ မည်၏။

■ [၂၇၃] ၂၂၆။ အယံ ပန၊ သည်ကား။ ဒေါဝါရိကူပမာ၊ တည်း။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ဒေါဝါရိကော၊ သည်။ နဂရဿ၊ ၏။ အန္တော စ၊ အတွင်း၌၎င်း။ ဗဟိ စ၊ ၌၎င်း။ တံ၊ သည်။ ကော၊ အဘယ်အမည်ရှိသနည်း။ ကုတော ဝါ၊ အဘယ်မှမူလည်း။ အာဂတော၊ လာသနည်း။ ကုဟိ ဝါ၊ အဘယ်အရပ်သို့မူလည်း။ ဂစ္ဆသိ၊ သွားမည်နည်း။ တေ၊ သင်၏။ ဟတ္ထေ ဝါ၊ ၌မူလည်း။ ကိံ၊ အဘယ်ဝတ္ထုနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ န ဝိမံသတိ၊ မစုံစမ်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တေ၊ ထိုမြို့တွင်းမြို့ပလ္လည်လည်သူ၎င်းတို့လက်ပါ လက်နက်ဘဏ္ဍာတို့သည်။ တဿ၊ ထိုတံခါးမှူး၏။ ဘာရာ၊ ဝန်တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ ဒွါရပ္ပတ္တံ-ဒွါရပ္ပတ္တံ-ယေဝ၊ တံခါးသို့ ရောက်လှာရောက်လှာသော သူကိုသာလျှင်။ ဝိမံသတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ တူလျှင်။ ဣမဿ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ အန္တော၊ သို့။ ပဝိဋ္ဌဝါတာ စ၊ တို့သည်၎င်း။ ဗဟိ၊ သို့။ နိက္ခန္တဝါတာ စ၊ တို့သည်၎င်း။ ဘာရာ၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဒွါရပ္ပတ္တာ-ဒွါရပ္ပတ္တာယေဝ၊ နှာခေါင်းဝသို့ ရောက်လှာရောက်လှာသော အဿာသပဿာသတို့သည်သာလျှင်။ ဘာရာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ ဒေါဝါရိ-ကူပမာ၊ တည်း။

၂၂၇။ ပန၊ ပါး။ ကကစ္စပမာ၊ လူဥပမာကို။ အာဒိတော၊ အမြစ်မူလဥပမေယျတ္ထကိုပြသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ်သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ နိမိတ္တံ၊ ပ။ ဥပလဗ္ဘတိတိ၊ ဟူသော။ တေ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[နိမိတ္တံ၊ အဿာသပဿာသတို့ကို မှတ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော နှာသီးဖျားအထက်နှုတ်ခမ်း၎င်း။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့၎င်း။ (ဣမေ

တယော၊ တို့သည်။) ကေစိတ္တဿ၊ တချက်တည်းသောစိတ်၏။ အနာရမ္မဏံ၊ အာရုံမဟုတ်ခဲ့။ စ၊ ဗျတိရေကကိုဆိုအံ့၊ ဝါ၊ လဒ္ဓဒေါသကိုဆိုအံ့။ (ဧဝံ၊ ဤသို့ အာရုံမဟုတ်သည်။ သတိ၊ ဖြစ်ခဲ့လတ်သော်။) တယော ဓမ္မေ၊ နိမိတ္တအဿာသပဿာသဟူသော ဤသုံးပါးသော ဓမ္မတို့ကို။ အဇာနတော၊ အာရုံမူသောအားဖြင့် မသိသသူအား။ ဘာဝနာ၊ အာနာပါနဿတိ ဘာဝနာကို၊ ဝါ၊ သည်။ နုပလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်ခဲ့၊ ဝါ၊ မပြီးခဲ့။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။

နိမိတ္တံ၊ ခမ်း၎င်း။ အဿာသပဿာသ၊ တို့၎င်း။ (ဣမေ တယော၊ တို့သည်။) ကေစိတ္တဿ၊ ၏။ အနာရမ္မဏံ၊ အာရုံမဟုတ်ပါပေ။ (တထာပိ၊ ထိုသို့ အာရုံမဟုတ်သော်လည်း။) တယော ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဇာနတော၊ အာရုံမူသောအားဖြင့် သိသသူအားသာလျှင်။ ဘာဝနာ၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏၊ ဝါ၊ ပြီး၏။]

ဣမေ တယော ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကေစိတ္တဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏာ၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ပါပေကုန်။ စ၊ သို့သော်လည်း။ ဣမေ တယော ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ အဝိဒိတာ၊ မသိအပ်ကုန်သည်၊ ဝါ၊ မထင်ရှားကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သနည်း။ စိတ္တဉ္စ၊ စိတ်သည်လည်း။ ကထံ၊ သို့လျှင်။ ဝိက္ခေပံ၊ သို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်သနည်း။ ပဓာနဉ္စ၊ အားထုတ်မှု လုံ့လသည်လည်း။ ကထံ၊ သို့လျှင်။ ပညာယတိ၊ ထင်သနည်း။ ပယောဂဉ္စ၊ (နိဝရဏကို ခွါတတ်သော) ဘာဝနာကို မပြတ်ယှဉ်စေမှုပယောဂကိုလည်း။ ကထံ၊

၁-အဿာသပဿာသာနံ ကေက္ခဏေ အပ္ပဝတ္တနတော ကေဿ စိတ္တဿ တယောပိ အာရမ္မဏံ န ဟောန္တိ၊ နိမိတ္တေန သဟ အဿာသော ပဿာသော ဝါတိ ဒေသယေဝ ကေက္ခဏေ အာရမ္မဏံ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။ ဧဝံ သတိ ကာ ဘာဝနာတိ အာဟာ “အဇာနတော စ တယော ဓမ္မေ” တိအာဒိ။ စသဒ္ဓေါ ဗျတိရေကေ၊ တေန “ဝေဉ္စ သတိ အယံ အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂေ”-တိ ဗျတိရေကံ ဒဿေတိ။ (ပြည်) ဝိမတိ ဋီ ၁၊ ၂၁၆-၇ကို ကြည့်ပါ။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာကိုယ်နှင့် ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်တို့၌ ဇာနတော စ-ဟူ၍ ပင်ရှိ၏။ စ၊ သို့သော်လည်း။ တယော ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဇာနတော၊ သူအား-ဟု အနက်ပေး။ (ဆ-သံ-သော)

သို့လျှင်။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေသနည်း။ ဝိသေသံ၊ လောကီလောကုတ္တရာ
တရားထူးကို။ ကထံ၊ သို့လျှင်။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရသနည်း။ သေယျထာပိ၊
ကား။ ရုက္ခော၊ သစ်ပင်ကို။ သမေ ဘူမိဘာဂေ၊ ညီညွတ်သောမြေအပိုင်း။

၁-ပြည်မှ နိဿယဟောင်း၌ ကား၊ ကထံ၊ ဣမေ တယော၊ ဓမ္မာ။ ပ။ ဝိသေသမဓိဂစ္ဆတိ-ဟူ
သောပါဌ်ကို အောက်ပါအတိုင်း အနက်အဓိပ္ပါယ် ကျယ်ဝန်းစွာ ပြန်ဆို ဖွင့်ပြထား၏။

ဣမေ တယော ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကေစိတ္တဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏာ၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊
မဟုတ်ကုန်ပေဘူး။ စ-တထာ အနာရမ္မဏဘာဂေ၊ အာရုံမဟုတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။
သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဣမေ တယော ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဝိဒိတာ၊ မသိအပ်ကုန်သည်။ ဝါ၊
မထင်ရှားကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်တကား။ (ဤကား ကထံ-မယှဉ်မ၍
ပရိဟာရိဆရာစကားပြတည်း။) ကထု၊ အဘယ့်ကြောင့်ကား။ အဝိဒိတာ၊ ကုန်သည်။
န ဟောန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ (ဤကား ကထံ-နှင့်ယှဉ်၍ စောဒနာစကား ချပ်သတည်း။ ကထံ-
သဒ္ဓေါ ပဇ္ဇေကံ ယောဇေတဗ္ဗော။ ကထုဉ္စမေ န အဝိဒိတာ။ ပ။ ကထံ ဝိသေသမဓိဂစ္ဆတိတိ။
ဝိမတိ။ ဋီကာပါဌ်ဝယ် အကယ်၍ န-မပါမူကာလ) ကထု၊ ကြောင့်ကား။ အဝိဒိတာ၊
ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်လိမ့်နည်း။ (ဤကား ပရိဟာရိက စောဒနာပြန်ခွပ်သော
စကားတည်း။) တေသံ ဟိ အဝိဒိတတ္ထေ။ (ထည့်ဦး) (ဖမိုးပဏှောက်စူးသောဆူးကို ဆူးဖြင့်
ပင်ထွင်ပစ်၏ သို့ မေးမေး ဖြေဖြေ ဖြေခြင်းငှါ တေသံ ဟိ-စသည်ကို မိန့်သော်။ န-ရှိပါဌ်ဖို့။
အဝိဒိတ ဘယ့်ကြောင့် ဖြစ်လိမ့်နည်း၊ ဖြစ်ရာအကြောင်းမရှိ။ ဝိဒိတသာဟူသော သကဝနေကို
ဗျတိရေကဒဋ္ဌိမူခြင်းငှါ တေသံ ဟိ-စသည်ကို မိန့်သော်။ န-မပါပါဌ်ဖို့။ ။ဋီကာ၌ န-မပါကို
နှစ်ခြိုက်သည်။) ဟိ၊ အဖြေကိုဆိုအံ့။ (တနည်း) ဟိ၊ ဗျတိရေကဒဋ္ဌိကိုဆိုအံ့။ တေသံ၊
ထိုနိမိတ္တ စသော သုံးပါးတို့၏၊ အဝိဒိတတ္ထေ၊ သည်၊ သတိ၊ သော်။ စိတ္တု၊ သည်လည်း။ ကထံ၊
ကြောင့်။ ဝိက္ခေပံ၊ သို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်ရှာလိမ့်နည်း။ (အဝိဒိတဖြစ်က စိတ္တဝိက္ခေပ
ဖြစ်ရာသည်၊ စင်စစ်မူကား ဝိက္ခေပမဖြစ်၊ အဝိက္ခိတ္တသမာဟိတသာ ဖြစ်ခဲ့သည် ဟူလို။
သေ နယော ဣတရေသု။) ပဓာနု၊ ဘာဝနာကို ပြီးစေတတ်သော ဝိရိယသည်လည်း။ ကထံ၊
ကြောင့်။ ပညာယတိ၊ ထင်လိမ့်နည်း။ ပယောဂု၊ နိဝရဏကို ချီတတ်သော သမာဓိကို
ဆောင်တတ်သော ဘာဝနာနုယောဂဟု ဆိုအပ်သော ပယောဂကိုလည်း။ ယောဂီ၊ သည်။
ကထံ၊ ကြောင့်၊ သာဓေတိ၊ နည်း။ ဝိသေသံ၊ အဆင့်ဆင့်သော လောကီယ လောကုတ္တရာ
ဝိသေသကို။ ကထံ အဓိဂစ္ဆတိ၊ အသို့ရနိုင်လိမ့်နည်း။ ပိဏ္ဍိတ္တကား စောဒကကို ဆိုချက်အတိုင်း
နိမိတ်စသော ဤသုံးပါးတို့သည် တခုတည်းသော စိတ်၏ အာရုံမဖြစ်သည်ကား အမှန်
ပင်ဖြစ်ပေတော့သည်။ ထိုသို့ တခုသောစိတ်၏ အာရုံမဖြစ်လှည့်ငြားလည်း ဤသုံးပါး
တို့သည် မထင်သည်ကား မဟုတ်၊ ထင်ပါကုန်၏။ အကယ်၍တည်း မထင်ငြားမူ စိတ္တ-
ဝိက္ခေပဖြစ်တော့မည်၊ ဘာဝနာနိပ္ပါဒကဝိရိယလည်း မထင်ဖြစ်တော့မည်၊ နိဝရဏကိုချီတတ်
သော သမာဓိကိုဆောင်တတ်သော ဘာဝနာကို အားထုတ်ခြင်းပယောဂကိုလည်း ယောဂီ
သည် မပြီးစေနိုင်ဖြစ်တော့မည်။ အဆင့်ဆင့် လောကီ လောကုတ္တရာ အထူးကိုလည်းမရ၊
လက်ချည်းဖြစ်တော့မည်။ ထိုသို့ကားမဟုတ်၊ နိမိတ်စသော ဤသုံးပါးတို့သည် ထင်ပါကုန်
သောကြောင့်လျှင် စိတ်လည်းမပျံ့လွင့် တည်ကြည်စွာဖြစ်ခဲ့၊ ဘာဝနာကို ပြီးစေတတ်သော

နိက္ခိတ္တော၊ ထားအပ်၏။ တမေနံ ရုက္ခံ၊ ကို။ ပုရိသော၊ သည်။ ကကစေန၊ လူငယ်ဖြင့်။ ဆိန္ဒေယျ၊ ရာ၏။ ရုက္ခေ၊ ဦး။ ဖုဠကကစဒန္တာနံ၊ ထိတိုင်း ထိတိုင်း ကုန်သောလူသွားတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပုရိသဿ၊ ၏။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ ထင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဂတေ ဝါ၊ လာသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဂတေ ဝါ၊ သွားသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကကစဒန္တေ၊ လူသွားတို့ကို။ န မနသိ ကရောတိ၊ နှလုံးထေား။ အာဂတာ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဂတာ ဝါ၊ ကုန်သော။ ကကစဒန္တာ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ အဝိဒိတာ စ၊ မသိအပ်ကုန်သည်လည်း။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ပဓာနဉ္စ၊ သစ်ကို ဖြတ်ခြင်း ဝိရိယသည်လည်း။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ ပယောဂဉ္စ၊ သစ်ကို ဖြတ်ခြင်းကိရိယာကိုလည်း။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေ၏။ ဝိသေသဉ္စ၊ အစိတ်စိတ် ပြတ်ခြင်းသော အကျိုးထူးကိုလည်း။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရ၏။

သမေ ဘူမိဘာဂေ၊ ဦး။ နိက္ခိတ္တော၊ သော။ ရုက္ခော ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဥပနိဗန္ဓနာနိမိတ္တံ၊ စိတ်ကို ဖွဲ့ကြောင်းဖြစ်သော သတိ၏မှတ်ကြောင်း ဖြစ်သော နှာသီးဖျားအထက် နှုတ်ခမ်းကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ကကစဒန္တာ ယထာ၊ တို့ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အဿာသသပဿာသ၊ အဿာသပဿာသ တို့ကို။ ဒဠဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။ ရုက္ခေ၊ သစ်ပင်ဦး။ ဖုဠကကစဒန္တာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ပုရိသဿ၊ ၏။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတာ၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ စ၊ ၎င်း။ အာဂတေ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဂတေ ဝါ၊ ကုန်သော။ ကကစဒန္တေ၊ တို့ကို။ န မနသိ ကရောတိ ယထာ စ၊ ၎င်း။

လုံ့လလည်းထင်ပါခဲ့၊ ပယောဂကိုလည်း ယောဂီပြီးစေနိုင်သည်ဖြစ်ခဲ့၊ အဆင့်အဆင့်သော လောကီ လောကုတ္တရာ ကျေးဇူးအထူးကိုလည်း ရနိုင်ပေသည်ဖြစ်ခဲ့။ လို့ကြောင့် နိမိတ်စသော ဤသုံးပါးတို့သည် တခုတည်းသောစိတ်၏ အာရုံဖြစ်သည်တမို့ ။ မထင်သည်မဟုတ်၊ ထင်ပါ ၏ ဩော်ဟူလိုသည်။ ထိုအတ္တကိုလူဥပပါဖြင့် ပြီးစေလိုရကား သေယျထာဝီ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

၁-ကကစေန-ဟု သာမညဝါစီနှင့်ဆိုသော်လည်း လူငယ်ကိုယူ၊ လိုသိုလူငယ်ဖြစ်၍ လူ သမားတယောက်တည်း နိုင်ရကား ပုရိသော-မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-ဖုဠတခုရှိသော်လည်း ဝိစ္ဆာအနက်ယူ။ ထို့ကြောင့် ဖုဠကကစဒန္တာနံ ဖုဠဗုဠ- ကကစဒန္တာနံ ဝသေန-ဋီကာလွှတ်သည်။ (ပြည်)

၃-ဥပနိဗန္ဓနာ၊ စိတ်ကိုအာရုံ၌ ဖွဲ့ကြောင်း သတိ။ နိမိတ္တံ၊ ၎င်း၏မှတ်ကြောင်း။ ဝိသုဒ္ဓိဋ္ဌိ၊ ၃၃၂-ကို ကြည့်ပါ။ (ဆ-သ-သော)

၂၅၀

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၇၃-၁၈) [ဂ-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန

အာဂတာ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဂတာ ဝါ၊ ကုန်သော။ ကကစဒန္တာ၊ တို့သည်။
 အဝိဒိတာ၊ ကုန်သည်။ န စ ဟောန္တိ ယထာ၊ သို့။ ပဓာနဉ္စ၊ သည်လည်း။
 ပညာယတိ ယထာ၊ သို့။ ပယောဂဉ္စ၊ ကိုလည်း။ သာဓေတိ ယထာ၊ သို့။
 ဝိသေသဉ္စ၊ ကိုလည်း။ အဓိဂစ္ဆတိ ယထာ၊ ၎င်း။ ဝေမေဝံ၊ ဤအတူလျှင်။
 ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ နာသိကဂ္ဂေ ဝါ၊ နာသီးဖျား၌၎င်း။ မုခနိမိတ္တေ ဝါ၊
 အထက်နှုတ်ခမ်း၌၎င်း။ သတိံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ ချ်။ နိသိန္ဓော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အာဂတေ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဂတေ ဝါ၊ ကုန်သော။ အဿာ-
 သပဿာသေ၊ တို့ကို။ န မနသိ ကရောတိ၊ နှလုံးမသွင်း။ အာဂတာ ဝါ၊
 ကုန်သော။ ဂတာ ဝါ၊ ကုန်သော။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။
 [၂၇၄] အဝိဒိတာ စ၊ ကုန်သည်လည်း။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ပဓာနဉ္စ၊
 သည်လည်း။ ပညာယတိ၊ ၏။ ပယောဂဉ္စ၊ ကိုလည်း။ သာဓေတိ၊ ၏။
 ဝိသေသဉ္စ၊ ကိုလည်း။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ၏။

ပဓာနန္တိ၊ ကား။ ကတမံ၊ သည်။ ပဓာနံ၊ မည်သနည်း။ ယေန
 ဝီရိယာရမ္ဘေန၊ ဖြင့်။ အာရဒ္ဓဝီရိယဿ၊ သော။ (ယောဂိနော၊ ၏။)
 ကာယောပိ၊ သည်၎င်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ သည်၎င်း။ ကမ္မနိယံ၊ ဘာဝနာအမှုအား
 ခံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤကာယစိတ္တ၏ ဘာဝနာအမှုအား
 ခံကြောင်းဖြစ်သော ဝီရိယာရမ္ဘသည်။ ပဓာနံ၊ မည်၏။ ကတမော၊
 သည်။ ပယောဂေါ၊ မည်သနည်း။ ယေန ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂေန၊ ဖြင့်။
 အာရဒ္ဓဝီရိယဿ၊ သော။ (ယောဂိနော၊ ၏။) ဥပက္ကိလေသာ၊ စိတ်၏
 ဥပက္ကိလေသဖြစ်ကုန်သော နိဝရဏဘို့ကို၊ ဝါ၊ တို့သည်။ (ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊

၁-နာသိကဂ္ဂေ မုခနိမိတ္တေ-၌ ဒီဃနာသိကဘိက္ခုသည် နာသိကဂ္ဂ၌၊ ဣတရဘိက္ခုသည်
 မုခံ ဒေသနံ နိမိယတိ ဆာဒိယတိ ဧတေန-ဟူသော နိဗ္ဗစနဖြင့် မုခနိမိတ္တဟု ရအပ်သော အမည်
 ရှိသော ဥတ္တရောဋ္ဌ-၌ဟပ်။ ။ဝဒနန္တု မုခံ တုဏှံ၊ ဝတ္တံ လပနမာနနံ-ဟု နိဗ္ဗဏုလာသော်
 လည်း ဒန္တာဝရဏမောဋ္ဌော စာ-ပျဉ်ရော ဒေသနုစ္ဆဒေါ-နှင့် လျော်အောင် လပနဇ ဒန္တကို
 ယူစေလို၍ မုခံ-ကို ဒေသနံ-ဖွင့်ပြလျက် ဝိဂ္ဂဟလှစ်ဆိုသည်မှတ်။ သိမ္မဋ္ဌိကာ၌ကား ဒေသနံ-
 အရာတွင် အာဿံ-ဟု ရှိ၏။ ၎င်းမှာ အာသိ-ဟူသော သက္ကတပုဒ်ကဲ့သို့ ခံတွင်းပါးစပ်ဟော
 ဖြစ်သည်။ ထိုအလိုအားဖြင့် မျက်နှာကို မဆိုလို၊ ခံတွင်း ပါးစပ်ကို ဆိုလိုသည်ဟု သိစေ
 ရန် မုခံ-ကို အာဿံ-ဖွင့်သည်ဟု မှတ်ရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-အကြောင်းဝီရိယကို ကာယစိတ္တတို့၏ ခံခြင်းတည်းဟူသော အကျိုးဖြင့် ဣဒံ
 ပဓာနံ-ဟု ပြ၏။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

အာနာပါနဿတိကထာ (၂၇၄-၁၃)

၂၅၁

ဖြင့်။) ပဟိယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကင်းကုန်၏။ (တတော ဧဝ၊
 ကြောင့်သာလျှင်။) ဝိတက္ကာ၊ ကာမဝိတက်စသော မိစ္ဆာဝိတက်တို့သည်။
 ဝူပသမန္တိ၊ အထူးသဖြင့် ငြိမ်းကုန်၏။ အယံ-ဈာနာဓိဂမဿ ဟေတုဘူတော
 ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂေါ၊ သည်။ ပယောဂေါ၊ မည်၏။ ကတမော၊ သည်။
 ဝိသေသော၊ မည်သနည်း။ အာရဒ္ဓဝီရိယဿ၊ သော။ ယောဂိနော၊ ၏။
 သံယောဇနာ၊ သံယောဇဉ်တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့သည်။ (မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ၊ ဖြင့်။
 သမုစ္ဆေဒဝသေန၊ ဖြင့်။) ပဟိယန္တိ၊ ကုန်၏။ အနုသယာ၊ အနုသယ
 တို့သည်။ (အနုပုတ္တိဓမ္မတာပါဒနေန၊ ဖြင့်။) ဗျန္တိ-ဝိဂတာန္တာ၊ ဘင်္ဂမတ္တ
 ၏လည်း မကြွင်းမကျန်ခြင်းကြောင့် အစွန်းအမြိတ်မျှ မကျန်မကြွင်း
 ကင်းပျောက်ကုန်သည်။ ဝါ၊ မကျန်မကြွင်းကင်းပျောက်သော အစွန်းအ
 မြိတ်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံ၊ သမာဓိကိုမှီ၍ အနုက္ကမဖြင့်
 ရအပ်သော သံယောဇနပဟာနစသော ဤကျေးဇူးသည်။ ဝိသေသော၊
 ဤသမာဓိ၏ ဝိသေသမည်၏။ ဧဝ၊ ဖြင့်။ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ
 ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဧကစိတ္တဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏာ၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊
 ကုန်။ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဝိဒိတာ စ၊
 ကုန်သည်လည်း။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ စိတ္တဉ္စ၊ သည်လည်း။ ဝိက္ခေပံ၊ သို့။
 န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ပဓာနဉ္စ၊ သည်လည်း။ ပညာယတိ၊ ၏။ ပယောဂဉ္စ၊
 ကိုလည်း။ သာဓေတိ၊ ၏။ ဝိသေသံ၊ ကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ၏။

အာနာပါနဿတိ၊ ကို။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။
 ဒေသိတာ၊ အပ်၏။ တထာ၊ ထိုဘုရားဟောတော်မူတိုင်း။ ယဿ၊ အကြင်
 ရဟန်းသည်။ အနုပုဗ္ဗံ၊ ဒီသရဿကို သိခြင်းစသောအစီအရင်ဖြင့် အစဉ်
 အတိုင်း။ ပရိစိတာ၊ ထက်ဝန်းကျင် လေ့လာအပ်၏။ သုဘာဝိတာ၊
 ကောင်းစွာပွားစေအပ်၏။ (တတော ဧဝ၊ ထိုသို့ အနုပုဗ္ဗ ပရိစိတ သုဘာ-
 ဝိတဖြစ်သောကြောင့်သာလျှင်။) ပရိပုဏ္ဏာ၊ သောဠသဝတ္ထုတို့၏ ပြည့်စုံ
 ခြင်းဖြင့် အချင်းခပ်သိမ်းပြည့်စုံ၏။ သော တိက္ခု၊ သည်။ ဣမံ လောကံ၊
 ဤမိမိ၏ ခန္ဓာစသောလောကကို။ ပဘာသေတိ၊ ပညာရောင်ဖြင့် ထွန်း

၂၂၂ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၇၄-၁၃) [ဂ-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန

လင်းစေ၏။ ယထာ ကိံ၊ ကား။ အပ္ပာ၊ တိမ်တိုက်မှ၊ ဝါ၊ တိမ်စသော ဥပက္ခိလေသမှ။ မုတ္တော၊ သော။ စန္ဒိမာ လူဝ၊ တည်း။

အယံ၊ သည်။ ကကစ္စပမာ၊ မည်၏။ ပန၊ အထူး။ ဣမ၊ ဤကကစ္စ-
ပမာ၌။ အဿ-ယောဂီနေ၊ ၏။ (တနည်း လူမ-လူမသို့ ဌာနေ၊ ၌။ အဿ၊
ထိုဥပမာနဖြစ်သော လူကို။ အာဂတာဂတဝသေန၊ ဖြင့်။ တဿ ပုရိသဿ၊
၏။ အမနသိကာရော ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အဿာသပဿာသနံ၊
တို့ကို။ အာဂတာဂတဝသေန၊ ဖြင့်။) အမနသိကာရမတ္တမေဝ၊ သည်သာ
လျှင်။ ပယောဇနံ၊ ဆောင်ခြင်း၌အကျိုးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၂၈။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ မနသိကာရောတော၊ သော။ ကဿစိ၊
အား။ န စိရေနေဝ၊ မကြာမြင့်မီသာလျှင်။ နိမိတ္တဉ္စ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်
သည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အဝသေသဈာနဂ်ပဋိမဏ္ဍိတာ၊ ဝိစာရစသော
ကြွင်းသော ဈာနင်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ အပ္ပနာသင်္ခါတာ၊
ဝိတက်ဟုဆိုအပ်သော။ ဌပနာ စ၊ သည်လည်း။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တနည်း။
အဝသေသဈာနဂ်ပဋိမဏ္ဍိတာ၊ ဝိတက်စသော ကြွင်းသောဈာနင်တို့ဖြင့်
တန်ဆာဆင်အပ်သော။ အပ္ပနာသင်္ခါတာ၊ အပ္ပနာဟုဆိုအပ်သော။
ဌပနာ စ၊ သမာဓိသည်လည်း။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ကဿစိ၊
ယောဂီအား။ ဂဏနာဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ မနသိကာရကာလတော၊
မှ။ ပဘုတိ၊ ရှိ။ အနုတ္တမတော၊ ဖြင့်။ ဩဠာရိကအဿာသပဿာသ-
နိရောဓဝသေန၊ ရုန့်ရင်းသော အဿာသ ပဿာသတို့၏ ချုပ်ခြင်း၏
အစွမ်းဖြင့်။ ကာယဒရထေ၊ သည်။ ဝူပသန္တေ၊ သော်။ ကာယောပိ၊
သည်၎င်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ သည်၎င်း။ လဟုကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သရီရံ၊
သည်။ အာကာသေ၊ ၌။ လဃံနာကာရပ္ပတ္တံ ဝိယ၊ ခုန်လွှားပျံတက်အံ့သော

၁-အပ္ပာ မုတ္တောဝ စန္ဒိမာတိ ပဒဿ နိဒ္ဒေသေ မဟိကာဒီနမ္ပိ ဝုတ္တတ္တာ ဧတ္ထ အာဒိ-
သဒ္ဓလောပေါ ကတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ (ပဋိသံ ဌ ၂၊ ၈၀)

၂-ဤကား ဋီကာသကဝါဒနှင့် အညီ ပြန်သောအနက်တည်း။ (ဆ-သံ-သော)

၃-ဝိတက်နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောကြောင့် ဈာန်တို့ အပ္ပနာ-ဟု အဋ္ဌကထာ ဝေါဟာရ
ဖြစ်၏။ ဈာနင်တို့၌လည်း သမာဓိသည် ပဓာနတည်း။ ထို့ကြောင့် သမာဓိကို အပ္ပနာ-ဟု
ပြလိုရကား အဝသေသ။ပ။ သမ္ပဇ္ဇတိ-ဟူသည်။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ] အာနာပါနဿတိကထာ (၂၇၄-၂၅) ၂၅၃

အခြင်းအရာသို့ရောက်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဧ။ ယထာ၊ ကား။ သာရဒ္ဓကယဿ၊ ပင်ပန်းသော ကိုယ်ရှိသသူအား၊ ဝါ၊ သည်။ မဉ္ဇေ ဝါ၊ ခွဲ၎င်း။ ပိဋေ ဝါ၊ ခွဲ၎င်း။ နိသီဒတော၊ နေစဉ်။ မဉ္ဇေပိဋံ၊ သည်။ (ပဋိကာဒိနံ၊ ကြိုးပြား ပျဉ်ပြားအခင်းစသည်တို့၏။ ပလမ္မနေန၊ အောက်ဆွဲသဖြင့်။) ဩနမတိ၊ ညွှတ်၏။ (ဝေတ္ထနေတ္ထကုပ္ပလာဒိနံ၊ ကြိမ်မျက်ကွက် ကြိမ်ယက်သော ကြာပွင့်စသည်တို့၏။ သန္နိဋ္ဌာနေသု၊ စပ်ထိသောအရာတို့၌။) ၂ ဝိက္ခုဇတိ သဒ္ဓံ ကရောတိ၊ ကျိတ်ကျိတ်အသံပြု၏။ ပစ္စတ္တရဏံ၊ သည်။ ဝလိံ၊ အတွန့်ကို။ ဂဏှာတိ၊ ဧ။ ပန၊ ပါး။ အသာရဒ္ဓကယဿ၊ မပင်ပန်းသော ကိုယ်ရှိသသူအား၊ ဝါ၊ သည်။ နိသီဒတော၊ နေစဉ်။ မဉ္ဇေပိဋံ၊ သည်။ နေဝ ဩနမတိ၊ မညွတ်။ န ဝိက္ခုဇတိ၊ ကျိတ်ကျိတ်အသံမပြု။ ပစ္စတ္တရဏံ၊ သည်။ ဝလိံ၊ ကို။ န ဂဏှာတိ ယထာ၊ မယူသကဲ့သို့။ မဉ္ဇေပိဋံ၊ သည်။ တူလပိစုပူရိတံ ဝိယ၊ လဲဝါဂွမ်းဖြင့် ပြည့်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဧ။ ကသ္မာ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသာရဒ္ဓေါ၊ သော။ ကာယော၊ သည်။ လဟုကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တူလပိစုပူရိတံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဝေမေဝ၊ တူလျှင်။ ဂဏှာဝသေန၊

၁-အနုက္ကမတော။ပ။ လယ်နာကရပ္ပတ္တံ ဝိယ ဟောတိ-ဟူသော ဤပါဠိစသည် စာရေးကူးသူတို့၏ ပမာဒဒေါသကြောင့် ဤအရာ၌မရှိပဲ လိုနေကြောင်းကို ဤဋီကာ၊ သာရတ္ထ၊ ဝိမတိဋ္ဌိကာတို့ကိုပါ ထုတ်ပြပြီးလျှင် အကယ်၍ ဤပါဠိစု ရှိပါမူ ကထာစိ-မှ ပဘုတိ-တိုင်အောင် ပုဒ်များသည် စပ်စရာ ကင်းလွတ်၍ နိရုတ္တက အသမ္ဘန္ဓသာ ဖြစ်ရာသော ကြောင့်၎င်း၊ နောက်၌ ဥပမာ ဥပမေယျ နှီးနှောပြရာတွင် ဤပါဠိစု ရှိသောကြောင့်၎င်း နောက်နောင် ဆရာတို့သည် သေချာစွာ မှတ်သား၍ ရေးလားရမူ ကောင်းခြင်းကြီး ကောင်းလေသည် မှတ်သားရာ၏-ဟူ၍ ပြည်ဆရာတော်ဘုရားက ဤနေရာတွင် မှတ်သားတော်မူခဲ့၏။ ဆဋ္ဌသံဂါယနာမူ၌ အဆိုပါပါဠိစုကို ဖြည့်စွက်ထားပြီး ပြစ်ပေ၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ဆဋ္ဌသံဂါယနာမူ ဋီကာ၌ ဝိက္ခုဇတိတိ သဒ္ဓံ ကရောတိ၊ ဂတ္တာနိသဒကပ္ပရာဒိနံ သန္နိဋ္ဌာနေသု ဝလိံ ဂဏှာတိ တတ္ထ တတ္ထ ဝလိတံ ဟောတိ-ဟု ရှိ၏။ သိမ္မုဋ်လည်း နည်းတူပင် ဝါကျခွဲလျက်ရှိ၏။ ဤဝါကျ ခွဲပုံအရအားဖြင့် ဝိက္ခုဇတိ-၏ အနုဋ္ဌိ-မှ တဋ္ဌိ ကရောတိ-ဟူသော ဖြစ်သည်။ ဤမှနောက် နှစ်ပုဒ်တည်း ဝလိံ ဂဏှာတိ-၌ ဖြည့်စွက်သော အဖွင့်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်အပ်၏။ ပစ္စတ္တရဏံ၊ သည်။ ဂတ္တာနိသဒကပ္ပရာဒိနံ၊ ကိုယ်တပ်ပါး တတောင်တို့၏။ သန္နိဋ္ဌာနေသု၊ ဆက်စပ်ရာအရပ်တို့၌။ ဝလိံ၊ ကို။ ဂဏှာတိ၊ ဧ။ ဟု အနက်ပေးရာ၏။ သို့သော် တတ္ထ တတ္ထ ဝလိတံ ဟောတိ-ဟု တဋ္ဌိတု အာဝေရနိဋ္ဌိတဉ္စ ယပ်၍ ဖွင့်ပြတားပြန်သောကြောင့် ဤပါဠိအနက်ကိုလည်း အပ်ခြင်သင့်သေး၏။ (ဆ-သံ-သော)

ဖြင့်။ မနသိကာရကာလတော၊ မှ။ ပဘူတိ၊ ရှိ။ အနုက္ကမတော၊ ဖြင့်။
 သြဋ္ဌာရိကအဿာသပဿာသနိရောဓဝသေန၊ ဖြင့်။ ကာယဒရထေ၊
 သည်။ ဝူပသန္ဓေ၊ သော်။ ကာယောပိ၊ သည်၎င်း။ စိတ္တမ္ပိ၊ သည်၎င်း။
 လဟုကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သရီရံ၊ သည်။ အာကာသေ၊ ဌ်။
 လဿနာကာရပုတ္တံ ဝိယ၊ သို့။ ဟောတိ၊ ၏။

☞ [၂၇၅] တဿ၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ သြဋ္ဌာရိကေ၊ သော။ အဿာသ-
 ပဿာသေ၊ သည်။ နိရုဒ္ဓေ၊ သော်။ သုခုမဿာသပဿာသနိမိတ္တာရမ္မဏံ၊
 သိမ်မွေ့သော အဿာသပဿာသနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော။ စိတ္တံ၊ သည်။
 ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တသ္မိမ္ပိ၊ ထိုသိမ်မွေ့သော အဿာသပဿာသနိမိတ်လျှင်
 အာရုံရှိသောစိတ်သည်လည်း။ နိရုဒ္ဓေ၊ သော်။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။
 တတော၊ ထိုထက်။ သုခုမတရံ သုခုမတရံ နိမိတ္တာရမ္မဏံ၊ သာ၍ သိမ်မွေ့
 သာ၍သိမ်မွေ့သော အဿာသပဿာသနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော။ စိတ္တံ၊
 သည်။ ပဝတ္တတိယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ကထံ၊ သို့။ ပဝတ္တတိ၊
 နည်း။ ပုရိသော၊ သည်။ မဟတိယာ၊ သော။ လောဟသလာကာယ၊
 သံချောင်းဖြင့်။ ကံသထာလံ၊ ကြေးခွက်ကို။ အာကောဇ္ဇေယျ၊ တီးနှက်
 ရာ၏။ ဧကပ္ပဟာရေန၊ ဖြင့်။ မဟာသဒ္ဓေါ၊ ကြီးစွာသော အသံသည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ၏။ တဿ ပုရိသဿ၊ ၏။ သြဋ္ဌာရိကသဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ ရုန့်ရင်းသော
 အသံလျှင် အာရုံရှိသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဝတ္တေယျ၊ ၏။ သြဋ္ဌာရိကေ၊
 သော။ သဒ္ဓေ၊ သည်။ နိရုဒ္ဓေ၊ သော်။ အထ ပစ္ဆာ၊ မှ။ သုခုမသဒ္ဓိနိမိတ္တာ-
 ရမ္မဏံ၊ သိမ်မွေ့သော သဒ္ဓိနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသောစိတ်သည်။ ပဝတ္တတိ၊
 ၏။ တသ္မိမ္ပိ၊ သည်လည်း။ နိရုဒ္ဓေ၊ သော်။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့်။
 တတော၊ ထိုထက်။ သုခုမတရံ သုခုမတရံ သဒ္ဓိနိမိတ္တာရမ္မဏံ၊ သာ၍သိမ်မွေ့
 သာ၍သိမ်မွေ့သော သဒ္ဓိနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသောစိတ်သည်။ ပဝတ္တတေဝ
 ယထာ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်ကဲ့သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ သုခုမတရံ သုခုမတရံ
 နိမိတ္တာရမ္မဏံ၊ သာ၍သိမ်မွေ့ သာ၍သိမ်မွေ့သော အဿာသပဿာသ
 နိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဝတ္တတေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်
 တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ-သစ္စံ၊ ၏။ သေယျထာပိ ကံသေ
 အာကောဋ္ဌိတေတိ၊ တေ ဤသို့ အစရှိသော။ တေ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ၊
 အပ်၏။ ဝိတ္တာရော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

နိဒ္ဒေသ] အာနာပါနဿတိကထာ (၂၇၅-၂၁)

၂၅၅

၂၂၉။ ဟိ၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အညာနိ၊ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းမှ တပါး ကုန်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ တို့သည်။ (ဘာဝနာဗလေန၊ ဖြင့်။) ဥပရူပရိ၊ ဦး၊ ဝိဘူတာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဣဒံ၊ ဤအာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ ဣဒံ၊ သည်။ ဥပရူပရိ၊ ဦး၊ ဘာဝေန္တဿ၊ ပွားစေသောယောဂီအား။ သုခမတ္ထံ၊ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာနမ္ပိ၊ ထင်ခြင်းသို့ လည်း။ န ဥပဂစ္ဆတိ၊ မရောက်ပဲရှိတတ်၏။ ပန၊ ထိုသို့မရောက်သော်လည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ တသ္မိံ၊ ထိုအာနာပါနကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ အနုပဋ္ဌဟန္တေ၊ သော်။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ဤ။ စမ္ပခဏံ၊ ကို။ ပပွေငွေတွာ၊ ခါဤ။ န ဂန္တဗ္ဗံ၊ အပ်။ ကိံ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ နည်း။ အာစရိယံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိဿာမိ၊ မေးရအံ့လော။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ ဒါနိ၊ ဦး။ မေ၊ ၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ နဋ္ဌံ၊ ပျောက်လေပြီလော။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ န ဝုဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ မထအပ်။ ဟိ၊ အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ ဣရိယာပထံ၊ ကို။ ဝိကောပေတွာ၊ ပျက်စေ၍။ ဂစ္ဆတော၊ ၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ နဝနဝမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာနိသိန္ဓေနေဝ၊ နေမြဲတိုင်းနေလျက်သာလျှင်။ ဒေသတော၊ ပြကတောထိရာဌာနမှ။ (ရှေးဖုသနာအားဖြင့် မိမိမှတ်တူးယူတူးသော ဌာနမှဟူလို) အာဟရိတဗ္ဗံ၊ ဆောင်အပ်၏။

တတြ၊ ထိုသို့ဆောင်ရာ၌။ အယံ၊ လတုံသည်ကား။ အာဟရဏုပါယော၊ ဆောင်ခြင်း၏အကြောင်း ဥပါယတည်း။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ၏။ အနုပဋ္ဌာနဘာဝံ၊ ကို။ ဥတွာ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အဖန်တလဲလဲ စူးစမ်းအပ်၏။ ဣမေ အဿာသပဿာသာ နာမ၊ တို့မည်ကုန်သည်။ ကတ္ထံ၊ အဘယ်အရပ်၌။ အတ္ထိ၊ ကုန်သနည်း။ ကတ္ထံ၊ ဦး။ နတ္ထိ၊ ကုန်သနည်း။ ကဿ ဝါ၊ အားမူလည်း။ အတ္ထိ၊ ကုန်သနည်း။ ကဿ ဝါ၊ အားမူလည်း။ နတ္ထိ၊ ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အဖန်တလဲလဲ စူးစမ်းအပ်၏။ အထ-ပစ္ဆာ၊ မှ။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတော၊ အား။ ဣမေ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ အန္တောမာတုက္ခိယံ၊ အမိဝမ်းတွင်း၌။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ဥဒကေ၊ ဦး။ နိမ္မဂ္ဂိနိ၊ ဝပ်နှစ်သော သတ္တဝါတို့အား။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ တထာ၊ တူ။ အသညိဘူတာနံ၊ တောဝေမိန်းမောသ

သုတ္တိအား၎င်း၊ ဝါ၊ အသညီဘဝ၌ ဖြစ်ကုန်သောသုတ္တိအား၎င်း။ မတာ-
 နံ၊ သေကုန်သောသုတ္တိအား၎င်း။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပန္နာနံ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာန်
 ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၎င်း။ ရူပါရူပဘဝသမင်္ဂီနံ၊ ရူပဘဝ အရူပ
 ဘဝနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၎င်း။ နိရောဓသမာပန္နာနံ၊ နိရောဓ
 သမာပတ်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၎င်း။ နတ္ထိ၊ ကုန် ။ ဣတိ၊ သို့။
 ဥတှ၊ ဤ။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတုံသောနည်းဖြင့်။ အတ္တနာဝ၊ ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်။
 အတ္တာ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ပဋိစောဒေတဗ္ဗော၊ တဖန် စောဒနာအပ်၏။
 ပဏ္ဍိတ၊ ပညာရှိ။ တံ၊ သည်။ နေဝ မာတုကုစ္ဆိဂတော နန၊ အမိဝမ်း၌
 မတည်သသူမဟုတ်ပါလော။ ဥဒကော၊ ၌။ န နိမုဂ္ဂေါ နန၊ မနစ်သသူမဟုတ်
 ပါလော။ န အသညီဘူတော နန၊ မတွေဝေ မမိန်းမောသသူ မဟုတ်ပါ
 လော။ ဝါ၊ အသညီဘဝ၌ မဖြစ်သသူ မဟုတ်ပါလော။ န မတော နန၊
 အသက်ရှင်သသူ မဟုတ်ပါလော။ န စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပန္နော နန၊ လော။
 န ရူပါရူပဘဝသမင်္ဂီ နန၊ လော။ န နိရောဓသမာပန္နော နန၊ လော။ တေ၊
 သင့်အား။ အဿာသပဿာသ၊ တို့သည်။ အတ္ထိယေဝ၊ ရှိကုန်သည်သာ
 တည်း။ ပန၊ ထိုသို့ရှိသော်လည်း။ မန္တပညတာယ၊ ကြောင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတု၊
 ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိစောဒေတဗ္ဗော၊ ၏။ အထ-ပစ္စာ၊
 မှ။ အနေန-ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ပကတိဖုဋ္ဌဝသေန၊ ပြကတေအားဖြင့် ထိရာ
 ဌာနအားဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ဤ။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္ထေ-
 တဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-ယာတွာ၊ ကြောင့်။ ဣမေ အဿာသပဿာသ၊ တို့သည်။
 ဒီသနာသိကဿ၊ နှာခေါင်းရှည်သသူအား။ နာသာပုဋ်၊ နှာခေါင်းဖုကို။

၁-သို့စကား၌ ရေ၌နစ်သောသူအား ချုပ်ရာဩကာသအဖြစ်ကြောင့် အဿာသ
 ပဿာသ မဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့ ထို့အတူ အန္တောမာဟုကုစ္ဆိ၌ မဖြစ်ကုန်။ သေကုန်သောသုတ္တိ
 အား သမုဋ္ဌာပကစိတ်ခရှိသောကြောင့် မဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့ ထို့အတူ တွေဝေ မိန်းမောသသူ
 တို့အား တနည်း အသညီဘဝ၌ ဖြစ်ကုန်သသူတို့အား၎င်း၊ နိရောဓသမာပန္နပုဂ္ဂိုလ်တို့အား
 ၎င်း မဖြစ်ကုန်။ မဟာဂဏ္ဍပုဋ္ဌိကား မုစ္ဆာပရေတတို့အား စိတ္တပဝတ္ထိဒုဗ္ဗလဘာဝကြောင့်ဟု
 အကြောင်းထူးကို ဆို၏။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပန္န ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားဖူးကား မွေတာအားဖြင့်
 အဿာသပဿာသဟူ၍ မဖြစ်ခြင်းကို ပုတ်တီး၏။ ရူပါရူပဘဝသမင်္ဂီတို့အား တထာပင်
 တည်း။ အရူပါနမ္ပန ရူပေါကာသာဘာဝတော-ဟု ဆိုသင့်၏။ (ပြည်)

၂-ထက်ဝန်းကျင်မှ ကြွင်းသည်ကိုသာယူသောနည်းအားဖြင့် ရှိသည်သာဟူလို။ အဘယ်
 ကြောင့်နည်း? ယထာဝုတ္တသတ္တဌာနဝိနိမုတ္တဿ အဿာသပဿာသနံ အနုပုဇ္ဇနဌာနဿ
 အဘာဝတော။ (ပြည်)

သဇ္ဇန္တာ၊ ထိခိုက်ကုန်လျက်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ရဿနာသိကဿ၊
အား။ ဥတ္တရောဌံ၊ အထက်နှုတ်ခမ်းကို။ သဇ္ဇန္တာ၊ ကုန်လျက်။ ပဝတ္တန္တိ၊
ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ဣမံ နာမ ဌာနံ၊
ကို။ သဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိမိတ္တံ၊ ရှေးဦးယူဘူးသော အာကာရ
နိမိတ်ကို ယူတတ်မှတ်တတ်သော ထိရတရဖြစ်သော အမှတ်သညာကို။
ဌပေတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣမမေဝ အတ္တ-
ဝသံ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကိုသာလျှင်။ ပဋိစ္စံ၊ ၍။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ။ပ။
ဝဒါမိတိ၊ ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ ငါတုရားသည်။ မုဋ္ဌဿတိဿ၊ ပျောက်တတ်
သော သတိရှိသော။ အသမ္ပဇာနဿ၊ သမ္ပဇ်ကင်းသသူအား။ အာနာ-
ပါနဿတိဘာဝနံ၊ ကို။ န ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မမူ။]

[၂၇၆] ၂၃၀။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယံ ကိဉ္စိ၊ သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊
သည်။ သတဿ၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံသော သူအားသာလျှင်၎င်း။ သမ္ပဇာန-
ဿေဝ၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသောသူအားသာလျှင်၎င်း။ ကိဉ္စာပိ သမ္ပဇ္ဇတိ၊
၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဣတော-အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာနတော၊ မှ။ အညံ-
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ မနသိကရောန္တဿ၊ အား။ ပါကဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဣဒံ ပန အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်ကား။ ဂရုကံ-ဘာရိယံ၊ ခဲယဉ်း
၏။ ဂရုကဘာဝနံ၊ ခဲယဉ်းသော ပွားရခြင်းရှိ၏။ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓပုတ္တာနံ၊
ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ ဘုရားတပည့်သားတော် ဖြစ်ကုန်သော။ မဟာပုရိသာနိ-
ယေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ မနသိကာရဘူမိဘူတံ၊ နှလုံးသွင်းရာဌာန ဖြစ်၍-
ဖြစ်၏။ န စေဝ ဣတ္တရံ၊ သိမ်သိမ်ငယ်ငယ် မဟုတ်သည်သာတည်း။ န စ
ဣတ္တရသတ္တသမာသေဝိတံ၊ သိမ်သိမ်ငယ်ငယ်ပုဂ္ဂိုလ် မှီဝဲနိုင်သည်လည်း

၁-ဤအနက်သည် နိမိတ္တံ ဌပေတဗ္ဗန္တိ သတိယာ တတ္ထ သုဗ္ဗေတန္တနတ္ထံ ထိရတရသဉ္ဇာ-
နနံ ပဝတ္တေတဗ္ဗံ။ ထိရသညာပဒဋ္ဌာနာ ဟိ သတိ-ဟူသောဋီကာကို ပြန်အပ်သော အနက်
ပေတည်း။ သို့သော် နိမိတ္တံ-သဒ္ဓါက ထိရတရသဉ္ဇာနန အနက်ကို အဘယ်သို့ဟောသနည်း
ဟု ဆင်ခြင်လျှင် အားဖွယ် မရှိလှသေး။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ နိမိတ္တေ ဌပေတဗ္ဗံ-ဟု ရှိသောကြောင့်
ဌပေတဗ္ဗံ-၏ ကံကို ဖြည့်စွက်၍ ဖွင့်ခဲ့လေသလော ဟူ၍လည်း စဉ်းစားဖွယ်ရှိ၏။ ထိုသို့
ပါဌ်ရှိလျှင်မူကား နိမိတ္တေ၊ ဥပနိဗ္ဗနာနိမိတ်ဟူသော နှာသီးဖျား အသက် နှုတ်ခမ်း၌။
ဌပေတဗ္ဗံ၊ သာ၍မြဲမြံသော မှတ်ခြင်းသည်ကို ဖြစ်စေအပ်၏ ဟု အနက်ပေးရာ၏။ (ဆ-သံ-
သော)

မဟုတ်ခဲ့။ ယထာ ယထာ၊ အကြင်အကြင်သို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ မနသိ
ကရိယတိ၊ အပ်၏။ တထာ တထာ၊ ဖြင့်။ သန္တဉ္ဇေ၊ ငြိမ်သက်သည်လည်း။
ဟောတိ၊ ၏။ သုခုမဉ္ဇ၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌။ ဗလဝတီ၊ အားသန်
သော။ သတိ စ၊ ကိုရင်း။ ပညာ စ၊ ကိုရင်း။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့။ မဋ္ဌသာဓုကဿ၊ နူးညံ့ပြေပြစ်သော ပုဆိုးကို။
တုန္တကရဏကာလေ၊ ချုပ်သောကာလ၌။ သုခုမာ၊ သေးငယ်သိမ်မွေ့သော။
သုစိပိ၊ အပ်ကိုလည်း။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တတော၊ ထိုအပ်ထက်။ သုခုမ-
တရံ၊ အလွန်သိမ်မွေ့သော။ သုစိပါသဝေနေမ္ပိ၊ အပ်နဖားထွင်းစူးကိုလည်း။
ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေ၊ တူလျှင်။ မဋ္ဌသာဓုကသဒိသဿ၊ နူးညံ့
ပြေပြစ်သော ပုဆိုးနှင့်တူသော။ ဣမဿ ကမ္မဋ္ဌာနဿ၊ ကို။ ဘာဝနာ-
ကာလေ၊ ပွားစေသောကာလ၌။ သုစိပဋိဘာဂိ၊ အပ်နှင့်တူသော။ ဗလ-
ဝတီ၊ သော။ သတိပိ၊ ကိုရင်း။ သုစိပါသဝေနေပဋိဘာဂိ၊ အပ်နဖား
ထွင်းစူးနှင့်တူသော။ တံသမ္ပယုတ္တာ၊ ထိုသတိနှင့်ယှဉ်သော။ ဗလဝတီ၊
သော။ ပညာပိ၊ ကိုရင်း။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ တာဟိ သတိ-
ပညာဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတေန၊ သော။ ဘိက္ခုနာ စ၊ သည်လည်း။
တေ အဿာသပဿာသာ၊ တို့ကို။ ပကတိဖုဋ္ဌောကာသာ၊ ပြကတေအား
ဖြင့် ထိရာအရပ်မှ။ အညတြ၊ တပါးသောအရပ်၌။ (တနည်း) ပကတိ-
ဖုဋ္ဌောကာသာ၊ ကို။ အညတြ၊ ကြည်၍။ န ပရိယေသိတဗ္ဗာ၊ မရှာမှီးအပ်
ကုန်။

ပန၊ အလျော်ကား။ ကဿကော၊ လယ်ထွန်ယောက်ျားသည်။
ကသိံ၊ လယ်ကို။ ကသိတွာ၊ ထွန်ပြီး၍။ ဗလိဗဒ္ဒေ၊ တို့ကို။ မုဉ္ဇိတွာ၊
ချွတ်၍။ ဂေါစရမုခေ၊ စားကျက်သို့ ရှေးရှုသည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။
ဆာယာယ၊ အရိပ်၌။ နိသိန္ဓော၊ အိပ်လျက်။ ဝိဿမေယျ၊ ပန်းပြေ
သက်သာနားနေရာ၏။ အထ၊ ၌။ အဿ၊ ထိုလယ်လုပ်သော ယောက်ျား
၏။ တေ ဗလိဗဒ္ဒေ၊ တို့သည်။ ဝေဂေန၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌဝိံ၊ တောအုပ်သို့။
ပဝိသေယျ၊ ဝင်ကုန်ရာ၏။ ယောကဿကော၊ သည်။ ဆေကော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ ပန၊ ဖန်။ တေ-ဗလိဗဒ္ဒေ၊ တို့ကို။
ဂဟေတွာ၊ ၍။ ယောဇေတုကာမော၊ ယှဉ်စေလိုသည်ရှိသော်။ တေသံ၊

ထိုနှားတို့၏။ အနုပဒံ၊ ခြေရာအစဉ်အတိုင်း။ ဂန္ဓာ၊ လိုက်၍။ အဋ္ဌဝံ၊ သို့။ န အာဟိဏ္ဏတိ၊ မလှည့်လည်။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ ရသ္မိဉ္စ၊ ကြိုးကို၎င်း။ ပတောဒဉ္စ၊ နှင်တံကို၎င်း။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဥဇုကမေဝ၊ သာလျှင်။ တေသံ၊ ထိုနှားတို့၏။ နိပါတနတိတ္ထံ၊ သက်ရောက်မြဲရေဆိပ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ နိသိဒတိ ဝါ၊ ထိုင်၍မူလည်းနေ၏။ နိပဇ္ဇတိ ဝါ၊ လျောင်း၍ မူလည်းနေ၏။ အထ၊ ဌ။ တေ ဂေါဏေ၊ တို့ကို။ ဒိဝသဘာဂံ၊ နေအဖို့ ပတ်လုံး။ စရိတွာ၊ ကျက်စား၍။ နိပါတနတိတ္ထံ၊ သို့။ ဩတရိတွာ၊ ၍။ နုတွာ စ၊ ၍၎င်း။ ပိဝိတွာ စ၊ ၍၎င်း။ ပစ္စုတ္တရိတွာ၊ တဖန်ကူး၍။ ဌိတေ၊ တည်သည်တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ရသ္မိယာ၊ ဖြင့်။ ဗန္ဓိတွာ၊ ၍။ ပတောဒေန၊ ဖြင့်။ ဝိဇ္ဈန္ဓော၊ မောင်းလျက်။ အာနေတွာ၊ ၍။ ယောဇေတွာ၊ က၍။ ပုန၊ ဖန်။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရောတိ ယထာ၊ သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ တေ အဿာသပဿာသ၊ တို့ကို။ ပကတိဖုဋ္ဌောကာသ၊ ပြုကတေ့အားဖြင့် ထိရာဌာနကို။ အညတြ၊ ၍။ န ပရိယေသိတဗ္ဗာ၊ အပ်ကုန်။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ သတိရသ္မိဉ္စ၊ သတိတည်းဟူသောကြိုးကို ၎င်း။ ပညာပတောဒဉ္စ၊ ပညာတည်းဟူသော နှင်တံကို၎င်း။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပကတိဖုဋ္ဌောကာသေ၊ ဌ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗော၊ ၍။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ သို့။ မနသိကာရော-တော၊ သော။ အဿ-ဘိက္ခုနော၊ အား။ နိပါတနတိတ္ထေ၊ ဌ။ ဂေါဏာ၊ တို့သည်။ ဥပဌဟန္တိ ဝိယ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ န စိရယေဝ၊ လျှင်။ တေ-အဿာသပဿာသ၊ တို့သည်။ ဥပဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တတော၊ မှ။ အနေန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ သတိရသ္မိယာ၊ ဖြင့်။ ဗန္ဓိတွာ၊ ၍။ တသ္မိယေဝ ဌာနေ၊ ထိုဥပရိနိဗန္ဓနာနိမိတ်ဟု မှတ်အပ်သော ဌာန၌သာ။ ယောဇေတွာ၊ မနသိကာရနှင့်ယှဉ်စေ၍ ။ ပညာပတောဒေန၊ ဖြင့်။ ဝိဇ္ဈန္ဓေန၊ စိုင်းနှင် သည်ဖြစ်၍။ ပုနပုနံ၊ လဲ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ အနုယုဉ္စိတဗ္ဗံ၊ ၍။

၂၃၁။ ဧဝံ၊ သို့။ အနုယုဉ္စိတော၊ သော။ တဿ၊ အား။ န စိရယေဝ၊ လျှင်။ နိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်သည်။ ဝါ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ဥပဌာတိ၊

၁-တနည်း သတိရသ္မိယာ ဗန္ဓိတွာ-ဟု ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကိုပင် တသ္မိယေဝ ဌာနေ ယောဇေတွာ-ဆိုပြန်သည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း? ဥပမေယျဉ္စ ဗန္ဓနယောဇနဌာန-တို့ကို အသီးမရကောင်းသောကြောင့်တည်း။ (ပြည်)

၂၆၀ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၇၆-၂၇) [ဂ-အနုသတိကမ္မဋ္ဌာနိ

၏။ ပန၊ အထူး။ တံ-တေ နိမိတ္တံ၊ သည်။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော သူတို့အား။ ဧကသဒိသံ၊ တချက်တည်းတူသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အပိစ ခေါ၊ သော်ကား။ ကဿစိ၊ အချို့သော ယောဂီအား။ သုခသမ္ဘဿံ၊ ချမ်းသာသောအတွေ့ကို။ ဥပ္ပါဒယမာနော၊ ဖြစ်စေလျက်၊ ဝါ၊ သော။ တူလပိစ ဝိယ စ၊ လဲဝါဂွမ်းကဲ့သို့၎င်း။ ကပ္ပိသပိစ ဝိယ စ၊ ဗိုင်းဝါဂွမ်းကဲ့သို့ ၎င်း။ ဝါတဓာရာ ဝိယ စ၊ လေအလျဉ်ကဲ့သို့၎င်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကဓမ္မေ၊ တို့သည်။ အာဟု၊ ကုန်၏။

[၂၇၇] အယံ ပန၊ လတံသည်ကား။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဣဒံ နိမိတ္တံ၊ သည်။ ကဿစိ၊ အား။ တာရကရူပံ ဝိယ၊ ကြယ်ရောင်ကဲ့သို့၎င်း။ မဏိဂုဠိကာ ဝိယ၊ ပတ္တမြားလုံးကဲ့သို့၎င်း။ မုတ္တာ-ဂုဠိကာ ဝိယ စ၊ ပုလဲလုံးကဲ့သို့၎င်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ကဿစိ၊ အား။ ခရသမ္ဘဿံ၊ ကျန်းသောအတွေ့ရှိသည်။ ဟုတော၊ ဤ။ ကပ္ပိသဋ္ဌိ ဝိယ၊ ဝါရိုး ကဲ့သို့၎င်း။ ဒါရုသာရသုစိ ဝိယ စ၊ သစ်သားနှစ်တံကျင်ကဲ့သို့၎င်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ကဿစိ၊ အား။ ဒီဃပါမဂ်သုတ္တံ ဝိယ၊ ရှည်စွာသော ဆောက်လုံး ကြိုးမျှင်ကဲ့သို့၎င်း။ ကုသုမဒါမံ ဝိယ၊ ပန်းဆိုင်ကဲ့သို့၎င်း။ ဓူမသိခါ ဝိယ စ၊ အခိုးညွန့်ကဲ့သို့၎င်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ကဿစိ၊ အား။ ဝိတ္တတံ၊ ကျယ်ပြန့် သော။ မက္ကဋ္ဌကသုတ္တံ ဝိယ၊ ပင့်ကူချည်မျှင်ကဲ့သို့၎င်း။ ဝလာဟကပဋ္ဌလံ ဝိယ၊ တိမ်တိုက်လွှာကဲ့သို့၎င်း။ ပဒုမပုပ္ဖံ ဝိယ၊ ပဒုမ္မာကြာပွင့်ကဲ့သို့၎င်း။ ရထစက္ကံ ဝိယ၊ ရထားဘီးစက်ကဲ့သို့၎င်း။ စန္ဒမဏ္ဍလံ ဝိယ၊ လဝန်းကဲ့သို့၎င်း။ သူရိယမဏ္ဍလံ ဝိယ စ၊ သို့၎င်း။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့တခုတည်း ဖြစ်သော်လည်း။ တဉ္စ ဧတံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ သမ္ပဟုလေသု၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခုသု၊ တို့သည်။ သုတ္တန္တံ၊ တခုသော သုတ္တန်ပါဠိကို။ သဇ္ဈာယိတော၊ သရဇ္ဈာယ်၍။ နိသိန္ဓေသု၊ ရှိကုန်သော်။ ဧကေန၊ တဦးသော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ တုမ္ဘာကံ၊ အရှင်တို့အား။ ကိဒိသံ၊ အဘယ်သို့သဘောရှိသည်။ ဟုတော၊ ဤ။ ဣဒံ သုတ္တံ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ မေးလျှောက်သည်ရှိသော်။ ဧကော၊ သည်။ မယံ၊ အား။ မဟတိ၊ သော။

၁-နိမိတ်နှစ်မျိုးလုံးကို ဤ၌ တပေါင်းတည်းဆိုထားသည်။ ဇူ ၁၊ ၃၃၄ ကြည့်။ (ဆ-သံသော)

နိဒ္ဒေသ] အာနာပါနဿတိကထာ (၂၇၇-၂၁)

၂၆၁

ပဗ္ဗတေယျာ နဒီ ဝိယ၊ တောင်မှထွက်စီးသော မြစ်ကဲ့သို့။ ဟုတော့၊ ရှိ။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ အပရော၊ တဦးသောရဟန်းသည်။ မယံ၊ အား။ ဧကော၊ သော။ ဝနရာဇိ ဝိယ၊ တောရေးကဲ့သို့။ ဟုတော့၊ ရှိ။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ အညော၊ သည်။ မယံ၊ အား။ ဧကော၊ သော။ သိတစ္ဆာယော၊ အေးသော အရိပ်ရှိသော။ သာခါသမ္ပန္နော၊ အခက်နှင့် ပြည့်စုံသော။ ဖလဘာရတရိတရက္ခော ဝိယ၊ အသီးတည်းဟူသောဝန်ဖြင့် ပြည့်သောသစ်ပင်ကဲ့သို့။ ဟုတော့၊ ရှိ။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ အထူးထူး ထင်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုဆိုအံ့။ တေသံ-ဘိက္ခူနံ၊ တို့အား။ ဧကမေဝ၊ သော။ တံ သုတ္တံ၊ သည်။ သညာနာနတာယ၊ သညာတို့၏ အထူးထူးသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နာနတော၊ အထူးထူးအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ ဝိယ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဧကမေဝ၊ သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ သညာနာနတာယ၊ (နိမိတ်ထင်သည်မှ ရှေးမဆွေကဖြစ် ကုန်သော) သညာတို့၏ အထူးထူးသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နာနတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ စ။ ဧတံ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ နိမိတ်သည်။ သညဇံ၊ ဘာဝနာသညာဖြင့် (မှတ်အပ် ကြံဆအပ်ကာမျှ) ဖြစ်၏။ သညာနိဒါနံ၊ ဘာဝနာသညာဟူသော အကြောင်းရှိ၏။ သညာပဘဝံ၊ ဘာဝနာသညာလျှင် အမှန်ရှိ၏။ တသ္မာ သညာနာနတာယ၊ ကြောင့်။ နာနတော၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဧတ္ထ စ၊ ဤသုံးပါးတို့တွင်လည်း။ အဿာသာရမ္ပဏံ၊ အဿာသလျှင် အာရုံရှိသော။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်သည်။ အညမေဝ၊ တည်း။ ပဿာသာရမ္ပဏံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အညံ ဧဝ၊ တည်း။ နိမိတ္တာရမ္ပဏံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အညံ ဧဝ၊ တည်း။ ဟိ၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ ယဿ၊ အား။ ဣမေ တယော ဓမ္မာ၊ အဿာသ၊ ပဿာသ၊ နိမိတ် ဤသုံးပါးကုန်သော ဓမ္မတို့သည်။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ တဿ၊ ၏။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ နေဝ ပါပုဏာတိ၊ မရောက်နိုင်။ ဥပစာရံ-ဥပစာရမ္ပိ၊ ဥပစာရ သို့သော်လည်း။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်နိုင်။ ပန၊ အနွယ်ကိုဆိုအံ့။ ယဿ၊ အား။ ဣမေ တယော ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ တဿေဝ၊ ၏သာလျှင်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဥပစာရဉ္စ၊ သို့၎င်း။ အပ္ပနဉ္စ၊ သို့၎င်း။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ နိမိတ္တံ၊ ပ။ ဥပလဗ္ဘတိတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ-ဂါထာဒွယံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

၂၆၂ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၇၇-၂၂) [ဂ-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန

၂၃၂။ ပန၊ တပါး၊ ဝါ၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ပကာရ အားဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်သည်။ ဥပဋ္ဌိတေ၊ သော်။ တေန တိက္ခနာ၊ သည်။ အာစရိယဿ၊ ၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ အာရော-
စေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘန္ဓေ၊ ဘုရား။ မယံ၊ အား။ ဧဝံ၊ နာမ၊ သော။ (နိမိတ္တံ၊
သည်။) ဥပဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။
အာစရိယေန၊ သည်။ ဧတံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော ထင်ခြင်းသည်။ နိမိတ္တံ၊
မည်၏။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ နိမိတ္တံ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ ဝါ၊
သို့၎င်း။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အပ်။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ (ဘာဝနံ၊ ကို။ အနုယုတ္တဿ၊
အား။) ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ထင်တတ်၏။
ဣတိ ဝတ္တု၊ ရှိ။ ပုနပုနံ၊ လဲ။ မနသိ ကရောဟိ၊ နှလုံးသွင်းလော့။ ဣတိ၊
သို့။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ နိမိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ဝေါ-
သာနံ၊ အဆုံးသတ်ခြင်း ရပ်နားခြင်းသို့၊ ဝါ၊ တွန့်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇေယျ၊
၏။ နိမိတ္တံ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ နိရာသော၊
အာသာကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဝိသိဒေယျ၊ ပင်ပန်းခြင်းသို့ရောက်ရာ၏။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ အဝတ္တု၊ ရှိ။ မနသိကာရေယေဝ၊
ဦးသာလျှင်။ နိယောဇေတဗ္ဗော၊ တိုက်တွန်းအပ်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တာဝ၊
စွာ။ ဒီဃဘာဏကာ၊ တို့သည်။ အာဟု၊ ကုန်၏။

မဇ္ဈိမဘာဏကာ ပန၊ တို့သည်ကား။ အာဟု၊ ကုန်၏။ အာဝုသော၊
ငါ့ရှင်။ ဣဒံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော ထင်ခြင်းသည်။ နိမိတ္တံ၊ မည်၏။
သပ္ပုရိသ၊ သူတော်ကောင်း။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ပုနပုနံ၊ လဲ။ မနသိ
ကရောဟိ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟု၊
ကုန်၏။ အထ-ပစ္စာ၊ မှ။ အနေန၊ သည်။ နိမိတ္တေယေဝ၊ ဦးသာလျှင်။
စိတ္တံ၊ ကို။ [၂၇၀] ဌပေတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ထားခြင်းဖြင့်၊
ဝါ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဣတော-ပဋိဘာဂနိမိတ္တုပ္ပတ္တိတော၊ မှ။ ပဘုတိ၊
စ၍။ အဿ-ယောဂိနော၊ အား။ ဌပနာဝသေန၊ ဖြင့်။ အယံ ဘာဝနာ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပေါရာဏေဟိ၊ တို့သည်။ နိမိတ္တေ၊ ပ။
နိဗန္ဓတိတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[မီရော၊ သမ္မာဝါယာမနှင့် ပြည့်စုံသော ယောဂီသည်။ အဿာသပဿာ-
သေ၊ ဦး။ နာနာကာရံ၊ စတ္တာရော ဝဏ္ဏာ ဟူ၍ ဟောအပ်ပြီးသော အထူးထူး

နိဗ္ဗေသ]

အာနာပါနဿတိကထာ (၂၇၈-၈)

၂၆၃

သော အာကာရကို။ ဝိဘာဝယံ-ဝိဘာဝယန္တော၊ ကွယ်ပျောက်စေလျက်။
 (တနည်း) အဿာသပဿာသေ၊ သမုဖြစ်သော။ နိမိတ္တေ၊ ပဋိဘာဝနိမိတ်
 ဌ။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ ဌပယံ-ဌပယန္တော၊ ထားဘိမူ။ (တာယ
 ဧဝ ဌပနာယ၊ ထိုဌပနာဖြင့်သာလျှင်။) သကံ စိတ္တံ၊ မိမိ၏စိတ်ကို။ နိဗ္ဗန္တတိ၊
 မြဲစွာဖွဲ့သည် မည်၏။ (တနည်း) ဓီရော၊ သည်။ အဿာသပဿာသေ၊
 ဌ။ နာနာကာရံ၊ ကို။ ဝိဘာဝယံ-ဝိဒိတံ ပါကဋ္ဌံ ကရောန္တော၊ လတ်ဘိမူ။
 ဝါ၊ အဿာသပဿာသေ၊ တို့ကို။ နာနာကာရတော၊ ဖြင့်။ ဝိဘာဝယံ-
 ဝိဘာဝယန္တော ဇာနန္တော၊ လတ်ဘိမူ။ ဝါ၊ ဝိဘာဝယံ-ဝိဒိတေ ပါကဋ္ဌေ
 ကရောန္တော၊ လတ်ဘိမူ။ ဝါ၊ နာနာကာရံ-နာနာကာရေ၊ ကုန်သော။
 အဿာသပဿာသေ၊ တို့ကို။ ဝိဘာဝယံ-ဝိဘာဝယန္တော ပဿမ္မေန္တော၊
 လျက်။ (တတ္ထ အဿာသပဿာသေ၊ ဌ။ လဒ္ဓံ၊ သော။ ယံ နိမိတ္တံ၊ သည်။
 အတ္ထိ၊ ၏။) တသ္မိံ နိမိတ္တေ၊ ဌ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပယံ-ဌပယန္တော ဌပနာ-
 ဝသေန ဌပေန္တော၊ လျက်။ အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။ သကံ စိတ္တံ၊ ကို။ နိဗ္ဗန္တတိ၊
 အပ္ပနာသို့ ရောက်စေ၏။

ဧဝံ-ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ တဿ-ယောဂိနော၊ သည်။ နိမိတ္တုပ္ပဋ္ဌာန-
 တော၊ မှ။ ပဘုတိ၊ ရှိ။ နိဝရဏာနိ၊ တို့သည်။ ဝိက္ခမ္ဘိတာနေဝ၊ ခွါအပ်
 ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကိလေသာ၊ နိဝရဏမှ ကြွင်းသော
 ကိလေသာတို့သည်။ သန္နိသိန္နာဝ၊ ငြိမ်စွာနေကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ သတိ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌိတာယောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊
 ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပစာရသမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ သမာဟိတမေဝ၊ သည်သာ
 လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ၊ ဌ။ အနေန၊ သည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ကို။
 ဝဏ္ဏတော၊ (ပိစုပိဏ္ဍ တာရကရူပစသည်တို့၌ကဲ့သို့ ထင်သော) အဆင်း
 အားဖြင့်။ နေဝ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံးမသွင်းအပ်။ လက္ခဏတော၊ ကျန်း
 သည်၏အဖြစ် စသောသဘောအားဖြင့်။ ဝါ၊ အနိစ္စတာ စသော သဘော

၁-ဌပနာဝသေန မနသိ ကရောန္တောတိ အတ္ထော။ (ပြည်)

၂-အပ္ပနာသို့ ရောက်စေသည်မည်၏။ အပ္ပနာ၏ အားဖြင့် ဖြစ်စေသည်မည်၏ဟူလို။
 နိမိတ္တေ ဌပယံ နိမိတ္တေ ဗန္ဓတီတိ သမ္ပန္တော။ (ပြည်)

၃-ဤ၌ အနက်ပြန်ပုံများလွန်း၏။ ဝဒန္တဖြစ်သော ပေါဏ္ဏာတို့ကား ဤမျှလောက်
 များစွာသောအနက်တို့ကို ရည်ရွယ်မည်မထင်။ မိမိတို့ နှစ်သက်ရာကိုသာ ရွေးချယ်ပါကုန်။
 (ဆ-သံ-သော)

၂၆၄ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၇၀-၈) [၈-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန

အားဖြင့်။ န ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ အပ်။ အပ် စ ခေါ၊ သော်ကား။ ခတ္တိယ-
မဟေသိယာ၊ မိဘုရားကြီးသည်။ စက္ကဝတ္တိဂဗ္ဘော၊ စကြဝတေးမင်းလောင်း
၏ ကိုယ်ဝန်ကို။ ရက္ခိတဗ္ဗော ဂိယ၊ စောင့်ရှောက်အပ်သကဲ့သို့၎င်း။ ကဿ-
ကေန၊ သည်။ သာလိယဝဂဗ္ဘော၊ သလေးမယောစပါးဖုံးကို။ ရက္ခိတဗ္ဗော
ဝိယ စ၊ သို့၎င်း။ အာဝါသာဒီနိ၊ ကုန်သော။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ အသပ္ပိ-
ယာနိ၊ တို့ကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ချ်။ တာနေဝ၊ ထိုအာဝါသ အစရှိသည်သာလျှင်
ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ သပ္ပိယာနိ၊ တို့ကို။ သေဝန္တေန၊ မှီဝဲ
သည်ဖြစ်၍။ သာဓုကံ၊ စွာ။ (တံ နိမိတ္တံ၊ ကို။) ရက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အထ-ပစ္စာ၊
မှ။ နံ-နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ရက္ခိတွာ၊ ချ်။ ပုနပုနံ၊ လဲ။ မနသိကာရဝသေန၊
ဖြင့်။ ဝုဒ္ဓိံ၊ ကြီးပွားခြင်းသို့။ ဝိရုဇ္ဇိံ၊ ပြန်ပြောခြင်းသို့။ ဂမယိတွာ၊ ချ်။
ဒသဝိဓံ၊ သော။ အပ္ပနာကောသလ္လံ၊ ကို။ သမ္ပာဒေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝီရိယသမတာ၊
ဝီရိယနှင့်သမာဓိမျှသည်၏အဖြစ်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊
ဖြင့်။ ဃဋ္ဌေန္တဿ၊ စေ့ဆော်သော။ တဿ၊ အား။ ပထဝီကသိဏေ၊ ချ်။
ဝုတ္တာနုက္ကမေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တသ္မိံ နိမိတ္တေ၊ ချ်။ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာ-
နာနိ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗတန္တိ၊ ကုန်၏။

၂၃၃။ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ-ဧတိဿံ ကာယာနုပဿနာယံ၊ ချ်။ နိဗ္ဗတစတုက္က-
ပဉ္စကဇ္ဈာနော၊ ဖြစ်ပြီးသော စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာန်ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။
သလ္လက္ခဏာဝိဝဇ္ဇနာဝသေန၊ ဝိပဿနာ မဂ်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊
ကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ချ်။ ပါရိသုဒ္ဓိံ၊ အရိယဖိုလ်ကို။ ပတ္ထုကာမော၊ ရခြင်း
ရောက်ခြင်းငှါ အလိုရှိသော။ တဒေဝ ဈာနံ၊ ကိုပင်လျှင်။ ပဉ္စဟာကာ-
ရေဟိ၊ (အာဝဇ္ဇန၊ သမာပဇ္ဇန၊ အဓိဋ္ဌာန၊ ဝုဋ္ဌာန၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဟု
ဆိုအပ်ကုန်သော) ငါးပါးကုန်သော အာကာရတို့ဖြင့်။ ဝသိပ္ပတ္တံ၊ ဝသီ
ဘော်သို့ရောက်သည်ကို။ ပဂုဏံ၊ လေ့လာသည်ကို။ ကတွာ၊ ချ်။ နာမရူပံ၊
ကို။ ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ချ်။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ပဋ္ဌပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ကထံ ပဋ္ဌ-
ပေတိ၊ နည်းဟူမကား။ ဟိ-ဝိတ္တာရေမိ၊ အံ။ သော-ဘိက္ခု၊ ထိုဈာနလာဘီ

၁-ပတ္ထု-သည် ရှေးဦးစွာရောက်ခြင်းဟူသော ရခြင်းကို၎င်း၊ အထပ်ထပ်ရောက်ခြင်း
ဟူသော ဝင်စားခြင်းကို၎င်း ဟော၏။ ထို့ကြောင့် ဒွိကာဉ္စ ပတ္ထုကာမောတိ အဓိဂန္တု-
ကာမော သမာပဇ္ဇိတုကာမော စ-ဟု ဖွင့်သည်။ ထို့ ၂-နက်လုံးကို ရခြင်း ရောက်ခြင်းငှါ-ဟု
အတိုချုပ်ပြန်သည်ဟုမှတ်။ (ဆ-သံ-သော)

နိဒ္ဒေသ] အာနာပါနဿတိကထာ (၂၇၀-၂၈)

၂၆၅

ရဟန်းသည်။ သမာပတ္တိတော၊ သမာပတ်မှ။ ဝုဠာယ၊ ချိ။ ကရဇကော-
ယော စ၊ သည်၎င်း။ စိတ္တဉ္စ၊ သည်၎င်း။ အဿာသပဿာသာနံ၊ အဿာ-
သပဿာသတို့၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿတိ၊
၏။ ဟိ၊ ထင်စွာပြုအံ့။ ကမ္မာရဂဂ္ဂရိယာ၊ ပန်းပဲတို့၏ ရွတ်တီကို၊ ဝါ၊
ပန်းပဲတို့၏ မီးမှတ်သောသားရေအိတ်ကို။ ဓမမာနာယ၊ မှတ်စေအပ်သည်
ရှိသော်။ (တနည်း) ကမ္မာရဂဂ္ဂရိယာ၊ သည်။ ဓမမာနာယ၊ မှတ်လတ်
သော်။ ဘတ္ထဉ္စ၊ ရွတ်တီကို၎င်း။ (ဂဂ္ဂရိနှင့်ဘတ္ထအနက်တူ) တဇ္ဇ-တဒနုရူပံ၊
ထိုလေဖြစ်ခြင်းအားလျော်သော။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဝါယာမဉ္စ၊ ကို၎င်း။
ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဝါတော၊ သည်။ သဉ္စရတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝံ၊ တူလျှင်။
ကာယဉ္စ၊ ကို၎င်း။ စိတ္တဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ အဿာသပဿာသာ၊
တို့သည်။ သဉ္စရန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ တတော၊ မှ။
အဿာသပဿာသေ စ၊ တို့ကို၎င်း။ ကာယဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ရူပန္တိ၊ ဟူ၍။
စိတ္တဉ္စ၊ ကို၎င်း။ တံသမ္ပယုတ္တဓမ္မေ စ၊ ထိုစိတ်နှင့်ယှဉ်သော စေတသိက်
တရားတို့ကို၎င်း။ အရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊
ဤအာနာပါနဿတိကထာ၌။ သင်္ခေပေါ၊ တည်း။ ဝိတ္ထာရတော ပန၊
အားဖြင့်ကား။ နာမရူပဝဝတ္ထာနံ၊ နာမ်ရုပ်ကိုပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းသည်။
ပရတော၊ ၌။ အာဝိ၊ စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ။

ဧဝံ၊ သို့။ နာမရူပံ၊ ကို။ ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ချိ။ တဿ-နာမရူပဿ၊ ၏။
ပစ္စယံ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ကံစသောအကြောင်းကို။ ဝရိယေသတိ၊ ရှာ၏။
ပရိယေသန္တော စ၊ ရှာသောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ နံ-ပစ္စယံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ချိ။
တိသုပိ အဒ္ဓါသု၊ သုံးပါးသောကာလတို့၌လည်း။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိံ၊
ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ချိ။ ကင်္ခံ၊ (အဟောသိ နုခေါ အဟမတိတမဒ္ဓါနံ ဤသို့
အစရှိသောနည်းဖြင့်ဖြစ်သော သောဠသဝတ္ထုဖြစ်သော) ယုံမှားကို။ ဝိတ-
ရတိ၊ လွန်၏။ ဝိတိဏ္ဏကင်္ခေါ၊ လွန်အပ်ပြီးသော ယုံမှားရှိသသူသည်။
ကလာပသမ္ပသနဝသေန၊ အပေါင်းလိုက်သုံးသပ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊
ဝါ၊ ယံ ကိဉ္စ ရူပံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့် ငါးပါး
သောခန္ဓာတို့၌ အတိတ်စသော ကောဠာသကို တခုတခုသော) အပေါင်း
အစည်းအားဖြင့်ယူ၍ အနိစ္စစသည်အားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။
တိလက္ခဏံ၊ သို့။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာယ၊

၂၆၆ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၇၈-၂၈) [ဂ-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန

ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေါ ခွံ။ ဥပ္ပန္နော ကုန်သော။ သြဘာသာ-
ဒယော၊ သြဘာသာအစရှိကုန်သော။ ဒသ၊ ကုန်သော။ ဝိပဿနုပက္ကိ-
လေသေ၊ ဝိပဿနာတို့၏ ညစ်ညူးကြောင်းတို့ကို။ [၂၇၉] ပဟာယ၊ ရှိ။
ဥပက္ကိလေသဝိမုတ္တံ၊ ဥပက္ကိလေသမှလွတ်သော။ ပဋိပဒါဉာဏံ၊ သည်။ မဂ္ဂေါ၊
မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ရှိ။ ဥဒယံ၊ (ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဖြင့်
သိမ်းဆည်းအပ်သော) သင်္ခါရတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပဟာယ၊ လွတ်၍။
ဘင်္ဂါနုပဿနံ၊ သင်္ခါရတို့၏ပျက်ခြင်းကိုသာ ရှုတတ်သောဉာဏ်သို့။ ပတွာ၊
ရှိ။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ ဘင်္ဂါနုပဿနေန၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့်။
ဝယတော၊ ပျက်သောအားဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတေသု၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊
တို့၌။ နိဗ္ဗန္တန္တော၊ ပြီးငွေ့သည်ဖြစ်၍။ ဝိရဇ္ဇန္တော၊ တပ်ခြင်းကင်းသည်
ဖြစ်၍။ ဝိမုစ္စန္တော၊ လွတ်ဆဲလည်းဖြစ်၍။ ယထာက္ကမေန၊ ဖြင့်။ စတ္တာ-
ရော၊ ကုန်သော။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ တို့သို့။ ပါပုဏိတွာ၊ ရှိ။ အရဟတ္တဖလေ၊
၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ကေနဝီသတိဘေဒဿ၊ တခုယုတ်နှစ်ဆယ်အပြား
ရှိသော။ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏဿ၊ ၏။ ပရိယန္တံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်သည်
ဖြစ်၍။ သဒေဝကဿ၊ သော။ လောကဿ၊ ၏။ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျော၊
မြတ်သောအလှူကိုခံထိုက်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တ္ထောဝတာ စ၊ ဤရွှေသော စကားအစဉ်ဖြင့်လည်း။ အဿ၊ ထိုအာနာ-
ပါနကမ္မဋ္ဌာန်းကို လေ့လာစီးဖြန်းသောရဟန်း၏။ ဂဏနံ၊ ကို။ အာဒိံ
ကတွာ၊ ရှိ။ ဝိပဿနာပရိယောသာနာ၊ ဝိပဿနာအဆုံးရှိသော။ အာနာ-
ပါနဿတိသမာဓိဘာဝနာ၊ သည်။ သမတ္တာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊
ပြီး၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောစကားရပ်သည်။ သဗ္ဗာကာရတော၊
ဖြင့်။ ပဌမစတုက္ကဝဏ္ဏနာ၊ ပဌမစတုက္က၏ အဖွင့်ပေတည်း။

၂၃၄။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣတရေသု၊ ပဌမစတုက္ကမှတပါးကုန်သော။
တိသု၊ ကုန်သော။ စတုက္ကေသု၊ တို့၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိသု၊ သီး။
ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာနယော နာမ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
အနုပဒဝဏ္ဏနာနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တေသံ-တိဏ္ဏံ စတုက္ကနံ၊ တို့၏။
အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။

နိဒ္ဒေသ]

အာနာပါနဿတိကထာ (၂၇၉-၁၈)

၂၆၇

ပီတိပဋိသံဝေဒိတိ၊ ကား။ ပီတိံ၊ ကို။ (ပကတိကံတည်း) ပဋိသံဝိဒိတံ၊ အသီးအသီးကောင်းစွာသိအပ်သည်ကို။ (ဝိကတိကံ) ကရောဇ္ဇော၊ လျက်။ ပါကဋ္ဌံ၊ (ပတ္တမြားလက်တင်သို့) ဉာဏ်အားထင်သည်ကို။ ကရောဇ္ဇော၊ လျက်။ အဿသိဿာမိ၊ ဝင်သက်ရှိက်အံ့။ ပဿသိဿာမိ၊ ထွက်သက် ရှိအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပီတိပဋိသံဝေဒိဟူသောပုဒ်၌။ အာရမ္မဏတော စ၊ ဖြင့်၎င်း။ အသမ္မောဟတော စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ ထို့ဖြင့်။ ပီတိ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊ အသီးအသီးကောင်းစွာသိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကထံ-ကေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ ပီတိ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ၊ နည်း။ သပ္ပိတိကေ၊ ပီတိနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဒေ၊ စာတုတ္တ နည်း၌နှစ်ပါးသော ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန်တို့ကို။ သမာပဇ္ဇတိ၊ အစဉ် သဖြင့် ဝင်စား၏။ တဿ-တေန ယောဂိနာ၊ သည်။ သမာပတ္တိက္ခဏေ၊ ဝင်စားဆဲခဏ၌။ ဈာနပဋိလာဘေန-ဈာနေန သမဂ္ဂိဘာဝေန၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏတော-အာရမ္မဏမူဓေန၊ အာရုံဟူသော အကြောင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ အာရုံကိုအကြောင်းပြု၍။ (တနည်း) အာရမ္မဏတော-ပဋိဘာဂါရမ္မဏ-ပဋိဂ္ဂဟဏမူဓေန၊ ပဋိဘာဂအာရုံယူခြင်းကို အကြောင်းပြုသဖြင့်။ ပီတိ၊ (ထိုပဋိဘာဂနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသောဈာန်၌ အကျုံးဝင်သော) ပီတိကို။

၁-ပီတိပဋိသံဝေဒိ-ဟူသောပုဒ်၌ ပီတိယာ ပဋိ ပဋိ သမ္ပဒေဝ ဝေဒနသီလော၊ တဿ ဝါ ပဋိ ပဋိ သမ္ပဒေဝ ဝေဒေါ ဧတဿ အတ္ထိ၊ တံ ဝါ ပဋိ ပဋိ သမ္ပဒေဝ ဝေဒယမာနော-ဟု အတ္ထတ္တယ ရသင့်၏။ ။ ယင်းသည့် အတ္ထကား သဒ္ဓဝါစကသတ္တိကို မြော်ထောက်၍ သိသာ စလောက်ပြီ။ ပီတိပဋိပဋိသမ္ပဒေဝိဒိတကား သဘာဝအားဖြင့် မရ၊ ပယောဂကုမ္ပရသည် ဟူသောအနက်သည် လျှို့ဝှက်လေရကား ပီတိ ပဋိသံဝိဒိတံ ကရောဇ္ဇော-မိန့်သော်။ ။ ယင်းသို့ သိသည်မှာလည်း ဝိုးဝါးမဟုတ်၊ ပတ္တမြားလက်တင်သို့ ထင်ရှားအောင် ပြုသင့် သည်ဟု ပါကဋ္ဌံ ကရောဇ္ဇော-ဆင့်ပြန်သည်။ သံဝေဒန-သဒ္ဓါဖြင့်ပင်လျှင် ပီတိ၏ သက္ကစဝိဒိတ အဖြစ်ကို သိစေအပ်ပြီမဟုတ်လောဟူမူ? ဟုတ်၏။ သို့သော်လည်း အကြင်ပကာရတို့ဖြင့် ပီတိပဋိသံဝေဒနာကို လိုအပ်၏။ ထိုပကာရကို ပြခြင်းငှါ ပီတိပဋိသံဝေဒိ-ဟု ပဋိ-သဒ္ဓါကူပြန် သည်ဟူလေ။ ယင်းသို့သော်လည်း ကာယကဲ့သို့ အနေကကလာပသမုဒါယ ဟုတ်တကား၊ အဘယ်ပကာရတို့ဖြင့် ပီတိပဋိသံဝေဒနာကို လိုအပ်သနည်းဟု။ ပ။ ကား။ တတ္ထ ဒွိဟာကာ- ရေဟိ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-ဈာနပဋိလာဘေန-ဆိုသော်လည်း ရဆန်းကားမဟုတ်၊ ပြည့်စုံဆဲဖြစ်ဆဲကို ယူစေ လို့၍ ဈာနေန သမဂ္ဂိဘာဝေန-ဖွင့်သည်။ (ပြည်)

၂၆၈

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၇၉-၁၈) [၈-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန

ပဋိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အာရမ္မဏဿ၊
 ဧ။ ပဋိသံဝိဒိတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ကထံ-ကေနာကာရေန၊ ဖြင့်။
 အသမ္မောဟတော၊ ဖြင့်။ ပီတိ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊
 နည်း။ သပ္ပိတိကေ၊ သော။ ဒွေ ဈာနေ၊ တို့ကို။ သမာပဇ္ဇိတော၊ ရှိ။
 ဝုဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ဈာနသမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ ပီတိ၊ ကို။ ခယတော၊ ကုန်သော
 အားဖြင့်။ ဝယတော၊ ပျက်သောအားဖြင့်။ သမ္မသတိ၊ ဧ။ တဿ-တေန
 ယောဂိနာ၊ သည်။ ဝိပဿနာက္ခဏေ၊ ပီတိကိုရှုသောခဏ မြင်သောခဏ၌။
 လက္ခဏပုဋ္ဌိဝေဓေန၊ ပီတိ၏သဘာဝလက္ခဏာ သာမညလက္ခဏာကို
 ထိုးထွင်းခြင်းဖြင့်။ အသမ္မောဟတော၊ မတွေ့ဝေသောအားဖြင့်။ ပီတိ၊
 သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊
 ၌။ ဒီဃံ အဿာသဝသေန။ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။
 ဝုတ္တံ၊ ဧ။

[ဒီဃံ အဿာသဝသေန၊ အာရုံဖြစ်သော ရှည်သော အဿာသ၏
 အစွမ်းဖြင့်။ (ဈာနပရိယာပနံ၊ သော။) အဝိက္ခေပံ၊ အဝိက္ခေပ
 မည်သော။ စိတ္တဿ၊ ဧ။ ဧကဂ္ဂတံ၊ ကို။ (တံသမ္ပယုတ္တပညာယ၊ ဖြင့်။)
 ပဇာနတော၊ အပြားအားဖြင့် သိသသူအား။ သတိ၊ (ဒီဃံ အဿာသ၏
 အစွမ်းဖြင့် ဈာန်နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော) သတိသည်။ (တဿ၊ ထိုသမ္ပယုတ်
 ဖြစ်သောဈာန်၏။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။) ဥပဋ္ဌိတာ၊ ထင်သည်။ ဟောတိ၊
 ဧ။ တာယ သတိယာ၊ ဖြင့်။ တေန ဉာဏေန၊ (အာရုံကိုသိသဖြင့် အာရမ္မ-
 ဏိက ဧကဂ္ဂတာကို သိသည်ဟု ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော) ထိုဉာဏ်ဖြင့်။ သာ ပီတိ၊
 ထို (ဒီဃအဿာသလျှင် အာရုံရှိသော) ပီတိသည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ဧ။ ဒီဃံ ပဿာသဝသေန၊ ဖြင့်။ ရဿံ အဿာသဝသေန၊ ဖြင့်။
 ရဿံ ပဿာသဝသေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ၊ အစ အလယ် အဆုံး
 ဖြစ်သော အလုံးစုံသော ဝင်သက်အပေါင်းကို ထင်စွာပြုလုပ်။ အဿာသ-
 ပဿာသဝသေန၊ ဖြင့်။ ကာယသင်္ခါရံ၊ ကို။ ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊
 လျက်။ အဿာသပဿာသဝသေန၊ ဖြင့်။ အဝိက္ခေပံ၊ သော။ စိတ္တဿ၊
 ဧ။ ဧကဂ္ဂတံ၊ ကို။ ပဇာနတော၊ အား။ [၂၈၀] သတိ၊ သတိသည်။
 ဥပဋ္ဌိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တာယ သတိယာ၊ ဖြင့်။ တေန

နိဒ္ဒေသ]

အာနာပါနဿတိကထာ (၂၈၀-၆)

၂၆၉

ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ သာ ပီတိ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဝဇ္ဇတော၊ ဈာန်ကိုဆင်ခြင်သော ယောဂီသည်။ သာ ဈာနပရိယာ-
 ပန္နာ၊ သော။ ပီတိ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇာန-
 တော-သမာပန္နက္ခဏေ အာရမ္မဏမုခေန ဇာနန္တဿ၊ သည်။ (သာ ပီတိ
 ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ-ဟု ဆောင်၍စပ်။ သေ နယော သေသေသု) ပဿ-
 တော-ဒဿနဘူတေန ဉာဏေန ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ ပဿန္တဿ၊ သည်။
 ပစ္စဝေက္ခတော-ဈာနံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ၊ သည်။ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌဟတော-တ္ထေကံ
 ဝေလံ ဈာနသမင်္ဂီ ဘဝိဿာမိတိ ဈာနစိတ္တံ အဓိဋ္ဌဟန္တဿ၊ သည်။ သာ
 ဈာနပရိယာပန္နာ၊ သော။ ပီတိ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ သဒ္ဓါယ၊ သဒ္ဓါဖြင့်။ အဓိမုစ္စတော-သဒ္ဓဟန္တဿ၊ ယုံသသုသည်။ (သမထ-
 ဝိပဿနာဝသေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဝီရိယံ ပဂ္ဂဏှတောတိအာဒိသုပိ
 သေဝ နယော။) ဝီရိယံ၊ သမထဝိပဿနာ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ဝီရိယ
 ကို။ ပဂ္ဂဏှတော၊ ချီးမြှောက်သသုသည်။ သတိံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌာပယတော၊
 ဖြစ်စေသသုသည်။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမာဒဟတော၊ ကောင်းစွာ အာရုံ၌ထားသ
 သုသည်။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပဇာနတော၊ သိသသုသည်။ အဘိညေယျံ၊ ထူး
 သောပညာဖြင့် သိအပ်သော စတုသစ္စာကို။ အဘိဇာနတော-အဘိဝိသိ-
 ဋ္ဌာယ ဝိပဿနာပညာပုဗ္ဗင်္ဂမာယ မဂ္ဂပညာယ ပဇာနတော၊ သည်။ ပရိ-
 ညေယျံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော ဒုက္ခသစ္စာကို။ (တိရဏပရိညာယ၊ တိရဏ-
 ပရိညာဉ်ကိစ္စတပ်သော။ မဂ္ဂပညာယ စ၊ မဂ်ပညာဖြင့်လည်း။ ဤနှစ်ပုဒ်
 ကား ကရိုဏ်းကျသည်။ စ-သဒ္ဓါဖြင့် ဝိပဿနာကိုဆည်းသည်။) ပရိဇာန-
 တော၊ သည်။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ ပယ်အပ်သော သမုဒယသစ္စာကို။ (ပဟာနပရိ-
 ညာယ၊ ပဟာနပရိညာဉ်ကိစ္စတပ်သော။ မဂ္ဂပညာယ စ၊ ဖြင့်လည်း။)
 ပဇာဟတော၊ စွန့်သသုသည်။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပွားစေအပ်သော မဂ္ဂသစ္စာကို။
 ဘာဝယတော၊ သည်။ သစ္စိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော နိရောဓ-

၁-ဗဟုပေါက္ကကတ္တိ၌ အဘိညေယျံ၊ ပရိညေယျံ-စသည်သာ ရှိသည်။ ဋီကာ၌ကား
 အဘိဇာနတောတိ ဝိပဿနာပညာပုဗ္ဗင်္ဂမာယ မဂ္ဂပညာယ ဇာနတော-စသည် ဖွင့်သော
 ကြောင့် အဘိညေယျံ၊ အဘိဇာနတော၊ ပရိညေယျံ၊ ပရိဇာနတော၊ ပဟာတဗ္ဗံ၊ ပဇာဟတော၊
 ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ဘာဝယတော-စသည်ရှိသင့်သည်။ ဆင်ခြင်-ဟု နိဿယဟောင်း၌ မှားသား၏။
 အဘိညေယျံ၊ အဘိဇာနတော-စသည်ဖြင့် အပြည့်အစုံရှိသင့်လျက် ပေယျာလဖြင့် ချုံး၍ပြ
 ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဋီကာ၌ ထိုပေယျာလကို ဖော်၍ ဖွင့်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

၂၇၀ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၈၀.၇) [ဂ-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန

သစ္စာကို။ သစ္စိကရောတော၊ သည်။ သာ ဈာနပရိယာပန္နာ၊ သော။ ပီတိ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဧဝံ၊ သို့။ သာ ဈာနပရိယာပန္နာ၊ သော။ ပီတိ၊ သည်။ ပဋိသံဝိဒိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။]

အဝသေသပဒါနိပိ၊ ကြွင်းသော သုခပဋိသံဝေဒီ၊ စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ-ဟူသော ပုဒ်တို့ကိုလည်း။ ဧတေနော နယေန၊ ပီတိပဋိသံဝေဒီ-ဟူသော ပုဒ်၌လာသော ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ အထူးကား။ ဣဒံ၊ လတံသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဝိသေသမတ္တံ၊ အထူးမျှဖြစ်သော စကားတည်း။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ဈာနာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သုခပဋိသံဝိဒိတာ၊ သုခကို အသီးအသီး ကောင်းစွာ သိသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ စတုန္နမ္ပိ၊ ကုန်သော။ (ဈာနာနံ၊ တို့၏။) ဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝိဒိတာ၊ စိတ္တသင်္ခါရကို အသီးအသီး ကောင်းစွာ သိသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဤ။ စိတ္တသင်္ခါရေတိ၊ ကား။ ဝေဒနာဒယော၊ ကုန်သော။ ဒွေ ခန္ဓာ၊ နှစ်ပါးသော ခန္ဓာတို့တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ (သုခပဋိသံဝေဒီ၊ စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီဟူသော) ပုဒ်တို့တွင်။ သုခပဋိသံဝေဒီပဒေ၊ သုခပဋိသံဝေဒီ-ဟူသောပုဒ်၌။ ဝိပဿနာဘူမိဒဿနတ္ထံ၊ (ကာယိကသုခစသည်ကိုပဓာနပြုသဖြင့် ပကိဏ္ဏကသင်္ခါရသမ္ပသန၏ အစွမ်းဖြင့်) ဝိပဿနာ၏အာရုံကို ပြခြင်းငှါ။ ပဋိသမ္ဘိ-

၁-ဤနည်းဖြင့် မသိနိုင်မည့်အရာကိုလည်း ဤနည်းဖြင့်သာ သိစကောင်းပြီ-ဟု ကျမ်းဆရာမဆိုပေရာ။ သိနိုင်မည်မှာလည်း ပညာဝိသဒ တိက္ခဗုဒ္ဓိတို့မှာ မခဲပေဘူး။ ဆည်းပူးအပ်သော သမ္မာရမရှိသော မန္တဗုဒ္ဓိတို့မှာ ခဲသဖြင့် သဲလွန်စခက် ကြက်ဥစ မမြင်သို့ ပင်ပန်းရာချေရုံ အဓမ္မသေစနဖြင့် ကျမ်းဆရာစကားလည်းမြဲ သဲလွန်စလည်းပေါ် နှစ်ပါးလျော်အောင် ဖော်ပြလိုသော ဋီကာဆရာကြီးသည် သက္ကာ ဒွိဟာကာရေဟိ။ပ။ ဝသေနာတိအာဒိ မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-ဝေဒနာဒယော၌ အာဒိ-သဒ္ဓါဖြင့် သညာကိုဟူ။ ထိုကြောင့် ဒွေ ခန္ဓာ-ဟူသည်။ ဆရာကား တိဏ္ဏံ ဈာနာနံ ဝသေန သုခပဋိသံဝေဒိတာ-ဟူ၏။ ဆရာ တိကဈာနသမထ၌ ကာယိကသုခ မရှိခဲ့ရကား ပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိနှင့် ဆန့်၏ဟု။ပ။ ကား-သုခပဋိသံဝေဒီပဒေ စေတ္တ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

၃-ဧတ္ထ၊ ဤတိဏ္ဏံ ဈာနာနံ-အစရှိသော ပုဒ်တို့တွင် သုခပဋိသံဝေဒီ-ဟူသော ပုဒ်၌။ ဤကား ပြည်နိဿယဟောင်း၌ တွေ့ရသော အနက်ပေတည်း။ (ဆ-သံ-သော)

၄-သမထ၌ ကာယိကသုခမရှိခဲ့ရကား ဝိပဿနာ၏ အာရုံကို ပြခြင်းငှါသာဟောသည် မှတ်လေဟု ဆိုလို၏။ (ပြည်)

ဒါယံ၊ ဌံ။ သုခန္တိ၊ ကား။ ကာယိကံ၊ သော။ သုခဉ္စ၊ ၎င်း။ စေတသိကံ၊
 သော။ သုခဉ္စ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သုခါနိ၊ တို့သည်။ ဒေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဿမ္ဘယံ စိတ္တသင်္ခါရန္တိ၊ ကား။ ဩဠာရိကံ၊ သော။
 စိတ္တသင်္ခါရံ၊ ကို။ ပဿမ္ဘန္တော၊ လျက်။ နိရောဓေန္တော၊ လျက်။ ဣတိ
 အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ သော၊ ထိုပဿမ္ဘန ပရိယာယ်ဖြင့် ဆိုအပ်
 သော နိရောဓကို။ ဝိတ္တာရတော၊ ဖြင့်။ ကာယသင်္ခါရေ၊ ဌံ။ ဝုတ္တနယေ-
 နေဝ၊ ဣမဿ ဟိ ဘိက္ခုနော အပရိဂ္ဂဟိတကာလေ-ဤသို့ စသည်ဖြင့်
 ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ အပိ စ၊ ဆိုဖွယ်
 ရှိသေး၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဒုတိယစတုတ္ထ၌။ ပီတိပဒေ၊ ပီတိပဋိသံဝေဒီ စသည်ဖြင့်
 ဟောအပ်သော ကောဠာသ၌။ ပီတိသီသေန၊ ပီတိကို ပဓာနပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊
 ပီတိကို ညွှန်းသဖြင့်။ ဝေဒနာ၊ ပီတိသမ္ပယုတ်ဝေဒနာကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။
 သုခပဒေ၊ သုခပဋိသံဝေဒီ စသည်ဖြင့် ဟောအပ်သော ကောဠာသ၌။
 သရူပေနေဝ၊ သရုပ်အားဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒနာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဒီသု
 စိတ္တသင်္ခါရပဒေသု၊ စိတ္တသင်္ခါရနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော နှစ်ကောဠာသတို့၌။
 (သညာသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာဝုတ္တာတိ သမ္ပန္နော) သညာ စ၊ သညာ၎င်း။
 ဝေဒနာ စ၊ ၎င်း။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စေတသိကာ၊ စိတ်၌မှီကုန်သည်
 ဖြစ်၍။ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓါ၊ စိတ်နှင့်စပ်ကုန်၏။ စိတ္တသင်္ခါရာ၊ စိတ်သည် ပြုပြင်
 အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ သညာသမ္ပယုတ္တာ၊ သော။
 ဝေဒနာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝေဒနာနုပဿနာနယေန၊
 ဖြင့်။ ဣဒံ စတုတ္ထံ၊ ကို။ ဘာသိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁-ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ-ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် စိတ္တေန ပဋိဗဒ္ဓါ၊ စိတ္တပဋိ-
 ဗဒ္ဓါ-ပြု၍ အလုံးစုံသော စေတသိကံတို့သည် စိတ္တပဋိဗဒ္ဓိဖြစ်ကုန်သည်ချည်း။ ထိုသို့ဖြစ်
 ကုန်သောကြောင့်ပင်လျှင် စိတ္တေန သင်္ခါယန္တိတိ စိတ္တသင်္ခါရာ-ပြု၍ စိတ္တသင်္ခါရလည်း
 မည်ကုန်ရာသည် မဟုတ်လောဟု။ပ။ ကား။ သညာ စ ဝေဒနာ စ။၁။ ဝေဒနာတော-ဟု
 ဟိတ် ထောက်သည်။ သညာ၊ ဝေဒနာတို့ကိုသာ ဝိသေသအားဖြင့် စိတ္တသင်္ခါရ-ဟု
 ဟောသောကြောင့် ဟူလို။ ယင်းဟိတ်အလို သညာဝေဒနာ ဝုတ္တာ-ဟု တုလျဗလပြု၍
 ယှဉ်ပြိုင်တန်းတူဆိုသင့်သည် မဟုတ်လော ဟူမူ-ကား၊ စိတ္တေန သင်္ခါယန္တိတိ သင်္ခါရာ၊
 ဝေဒနာသညာယော။ ဣမ ပန ဥပလက္ခဏမတ္ထံ သညာဝေဒနာဝ အဓိပ္ပေတာတိ အာဟ
 သညာသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာတိ။ ဋီ ၁၊ ၃၄၁။ ဤကား သညာသည် နောက်လိုက် ဥပလက္ခဏ
 မှုသာ၊ ဝေဒနာကိုသာ လိုအပ်ရင်း ဖြစ်၍ ဟူလို။ အဘယ်ကြောင့် ဝေဒနာ အမှုသည်
 ဖြစ်သနည်း? ဝေဒနာနုပဿနာဘာဝတော-ဟိတ်လာ။ (ပြည်)

၂၃၅။ တတိယစတုက္ကေပိ၊ ခွဲလည်း။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဈာနာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တပဋိသံဝေဒိတာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ စိတ္တံ၊ ဈာနသမ္ပယုတ်စိတ်ကို။ (သမ္ပယုတ္တဘယ ပီတိယာ၊ ဖြင့်။) မောဒေန္တော၊ ဝမ်းမြောက်စေလျက်။ (တနည်း) စိတ္တံ၊ ဈာနပီတိကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော ဝိပဿနာစိတ်ကို။ (တဘယ ဝေ အာရမ္မဏဘူတဘယ ပီတိယာ၊ ဖြင့်။) မောဒေန္တော၊ လျက်။ ပမောဒေန္တော၊ လျက်။ (ပမောဒေန္တောတိအာဒီနိ ပဒါနိ တဿေဝ ဝေဝစနာနံ၊ ပီတိပရိယာယ ဘာဝတော) ဟာသေန္တော၊ ရှင်စေလျက်။ ပဟာသေန္တော၊ လျက်။ အဿသိဿာမိ၊ အံ။ ပဿသိဿာမိ၊ အံ။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုတတိယစတုက္ကဉ်။ သမာဓိဝသေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝိပဿနာဝသေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒီဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိပ္ပမောဒေါ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကထံ-ကေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ သမာဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ အဘိပ္ပမောဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ သပ္ပိတိကေ၊ ကုန်သော။ ဒေ ဈာနော၊ တို့ကို။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ သမာပတ္တိက္ခဏေ၊ ဆဲဓဏ၌။ သမ္ပယုတ္တဘယ၊ ဈာန်စိတ်နှင့်ယှဉ်သော။ ပီတိယာ၊ ဈာန်ပီတိဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ထိုသမ္ပယုတ်ဈာန်စိတ်ကိုပင်လျှင်။ အာမောဒေတိ၊ ၏။ ပမောဒေတိ၊ ၏။ ကထံ-ကေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိပဿနာဝသေန၊ ဖြင့်။ အဘိပ္ပမောဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ သပ္ပိတိကေ၊ ကုန်သော။ ဒေ ဈာနော၊ တို့ကို။ သမာပဇ္ဇိတော၊ ၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဈာနသမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ ပီတိံ၊ ကို။ ဝယတော၊ ဖြင့်။ ဝယတော၊ ဖြင့်။ သမ္ပသတိ၊ ၏။ ဝေ၊ သို့။ ဝိပဿနာက္ခဏေ၊ ၌။ ဈာနသမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ ပီတိံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကတော၊ ၍။ ပဝတ္ထမာနံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ဝိပဿနာစိတ်ကို။ အာမောဒေတိ၊ ၏။

၁-စိတ္တပဋိသံဝေဒိ-ဟူသော ဤ၌ ဒီဟာကာရေဟိ စိတ္တပဋိသံဝေဒိတာ ဟောတိ အာရမ္မဏတော၊ အသမ္မောဟတော စ။ ကထံ အာရမ္မဏတော ? စတ္တာရိ ဈာနာနံ သမာပဇ္ဇတိ၊ တဿ သမာပတ္တိက္ခဏေ ဈာနပဋိလာတေန (ဋီ ၁၊ ၃၄၁) ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းကို လက်ကြောင်းထပ်သကဲ့သို့ အစဉ်လျှောက်သဖြင့် အလုံးစုံ သိလွယ်ရကား မျက်ရိပ် မျက်စသောပြသကဲ့သို့ အပိ-သဒ္ဓါဖြင့်သာ အရိပ်ပြလျက် တတိယစတုက္ကေပိ စတုန္နံ ဈာနာနံ ဝသေန။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ-မိန့်သော်။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ] အာနာပါနဿတိကထာ ((၂၈၁-၁၀)

၂၇၃

ပမောဒေတိ၊ ဧ။ [၂၈၁] ဧဝံ၊ သို့။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သောယောဂီကို။
စိတ္တံ၊ ကို။ အဘိပ္ပမောဒယံ-အဘိပ္ပမောဒယန္တော၊ ဝမ်းမြောက်စေလျက်။
အဿသိဿာမိ၊ အံ။ ပဿသိဿာမိ၊ အံ။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ဧ။
ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။

သမာဒေဟံ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏေ၊
၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမံ၊ အညီအညွတ်။ အာဒဟန္တော၊ ရှေးရှုထားသည်ဖြစ်၍။
သမံ ဌပေန္တော၊ အညီအညွတ် ထားသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာထားသည်
ဖြစ်၍^၁။ ဝါ ပန၊ တနည်းကား။ တာနိ၊ စာနာနိ၊ တို့ကို။ သမာပဇ္ဇိတော၊
ဝင်စား၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ စာနာမှုထ၍။ စာနသမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။
ဓယတော၊ ဖြင့်။ ဝယတော၊ ဖြင့်။ သမ္ပသတော၊ သုံးသပ်သောပုဂ္ဂိုလ်
အား။ ဝိပဿနာက္ခဏေ၊ ၌။ လက္ခဏပုဋ္ဌိဝေဓေန၊ အနိစ္စစသောလက္ခဏာကို
အဖန်ဖန်ထိုးထွင်းခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ခဏတိုင်းခဏတိုင်း၌ ထိုးထွင်းခြင်းဖြင့်။
ခဏိကစိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ ခဏမျှတည်ခြင်းရှိသော သမာဓိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧ။
ဧဝံ၊ သို့။ ဥပ္ပန္နာယ၊ သော။ ခဏိကစိတ္တေကဂ္ဂတာယ၊ ခဏမျှတည်ခြင်း
ရှိသော သမာဓိ၏။ ဝသေနပိ၊ ဖြင့်လည်း^၂။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။
သမံ၊ ညွတ်။ အာဒဟန္တော၊ ရှေးရှုထားသောရဟန်းကို။ သမံ၊ ညွတ်။
ဌပေန္တော၊ ၍။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမာဒေဟံ-သမာဒဟန္တော၊ အညီအညွတ်
ရှေးရှုကောင်းစွာထားလျက်။ အဿသိဿာမိ၊ အံ။ ပဿသိဿာမိ၊ အံ။
ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။

ဝိမောစယံ စိတ္တန္တိ၊ ကား။ ပဌမဇ္ဈာနေန၊ ဖြင့်။ နိဝရဏေဟိ၊ တို့မှ။
စိတ္တံ၊ ကို။ မောစေန္တော၊ ဝိက္ခမ္ပနမုတ္တိ၏အစွမ်းဖြင့် လွတ်စေသည်၊ ဝါ။

၁-ဤပုဒ်၏အဖွင့်ဦးတာ၌ ဣန္ဒြိယာနံ သမတ္တပဋိပတ္တိယာ အဝိသမံ-ဟု ရှိရာတွင် သမတ္တ-
ပဋိပတ္တိယာ၊ ညီညွတ်သည်၏ အဖြစ်အလို့ငှါ ကျင့်ခြင်းဖြင့်။ သမတ္တပတ္တိယာ-ရှိ၍ သန္တရ၊
ညီညွတ်သည်၏ အဖြစ်ရှိ ရောက်ခြင်းဖြင့်-ဟုပေး။ (ပြည်)

၂-“ဓယတော ဝယတော သမ္ပသတိ” ဟူသော အသက်စကားကို ထောက်လျှင်
‘သမ္ပသတော’ဟု ရှိသော သျှာမူသာ လျော်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

၃-ယင်းသို့ အပ္ပနာမဟုတ် ခဏိကမျှ ဖြစ်လျက် ထိုသမာဓိသည် အသိစိတ်ကို နိစ္စလ
ကားနိုင်အံ့နည်း? သောပိ ဟံ အာရမ္မဏေ နိဂ္ဂန္တိ၊ ကောကာရေန ပာတ္တမာနော ပဋိပက္ခေန
အနာဘူတော အပ္ပိကော ဝိယ စိတ္တံ နိစ္စလံ ဌပေတိ။ ဋီကာ။ ။ထို့ကြောင့် ဧဝံ
ဥပ္ပန္နာယ-စသည်ကို မိန့်သော်။

အသီးပြုသည်ဖြစ်၍။ ဝိမောစေန္ဓော၊ အထူးသဖြင့် လွတ်စေသည်ဖြစ်၍။
 (နိဝရဏတို့ကို စွန့်ပယ်သည်ဟူလို) ဒုတိယေန၊ ဒုတိယဈာန်ဖြင့်။ ဝိတက္က-
 ဝိစာရေဟိ၊ တို့မှ။ တတိယေန၊ ဖြင့်။ ပီတိယာ၊ မှ။ စတုတ္ထေန၊ ဖြင့်။
 သုခဒုက္ခေဟိ၊ သုခိန္ဒြေဒုက္ခိန္ဒြေတို့မှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ မောစေန္ဓော၊ ၍။
 ဝိမောစေန္ဓော၊ ၍။ ဝါ ပန၊ ကား။ တာနိ ဈာနာနိ၊ တို့ကို။ သမာပဇ္ဇိတှာ၊
 ၍။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဈာနသမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ခယတော၊ ဖြင့်။
 ဝယတော၊ ဖြင့်။ သမ္ပသတိ၊ ၏။ သော-ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝိပဿ-
 နာက္ခဏေ၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာခဏ၌။ အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ အနိစ္စဟု အဖန်

၁-သာမန်ရှိလျက် အဘယ်ကြောင့် ဘင်္ဂါနုပဿနာ-ဟူသနည်း ? ဘင်္ဂါ ဟိ နာမ
 အနိစ္စတာယ ပရမာ ကောဋီ၊ တသ္မာ တာယ ဘင်္ဂါနုပဿကော ယောဂါဝစရော-စသည်ဖြင့်
 ဋီကာလာ၏။ ။ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘင်္ဂါ နာမ၊ မည်သည်။ အနိစ္စတာယ၊ ၏။
 ပရမာ၊ လွန်သော။ ကောဋီ၊ အစွန်းတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာယ-ဘင်္ဂါနုပဿနာယ၊
 ဖြင့်။ ဘင်္ဂါနုပဿကော၊ ဘင်္ဂါအဖန်ဖန်ရှုသော။ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ စိတ္တမုခေန၊
 စိတ်ကိုပမာဏပြုသဖြင့်။ သဗ္ဗသင်္ခါရဂတံ၊ ကို။ (ဂတ-အနက်ခွဲ) အနိစ္စတော၊ အနိစ္စ
 အားဖြင့်။ ဝါ၊ အနိစ္စဟူ၍။ ပဿတိ၊ ၏။ နော နိစ္စတော-အနိစ္စဿ၊ အနိစ္စဖြစ်သော သင်္ခါရ
 ၏။ ဒုက္ခတ္တာ၊ ဒုက္ခ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခဿ စ၊ လည်း။ အနတ္တကတ္တာ၊ အနတ္တ၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ တဒေဝ၊ ထိုအနိစ္စဟူ၍ ရှုအပ်ပြီး သင်္ခါရကိုပင်။ ဒုက္ခတော အနုပဿတိ၊ နော သု-
 ခတော၊ အနတ္တတော အနုပဿတိ၊ နော အတ္တတော။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ယံ သဗ္ဗသင်္ခါရဂတံ၊ သည်။ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တံ၊ အနတ္တသာတည်း။ တံ၊ ထိုအနိစ္စ ဒုက္ခ
 အနတ္တနှင့်နှင့် ဖြစ်သော သဗ္ဗသင်္ခါရကို။ န အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ မနှစ်သက်အပ်။ ယဉ္စ၊ ကိုလည်း။
 န အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ မနှစ်သက်အပ်။ တံ၊ ကို။ န ရဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ မတပ်မက်အပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဘင်္ဂါဗဿနာနုသာရေန၊ ဘင်္ဂါကို မြင်သောဥာဏ်ကို အစဉ်အဆက်သဖြင့်။ အနိစ္စံ၊ စွ။ ဒုက္ခံ၊ ကွ။
 အနတ္တံ၊ အနတ္တ။ ဣတိ၊ သို့။ သင်္ခါရဂတေ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ်ပြီးလတ်သော်။ တသ္မိံ၊ ထို
 အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဖြစ်သော သင်္ခါရ၌။ နိဗ္ဗန္တိတံ၊ ငြီးငွေ့၏။ နော နန္တတံ၊ မနှစ်သက်မပျော်မွေ့။
 ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။ နော ရဇ္ဇတိ၊ ပတပ်မက်။ သော ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ဝေ၊
 ဤသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်။ နိဗ္ဗန္တန္တော၊ ငြီးငွေ့သည်ဖြစ်၍။ ဝိရဇ္ဇန္တော၊ ၍။ တာဝ၊ မဂ်ကို
 ရသည်မှ ရှေးအဖို့၌။ လောကိယေနော၊ သော။ ဥာဏေန၊ ဖြင့်။ ရာဂံ၊ ကို။ နိရောဓေတိ၊
 ချုပ်စေ၏။ နော သမုဒေတိ၊ စေ။ အဿ ရာဂဿ၊ ၏။ သမုဒယံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ န ကရောတိ၊
 မပြု။ ဣတိ အတ္တော၊ အနက်။ အထ ဝါ၊ တနည်း။ သော ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ဧဝံ ယထာ-
 ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝိရတ္တော၊ မတပ်သည်ဖြစ်၍။ ဒိဋ္ဌံ၊ သော။ သင်္ခါရဂတံ၊ ကို။ နိရောဓေတိ
 ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ အဒိဋ္ဌံ၊ သော။ သင်္ခါရဂတံ၊ ကို။ အတ္တနော၊ ၏။ ဥာဏေန၊
 ဖြင့်။ နိရောဓေတိ၊ ၏။ နော သမုဒေတိ၊ စေ။ အဿ သင်္ခါရဂတဿ၊ ၏။ နိရောဓေမေဝ၊
 ကိုသာလျှင်။ မနသိ၊ ၌။ ကရောတိ၊ ၏။ သမုဒယံ၊ ကို။ နော ကရောတိ၊ မထား။ ဣတိ
 အတ္တော၊ အနက်။ သော ယောဂါဝစရော၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ပဋိပန္နော၊ ၍။ ပဋိနိဿဇ္ဇတိ၊
 စွန့်လွှတ်၏။ နော အာဒိယတိ၊ မယူ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ

တလဲလဲရှုသော အနိစ္စာနုပဿနာဖြင့်။ နိစ္စသညာတော၊ သညာမှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ မောစေန္ဓော၊ ရှိ။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ သုခသညာတော၊ မှ။ အနုတ္တာနုပဿနာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တသညာတော၊ မှ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ၊ သင်္ခါရတို့၌ ငြီးငွေ့သောအခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်သော အနုပဿနာဖြင့်။ နန္ဒိတော၊ သပ္ပိတိကတဏှာမှ။ ဝိရာဂါနုပဿနာယ၊ သင်္ခါရတို့၌ တပ်ခြင်းကင်းသော အခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်သော အနုပဿနာဖြင့်။ ရာဂတော၊ မှ။ နိရောဓာနုပဿနာယ၊ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ခြင်းကိုရှုသော အနုပဿနာဖြင့်။ သမုဒယတော၊ မှ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ၊ စွန့်ပယ်သော အခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်သော အနုပဿနာဖြင့်။ အာဒါနတော၊ နိစ္စစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ယူခြင်းမှ။ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေယူခြင်းမှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ မောစေန္ဓော၊ ရှိ။ အဿသတိ စေဝ၊ ၏။ ပဿသတိ စ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိမောစယံ၊ ပ။ သိက္ခတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ စိတ္တာနုပဿနာဝသေန၊ (ပဌမစတုက္က၏အစွမ်းဖြင့် ရအပ်သော) စိတ်ကို အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဣဒံ စတုက္ကံ၊ ဤတတိယစတုက္ကကို။ ဘာသိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၃၆။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ စတုတ္ထစတုက္ကေ၊ ၌။ အနိစ္စာနုပဿတိ ဧတ္ထံ၊ ၌။ တာဝ၊ စွာ။ အနိစ္စံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အနိစ္စတော၊ မမြဲသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အနိစ္စာနုပဿိ၊ အနိစ္စဟု အဖန်တလဲလဲရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအနိစ္စ စသည်တို့တွင်။ အနိစ္စန္တိ၊ ကား။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးသောခန္ဓာတို့တည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ နည်း။ ဥပ္ပါဒဝယ-

အနိစ္စာဒိအနုပဿနာ၊ ကို။ ခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ၊ ထိုနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ ကိလေသာနံ၊ ထိုကို။ ပရိစ္စဇနတော၊ စွန့်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ သင်္ခတဒေါသဒဿနန၊ ဖြင့်။ တဗ္ဗိပရိယာ၊ ထိုသင်္ခတလီးလွဲခြင်းဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ တန္တိန္ဒတာယ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သည်၏သဖြင့်ဖြင့်။ ပက္ခန္ဓနတော စ၊ သက်ဝင် ဇောပြေးခြင်းကြောင့်၎င်း။ ပရိစ္စာပပဋိနိဿဂေါ၊ ပရိစ္စာပပဋိနိဿဂဟူ၍၎င်း။ ပက္ခန္ဓနပဋိနိဿဂေါတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝုတ္တတိ၊ ပါ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာယ အနိစ္စာဒိအနုပဿနာယ၊ နှင့်။ သပန္နာဂတော၊ သော။ ယောဂါဝေရော၊ သည်း။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ကိလေသာ စ၊ ထို့ကိုလည်း။ ပရိစ္စတေ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနေ စ၊ ၌လည်း။ ပက္ခန္ဓတိ၊ သက်ဝင်၏။ ဝါ၊ ဇောပြေး၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သော ဝိပဿနာက္ခယော အနိစ္စာနုပဿနာယ။ပ။ အဿလတိ စေဝ ပဿသတိ စာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဤကား ဋီကာနက်။ (ပြည်)

၂၇၆ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၈၁-၂၄) [ဂ-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန

ညထတ္တဘာဝါ၊ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း၊ တပါးသောအဖို့ဖြင့် (ဖြစ်စမှတူးသော
ဝိကာရဖြင့်) ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မည်၏။
အနိစ္စတာတိ၊ ကား။ တေသံယေဝ-ခန္ဓာနံ၊ တို့၏သာလျှင်။ ဥပ္ပါဒဝယ-
ညထတ္တံ၊ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း၊ ဖြစ်စမှတပါးသော ပကာရဝိသေသရှိသော

၁-ဥပ္ပါဒ၊ ဝယ၊ အညထတ္တတို့၏ အထူးကား အဘယ်နည်း? တတ္ထ သင်္ခတဓမ္မာနံ-
စသည်ကိုမိန့်သော်။ တတ္ထ၊ တံဥပ္ပါဒ စသည်တို့တွင်။ သင်္ခတဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဟေတုပစ္စ-
ယေဟိ၊ ဇနကအကြောင်း၊ ဥပတ္တမ္ဘကအကြောင်းတို့ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။
အဟုတော၊ ရှေးဦးမဖြစ်သေးမူ၍၊ ဝါ၊ ရှေးမရှိသေးမူ၍။ သမ္ဘဝေါ၊ ယခုအသစ်ဖြစ်ခြင်းသည်။
အတ္တလာဘော၊ အလည်ကိုယ်သရုပ်သဘောကိုရခြင်းသည်။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းမည်၏။
ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော။ တေသံ၊ ထိုသင်္ခတတရားတို့၏။ ခဏနိရောဓော၊ ခဏအားဖြင့်
ချုပ်ခြင်းသည်။ ဝိနာသော၊ သရုပ်အလည်ကိုယ်၏ပျက်ခြင်းသည်။ ဝယော၊ ဝယမည်၏။
ဇရာယ၊ ဇရာဟု ဆိုအပ်သော။ အညထာဘာဝေါ၊ ဖြစ်စမှတပါးသော ပကာရဝိသေသဖြင့်
ဓမ္မတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အညထတ္တံ၊ မည်၏။ ဇရာယ-ဟူသော ဝိသေသကို အညထာ-
ဟူသော ဝိသေသတွင်စပ်၊ ယထာရူပေ-ဟူသော ဝိသေသနကို အဒိန္န-တွင်စပ်သကဲ့သို့တည်း။
အညထာသည်လည်း ဘာဝ၏ ဝိသေသနဖြစ်၍ သာဝဏ်အရဖြစ်ခြင်းဟူသည်လည်း ပကာရ-
ဝိသေသပင်တည်း။ သဗ္ဗညုတညာဏပ္ပတ္တိယာ ဝိကသိတော ဝိကာသံ အနုပ္ပတ္တော-၌
သဗ္ဗညုတညာဏပ္ပတ္တိသည်ပင် ဝိကာသ၏ အရဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ဤအလိုသော် ဘဝနံ
ဘာဝေါ-ပြု၍ ဘာဝသာဓန၊ ဘာဝအနက်ကိုပင် အညထတ္တံ-၌တ-ပစ္စည်းဟောသည်မှတ်။
အကယ်၍ ဘဝန္တိ ဗုဒ္ဓိသဒ္ဓါ၊ တေနာတိ ဘာဝေါ-ပြု၍ သဒ္ဓပဝတ္တိနိမိတ်ကိုရမှ တ-ပစ္စည်းဟော
နိုင်မည်ဟု ငယ်စဉ်က မှတ်ခဲ့သည့်နည်းစံသန်မူ ပကာရဝါစကဖြစ်သော အညထာ-ကို ပကာရ-
ဝန္တဓမ္မ၌တင်၍ အညထာ အညပကာရဝန္တာနံ ဘာဝေါ အညထာဘာဝေါ-ဟု သူ့နှလုံး
ဝင်တည့်အောင် သင်္ဂဟတ္ထာဒိကဲ့သို့ သဒ္ဓပဝတ္တိရူပချုပ်၊ ဤဝိကပံ၌ ဇရာ-ကို သုဝဏ္ဏေန နေဝါ-
၌ကဲ့သို့အန္တတ္တတွင်သာ စပ်၍ ဘိန္နာဓိကရဏဝိသေသန ကြံ။ ဇရာ၊ ဘာဝ၊ အညထတ္တ ယင်း
သုံးပါးအရတူနှင့်နှိုင်း၍ ခဏဌိတိပင်တည်း။ တေန ဝက္ခတိ “တယ်မံ ခဏိကဇရံ သန္တာယာဟ
အညထတ္တန္တိ” တိ။ ယင်းသို့သော် တခုသောဓမ္မ၏ အညထတ္တမဟုတ်လော၊ အဘယ်သို့
အဘယ်ကြောင့် တခုသောဓမ္မ၏ အညထတ္တဖြစ်သော ဇရာသင့်ပါအံ့နည်းဟူမူ? ယထာ ဟိ-
စသည်ကို ဋီကာ၌ဆိုပြီ။ ဟိ-ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပါဒါဝတ္ထာယ၊
ဥပါဒအခိုက်မှ။ ဘိန္နာယ၊ ပြားသော။ ဘင်္ဂါဝတ္ထာယံ၊ ၌။ ဝတ္ထုဘေဒေါ၊ ဝတ္ထုအထူးသည်။
နတ္ထိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဇဝံ၊ တူ၊ ဌိတိသင်္ခါတာယ၊ ဌိတိဟုဆိုအပ်သော။ ဘင်္ဂါဘိမုခါဝတ္ထာယမ္ပံ၊
ဘင်္ဂသို့ ရှေးရှုသောအခိုက်၌လည်း။ ဝတ္ထုဘေဒေါ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယတ္ထ၊ အကြင်အဘိ-
မုခအခိုက်၌။ ဇရာဝေါဟာရော၊ ဇရာဟူသောအမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
ကေသာပိ၊ သော်လည်း။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ ဇရာ၊ သည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။ ယာ၊ အကြင်ဇရာကို။
ခဏိကဇရာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒဘင်္ဂါဝတ္ထတံ၌ ဝတ္ထုဘေဒကို လိုအပ်သော်
ဆရာစကား ခိုမတည်လေးဟူ။ပ။ ကား။ ကေသေန-စသည်ကိုမိန့်။ စ-သစ္စံ၊ ၏။ ကေ-
သေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပါဒဘင်္ဂါဝတ္ထာယ၊ တံ၌။ ဝတ္ထုနော၊ ၏။ အဘေဒေါ၊ ကိုသာ။ ဣတ္ထိတဗ္ဗော၊
၏။ ဘေဒကိုလိုသော် အပြစ်မရောက်လျှင်လည်း အဘေဒကိုသာ လိုအပ်ကောင်းသည်

ခန္ဓာတို့၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ဝိကာရသည်။ အနိစ္စတာ၊ မည်၏၊ ဝါ၊ ကား။ ဟုတော့၊ ရှေးကမရှိ ယခုဖြစ်တည်၍။ အဘာဝေါ၊ ချက်တဖြုတ် အားဖြင့် ပျက်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဖြုတ်ချည်းပျက်ခြင်းသည်။ နိဗ္ဗတ္တာနံ၊ ဖြစ် ကုန်သော ခန္ဓာတို့၏။ တေနေဝါကာရေန၊ ထိုဖြစ်တိုင်းသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ ဖြစ်စသောဓမ္မတို့၏ အခြင်းအရာအားဖြင့်သာ

မယူသင့်။ အညထာ-စသည်ကိုဆင့်ပြန်သော်။ အညတာ၊ အဘေဒမှတစ်ပါး ဘေဒကို လိုအပ် လတ်သော်။ အညော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အညော၊ သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ ဒေါသော၊ သည်။ အာပဇ္ဇေယျ၊ လိုသသမျှရောက်လေရာ၏။ ခဏိကဇရာကို ရည်၍ အညထတ္တမဆိုလျှင် ဆရာစကား အလွတ်သွား၍ ပဲ့မဝင် လွင့်မစင်ပြီလော? တယံမ-စသည် ဖြင့် သွင်းပြန်သည်။ ဤ၌ ပဗန္ဓုတိ ပညတ္တိဇရာကို စင်စိမ့်သောငှါ ခဏိကမဟု၊ ခဏိက ဇရာဟူသည်။ ဤသို့ စာသားကပို၍ ဋီကာကို အနက်ဟောသည်ကား ဥာဏ်မထွက်သေး သော သောတုဇနတို့ကျမ်းရည်ဝအောင် သွေးသည်။ ယေန ယေန နိမိတ္တေန၊ ဗုဒ္ဓိသဒ္ဓေါ စ ဝတ္တတေ။ တံတံနိမိတ္တကံ ဘာဝ-ပစ္စယေန ပဝုစ္စတေ-ဟု အက္ခရစိန္တကာတို့ ဆိုရကား အကြင်လက္ခဏတ္တယ၏ ရှိခြင်းကြောင့် ခန္ဓာတို့၌ အနိစ္စ အမည်သည်ဖြစ်၏။ ထိုလက္ခဏတ္တယ ၌ အနိစ္စတာ အမည်ဖြစ်ရကား အနိစ္စတာတံ တေသံယေဝ ဥပ္ပါဒေယညထတ္တိ-ဟူသည်။ ဤသို့ဆိုပြီး၍လည်း ဝိသေသအားဖြင့်ကား ဓမ္မတို့၏ ခဏိကနိရောဓ၌ အနိစ္စတာ ဟူသော ဝေါဟာရဖြစ်၏ဟု ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ဟုတော့ အဘာဝေါ ဝါ-စသည်ကို မိန့်သော်။ ထို ခဏိကနိရောဓသည် သင်္ခတတို့၏ အဘာဝဖြစ်ရကား အဘာဝေါ ဝါ-သာဟူအပ်ငြားလည်း အဘာဝ၏ ဥပါဒ်သည်လျှင် ရှေးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဟုတော့-သဒ္ဓါကိုကုသတည်း။ ဤ ဟုတော့-ပါ၌ဖြင့် ဝိနာသဘာဝ၏ ပါကဋဘာဝ ရှေးရှိသည်၏အဖြစ်ကိုပြ၏။ ထိုအဘာဝ ဟူသည် နိဗ္ဗတ္တခန္ဓာတို့၏ ထိုဖြစ်သော အခြင်းအရာဖြင့် မတည်မ၍ ခဏဘင်အားဖြင့် ပျက်ခြင်းတည်းဟု ပြလိုရကား နိဗ္ဗတ္တာနံ။ပ။ ဘေဒေါတိ အတ္ထော-ဟူသည်။ ဤကား ပြည်နိဿယဟောင်း၌ မှာထားချက်ပေတည်း။ ထိုမှာထားချက်တွင် နောက်ဆုံးသုံးကြောင်း၌ (ပါကဋဘာဝ ရှေးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြ၏)ဟူသောစကားကို ထောက်လျှင် နိဿယဆရာ တော် ကြည့်ရှုသော မဟာဋီကာ၌ “ပါကဋဘာဝပုဗ္ဗကတ္တိ-ဟု ပါ၌ရှိကြောင်း သိရ၏။ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ (၂၂၄၆) ၌လည်း ၎င်းအတိုင်းပင် တွေ့ရ၏။ ယခုလက်ရှိ မဟာ-ဋီကာ၌မူ ပါကဘာဝပုဗ္ဗကတ္တိ-ဟု ရှိ၏။ ပါကဟူသော ဘာဝသာဓနပုဒ်ကို ဘာဝနှင့် တွဲစပ် လျက် ပါကဘာဝ-ဟု သဘာဝဖြစ်ရန် မသင့်ဟု ထင်၏။ သီဟိုဠ်မှ၌ကား ဤအရာ၌ “တေန ပါကဘာဝပုဗ္ဗကတ္တိ ဝိနာသဘာဝဿ ဒဿေတိ” ဟု ရှိ၏။ တေန၊ ထိုဟုတော့ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဝိနာသဘာဝဿ၊ ပျက်စီးခြင်းဟူသော အဘာဝ၏။ (ဝိနာသဘာဝဿ-ဟု ရှိသင့်၏) ပါကဘာဝပုဗ္ဗကတ္တိ၊ မဖြစ်သေးမီရှေးအဋ္ဌက မရှိသေးခြင်း ရှေးရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏-ဟု အနက်ပေး။ ပါကဘာဝ-ကို ပဂေဝ-ပုဒ်ကဲ့သို့ ပါ+အဘာဝ-ဟု ပုဒ်ဖြတ်၊ ဂ-လာ၍ ပြီးစေအပ်၏။ ဆိုလိုသည်မှာ အဘာဝ-မရှိခြင်းသည် ဥပါဒ်သို့မရောက်သေးမီ မဖြစ်သေးမီက ရုပ်နာမ်တို့၏မရှိသေးခြင်းဟူသော ပါကဘာဝကတမျိုး၊ ဘင်သို့ရောက်၍ ပျက်စီးကွယ် ပျောက်သွားသဖြင့် ဖြစ်ပြီးသော ရုပ်နာမ်တို့၏ မရှိခြင်းဟူသော ဝိဒ္ဓိသဘာဝက တမျိုးဟူ၍

၂၇၀ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၇၁-၂၈) [ဂ-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန

လျှင်။ အဋ္ဌတော၊ မတည်မူ၍။ ခဏဘဂေန၊ ခဏဘင်ဖြင့်။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းသည်။ အနိစ္စတော၊ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အနိစ္စာနုပဿနာတိ၊ ကား။ တဿ အနိစ္စတဿ၊ ထိုခဏိကဘင်ဟု ဆိုအပ်သော အနိစ္စတ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ရူပါဒီသု၊ တို့၌။ အနိစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ အနုပဿနာ၊ အဖန်တလဲလဲ ရှုခြင်းသည်။ အနိစ္စာနုပဿနာ၊ မည်၏။ အနိစ္စာနုပဿိတိ၊ ကား။ တဿ ယထာဝုတ္တဿ၊ ယခင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ အနုပဿနဿ၊ အနိစ္စာနုပဿနာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သော။ (ယောဂါဝစရော၊ သည်။) အနိစ္စာနုပဿိ၊ မည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံဘူတောတဿ အနိစ္စာနုပဿနဿ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟုတော၊ ၍။ ဝါ၊ ဧဝံဘူတော၊ ဤသို့ အနိစ္စဟု တလုံလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ [၂၇၂] အဿသန္ဓော စ၊ ထွက်သက်ကိုဖြစ်စေသော^၁ ပုဂ္ဂိုလ်ကို၎င်း၊ ဝါ၊ သည်၎င်း။ ပဿသန္ဓော စ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို၎င်း၊ ဝါ၊ သည်၎င်း။ ဣမ၊ ဤစတုတ္ထ၌။ အနိစ္စာနုပဿိ၊ အနိစ္စဟု တလုံလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမိ၊ အံ။ ပဿသိဿာမိ၊ အံ။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ဝိရာဂါနုပဿိတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ခယဝိရာဂေါ စ၊ သင်္ခါရတို့၏ ကုန်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းဟူသော ခယဝိရာဂ၎င်း။ အစ္စန္တဝိရာဂေါ စ၊ သင်္ခါရတို့၏ စင်စစ်ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အစ္စန္တဝိရာဂ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိရာဂါ၊ တို့သည်။ ဧဒ၊ တို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ သင်္ခါရေနံ၊ တို့၏။

နှစ်မျိုးရှိရာတွင် ဟုတော အဘာဝေါ-ဟူသော ပါဠိ၌ အဘာဝေါ-ပုဒ်ဖြင့် ဝိဒ္ဓိသာဘာဝ-ဟု ခေါ်သော ဝိနာသအဘာဝကိုပြ၏။ ဟုတော-ဖြစ်ပြီး၍-ဟု ဆိုသဖြင့် မဖြစ်မီက ရုပ်နာမ် အထည်ကိုယ်မရှိသေးခြင်း အဘာဝအဖို့မှ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု သိရသောကြောင့် ၎င်းပုဒ်ဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ပြီးနောက် ပျက်ခြင်းဟူသော ဝိနာသအဘာဝသည် မဖြစ်မီရှေးအဖို့က မရှိသေးခြင်း ဟူသော ပါ-အဘာဝလျှင် ရှေးရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြသည်ဟု ဆိုလို၏။ ဤပါကဘာဝ-ပုဗ္ဗကတ္တံ-ဟူသော ပါဠိအနက်သည် မရှိသေးသော အဘာဝအဖို့မှ ဖြစ်ပေါ်လာပြီးလျှင် ပျက်၍ မရှိခြင်း အဘာဝသို့ပင် ပြန်ရောက်သွားသည်ဟူသောအနက်ကို ပြသောကြောင့် အနိစ္စလက္ခဏာကို အလွန်ပင် ထင်ပေါ်စေနိုင်ပေ၏။ ထို့ကြောင့် ပါကဋဘာဝ-ပါကဘာဝတို့ထက် ယုတ္တတရ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်အပ်၏။ မဟာဋီ ၂၊ ၄၃၇ ကြောင်းရေ ၇၊ ၁၁-၁၅ တို့၌ ပါကဘာဝ-ဟု ရှိရာတို့တွင်လည်း ပါကဘာဝ-ဟု ရှိသော သိဟိန္ဒူမူသာ အသင့်ဟု မှတ်။ (ဆ-သံ-သော)

၁-ဝင်သက်ကိုဖြစ်စေသော-ဟု ဆိုမှ ရှေး၌ဆိုခဲ့သောအနက်များနှင့်ညီမည်။ (ဆ-သံ-သော)

ခဏဘင်္ဂေါ၊ ဘင်္ဂက္ခဏသည်။ ခယဝိရာဂေါတိ-ခယဝိရာဂေါ နာမ၊ မည်၏။
 နိဗ္ဗာနံ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားတို့၏ စင်စစ် ငြိမ်းရာ ချုပ်ရာသည်။
 အစူန္တဝိရာဂေါတိ၊ မည်၏။ ဝိရာဂါနုပဿနာတိ၊ ကား။ တဒုဘယဒဿန-
 ဝသေန၊ ထိုဝိရာဂနှစ်ပါးစုံကို ရှုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္ထော၊ သော။
 ဝိပဿနာ စ၊ သည်၎င်း။ မဂ္ဂေါ စ၊ သည်၎င်း။ ဝိရာဂါနုပဿနာ၊ မည်၏။
 ဒုဝိဓာယပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ တာယ အနုပဿနာယ၊ နှင့်။ သမန္နာ-
 ဂတော၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ရှိ။ အဿသန္ဓော စ၊ လည်းဖြစ်သော။ ပဿ-
 သန္ဓော စ၊ လည်းဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို၊ ဝါ၊ သည်။ ဝိရာဂါနုပဿီ၊
 နှစ်ပါးသောဝိရာဂကို တလုံလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမိ၊ အံ့။
 ပဿသိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
 ၏။ နိရောဓာနုပဿီပဒေပိ၊ ခွဲလည်း။ ဧဝေဝ နယော၊ ကိုသာလျှင်။
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီတိ ဧတ္ထာပိ၊ ခွဲလည်း။ ပဋိနိဿဂ္ဂါ၊ စေလွှတ်ခြင်း
 တို့သည်။ ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါ စ၊ စွန့်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော စေလွှတ်ခြင်း
 ၎င်း။ ပက္ခန္ဓနပဋိနိဿဂ္ဂေါ စ၊ ပြေးဝင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော စေလွှတ်ခြင်း
 ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဋိနိဿဂ္ဂေါယေဝ၊
 စေလွှတ်ခြင်းသည်ပင်လျှင်၊ ဝါ၊ ကိလေသာတို့ကိုစွန့်တတ်သော ဝိပဿနာ
 မဂ်သည်ပင်လျှင်။ အနုပဿနာ၊ အဖန်တလဲလဲရှုခြင်းတည်း။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနု-
 ပဿနာ၊ စေလွှတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သောအဖန်တလဲလဲရှုခြင်းတည်း။ ဝါ၊
 ကိလေသာတို့ကို စွန့်တတ်သော ဝိပဿနာမဂ်သည်ပင်လျှင် အနုပဿနာ
 တည်း။ ဧတံ၊ ဤပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာဟူသော အမည်သည်။ ဝိပဿနာ-
 မဂ္ဂါနံ၊ ဝိပဿနာမဂ်တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ တဒင်္ဂဝသေန၊ ထိုထိုအနိစ္စာနုပဿနာ
 စသော အင်္ဂါ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ တဒင်္ဂပဟာန်၏အစွမ်းဖြင့်။ ခန္ဓာဘိ-
 သင်္ခါရေဟိ၊ ခန္ဓာအဘိသင်္ခါရတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။
 ပရိစ္စုဇတိ စ၊ စွန့်လည်းစွန့်တတ်၏။ သင်္ခတဒေါသဒဿနေ၊ တေဘူမိက
 သင်္ခါရ၌ အနိစ္စတာ စသော ဒေါသကိုမြင်ခြင်းကြောင့်။ တဗ္ဗိပရိတေ၊ နိစ္စာ-
 ဒိဘာဝဖြင့် ထိုသင်္ခတမှပြန်သော။ နိဗ္ဗာနေ၊ ခွဲ။ တန္နိန္ဒတာယ-တဒဓိမုတ္တ-
 တာယ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပက္ခန္ဓတိ စ၊ ပြေးဝင်သကဲ့သို့

လည်း ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိစ္စာဂ။ပ။ နိဿဂ္ဂေါတိ စ၊
 ရှိလည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သမုဇ္ဈေဒဝသေန၊ ဖြင့်။ ခန္ဓာဘိ-
 သင်္ခါရေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ ကွ။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပရိစ္စတေတိ စ၊ ၏။
 အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗာနေ၊ ဌ။ ပက္ခန္ဓတိ စ၊ ၏။ ဣတိ-
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိစ္စာဂ။ပ။ နိဿဂ္ဂေါတိ စ၊ ရှိလည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
 ပန၊ ပါး။ဥဘယံ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်၊ မဂ်ဉာဏ်နှစ်ပါးသည်။ ပုရိမဉာဏာနံ၊
 ရှေး၌ဖြစ်သောဉာဏ်တို့ကို။ အနု အနု၊ လဲ^၂။ ပဿနတော၊ ရှုတတ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ အနုပဿနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဒုဝိဓာယပိ၊ သော။
 တာယ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟုတော၊ ဤ။
 အဿသန္ဓော စ၊ ဝင်သက်ရှိုက်သောသူသည်၎င်း။ ပဿသန္ဓော စ၊
 ထွက်သက်ရှူသောသူသည်၎င်း။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိ၊ ဝိပဿနာမဂ်တို့ကို
 အဖန်တလဲလဲရှုသည်ဖြစ်၍။ အဿသိဿာမိ၊ အံ့။ ပဿသိဿာမိ၊ အံ့။
 ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဣဒံ စတုတ္ထစတုက္ကံ၊ ကို။ သုဒ္ဓဝိပဿနာဝသေနော၊ သမထနှင့် မရော
 မယှက် သက်သက်သော ဝိပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 ပုရိမာနိ၊ ကုန်သော။ တီဏိ ပန၊ သုံးပါးကုန်သော စတုက္ကတို့ကိုကား။
 သမထဝိပဿနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ စတုန္နံ၊

၁-တဒဂံဝသေန-ဟူသောပါဌ်၌ အဘယ်ကို တဒဂံဟူသနည်း၊ တဒဂံဝသဖြင့် စွန့်သော်
 လည်း အဘယ် ကိလေသာကို စွန့်သနည်း၊ အပ္ပဟာတဗျဖြစ်လျက် နွေမာရ် အဘိသင်္ခါရ-
 မာရ်တို့ကို အဘယ်ကြောင့် စွန့်သည်ဟူသနည်း၊ အဘယ်အခြင်းဖြင့် စွန့်သနည်းဟု ကထ-
 ကထိ သင်္ကာရှိ၍ စွန့်ငြိညီစော် ဉာဏ်သရော်ဖြစ်လှာလမှု ပညာဉာဉ်ဖြင့် ချဉ်ပေါ်ရေလိ
 ကြေးနီညိုသို့ မရှိစေရ ဖျောက်နည်းကို ပြလိုသော ဋီကာဆရာသည် တဒဂံဝသေနာတိ
 တွေ့ အနိစ္စာနုပဿနာ တာဝ-စသည်ကို မိန့်သော်။ ဤဋီကာ၌ ပရိစ္စတန္တိ စ၊ စွန့်သော်
 လည်း၊ တထာ အပ္ပဝတ္တိယံ၊ ထိုအနိစ္စာနုပဿနာ၏ မဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်-ဟု ပေး။
 သဒ္ဓိ၊ ခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ ကိလေသေ ပရိစ္စတေတိ-၌ မဂ္ဂသည် ကိလေသာတို့ကို စွန့်အပ်ကုန်
 သော် အဝိပါကဓမ္မ အဖြစ်သို့ ရောက်စေသဖြင့် အဘိသင်္ခါရတို့သည်၎င်း၊ တံမူလကခန္ဓာ
 တို့သည်၎င်း မဖြစ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် စွန့်အပ်သည်မည်ကုန်၏၊ ထိုကြောင့် ထိုကုန်
 အောင် စုံတို့ကို မဂ်စွန့်သည် ဟူသတည်း။ (ပြည်)

၂-ပုရိမဉာဏာနံ၊ တို့၏။ အနု အနု၊ နောက်နောက်၌- ဤသို့ပေးမှ မဂ္ဂ ဉာဏ်မှီ ဟိ
 ဂေါတြဘုဉာဏဿ အနုပစ္စာ နိဗ္ဗာနဒဿနတော အနုပဿနာတိ ဝုစ္စတိ- ဟူသော ဋီကာ
 နှင့်လျော်မည်။ (ဆ-သံ-သော)

ကုန်သော။ စတုက္ကာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သောဠသဝတ္ထုကာယ၊
သော။ အာနာပါနဿတိယာ၊ ၏။ ဘာဝနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ပန၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ သို့။ သောဠသဝတ္ထုဝသေန စ-သောဠသန္တံ
ဝတ္ထုနံ ဝသေနာပိ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝုစ္စမာနသန္တဘာဝါဒိဝသေနာပိ၊ ဖြင့်၎င်း။
(ဤသို့ စ-သဒ္ဓါကိုသမုစ္စယတ္ထယူ၊ ပန-ကား ဖလဇောတကဟူ၏) အယံ
အာနာပါနဿတိ၊ သည်။ ဘာဝိတော၊ ဖြစ်စေအပ်ဘိမူကား၊ ဝါ၊ ပူးစေ
အပ်ဘိမူကား။ မဟပ္ပလာ၊ သည်။ မဟာနိသံသာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၂၃၇။ တတြ၊ ထိုမဟပ္ပလာမဟာနိသံသာ-ဟူသောစကား၌။ အဿာ-
အာနာပါနဿတိယာ၊ ၏။ အယမ္ပိ ခေါ။ပ။ စာတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစ
ရှိသောစကားကို။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ သန္တဘာဝါ-
ဒိဝသေနာပိ၊ ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်လည်း။
မဟာနိသံသတာ၊ များသော အာနိသင်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
၏။ ဝိတက္ကပစ္စေဒသမတ္တတာယပိ၊ ကာမဝိတက်စသော မိစ္ဆာဝိတက်ကို
ဖြတ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ မဟာနိသံသတာ ဝေဒိ-
တဗ္ဗာ။ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ့။ အယံ-အာနာပါနဿတိ၊ သည်။
သန္တပဏိတအသေစနကသုခဝိဟာရတ္တာ၊ ငြိမ်သက်မှုန်မြတ်သည်၏အဖြစ်
တပါးတို့နှင့် မပြွမ်းသည်၏အဖြစ် ချမ်းသာစွာ နေရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။
သမာဓိအန္တရာယကရာနံ၊ သမာဓိ၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။
ဝိတက္ကာနံ၊ ကာမဝိတက်စသည်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣတော စိတော စ၊

၁-သန္တဘာဝါဒိဝသေနာပိ မဟာနိသံသတာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ သမ္ပန္နော။ ကသ္မာတိ
အာဟ “အယမ္ပိ ခေါ။ပ။ ဝစနတော”တိ၊ သာဓကသုတ်၌ သမာဓိကိုဟောသည်မဟုတ်
လော၊သို့သော်လည်း သမာဓိ၏ သတိအရင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သတိအားလည်းပြီး
သတည်း။ ဋီကာ၌ကား အဿာတိ အာနာပါနဿတိသမာဓိယ-ဟူ၏။ သာဓကပါဠိနှင့်
လျော်၏။ ပတ္တန္တဝါကျနှင့်မူချော်သည်။ ဤသို့ဆိုသည်လည်း ကျေးဇူးချင်ကြီးကို ဝံသာ
ရှိမဟုတ်၊ နောက်သားသောတုတို့ စေ့ငဲ့အောင် သတိသွင်းစေလို၍သာ မှတ်ပါ။ (ပြည်)

၂-ဤ၌လည်း အယံ-အာနာပါနဿတိသမာဓိ-မိန့်ပြန်သည်။ အန္တရာယကရာနံ-ဟူ၍
၎င်း၊ အတ္တနော အန္တရာယကရာနံ-ဟူ၍၎င်း မဆိုမူ၍ သမာဓိအန္တရာယကရာနံ-ဟုဆိုသော
အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုနှင့်ဆင်ခြင်။ တေနော ဝုတ္တံ အာနာပါနဿတိ အာဝေတဗ္ဗာ
ဝိတက္ကပစ္စေဒါယ-ကိုလည်းမြော်။

၂၀၂ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၂၀၂-၂၉) [ဂ-အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန

မူလည်း။ စိတ္တဿ၊ ဧ။ ဝိဓာဝနံ၊ ပြေးသွားခြင်းကို၊ ဝါ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းကို။
ဝိစ္ဆိန္နိတု၊ ဤ။ [၂၀၃] စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ အာနာပါနာရမ္မဏာဘိ-
မုခမေဝ၊ အာနာပါနဟူသော အာရုံသို့ ရှေးရှုသည်ကိုသာလျှင်။ ကရော-
တိ၊ ဧ။ တေနေဝ၊ လျှင်။ အာနာပါနဿတိ၊ ကို။ ဝိတက္ကပစ္ဆေဒါယ၊
ဝိတက်ကိုဖြတ်ခြင်းငှါ။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

စ၊ ဆက်။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိပါရိပုရိယာ၊ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ ပြည့်စုံခြင်း၏။ (ဝိဇ္ဇာ
ဟူသည်မဂ်၊ ဝိမုတ္တိဟူသည် ဖိုလ်ကိုယ်) မူလဘာဝေနာပိ၊ အမြစ် အခြေ၏
အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ အဿာ-အာနာပါနဿတိယာ၊ ဧ။ (ဝိပဿနာ၏
ပါဒကဘာဝကိုပင် မူလဘာဝမှတ်) မဟာနိသံသတာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
ဧ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အာနာပါနဿတိ ဘိက္ခဝေ။ပ။
ပူရေန္တိတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘာဝိတာ၊ ပျိုးစေအပ်သော။ ဗဟုလီကတာ၊
အကြိမ်များစွာပြုအပ်သော။ အာနာပါနဿတိ၊ သည်။ စတ္တာရော သတိ-
ပဋ္ဌာနေ၊ တို့ကို။ ပရိပူရေတိ၊ ဧ။ ဘာဝိတာ၊ ကုန်သော။ ဗဟုလီကတာ၊
ကုန်သော။ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့သည်။ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ တို့ကို။
ပရိပူရေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘာဝိတာ၊ ကုန်သော။ ဗဟုလီကတာ၊ ကုန်သော။
သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ တို့သည်။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိံ၊ ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ကုန်၏။
(ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝနာယ တာသံ သိခါပတ္တိဘာဝတော-ဟိတ်ခတ်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂ-
ဘာဝနာယ၊ ဖြင့်။ တာသံ၊ ထိုဝိမုတ္တိတို့၏။ တာသံ-ကိုရှုလျှင် ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဟု
ဗဟုဝစနန္တသင့်သည်။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိယော ရှိလျှင်လည်း သုန္ဒရ)]

အပိစ၊ တနည်းလည်း။ စရိမကာနံ၊ အဆုံး၌ဖြစ်ကုန်သော။ အဿာသ-
ပဿာသာနံ၊ တို့၏။ ဝိဒိတဘာဝကရဏတောပိ၊ ထင်သည်၏အဖြစ်ကို
ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ အဿာ၊ ထိုအာနာပါနဿတိ
သမာဓိဘာဝနာ၏။ မဟာနိသံသတာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဧ။ ဟိ-သစ္စံ၊
ဧ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဧဝံဘာဝိတာယ။ပ။ ဝိဒိတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

[ရာဟုလ၊ လာ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဟောတော်မူခဲ့သောနည်းဖြင့်။ ဘာဝိ-
တာယ၊ ပျိုးစေအပ်သော။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဗဟုလီကတာယ၊ သော။ အာနာ-

ပါနဿတိယာ၊ ဖြင့်။ စရိမကာ၊ အဆုံး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ယေပိ တေ
အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေပိ၊ တို့သည်လည်း။
ဝိဒိတာဝ၊ သိအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။ အဝိဒိတာ၊
ဖြစ်၍။ နော နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်။

၂၃၈။ တတ္ထ၊ ထိုစရိမကာဟူသော စကား၌။ နိရောဓဝသေန၊
ချုပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဘဝစရိမကာ၊ တဝ၏အစွမ်းဖြင့် အဆုံးစွန်၌
ဖြစ်ကုန်သော အဿာသပဿာသတို့၎င်း။ ဈာနစရိမကာ၊ ဈာန်၏အစွမ်း
ဖြင့် အဆုံးစွန်၌ဖြစ်ကုန်သော အဿာသပဿာသတို့၎င်း။ စုတိစရိမကာ၊
စုတိခဏ၏ အစွမ်းဖြင့် အဆုံးစွန်၌ဖြစ်ကုန်သော အဿာသပဿာသတို့၎င်း။
ဣတိ၊ သို့။ စရိမကာ၊ စရိမကဖြစ်ကုန်သော အဿာသပဿာသတို့သည်။
တယော၊ တို့တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဘဝေသု၊ သုံးပါးသောဘဝတို့တွင်။ ကာမ-
ဘဝ၊ ကာမဘုံ၌။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။
ရူပါရူပဘဝေသု၊ တို့၌။ နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ထို (သို့ တိဘဝတို့တွင်
ယုတ်သော ကာမဘဝ၌ဖြစ်သော) ကြောင့်။ တေ၊ ထိုအဿာသပဿာသ
တို့သည်။ ဘဝစရိမကာ၊ မည်ကုန်၏။ ဈာနေသု၊ တို့တွင်။ ပုရိမေ၊ သော။
ဈာနတ္ထယေ၊ ၌။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ စတုတ္ထေ၊ ၌။ နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်။
တသ္မာ (စတုသု ဈာနေသု နိဟိနေ ဈာနတ္ထယေ ပဝတ္တနတော) ကြောင့်။
တေ၊ တို့သည်။ ဈာနစရိမကာ၊ မည်ကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ စုတိစိတ္တဿ၊ ၏။
ပုရတော-ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော ရှေး၌ ။ သောဠသမေန၊ သော။

၁-စုတိမှ အောက်သို့ ပြန်သော-ဟူလို။ ယင်းသို့သော် သတ္တရသာယုကမဟုတ်လော၊
အဘယ်ကြောင့် သောဠသမေန-ဟူသနည်း? ယသ္မာ ဝိဘင်္ဂဉ္စကထာယံ ရူပဓမ္မာနံ သောဠ-
သစိတ္တက္ခဏာယုကတာ ဝိဘာဝိတာ၊ တသ္မာ သောဠသမေန စိတ္တေန သဒ္ဓိံ ဥပ္ပဇ္ဇိတာတိ
ဝုတ္တံ-ဟု ထိုအဋ္ဌကထာ အဓိပ္ပါယ်ကိုပြပြီး၍ သတ္တရသာယုက အဖြစ်အား သင့်သောအနက်ကို
ကြံပြန်လို၍ “စုတိစိတ္တဿ ပုရတောတိ ဝါ စုတိစိတ္တံ အဝဓိဘာဝေန ဂဟေတွာ တတော
ဩရံ သောဠသမေန စိတ္တေန သဒ္ဓိံ ဥပ္ပဇ္ဇိတာ။ ဝေဗ္ဗန အတ္ထေ ဂယုမာနေ သတ္တရသစိတ္တက္ခ-
ဏာယုကတာဝ အဿာသပဿာသာနံ ဝုတ္တာ ဟောတိ” ဟု ဋီကာ (၁၊ ၃၄၆) မိန့်သော်။
ဤဝိကပ်၌ စုတိစိတ္တဿ-စုတိစိတ္တတော၊ ရှေးဖြစ်သော အတွင်း၌။ ပုရ-သဒ္ဓါအယှဉ်
ပုဗ္ဗယောဂအပါဒါန်မည်၍ နိဿက္က၌ ဆဋ္ဌိကျသတည်း။ စုတိကိုမရိယာဒအဝဓိအဖြစ်ဖြင့်
ယ၍ စုတိကို လွှတ်ခဲ့၍ ထိုမှအတွင်း သောဠသမဟုယ၍ စုတိနှင့်တကွသော် သတ္တရသ-
စိတ္တက္ခဏာယုကစိတ္တက္ခဏ စေသည်ဟူလို။ (ပြည်)

စိတ္တေန၊ နှင်း။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ ယေ-အဿာသပဿာသ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတော၊
 ရှိ။ စုတိစိတ္တေန၊ နှင်း။ သဟ၊ ကု။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣမေ၊ ဤစုတိ
 စိတ်နှင့်တကွ ချုပ်ကုန်သော အဿာသပဿာသတို့သည်။ စုတိစရိမကာ
 နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဣမေ၊ ဤစုတိစရိမက အဿာသပဿာသတို့ကို။ ဣဓ၊
 ဤ (အာနာပါနဿတိ ပွားစေခြင်း၏ အာနိသင်) အရာ၌။ စရိမကာတိ၊
 ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။

ဣမံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤအာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ အနုယုတ္တဿ၊
 အဖန်တလဲလဲ အားထုတ်သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ (ဣမေ၊ တို့သည်။
 ပါကဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ) ကိရ၊ ကုန်သတတ်။ (ကသ္မာ၊ ကား။)
 အာနာပါနာရမ္မဏဿ၊ အာနာပါနအာရုံ၏။ သုဠ၊ စွာ။ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ၊
 ကြောင့်တည်း။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ။ စုတိစိတ္တဿ၊ ၏။ ပုရတော၊ ၌။
 သောဠသမဿ၊ သော။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ၊ ၌။ ဥပ္ပါဒံ၊ ဥပါဒ်ကို။
 အာဝဇ္ဇယတော၊ ခြင်ဆင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ နေသံ၊ ထိုအဿာသ ပဿာသ
 တို့၏။ ဥပ္ပါဒေါပိ၊ သည်လည်း။ ပါကဋ္ဌာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဌိတိံ၊
 ကို။ အာဝဇ္ဇယတော၊ အား။ နေသံ၊ တို့၏။ ဌိတိပိ၊ သည်လည်း။ ပါကဋ္ဌာ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘင်္ဂံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇယတော စ၊ အားလည်း။ နေသံ၊
 တို့၏။ ဘင်္ဂေါ၊ သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣတော၊ ဤအာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းမှ။ အညံ၊
 သော။ ကမ္မဋ္ဌာန်း ကို။ ဘာဝေတွာ၊ ရှိ။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပတ္တဿ၊
 သော။ ဘိက္ခုနော၊ သည်။ အာယုအန္တရံ၊ အသက်ရှင်သောခဏ၏ အပိုင်း

၁-ဣမေ ကိရ ဣမံ ကမ္မဋ္ဌာနမနုယုတ္တဿ ဘိက္ခုနော ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိကိ အာနေတွာ
 သမ္ပန္နော။ ဌိကာ။ စာကိုယ်၌ကား ဣမေ-လည်းမရှိ ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိ-လည်းမရှိ။ ဤနှစ်ပါးကို
 ရည်၍ အာနေတွာ-ဆိုသည်။ တနည်း ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိ-ကား စာရှိသင့်သည်။ အဘယ်
 ကြောင့်နည်း? သုဠ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ-ဟု ဟိတ်နောက်က ဆီးသောကြောင့်တည်း။ ဌိကာ၌
 လည်း တတ္ထ ကာရဏမဟာ “အာနာပါနာရမ္မဏဿ သုဠ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ”တိ-လာသည်။
 သာရတ္ထဒီပနီ၌ကား ဣမေ ကိရ ဣမံ။ပ။ ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိ-ဟု အစုံအစေ့ပင် ရှိသည်။
 တမေဝတ္ထံ ဝိဘာဝေတုံ စုတိစိတ္တဿာတိအာဒိ ဝုတ္တံ-ဌိကာတက်ရကား စုတိစိတ္တဿ ဟိ-
 ဟု ဟိ-နှင့်ရှိလိုသည်။ သာရတ္ထဒီပနီ၌လည်း ဟိ-ပါသည်။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

အာနာပါနဿတိကထာ (၂၇၄-၈)

၂၇၅

အခြားကို။ ပရိစ္ဆိန္နံ ဝါ၊ ပိုင်းခြားနိုင်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အပရိစ္ဆိန္နံ ဝါ၊ မပိုင်းမခြားနိုင်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ချက်။ သောဠသ-
ဝတ္ထုကံ၊ သော။ ဣဒံ အာနာပါနဿတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတွာ၊ ချ်။ အရဟတ္တံ၊
သို့။ ပတ္တဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ အာယုအန္တရံ၊ ကို။ ပရိစ္ဆိန္နမေဝ၊
သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော-ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှလောက်
သော ကာလပတ်လုံး။ ဒါနိ၊ ဌ်။ မေ၊ ၏။ အာယုသင်္ခါရာ၊ တို့သည်။
ပဝတ္တိဿန္တိ၊ ကုန်လတ်။ [၂၇၄] ဣတော၊ ဤမျှလောက်သောကာလထက်။
ပရံ၊ အလွန်။ နပဝတ္တိဿန္တိ၊ လတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတ္တာ၊ ချ်။ အတ္တနော၊
၏။ ဓမ္မတာယ ဝေ-သဘာဝေန ဝေ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ (ရုစိဝသေနေဝါတိ
အတ္ထော) သရီရပဋိဇ္ဇေနနိဝါသနပါရူပနာဒီနိ၊ ကိုယ်လက်သုတ်သင်ခြင်း၊
သင်းပိုင်ဝတ်ခြင်း၊ ကိုယ်ဝတ်ရုံခြင်း အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗကိစ္စာနိ၊ တို့ကို။
ကတွာ၊ ချ်။ အက္ခိနိ၊ တို့ကို။ နိမ္မိလေတိ၊ မှိတ်၏။ ကိမိဝ၊ နည်းဟူမူကား။
ကောဠပဗ္ဗတဝိဟာရဝါသိ၊ ကောဠပဗ္ဗတ ကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံး
နေသော။ တိဿတ္ထေရော ဝိယ၊ တိဿထေရ် ကဲ့သို့၎င်း။ မဟာကရုဉ္ဇိယ-
ဝိဟာရဝါသိ၊ သင်းဝင်ပင်ကြီးရှိသော ကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးနေ
သော။ မဟာတိဿတ္ထေရော ဝိယ၊ သို့၎င်း။ ဒေဝပုတ္တမဟာရဌေ၊ ဒေဝ-
ပုတ္တမည်သော တိုင်းကြီး၌။ ပိဏ္ဍပါတိကတိဿတ္ထေရော ဝိယ၊ သို့၎င်း။
စိတ္တလပဗ္ဗတဝိဟာရဝါသိနော၊ စိတ္တလတောင် ကျောင်းတိုက်၌ သီတင်း
သုံးကုန်သော။ ဒွေဘာတိယတ္ထေရော ဝိယ စ၊ နှစ်ဦးသောညီနောင် မထေရ်
တို့ကဲ့သို့ ၎င်းတည်း။

တတြ၊ ထိုဝတ္ထုတို့တွင်။ ဣဒံ၊ ကား။ ဧကဝတ္ထုဒီပနံ၊ တခုသောဝတ္ထု
ကိုပြခြင်းတည်း။ ဒွေဘာတိယတ္ထေရနံ၊ နှစ်ဦးသော ညီနောင်မထေရ်တို့
တွင်။ ဧကော၊ တဦးသောမထေရ်သည်။ ပုဏ္ဏမုပေါသထဒိဝသေ၊ လပြည့်
ဥပုသ်နေ့၌။ ပါတိမောက္ခံ၊ ကို။ ဩသာရေတွာ၊ ပြ၍။ ဘိက္ခုသံဃပရိဝု-
တော၊ ရဟန်းအပေါင်းခြံရံလျက်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝသနဌာနံ၊ နေရာ
အရပ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ ချ်။ စက်မေ၊ စကြ၌။ ဌိတော၊ ရပ်လျက်။ စန္ဒာလော-
ကံ-စန္ဒာလောကေန၊ လရောင်ဖြင့်။ ဩလောကေတွာ၊ တစိန်းစိန်းကြည့်

၁-ကရုဏတ္ထေ စေတံ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဂဂနတလံ သူမိဘာဂန္တိ ပန ကမ္မမဇ္ဈာဟရိတဗ္ဗံ။
တေန ဝုတ္တံ သာရတ္ထဒီပနိယံ “ဇုဏ္ဍပက္ခေ အဘိဒေါသဝေလယံ စန္ဒာလောကေန သမန္တ-

၍။ အတ္တနော၊ ဧ။ အာယုသင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ ဥပဓာရေတွာ၊ စူးစမ်း
မြော်တင်း၍။ (အာယုသင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ပရိက္ခိဏာ၊ ကုန်ကုန်ပြီ။ ဣတိ
ဥတွာ၊ ၍။ သေသ-ကု။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ ပရိက္ခိဏေတိ အဓိပ္ပါယော-
ဟူသတည်း။) ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကို။ အာဟ ကိရ၊ မိန့်တော်မူသတတ်။
အာဝုသော၊ တို့။ တုမေဟိ၊ တို့သည်။ ကထံ ပရိနိဗ္ဗာယန္တော၊ အဘယ်
ဣရိယာပုထ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်သော။ ဘိက္ခု။ တို့ကို။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ မြင်ဘူး
ကုန်သနည်း။ (တနည်း။) ပရိနိဗ္ဗာယန္တော၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု။ တို့ကို။ ကထံ
ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ အသို့မြင်ဘူးကြကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ ကိရ၊ သတတ်။
တတြ၊ ထိုရဟန်းအပေါင်းတို့တွင်။ ကေစိ၊ အချို့သော ရဟန်းတို့သည်။
အာဟံသု၊ လျှောက်ကြကုန်၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အမေဟိ၊ တို့သည်။
အာသနေ၊ နေရာ၌။ နိသိန္နကာဝ၊ နေကုန်လျက်လျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တော၊
ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော မထေရ်တို့ကို။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ မြင်လိုက်ဘူးပါကုန်၏။ ဣတိ၊
သို့။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ အမေဟိ၊ တို့သည်။ အာကာ-
သေ၊ ကောင်းကင်၌။ ပလ္လက္ခံ၊ ထက်ဝယ်ကို။ အာဘုဗ္ဗိတွာ၊ ခွေ၍။
နိသိန္နကာ၊ လျက်။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တော၊ တို့ကို။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။
အာဟံသု၊ ကုန်၏။ ထေရော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။ အာဝုသော၊ တို့။
အဟံ၊ သည်။ ဒါနိ၊ ယခု။ ဝေါ-တုမေ၊ တို့ကို။ စင်္ကမန္တမေဝ၊ စကြံခတ်
လျက်သာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာယမာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည်ကို။ ဒသေသာမိ၊
အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဧ။ တတော၊ မှ။ စင်္ကမေ၊ ၌။ လေခံ၊ ဖိလာ
အရေးကို။ (စကြံလိုက် ဥဇုသားမှ အဆုံးအဆ မယူသာသတည်း။) ကတွာ၊
၍။ အာဝုသော၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ ဣတော စင်္ကမကောဋီတော၊ ဤဖက်
စကြံစွန်းမှ။ ပရကောဋီ၊ ထိုဖက် စကြံစွန်းသို့။ ဂန္တော၊ ၍။ နိဝတ္တမာနော၊

တော အာသိဉ္ဇမာနဓိရဓာသုံ ဝိယ ဂာနတလံ ဂုဇတပန္နသဒိသံ ဝါလိကသန္တတဉ္စ ဘူမိဘာဂံ
ဒိသ္မာ ရမ္မဏိယော ဝတာယံ ကာလော ဒေသော စ ပမဇ္ဈာသယသဒိသော။ ကိဝစိရံ နုခေါ
အယ် ဒုက္ခဘာနေဝ ဝဟိတဗ္ဗောက် အတ္တနော အာယုသင်္ခါရေ ဥပဓာရေတွာ ဘိက္ခုသံဃ-
မာဟာ တိ။ တနည်း-ဝက်ဝတ်အားဖြင့် စန္ဒာလောကဓောလောကေတွာ-ဆိုသတည်း။
လရောင်ကိုကြည့်၍ ထိုလရောင်ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်မှ ဘုန်းလောင်းအပ်သော နို့ရည်
အလျဉ်ကဲ့သို့ ဖွေးဖွေးလက်လက်တင့်တယ်သော ကောင်းကင်အပြင်ကို၎င်း ငွေပြားနှင့်
တူသော သဲအတိ ခင်းအပ်သော မြေအဖို့ကို၎င်း မြင်၍ ဟူလိုသော်။ ထို့ကြောင့် ဒိသ္မာ-မဟူ
သြလောကေတွာ-ဟူလိုသတည်း။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

အာနာပါနဿတိကထာ (၂၈၄-၂၆)

၂၈၇

တဖန်ပြန်ခဲ့၍။ ဣမံ လေခံ၊ ဤသားသော အရေးသို့။ ပတှာဝ၊ ရောက်၍ သာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ အံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတှာ၊ ၍။ စကံမံ၊ သို့။ ဩရုယျ၊ သက်၍။ ပရတာဂံ၊ ထိုမှအဖို့သို့။ ဂန္တာ၊ ၍။ နိဝတ္တမာနော၊ ၍။ ဧကေန၊ သော။ ပါဒေန၊ ဖြင့်။ လေခံ၊ ကို။ အက္ကန္တက္ခဏေယေဝ၊ နင်းမိသော ခဏ၌သာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူ၏။

တသ္မာ-(ဘာဝိတာယ အာနာပါနဿတိယာ ဗဟုပ္ပလမဟာနိသံသ-တာယ)၊ ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အနေကာနိသံသံ၊ တပါးမဟုတ် များကုန်သော အာနိသင်တို့ ရှိသော။ အာနာပါနဿတိံ၊ ကို။ သဒါ၊ နေရော ညဉ့်ပါ အခါခပ်သိမ်း။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မလျော့။ အနုယုဉ္ဇေထ-အနုယုဉ္ဇေယျ၊ ၍။

ဣဒံ အာနာပါနဿတိယံ ဝိတ္တာရကထာမုခံ။

၂၃၉။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ အာနာပါနဿတိယာ၊ ၍။ အနန္တရံ၊ ၌။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ သော။ ဥပသမာနုဿတိံ၊ ကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ ပွားခြင်းငှါ လိုသော၊ ဝါ၊ ပွားခြင်းငှါ လိုချင်တောင့်တသော သမ္မာဆန္ဒရှိသော။ (ယောဂိနာ၊ သည်။) ရဟောဂတေန၊ ဖြစ်၍။ ပဋိသလ္လိနေန၊ ဖြစ်၍။ (ဂုဏာ အနုဿရိတဗ္ဗာတိ သမ္ပန္နော) ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ။ပ။ နိဗ္ဗာ-နန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်။ သဗ္ဗဒုက္ခုပသမသင်္ခါ-တဿ၊ အလုံးစုံသော ဒုက္ခ၏ ငြိမ်းရာဟု ဟောအပ်သော။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ၍။ ဂုဏာ၊ ကျေးဇူးတို့ကို။ အနုဿရိတဗ္ဗာ၊ အဖန်ဖန်အောက်မေ့အပ်ကုန်၏။

၁-န ဧကော အနေကာ၊ အနေကာ အာနိသံသာ ဣမိဿာတိ အနေကာနိသံသာ၊ တံ အနေကာနိသံသံ။ သင်္ချာဝါစကဏေ-သဒ္ဓါသည် ပြကတေအားဖြင့် ဧကဝါစက ဧက-ဝစနန္တ ဖြစ်ငြားသော်လည်း န-သဒ္ဓါနှင့်တကွ သမာသ် ဖြစ်မှ ဗဟုဝါစကပုထုဝစနန္တတည်း။ ကုသလ-သဒ္ဓါသည် ပြကတေအားဖြင့် အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကအနက်ကို ဟောငြားသော်လည်း န-သဒ္ဓါနှင့်တကွ အကုသလ-ဟု သမာသ်ဖြစ်မှ သာဝဇ္ဇဒုက္ခဝိပါကဝါစက ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ သို့မှလည်း တုလျာဓိကရဏဖြစ်၍ ကမ္မဘေဒရပ်မူကောင်းမည်တည်း။ ဒါထ ဝါ နတ္ထိ ဧကော ဧကဘာဝေါ ဧတေသန္တိ အနေကာ-ဟု ဗာပိရတ္ထသမာသ်။ ဤသို့ဖြင့်သည်လည်း ဧက-သဒ္ဓါ ဗဟုဝါစက ပုထုဝစနန္တ ဟူသောစကားကို နားမခံစောက်လောသူတို့ ခံသာအောင် ဉာဏ်ရှာ၍ ပညာရှိ ဖွယ်ရာမူခြင်းသာမှတ်။ (ပြည်)

[ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ယာဝတာ၊ အကြင်ရွှေလောက်ကုန်သော။ သင်္ခတာ ဝါ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် ပေါင်းစု၍ ပြုအပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အသင်္ခတာ ဝါ၊ မပြုအပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုသင်္ခတ အသင်္ခတတရားတို့တွင်။ ဝိရာဂေါ၊ သံကိလေသဓမ္မတို့၏ ပျက်ပြယ်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ ဝါ၊ သင်္ခါရတို့၏ ပျက်ပြယ်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ အဂ္ဂ-အဂ္ဂေါ၊ မြတ်၏ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ၏။ မဒနိဗ္ဗဒနော၊ မာနအစရှိသော ယစ်စေတတ်သော တရားတို့၏ ယစ်စေတတ်သည့် သတ္တိကင်းရာဖြစ်သော။ ပိပါသဝိနယော၊ ကာမတို့ကိုသုံးဆောင်လိုသောတဏှာ၏ ကင်းရာပျောက်ရာဖြစ်သော။ အာလယသမုတ္တိတော၊ ငြိတယ်ရာဖြစ်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ရာဖြစ်သော။ ဝဇ္ဈပစ္ဆေဒေါ၊ ဝဋ်၏ဖြတ်ရာဖြစ်သော။ တဏှာက္ခယော၊ တဏှာ၏ကုန်ရာဖြစ်သော။ တဏှာဝိရာဂေါ၊ တဏှာ၏ပျက်ပြယ်ရာဖြစ်သော။ တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာ၏ချုပ်ရာဖြစ်သော။ (တဏှာကိုနောက်နှစ်ပုဒ်၌လည်း ယှဉ်) နိဗ္ဗာနံ၊ ဝါနဟုဆိုအပ်သော တဏှာမှထွက်မြောက်သော၊ ဝါ၊ တဏှာမှလွတ်ကင်းရာဖြစ်သော။ ယဒိဒံ-ယော အယံ အသင်္ခတဓမ္မော၊ အကြင်အသင်္ခတတရားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော အသင်္ခတဓမ္မော၊ တရားကို။ ဝိရာဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ပစ္စေတဗ္ဗော၊ ယုံကြည်အပ်၏။ (ဤသို့ အဋ္ဌကထာကိုမြော်၍ ယောဇနာ)]

တတ္ထ၊ ထိုယာဝတာ ဘိက္ခုဝေ-အစရှိသောပါဠိ၌။ ယာဝတာတိ၊ ကား။ ယတ္ထကာ၊ အကြင်ရွှေလောက်ကုန်သော။ ဓမ္မာတိ၊ ကား။ သဘာဝါ၊ သဘာဝဓမ္မတို့သည်။ ဝါ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်သော တရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ သင်္ခတာ ဝါ အသင်္ခတာ

၁-ပညတ္တိဓမ္မ စသည်တို့၌ အသဘာဝကိုလည်း ဉာဏေန ဓာရိယတိ အဝဓာရိယတိ-မူ၍ ဉာဏ်ဖြင့် ဆောင်အပ်မှတ်အပ်သောကြောင့် ဓမ္မဟု ဆိုအပ်ရကား ထိုအသဘာဝဓမ္မမှ နှစ်စေလိုသည်ဖြစ်၍ ဓမ္မာတိ သဘာဝါ-ဟူသည်၊ ဘဝနံ ဘာဝေါ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ရ၏။ သဟ ဘာဝေနာတိ သဘာဝါ၊ သဒ္ဓိကဋ္ဌပရမတ္ထအားဖြင့် ရအပ်သိအပ်သော သဘောရှိသော ပရမတ္ထရ၏။ ယင်းသို့ ပရမတ္ထရခွဲလျှင် ဘုရားသခင်သော်လည်း ပရမတ္ထဟုဟောရာသည်၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်၊ ဓမ္မာတိပရမတ္ထဟု ဖွင့်ရာသည်။ အဘယ့်ကြောင့် လျှဉ်းပါးဖွယ်ရှိရာ၌ ဓမ္မာ-ဟု ဟောသနည်း၊ အဘယ့်ကြောင့်ကား သဘာဝါ-ဟု ဖွင့်ရာ ရှိရားဖွင့်သနည်း? တေ ဟိ အတ္ထနော သဘာဝဿ ဓာရဏတော ဓမ္မာတိ၊ ယထာဝုတ္တေနတ္ထေန သဘာဝါတိ စ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ဋီကာ (၁၊ ၃၄၇)။ (ပြည်)

ဝါတိ၊ ကား။ သင်္ဂမ္မ၊ ပေါင်းဆုံစည်းဝေး၍။ (သမာဂမ္မာတိ တဿေဝ ဝေ-
ဝစနံ) ဝါ၊ သမာဂမ္မ၊ အညီအညွတ်ရောက်၍။ ပစ္စယေဟိ၊ အနုရူပ
ဖြစ်သော အကြောင်းတို့သည်။ ကတာ ဝါ၊ ပြုအပ်၊ ဖြစ်စေအပ်သည်လည်း
ဖြစ်ကုန်သော။ အကတာ ဝါ၊ မဖြစ်စေအပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။
ဝိရာဂေါ တေသံ ဓမ္မာနံ အဂ္ဂမက္ခာယတိတိ၊ ကား။ [၂၀၅] တေသံ သင်္ခတာ-
သင်္ခတဓမ္မာနံ၊ တို့တွင်။ ဝိရာဂေါ၊ သံကိလေသဓမ္မတို့၏ ပျက်ပြယ်ရာဖြစ်
သော နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဝါ၊ သင်္ခါရတို့၏ ပျက်ပြယ်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ အဂ္ဂ-
အဂ္ဂေါ၊ ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ၏။ ယေဋ္ဌော၊ ချီးမွမ်းထိုက်သော တရားတို့
ထက် အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်၏ဟူ၍။ ဥတ္တမောတိ၊ မြတ်၏ဟူ၍။
ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဝိရာဂေါစသောပါဠိ၌။ ဝိရာဂေါတိ၊ ကား။ ရာဂါ-
ဘာဝမတ္တမေဝ၊ ရာဂ၏မရှိခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊
သော်ကား။ ယဒိဒံ မဒနိဗ္ဗဒနော။ပ။ နိဗ္ဗာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော
ပါဠိဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ မဒနိဗ္ဗဒနောတိအာဒိနိ၊ ကုန်သော။
နာမာနိ၊ တို့ကို။ ယော သော အသင်္ခတဓမ္မော၊ အကြင်အသင်္ခတဓမ္မသည်။
လဘတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုအသင်္ခတဓမ္မကို။ ဝိရာဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ပစ္စေတဗ္ဗော၊
၏။ (ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယသ္မာ၊
ကြောင့်။ သော-အသင်္ခတဓမ္မော၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ တံ အသင်္ခတဓမ္မံ၊ သို့။
အာဂမ္မ၊ ၍။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ မာနမဒပုရိသမဒါဒယော၊ ထောင်လွှား
သောမာနဟူသော ယစ်စေတတ်သောတရား ယောကျ်ားအဖြစ်ကိုမှီ၍
ဖြစ်သော ယစ်စေတတ်သောမဒအစရှိကုန်သော။ မဒါ၊ ယစ်စေတတ်သော
မာန်တို့သည်။ နိဗ္ဗဒါ၊ ယစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သတ္တိကင်းကုန်
သည်။ အမဒါ၊ ယစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သတ္တိမရှိကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိနယန္တိ၊ ချုပ်ပျက်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဒနိဗ္ဗ-
ဒနော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (နတ္ထိ မဒေါ မဒဘာဝေါ ဇေတသန္တိ
နိဗ္ဗဒါ။ မူ။ ဣမမေဝ ဟိ အတ္ထံ ဒဿေတုံ အမဒါတိ ဝုတ္တံ။) စ၊ ပါး။
ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ-အသင်္ခတဓမ္မံ၊ သို့။ အာဂမ္မ၊ ၍။ သဗ္ဗာပိ၊ သော။

၁-အဂ္ဂမက္ခာယတိကို အဂ္ဂေါ အက္ခာယတိဖြစ် ဖလဲ့သို့ဖြစ်သော် ဇ-အသုံးကျေ
မရှိပြီလော? မကာရော ပဒေသန္တိကရော၊ ဆာဂုံဟူလို။ ။ဝိရာဂဟူသည် ရာဂ၏ အဘာဝမျှ
မဟုတ်၊ သရုပ်ရကောင်းသော ဓမ္မတည်းဟူ သိစိပ်သောငှါ ယဒိဒံ မဒနိဗ္ဗဒနော-သည်ကို
ဟောသတည်းဟူ ပြလိုသည်ဖြစ်၍ တတ္ထ ဝိရာဂေါတိ-သည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

ကမပိပါသ၊ ကမတို့ကို သုံးဆောင်လိုသော တဏှာသည်။^၁ ဝိနယံ အဗ္ဘတ္တံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့။ ယာတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပိပါသဝိနယော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ-အသင်္ခတဓမ္မံ၊ သို့။ အာဂမ္မ၊ ရှိ။ ပဉ္စ ကမဂုဏာလယာ၊ သတ္တဝါတို့ ကပ်ငြိမိတယ်ရာဖြစ်သော ကမဂုဏ်ငါးပါးတို့သည်။ သမုဇ္ဈိတံ၊ အကြွင်း မဲ့ပြတ်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာလယသမုဇ္ဈိ-တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ စ၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ-အသင်္ခတ-ဓမ္မံ၊ သို့။ အာဂမ္မ၊ ရှိ။ တေဘူမကဝဋ္ဌံ၊ ဘုံသုံးပါးတို့၌ဖြစ်သော ကမ္မ ကိလေသ ဝိပါကဝဋ်သည်။ ဥပစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝဇ္ဇ-ပစ္ဆေဒေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ-အသင်္ခတဓမ္မံ၊ သို့။ အာဂမ္မ၊ ရှိ။ သဗ္ဗသော၊ ဖြင့်။ တဏှာ၊ သည်။ ခယံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဝိရဇ္ဇတိ-ဝိလုဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ ဝါ၊ ဝိရဇ္ဇတိ-နိရဇ္ဇတိ၊ မတပ်။ နိရုဇ္ဈတိ စ၊ ချုပ်လည်းချုပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဏှာက္ခယော ဝိရာဂေါ နိရောဓောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။^၂ ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇေ-အသင်္ခတဓမ္မော၊ သည်။ စတဿော၊ ကုန်သော။ ယောနိယော၊ တို့ကို၎င်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဂတိယော၊ တို့ကို၎င်း။ သတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော၊ တို့ကို၎င်း။ နဝ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ-ဝါသေ စ၊ တို့ကို၎င်း။ အပရာပရဘာဝါယ၊ အဆင့်အဆင့် (တခုသော ယောနိစသည်မှ တခုသော ယောနိစသည်တို့၏) ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဝိနနတော-အာဗန္ဓနတော၊ ဖွဲ့ချည်တတ်သောကြောင့်။ စ၊ တနည်းကား။ သံသိဗ္ဗန-တော၊ ထိုးလျှိုချုပ်တယ်တတ်သောကြောင့်။ (စ-သော်၎င်း ဝါ-သော်၎င်း လိုသည်။ အာဗန္ဓနံ ဂန္ထိကရဏံ၊ သံသိဗ္ဗနံ တုန္ဒကရဏံ) ဝါနန္တိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓဝေါဟာရာယ၊ ရအပ်သော ဝေါဟာရရှိသော။ တဏှာယ၊ မှ။ နိက္ခန္ဓော နိဿဋ္ဌော၊ ထွက်လွတ်သည်။ ဝိသံယုတ္တော၊ တဏှာနှင့်မယှဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ၏။ (ထိုနိဗ္ဗာန်၏

၁-ပါတုမိစ္ဆတိတံ ပိပါသ၊ မှ။ ပါဓာတု ပရိဘောဂေ၊ ကြား။ သ-ပစ္စည်း၊ အ-ပစ္စည်း။ ကာမာနံ ပါတုကမျတာ-ကား အပြီးအစစ်မယူသာ လျော်ကာ မြှက်သည်ယူ။ (ပြည်)

၂-တဏှာက္ခယော-မှ တဏှာ-သဒ္ဓါလိုက်၍ တဏှာဝိရာဂေါ တဏှာနိရောဓော ယုစေလိုရ ကား တဏှာဟူသော ကတ္တုတခု ကြိယာသုံးခုစု၍ တုလုဗလကို ပြသော စ-နှင့်မိန့်သည်။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ] ဥပသမာနုဿတိကထာ (၂၇-၂၀)

၂၉၁

နိက္ခမနနိဿရဏသည်လည်း တဏှာနှင့် ဝိသံယောဂလျှင်တည်း-ဟု အသား
တင် ယူစေလို၍ ဝိသံယုတ္တော-ဟူသည်။)

ဝေယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ မဒနိမ္မဒနတာဒိနံ၊ ကုန်သော။ ဧတေသံ
ဂုဏာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗာနသင်္ခါတော၊ သော။ ဥပသမော၊
ငြိမ်းရာကို။ အနုဿရိတဗ္ဗော၊ ၏။

အသင်္ခတဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ ဒေသေဿာမိတိအာဒိသု၊ ကုန်သော။
သုတ္တေသု၊ တို့၌။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အညေပိ၊ ကုန်သော။ ယေ ဝါ ပန
ဥပသမဂုဏာ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်၏ဂုဏ်တို့ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေသမ္ပိ၊
တို့၏လည်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အနုဿရိတဗ္ဗောယေဝ၊ သည်သာလျှင်တည်း။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ တို့အား။ အသင်္ခတဉ္စ၊ ကိုလည်း။
ဒေသေဿာမိ၊ အံ။ သစ္စဉ္စ၊ မချွတ်မယွင်း မှန်သည်ကိုလည်း။ ပါရဉ္စ၊
သံသရာ၏ ထိုမှာဖက်ကမ်းဖြစ်သော တရားကိုလည်း။ သုဒ္ဓုသဉ္စ၊
(မဆည်းပူးအပ်သော ဉာဏသမ္ဘာရရှိသော သူတို့သည်) အလွန်မြင်နိုင်
ခဲ့သောတရားကိုလည်း။ အဇရဉ္စ၊ အိုခြင်းမရှိရာဖြစ်သော တရားကိုလည်း။
ဓုဝဉ္စ၊ (ဇရာအစရှိသည်တို့သည် မဖျက်ဆီးနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်) မြဲမြံ
သောတရားကိုလည်း။ နိပ္ပပဉ္စ၊ (သံသရာကိုခွဲထွင်တတ်သော တဏှာမာန
ဒိဋ္ဌိဟူသော) ပပဉ္စကင်းရာ တရားကိုလည်း။ အမတဉ္စ၊ သေခြင်းကင်းရာ
ဖြစ်သောတရားကိုလည်း။ သိဝဉ္စ၊ ငြိမ်းရာ အေးရာဖြစ်သော တရား

၁-အကြင်ဂုဏ်တို့ကို နိမိတ်ပြု၍ မဒနိမ္မဒန စသောအမည်တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့ကို နိဗ္ဗာန်၌
တင်ကုန်၏။ ဝါ၊ တင်အပ်ကုန်၏။ မဒနိမ္မဒနတာ အစရှိကုန်သော ယထာဝုတ္တ ဖြစ်ကုန်သော
ထိုသို့ အသီးထုတ်အပ်ကုန်သော နိဗ္ဗာန်ဂုဏ်တို့ကိုသာလျှင် ယူ၍ မဒနိမ္မဒနတာဒိနံ ဂုဏာနံ
ဝသေန-ဟူသည်။ ဗျတိရိက်မူ မဒါ နိမ္မဒိယန္တိ ဧတေန ဤသို့ အစရှိကုန်သော မဒနိမ္မဒနတာဒိ
ဂုဏ်တို့ကို ယူ၍မဟု၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း' ထိုကရဏသာနေဖြင့် ရအပ်သော ဂုဏ်သို့သည်
အရိယမဂ်၏ ဂုဏ်တို့တည်း။ နိဗ္ဗာန်ဂုဏ်မဟုစသကုန်။ (ပြည်)

၂-သန္တအဖြစ်မှန်သည်ဟူလို။ ပရမတ္ထဟူက သန္တကဋ္ဌချည်း မဟုတ်လော၊ ဝါ၊
လောကုတ္တရာဟူက သန္တပဏိတချည်း မဟုတ်လော? နိဗ္ဗာန်၌ ကေနစ် ပရိယာယေန
အသန္တဘာဝါဘာဝတော ကေသေနော သန္တတ္တာ အဝိပရိတဋ္ဌေန သန္တံ။ တေနာဟ “ကေဉ္စိ
သန္တံ၊ န ဒုတိယမတ္ထိ” တိ။ ဋီကာ (၁၊ ၃၄၇)။ (ပြည်)

ကိုလည်း။ ခေမဉ္ဇ၊ (လေးပါးသော ယောဂဟူသော ကပ်၍နှိပ်စက် အပ်သော) ဥပဒ္ဓဝေါကုန်ရာဖြစ်သော တရားကိုလည်း။ (စတုဟိ ယောဂေဟိ အနုပဒ္ဓုတတ္တာ ခိယုန္တိ ဥပဒ္ဓဝါ တ္ထောတိ ခေမံ) အဗ္ဘုတဉ္စ၊ မဖြစ်ဘူး မြဲသော တရားကိုလည်း။ အနီတိကဉ္စ၊ (အလုံးစုံသော အနတ္တဟူသော) ဤတိတို့၏ ကင်းရာဖြစ်သော တရားကိုလည်း။ အပ္ပာဗဇ္ဈဉ္စ၊ ဆင်းရဲကင်းရာ ဖြစ်သော တရားကိုလည်း။ (နိဒ္ဒုက္ခတာယ အပ္ပာပဇ္ဇံ၊ အပ္ပာဗဇ္ဈံ၊ နှစ်ချက်သင့်) ဝိသုဒ္ဓိဉ္စ၊ (အလုံးစုံသော ကိလေသာမလတို့မှ စင်စစ် စင်ကြယ်သဖြင့်) အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော တရားကိုလည်း။ ဒီပဉ္စ၊ (လေးပါးသော ဩဇာတို့သည် မလွှမ်းမိုး မနှိပ်စက်နိုင်သည့် သံသရာ သမုဒ္ဓရာမှ) မှီခိုရာကျန်းသဖွယ်ဖြစ်သော တရားကိုလည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ တို့အား။ တာဏဉ္စ၊ (အလုံးစုံသော ဝဋ်ဒုက္ခမှ ထက်ဝန်းကျင်) စောင့်ရှောက်ပေတတ်သော တရားကိုလည်း။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောပေအံ့။ ဣတိအာဒိသု၊ ကုန်သော။ သုတ္တေသု၊ တို့၌။ ဥပသမဂုဏာ၊ နိဗ္ဗာန်၏ ဂုဏ်တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေသမ္ပိ၊ ထိုဂုဏ်တို့၏လည်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အနုဿရိတဗ္ဗောယေဝ၊ အပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ဧဝံ-ယထာဝုတ္တေန၊ သော။ မဒ- နိမ္မဒနုတာဒိဂုဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပသမံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ အနုဿရတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ တသ္မိံသမယေ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို အောက်မေ့ဆင်ခြင်ရာကာလ၌။ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဒေါသပရိယုဋ္ဌိတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ မောဟပရိယုဋ္ဌိတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မိံ- သမယေ၊ ၌။ အဿ၊ ယောဂီအား။ ဥပသမံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဥဇုဂတမေဝ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။

၁-သံသာရဘိရုဏေဟိ သေဝိတဗ္ဗတ္တာ သိဝံ၊ ယဒါဒိနာ ဝပစ္စယော။ အဘိဓာန်ဋီကာ။ ဤအလိုသော် သံသာရဘေးကို ကြောက်ကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့ မှီဝဲအပ်သော တရားကိုလည်း-ပေး။ (ပြည်)

၂-လေဏဉ္စ ရှိသည်ကား ရှေးပါဌ်မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာအာဒိသိမ်းတိုင် ပါလာ သတည်း။ သစ္စဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ- စသော ပါဠိကို မိဂပဒဝဋ္ဋနနည်းဖြင့် ချုံးသည်မှတ်။ (ပြည်)

ဟောတိ၊ ဇာတိ၊ ဣတိ၊ သို့။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တနယေနော၊
 ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိက္ခမ္ဘိတနိဝရဏဿ၊ ခွါအပ်ပြီးသော နိဝရဏရှိသော ယောဂီ
 အား။ ကေက္ခဏေ၊ ၌။ ဈာနဂါနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊
 ဆက်။ ဥပသမဂုဏာနံ၊ တို့၏။ ဂမ္ဘီရတာယ၊ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
 ၎င်း။ နာနပ္ပကာရဂုဏာနုဿရဏာဓိမုတ္တတာယ ဝါ၊ အထူးထူး အပြား
 ပြားများသောဂုဏ်တော်တို့ကို အောက်မေ့ခြင်းဖြင့် စုတ်စုတ်နစ်နစ်
 ဆုံးဖြတ်၍ လေးမြတ်ယုံကြည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အပ္ပနံ၊ သို့။
 အပ္ပတ္တာ၊ ၍။ ဥပစာရပ္ပတ္တမေဝ၊ ဥပစာရသို့သာလျှင် ရောက်သော။ ဈာနံ၊
 ဈာန်သည်။ [၂၀၆] ဟောတိ၊ ဇာတိ၊ တဒေတံ-တံ တေံ ဈာနံ၊ ထိုဥပစာရ
 ဖြစ်သောဈာန်သည်။ ဥပသမဂုဏာနုဿရဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပသမာ
 နုဿတိစေတ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ချံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ဇာတိ။

စ၊ ဆက်။ ဆ အနုဿတိယော ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ အယမ္ပိ၊ ဤဥပသမာ-
 နုဿတိသည်လည်း။ အရိယသာဝကဿ၊ အား။ ဣဇ္ဈတိ ဧဝ၊ ပြည့်စုံသည်
 သာလျှင်တည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့အားသာလျှင် ပြည့်စုံ
 သည်။ သန္တေပိ၊ သော်လည်း။ ဥပသမဂရုကေန၊ နိဗ္ဗာန်ကို အလေး
 အမြတ် ပြုလေ့ရှိသော၊ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သော။ ပုထုဇ္ဇနေနာပိ၊ သည်
 လည်း။ (ယထာဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ပကာရရှိကုန်သော။ ဥပသမ-
 ဂုဏာ၊ တို့ကို။) မနသိ ကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သုတဝသေ-
 နာပိ၊ ကြားဘူးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ ဥပသမေ၊ နိဗ္ဗာန်၌။ စိတ္တံ၊ သည်။

၁-အရိယသာဝကဿေဝ-ဟု အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသနည်း၊ ပုထုဇ္ဇင်္ဂတို့အားလည်း ပြည့်စုံ
 ကောင်းသည်မဟုတ်လော? အဋ္ဌာနေ စာယံ ဝေသဒ္ဓေါ ဝုတ္တော၊ ဣဇ္ဈတိ ဧဝါတိ ယောဇနာ၊
 ဋီကာ။ အဘယ့်ကြောင့် အရိယာတို့အား ချွတ်သည်မရှိ၊ ဣဇ္ဈတိ ဧဝ ဖြစ်သနည်း?
 သစ္စိကိရိယာဘိသမယဝသေန နိဗ္ဗာနဂုဏာနံ ပါကဋ္ဌဘာဝတော။ ဟိတ်။ ဌာနမပြောင်းပဲ
 သင့်ကောင်းစရာဝိကပ် မကြံအပ်ပြီလော? သုခသိဒ္ဓိဝသေန ဝါ ဧဝံ ဝုတ္တံ “အရိယသာဝ-
 ကဿေဝ”တိ။ ဤအလိုသော် အရိယသာဝကဿေဝ၊ အားသာလျှင်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ဇာ-ပေး။
 အရိယာတို့အား သာလျှင် သစ္စိကိရိယာဘိသမယအားဖြင့် ထင်ရှားခြင်းကြောင့် သုခသိဒ္ဓိ
 ဝသဖြင့် အရိယသာဝကဿေဝ-ဆိုသည်။ ပုထုဇ္ဇင်္ဂတို့အား မပြည့်စုံကောင်းသောကြောင့်
 ဆိုသည်မဟုတ်၊ အပတ်တကုတ် အားထုတ်သမျှမူ ပုထုဇ္ဇင်္ဂတို့အားလည်း နည်းများမဆီ
 ပြည့်စုံသည်ပင်ဟူလို။ ထိုသို့ အနည်းအများ အားနှင့် တန်ရှိ ပြည့်စုံပါသောကြောင့်မဟုတ်
 လော? ဧဝံ သန္တေပိ-စသည် မိန့်သကား။ (ပြည်)

ပသိဒတိ၊ ဧ၊ ပန၊ အကျိုးကို ဆိုအံ့။ ဣမဉ္ဇ ဥပသမာနုဿတိံ၊ ကို။
 အနုယုတ္တော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သုခံ၊ စွာ။ သုပတိ၊ အိပ်ရ၏။
 သုခံ၊ စွာ။ ပဋိဗုဇ္ဈတိ၊ နိုးရ၏။ သန္တိန္ဒြိယော၊ ငြိမ်သက်သောဣန္ဒြိယသည်။
 ဟောတိ၊ ဧ၊ သန္တမာနသော၊ ငြိမ်သက်သောစိတ် ရှိသည်။ ဟိရောတ္ထပု-
 သမန္နာဂတော၊ ဟိရီဩတ္တပ္ပနှင့် ပြည်စုံသည်။ ပါသာဒိကော၊ ကြည်ညိုဖွယ်
 ရှိသည်။ ပဏီတာဓိမုတ္တိကော၊ မှန်မြတ်သော နှလုံးသွင်းခြင်း ရှိသည်။
 ဟောတိ၊ ဧ၊ (နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တတ္တာ၊ ဟိတ်) သဗြဟ္မစာရီနံ၊ သီတင်းသုံး
 ဖော်တို့သည်။ ဂရု စ၊ အလေးဂရု ပြုအပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဧ၊
 ဘာဝနီယော စ၊ ပွားစေအပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဧ၊ ဥတ္တရိံ၊ အထက်
 ဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်ကျေးဇူးကို။ အပ္ပဋ္ဌိဝိဇ္ဈန္တော ပန၊ မထိုးထွင်းနိုင်သော်
 လည်း။ သုဂတိပရာယနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

တသ္မာ၊ ထိုသို့များစွာသော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိစက္ခ-
 ဏော၊ အမြော်အမြင် ပညာရှိသော ယောဂီသည်။ ဧဝံ အနေကာနိသံသံ၊
 ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားဖြင့် ကြီးမားသော အာနိသင်ရှိသော။
 အရိယေ၊ မြတ်သော၊ ဝါ၊ ဖြစ်စင်သော။ ဥပသမေ၊ ပူပန်ခပ်သိမ်း ငြိမ်း
 အေးရာနိဗ္ဗာန်၌။ သတိံ၊ ကို။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မပေါ့။
 ဘာဝယေထ-ဘာဝေယျ၊ ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤရွှေစကားတရပ် အပြီးတည်း။

ဣဒံ ဥပသမာနုဿတိယံ ဝိတ္တာရကထာမုခံ။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
 သမာဓိဘာဝနာဓိကာရေ

အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသော နာမ

အဋ္ဌမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၉-ဗြဟ္မဝိဟာရနိစ္ဆေသ (၂၀၇-၁၁)

မေတ္တာဘာဝနာကထာ

☞ [၂၀၇] ၂၄၀။ ပန၊ ပါး။ အနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနာနန္တရံ၊ ချံ။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌေသု၊ ကုန်သော။ မေတ္တာ၊ ၎င်း။ ကရုဏာ၊ ၎င်း။ မုဒိတာ၊ ၎င်း။ ဥပေက္ခာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု-ဗြဟ္မဝိဟာရေသု၊ တို့တွင်။ တာဝ၊ လက်ဦးစွာ။ မေတ္တာ၊ မေတ္တာဗြဟ္မဝိဟာရကို။ ဘာဝေတုကာမေန-ဥပ္ပါဒေတုကာမေန၊ သော။ အာဒိကမ္မိကေန၊ အာဒိကမ္မိကဖြစ်သော။ ယောဂါဝစရေန၊ သည်။ (ပစ္စဝေက္ခိတဗျောတိ သမ္ပန္နော) ဥပစ္ဆန္နပလိ-ဗောဓေန၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော ပလိဗောဓရှိသည်ဖြစ်၍။ ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာ-နေန၊ ဆရာထံမှ ယူအပ်၊ သင်အပ်ပြီးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသည် ဖြစ်၍။ ဘတ္တကိစ္စံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဘတ္တသမ္ပဒံ၊ ဆွမ်းဆီယစ်ခြင်းကို။ ပဋိဝိနော-ဒေတွာ၊ ဖျောက်၍။ ဝိဝိတ္ထေ၊ သော။ ပဒေသေ၊ ချံ။ သုပညတ္ထေ၊ ကောင်းစွာ ခင်းအပ်သော။ အာသနေ၊ ချံ။ သုခနိသိန္ဓေန၊ (မညီမညွတ် မနေမူ၍ ပလ္လင်္ကာဘုဇနဖြင့်) ချမ်းသာစွာ နေသည်ဖြစ်၍။ တာဝ၊ လက် ဦးစွာ။ အာဒိတော၊ ချံ။ ဒေါသေ၊ အမျက်ဒေါသ၌။ အာဒိနဝေါ စ၊ အပြစ်ကို၎င်း။ ခန္တိယံ၊ သည်းခံခြင်း၌။ အာနိသံသော စ၊ အကျိုးဆက် ကို၎င်း။ ပစ္စဝေက္ခိတဗျော၊ ၏။

ကသ္မာ၊ ကြောင့်နည်း။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမာယ ဘာဝနာယ၊ ဤမေတ္တာ ဘာဝနာဖြင့်။ ဒေါသော၊ အမျက်ဒေါသကို။ ပဟာတဗျော၊ ၏။ ခန္တိ၊ သည်းခံသော ခန္တိကို။ အဓိဂန္တဗျာ၊ ရအပ်၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစ္စဝေက္ခိတဗျော၊ ၏။) စ၊ ဆက်။ အဒိဋ္ဌာဒီနဝံ၊ မမြင် အပ်သော အပြစ်ရှိသော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော တရားကို။ ပဟာတု၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်းခဲ့။ အဝိဒိတာနိသံသံ၊ မသိအပ်သော အာနိသင်ရှိသော။ ကိဉ္စိ၊ ကို။ အဓိဂန္တု၊ ရခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ ခဲ့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဒုဋ္ဌော၊ ဒေါသဖြင့် ဖျက်အပ်သသူ သည်။ ဒေါသေန၊ သည်။ အဘိတူတော၊ ပရိယုဋ္ဌာန်အားဖြင့် နှိပ်စက်အပ်

၁-မဆင်ခြင်သော်လည်း မေတ္တာဘာဝနာဖြင့် ဒေါသကိုပယ်ခြင်း၊ ခန္တိကိုရခြင်းပြီးက အာဒိနဝါနိသံသကို ဆင်ခြင်ရာသည် မဟူသင့်ပြီဟု။ပ။ ကား။ န စ သက္ကာ။ပ။ အဓိ-ဂန္တု-ဆက်သည်။ (ပြည်)

သည်ဖြစ်၍။ ပရိယာဒိဏ္ဏစိတ္တော၊ (ကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်း၏ အခွင့်ကိုမရစေသဖြင့်) တက်ဝန်းကျင်မှ လူယူအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပါဏမ္ပိ၊ သူ့အသက်ကိုမူလည်း။ ဟနတိ၊ သတ်ညှဉ်းဆဲတတ်၏။ ဣတိအာဒိနံ၊ ကုန်သော။ သုတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒေါသေ၊ ဌ။ အာဒိနဝေါ၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။

တိတိက္ခာ၊ (သူတပါးတို့ကဲ့ရဲ့ခြင်း အကျိုးမဲ့ကိုပြုခြင်း စသည်ကို) သည်းခံခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ ခန္တိ၊ (မတည်ခိုက် ရန်သူကျူးလွန်လည်း မျက်မာန်ချုပ်တည်း) သည်းခံခြင်းသည်။ ပရမံ တပေါ၊ အလွန်မြတ်သော အကျင့်ကောင်းဟူ၍။ ဗုဒ္ဓါ၊ သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ချီးမွမ်းတော်မူကုန်၏။ (တိတိက္ခာ-ဟူသော ဝိသေသနဖြင့် အနုလောမခန္တိကို စင်စေသည်) နိဗ္ဗာနံ၊ (တဆွဲတသီးမီးပူငြိမ်းရာပြည်သာ) နိဗ္ဗာန်ကို။ ပရမံ၊ (ပညာရှိအရိယာတို့မွေ့လျော်ရာ) မှန်မြတ်စွာသောတရားဟူ၍။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ (ပဏ္ဍိတာ ရမန္တိ ဧတ္တာတိ ပရမံ၊ ဟုပြု)

ခန္တိဗလံ၊ (အလွန်မြတ်သော မင်္ဂလာဖြစ်သော) ခန္တိဟူသော အားရှိထသော။ ဗလာနိကံ၊ ခန္တိဗလဟူသော (ပဋိပက္ခကိုဖျောက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော) စစ်တပ်ရှိထသော။ တံ၊ ထိုသူကို။ ဗြာဟ္မဏံ၊ မကောင်းမှုကို အပပြုပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ ဗြူမိ၊ ငါဘုရားဟောတော်မူ၏။

ခန္တိ၂-ခန္တိယာ၊ သည်းခံခြင်းထက်။ ဘိယျော-ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ (အဝဿယော၊ ကိုးကွယ်ရာသည်။) န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဣတိအာဒိနံ၊ ကုန်သော။ သုတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ခန္တိယံ၊ ဌ။ အာနိသံသော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အထ-ပစ္စာ၊ ထိုနောင်မှ။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဒိဋ္ဌာဒိနဝတော၊ မြင်အပ်ပြီးသော အပြစ်ရှိသော။ ဒေါသတော၊ အမျက်ဒေါသမှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဝိဝေစနတ္တာယ-ဝိက္ခမ္ဘနတ္တံ၊ ခွါခြင်းငှါ၎င်း။ ဝိဒိတာနိသံသာယ၊ သိအပ်ပြီးသော အာနိသင်ရှိသော။ ခန္တိယာ၊ ခန္တိနှင့်။ (အတ္တာနံ၊ ကို။) သံယောဇနတ္တာယ စ၊ ယှဉ်ခြင်းငှါ၎င်း။ မေတ္တာဘာဝနာ၊ ကို။ အာရဘိတဗ္ဗာ၊ အားထုတ်အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ အာရဘဇ္ဇေန၊ အားထုတ်သော ယောဂါဝစရသည်။ အာဒိတောဝ၊ လက်ဦးမဆွကလျှင်။ ဣမေသု ပုဂ္ဂလေသု၊ တို့၌။ မေတ္တာ၊ ကို။ ပဌမံ၊ အလုံးစုံတို့၏ ရှေးဦးစွာ။ န ဘာဝေတဗ္ဗာ၊

အပ်^၁။ ဣမေသု ပုဂ္ဂလေသု၊ တိဉ္စိ။ (မေတ္တာ၊ ကိ။) နေဝ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ မပ္ပိန္နောပိသညသတည်း။^၂။ ဣတိ၊ သိ။ ပုဂ္ဂလဒေါသ၊ ဘာဝနာကို ဖျက်တတ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဇာနိတဗ္ဗာ၊ အပ်ကုန်၏။

ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ အယံ မေတ္တာ၊ ကိ။ အပ္ပိယပုဂ္ဂလေ၊ ဉ္စိဌင်း။ အတိပ္ပိယသဟာယကေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဉ္စိဌင်း။ မဇ္ဈတ္တေ၊ ဉ္စိဌင်း။ ဝေရီ-ပုဂ္ဂလေ၊ ဉ္စိဌင်း။ ဣတိ ဣမေသု စတုသု၊ တိဉ္စိ။ ပဌမံ၊ စွာ။ န ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ အပ်။ လိင်္ဂဝိသဘာဝေ၊ ဣတ္ထိလိင်္ဂစသောလိင်္ဂအားဖြင့် မတူသောသ္မိ။ သြဓိသော-ဘာဝသော၊ အသီးဝေဖန်သောအားဖြင့်။ န ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ အပ်။ ကာလကံတေ၊ သေသောသ္မိ။ န ဘာဝေတဗ္ဗာဝ၊ အချင်းခပ်သိမ်း မပ္ပိန္နောပိသညသတည်း။ ကိ^၁ ကာရဏာ၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်။ အပ္ပိယာဒိသု၊ တိဉ္စိ။ ပဌမံ၊ စွာ။ န ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ နည်း။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပိယံ၊ အပ္ပိယပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပိယဋ္ဌာနေ၊ ပိယအရာ၌။ ဌပေန္တော၊ ထားသောယောဂါဝစရသည်။ ကိလမတိ၊ ပင်ပန်း၏။ အတိပ္ပိယသဟာ-ယကံ၊ ကိ။ မဇ္ဈတ္တဋ္ဌာနေ၊ မဇ္ဈတ္တအရာ၌။ ဌပေန္တော၊ သည်။ ကိလမတိ၊ ၏။ စ-သစ္စံ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုအတိပ္ပိယသဟာယကပုဂ္ဂိုလ်အား။ အပ္ပမတ္တ-ကေပိ၊ မပြောစလောက် အနည်းငယ်လည်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခေ၊ သည်။ ဥပ္ပန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ (ယောဂါဝစရော၊ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပူးသော ယောဂါဝစရသည်။) အာရောဒနာကာရပုတ္တော ဝိယ၊ ငိုအံ့သော အခြင်း အရာသို့ ရောက်အံ့သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ [၂၈၈] မဇ္ဈတ္တံ၊ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌအဖြစ်တို့မှ အလတ်စပ်ကြား သဘောရှိသသကဲ့သို့၊ ဝါ၊ မမုန်းမချစ်

၁-ဆိုလတုံသော တခုသော ကောဋ္ဌာသမ္ပ တခုသောကောဋ္ဌာသသ္မိ ဘာဝနာကို ဆောင်သော နည်းနှင့်ကင်း၍ အလုံးစုံတို့၏ ရှေးဦးစွာ မပ္ပိန္နောပိဟူလို။ (ပြည်)

၂-တပါးသော ကောဋ္ဌာသသ္မိ ဆောင်သော နည်းဖြင့် သြဓိသအားဖြင့် မပ္ပိန္နောပိသော ပုဂ္ဂလကောဋ္ဌာသ၊ အချင်းခပ်သိမ်း မပ္ပိန္နောပိသော ပုဂ္ဂလကောဋ္ဌာသကို ပြခြင်းငှါ ဣမေသု နေဝ ဘာဝေတဗ္ဗာ-မိန့်သော်။ ထိုပါဠိဖြင့် ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ကား ရှေးဦးစွာသာမဟုတ်၊ အခါခပ်သိမ်းပင် မပ္ပိန္နောပိဟူလို။ (ပြည်)

၃-ဘာဝနံ ဒုဓသန္တိတိ ဒေါသ၊ ပုဂ္ဂလာ ဝေ ဒေါသ၊ ပုဂ္ဂလဒေါသ။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ် တို့၌ ဘာဝနာမပြည့်စုံရာ၊ စင်စစ်ပျက်သည်သာ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပုဂ္ဂလဒေါသဟူသည်။ ပုဂ္ဂလာနံ ဒေါသာ-မူ၍ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အပြစ်ငဇွကိုလည်းမကောက်ရ၊ ပဋိသဒေါသ စေတသိက် ကိုလည်းမကောက်ရ။ ပုဂ္ဂလသည်ပင် ဘာဝနာကို ဖျက်တတ်သောကြောင့် ဒေါသမည်သည် ဟူလို။ ထိုသုံးပါးသော ပုဂ္ဂလကောဋ္ဌာသကို အသီးအသီး သရုပ်အားဖြင့်ပြခြင်းငှါ အယဉ် မေတ္တာ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

လျစ်လျူပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဂရုဋ္ဌာနေ စ၊ အလေးပြုထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အရာ၌ ၎င်း။ ပိယဋ္ဌာနေ စ၊ ချစ်မြတ်နိုးအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အရာ၌၎င်း။ ဌပေန္တော သည်။ ကိလမတိ၊ ၏။ ဝေရီ၊ ဝေရီပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အနုဿရတော၊ အဖန် တလဲလဲ အောက်မေ့သော ယောဂါဝစရအား။ ကောဓော၊ အမျက်ဒေါသ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့အပြစ်ရှုပ်မျှဖြစ်သောကြောင့်။ အပ္ပိယာဒိသု၊ ထို့၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ (မေတ္တာ၊ ကို။) န ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ အပ်။

ပန၊ လက်ဦးမပွားစေအပ်သည်မှတစ်ပါး သြဓိအားဖြင့် မပွားစေအပ် သည်ကိုဆိုအံ့။ လိင်္ဂဝိသဘာဝေ၊ လိင်္ဂအားဖြင့်မတူသောပုဂ္ဂိုလ်၌။ တမေဝ၊ ထိုလိင်္ဂဝိသဘာဝဖြစ်သော သူချည်းကိုသာလျှင်။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ သြဓိသော-ဘာဝသော၊ သူ့ချည်း အထီး ဝေဖန်သော အားဖြင့်။ ဘာဝေန္တဿ၊ မေတ္တာကိုပွားစေသော ယောဂါဝစရအား။ ရာဂေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အညတရော၊ တယောက်သော။ အမစ္စပုတ္တော၊ အမတ် သားသည်။ ကုလူပကတ္ထေရံ၊ ကုလူပကမဟာထေရ်ကို။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ကဿ၊ အဘယ်သူအား။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ ကိရ၊ မေးလျှောက်သတတ်။ ထေရော၊ သည်။ ပိယပုဂ္ဂလေ၊ ပိယ ပုဂ္ဂိုလ်၌။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုအမတ်သားသည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဘရိယာ၊ သည်။ ပိယာ၊ ချစ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုအမတ်သားသည်။ တဿာ- ဘရိယာယ၊ ထိုအချစ်ကြီးချစ်သော မယားအား။ မေတ္တံ၊ ကို။ ဘာဝေန္တော၊ စေသည်ရှိသော်။ သဗ္ဗရတ္တိံ၊ တညဉ့်ပတ်လုံး။ ဘိတ္တိယုဒ္ဓံ၊ နံရံကို နွားသိုး တိုးဝှေ့သကဲ့သို့ တိုးဝှေ့ခြင်းကို။ အကာသိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ လိင်္ဂဝိသဘာဝေ၊ ၌။ သြဓိသော၊ ဖြင့်။ (မေတ္တာ၊ ကို။) န ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ အပ်။

ပန၊ သြဓိသအားဖြင့် မပွားစေအပ်သည်မှတစ်ပါး အချင်းခပ်သိမ်း မပွားစေအပ်သည်ကို ဆိုအံ့။ ကာလကံတေ၊ သေသောပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဘာဝေ- န္တော၊ ပွားစေသော ယောဂါဝစရသည်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ နေဝ ပါပုဏ္ဏာတိ၊ မရောက်။ ဥပစာရံ၊ သို့။ န ပါပုဏ္ဏာတိ၊ မရောက်။ အညတရော၊ တဦး

၁-သေသသူလည်း သတ္တဝါပင်မဟုတ်လော၊ ခန္ဓာသန္တာန်ကိုစွဲ၍ သတ္တဟူသော ဝေါ- ဟာရုပညတ်ဖြစ်သည်မဟုတ်လော၊ မေတ္တာလည်း ထိုသတ္တပညတ်လျှင် အာရုံရှိသည်မဟုတ် လော၊ ထိုသို့လျက် အဘယ်ကြောင့် ကာလကံတေ ပန-စသည်ကို မိန့်ဆိုသနည်းဟု။ပ။

နိဒ္ဒေသ] မေတ္တာဘာဝနာကထာ (၂၈၈-၁၅)

၂၉၉

သော။ ဒဟရဘိက္ခု၊ သည်။ အာစရိယံ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။ မေတ္တံ၊ ကို။ အာရဘိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်းငယ်၏။ ဝါ၊ အား။ မေတ္တာ၊ သည်။ နပ္ပဝတ္တတိ ကိရ၊ မသက်နိုင်သတတ်။ ငါ၊ အပ္ပနာသ္မိမသက်နိုင်သတတ်။ သော၊ ထိုရဟန်းငယ်သည်။ မဟာထေရဿ၊ တဦးသော မဟာထေရ်၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မေ၊ သည်။ မေတ္တာဈာနသမာပတ္တိ၊ ကို။ ပဂုဏာဝ၊ အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်သည်သာတည်း။ စ၊ ထိုသို့ လေ့လာအပ်သည်ဖြစ်ပါလျက်။ နံ၊ ထိုမေတ္တာဈာနသမာပတ္တိကို။ သမာပဇ္ဇိတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောမိ၊ မတတ်နိုင်ခဲ့။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကား။ ကိန္နုခေါ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ လျှောက်၏။ ထေရော၊ မဟာထေရ်သည်။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ နိမိတ္တံ၊ အာရုံကို။ ဂဝေသာဟိ၊ ရှာလော့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းငယ်သည်။ ဂဝေသန္တော၊ ရှာလတ်သော်။ အာစရိယဿ၊ ၏။ မတဘာဝံ၊ ကို။ ဉတ္တာ၊ ရှိ။ အညံ၊ သေလွန်ပြီး ဆရာမှ တပါးသောသူကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ မေတ္တာယန္တော-မေတ္တံ ကရောန္တော၊ မေတ္တာကိုပြုသည်ဖြစ်၍။ (နာမ ဓာတ်ဖြစ်၍ မေတ္တံ ကရောန္တော-ဟူသည်၊ မေတ္တာကို ပွားစေသည်ဖြစ်၍ ဟူလို) သမာပတ္တိံ၊ ကို။ အပ္ပေသိ၊ ဝင်စား၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာလကံတေ၊ ဌ်။ န ဘာဝေတဗ္ဗာဝ၊ မပွားစေအပ်သည်သာတည်း။

၂၄၁။ ပန၊ မပွားသင့်သည်မှ တပါး လက်ဦးပွားသင့်သည်ကို ဆိုအံ့။ သဗ္ဗပဌမံ၊ ခပ်သိမ်းသောသူတို့၏ လက်ဦးစွာ။ (အတ္တနိယေဝ ဘာဝေ-

ကား။ အာဒိနနိက္ခေပပရိစ္ဆိန္နေ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နဘူတေ ဓရမာနတာယ ပစ္စက္ခတော ဝိယ ဥပလဗ္ဗမာနေ ခန္ဓပဗန္ဓေ ဣဓ သတ္တာဒိဂဟဏံ၊ န တိယဒ္ဓဂတေတိ အာဟ“ ကာလကံတေ ပနာ”တိအာဒိ။ (ဋီ ၁၊ ၃၅၂)ပဋိသန္ဓေစုတိဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပစ္စက္ခအားဖြင့် သိသကဲ့သို့ သိအပ် ရအပ်သော ခန္ဓပဗန္ဓ၌သာ ဤသတ္တစသောယူခြင်းဖြစ်၏။ သုံးပါးသော အဒ္ဓါ၌ ဖြစ်သော ခန္ဓပဗန္ဓ၌ မဖြစ်။ ထို့ကြောင့် ကာလကံတေ ပန စသည်ကို ကျမ်းဆရာခန့်သော-ဟု မြန်မာပြန်။ (ပြည်)

၁-အာဒိကမ္မိက ဖြစ်၍ ဂရုဘာဝနိယ အာစရိယကို အာရုံမူလျက် လက်မုန့်ပဌမ မေတ္တာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သည်ကို အာစရိယမာရဗ္ဗ မေတ္တမာရဘိ-ဟုဆိုအပ်သလော၊ အဘယ့်ကြောင့် ဆရာသေလေပြီးလျက် မေတ္တာဖြန့်လိုသနည်း၊ သူ၏မေတ္တာ ဆရာ၌ မသက် ပါတဲလျက် အဘယ့်ကြောင့်ကား ပဂုဏာဝ မေ မေတ္တာဈာနသမာပတ္တိ-ဟူဘိသနည်း? အညတ္တ ပဂုဏမေတ္တာဈာနော အာစရိယဿ ကာလကံတဘာဝမဇာနန္တော တံ မေတ္တာယ ဖရိတုကာမော “အာစရိယမာရဗ္ဗ မေတ္တမာရဘိ”တိ ဝုတ္တော။ တေနာယ “ပဂုဏာဝ မေ မေတ္တာဈာနသမာပတ္တိ”တိ။ (ဋီ ၁၊ ၃၅၂)။ (ပြည်)

တဗ္ဗာ-ဌိစပ်) အဟံ၊ သည်။ သုခိတော၊ ချမ်းသာသည်။ ဝါ၊ ချမ်းသာ
ခြင်းသို့ရောက်သည်။ ဟောမိ၊ ဖြစ်လို၏။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ နိဒ္ဒုက္ခော၊
စိတ်ဆင်းရဲမရှိသည်။ ဟောမိ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ အဝေရော၊ အတွင်း
အပရနိမရှိသည်။ ဟောမိ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ အဗျာပဇ္ဇော၊ ဗျာပါဒ
ကင်းသည်။ ဟောမိ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ အနိဿော၊ (ဤသ-ဟု မှတ်
အပ်သော ဤတိ မည်သော) ဥပဒ္ဒဝေါကင်းသည်။ ဟောမိ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊
သို့၎င်း။ သုခိ၊ ကိုယ်ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ အတ္တာနံ၊ ငါ၏အတ္တ-
တောကို။ ပရိဟရာမိ၊ ဆောင်နိုင်လို၏။ ဝါ၊ ဖြစ်စေနိုင်လို၏။ ဝါ၊ မျှစေ
နိုင်လို၏။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုနပုနံ၊ လဲ။ အတ္တနိယေဝ၊
ဌိသာလျှင်။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ အပ်၏။ (အတ္တနိပိ၊ ဌိလည်း။ မေတ္တာ၊ ကို။
ယဒိ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ အကယ်၍ ပွားစေအပ်သည်ဖြစ်အံ့။) ဧဝံ၊ ဤသို့ မိမိဌိ
လည်း မေတ္တာကို ပွားစေအပ်သည်။ သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဝိဘင်္ဂေ၊
ဌိ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ ဖရတိတိ၊ ဟူသော။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့သော အပြားဖြင့်ကား။ ဘိက္ခု၊
သည်။ မေတ္တာသဟဂတေန၊ မေတ္တာနှင့် တကွဖြစ်သော။ စေတသာ၊
ဖြင့်။ ဧကံ ဒိသံ၊ တခုသောအရပ်ကို။ ဝါ၊ တခုသော အရပ်၌နေသော
သတ္တဝါကို။ ဖရိတွာ၊ နှံ့စေ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေသနည်း။ သေယျထာပိ နာမ၊
ကား။ ပိယံ၊ ချစ်အပ်သော။ မနာပံ၊ နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော။ ဧကံ
ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ မေတ္တာယေယျ သေယျထာပိ၊ မေတ္တာပြုရာသကဲ့
သို့။ ဝါ၊ မေတ္တာပွားစေရာသကဲ့သို့။ ဧဝေဝေ၊ တူလျှင်။ သဗ္ဗသတ္တေ၊
တို့ကို။ မေတ္တာယ၊ မေတ္တာရေဖြင့်။ ဖရတိ၊ ဖျန်း၏။ ဝါ၊ နှံ့စေ၏။]

ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ဌိ။ ကတမေဟိ။ ပ။ ပရိဟရန္တုတိအာဒိ။ ဤသို့
အစရှိသော။ ယဉ္စ-ဝစနံ၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၁-ဋီကာ၌ နိဒ္ဒုက္ခော ဟောမိ-ဟု သမ္ပန်သကဲ့သို့ အဝေရော အဗျာပဇ္ဇော အနိဿော
တို့ကိုလည်း ဟောမိ-နှင့် သမ္ပန်စေလို၍ တထာ အပေရောတိအာဒိသု-ဟု ဆိုပြီးလျှင်
အဝေရစသည်ကိုဆိုခြင်း၏ သမ္ပန္နကိုပြခြင်းငှါ ဝိသေသတော စ ဒုက္ခဘာဝေန သုခသညာ။
ပ။ ဟောတိတိ ဒဿေန္တော အာဟ အဝေရော အဗျာပဇ္ဇော အနိဿော သုခိတိ-ဟု
မိန့်သည်။ ထိုတွင် အဆုံးဖြစ်သော သုခိ-ပုဒ်ကိုကား အတ္တာနံ ပရိဟရာမိ-နှင့် စပ်စေလို၍
အတ္တာနံ ပရိဟရာမိတိ ဧဝံဘူတော ဟုတ္တာ မမ အတ္တဘာဝံ ပဝတ္တေမိ ယာပေမိတိ အတ္တော-ဟု
(ဋီ ၁၊ ၃၅၂) မိန့်သည်။ (ပြည်)

[ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ကတမေဟိ အာကာရေဟိ၊ အဘယ်အခြင်းအရာ
 တို့ဖြင့်။ အနောဓိသော၊ မည်သူမည်သူဟူ၍ မရည်မှတ်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊
 အပိုင်းအခြားမရှိသောအားဖြင့်။ ဖရဏာ၊ ဖျန်းအပ်သော။ မေတ္တာ-
 စေတောဝိမုတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊
 တို့သည်။ အဝေရာ၊ အတွင်းအပရန်မရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ပါ
 စေကုန်။ အဗျာပဇ္ဇာ၊ ဗျာပါဒကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ပါစေကုန်။
 အနိဿာ၊ ဆင်းရဲကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ကုန်၊ သုခိ၊ ချမ်းသာနှင့်
 ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍။ အတ္တာနံ၊ မိမိမိတို့အတ္တဘောကို။ ပရိဟရန္တု၊
 ဆောင်နိုင်ပါစေကုန်၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေနိုင်ပါစေကုန်၊ ဝါ၊ မျှစေနိုင်ပါစေကုန်။
 သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပါဏာ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သူတာ၊
 တို့သည်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။
 အတ္တဘာဝပရိယာပန္နာ၊ အတ္တဘော၌ အတွင်းဝင်ကုန်သောသူတို့သည်။
 (မိဂပဒဝဠုနနည်းဖြင့်ချုံး၍ အဆုံး၌သာထားသည်) အဝေရာ၊ ကုန်သည်။
 ဟောန္တု၊ ဖြစ်ပါစေကုန်။ ပ။ ပရိဟရန္တု၊ ကုန်။]

မေတ္တသုတ္တေ၊ ၌။ သုခိနော ဝါ။ ပ။ သုခိတတ္တာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစ
 ရှိသော။ ယဉ္ဇ-ဝစနံ၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

≡ [၂၀၉] [သဗ္ဗသတ္တာ၊ တို့သည်။ သုခိနော ဝါ၊ ချမ်းသာသုခနှင့်
 ပြည့်စုံကုန်သည်၎င်း။ ခေမိနော ဝါ၊ ဘေးကင်းကုန်သည်၎င်း။ ဘဝန္တု၊
 ဖြစ်ပါစေကုန်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သုခိတတ္တာ၊
 ချမ်းသာရောက်သော ကိုယ်စိတ်ရှိကုန်သည်။ ဘဝန္တု၊ ကုန်။]

တံ-ဝစနံ၊ ထိုဝိဘင်းစသည်တို့၌ ဟောတော်မူအပ်သော စကားတော်
 သည်။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဆန့်ကျင်ခဲ့၏။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ စ။ တတ္ထ-ဝိဘင်္ဂါဒိသု၊ တို့၌။
 အတ္တနိ၊ ၌။ ဘာဝနာ၊ မေတ္တာဘာဝနာကို။ န ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူ
 အပ်ခဲ့။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ တဉ္ဇ-ဝစနံ၊ ထိုဝိဘင်းစသည်တို့၌
 ဟောတော်မူအပ်သောစကားတော်သည်လည်း။ န ဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်ကျင်။
 ကသ္မာ၊ ကား။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ-ဝစနံ၊ ကို။ အပ္ပနာဝသေန၊
 အပ္ပနာကိုဆောင်တတ်သောဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဒံ-အဟံ

သုခိတော ဟောမိတိအာဒိဝနံ၊ ကိံ။ (အတ္တနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။) သက္ခိ-
ဘာဝဝသေန၊ သက်သေအဖြစ်၌ ထားသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
(တသွာ၊ ကြောင့်။ န ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ကျင်။)

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝဿသတံ ဝါ၊ အနှစ်တရာပတ်လုံး၎င်း။ ဝဿသဟဿံ
ဝါ၊ လုံး၎င်း။ အဟံ သုခိတော ဟောမိတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊
ဖြင့်။ အတ္တနိ၊ ၌။ မေတ္တံ၊ ကိံ။ သစေပိ ဘာဝေတိ၊ အကယ်၍ ပွားစေ
ကာမူ။ အဿ၊ ထိုယောဂါဝစရအား။ အပ္ပနာ၊ သည်။ နေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
မဖြစ်သည်သာတည်း။ ပန၊ ဆက်။ အတံ၊ သည်။ သုခိတော၊ ချမ်းသာ
ရောက်သည်၊ ဝါ၊ ဖြစ်သောချမ်းသာရှိသည်။ ဟောမိ၊ ဖြစ်ရလို၏။ ဣတိ၊
သို့။ ဘာဝယတော၊ ပွားစေသည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ပွားစေသောပုဂ္ဂိုလ်အား။
အဟံ၊ သည်။ သုခကာမော၊ ချမ်းသာကိုအလိုရှိသည်၎င်း။ ဒုက္ခပဋိ-
ကူလော၊ ဆင်းရဲကိုစက်ဆုပ်သည်၎င်း။ ဇီဝိတုကာမော၊ အသက်ရှည်
လိုသည်၎င်း။ အမရိတုကာမော စ၊ မသေလိုသည်၎င်း။ ဟောမိ ယထာ၊
ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အညေ၊ ငါမှတပါးကုန်သော။ သတ္တာပိ၊ တို့သည်
လည်း။ သုခကာမာ၊ ကုန်သည်၎င်း။ ဒုက္ခပဋိကူလာ၊ ကုန်သည်၎င်း။
ဇီဝိတုကာမာ၊ ကုန်သည်၎င်း။ အမရိတုကာမာ စ၊ ကုန်သည်၎င်း။
ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ပေကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တနံ၊ ကိံ။ သက္ခိံ၊ ကိံ။ ကုတော၊
၍။ အညသတ္တေသု၊ တို့၌။ ဟိတသုခကာမတာ၊ စီးပွားချမ်းသာကို အလို
ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

သဗ္ဗဒိသာ၊ ခပ်သိမ်းသောအရပ်တို့သို့လည်း။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ အနု-
ပရိဂမ္မ၊ (ထက်ဝန်းကျင်ရှာသောအားဖြင့်) အစဉ်လှည့်ပတ်၍။ (ပရိယေ-
သန္တာပိ၊ သော်လည်း။) အတ္တနာ၊ မိမိထက်။ ပိယတရံ၊ သော။ အညံ၊
သော။ (သတ္တံ၊ ကိံ။) ကုစိ-ကတ္တစိ ဒိသာယ၊ ၌။ နေဝဇ္ဈဂါ-နေဝ အဓိ-
ဂစ္ဆေယျ၊ မရနိုင်ရာ။ (န ပသေယျ၊ မတွေ့မြင်ရာဟူလို) ဧဝံ၊ ဤသို့
မိမိထက် ချစ်သူကိုမရခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပုထု-ဝိသု ဝိသု၊ အသီးအသီး၊ ဝါ၊
ကိုယ်စီကိုယ်စီ။ ပရေသံ၊ ကိုယ်မှတပါးကုန်သော ထိုလိုသတ္တဝါတို့သည်။
အတ္တာ၊ သူတို့ကိုယ်ကို။ ပိယာ၊ ၏။ တသွာ၊ ကြောင့်။ အတ္တကာမော၊
မိမိ၏ ဟိတသုခကို လိုသောသူသည်။ ပရံ၊ သော။ (သတ္တံ၊ ကိံ။)
န ဟိံသေ၊ မညှဉ်းဆဲရာ။

ဣတိ-ဝေ၊ သို့။ ဝဒတာ၊ ဟောတော်မူသော။ ဘဂဝတာပိ၊ သည်လည်း။ အယံ နယော၊ မိမိကိုယ်ကို သက်သေထား၍ မေတ္တာ ဘာဝနာ ပွားစေရာသော ဤနည်းကို။ ဒဿိတော၊ ၏။

၂၄၂။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သက္ခိဘာဝတ္ထံ၊ သက်သေအဖြစ်၌ထားခြင်း အကျိုးငှါ။ ပဌမံ၊ စွာ။ အတ္တာနံ၊ ကို။ မေတ္တာယ၊ ဖြင့်။ (ဖရိတဗ္ဗံ၊ ဖျန်းရာ၏။) ဖရိတွာ၊ မိမိကိုယ်ကို မေတ္တာရေချမ်းဖျန်းပြီး၍။ တဒနန္တရံ၊ ထိုမှအခြားမဲ့၌။ သုခပ္ပဝတ္တနတ္ထံ၊ မေတ္တာဖြစ်လွယ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ (ယှာဿ ယော အဿ-ခဲ) ၊ အဿ-ယောဂိနော၊ ၏။ ပိယော၊ ချစ်အပ်သော။ မနာပေါ၊ နှလုံးကိုပွားစေတတ်သော။ ဂရု၊ ကျောက်ထီးကဲ့သို့ အလေးပြုအပ်သော။ ဘာဝနီယော-သမ္ဘာဝေတဗ္ဗော၊ ချီးမွမ်းအပ်သော။ အာစရိယော ဝါ၊ ဆရာမူလည်းဖြစ်သော။ အာစရိယမေတ္တာ ဝါ၊ သီလစသည်ဖြင့် ဆရာပမာဏ ရှိသသူမူလည်းဖြစ်သော။ ဥပဇ္ဈာယော ဝါ၊ မူလည်းဖြစ်သော။ ဥပဇ္ဈာယမေတ္တာ ဝါ၊ မူလည်းဖြစ်သော။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ရှိအံ့။ တဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ထိုအာစရိယအစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒါနပိယဝစနာဒီနိ၊ ဒါန၊ ပိယဝစန အစကုန်သော။ ပိယမနာပတ္တကာရဏာနိ၊ ပိယ၏အဖြစ်၊ မနာပ၏ အဖြစ်၏ အကြောင်းတို့ကို၎င်း။ သီလသုတာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ဂရုဘာဝနီယတ္တကာရဏာနိ စ၊ အလေးပြုအပ်သည်၏အဖြစ်၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်၏ အကြောင်းတို့ကို၎င်း။ အနုဿရိတွာ၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့၍။ သေ-သော သပ္ပုရိသော၊ သည်။ သုခိ၊ ကိုယ်စိတ်ချမ်းသာခြင်းရှိသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေ။ နိဒ္ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲကင်းသည်။ ဟောတု၊ စေ။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ (တသ္မိံ၊ ထိုအာစရိယစသော ပုဂ္ဂိုလ်၌။) မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗော၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ ဝေရူပေ၊ ဤသို့ ပိယမနာပစသော သဘောရှိသော။ ပုဂ္ဂလေ၊ အာစရိယစသော ပုဂ္ဂိုလ်၌။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ကာမံ၊ စင်စစ်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ ပန၊ ထိုသို့ ပြည့်စုံသော်လည်း။ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ၊ ဤယောဂီရဟန်းသည်။ တာဝတကေန၊ ထိုသို့ အပ္ပနာ ပြည့်စုံကာမျှဖြင့်။

၁-ယှာဿာတိ ယော ပုဂ္ဂလော အဿ ယောဂိနော။ (ဋီ ၁၊ ၃၅၃) သျှာဗ္ဗလည်း ယှာဿ-ပင်ရှိသည်။ (ဆ-သံ-သော)

တုဋ္ဌိံ၊ နှစ်သက်ရောင့်ရဲခြင်းသို့။ အနာပဇ္ဇိတော၊ မရောက်မူ၍။ သီမာသမ္ဘေ-
ဒံ၊ အပိုင်းအခြားကို ပယ်ဖျက်ခြင်းကို။ ကတ္ထုကာမေန၊ ပြုလိုသည်ဖြစ်၍၊
ဝါ၊ သော်။ တဒနန္တရံ၊ ထို (ပိယ မနာပ ဂရု ဘာဝနီယဖြစ်သော)
ဆရာစသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ အခြားမဲ့၌၊ ဝါ၊ ထိုသို့သောပုဂ္ဂိုလ်၌ မေတ္တာကို
ရသည်မှ အခြားမဲ့၌။ အတိပ္ပိယသဟာယကေ၊ ၌။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေ-
တဗ္ဗာ၊ ၏။ အတိပ္ပိယသဟာယကတော၊ မှ၊ အနန္တရံ၊ ၌။ မဇ္ဈတ္တေ၊
မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။ မဇ္ဈတ္တတော၊
မှ။ အနန္တရံ၊ ၌။ ဝေရီပုဂ္ဂလေ၊ ၌။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊
၏။ ဘာဝေန္တေန စ၊ ပွားစေသော ယောဂီသည်လည်း။ ကေ-
ကသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ၊ (ပိယဂရုဋ္ဌာနီယ၊ အတိပ္ပိယ၊ မဇ္ဈတ္တ၊ ဝေရီ-ဟူသော
လေးပါးသော ပုဂ္ဂလကောဋ္ဌာသဘို့တွင်) တပါးပါးသော ပုဂ္ဂလကောဋ္ဌာ-
သ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ မုဒုံ၊ နူးညံ့သည်ကို။ ကမ္မနိယံ၊ အမှီခံသည်ကို။

၁-ဂရုဋ္ဌာနီယပုဂ္ဂိုလ်၌ ရအပ်ပြီးသော မေတ္တာမနသိကာရကို အတိပ္ပိယသဟာယက၌
ကပ်၍ ဆောင်အပ်၏ဟူလို။ အဘယ်ကြောင့် ယင်းမနသိကာရကို မဇ္ဈတ္တစသည်၌
မဆောင်ဦးမူ၍ အတိပ္ပိယ၌ ဆောင်အပ်သနည်း? သုခပသံဟာရံ တတ္ထဿ တံ ဟောတိ၊
ပဂေဝ ပဋိပက္ခဓမ္မာနံ ဝိက္ခမ္ဘိတတ္တာ။ ဋီကာ။ တတ္ထ၊ ထိုအတိပ္ပိယသဟာယက၌။ အဿ၊
ထိုယောဂီ၏။ တံ-မနသိကာရံ၊ သည်။ သုခပသံဟာရံ၊ ဆောင်လွယ်သည်ဟု-ပေးလေ။
ဤကား နိဿယဟောင်း၌ ပြသောအမှာနှင့် ဋီကာပါ၌ အနက်ပေတည်း။ ၎င်းဋီကာပါ၌သည်
သိမှုနှင့်လည်း ညီ၏။ သင့်လည်း သင့်ပေ၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-မဇ္ဈတ္တ ပိယဂရုဋ္ဌာနေ ဌပေတုံ သုကရဘာဝတော။ ဋီကာဟိတ်။ အတိပ္ပိယသဟာ-
ယကတော မဇ္ဈတ္တ-ဟုအဋ္ဌကသာရီလျက် အတိပ္ပိယဂရုဋ္ဌာနေ ဌပေတုံ သုကရဘာဝ-
တော-မဟူ၍ အဘယ်ကြောင့် ပိယဂရုဋ္ဌာနေ-ဟူသနည်း? အတိပ္ပိယသဟာယကတော-
တိ စ ဣဒံ ပုရိမာဝတ္ထံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ။ ဋီ ၁၊ ၃၅၄။ ပုရိမာဝတ္ထ အဖြစ်ကို အဘယ်ယူ၍
ဖြင့် ယုံရမည်နည်း? ပဂုဏမနသိကာရခဂမဟော ပဋ္ဌာယ ဟိဿ သောပိ ပိယဋ္ဌာနေ ဝေ-
တိဋ္ဌတိ။ ဋီ ၁၊ ၃၅၄။ မလေ့လာသေးသော ပုရိမာဝတ္ထကိုယူ၍ အတိပ္ပိယသဟာယက-
ဟူသည်- ပဂုဏမနသိကာရကို ရသည်မှ စ၍ ထိုဟောဂီအား ထိုအတိပ္ပိယသဟာယက
သည်လည်း ပိယအရာ၌သာ တည်သည် ဟူလို။ (ပြည်)

၃-မဇ္ဈတ္တ မေတ္တာပြုသော ယောဂီသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ ပဂုဏမနသိကာရကို ရသဖြင့်
ပိယဘာဝကို ဆောင်ပြီး၍ တဒနန္တရ၌ ဝေရီပုဂ္ဂလကို ဘာဝနာဖြင့် မဇ္ဈတ္တ၌ထား၍
မဇ္ဈတ္တဘာဝမှ ပိယဘာဝသို့ ဆောင်သဖြင့် ဝေရီပုဂ္ဂလ၌ မေတ္တာကို ပွားစေအပ်၏ဟူလို၊
ဝေရီပုဂ္ဂလေ-ဟူသော ဤစကားကိုလည်း ပုရိမာဝတ္ထကိုယူ၍ ဆိုသည်။ ဝေရီသည်လည်း
ပိယဘာဝ၌သာတည်သည်။ ယခင် အစဉ်ဖြင့်ပွားသော ထိုလိုသို့သော ပုဂ္ဂလကော-
ဋ္ဌာသ၌ အဘယ်မျှလောက် မနသိကာရကို ပြုရမည်နည်းဟု။ပ။ ကား။ ဘာဝေန္တေန-
အစရှိသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ] မေတ္တာဘာဝနာကထာ (၂၉၀-၇)

၃၀၅

(တနည်း) မုဒုံ၊ သော။ ကမ္မနိယံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ကတော၊ ချီ။
တဒနန္တရေ တဒနန္တရေ၊ ထိုထို ကောဠာသမ္ပု အခြားမဲ့ အခြားမဲ့၌။ ဥပ-
သံဟရိတဗ္ဗိ-ဈာနစိတ္တံ ဥပနေတဗ္ဗိ၊ ၏။ (ဖြစ်စေအပ်၏ ဟူလို။)

☞ [၂၉၀] ယဿ ပန၊ အားကား။ ဝေရီပုဂ္ဂလော ဝါ၊ သည်လည်း။ နတ္ထိ၊
မရှိ။ ယဿ ဝါ၊ အားမူလည်း။ မဟာပုရိသဇာတိကတ္တာ၊ ယောက်ျားမြတ်
တို့၏ သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနတ္တံ၊ အကျိုးမဲ့ကို။ ကရောဇ္ဇေပိ၊
ပြုသည်လည်းဖြစ်သော။ ပရေ၊ သူတပါး၌။ ဝေရီသညာဝ၊ သည်ပင်လျှင်။
နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ တေန-ယောဂိနာ၊ သည်။ (ဗျာပါရောဝ န ကာတဗ္ဗော၊
စပ်) မဇ္ဈတ္တေ၊ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌။ မေ၊ ၏။ မေတ္တာစိတ္တံ၊ သည်။ ကမ္မနိယံ၊
သည်။ ဇာတံ၊ ပြီ။ ဣဒါနိ၊ ၌။ နံ၊ ထိုမဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ် မေတ္တာစိတ်ကို။
ဝေရီမ္မိ၊ ဝေရီပုဂ္ဂိုလ်၌၊ ဝါ၊ သို့။ ဥပသံဟရာမိ၊ အံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာပါ-
ရောဝ၊ အားထုတ်ခြင်းကိုပင်လျှင်။ န ကာတဗ္ဗော၊ အပ်။ ပန၊ ဆက်။
ယဿ၊ အား။ (ဝေရီပုဂ္ဂလော၊ သည်။) အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဝေရီပုဂ္ဂိုလ်
ရှိသသူကို။ သန္ဓာယ၊ ချီ။ မဇ္ဈတ္တတော ဝေရီပုဂ္ဂလေ မေတ္တာ ဘာဝေတဗ္ဗာ-
တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

၂၄၃။ ပန၊ ဆက်။ ဝေရီမ္မိ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပသံဟရတော၊ သော။
အဿ-ယောဂိနော၊ အား။ တေန ဝေရီနာ၊ သည်။ ကတာပရာဓာနုဿရ-
ဏေန၊ ပြုအပ်သောအဖြစ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့မိသဖြင့်၊ ဝါ၊ အောက်
မေ့မိခြင်းကြောင့်။ ပဋိဃံ၊ ဒေါသသည်။ သစေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ခဲ့အံ့။ အထ၊

၁-ထိုလေးပါးသော ကောဠာသတို့တွင် အစဉ်သဖြင့် ရှေးဦးစွာ ပိယဂရုဠာနိယ
ကောဠာသ၌ မေတ္တာဘာဝနာကို ရ၍ ဝသိဘာဝသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုအခြင်းဖြင့်
ဖြစ်သောစိတ်ကို တပါးသော ကောဠာသသို့ ဆောင်ခြင်းငှါ နူးညံ့ခွံသည်ကိုပြု၍ ထိုမှ
အနန္တရ၌ အတိပ္ပိယသဟာယ၌ အတိပ္ပိယအဖြစ်ကိုခွါ၍ ပိယဘာဝမျှ၌ စိတ်ကိုထားသည်
ဖြစ်၍ ဘာဝနာကို ဆောင်အပ်၏။ ထိုစိတ်ကိုလည်း ဝသိဘာဝသို့ ရောက်စေသဖြင့်
မှဒု ကမ္မနိယကိုပြုပြီး၍ ထိုမှအနန္တရ၌ မဇ္ဈတ္တ၌ လျစ်လျူဟူသော ဥဒါသိန်အဖြစ်ကို
ခွါ၍ ပိယဘာဝကိုဖြစ်စေ၍ ဘာဝနာကို ဆောင်ရာ၏။ တဖန် ထိုစိတ်ကိုလည်း ဝသိဘာဝ
သို့ ရောက်စေသဖြင့် မှဒု ကမ္မနိယကိုပြုပြီး၍ ထိုမှအနန္တရ၌ ဝေရီကောဠာသ၌ ဝေရီဟူသော
သညာကိုခွါ၍ မဇ္ဈတ္တဘာဝ၌ ထားသည်ကို အဦးပြုသဖြင့် ဝသိဘာဝကို ဖြစ်စေသည်ဖြစ်၍
ဘာဝနာကို ဆောင်အပ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုအနက်ကိုပြလိုသည်ဖြစ်၍ တဒနန္တရေ တဒနန္တ-
ရေ ဥပသံဟရိတဗ္ဗိ- ဟု မိန့်သော်။ (ပြည်)

ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့လတ်သော်။ အနေန-ယောဂီနာ၊ သည်။ ပုရိမပုဂ္ဂလေသု၊ ပိယ
အစရှိသော(ဈာန်၏အာရုံဖြစ်ကုန်သော) ရှေးပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊
အမှတ်မဲ့ တပါးပါးပုဂ္ဂိုလ်၌။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ မေတ္တာ၊ (ပဋိသကိစ္ဆါ၍ ဖြစ်
စေအပ်သော) မေတ္တာဈာန်ကို။ သမာပဇ္ဇိတော၊ ၍။ ဝုဠဟိတော၊ မေတ္တာ
ဈာန်မှထ၍။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ တံ ပုဂ္ဂလံ၊ ထိုဝေရီပုဂ္ဂိုလ်ကို။ မေတ္တာယန္တေန၊
မေတ္တာပြုသည်ဖြစ်၍။ ပဋိသံ၊ ကို။ ဝိနောဒေတဗ္ဗံ၊ ဖျောက်အပ်၏။ ဝေဗ္ဗိ၊
သို့လည်း။ ဝါယမတော၊ အားထုတ်သောယောဂီအား။ (ပဋိသံ၊ သည်။)
သစေ န နိဗ္ဗာတိ၊ အံ။ အထ၊ ထိုသို့မငြိမ်းလတ်သော်။ ကကစ္စပမသြဝါဒ-
အာဒိနံ၊ ကကစ္စပမသြဝါဒ အစရှိသည်တို့သို့။ အနုသာရတော၊ လျှောက်
သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဆင်ခြင်သောအားဖြင့်။ ပဋိသဿ၊ ကို။ ပဟာ-
နာယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ သဋ္ဌိတဗ္ဗံ၊ အားထုတ်အပ်၏။ တဉ္စ-သ-
ဋ္ဌနံ၊ ကိုလည်း။ ဣမိနာ အာကာရေန၊ ဤယခုဆိုလဘုံသော အခြင်းအရာ
ဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သြဝဒန္တနေဝ၊ ဆုံးမသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ (သဋ္ဌိတဗ္ဗံ၊
၏။) အရေ ကုဇ္ဈနပုရိသ၊ အချင်းအမျက်ထွက်လေ့ရှိသော ယောက်ျား။
ဘဂဝတော၊ သည်။ ဥတတောဒဏ္ဍကေန။ပ။ ကရောတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။
တဿေဝ။ပ။ ဥပသမ္ဘတိတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ သတ္ထိမေ။ပ။ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိတိ စ၊
ဟူ၍၎င်း။ ဝုတ္တံ နနု၊ ဟောတော်မူသည်မဟုတ်လော။

[၂၉၁] သော တံ၊ သည်။ ဒါနိ၊ ယခု။ ဝေ၊ သို့။ ကုဇ္ဈန္တော၊ အမျက်
ထွက်ဘိမူ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သာသနကရော၊ အဆုံးအမကိုလိုက်နာသည်။
န စေဝ ဘဝိဿသိ၊ မဖြစ်ရလတုံ။ ပဋိကုဇ္ဈန္တော စ၊ အတုံအမျက်ထွက်လတ်
ဘိမူလည်း။ ကုဒ္ဒပုရိသတောပိ၊ ရှေးဦးအမျက်ထွက်သော သူထက်လည်း။
ပါပိယော၊ ယုတ်ချက်နာသည်။ ဟုတော၊ ၍။ ဒုဇ္ဈယံ၊ လူသာမန်တို့အောင်
နိုင်ခဲ့သော။ သင်္ဂါမံ၊ ဒေါသစစ်မြေကို။ န ဇေဿသိ၊ မအောင်ရလဘုံ။
အတ္တာဝ၊ သည်လည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ သပတ္တကရဏေ၊ ရန်သူတို့သည်

၁-အဘသံကြောင့် ဤသို့ဟူသင့်အံ့နည်း။ ရှေး၌ပင် ပဋိသကိစ္ဆါ၍ မေတ္တာဈာန်ကို
ဖြစ်စေအပ်ပြီးမဟုတ်လော ဟူမူ? ပုဗ္ဗေ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ အသတိယာ အမနသိကာရေန ပဋိ-
သံ အနုပ္ပါဒေန္တဿ သာဓာရဏတော တံ ဝိက္ခမ္ဘေတော ဈာနဿ ဥပ္ပါဒနံ၊ သမာပဇ္ဇနဉ္စ ဝုတ္တံ
“ဣဒါနိ ပန တံ။ ပ။ ပဋိသံ ဝိနောဒေတဗ္ဗံ” န္တိ။ ယင်းစကားကို ပရဝါဒီ မလှုပ်ခြောက်နိုင်ခိုင်
စေလို၍ မေတ္တာယနမေဝ ဟိ ဣဓ ပဋိသဝိနောဒနမဓိပေတံ။ ဋီ ၁၊ ၃၃၅။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ] မေတ္တာဘာဝနာကဏ္ဍာ (၂၉၀-၂၂)

၃၀၇

ပြုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ စ၊ တို့ကိုလည်း။ ကရိယသိ၊ လတံ။ ဆဝါလာတူ-
ပမော စ၊ သူကောင်ဖုတ်သော ထင်းမီးစဉ်ပမာရှိသည်လည်း။ ဘဝိယသိ၊
လတံ။ ဣတိ၊ သို့။ (ဩဝဒန္တေနော၊ ရှိသာလျှင်။ ဗဒ္ဓိတဗ္ဗံ၊ ၏။)

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥဘတောဒဏ္ဍကေန၊ နှစ်ဌာနတို့၌အရိုးရှိသော။
ကကဇေန၊ လူကြီးဖြင့်။ သြစရကာ၊ ယုတ်မာသောအကျင့်ရှိကုန်သော။
စောရာ၊ တို့သည်။ အင်္ဂမင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ ဧပိ သြကန္တယျံ၊ အကယ်၍
တိုက်ဖြတ်ကုန်ငြားအံ့။ တဩာပိ၊ ထိုအင်္ဂါကြီးငယ်တို့ကို ဖြတ်ကုန်သော
သူတို့၌လည်း။ ယော၊ သည်။ မနောပဒေါသေယျ၊ နှလုံးပြစ်မှားရာ၏။
သော၊ သည်။ တေန-မနောပဒေါသေန၊ ဖြင့်။ မေ၊ ၏။ န သာသနကရော၊
အဆုံးအမကို လိုက်နာသည်မမည်။

ယော၊ သည်။ ကုဒ္ဓံ၊ ကို။ ပဋိကုဇ္ဈတိ၊ အတုံအမျက်ထွက်၏။ သော၊
သည်။ တေန ပဋိကုဇ္ဈနေန၊ ဖြင့်။ တဿေဝ၊ ထိုရှေးဦးအမျက်ထွက်သသူ
ထက်လည်း။ ပါပိယော-ပါပတရော၊ ယုတ်တွင်းနက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ကုဒ္ဓံ၊ မိမိအားအမျက်ထွက်သသူကို။ အပဋိကုဇ္ဈန္တော၊ တဖန်ပြန်လျက်
အမျက်တုံမထွက်သသူသည်။ ဒုဇ္ဈယံ၊ လူသာမန်တို့အောင်နိုင်ခဲ့သော။
သင်္ဂါမံ၊ စစ်မြေကို၊ ဝါ၊ စစ်သည်ဗိုလ်ထုကို။ ဇေတိ၊ အောင်မြင်သည်
မည်ပေ၏။

သင်္ကပိတံ၊ အမျက်ခြောင်းခြောင်းထွက်သော။ ပရံ၊ ကို။ ဥ တွာ၊ ရှိ။
ယော၊ သည်။ သတော၊ သတိရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥပသမ္ပတိ၊ (ရေစရောက်
လေ မီးသို့သေလျက် တုံချေမလဲ) ငြိမ်းစဲစေ၏။ သော၊ သည်။ အတ္ထု-
နော စ၊ ၏၎င်း။ ပရဿ စ၊ ၏၎င်း။ ဥဘိန္ဒူ၊ နှစ်ဦးသောသူတို့၏။ ဝါ၊ နှစ်ပါး
ကုန်သောဣဇလောက ပရလောကတို့၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ စရတံ၊ ကျင့်သည်
မည်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သပတ္တကန္တာ၊ ရန်သူတို့သည်နှစ်လိုအပ်ကုန်သော။
သပတ္တကရဏာ၊ ရန်သူတို့သည်ပြုအပ်ကုန်သော။ ဣမေ သတ္တ ဓမ္မော၊
တို့သည်။ ကောဓနံ၊ အမျက်ထွက်လေ့ရှိသော။ ဣတ္ထိံ ဝါ၊ သို့မူ၎င်း။ ပုရိသံ
ဝါ၊ သို့မူ၎င်း။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ သတ္တံ၊ တို့ဟူသည်။ ကတဓမ၊

တို့နည်းဟူမူကား။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ သပတ္တော၊ ရန်သူ
 တယောက်သည်။ သပတ္တဿ၊ ရန်သူတယောက်အား၊ ဝါ၊ ၏။ အယံ၊
 ဤငါ့ရန်သူသည်။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော၊ အဆင်းမလှသည်။ အဿ၊ ဖြစ်မှုကား။
 အဟော ဝတ၊ ဪ ကောင်းလေစွ။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့အဆင်းမလှသည်၏
 အဖြစ်ကို။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ တံ၊ ထိုသို့ ငါဆိုခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊
 အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ သပတ္တော၊ သည်။
 သပတ္တဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏဝတာယ၊ အဆင်းပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ န နန္ဒတိ၊
 မနှစ်သက်။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ကောဓနော၊ အမျက်ထွက်လေ့ရှိသော။
 ကောဓာဘိဘူတော၊ ကောဓသည် နှိပ်စက်အပ်သော။ ကောဓပရေတော၊
 ကောဓသည် အစဉ်လိုက်အပ်သော၊ ဝါ၊ အမျက်သည် ပြင်းစွာ နှိပ်စက်အပ်
 သော၊ ဝါ၊ အမျက်ဟူသော သူ့အလိုသို့လိုက်သော။ သော-ပုရိသပုဂ္ဂလော၊
 သည်။ သုန္ဒာတော၊ ကောင်းစွာ နုံသာရေးမှီး ချီးမြှင့်သည်။ သုဝိလိတ္တော၊
 ကောင်းစွာ နုံသာလိမ်းကျံအပ်မြှင့်သည်။ ကပ္ပိတကေသမဿ၊ ရိတ်ဖြတ်
 ပြုပြင်အပ်မြှင့်သော ဆံမုတ်ဆိတ်ရှိသည်။ ဩဒါတဝတ္ထဝသနော၊ ဖြူစင်
 သန့်ပြန့်သော အဝတ်ပုဆိုးကိုဝတ်သည်။ ကိဉ္ဇာပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကား
 ဖြစ်၏။ အထ ခေါ၊ သော်လည်း။ သော-ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကော-
 ဓာဘိဘူတော၊ အမျက်ကောဓ နှိပ်စက်အပ်ရကား။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော၊ ဖောက်
 ပြန်ခြင်းရာ ရုပ်ဝါမလှသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ [၂၉၁] ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။
 ပဌမော၊ သော။ သပတ္တကန္တော၊ ရန်သူတို့သည် နှစ်လိုအပ်သော။ သပတ္တ-
 ကရဏော၊ ရန်သူတို့သည် ပြုအပ်သော။ အယံ ဓမ္မော၊ ဤဖောက်ပြန်ခြင်းရာ
 ရုပ်ဝါမလှသော သဘောသည်။ ကောဓနံ၊ အမျက်ထွက်လေ့ ရှိသော။
 ဣတ္ထိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ပုရိသံ ဝါ၊ သို့၎င်း။ အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဘိက္ခုဝေ၊
 တို့။ ပုန စ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊ တပါးတုံ။ (ဝဒါမိ၊ ဟောဦးအံ့။) ဝါ၊
 တပါးသော သဘောကား။ သပတ္တော၊ ရန်သူသည်။ သပတ္တဿ၊ အား။
 ဝါ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသူသည်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ သယေယျ၊ အိပ်ရစေချင်၏။ ဝါ၊
 အိပ်ရပါမူ။ အဟော ဝတ၊ ဪ ကောင်းလေစွ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝါ၊
 ဤသို့ ဆင်းရဲတွေ့သည်၏အဖြစ်ကို။ ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ ပ။ န ပစုရတ္တော၊

၁-နန္ဒတိ ပုတ္တေဟိ ပုတ္တိမာကဲ့သို့ ကရိုဏ်းတည်း။ တနည်း အဆင်း ပြည့်စုံသည်၏
 အဖြစ်ကို။ ဥပယောဂတ္ထ၌ ကရုဏာဝစနတည်း။ ကောဓနာယံ-ကို ကောဓနော အယံ-
 ဖြတ်၊ အယံ-ကား နိပါတ်မျှသာဟူ၏။ (ပြည်)

မြောက်မြားသော ဥစ္စာမရှိသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ဘိမူ။ (တနည်း) ပစ္စရတ္ထော၊
 မြောက်မြားသော ဥစ္စာရှိသည်။ န အဿ၊ မဖြစ်ပါမူ။ အဟော ဝတ၊ စူ။
 ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဣစ္ဆတိ၊ ဧ။ နဘောဂဝါ၊ အတွင်းအပ အသုံးအဆောင်
 အိမ်ထောင်ခမ်းနား ရှားပါးမဲ့မဲ့သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ဘိမူ။ အဟော ဝတ၊
 စူ၊ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဣစ္ဆတိ၊ ဧ။ နယသဝါ၊ အကျော်အစောမဲ့သည်။
 အဿ၊ မူ။ အဟော ဝတ၊ စူ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဣစ္ဆတိ၊ ဧ။ နမိတ္တဝါ၊
 အဆွေခင်ပွန်းမဲ့သည်။ အဿ၊ မူ။ အဟော ဝတ၊ စူ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။
 ဣစ္ဆတိ၊ ဧ။ ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်
 သော။ မရဏာ၊ စုတိကျသည်မှ။ ပရံ၊ ဌံ။ သုဂတိံ၊ ကောင်းမှုရှိသော
 သူတို့သည် လားအပ်သော၊ ဝါ၊ ကောင်းသော ဂတိဖြစ်သော။ သဂ္ဂံ၊
 ရူပါရုံစသော ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့် ကဲလွန်သော။ လောကံ၊ လူ့ပြည်နတ်ရပ်သို့။
 န ဥပပဇ္ဇေယျ၊ မကပ်မရောက်ပါငြားအံ့။ အဟော ဝတ၊ စူ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။
 ဣစ္ဆတိ၊ ဧ။ တံ၊ ထိုသို့ ငါဟောခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ ကား။ ဘိက္ခဝေ၊
 တို့။ သပတ္တော၊ သည်။ သပတ္တဿ၊ ဧ။ သုဂတိဂမနေန၊ သုဂတိသို့ လား
 ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ကို။ န နန္ဒတိ၊ မနှစ်သက်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ ကောဓနော၊
 အမျက်ထွက်လေ့ရှိသော။ ကောဓာဘိဘူတော၊ ကောဓသည် နှိပ်စက်အပ်
 သော။ ကောဓပရေတော၊ ကောဓသည် အစဉ်လိုက်အပ်သော။ အယံ
 ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ စရတိ၊
 ဧ။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ စရတိ၊ ဧ။ မနသာ၊ ဖြင့်။ ဒုစ္စရိတံ၊
 ကို။ စရတိ၊ ဧ။ သော-ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကောဓာဘိဘူတော၊
 ကောဓသည် နှိပ်စက်အပ်ရကား။ ကာယေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်၎င်း။
 မနသာ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ စရိတော၊ ကျင့်မှား၍။ ကာယဿ၊ ဧ။
 ဘေဒါ၊ သော။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ဌံ။ အပါယံ၊ ချမ်းသာကင်းသော။
 ဒုဂ္ဂတိံ၊ မကောင်းမှုကိုပြုသော သူတို့သည် လားအပ်သော၊ ဝါ၊ မကောင်း
 သော ဂတိဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ၊ စုတ်ပြတ်သောကိုယ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ကျရာ
 ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ မိမိအလိုကင်းလျက် ကျရာဖြစ်သော။ နိရယံ၊ ငရဲသို့။
 ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်ရောက်ရ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ဥဘတောပဒိတ္တံ၊ နှစ်ဖက်အစွန်း
 တို့၌ လောင်အပ်ထသော။ မဇ္ဈေ ဂူထဂတံ၊ အလယ်၌ ခွေးမစင်လိမ်းကပ်

အပ်ထသော။ ဆဝါလာတံ၊ သူကောင်ဖုတ်သောထင်းစသည်၊ ဝါ၊ တံရှူး
ဝါးသည်။ ဂါမေ၊ ခွံ။ ကဋ္ဌတ္ထံ၊ ထင်းကိစ္စကို၊ ဝါ၊ သစ်ကိစ္စကို။ နေဝ ဖရတိ-
န သာဓေတိ၊ မပြီးစေ။ အရညေ၊ ခွံ။ ကဋ္ဌတ္ထံ၊ ကို။ န ဖရတိ ယထာ၊ စေ
သကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ ဣမံ ပုရိသပုဂ္ဂလံ၊ ဗျာပန္နစိတ္တပဒုဋ္ဌမနသကံပု-
ရိသော ဤပုရိသပုဂ္ဂိုလ်ကို။ တထူပမံ၊ ထိုထင်းကလားလျှင် ဥပမာ
ရှိသောသူ ဟူ၍။ အဟံ၊ သည်။ ဝဒါမိ၊ ၏။]

၂၄၄။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ခဋ္ဌယတော၊ စေ့ဆော်လျက်။
ဝါယမတော၊ အမျက်ပျောက်မှု လုံ့လပြုသော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။
ဧတံ ပဋိသံ၊ ထိုအမျက်ဒေါသသည်။ သစေ ဝူပသမ္ပတိ၊ အကယ်၍ ငြိမ်း
သည်ဖြစ်အံ့။ ဣစ္ဆေတံ၊ ဤသို့ ငြိမ်းခြင်းသည်။ ကုသလံ၊ ကောင်း၏။ ဝါ၊
အပြစ်မရှိ။ နော စေ ဝူပသမ္ပတိ၊ မငြိမ်းသေးငြားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ မငြိမ်း
ခဲ့သော်။ တဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ထိုမိမိရန်သူဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယော ယော
ဓမ္မော၊ အကြင်အကြင် သုစရိတဓမ္မသည်။ ဥပသန္နေ၊ ကောင်းစွာ
စောင့်စည်းအပ်သည်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ ကိလေသမလ ကင်းသဖြင့် စင်သန့်
သည်။ (တနည်း) ဥပသန္နေ၊ ကိလေသဒါဟမရှိသဖြင့် ငြိမ်းအေးသည်။
ပရိသုဒ္ဓေါ၊ အနဝဇ္ဇအဖြစ်ဖြင့် စင်ကြယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနုဿရိယ-
မာနော၊ အောက်မေ့အပ်သည် ရှိသော်။ ပသာဒံ၊ စိတ်၏ ကြည်ခြင်းကို။
အာဝဟတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ တံ တံ-ဓမ္မံ၊ ထိုထို သုစရိတဓမ္မကို။ အနုဿ-
ရိတွာ၊ အဖန်တလဲလဲအောက်မေ့၍။ အာသာတော၊ ရန်ငြိုးကို။ ပဋိဝိနေ-
တဗ္ဗော၊ ဖျောက်အပ်၏။

၁-သော ဝ ဟောတိ အဘိဇ္ဈာလ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် အောက်၌ ဟောအပ်ပြီးသော
ပုဂ္ဂိုလ်ကိုရည်၍ ဘုရားမြတ်စွာ ဣမံ-ဟု ဟောတော်မူရင်းတည်း။ ထိုကြောင့်ထိုပါဠိရင်း၌
ဣမံ ပုရိသပုဂ္ဂလံ၊ ကာမတို့၌ တိဗ္ဗသာရာဂ စသဖြင့် သိလကင်းသော ဤပုရိသပုဂ္ဂိုလ်ကို-
ဟူသော အနက်ကို လိုအပ်၏။ သို့သော်လည်းဤ၌ ကောဓာဘိဘူတ အရာဝယ် ဥပမာ
ဆောင်ရကား ဣမံ ပုရိသပုဂ္ဂလံ၊ ဗျာပန္နစိတ္တပဒုဋ္ဌမနသကံပုရိသော ဤပုရိသပုဂ္ဂိုလ်ကို-
ဟူသော အနက်ကို လိုအပ်၏။ (ပြည်)

၂-သံယတော-ဟူသော ဋီကာအဖွင့်သို့လိုက်၍ ပြန်သော အနက်ဖြစ်သည်။ ဥပသန္နေ-
ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိအတိုင်း ငြိမ်သက်ငြိမ်းအေးသည်ဟု သဒ္ဒါနက်လည်းသင့်၏။
နောက်၌လည်း နည်းတူပင်။ (ဆ-သံ-သော)

ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ။ ကေစ္စဿ၊ အချိုသံသုအား။ ကာယသမာစာ-
ရောဝ၊ ကိုယ်အကျင့်သည်သာလျှင်။ ဥပသန္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
စ၊ ဆက်။ ဗဟံ၊ များစွာ။ ဝတ္တပဋိပတ္တိံ၊ ဝတ်ကိုဖြည့်ကျင့်ခြင်း တည်းဟူ-
သော ကောင်းသောအကျင့်ကို။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပြုသည်
၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုသူ၏ ကာယသမာစာရ၏။ ဥပသန္တဘာဝေါ၊
ငြိမ်းအေးသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာ စောင့်စည်းအပ်သည်၏အဖြစ်
ကို။ သဗ္ဗဇနေန၊ ခပ်သိမ်းသသ္မသည်။ ဉာယတိ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်
ကို ဆိုအံ့။ ဝစီသမာစာရမနောသမာစာရာ၊ တို့သည်။ အဝူပသန္တော၊
မငြိမ်းအေးကုန်သည်၊ ဝါ၊ မစောင့်စည်း မထိန်းသိမ်းအပ်ကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ တေ-ဝစီမနောသမာစာရေ၊ တို့ကို။
အစိန္တေတွာ၊ မကြံမူ၍။ ကာယသမာစာရဝူပသမောယေဝ၊ ထိန်းသိမ်း
စောင့်ရှောက်အပ်သော ကာယသမာစာရ၏ ငြိမ်းခြင်းကိုသာလျှင်။ အနု-
ဿရိတဗ္ဗော၊ ၏။

၂၉၂ ကေစ္စဿ၊ ၏။ ဝစီသမာစာရောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဥပ-
သန္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုသူ၏ ဝစီသမာ-
စာရ၏။ ဥပသန္တဘာဝေါ၊ အဖြစ်ကို။ သဗ္ဗဇနေန၊ သည်။ ဉာယတိ၊ ၏။
ဟိ-တပ္ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ သောဥပသန္တဝစီသမာစာရပုဂ္ဂလော၊ သည်။
ပကတိယာဝ၊ သာလျှင်။ ပဋိသန္တာရကုသလော၊ စေ့စပ်ခြင်း၌ လိမ္မာ
သည်။ သခိလော၊ သည်းခံခြင်း ခန္တီဟုဆိုအပ်သော ပြေပြစ်သော အဖြစ်
နှင့်ပြည့်စုံသည်။ သုခသမ္ဘာသော၊ ချစ်ဖွယ်သောစကားရှိသည်။ ဝါ၊ နား
ချမ်းသာစွာ အသင့်ဆိုမိန့်တတ်သည်။ သမ္မောဒကော၊ အညီအညွတ်
နှိုးနှောခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော စကားဖြင့် နှိုးနှောလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊
အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက်စေကာ ကောင်းစွာပြောဆိုလေ့ရှိသည်။ ဥတ္တာနု-
မုခေါ၊ ပီတိသောမနဿ၏အစွမ်းဖြင့် မျက်နှာပန်းပွင့်သည်။ ပုဗ္ဗဘာသိ၊

၁-ပန်းပွင့်ကဲ့သို့ တင့်တယ်သောမျက်နှာရှိသည်လည်းဟူ။ ဝိကုဗ္ဗိတမုခေါ အဟု-
တွာ ပီတိသောမနဿဝသေန ဝိကသိတမုခေါ၊ ဋီ ၁၊ ၃၅၇။ ။ ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ပြုံး၍
သော မျက်နှာရှိသည်-ဟူ၍လည်းသင့်၏။ အဘာကုဋ္ဌိကာ ဥတ္တာနုမုခေါ ပုဗ္ဗဘာသေနာ-
ဟူသော တေရသကဏ် ပါဠိကို မှီ၍ ဘာကုဋ္ဌိကော အဟုတွာ-သော်၎င်း၊ ဘာကုဋ္ဌိတမုခေါ
အဟုတွာ-သော်၎င်း ဖြစ်သင့်လျက် ကုဋ္ဌ-ကုဇ-ဓာတုဒွယကို ကေတ္တုကြံ၍ ဝိကုဗ္ဗိတမုခေါ-
ဟူသည်။ ဝိကုဗ္ဗိတမုခေါ၊ ရှုံ့တူမျက်နှာရှိသည်ပေး။ ဝိကုဗ္ဗိတမုခေါ ဟူ၍လည်း ပါဠိရှိ၏။
ကေတ္တုပင်ယူ။ (ပြည်)

(တစုံတယောက်နှင့် တွေ့ဆုံမိက ပဋိသန္ဓာရအရေး နှုတ်မလေးပဲ) ရှေးဦး ဆိုမိန့်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ မဇ္ဈိမေ၊ သော၊ သရေ၊ ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ ကိ၊ ဩသာရေတိ၊ သရတညအစွမ်းဖြင့်ရှုတ်၏။ ပရိမဏ္ဍလေဟိ-ပရိပုဏ္ဏေဟိ၊ ကုန်သော။ ပဒဗျဉ္ဇနေဟိ၊ ပုဒ်ဝါကျတို့ဖြင့်။ ဓမ္မကံထံ၊ ကိ၊ ကထေတိ၊ ဧ၊ ပန၊ ဗျတိရိက်ကို ဆိုအံ့။ ကာယသမာစာရမနောသမာစာရာ၊ တို့သည်။ အဝူပသန္တာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ တေ ကာယမနောသမာစာရေ၊ တို့ကို။ အစိန္တေတွာ၊ ရှိ။ ဝစီသမာစာရဝူပသမောယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အနုဿရိတဗ္ဗော၊ ဧ၊

ကေစူဿ၊ အား။ မနောသမာစာရောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဥပသန္တောသည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ စ၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုသူ၏ မနောသမာစာရ၏။ ဥပသန္တဘာဝေါ၊ သည်။ စေတိယဝန္ဓနာဒိသု၊ တို့၌။ (သက္ကစွကိရိယာယ၊ ရိသေစွာပြုသောအမှုဖြင့်။) သဗ္ဗဇနဿ၊ အား။ ပါကဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ ဟိ၊ ထင်စွာ။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ အဝူပသန္တစိတ္တော၊ မငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိသည်။ ဝါ၊ မထိန်းသိမ်း မစောင့်ရှောက် အပ်သောစိတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ သော၊ ထိုသူသည်။ စေတိယံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဗောဓိံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ထေရေ ဝါ၊ တို့ကို၎င်း။ ဝန္ဓမာနော၊ သော်။ သက္ကစုံ၊ စွာ။ န ဝန္ဓတိ၊ ရှိမခိုး။ ဓမ္မဿဝနမဏ္ဍပေ၊ ၌။ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော ဝါ၊ ပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၎င်း။ ပစလာယန္တော ဝါ၊ ငိုက်မျည်းသည်ဖြစ်၍၎င်း။ နိသီဒတိ၊ ဧ၊ ပန၊ ပါး။ ဥပသန္တစိတ္တော၊ ငြိမ်သက်သောစိတ်ရှိသသူသည်။ ဩကပ္ပေတွာ၊ ယုံကြည်၍။ ဝန္ဓတိ၊ ဧ၊ ဩဟိတသောတော၊ စိုက်သောနားရှိသည်ဖြစ်၍။ (ဓမ္မံ၊ ကိ။) အဋ္ဌိံ၊ မိမိဥစ္စာကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ (တနည်း၊ အတ္တာနံ၊ ကိ။ ဓမ္မေန၊ သူတော် ကောင်းတရားဖြင့်။) အဋ္ဌိံ၊ ထက်သန်သောဆန္ဒရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။

၁-အတ္ထသဒ္ဓေါ ဓနဝါစကော၊ ဣဿ ဌော၊ ကရဓာတုယောဂေ ဣကာရာဂမော။ နိဿယဟောင်း အမှား။ အဋ္ဌိကတွာ၊ စီးပွားဥစ္စာသဖွယ်ပြု၍၊ ဤအနက်လည်းသင့်၏။ ကရဓာတုယောဂ၌ စိပ်စွည်းဖြင့် ပြီးသည်ဟု ယူအပ်၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ဣမသ္မိံ ပန ဝိကပ္ပေ အတ္ထသဒ္ဓေါ ဆန္ဒပရိယာယော၊ အတ္တော အဿ အတ္ထိတိ နိဗ္ဗစနံ။ ဆန္ဒရှိသည်ကို ပြု၍-ဟူသည် ထက်သန်သော ဆန္ဒရှိသည်ဖြစ်၍-ဟုလိုသည်။ ထို့

နိဒ္ဒေသ]

မေတ္တာဘာဝနာကထာ (၂၉၂-၂၂)

၃၁၃

ကာယေန ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယ ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ စိတ္တပ္ပသာဒံ၊ စိတ်၏
ကြည်ခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ လျက်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သုဏ္ဍာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊
သို့။ ဧကစ္စဿ၊ အား။ မနောသမာစာရောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဥပသန္တော၊
ငြိမ်သက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာယဝစီသမာစာရာ၊ တို့သည်။ အဝူပ-
သန္တော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ တေ၊ ထိုမငြိမ်
သက်သော ကာယဝစီသမာစာရတို့ကို။ အစိန္တော၊ မကြံမူ၍။ မနော-
သမာစာရဝူပသမောယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အနုဿရိတဗျော၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ဧကစ္စဿ၊ အား။ တီသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု ဓမ္မေသု၊
ဤကာယသမာစာရ၊ ဝစီသမာစာရ၊ မနောသမာစာရတို့တွင်။ ဧကောပိ၊
တပါးပါးမျှလည်း။ အဝူပသန္တော၊ မငြိမ်သက်သည်။ ဟောတိ၊ အံ။
တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌။ (ကာရုညံ ဥပဋ္ဌပေတဗ္ဗံ-၌စပ်) သေ-သော၊
ဤသူကား။ ဣဒါနိ၊ ယခုမျက်မြင်ဘဝ၌သာလျှင်။ မနုဿလောကေ၊ ၌။
ကိဉ္ဇာပိ စရတိ၊ အကယ်၍ကား သွားလာကျင်လည်ရ၏။ အထ ခေါ၊
စင်စစ်မှုကား။ ကတိပါဟဿ၊ နှစ်ရက်သုံးရက်၏။ အစ္စယေန၊ လွန်သ
ကာလ၌။ အဋ္ဌမဟာနိရယ သောဋ္ဌသဉ္ဇဿဒနိရယပရိပူရကော၊ ရှစ်ထပ်သော
ငရဲကြီး၊ တဆဲ့ခြောက်လုံးသော ဥဿဒ ငရဲပြည်ကို ပြည့်စေသည်။
ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်ရှာလေလတံ။ ဣတိ၊ သို့။ ကာရုညံ၊ သနားကျင်နာ
ကရုဏာကို။ ဥပဋ္ဌပေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကာရုညမ္ပိ၊
ကရုဏာကိုလည်း။ ပဋိစ္စံ၊ ၍။ အာသာတော၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းသည်။
ဝူပသမ္ပတိ၊ ငြိမ်း၏။

ဧကစ္စဿ၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ တယောပိ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မော၊
ဤကာယဝစီမနောသမာစာရတရားတို့သည်။ ဝူပသန္တော၊ ငြိမ်သက်ကုန်
သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿ၊ ၏။ ယံ ယံ၊ ကာယသမာစာရအစရှိသော
တရားသုံးပါးတို့တွင် အကြင်အကြင်တရားကို။ ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ တံ တံ၊ ကို။
အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-ယသ္မော၊ ကြောင့်။ တာဒိသေ၊ ထိုသို့သဘော

ကြောင့် အတ္ထိကော ဝါ ဟုတွာ-ဟု ဋီကာမိန့်သတည်း။ ပဟူတေ စ ပသံသာယံ၊ နိန္ဒာယဉ္ဇာတိ-
သာယနေ။ နိစ္စယောဂေ စ သံသဂ္ဂေ၊ ဟောန္တိမေ မန္တုအာဒယော-ဟူရကား ဤ၌
အတိသယ၌ ဖြစ်၍ ထက်သန်သော ဆန္ဒ-ဟူ၏။ (ပြည်)

ရှိသော။ ပုဂ္ဂလေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်၌။ မေတ္တာဘာဝနာ၊ သည်။ ဒုက္ခရာ၊
ခဲယဉ်းငြိုငြင်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။
အနုဿရိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၈။ ဆက်။ ဣမဿ အတ္တဿ၊ (ယော ယော ဓမ္မော စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်
ပြီးသော) ဤအနက်ကို။ အာဝိဘာဝတ္ထံ၊ ငှါ။ ပဉ္စမေ အာဝုသော။ ပ။
ပဋိဝိနောဒေတဗ္ဗောတိ၊ ဟူသော။ ပဉ္စကနိပါတေ၊ ၌။ ဣဒံ အာသာတ-
ပဋိဝိနယသုတ္တံ၊ ဤအာသာတပဋိဝိနယသုတ်ကို။ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ၊ ၏။

[အာဝုသော၊ ရှင်တို့။ အာသာတပဋိဝိနယ၊ ရန်ငြိုးကို ပယ်ဖျောက်
ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပဉ္စ၊ တို့တည်း။ ယတ္ထ၊
အကြင်ရန်ငြိုးဖွဲ့အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းအား။ ဥပ္ပန္နော၊
သော။ အာသာတော၊ ကို။ သဗ္ဗသော၊ ဖြင့်။ ပဋိဝိနောဒေတဗ္ဗော၊ ၏။]

၂၄၅။ ပန၊ ဆက်၊ ဝါ၊ တပါး။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဧဝံ၊ သို့။
ဝါယမတောပိ၊ လုံ့လပြုပါသော်လည်း။ အာသာတော၊ သည်။ သစေ
ဥပ္ပဇ္ဇတိယေဝ၊ အကယ်၍ တလုံလဲလဲ ဖြစ်မြဲသာလျှင်ဖြစ်သေးအံ့။ အထ၊
ထိုသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အနေန၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္တာ၊ ကို။ သြဝဒိ-
တဗ္ဗော၊ ၏။

☞ [၂၉၃] ဝေရိနာ၊ သည်။ အတ္တနောဝိသယေ၊ ဆင်းရဲစိမ့်သောငှါ
တတ်နိုင်စကောင်းသော သင်၏ကိုယ်၌။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ တေ၊ သင့်အား။
ယဒိ ကတံ၊ အကယ်၍ပြုလွှာပေငြားအံ့။ တံ၊ သည်။ ကိံ၊ ကြောင့်။
တဿ၊ ထိုဝေရီ၏။ အဝိသယေ၊ ဆင်းရဲစိမ့်သောငှါ မတတ်နိုင်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့် အရာမဟုတ်သော။ သစိတ္တေ၊ မိမိစိတ်၌။ ဒုက္ခံ၊ ကို။
ကတ္တံ၊ ငှါ။ ဣစ္ဆသိ၊ အလိုရှိဘိသနည်း။

၁-ရန်သူသည် ဆင်းရဲပြုနိုင်လျှင် သင်၏ကိုယ်၌သာ ပြုနိုင်ရာ၏။ သင်၏စိတ်၌ကား
ရန်သူမှ ဆင်းရဲပြုနိုင်အံ့သောအရာမဟုတ်။ ထိုသို့မဟုတ်ပါလျက် ရန်သူကို အမျက်ထွက်၍
စေတသိကဒုက္ခကို သူဝမ်းမြောက်အောင် ဖြစ်စေချင်သေးသလောဟုကိုယ့်ကိုယ်ကို ဆုံးမ
အပ်၏ဟူလို။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ] မေတ္တာဘာဝနာကထာ (၂၉၃-၁၁)

၃၁၅

ဗဟုပကာရံ၊ များစွာသော ကျေးဇူးရှိပေသော။ ရုဒဗ္ဗေ၊ ငိုသော
မျက်နှာရှိသော။ ဉာတိဝဂ္ဂံ၊ မိဘစသော ဆွေမျိုးအပေါင်းကို။ ဟိတုာန၊
စွန့်နိုင်ပါလျက်လည်း။ မဟာနတ္ထကရံ၊ များစွာသော အနတ္ထကိုပြုတတ်
သော။ သပတ္တံ၊ ရက္ခိသ်ဘီလူးကဲ့သို့ ပူးဝင်ကျရောက်တတ်သော။ (ရက္ခ-
သော ဝိယ သပတိတိ သပတ္တံ-မ) ဝါ၊ ရန်သူအစစ်ဖြစ်သော။ ကောဓံ၊
အမျက်ကိုကား။ ကိံန ဇဟာသိ၊ အဘယ့်ကြောင့်မစွန့်ပါသနည်း။ ဇဟာ-
သိ ဝေ၊ စွန့်နိုင်ကောင်းသလျှင်ကတည်း။

(သပ္ပုရိသ၊ သုတော်ကောင်း။) တံ၊ သည်။ ယာနိ သီလာနိ၊ တို့ကို။
ရက္ခသိ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုသီလတို့၏။ မူလနိကန္တနံ၊ အမြစ်အရင်းဖြစ်သော
ဟိရိ ဩတ္တပ္ပ ခန္တီ မေတ္တာ ကရုဏာတို့ကို ဖြတ်တတ်သော။ ကောဓံ၊ ကို။
ဥပလာဠေသိ၊ ဖြားယောင်းဘိ၏။ ဝါ၊ စံပယ်စေဘိ၏။ တယာ၊ နှင့်။
သဒိသော၊ သော။ ဇဠော-အန္ဓဗာလော၊ ငမိုက်ကန်းသည်။ ကော နာမ၊
အဘယ်မည်သသူသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသေးသနည်း။

(ပဏ္ဍိတ၊ ရှိ။) ပရေန၊ သူတပါးသည်။ အနရိယံ၊ ယုတ်မာသော။ ကမ္မံ၊
ပြစ်မှားသောအမှုကို။ မေ၊ အား။ ကတံ၊ လေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ယော-တံ၊
သည်။ ကုဇ္ဈသိ၊ ၏။ သော-တံ၊ သည်။ တာဒိသံယေဝ၊ ထိုရန်သူပြုအပ်
သော အပရာဓဖြစ်သော အနရိယအမှုနှင့် တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။
ကမ္မံ၊ ကို။ သယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ကတ္ထံ၊ ငှါ။ ကိန္နု၊ ကြောင့်။ ဣစ္ဆသိ၊
နည်း။

(ဇေဋ္ဌဘာတိကကနိဋ္ဌ၊ နောင်တော်မြတ်ဖြစ်သော မဟာသာရိပုတ္တရာ
၏ ညီထွေး။) ပရော၊ ပြင်ပဖြစ်သော။ ယော ဝေရီ၊ သည်။ တံ၊ သင့်ကို။
ဒေါသေတုကာမော၊ ဒေါသဖြစ်စေလို၍။ အမနာပံ၊ ကို။ ယဒိ ကရိ-ယဒိ
အကာသိ၊ အံ့။ တံ၊ သည်။ ဒေါသုပ္ပါဒေန၊ ငါ့ကိုပြုလေသည်ဟု ဒေါသကို
ဖြစ်စေသဖြင့်။ တဿေဝ၊ ထိုဝေရီ၏သာလျှင်။ မနောရထံ၊ ကို။ ပူရေ-
သိ ကိံ၊ ဖြည့်ပေးလိုသလော။ (တနည်း) ကိံ၊ ကြောင့်။ ပူရေသိ၊
ပြည့်စေဘိသနည်း။

(သုခကာမ၊ ချမ်းသာကိုတောင့်တသော သုတော်ကောင်း။) တံ
ကုဒ္ဒေါ၊ သင်အမျက်ထွက်ပေသည်တမို့။ တဿ-အပရာဓကဿ၊ ၏။

ဒုက္ခဉ နာမ၊ မည်သည်ကိုလည်း။ ကာဟသိ ဝါ၊ ပြုသော်လည်း ပြုနိုင်လတ္တံ့။
 န ဝါ ကာဟသိ၊ မပြုသော်လည်း မပြုနိုင်လတ္တံ့။ အတ္တာနံ ပန၊ ကိုကား။
 တံ၊ သည်။ ဣဒါနေဝ၊ လျှင်။ ကောဓဒုက္ခေန၊ ဖြင့်။ ဗာဓသိ၊ နှိပ်စက်နှင့်ပြီ။
 (နာမ-သဒ္ဓါသည် ပသံသာ ဂရဟာ သညာစသော အနက်တို့တွင် ဤ၌
 အသမ္ဘာဝနာ-ဟူသောဂရဟတ္ထတည်း။ ထိုပါဌ်ဖြင့် ထိုအပရာဓကပုဂ္ဂိုလ်
 အား ပြုခြင်းသည် အနေကန္တိကဟု ပြ၏။ ထို့ကြောင့် ကာဟသိ ဝါ န ဝါ
 မိန့်သော်။)

အဟိတံ၊ မိမိ၏အဟိတကိုဆောင်တတ်သော။ ကောဓံ၊ ဟူသော။ မဂ္ဂံ၊
 ဒုဂ္ဂတိခရီးသို့။ ဝေရိနေ၊ တို့သည်။ ယဒိ ဝါ အာရုဠာ၊ အကယ်၍
 တည်းတက်ကြလေကုန်အံ့၊ ဝါ၊ အကယ် တက်ကြကုန်မူလည်းဖြစ်စေ
 မတက်ကြကုန်မူလည်းဖြစ်စေ။ (ဝါ-သဒ္ဓါအနိယမ) တုဝမ္ပိ၊ သည်လည်း။
 ကုဇ္ဈန္တော၊ ၍။ တေသံယေဝ၊ ထို (အမျက်တည်းဟူသောအပါယ်ငရဲသို့
 တက်ကြကုန်သော) ဝေရီတို့၏သာလျှင်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနုသိက္ခသိ၊
 အတတ်ကောင်းပြု၍ အတုသင်ဘိသနည်း။

ယံဒေါသံ၊ ကို။ နိဿယ၊ ၍။ သတ္တုနာ၊ သည်။ တဝ၊ အား။ အပ္ပိယံ၊
 မနှစ်သက်ဖွယ်ကို။ ကတံ၊ ၍။ တမေဝ ဒေါသံ၊ ကိုသာ။ ဆိန္ဒဿ၊ ဖြတ်ဘိ
 လော။ ကိံ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌာနေ၊ အရာမဟုတ်သည်၌။ ဝိဟညသိ၊
 ပင်ပန်းဘိသနည်း။

၁-ဒေါသသည် သင်၏ အမနာပကို ပြုစေတတ်သည်ဖြစ်၍ ထိုရန်သူ၏ကား အလိုသို့
 လိုက်သော အဖြစ်ဖြင့် ကျွန်နှင့်တူ၏။ ထို့ကြောင့် တဖန်ပြုခြင်း၏ အရာမဟုတ်။ ထို့ကြောင့်
 ဒေါသကိုသာ ဖြတ်ဟူလို။ ဆရာနည်း။ တနည်း ဒေါသသည် သင်၏ အမနာပကို
 ပြုစေတတ်သော အာဏာရှင်တည်း။ ရန်သူ သတြုမ္မကား ထိုဒေါသ၏ အလိုအာဏာသို့
 လိုက်ရသည့်ဖြစ်၍ ပြုရရှာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဒေါသ၏ ကျွန်သာတည်း။ ထိုသို့ ဒေါသ
 ဟူသော အာဏာရှင်၏ အလိုသို့ လိုက်၍ ပြုရရှာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကျွန်နှင့်တူသော
 လက်သည် သတြုသည် လက်ခေါက်ပြန်၍ အတုံ့ချေခြင်း၏ အရာမဟုတ်ပေ။ အာဏာရှင်
 သခင်ဖြစ်၍ စေတတ်သည့် ဒေါသသည်သာ လက်စားချေခြင်း၏ အရာဌာနစစ်တည်း။
 ထိုသို့ စေကျွန်သတြုကား အရာမဟုတ်၊ စေတတ်သည့် အာဏာရှင် ကာရာပကဒေါသသည်
 သာ အရာမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုအာဏာရှင် ကာရာပကဒေါသကိုသာ လက်စား
 ချေ၍ ဖြတ်ဘိလတ်သေး။ စေကျွန်လက်သည် သတြုကို အမှုမပြုလတ်သေး။ မြေခွေးကဲ့သို့
 မကျင့်လင့်၊ ခြင်္သေ့ကျင့် ကျင့်ရမည် ဟူလိုသော်။ အဘယ်သို့ကား မြေခွေးကျင့်သ
 နည်း၊ အဘယ်သို့ကား ခြင်္သေ့ကျင့်သနည်းဟူမူ၊ မြေခွေးသည် အုတ်ကျောက်လှံကန်ကို

စ၊ ထိုမှတပါး။ ဓမ္မာနံ၊ ပရမတ္ထဓမ္မတို့၏။ ခဏိကတ္တာ၊ (ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော မိမိ၏ ပဝတ္တိကာလဟု ဆိုအပ်သော) ခဏရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ခဏမျှသာတည်သောကြောင့်။ (ခဏ ချက်တဖြုတ်အားဖြင့် ပျက်တတ်သောကြောင့် ဟူလို) ယေဟိ ခန္ဓေဟိ၊ တို့သည်။ တေ၊ သင့်အား။ အမနာပံ၊ ကို။ ကတံ၊ ပြုပြီ။ တေ၊ တို့ခန္ဓာ တို့သည်။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်ကုန်ပြီ။ ဒါနိ၊ ယခု။ ဣဓ၊ ဤအပရာဓက ပုဂ္ဂိုလ် သန္တာန်၌။ ကဿ၊ အဘယ်ခန္ဓာအား။ ကုဇ္ဈသိ၊ အမျက်ထွက်အံ့နည်း။

ယော-ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ယဿ-ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ကရေ-တိ၊ ၏။ တံ၊ ဒုက္ခကိရိယာ၏ ဝိသယဖြစ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝိနာ၊ ၍။ ကဿ၊ အဘယ်မည်သောသူအား။ သော၊ ထိုဒုက္ခကာရက ပုဂ္ဂလသည်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ကရေ-ကရေယျ၊ ပြုနိုင်ရာအံ့နည်း။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) တံ၊ သည်။ သယမ္ပိ၊ မိမိသည်လည်း။ ဒုက္ခဟေတု၊ ထိုဒုက္ခ၏အကြောင်းတည်း။ ဣတိ-ဧဝံ၊ ဤသို့ (ထိုဒုက္ခကာရက ပုဂ္ဂလ၏၎င်း ဒုက္ခကိရိယာ၏ ဝိသယ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း) နှစ်ဦးသားတို့၏ ဒုက္ခအကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ သမာနေ၊ ဖြစ်ပါလျက်။ ကိံ ကာရဏာ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုဒုက္ခကာရက ပုဂ္ဂလဟူသော အမှုသည်တဦးအားသာလျှင်။ ကုဇ္ဈသိ၊ နည်း။ တုယံ ပန၊

သာကိုက်၍ ကိုယ်သာကြေသည်၊ အမှုအရင်းမလိုက်၍ ရန်အရင်းမသေ။ ခြသေ့တောမင်း မူကား လက်ဖျားကိုပမာမပြု၊ အမှုရင်း လက်နက်ရှင်ကို နှိပ်နင်း၍ ရန်အရင်းသေအောင် ကျင့်သည်ဟူလို။ ဤကား လက်ဖြစ် အတ္တနောမတိတည်း။ အဋ္ဌာနေတိ ဒေါသော တဝ အပ္ပိယဿ ကာရာပကော၊ သတ္တု ပန တဿ ဝသဝတ္တိတာယ ဒါသသဒိသောတိ အဋ္ဌာန် ပစ္စုပကိရိယာယ။ တဿာ တဓမဝ ဒေါသံ ဆိန္ဒဿ ပစ္ဆိန္ဒ (ဋီ ၁၊ ၃၅၀)။ ဤဋီကာကို မှီ၍ ဆိုကြ သော်လည်း တဦးခေါင်း တပညာ ပူး၍ စကားသာ တိမ်းကြသည်။ ဤကား ပြည်မှန်ဿယ ဟောင်း၌ အမှာစကားဖြစ်သည်။

ထိုအမှာစကားတွင် ထုတ်ပြသော ဋီကာပါ၌ ပစ္စုပကိရိယာယ-ဟူရာတွင် ပစ္စာပ- ကိရိယာယ-ဟု ရှိသင့်၏။ သို့မှ အပကာရ-အကျိုးမဲ့ပြုခြင်း၊ မကောင်းမှုပြုခြင်း၊ ပြစ်မှားခြင်း ဟူသည်နှင့်ညီမည်။ ရှိရင်းအတိုင်းဆိုလျှင် ဥပ+ကရဖြင့် ပြီးသော ဥပကာရပုဒ်သည် ကျေးဇူး ပြုခြင်း၊ အကျိုးဆောင်ခြင်းကိုဟောသ ကဲ့သို့ ဥပကိရိယာ-ပုဒ်သည်လည်း ကျေးဇူးပြုခြင်း၊ အကျိုးဆောင်ခြင်းကိုသာ ဟောနိုင်သောကြောင့် ပစ္စုပကိရိယာယ-ပုဒ်သည်လည်း တုံ့ပြန် ၍ ကျေးဇူးပြုခြင်း၏-ဟူသော ဖလိုအပ်သော အနက်ကိုသာ ဟောလေရာ၏။ ထို့ကြောင့် ပတိ+အပ+ကိရိယာယ ပစ္စာပကိရိယာယ-တုံ့ပြန်၍ အကျိုးမဲ့ပြုခြင်း၊ တုံ့ပြန်၍ လက်စား ခြေခြင်း၏-ဟူသော ပါဌ်အနက်သာ သင့်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

အမှုသည်တဦးဖြစ်သော သင့်အားကား။ န ကုဇ္ဈသိ၊ နည်း။ (လှန်။ အမှုသည် နှစ်ဦး ဖြစ်လျက် တဦးအားသာ အပြစ်ပြု၍ အမှုလမ်းမမှန် ဟူလို)

၂၄၆။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ အတ္တနံ၊ ကို။ သြဝဒ-
တောပိ၊ ဆုံးမသော်လည်း၊ ဝါ၊ သည်လည်းဖြစ်သော။ အဿ၊ အား။
ပဋိဿံ၊ သည်။ သစေ နေဝ ဝူပသမ္ပတိ၊ အံ့။ အထ၊ ထိုသို့မငြိမ်းခဲ့သော်။
အနေန၊ ဤဒေါသမငြိမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္တနော စ၊ ၏၎င်း။
ပရဿ စ၊ ၏၎င်း။ ကမ္မဿကတာ၊ ကံသာလျှင် ဥစ္စာရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။
ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ (ကမ္မဿ-
ကတာ၊ ကို။) တာဝ၊ စွာ။ ဧဝံ၊ သို့။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အမ္ဘော၊
အချင်း။ တံ၊ သည်။ တဿ၊ ထိုသူတပါးအား။ ကုဒ္ဓေါ၊ အမျက်ထွက်သည်
ဖြစ်၍။ ကိံ ကရိဿသိ၊ အသို့ပြုမည်နည်း။ စ၊ အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ ဒေါသနိ-
ဒါနံ၊ ဒေါသလျှင် အကြောင်းရှိသော။ ဧတံ-ကမ္မံ၊ ဤမကောင်းမှုသည်။
တဝေဝ၊ ၏သာလျှင်။ အနတ္တဿ၊ အကျိုးမဲ့ဖြစ်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တိဿတိ နန၊
ဖြစ်လတံသည် မဟုတ်လော။ ဟိ-သန္တံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ ကမ္မဿကော၊
ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိ၏။ ကမ္မဒါယာဒေါ၊ ကံ၏ အမွေခံဖြစ်၏။ ကမ္မ-
ယောနိ၊ ကံသာလျှင် အကြောင်းရှိ၏။ ကမ္မဗန္ဓု၊ ကံသာလျှင် အဆွေ
အမျိုးရှိ၏။ ကမ္မပဋိဿရဏော၊ ကံသာလျှင် ကိုးကွယ်လည်းလျောင်းရာ
ရှိ၏။ ယံ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရိဿသိ၊ အံ့။ တဿ-ကမ္မဿ၊ ၏။ ဒါယာဒေါ၊
အမွေခံသည်။ ဘဝိဿသိ၊ ဖြစ်ရလတံ။ စ၊ ဗျတိရိက်ကို ဆိုအံ့။ တေ၊ ၏။
ဣဒံ ကမ္မံ၊ ဤပဋိဿ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ကံသည်။ [၂၉၄] သမ္မာ-
သမ္မောဓိံ၊ ကို။ သာဓေတုံ၊ ငှါ။ နေဝ သမတ္ထံ၊ မစွမ်းနိုင်။ ပစ္စေကဗောဓိံ၊
ကို။ သာဓေတုံ၊ ငှါ။ န သမတ္ထံ၊ နိုင်။ သာဝကဘူမိံ၊ ကို။ သာဓေတုံ၊
ငှါ။ န သမတ္ထံ၊ နိုင်။ ဗြဟ္မတ္ထသက္ကတ္တစက္ကဝတ္တိပဒေသရာဇာဒိသမ္ပတ္တိနံ၊
ဗြဟ္မာမင်း၏အဖြစ်၊ သိကြားမင်း၏အဖြစ်၊ စကြာဝတေးမင်း၊ ပဒေသရာဇ်
အစရှိသည်တို့၏ စည်းစိမ်တို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးပါးသော။ သမ္ပတ္တိံ၊
ကို။ သာဓေတုံ၊ ငှါ။ န သမတ္ထံ၊ နိုင်။ အထ ခေါ၊ ကား။ သာသနတော၊

၉

၁-တားမြစ်အပ်သောကံသည် အနာဂတ်ဖြစ်၍ ဝေးသော်လည်း ပဋိဿဝသဖြင့် ဖြစ်သော ၎င်းကံသည် ပါကဋဖြစ်သောကြောင့် အာသန္နပစ္စက္ခလည်း ဖြစ်ရကား ဣဒံ-ဟု ဆိုသည်။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

မေတ္တာဘာဝနာကထာ (၂၉၄-၁၃)

၃၁၉

မှ။ စာဝေတွာ၊ ချီ။ ဝိဿာသာဒါဒိတာဝဿ စေဝ၊ စားကြွင်းစားသောသူ အစရှိသည်၏ အဖြစ်၏၎င်း။ နေရယိကာဒိဒုက္ခဝိသေသာနဉ္စ၊ အပါယ်၌ ဖြစ်ခြင်းအစရှိသော ဆင်းရဲအထူးတို့၏၎င်း။ တေ၊ ၏။ ဣဒံ ကမ္မံ၊ သည်။ သံဝတ္တနိကံ၊ ဖြစ်ခြင်းအကျိုးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ သော။ သော တံ၊ သည်။ ဥဘောဟိ၊ ကုန်သော။ ဟတ္ထေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိတစ္ဆိကေ၊ အသုံ့ကင်းသော။ အင်္ဂါရေ ဝါ၊ မီးလျှံတို့ကို၎င်း။ ဂူထံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဂဟေတွာ၊ ချီ။ ပရံ၊ ကို။ ပဟရိတုကာမော၊ ပုတ်ခတ် လိုသော။ ပုရိသော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အတ္တာနမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဒဟသိ စေဝ၊ ပူလောင်မှုလည်း ပူလောင်စေသည်မည်၏။ ဒုဂ္ဂန္ဓဉ္စ၊ မကောင်းသော အနှံ့ကိုလည်း။ ကရောသိ၊ ပြုသည်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ဧဝံ၊ သို့။ အတ္တနော၊ ၏။ ကမ္မဿကတံ၊ ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ ချီ။ ပရဿပိ၊ ၏လည်း။ (ကမ္မဿ-ကတာ၊ ကို။) ဧဝံ၊ သို့။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။ သောပိ၊ ထိုတပါးသော သူသည်လည်း။ တဝ၊ သင့်အား။ ကုဇ္ဈိတွာ၊ ချီ။ ကိံ၊ အသို့။ ကရိဿ-တိ၊ ပြုနိုင်လတံ့နည်း။ တေယေဝ၊ ထိုတပါးသောသူ၏ သာလျှင်။ ဧတံ ကမ္မံ၊ သည်။ အနတ္ထာယ၊ ငှါ။ သံဝတ္တိဿတိ နန၊ ဖြစ်လတံ့သည် မဟုတ် လော။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အယံ အာယသ္မာ၊ သည်။ ကမ္မဿကော၊ ကံသာ လျှင် ဥစ္စာရှိ၏။ ကမ္မဒါယာဒေါ၊ ကံ၏အမွေခံ ဖြစ်၏။ ပ။ ယံ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရိဿတိ၊ လတံ့။ တဿ၊ ထိုကံ၏။ ဒါယာဒေါ၊ အမွေခံသည်။ ဘဝိဿ-တိ၊ ဖြစ်ရှာလေလတံ့။ စ၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုသူ၏။ ဣဒံ ကမ္မံ၊ သည်။ သမ္မာသမ္မောဓိံ၊ ကို။ သာဓေတုံ၊ ငှါ။ နေဝ သမတ္ထံ၊ နိုင်။ ပစ္စေက-ဗောဓိံ၊ ကို။ သာဓေတုံ၊ ငှါ။ န သမတ္ထံ၊ နိုင်။ သာဝကဘူမိံ၊ ကို။ သာဓေတုံ၊ ငှါ။ န သမတ္ထံ၊ နိုင်။ ဗြဟ္မတ္တသက္ကတ္တစက္ကဝတ္တိပဒေသရာဇာဒိ-သမ္ပတ္တိနံ၊ တို့တွင်။ အညတရံ၊ သော။ သမ္ပတ္တိံ၊ ကို။ သာဓေတုံ၊ ငှါ။ န သမတ္ထံ၊ နိုင်။ အထ ခေါ၊ ကား။ အဿ၊ ထိုတပါးသော သူအား။ ဝါ၊ ၏။ ဣဒံ ကမ္မံ၊ သည်။ သာသနတော၊ မှ။ စာဝေတွာ၊ ရွှေစေ့ချီ။ ဝိဿာ-

၁-ဝိတာ အစွိ တေသံ တေသုတိ ဝါ ဝိတစ္ဆိကာ၊ တေ ဝိတစ္ဆိကေ-ဟု က-အင်္ဂါနှင့် ပြီးသင့်သောကြောင့် ဝိတစ္ဆိကေ-ဟု က-နှင့်သာသင့်သည်။ ဝိတစ္ဆိတေ-ဟု တ-နှင့်ကားသင့်။ (ဆ-သံ-သော)

သာဒါဒိဘာဝဿ စေဝ၊ စားကြွင်းစား အစရှိသော သူ၏အဖြစ်၎င်း၊ ဝါ၊
ကို၎င်း။ နေရယိကာဒိဒုက္ခဝိသေသာနဉ္စ၊ အပါယ်၌ဖြစ်ခြင်း အစရှိသော
ဆင်းရဲအထူးတို့၏၎င်း၊ ဝါ၊ တို့ကို၎င်း။ သံဝတ္တနိကံ၊ ဖြစ်ခြင်းအကျိုးရှိ၏၊
ဝါ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ သွာယံ-သော အယံ အာယသ္မာ၊ သည်။ ဣဒံ ကမ္မံ၊
ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပြုသော။ သွာယံ-သော အယံ
အာယသ္မာ၊ သည်။ ပဋိဝါတေ၊ လေကြော၌၊ ဝါ၊ လေအောက်၌။ ဌတု၊
၍။ ပရံ၊ ကို။ ရဇေန၊ ဖြင့်။ ဩကိရိတုကာမော၊ ကြဲခြင်းငှါအလိုရှိသော။
ပုရိသော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အတ္တာနံယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ (ဒေါသရဇေန၊
ဖြင့်။) ဩကိရတိ၊ ကြဲ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ယော အပ္ပ-
ဒုဋ္ဌဿ။ပ။ ခိတ္တောတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ယော-နရော၊ သည်။ အပ္ပဒုဋ္ဌဿ၊ မပြစ်မှားကောင်းသော။ သုဒ္ဓဿ၊
စင်ကြယ်သော။ အနဂ်ဏဿ၊ အကုသိုလ်ကင်းသော။ ပေါသဿ၊ ပေါသ
ဟု ဆိုအပ်သော။ နရဿ၊ သတ္တဝါအား။ ဒုဿတိ၊ ပြစ်မှား၏။ ဗာလံ၊
မိုက်သော။ တမေဝ-နရံ၊ ထိုသူသို့သာလျှင်။ ပါပံ၊ ပြစ်မှားသော မကောင်း
မှုသည်။ ပစ္စေတိ-ပတိဇေတိ ပစ္ဆာဂစ္ဆတိ၊ ပြန်လာ၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ ပဋိဝါ-
တံ၊ လေညာသို့။ ခိတ္တော၊ လွင့်အပ်သော။ သုခုမော၊ သိမ်မွေ့သော။
ရဇော၊ မြူသည်။ ပစ္စေတိ ဣဝ၊ တူရုမျက်နှာလွင့်ပြန်လာသကဲ့သို့တည်း။]

၂၄၇။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ကမ္မဿကတံ၊ ကို။
ပစ္စဝေက္ခတောပိ၊ သော်လည်း။ အဿ၊ အား။ (ပဋိဗံ၊ သည်။) သစေ
နေဝ ဝုပသမ္မတိ၊ အံ။ အထ၊ သော်။ အနေန၊ သည်။ သတ္ထု၊ ဘုရား
မြတ်စွာ၏။ ပုဗ္ဗစရိယဂုဏာ၊ ရွေးကကျင့်တော်မူသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်
တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

တတြံ၊ ထိုသို့ဆင်ခြင်ရာ၌။ အယံ၊ ကား။ ပစ္စဝေက္ခဏာနယော၊ တည်း။
အမ္ဘော ပဗ္ဗဇိတ၊ အချင်းရဟန်း။ တေ၊ ၏။ သတ္ထာ၊ ဆရာဖြစ်တော်မူသော

၁-အဘယ့်ကြောင့်နည်း? ဘုရားအား ဂါရဝဖြင့်လည်း ပဋိသင်္ဃိမ်းရာသောကြောင့်
တည်း။ သတ္ထု၊ အား။ ဂါရဝေန၊ ရိုသေသဖြင့်။ မေ၊ ၏။ ပဋိဗံ၊ သည်။ ဝုပသမေယျ၊
ငြိမ်းစေနိုင်အံ့လည်းမသိ၊ ဝါ၊ ငြိမ်းစေချင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးပြု၍။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊
ကုန်၏။ ဋီကာ။ ပေတို့၌ အနုဿရိတဗ္ဗာ-ရှိသည်ကား တတြာယံ ပစ္စဝေက္ခဏာနယော-
နှင့်လည်းမတန်၊ ဋီကာလည်းမလာ။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

မေတ္တာဘာဝနာကထာ (၂၉၅-၆)

၃၂၁

ဘုရားမြတ်စွာသည်။ သမ္မောဓာ၊ သစ္စာဥပယုတရားတို့ကို သိတော်မူ
သည်မှ။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေးဦးသာလျှင်။ အနဘိသမ္ဘုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာဥပယုတရား
တို့ကို သိတော်မမူသေးသော။ ဗောဓိသတ္တောပိ၊ ဘုရားလောင်းတော်သည်
သော်လည်း။ သမာနော၊ ဖြစ်ပါလျက်။ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ၊ ပတ်လုံး
၎င်း။ ကပ္ပသတသဟဿဉ္စ၊ ပတ်လုံး၎င်း။ ပါရမိယော၊ တို့ကို။ ပူရယမာ-
နော၊ သော်။ တတ္ထ တတ္ထ ဇာတကေ၊ ဦး။ ဝဇကေသုပိ၊ ညဉ့်ဆဲသတ်ပုတ်
တတ်သည်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စတ္တိကေသု၊ တို့ဦး။ စိတ္တံ၊ ကို။
နပ္ပဒ္ဒသေသိ နန၊ မပျက်စေသည်မဟုတ်လော။ (တနည်း) စိတ္တံ-စိတ္တေနပိ၊
ဖြင့်လည်း။ နပ္ပဒ္ဒသေသိ နန၊ မပြစ်မှားသည်မဟုတ်လော။ (သမ္ဘာဝနာ
သုံးချက်ရသောဝါကျတည်း) ဣဒံ၊ ဤသို့ရန်သတိဦးသော်လည်း မိမိ
စိတ်ကို မပျက်စေခြင်းသည်။ သေယျထာ-ကတမံ၊ နည်းဟူမူကား။ သီလ-
ဝဇာတကေ၊ ဦး။ တာဝ၊ စွာ။ အတ္တနော၊ ၏။ ဒေဝိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။
ပဒုဋ္ဌေန၊ မိစ္ဆာစာရ၏အစွမ်းဖြင့် ပြစ်မှားသော။ ပါပအမစေေန၊ အမတ်
ယုတ်သည်။ အာနိတဿ၊ ဆောင်ပို့အပ်သော။ [၂၉၅] တိယောဇနသတံ၊
ယူဇနာသုံးရာရှိသော။ ရဇ္ဇံ၊ ပြည်ကို။ ဂဏ္ဍန္တဿ၊ သော။ ပဋိရညော၊
ရန်သူမင်းကို။ နိသေဓနတ္ထာယ၊ ငှါ။ ဥဋ္ဌိတာနံ၊ ထကုန်သော။ အမစ္စာနံ၊
တို့အား။ အာဝုဓမ္မိ၊ ကိုလည်း။ ဆုပိတုံ၊ ကိုင်ခြင်းငှါ။ န အဒါသိ၊ မပေး။
ပုန၊ တဖန်။ အမစ္စသဟဿေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ အာမကသုသာနေ၊
သူကောင်စွန့်ရာဖြစ်သောသုသာန်ဦး။ ဂလပ္ပမာဏံ၊ လည်ပမာဏရှိသော။
ဘူမိံ၊ ကို။ ခဏိတော၊ တူး၍။ နိဓညမာနော-နိဓဏိယမာနော၊ မြှုပ်အပ်
သည်ရှိသော်။ စိတ္တပ္ပဒေါသမတ္တမ္ပိ၊ စိတ်ပြစ်မှားခြင်းကိုမျှလည်း။ အကတော၊
၍။ ကုဏပခါဒနတ္ထံ၊ သူကောင်ပုပ်ကိုစားခြင်းငှါ။ အာဂတာနံ၊ ကုန်သော။
သိင်္ဂါလာနံ၊ မြေခွေးတို့၏။ ပံသုဝိယူဟနံ၊ မြေမှုန့်ယက်ခြင်းကို။ နိဿာယ၊
၍။ ပုရိသကာရံ၊ (တွင်းမှထွက်ခြင်းငှါ လက်ရုံးအားဖြင့်) ယောက်ျားတို့
ပြုအပ်သောအမှုကို။ ကတော၊ ၍။ ပဋိလဒ္ဓဇီဝိတော၊ ရအပ်သောအသက်
ရှင်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ယက္ခာနုဘာဝေန၊ (မင်းကြီး တရားဆုံးဖြတ်သဖြင့်
နှစ်သက်သောစိတ်ရှိသော) ဘိလူး၏အာနုဘော်ဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။
သိရိဂဗ္ဘံ၊ အသရေရှိသောတိုက်ခန်းသို့။ (သိရိဂဗ္ဗေတိ ဝါသာဂါရေ-ဟုဋီကာ
အစောင်စောင်ရှိ၏) ဩရူယု၊ သက်၍။ သိရိသယနေ၊ အသရေရှိသော
အိပ်ရာ၌။ သယိတံ၊ သော။ ပစ္စတ္တိကံ၊ ရန်သူမင်းကို။ ဒိသော၊ ၍။ ကောပံ

အကတွာဝ၊ ရှိသာလျှင်။ အညမညံ၊ ချင်း။ သပထံ၊ ကျိန်စာဆိုခြင်းကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ တံ၊ ထိုရန်သူမင်းကို။ မိတ္တဋ္ဌာနေ၊ ခွံ။ ဌပယိတွာ၊ ထား၍၊ ဝါ၊ တည်စေ၍။

(ဘောန္တော၊ တို့။) ပဏ္ဍိတော၊ သော။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားမည် သည်။ အာသိသေထေဝ-အာသိသံ ကရေယျ၊ (အကြင်အကြင် လိုအပ်သော အစီးအပွား၌ ဉာဏအနုဝဇ္ဇာဖြစ်သော ဥပါယအားဖြင့်) တောင့်တအာသာကို ပြုရာသည်သာတည်း။ န နိဗ္ဗိန္ဒေယျ၊ (ဤသို့ဆင်းရဲငြိုငြင် ပင်ပန်းခြင်းသို့ ရောက်သောငါ့အား အဘယ်မှာ သောတ္တိဘာဝကိုရအံ့နည်းဟု) လုံ့လ လျော့မေ့ မငြီးငွေ့ရာ၊ ဝါ၊ လုံ့လပေါ့စား စွမ်းအားမလျော့ရာ။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် လုံ့လလျော့မေ့ မငြီးငွေ့ရာဟု ငါဆိုသနည်းဟူမကား။ (ဝေါ-ကားနိပါတ်မျှ။ တနည်း) ဝေါ၊ သင်တို့၏။ (သာမိကော၊ သော။) အဟံ၊ သည်။ ယထာ-ယေန ပကာရေန၊ အကြင်အနုဝဇ္ဇာဉာဏဥပါယ အခြင်းအရာဖြင့်။ (ကဿစိ၊ အား။ ပိဋ္ဌံ၊ ညည်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်းကို။ အကတွာ၊ မပြုပဲ။ ရဇ္ဇေ၊ ခွံ။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ သော။ အတ္တာနံ၊ ကို။) ဣစ္ဆံ၊ ပြီ။ တထာ၊ ဖြင့်။ အဟံ၊ သည်။ အဟု၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တာနံ၊ (ထီးဖြူလူလူ ကျင်းစံ ပလျက် ရွေးကအတိုင်း တည်ပြန်သော) ငါ၏ကိုယ်ကို။ ပဿာမိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့် မငြီးငွေ့ရာဟု ငါဆိုပေသတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။

ခန္တိဝါဒီဇာတကေ၊ ခွံ။ ဒုမ္မေဓေန၊ ပညာမရှိသော။ ကာသိရညာ၊ ကလာဗုဒ္ဓမည်ရှိသော ကာသိမင်းသည်။ သမဏ၊ ရှင်ရဟန်း။ တံ၊ သည်။ ကိဝါဒီ၊ အဘယ်ကိုဆိုလေ့ရှိသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည် ရှိသော်။ အဟံ၊ သည်။ ခန္တိဝါဒီ နာမ၊ သည်းခံခြင်းခန္တိကို ဆိုလေ့ရှိသည် မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ သကဏ္ဍကာဟိ၊ သံဆူးတပ်ကုန်သော။ ကသာဟိ၊ ထို့ဖြင့်။ တာဋ္ဌေတွာ၊ ရိုက်နှက်၍။ ဟတ္ထပါဒေသု၊ တို့ကို။ ဆိဇ္ဇမာနေသု၊ သော်။ ကောပတ္တေမ္ပိ၊ ကိုမျှလည်း။ နာကာသိ၊ မပြု။

မဟလ္လကော၊ အရွယ်ကြီးပြင်းသည်။ ပဗ္ဗဇူပဂတော၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အမျက်မထွက်မူ၍ သည်းခံခြင်းကို။ ယံ ကရေယျ၊ ရာ၏။ ဧတံ၊ ဤသို့ပြုခြင်းသည်။ အနစ္စရိယဉ္စ၊ မအံ့လောက် သလျှင်ကတည်း။ ပန၊ သည်ထက်အံ့စရာအထူးမှာကား။ စူဠဓမ္မပါလဇာ-

နိဒ္ဒေသ]

မေတ္တာဘာဝနာကထာ (၂၉၅-၂၂)

၃၂၃

တကော ခွံ။ ဥတ္တာနသေယျကော၊ ပက်လက်အိပ်တတ်ကာမျှသည်။ သမာ-
နောပိ၊ ဖြစ်လျက်လည်း။

ပထဗျာ-ပထဝိယာ၊ မြေ၏။ ဒါယာဒဿ၊ သော။ ဓမ္မပါလဿ၊ ၏။
စန္ဒနရသာနုလိတ္တာ၊ စန္ဒကူးရည်ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်ကုန်သော။ ဗာဟာ၊
တို့သည်။ ဆိဇ္ဇန္တိ၊ ပြတ်ကုန်ခဲ့ပြီ။ ဒေဝ၊ ကြီး။ မေ၊ ၏။ ပါဏာ၊ တို့သည်။
ရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏တကား။

ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ မာတုယာ၊ သည်။ ဝိပ္ပလပမာနာယ၊ ငိုကြွေး
မြည်တမ်းစဉ်။ ပိတရာ၊ ခမည်းတော်ဖြစ်သော။ မဟာပတာပေန နာမ၊
မဟာပတာပ အမည်ရှိသော။ ရညာ၊ သည်။ ဝံသကဋ္ဌီရေသု ဝိယ၊
မိုးဦးဦးပေါက်သစ် ကြလို့မျှစ်သို့ ရိုးဆစ်နုနယ်ကုန်သော။ စတုသု၊ ကုန်
သော။ ဟတ္ထပါဒေသု၊ တို့ကို။ ဆေဒါပိတေသု၊ ဖြတ်စေအပ်ကုန်ပြီးသော်။
တာဝတာပိ၊ ထိုရွှေလောက်ညှဉ်းဆဲခြင်းမျှဖြင့်လည်း။ သန္တုဋ္ဌိံ၊ နှစ်သက်
ရောင့်ရဲခြင်းသို့။ အနာပဇ္ဇိတု၊ ချုံ။ အဿ၊ ထိုဓမ္မပါလ၏။ သိသံ၊ ကို။
ဆိန္ဒယ၊ ဖြတ်ကြကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဏတ္ထေ၊ စေပြန်လတ်သော်။
ဓမ္မပါလ၊ လ။ ဒါနိ၊ ယခု။ အယံ-ကာလော၊ ဤအခါကား။ တေ၊ ၏။
စိတ္တသန္တိဂ္ဂဏှနကာလော၊ စိတ်ကိုကောင်းစွာနှိပ်ကွပ်ခြင်း၏ အခါတည်း။
အမ္ဘော ဓမ္မပါလ၊ လ။ ဣဒါနိ၊ ခွံ။ သီသစ္ဆေဒါဏာပကော၊ ဦးခေါင်းကို
ဖြတ်ဟုစေပေတတ်သော။ ပိတရိ၊ ခမည်းတော်၌၎င်း။ သီသစ္ဆေဒကော၊
ဦးခေါင်းကိုဖြတ်တတ်သော။ ပုရိသေ၊ လက်သည် ယောက်ျား၌၎င်း။
ပရိဒေဝမာနာယ၊ သော။ မာတရိ၊ မယ်တော်၌၎င်း။ အတ္တနိ စ၊ ၌၎င်း။
ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသု စတုသု၊ တို့၌။ သမစိတ္တော၊ တူမျှသောစိတ်ရှိသည်။
ဟောဟိ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠိ၊ ကြပ်ကြပ်တည်းတည်း။ သမာဒါနံ၊

၁-စိတ္တသန္တိဂ္ဂဏှနကာလောတိ ဝိသေဝနံ ကာတံ အဒတ္တာ စိတ္တဿ သမ္ပဒေဝ အမ္ဘော-
ကာလော။ ဋီ ၁၊ ၃၅၉။ ဆန့်ကျင်ဖက်သို့ မှီဝဲခြင်းကို ပြုခြင်းငှါ မပေးမူ၍ စိတ်ကို ကောင်းစွာ
ဆုံးမခြင်း၏ အခါဟူလို။ ဝိပက္ခသေဝေန သိက္ခု-ဟူသော ပါဠိကို၌၍ ဝိသေဝနံ-ကို
အဓိပ္ပါယ်ဆိုသည်။ ။ အမျက်ဒေါသဟူသော အဆိပ်ကို ပြုစိမ့်သောငှါ မပေးမူ၍ ဟူ၍
လည်း အဓိပ္ပါယ်ဆို၏။ သဠိနှင့်ဝေးသည်။ (ပြည်) လက်ရှိ ဆဠမူ ဝိသဠိမဂ် ဓာကိုယ်နှင့်
မဟာဋီကာတို့၌မူ 'စိတ္တပရိဂ္ဂဏှနကာလော'ဟူသော ပါဠိရှိ၏။ 'စိတ်ကိုချုပ်တည်း သိမ်းသည်း
ဖို့ရာ အခါဒေဝတည်း' ဟု သမ္ပန်။ (ဆ-သံ-သော)

ကို။ အဓိဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ပဒုဋ္ဌာကာရမတ္တမိ၊ ပြစ်မှားလိုသောအခြင်းအရာကို
 မျှလည်း။ န အကာသိ၊ မပြုသတည်း။ မနုဿဘူတော၊ လူဖြစ်သော
 ဓမ္မပါလမင်းသားငယ်သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သက်ဆုံးတိုင်လျက် အမျက်
 ချုပ်တည်း သည်းခံခြင်းကို။ ယံ အကာသိ၊ အကြင်ပြု၏။ ဣဒဉ္ဇာပိ၊ ဤသို့
 ပြုခြင်းကိုလည်း။ ဝါ၊ သည်လည်း။ အနတ္ထရိယမေဝ၊ မအံ့အပ်သေးသည်
 သာတည်း။ ဝါ၊ မအံ့လောက်သေးသည်သာတည်း။ ပန၊ သည့်ထက်သာ၍
 အံ့စရာ ထူးပြန်သည်မှာကား။ တိရစ္ဆာနဘူတောပိ၊ တိရစ္ဆာန်သာ ဖြစ်ပါ
 လျက်လည်း။ ဆဒ္ဒန္တော နာမ၊ မည်သော။ ဝါရဏော၊ ဆင်မင်းသည်။
 ဟုတော၊ ရှိ။ ဝိသပ္ပိတေန၊ အဆိပ်လူးသော။ သလ္လေန၊ မြားဖြင့်။ နာသိယံ၊
 ချက်၌။ ဝိဒ္ဓေါပိ၊ ပစ်အပ်သော်လည်း။ တာဝ အနတ္တကာရိမိ၊ ထိုရှေ့
 လောက် သည်းမခံသာအောင် အကျိုးမဲ့ကိုပြုသော။ လုဒ္ဓကေ၊ မှုဆိုး၌။
 စိတ္တံ၊ ကို။ နပ္ပဒ္ဒသေသိ၊ ဖျက်စေ။ (တနည်း) စိတ္တံ-စိတ္တေန၊ ဖြင့်။
 နပ္ပဒ္ဒသေသိ၊ မပြစ်မှား။ ယထာဟ၊ ကား။ [၂၉၆] သမပ္ပိတော။ ပ။
 ပယောဂေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ပုထုသလ္လေန၊ ကြီးမားသောဆိပ်လူးမြားသည်။ သမပ္ပိတော၊ ပြင်းစွာ
 စူးဝင်အပ်သော၊ ဝါ၊ ပြင်းစွာနှိပ်စက်အပ်သော။ နာဂေါ၊ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်း
 သည်။ အဒုဋ္ဌစိတ္တော၊ မပြစ်မှားသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ပြစ်မှားသော
 စိတ်ရှိသည်မဖြစ်မူ၍။ လုဒ္ဓကံ၊ ကို။ အဇ္ဈဘာသိ၊ ဆို၏။ သမ္မ၊ အချင်း။
 ကိမတ္ထိယံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိသည်ဖြစ်၍။ တံ၊ သည်။ မမံ၊ ငါ့ကို။ အဝဇ္ဇိ၊
 ပြစ်သနည်း။ ဝါ၊ သတ်သနည်း။ ကဿ ဝါ၊ အဘယ်သူ၏မူလည်း။ ဟေတု၊
 ကြောင့်။ အဝဇ္ဇိ၊ နည်း။ ကဿ ဝါ၊ သူ၏မူလည်း။ အယံ ပယောဂေါ၊
 ဤစေခိုင်းခြင်း ပယောဂနည်း။ ဣတိ အဇ္ဈဘာသိ၊ ၏။]

ဧဝံ၊ သို့။ ဝတော စ၊ ရှိလျှင်။ ဘဒန္တေ၊ အရှင်ဆင်မင်း။ ကာသိ-
 ရညော၊ ၏။ မဟေသိယာ၊ ကာသိမိဘုရားခေါင်ကြီးသည်။ တဝ၊ ၏။
 ဒန္တာနံ၊ အစွယ်တို့၏။ အတ္ထာယ၊ ငှါ။ ပေသိတော၊ သည်။ အမှီ၊ ၏။

သန္တီဝါဒီဇာတ်ကို ထောက်သဖြင့် ဤဓမ္မပါလဇာတ်၌ ပဒုဋ္ဌာကာရမျှကို မပြုခြင်း
 သည် အတ္ထရိယဖြစ်သော်လည်း တပါးဇာတ်ကို ထောက်သဖြင့် အနတ္တရိယသာ ဖြစ်သေး
 သည်ဟု ပြခြင်းငှါ ဣဒဉ္ဇာပိ။ပ။ မကာသိ-ဟူသည်။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ] မေတ္တာဘာဝနာကထာ (၂၉၆-၁၅)

၃၂၅

ဣတိ ဝုတ္တေ၊ သေဝံ။ တဿာ မဟေသိယာ၊ ဧ၊။ မနောရထံ၊ နှလုံးအလိုကို။ ပူရေန္တော၊ ရှိ။ ဆဗ္ဗဏ္ဏရသ္မိနိစ္ဆရဏသမုဇ္ဈလိတစာရသောတေ၊ ပြုံးပြုံးပြက် ထွက်လတ်သော အညီအရွှေစသောအားဖြင့် ခြောက်ပါးသော အဆင်းနှင့် ယှဉ်သော အရောင်ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်တောက်ပလျက် နှစ်သက်ဖွယ် တင့်တယ်ခြင်းရှိကုန်သော။ အတ္တနော၊ ဧ၊။ ဒန္တေ၊ အစွယ်တို့ကို။ ဆေတွာ၊ ရှိ။ အဒါသိ၊ ဧ၊။

မဟာကပိ၊ မျောက်မင်းသည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ အတ္တနာယေဝ၊ သည် သာလျှင်။ ပဗ္ဗတပပါတတော၊ ကမ်းပါးပြတ်မှ။ ဥဒ္ဓရိတေန၊ ထုတ်ဆောင် ကယ်တင်အပ်သော။ ပုရိသေန၊ သည်။

ဝနေ၊ ဤ။ အညေ၊ မျောက်မှတစ်ပါးကုန်သော။ မိဂါ၊ သားအပေါင်း တို့သည်။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဘက္ခော၊ အစာတို့သည်။ ဟောန္တိ ယထေဝ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့လျှင်။ ဧဝံ၊ တူ။ အယံ ဝါနရော၊ ဤမျောက်သည်။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဘက္ခော၊ အစာပင်တည်း။ ဆာတော-ဝိသစ္စိတော၊ ဆာသောငါသည်။ ဝါ၊ စားချင်သောငါသည်။ ဣမံ ဝါနရံ၊ ကို။ ဝဓိတွာန၊ သတ်၍။ ယန္တုန ခါဒေယျ-ခါဒေယျံ၊ အကယ်၍ စားရဘိမူ။ သာဓု၊ ဧ၊။

အာဟိတောဝ-သုဟိတောဝ၊ ဝသည်ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ဝါ၊ ဝမ်းပြည့်သည် ဖြစ်၍သာလျှင်။ သမ္ဗလံ၊ ခရီးစာဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ရိက္ခာဖြစ်သော။ မံသံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ရှိ။ ဂမိဿာမိ၊ အံ့။ (ဣဒံ၊ ဤမျောက်သားသည်။) မေ၊ ဧ၊။ ပါထေယျံ၊ ရိက္ခာသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ့။ (ဣမိနာ၊ ဤမျောက်သားဖြင့်။) ကန္တာရံ၊ ခရီးခဲမှ။ နိတ္ထရိဿာမိ၊ ထွက်မြောက်အံ့။ (တနည်း) ကန္တာရံ၊ ကို။ နိတ္ထရိဿာမိ၊ လွန်နိုင်အံ့။

ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ စိန္တေတွာ၊ ရှိ။ သိလံ၊ ကျောက်ကို။ ဥက္ခိပိတွာ၊ ချီ၍။ မတ္တကေ၊ မျောက်မင်းဦးခေါင်းကို။ သမ္ဗဒါလိတော၊ ခွဲအပ်ပြီးသော်။ ဝါ၊ ကွဲအောင်ထိုးအပ်လတ်သော်။ အယံ အန္ဓဗာလော၊ ဤပညာမျက်စိ ကန်းသော သူမိုက်သည်။ မိတ္တဒုဗ္ဗိ ဝတ၊ အဆွေခင်ပွန်းဖြုတ် သူယုတ်ချေ တကား။ ဣတိ၊ သို့။ (ကာရုညေန၊ သနားသဖြင့်။) အဿုပုဏ္ဏဟိ၊ ကုန်သော။ နေတ္တေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တံ ပုရိသံ၊ ကို။ ဥဒိက္ခမာနော၊ ကြည့်လျက်။

ဘဒန္တေ၊ အရှင်ကောင်း။ (ပိယသမုဒါစာရ) တံ၊ သည်။ မေ၊ ၏။ အယျော၊ အရှင်သည်။ အသိ၊ ၏။ တုမ္မိ၊ အရှင်ကောင်းမှတ်ပါသော သင်သည်လည်း။ (ပိ-ဂမ္ပမာန်) မေ၊ အား။ တောဒိသံ၊ ကို။ အကရိ- အကသိ နာမ၊ ပြုဖြစ်ဘိ၏။ (မာတိ နိပါတမတ္တံ၊ တနည်း) ဘဒန္တေ၊ ကောင်း။ တံ၊ သည်။ မေ၊ ၏။ အယျော၊ သည်။ အသိ၊ ၏။ တံ နာမ၊ သို့စင် အရှင်မှတ်ပါသော သင်သည်ကား။ တောဒိသံ၊ ကို။ မာကရိ- လင့်။ ဝါ၊ မာကရိနာမ၊ မပြုသင့်လေတကား။ ဒီဃာဝု၊ ဦးရီးသက်ရှည်။ ခေါ၊ စင်စစ်မှုကား။ တံ၊ သည်။ အညံ၊ သူတပါးကို။ ဝါရေတုံ၊ မြစ်ခြင်းငှါ။ အရဟသိ နာမ၊ ထိုက်သည်မဟုတ်လော။ (တံ ခေါသိ-၌ အသိ-အနက်မဲ့၊ တနည်း) ခေါ၊ စစ်။ တံ၊ သည်။ (မယာ၊ ငါ့ကြောင့်။) ဒီဃာဝု၊ အသက် ရှည်သည်။ အသိ နာမ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။

ဣတိ၊ သို့။ ဝတော၊ ရှိ။ တသ္မိံ ပုရိသေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ မေတ္တာစိတ်ကို။ အပ္ပဒ္ဓေသတော၊ မပျက်စေမှု၍။ အတ္တနော စ၊ ၏လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ အစိန္တေတော၊ ရှိ။ တမေဝ ပုရိသံ၊ ကိုပင်။ တိရစ္ဆာနဘူတောပိ၊ လျက်လည်း။ မဟာကပိ၊ သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ ခေမန္တဘူမိံ၊ အဆုံးတိုင် ဘေးကင်းရာအရပ်သို့။ သမ္မာပေသိ၊ ၏။ (တိရစ္ဆာနဘူတောပိ ပန ဆဒ္ဒန္တော နာမ-ကလိုက်စေ၍ တိရစ္ဆာနဘူတောပိ ပန မဟာကပိ ဟုတော ခေမန္တဘူမိံ သမ္မာပေသိ-ဟု ယောဇနာသည်)

ဘူရိဒတ္တော နာမ၊ ရှိသော။ နာဂရာဇာ၊ သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ ဥပေါ- သထင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ အဓိဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ဝမ္မိကမုဒ္ဒနိ၊ တောင်ပို့ထိပ်၌။ သယ- မာနော၊ သော်။ ကပ္ပုဋ္ဌာနဂ္ဂိသဒိသေန၊ ကမ္ဘာပျက်မီးနှင့်တူသော။ သြသဓေန၊ ဖြင့်။ သကလသရီရေ၊ ၌။ သိဉ္ဇိယမာနောပိ၊ သွန်းလောင်း ကြဲဖျန်းသော်လည်း။ ပေဋ္ဌာယ၊ ၌။ ပက္ခိပိတော၊ ရှိ။ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ၊ ၌။ ကိဋ္ဌာပယမာနောပိ၊ ကစားစေအပ်သော်လည်း။ တသ္မိံ ဗြာဟ္မဏေ၊

၁-ရဟန်းသူတော်ကောင်း မဟုတ်ပဲလျက် အဘယ့်ကြောင့် အယျော-ဟူသနည်း ? အတိထိဘာဝတော၊ ဋီကာဟိတ်။ စေတိယမ္ပိ စ သံဃေ ဝါ၊ ပုဂ္ဂလေ အတိထိသု ဝါ။ မာကရိ ပိတရီ စာပိ၊ အထော ဇေဋ္ဌမ္ပိ ဘာတရိ-ဟု နိဓိကဏ္ဍသုတ် (၃၁၊၁၀) လာရကား ရှေ့အိုးမြှုပ်ထားရာ ဖြစ်သောကြောင့် ဟူလို။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

မေတ္တာဘာဝနာကထာ (၂၉၇-၈)

၃၂၇

၌။ မနောပဒေါသမတ္တမ္ပိ၊ မျှကိုသော်လည်း။ န အကာသိ၊ မပြု။
ယထာဟ၊ ကား။

ပေဋ္ဌာယ၊ ပခြုပ္ပံ။ ပက္ခိပန္နေပိ၊ ခြေဖြင့်နင်း၍ထည့်သွင်းသော်၎င်း။
ပါဏိနာ၊ ဖြင့်။ မဒ္ဒန္တေပိ စ၊ (ဒုဗ္ဗလဘာဝကို ပြုခြင်းငှါ နာနပ္ပကာရ
တို့ဖြင့်) နယ်ချေသော်၎င်း။ မမ၊ ၏။ သီလဘေဒဘယာ၊ သီလပျက်အံ့
သည်မှကြောက်သောကြောင့်။ (သီလခဏ္ဍဘယာ-ဟူ၍လည်း ရှိ၏။ သီလ
ကျိုးအံ့သည်မှ ကြောက်သောကြောင့်ပေး) အလမ္မာနေ၊ အလမ္မာယ်၌။
န ကုပ္ပါမိ၊ မထွက်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။

≡ [၂၉၇] စမ္ပေယျောပိ နာဂရာဇာ၊ သည်လည်း။ ဟုတော့၊ ၍။ အဟိ-
တုဏ္ဏိကေန၊ အလမ္မာယ်သမားသည်။ ဝိဟေဌိယမာနေ၊ သော်။ မနော-
ပဒေါသမတ္တမ္ပိ၊ မျှကိုသော်လည်း။ န ဥပ္ပါဒေတိ၊ မဖြစ်စေ။ ယထာဟ၊
ကား။ တဒါပိ မံ၊ပ။ သိဇ္ဈတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[တဒါပိ၊ ထိုစမ္ပေယျနဂါးမင်း ဖြစ်သော အခါ၌လည်း။ ဓမ္မစာရိ၊
တရားကိုကျင့်သုံးသော။ ဥပေါသထံ၊ ကို။ ဥပဝုတ္တံ၊ စောင့်သုံးသော။ မံ၊
ကို။ အဟိတုဏ္ဏိကော၊ အလမ္မာယ်သည်။ (အဟိနော တုဏ္ဏေန ဒိဗ္ဗတိတိ
အဟိတုဏ္ဏိကော၊ ဣကပစ္စယော၊) ဂဟေတွာန၊ ဖမ်း၍။ ရာဇဒွါရမ္ပိ၊
မင်းအိမ်တံခါး၌။ ကိဋ္ဌတိ၊ ကစား၏။

နီလံ ဝါ၊ ကိုမူလည်းဖြစ်စေ။ ပိတံ ဝါ၊ ကိုမူလည်းစေ။ လောဟိတံ ဝါ၊
အနီကိုမူလည်းဖြစ်စေ၊ ယံ-ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ သော၊ ထိုအလမ္မာယ်သည်။ စိန္တ-
ယတိ၊ စိတ်ဖြင့်ဖြစ်စေလို၍ ကြံ၏။ တဿ၊ ထိုအလမ္မာယ်၏။ စိတ္တာနု-
ဝတ္တန္တော၊ စိတ်သို့လိုက်သည်ဖြစ်၍။ (ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်လတ်မှ။ အယံ၊
ဤအလမ္မာယ်သည်။ ဗဟုလာဘံ၊ ကို။ လဘတု၊ ရပါစေ။ ဣတိ၊ ဤသို့
နှလုံးပြု၍) စိန္တိတသန္နိဘော၊ ကြံအပ်သောအဆင်းနှင့် တူသည်။
ဟောမိ၊ ၏။

(အာနုဘာဝေန ပန၊ အားဖြင့်မူကား။) အဟံ၊ သည်။ ထလံ၊ ကြည်း
ကို။ ဥဒကံ ကရေယံ၊ ရေဖြစ်အောင်ပြုနိုင်၏။ ဥဒကမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ထလံ
ကရေယံ၊ ကုန်းကြည်းဖြစ်အောင် ပြုနိုင်၏။ တဿ၊ ထိုအလမ္မာယ်အား။
ယဒိ ကုပ္ပေယံ၊ အံ့။ ခဏေန-တခဏေဝ၊ ထိုကြည့်သော ခဏ၌ပင်လျှင်။
ဆာရိကံ ကရေ၊ ပြာဖြစ်အောင် ပြုနိုင်၏။

(ဧဝံ ပန၊ ဤသို့ နိုင်တိုင်းပြုသည်ဖြစ်၍ကား။) စိတ္တဝသီ၊ စိတ်အလို သို့လိုက်သည်။ ယဒိ ဟေသံ၊ အံ။ သီလတော၊ မှ။ ပရိဟာယိဿာမိ၊ ယုတ် ရာ၏။ သီလေန၊ မှ။ ပရိဟိနဿ၊ အား။ ဥတ္တမတ္ထော၊ ဗုဒ္ဓဘာဝဟု ဆို အပ်သော မြတ်သောအကျိုးသည်။ န သိဇ္ဈတိ၊ မပြီးရာ။]

သင်္ခပါလနာဂရာဇာ၊ သင်္ခပါလ နဂါးမင်းသည်။ ဟုတော၊ ၍။ တိခိ-
ဏာဟိ၊ မြမြထက်ကုန်သော။ သတ္တိဟိ၊ လုံမတို့ဖြင့်။ အဋ္ဌသု ဌာနေ-
သု၊ ရှစ်ဌာနတို့၌။ ဩဝိဇ္ဈိတော၊ ထိုး၍။ ပဟာရမုခေဟိ၊ လုံထိုးရာအဝတို့
ဖြင့်။ သကဏ္ဍကာ၊ အဆူးရှိကုန်သော။ လတာယော၊ နွယ်တို့ကို။ ပဝေ-
သေတော၊ သွင်း၍။ နာဿယ၊ နှာခေါင်း၌။ ဒဠံ၊ စွာ။ ရဇ္ဇံ၊ ကြိုးကို။
ပက္ခိပိတော၊ ထည့်၍။ ဝါ၊ တပ်၍။ သောဠသဟိ၊ ကုန်သော။ ဘောဇ-
ပုတ္တေဟိ၊ မူဆိုးသားတို့သည်။ ကာဇေန၊ ထမ်းပိုးဖြင့်။ အာဒါယ၊ ယူ၍။
ဝယုမာနော၊ ထမ်းအပ်သော်။ ဓရဏီတလေ၊ မြေအပြင်၌။ ဃံသိယမာန-
သရီရော၊ ပွတ်တိုက်အပ်သော ကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ မဟန္တံ၊ သည်းစွာ
သော။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ပစ္စနုဘောန္တော၊ ခံစားရသည်ဖြစ်၍။ ကုဇ္ဈိတော၊ မျက်
မာန်ထွက်၍။ ဩလောကိတမတ္ထေနော၊ မျက်စောင်းညိတ်လှည့် ကြည့်
ကာမျှဖြင့်ပင်လျှင်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဘောဇပုတ္တေ၊ မူဆိုးသားတို့ကို။
ဘသ္မံ ကာတုံ၊ ပြာဖြစ်အောင်ပြုခြင်းငှါ။ သမတ္ထော၊ သည်။ သမာနောပိ၊
လျက်လည်း။ စက္ခု၊ ကို။ ဥမ္မိလေတော၊ ဖွင့်၍။ ပဒုဋ္ဌာကာရမတ္တမ္ပိ၊ ပြစ်
မှားလိုသော အမူအရာမျှကိုသော်လည်း။ န အကာသိ၊ ပြုတော်မမူ။
ယထာဟ၊ ကား။ စာတုဒ္ဓသိံ၊ ပ။ နန္တောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[အဋ္ဌာရ၊ အဋ္ဌာရမည်သောလှည်းမှူး။ စာတုဒ္ဓသိံ၊ တဆဲ့လေးရက်
မြောက်နေ့ပတ်လုံး၎င်း။ ပဉ္စဒသိံ၊ တဆဲ့ငါးရက်မြောက်နေ့ပတ်လုံး၎င်း။
ဥပေါသထံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ဥပဝဿာမိ၊ ကျင့်သုံး၏။
အထ၊ ထိုသို့ ဥပုသ်ကျင့်သုံးသောအခါ၌။ သောဠသ ဘောဇပုတ္တော၊ တကျိပ်
ခြောက်ယောက်သော မူဆိုးသားတို့သည်။ ရဇ္ဇံ၊ စ၊ ကြိုးကို၎င်း။ ဒဠံ၊ မြဲမြံ
ခိုင်ခံ့သော။ ပါသဉ္စ၊ ကြော့ကွင်းကို၎င်း။ ဂဟေတောန၊ ယူ၍။ အာဂမ္ပံ၊
လာကုန်ပြီ။

အာဂန္တော၊ ၍။ နာသံ၊ နှာခေါင်းကို။ ဘေတောန၊ ဖောက်ထွင်း၍။
ရဇ္ဇံ၊ နှာခေါင်း၌ သိသောကြိုးကို။ အတိကဿ၊ တင်းတင်းငင်လတ်၍။

နိဇ္ဈေသ] မေတ္တာဘာဝနာကထာ (၂၉၀-၁၀)

၃၂၉

သမ္ပရိဂယှ၊ ကြိမ်နွယ်စသည်တို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်မှ ဆိုင်း၍။ လုဒ္ဓါ၊ မူဆိုးတို့သည်။ မံ၊ ကို။ နယိံသု၊ ဆောင်ကုန်၏။ တောဒိသံ၊ သော။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။ ဥပေါသထံ၊ ကို။ အပ္ပဋ္ဌိကောပယန္တော၊ မပျက်စေပဲ။ တိတိက္ခံ၊ သည်းခံဘူးပြီ။]

☞ [၂၉၀] စ၊ ဆက်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ တောနေဝ-အစ္ဆရိယာနိ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ န အကာသိ၊ ပြုတော်မူဘူးသည် မဟုတ်ပေ။ မာတုပေါသကဇာတကာဒိသု၊ တို့၌။ အညာနိပိ၊ ကုန်သော။ အနေကာနိ၊ ကုန်သော။ (ဒုဿဟာနိ၊ တို့ကို။ သဟနဝသေန၊ ဖြင့်။) အစ္ဆရိယာနိ၊ တို့ကို။ အကာသိ၊ ပြီ။ ဣဒါနိ၊ ယခု။ သဗ္ဗညုတံ၊ သို့။ ပတ္တံ၊ ရောက်ပြီးသော။ သဒေဝလောကေ၊ ၌။ ကေနစိ၊ နှင့်။ အပ္ပဋ္ဌိသမခန္တိဂုဏံ၊ မတူနိုင်သော သည်းခံခြင်းကျေးဇူး ရှိတော်မူသော။ တံ ဘဂဝန္တံ၊ ထိုဘုန်းခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဘုရားကို။ သတ္ထာရံ-သတ္ထာ ဣတိ၊ ဆရာဟူ၍။ အပဒိသတော၊ ညွှန်သော။ တဿ တေ၊ ထိုသင့်အား။ ပဋိသစိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတုံ-ဥပ္ပါဒနံ နာမ၊ ဖြစ်စေခြင်းမည်သည်ကား။ အတိဝိဟ အယုတ္တံ၊ အလွန်ပင်မသင့်။ အပ္ပတိရူပံ၊ ဆရာသဘောနှင့် မတူခဲ့။ ဣတိ၊ သို့။ (သတ္ထု ပုဗ္ဗစရိယဂုဏာ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ။)

၂၄၀။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သတ္ထု၊ ဆရာဖြစ်တော်မူသော ဘုရား၏။ ပုဗ္ဗစရိတဂုဏံ၊ ရှေး၌ ကျင့်တော်မူဘူးသော ကျေးဇူးတော်ကို။ ပစ္စဝေက္ခတောပိ၊ သော်လည်း။ ဒီသရတ္တံ၊ ရှည်စွာသော နေ့ညညှပ်တ်လုံး။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဒါသဗျံ၊ ကျွန်အဖြစ်သို့။ ဥပဂတဿ၊ ရောက်သော။ အဿ၊ အား၊ ဝါ၊ ၏။ တံ ပဋိသံ၊ သည်။ သစေနော ဝူပသမ္ပတိ၊ အံ။ အထ၊ သော်။ အနေန-ပုဂ္ဂလေန၊ သည်။ အနမတဂ္ဂိယာနိ၊ အနမတဂ္ဂသုတ်တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ စ၊ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတြ-သုတ္တေ၊ ၌။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ န မာတာ ဘူတပုဗ္ဗော၊ ရှေး၌ အမိမဖြစ်စဘူး။ ယော၊ သည်။ န ပိတာ ဘူတပုဗ္ဗော၊ ဘူး။ ယော၊ သည်။ န ဘာတာ ဘူတပုဗ္ဗော၊ ဘူး။ ယော၊ သည်။ န ဘဂီနိ ဘူတပုဗ္ဗော၊ ဘူး။ ယော၊ သည်။ န ပုတ္တော ဘူတပုဗ္ဗော၊ ဘူး။ ယော၊ သည်။ န ဇီတာ ဘူတပုဗ္ဗော၊ ရှေး၌ သွီးမဖြစ်စဘူး။ သော သတ္တော၊ ထိုဘဝနီးဝေး ရှေးရှေး

ကာလ မိဘစသည် မဖြစ်ဘူးသသူသည်။ န သုလတရူပေါ၊ ရလွယ်သော သဘောမရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသ္မိံပုဂ္ဂလေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဧဝံ၊ သို့။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသူသည်။ အတိတေ၊ ၌။ မေ၊ ၏။ မာတာ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဒသမာသေ၊ ဆယ်လတို့ပတ်လုံး။ ကုစ္ဆိယာ၊ ဖြင့်။ ပရိဟရိတွာ၊ သွယ်၍။ မုတ္တကရီသဓဋ္ဌသိဃံ၊ အဓိကဗီဇီ၊ ကျင်ငယ် ကျင်ကြီး တံသွေး နှပ် အစရှိသည်တို့ကို။ ဟရိစန္ဒနံ ဝိယ၊ စန္ဒကူးကဲ့သို့။ အဓိဂုတ္တမာနော၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ အပနေတွာ၊ ပယ်ရှား သုတ်သင်၍။ ဥရေန၊ ဖြင့်။ ဆာဒေန္တော၊ ဖုံးလွှမ်းလျက်။ အင်္ဂေန၊ ကိုယ် လက်အင်္ဂါဖြင့်။ ပရိဟရမာနော၊ ချီပိုးဆောင်ရွက်သည်ဖြစ်၍။ ပေါသေသိ ကိရ၊ မွေးဘူးပေသတတ်။ ပိတာ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အဗပထသကု- ပထာဒီနိ၊ ဆိတ်ဖြင့် သွားရာခရီး (ချွန်းသဏ္ဌာန်ပြုအပ်သော ရှည်သော အရိုးတပ်သော) တံသင်းဖြင့် ချိတ်ကာချိတ်ကာ ဆွဲ၍သွားရာခရီး စသည် တို့သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ဝါဏိဇ္ဇံ၊ ကုန်သွယ်ခြင်းကို။ ပယောဇယမာနော၊ ယှဉ်စေလျက်။ မယံ၊ ၏။ အတ္ထာယ၊ ငှါ။ ဇီဝိတမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ပရိစ္စ- ဇိတွာ၊ ၍။ ဥဘတော ဗျူဋ္ဌေ၊ ထိုးပစ်ခြင်းငှါ နှစ်ဖက်သော အဖို့တို့မှ မြွေစွာဖွဲ့အပ်သော ချပ်မိန့်ညှိရှိသော။ သင်္ဂါမေ၊ ၌။ ပဝိသိတွာ၊ ၍၎င်း။ နာဝါယ၊ ဖြင့်။ မဟာသမုဒ္ဒံ၊ သို့။ ပက္ခန္ဓိတွာ စ၊ သက်ဝင်ကူးသွား၍၎င်း။ အညာနိ၊ တပါးကုန်သော။ ဒုက္ကရာနိ၊ ခဲယဉ်းသော အမှုတို့ကို။ ကရိတွာ စ၊ ၍၎င်း။ ပုတ္တကေ၊ သားငယ် သွီးငယ်တို့ကို။ ပေါသေသာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ တေဟိ တေဟိ ဥပါယေဟိ၊ ထိုထိုသို့သော အကြောင်း ဥပါယ် တို့ဖြင့်။ နေံ၊ ကို။ သံဟရိတွာ၊ ကောင်းစွာဆောင်၍။ မံ၊ ငါ့ကို။ ပေါသေသိ ကိရ၊ မွေးဘူးပေသတတ်။ ဘာတာ စ၊ သည်၎င်း။ ဘဂီနိ စ၊ သည်၎င်း။ ပုတ္တော စ၊ သည်၎င်း။ ဇိတာ စ၊ သည်၎င်း။ ဟုတွာပိ၊ ၍လည်း။ မေ၊ ငါ့အား။ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ၊ ဤမည်သော ဤမည်သော။ ဥပ- ကာရံ၊ ကို။ အကာသိ ကိရ၊ ပြုဘူးပေသတတ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတြ၊ ထိုမိခင်ဖခင် အဆွေဉာတိဖြစ်၍ မွေးမြူလုပ်ကျွေး ကျေးဇူးပြုဘူး ပေသော သူတို့၌။ မနံ၊ ကို။ ပဉ္စသေတုံ၊ ပျက်စေခြင်းငှါ။ မေ၊ အား။

နိဗ္ဗေသ]

မေတ္တာဘာဝနာကထာ (၂၉၉-၄)

၃၃၁

နပ္ပတိရူပံ၊ မလျောက်ပတ်ချေ။ ဣတိ-ဧဝံ၊ သို့။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၄၉။ ပန၊ ပါး။ ဧဝံ၊ ဤသို့ မျက်မာန်မထား မြစ်ပေငြားသော်လည်း။ စိတ္တံ၊ ကို။ နိဗ္ဗာပေတံ၊ ငြိမ်းစိမ့်သောငှါ။ သစေ န သက္ကောတိ-ယေဝ၊ နိုင်သည်သာလျှင် ဖြစ်ပြန်အံ့။ အထ၊ သော်။ အနေန၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ဖြင့်။ မေတ္တာနိသံသာ၊ တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ အမ္ဘော ပဗ္ဗဇိတ၊ ရဟန်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ မေတ္တာယ ခေါ၊ ဘိက္ခုဝေ။ပ။ ဗြဟ္မလောကူပဂေါ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ နန၊ ဟောတော်မူပါသည် မဟုတ်လော။

[ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ခေါ၊ စစ်။ အာသေဝိတာယ၊ ရိုသေသဖြင့် မှီဝဲအပ်သော။ ဘာဝိတာယ၊ ပျိုးစေအပ်သော။ ဗဟုလိကတာယ၊ အကြိမ်များစွာပြုအပ်သော။ ယာနိကတာယ၊ ကပြီးသောယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီးသော။ ဝတ္ထုကတာယ၊ တည်ရာဝတ္ထုကဲ့သို့ပြုအပ်ပြီးသော။ အနုဋ္ဌိတာယ၊ မြဲစွာခိုင်ခံ့ တည်တံ့စွာသော။ ပရိစိတာယ၊ ဝသီဘော်သို့ ရောက်အောင် လေ့လာအပ်ပြီးသော။ သုသမာရဒ္ဓါယ၊ လွန်စွာအသင့် အားတုတ်အပ်ပြီးသော။ ဝါ၊ တောင်းစွာ ပြည့်စုံစေအပ်ပြီးသော။ မေတ္တာယ၊ မေတ္တာဟု ဆိုအပ်သော။ စေတောဝိမုတ္တိယာ၊ စိတ်၏ပဋိပက္ခမှ လွတ်ကြောင်း တရား၏။ (တနည်း) မေတ္တာယ၊ မေတ္တာနှင့် တကွဖြစ်သော။ စေတောဝိမုတ္တိယာ၊ စိတ်ကိုကောင်းစွာ သိုထားတတ်သော သမာဓိ၏။ ကောဒသ၊ ကုန်သော။ အာနိသံသာ၊ တို့ကို။ [၂၉၉] ပါဠိကင်္ခါ၊ မချွတ်ဖြစ်လတံ့ဟု အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ ကောဒသ၊ တို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ တို့နည်းဟူမကား။ သုခံ၊ စွာ။ သုပတိ၊ အိပ်ရ၏။ သုခံ၊ စွာ။ ပဋိဗုဇ္ဈတိ၊ နိုးရ၏။ ပါပကံ၊ သော။ သုပိနံ၊ ကို။ န ပဿတိ၊ မမြင်မက်။ မနုဿာနံ၊ တို့သည်။ ပိယော၊ ချစ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အမနုဿာနံ၊ တို့သည်။ ပိယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ရက္ခန္တိ၊ ကုန်၏။ အထ၊ ထိုမေတ္တာဖြင့်လေ့ရှိသသူအား။ အဂ္ဂိ ဝါ၊ သည်မူလည်း။ ဝိသံ ဝါ၊ အဆိပ်သည်မူလည်း။ သတ္တံ ဝါ၊ လက်နက်သည်မူလည်း။ န ကမတိ၊ မရောက်မကပ်။ တုဝဋ္ဌံ၊ လျင်စွာ။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဓိယတိ၊ အညီအညွတ်ကောင်းစွာတည်၏။ (တည်ကြည်၏လည်းဟူ) မုခဝဏ္ဏော၊ မျက်နှာ

အဆင်းသည်။ ပထဝီတိ၊ ကြည်၏။ အသမ္ပုဇ္ဈော၊ မတွေ့ဝေသည်ဖြစ်၍။ ကာလကံရောတိ၊ စုတွေ့ရ၏။ ဥတ္တရိ၊ ထို့ထက်အလွန်ဖြစ်သောမဂ်ဖိုလ်ကို။ အပ္ပဋ္ဌိဝိဇ္ဈန္တော၊ သော်။ ဗြဟ္မလောကူပဂေါ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့လားရသည်။ ဟောတိ၊ ၏။^၁]

တံ၊ သည်။ ဣဒံ စိတ္တံ၊ ကို။ သစေ န နိဗ္ဗာပေဿသိ၊ အကယ်၍ မငြိမ်းစေနိုင်လတ်အံ့။ ဣမေဟိ အာနိသံသေဟိ၊ တို့မှ။ ပရိဗာဟိရော၊ မခံစားရလွှင့်စင်ကျလျက် အပြင်ပအချည်းနီးသည်။ ဘဝိဿသိ၊ ဖြစ်ရလတံ။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၂၅၀။ ပန၊ ပါး။ ဝေဓိ၊ ဤသို့အကျိုးပြုလျက် နားချပါသော်လည်း။ နိဗ္ဗာပေတုံ၊ ဌ၊။ အသက္ကောန္တေန၊ ယောဂီသည်။ ဓာတုဝိနိဗ္ဗောဂေါ၊ (သသမ္ဘာရသခေပစသောအားဖြင့်) ဓာတ်တို့ကိုခွဲဝေခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ကာတဗ္ဗော၊ နည်း။ ပန-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ အမ္ဘော ပဗ္ဗဇိတ၊ ရဟန်း။ တံ၊ သည်။ တေဿ၊ ထိုသူအား။ ကုဇ္ဈမာနော၊ သော်။ ကဿ၊ အား။ ကုဇ္ဈသိ၊ နည်း။ ကေသာနံ၊ တို့အား။ ကုဇ္ဈသိ ကိံ၊ လော။ ဥဒါဟု၊ မဟုတ်။ လောမာနံ၊ တို့အား။ နခါနံ၊ တို့အား။ ပ။ မုတ္တဿ၊ အား။ ကုဇ္ဈသိ ကိံ၊ လော။ အထဝါ ပန၊ သော်ကား။ ကေသာဒီသု၊ တို့၌။ ပထဝီဓာတုယာ၊ အား။ ကုဇ္ဈသိ ကိံ၊ လော။ အာပေါဓာတုယာ၊ အား။ တေဇောဓာတုယာ၊ အား။ ဝါယောဓာတုယာ၊ အား။ ကုဇ္ဈသိ ကိံ၊ လော။ ဝါ၊ ကား။ ယေ ပဉ္စက္ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ယာနိ ဒွါဒသာယတနာနိ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ယာ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ အယံ အာယသ္မာ၊ ဤအရှင်ကို။ ဣတ္ထန္နာမောတိ၊ ဤအမည်ရှိ၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေသု၊ ထိုပဉ္စက္ခန္ဓာစသည်တို့တွင်။ ရူပက္ခန္ဓဿ၊ အား။ ကုဇ္ဈသိ ကိံ၊ လော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဏက္ခန္ဓဿ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာအား။ ကုဇ္ဈသိ ကိံ၊ လော။ ဝ။ ကား။ စက္ခာယတနဿ၊ အား။ ကုဇ္ဈသိ ကိံ၊ လော။ ရူပါယတနဿ၊ အား။ ကုဇ္ဈသိ ကိံ၊ လော။ ပ။

၁-အိပ်နိုးချမ်းသာ၊ ယုတ်မာမမက်၊ နှစ်သက်လှနတ်၊ စောင့်မှတ်နတ်များ၊ ဆိပ်ကားမန့်၊ စိတ်ပျံ့တည်ကြည်၊ ရှင်သည်မျက်နှာ၊ သေခါမတွေ့၊ လားလေဗြဟ္မာ၊ ဆွဲတခါဟု၊ မေတ္တာနိသင်၊ ကျိုးဆက်ထင်သည်၊ ရှင်လူအများ ကျင့်ရာသော်။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ] မေတ္တာဘာဝနာကထာ (၃၀၀-၂)

၃၃၃

မနောဝိညာဏဓာတုယာ၊ အား။ ကုဗ္ဗသိ ကိံ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဓာတုဝိနိဗ္ဗောဂေါ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးထူးကိုဆိုပြီးအံ့။ ဝေံ၊ သို့။ ဓာတုဝိနိဗ္ဗောဂံ၊ ကို။ ကရောတော၊ သော။ (အဿ၊ အား။) အာရဂ္ဂေ၊ ဌံ။ သာသပဿ၊ ၏။ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာဌာနသည်။ န ဟောတိ ဝိယ၊ မရှိသကဲ့သို့၎င်း။ အာကာသေ၊ ဌံ။ စိတ္တကမ္မဿ၊ ပန်းချီဆေးရေးအမှု၏။ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ၊ သည်။ န ဟောတိ ဝိယ စ၊ ၎င်း။ (ဝေံ၊ တူ။ ဝေရီတိ ပရိကပ္ပိတေ၊ သော။ ပုဂ္ဂလေ၊ ဌံ။) ကောဓဿ၊ ၏။ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာဌာနသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။

၂၅၁။ ပန၊ ပါး။ ဓာတုဝိနိဗ္ဗောဂံ၊ ကို။ ကာတံ၊ ငှါ။ အသက္ကောန္တေန၊ သည်။ သံဝိတာဂေါ၊ အာမိသကိုဝေဖန်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ (သံဝိတာဂေါတိ အာမိသသံဝိတာဂေါ-ဟူ၍သာ ဋီကာလွှတ်ရကား ဒါနရှိသည် အပို) အတ္တနော၊ ၏။ သန္တကံ၊ ကို။ ပရဿ၊ ရန်သူအား။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပရဿ၊ ၏။ သန္တကံ၊ ကို။ အတ္တနော၊ သည်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ပရော၊ ရန်သူသည်။ ဘိန္နာဇီဝေါ၊ ပျက်သောအာဇီဝရှိသည်။ (အပရိသုဒ္ဓါဇီဝဟူလို) အပရိဘောဂါရဟပရိက္ခာရော၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှါမထိုက်သော အသုံးအဆောင်ပရိက္ခရာရှိသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ့။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တကမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝေံ၊ ဤသို့ ဝေဖန်ခြင်းကို။ ကရောတော၊ သော။ တဿ ဒါယကဿ၊ အား။ ကေန္တေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ၊ ထိုဝေရီပုဂ္ဂိုလ်၌။ အာဿာတော၊ မငြိမ်းနိုင်သော ရန်ငြိုးအမျက်သည်။ ဝုပသမ္မတိ၊ ငြိမ်းအေးလေ၏။ ဣတရဿ စ၊ ပဋိဂ္ဂါဟကအားလည်း။ အတိတဇာတိတော၊ အတိတ်ဘဝမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ အနုဗန္ဓောပိ၊ အစဉ်တစိုက်လိုက်သော်လည်း။ ကောဓော၊ သည်။ တံဇာဉ္ဇေဝ၊ ဌံသာလျှင်။ ဝုပသမ္မတိ၊ ၏။ စိတ္တလပဗ္ဗတဝိဟာရေ၊ စိတ္တလတောင်ကျောင်း၌။ တိက္ခတ္ထံ၊ သုံးကြိမ်။ ဝုဋ္ဌာပိတသေနာသနေန၊ ထစေအပ်သော ကျောင်းရှိသော။ (ရန်သူမဟာထေရ်လာ၍ သုံးခါ တိုင်အောင် နေရာကျောင်းမှ ပြောင်းရွှေ့ထသွားရသည်ဟူလို) ပိဏ္ဍပါတိကတ္ထေရေန၊ သည်။ [၃၀၀] ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အဋ္ဌကဟာပဏဋ္ဌနကော၊ ရှစ်သပြာထိုက်သော။ အယံ ပတ္တော၊ သည်။ မမ၊ ၏။ မာတရာ ဥပါသိကာယ၊ အမိတကာမကြီးသည်။ ဒိန္နော၊ သော။ (တနည်း)

ဒိန္နော-ဒိန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မိယလာဘော၊ ရအပ်သောလာဘ်တည်း။^၁။ မဟာဥပါသိကာယ၊ အား၊ ဝါ၊ ၏။ ပုညလာဘံ၊ ကောင်းမှုတည်းဟူသော လာဘ်ကို။ ကရောထ၊ ပြုပါကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတှာ၊ ၍။ ဒိန္နံ၊ သော။ ပတ္တံ၊ ကို။ လဒ္ဓမဟာထေရဿ၊ ရသောမဟာထေရ်အား။ အာဇာတော၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းသည်။ ဝုပသမ္ပတိ ဝိယ၊ သို့တည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတံ ဒါနံ နာမ၊ ထိုသို့ ပေးကမ်းခြင်း မည်သည်ကား။ မဟာနုဘာဝံ၊ ကြီးသောအာနုဘော် ရှိ၏။ စ-သစ္စံ၊ ၏။ အဒန္တံ၊ ပ။ နမန္တိ စာတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ၏။

[ဒါနံ၊ ပေးကမ်းခြင်းသည်။ အဒန္တံ ဒမနံ၊ မယဉ်ကျေးသသူကို ယဉ်ကျေးစေတတ်၏။ ဒါနံ၊ သည်။ သဗ္ဗတ္ထသာဓကံ၊ အလုံးစုံသောအကျိုး တို့ကို ပြီးစေတတ်၏။ ဒါနေန၊ ပေးကမ်းဖြန့်ချိခြင်းဖြင့်၎င်း။ ပိယဝါ- စာယ၊ ချစ်ဖွယ်စကားဖြင့်၎င်း။ (ဒါယကာ၊ ပေးတတ်သသူတို့သည်။) ဥန္တမန္တိ၊ မျက်နှာပန်းပွင့် ကြီးမြင့်တတ်ကုန်၏။ (ပဋိဂ္ဂါဟကာ စ၊ လက်ဝေ ခံရသသူတို့သည်လည်း။) နမန္တိ၊ မြက်ချိုစားချင် တောသမင်သို့ ဆောလျှင်ညွတ်လွှာတတ်ကုန်၏။]

၂၅၂။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဝေရီ- ပုဂ္ဂလေ၊ ဌ။ ဝုပသန္တပဋိဇာယ၊ ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသော ပဋိဇာရိသော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ပိယာတိပ္ပိယသဟာယကမဇ္ဈတ္တေသု၊ ချစ်အပ် သောပုဂ္ဂိုလ် အလွန်ချစ်အပ်သော အဆွေခင်ပွန်း လျစ်လျူပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ မေတ္တာဝသေန၊ မေတ္တာကိုဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တသ္မိမ္ပိ၊ ထိုဝေရီပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း။ မေတ္တာဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ အထ-ပစ္စာ၊ မှ။ အနေန၊ သည်။ ပုနပုနံ၊ လဲ။ မေတ္တာယန္တေန၊ မေတ္တာပြုသည်ဖြစ်၍။ အတ္တနိ၊ ၌၎င်း။ ပိယပုဂ္ဂလေ၊ ၌၎င်း။ မဇ္ဈတ္တေ၊ ၌၎င်း။ ဝေရီပုဂ္ဂလေ၊ ၌၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုသု ဇနေသု၊ တို့၌။ သမစိတ္တတံ၊ ဟိတုပသံဟာရ အားဖြင့် မျှသောစိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သမ္မာဒေန္တေန၊ ပြည့်စုံစေသည် ဖြစ်၍။ သီမာသမ္ပေဒေါ၊ အပိုင်းအခြားကို ပယ်ဖျက်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊

၁-မမ မာတရာ ဥပါသိကာယ ဒိန္နော-ဟူသော ဤစကားသည် ဓမ္မိကော လာဘော-၏ ကာရုဏာစနတည်း။ ဟောတုမန္တဝိသေသန-ဟူလို။ ထိုပါဌ်ဖြင့် ထိုလာဘ်၏ အာဂမနသုဒ္ဓိကို ပြသည်။ (ပြည်)

၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတုံသည်ကား။ တဿ၊ ထိုသီမာသမ္ပေဒ၏။ လက္ခဏံ၊ တည်း။ ပိယမဇ္ဈတ္တဝေရီဟံ၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ် မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ် ဝေရီပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ အတ္တစတုတ္ထေ၊ မိမိလျှင် လေးယောက်မြောက်ရှိသော၊ ဝါ၊ လေးယောက်မြောက်ဖြစ်၍။ ဣမံသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ၊ ဤမေတ္တာကမ္မဋ္ဌာနိက ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧကေသ္မိံ ပဒေသေ၊ ဤ။ နိသိန္ဓေ၊ သော်။ စောရာ၊ တို့သည်။ အာဂန္တု၊ ၍။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧကံ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ အမှာကံ၊ တို့အား။ ဒေထ၊ ကုန်လော့။ ဣတိ၊ သ္မိ။ ဝတ္ထု၊ ၍။ ကိံကရဏာ၊ ကြောင့်။ ဒေမ၊ ပေးရကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သ္မိ။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ တံ၊ ထိုရဟန်းကို။ မာရေတွာ၊ သတ်၍။ ဂလလောဟိတံ၊ လည်ချောင်းသွေးကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဗလိကရဏတ္ထာယ၊ ဗာလိနတ်စာပြုခြင်းငှါ။ ဒေထ၊ ကုန်လော့။ ဣတိ၊ သ္မိ။ သစေ ဝဒေယျံ၊ ကုန်အံ့။ တတြ၊ ထိုလေးယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ အသုကံဝါ၊ ဤမည်သော ရဟန်းကို၎င်း။ အသုကံဝါ၊ ကို၎င်း။ ဂဏန္တု၊ ယူစေကုန်သတည်း။ ဣတိ၊ သ္မိ။ စေ စိန္တေယျ၊ ငြားအံ့။ သီမာသမ္ပေဒေါ၊ သည်။ အကတောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ မံ၊ ကို။ ဂဏန္တု၊ ကုန်သတည်း။ ဣမေ တယော၊ တို့ကို။ မာ ဂဏန္တု၊ ကုန်သတည်း။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ သစေ စိန္တေယျ၊ အံ့။ သီမာသမ္ပေဒေါ၊ သည်။ အကတောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်နည်း။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယဿ ယဿ၊ အကြင်အကြင် သူအား။ ဝါ၊ ကို။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ တဿ တဿ၊ ၏။ အဟိတေသိ၊ အစီးအပွားမဲ့ကို ရှာလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရေသံယေဝ၊ ဤမှ တပါးသောသူတို့၏သာလျှင်။ ဟိတေသိ၊ အစီးအပွားကို ရှာလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အကတောဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ယဒါ၊ ဤ။ စတုန္တံ၊ ကုန်သော။ ဇနာနံ၊ တို့၏။ အန္တရေ၊ အတွင်း၌။ စောရာနံ၊ တို့အား။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးစကောင်းသော။ ဧကံ၊ တယောက်သောသူကိုမျှ။ န ပဿတိ၊ မမြင်။ အတ္တနိ စ၊ ဤ၎င်း။ တီသု၊ ကုန်သော။ တေသု ဇနေသု စ၊ တို့၌၎င်း။ သမမေဝ၊ တူမျှသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပဝတ္ထေတိ၊ ဖြစ်စေအံ့။ တဒါ၊ ဤ။

၁-သီမာသမ္ပေဒ-ဟူသည်လည်း ထိုသမိတ္တတာပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် သမိတ္တတ်သမ္ပာဒေန္တေန သီမာသမ္ပေဒေါ ကာတဗ္ဗာ-ဟူသည်။ (ပြည်)

သီမာသမ္ဘေဒေါ၊ သည်။ ကတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊
ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ အတ္တနိ၊ပ။ န နာယတိတိ၊ ဟူ၍။
အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

[အတ္တနိ၊ ခွဲ၎င်း။ ဟိတမဇ္ဈတ္တေ၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ် မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်ခွဲ၎င်း။
အဟိတေ စ၊ ဝေရီပုဂ္ဂိုလ်ခွဲ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဓေ၊ လေးပါးအပြားရှိ
သော သူအပေါင်း၌။ ယဒါ၊ ၌။ နာနတ္ထံ၊ ပိယမဇ္ဈတ္တ စသောအားဖြင့်
ထူးသည်၏အဖြစ်ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ သော၊ ကို။ ကေဝလံ၊
သက်။ ပါဏိနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့၌။ ဟိတစိတ္တောဝ၊ ဟိတစိတ်ရှိသသူ ဟူ၍
သာလျှင်။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။

(ပန၊ ဂရဟာကို ဆိုအံ့၊ ဝါ၊ သို့သော်လည်း။) မေတ္တာယ၊ ၌။
နိကာမလာဘိတိ၊ လိုတိုင်းရသသူဟူ၍၎င်း။ ကုသလီတိ၊ ကုသိုလ်ကြီးသသူ
ဟူ၍၎င်း။ ဝါ၊ အလွန်လိမ္မာခြင်း ရှိသသူဟူ၍၎င်း။ န ပဝုစ္စတိ၊ သို့မကား
မဆိုအပ်။ ယဒါ ပန၊ အကြင်အခါ၌ကား။ (ပန-ကျေ) ယဿ ဘိက္ခုနော၊
အား။ စတသော သီမာယော၊ အတ္တစသော လေးသိမ်တို့သည်။ သမ္ဘိန္ဒာ၊
ရောစပ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ ပျက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

သဒေဝကံ၊ သော။ သဗ္ဗလောကံ၊ ကို။ မေတ္တာယ၊ ရေဖြင့်။ သမံ၊
အမျှ။ ဖရတိ၊ ဖျန်း၏။ ယဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ သီမာ၊ ကို။ န နာယတိ၊
မသိအပ်။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ပုရိမတော၊ (အတ္တ စသည်တို့၌ နာနတ္ထ
ကိုရှုသော) ရွေးပုဂ္ဂိုလ်ထက်။ မဟာဝိသေသော၊ ဘာဝနာဖြင့် ကြီးမြတ်
ထူးလွန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

☞ [၃၀၁] ၂၅၃။ စ၊ အထူး။ ဝေ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သီမာသမ္ဘေဒ-
သမကာလမေဝ၊ အပိုင်းအခြားကို ပယ်ဖျက်သည်နှင့်မျှသော ကာလ၌သာ
လျှင်။ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာနိက ရဟန်းသည်။ နိမိတ္တဉ္စ၊ ကို၎င်း။
ဥပစာရဉ္စ၊ ကို၎င်း။ လဒ္ဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဥပစာရကို
ရခြင်း၏ အကြောင်းမှတစ်ပါး အပူနာကို ရခြင်း၏ အကြောင်းကို ဆိုအံ့။
သီမာသမ္ဘေဒေ၊ အပိုင်းအခြားကို ပယ်ဖျက်ခြင်းကို။ ကတေ၊ ပြုပြီးလတ်
သော်။ တမေဝ နိမိတ္တံ၊ သီမာသမ္ဘေဒဝသဖြင့် ဖြစ်သော လိုသမထနိမိတ်
ကိုပင်။ အာသေဝန္တော၊ ရှိသေစွာမှီဝဲသည်ဖြစ်၍။ ဘာဝေန္တော၊ ပူးစေ
သည်ဖြစ်၍။ ဗဟုလိကရောန္တော၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာသည်ဖြစ်၍။

အပ္ပကသိရေနော၊ မဋ္ဌိဋ္ဌင်သဖြင့်လျှင်။ ပထဝီကသိဏေ၊ ခွဲ။ ဝုတ္တနယော-
နေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။

တ္ထောဝတာ-တ္ထကေန ဘာဝနာနုယောဂေန၊ ဖြင့်။ အနေန-ယောဂိနာ၊
သည်။ ပဉ္စဂ်ဝိပ္ပဟိနံ၊ ပယ်အပ်သော ငါးပါးသော အင်္ဂါရှိသော။ ပဉ္စဂ်-
သမန္နာဂတံ၊ ငါးပါးသောအင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသော။ တိဝိကေလျာဏံ၊ သုံးပါး
အပြားရှိသော ကောင်းခြင်းရှိသော။ ဒသလက္ခဏသမ္ပန္နံ၊ ဆယ်ပါးသော
လက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော။ မေတ္တာသဟဂတံ၊ မေတ္တာသဟဂုတ်ဖြစ်သော။
ပဌမဇ္ဈာနံ၊ သည်။ အဓိဂတံ၊ ရအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။
တသ္မိံ၊ ထိုပဌမဇ္ဈာနကို။ အဓိဂတေ၊ သော်။ တဒေဝ နိမိတ္တံ၊ ကိုပင်လျှင်။
အာသေဝန္တော၊ ရှိ။ ဘာဝေန္တော၊ ရှိ။ ဗဟုလိကရောန္တော၊ ရှိ။ အနု-
ပုဗ္ဗေန၊ ဖြင့်။ စတုတ္ထနယော၊ ခွဲ။ ဒုတိယတတိယဇ္ဈာနာနိ၊ တို့သို့၎င်း။
ပဉ္စကနယော၊ ခွဲ။ ဒုတိယတတိယစတုတ္ထဇ္ဈာနာနိ စ၊ တို့သို့၎င်း။ ပါပု-
ဏာတိ၊ ၏။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုမေတ္တာကမ္မဋ္ဌာနိက ယောဂီသည်။ ပဌမဇ္ဈာ-
နာဒိနံ၊ တို့တွင်။ အညတရဝသေန၊ ဖြင့်။ မေတ္တာသဟဂတေန၊ သော။
စေတသ၊ ဖြင့်။ ဧကံ ဒိသံ၊ ကို။ ဖရိတွာ၊ ဖြန့်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။
တထာ၊ တူ။ ဒုတိယံ၊ သော။ ဒိသံ၊ ကို။ တထာ၊ တူ။ တတိယံ၊
သော။ ဒိသံ၊ ကို။ တထာ၊ တူ။ စတုတ္ထံ၊ သော။ ဒိသံ၊ ကို။ ဖရိတွာ၊ ရှိ။
ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်အရပ်မျက်နှာ
ကို၎င်း။ အဓော၊ အောက်အရပ်မျက်နှာကို၎င်း။ တိရိယံ၊ အထောင့်အရပ်
မျက်နှာကို၎င်း။ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သဗ္ဗမိ၊ ဆယ်ပါးသော အရပ်
မျက်နှာ၌။ သဗ္ဗာဝန္တံ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါရှိသော၊ ဝါ၊ အလုံးစုံသော
သတ္တဝါနှင့် ဟှဉ်သော။ လောကံ၊ သတ္တလောကကို။ သဗ္ဗတ္တတဘယ၊
(အယုတ်၊ အလတ်၊ အမြတ်၊ မိတ္တ၊ သပတ္တ၊ မဇ္ဈတ္တ စသည် အပြား ရှိကုန်
သော) အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ မိမိကိုယ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (လနည်း)
သဗ္ဗတ္တတဘယ-သဗ္ဗေန စိတ္တဘာဂေန၊ အလုံးစုံသောစိတ်၏ အဖို့ဖြင့်။ (၎င်း
ပုဒ်ကို ဝိဟရတိ-၌ စပ်) မေတ္တာသဟဂတေန၊ မေတ္တာနှင့်တကွ ဖြစ်သော။
ဝိပုလေန၊ ဖရဏာအားဖြင့် ပြန့်ပြောသော။ မဟဂ္ဂတေန၊ မဟဂ္ဂုတ်
ဖြစ်သော။ အပ္ပမာဏေန၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော သတ္တဝါလျှင် အာရုံ

ရှိသော။ အဝေရေန၊ ဗျာပါဒဟု ဆိုအပ်သော ရန်ကင်းသော။ အဗျာ-
ပဇ္ဇေန၊ မနောပဒေါသဟု ဆိုအပ်သော စေတသိက ဒုက္ခကင်းသော။
စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဖရိတွာ၊ ရှိ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပဌမဇ္ဈာ-
နာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပနာပုတ္တစိတ္တဿေဝ၊ အပ္ပနာသို့ရောက်သော စိတ်ရှိ
သော ယောဂီအားသာလျှင်။ ဝိကုဗ္ဗနာ၊ စျာန်၏ ကွန်မြူးစံပယ်ခြင်း
ဟူသော။ အယံ-အပ္ပနာ၊ သည်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

၂၅၄။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤမေတ္တာသဟဂတေန အစရှိသော ပါဠိ၌။
မေတ္တာသဟဂတေနာတိ၊ ကား။ မေတ္တာယ၊ မေတ္တာနှင့်။ သမန္နာဂတေန၊
(ဧကုပ္ပါဒ စသောအစီအရင်ဖြင့်) ကောင်းစွာမပြတ် စပ်လျက်လာသော။
စေတသာတိ၊ ဟူသည်ကား။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဧကံ ဒိသန္တိ ဧတံ ပဒံ၊ ကို။
(ဝုတ္တံ-နှင့်စပ်) ကိဿာ ဒိသာယ၊ တခုသောအရပ်၌။ ပဌမပရိဂ္ဂဟိတံ၊
ရှေးဦးစွာသိမ်းဆည်းအပ်သော။ သတ္တံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ရှိ။ ဧကဒိသာ-
ပရိယာပန္နသတ္တဖရဏဝသေန၊ တခုသောအရပ်၌ အကျုံးဝင်သော
သတ္တဝါကို ပျံ့နှံ့စေသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဖရိတွာတိ၊ ကား။
ဗုဿိတွာ၊ တွေ့၍။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဝိဟရတိတိ၊ ကား။
ဗြဟ္မဝိဟာရာဓိဋ္ဌိတံ၊ မေတ္တာစျာန်ဟူသော ဗြဟ္မဝိဟာရလျှင် တည်ရာ
ရှိသော။ ဣရိယာပထဝိဟာရံ၊ ဣရိယာပုထ်ဖြင့်နေခြင်းကို။ ပဝတ္တေတိ၊
ဖြစ်စေ၏။ တထာ ဒုတိယန္တိ၊ ကား။ ပုရတ္ထိမာဒိသု၊ ကုန်သော။ ဒိသာ-

၁-မေတ္တာသဟဂတေန-၌ ဥပ္ပါဒတော ယာဝ ဘင်္ဂါ မေတ္တာယ သဟ ပဝတ္တေန-ဟူသော
အဘိဓာနတ္ထကို မှတ်အပ်၏။ အဘိဓေယျတ္ထ အားဖြင့်ကား သံသဠအနက်၌ ဖြစ်၏။ သံသဠ
သည်လည်း သဒိသ စသည်၌ မဖြစ်၊ သမ္ပယုတ္တ၌ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သံသဠေန သမ္ပယုတ္တ-
နာတိ အတ္ထော-မိန့်သော်။ (ဋီ ၁၊ ၃၆၃) ယင်းသို့လျက် အဘယ့်ကြောင့် မေတ္တာယ သမန္နာ-
ဂတေန-ဟု အဋ္ဌကထာမိန့်သနည်း ? ယသ္မာ ပန တံ ဝုတ္တနယေန မေတ္တာယ သဟဂတံ၊ တာယ
ဧကုပ္ပါဒါဒိဝိခိနာ သမ္ပဒေဝ အန္နာဂတံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “မေတ္တာယ သမန္နာဂတေနာ”-
တိ။ (ဋီ ၁၊ ၃၆၃) သမန္နာဂတေန၊ ဥပါဒိမှသည် ဘင်တိုင်အောင် အညီအညွတ်သာလျှင် တကွ
စပ်ကာလာသော-ပေး။ ဤအနက်မှာ ဋီကာအပွင့်နှင့် အတိအကျ မညီသောကြောင့်၎င်း
ရှည်သောကြောင့်၎င်း အထက်၌ ချိုးလျက်ပြင်ထားသည်။ (ဆ-သံ-သော)

၂-သက်သက်သော သာမန် ဝိဟာရကို စင်စေလို၍ ဗြဟ္မဝိဟာရာဓိဋ္ဌိတံ-ဟူသည်၊
မေတ္တာစျာန်သည် ထောက်ပံ့အပ်သော ဣရိယာပထဝိဟာရဟူလို။ ။ တထာ-သည် နိယတ်
တည်း။ ထိုနိယတ်သည် အနိယတ်ကိုဦး၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? သမ္ပန္နိဘာဝတော၊
အနိယမသဒ္ဓါနှင့် နိစ္စသမ္ပန္နိ၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အဘယ်ကိုမှတ်သနည်း? ဥပမာကာရ-

နိဒ္ဒေသ]

မေတ္တာဘာဝနာကထာ (၃၀၁-၂၂)

၃၃၉

သု၊ တို့တွင်။ ယံ ကိဉ္စိ၊ သော။ ဧကံ ဒိသံ၊ ကိ။ ဖရိတွာ၊ ရှိ။ ဝိဟရတိ
ယထာ၊ သို့။ တထေဝ၊ လျှင်။ တဒနန္တရံ၊ ထိုပဌမ နှ့်သည်၏အခြားမဲ့၌။
ဒုတိယဉ္စ၊ နှစ်ခုမြောက်သောအရပ်ကို၎င်း။ တတိယဉ္စ၊ ကို၎င်း။ စတုတ္ထဉ္စ၊
ကို၎င်း။ ဖရိတွာ၊ ရှိ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
တည်း။ ဣသိ ဥဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ ဧတေနဝ-တောဒိသေနဝ၊ ဤကဲ့သို့သာ

နိယမနံ၊ ဥပမာကာရကို မှတ်သတည်း။ ဒုတိယံ-ကား ဥပမေယျကို ပြသောပုဒ်တည်း။
ဥပမေယျမည်သည်လည်း ဥပမာနကို၎င်း၊ ထိုဥပမာနနှင့်စပ်သော သဓမ္မတ္ထကို၎င်း ကင်း၍
မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် ထိုဥပမာန သမ္ပန္နနှစ်ပါးကိုလည်း ဖော်ပြခြင်းငှါ ယထာ ပုရတ္ထိမာဒိသု-
ဤသို့စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

၁-ထိုဝါကျ၌ ယထာ-ကား အနိယမတည်း။ ယံကိဉ္စိ ဧကံ ဒိသံ-၏ အရ ပဌမပရိဂ္ဂဟိတ
သတ္တကား ဥပမာနတည်း။ ဖရိတွာ-အရ ဖုသန အာရမ္မဏကရဏကား ဥပမာကာရတည်း။
ဥပမာ သဓမ္မတ္ထံ၊ သဓမ္မန္ဓောဟိ စ တထေဝ နာမံ။ ယထာ-ကား ဥပမာန၌မှီသော သဓမ္မတ္ထကို
ပဓာနအားဖြင့် ထွန်းသည်။ ဥပမေယျ၌ မှီသော သဓမ္မတ္ထကို အပဓာနအားဖြင့် ထွန်းသည်။
တထာ-ကား ဥပမေယျ၌ မှီသော သဓမ္မတ္ထကို ပဓာန၊ ဥပမာန၌ မှီသော သဓမ္မတ္ထကို အပဓာန
ထွန်းသည်။ သည်ကိုရည်၍ ဋီကာ၌ တထာတံ နိယမနံ၊ တံ အနိယမာပေက္ခံ သဗ္ဗန္တိ-
ဘာဝတော၊ ဥပမာကာရနိယမနံ။ ဒုတိယန္တိ ဥပမေယျဒဿနံ။ ဥပမေယျဉ္စ နာမ ဥပမံ၊
တေန သဗ္ဗန္တဉ္စ ဝိနာ နတ္ထိတံ တဒုဘယမ္ပိ ဒဿေတုံ “ယထာ ပုရတ္ထိမာဒိသု” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
(ဋီ ၁၊ ၃၆၄) ဤဋီကာ၌ ဥပမံ-ကား ဥပမာနကိုဟောသည်။ ဥပမာနံ-သော်လည်း ပါဌ်ဟောင်းရှိ
ရာသည်။ ထို့ကြောင့် တေန-ဟု မိန့်သည်။ ယခင်အဓိပ္ပါယ်ကိုကား ဧတံ ဝိယ ဒိဿတိတံ ဒေသံ၊
ကံ တံ၊ မတ္တိကံ ဒေဟိတိအာဒိကံ ဥပမေယျံ။ မတ္တိကံ ဇာနာတိအာဒိကံ ပန ဥပမာနံ။ တေသံ
ပန ဥပမာနောပမေယျာနံ ယာ ကပ္ပိယသင်္ခါတာ သမာနဓမ္မတာ၊ သာ ဥပမာ။ တထာ ဇ
ဝုတ္တံ အမေဟိ သုဗောဓာလင်္ကာရေ “ဥပမာနောပမေယျာနံ၊ သဗ္ဗေတ္တံ သိယောပမာ” တိ။
အညထာ ဥပမာနဘူတအက္ခရာဝဋ်သဒ္ဓိသိယေဝ အက္ခရာဝဋ် ဥပမေယျံ သိယာ။ ဝါကေ၊
ဝိယာသဒ္ဓေါယေဝ ပန ဥပမံ ဇောတေတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ-ဟူသော ၂၄၈-ဂါထာအဖွင့် ရှေ့သိက္ခာ
ဋီကာသစ်ကိုမူ၍ ဆိုသည်။ တထေဝ-၌ ဝေ-ကား တစ်စုံတစ် အကွဲအပြားကို ကန့်သည်။ ဒုတိယံ
ဖရိတွာ ဝိဟရတိ-ဟု ဆောင်၍စပ်။ ဧဝံ တတိယံ စတုတ္ထန္တိ တောပိ။ တဒန္တရံ-၌ ဒန္တရ-သဒ္ဓါ
ကား ဖရဏာပေက္ခတည်း။ ဖရိတဗ္ဗဒိသာပေက္ခမဟုတ်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? ခိသာလိုနီ
“ဤသည်ကား ပဌမဒိသာ၊ ဤသည်ကား ဒုတိယဒိသာ” ဟု ညွှန်းပြအပ်သော သဘောပရိ
သောကြောင့်တည်း။ ဒုတိယစသည်ကို ပြသည်ဟုတ်လောဟူမူ? ဖရဏာနတ္ထာဒေန ဖရိ
တာသံ ဒုတိယာဒိတာ န သရူပတော။ တေနဝါဟ “ယံကိဉ္စိ ဧကံ ဒိသံ” နှိ။ (ဋီ ၁၊ ၃၆၄)
ဣတိ ဥဒ္ဓန္တိ-၌ ဣတိ-၏ ဝေ-အနက်ကိုယူ၍ ယထာဝုတ္တော၊ ယခင်ဆဲအပ်ကုန်ပြီးသော
စတသော ဒိသာ၊ တို့ကို။ ဖရိတွာ၊ ရှိ။ ဝိဟရတိ ယထာ၊ သို့။ ဣသိ ဝေ၊ ဤသော၊ ဥဒ္ဓ
ဒိသံ၊ ကိ။ ဖရိတွာ၊ ရှိ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဤအနက်ကို ဆိအပ်၏။ သို့ကြောင့် ဝေတဒနဝ
နယေန-ဟူ၏။ (ပြည်)

ရူအပ်သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဥပရိမံ ဒိသံ၊ အထက်ဖြစ်သော အရပ်ကို။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဓောတိရိယန္တိ၊ ကား။
 အဓောဒိသမ္ပိ၊ ကို၎င်း။ တိရိယံဒိသမ္ပိ၊ ကို၎င်း။ ဝေမေဝ၊ တူလျှင်။
 ဖရိတွာ၊ ချ်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တတ္ထ စ၊ ထိုအဓော တိရိယံဟူသော နှစ်ပုဒ်တို့
 တွင်ကား။ အဓောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ မိမိ၏အောက်ရပ်နေ
 သတ္တဝါတို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ တိရိယန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အနုဒိသာသု၊
 တို့၌။ (သတ္တာ ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။) ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။
 အဿမဏ္ဍလေ၊ မြင်းဝင်း၌။ အဿံ၊ မြင်းကို။ သာရေတိ ဣဝ၊ စိုင်းနှင့်
 သကဲ့သို့။ ပစ္စာသာရေတိ ဣဝ၊ ခေါက်တို့ ခေါက်ပြန် အဖန်ဖန် စိုင်းနှင့်
 သကဲ့သို့။ သဗ္ဗဒိသာသု၊ တို့၌။ မေတ္တာသဟဂတံ၊ သော။ စိတ္တံ၊
 ဘာဝနာစိတ်ကို။ သာရေတိပိ၊ စိုင်းလည်း စိုင်းနှင့်၏။ ပစ္စာသာရေတိပိ၊
 ခေါက်တို့ ခေါက်ပြန် အဖန်ဖန်လည်း စိုင်းနှင့်၏။ ဣတိ-အတ္ထော၊ ကို။
 (ဝေဒိတဗျော၊ ၏။) တောဝတာ၊ ဤမျှသော စကားအစဉ်ဖြင့်။
 ဧကံ၊ တပါးသော။ ဒိသံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်း၍။
 သြမိသော၊ အရပ်ကို ပိုင်းခြားသောအားဖြင့်။ မေတ္တာဖရဏံ၊ မေတ္တာကို
 ဖြန့်ခြင်းကို။ ဝါ၊ မေတ္တာရေဖြင့် သတ္တဝါတို့ကို ဖျန်းခြင်းကို။ ဒဿိတံ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ သဗ္ဗဓိတိအာဒိ၊ ကို။ အနောဓိသော၊ အရပ်ကို
 မပိုင်းခြားသောအားဖြင့်။ ဒဿနတ္တံ၊ မေတ္တာဖရဏကို ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊
 ဟောတော်မူအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသဗ္ဗဓိ အစရှိသော ပါဠိ၌။ သဗ္ဗဓိတိ၊
 ကား။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော အရပ်ဆယ်မျက်နှာ၌။ သဗ္ဗတ္တတာယာတိ၊

၁-အရပ်လေးမျက်နှာနှင့် အတူသာ၊ မတူဘဲ အလွန်နည်းတူ ဟောတောလို့။ အထက်၌
 လည်း ဝေမေဝ-ဟု ဣတိ-သဒ္ဓါ၏ အနက်ကိုပြလတံသည်ဖြစ်၍ စင်စစ် ဤအတ္ထကိုသံသယမဖြစ်
 ကောင်း။ စိုးရိမ်းသံသယစေ့ညှိ မပြေရှိလျှင် ဝေမေဝါတိ ဣဒမ္ပိ ဣတိသဒ္ဓဿေဝ အတ္ထ-
 ဒဿနံ-ဟူသောဉာဏ်နှင့်ဖြေ။ (ပြည်)

၂-ပါဠိ၌ အဓော တိရိယံ-တို့၌ ပိ-သဒ္ဓါ လုတ္တန်ဒိဋ္ဌဟု ပြခြင်းငှါ အဓောဒိသမ္ပိ တိရိယံဒိ-
 သမ္ပိ-ဟူသည်။ ဤစကားဖြင့်လျှင် ဒုတိယံ၊ တတိယံ၊ စတုတ္ထံ တို့၌လည်း ပိ-သဒ္ဓါ၏
 လုတ္တန်ဒိဋ္ဌအဖြစ်ကို ပြပြီးဟု ရိပ်မိ။ ဝေမေဝ ဖရိတွာ ဝိဟရတိတိ သမ္ပန္နော။ ဤဥဒ္ဓံ၊ အဓော-
 စသော ပါဠိတို့တွင်လည်း အဓော-ဟူသော ဤပါဠိဖြင့် နိရယတို့၌၎င်း၊ နာဂဘဝန
 စသည်တို့၌၎င်း ဟုတ်ဟုတ်ညားညား မိမိ၏အောက်ဖြစ်သော အရပ်၌ သတ္တဝါတို့ကို
 ယူအပ်ကုန်သကဲ့သို့ ဤအတူ ဥဒ္ဓံ-ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်လည်း ဒေဝလောက၌ ဟုတ်ဟုတ်
 ညားညား မိမိ၏ အထက်ဖြစ်သောအရပ်၌ သတ္တဝါတို့ကို ယူအပ်ကုန်၏ဟု သိလင့်။ (ပြည်)

ကား။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ ဟိနမဇ္ဈိမုက္ခမိတ္တသပတ္တ မဇ္ဈတ္တာဒိပ္ပဘေဒေသု၊ အယုတ်၊ အလတ်၊ အမြတ်၊ မိတ်၊ ရန်၊ မဇ္ဈတ္တစသည် အပြားရှိ ကုန်သော။ (သတ္တေသု၊ တို့၌။) [၃၀၂] အတ္တတာယ၊ မိမိကိုယ်၏ အဖြစ် ဖြင့်။ အယံ၊ ဤသကား။ ပရသတ္တော၊ တပါးသော သတ္တဝါတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘာဂံ၊ ခွဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်းကို။ အကတွာ၊ ရှိ။ အတ္တသမတာယ၊ မိမိကိုယ်နှင့် တူမျှသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗတ္တတာယာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေန၊ သော။ စိတ္တသာဂေန၊ စိတ်အဖို့ဖြင့်။ ဤသကမ္ပိ၊ အနည်းငယ်သော စိတ်မျှကိုလည်း။ ဗဟိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းမှ အပ၌။ အဝိက္ခိပမာနော၊ မပျံ့လွင့်စေမူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗာဝန္တန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗသတ္တဝန္တံ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါရှိသော။ သဗ္ဗသတ္တယုတ္တံ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါနှင့်ယှဉ်သော။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ လောကန္တိ၊ ကား။ သတ္တလောကံ၊ သတ္တလောကကို။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝိပုလေနာတိဝေမာဒိပရိယာယဒဿနတော၊ ဝိပုလေန-ဤသို့ အစရှိသော ပရိယာယ်ကို ပြခြင်းကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ သဗ္ဗမိ အစရှိသော အနောမိသ ဤဝါကျ၌။ ပုန၊ ဖန်။ မေတ္တာသဟဂတေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအနောမိသောဖရဏ၌။ ဩဓိသော-ဖရဏေ ဝိယ၊ ဩဓိသောဖရဏ၌ကဲ့သို့။ ပုန၊ ဖန်။ တထာသဒ္ဓေါ ဝါ၊ (မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ-ဟူသော ဤဝါကျကို လိုက်စေတတ်ငင်တတ်သော) တထာသဒ္ဓါကို၎င်း။ ဣတိသဒ္ဓေါ ဝါ၊ (လိုက်စေတတ်ငင်တတ်သော) ဣတိသဒ္ဓါကို၎င်း။ န ဝုတ္တော၊ အပ်ခဲ့။

၁-သု ကိုယ် ငါ့ကိုယ် အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ မခွဲခြား၊ တပြားတည်းပြုသည်ဟူလို၊ ဆိုကြောင့် အယံ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-ဤဝိကပ်၌ အတ္တနော ဘာဝေါ အတ္တတာ၊ သဗ္ဗေသု သတ္တေသု အတ္တတာ သဗ္ဗတ္တတာပြု။ သဗ္ဗ-သဒ္ဓါသည် သဗ္ဗနာမ်ဖြစ်ငြားသော်လည်း ပကရဏဇာတ်ဖြင့် သတ္တဝိသေဖြစ်သည်။ (ပြည်)

၃-ဤဝိကပ်၌ အတ္တ-သဒ္ဓါစိတ်ဟော၊ ဝါ-ပရည်းကား သုတ္တ။ စိတ္တသာဂေန-ခွဲသည့် ကား ပါဠိပျက်။ အလုံးစုံသော စိတ်အဖို့ဖြင့် ဟူသည်လည်း အနည်းငယ်သော စိတ်ကိုမျှလည်း ကမ္မဋ္ဌာန်းမှ အပ၌ ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ မရောက်စေမူ၍ ဟိတ္တုပလံဟာရမှ တပါးသော အပြားဖြင့် အနည်းငယ်သော စိတ်ကိုမျှ မဖြစ်စေမူ၍-ဟူလိုသည်ဟု ကောင်းစွာ ဗျူဟာကို ပြခြင်းငှါ ဤသကမ္ပိ ဗဟိ အဝိက္ခိပမာနောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ-မိန့်သော်။ (ပြည်)

တသ္မာ၊ ထိုသို့မဟောအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပုန၊ ဖန်။ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ တေ၊ ဤမေတ္တာသဟဂတေန စေတသတိ ဟူသောစကားကို။ နိဂမနဝသေန၊ နိဂုံး၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝိပုလေနာတိ ဧတ္ထ၊ ဤ။ ဖရဏဝသေန၊ ဖရဏ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိပုလတာ၊ ကြီးကျယ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဠဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဘူမိဝသေန၊ ဘုံ၏အစွမ်းဖြင့်။ တေ-ဝိတ္တံ၊ ဤမေတ္တာသဟဂုတ်စိတ်သည်။ မဟဂ္ဂတံ၊ ဂုတ်မည်၏။ ပဂုဏဝသေန စ၊ အပြားအားဖြင့် လေ့လာအပ် (ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်)သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အပ္ပမာဏသတ္တာရမ္မဏဝသေန စ၊ အပ္ပရိမာဏဖြစ်သော သတ္တဝါလျှင် အာရုံရှိသည်၏၊ ဝါ၊ သတ္တဝါကို အာရုံပြုသည်၏ အစွမ်းကြောင့်၎င်း။ (ကရုဏ-ကျေ) အပ္ပမာဏံ၊ မည်၏။ ဗျာပါဒပစ္စတ္တိကပ္ပဟာနေန၊ ဗျာပါဒဟူသော ဘေးရန်ကိုပယ်ခြင်းကြောင့်။ အဝေရံ၊ အတွင်းအပရန်မှကင်း၏။ ဒေါမနဿပ္ပဟာနတော၊ ဒေါမနဿကိုပယ်ခြင်းကြောင့်။ အဗျာပဇ္ဇံ၊ ဒေါမနဿမှကင်း၏။ နိဒ္ဒန္တံ၊ စေတသိကဒုက္ခမှကင်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ၊ ကား။ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာယ၊ သော။ ဝိကုဗ္ဗနာယ၊ ၏။ အတ္ထော၊ တည်း။

၂၅၅။ စ၊ ဆက်။ အပ္ပနာပုတ္တစိတ္တဿေဝ၊ အပ္ပနာသို့ရောက်ပြီးသော စိတ်ရှိသော ယောဂီအားသာလျှင်။ အယံ ဝိကုဗ္ဗနာ၊ သည်။ သမ္ပဇ္ဇတိယထာ၊ ပြည့်စုံသကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ယမ္ပိ ဝိကုဗ္ဗနံ၊ ကိုလည်း။ ပဋိသမ္ဘိ-

၁-တထာသဒ္ဓေါ ဝါ ဣတိသဒ္ဓေါ ဝါ န ဝုတ္တာ-ပါဌ်၌ အဓိပ္ပါယ်ကား မေတ္တာသဟဂတေန စေတသတိ ဧဝံ ဖရိတွာ-ဟူသော ဤဝါကျကို တထာ-သဒ္ဓါသည်၎င်း ဣတိ-သဒ္ဓါသည်၎င်း လိုက်စေတတ် ငင်တတ်၏။ ဤသဗ္ဗဓိ-ဝါကျသည် ဩဓိသောဖရဏမှတစ်ပါး အနောဓိသောဖရဏလျှင် တူရာရှိသော ဝါကျဖြစ်၍ ထိုလိုက်စေတတ် ငင်တတ်သော တထာ-သဒ္ဓါ၊ ဣတိ-သဒ္ဓါ၏အရာမဟုတ်ခဲ့၊ ထို့ကြောင့်ရကား ထိုလိုက်စေတတ် ငင်တတ်သော တထာ-သဒ္ဓါ၊ ဣတိ-သဒ္ဓါတို့ကို ဤသဗ္ဗဓိ-အစရှိသောဝါကျ၌မဟောအပ်ကုန်။ ထိုသို့လိုက်စေတတ် ငင်တတ်သော တထာ-သဒ္ဓါ၊ ဣတိ-သဒ္ဓါတို့ကို ဤဝါကျ၌ မဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မေတ္တာသဟဂတေန စေတသတိ-ဟု တဖန် ဟောအပ်၏ဟူလိုသော်။ ဤသို့ ဗုဒ္ဓမတညအဋ္ဌကထာဆရာ လိုအပ်သော အနက်ကို အလိုကျအောင် ရ၍ သိအပ် အရိပ်ဖမ်းအပ်၏။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

မေတ္တာဘာဝနာကထာ (၃၀၂-၂၅)

၃၄၃

ဒါယံ၊ ဌိ။ ပဉ္စဟာကာရေဟိ။ပ။ ဝိမုတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တမ္ပိ-ဝိကုဗ္ဗနံ၊
သည်လည်း။ အပ္ပနာပုတ္တဝိတ္တဿေဝ၊ အားသာလျှင်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊
သို့။ ဝေဒိတဗျံ၊ ဧ။

တတ္ထ စ၊ ထိုပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိ၌ကား။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။
အဝေရာ၊ အတွင်းအပရန်မရှိကုန်သည်။ အဗျာပဇ္ဇာ၊ ဗျာပါဒကင်းကုန်
သည်။ အနိဿာ၊ ကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ပါစေကုန်။
သုခိ၊ ကိုယ်စိတ်ချမ်းသာပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍။ အတ္တာနံ၊ မိမိမိမိတို့အတ္တ
ဘာဝကို။ ပရိဟရန္တု၊ ဆောင်နိုင်စေကုန်သတည်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။
ပါဏာ၊ ထွက်သက်ဝင်သက်ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်။ (အဝေရာ
အဗျာပဇ္ဇာ အနိဿာ သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တု၊ ရှေးနည်းယှဉ်) သဗ္ဗေ၊
ကုန်သော။ ဘူတာ၊ ကံကိုလေသာကြောင့်ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည်။
(၎င်းရှေးနည်းယှဉ်) သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ ငရဲ၌ကျတတ်ကုန်သော
သတ္တဝါတို့သည်။ (၎င်းနည်းယှဉ်) သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ အတ္တဘာဝပရိယာ-
ပန္နာ၊ ခန္ဓာပဉ္စကအတ္တဘာဝ၌ အတွင်းဝင်ကုန်သောသတ္တဝါတို့သည်။
အဝေရာ၊ ကုန်သည်။ပ။ ပရိဟရန္တု၊ ဆောင်နိုင်သည်ဖြစ်ပါစေကုန်။ ဣတိ၊
သို့။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ အာကာရေဟိ၊ ဤအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။
အနောမိသော၊ သတ္တဝါကိုမပိုင်းခြားသောအားဖြင့်။ ဖရဏာ၊ နဲ့ စေအပ်
သော။ မေတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗျာ၊ ဧ။

သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ဣတ္ထိယော၊ တို့သည်။ အဝေရာ၊ ကုန်သည်။ပ။
အတ္တာနံ၊ ကို။ ပရိဟရန္တု၊ ကုန်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပရိယာ၊ တို့သည်။
သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ အရိယာ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ အနရိယာ၊
အရိယာမဟုတ်ကုန်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။
ဒေဝါ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။
ဝိနိပါတိကာ၊ ဝိနိပါတိကသတ္တဝါတို့သည်။ အဝေရာ၊ ကုန်သည်။ပ။ ပရိဟ-
ရန္တု၊ ကုန်။ (မိဂပဒဝဋ္ဋနနည်းမှတ်) ဣတိ၊ သို့။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။
ဣမေဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဩဓိသော၊ မိန်းမ ယောက်ျား စသည်ကို
ပိုင်းခြားသောအားဖြင့်။ ဖရဏာ၊ သော။ မေတ္တာ စေတောဝိမုတ္တိ၊ ကို။
ဝေဒိတဗျာ၊ ဧ။

သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပုရတ္ထိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ဌ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။
 အဝေရာ၊ ကုန်သည်။ပ။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ပရိဟရန္တ၊ ကုန်။ သဗ္ဗေ၊
 ကုန်သော။ ပစ္စိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ဌ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ (လိုက်)
 သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဥတ္တရာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ဌ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။
 (လိုက်ဦး၊ နောက်ကိုလည်း ဤနည်းမှတ်) သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဒက္ခိ-
 ကာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ဌ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပုရတ္ထိမာယ၊ သော။
 အနုဒိသာယ၊ အထောင့်အရပ်၌။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပစ္စိမာယ၊ သော။
 အနုဒိသာယ၊ ဌ။ [၃၀၃] သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဥတ္တရာယ၊ သော။ အနုဒိ-
 သာယ၊ ဌ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဒက္ခိကာယ၊ သော။ အနုဒိသာယ၊ ဌ။
 သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဟေဋ္ဌိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ဌ။ သဗ္ဗေ၊
 ကုန်သော။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ဌ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။
 အဝေရာ၊ ကုန်သည်။ပ။ ပရိဟရန္တ၊ ကုန်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပုရတ္ထိ-
 မာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ဌ။ ပါဏာ၊ တို့သည်။ (ဤပါဏာ-၌လည်း
 အရပ်ဆယ်မျက်နှာစေ့အောင် ယောဇနာ။ ဘူတာ၊ ပုဂ္ဂလာ၊ စသည်တို့၌
 လည်း ၎င်းနည်း ယောဇနာ။) ဘူတာ၊ တို့သည်။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။
 အတ္တဘာဝပရိယာပန္နာ၊ တို့သည်။ အဝေရာ၊ ကုန်သည်။ပ။ ပရိဟရန္တ၊
 ကုန်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပုရတ္ထိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ဌ။ ဣတ္ထိယော၊
 တို့သည်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပုရိသာ၊ တို့သည်။ အရိယာ၊ တို့သည်။
 အနရိယာ၊ တို့သည်။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဝိနိပါတိကာ၊
 တို့သည်။ အဝေရာ၊ ကုန်သည်။ပ။ ပရိဟရန္တ၊ ကုန်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။
 ပစ္စိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ဌ။ ဥတ္တရာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ဌ။ ဒက္ခိ-
 ကာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ဌ။ ပုရတ္ထိမာယ၊ သော။ အနုဒိသာယ၊ ဌ။
 ပစ္စိမာယ၊ သော။ အနုဒိသာယ၊ ဌ။ ဥတ္တရာယ၊ သော။ အနုဒိသာယ၊
 ဌ။ ဒက္ခိကာယ၊ သော။ အနုဒိသာယ၊ ဌ။ ဟေဋ္ဌိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊
 ဌ။ ဥပရိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ဌ။ ဣတ္ထိယော၊ တို့သည်။ပ။ ဝိနိ-
 ပါတိကာ၊ တို့သည်။ အဝေရာ၊ ကုန်သည်။ အဗျာပဇ္ဇာ၊ ကုန်သည်။
 အနိဿာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တ၊ ကုန်။ သုခိ၊ ရှိ။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ပရိ-
 ဟရန္တ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ အာကာရေဟိ၊
 တို့ဖြင့်။ ဒိသာဖရဏာ၊ အရပ်မျက်နှာအားဖြင့် နဲ့ စေအပ်သော။ မေတ္တာ
 စေတောဝိမုတ္တိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗျာ၊ ၏။

၂၅၆။ တတ္ထ၊ ထိုသဗ္ဗေ သတ္တာ-အစရှိသောပါဠိ၌။ သဗ္ဗေတံ ဧတံ-ဝစနံ၊ သဗ္ဗေ-ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်။ အနဝသေသပရိယာဒါနံ၊ အကြွင်းမရှိသော သတ္တဝါကိုသိမ်း၍ ယူကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဒါတည်း။ သတ္တာတံ၊ ကား။ ရူပါဒိသု၊ ရူပက္ခန္ဓာအစရှိကုန်သော။ ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ဆန္ဒရာဂေန၊ လိုချင် တတ် တပ်မက်တတ်သော လောဘဖြင့်။ သတ္တာ၊ တပ်တတ်ကပ်ငြိတတ် ကုန်၏။ ဝိသတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တာ၊ သတ္တမည် ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ရူပေ။ပ။ ဝုစ္စတိတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ရာဓ၊ ရာဓ။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ (ခေါ-ကား ပဒုပ္ပရဏ) ယော ဆန္ဒော၊ အကြင်လိုချင်တတ်သော ဆန္ဒသည်။ ယော ရာဂေါ၊ အကြင်တပ်စွန်း ကပ်ငြိတတ်သော ရာဂသည်။ ယာ နန္ဒီ၊ အကြင် နှစ်သက်စုံမက်တတ်သော နန္ဒသည်။ ယာ တဏှာ၊ အကြင်သုံးဆောင်ခံစားလိုသော တဏှာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတြ-ရူပေ၊ ၌။ တေန၊ ထို ကပ်ငြိခြင်းကိစ္စတပ်သောဆန္ဒ စသော ပရိယာယ်ရှိသော လောဘဖြင့်။ (တနည်း) တတြ-တေန ဆန္ဒာ-ဒိနာ၊ ဖြင့်။ သတ္တော၊ ကပ်ငြိတတ်၏။ တတြ-ရူပေ၊ ၌။ တေန၊ ဖြင့်။ (တနည်း) တတြ-တေန ဆန္ဒာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိသတ္တော၊ ကပ်ငြိတတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တာတံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝေဒနာယ၊ ၌။ သညာယ၊ ၌။ သင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ ဝိညာဏေ၊ ၌။ ယော ဆန္ဒော၊ သည်။ ယော ရာဂေါ၊ သည်။ ယာ နန္ဒီ၊ သည်။ ယာ တဏှာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတြ-ဝိညာဏေ၊ ၌။ တေန၊ ဖြင့်။ (တနည်း) တတြ-တေန ဆန္ဒာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သတ္တော၊ ၏။ တတြ-ဝိညာဏေ၊ ၌။ တေန၊ ဖြင့်။ (တနည်း) တတြ-တေန ဆန္ဒာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိသတ္တော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တာတံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။]

ပန၊ သို့သော်လည်း။ ရှုဠိသဒ္ဓေန၊ အဝီတရာဂတို့၌ အနုတ္တအားဖြင့် ရောက်သော သဒ္ဒါဖြင့်၊ ဝါ၊ (အဝီတရာဂတို့၌ အနုတ္တအားဖြင့်ဖြစ်၍ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓခန္ဓသန္တာန်၏ အဖြစ်ဖြင့် တံသဒိသ) ဝီတရာဂတို့၌ တင်စား အပ်သော သဒ္ဒါဖြင့်၊ ဝါ၊ ထင်သောသဒ္ဒါဖြင့်၊ ဝါ၊ အတိုင်ရှုဠိသဒ္ဓါဖြင့်။

ဝိတရာဂေသုပိ၊ ရာဂကင်းပြီးသော အရှင်တို့၌လည်း။ အယံ ဝေါဟာရော၊
 ဤသတ္တဟူသော ဝေါဟာရသည်။ ဝတ္ထုတိယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာတည်း။
 ဝိလိဝမယေ၊ နှိုးဖြင့်ပြီးသော။ ဗီဇနိဝိသေသေပိ၊ ယပ်အထူး၌လည်း။
 တာလဝဏ္ဏဝေါဟာရော၊ ထန်းရွက်ယပ်ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်။ ဝတ္ထုတိ
 ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ အက္ခရစိန္တကာ ပန၊ အက္ခရာကို ကြံတတ်
 ကုန်သော ဗျာကရုဏ်း ဆရာတို့သည်ကား။ အတ္ထံ၊ ဗျူပုတ္တိအနက်ကို။
 အဝိစာရေတွာ၊ မစိစစ်မှု၍။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ဤသတ္တဟူသော သဒ္ဓါသည်။
 နာမမတ္တံ၊ အမည်မျှသာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဏ္ဏနံ၊ အဖွင့်ကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊
 ကုန်၏။ ယေပိ၊ အကြင် အက္ခရစိန္တက ဆရာတို့သည်လည်း။ အတ္ထံ၊
 ဗျူပုတ္တိအနက်ကို။ ဝိစာရေန္တိ၊ စိစစ်ကုန်၏။ ဧတ၊ ထိုဆရာတို့သည်။
 သတုယောဂေန၊ ဗုဒ္ဓိ ဝီရိယတည်းဟူသော သတုနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၊
 ဝါ၊ တန်ခိုး အာနုဘော်ဟူသော သတုနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ သတ္တာ၊
 သတ္တမည်ကုန်၏။ ဣတိ-ဝဏ္ဏနံ၊ ဤသို့သော အဖွင့်ကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

ပါဏနုတယ၊ အဿာသ ပဿာသ၏ ရှုခြင်း ရှိုက်ခြင်း အမှုကိစ္စဖြင့်၊
 ဝါ၊ ရှုရှိုက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပါဏာ၊ မည်ကုန်၏။ အဿာသ-
 ပဿာသယတ္တဝုတ္တိတယ၊ ထွက်သက်ဝင်သက်နှင့်စပ်သော အသက်ရှင်
 ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား အဖြောင့်စကား
 ကျဖြစ်သော အနက်တည်း။ ဘူတတ္တာ၊ ကံကိလေသာတို့ကြောင့် ဖြစ်
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘူတာ၊ ဘူတမည်ကုန်၏။ သမ္ဘူတတ္တာ အဘိ-

၁-လောက၌ ခေါ်ဝေါ်ရိုး လက်သုံးထုံးရှိ၏ ဟူလို။ ယထာကထဉ္စိ ဗျူပုတ္တိ၊ ရှုငြိယာ
 အတ္ထနိစ္ဆယော။ (သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တာ။) ဗျူပုတ္တိ၊ အထူးထူး အပြားပြား လိင်ဓာတ်ပစ္စည်း
 တို့ဖြင့် ဖြစ်တတ်သော ဝိပ္ပိဟ်သည်။ ယထာကထဉ္စိ၊ ဟုတ်ဟုတ်ညားညားသော အခြင်း
 အရာအားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရှုငြိယာ၊ လောက၌ အထင်အားဖြင့်။ အတ္ထနိစ္ဆယော၊
 လိုအပ်သော အနက်ကိုဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ကတ္တဗ္ဗော၊ ၏။ (ပြည်)

၂-နီလဂုဏယောဂကြောင့် ပဉ္စ-ကို နီလ-ဟူသကဲ့သို့တည်း၊ ဂုဏပစာဟူလို။ တနည်း
 နီလေန ယုတ္တော နီလော-ဟု တဒ္ဓုတ်ပြု၍ မုချအားဖြင့် ပုဆိုးရသကဲ့သို့ သတုနှင့် သတ္တိ ပရိ-
 ယာယ်ဖြစ်၍ သတ္တိယာ ယုတ္တော သတ္တော-ဟု တဒ္ဓုတ်ပြုဟူလို။ သတံ နာမ ဗုဒ္ဓိ၊ ဝီရိယံ၊
 ဧတေဝ ဝါ၊ (ဋီ ၁၊ ၃၆၆) သတံ ဂုဏတိ ခြံပုံ ဟူသည့် ဆရာအလိုမှ-သတုယောဂေန၊
 ခန္ဓာခြံနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်-ပေး။ အသတိ သံဝိဇ္ဇတိတိ သတ္တော၊ ခန္ဓာခြံအားဖြင့်
 ထင်ရှားရှိသည် ဟူလို။

နိဗ္ဗေသ]

မေတ္တာဘာဝနာကထာ (၃၀၄-၄)

၃၄၇

နိဗ္ဗတ္တတ္တာ၊ ခန္ဓာအားဖြင့် ထင်ရှားဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား ဤ၌လိုအပ်သောအနက်တည်း။ နိရယော၊ ငရဲကို။ ပုန္နိ၊ ပုံဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မိံ - ပုပ္ဖိ၊ ထိုင်ရဲ၌။ ဂလန္တိ၊ လျော့ကျ သက် ဆင်းသွားလာတတ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဂ္ဂလာ၊ မည်ကုန်၏။ ဂစ္ဆန္တိ၊ လားတတ်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား ဤ၌လိုအပ်သော အနက်။ သရီရံ၊ ကိုယ်ကို။ ဝါ၊ ကား။ ခန္ဓပဉ္စကမေဝ၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ အပေါင်းကိုသာလျှင်။ အတ္တဘာဝေါ၊ အတ္တဘော ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ တံ-ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ယူ၍။ ပညတ္တိမတ္တသမ္ဘဝ- တော၊ (ပရမတ္ထအားဖြင့် သတ္တဟု မှတ်အပ်သော တရား မရှိခြားလည်း) ပညတ်မျှဖြင့် ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တသ္မိံ အတ္တဘာဝေါ၊ ထိုခန္ဓ- ပဉ္စကဟူသော အတ္တဘော၌။ ပရိယာပန္နာ-ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ပိုင်ခြားအပ်ကုန်သည် တည်း။ ဝါ၊ အတွင်းဝင်ကုန်သည်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တ- ဘာဝပရိယာပန္နာ၊ မည်ကုန်၏။ ပရိယာပန္နာတိ၊ ကား။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်၏။ အန္တောဂဓာ၊ အတွင်းဝင်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကားအနက်။

■ [၃၀၄] စ၊ ဆက်။ သတ္တာတိ ဝစနံ၊ သတ္တသဒ္ဓါကို။ ရုဠိဝသေန၊ ဖြင့်။ (ဝီတရာဂေသုပိ၊ တို့၌လည်း။) အာရောပိတံ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သေသာနိပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ရုဠိဝသေန၊ ဖြင့်။ (တဗ္ဘာဝဝိရဟိတေသုပိ၊ ပါဏအဖြစ်၊ ပုဂ္ဂလအဖြစ်မှ ကင်းကုန်သော သတ္တဝါတို့၌လည်း။) အာရော- ပေတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ တောနိ-ဝစနာနိ၊ တို့ကို။ သဗ္ဗသတ္တ- ဝေဝစနာနိတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ အညာနိပိ၊ သတ္တပါဏ စသည်ငါးပုဒ်မှ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေ ဇန္တု။ သဗ္ဗေ ဇီဝါတိအာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗသတ္တဝေဝစနာနိ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါ၏ ဝေဝစပရိယာယ် သဒ္ဓါတို့သည်။ ကာမံ အတ္တိ၊ အကယ်၍ကား ရှိကုန်၏။ ပန-တထာပိ၊ ထိုသို့ရှိကုန်သော်လည်း။ ပါကဠဝသေန၊ ထင်ရှားသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣမာနေဝ ပဉ္စ၊ ဤသတ္တပါဏစသော ငါးပုဒ်

၁-ဘူတာပဂတသတ္တစသော အနက်လျဉ်းခဲ့ရကား သမ္ဘူတတ္တာ အဘိနိဗ္ဗတ္တတ္တာ-မိန့်။ ဤပါ၌ဖြင့် ဘူတာပဂတသတ္တစသော မလိုအပ်သော အနက်သို့ လမ်းမလွဲလေနှင့် ဟူလို။ (ပြည်)

တို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟေတွာ၊ ချီ။ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အနောဓိသောဖရဏာ
မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပန၊ အယူထူးကိုဆိုအံ့။ ယေ၊ အကြင်ဆရာတို့သည်။ သတ္တာ ပါဏာတိ-
အာဒိနံ၊ သတ္တာ၊ ပါဏာ ဤသို့ အစရှိသောပုဒ်တို့၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။
ဝစနမတ္တတောဝ၊ သဒ္ဓါမျှဖြင့်သာလျှင်။ နာနတ္တံ၊ ထူးသည်၏ အဖြစ်ကို။
န ဣစ္ဆေယျံ၊ အလိုမရှိကုန်ရာ။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ အတ္ထတောပိ၊
(သဇ္ဇနဋ္ဌေန သတ္တာ၊ ပါဏဋ္ဌေန ပါဏာ ဤသို့ အစရှိသော) အနက်အား
ဖြင့်လည်း။ နာနတ္တမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဣစ္ဆေယျံ၊ ကုန်ရာ၏။ တေသံ၊
ထိုအယူမမိ ကေဝိဆရာတို့၏။ (ဝါဒေ၊ ဌံ။) အနောဓိသောဖရဏာ၊
မပိုင်းခြားသောအားဖြင့် နှံ့စေခြင်းသည်။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဆန့်ကျင်၏။ တသ္မာ၊
ထိုသို့ဆန့်ကျင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တထာ အတ္ထံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော
အနက်ကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ ချီ။ ဣမေသု ပဉ္စသု အာကာရေသု၊ (သဗ္ဗေ
သတ္တာ စသည်ဖြင့် ပါဠိ၌လာကုန်သော) ဤငါးဖြာသော အာဝနာကာရ
တို့တွင်။ အညတရဝသေန၊ အမှတ်မရှိ တပါးပါး၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနော-
ဓိသော၊ မပိုင်းခြားသောအားဖြင့်။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဖရိတဗ္ဗာ၊ နှံ့စေ
အပ်၏။

၂၅၇။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤငါးပါးတို့တွင်။ သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရာ
ဟောန္တုတိ၊ ဟူသော။ အယံ၊ ဤကောဋ္ဌာသသည်။ ကော၊ တခုသော။
အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဗျာပဇ္ဇာ ဟောန္တုတိ၊ ဟူသော။
အယံ၊ သည်။ ကော၊ သော။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဗျာ-
ပဇ္ဇာတိ၊ ကား။ ဗျာပါဒရဟိတာ၊ ဒေါမနဿ ဗျာပါဒမှ ကင်းကုန်သည်။
ဟောန္တု၊ ဖြစ်ပါစေကုန်။ အနိဿာ ဟောန္တုတိ၊ သော။ အယံ၊ သည်။
ကော၊ သော။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနိဿာတိ၊ ကား။
နိဒ္ဒုက္ခာ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ကုန်။ သုခိ
အတ္တာနံ ပရိဟရန္တုတိ၊ သော။ အယံ၊ သည်။ ကော၊ သော။ အပ္ပနာ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထို (သို့ ကေဝလယထာဝုတ္တအာကာရ-
ဝိဘာဂမတ္တဖြင့် အပ္ပနာဝိဘာဂဖြစ်သည်မဟုတ်သော) ကြောင့်။ ဣမေသု-
ပိ ပဒေသု၊ သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရာ ဟောန္တုအစရှိကုန်သောဤကောဋ္ဌာသ

၁-တသ္မာတိ ယသ္မာန ကေဝလံ ယထာဝုတ္တအာကာရဝိဘာဂမတ္တတော အပ္ပနာ-
ဝိဘာဂေါ၊ တသ္မာ-ဟူသော ဋီကာ (၁၊ ၃၆၈) နှင့်အညီ အပြည့်အစုံ ဖော်ပြသော အနက်

နိဒ္ဒေသ]

မေတ္တာဘာဝနာကထာ (၃၀၄-၁၈)

၃၄၉

တို့တွင်။ ယံ ယံ-ပဒံ၊ အကြင် အကြင် ကောဠာသသည်။ ပါကဋ္ဌံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဤ။ တဿ တဿ-ပဒဿ၊ ဤ။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ မေတ္တာ၊ ကို။
ဖရိတဗ္ဗာ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စသု အာကာရေသု၊ တို့၌။ စတုန္ဒံ အပ္ပနာနံ၊
လေးပါး လေးပါးကုန်သော အပ္ပနာတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အနောဓိသော၊
ဖြင့်။ ဖရဏော၊ ၌။ ဝိသတိ၊ သော။ အပ္ပနာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ပါး။ သြဓိသော၊ ဖြင့်။ ဖရဏော၊ ၌။ သတ္တသု အာကာရေသု၊
တို့၌။ စတုန္ဒံ၊ လေးပါး လေးပါးကုန်သော အပ္ပနာတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။
အဠာဝိသတိ၊ သော။ အပ္ပနာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။
တ္ထေ၊ ဤသြဓိသော ဖရဏာ၌။ ဣတ္ထိယော ပုရိသာတိ ပဒဒ္ဒယံ၊ ကို။ လိင်္ဂဝ-
သေန၊ လိင်္ဂ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ အရိယာ အနရိယာတိ ပဒဒ္ဒယံ၊

ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဆိုခဲ့ပြီးသော မေတ္တာပွားပုံ အပ္ပနာဖြစ်ပုံ အခြင်းအရာမျှဖြင့် အပ္ပနာကို
ဝေဖန်ခြင်း မဖြစ်သေး ဟူသော အနက်သည် ဘာကို ဆိုလိုသည်ဟု ပြတ်သားရှင်းလင်း
သော အဓိပ္ပါယ်မရှိချေ။ ထို့ကြောင့် ထိုဋီကာ၌ “တသ္မာတိ ယသ္မာ န ကေဝလံ ယထာဝုတ္တံ
အာကာရဝိဘာဂမတ္ထမေဝ၊ အထ ခေါ အပ္ပနာဝိဘာဂေါပိ၊ တသ္မာ-ဟု မူလပါဌ်မှန် ရှိသင့်
မည်ထင်၏။ သို့ရှိလျှင် တသ္မာ၊ ထို(သို့ ဆိုခဲ့ပြီးသော အဝေရာ ဟောန္တိ-အစရှိသော
စကားသည် မေတ္တာပွားပုံ အခြင်းအရာမျှသာ မဟုတ်သေး၊ စင်စစ် အားဖြင့်မူ အပ္ပနာကို
ခွဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်းလည်း ဖြစ်သော)ကြောင့်-ဟု အနက်ပြန်ရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

၁-ပုဗ္ဗဘာဂေါ အပ္ပနာ၏ ရွှေအဖို့၌။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုကောဠာသ၌။ အဘိနိဝေသေ၊
နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ အနေနကောဠာသဝသေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ မနသိ-
ကာရံ၊ ကို။ ယဒိပိ ပဝတ္ထေသိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်စေ၏။ ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ ဘာဝနာ-
ယ၊ ဤ။ သမိဇ္ဈနက္ခဏေ၊ ပြည့်စုံသောခဏ၌။ တတ္ထ၊ ထိုအနေနကောဠာသတို့တွင်။ ယံ
အကြင်ကောဠာသသည်။ ပဂုဏတရတာယ၊ အထူးသဖြင့် လေ့လာအပ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ သုပါကဋ္ဌံ၊ အလွန်ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ တဿ၊ ထိုအလွန်ထင်ရှားသော
ကောဠာသ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ယထာ-ကိံ၊ ကား။ ဒုတ္တိံ-
သာကာရေ၊ ၌။ သုပါကဋ္ဌဿ၊ အလွန်ထင်ရှားသော ကောဠာသ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။
အပ္ပနာ၊ သည်။ ဟောတိ ယသ၊ တည်း။ ပန၊ အထူးကား။ တတ္ထ၊ လိုဒုတ္တိံ သာကာရ၌။
အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣ၊ ဤမေတ္တာ၌။ သာဇနာကာရော၊ သည်။ ဟောတိ၊
ဤ။ ဣတိ အယဒေဝ၊ ဤသို့ ထိုမှာ အာရုံ ဤ၌ ဘာဝနာကာရ၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။
ဝိသေသော၊ ထူး၏။ ဋီကာပါဌ်နက်။ (ပြည်)

၂-လိင်္ဂ၏အစွမ်းဖြင့် ဣတ္ထိပုရိသ၊ နပုံသက-ဟု တိက ဆိုသင့်သည်မဟုတ်လော၊ အဘယ်
ကြောင့် ဗုဒ္ဓက ဆိုသနည်း? လိင်္ဂဝသေန ဝုတ္တံ တေသံ ပစုရသော လက္ခဏာနတ္ထာ၊ မှီကာ။
ယင်းသို့သော် နပုံသကဟူသော တတိယပကတိ (လွတ်ပြီလော?) တတိယာ ပန ပကတိ
ယဒိပိ ပဌမဒုကေန န သင်္ဂဟိတာ၊ ဒုတိယဒုကေန ပန တိကေန၊ ၈ သင်္ဂဟိတာ စေ။ ရှင်း။
(ပြည်)

ကို။ အရိယပုထုဇ္ဇနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒေဝါ မနုဿာ ဝိနိပါတိကာတိ ပဒတ္တယံ၊ ကို။ ဥပပတ္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ဒိသာဖရဏေ၊ ဌ။ သဗ္ဗေပုရုတ္တိမာယ ဒိသာယ သတ္တာတိ- အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဧကမေကိဿာ ဒိသာယ၊ တခုတခုသော အရပ်၌။ ဝိသတိ ဝိသတိ၊ ကို။ ကတော၊ ရှိ။ ဒွေသတာနိ၊ နှစ်ရာကုန်သော အပ္ပနာတို့၎င်း။ သဗ္ဗာ ပုရုတ္တိမာယ ဒိသာယ ဣတ္ထိယောတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဧကမေကိဿာ ဒိသာယ၊ တခုတခုသောအရပ်၌။ အဠ- ဝိသတိ အဠဝိသတိ၊ ကို။ ကတော၊ ရှိ။ အသီတိဒွေသတာနိ၊ နှစ်ရာ ချစ်ဆယ်သော အပ္ပနာတို့၎င်း။ ဣတိ-ဣမိနာ ပဘေဒေန၊ ဖြင့်။ စတ္တာရိ သတာနိ၊ လေးရာလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အသီတိစ၊ ချစ်ဆယ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အပ္ပနာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-ဝေ၊ (အနောမိသောဖရဏာ၌ နှစ်ဆယ်၊ ဩမိသောဖရဏာ၌ နှစ်ဆယ်ရှစ်၊ ဒိသာဖရဏာ၌ လေးရာ့ရှစ်ဆယ်) ဤသို့ ဖရဏ၌ အန္တောဂဓတေဒ အားဖြင့်။ သဗ္ဗာနိပိ၊ ကုန်သော။ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ဌ။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ အဠဝိသာမိကာနိ၊ နှစ်ဆယ်ရှစ်အလွန်ရှိကုန်သော။ ပဉ္စ အပ္ပနာသတာနိ၊ ငါးရာသော အပ္ပနာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤရွှေ မေတ္တာ ဘာဝနာကို ဆိုရာအပြီးတည်း။

ဣတိ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ယခင်ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ (ဘာဝေ- တွာ-၌စပ်) တောသု အပ္ပနာသု၊ ထို ငါးရာ့နှစ်ဆယ်ရှစ်သွယ်သော အပ္ပနာတို့တွင်။ ယဿ ကဿစိ-အာကာရဿ၊ အမှတ်မရှိသော အခြင်း အရာ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ မေတ္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ ကို။ ဘာဝေတွာ၊ ရှိ။ အယံ ယောဂါဝစရော၊ သည်။ သုခံ သုပတိတိအာဒိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တေ၊ ကုန်သော။ ကောဒသာနိသံသေ၊ တဆဲ့တပါးသော အာနိသင် တို့ကို။ ပဋိလဘတိ၊ ၏။

☞ [၃၀၅] ၂၅၈။ တတ္ထ၊ ထိုသုခံ သုပတိစသော ပါဠိ၌။ သုခံ သုပတိတိ၊ ကား။ သေသာ ဇနာ၊ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိရသမ္ပ ကြွင်းသောလူတို့သည်။

၁-အပ္ပနာကို ငဲ့လျှင် သဗ္ဗာ-ဟူသင့်လျက် သတ-သဒ္ဓါကို ငဲ့၍ သဗ္ဗာနိ-ဟူသကဲ့သို့ ဤ၌ ယာယ ကာယစိ-ဟူသင့်လျက် ယဿ ကဿစိ-ဆိုသည်မှတ်။ တနည်းလည်း လိင်္ဂဝိပလ္လာသ အားဖြင့် ယဿ ကဿစိ-ဆိုသည်မှတ်။ အမှတ်မရှိ တခုခုသော အပ္ပနာ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်-ပေး။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

မေတ္တာဘာဝနာကထာ (၃၀၅-၁၁)

၃၅၁

သမ္မုရိဝတ္တမာနာ၊ (လကျိာနိတောင်းဖြင့်သာ မလျောင်းမစက် မောက်ခုံ ပက်လက်) ထက်ဝန်းကျင် လူးလည်းကုန်လျက်။ ကာကစ္ဆမာနာ၊ ဆုရူး ဆုရူးဟု လွှက်သက်ရှုသည်၏ အစွမ်းဖြင့် စက်ဆုပ်ဖွယ် ဖောက်ပြန်သော အသံကိုပြုကုန်လျက်၊ ဝါ၊ ဟောက်ကုန်လျက်။ (ကုသဒ္ဒူပပဒ ကရဇာတ် ဆပစ္စည်း မာန ပစ္စည်းတည်း) ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ။ သုပန္နိ ယထာ၊ အိပ်ရကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ အသုပိတော၊ ဆင်းဆင်းရဲရဲ ငြိုငြို ငြင်ငြင် မအိပ်ရမူ၍။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ သုပတိ၊ အိပ်ရ၏။ နိဒ္ဒံ၊ အိပ် မွေ့ခြင်းသို့။ ဩက္ကန္ဓောပိ၊ သက်သော်လည်း။ သမာပတ္တိံ၊ သမာပတ်ကို။ သမာပန္နော ဝိယ၊ ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။

သုခံ ပဋိဗုဓ္မတိတိ၊ ကား။ အညေ၊ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိကိုရသမ္ပ တပါးကုန်သော။ (ပဓုရဇနာ၊ တို့သည်။) နိတ္တုနန္ဓာ၊ ညည်းတူးကုန် လျက်။ ဝိဇမ္ဘန္တော၊ တဆန့်ကျင်ကျင် တလိမ်လစ်လစ် ဖြစ်ကုန်လျက်။ သမ္မုရိဝတ္တန္တော၊ ထက်ဝန်းကျင် လူးလည်းကုန်လျက်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲစွာ။ ပဋိဗုဓ္မန္တိ ယထာ၊ နိုးကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ အပုဋိဗုဓ္မိတော၊ ဆင်းရဲ ငြိုငြင်စွာ မနိုးမူ၍။ ဝိကသမာနံ၊ ပွင့်သော။ ပဒုမံ ဣဝ၊ ပဒုမာကြာကဲ့သို့။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ နိဗ္ဗိကာရံ၊ ကိုယ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ ပဋိဗုဓ္မတိ၊ နိုးရ၏။

န ပါပကံ သုပိနံ ပဿတိတိ၊ ကား။ သုပိနံ၊ အိပ်မက်ကို။ ပဿန္ဓောပိ၊ မြင်မက်သော်လည်း။ ဘဒ္ဒကမေဝ၊ ကောင်းမြတ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ သုပိနံ၊ အိပ်မက်ကို။ ပဿတိ၊ မြင်မက်၏။ စေတိယံ၊ စေတီတော်ကို။ ဝန္တန္တော ဝိယ စ၊ ရှိခိုးရသကဲ့သို့၎င်း။ ပူဇံ၊ ကိုး။ ကရောန္တော ဝိယ စ၊ သကဲ့သို့ ၎င်း။ ဓမ္မံ၊ ကိုး။ သုဏန္တော ဝိယ စ၊ ကြားနာရသကဲ့သို့၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ အညေ၊ ကုန်သော။ (ပဓုရဇနာ၊ တို့သည်။) အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ စောရေဟိ၊ တို့သည်။ သမ္မုရိဝါရိတံ ဝိယ စ၊ ဝန်းရံ အပ်သကဲ့သို့၎င်း။ ဝါဠေဟိ၊ တို့သည်။ ဥပဒုတံ ဝိယ စ၊ နှိပ်စက်အပ်သကဲ့သို့ ၎င်း။ ပဝါတေ၊ ကမ်းပါးပြတ်၌။ ပတန္တံ ဝိယ စ၊ ကျသကဲ့သို့၎င်း။ ပဿန္တိ ယထာ၊ မြင်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ပါပကံ၊ ယုတ်မာသော။ သုပိနံ၊ ကိုး။ န ပဿတိ၊ မမြင်မက်။

မနုဿာနံ ပိယော ဟောတီတိ၊ ကား။ ဥရော၊ ရင်၌။ အာမုတ္တ-
မုတ္တာဟာရော ဝိယ၊ လည်၌စွပ်၍ တွဲလွဲကျသော ပုလဲသွယ်ကဲ့သို့၎င်း။
သီသေ၊ ၌။ ပိဋ္ဌန္တနမာလာ ဝိယ စ၊ ပန်ဆင်အပ်သော ပန်းကဲ့သို့၎င်း။
မနုဿာနံ၊ မြင်သူ ကြားသူ အောက်မေ့သူတို့သည်။ ပိယော၊ ချစ်အပ်
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မနာပေါ၊ နှလုံးကိုပွါးစေတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အမနုဿာနံ ပိယော ဟောတီတိ၊ ကား။ မနုဿာနံ၊ တို့သည်။ ပိယော၊
သည်။ ဟောတိ ယထေဝ၊ သို့လျှင်။ ဧဝံ၊ တူ။ အမနုဿာနမ္ပိ၊ နတ်ဘီလူး
တို့သည်လည်း။ ပိယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကော ဝိယ၊ အသူကဲ့သို့
နည်းဟူမကား။ ဝိသာခတ္ထေရော ဝိယ၊ ဝိသာခထေရ်ကဲ့သို့တည်း။

သော၊ ထိုမထေရ်သည်။ ပါဠိလိပုတ္တေ၊ ပြည်၌။ ကုဋ္ဌုမ္ပိယော၊ သူကြွယ်
သည်။ အဟောသိ ကိရ၊ ဖြစ်ဘူးသတတ်။ သော၊ ထိုဝိသာခသူကြွယ်သည်။
တတ္ထေဝ၊ ထိုပါဠိလိပုတ်ပြည်၌ပင်လျှင်။ ဝသမာနော၊ နေလျက်။ အသော-
သိ ကိရ၊ ကြားသတတ်။ တမ္ပပဏ္ဍိဒီပေါ၊ သိမ်သိင်္ဃုဋ္ဌိကျွန်းသည်။ စေတိယ-
မာလာလင်္ကတော ကိရ၊ စေတီအစဉ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သတတ်။
ကာသာဝပဇ္ဇောတော ကိရ၊ သင်္ကန်းရောင်ဖြင့် တောက်ပသတတ်။ ဧတ္ထ၊ ဤ
သိမ်သိင်္ဃုဋ္ဌိကျွန်း၌။ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတဋ္ဌာနေယေဝ၊ အလိုရှိရာအလိုရှိရာ အရပ်၌
ပင်လျှင်။ နိသီဒိတုံ ဝါ၊ ငှါ၎င်း။ နိပဇ္ဇိတုံ ဝါ၊ ငှါ၎င်း။ သက္ကာ၊ ၏။
ဥတုသပ္ပယံ၊ ဥတုသပ္ပယကို၎င်း။ သေနာသနသပ္ပယံ၊ ကို၎င်း။ ပုဂ္ဂလ-
သပ္ပယံ၊ ကို၎င်း။ ဓမ္မဿဝနသပ္ပယံ၊ ကို၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံ
သော သပ္ပယကို။ ဧတ္ထ၊ ဤသိမ်သိင်္ဃုဋ္ဌိကျွန်း၌။ သုလတံ၊ ရလွယ်၏။ ဣတိ၊
သို့။ အသောသိ ကိရ၊ ကြားသတတ်။

သော၊ ထိုသူကြွယ်သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဘောဂက္ခန္ဓံ၊ စည်းစိမ်
အစုကို။ ပုတ္တဒါရဿ၊ အား။ နိယျာဒေတွာ၊ ဆောက်နှင်းခဲ့၍။ ဒုဿဇန္တ၊
(အမြိတ်အဆာဟူသော) ပုဆိုးစွန်း၌။ ဗဒ္ဒေန၊ ထုပ်ခဲ့သော။ ဧကကဟာ-
ပဏေနော၊ တသပြာသော ဥစ္စာဖြင့်သာလျှင်။ ဃရာ၊ မှ။ နိက္ခမိတွာ၊
ထွက်ခဲ့၍။ သမုဒ္ဒတီရေ၊ သမုဒ္ဒရာကမ်းနား၌။ နာဝံ၊ သင်္ဘောကို။
ဥဒိက္ခမာနော၊ မြော်လင့်ငုံဆိုင်းလျက်။ ဧကမာသံ၊ လုံး။ ဝသိ၊ နေ၏။
သော၊ ထိုသူကြွယ်သည်။ ဝေါဟာရကုသလတာယ၊ ကုန်သွယ်ခြင်း၌ လိမ္မာ
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရပ်၌။ ဘဏ္ဍံ၊ ဥစ္စာကို။

ကိဏ္ဍိကော၊ ဝယ်၍။ အသုကသ္မိံ၊ ဤမည်သောအရပ်၌။ ဝိက္ခိဏန္တော၊ ရောင်းသည်ရှိသော်။ ဓမ္မိကာယ၊ တရားနှင့်လျော်သော။ ဝဏိဇ္ဇာယ၊ ဖြင့်။ တေနဝန္တရမာသေန၊ ထိုတလအတွင်းဖြင့်သာလျှင်။ သဟဿံ၊ တထောင်သော ဥစ္စာကို။ အဘိသံဟရတိ၊ ရုံးစုမိ၏။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ မဟာဝိဟာရံ၊ သို့။ အာဂန္တော၊ ၍။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ကို။ ယာစိ၊ ၏။

[၃၀၆] သော၊ ထိုဝိသာခသုကြွယ်သည်။ ပဗ္ဗာဇနတ္တာယ၊ ငှါ။ သိမံ၊ သို့။ နိတော၊ သော်။ တံ သဟဿတ္ထဝိကံ၊ ထိုတထောင်သော ဥစ္စာထုပ်ကို။ သြဝဋ္ဌိကန္တရေန၊ ခေါက်စနစ်လျက် ပခုံးထက်တင်အပ်သော ပုဆိုးတိုင်းမှ၊ ဝါ၊ ခါးပိုက်ကြားမှ။ ဘူမိယံ၊ ၌။ ပါတေသိ၊ ကျစေ၏။ ဧတံ၊ ဤ ဝတ္ထုသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ စ၊ သော်ကား။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကဟာပဏသဟဿံ၊ အသပြာတထောင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတော၊ ၍။ ဥပါသက၊ ဒကာ။ ပဗ္ဗဇိတကာလတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဝိစာရေတံ၊ စီရင်ခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣဒါနေဝ၊ ရဟန်းမပြုမီ ယခုအခါ၌ပင်လျှင်။ ဧတံ၊ ထိုအသပြာကို။ ဝိစာရေဟိ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ဝိသာခဿ၊ ၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇဌာနံ၊ သို့။ အာဂတာ၊ လာသသူတို့သည်။ ရိတ္တဟတ္တာ၊ အချည်းနှီးသော လက်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ မာ ဂမိံသု၊ မပြန်စေကုန်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ မုဉ္ဇိတော၊ ဖြေ၍။ သိမာမာဠကေ၊ သိမ်အပြင်၌။ ဝိပွကိရိတော၊ ကြံ၍။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ၍။ ဥပသမ္ပန္တော၊ ပဉ္စင်းခံ၏။

သော၊ ထိုဝိသာခရဟန်းသည်။ ပဉ္စဝသော၊ ငါးဝါရှိသည်။ ဟုတော၊ ၍။ ဒွေ မာတိကာ၊ နှစ်စုံပါတိမောက်တို့ကို။ ပဂုဏာ၊ နှုတ်၌ လေ့လာသည်တို့ကို။ ကတော၊ ၍။ ပဝါရေတော၊ ပဝါရဏာပြု၍။ အတ္တနော၊ အား။ သပ္ပါယံ၊ လျောက်ပတ်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတော၊ ၍။ ဧကေကသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ တဆောင်တဆောင်သော ကျောင်း၌။ စတ္တာရော မာသေ၊ လေးလလေးလတို့ကို။ ကတော၊ ၍။ သမပ္ပဝတ္တဝါသံ၊ လိုလိုသို့သော ကျောင်းတိုက်၌ အညီအမျှဖြစ်သော နေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သမာနော-ဝသံ ကုရုမာနော၊ နေခြင်းကိုပြုလျက်။ စရိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ စရမာနော၊ ကျင့်သော။

ဝနန္တရေ၊ တောကြား၌။ ဌိတော၊ တည်လျက်။ ဂစ္ဆမာနကော၊ သိဟ
ဂဇ္ဇီတကို ကြုံးဝါးတတ်သော။ ဝိသာခေါ၊ မည်ရှိသော။ ထေရော၊ သည်။
အတ္တနော၊ ၏။ ဂုဏ်-ဂုဏသမုဒယံ၊ ကျေးဇူးအပေါင်းကို။ ဇေဇ္ဇော၊
ဆင်ခြင်လတ်သော်။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ အဘာသထ၊ ၏။

မာရိယ၊ ဆင်းရဲကင်းသသူ။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်သော
ကာလမှ။ (ပတုတိ၊ စ၍။) ဥပသမ္ပန္နော၊ ၏။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်
သောကာလဖြင့်၊ ဝါ၊ ၌။ ဣဓ၊ ဤတောအလယ်သို့။ အာဂတော၊ ရောက်၏။
ဧတ္ထန္တရေ၊ ဤကာလအတွင်း၌။ ခလိတံ၊ ချွတ်ချော်တိမ်းယိမ်းသောအကျင့်
မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယေ ဂုဏာ၊ အကြင်သူတော်ကောင်းတို့ ရအပ်သော
ကျေးဇူးတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ ဂုဏာ၊ တို့ကို။ တေ၊ သည်။ အဟော
လာဘာ၊ ဪြော် ရတော်စွာ။ ဣတိ၊ သို့။ အဘာသထ၊ ၏။

သော၊ ထိုမထေရ်သည်။ စိတ္တလပဗ္ဗတဝိဟာရံ၊ စိတ္တလပဗ္ဗတကျောင်း
သို့။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသည်ရှိသော်။ ဒေဝာပထံ၊ နှစ်ဖြာကဲ့သောခရီးသို့။
ပတု၊ ၍။ အယံ၊ ဤခရီးသည်။ မဂ္ဂေါ နုခေါ၊ ခရီးမှန်လေလော။ ဥဒါဟု၊
မဟုတ်။ အယံ၊ ဤခရီးသည်ပင်။ မဂ္ဂေါ နုခေါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။
စိန္တယန္တော၊ ဖြစ်၍။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အထ၊ ထိုမထေရ်
အား။ ပဗ္ဗတေ၊ ၌။ အဓိဝတ္ထော၊ စောင့်သော။ ဒေဝတာ၊ သည်။ ဟတ္ထံ၊
ကို။ ပသာရေတွာ၊ ဆန့်၍။ ဇေ-ဇေသော၊ ဤခရီးသည်။ မဂ္ဂေါ၊ စိတ္တလ
ပဗ္ဗတကျောင်းသို့ သွားသောခရီးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတု၊ ၍။ ဒဿေသိ၊
ညွှန်ပြလိုက်၏။ သော၊ ထိုမထေရ်သည်။ စိတ္တလပဗ္ဗတဝိဟာရံ၊ သို့။ ဂန္တော၊
၍။ တတ္ထ၊ ထိုစိတ္တလပဗ္ဗတကျောင်း၌။ စတ္တာရော မာသေ၊ ပတ်လုံး။
ဝသိတွာ၊ ၍။ ပစ္စုသေ၊ မိုးသောက်လအခါ၌။ ဂမိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။
စိန္တေတွာ၊ ၍။ နိပဇ္ဇိ၊ ၏။ စကံမသိသေ၊ စကြံဦး၌။ မဏိလရုက္ခေ၊ သပြေ
ပင်၌။ အဓိဝတ္ထော၊ သော။ ဒေဝတာ၊ သည်။ သောပါနဗလကေ၊
စောင်းတန်းပျဉ်၌၊ ဝါ၊ လှေခါးထစ်ပျဉ်၌။ နိသီဒိတွာ၊ ၍။ ပရောဒိ၊
ငို၏။

ထေရော၊ သည်။ ဇေသော၊ ဤငိုသသူသည်။ ကော၊ အဘယ်သူနည်း။
ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ မေး၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ မဏိလိယာ၊
သာပြပင်စောင့်နတ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ကိဿ၊ ကြောင့်။

ရောဒသိ၊ ငိုဘိသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ခါ။ တုမှာကံ၊ အရှင်ဘုရား
 တို့၏။ ဂမနံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ ဝါ၊ အကြောင်းပြု၍။ ရောဒါမိ၊ ခါ။ ဣတိ၊
 သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ မယိ၊ သည်။ ဣဓ၊ ဤစိတ္တလတောင်၌။ ဝသန္တေ၊
 သော်။ တုမှာကံ၊ အား။ ကော ဂုဏော၊ အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း။ ဣတိ၊
 သို့။ အာဟ၊ ခါ။ ဘန္တေ၊ ရား။ တုမှေသု၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ၌။ ဝသန္တေသု၊
 သော်။ အမနုဿာ၊ နတ်ဘီလူးတို့သည်။ အညမညံ၊ ချင်း။ မေတ္တံ၊ ကို။
 ပဋိလဘန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထိုနတ်ဘီလူးတို့သည်။ ဒါနိ၊ ၌။ တုမှေသု၊
 တို့သည်။ ဂတေသု၊ ကြွတော်မူလတ်ကုန်သော်။ ကလဟံ၊ ခိုက်ရန်ကို။
 ကရိယန္တိ၊ ကုန်လတံ။ ဒုဗ္ဗုလ္လမ္ပိ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းကြုတ်သော စကားကိုလည်း။
 ကထယိယန္တိ၊ ပြောဆိုကုန်လတံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ထေရော၊
 သည်။ မယိ၊ သည်။ ဣဓ၊ ၌။ ဝသန္တေ၊ သော်။ တုမှာကံ၊ အား။ ဖာသု-
 ဝိဟာရော၊ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ့။ သုန္ဒရံ၊
 ကောင်းပြီ။ ဣတိ ဝတုာ၊ ၍။ အညေပိ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရော မာသေ၊
 လုံး။ တတ္ထေဝ-စိတ္တလပဗ္ဗတေ၊ ၌ပင်လျှင်။ ဝသိတုာ၊ ၍။ တထေဝ၊ ထိုရှေး
 အတူသာလျှင်။ ဂမနစိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေသိ၊ ဖြစ်စေပြန်၏။ ဒေဝတာပိ၊
 သည်လည်း။ တထေဝ၊ လျှင်။ ပုန၊ ဖန်။ ပရောဒိ၊ ငိုလွှာပြန်၏။ ဧတေနေဝ
 ဥပါယေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ထေရော၊ သည်။
 တတ္ထေဝ၊ လျှင်။ ဝသိတုာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ-စိတ္တလပဗ္ဗတေ၊ လျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊
 ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ မေတ္တာဝိဟာရီ၊ မေတ္တာဖြင့်နေလေ့
 ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အမနုဿာနံ၊ တို့သည်။ ပိယော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ခါ။

ဒေဝတာ ရက္ခန္တီတိ၊ ကား။ မာတာပိတရော၊ မိဘတို့သည်။ ပုတ္တံ၊ ကို။
 ရက္ခန္တိ ဣဝ၊ စောင့်ကုန်သကဲ့သို့။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ရက္ခန္တိ၊ ကုန်၏။

☞ [၃၀၇] နာဿ အဂ္ဂိ ဝါ ဝိသံ ဝါ သတ္ထံ ဝါ ကမတိတိ၊ ကား။ မေတ္တာ-
 ဝိဟာရိယ၊ မေတ္တာဖြင့်နေလေ့ရှိသောသူ၏။ ကာယေ၊ ၌။ (န ကမတိ နုပ္ပ-
 ဝိသတိ-၌စပ်) ဥတ္တရာယ ဥပါသိကာယ၊ ဥတ္တရာမည်သော ဒါယိကာမင်း။
 ကာယေ၊ ၌။ အဂ္ဂိ၊ သည်။ န ကမတိ ဣဝ၊ မဝင်သကဲ့သို့၊ ဝါ၊ မလောင်
 သကဲ့သို့။ အဂ္ဂိ ဝါ၊ မီးသည်မူလည်း။ န ကမတိ၊ မကျရောက်နိုင်၊ ဝါ၊

မလောင်နိုင်။ သံယုတ္တဘာဏကစူဠသိဝတ္ထေရဿ၊ သံယုတ္တနိကာယံ
 တတ်သော စူဠသိဝထေရ်၏။ ကာယေ၊ ဌ။ ဝိသံ၊ သည်။ န ကမတိ ဣဝ၊
 မကျရောက်မဝင်သကဲ့သို့။ ဝိသံ ဝါ၊ အဆိပ်သည်မူလည်း။ န ကမတိ၊ မဝင်
 နိုင်။ သံကိစ္စသမဏေရဿ၊ ၏။ ကာယေ၊ ဌ။ သတ္တံ၊ လက်နက်သည်။
 န ကမတိ ဣဝ၊ မစူးမဝင်မရှုနိုင်သကဲ့သို့။ သတ္တံ ဝါ၊ သည်မူလည်း။ န ကမတိ-
 နပ္ပဝိသတိ၊ မစူးမဝင်မရှုနိုင်။ အဿ-မေတ္တာဝိဟာရိဿ၊ ၏။ ကာယံ၊ ကို။
 န ဝိကောပေတိ၊ မနှိပ်စက်မဖျက်ဆီးနိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤလက်နက်မစူးမဝင်မရှုသည်၏ အဖြစ်၌။
 ဓေနုဝတ္ထုမ္ပိ၊ သားငယ်ရှိသောနွားမဝတ္ထုကိုလည်း။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။
 ကထယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧကော၊ တကောင်သော။ ဓေန၊ သားငယ်မိဖြစ်သော
 နွားမသည်။ ဝစ္ဆကဿ၊ နွားသားငယ်အား။ ခီရဓာရံ၊ နို့ရည်အယဉ်ကို။ မုဉ္ဇ-
 မာနာ၊ ယိုစေလျက်။ အဋ္ဌာသိ ကိရ၊ တည်သတတ်။ ဧကော၊ တဦးသော။
 လုဒ္ဓကော၊ မူဆိုးသည်။ တံ၊ ထို(သားငယ်အမိဖြစ်သော) နွားမကို။ ဝိဇ္ဇိ-
 သာမိတိ၊ ထိုးအံ့ဟူ၍။ ဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ သမ္ပရိဝတ္ထေတွာ၊ ပြန်လွှဲ၍၊ ဝါ၊
 အရှိန်ယူ၍။ ဒီသဒဏ္ဍကသတ္တိံ၊ အရိုးရှည်သော လှံမကို။ မုဉ္ဇိ၊ လွှတ်၏။
 သာ၊ ထိုလှံသည်။ တဿာ၊ ထိုနွားမ၏။ သရီရံ၊ ကို။ အာဟစ္စ၊ ထိ၍။
 တာလပဏ္ဍံ ဝိယ၊ ထန်းရွက်ကဲ့သို့။ ပဝဇ္ဇမာနာ၊ ခွေလိပ်၍။ ဂတာ၊ သွား၏။
 ဥပစာရဗလေန၊ ဥပစာရမေတ္တာ၏အစွမ်းဖြင့်။ (ပဝဇ္ဇမာနာ၊ ခွေလိပ်
 ၍။ ဂတာ၊ သွားသည်ကား။) နေဝ ဟောတိ၊ မဟုတ်ပေဘူး။ အပ္ပနာ-
 ဗလေန၊ အပ္ပနာ မေတ္တာ၏အစွမ်းဖြင့်။ (ပဝဇ္ဇမာနာ၊ ၍။ ဂတာ၊ သွား
 သည်လည်း။) န ဟောတိ၊ မဟုတ်ပေသည်သာတည်း။ ဧကဝလံ၊ ဥပစာရ-
 အပ္ပနာမေတ္တာနှင့်မရောရှက် သက်သက်၊ ဝါ၊ အကြောင်းတပါးနှင့် မရော
 မရှက် သက်သက်။ ဝစ္ဆကေ၊ မိမိရင်သွေး ရင်းသား နွားသုငယ်၌။ ဗလဝပိယ-
 စိတ္တတာယ၊ ပြင်းစွာဖြစ်သော မေတ္တာစိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာ
 လျှင်။ (ပဝဇ္ဇမာနာ၊ ၍။ ဂတာ၊ သွား၏။) မေတ္တာ၊ မေတ္တာသည်။ ဧဝံ-
 မဟာနုဘာဝါ၊ ဤရွှေ့လောက်စင် ကြီးမားသော အာနုဘော်ရှိပေသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ကထယန္တိ၊ ကုန်၏။)

တုဝဋ္ဌံ စိတ္တံ သမာဓိယတိတိ၊ ကား။ မေတ္တာဝိဟာရိနော၊ ၏။ စိတ္တံ၊
 သည်။ ခိပ္ပမေဝ၊ လျင်မြန်စွာသာလျှင်။ သမာဓိယတိ၊ တည်ကြည်၏။

တဿ၊ ထိုမေတ္တာဝိဟာရီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒန္ဓာယိတတ္ထံ၊ စိတ်၏ နှေးနှေး ဖြည်းဖြည်း ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

မုခဝဏ္ဏော ဝိပုသီဒတီတိ၊ ကား။ ဗန္ဓနာ၊ အညာမှ။ ပဝုတ္တံ၊ ကြွေကျ သော၊ (ဝါ၊ လွတ်ခါနီးသော၊ ဝါ၊ ကြွေခါနီးသော။) တာလပက္ကံ ဝိယ၊ ထန်းသီးမှည့်ကဲ့သို့။ အဿ၊ ထိုမေတ္တာဝိဟာရီပုဂ္ဂိုလ်၏။ မုခဉ္စ၊ သည် လည်း။ ဝိပုသန္နဝဏ္ဏံ၊ အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သော အဆင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဗန္ဓနာ ပမုတ္တံ-ရှိတတ်သည်၊ ပဝုတ္တံ-သာ သင့်သည်။)

အသမ္မုဇ္ဈော ကာလကံရောတီတိ၊ ကား။ မေတ္တာဝိဟာရီနော၊ အား။ သမ္မောဟမရဏံ နာမ၊ တွေဝေလျက် သေရခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ နိဒ္ဒံ၊ အိပ်မွေ့ခြင်းသို့။ ဩက္ကမန္ဓော ဝိယ၊ သက်သကဲ့သို့။ အသမ္မုဇ္ဈော၊ မတွေ ဝေသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ကာလကံရောတိ၊ စုတွေရ၏။

ဥတ္တရိမပ္ပဋိဝိဇ္ဈန္တောတိ၊ ကား။ မေတ္တာသမာပတ္တိတော၊ ထက်။ ဥတ္တရိ၊ အထက်အမြင့်ကြီးဖြစ်သော။ အရဟတ္တံ၊ ကို။ အဓိဂန္တုံ၊ ငှါ။ အသက္ကောန္တော၊ မတတ်နိုင်မှု။ ဣတော၊ ဤဘဝမှ။ စဝိတော၊ ၍။ သုတ္တပ္ပ-ဗုဒ္ဓေါ ဝိယ၊ အိပ်ပျော်သောယောကျ်ား နိုးသောလားသို့။ ပြဟ္မလောကံ၊ ပြဟ္မာပြည်၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရ၏။ ဣတိ၊ ဤရွှေအပြီးတည်း။

အယံ၊ ကား။ မေတ္တာသာဝနာယံ၊ ၌။ ဝိတ္တာရကထာ၊ တည်း။

ကရုဏာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၂၅၉။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ကရုဏံ၊ ကရုဏာဗြဟ္မဝိဟာရကို။ ဘာဝေတု- ကာမေန၊ ပွားစေလိုသောယောဂီသည်။ နိက္ကရုဏာယ၊ ကရုဏာမဲ့သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ညည်းဆဲခြင်း၌။ အာဒိနဝံ၊ ကိုရင်း။ ကရုဏာယ၊ ၏။ အာနိသံသဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ပစ္စဝေက္ခိတော၊ ၍၊ ကရုဏာဘာဝနာ၊ ကို။ အာရတိ- တဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တဉ္စ-ကရုဏံ၊ ထိုကရုဏာဗြဟ္မဝိဟာရကိုလည်း။

၁-အထက်ပါအနက် သင့်မည်မထင်။ တဿ၊ ထိုစိတ်တည်ကြည်ခြင်း၏။ ဒန္ဓာယိတတ္ထံ၊ နှေးသည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဤအနက်သာသင့်မည်ထင်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

၂-လက်သည်းကွင်းအတွင်းရှိ အနက်သည် ပြည်မှ နိဿယဟောင်း အနက်ဖြစ် သည်။ (ဆ-သံ-သော)

၃-အကြင်သဘူ အမှုရုန့်ရင်း သနားကင်းသား ကိုယ်ချင်းမစာ ကရုဏာရွှားပီး လူစော်ကားသည် အခြားသတ္တဝါတို့ကို ဇီဝိတိန္ဒြေမှ ချခြင်းဖြင့်ရင်း အင်္ဂါကြီးငယ်ကို ဖြတ်ခြင်းဖြင့်ရင်း ဥစ္စာဆုံးရှုံးစေခြင်းဖြင့်ရင်း ညည်းဆဲ၏ လာဘ်မရစေခြင်းငှါရင်း ငနရောမရ

အာရတန္တေန၊ အားထုတ်သော ယောဂါဝစရသည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပိယပုဂ္ဂ-
 လာဒီသု၊ တို့၌။ န အာရတိတဗ္ဗာ၊ အပ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝါ၊ ဟိ၊ အပြစ်ကို
 ဆိုအံ့၊ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပိယော၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပိယဋ္ဌာနေ-
 ယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ အတိပ္ပိယသဟာယကော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
 အတိပ္ပိယသဟာယကဋ္ဌာနေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ မဇ္ဈတ္တော၊
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မဇ္ဈတ္တဋ္ဌာနေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ အပ္ပိယော၊
 သည်။ အပ္ပိယဋ္ဌာနေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဝေရီ၊ သည်။
 ဝေရီဋ္ဌာနေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ လိင်္ဂဝိသဘာကကာလကံတာ၊
 လိင်္ဂဝိသဘာဂပုဂ္ဂိုလ်၊ ကာလကံတပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဓေတ္တမေဝ၊ ခေတ်
 မဟုတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပိယပုဂ္ဂလာ-
 ဒီသု၊ ပိယပုဂ္ဂလစသည်တို့၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ န အာရတိတဗ္ဗာ၊ အားမထုတ်
 အပ်။)

ပန၊ လက်ဦး အားထုတ်သင့်သည်ကိုဆိုအံ့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကထဉ္စ၊
 အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ကား။ ကရုဏာသဟဂတေန၊

စေခြင်းငှါ၎င်း အကျိုးစီးပွား ပျက်စီးစေခြင်းငှါ၎င်း ခြွေရံကျော်စော ရွှေ့လျော့ပျက်ပြား
 စေခြင်းငှါ၎င်း လှုံ့လပြုသဖြင့် ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်၏။ အယုတ်သဖြင့် အကြင်အကြင်အပြစ်ကို
 ပရိသတ်အား ဖော်ပြသဖြင့်လည်း ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်၏။ ထိုသို့ကောဓုပနာဟ မာနဣဿာ
 မိစ္ဆာဝိတက် ပေါင်းဖက်ဖော်ပြု မသာဓုသသ္မ၏ ယခင်ဆိုအပ်ပြီးသော ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်
 ခြင်း ပမာဒဝိဟာရသည် မျက်မှောက်ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ပင် လာဘ်မရခြင်းငှါလည်းဖြစ်၏၊
 ရှိပြီးသောလာဘ် ကုန်ခန်းပျက်စီးခြင်းငှါလည်းဖြစ်၏၊ သူတပါးကို စော်ကားနိုင်ထက်
 နှိပ်စက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မကောင်းသတင်းလည်းပေါက်၏။ ထိုသို့ လွန်ကျူး
 သူတထူးကို ရှူးရှူးရှားရှား စော်ကားရိုင်းပြု ပမာမခန့် ပြုတတ်သသူ လူညစ်သည်
 မနှစ်သက်သူ ရန်သူများသဖြင့် သွားလေရာရာ ရှုံ့ကြောက်ထိတ်၍ ပရိသတ်အပြင် မကု-
 တူတ မလှမသာသော မျက်နှာဖြင့်သာ ကပ်ရ၏။ တွေ့တွေ့ဝေဝေ သေလွန်ရ၏။ ကာယ-
 ဘေဒါ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်သည်မှ နောက်မှာ ဒုဂ္ဂတိကိုသာ လိုအပ်၏။ သုဂတိဘဝ၌ မနုဿ
 ဝေဓိစ ဖြစ်ပါပြားလည်း ဒွန်းစဏ္ဍားငါးမျိုး၌သာကြိုက်လျက် ပန်းမျိုက်သန့်စသော အမှုဖြင့်
 နိစကုလိက ဒုဇ္ဇေဇ္ဇသာဖြစ်ရ၏။ မွေးသည့်အမိမှသော်လည်း မရှုသာ ရုပ်ဝါရူပ မလှသည်သာ
 ဖြစ်ရ၏။ အထွေထွေရောဂါထူ၍ တညည်းညူညူ မချမ်းမသာ အနာသည်ကြီးဖြစ်ရ၏။
 အစားအဝတ်မျှ မကုံင၍ ဒုဂ္ဂတိသာ ဖြစ်ရ၏။ အသက်တိုစွာ အပ္ပါယုကသာ ဖြစ်ရ၏။ ဤသို့
 စသော များစွာသော အနတ္တ အစဉ်လိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို ညှဉ်းဆဲကလုမုခြင်း၌ အပြစ်ဟု
 အဖန်တလဲလဲ ရှုဆင်ခြင်အပ်၏။ ထို၏ ပဋိပက္ခအားဖြင့် ကရုဏာ၌ အာနိသင်ကို ဆင်ခြင်
 အပ်၏။ ထိုသို့ အပြစ်အကျိုးကို ဆင်ခြင်ခြင်း ပုဗ္ဗကြိယာကို ပြုသင့်သောကြောင့်
 နိက္ကရုဏတာယ အာဒိနဝံ ကရုဏာယ စ အာနိသံသံ ပစ္စဝေက္ခိတော-ဟူလတည်း။ (ပြည်)

သော။ စေတသ၊ ဖြင့်။ ကေံ ဒိသံ၊ ကို။ ဖရိတွာ၊ ချ်။ ဝိဟရတိ၊ နည်း။
 သေယျထာပိ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဒုဂ္ဂတံ-ဒလိဒ္ဓံ၊ စည်းစိမ်ပျက်စီး၍
 ဥစ္စာမဲ့ခွဲဆင်းရဲစွာသော၊ ဝါ၊ ဒုက္ခနှင့်တကွမကင်း ရောယှက်လူးလည်းခြင်း
 ရှိသောသူ၏အဖြစ်သို့ရောက်သော။ ဒုရူပေတံ၊ ကာယဒုစရိုက် စသည်တို့နှင့်
 တကွပြည့်စုံသော။ (တနည်း) ဒုဂ္ဂတံ၊ ဂတိ၊ ကုလ၊ ရူပစသည်တို့၏ အစွမ်း
 ဖြင့် တမဘာဝ၌တည်သည်ဖြစ်၍ ဒုဂ္ဂတမည်သော။ ဒုရူပေတံ၊ ကာယဒုစရိုက်
 စသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တမပရာယဏဘာဝ၌ တည်သည်
 ဖြစ်၍ ဒုရူပေတမည်သော။ ကေံ၊ သော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။
 ကရုဏာယေယျ ယတာ၊ ကရုဏာဖြစ်ရာသကဲ့သို့။ [၃၀၈] ဝေမေဝ၊ တူလျှင်။
 သဗ္ဗသတ္တေ၊ တို့ကို။ ကရုဏာယ၊ ဖြင့်။ ဖရတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘင်္ဂေ၊
 ၌။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗပဌမံ၊ အလုံးစုံတို့၏ ရှေးဦးစွာ။ တာဝ၊
 အစဉ်သင့်။ ကဉ္စိဒေဝ၊ တစုံတယောက်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ကရုဏာယိ-
 တဗ္ဗံ၊ ကရုဏာဖြစ်သင့်သော။ ဝိရူပံ၊ ဖောက်ပြန်သောရုပ်ဆင်းရှိသော။
 ပရမကိစ္ဆပုတ္တံ၊ အလွန်လျှင်ဆင်းရဲငြိုငြင်ခြင်းသို့ရောက်သော။ (ကြီးစွာ
 ပျက်စီးခြင်းဖြင့် စုန်းစုန်းနစ်သောဟူလို) ဒုဂ္ဂတံ၊ သော။ ဒုရူပေတံ၊ သော။
 ဆိန္ဒာဟာရံ၊ ပြတ်သောအာဟာရရှိသော။ ကပလ္လံ၊ ဖုံးစားခွက်ကို၊ ဝါ၊
 အိုးခြမ်းစားခွက်ကို။ ပုရတော၊ ရွှေ၌။ ဌပေတွာ၊ ချ်။ အနာထသာလာယ၊
 ကိုးကွယ်ရာမရှိသောစရပ်၌။ နိသိန္နံ၊ နေလျက်။ ကပဏပုရိသံ၊ အထီး
 ကျန်သော ယောက်ျားကို။ ဟတ္ထပါဒေဟံ၊ မှ။ ပဉ္စရန္တကိမိဂဏံ၊ ယိုထွက်
 သော ပိုးလောက်အပေါင်းပြည့်၍။ အဋ္ဌဿရံ၊ ကျင်နာပင်ပန်းသောအသံ
 ကို။ ကရောန္တံ၊ ပြုသည်ကို၊ ဝါ၊ ပြုသော။ ကပဏပုရိသံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ချ်။
 အယံ သတ္တော၊ ဤသတ္တဝါသည်။ ကိစ္ဆံ၊ အလွန်ငြိုငြင်ဆင်းရဲပင်ပန်းခြင်း
 သို့။ အာပန္နော ဝတ၊ ဪော် ရောက်ခဲ့ပြီတကား။ ဣမမ္မာ ဒုက္ခာ၊
 ဤဆင်းရဲမှ။ မုစ္ဆေယျ၊ လွတ်ပါငြားအံ့၊ ဝါ၊ လွတ်ပါမူကား။ အပ္ပေဝ
 နာမ-သာဓု ဝတ၊ ဪော် ကောင်းလေစွ။ ဣတိ၊ သို့။ ကရုဏာ၊ ကို။
 ပဝတ္တေတဗ္ဗာ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသို့သောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အလသန္ဓေန၊ မရသော
 ယောဂီသည်။ သုခိတောပိ၊ ပြည့်စုံသောသူခရှိပါလျက်လည်း။ ပါပကာရိ
 ပုဂ္ဂလော၊ မကောင်းမှုကိုပြုသော သတ္တဝါကို။ ဝဇ္ဈေန၊ သတ်အပ်လတံ့

၁-အပ္ပေဝ နာမာတိ သာဓု ဝတ-ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။ အပ္ပေဝ-ကို အပိ ဝေ-ဖြတ်။
 ဣ-ကို ယ-ပြု၍ ယဝတံသုတ်၌ ကာရ-သဒ္ဓါဖြင့်စီရင်။ (ပြည်)

သောသုန္ဒါ၊ ဝါ၊ အသတ်ခံရမည့်သုန္ဒါ။ ဥပမေတွာ၊ နှိုင်းရှည့်၍။
ကရုဏာယိတဗွေ၊ ၏။

ကထံ၊ သို့။ (ကရုဏာယိတဗွေ၊ ကား။) သေယျထာပို၊ ကား။ သဟ
ဘဏ္ဍေန၊ ခိုးထုတ်နှင့်တကွ။ ဂဟိတစောရံ၊ ဖမ်းမိသော ခိုးသူကို။
(နေန္တိ-ဦးစပ်) နံ-စောရံ၊ ကို။ ဝဇေ၊ ကွပ်ကြလေကုန်။ ဣတိ၊ သို့။
(ပဟိတာယ၊ စေခိုင်းသော။) ရညော၊ ၏။ အာဏာယ၊ အာဏာ
တော်ဖြင့်။ ရာဇပုရိသ၊ မင်း၏အာဏာသားတို့သည်။ ဗန္ဓိတွာ၊ တုပ်
နှောင်၍။ စတုက္ကေ စတုက္ကေ၊ ခရီးလေးစုံ ခရီးလေးစုံတိုင်း။ ပဟာရ-
သတာနိ၊ များစွာရိုက်ခတ်ခြင်းတို့ကို။ ဒေန္တော၊ ပေးကုန်လျက်။ အာဇာ-
တနံ၊ လူသုတ်သင်ရာ သုသာန်သို့။ ဝါ၊ ကွပ်ညှပ်ရာ စဉ်းတိတုံးသို့။ နေန္တိ၊
ထုတ်ကုန်၏။ တဿ၊ ထိုထုတ်ယူသွားသော ခိုးသူအား။ မနုဿ၊ သနား
ကျင်နာ ကရုဏာရှိသောသူတို့သည်။ ခါဒနီယမ္ပိ၊ ခဲဖွယ်ကို၎င်း။ ဘောဇနီ-
ယမ္ပိ၊ ကို၎င်း။ မာလာဂန္ဓဝိလေပနတမ္ပုလာနိပိ၊ ပန်း နံသာ နံသာ
ပျောင်း ကွမ်းတို့ကို၎င်း။ (ပိ-သဒ္ဓါဖြင့် ဆေးလိပ် လက်ဖက်စသည်တို့ကိုယူ)
ဒေန္တိ၊ ကမ်းကြကုန်၏။ သော၊ ထိုထုတ်ယူသွားသော ခိုးသူသည်။ တာနိ၊
ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်စသည်တို့ကို။ ခါဒေန္တော စေ၊ ခဲရသည်ဖြစ်၍၎င်း။
ပရိဘုဉ္ဇေန္တော စ၊ သုံးဆောင်ရသည်ဖြစ်၍၎င်း။ သုခိတော၊ ချမ်းသာ
ရှိသကဲ့သို့။ ဘောဂသမပ္ပိတော ဝိယ၊ စည်းစိမ်ပြည့်စုံသကဲ့သို့။ ကိဉ္ဇာပိ
ဂစ္ဆတိ၊ အကယ်၍ကား သွားရ၏။ အထ ခေါ၊ သော်ကား။ တံ၊
ထိုသုသာန်သို့ရှေးရှုဆောင်ယူအပ်သော ခိုးသူကို။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်
သသူသည်။ အယံ၊ ဤသူကား။ သုခိတော ဝတ၊ ချမ်းသာစွာတကား။
မဟာဘောဂေါ ဝတ၊ များသောအသုံးအဆောင်ရှိပေစွာတကား။ ဣတိ၊
သို့။ နေဝ မညတိ၊ မအောက်မေ့သည်သာတည်း။ အညဒတ္ထ၊ စင်စစ်
သော်ကား။ (ဇနော ကရုဏာယ-တို့ဦးစပ်) အယံ ဝရာကော၊ ဤအကောင်
ယုတ်သည်။ ဝါ၊ ဤခိုကိုးရာမဲ့သူသည်။ ဝါ၊ ဤကံနည်းသည်။ ဣဒါနိ၊

၁-သျှာမုဉ် ‘သုခိတောတော’ ယံ’ဟု ရှိ၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ဤအနက် ၃-ခုတို့တွင် ပဌမအနက်သည် မနုဿဝရာကောတိ မနုဿလာမကော
(သံ ၄ ၁-၃၁၉)ကို မှီသည်။ ဒုတိယသည် ဝရာကံယာတိ ကဗဏာယ (ဇာ ၄ ၄-၂၈၅)ကို
မှီသည်။ တတိယသည် ထိုအနက် ၂-မျိုးလုံးနှင့် လျော်သော မြန်မာဝေါဟာရဖြစ်သည်။

ယခုပင်လျှင်။ မရိယတိ၊ လတံ။ ဟိ-သစ္စံ၊ နိ။ အယံ၊ ဤသူသည်။
 ယံ ယဒေဝ ပဒံ၊ အကြင်အကြင်ခြေကိုလျှင်။ နိက္ခိပတိ၊ ချလှမ်း၏။ တေန
 တေန၊ ထိုထိုခြေလှမ်းဖြင့်။ မရဏဿ၊ သေခြင်း၏။ သန္တိကေ၊ အနီး၌
 သာလျှင်။ ဟောတိ၊ နိ။ ဣတိ၊ သို့။ တံ၊ ထိုသူခိုးကို။ ဇနေ၊
 လူအပေါင်းသည်။ ကရုဏာယတိ ယထာ၊ သနားသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊
 တူလျှင်။ ကရုဏာကမ္မဋ္ဌာနိကေန၊ ကရုဏာကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းသော။
 ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ သုခိတောပိ၊ ဖြစ်သော ချမ်းသာရှိသော်လည်း။
 (ပါပကာရီ၊ သော။) ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ကရုဏာယိတဗ္ဗော၊
 ကရုဏာကိုဖြစ်စေအပ်၏။ အယံ ဝရာကော၊ သည်။ ဣဒါနိ၊ ယခုဘဝမှကား။
 သုခိတော၊ ချမ်းသာရောက်သည်ဖြစ်၍။ သုသဇ္ဇိတော၊ သုခကို ခံစား
 ခြင်း၌ ကောင်းစွာ ဖွဲ့အပ်သည်ဖြစ်၍။ တောဂေ၊ စည်းစိမ်တို့ကို။ ကိဉ္ဇာပိ
 ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ အကယ်၍ကား သုံးဆောင်ရ၏။ အယ ခေါ၊ သော်လည်း။
 တိသုဒ္ဓါရေသု၊ တို့တွင်။ ဧကေနာပိ၊ တခုသော ဒွါရဖြင့်သော်လည်း။
 ကတဿ၊ သော။ ကလျာဏကမ္မဿ၊ ကောင်းမှုကံ၏။ အဘာဝါ၊ ကြောင့်။
 ဣဒါနိ၊ ယခုပင်လျှင်။ အပါယေသု၊ တို့၌။ အနပ္ပကံ၊ များစွာသော။ ဒုက္ခံ၊

ပြည်မှနိဿယဟောင်း၌ကား အောက်ပါအတိုင်းအနက်ပြန်၍ ဝေနတ္ထစသည်ကိုလည်း ပြဆို
 ထားပေ၏။

အယံ၊ ဤသူသည်။ ဝရာကော၊ တောင့်တအပ်၏။ “တောင့်တခြင်းကို ထိုက်၏” ။ ။
 (သနားကျင်နာအပ်သည်၊ သနားကျင်နာခြင်းကို ထိုက်သည်ဟူလို။ ။အဘယ့်ကြောင့်
 နည်းဟု ကား။ ဣဒါနိ မရိယတိ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ ။ဝရံ ပတ္တနံ အရဟတ်တိ ဝရကော-
 ဟူလိုလျက် ဒီသပြု၍ ဝရာကော-ဟူသည်။ ယခုပင် ဒုက္ခရောက်လတ္တံ့ ရကား ထိုဒုက္ခမှ
 လွတ်စေခြင်းငှါ သူတပါးတို့၏ တောင့်တခြင်းကို ထိုက်သည်ဟူလို) (တနည်း)
 အယံ ဝရာကော၊ သူတပါးတို့ ပေးကမ်းသော ခဲဖယ်ဘောဇဉ်စသော ဆုလာဘ်ကို ခံစား
 သော ဤသူသည်။ (တနည်း) အယံ၊ သည်။ ဝရာကော၊ သုံးဆောင်ခံစားရငြား
 လည်း။ ။(ဝရံ ဒိန္နံ ဝုတ္တနိယံ လာဘံ ပရိဘုဉ္ဇတိတိ ဝရကော-ဟူပြု။ ဤကား ဂဇ္ဇိလာ
 သည်။ ။နိဿယည်း၌ကား အယံ၊ သည်။ ဝရေတော၊ သတ်ရာ သင်းချိုင်းသို့ ရောက်
 သည် ဖြစ်၍ ဟု လာ၏။) (ပြည်)

၁-မဟာဋီကာအဖွင့်နှင့် အညီ ပြထားသော အနက်ဖြစ်သည်။ သဇ္ဇိတောတိ သဗ္ဗု-
 ပကရဏသမ္ပန္နော မဏ္ဍတပသာမိတော ဝါ (ဝိ ဋ္ဌ ၂-၁၄၀) နှင့်အညီ သုသဇ္ဇိတော၊
 (အလုံးစုံသော အသုံးအဆောင် စည်းစိမ်ဥစ္စာနှင့်) ကောင်းစွာ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊
 ကောင်းစွာ ဝတ်စားဆင်ယင် အလှအပ ပြုပြင်စီရင်အပ်သည်ဖြစ်၍-ဟု ဤသို့လည်း
 ပြန်သင့်သေး၏။ (ဆ-သံ-သော)

ကာယိကဒုက္ခကို။ ဒေါမနဿံ၊ စေတသိကဒုက္ခကို။ ပဋိသံဝေဒိဿတိ၊ ခံစားရှာရလသံ။ ဣတိ၊ သို့။ ကရုဏာယိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဧဝံ၊ သို့။ တံ ပုဂ္ဂလံ၊ ထိုသုခိတပါပကာရီပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကရုဏာယိတော၊ ကရုဏာပြုဦး၍။ တတော ပရံ၊ ထိုမှနောက်၌။ ဇေတနေဝ နယေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်နည်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ပိယပုဂ္ဂလေ၊ ချစ်နှစ်လို အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၌။ (ဧတရဟိ ဝါ၊ ယခုမျက်မြင်ဘဝ၌မူလည်း။ ဒိဿမာနံ၊ ထင်မြင်သော။ အာယတိံ ဝါ၊ နောင်တမလွန် ဘဝ၌မူလည်း။ ဘာဝိနိံ၊ မချွတ်စင်စစ်ဖြစ်လသံသော။ ဒုက္ခပုတ္တိံ၊ ဒုက္ခဖြစ်ခြင်းကို။ ဂဟေတော၊ ၍။ ကရုဏာ၊ ကို။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗော၊ ၏။) တတော ပရံ၊ ထိုမှ နောက်၌။ မဇ္ဈတ္တေ၊ ၌။ တတော ပရံ၊ ၌။ ဝေရိမိ၊ ၌။ ဣတိ၊ သို့။ အနုက္ကမေန၊ ဖြင့်။ ကရုဏာ၊ ကို။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုကရုဏာကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းသော ယောဂီအား။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေရိမိ၊ ၌။ ပဋိသံ၊ သည်။ သစေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အံ။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လတ်သော်။ တံ-ပဋိသံ၊ ကို။ မေတ္တာယ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနော၊

၁-ယခုသက်ရှိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နှင့် ဋီကာစာအုပ်တို့၌ကား ဇေတနေဝ ဥပါယေန-ဟု ရှိ၏။ သိဟိန္ဒမ္မဋီကာ၌လည်း ဇေတနေဝ ဥပါယေနာတိ ယေန ယေန ဝိခိနာ။ပ။ ဥပ္ပါဒိတာ၊ ဇေတ-နေဝ နယေန-ဟူ၍ပင် ရှိ၏။ ဤအရာသည် ဥပါယ၏ အရာမဟုတ်သောကြောင့် ဇေတနေဝ နယေန-ဟု ရှိသော နိဿယပါဠိက ယုတ္တတရ ကဲ့သို့ ထင်ပေ၏။ သို့သော် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ဥပါယေန-ဟု ရှိသောကြောင့် ၎င်းကို နယေန-ဟု ဋီကာ ဖွင့်သည်ဟူ၍လည်း ယုတ္တယ်ရှိသေး ၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ဋီကာနှင့်အညီ ဆောင်၍ သမ္ပန္နသော ပုဒ်များဖြစ်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

၃-ပရမကိစ္ဆာပန္နဒုဂ္ဂတဒုရူပေတပုဂ္ဂိုလ်၊ သုခိတဖြစ်သော်လည်း ပါပကာရီပုဂ္ဂိုလ် ဤသို့ နှစ်ပါးပြားသော ကရုဏာ၏ ဝတ္ထုဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဆိုပြီးမဟုတ်လော၊ ထိုနှစ်ယောက် တို့၌လည်း ကရုဏာဘာဝနာလွယ်သဖြင့်သာ ပြည့်စုံပြီ မဟုတ်လော၊ ထိုသို့လျက် အဘယ်မှာ ပိယပုဂ္ဂလေ-စသည်ကို ဆိုပြန်သနည်း? ယော ဟိ သော ကရုဏာယ ဝတ္ထုဘူတော။ပ။ တတော ဝေရိပုဂ္ဂလေ ကရုဏာ ဘာဝေတဗ္ဗော (ဋီ၊ ၁၊ ၃၇၁)။ ပူးစေသော်လည်း တို့ကာ နှင့်ပရ နည်းကျစေဟု “ဘာဝန္တေန စ ဧကေသိ” ကောဋ္ဌာသေ မုဒုံ ကမ္မနိယံ စိတ္တံ ကတာ ဝဒနန္တရေ ဝဒနန္တရေ ဥပသံဟရိတဗ္ဗံ”ဟူသည်။ အကြင်သူဝယ် ဝေရိမရုံ၊ အကြင် သူသည်လည်း ရှိလျက်မမှတ်သား။ ထိုနှစ်ပါးသည် အထူးအသိကျင့်ရအံ့နည်း? ယဿ ပန ဝေရိပုဂ္ဂလော ဝါ နတ္ထိ။ပ။ ဗျာပါရောဝန ကာတဗ္ဗော။ ကြောင့်ကြမစိုက်ရသဖြင့် သစေ ပန-စသည်ကို ဆိုဖွယ်မရှိပြီတကား? ယဿ ပန အတ္ထိ၊ တံ သန္ဓာယာဟ “သစေ ပနာ”တိ-အာဒိ။ (ဋီ၊ ၁၊ ၃၇၂) (ပြည်)။

နိဒ္ဒေသ]

ကရုဏာဘာဝနာကထာ (၃၀၉-၄)

၃၆၃

ဖြင့်သာလျှင်။ ဝုပသမေတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤကရုဏာ၏ အာရုံ
 ဖြစ်သော သတ္တဝါအပေါင်းတို့တွင်။ ယောပိ၊ အကြင်သူသည်လည်း။
 ကတကုသလော၊ ပြုအပ်ပြီးသောကောင်းမှုရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တမ္ပိ၊
 ထိုကောင်းမှုရှိသသူကိုလည်း။ ဉာတိရောဂတောဂဗျသနာဒိနံ၊ ဆွေမျိုး၏
 ပျက်စီးခြင်း၊ ရောဂါသာလျှင်ဖြစ်သော ဖျက်ဆီးတတ်သောတရား၊
 စည်းစိမ်ဥစ္စာ၏ပျက်စီးခြင်းစသည်တို့တွင်။ အညတရေန၊ တပါးပါးသော။
 ဗျသနေန၊ ပျက်စီးခြင်း ဖျက်ဆီးတတ်သော ဗျသနနှင့်။ သမန္နာဂတံ၊
 ပြည့်စုံသည်ကို။ ဒိသ္မာ ဝါ၊ မြင်၍၎င်း။ သုတ္တာ ဝါ၊ ကြား၍၎င်း။ တေသံ-
 ဗျသနာနံ၊ တို့၏။ အဘာဝေပိ၊ မရှိသည်ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ ဝဋ္ဋဒုက္ခံ၊
 သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲကို။ အနတိက္ကန္တတ္တာ၊ မလွန်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 အယံ၊ သည်။ ဒုက္ခိတောဝ၊ ဆင်းရဲရောက်သောသူပင်တည်း။ (ဣမမှာ
 ဒုက္ခာ၊ မှ။ မုစ္ဆေယျ၊ လွတ်ပါမှုကား။ အပ္ပေဝ နာမ၊ သြော်ကောင်းလေ
 စ။) ဣတိ၊ သို့။ (ကရုဏာ၊ ကို။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဧဝံ၊ ဤသို့
 ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။ သဗ္ဗထာပိ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့်
 လည်း။ (တသ္မိံ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ၊ ထိုဒုက္ခတဒုရူပေတစသော ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်၌။)
 ကရုဏာယိတွာ-ကရုဏံ ကတွာ၊ ၍၊ ဝါ၊ ကရုဏာယိတွာ-ကရုဏံ ပဝတ္ထ-
 ယိတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္တနိ၊ ၌၎င်း။ ပိယပုဂ္ဂလေ၊
 ၌၎င်း။ မဇ္ဈတ္တေ၊ ၌၎င်း။ ဝေရိမိ၊ ၌၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုသု ဇနေသု၊
 လေးဦးသောသူတို့၌။ သီမာသမ္ဘေဒံ၊ အပိုင်းအခြားပျက်ခြင်းကို။ [၃၀၉]
 ကတွာ၊ ၍။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထို(သို့သီမာသမ္ဘေဒတို့၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော)
 သမထနိမိတ်ကို။ အာသေဝန္တေန၊ ရှိသေစွာမှီဝဲသည်ဖြစ်၍။ ဘာဝေန္တေန၊
 ပူးစေသည်ဖြစ်၍။ ဗဟုလိကရောန္တေန၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုသည်ဖြစ်၍။
 မေတ္တာယ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနဝသေန၊
 ဖြင့်။ အပ္ပနာ၊ ကို။ ဝဇေတဗ္ဗာ၊ ပူးစေအပ်၏။

ပန၊ အယူထူးကို ဆိုအံ့။ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝေရိ-
 ပုဂ္ဂလော၊ ဝေရိပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကရုဏာယိတဗ္ဗော၊ ကရုဏာဖြင့် ရောက်အပ်
 ၏။ ဝါ၊ ကရုဏာ၏ အာရုံပြုအပ်၏။ (ကရုဏာရမ္မဏကို ကရုဏာဟူသည်)
 တသ္မိံ-ဝေရိပုဂ္ဂလေ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ မုဒုံ၊ နူးညံ့သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။
 ဒုက္ခတော၊ ဆင်းရဲသသူကို။ ကရုဏာယိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတော၊ ထို့နောင်

မှ။ ပိယပုဂ္ဂလော၊ ကိ။ ကရုဏာယိတဗ္ဗော၊ ဧ။ တတော၊ မှ။ အတ္တော၊ ကိ။ ကရုဏာယိတဗ္ဗော၊ ဧ။ ဣတိ အယံ ကမော၊ ဤသို့သောအစဉ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ဧ။ သော-ကမော၊ သည်။ ဒုဂ္ဂတံ ဒုရူပေတန္တိ ပါဠိယာ၊ နှင့်။ န သမေတိ၊ မညီခဲ့။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ပါဠိနှင့်မညီညွတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤကရုဏာ ဗြဟ္မဝိဟာရ၌။ ဘာဝနံ၊ ကိ။ အာရတိတဿ၊ ဤ။ သီမာသမ္ဘေဒံ၊ ကိ။ ကတဿ၊ ဤ။ အပ္ပနာ၊ ကိ။ ဝဇေတဗ္ဗော၊ ဧ။ တတော၊ ထိုကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ-ဟု ဟောအပ် ပြီးသော ဝိကုဗ္ဗနာမှ။ ပရံ၊ အထက်၌။ ပဉ္စဟာကာရေဟိ။ပ။ ဒိသာ- ဖရဏာတိ၊ ဒိသာဖရဏာဟူသော။ အယံ ဝိကုဗ္ဗနာ၊ ဤဝိကုဗ္ဗနာကို၎င်း။ သုခံ သုပတိတိအာဒယော၊ ကုန်သော။ အာနိသံသာ စ၊ တို့ကို၎င်း။ မေတ္တာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ။ ဣတိ၊ ဤရှေ့အပြီးတည်း။

အယံ၊ ကား။ ကရုဏာဘာဝနာယ၊ ၌။ ဝိတ္တာရကထာ၊ တည်း။

မုဒိတာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၂၆၀။ မုဒိတာဘာဝနံ၊ ကိ။ အာရတန္တေနာပိ၊ အားထုတ်သော ယောဂီသည်လည်း။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပိယပုဂ္ဂလာဒီသု၊ တို့၌။ (မုဒိတာ- ဘာဝနာ၊ ကိ။) န အာရတိတဗ္ဗော၊ အပ်။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပိယော၊ ချစ်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပိယဘာဝမေတ္တေနော၊ ချစ်အပ်သော အဖြစ်မျှ ကြောင့်လျှင်။ မုဒိတာယ၊ ဧ။ ပဒဋ္ဌာနံ၊ နီးစွာသော အကြောင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ မဇ္ဈတ္တဝေရိနော၊ တို့သည်ကား။ ပဂေဝ၊ အဘယ်မှာ လျှင် မုဒိတာ၏ပဒဋ္ဌာန် ဖြစ်နိုင်ကုန်အံ့နည်း။ လိင်္ဂဝိသဘာဝကာလကံတာ၊ တို့သည်။ အခေတ္တမေဝ၊ တည်း။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပိယပုဂ္ဂလာဒီသု၊ တို့၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ န အာရတိတဗ္ဗော၊ အပ်။)

ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ အတိပ္ပိယသဟာယကော၊ သည်။ ပဒဋ္ဌာနံ၊ မုဒိတာ၏ ပဒဋ္ဌာန်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်သင့်၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်ကောင်း၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်ထိုက်၏။ ယော၊ အကြင်သဟာယကို။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ သောဏ္ဏ- သဟာယောတိ၊ သွမ်းဖျင်းဖော်နှင့်တူသော သဟာယဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဧ။

(သော၊ သည်။ အတိပ္ပိယသဟာယကော၊ မည်၏။^၁) ဟိ-ယသ္မာ၊
 ကြောင့်။ သော၊ ထိုအတိပ္ပိယသဟာယသည်။ မုဒိတမုဒိတောဝ၊ ကြည်လင်
 ချမ်းမြေ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အလွန်ဝမ်းမြောက်သည်သာ။ ဟောတိ၊
 ၏။ (ပသာဒေ ဟိ ဣဒံ အာမေဋိတံ) ပဌမံ၊ စွာ။ ဟသိတော၊ ပြုံးရယ်၍။
 ပစ္ဆာ၊ မှ။ ကထေတိ၊ ၏။ (တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သောဏ္ဏသဟာယောတိ၊
 ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။) တသ္မာ၊ ထိုသို့ အတိပ္ပိယသဟာယ၏ မုဒိတာ၏ ပဒဋ္ဌာန်
 ဖြစ်သောကြောင့်။ သော ဝါ၊ ထိုအတိပ္ပိယသဟာယကိုသော်လည်း။ ပဌမံ၊
 စွာ။ မုဒိတာယ၊ ဖြင့်။ ဖရိတဗ္ဗော၊ ၏။ သုခိတံ-သဉ္ဇာတသုခံ၊ ဖြစ်သော
 သုခရှိသော၊ ဝါ၊ သုခိတံ-သုခပ္ပတ္တံ၊ သုခသို့ရောက်သော။ သဇ္ဇိတံ-သုခါနု-
 တဝနေ သန္တုဉ္စ၊ သုခကိုခံစားခြင်း၌ ကောင်းစွာဖွဲ့အပ်သော၊ ဝါ၊ သဇ္ဇိတံ-
 ပဋိယတ္တသုခပသာဓနံ၊ စီရင်ဆင်ပြင်အပ်သော သုခဟူသော တန်ဆာရှိ
 သော^၂။ မောဒမာနံ၊ (မချိုသုခကုံငသည်ဖြစ်၍) ဝမ်းမြောက်လျက်ရှိ
 သော။ ပိယပုဂ္ဂလံ ဝါ၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ်ကိုမူလည်း။ ဒိသ္မာ ဝါ၊ ကိုယ်တိုင်တွေ့မြင်
 ၍၎င်း။ သုတော ဝါ၊ တဆင့်စကားကြား၍၎င်း။ အယံ သတ္တော၊ သည်။
 မောဒတိ ဝတ၊ (ချမ်းသာရိပ်ငြိမ်စည်းစိမ်ခံလျက်) ဝမ်းမြောက်ရပေစွ
 တကား။ အဟော သာဓု၊ ဪ ကောင်းစွတကား။ အဟော သုဋ္ဌ၊ ဪ
 ကောင်းမြတ်စွတကား။ ဣတိ၊ သို့။ မုဒိတာ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗော၊ ၏။
 ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣမမေဝ အတ္ထဝသံ၊ ဤသို့သောအကျိုးထူးကိုလျှင်၊ ဝါ၊
 ဤသို့သောအကျိုးထူး၏ တည်ရာအကြောင်းကိုလျှင်။ (အတ္ထော ဝသတိ
 ဧတ္တာတိ အတ္ထဝသံ၊ ကာရဏံ)။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ ကထဉ္စ၊ ပ။ ဖရတိတိ၊
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

[ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ကား။ ဘိက္ခု၊ သည်။
 မုဒိတာသဟဂတေန၊ သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ ဧကံ ဒိသံ၊ ကို။ ဖရိတော၊ ၍။

၁-စင်စစ် အတူတကွသောဏ္ဏဘူး၍ပင်လောဟူမူ? ပမောဒပ္ပဝတ္တိယာ သောဏ္ဏသဒိလော
 သဟာယော သောဏ္ဏသဟာယော၊ ဇိ ၁၊ ၃၇၃။ တေနာဟ သော ဟိတိအာဒိ။ (ပြည်)

၂-အချို့ဋီကာ၌ ပဋိယတ္တသုခသာဓနံ-ဟု ရှိ၏။ ပြုပြင်စီရင်အပ်ပြီးသော သုခ၏တည်ရာ
 ရှိသော-ဟုပေး။ ဆဋ္ဌသံဂါယနာမူစသော ယခုလက်ရှိမူတို့၌လည်း ပဋိယတ္တသုခသာဓနံ-
 ဟူ၍ပင်ရှိ၏။ သို့သော် အထက်၌ ပြန်ထားသော ပဋိယတ္တသုခပသာဓနံ အနက်သာလျှင်
 မဏ္ဍတပသာဓိတော-ဟူသော ဝိ ဋ္ဌ ၂-၁၄၀ နှင့် ညီပေသည်။ (ဆ-သံ-သော)

၃၆၆ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၃၀၉-၂၁) [၉-ဗြဟ္မဝိဟာရ

ဝိဟာရတိ၊ နေသနည်း။ သေယျထာပိ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ပိယံ၊ ချစ်အပ်သော။ မနာပံ၊ နှလုံးကိုပွားစေတတ်သော။ ဧကံ၊ တဦးသော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ မုဒိတော၊ ဝမ်းမြောက်သည်။ အဿ ယထာ၊ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္ထေ၊ တို့ကို။ မုဒိတာယ၊ ဖြင့်။ ဖရတိ၊ ၏။]

အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ သော သောဏ္ဍသဟာယော ဝါ၊ ထိုသောဏ္ဍနှင့်တူသော သဟာယသည်၎င်း။ ပိယပုဂ္ဂလော ဝါ၊ ပိယပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ အတီတေ၊ (ထိုကိုယ်၏အဖြစ်) ရှေးသောကာလ၌လျှင်။ သုခိတော၊ သည်။ သဗေပိ အဟောသိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ဘူး၏။ ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ သမ္ပတိ၊ ယခုတမူကား။ ဒုဂ္ဂတော၊ ဥစ္စာမဲ့မဲ့ဆင်းရဲပြန်သည်။ ဒုရူပေတော၊ ကာယဒုစရိုက်စသည်နှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဝါ၊ စုတ်စုတ်ဖာဖာ၊ ကြည့်စရာမရတတ်၊ မမြတ်မနွန်၊ အလွန်အိုသော အဝတ်အစားနှင့်ပြည့်စုံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြန်ခဲ့အံ့။ အဿ၊ ထိုသောဏ္ဍသဟာယပိယပုဂ္ဂိုလ်အား။ အတီတမေဝ၊ (ထိုကိုယ်၏အဖြစ်) ရှေးကာလ၌ ဖြစ်ဘူးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ သုခိတဘာဝံ၊ ချမ်းသာပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကို။ အနုဿရိတွာ၊ အောက်မေ့၍။ သေ-သော၊ ဤသူသည်။ အတီတေ၊ (ဤကိုယ်၏အဖြစ်) ရှေးကာလ၌။ ဧဝံ၊ သို့။ မဟာတောဂေါ၊ များသော အသုံးအဆောင်ရှိသည်။ မဟာပရိဝါရော၊ များသော အခြံအရံရှိသည်။ နိစ္စပ္ပမုဒိတော၊ အခါခပ်သိမ်းဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနေရသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ဘူးလေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အဿ၊ ထိုသောဏ္ဍသဟာယပိယပုဂ္ဂိုလ်၏။ တမေဝ မုဒိတာကာရံ၊ ထိုရှေး၌ဖြစ်ဘူးသော ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်ဖွယ်သော အခြင်းအရာကိုသာလျှင်။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ မုဒိတာ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ အနာဂတေ ဝါ၊ အနာဂတ်၌လည်း။ (အယံ၊ ဤငါ၏ သောဏ္ဍသဟာယပိယပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ပုန၊ ဖန်။ တံ သမ္ပတ္တိံ၊ ကို။ [၃၁၀] လဘိ-
တွာ၊ ရှိ။ ဟတ္ထိက္ခန္ဓအဿပိဋ္ဌသုဝဏ္ဏသိဝိကာဒိဟိ၊ ဆင်ကျောက်ကုန်း၊ မြင်းကျောက်ကုန်း၊ ရွှေထမ်းစင်တို့ဖြင့်။ ဝိစရိဿတိ၊ လှည့်လည်ရလတံ။ ဣတိ၊ သို့။ အနာဂတမ္ပိ၊ (ထိုကိုယ်၏အဖြစ်) အနာဂတ်ကာလ၌လည်း ဖြစ်သော။ အဿ၊ ထိုသောဏ္ဍသဟာယ ပိယပုဂ္ဂိုလ်၏။ မုဒိတာကာရံ၊

နိဒ္ဒေသ] မုဒိတာဘာဝနာကထာ (၃၁၀-၁၁)

၃၆၇

ဝမ်းမြောက်ဖွယ်သော အခြင်းအရာကို။ ဂဟေတွာ၊ ချီ။ မုဒိတာ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ၊ ၏^၁။

ဝေံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ပိယပုဂ္ဂလေ၊ (သောဏ္ဍသဟာယဖြစ်သော အတိပိယပုဂ္ဂိုလ်နှင့်) ပိယပုဂ္ဂိုလ်၌။ မုဒိတံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ချီ။ အထ-ပစ္စာ၊ မှ။ မဇ္ဈတ္တေ၊ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌။ (မုဒိတာ၊ ကို။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗာ၊ ၏။) တတော၊ ထိုနောင်မှ။ ဝေရိမိ၊ ၌။ (မုဒိတာ၊ ကို။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗာ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ မုဒိတာ၊ ကို။ ပဝတ္ထေ-တဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေရိမိ၊ ၌။ ပဋိသံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အံ့။ တံ-ပဋိသံ၊ ကို။ မေတ္တာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝုပသမေတွာ၊ ငြိမ်းစေ၍။ တီသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု ဇနေသု စ၊ ဤပိယမဇ္ဈတ္တဝေရိဖြစ်သော သူတို့၌၎င်း။ အတ္တနိ စ၊ မိမိ၌၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုသု ဇနေသု၊ တို့၌။ သမစိတ္တတာယ၊ မျှသောစိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သီမာသမ္ဘေဒံ၊ အပိုင်း အခြားပျက်ကြောင်းကို။ ကတွာ၊ ချီ။ (တနည်း) သီမာသမ္ဘေဒံ၊ အပိုင်း အခြားကို ဖျက်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ချီ။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုသို့သီမာသမ္ဘေဒ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော သမထနိမိတ်ကို။ အာသေဝန္တေန၊ ရိုသေစွာမှီဝဲသည် ဖြစ်၍။ ဘာဝေန္တေန၊ ချီ။ ဗဟုလီကရောန္တေန၊ ချီ။ မေတ္တာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တိကစံတုက္ကဇ္ဈာနဝသေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပနာ၊ ကို။ ဝဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။ တတော၊ ထိုမုဒိတာသဟဂတေန စေတသာ-ဟု ဟောအပ်ပြီးသော ဝိကုဗ္ဗနာမှ။ ပရံ၊ အထက်၌။ ပဉ္စဟာကာရေဟိ။ ပ။ ဒိသာဗရဏာတိ၊ ဟူသော။ အယံ ဝိကုဗ္ဗနာ စ၊ ကို၎င်း။ သုခံ သုပတိတိ-အာဒယော၊ ကုန်သော။ အာနိသံသာ စ၊ တို့ကို၎င်း။ မေတ္တာယံ၊ ၌။

၁-အနာဂတ်ကြီးပွားရေးကို အဘယ်သို့ အာရုံပြုနိုင်သနည်းဟူမူ? ဗေဒင်စသည်ဖြင့် အနာဂတ်ဟောခြင်း အာဒေသ စသည်ဖြင့်၎င်း၊ အနုမာနဖြင့်၎င်း အာရုံ ပြုနိုင်သည်ဟု ဋီ ၁၊ ၃၇၄ ၌ ဆို၏။

၂-သီမံ သမ္ဘိဇ္ဇတိ ဧတေယ-ပြု၍ စတုဇနတို့၌ သမစိတ္တတာသည်ပင် သီမာသမ္ဘေဒ မဟုတ်လော၊ အဘယ်မူ၍ သမစိတ္တတာယ သီမာသမ္ဘေဒံ ကတွာ-ဟု ကရိုဏ်းနှင့်ကံ နှစ်တန်ဆိုသနည်း? ဘာဝနာယ ပန တထာ ဗဟုသော ပဝတ္တမာနာယ ပုရိမသိဒ္ဓိဟေတု ဣတရဉ္စ ဖလံ ကတွာ ဝုတ္တံ “သမစိတ္တတာယ သီမာသမ္ဘေဒံ ကတွာ”တိ၊ ဋီ ၁၊ ၃၇၄။ (ပြည်)

၃၆၈

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၃၁၀-၁၁)

[၉-ဗြဟ္မဝိဟာရ

ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤ။ ဤရွှေ အပြီးတည်း။

အယံ၊ ကား။ မုဒိတာဘာဝနာယ၊ ဌံ။ ဝိတ္တာရကထာ၊ တည်း။

ဥပေက္ခာဘာဝနာဝဏ္ဏနာ

၂၆၁။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဥပေက္ခာဘာဝနံ၊ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရ-
ဘာဝနာကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ သော။ မေတ္တာဒိသု၊ တို့၌။ ပဋိလဒ္ဓ-
တိကစတုက္ကဇ္ဈာနေန၊ ရအပ်ပြီးသော တိကစတုက္ကဇ္ဈာန်ရှိသော။ (ယောဂိ-
နာ၊ သည်။) ပဂုဏဘတိယဇ္ဈာနာ၊ ကောင်းစွာ လေ့လာအပ်ပြီးသော
တတိယဗြဟ္မဝိဟာရချာန်မှ။ ဝုဠာယ၊ ရှိ။ သုခိတာ၊ ချမ်းသာခြင်းသို့
ရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ကုန်။ ဣတိအာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ သတ္တ-
ကေလာယနမနသိကာရယုတ္တတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့၌ မြတ်နိုးတနာပြုသော
အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းနှင့် ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပဋိဃာန-
နယသမိပစာရိတ္တာ စ၊ မုန်းခြင်း ချစ်ခြင်း၏အနီး၌ ကျင်လည်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်၎င်း။ သောမနဿယောဂေန၊ သောမနဿနှင့်ယှဉ်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊
ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ သြဋ္ဌာရိကတ္တာ စ၊ ရုန့်ရင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။

၁-မေတ္တာစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် သြဋ္ဌာရိက အဖြစ်ကိုပင် သောမနဿယောဂေ-
န သြဋ္ဌာရိကတ္တာ-ဟူသလော? သောမနဿယောဂေန သြဋ္ဌာရိကတ္တာတိ ဣဒံ တတိယဇ္ဈာ-
နဿ ဝသေန ဝုတ္တံ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း? ထိုတတိယချာန်မှ ထသောသူအား ဤသို့သော
အာဒိနဝကို ရှုခြင်း ဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။ မေတ္တာစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် သြဋ္ဌာရိက
အဖြစ်ကိုဆိုသော်ကား အဘယ်သို့ ဆိုသင့်သနည်း? မေတ္တာဒိဝသေန ပန သြဋ္ဌာရိက-
ဘာဝေ ဝုတ္တာနေ ဝိတက္ကဝိစာရပိတိယောဂေန ဝိသြဋ္ဌာရိကတာ ဝတ္တဗ္ဗာ သိယာ။
အဘယ်ကြောင့်နည်း။ သောမနဿနှင့် ယှဉ်သည်ပင် မဟုတ်လော? တာဟိပိ တာသံ
သမာယောဂသတ္တဝာဝေတာ ဥပေက္ခာယ စ တဒဘာဝတော၊ ဌံ၊ ၁၊ ၃၇၅။ မေတ္တာအစရှိသည်
တို့၏ အစွမ်းဖြင့် သြဋ္ဌာရိကအဖြစ်ကို ဆိုစေကာမူ ဝိတက္ကဝိစာရပိတိယောဂအားဖြင့် မဆို
အပ်ပြီဟု တနည်းကြံပြန်လိုသော ဆရာသည် န ဝါ ဝတ္တဗ္ဗာ-မိန့်သော်။ ပဌမ ဒုတိယတို့နှင့်
ယှဉ်ကုန်သော မေတ္တာစသည်တို့၏ ဝိတက္ကဝိစာရပိတိယောဂ ဖြစ်သည်မဟုတ်
လော၊ အဘယ်ကြောင့် န ဝါ ဝတ္တဗ္ဗာ-ဟူသနည်း? တတိယဇ္ဈာန်ကာနိယေဝ မေတ္တာဒိနံ
ဣဓာဓိပေတတ္တာ-မိန့်သော်။ သို့သော်လည်း မေတ္တာစသည်တို့၏ အောက်ချာန်သုံးပါးနှင့်
ယှဉ်ရကား ပဌမ ဒုတိယတို့၌ မေတ္တာစသည်တို့သည်ပင် တတိယ၌ ဖြစ်ကုန်ရာသည်
မဟုတ်လောဟူမူ? တံတံချာနသမတိက္ကမေနော စ တံတံချာနိကာ မေတ္တာဒိယောပံ

နိဒ္ဒေသ] ဥပေက္ခာဘာဝနာကထာ (၃၁၀-၂၂)

၃၆၉

ပုရိမာသု-တတိယဈာန်ကာသု မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာသု၊ ရှေးဖြစ်သော
 တတိယဈာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာတို့၌။ အာဒိနဝံ၊
 ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ဥပေက္ခာယ၊ ၌၊ ဝါ၊ ၏။ သန္တသဘာဝတော၊ ငြိမ်သက်
 သောသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာနိသံသဉ္စ၊ အာနိသင်ကိုလည်း။
 ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ အဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ပကတိမဇ္ဈတ္တော၊ ပြကတေအားဖြင့်သာ
 လျှင်လျစ်လျူဖြစ်သော။ ယော-ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုပြ-
 ကတေ့ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အဇ္ဈုပေက္ခိတော၊ လျစ်လျူရှု၍။ (တသ္မိံ၊ ထိုပြ-
 ကတေ့ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌။) ဥပေက္ခာ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ၊ ၏။ တတော၊
 မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌ ဖြစ်စေသည်မှ နောက်၌။ ပိယပုဂ္ဂလာဒိသု၊ တို့၌။ ဥပေက္ခာ၊
 ကို။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကထဉ္စ၊ ဘိက္ခု။ ပ။ ဖရတိတိ၊
 ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

[ဘိက္ခု၊ သည်။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန၊ သော။
 စေတသ၊ ဖြင့်။ ဧကံ ဒိသံ၊ ကို။ ဖရိတော၊ ရှိ။ ဝိဟရတိ၊ နည်း။ သေယု-
 ထာပိ နာမ၊ ကား။ နေဝ မနာပံ၊ မနာပမဟုတ်သော။ န အမနာပံ၊
 အမနာပလည်း မဟုတ်သော။ ဧကံ-အညံ၊ မိမိမှ တပါးသော။ ပုဂ္ဂလံ၊
 တယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ဥပေက္ခကော၊ လျစ်လျူရှုသည်။
 အဿ ယထာ၊ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ သဗ္ဗသတ္တေ၊
 တို့ကို။ ဥပေက္ခာယ၊ ဖြင့်။ ဖရတိ၊ ၏။]

သမတိက္ကန္တာ ဝေ နာမ ဟောန္တိ-မိန့်။ ပဌမ ဇုတိယတို့၌လည်း မေတ္တာ စသည်တို့ပင်
 တတိယ၌လည်း မေတ္တာစသည်တို့ချည်းပင် မဟုတ်လော၊ အဘယ်သို့ လွန်လေသနည်းဟု၊
 ကား ဈာန်သာမညေန ပိယ မေတ္တာဒိသာမညေန ဝေါဟာရမဉ္စ၊ ဋီကာ။ အောက်
 အောက်၌ ဈာန်ဟူသော အမည်ဖြင့် အထက်အထက်၌ ဝေါဟာရမျှဖြစ်သကဲ့သို့
 အောက်အောက်ဈာန်၌ မေတ္တာစသော အမည်သာမန်အားဖြင့် အထက် အထက်၌
 ဝေါဟာရမျှဖြစ်၏။ အောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော မေတ္တာစသော ဓမ္မတို့သည်ပင် အထက်၌
 ဖြစ်ကုန်သည်မဟုတ်ဘူလို့။ ထိုသို့ တတိယဈာန်က မေတ္တာ-စသည်တို့၏သာ ဤ၌ လိုနာပုံ
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဟိတ်၏သမ္ပန်ကို မေတ္တာဒိနံ-ဟု သာမန်မလာမူ၍ တတိယဈာ-
 န်ကာနံ မေတ္တာနံ-ဟုလာ၍ သောမနဿယောဂေန ဩဠာရိကတ္တာ စ ပုရိမာသု
 တတိယဈာန်ကာသု မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာသု အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ-ဟု သေသကု၍
 ယောဇနာ။ ဤ၌ ဋီကာလည်းဝှက်၏။ အဋ္ဌကသယိတ်လည်းခတ်၏။ ပညာရှင်တို့ ဆင်ခြင်
 ကြံစည်ကြပါကုန်။ (ပြည်)

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တနယေန၊ (ယူဿ ပကတိမဇ္ဈတ္တော-စသည်ဖြင့် အနန္တရံ) ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂလေ၊ ချွံ။ ဥပေက္ခံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ရှိ။ အထ-ပစ္စာ၊ ချွံ။ ပိယပုဂ္ဂလေ၊ ချွံ။ တတော၊ ထို့နောင်မှ။ သောဏ္ဏသဟာယကေ၊ ချွံ။ တတော၊ မှ။ ဝေရိမှိ၊ ချွံ။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ရှိ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဣမေသု တိသု ဇနေသု စ၊ ထို့၌၎င်း။ အတ္တနိ စ၊ ၌၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ မဇ္ဈတ္တဝသေန၊ လျစ်လျူ ရှုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သီမာသမ္ပေဒံ၊ အပိုင်းအခြား၏ ပျက်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထို(သို့ သီမာသမ္ပေဒ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော) သမထနိမိတ်ကို။ အာသေဝိတဗ္ဗံ၊ ရိုသေစွာ မှီဝဲအပ်၏။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ပူးစေအပ်၏။ ဗဟုလိကာတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ကရောတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုဗြဟ္မဝိဟာရကမ္မဋ္ဌာန်ကယောဂီအား၊ ပထဝီကသိဏေ၊ ချွံ။ ဝုတ္တနယေနော၊ (အယံ သမာပတ္တိ အာသန္နပီတိပစ္စတ္ထိကာ- ဤသို့ စသည် ဖြင့်) ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ စတုတ္ထဇ္ဈာန်၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

[၃၁၁] ဧဝံ-စတုတ္ထဇ္ဈာန်၊ ဤ ဥပေက္ခာဝိဟာရ စတုတ္ထဇ္ဈာန်သည်။ ပထဝီကသိဏာဒီသု၊ တို့၌။ ဥပ္ပန္နတတိယဇ္ဈာနဿာပိ၊ ဖြစ်ပြီးသောတတိယ ဇ္ဈာန်ရှိသော ယောဂီအားလည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကိံပန၊ ဖြစ်၏လော။ ဣတိ- အယံ၊ ကား။ (ပစ္စာ၊ တည်း။) နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ အာရမ္မဏဝိသဘာဝတဿ၊ အာရုံ၏ သဘောမတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း။ ပန၊ အလျော်ကို ဆိုအံ့။ မေတ္တာဒီသု၊ တို့ကို။ (နိပ္ပါဒေတဗ္ဗေသု၊ ပြီးစေအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။) (တနည်း) မေတ္တာဒီသု၊ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း

၁-ယင်းသို့ အာသန္နပစ္စတ္ထိကာ-စသည်ကိုပင် ဝုတ္တနယယူအံ့၊ အောက်၌ပင် ပဂုဏ- တတိယဇ္ဈာနာ ဝုဋ္ဌာယ-စသည်ဖြင့် ဆိုခဲ့ပြီး မဟုတ်လောဟူမူ? အောက်၌ ဆိုခဲ့ပြီးသော ထို့ စကားကို အောက်ဗြဟ္မဝိဟာရလုံးပါး၌၎င်း စတုတ္ထဗြဟ္မဝိဟာရ၌၎င်း အာဒိနာနိသံသယံ ပြသောအားဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ဤ ပထဝီကသိဏေ ဝုတ္တနယေနော-ဟူသော စကားသည်ကား တတိယဇ္ဈာန်၌ အာဒိနာ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာန်၌ အာနိသံသကို မြင်၍ စတုတ္ထဇ္ဈာန်ကို ရခိမ့်သောငှါ လုံ့လပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်အား စတုတ္ထဇ္ဈာန်၏ ဖြစ်သောအခြင်းအရာကို ပြသည်ဖြစ်တိသော်။ ထို့ကြောင့် ထိုပထဝီကသိဏ်း၌ ဆိုအပ်သော ပထဝီသဒ္ဓါဟံယံ၍ တဒေဝ နိမိတ္တံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ခနောဠါရာဝဇ္ဇနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- ဤသို့စသည်ဖြင့် စတုတ္ထဇ္ဈာန် ဥပ္ပဇ္ဇတိ- တိုင်အောင် ယှဉ် လေ။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

ပကိဏ္ဏကကထာ (၃၁၁-၉)

၃၇၁

စသည်တို့၌။ ဥပ္ပန္နတတိယဇ္ဈာနသေဝ၊ ဖြစ်ပြီးသော တတိယဈာန်ရှိသော
 ယောဂီအားသာလျှင်။ (ဧတံ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ သည်။) ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။
 (ကသ္မာ၊ ကား။) အာရမ္မဏသဘာဝဘာယ၊ တည်း။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။
 တတော၊ ထိုစတုတ္ထဈာန် ဖြစ်သည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌ဖြစ်သော။ ဝိကုဗ္ဗနာ
 စ၊ ကိုရင်း။ အာနိသံသပဋိလာဘော စ၊ ကိုရင်း။ မေတ္တာယံ၊ ၌။
 ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား
 အပြီးတည်း။

အယံ ဥပေက္ခာဘာဝနာယ ဝိတ္တာရကဏာ။

ပကိဏ္ဏကကထာ

၂၆၂။ ဗြဟ္မုတ္တမေန၊ သုံးပါးသော ဗြဟ္မာတို့ထက် မြတ်တော်မူသော
 မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝါ၊ မြတ်သောဗြဟ္မာဖြစ်တော်မူသော ဘုရားမြတ်စွာ
 သည်။ ကထိတေ၊ ဝေနေယျတို့အား ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ဣမေ
 ဗြဟ္မဝိဟာရေ၊ ဤလေးပါးသော ဗြဟ္မဝိဟာရတို့ကို။ ဣတိ-ဧဝံ ယထာ-
 ဝုတ္တကမေန၊ ဤသို့ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော ဘာဝနာနုက္ကမ အတ္တ-
 ဝဏ္ဏနာက္ကမဖြင့်။ ဝိဒိတွာ-ဇာနိတွာ၊ ရှိ။ ဧတေသု၊ ထိုလေးပါးသော
 ဗြဟ္မဝိဟာရတို့၌။ ဘိယျော၊ အလွန်။ အယံ၊ ဤဆိုလတံသော။ ပကိဏ္ဏက-
 ကထာပိ၊ (ဗြဟ္မဝိဟာရ ထိုထို၌ ပျံ့နှံ့သော အနက်ကိုယူ၍ ဖြစ်စေအပ်
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ပကိဏ္ဏကမည်သောကထာကိုလည်း။ ဝိညေယျာ၊
 ၏။

၁-ဗြဟ္မာနံ ဥတ္တမော ဗြဟ္မုတ္တမော။ ရှေးပုဒ်အရကား- သမ္မုတိဗြဟ္မာ ဥပပတ္တိဗြဟ္မာ
 ဝိသုဒ္ဓိဗြဟ္မာ ဟူသော သုံးပါးသောဗြဟ္မာသည် မုချရ၏။ ထိုဗြဟ္မာတို့၏ ဘုရားတည်းဟူသော
 လွန်ကဲသော ဗြဟ္မာအဖြစ်နှင့် ဂုဏ်အားဖြင့် ဟိနဥက္ကံသ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္မန်သည်
 ဌာနပစာရအားဖြင့်ရ၏။ နောက်ပုဒ်၏အရကား-ထိုဌာနဖြင့် မှတ်အပ်သော ဘုရားတည်းဟူ
 သော ဥတ္တရဗြဟ္မာရ၏။ တနည်း ဗြဟ္မာသုံးပါးသည် မုချ၊ ထိုသုံးပါးတို့၏ လွန်ခြင်းကြိယာ
 နှင့် သာဓနသာဓကဗ္ဗအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်း ကြိယာကာရကသမ္မန်သည် ဌာနပစာရအားဖြင့်
 ရ၏။ နောက်ပုဒ်အရကား နည်းတူ။ ။ဗြဟ္မာ စသော ဥတ္တမော စာတိ ဗြဟ္မုတ္တမော၊ရှေး
 ပုဒ်အရကား- ဗြဟ္မာအဖြစ်တည်းဟူသော ဗြူဟိတဂုဏ်သည်မုချ၊ ထိုဂုဏ်၏ ဘုရားနှင့်
 ဂုဏ်ဂုဏေ အဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္မန်သည် ဌာန။ နောက်ပုဒ်အရကား- ဥတ္တမဂုဏ်သည်မုချ၊
 ထိုဂုဏ်၏ ဘုရားနှင့် ဂုဏ်ဂုဏေအဖြစ်ဖြင့် စပ်ခြင်းသမ္မန်သည် ဌာနရ၏။ သော-ဟူသော
 ပုဒ်အရကား- ထိုမုချနှစ်ပါး ဌာနနှစ်ပါးတို့ဖြင့် မှတ်အပ်သောဘုရားရ၏။ (ပြည်)

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ တောသု မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာဥပေက္ခာသု၊ တိဉ္စိ။
 အတ္ထတော၊ ဝစနတ္ထအားဖြင့်။ တာဝ၊ စွာ။ (ပကိဏ္ဍကကထာ၊ ကိ။
 ဝိညေယျာ၊ ဇာ။) (ယာ ဓမ္မဇာတိ၊ အကြင်တရားသဘောသည်။) မေဇ္ဇတိ၊
 ချစ်တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သာ ဓမ္မဇာတိ၊ သည်။) မေတ္တာ၊
 မည်၏။ သိနိယတိ၊ (အစီးအပွားကို လိုသော အခြင်းအရာဖြစ်သော
 အားဖြင့်) ချစ်တတ်၏။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။
 မိတ္တော၊ ချစ်တတ် အစီးအပွားကိုအလိုရှိတတ်သော ခန္ဓပဗ္ဗန္ဓ။ ဘဝါ၊
 ဖြစ်တတ်သည်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မေတ္တာ၊ မည်၏။ (တနည်း)
 မိတ္တော၊ ချစ်အပ်သော ပိယပုဂ္ဂိုလ်ဟူသောအာရုံ၌ ။ ဘဝါ၊ တည်း။
 ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မေတ္တာ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ မိတ္တဿ၊ ဟိတဇ္ဈာ-
 သယဖြစ်သော ခန္ဓပဗ္ဗန္ဓ၏။ (မေဇ္ဇနဝသေနေဝ၊ ချစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်
 သာလျှင်။) သော ပဝတ္တိ၊ ဤဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ (တနည်း)
 (မေဇ္ဇနဝသေန၊ ဖြင့်။) သော၊ ဤသဘောတရားသည်။ ပဝတ္တိ ဧဝ၊
 ဖြစ်ခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ မေတ္တာ၊
 မည်၏။ (ဖြစ်တတ်သော ကတ္တာမရှိဟူလို) (ယာ ဓမ္မဇာတိ၊ သည်။)
 ပရဒုက္ခေ၊ သူတပါးဆင်းရဲသည်။ သတိ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ သာဓုနံ၊

၁-သဘာဝဓမ္မတို့၏ အကြောင်းအားလျော်စွာ ထိုထိုကိစ္စ၌ ဖြစ်ခြင်းမျှဖြစ်၍ တာဝ
 သာဓုနံကိုသာ မုချရသော်လည်း ထိုထိုမိမိကိစ္စတို့၌ ဓမ္မတို့၏ အတ္ထပရောနကြိယာနိပ္ပါဒက
 အဖြစ်ကို တင်သဖြင့် ကတ္တာမရှိအဖြစ်၏ ဖြစ်သင့်ရကား မေဇ္ဇတိတိ မေတ္တာ-ဟူသည်။
 ယင်းသို့ ပရိယာယ်အားဖြင့်သာ လျဉ်းလျက် ဤသို့ ကတ္တုပြုခြင်းသည် ဓမ္မဒ္ဓ လွတ်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်စသော ကတ္တာမရှိသည်ကို ပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဤကိုရည်၍ ဋီ ၁၊ ၃၇၀ ၌
 မေဇ္ဇတိတိ ဓမ္မတော အညဿ ကတ္တုနိဝတ္တနနတ္ထံ ဓမ္မမေဝ ကတ္တာရံ ကတ္တာ နိဒ္ဒိသတိ-ဟူ
 သည်။ ထိုသို့ပြသဖြင့် ပုဂ္ဂလအတ္တဒိဋ္ဌိကို ပယ်ရ၏။ မိဒ သိနေဟနေ-သဒ္ဓါ ကျမ်းလာရကား
 သိနိယတိတိ အတ္ထော-ဟူသည်။ သို့သော်လည်း တဏှာအားဖြင့် သိနေယလည်း ရှိသည်
 မဟုတ်လော၊ အဘယ်သို့သော သိနေဟနည်းဟူမူ? သတ္တေသု ဗျာပဇ္ဇနဝသေန လူခ-
 ဘာဝဿ ပဋိပက္ခဘူတံ ဥာဏပုဗ္ဗင်္ဂံ ဟိတာကာရပွဝတ္တိဝသေန သိနေဟနံ ဒဠဗ္ဗံ၊ န တဏှာ-
 ယနဝသေန။ ဋီ ၁၊ ၃၇၀။ ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း? တဉ္စိ မောဟပုဗ္ဗင်္ဂံ လုဗ္ဗနသဘာဝံ၊
 ဣဒံ ပန အဒုဿနသဘာဝံ အလာဘသမ္ပယုတ္တံ။ ဋီ ၁၊ ၃၇၀။ ။ တဏှာသိနေဟသည်လည်း
 ဗျာပါဒနှင့် တကွ မတည်သည်ဖြစ်၍ ဗျာပါဒ ဝိရောဓိမဟုတ်လောဟူမူ? ယဒိပိ တေန
 သဟ ဧကသ္မိံ စိတ္တေ နပွဝတ္တတိ၊ ဝိရောဓိ ပန ဟောတိ အပ္ပဟာယကတော။ ဋီ ၁၊ ၃၇၀။
 (ပြည်)

၂-မိဒိတဗ္ဗော သိနေဟိတဗ္ဗောတိ မိတ္တော၊ အာရုံဖြစ်သော ပိယပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ (ပြည်)

သုတေသကောင်းတို့၏။ ဟဒယကမ္ပန်၊ နှလုံးတုန်လှုပ် ပင်ပန်းသည်ကို။
 ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သာ ဓမ္မဇာတိ၊ သည်။)
 ကရုဏာ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ (ယာ ဓမ္မဇာတိ၊ သည်။) ပရဒုက္ခ၊
 သူတပါးဆင်းရဲကို။ ကိဏာတိ ဟိ သတိ၊ ညှဉ်းဆဲတတ်၏။ ဝိနာသေတိ၊
 ဖျောက်ဖျက်ပယ်ရှားတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သာ ဓမ္မဇာတိ၊
 သည်။) ကရုဏာ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ (ယာ ဓမ္မဇာတိ၊ သည်၊ ဝါ၊ ကို။)
 ဒုက္ခိတေသု၊ ဒုက္ခရောက်သော သတ္တဝါတို့၌။ ဖရဏာဝသေန-ဗုသနဝသေန၊
 တွေ့ထိသောအားဖြင့်။ ကိရိယတိ ပသာရိယတိ၊ ဖြန့်တတ်၏။ ဝါ၊ ကမ္မ-
 ဌာနိကေန၊ သည်။ ကိရိယတိ ပသာရိယတိ၊ ဖြန့်အပ်၏။ ဝါ၊ ပြန့်စေအပ်
 ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သာ ဓမ္မဇာတိ၊ သည်။) ကရုဏာ၊ မည်၏။
 တာယ-ဓမ္မဇာတိယာ၊ ဖြင့်။ တံသမင်္ဂိနော၊ ထိုဓမ္မနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်
 တို့သည်။ ဝါ၊ သဟဇာတဓမ္မတို့သည်။ မောဒန္တိ၊ ဝမ်းမြောက်တတ်ကုန်၏။
 ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သာ ဓမ္မဇာတိ၊ သည်။) မုဒိတာ၊ မည်၏။ ဝါ၊
 ကား။ (ယာ ဓမ္မဇာတိ၊ သည်။) သယံ၊ မိမိသည်။ မောဒတိ၊ ဝမ်းမြောက်
 တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သာ ဓမ္မဇာတိ၊ သည်။) မုဒိတာ၊
 မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ တံ-ဓမ္မဇာတိ၊ သည်။ မောဒနမတ္တမေဝ၊ ဝမ်းမြောက်

၁-ဤဝိဂ္ဂဟ်၌ လိုရင်းကား ကရောတိတိ ကရုဏာ-တည်း။ အဘယ်သူတို့၏ အဘယ်ကို
 ပြုသနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းရှိလတ်သော် ပြုသနည်းဟု။ ပ။ ကား။ ပရဒုက္ခေ သတိ သာဓုန္တံ
 ဟဒယကမ္ပန်-ဟူသည်။ ။ ကမ္ပန်ဟူသည်လည်း ပရဒုက္ခကိုမြင်၍ ထိုဒုက္ခကို ပယ်လိုသသူ
 ၏ သည်းမခံနိုင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် စိတ်၏ အညထတ္တတည်း။ ထိုဟဒယကမ္ပန်
 သည် သပ္ပုရိသတို့အားသာ ဖြစ်ရကား သာဓုန္တံ-ဟူသည်။ ထိုခကားသင့်၏။ သပ္ပုရိသတို့ကို
 မိမိစီးပွား သူ့ စီးပွားတို့ကို ပြီးစေတတ်သောကြောင့် သာဓု-ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။ (ပြည်)
 ၂-ကိဏာတိ၊ ၏။ ကယဝိက္ကယအတ္တကို စင်စေလို၍ ဟိ သတိ-ဟူသည်။ ကိ
 ဟိ သယံ၊ ကိဏောတိ၊ ကိဏာတိ၊ သွာဒိဂိုဏ်း။ ကိ-ဓမ္မဝိနိမယေ၊ ကိဏာတိ။ ကိယာဒိဂိုဏ်း။
 ဟိ သတိ-၏ ကံကား ပရေ-လောဟု လျဉ်းပြန်၍ ပရဒုက္ခ-ဆိုသည်။ ပရဒုက္ခေ-သည် ပရဒုက္ခ-
 ပြန်၍ လိုက်ကောင်းလျက် ဟဒယကမ္ပန်-လိုက်ဖွယ်၍ သိသာအောင်ဆိုသည်။ ပရဒုက္ခဟိ -
 သနကား ဝိနာသနပင်ဟု ဝိနာသေတိ-ဟူသည်။ နာသု-ကုသု သဒ္ဓေ၊ နာသတိ၊ ရာသတိ၊
 နာသ၊ နာသိကာ-ဟူရကား ဝိနာသေတိတိ အဒဿနံ ကမေတိ-ဟု ငိုကာကူသည်။ ကေး
 အကျမူ အပနယနုဟူဟု အပဝနတိတိ အတ္တော-ဟု ကြော့ပြန်သည်။ ဟိ သတိ-ကို
 ဝိနာသေတိ မှင့်ရသည့် လက္ခဏ်ကို ကေနေတ္ထ ဟိ တနံ အပနယနန္တိ သေသတိ-ဟု ဖော်
 သည်။ ကရုဏာသည် အပနယနသညှိ၍ ပြိုင်မည်ကြောင့် ပရဒုက္ခပနယနာကသပ္ပဝတ္ထိ-
 လက္ခဏာ ဟိ ကရုဏာ-ဟု ငိုကာ ခိုင်စေသည်။ (ပြည်)

ခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မုဒိတာ၊ မည်၏။ (ယာ ဓမ္မဇာတိ၊ သည်။) အဝေရာ ဟောန္တု၊ တိအာဒိဗျာပါ-
ရပ္ပဟာနေန စ၊ အဝေရာ ဟောန္တု ဤသို့စသော ကြောင့်ကြဗျာပါရကို
ပယ်သဖြင့်၎င်း၊ ဝါ၊ ကြောင့်၎င်း။ မဇ္ဈတ္တဘာဝုပဂမနေန စ၊ အလတ်
သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ဝါ၊ ကြောင့်၎င်း။ ဥပေက္ခာ-
တိ၊ အသင့်အားဖြင့် ရှုတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သာ ဓမ္မဇာတိ၊
သည်။) ဥပေက္ခာ၊ မည်၏။

၂၆၃။ ပန၊ တပါး။ လက္ခဏာဒိတော၊ လက္ခဏာစသောအားဖြင့်။
တ္ထေ၊ ဤမေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ ဥပေက္ခာတို့တွင်။ မေတ္တာ၊ သည်။
ဟိတာကာရပ္ပဝတ္ထိလက္ခဏာ၊ သတ္တဝါတို့၏အကျိုးစီးပွားကို ကျင့်သော
အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ အကျိုးစီးပွားဟူသော
အဖို့အစုကိုဖြစ်စေခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဟိတုပသံဟာရရသာ၊ သတ္တဝါတို့၏
ဟိတကို ကပ်၍ဆောင်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဝါ၊ ဟိတကိုကပ်၍ ဆောင်ခြင်း
ဟူသော ပြည့်စုံသော ဂုဏ်ရှိ၏။ အာသာတဝိနယပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ရန်ငြိုးကို
ဖျောက်သော အခြင်းအရာဖြင့်ရှုသည့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။
ဝါ၊ ရန်ငြိုးဖျောက်ခြင်းဟူသော အကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်၏။ သတ္တာနံ၊
တို့၏။ မနာပဘာဝဒဿနပဒဋ္ဌာနာ၊ မနာပအဖြစ်ကို ရှုသောယောနိသော
မနသိကာရလျှင် နီးသောအကြောင်းရှိ၏။ ဧတိဿာ၊ ထိုမေတ္တာ၏။
ဗျာပါဒုပသမော၊ ဗျာပါဒ၏ဝိက္ခမ္ဘန ပဟာန်အားဖြင့် ငြိမ်းခြင်းသည်။
သမ္ပတ္တိ၊ ပြည့်စုံခြင်းမည်၏။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ ကိစ္စပြီးခြင်းမည်၏။ သိနေဟ-
သမ္ဘဝေါ၊ တဏှာသိနေဟ၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝိပတ္တိ၊ ပျက်စီးခြင်းမည်၏။
ကရုဏာ၊ သည်။ ဒုက္ခာပနယနာကာရပ္ပဝတ္ထိလက္ခဏာ၊ (သတ္တဝါတို့အား
ဖြစ်သော) ဒုက္ခကို ပယ်လိုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာ

၁-သဟဇာတဓမ္မအပေါင်း၌ ကတ္တုဘာဝကို တင်သဖြင့် ထိုဓမ္မအပေါင်း၌ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗ
ဖြစ်သော မောဒနကြိယာ၏ ကရိုဏ်းအဖြစ်ကို ပရိယာယ်အားဖြင့် ရသင့်ရကား မောဒန္တိ
တာယာတိ-ဟု မိန့်သော်။ မောဒနကြိယာယ မုဒိတာယ ကရုဏာဘာဝနိဒ္ဒေသော။
သွာယံ ဥပစာရသိဒ္ဓေါ၊ ဋီကာ။ ထိုမောဒနကြိယာကို ပြီးစေရာ၌ မုဒိတာမှ လွတ်သော
တစုံတခု ကတ္တားမည်သည်မရှိရကား ထိုမုဒိတာကိုပင်လျှင် ကတ္တားအဖြစ်အားဖြင့် သာယံ ဝါ
မောဒတိ-ဟု ပြသည်။ ဓမ္မတို့၏ အဝသဝတ္တနကြောင့် ဤနိဒ္ဒေသလည်း ဥပစာရသာတည်း။
ထို့ကြောင့် ဝသဝတ္တိဘာဝကို မြစ်ခြင်းငှါ မောဒနမတ္ထမေဝ ဝါ တန္တိ မုဒိတာ-ဟု မိန့်သော်။
(ပြည်)

ရှိ၏။ ပရဒုက္ခာသဟနရသာ၊ (ပယ်လိုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်) ပရဒုက္ခကို သည်းမခံနိုင်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ အဝိဟိံ သာပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ သတ္တဝါတို့ကို မညှဉ်း ဆဲခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ဝါ၊ ဝိဟိံ သာ၏ ပဋိပက္ခဘာဝဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှု ထင်တတ်၏။ ဒုက္ခာဘိဘူတာနံ၊ တို့၏။ အနာထဘာဝဒဿန- ပဒဋ္ဌာနာ၊ ကိုးကွယ်ရာ မရှိသည်အဖြစ်ကိုရှုသော ယောနိသော မနသိကာ- ရလျှင် နီးသောအကြောင်းရှိ၏။ ဝိဟိံ သူပသမော၊ သတ္တဝါတို့ကို ညှဉ်းဆဲ ကြောင်းဖြစ်သော၊ ဝါ၊ ညှဉ်းဆဲသောအခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်သော (ကရုဏာ ၏ ပဋိပက္ခဖြစ်သော) ပဋိသစိတ္တုပ္ပါဒ်၏ငြိမ်းအေးခြင်းသည်။ တဿာ၊ ထို ကရုဏာ၏။ သမ္ပတ္တိ၊ ပြည့်စုံခြင်းမည်၏။ ဝါ၊ ကောင်းစွာကိစ္စပြီးခြင်းမည်၏။ သောကသမ္ဘဝေါ၊ သောက၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝိပတ္တိ၊ ပျက်စီးခြင်းမည်၏။ မုဒိတာ၊ သည်။ ပမောဒလက္ခဏာ၊ သူ့ စည်းစိမ်ပြည့်စုံ ကုံလုံသည်ကို ဝမ်း မြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ အနိဿာယနရသာ၊ မငြူစူခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ ဝါ၊ ငြူစူခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ ထိုလူ့သားကို ပယ်ဖျက်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ အရတိဝိဿာတပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ပရသမ္ပတ္တိတို့၌ (၎င်း၊ အဓိကုသလ တို့၌၎င်း) မမွေ့လျော် မနှစ်သက်ခြင်းကို ဖျောက်သော အခြင်းအရာအား ဖြင့် ရှုသည့်ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဝါ၊ အရတိ၏ ပျောက်ငြိမ်း ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ သမ္ပတ္တိဒဿနပဒဋ္ဌာနာ၊ စည်း စိမ်ကုံလုံ ပြည့်စုံသည်ကို အသင့်ချနိုင်သော ယောနိသောမနသိကာရလျှင် နီးသောအကြောင်းရှိ၏။ အရတိပူပသမော၊ အရတိ၏ ငြိမ်းပျောက်ခြင်း သည်။ တဿာ၊ ထိုမုဒိတာ၏။ သမ္ပတ္တိ၊ ပြည့်စုံခြင်းမည်၏။ ဝါ၊ ကောင်း စွာကိစ္စပြီးခြင်းမည်၏။ ပဟာသသမ္ဘဝေါ၊ ဂေဟသိတ ပီတိအားဖြင့် ရှင် ခြင်း၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝိပတ္တိ၊ မည်၏။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ သတ္တေသု၊ သတ္တဝါတို့၌။ မဇ္ဈတ္တာကာရပုဝတ္တိလက္ခဏာ၊ အလတ်သဘောရှိသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ သမောဝဒဿ- နရသာ၊ (ဥဒါသိန်အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်) ညီမျှသည်အဖြစ်ကိုသာ ရှုခြင်းကိစ္စ ရှိ၏။ ပဋိသန္နနယဝူပသမပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ သတ္တဝါတို့၌ မုန်းခြင်း ချစ်ခြင်းတို့ကို ငြိမ်းစေခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ကမ္မဿကာ၊ မိမိတို့ပြုသော ကံသာလျှင် ဥစ္စာရှိကုန်၏။ ဝေ၊ ထိုသတ္တဝါ တို့သည်။ [၃၁၂] ကဿ၊ အဘယ်သူ၏။ ရုစိယာ၊ အလိုအားဖြင့်။ သုခိ- တာဝါ၊ ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်မှလည်း။ ဘဝိဿန္တိ၊ လတုံနည်း။

ဒုက္ခတော ဝါ၊ ဆင်းရဲမမှုလည်း။ မစ္စိဿန္တိ၊ လွတ်ကုန်လတံ့နည်း။ ပတ္တ-
သမ္ပတ္တိတော ဝါ၊ ရောက်အပ်သော စည်းစိမ်မမှုလည်း။ န ပရိဟာယိဿန္တိ၊
မယုတ်ကုန်လတံ့နည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ပဝတ္ထ-
ကမ္မဿကတာဒဿနပဒဋ္ဌာနာ၊ ဖြစ်သောကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာရှိသည်၏
အဖြစ်ကိုရှုသော ဉာဏ်လျှင် နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏။ ပဋိဿာနနယ-
ဝူပသမော၊ မုန်းခြင်း ချစ်ခြင်းတို့ကို ငြိမ်းစေခြင်းသည်။ ဝါ၊ မုန်းခြင်း
ချစ်ခြင်းတို့၏ ငြိမ်းခြင်းသည်။ တဿာ၊ ထိုဥပေက္ခာ၏။ သမ္ပတ္တိ၊ ပြည့်စုံ
ခြင်းမည်၏။ ဝါ၊ ကောင်းစွာကိစ္စပြီးခြင်းမည်၏။ ဂေဟသိတာယ၊ ကာမ-
ဂုဏ်ကိုမှီသော။ အညာဏုပေက္ခာယ၊ ဉာဏ်ကင်းသော ဥပေက္ခာ၏။ ဝါ၊
မောဟနှင့်ယှဉ်သော ဥပေက္ခာ၏။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝိပတ္တိ၊ ပျက်
စီးခြင်းမည်၏။

၂၆၄။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ စတုန္နမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ဧတေသံ-ဗြဟ္မဝိဟာ-
ရာနံ၊ တို့၏။ ဝိပဿနာသုခဉ္စေ၊ ဝိပဿနာ သုခသည်၎င်း။ တဝသမ္ပတ္တိ
စ၊ သုဂတိဘဝ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်၎င်း။ သာဓာရဏပ္ပယောဇနံ၊ ဆက်ဆံ
သော အကျိုးမည်၏။ ဗျာပါဒါဒိပဋိဿာတော၊ ဗျာပါဒအစရှိသည်တို့၏
ပျောက်ခြင်း ကွာခြင်းသည်။ အာဝေဏိကံ၊ အသီးအသီး မကွေ့မကွာ
ဖြစ်သော မဆက်ဆံသောအကျိုး မည်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤမေတ္တာ
စသော လေးပါးသော ဗြဟ္မဝိဟာရတို့တွင်။ မေတ္တာ၊ သည်။ ဗျာပါဒ-
ပဋိဿာတပ္ပယောဇနာ၊ ဗျာပါဒကိုပျောက်ခြင်း အကျိုးရှိ၏။ ဝါ၊ ဗျာပါ
ဒ၏ပျောက်ခြင်း အကျိုးရှိ၏။ ဣတရာ၊ မေတ္တာမှတစ်ပါးသော ဗြဟ္မဝိဟာရ
တို့သည်။ ဝိဟိံသာအရတိရာဂပဋိဿာတပ္ပယောဇနာ၊ ဝိဟိံသာ၏

၁-ဧဝံ ပဝတ္ထကမ္မဿကတာဒဿနပဒဋ္ဌာနာ-၌ ဧဝံ-ကား နိဒဿနတည်း။ ထိုနိဒဿန-
သည် နိဒဿနာကာရ သရုပ်ဝိသေသကို ငဲ့ရကား ထိုကို ပြခြင်းငှါ ကမ္မဿကာ။ပ။ န ပရိဟာ-
ယိဿန္တိတိ-ဟူသည်။ ဗျုတ်ရေကဿနမုခဖြစ်သော ဧဝံ-ပါဌ်ဖြင့် ဟိတူပသံဟာရ ဒုက္ခာ-
ပနယန သမ္ပတ္တိပမောဒနာကာရတို့ကို တဖန်သုံးသပ်သည်ဖြစ်၍ မေတ္တာစသောသုံးပါးတို့၏
ပဝတ္တိအာကာရကိုမြစ်သော အမြွက်ဖြစ်သော ကမ္မဿကတာဉာဏ်သည် ဥပေက္ခာဗြဟ္မ-
ဝိဟာရ၏ အာသန္နကာရလော ဖြစ်၏။ အမှတ်မဲ့ ယံကိစ္စကမ္မဿကတာဉာဏ်သည် အာသန္န
ကာရဏ မဖြစ်ဟု ပြ၏။ (ပြည်)

၂-အတ္တနာ ဝိနာ ပဝတ္တတိတိ ဝေဏိကံ၊ န-ကိုဏ-ရေးသည်။ န ဝေဏိကံ အဝေဏိကံ-
လိုလျက် အာဝုဒ္ဓိပြုသည်။ (ပြည်)

ပျောက်ခြင်း၊ အရတိ၏ပျောက်ခြင်း၊ ရာဂ၏ပျောက်ခြင်းအကျိုး ရှိကုန်၏။
စ-သစ္စံ၊ ၏။ နိဿရဏဉ္စေတံ။ ပ။ စေတောဝိမုတ္တိတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊
ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ၏။

[အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ဟိ၊ ထိုစကားသင့်၏။ ယဒိဒံ-ယာ အယံ
မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ အကြင်မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိသည်။ အတ္တိ၊ ၏။
ဧတံ၊ ထိုမေတ္တာဟူသော စေတောဝိမုတ္တိသည်။ ဗျာပါဒဿ၊ ၏။ နိဿရ-
ဏံ၊ လွှတ်မြောက်ကြောင်း ကင်းကွာကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
အာဝုသော၊ တို့။ ယဒိဒံ-ယာ အယံ ကရုဏာစေတောဝိမုတ္တိ၊ သည်။
အတ္တိ၊ ၏။ ဧတံ၊ သည်။ ဝိဟေသာယ၊ ၏။ နိဿရဏဉ္စိ-နိဿရဏံ ဧဝံ၊
လွှတ်ပြေးဖဲကွာကြောင်း ဖြစ်သည်သာတည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ယဒိဒံ-
ယာ အယံ မုဒိတာစေတောဝိမုတ္တိ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဧတံ၊ သည်။
အရတိယာ၊ ၏။ နိဿရဏဉ္စိ-နိဿရဏံ ဧဝံ၊ သာတည်း။ အာဝုသော၊ တို့။
ယဒိဒံ-ယာ အယံ ဥပေက္ခာစေတောဝိမုတ္တိ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဧတံ၊
သည်။ ရာဂဿ၊ ၏။ နိဿရဏဉ္စိ-နိဿရဏံ ဧဝံ၊ သာတည်း။

၁-ရှေးသူဟောင်းတို့လည်း “တေနှင့်လာ အာနှင့်ဖြေ” ဟူ၏။ ။သေ-ဟူသည်ကား
တေတေကို ဆိုလိုသည်။ အာ-ဟူသည်ကား အာပေါကို ဆိုလိုသည်။ တေတေ-သဒ္ဓါလည်း
မီးကိုဟော၏။ အာပေါ-သဒ္ဓါလည်း ရေကိုဟော၏။ မီးသည် မိမိတည်ရာဖြစ်သော မြက်
သစ်ရွက်စသော လောင်စာကိုလောင်တတ်၏။ ဒေါသသည်လည်း သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌
ဖြစ်သည်ရှိသော် အဆင်းဖောက်ပြန်ခြင်း၊ အရေတုန့်ခြင်း၊ ဆံဖြူခြင်း၊ သွားကျိုးခြင်း
စသော အခြင်းအရာဖြင့် လောင်တတ်၏။ ထို့ကြောင့် ဒေါသကို မီးနှင့်တူသည်ဖြစ်၍ မီးဟု
ဆိုအပ်၏။ ရေသည် သောက်ချိုးသော သတ္တဝါတို့အား ချမ်းအေးခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။
တောက်လောင်သော မီးကိုလည်း ငြိမ်းစေတတ်၏။ မေတ္တာသည်လည်း သတ္တဝါတို့ သန္တာန်
၌ ဖြစ်သော ဒေါသဗျာပါဒစသော ပူပန်ခြင်းကို ပယ်သဖြင့် ငြိမ်းချမ်းခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။
ထို့ကြောင့် မေတ္တာကို ရေနှင့်တူသည်ဖြစ်၍ ရေဟု ဆိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ကျမ်းဂန်၌လည်း
ကောဓာနုလဇလာပေတော၊ သောကောပါယာသနာသနံ။ အာသာတသလ္လနိဒ္ဓါရိဉ္စပနာဟိ-
ဝိမောစနံ-ဟူ၍ မိန့်သတည်း။ ။မေတ္တာ၊ မေတ္တာသည်။ ကောဓာနုလဇလာပေတော၊
အမျက်တည်းဟူသော ပြောင်ပြောင်တောက်သော မီးလျှံကို ဖဲခွါကင်းငြိမ်းစေတတ်သော
ရေသဖွယ် ဖြစ်၏။ သောကောပါယာသနာသနံ၊ စိုးရိမ်ခြင်း ရှက်ငင် ပင်ပန်းခြင်းကို ဖျက်
ဆီးတတ်၏။ အာသာတသလ္လနိဒ္ဓါရိ၊ ရန်ငြိုးတည်းဟူသော ငြောင့်ကို ပယ်နုတ်တတ်၏။
ဉ္စပနာဟိဝိမောစနံ၊ အဖန်တလဲလဲ ဖြစ်သော ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို ဖြေတတ်၏။ ။ယင်းသို့
ဖြစ်၍ မီးနှင့်တူသော ဒေါသဖြင့် နှိပ်စက်သည်ဖြစ်၍ မိမိအထံသို့ အကျိုးမဲ့ကို ပြုခြင်းငှါ လာ
သော ရန်သူကို ရန်တုံ့ မမူဘဲ ရေနှင့်တူသော မေတ္တာဖြင့်သာ ထိုသူတပါး၏ ဒေါသမီးကိုငှင်း၊
မိမိကိုယ်တိုင်း၌ဖြစ်သော ဒေါသမီးကိုငှင်း ငြိမ်းစေ ပြေစေရာ၏ ဟူလိုသည်။ (ပြည်)

၂၆၅။ ဧတ္ထ-ဧတေသု ဗြဟ္မဝိဟာရေသု၊ တို့တွင်။ ဧကမေကဿ၊ တပါးတပါးသော ဗြဟ္မဝိဟာရ၏။ အာသန္နဋ္ဌရဝသေန၊ နီးသောရန်သူ၊ ဝေးသောရန်သူ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒေ ဒေ၊ နှစ်ပါးနှစ်ပါးကုန်သော။ ပစ္စတ္တိကာ၊ ရန်သူတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ရဲ့ဦးအံ့။ မေတ္တာဗြဟ္မဝိဟာရဿ၊ ၏။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ အာသန္နပစ္စတ္တိကော၊ နီးသောရန်သူ မည်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဂုဏဒဿနသဘာဂတာယ၊ ဂုဏ်ကိုရှုခြင်းတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ကိမိဝ၊ ကား။ ပုရိသဿ၊ ၏။ သမိပစာရော၊ အနီး၌ကျင်လည်သော။ သပတ္တော ဝိယ၊ ရန်သူကဲ့သို့တည်း။ သော၊ ထိုရာဂသည်။ လဟံ၊ လျင်စွာ။ သြတာရံ၊ ဝင်ရောက်ခွင့်ကို။ လဘတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတော-ရာဂတော၊ မှ။ ဝါ၊ ရာဂဿ သြတာရလဘတော၊ မှ။ သုဠ၊ စွာ။ မေတ္တာ၊ ကို။ ရက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ပဗ္ဗတာဒိဂဟနနိဿိတော၊ တောင်အစရှိသော အသွားခက်သော အရပ်ကိုမို့သော။ သပတ္တော ဝိယ၊ ရန်သူကဲ့သို့။ သဘာဝဝိသဘာဂတာယ၊ မေတ္တာသဘော၏ ဗျာပါဒသဘောနှင့် မတူလည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ မေတ္တာ၏သဘောနှင့်ဗျာပါဒသဘော မတူကြသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ သဘောအားဖြင့် မတူကြသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗျာပါဒေါ၊ သည်။ ဒုရပစ္စတ္တိကော၊ ဝေးသောရန်သူမည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတော-

၁-သတ္တဝါတို့၌ အဘယ်သို့သော ဂုဏ်ကို ယူသောအားဖြင့် မေတ္တာသည် ရာဂနှင့် ဂုဏ်ကို ရှုခြင်းသဘောတူသည် ဟူသနည်းကြောင့် မေတ္တာ သတ္တေသု ယသာရဟံ ဒါနပိယ-ဝစနာဒိသိလသုတာဒိဂုဏဂဟဏဝသေန ပဝတ္တတိတိ အာဟ “ဂုဏဒဿနသဘာဂတာယာ”-တိ။ ။ဂုဏ်ကို ယူသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သည်ကို ဆရာပစ္စက္ခသိသလော-ကြောင့် တေန ဝုတ္တံ “သတ္တာနံ မနာပဘာဝဒဿနပဒဋ္ဌာနာ” တိ။ ဋီ ၁၊ ၃၀၀။ ရာဂကား ဂုဏဂဟဏအားဖြင့် မဖြစ်ခဲ့သော် သဘောတူသည် မဆိုသင့်-ကြောင့် ရာဂေါပိ တတ္ထ ယထာ တထာ ဂုဏဂဟဏ-မုခေနေဝ ပဝတ္တတိ။ ။အဘယ်ကြောင့်နည်း ? မနာပသညာပဋိလာဘတော။ ။ဂုဏ်ကို ရှုခြင်း သဘောတူကာမျှဖြင့် အာသန္နပစ္စတ္တိက မဆိုသင့်ပေသေး-ကြောင့် တသ္မာ မိတ္တ-မုခသပတ္တော ဝိယ တုလျာကာရေန ဒုသနတော ရာဂေါ မေတ္တာယ အာသန္နပစ္စတ္တိကော။ ထိုသို့ဂုဏ်ကို ရှုခြင်းသဘောတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မိတ္တကဲ့သို့ နှုတ်ဖြင့်သာ ချစ်ယောင်မူသော ရန်သူကဲ့သို့ တူသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖျက်တတ်ရကား ရာဂသည် မေတ္တာ၏ အာသန္နပစ္စတ္တိက ဖြစ်သည်ဟူလို။ (ပြည်)

၂-ဤဝါကျ၌ လိုရင်းကား ဗျာပါဒေါ ဒုရပစ္စတ္တိကော-တည်း။ ဥဒုပဋိပက္ခမဟုတ်လော၊ အဘယ်ကြောင့် ဒုရဟူသနည်းဟူ။ ပ။ ကား။ ပဗ္ဗတာဒိ။ ပ။ သဘာဝဝိသဘာဂတာယ-မိန့်သော်။ ။အဘယ်သို့တူသနည်း။ သတ္တဝါတို့၌ မနာပါကာရကို ယူခြင်းသည် မေတ္တာ၏

ဗျာပါဒတော၊ မှ။ နိဗ္ဗယေန၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ရှေးဦးရှံ့ရှားခြင်း ထက်ဝန်းကျင်ရှံ့ရှားခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ မေတ္တာယိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ယေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ မေတ္တာယိသတိ စ၊ မေတ္တာကိုလည်း ပူးစေလတံ။ ကောပည၊ အမျက်တက်ခြင်းကိုလည်း။ ကရိသတိ နာမ၊ ပြုလတံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ ဌာနံ၊ ထိုအကြောင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (တနည်း) ဧတံ၊ ဤအရာသည်။ အဋ္ဌာနံ၊ ရှိသင့်သောအကြောင်း မဟုတ်။

ကရုဏာဗြဟ္မဝိဟာရဿ၊ ၏။ (ဂေဟသီတံ ဒေါမနဿံ အာသန္နပစ္စတ္တံ-ကံ ဟုသမ္ပန္နံ) ဣဋ္ဌာနံ၊ ချစ်အပ်တောင့်တအပ်ကုန်သော။ ကန္တာနံ၊ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ မနာပါနံ၊ နှလုံးကိုပူးစေတတ်ကုန်သော။ မနောရမာနံ၊ နှလုံးကို နှောလျော်စေတတ်ကုန်သော။ လောကမိသပဋိသံယုတ္တာနံ၊ တဏှာနှင့်စပ်ယှဉ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ တဏှာကိုမှီကုန်သော။ စက္ခုဝိညေယျာနံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ အပ္ပဋ္ဌိလာဘံ ဝါ၊ မရသည်ကိုမူလည်း။ အပ္ပဋ္ဌိလာဘတော၊ မရသောအားဖြင့်။ သမနုပဿတော၊ ရှုဆင်ခြင်သသူအား။ အတိတံ၊ လွန်လေပြီးသော။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်လေပြီး

သဘောတည်း။ အမနာပါကာရကို ယူခြင်းသည် ဗျာပါဒ၏ သဘောတည်း။ ထိုသို့သဘောမတူဟူပေ။ ဤကိုရည်၍ ဋီ ၁၂၀က၌ သတ္တေသု ဟိ မနာပါကာဒုက္ခိဟိနော မေတ္တာသဘာဝဿ၊ တဗ္ဗိပရိတသဘာဝေါ ဗျာပါဒေါ၊ တေန ဝိသဘာဝေါ-ဟု မိန့်သော်။ ထိုသို့သဘောအားဖြင့် ပကုသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ထိုဗျာပါဒသည် သက်ဝင်ခြင်းကိုရသော် ကြွေမြင့်မူသာ ရလေရာ ရုက္ခား ယောကျ်ား၏အဝေး၌ တည်သော ရန်သူကဲ့သို့ မေတ္တာ၏ ခုရပစ္စတ္တိကဖြစ်သည်။ သဘာဝဝိသဘာဝတာယ-ဟု ပါဠိအမျှားရှိ၏။ ယခင်ဦးကာနှင့်မညီ၊ သဘောသည်းမသင့်။ (ပြည်)

၁-ရအပ်သော တည်ရာရှိသော မေတ္တာကို ဗျာပါဒသည် ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ ခဲယဉ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကြောက်ဖွယ်မရှိပြီ ဟူလိုသော်။ လက္ခပတိဋ္ဌာယ မေတ္တာယ ဗျာပါဒေန ဒုပ္ပဓိသိယတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော၊ ၎င်း။ ။ ယင်းသို့ မေတ္တာကိုသာ ပျိုးစေ၍ ဗျာပါဒမှ ပခောင့်လေးသော် ဗျာပါဒမဖျက်ဆီးခဲ့ပြီလော၊ ဖျက်ဆုသည် မဟုတ်လောဟု၊ ကြောင့် မေတ္တာပြုလည်ရှိသော် ဗျာပါဒ၏ အဘာဝလည်း ပြီးတော့သည်သာ၊ ခောင့်ဖွယ်အကြောင်းမရှိပြီဟု ပြခြင်းငှါ မေတ္တာယိသတိ စ နာမ။ပ။ အဋ္ဌာနမေတ-ဟု မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-အဋ္ဌာနံ- ကား အယုတ္တသမာသ်ဖြစ်၍ အတ္ထိကြိယာသိဖြစ်သည်။ လက္ခပတိဋ္ဌာယ ဝိတံချ၍ ပူးစေ။ မေတ္တာပူးက ကောပအာဘယံအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်လတ္တံ့ နည်း ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းမရှိ၊ မကြောက်လင့်ဟူလို။ (ပြည်)

သော။ ဝိပရိဏတံ၊ ဖောက်ပြန်လေပြီးသော။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ပဋိလဒ္ဓပုဗ္ဗံ ဝါ၊ ရဘူးပြီးအဟောင်းကိုမူလည်း။ သမနုဿရတော၊ (တညည်းတူးတူး ပြုသဖြင့်) ပြန်လည်အောက်မေ့သသူအား။ ယံ ဒေါမနဿံ၊ အကြင် ဒေါမနဿသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ယံ ဒေါမနဿံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဒံ-ဒေါမနဿံ၊ ကို။ ဂေဟသိတံ၊ ကာမ ဂုဏ်ကိုမှီသော။ ဒေါမနဿန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အာဂတံ၊ သော။ ဂေဟသိတံ၊ သော။ ဒေါမနဿံ၊ သည်။ ဝိပတ္တိဒဿနသဘာဂတာယ၊ ဝိပတ္တိကိုရူခြင်းသဘောတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာသန္နပစ္စတ္တိကံ၊ မည်၏။ သဘာဝဝိသဘာဂတာယ၊ ကရုဏာသဘော၏ ဝိဟိံသာသဘောနှင့် မတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ သဘောအားဖြင့် မတူကြသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဟိံသာ၊ သည်။ [၃၁၃] ဒုရပစ္စတ္တိကာ၊ မည်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဒုရပစ္စတ္တိကဖြစ်သောကြောင့်။ တတော၊ ထိုဝိဟိံသာမှ။ နိဗ္ဗယေန၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ ကရုဏာယိတဗ္ဗံ၊ ကရုဏာကို ပျိုးစေအပ်၏။ ဝါ၊ ကရုဏာကိုပြုအပ်၏။ ယေန၊ ကြောင့်။ ကရုဏဉ္စ၊ ကရုဏာကိုလည်း။ ကရိယတိ နာမ၊ ပြုပေ လတုံ။ ပါဏိအာဒိဟိ၊ လက်စသည်တို့ဖြင့်။ ဝိဟေဌိယတိ စ၊ ညှဉ်းဆဲ လည်း ညှဉ်းဆဲလတုံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ ဌာနံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (တနည်း) ဧတံ၊ သည်။ အဌာနံ၊ မဟုတ်။

မုဒိတာဗြဟ္မဝိဟာရဿ၊ ၏။ ဣဌာနံ၊ ကုန်သော။ ပ။ လောကာမိသ- ပဋိသံယုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ စက္ခုဝိညေယျာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ ပဋိလာတံ ဝါ၊ ရသည်ကိုမူလည်း။ ပဋိလာဘတော၊ ရသောအားဖြင့်။ သမနုပဿတော၊ အား။ အတိတံ၊ သော။ နိရုဒ္ဓံ၊ သော။ ဝိပရိဏတံ၊ သော။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ပဋိလဒ္ဓပုဗ္ဗံ ဝါ၊ ကိုမူလည်း။ သမနုဿရတော၊ အဖန်တလဲလဲ ကြံအောက်မေ့သသူအား။ ယံ သောမနဿံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝေရူပံ၊ သော။ ယံ သောမနဿံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဒံ-သောမနဿံ၊ ကို။ ဂေဟသိ- တံ၊ ကာမဂုဏ်ကိုမှီသော။ သောမနဿန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အာဂတံ၊ သော။ ဂေဟသိတံ၊ သော။ သောမနဿံ၊ သည်။ သမ္ပတ္တိဒဿနသဘာဂတာယ၊ ပြည့်စုံခြင်းကို ရူခြင်း သဘောတူသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာသန္နပစ္စတ္တိကံ၊ မည်၏။ သဘာဝဝိသဘာဂတာယ၊ မုဒိ-

တာ သဘော၏ အရတိသဘောနှင့် မတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ သဘော
အားဖြင့် မတူကြသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အရတိ၊ သည်။ နှုရပစ္စတ္တိကာ၊
မည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဘော၊ ထိုအရတိမှ၊ ဝါ၊ အရတိ အခွင့်ရအံ့
သည်မှ။ နိဗ္ဗယေန၊ ကြောက်ရွံ့တုန်တုခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ မုဒိတာ၊ ကို၊
ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ယေန၊ ကြောင့်။ မုဒိတော စ နာမ၊ နှစ်သက်ရှင်လန်း
ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာသည် မည်သည်လည်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတံ။
ပန္နသေနာသနေသု ဝါ၊ တောကျောင်းတို့၌၎င်း။ အဓိကုသလဓမ္မေသု ဝါ၊
လွန်ကဲသောကုသိုလ်ဖြစ်သော သမထဝိပဿနာတရားတို့၌၎င်း။ ဥက္ကဏ္ဍိဿ-
တိ စ၊ မပျော်မရွှေ့ ငြီးငွေ့ဆန့်ကျင်လည်း ဆန့်ကျင်လတံ။ ဣတိ၊ ဤသို့၊
ဧတံ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ (တနည်း) ဧတံ၊ သည်။
အဌာနံ၊ မဟုတ်။

ပန၊ တပါး။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရဿ၊ ၏။ ဗာလဿ၊ မသိမလိမ္မာ
ထသော။ မူဠဿ၊ (အတ္တဟိတ ပရဟိတတို့၌) လွန်စွာ တွေဝေထသော။
ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ပုထုဇဉ်မည်ထသော။ အနောဓိဓိနဿ၊ (ကိလေသောဓိတို့ကို)
မဂ္ဂေါဓိတို့ဖြင့် မအောင်သေးထသော၊ ဝါ၊ အပိုင်းအခြားဖြင့် ကိလေသာ
တို့ကို အောင်ပြီး သေက္ခလည်း မဟုတ်ထသော။ အဝိပါကဓိနဿ၊ (သတ္တမ
ဘဝသည်မှ အသက်၌ဖြစ်လတံသော) ဝိပါက်ကို မအောင်သေးထသော၊
ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေဝိပါက်ကိုအောင်ပြီးသော အသေက္ခလည်း မဟုတ်ထသော။
အနာဒိနဝဒဿာဝိနေ၊ အပြစ်အာဒိနဝတို့ကို ရှုလေ့မရှိထသော။
အဿုတဝတော၊ (အာဂမ အဓိဂမ မရှိသောကြောင့်) သုတချိုထသော၊
ဝါ၊ အကြားအမြင်မရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ အန္ဓပုထုဇဉ်အား။ ကွေ့နာ၊
ဖြင့်။ ရူပံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝေရူပံ၊
ဤသို့ သဘောရှိသော။ ယာ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာ-ဥပေက္ခာ၊
သည်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ နာတိဝတ္တတိ၊ မလွန်နိုင်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ မလွန်နိုင်
သောကြောင့်။ သာ ဥပေက္ခာ၊ ကို။ ဂေဟသိတာတိ၊ ယူ၍။ ဝုဒ္ဓတိ၊
၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အာဂတာ၊ သော။
ဂေဟသိတာ၊ ကာမဂုဏ်ကိုမှီသော။ အညာဏုပေက္ခာ၊ (သောမနဿ
ဒေါမနဿကင်းလျက် သက်သက်) အညာဏသောဖြစ်သော ဥပေက္ခာသည်။
ဝါ၊ မောဟနှင့်ယှဉ်သော ဥပေက္ခာသည်။ ဒေါသဂုဏာဝိစာရဏဝသေန၊

၃၈၂။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၃၁၃-၁၆) [ဧ-ဗြဟ္မဝိဟာရ

အပြစ်ကျေးဇူးကို အထူးမစိစစ် မဆင်ခြင်သောအားဖြင့်။ သဘာဂတ္တာ၊ သဘာဂ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာသန္နပစ္စတ္တိကာ၊ မည်၏။ သဘာဝ-ဝိသဘာဂတာယ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ သဘော၏ ရာဂပဋိသတ္တိသဘော နှင့် မတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ သဘောအားဖြင့် အချင်းချင်း ဝိသဘာဂ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရာဂပဋိသဘာ၊ တို့သည်။ ဒုရပစ္စတ္တိကာ၊ မည်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုရာဂပဋိသမ္ဘာ၊ ဝါ၊ ရာဂပဋိ-သ၏ အခွင့်ရအံ့သည်မှ။ နိဗ္ဗယောန၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဥပေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဥပေက္ခာကို ပူးစေအပ်၏။ ဝါ၊ လျစ်လျူရှုအပ်၏။ ယောန၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခိဿတိ စ နာမ၊ ဥပေက္ခာကိုမူလည်း ဖြစ်စေလအံ့။ ရဇ္ဇိ-ဿတိ စ၊ တပ်မူလည်းတပ်လတံ။ ပဋိဟညိဿတိ စ၊ ညည်းဆဲ ထိပါးမူလည်း ထိပါးလတံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ ဌာနံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (တနည်း) ဧတံ၊ သည်။ အဌာနံ၊ မဟုတ်။

၂၆၆။ စ၊ ထိုမှတပါး။ သဗ္ဗေသမ္ဘိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေသံ၊ ထိုမေတ္တာစသော ဗြဟ္မဝိဟာရတို့၏။ ကတ္ထုကာမတာဆန္ဒော၊ ပြုလိုသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ဆန္ဒသည်။ အာဒိ၊ အစအဖြစ်တည်း။ နိဝရဏာဒိဝိက္ခမ္ဘနံ၊ နိဝရဏ စသည်တို့ကို ခွဲခြင်းသည်။ ဝါ၊ နိဝရဏ စသည် တို့၏ ကွာခြင်းသည်။ မဇ္ဈံ၊ အလယ်မည်၏။ အပ္ပနာ၊ အပ္ပနာသည်။ ပရိ-ယောသာနံ၊ အဆုံးအပြီးမည်၏။ ပညတ္တိဓမ္မဝသေန၊ ပညတ်ဟု ဆိုအပ် သော ဓမ္မ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဧကော ဝါ သတ္တော၊ တဦးသော သတ္တဝါသည်

၁-အဘယ်ကြောင့် ကတ္ထုကာမတာဆန္ဒော အာဒိ-ဟူသနည်း? ဆန္ဒမူလကာ ကုသလာ ဓမ္မာတိ ဝစနတော။ ထို့ကြောင့် သာလော? အသဝါ သတ္တေသု ဟိတေသိတာဒုက္ခာပန-ယနကာမတာဒိနာ အနဝဇ္ဇာတိ ပတ္တနာဝသေန ပဝတ္တနတော ကတ္ထုကာမတာဆန္ဒော-အာဒိတိ ဝုတ္တံ၊ ဋီ ၁၊ ၃၈၃။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရသည် ဟိတဆန္ဒကိုစွန့်၍ လျစ်လျူသာ ဖြစ်သည်မဟုတ်လောဟူ၍? ဟိ၊ အသင့်ကိုဆိုအံ့။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရော၊ သည်လည်း။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ အနိရုဏတဟိတစ္ဆန္ဒောယော၊ မစွန့်မပစ် မမြစ်မပယ်အပ်သော ဟိတ၌ ဆန္ဒရှိသည်သာလျှင်။ ဟုတ္တံ၊ ၍။ တတ္ထံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၌။ အဗျာဝဋ္ဌတာ၊ ကြောင့်ကြ ဗျာပါရကင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ အပတ္တကပဋိပဒါတိ၊ ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓါသာဝကတို့ ကျင့် အပ်သော မချွတ်မယွင်းသော အကျင့်ပေဟု။ အဇ္ဈုပေက္ခနာကာရေန၊ လျစ်လျူပြုသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၍။ မာတာ၊ သည်။ သကိစ္စပ္ပသုတေ၊ အိမ်ထောင်လူရေး ပုန်လျက်ကိုပင် ချွန်၍ မိမိကိုခွဲ၍ အားထုတ်စွမ်းသော။ ပုတ္တေ၊ သား၌။ အဇ္ဈုပေက္ခနာ-ကာရေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တတိ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ၎င်းဋီကာ။ (ပြည်)

၎င်း။ အနေကေ ဝါ သတ္တာ၊ တဦးမဟုတ်ကုန် များစွာသော သတ္တဝါတို့သည်
 ၎င်း။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံမည်၏။ ဥပစာရေ ဝါ၊ ဥပစာရသည်မူ
 လည်း။ ပတ္တေ၊ ရောက်လတ်သော်။ အာရမ္မဏဝစုနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ အပ္ပနာယ ဝါ၊ သည်မူလည်း။ ပတ္တာယ၊ သော်။ အာရမ္မဏဝစုနံ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဤသို့အသီးအသီး ယောဇနာ။)

တတြ၊ သို့အာရုံကိုပွားစေခြင်း၌။ အယံ၊ ကား။ ဝဇ္ဇနက္ကမော၊ ပွားစေ
 သောအစဉ်တည်း။ ဟိ၊ ထင်ရှားပြီအံ့။ ကုသလော၊ လိမ္မာသော။ ကဿ-
 ကော၊ လယ်ထွန်သမားသည်။ ကသိတဗ္ဗဋ္ဌာနံ၊ ထွန်အပ်သော အရပ်ကို
 ပရိစ္ဆိန္နိတု၊ ရှိ။ ကဿတိ ယထာ၊ ထွန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ထူ။ ပဋ္ဌမဓေဝ၊
 လက်ဦးစွာလျှင်။ ဧကံ အာဝါသံ၊ တခုသောကျောင်းတိုက်ကို။ (ဧတ္ထ၊ ဤ
 ကျောင်းတိုက်၌။ သတ္ထေ၊ ထို့ကို။ မေတ္တာယ၊ ဖြင့်။ ဖရိယာမိ၊ နှံ့စေအံ့။
 ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။) ပရိစ္ဆိန္နိတု၊ ပိုင်းခြား၍။ တတ္ထ၊
 ထိုတခုသော ကျောင်းတိုက်၌။ သတ္ထေသု၊ ထို့၌။ (ဘာဝေတဗ္ဗာ-
 စပ်) ဣမသ္မိံ အာဝါသေ၊ ဤကျောင်းတိုက်၌။ သတ္တာ၊ နေသော
 သတ္တဝါတို့သည်။ အဝေရာ၊ ရန်မရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်။
 ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊
 ၏။ တတ္ထ၊ ထိုတခုသောကျောင်းတိုက်၌။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ မုဒုံ၊
 နူးညံ့သည်ကို။ ကမ္မနိယံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းအမှု၌ ခံသည်ကို။ ကတု၊
 ၍။ ဒေ အာဝါသာ၊ နှစ်ခုသော ကျောင်းတိုက်တို့ကို။ ဝါ၊ နှစ်ခုသော
 ကျောင်းတိုက်တို့၌ နေသောသတ္တဝါတို့ကို။ ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗာ၊ ပိုင်းခြားအပ်
 ကုန်၏။ တတော၊ ထိုနောက်မှ။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ တယော
 အာဝါသာ၊ ထို့ကို။ ပ။ ဒသ အာဝါသာ၊ ထို့ကို။ ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။
 ကော ရစ္ဆာ၊ တခုသောလမ်းကို။ ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဥပစုဂါမော၊

၁-အနေကေ-၌ ကေ-သဒ္ဒါသည် တဦးကိုသာမဟော၊ အများကိုဟောသတည်း။ အကု-
 သသော ဓမ္မာ-၌ ကုသလ-သဒ္ဒါသည် အကုသိုလ်ဟူသော အနက်ကို ဟောသလိုဆိုသည်။
 အကယ်၍ အယုသလ-၌ ကုသလသည် ကုသိုလ်ကို ဟောသည့်ဖြစ်အံ့၊ န-နှင့်လုလျာဓိကရသော
 ကမ္မဓာရည်းမဖြစ်နိုင်။ ဤကဲ့သို့ ဝှံ့၌လည်း ကေ-သဒ္ဒါသည် တဦးကိုသာ ဟောသည့်
 ဖြစ်အံ့၊ န-နှင့်လုလျာဓိကရသောမဖြစ်နိုင်စေ။ ထို့ကြောင့် န ကေက သနေကေ-ဟု အမည်
 ပြု၍ သတ္တာ-သို့ သွားရာ၏။ ဒေဝါနံ ရာဇာ ဒေဝရာဇာ ဒေဝရာဇာ-ဟု နှစ် သင်္ဂဟကို
 အနေကေ-ဟူ၍၎င်း သဗ္ဗနာမ်တော်မပျောက်မှီ၍ အနေကေ-ဟူ၍၎င်းနှစ်သေ့ရှိသင့်၏။ (ပြည်)

ထက်ဝက်သောရွာကို။ ဂါမော၊ တရွာလုံးကို။ ဇနပဒေါ၊ တခုသော
 ဇနပုဒ်ကို။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ရဇ္ဇံ၊ တိုင်းပြည်လုံးကို။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတမ္ပံ၊ ၏။
 ကော ဒိသော၊ တခုသောအရပ်ကို။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့သော
 နည်းဖြင့်။ ယာဝ ဧကံ စက္ကဝါဠံ၊ တခုသော စကြဝဠာတိုင်အောင်။ ပရိစ္ဆိန္ဒိ-
 တဗ္ဗံ၊ ၏။ တတော၊ ထိုတခုသောစကြဝဠာ ထက်။ ဘိယျော ဝါ ပန၊ အလွန်
 မူလည်း။ (ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ၊ ရှိ။) တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုနှစ်ခုသော စကြဝဠာတို့ကို
 စသည်တို့၌။ (ဝသန္တေသု၊ နေကုန်သော။) သတ္တေသု၊ တို့၌။ [၃၁၄] မေတ္တာ၊
 ကို။ ဘာဝေတဗ္ဗော၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ကရုဏာဒယော၊ ကရုဏာစသည်တို့ကို။
 ဘာဝေတဗ္ဗောကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဗြဟ္မဝိဟာရ၌။
 အာရမ္မဏဝစုနက္ကမော၊ အာရုံကို ပွားစေသောအစဉ်တည်း။

၂၆၇။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အာရပ္ပိ-အရူပဇ္ဈာနာနိ၊ တို့သည်။ ကသိ-
 ဏာနံ- ကသိဏဇ္ဈာနာနိ၊ တို့၏။ နိဿန္တော-နိဿန္တဖလသဒိသော၊ နိဿန္တ
 အကျိုးနှင့် တူကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၎င်း။ နေဝ-
 သညာနာသညာယတနံ၊ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်သည်။ သမာဓိ-
 နိဿန္တော၊ ရူပဈာန်သမာဓိ၊ အောက်အရူပဈာန် သမာဓိတို့၏ အကျိုး
 ဆက်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့၎င်း။ ဖလသမာပတ္တိ၊ ဖလသမာပတ်
 သည်။ ဝိပဿနာနိဿန္တော၊ ဝိပဿနာ၏ အကျိုးဆက်နှင့် တူသည်။
 ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၎င်း။ နိရောဓသမာပတ္တိ၊ သည်။ သမထ-
 ဝိပဿနာနိဿန္တော၊ သမထဝိပဿနာ နှစ်ပါး၏ အကျိုးဆက်သည်။
 ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၎င်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးပါးသော
 ဗြဟ္မဝိဟာရတို့တွင်။ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရော၊ သည်။ ပုရိမဗြဟ္မဝိဟာ-
 ရတ္ထယနိဿန္တော၊ ရှေး၌ဖြစ်သော ဗြဟ္မဝိဟာရတရားသုံးပါး ဒာပေါင်း၏
 အကျိုးဆက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်ရှားပြီအံ့။ ထမ္မေ၊ သည်တိုင်
 တို့ကို။ အနုဿာပေတွာ၊ မစိုက်မူ၍။ တုလာသဃံာဠံ၊ ထုပ်လျောက်ကို။
 အနာရောပေတွာ၊ မတင်မူ၍။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ကုဋ္ဌဂေါပါန-
 သိယော၊ အထွဋ်အခြင်တို့ကို။ ဌပေတုံ၊ ထားခြင်းငှါ။ န သက္ကာ ယထာ၊
 မတတ်ကောင်းသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပုရိမေသု၊ ရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော
 မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ ဗြဟ္မဝိဟာရတို့၌။ (လဒ္ဓံ၊ ရအပ်ပြီးသော။)
 တတိယဇ္ဈာနံ၊ တတိယဈာန်ကို။ ဝိနာ၊ ရှိ။ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထဖြစ်သော

နိဒ္ဒေသ]

ပင်္ကဏ္ဍကကထာ (၃၁၄-၁၅)

၃၈၅

ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရကို။ ဘာဝေတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကတ၊ မတတ်ကောင်း။
ဣတိ၊ ဤရှေ့အပြီးတည်း။

၂၆၈။ ဧတ္ထ၊ ဤဗြဟ္မဝိဟာရကထာ၌။ (ဝုစ္စမာနာကာရေန၊ ဆိုလတံ
သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သောသူ၏။ ပရိ-
ဝိတက္ကော၊ အဖန်ဖန်ကြံဆခြင်းသည်။) သိယာ၊ ၏။ ကသ္မာ ပန၊ အဘယ့်
ကြောင့်ကား။ တော မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာဥပေက္ခာ၊ ဤ မေတ္တာ-
ကရုဏာမုဒိတာဥပေက္ခာတို့ကို။ ဗြဟ္မဝိဟာရတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ နည်း။
ကသ္မာ စ၊ အဘယ့်ကြောင့်လည်း။ စတသောဝ၊ လေးပါးတို့ဟူ၍
သာလျှင်။ ဝုစ္စန္တိ၊ နည်း။ တောသံ၊ ထိုလေးပါးသောဗြဟ္မဝိဟာရတို့၏။
ကမော စ၊ အစဉ်သည်လည်း။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ အဘိဓမ္မေ စ၊ ၌လည်း။
ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပမညာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။
ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ပရိဟာရော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။
ဝုစ္စတေ၊ ၏။ ဧတ္ထ-ဧတေသု မေတ္တာဒီသု၊ တို့၌။ တာဝ၊ စွာ။ သေဠဠေန၊
မြတ်သောအနက်သဘောကြောင့်၎င်း။ နိဒ္ဒေါသဘာဝေန စ၊ အပြစ်ဒေါသ
မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဗြဟ္မဝိဟာရတာ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရမည်သည်၏
အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ-ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။
သတ္တေသု၊ တို့၌။ သမ္မာပဋိပတ္တိဘာဝေန၊ ကောင်းသောအကျင့်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ဧတေ ဝိဟာရာ၊ ထိုဗြဟ္မဝိဟာရတို့သည်။ သေဠာ၊ မြတ်ကုန်၏။
စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဗြဟ္မာနော၊ ဥပပတ္တိဗြဟ္မာတို့သည်။ ဝါ၊ ပူးစေအပ်
ပြီးသော ကျေးဇူးရှိကုန်သော ဘုရားလောင်းတို့သည်။ နိဒ္ဒေါသစိတ္တာ၊
နီဝရဏစသော အပြစ်ကင်းသောစိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ ယထာ၊
နေကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ အတူ။ ဧတေဟိ၊ ထိုမေတ္တာစသောတရားလေးပါး
တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ယောဂိနော၊ ယောဂီတို့သည်လည်း။
(ပိ-ကျေ) ဗြဟ္မသမာ၊ ဥပပတ္တိဗြဟ္မာ၊ ဗုဒ္ဓကံရဗြဟ္မာတို့နှင့် တူကုန်သည်
သာလျှင်။ (ဝေ-ကျေ) ဟုတွာ၊ ၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။
သေဠဠေန၊ ကြောင့်၎င်း။ နိဒ္ဒေါသဘာဝေန စ၊ ကြောင့်၎င်း။ (ဧတေ၊
ဤ မေတ္တာစသည် လေးပါးတို့ကို။) ဗြဟ္မဝိဟာရတိ၊ ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

၂၆၉။ ပန၊ ပါး။ ကသ္မာ စ စတသောတိအာဒိပဉ္စဿ၊ ကသ္မာ စ စတသော ဤသို့စသော သုံးပါးအပြားရှိသောပဉ္စာ၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတုံ သည်ကား။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ တည်း။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒိဝဿ၊ (ဗျာပါဒ သံကိလေသ စသည်မှ) စင်ခြင်း၏အကြောင်း စသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ စတသော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ ဟိတာဒိအာကာရဝဿ၊ အစီးအပွားကိုကျင့်ခြင်း စသည်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာသံ-မေတ္တာဒီနံ၊ တို့၏။ ကမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာ၊ လိုမေတ္တာစသည်တို့သည်။ အပ္ပမာဏေ၊ ပမာဏ ကင်းသော။ ဂေါစရေ၊ သတ္တပညတ်ဟူသော အာရုံ၌။ ယေန-ကာရ-ဏေန၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပမညာတိ စ၊ ရှိလည်း။ ဝုတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ တောသု၊ ထိုမေတ္တာစသား လေးပါးတို့တွင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မေတ္တာ၊ သည်။ ဗျာပါဒဗဟုလဿ၊ ဗျာပါဒအဖြစ်များသသူ၏။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ-ဉ္စစပ်) ကရုဏာ၊ သည်။ ဝိဟေသာဗဟုလဿ၊ ဝိဟိံသာ အဖြစ်များသသူ၏။ မုဒိတာ၊ သည်။ အရတိဗဟုလဿ၊ အရတိအဖြစ် များသသူ၏။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ ရာဂဗဟုလဿ၊ ရာဂများသသူ၏။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊ စင်ကြယ်ခြင်း၏အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယသ္မာ စ၊ ကြောင့်လည်း။ ဟိတူပသံဟာရ အဟိတာပနယန သမ္ပတ္တိမောဒန-အနာဘောဂဝသေန၊ အစီးအပွားကိုကပ်၍ ဆောင်ခြင်း၊ စီးပွားမဲ့အနတ္တကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၊ ပြည့်စုံကုံထံသည့်စည်းစိမ်ကိုဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ ပဋိသ ပိနနအသင်းအပင်းသို့ ကျသောအားဖြင့် နှလုံးမသွင်းခြင်းအားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓောယေဝ၊ လေးပါးသာလျှင် အပြားရှိသော။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ မနသိကာရော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဟိတူပသံဟာရ စသည့် ဥပမေယျအတ္တကို ဥပမာဖြင့် မြှင့်၍ဆိုအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။

၁-နာသံ ကုဇ္ဈန္တိ ပဏ္ဍိတာ-၌ အာသံ-ပုဒ်ကဲ့သို့ ဤ အာသံ-ပုဒ်သည် သံ-အပြုနှောင်း သောကြောင့် တာ-သဒ္ဒါကို အာ-ပြု၍ပြီးသည်။ အာ စ တိလိဂေါ၊ အာသံ ဣတ္ထိနံ၊ တာသံ ဝါ၊ အာသံ ပုရိသာနံ၊ အာသံ စိတ္တာနံ၊ တေသံ ဝါ၊ သဒ္ဓနိတိ။ (ပြည်)

မာတာ၊ သည်။ ဒဟရ ဂိလာန ယောဗ္ဗနပ္ပတ္တ သကိစ္စပ္ပသုတေသု၊ သားငယ်၊ သားနာ၊ အရွယ်ရောက်သောသား၊ မိမိကိစ္စကို ဆောင်နိုင်အားသောသားဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ စတုသု ပုတ္တေသု၊ သားလေးယောက်တို့တွင်။ ဒဟရဿ၊ သားငယ်၏။ အဘိဝုဗ္ဗိကာမာ၊ ကြီးပွားခြင်းကို အလိုရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂိလာနဿ၊ သားနာ၏။ ဂေလညာပနယနကာမာ၊ အနာပျောက်ပယ်ခြင်းကို အလိုရှိသည်။ ယောဗ္ဗနပ္ပတ္တဿ၊ ၏။ ယောဗ္ဗနသမ္ပတ္တိယာ၊ ပျိုမျစ်နုနယ် အရွယ်ပြည့်စုံခြင်း၌။ စိရဋ္ဌိတိကာမာ၊ ရှည်မြင့်စွာတည်ခြင်းကို အလိုရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သကိစ္စပ္ပသုတဿ၊ မိမိကိစ္စ၌ လေ့ကျက်ရွက်ဆောင်နိုင်သော သား၏။ ကိသ္မိန္တု ပရိယာယေ၊ တစုံတခုသောအလှည့်၌။ (ကိစ္စအားဖြင့် ထိုထိုအလှည့်အစဉ်၌ဟူလို) အဗျာဝဋ္ဌာ အနုဿုက္ကာ၊ အားထုတ်ကြောင့်ကြဗျာပါရမရှိသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ အပ္ပမညာဝိဟာရိကေနာပိ၊ ဗြဟ္မစိုရ်တရားဖြင့် နေလေ့ရှိသော ရဟန်းသည်လည်း။ သဗ္ဗသတ္တေသု၊ (ပိယ၊ အတိပိယ၊ မဇ္ဈတ္တ၊ ဝေရီ) အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌။ မေတ္တာဒိဝသေန၊ မေတ္တာစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ (မေတ္တာယနာဒိဝသိကေန၊ မေတ္တာပွားခြင်းစသည်၌ လေ့လာခြင်းရှိသည်။) ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်၏။ တသ္မာ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းသုံးပါးတို့ကြောင့်။ ဣတော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒိဝသာ၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂအစရှိသော အစွမ်းဖြင့်။ အပ္ပမညာ၊ သည်။ စတသောဝ၊ လေးပါးတို့သာတည်း။

☞ [၃၁၅] ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တော စတသောပိ၊ ဤမေတ္တာစသော လေးပါးလုံးတို့ကိုလည်း။ ဘာဝေတုကာမေန၊ ပွားစေလိုသော ယောဂီသည်။ ပဌမံ၊ လက်ဦးစွာ။ ဟိတာကာရပ္ပဝတ္တိဝသေန၊ အစီးအပွားကို ကျင့်သော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော မေတ္တာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ မေတ္တာ၊ သည်။ ဟိတာကာရပ္ပဝတ္တိလက္ခဏာ၊ ဟိတကိုကျင့်သော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။ တတော ပရံ၊ ထိုပွားစေပြီးသည်မှ နောက်၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပတ္ထိတဟိတာနံ၊ တောင့်တအပ်ပြီးသော အစီးအပွားရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ ဒုက္ခာဘိသင်္ခ၊ ဆင်းရဲနှိပ်စက်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ဆင်းရဲနှိပ်စက်အံ့လေသည်ကို။ ဒိသ္မာ ဝါ၊ ရှိ၎င်း။ သုတ္တာ ဝါ၊ ရှိ၎င်း။ သမ္ဘာဝေတွာ ဝါ၊ ဤအကျင့်ဖြင့် အသုသည် ငရဲ

စသည်၌ ဖြစ်ရရှာလိမ့်ဟု ကြံ၍၎င်း^၁။ ဒုက္ခာပနယနာကာရပ္ပဝတ္ထိဝသေန၊
ဆင်းရဲကိုပယ်လိုသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊
ကျင့်အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ကရုဏာ၊ သည်။ ဒုက္ခာပနယနာကာရပ္ပဝတ္ထိ-
လက္ခဏာ၊ ဆင်းရဲကိုပယ်လိုသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာ
ရှိ၏။ အထ-ပစ္ဆာ၊ မှ။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ပတ္ထိတဟိတာနံ၊ ကုန်သော။ ပတ္ထိတ-
ဒုက္ခာပဂမာနဉ္စ၊ ဒုက္ခ၏ကင်းခြင်းကို တောင့်တအပ်ပြီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်
သော။ နေသံ-သတ္တာနံ၊ တို့၏။ သမ္ပတ္တိံ၊ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။
သမ္ပတ္တိပမောဒနဝသေန၊ စည်းစိမ်ကို ဝမ်းမြောက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။
ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ မုဒိတာ၊ သည်။ ပမောဒနလက္ခဏာ၊
ဝမ်းမြောက်ခြင်း လက္ခဏာ ရှိ၏။ တတော-ဟိတာကာရပ္ပဝတ္ထိအာဒိတော၊
မှ။ ပရမ္ပန၊ ကား။ ကတ္တဗ္ဗာတာဝတော၊ (လေးခုမြောက် ပကာရ
ဖြစ်သော) ပြုဖွယ်ကိစ္စ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အဇ္ဈုပေက္ခကတ္တသင်္ခါတေန၊
လျစ်လျူရှုသသူ၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ မဇ္ဈတ္တာကာရေန၊ အလယ်
အလတ် သဘောဟူသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။
ဥပေက္ခာ၊ သည်။ မဇ္ဈတ္တာကာရပ္ပဝတ္ထိလက္ခဏာ၊ အလတ်သဘောဟူသော
အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတော
ဟိတာဒိအာကာရဝသာ ပန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီးအပျိုးကို ကျင့်ခြင်း
အစရှိသော အခြင်းအရာ၏ အစွမ်းဖြင့်ကား။ အာသံ-မေတ္တာဒိနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊
တို့တွင်။ ပဌမံ၊ စွာ။ မေတ္တာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ အထ-ပစ္ဆာ၊ မှ။ ကရုဏာ၊
ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ အထ-ပစ္ဆာ၊ မှ။ မုဒိတာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ အထ-
ပစ္ဆာ၊ မှ။ ဥပေက္ခာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ ကမော၊
ဤအစဉ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်
သော။ တော၊ ထိုမေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာတို့သည်။ အပ္ပမာ-
ဏ၊ ပမာဏမရှိသော။ ဂေါစရေ၊ အာရုံ၌။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊
ရှေးစကားကို ထင်ရှားသိသာ ဆိုပါအံ့။ အပ္ပမာဏာ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊
တို့သည်။ တောသံ၊ တို့၏။ ဂေါစရဘူတာ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ကေ-

၁-ဤ၌ သံပုဗ္ဗဘူ-ဓာတ်သည် ပရိကပ္ပအနက်ကို ဟော၏။ (ပြည်)

သတ္တဿာပိ-ဧကဿာပိ သတ္တဿ၊ တယောက်တည်းပင် ဖြစ်သော သတ္တဝါ
၏။ (သမာသအဆုံး၌ ရှိသောအပိ-ကို သမာသအလယ်၌ ယှဉ်အပ်၏)
ဝါ၊ သတ္တဝါတယောက်တည်း ဖြစ်မှုလည်း။ (ဤကား ဝေါဟာရတ္ထ)
တ္ထကေ ပဒေသေ၊ ဤမျှသော အရပ်တစ်ဝိုက်၌။ မေတ္တာဒယော၊ တို့ကို။
ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပမာဏံ၊ ကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူ
မှု၍။ သကလဖရဏာဝသေနေဝ၊ အလုံးစုံသောကိုယ်အရပ်ကို နှံ့စေသည့်
အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္ထာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။
(ဧကသတ္တာရမ္မဏာနမ္ပိ၊ တဦးတည်းသောသတ္တဝါအာရုံ ရှိသည်ပင်ဖြစ်ကုန်
သော်လည်း။ တောသံ၊ ထိုမေတ္တာစသည်တို့၏။ အပ္ပမာဏဂေါစရတာ၊
ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုပိုင်၏။) တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓိံ၊ ပ။ မညာတိ၊ ဟူ၍။
ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

၂၇၀။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အပ္ပမာဏ-
ဂေါစရတာယ၊ ဖြစ်ဖြင့်။ ဧကလက္ခဏာသုပိ၊ လက္ခဏာတူသည် ဖြစ်ကုန်မှု
လည်း။ တောသု၊ ဤအပ္ပမညာတို့တွင်။ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ တိဿော၊
သုံးပါးကုန်သော မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ အပ္ပမညာတို့သည်။ တိက-
စတုက္ကဇ္ဈာနိကာဝ၊ တိကစတုက္ကဇ္ဈာန်တို့နှင့်သာယှဉ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ သောမနဿာဝိပ္ပယောဂတော၊ သောမနဿနှင့်
မက္ခေမက္ခာယှဉ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ကသ္မာ ပန၊ အဘယ်ကြောင့်ကား။
အာသံ၊ ထိုမေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ အပ္ပမညာတို့၏။ သောမနဿေန၊
နှင့်။ အဝိပ္ပယောဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ (ပုစ္ဆာ၊
တည်း။) ဒေါမနဿသမုဋ္ဌိတာနံ၊ ဒေါမနဿကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊
ဒေါမနဿသည်ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ ဗျာပါဒါဒိနံ၊ ဗျာပါဒအစရှိသည်
တို့၏။ နိဿရဏတ္တာ၊ ထွက်ပြေးဖဲ့ခွါကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ သောမန-
ဿေန၊ နှင့်။ အဝိပ္ပယောဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္ဆိမာ ပန၊ နောက်ဆုံး
ဖြစ်သော ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာမူကား။ အဝသေသကေဇ္ဈာနိကာဝ၊ ကြွင်း
သော တခုသောစတုတ္ထဈာန်နှင့်သာယှဉ်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဥပေက္ခာ-
ဝေဒနာသမ္ပယောဂတော၊ တည်း။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဇ္ဇေသု၊ ထို့၌။
မဇ္ဈတ္တာကာရပ္ပဝတ္ထာ၊ သော။ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ၊ သည်။ ဥပေက္ခာဝေဒနံ၊
ကို။ ဝိနာ၊ ၍။ န ဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။

၂၇၁။ ပန၊ ဝါဒအထူးကိုပြု၍ရှင်းဦးအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အဋ္ဌကနိပါတေ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တံ၊ သည်။ တတော-တဒါ-ကာလေ၊ ၌။ သဝိတက္ကမ္ပိ၊ ဝိတက်နှင့်လည်းတကွဖြစ်သော။ သဝိစာရံ၊ ဝိစာရနှင့်လည်းတကွဖြစ်သော။ ဣမံ သမာဓိံ၊ ဤသမာဓိကို။ ဘာဝေယျာသိ၊ ပျိုးစေလော့ ။ အဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်ကားမရှိ။ ဝိစာရမတ္တံ၊ ဝိစာရမျှသာရှိသော။ ဣမံ သမာဓိမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဘာဝေယျာသိ၊ လော့။ အဝိတက္ကမ္ပိ၊ ဝိတက်လည်းမရှိသော။ အဝိစာရမ္ပိ၊ ဝိစာရလည်းမရှိသော။ ဣမံ သမာဓိံ၊ ကို။ ဘာဝေယျာသိ၊ လော့။ သမ္ပိတိကမ္ပိ၊ ပီတိရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဣမံ သမာဓိံ၊ ကို။ ဘာဝေယျာသိ၊ လော့။ နိပ္ပိတိကမ္ပိ၊ ပီတိမရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဣမံ သမာဓိံ၊ ကို။ ဘာဝေယျာသိ၊ လော့။ သာတသဟဂတမ္ပိ၊ သုခနှင့်တကွလည်းဖြစ်သော။ ဣမံ သမာဓိံ၊ ကို။ ဘာဝေယျာသိ၊ လော့။ ဥပေက္ခာသဟဂတမ္ပိ၊ ဥပေက္ခာနှင့်တကွလည်းဖြစ်သော။ ဣမံ သမာဓိံ၊ ကို။ ဘာဝေယျာသိ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ စတုသုပိ အပ္ပမညာသု၊ တို့၌လည်း။ အဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

≡ [၃၁၆] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတသော အပ္ပမညာ၊ တို့သည်။ စတုက္က-ပဉ္စကဇ္ဈာနိကာ၊ စတုက္ကဇ္ဈာန် ပဉ္စကဇ္ဈာန်ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယော-တိက္ခ၊ သည်။ ဝဒေယျ၊ ဆိုဌားအံ့။ သော၊ ထိုရဟန်းကို။ မာ ဟေဝန္တိ၊ ဤသို့ မဆိုပါလင့်ဟု။ ဝစနိယော၊ သည်။ အဿ၊ ၏။ ဟိ၊ အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ ဝေ၊ ဤသို့ သင်ဆိုသည့်အတိုင်းဖြစ်သည်။ သတိ၊ ဖြစ်ချေသော်။ ကာယာ-နုပဿနာဒယောပိ၊ ကာယာနုပဿနာစသည်တို့သည်လည်း။ စတုက္က-ပဉ္စကဇ္ဈာနိကာ၊ ရှိကုန်သည်။ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ (န ပန ဟောန္တိ၊ သင်အလိုရှိတိုင်း ထိုသို့ကားမဖြစ်ခဲ့ကုန်။) စ၊ ဥပနျာသ စပ်ကာပြအံ့။ ဝေဒနာဒီသု၊ ဝေဒနာ စိတ္တ ဓမ္မတို့၌။ ပဌမဇ္ဈာနမ္ပိ၊ မျှသည်သော်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိခဲ့တုံသေး။ ဒုတိယာဒီနိ၊ ဒုတိယဇ္ဈာန်စသည်တို့သည်။ ပဂေဝ၊ မရှိကုန်သည်မှာ ရှေးဦးစွာပင် ပြီးနှင့်၏။ ဝါ၊ မရှိကုန်ဟု ဆိုဖွယ်ရာပင် မရှိတော့သည်သာတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗျဉ္ဇနစ္ဆာယာမတ္တံ၊ သဒ္ဓါ

၁-ဣမံ သမာဓိံ၊ ကို။ သဝိတက္ကမ္ပိ သဝိစာရံ၊ ဝိတက်ရှိသည် ဝိစာရရှိသည်ကိုလည်း ပြု၍။ ဘာဝေယျာသိ၊ လော့။ ဤသို့လည်း ယောဇနာသင့်၏။ နောက်၌လည်း နည်းတူပင်။

(ဆ-သံ-သော)

နိဒ္ဒေသ]

ပကိဏ္ဍကကထာ (၃၁၆-၁၁)

၃၉၁

အရိပ်အမြှက်မျှကို။ ဂဟေတော၊ ချုံ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ မာ အဗ္ဘာစိက္ခိ၊
မစုပ်စွဲပါဘိလင်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ မြတ်စွာဘုရားစကားတော်သည်။
ဂမ္ဘီရံ၊ နက်နဲ၏။ တံ-ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ကို။ အာစရိယေ၊ အဋ္ဌကထာဆရာတို့ကို။
ပယိရူပါသိတော၊ ကျင့်ဝတ်ကုံင ဆည်းကပ်ခ၍။ အဓိပ္ပါယတော၊ အလို
တော်နှင့်ညီစွာ။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၇၂။ ဟိ၊ ထင်ရှားပြအံ့။ အယံ၊ ကား။ တဩ၊ ထိုသုတ်၌။
အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါ၏။ ဘဂဝါ၊
သည်။ မေ၊ အား။ သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတု၊
ဟောတော်မူပါ။ အဟံ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ မှ။ ယံ ဓမ္မံ၊ ကို။ သုတော၊
၍။ ဧကော၊ တယောက်တည်းသာ။ ဝူပကဋ္ဌော၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့
ကပ်သည်။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မလျော့သည်။ အာတာပိ၊ ကိလေသာကို
ပူပန်စေတတ်သော လွန်သောလုံ့လရှိသည်။ ပဟိတတ္တော၊ နိဗ္ဗာန်သို့
စေလွှတ်အပ်သောစိတ်ရှိသည်။ ဟုတော၊ ၍။ ဝိဟရေယျံ၊ နေလိုပါ၏။
ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အာယာစိတဓမ္မဒေသနံ၊ တောင်းပန်အပ်ပြီးသော ဓမ္မ
ဒေသနာရှိသော၊ ဝါ၊ တရားဟောရန်တောင်းပန်သော။ တံ ဘိက္ခု၊ ကို။
(အပသာဒေတွာ-၌ စပ်) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော-ဘိက္ခု၊ သည်။ ပုဗ္ဗေပိ၊
၌လည်း။ ဓမ္မံ၊ တရားတော်ကို။ သုတော၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုနေမြဲအရပ်၌
သာလျှင်။ ဝသတိ၊ ၏။ သမဏဓမ္မံ၊ ရဟန်းတရားဖြစ်သော သမထ-
ဝိပဿနာကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ န ဂစ္ဆတိ၊ မသွား။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
နံ-ဘိက္ခု၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကေစ္စ၊
ကုန်သော။ မောဃပုရိသာ၊ မင်္ဂုလ်မှအချည်းနှီးဖြစ်ကုန်သောသူတို့သည်။
မမညေဝ-မမံ ဧဝ၊ ငါဘုရားကိုသာလျှင်။ ဧဝမေဝ၊ အကျိုးမဲ့ကိုသာလျှင်။
ဝါ၊ ကိစ္စမပြီး အချည်းနှီးတို့ချည်းသာလျှင်။ ဝါ၊ ဤပုံ ဤနည်းဖြင့်
သာလျှင်။ အဇ္ဈေသန္တိ၊ တောင်းပန်ကုန်၏။ ဓမ္မေ၊ တရားတော်ကို။

၁-ဧဝမေဝ၌ ဧဝံ-သဒ္ဓါသည် ဧဝံ နိဒ္ဒေသနာကာရော-ပမာလူ သမ္ပဟံသနေ။ ဥပဇ္ဈာ-
သေ စ ဝစန-ပဋိဂ္ဂါတေဝဓာရဏေ။ ဂရဟာယေ စ မဇ္ဈေ စ၊ ပရိမာနေ စ ပုစ္ဆနေ-ဟု မိန့်အပ်
သော အနက်တို့တွင် ဂရဟတ္ထ၌ နိပါတ်တည်း။ ထို့ကြောင့် ဧဝမေဝါတိ ဂရဟာနေ နိပါတေား
မှသာ ဝေါတိ အတ္ထော-ဋီကာမိန့်သကား။ နိပ္ပလေ တု မုဓာ ဘဝေ၊ အဘိဓာန်။ (ပြည်)

ဘာသိတေ စ၊ ငါဘုရားဟောအပ်ပါသော်လည်း။ မမညေဝ၊ ငါဘုရားသို့
သာလျှင်။ အနုဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊ နောက်တော်မှသာ သွားလေရာလိုက်ကောင်း၏
ဟူ၍။ မညန္တိ၊ အောက်မေ့ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အပသာဒေတွာ၊ မောင်းမဲ
တော်မူ၍။ ပုန၊ တဖန်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော-ဘိက္ခု၊ သည်။
အရဟတ္တဿ၊ ၏။ ဥပနိဿယသမ္ပန္နော၊ ဥပနိဿရည်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နံ-ဘိက္ခု၊ ကို။ သြဝဒန္တော၊ ဆုံးမတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။
တသ္မာ တိဟ။ပ။ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

[ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အကျဉ်းအားဖြင့် တရားဟောတော်
မူပါဟု သင်တောင်းပန်သောကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤသာသနာတော်၌။
(သက္ကတ၌ တသ္မာတ်-ဟု တကာရန္တဖြစ်၍ ပါဠိ၌ တ-အာဂုံနှင့်ပြီးသည်)
တေ-တယာ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။ မေ၊ ငါ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။
အဇ္ဈတ္တံ၊ ဂေါစရဇ္ဈတ္တ၌၊ ဝါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသောအာရုံ၌။ ဌိတံ၊ တည်သည်။
ဘဝိဿတိ၊ လတုံ။ သုသဏ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာတည်တည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတုံ။
ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ဘာဝနာဖြင့် မခွါအပ်ကုန်သော။ ပါပကာ၊
ကုန်သော။ အကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်
စိတ်ကို။ ပရိယာဒါယ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါအခွင့်မပေးသဖြင့်ကုန်စေ၍။ န စ ဌာယန္တိ၊
မတည်ကုန်လတုံ။ ဣတိ-ဧဝံ၊ သို့။ (သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။) ဘိက္ခု၊
ရဟန်း။ ဧဝံ ဟိ၊ ဤငါဘုရား ဆုံးမညွှန်ပြတိုင်းသာလျှင်။ တေ၊ သည်။
သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။]

ပန၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ ဣမိနာ သြဝါဒေန၊ ဖြင့်။
နိယကဇ္ဈတ္တဝသေန၊ နိယကဇ္ဈတ္တ၏ အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တေကဂ္ဂတာမတ္တော၊
(ဘာဝနမနုယုတ္တယောဂီသည် ရအပ်ကာမျှသာ လွန်စွာ မပွားအပ်သေး၍)
စိတ္တေကဂ္ဂတာ သာမန်ဖြစ်သော။ မူလသမာဓိ၊ (အထက်၌ ဟောအပ်
လတုံသော သမာဓိဝိသေသတို့၏) မူလကာရဏဖြစ်သော သမာဓိကို။
ဝုတ္တော၊ ၏။ တတော၊ ထို့နောက်မှ။ ဧတ္တကေနော၊ ဤမျှသော စိတ္တေ-
ကဂ္ဂတာမူလသမာဓိဖြင့်သာလျှင်။ သန္တုဋ္ဌိံ၊ ရောင့်ရဲအားရခြင်းသို့။
အနာပဇ္ဇိတွာ၊ မရောက်မူ၍။ သော ဧဝံ သမာဓိ၊ ထိုမူလသမာဓိကို
ပင်လျှင်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝဇေတဗ္ဗော၊ ၏။

နိဒ္ဒေသ]

ပကိဏ္ဍကကထာ (၃၁၆-၂၆)

၃၉၃

ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယတော ခေါ။ပ။ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယတော ခေါ၊ အကြင်ကြောင့်လျှင်၊ ဝါ၊ အကြင်အခါ၌လျှင်။ တေ၊ သင်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသောအာရုံ၌။ ဌိတံ၊ တည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုသဏ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာတည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်စိတ်ကို။ ပရိယာဒါယ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ အခွင့်မပေးသဖြင့်ကုန်စေ၍။ န စ တိဋ္ဌန္တိ၊ မတည်ကုန်။ တတော၊ ထို့ကြောင့်၊ ဝါ၊ ထိုအခါမှ။ ပရံ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဧဝံ၊ ဤငါတုရားဆုံးမညွှန်ပြတိုင်းလျှင်။ တေ၊ သည်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။ မေ၊ ငါ၏။ မေတ္တာ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော။ စေတောဝိမုတ္တိ၊ စေတောဝိမုတ္တိသည်။ ဘာဝိတာ၊ ပွားစေအပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတုံ။ ဗဟုလိကတာ၊ အကြိမ်များစွာပြုအပ်သည်။ ယာနိကတာ၊ ကအပ်ပြီးသော ယာဉ်ကဲ့သို့ပြုအပ်သည်။ ဝတ္ထုကတာ၊ တည်ရာဝတ္ထုကဲ့သို့ပြုအပ်သည်။ အနုဋ္ဌိတာ၊ အဖန်တလဲလဲဖြစ်စေအပ်သည်။ ပရိစိတာ၊ လေ့လာအပ်သည်။ သုသမာရဒ္ဓါ၊ ကောင်းစွာအားထုတ်အပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတုံ။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တေ၊ သည်။ ဧဝံ ဟိ၊ ဤငါတုရားဆုံးမပြသတိုင်းသာလျှင်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။]

ဧဝံ၊ ဤသို့သောဩဝါဒဖြင့်။ အဿ-ဘိက္ခုနော၊ အား၊ ဝါ၊ အဿ-မူလသမာဓိဿ၊ ကို။ မေတ္တာဝသေန၊ မေတ္တာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဘာဝနံ၊ ပွားစေခြင်းကို။ ဝတော၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ ယတော ခေါ။ပ။ ဘာဝေယျာသိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယတော ခေါ၊ အကြင်အခါ၌လျှင်။ တေ၊ သည်။ အယံ သမာဓိ၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤငါတုရားဆုံးမညွှန်ပြတိုင်းလျှင်။ ဘာဝိတော၊ သည်။ ဗဟုလိကတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုအခါ၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တံ၊ သည်။ ဣမံ မူလသမာဓိံ၊ ကို။ သဝိတက္ကမ္ပိ၊ ဝိတက်နှင့်တကွဖြစ်သည်ကို၎င်း။ သဝိစာရမ္ပိ၊ ဝိစာရနှင့်တကွဖြစ်သည်ကို၎င်း။ (ကတော၊ ၍။) သဝိတက္ကမ္ပိ၊ ဝိတက်နှင့်လည်းတကွဖြစ်သော။ သဝိစာရမ္ပိ၊ သော။

ဣမံ မူလသမာဓိံ၊ ကိံ။ ဘာဝေယျာသိ၊ ပွားလေလော့။ပ။ ဥပေက္ခာသဟဂ-
တမ္ပိ၊ ဥပေက္ခာနှင့်တကွဖြစ်သည်ကိုလည်း။ (ကတွာ၊ ချ်။) ဘာဝေယျာသိ၊
လော့။]

တဿ၊ ထိုပါဠိ၏။ အတ္ထော၊ ကိံ။ (ဝေံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဘိက္ခု၊
ရဟန်း။ ယဒါ၊ ချ်။ တေ၊ သည်။ အယံ မူလသမာဓိံ၊ ကိံ။ ဝေံ၊ သို့။ မေတ္တာ-
ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝိတော၊ ပွားစေအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့။ တဒါ၊
ချ်။ တံ၊ သည်။ တာဝတကေနာပိ၊ ထိုသို့ ပွားစေကာမျှဖြင့်လည်း။ တုဋ္ဌိံ၊
ရောင့်ရဲခြင်းသို့။ အနာပဇ္ဇိတွာဝ၊ မရောက်မူ၍လျှင်။ ဣမံ မူလသမာဓိံ၊
ကိံ။ [၃၁၇] အညေသုပိ အာရမ္မဏေသု၊ ပထဝီကသိုဏ်းစသော တပါးသော
အာရုံတို့၌လည်း။ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနာနိ၊ ဈာန်တို့သို့။ ပါပယမာနော၊
ရောက်စေလျက်။ သဝိတက္ကမ္ပိ သဝိစာရန္တိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။
နယေန၊ ငါဘုရားပေးတော်မူအပ်သောနည်းဖြင့်။ ဘာဝေယျာသိ၊ ပွားလေ
လော့။ ဣတိ-အယံ၊ သည်ကား။ (အတ္ထော၊ တည်း။)

ဝေံ၊ သို့။ ဝတွာ စ၊ ဟောတော်မူပြီး၍လည်း။ ပုန၊ တဖန်။ ကရုဏာ-
ဒိအဝသေသဗြဟ္မဝိဟာရပုဗ္ဗင်္ဂမမ္ပိ၊ ကရုဏာအစရှိသော မေတ္တာမှကြွင်း
သော ဗြဟ္မဝိဟာရရှေ့သွားသည်လည်းဖြစ်သော။ အညေသု အာရမ္မဏေသု၊
ပထဝီကသိုဏ်းစသော တပါးသောအာရုံတို့၌။ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနဝသေန၊
ဖြင့်။ အဿ-ဘိက္ခုနော၊ ထိုရဟန်းအား၊ ဝါ၊ အဿ-မူလသမာဓိဿ၊ ကိံ။
ဘာဝနံ၊ ကိံ။ ကရေယျာသိ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ချ်။ ယတော
ခေါ။ပ။ စေတောဝိမုတ္တိတိအာဒိံ၊ ကိံ။ အာဟ၊ ၏။ (ပါဠိအနက်ကား
လွယ်ပြီ)။

ဝေံ၊ သို့။ မေတ္တာဒိပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ မေတ္တာစသည်ရှေ့သွားရှိသော။ စတုက္ကပဉ္စ-
ကဇ္ဈာနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝနံ၊ ကိံ။ ဒဿေတွာ၊ ပြုပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။
ကာယာနုပဿနာဒိပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ကာယာနုပဿနာ ဝေဒနာနုပဿနာစသည်
ရှေ့သွားရှိသော။ (ဘာဝနံ၊ ကိံ။) ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယတော ခေါ။ပ။
ကာယေ ကာယာနုပဿိ ဝိဟရိယာမိတိအာဒိံ၊ ဤသို့ အစရှိသောစကား
ကိံ။ ဝတွာ၊ ဟောတော်မူ၍။ ယတော ခေါ။ပ။ ကပ္ပေယသိတိ၊ ဟူ၍။
အရဟတ္တနိက္ခဋေန၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသောအထွတ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ အရဟတ္တဖိုလ်
ကို အထွတ်တပ်၍။ ဒေသနံ၊ ဒေသနာကို။ သမာပေတိ၊ ပြီးဆုံးစေ၏။

[ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယတော ခေါ၊ အကြင်အခါ၌လျှင်။ တေ၊ သင်သည်။ အယံ သမာဓိ၊ ဤသမာဓိကို။ ဧဝံ ဘာဝိတော၊ ဤသို့ပွားစေအပ်ပြီးသည်။ သုဘာဝိတော၊ ကောင်းစွာပွားစေအပ်ပြီးသည်။ ဘာဝိဿတိ၊ လတံ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တတော၊ ထိုအခါ၌။ တံ၊ သင်သည်။ ယေန ယေနဝ၊ အကြင်အကြင်အရပ်၌ပင်လျှင်၊ ဝါ၊ အကြင်အကြင်အရပ်ဖြင့်လျှင်။ ဂစ္ဆသိ၊ သွားလတံ ။ ဖာသုညေဝ၊ ဘေးရန်ကင်းကွာ ချမ်းသာစွာလျှင်။ ဂစ္ဆသိ၊ သွားရလတံ။ ယတ္ထ ယတ္ထေဝ၊ အကြင်အကြင်အရပ်၌သာလျှင်။ ဌဿသိ၊ ရပ်လတံ။ ဖာသုညေဝ၊ လျှင်။ ဌဿသိ၊ ရလတံ။ ယတ္ထ ယတ္ထေဝ၊ ၌လျှင်။ နိသီဒိဿသိ၊ ထိုင်လတံ။ ဖာသုညေဝ၊ လျှင်။ နိသီဒိဿသိ၊ ရလတံ။ ယတ္ထ ယတ္ထေဝ၊ ၌သာလျှင်။ သေယံ၊ အိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပေဿသိ၊ ပြုလတံ။ ဖာသုညေဝ၊ လျှင်။ သေယံ၊ ကို။ ကပ္ပေဿသိ၊ ရလတံ။]

တသ္မာ၊ ထို(သို့သဝိတက္ကမ္ပိ အစရှိသော ဒေသနာကို မေတ္တာစသည်တို့၏ အာရုံမှ တပါးသောအာရုံ၌ သမာဓိကိုရည်၍ဟောအပ်သောကြောင့်၊ အပ္ပမညာကိုကား ရည်၍ မဟောအပ်သော)ကြောင့်။ မေတ္တာဒယော၊ မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာတို့သည်။ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနိကာဝ၊ တိကစတုက္ကဇ္ဈာန်ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပေက္ခာ ပန၊ ကား။ အဝသေသကေဇ္ဈာနိကာဝ၊ တိကစတုက္ကဇ္ဈာန်မှကြွင်းသော တခုသော စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန်ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ စ၊ မှန်၏။ ဝါ၊ ဆက်ဦးအံ့။ တထေဝ၊ ထို့အတူ တိကစတုက္ကဇ္ဈာန်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အဘိဓမ္မေ၊ (စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ အပ္ပမညဝိဘင်းအစရှိသော ထိုထိုသို့သော) အဘိဓမ္မာပါဠိရပ်၌။ ဝိဘတ္တာ၊ ဝေဖန်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ တရပ်ပြီး၏။

၂၇၃။ ဧဝံ၊ သို့။ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနဝသေန စေဝ၊ ဖြင့်၎င်း။ အဝသေသကေဇ္ဈာနဝသေန စ၊ တိကစတုက္ကဇ္ဈာန်မှကြွင်းသော တခုသော စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန်၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဒွိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။

၁-ဂမိဿ ဘမ္မ ဂစ္ဆ ။ ။ဘမ္မတိ၊ ဘမ္မတု၊ ဂစ္ဆတိ၊ တတော တံ ဘိက္ခု ယေန ယေနဝ ဂစ္ဆသိ၊ ဖာသုညေဝ ဂစ္ဆသိ၊ ဤသို့သဒ္ဓန်တိကျမ်းရှိ၍ ဂစ္ဆသိ-၌ ဂမုဓာတ်၏ ဂစ္ဆါဒေသ၊ သသိ-၏ သ-လောပကို အသည်းစွဲ၍ မြဲမြဲမှတ်။

၃၉၆ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၃၁၇-၂၀) [ဇ-ဗြဟ္မဝိဟာရ

ဌိတာနမ္ပိ၊ တည်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တောသံ၊ ထိုအပ္ပမညာတို့၏။ သုဘပရမာဒိဘဝေန၊ သုဘဝိမောက္ခလျှင် အလွန်အကဲ အမြတ်အထွတ် ရှိသော မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း၊ ဝါ၊ တပါးမှ တပါးလည်း၊ ဝါ၊ တပါးနှင့်တပါးလည်း။ အသဒိသော၊ မတူသော။ အာနုဘာဝဝိသေသော၊ အာနုဘော်အထူးကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ စ။ ဟလိဒ္ဓဝသနသုတ္တသ္မိံ၊ ဌ။ တော၊ ထိုအပ္ပမညာတို့ကို။ သုဘပရမာဒိဘာဝေန၊ သုဘဝိမောက္ခလျှင် အလွန်အကဲ အမြတ်အထွတ် ရှိသော မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိစသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိသေသေတွာ၊ အချင်းချင်း၊ ဝါ၊ တပါးမှတပါး၊ ဝါ၊ တပါးနှင့်တပါးထူးသည်ကိုပြု၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ သုဘပရမာဟံ၊ ပ။ ဝဒါမိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မေတ္တာ၊ သော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ ကို။ သုဘပရမံ၊ သုဘဝိမောက္ခလျှင် အလွန်အကဲ အမြတ်အထွတ်ရှိ၏ဟူ၍။ အဟံ ဝဒါမိ၊ ငါဘုရားဟော်တော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကရုဏံ၊ သော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ ကို။ အာကာသာနဉ္စာယတနပရမံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန သမာပတ်လျှင် အလွန်အကဲ အမြတ်အထွတ်ရှိ၏ဟူ၍။ အဟံ ဝဒါမိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မုဒိတံ၊ သော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ ကို။ ဝိညာဏဉ္စာယတနပရမံ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန သမာပတ်လျှင် အလွန်အကဲ အမြတ်အထွတ်ရှိ၏ဟူ၍။ အဟံ ဝဒါမိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥပေက္ခံ၊ သော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ ကို။ အာကိဉ္စညာယတနပရမံ၊ အာကိဉ္စညာယတန သမာပတ်လျှင် အလွန်အကဲ အမြတ်အထွတ်ရှိ၏ဟူ၍။ အဟံ ဝဒါမိ၊ ၏။]

☞ [၃၁၈] ကသ္မာ ပန၊ ကြောင့်ကား။ တော-အပ္ပမညာ၊ တို့ကို။ ဧဝံ-ဣမိနာ သုဘပရမာဒိဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ နည်း။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ (ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။) တဿ တဿ၊ သုဘဝိမောက္ခစသော ထိုထို ဝိမောက္ခ၏။ ဥပနိဿယတ္တာ၊ မှီရာ ဥပနိဿယ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (တော-အပ္ပမညာ၊ တို့ကို။ ဧဝံ-ဣမိနာ သုဘပရမာဒိဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊ တည်း။) ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ မေတ္တာဝိဟာရိဿ၊ မေတ္တာဖြင့် နေလေ့ရှိသသူအား။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အပ္ပဋိကူလာ၊ မစက်ဆုပ် မရွံ့ရှာအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊

ကုန်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ-မေတ္တာဝိဟာရိဿ၊ ထိုမေတ္တာဝိဟာရိ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အပ္ပဋိကူလပရိစယာ၊ (မေတ္တာဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့် သတ္တဝါဟု မှတ်အပ်သော ယတ္ထကတ္ထစိအာရုံ၌) မရွံရှာသော အခြင်းအရာဖြင့်သာ ယူခြင်း၏ လေ့ကျက်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပဋိကူလေသု၊ မစက်ဆုပ် မရွံရှာအပ်ကုန်သော။ ပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏေသု၊ စင်ကြယ်သော အဆင်း ရှိကုန်သော။ နီလာဒိသု၊ နီလကသိုဏ်း စသည်တို့၌။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာ စိတ်ကို။ ဥပသံဟရတော၊ ကပ်၍ဆောင်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ ကပ်၍ ဆောင်သော မေတ္တာဝိဟာရိပုဂ္ဂိုလ်အား။ အပ္ပကသိရေနော၊ မဆင်းရဲ မငြိုငြင်သဖြင့်သာလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုနီလစသော အာရုံတို့၌။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာ စိတ်သည်။ ပက္ခန္ဓတိ၊ ပြေးဝင်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မေတ္တာ၊ သည်။ သုတဝိမောက္ခဿ၊ ၏။ ဥပနိဿယော၊ အားကြီးသော မှီရာအကြောင်း သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုသုတဝိမောက္ခထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ (ကဿစိ ဝိမောက္ခဿ၊ ၏။ ဥပနိဿယော၊ သည်။) န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ (မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ ကို။) သုတပရမာတိ၊ သုတဝိမောက္ခလျှင် အလွန်အကဲ အမြတ်အထွတ်ရှိ၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏ ။

ဒဏ္ဍာဘိဿာတာဒိရူပနိမိတ္တံ၊ ပုတ်ခတ်ကြောင်းဖြစ်သော လှံကန် ရှိသော ရုပ်စသော ရုပ်လျှင်အကြောင်းရှိသော^၁၊ ဝါ၊ ဒုတ်ဖြင့် ပုတ်ခတ် အပ်သော ရုပ်စသော ရုပ်လျှင်အကြောင်းရှိသော^၂။ သတ္တဒုက္ခံ၊ သတ္တဝါ တို့အား ဖြစ်စကောင်းသော ဆင်းရဲကို။ သမနုပဿန္တဿ၊ အဖန်တလဲလဲ ရှုသော။ ကရုဏာဝိဟာရိဿ၊ ကရုဏာဖြင့် နေလေ့ရှိသောသူအား။ (တနည်း) ကရုဏာဝိဟာရိဿ၊ ကရုဏာဖြင့် နေလေ့ရှိသူသည်။ ဝါ၊ သူအား။ ဒဏ္ဍာဘိဿာတာဒိရူပနိမိတ္တံ၊ သော။ သတ္တဒုက္ခံ၊ ကို။ သမ- နုပဿန္တဿ၊ ရှုစဉ်၊ ဝါ၊ ရှုသည်ရှိသော်။ ကရုဏာယ၊ ၏။ ပဝတ္ထိသမ္ပ- ဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း၏ သင့်သောကြောင့်။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ အာဒိနဝေါ၊ အပြစ်သည်။ သုပရိဝိဒိတော၊ အလွန်ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့ အလွန်ထင်ရှားလတ်သော်။ အဿ၊ ထိုကရုဏာဖြင့် နေလေ့ရှိသ

၁-ဋီကာဝစနတ္ထနှင့်အညီ ပြန်သောအနက်ဖြစ်သည်။ (ပြည်)

၂-ဒဏ္ဍေန အဘိဿာတံ ပဟဋ္ဌံ ဒဏ္ဍာဘိဿာတံ၊ တံ အာဒိ ယဿာတံ ဒဏ္ဍာဘိဿာတာဒိ၊ ဒဏ္ဍာဘိဿာတာဒိ ရူပံ နိမိတ္တံ ယဿာတံ ဒဏ္ဍာဘိဿာတာဒိရူပနိမိတ္တံ-ဟု ဝစနတ္ထပြု။ (သ-သံ- သော)

သူ၏။ ပရိဝိဒိတရူပါဒီနဝတ္တာ၊ အလွန်ထင်ရှားသောရုပ်၌ အပြစ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပထဝီကသိဏာဒီသု၊ ပထဝီကသိုဏ်း အစရှိကုန်သော ကိုးပါးသော ကသိုဏ်းတို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးပါးသော ကသိုဏ်းကို။ ဥဒ္ဓါဋေတော၊ ချီ၍။ ရူပနိဿရဏေ၊ ရုပ်၏ ထွက်ပြေးကင်းကွာကြောင်း ဖြစ်သော။ အာကာသေ၊ ကသိုဏ်းကို ခွါခြင်းဖြင့်ရအပ်သော ကောင်းကင် ပညတ်၌။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ ဥပသံဟရတော၊ ကပ်၍ဆောင်သည် ရှိသော်၊ ဝါ၊ ကပ်၍ဆောင်သော။ အဿ၊ ထိုကရုဏာဖြင့် နေလေ့ရှိသ သူအား။ အပ္ပကသိရေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုကောင်းကင် ပညတ်၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပက္ခန္ဓတိ၊ သက်ဝင်ပြေးသွား၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကရုဏာ၊ သည်။ အာကာသာနဉ္စာယတနဿ၊ သမာပတ်၏။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုအာကာသာနဉ္စာ-ယတန သမာပတ်ထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ (ကဿစိ၊ တစုံတခုသော ဝိမောက္ခ၏။ ဥပနိဿယော၊ သည်။) န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ကရုဏာ၊ ကို။) အာကာသာနဉ္စာယတနပရမာတိ၊ ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ တေန တေန ပါမောဇ္ဇကာရဏေန၊ (ဘောဂသမ္ပတ္တိ စသော) ထိုထို ဝမ်းမြောက်ခြင်း၏အကြောင်းဖြင့်။ ဥပ္ပန္နပါမောဇ္ဇသတ္တာနံ၊ ဖြစ်သော ပါမောဇ္ဇရှိသော သတ္တဝါတို့၏။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ သမနုပဿန္တဿ၊ ရှုသော။ မုဒိတာဝိဟာရိဿ၊ မုဒိတာဝိဟာရီ ယောဂီအား။ မုဒိတာယ၊ ၏။ ပဝတ္တိသမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း၏သင့်သောကြောင့်။ ဝိညာဏဂ္ဂဟဏ-ပရိစိတံ၊ ဝိညာဉ်ကိုယူခြင်း၌ လေ့လာသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုအခါ၌။ အနုက္ကမာဓိဂတံ၊ ဘာဝနာအစဉ်ဖြင့် ရအပ်ပြီးသော။ (ဝါ၊ အာကာသကသိုဏ်းသည် ကြည်အပ်သော အမှတ်မဲ့သော ကသိုဏ်း၌ ရူပါဝစရဈာန်ကို ရခြင်းအစဉ်ဖြင့် ရုပ်၌တပ်ခြင်းကင်းသော ဘာဝနာဖြင့် ရအပ်သော။) အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ နဈာန်ကို။ အတိက္ကမ္မ၊ လွန်၍။ အာကာသနိမိတ္တဂေါစရေ၊ အာကာသနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော။ ဝိညာ-ဏေ၊ ပဌမာရူပဝိညာဉ်၌။ စိတ္တံ၊ (ဒုတိယာရူပကိုရခြင်းငှါ ပွားစေအပ်သော) ဘာဝနာစိတ်ကို။ ဥပသံဟရတော၊ ကပ်၍ဆောင်သော။ ဝါ၊ ဖြစ်စေ သော။ အဿ၊ ထိုမုဒိတာဝိဟာရီယောဂီအား။ အပ္ပကသိရေနေဝ၊ ဖြင့်

နိဒ္ဒေသ]

ပကိဏ္ဍကကထာ (၃၁၈.၂၄)

၃၉၉

သာလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုပဌမာရူပဝိညာဉ်၌။ စိတ္တံ၊ ဝိညာဏဉာဏတနစိတ်သည်။ ပက္ခန္ဓတိ၊ သက်ဝင်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မုဒိတာ၊ သည်။ ဝိညာဏဉာဏတနဿ၊ ၏။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုဝိညာဏဉာဏတန သမာပတ်ထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ (ကဿစိ ဝိမောက္ခဿ၊ ၏။ ဥပနိဿယော၊ သည်။) န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (မုဒိတာစေတောဝိမုတ္တိ၊ ကိ။) ဝိညာဏဉာဏတနပရမာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

ပန၊ ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ ဥပေက္ခာဝိဟာရိဿ၊ ဥပေက္ခာဝိဟာရိယောဂီအား။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သုခိတာ၊ ချမ်းသာရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ပစေကုန်။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခတော၊ မှ။ ဝိမုစ္ဆန္တု၊ လွတ်ပစေကုန်။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သမ္ပတ္တသုခတော၊ ပြည့်စုံသော စည်းစိမ်ချမ်းသာမှ။ မာ ဝိမုစ္ဆန္တု၊ မလွတ်ပါစေကုန်လင့်။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ အာဘောဂါဘာဝတော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုခဒုက္ခာဒိပရမတ္တဂ္ဂါဟဝိမုခဘာဝတော၊ သုခဒုက္ခစသော ပရမတ္တကိုယူခြင်းမှ ကင်းသောမျက်နှာ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ပရမတ္တကိုယူခြင်းမှ မျက်နှာလွှဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇမာနဂ္ဂဟဏဒုက္ခံ၊ ပရမတ္တအားဖြင့်မရှိသော သက်သက်ပညတ်ကို ယူခြင်းဖြင့်၊ ယူခြင်းကြောင့်၊ ယူသောအားဖြင့် ခဲယဉ်းငြိုငြင်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုမျှ။ ပရမတ္တဂ္ဂါဟတော၊ ပရမတ္တကိုယူခြင်းမှ ဝိမုခဘာဝပရိစိတစိတ္တဿ၊ ကင်းသောမျက်နှာရှိသော အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ၊ မျက်နှာလွှဲသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် လေ့ကျက်အပ်ပြီးသော စိတ်ရှိထသော။ ပရမတ္တတော၊ အားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇမာနဂ္ဂဟဏဒုက္ခစိတ္တဿ စ၊ မရှိသော သက်သက်သတ္တပညတ်ကို ယူခြင်းဖြင့်၊ ယူခြင်းကြောင့် ခဲယဉ်းငြိုငြင်သော စိတ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်ထသော။ အဿ-ဥပေက္ခာဝိဟာရိဿ၊ ထိုဥပေက္ခာဝိဟာရိယောဂီအား။ အနုက္ကမာဓိကတံ၊ အစဉ်အားဖြင့် ရအပ်သော။ ဝိညာဏဉာဏတနံ၊ ကိ။ သမတိက္ကမ္မ၊ လွန်၍။ သဘာဝတော၊ အားဖြင့်။

၁-အဓိကာရေ မင်္ဂလေ စေတသဖြင့်ပြအပ်သော အနက်လို့တွင် မင်္ဂလာအနက်၌ အတ-သဒ္ဒါ ဖြစ်သတည်း။ (ပြည်)

၄၀၀ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၃၁၈-၂၄) [၉-ဗြဟ္မဝိဟာရ

အဝိဇ္ဇမာနေ၊ ထင်ရှားမရှိသော။ ပရမတ္ထဘူတဿ၊ သော။ ဝိညာဏဿ၊ ပဌမာရူပဝိညာဉ်၏။ အဘာဝေ၊ မရှိခြင်းဟူသော နတ္ထိဘောပညတ်၌။ စိတ္တံ၊ တတိယာရူပကုရုခြင်းငှါ ဘာဝနာစိတ်ကို။ ဥပသံဟရတော၊ ကပ်၍ ဆောင်သည်ရှိသော်။ အပ္ပကသိရေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုပဌမာ- ရူပဝိညာဉ်၏ မရှိခြင်းတည်းဟူသော နတ္ထိဘောပညတ်၌။ စိတ္တံ၊ အာကိဉ္ဇ- ညာယတနစိတ်သည်။ ပက္ခန္ဓတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ အာကိဉ္ဇညာယတနဿ၊ ၏။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထို အာကိဉ္ဇညာယတနထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ (ကဿစိ ဝိမောက္ခဿ၊ ၏။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ န ဘဝတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဥပေက္ခာစေတောဝိမုတ္တိ၊ ကိ။) အာကိဉ္ဇညာယတနပရမာ- တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

၂၇၄။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ သုဘပရမာ- ဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ တောသံ-အပ္ပမညာနံ၊ တို့၏။ အာနုဘာဝံ၊ ကို။ ဝိဒိတော၊ သိပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ သဗ္ဗာပိ၊ ကုန်သော။ တော-အပ္ပမညာ၊ တို့ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ-၌ စပ်) ဒါနာဒိနံ၊ ပါရမီအဖြစ်သို့ရောက်သော ဒါနအစရှိကုန် သော။ သဗ္ဗကလျာဏဓမ္မာနံ၊ အလုံးစုံသော အနဝဇ္ဇဓမ္မဟု ဆိုအပ်ကုန် သော။ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မာနံ၊ ဘုရားအဖြစ်ကိုပြုတတ်ကုန်သော တရားတို့၏။ (တနည်း) သဗ္ဗကလျာဏဓမ္မာနံ၊ အလုံးစုံတို့ထက် ကောင်းမြတ်သော သဘောရှိကုန်သော။ ဗုဒ္ဓကရဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပရိပူရိကာတိ၊ ပြည့်ခြင်း ပွားခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်၏ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ [၃၁၉] ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တေသု၊ တို့၌။ ဟိတဇ္ဈာသယတာယ၊ အစီးအပွားကို လိုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဒုက္ခာသဟနတာယ၊ ဆင်းရဲကို သည်းမခံ နိုင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ပတ္တသမ္ပတ္တိဝိသေသာနံ၊ ရောက်အပ်သော စည်းစိမ်အထူးတို့၏။ စိရဋ္ဌိတိကာမတာယ၊ ရှည်မြင့်စွာကာလပတ်လုံး တည်ခြင်းကိုလိုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ သဗ္ဗသတ္တေသု၊ တို့၌။ ပက္ခပါတာ- ဘာဝေန စ၊ အသင်းအပင်းသို့ ကျခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ သမပ္ပ- ဝတ္တစိတ္တာ၊ အမျှဖြစ်သော စိတ်ရှိကုန်သော။ မဟာသတ္တာ၊ ဘုရားလောင်း တို့သည်။ ဣမဿ၊ ဤသူအား။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးအပ်၏။ ဣမဿ၊ အား။ န ဒါတဗ္ဗံ၊ မပေးအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဘာဂံ၊ ဝေဖန်ခွဲခြမ်းခြင်းကို။

အကတော၊ မပြုမူ၍။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။ သုခနိဒါနံ၊ ချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ဒါနံ၊ ဒါတဗ္ဗဝတ္ထုကို။ ဒေန္တိ၊ ပေးလှူကုန်၏။ တေသံ-သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့အား။ (ဝိဘာဂံ၊ ဝေဖန်ခွဲခြမ်းခြင်းကို။ အကတော၊ ၍။) ဥပသဘတံ၊ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်းကို။ ပရိဝဇ္ဇယန္တော၊ ကြဉ်ရွှောင်ကုန်လျက်။ (သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့၏။ သုခနိဒါနံ၊ သော။) သီလံ၊ ကို။ သမာဒိယန္တိ၊ ဆောက်တည်ကုန်၏။ သီလပရိပူရဏတ္ထံ၊ သီလပါရမီကိုပြည့်ခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဝိဘာဂံ၊ ကို။ အကတော၊ ၍။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့၏။ သုခနိဒါနံ၊ သော။) နေက္ခမ္မံ-ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ သို့။ ဘဇ္ဇန္တိ၊ ကပ်ကုန်၏။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟိတဟိတေသု၊ အတ္တအနတ္တတို့၌။ အသမ္မောဟတ္ထာယ၊ တောဝေသောမောဟကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ။ (ဝိဘာဂံ၊ ကို။ အကတော၊ ၍။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့၏။ သုခနိဒါနံ၊ သော။) ပညံ၊ ကို။ ပရိယောဒပေန္တိ၊ ဖြူစင်စေကုန်၏။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟိတသုခတ္ထာယ၊ စီးပွားချမ်းသာခြင်းအလို့ငှါ။ (ဝိဘာဂံ၊ ကို။ အကတော၊ ၍။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့၏။ သုခနိဒါနံ၊ သော။) ဝီရိယံ၊ ကို။ နိစ္စံ၊ အမြဲမပြတ်။ (ပဋိပက္ခနှင့် မရောပြွမ်းဟူလို) အာရတန္တိ၊ အားထုတ်ကုန်၏။ ဥတ္တမဝီရိယဝသေန၊ လွန်မြတ်သောဝီရိယ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝီရဘာဂံ၊ (စိတ်၏ တွန့်တိုခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍) မဆုတ်မနစ် လုံ့လကြီးသည်၏အဖြစ်သို့။ ဝါ၊ (ကျား ဆင် ခြင်္သေ့ ရင်ဆိုင်တွေ့လည်း မရွှေ့မဆုတ်သဖြင့်) ရဲရင့်သည်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တာပိ စ၊ ရောက်ကုန်လျက်လည်း။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ နာနပ္ပကာရကံ၊ အထူးတူးသော အပြားရှိသော။ အပရာဓံ၊ နှုတ်လက်လွန်ကျူးသောအပြစ်ကို။ ခမန္တိ၊ သည်းခံကုန်၏။ ဣဒံ၊ ဤဝတ္ထုကို။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ဒဿာမ၊ ပေးကုန်အံ့။ (ဝေါ၊ သင်တို့၏။ ဣဒံ၊ ဤအမှုကို။) ကရိဿာမ၊ ပြုကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ကတံ၊ ပြုဘူးသော။ ပဋိညံ၊ ဝန်ခံချက်ကို။ န ဝိသံဝါဒေန္တိ၊ မချွတ်ယွင်းစေကုန်။ တေသံ၊ ထိုအလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့၏။ ဟိတသုခါယ၊ စီးပွားချမ်းသာခြင်းအလို့ငှါ။ အဝိစလာဓိဋ္ဌာနာ၊ မတုန်မလှုပ် မြဲစွာ တည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသု သတ္တေသု၊ တို့၌။ အဝိစလာယ၊ ပဋိပက္ခကြောင့် မတုန်မလှုပ်သော။ မေတ္တာယ၊ ဖြင့်။ ပုပ္ဖကာရိနေ၊

၁-ဝိဝေကာ ဤရာ စိတ္တသင်္ကေတော တေသသတိ ဝိရာဇ်။ ဤပါဠိဖြင့် ချွတ်ယွင်းပြစ်ဒွားသသူတို့ကို နှိပ်စက်ခြင်းငှါ ချီးမြှင့်သည့်အဖြစ်ကိုပြဆိုသည်။ (ပြည်)

လက်ဦးကျေးဇူးပြုလေ့ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပေက္ခာယ ဥပေက္ခာဖြင့်။ ပစ္စုပကာရံ၊ ကျေးဇူးတုံ့ကို။ နာသိသန္တိ၊ မတောင့်တကုန်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ပရိပူရိကာတိ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်ခြင်း ပွားခြင်း ကို ပြုကုန်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။) ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော (သတ္တဝါတို့၌ အစီးအပွားကို အလိုရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသော) အခြင်း အရာဖြင့်။ ပါရမိယော၊ တို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ၍။ ယာဝ ဒသဗလစတု-ဝေသာရဇ္ဇဆဒသာဓာရဏဉာဏအဋ္ဌာရသဗုဒ္ဓဓမ္မပုတေဒေါ၊ ဌာနာဌာန ဉာဏ်စသောဆယ်ပါးသော ဉာဏဗလ၊ ဆယ်ပါးသော ကာယဗလ၊ လေးပါးသော ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်၊ ခြောက်ပါးသော အသာဓာရဏဉာဏ်၊ တဆဲ့ရှစ်ပါးသော အသီးသော ဘုရားကျေးဇူးတော် အပြားရှိသည့် ကျေးဇူးတော် တိုင်အောင်။ သဗ္ဗေပိ၊ ချက်ကုန်ခဲ့သရွေ့လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကလျာဏဓမ္မ၊ အပြစ်ကင်းသော ကောင်းသောသဘောရှိကုန်သော ကျေးဇူးတရားတို့ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ပြည့်စေနိုင်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော ကလျာဏဓမ္မတို့ကို ပြည့်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ-ယထာဝုတ္တာကာရေန၊ ဖြင့်။ တော၊ ထိုအပ္ပမညာတို့သည်။ ဒါနာဒိသဗ္ဗ-ကလျာဏဓမ္မပရိပူရိကာ၊ ဒါနအစရှိသော ကံအောင်စုံသော ကလျာဏဓမ္မတို့ကို ပြည့်တတ်စေကုန်သည်။ ဟောန္တိ ဧဝံ၊ ဖြစ်ကုန်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤရွှေအပြီးတည်း။ (တောဝ ဟောန္တိတိ တော ဟောန္တိ ဧဝံ ဝါတိ ယောဇနာ။ ဋီကာ။)

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္တာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ

သမာဓိဘာဝနာဓိကာရေ

**ဗြဟ္မဝိဟာရနိဒ္ဒေသော နာမ
နဝမော ပရိစ္ဆေဒေါ။**

ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဘုရားရှိခိုး

ဌာနာဌာနေ ဝိပါကေ စ၊ ဉာဏံ ပဋိပဒါယ စ။
 နာနာဓာတုသု လောကမ္ပိ၊ သတ္တာနံ အဓိမုတ္တိယာ။
 ဈာနာဒီနံ သံကိလေသေ၊ ဝေါဒါနေ စ ပရောပရေ။
 စုတူပပါတဉာဏဉ္စ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခာသဝက္ခယံ။
 ဒသဗလာ စ သမ္ပုဏ္ဏာ၊ ဝိနာယကဿ သဗ္ဗသော။
 ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု နော ဗလဝစုနံ။

ဌာနာဌာနေ၊ အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌။ ဉာဏံ၊ သိသောဉာဏ်၎င်း။
 ဝိပါကေ၊ အကျိုး၌။ ဉာဏဉ္စ၊ ဤသည် ဤမည်သောအကြောင်း၏ အကျိုးဖြစ်သည်ဟု
 နှစ်ခုမရှိ အမှန်သိသော ဉာဏ်၎င်း။ ပဋိပဒါယ၊ ဒုက္ခတိသုဂတိဝိမောက္ခသို့ ရောက်ကြောင်း
 အကျင့်၌။ ဉာဏဉ္စ၊ လမ်းမှန်သိသောဉာဏ်၎င်း။ လောကမ္ပိ၊ လူ့နွယ်ဗဒ္ဓလောက၌။ နာနာ-
 ဓာတုသု၊ အဘူးထူးသော သဘောကဲ့သော ဓာတ်တို့၌။ ဉာဏဉ္စ၊ သိသောဉာဏ်၎င်း။
 သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ အဓိမုတ္တိယာ၊ နှလုံးယဉ်းအလို အဇ္ဈာသယ၌။ ဉာဏံ၊ သိသော
 ဉာဏ်၎င်း။ ဈာနာဒီနံ၊ ဈာနဝိမောက္ခစသည်တို့၏။ သံကိလေသေ စ၊ ညစ်ညူးကြောင်း၌
 ၎င်း။ ဝေါဒါနေ စ၊ ဖြူစင်ကြောင်း၌၎င်း။ ဉာဏံ၊ သိသောဉာဏ်၎င်း။ ပရောပရေ၊ လူ့နွယ်
 ရင့် ဖရင့်သည်၌။ ဉာဏံ၊ သိသောဉာဏ်၎င်း။ စုတူပပါတဉာဏဉ္စ၊ စုတိပဋိသန်ကို သိသော
 ဉာဏ်၎င်း။ ဒိဗ္ဗစက္ခ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခအဘိညာဉ်၎င်း။ အာသဝက္ခယံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၎င်း။
 ဣတိ ဣမာနိ ဒသဗလာ-ဒသဗလာနိ စ၊ ဤဆယ်ပါးသော ဉာဏ်တော်အားတို့သည်၎င်း။
 ကာယဗလာနိ စ၊ ဆယ်ပါးသောကိုယ်တော်အားတို့သည်၎င်း။ ဝိနာယကဿ၊ လူသုံးဦးတို့၏
 အမွှေးဖြစ်တော်မူသော သဗ္ဗညုဘုရားအား။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ သမ္ပုဏ္ဏာ-
 သမ္ပုဏ္ဏာနိ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဤသို့ အမှန်ဆိုသော သစ္စာစကားကြောင့်။
 နော၊ ငါတို့အား။ ဗလဝစုနံ၊ ကိုယ်အားဉာဏ်အား တိုးပွားသန်မြန်ခြင်းသည်။ ဟောတု၊
 ဖြစ်ပါစေသော်။ (ဒသဗလသရုပ်)

အန္တရာယေ နိယျာနေ စ၊ ဗုဒ္ဓတ္တေ အာသဝက္ခယေ။
 သဗ္ဗတာ စတုဋ္ဌာနေသု၊ ပတ္တံ ဝိသာရဒံ နမေ။

အန္တရာယေ စ၊ သဂ္ဂမောက္ခ၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သော တရား၌၎င်း။ နိယျာနေ စ၊
 ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်စေတတ်သော တရား၌၎င်း။ ဗုဒ္ဓတ္တေ စ၊ ချွန်ကုံဥေ ယျတရားကို သိတတ်
 သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်၌၎င်း။ အာသဝက္ခယေ၊ အာသဝေါကို ကုန်စေတတ်
 သော အရဟတ္တမဂ်၌၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတုဋ္ဌာနေသု၊ လေးပါးသောအရာတို့၌။ သဗ္ဗတာ၊
 ခပ်သိမ်းသောအပြားအားဖြင့်။ ဝိသာရဒံ၊ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်းသည်၏ အဖြစ်
 သို့။ ပတ္တံ၊ ရောက်တော်မူသော သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားကို။ နမေ၊ ရှိခိုးပါ၏။ (စတု-
 ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်လေးပါးသရုပ်)

မဟာကရုဏာသမာပတ္တိ၊ ယမကပါဠိဟာရိယံ။
 အာသယာနုသယေ ဥာဏံ၊ ဣန္ဒြိယာနံ ပရောပရေ။
 သဗ္ဗညုတာနာဝရဏံ၊ ဆအသာဓာရဏိကံ နမေ။

မဟာကရုဏာသမာပတ္တိ၊ မဟာကရုဏာသမာပတ်နှင့်ယှဉ်သော ဥာဏ်၎င်း။ ယမက-
 ပါဠိဟာရိယံ၊ ရေမီးအစုံ တန်ခိုးပြာဠိဟာကို ဖြစ်စေတတ်သောဥာဏ်၎င်း။ အာသယာ-
 နုသယေ၊ သတ္တဝါတို့၏ အာသယလေးပါး အနုသယခုနစ်ပါး၌။ ဥာဏံ၊ ဤသုကား ဤ
 အာသယရှိသည်၊ ဤအနုသယကိန်းသည်ကိုကားဟု တံသားတစ်သို့ စင်စစ်သိနိုင်သော
 ဥာဏ်၎င်း။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏။ ပရောပရေ၊ ရင့်သည်မရင့်သည်၌။ ဥာဏံ၊
 ဤသု၏ဣန္ဒြေကားရင့်ပြီ၊ ဤသု၏ ဣန္ဒြေကား မရင့်သေးဟု တွေးဆကင်းလျက် ပြက်ပြက်
 သိနိုင်သောဥာဏ်၎င်း။ သဗ္ဗညုတာ၊ အကြွင်းမထား ချက်ကံသရွေ့သော တရားကို သိနိုင်
 သော သဗ္ဗညုတဥာဏ်၎င်း။ အနာဝရဏံ၊ ကြွင်းမဲ့ချက်ကို အလုံးစုံကို ငုံ့၍သိသည်၌ အပိတ်
 အပင်မရှိသော အနာဝရဏဥာဏ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဆအသာဓာရဏိကံ၊ ခြောက်ပါးသော
 အသာဓာရဏဥာဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားကို။ နမေ၊ ၏။
 (အသာဓာရဏဥာဏ်ခြောက်ပါးသရုပ်)

အတိတံသေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အပ္ပဋ္ဌိဟတံ ဥာဏံ အနာဝရဏံ၊ အနာဂတံသေ
 ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အပ္ပဋ္ဌိဟတံ ဥာဏံ အနာဝရဏံ၊ ပစ္စုပ္ပန်သေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော
 အပ္ပဋ္ဌိဟတံ ဥာဏံ အနာဝရဏံ။ ဣမေဟိ တိဟိ သမန္နာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သဗ္ဗ
 ကာယကမ္မံ ဥာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဥာဏာနုပရိဝတ္တံ၊ သဗ္ဗ ဝစီကမ္မံ ဥာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဥာဏာနုပရိဝတ္တံ၊
 သဗ္ဗ မနောကမ္မံ ဥာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဥာဏာနုပရိဝတ္တံ၊ ဣမေဟိ ဆဟိ သမန္နာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ
 ဘဂဝတော နတ္ထိ ဆန္ဒဿ ဟာနိ၊ နတ္ထိ ဓမ္မဒေသနာယ၊ နတ္ထိ ဝီရိယဿ၊ နတ္ထိ သမာဓိဿ၊
 နတ္ထိ ပညာယ၊ နတ္ထိ ဝိမုတ္တိယာ၊ ဣမေဟိ ဒွါဒသဟိ သမန္နာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော
 နတ္ထိ ဒဝါ၊ နတ္ထိ ရဝါ၊ နတ္ထိ အဖုဋ္ဌိ၊ နတ္ထိ ဝေဂါယိတတ္တံ၊ နတ္ထိ အပ္ပာဝဋ္ဌမနော၊ နတ္ထိ အပ္ပဋ္ဌိ-
 သင်္ခါနုပေက္ခာတိ ၁။

ဥပေတံ ဗုဒ္ဓဓမ္မေဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ နာယကံ။
 ဗာတ္ထိ သလက္ခဏပေတံ၊ သိတာနုဗျဉ္ဇနံ ဒယံ။
 ဝန္တေ ဗုဒ္ဓံ အနောပမံ။

အတိတံသေ၊ အတိတ်တရား အဖို့၌။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံ
 တော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရား၏။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်တော်သည်။ အပ္ပဋ္ဌိဟတံ၊
 အထိအခိုက်အဆီးအတားမရှိ။ အနာဝရဏံ၊ အပိတ်အပင် အကွယ်အမှောင်မရှိ။ အနာဂတံ-
 သေ၊ အနာဂတ်တရားအဖို့၌။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။
 ဗုဒ္ဓဿ၊ သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရား၏။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်တော်သည်။ အပ္ပဋ္ဌိဟတံ၊ အထိအခိုက်

၁-အဋ္ဌာရသ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မသည် ဒီ ၄၃၊ ၁၇၆၊ ဒီ ၄၄၊ ၃၊ ၁၉၈ နှင့် မူလဒီ ၂၊ ၂ တို့၌ လာ
 သော်လည်း တမူနှင့်တမူ မတူညီကြ။ (ဆ-သ်-သော)

အဆီးအတားမရှိ။ အနာဝရဏံ၊ အပိတ်အပင်အကွယ်အမှောင်မရှိ။ ပစ္စုပ္ပန်သေ၊ ပစ္စုပ္ပန်
တရားအဖို့၌။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ သဗ္ဗညု
ရှင်တော်ဘုရား၏။ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်တော်သည်။ အပ္ပဋ္ဌိဟတံ၊ အထိအခိုက် အဆီးအတားမရှိ။
အနာဝရဏံ၊ အပိတ်အပင်အကွယ်အမှောင်မရှိ။ တိဟိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဣမေဟိ၊ ဤ
ဘုရားကျေးဇူးတို့နှင့်။ သမန္နာဂတဿ၊ ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်
ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရား၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။
ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံသည်။ ဥာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ဥာဏ်တော်ရှေ့သွားရှိ၏။ ဥာဏာနုပရိဝတ္တံ၊
ဥာဏ်တော်နောက်သို့သာ အစဉ်လိုက်တတ်၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဂမိကမ္မံ၊ ဝစီကံသည်။ ဥာဏာ
ပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ဥာဏ်တော်ရှေ့သွားရှိ၏။ ဥာဏာနုပရိဝတ္တံ၊ ဥာဏ်တော်နောက်သို့သာ အစဉ်လိုက်
တတ်၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ မနောကမ္မံ၊ မနောကံသည်။ ဥာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ဥာဏ်တော်
ရှေ့သွားရှိ၏။ ဥာဏာနုပရိဝတ္တံ၊ ဥာဏ်တော်နောက်သို့သာ အစဉ်လိုက်တတ်၏။ ဆဟိ၊
ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဣမေဟိ၊ ဤဘုရားကျေးဇူးတို့နှင့်။ သမန္နာဂတဿ၊ ပြည့်စုံ
တော်မူသော။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊
သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရား၏။ ဆန္ဒဿ၊ ဆန္ဒတော်၏။ ဟာနိ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
ဓမ္မဒေသနာယ၊ တရားဟောခြင်း၏။ ဟာနိ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝိရိယဿ၊
ဝီရိယတော်၏။ ဟာနိ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သမာဓိဿ၊ သမာဓိ၏။ ဟာနိ၊
ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပညာယ၊ ပညာ၏။ ဟာနိ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။
နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝိမုတ္တိယာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သမာပတ်၏။ ဟာနိ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
ဒွါဒသဟိ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမေဟိ၊ ဤဘုရားကျေးဇူးတို့နှင့်။ သမန္နာဂတဿ၊
ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊
သဗ္ဗညု ရှင်တော်ဘုရား၏။ ဒဝါ၊ မြူးထူးလို၍ ပြုအပ်သောအမှုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ရဝါ၊
ချော်ချွတ်၍ ပြုအပ်သော အမှုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အဖုဋ္ဌံ၊ စကြဝဠာအနန္တ တောတောင်
ကောင်းကင် ရေမြေအနန္တ သတ္တဝါအနန္တ၌ ဘုရားရှေ့ဥာဏ်တော်ဖြင့် မတွေ့မထိ မသိ
မမြင်ဘူးသော တရားအာရုံ တစုံတခုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝေဂါယိတတ္ထံ၊ အဆောတလျင်
ပြုအပ်သောအမှုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အဗျာဝဋ္ဌမနော၊ အကျိုးမရှိ နိရုတ္တကကိစ္စမပြီး အချည်း
နှိုး စိတ်၏ကျက်စားခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အပ္ပဋ္ဌိသင်္ခါနုပေက္ခာ၊ ဆင်ခြင်စုံစမ်း တောက်
လှမ်းတတ်သော ဥာဏ်ကင်းသောဥပေက္ခာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ။ အဋ္ဌာရသဟိ၊
တဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မဟိ၊ အာဝေဏိကဘုရားကျေးဇူးတို့နှင့်။ ဥပေတံ၊ ပြည့်စုံ
တော်မူပေသော။ ဗာတ္ထိံ၊ သလက္ခဏပေတံ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောက်ျားမြတ်တို့၏
လက္ခဏာတော်ကြီးနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော။ အသိတာနုဗျဉ္ဇနံ၊ ရှစ်ဆယ်သောလက္ခဏာတော်
ငယ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဒယံ၊ အသာဓာရဏမဟာဂရုဏာတော်နှင့် ပြည့်စုံသော်
မူသော။ နာယကံ၊ လူသုံးဦးတို့၏ အကြီးအမှူးဖြစ်တော်မူသော။ အနောပမံ၊ နှိုင်းဝိုင်းစရာ
ဥပမာ ကင်းတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓံ၊ သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားကို။ အဟိ၊ အကျွန်ုပ်သည်။
ဝန္နေ၊ ရှိခိုးပါ၏။ (အဋ္ဌာရသဗုဒ္ဓဓမ္မသရုပ်)

၁၀-အာရပ္ပနိဇ္ဇေသ (၃၂၀-၁)

ပဌမာရပ္ပဝဏ္ဏနာ

၁ [၃၂၀] ၂၇၅။ ပန၊ တသိးတခန်းကိုဆိုအံ့။ ဗြဟ္မဝိဟာရာနန္တရံ၊ ချွံ။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌေသု၊ စတ္တာရော အာရပ္ပိ-ဟု ပြအပ်ကုန်ပြီးသော။ စတုသု အာရပ္ပေသု၊ လေးပါးကုန်သော အာရပ္ပကမ္မဋ္ဌာန်းတို့တွင်။ တာဝ၊ လက်ဦးစွာ။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ သော။ အာရပ္ပံ၊ ကို။ ဘာဝေတုကာမော၊ သည်။ (စတုတ္ထဇ္ဈာန် ဥပ္ပါဒေတိ-ဌိစပ်) ရူပါဓိကရဏံ၊ ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဒဏ္ဍာဒါနံ။ ပ။ ဝိဝါဒါ၊ (သုတပါးကိုနှိပ်စက်လိုသဖြင့် ဆောက်ပုတ်စသော) တုတ်ကိုစွဲကိုင်ခြင်း၊ လှံသန်လျက်စသော လက်နက်စွဲကိုင်ခြင်း၊ ခိုက်ရန်တွေ့ခြင်း၊ ဆန့်ကျင်သည်ကိုယူခြင်း၊ အထူးထူးအပြားပြား ဆန့်ကျင်သော စကားကိုဆိုခြင်းတို့သည်။ ဒိဿန္တေ ခေါ် ပန၊ ထင်ကုန်သည်သာတည်း။ ပန၊ စင်စစ်မူကား။ တေ-ယထာဝုတ္တံ ဒဏ္ဍာဒါနာဒိကံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ဒဏ္ဍာဒါနစသည်သည်။ သဗ္ဗသော-အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမရှိချက်ကိုအားဖြင့်။ အာရပ္ပေ-အရူပဘာဝေ၊ ရုပ်ကင်းသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ဝါ၊ အာရပ္ပေ-အရူပဘာဝေ၊ အရူပတို့၌။ နတ္ထိ ခေါ်၊ မရှိသလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိသင်္ခါတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသင်္ခါယ၊ ဆင်ခြင်၍။ ရူပါနိယေဝ၊ မြင်အပ်သောအပြစ်ရှိသော ရုပ်တို့ကိုသာလျှင်။ (နာမ်ကိုမဟုတ်ဘူးဟူလို) နိဗ္ဗိဒါယ၊ ဝိက္ခမ္ဘနအားဖြင့် ငြီးငွေ့ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝိရာဂါယ၊ ဝိက္ခမ္ဘနအားဖြင့် စက်ဆုပ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ နိရောဓာယ၊ ဝိက္ခမ္ဘနအားဖြင့် ချုပ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဤနိဗ္ဗိဒါယ-စသော အလုံးစုံကို သမတိက္ကမကိုရည်၍ဆိုအပ်၏) ပဋိပန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝစနတော၊ ဤသို့ဟောတော်မူသောကြောင့်။ ဧတေသံ၊ ထိုဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ဒဏ္ဍာဒါနာဒိနဉ္စေဝ၊ ဒဏ္ဍာဒါနစသည်တို့၏၎င်း။ စက္ခုသောတရောဂါဒိနံ၊ စက္ခုရောဂသောတရောဂ အစရှိကုန်သော။ အာဗာဓသဟသာနဉ္စ၊ အနာအထောင်တို့၏၎င်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ကရဇရူပေ၊ ကရဇရုပ်၌။ အာဒိနဝံ-ဒေါသံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ တဿ-ရူပဿ၊ ကို။ သမတိက္ကမာယ၊ ငှါ။ ပရိစ္ဆိန္နာကာသကသိဏံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပိုင်းခြားအပ်သော အာကာသကသိဏ်းကို။ ဌပေတော၊ ၍။ နဝသု၊ ကုန်သော။

နိဒ္ဒေသ]

ပဌမာရူပဝဏ္ဏနာ (၃၂၀-၂၀)

၄၀၇

ပထဝီကသိကာဒိသု၊ တို့တွင်။ အညတရသို့၊ တပါးပါးသောကသိုဏ်း၌။
စတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။

တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနဝသေန၊ အားဖြင့်။
ကရဇရူပံ၊ ကို။ အတိက္ကန္တံ၊ လွန်ခြင်းသည်။ ကိဉ္စာပိ ဟောတိ၊ ၏။ အထ ခေါ၊
ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း။ ကသိကာရူပမ္ပိ၊ ကသိုဏ်းရုပ်သည်သည်။ တပုဋ္ဌိ-
ဘာဂမေဝ၊ ထိုကရဇရုပ်နှင့်တူသည်သာလျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊
၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တမ္ပိ၊ ထိုကသိုဏ်းရုပ်ကိုလည်း။ သမတိက္ကမိတု-
ကာမော၊ လွန်ခြင်းငှါလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကထံ ဟောတိ၊ နည်း။ အဟိ-
ဘိရုကော၊ မြေကြောက်တတ်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ အရညော၊ ၌။
သပ္ပေန၊ သည်။ အနုဗဒ္ဓေါ၊ လိုက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝေဂေန၊ အပန်းတကြီး
လျင်မြန်သဖြင့်။ ပလာယိတွာ၊ ၍။ ပလာတဋ္ဌာနေ၊ ပြေးရာအရပ်၌။
လေခါစိတ္တံ၊ (အမည်းအဝါစသည် အဆင်းဖြင့်ပြုအပ်သော) ပန်းချီအရေး
ဖြင့်ဆန်းကြယ်သော။ တာလပဏ္ဏံ ဝါ၊ ထန်းရွက်ကို၎င်း။ ဝလ္လိံ ဝါ၊ နွယ်ကို
၎င်း။ ရဇ္ဇံ ဝါ၊ ကြိုးကို၎င်း။ ဖလိတာယ၊ ပပ်သော။ ပထဝီယာ၊ ၏။ ဖလိ-
တန္တရံ ဝါ ပန၊ ပပ်ကြားကို၎င်း။ ဒိသ္မာ၊ အဝေးကမြင်၍။ ဘာယတေဝ၊
ကြောက်သည်သာလျှင်တည်း။ ဥတ္တသတေဝ၊ လန့်သည်သာလျှင်တည်း။
နံ၊ ထိုဝတ္ထုကို။ နေဝ ဒက္ခိတုကာမော၊ မကြည့်လိုသည်သာလျှင်။ ဟောတိ
ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၎င်း။ အနတ္တကာရိနာ၊ စီးပွားမဲ့ကိုပြုတတ်သော။
ဝေရိပုရိသေန၊ ရန်သူနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ကေဂါမေ၊ တရွာတည်း၌။
ဝသမာနော၊ နေသော။ ပုရိသော၊ သည်။ တေန၊ ထိုရန်သူသည်။
ဝဗေန္ဓဂေဟဈာပနာဒိဟိ၊ ပုတ်ခတ်ခြင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်း၊ အိမ်ကိုမီးတိုက်ခြင်း
စသည်တို့ဖြင့်။ ဥပဗ္ဗုတော၊ နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အညံ ဂါမံ၊ ရွာတပါး
သို့။ ဝသနတ္ထာယ၊ နေခြင်းငှါ။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ တတြာပိ၊ ထိုရောက်ရာ
ရွာတပါး၌လည်း။ ဝေရိနာ၊ နှင့်။ သမာနရူပသဒ္ဓသမုဒါစာရံ၊ အဆင်း
သဏ္ဌာန်၊ အသံ၊ အပြုအမူ ပယောဂတူသော။ ပုရိသံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။
ဘာယတေဝ၊ လျှင်တည်း။ ဥတ္တသတေဝ၊ လျှင်တည်း။ နံ၊ ထိုရန်သူနှင့်
တူသသူကို။ နေဝ ဒက္ခိတုကာမော၊ မမြင်လိုသည်သာလျှင်။ ဟောတိ
ယထာ စ၊ ၎င်းတည်း။

ယတြ၊ ထိုဥပမာ၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတုံသည်ကား။ ဩပမ္ပသံသန္ဓနံ၊ ဥပမာနှင့် ဥပမေယျနီးနှောခြင်းတည်း။ ဟိ၊ ထင်ရှားဆိုအံ့။ တေသံပုရိသာနံ၊ ထိုမြေကြောက်သသူနှင့် ရန်ရှိသသူတို့၏။ အဟိနာ၊ မြေသည် ၎င်း။ ဝေရိနာ ဝါ၊ ရန်သူသည်၎င်း။ ဥပဒ္ဓုတကာလော ဝိယ၊ နှိပ်စက်ရာ ကာလကဲ့သို့။ ဘိက္ခုနော၊ ယောဂါဝစရရဟန်း၏။ အာရမ္မဏဝသေန၊ (ငါ့မျက်လုံး တင့်တယ်စွာ၊ ငါ့ကိုယ်မြဲမြံစွာ၊ ငါ့ပရိက္ခရာ ကောင်းမွန်စွာ ဤသို့ စသော အခြင်းအရာဖြင့်) အာရုံပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကရဇရူပသမဂ္ဂိကာလော၊ မိမိအတ္တဘောရုပ်နှင့်၎င်း၊ အာရုံဖြစ်သော ရုပ်နှင့်၎င်း ပြည့်စုံရာ ကာလကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုကြောက်သသူတို့၏။ ဝေဂေန၊ ဖြင့်။ ပလာယနအညဂါမဂမနာနိ ဝိယ၊ ပြေးခြင်းနှင့် တပါးသောရွာသို့ သွားခြင်းတို့ကဲ့သို့။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ကရဇရူပသမတိက္ကမနကာလော၊ ကရဇရုပ်ကိုလွန်သောကာလကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ တေသံ၊ တို့၏။ ပလာတဠာနေ စ၊ ပြေးရာအရပ်၌၎င်း။ အညဂါမေ စ၊ ၌၎င်း။ လေခါစိတြတာလပဏ္ဏာဒီနိ စေဝ၊ အရေးဆန်းကြယ်သော ထန်းရွက်စသည်တို့ကို၎င်း။ ဝေရိသဒိသံ ပုရိသဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဒိသ္မာ၊ အဝေးကမြင်၍။ ဘယသန္တာသအဒဿနကာမတာ ဝိယ၊ ကြောက်ခြင်း၊ လန့်ခြင်း၊ မမြင်လိုသည် အဖြစ်ကဲ့သို့။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ကသိဏရူပမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဣဒံ၊ ဤကသိုဏ်းရုပ်သည်။ တပုဋိဘာဂမေဝ၊ ထိုကရဇရုပ်နှင့် တူသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သလ္လက္ခေတွာ၊ မြို့စွာမှတ်၍။ တမ္ပိ၊ ထိုကသိုဏ်းရုပ်ကိုလည်း။ (ဘယသန္တာသအဒဿနကာမတာ၊ ကြောက်ခြင်း၊ လန့်ခြင်း၊ မမြင်လိုသည်အဖြစ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။) သမတိက္ကမိတုကာမတာ၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤကသိုဏ်းရုပ်ကို ကြောက်ခြင်းစသောအရာ၌။ သူကရာဘိဟတသုနခပိသာစဘီရုကာဒိကာ၊ ဝက်တချက်ပက်ကာမျှဖြင့် ပြေးသောခွေး၊ ဘီလူး တစ္ဆေကြောက်တတ်သောသူ အစရှိကုန်သော။ ဥပမာပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကုန်၏။

☞ [၃၂၁] ၂၇၆။ ဝေ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သော-ယောဂါဝစရော၊ သည်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏဘူတာ၊ သော။ တသ္မာ ကသိဏ-ရူပါ၊ ရုပ်မှ။ နိဗ္ဗုဇ္ဇ၊ ပြီးငွေ့၍။ ပတ္တမိတုကာမော၊ ဖြစ်၍။ ပဉ္စဟိ အာကာရေဟိ၊ အာဝဇ္ဇနစသော ငါးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။

စိတ္တဝသီ၊ လေ့လာအပ်သော ဝသီဘော်ရှိသည်။ ဟုတော၊ ချီ။ ပဂုဏ-
 ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာနတော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ချီ။ တသ္မိံ ဈာနေ၊ ချီ။
 (အာဒိနဝံ ပဿတိတံ သမ္မန္တော) ဣဒံ၊ ဤရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန်သည်။
 မယာ၊ သည်။ နိဗ္ဗိဏ္ဏံ၊ ပြီးငွေ့အပ်သော။ ရူပံ၊ ကသိုဏ်းရုပ်ကို။ အာရမ္မဏံ
 ကဓောတိ၊ အာရုံပြုတိ၏။ ဣတိ စ၊ ၎င်း။ အာသန္ဓသောမနဿပစ္စတ္တိကံ၊
 နီးသော သောမနဿဟူသောရန်ရှိ၏။ ဣတိ စ၊ ၎င်း။ သန္တဝိမောက္ခတော၊
 ငြိမ်သက်သော ဝိမောက္ခဖြစ်သော အရူပဈာန်အောက်။ သြဋ္ဌာရိကံ၊
 ရုန့်ရင်း၏။ ဣတိ စ၊ ၎င်း။ အာဒိနဝံ၊ အပြစ်ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။
 ဧတ္ထံ၊ ဤရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန်၌။ အင်္ဂေဝိဋ္ဌာရိကတာ ပန၊ သည်ကား။
 နတ္ထိ၊ မရှိပေ။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ ရူပံ၊ ဤရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန်
 သည်။ ဒုဝဂ္ဂိကံ၊ ဥပေက္ခာ စိတ္တေကဂ္ဂတာအားဖြင့် နှစ်ပါးသော အင်္ဂါ
 ရှိသည်။ ဟောကံ ယထေဝ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့သာလျှင်။ ဧဝံ၊ တူ။ အာရပ္ပနိပိ၊
 တို့သည်လည်း။ ဒုဝဂ္ဂိကာနိ၊ ဥပေက္ခာစိတ္တေကဂ္ဂတာအားဖြင့် နှစ်ပါးသော
 အင်္ဂါရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (အင်္ဂေ-
 ဝိဋ္ဌာရိကတာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။)

သော၊ ထိုယောဂီသည်။ တတ္ထံ၊ ထိုရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန်၌။ ဧဝံ၊
 ဤဆိုပြီးသောနည်းဖြင့်။ အာဒိနဝံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ချီ။ နိကန္တိ-အပေက္ခာ၊
 ငဲ့ခြင်းတဏှာကို။ ပရိယာဒါယ၊ ကုန်စေချီ။ (အနပေက္ခဖြစ်၍ဟူလို)
 အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ ကို။ သန္တတော၊ ငြိမ်သက်သောအားဖြင့်။
 အနန္တတော၊ အဆုံးမရှိသောအားဖြင့်။ မနသိကရိတော၊ ချီ။ စက္ကဝါဠ-
 ပရိယန္တံ ဝါ၊ စကြဝဠာဆုံးသည်တိုင်အောင်၎င်း။ ယတ္ထကံ၊ အကြင်မျှ
 လောက်သော အရပ်တိုင်အောင်။ ဣတ္ထတိ၊ ၏။ တတ္ထကံ ဝါ၊ ထိုမျှလောက်
 သော အရပ်တိုင်အောင်၎င်း။ ကသိဏံ၊ (ရှေးကပွားထားပြီးသော)
 ကသိုဏ်းရုပ်ကို။ ပတ္ထရိတော၊ ဖြန့်၍။ တေန၊ ထိုကသိုဏ်းရုပ်ဖြင့်။ ဗုဠော-
 ကာသံ၊ တွေ့ရာအရပ်ကို။ အာကာသော အာကာသောတိ ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။
 အနန္တော အာကာသောတိ ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ မနသိကရောန္တော၊ ချီ။
 ကသိဏံ၊ ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန်၏ အာရုံဖြစ်သော ပထဝီကသိဏံစသော
 ကသိုဏ်းရုပ်ကို။ ဥက္ခါဠေတိ၊ ခွါ၏။ ဝါ၊ ပယ်၏။ ဟိ၊ လင်ရှားပြသော။
 ဥက္ခါဠေန္တော၊ ခွါသောယောဂီသည်။ ကိလစ္ဆံ ဝိယ၊ ဖျာကိုကဲ့သို့။ နေဝ

သံဝေဇ္ဇေတိ၊ မခေါက်မလိပ်။ ကပါလတော၊ မုံကြွေအိုးကင်းမှ။ ပူဝံ ဝိယ၊ မုံကဲ့သို့။ န ဥဒ္ဓရတိ၊ မထုတ်မဆယ်။ ကေဝလံ ပန၊ သက်သက်မှုကား။ တံ ကသိဏံ၊ ကို။ နေဝ အာဝဇ္ဇေတိ၊ မဆင်ခြင်။ န မနသိကရောတိ၊ နှလုံး မသွင်း။ န ပစ္စဝေက္ခတိ၊ မသုံးသပ် မဆင်ခြင်။ အနာဝဇ္ဇန္တော၊ မဆင်ခြင် သည်ဖြစ်၍။ အမနသိကရောန္တော၊ ဖြစ်၍။ အပ္ပစ္စဝေက္ခန္တော စ၊ ၍လည်း။ အညဒတ္ထ၊ စင်စစ်။ တေန၊ ထိုကသိုဏ်းရုပ်ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌောကာသံ၊ ကို။ အာကာသော အာကာသောတိ၊ ဟူ၍။ မနသိကရောန္တော၊ နှလုံး သွင်းလျက်၊ ဝါ၊ နှလုံးသွင်းသောယောဂီသည်။ ကသိဏံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓါ- ဇ္ဇေတိ နာမ၊ ခွါသည်မည်၏။ ဥဒ္ဓါဋ္ဌိယမာနံ၊ ခွါအပ်သော။ ကသိဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ နေဝ ဥဗ္ဗဇ္ဇတိ၊ မထမကြ။ န ဝိဝဇ္ဇတိ၊ မနစ်မဆုတ်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်မှုကား။ (ဣမဿ-ကသိဏရူပဿ၊ ကို။) (တနည်း) ဣမဿ- ယောဂါဝစရဿ၊ ၏။ အမနသိကာရဉ္စ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းကို၎င်း။ အာကာ- သော အာကာသောတိ မနသိကာရဉ္စ၊ အာကာသော အာကာသောဟု နှလုံးသွင်းခြင်းကို၎င်း။ ပဋိစ္စ-နိဿယ၊ မှီ၍။ ဥဒ္ဓါဋ္ဌိတံ နာမ၊ ခွါအပ်သည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသိဏုဒ္ဓါဋ္ဌိမာကာသမတ္တံ၊ ကသိုဏ်းကို ခွါရာ ခွါကြောင်း ကောင်းကင်မျှသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ ကသိဏုဒ္ဓါဋ္ဌိ- မာကာသန္တိ ဝါ၊ သံဟူ၍၎င်း။ ကသိဏဖုဋ္ဌောကာသောတိ ဝါ၊ သောဟူ၍ ၎င်း။ ကသိဏဝိဝိတ္တာကာသန္တိ ဝါ၊ သံဟူ၍၎င်း။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဧတံ၊ ဤပုဒ်သုံးခုသည်။ (ပရိယာယဘာဝတော၊ ပရိယာယ်နှင့်နှင့် ဖြစ်သော ကြောင့်။) ကေမေဝ၊ အနက်အားဖြင့် တူသည်သာတည်း။

သော၊ ထိုယောဂီသည်။ တံ ကသိဏုဒ္ဓါဋ္ဌိမာကာသနိမိတ္တံ၊ ထို ကသိုဏ်းကို ခွါရာခွါကြောင်း ကောင်းကင်နိမိတ်ကို။ အာကာသော အာကာသောတိ၊ ဟူ၍။ ပုနပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ အာဝဇ္ဇေတိ၊ ၏။ တက္ကာ- ဟတံ၊ ဝိတက်ဖြင့် ရှေးရှုခေါက်သည်ကို။ ဝိတက္ကာဟတံ၊ ဝိတက်ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ခေါက်သည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုနပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ အာဝဇ္ဇယတော၊ သော။ တက္ကာဟတံ၊ ကို။ ဝိတက္ကာဟတံ၊

၁-ဤအနက်ပြန်ပုံကို ထောက်ဆလျှင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာကိုယ် စာမျက်နှာ-၁၃၈၊ စာပိုဒ် ၇၁-၉၂ ကဲ့သို့ပင် ဤအရာ၌လည်း ဝိတက္ကာဟတံ ဝိတက္ကပရိယာဟတံ-ယု ရှိဟန်တူ၏။ ထိုသို့ ရှိသောပါဌ်သည် ယုတ္တတရ ဖြစ်ပေ၏။ (ဆ-သံ-သော)

ကို။ ကရောတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ နိဝရဏာနိ၊ တို့သည်။
ဝိက္ခမန္တိ၊ ကွာကုန်၏။ သတိ၊ အာကာသနိမိတ်လျှင် အာရုံရှိသော သတိ
သည်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ အလွန်ထင်သည်ဖြစ်၍ ကောင်းစွာတည်၏။ ဥပစာရေန၊
ဥပစာရဈာန်ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဓိယတိ၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်
၏။ သော၊ ထိုယောဂီသည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုကသိုဏ်းကို ခွဲရာခွဲကြောင်း
ကောင်းကင်အာရုံကို။ ပုနပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ အာသေဝတိ၊ ၏။ ဘာဝေတိ၊
၏။ ဗဟုလီကရောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုနပုနံ၊ ဖန်။ အာဝဇ္ဇယတော၊
သော။ မနသိကရောတော၊ သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ အာကာ-
သေ၊ ကသိုဏ်းကို ခွဲရာခွဲကြောင်း ကောင်းကင်အာရုံ၌။ အာကာသ-
နဉ္စာယတနစိတ္တံ၊ သည်။ အပေတိ၊ အပ္ပနာ၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်၏။ (ကိမိဝ၊
ကား။) ပထဝီကသိဏာဒိသု၊ တို့၌။ ရူပါဝစရစိတ္တံ၊ သည်။ အပေတိ
ဝိယ၊ အပ္ပနာ၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣဓာပိ၊ ဤ
အာကာသနဉ္စာယတန ဈာန်စိတ်၌လည်း။ ပုရိမဘာဂေ၊ ၌။ တီဏိ ဇေ-
နာနိ ဝါ၊ သုံးကြိမ်သောဇောတို့သည်၎င်း။ စတ္တာရိ ဝါ ဇေနာနိ၊ လေးကြိမ်
သော ဇောတို့သည်၎င်း။ ကာမာဝစရာနိ၊ တို့သည်။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ-
သမ္ပယုတ္တာနေဝ၊ ယှဉ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စတုတ္ထံ ဝါ၊
ဇောသည်၎င်း။ ပဉ္စမံ ဝါ၊ ဇောသည်၎င်း။ အရူပါဝစရံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
၏။ သေသံ၊ သည်။ ပထဝီကသိဏေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဖွင့်အပ်ပြီးသော
နည်းရှိပြီးသတည်း။

☞ [၃၂၂] အယံ ပန၊ ဤဆိုလတုံသည်ကား။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။
ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အရူပါဝစရစိတ္တေ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ သော်။
သော ဘိက္ခု၊ ထိုယောဂီရဟန်းသည်။ ယထာ နာမ၊ ကား။ ယာနပ္ပုလော-
ဋ္ဌိကုမ္ပိမုခါဒီနံ၊ မှမ်းအပ်သော ထမ်းစင်စသော ယာဉ်တို့၏အဝ၊ ငယ်သော
ထံခါးဝ၊ အိုးဝစသည်တို့တွင်။ အညတရံ၊ တခုခုကို။ နိလပိလောတိကာယ
ဝါ၊ ညိုသောအဆင်းရှိသော ပုဆိုးဖြင့်၎င်း။ ပိတလောဟိတောဒါတာဒီနံ၊
ရွှေသော၊ နီသော၊ ဖြူသောပုဆိုး စသည်တို့တွင်။ အညတရာယ ပိလောလိ-
ကာယ ဝါ၊ တပါးပါးသော ပုဆိုးဖြင့်၎င်း။ ဗဒ္ဓိတော၊ စည်း၍ဖုံးလွှမ်း၍။
ပေက္ခမာနေဝ၊ ရှုသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဝါတဝေဂေန ဝါ၊ လေ၏အဟုန်
သည်၎င်း။ အညေန၊ တပါးသော။ ကေနစိ ဝါ၊ တစုံတယောက်သော

သုသည်၎င်း။ ပိလောတိကာယ၊ ကိ။ အပနီတာယ၊ ပယ်အပ်သည်ရှိသော်၊
ဝါ၊ ဖွင့်အပ်သည်ရှိသော်။ အာကာသံယေဝ၊ ယာဉ်ဝ၊ တံခါးဝ၊ အိုးဝတို့ဖြင့်
ပိုင်းခြားအပ်သော ကောင်းကင်ကိုသာလျှင်။ ပေက္ခမာနော၊ ရှုလျက်။
တိဋ္ဌေယျ ယထာ၊ တည်ရာသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဌ။ ကသိဏ-
မဏ္ဍလံ၊ ကိ။ ဈာနစက္ခုနာ၊ ဈာန်စက္ခုဖြင့်။ ပေက္ခမာနော၊ လျက်။
ဝိဟရိတုာ၊ ရှိ။ အာကာသော အာကာသောတိ၊ ဟူ၍။ ဣမိနာ ပရိကမ္မ-
မနသိကာရေန၊ ဤပရိကံဖြစ်သော ဥပစာရဈာန်မနသိကာရဖြင့်။ သဟ-
သာ၊ အဆောတလျှင်။ တသ္မိံ နိမိတ္တေ၊ ထိုကသိုဏ်းအာရုံကို။ အပနီတေ၊
ပယ်အပ်ပြီးလတ်သော်။ အာကာသညေဝ၊ ကောင်းကင်အာရုံကိုသာလျှင်။
ပေက္ခမာနော၊ အရူပါဝစရဈာနစက္ခုဖြင့် ရှုလျက်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဧတ္တာ-
ဝတာ စ၊ ဤ၍အတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်ကား။ ဇေ-ဇေသော
ယောဂီ၊ သည်။ သဗ္ဗသော-သဗ္ဗာကာရေန၊ (ရုပ်ဟူသော အကြောင်း
ကြောင့် ဒဏ္ဍာဒါန၏ ဖြစ်သင့်သည်ကို မြင်ခြင်းစသော) ခပ်သိမ်းသော
အခြင်းအရာဖြင့်၊ ဝါ၊ သဗ္ဗသော-သဗ္ဗာသံ၊ ကုန်အောင်စုံသော။ ရူပ-
သညာနံ၊ ရူပသညာတို့ကို။ သမတိက္ကမာ၊ လွန်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိသ-
သညာနံ၊ တို့၏။ အတ္တင်္ဂမာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ နာနတ္ထသညာနံ၊ တို့ကို။
အမနသိကာရာ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်။ အနန္တော အာကာသောတိ၊
ဟူ၍။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ ဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ၊ ရှိ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၂၇၇။ တတ္ထ-ဝစနေ၊ ထို သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ-စသော စကား၌။
သဗ္ဗသောတိ၊ ကား။ သဗ္ဗာကာရေန၊ အခြင်းအရာဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။
သဗ္ဗာသံ-အနဝသေသာနံ၊ အကြွင်းမရှိ အလုံးစုံကုန်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊
ဤကားအနက်။ ရူပသညာနန္တိ၊ ကား။ သညာသိသေန၊ သညာကိုပဋ္ဌာန
ပြုသဖြင့်။ ဝုတ္တရူပါဝစရဈာနာနုဉ္ဇေဝ၊ ဟောအပ်သောရူပါဝစရဈာန်
တို့ကို၎င်း။ တဒါရမ္မဏာနုဉ္ဇေ၊ ထိုရူပဈာန်၏အာရုံဖြစ်သော ကသိုဏ်းရုပ်
တို့ကို၎င်း။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပိ ရူပါနိ ပဿတိတိအာဒိသု၊ တို့၌။
ရူပါဝစရဈာနမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပ။
အာဒိသု၊ တို့၌။ တဿ၊ ထိုရူပါဝစရဈာန်၏။ အာရမ္မဏမ္ပိ၊ အာရုံဖြစ်သော
ကသိုဏ်းရုပ်ကိုလည်း။ ရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။

နိဒ္ဒေသ]

ပဌမာရပွဲဝိဇ္ဇာနာ (၃၂၂-၂၄)

၄၁၃

ဣဓ၊ ဤပါဠိ၌။ ရူပေ၊ ရူပဈာန်၌။ သညာ၊ (ထိုဈာန်နှင့်တကွဖြစ်သော) သညာသည်။ ရူပသညာ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သညာသီသေန၊ ဖြင့်။ ပုတ္တရူပါဝစရဇ္ဈာနဿ၊ ဟောအပ်သောရူပါဝစရဈာန်၏။ ဧတံ၊ ဤရူပသညာဟူသော။ အဓိဝစနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုအာရုံအား။ ရူပံ-ကသိဏရူပံ၊ ကသိုဏ်းရုပ်ဟူသော။ သညာ၊ အမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအာရုံသည်။ ရူပသညံ၊ မည်၏။ အဿ၊ ထိုအာရုံအား။ ရူပံ-ကသိဏရူပံ၊ ဟူသော။ နာမံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပထဝီကသိဏာဒိတေဒဿ၊ ပထဝီကသိုဏ်းစသည်အပြားရှိသော။ တဒါရမ္မဏဿ စ၊ ထိုရူပဈာန်၏ အာရုံ၏လည်း။ ဧတံ၊ ဤရူပသညာဟူသော။ အဓိဝစနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သမတိက္ကမာတိ၊ ကား။ ဝိရာဂါ-ဇိဂုဇ္ဈန-တော၊ စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်။ စ၊ တနည်း။ နိရောဓာ-တပုဋိဗဒ္ဓဆန္ဒရာဂ-ဝိက္ခမ္ဘနေန နိရောဓနတော၊ ထိုရူပသညာ၌တပ်သော ဆန္ဒရာဂကိုခွါသဖြင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ကိံ၊ အတယ်ကို။ ပုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ကုသလဝိပါကကြိယာဝသေန၊ တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဉ္စဒသန္တံ၊ ကုန်သော။ ဈာနသင်္ခါတာနံ၊ ကုန်သော။ ဧတသံ ရူပသညာနဉ္စ၊ တို့ကို၎င်း၊ ဝါ၊ တို့၏၎င်း။ ပထဝီကသိဏာဒိဝသေန၊ တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ နဝန္တံ၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏသင်္ခါတာနံ၊ ကုန်သော။ ဧတသံ ရူပသညာနဉ္စ၊ တို့ကို၎င်း၊ ဝါ၊ တို့၏၎င်း။ သဗ္ဗာကာရေန၊ အားဖြင့်။ ဝိရာဂါ စ၊ ၎င်း။ နိရောဓာ စ၊ ၎င်း။ ဝါ၊ ကား။ အနဝသေသာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပသညာနံ၊ တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့၏။ ဝိရာဂါ စ၊ ၎င်း။ ဝိရောဓာ စ၊ ၎င်း။ (တနည်း) သဗ္ဗာကာရေန၊ အားဖြင့်။ ဝိရာဂါ စ၊ ၎င်း။ ဝါ၊ ကား။ အနဝသေသာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပသညာနံ၊ တို့၏။ နိရောဓာ စ၊ ၎င်း။ ဝိရာဂဟေတု စေဝ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၎င်း။ နိရောဓဟေတု စ၊ ချုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၎င်း။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ ဈာန်ကို၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇာ၊ စေ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သဗ္ဗသော-သဗ္ဗာကာရေန၊ အားဖြင့်။ အနတိက္ကန္တရူပသညေန၊ မလွန်အပ်သေးသော ရူပသညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧတံ၊ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇာ၊ ၍။ ဝိဟရိတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ ကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုဝိဘင်းပါဠိတော်၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ အဝိရတ္တဿ၊ တပ်ခြင်းမကင်းသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝါ၊ တပ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သညာသမတိက္ကမော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သညာသု၊ တို့ကို။ သမတိက္ကန္တာသု စ၊ ကောင်းစွာလွန်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်ကား။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ သမတိက္ကန္တမေဝ၊ ကောင်းစွာလွန်အပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာရမ္မဏသမတိက္ကမံ၊ အာရုံကိုလွန်ခြင်းကို။ အဝတ္တာ၊ မဟောမူ၍။ (ဝုတ္တောတိ သမ္ပန္နော) တတ္ထ ကတမာ။ပ။ သမတိက္ကမာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိဘင်္ဂေ၊ စွဲနတ်ဝိဘင်း၌။ သညာနံယေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ သမတိက္ကမော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။

[တတ္ထ၊ ထိုရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ-ဟူသောပါဠိ၌။ ကတမာ၊ အဘယ်သည်။ ရူပသညာ၊ နည်း။ ရူပါဝစရသမာပတ္တိံ၊ ကို။ သမာပန္နဿ ဝါ၊ ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ဥပပန္နဿ ဝါ၊ ရူပဘုံ၌ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရိဿ ဝါ၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌ ချမ်းသာစွာနေလေ့ရှိသော ရဟန္တာ၏၎င်း။ သညာ၊ သည်။ သညာနနာ၊ အမှတ်ပြု၍သိသော အခြင်းအရာသည်။ [၃၂၃] သညာနိတတ္ထံ၊ အမှတ်ပြု၍ သိသော စိတ်၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣမာ၊ ဤသည်တို့ကို။ ရူပသညာယော၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣမာ ရူပသညာယော၊ တို့ကို။ အတိက္ကန္တော၊ လွန်သည်။ ဝိတိက္ကန္တော၊ အထူးသဖြင့်လွန်သည်။ သမတိက္ကန္တော၊ ကောင်းစွာလွန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ ၏။] ပန၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတာ သမာပတ္တိယော၊ ထိုအရူပသမာပတ်တို့သို့။ အာရမ္မဏသမတိက္ကမေန၊ အာရုံကိုလွန်သဖြင့်။ ပတ္တဗ္ဗာ၊ ရောက်အပ်ကုန်၏။ ဧကသ္မိညေဝ အာရမ္မဏေ၊ တခုသော အာရုံ၌သာလျှင်။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနိ၊ ပဌမဈာန် အစရှိသည်တို့သို့။ ပတ္တဗ္ဗာနိ ဝိယ၊ ရောက်အပ်ကုန်သကဲ့သို့။ န ပတ္တဗ္ဗာ၊ မရောက်အပ်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာရမ္မဏသမတိက္ကမဝသေနပိ၊ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ အယံ အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ကတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၂၇၈။ ပဋိသသညာနံ အတ္တင်္ဂမာတိ၊ ကား။ စက္ခာဒိနိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထုနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ ရူပါဒိနိ၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏာနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။

နိဒ္ဒေသ]

ပဌမာရူပဝဏ္ဏနာ (၃၂၃-၁၉)

၄၁၅

ပဋိဿာတေန၊ အချင်းချင်း ထိပါးခြင်းဖြင့်။ သမုပ္ပန္နာ၊ ကောင်းစွာ
 ဖြစ်သော။ သညာ၊ သည်။ ပဋိဿသညာ၊ မည်၏။ တေ၊ ထိုပဋိဿသညာ
 ဟူသော အမည်သည်။ ရူပသညာဒီနံ၊ တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။
 ယထာဟ-ကိံ အာဟ၊ အဘယ်သို့ဟောတော်မူသနည်း။ တတ္ထ ကတမာ။ပ။
 ပဋိဿသညာယောတိ၊ ယောဟူသောစကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ကုသလ-
 ဝိပါကာနံ၊ ဝိပါကဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စန္ဒ၊ ငါးပါးတို့၎င်း။ အကုသလဝိပါ-
 ကာနံ၊ ဝိပါကဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စန္ဒ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗသော-
 သဗ္ဗာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ သဗ္ဗသော-သဗ္ဗာသံ၊ ကုန်သော။ ဒသန္တံ၊
 ဆယ်ပါးကုန်သော။ တာသံပဋိဿသညာနံ၊ ထိုပဋိဿသညာတို့ကို။ အတ္ထဂ်-
 မာ ပဟာနာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ အသမုပ္ပါဒါ၊ တဖန်မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။
 အပ္ပဝတ္တိံ၊ တဖန်ဖြစ်ခြင်းမရှိသည်ကို။ ကတော၊ ရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တံ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တော၊ ထိုပဋိဿသညာတို့သည်။ ပဌမဇ္ဈာနာဒီနံ၊ တို့ကို။ သမာ-
 ပန္နဿာပိ၊ ဝင်စား၍နေသော ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း။ ကာမဉ္စ န သန္တိ၊ အကယ်
 ၍ကား မရှိကုန်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တသ္မိံသမယေ၊ ထိုပဌမဇ္ဈာန် စသည်
 တို့ကို ဝင်စား၍နေသောအခါ၌။ ပဉ္စဒ္ဓါရဝသေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။
 နပ္ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ ဧဝံ သန္တေပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ အညတ္ထ၊ စတုတ္ထ
 ဈာန်မှတစ်ပါးသော ဈာန်တို့၌။ ပဟိနာနံ၊ ပယ်အပ်ကုန်သော်လည်း။
 (ပိ-ကျေ) သုခဒုက္ခာနံ၊ သုခိန္ဒြေ ဒုက္ခိန္ဒြေတို့ကို။ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ၊ ၌။
 ဝစနံ ဝိယ စ၊ ဟောတော်မူခြင်းကဲ့သို့၎င်း။ (အညတ္ထ၊ အနာဂါမိမဂ်မှ
 တစ်ပါးသောမဂ်တို့၌။ ပဟိနာနံ၊ သော်လည်း။) သက္ကာယဒိဋ္ဌာဒီနံ၊ တို့ကို။
 တတိယမဂ္ဂေ၊ ၌။ ဝစနံ ဝိယ စ၊ ဟောတော်မူခြင်းကဲ့သို့၎င်း။ ဣမသ္မိံ
 ဈာနေ၊ ဤအရူပဈာန်၌။ ဥဿာဟဇနနတ္ထံ၊ ကျင့်ပေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား
 အားထုတ်စေခြင်းငှါ။ ဣမဿ ဈာနဿ၊ ဤအရူပဈာန်အား။ ပသံသာ-
 ဝသေန၊ ချီးမွမ်းတော်မူသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ တောသံပဋိဿသညာနံ၊
 တို့ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤပဌမ အရူပကထာ၌။ (အတ္ထဂ်မဝသေန၊ ချုပ်ခြင်းသို့
 ရောက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။) ဝစနံ၊ ဟောတော်မူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

အထ ဝါ၊ ကား။ တာ-ပဋိဿသညာ၊ တို့သည်။ ရူပါဝစရံ၊ ဈာန်ကို။
 သမာပန္နဿာပိ၊ ဝင်စား၍နေသော သူအားလည်း။ ကိဉ္ဇာပိ န သန္တိ၊ ကုန်။

အထ ခေါ၊ သော်လည်း။ ပဟိနတ္တာ၊ ထိုအခါ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ န န သန္တိ၊ ပဋိသသညာတို့ မရှိသည်မဟုတ်ကုန်။ ဟိ-ကသ္မာ၊
 အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ရူပါဝစရဘာဝနာ၊ ရူပါဝစရဈာန်ကို ပွား
 စေခြင်းသည်။ ရူပဝိရာဂါယ၊ ရုပ်ကို စက်ဆုပ်ခြင်းငှါ။ န သံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။
 စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တောသံ၊ ထိုရူပါဝစရဈာန်တို့၏။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်း
 သည်။ ရူပါယတ္တာ၊ ရုပ်နှင့်စပ်သည်။ ဝါ၊ ရုပ်အားစပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ န န သန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အယံ ဘာဝနာ၊
 ဤအရူပဘာဝနာသည်။ ရူပဝိရာဂါယ၊ ငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်ပေ၏။
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာ၊ ထိုပဋိသသညာတို့ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤအရူပဈာန်၌။
 ပဟိနာတိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏ ဟူ၍။ ဝတ္တု၊ ဟောခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ဟောခြင်း
 သည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ စ၊ ဆက်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဝတ္တု၊ ဟော
 ခြင်းငှါသာလျှင်။ ဝါ၊ ဟောခြင်းသည်သာလျှင်။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်သည်။ န၊
 မဟုတ်သေး။ ကေသေနော၊ စင်စစ်အားဖြင့်သာလျှင်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ပယ်
 အပ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဓာရေတုမ္ပိ၊ မှတ်ခြင်းငှါလည်း။ ဝါ၊ မှတ်ခြင်းသည်လည်း။
 ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တာသံ၊ ထိုပဋိသသညာတို့၏။ ဣတော၊
 ဤအရူပဈာန်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အပ္ပဟိနတ္တာယေဝ၊ မပယ်အပ်သေးသည်
 ၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ ကို။ သမာပန္နဿ၊ ဝင်စား၍
 နေသသူ၏။ ဝါ၊ သူအား။ သဒ္ဓေါ၊ ကို။ ကဏ္ဍကောတိ၊ ဆူးငြောင့်ဟူ၍။
 ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣမ စ၊ ဤအရူပဈာန်၌ကား။ ပဟိနတ္တာ-
 ယေဝ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ အရူပသမာပတ္တိနံ၊
 တို့၏။ (အာနေဉ္ဇာတိသင်္ခါရဝစနာဒီဟိ၊ တို့ဖြင့်။) အာနေဉ္ဇတာ စ၊ မတုန်
 လှုပ်သည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ (ယေ တေ သန္တာ ဝိမောက္ခာ အတိက္ကမ္မ ရူပေ
 အာရုပ္ပိတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ စသဖြင့်။) သန္တဝိမောက္ခတာ စ၊ ငြိမ်သက်
 သော ဝိမောက္ခ၏အဖြစ်ကို၎င်း။ ဝုတ္တော၊ ၏။ စ-သစ္စံ၊ ၏။ ကာလာမော၊
 ကာလာမ အမျိုးဖြစ်သော။ အာဠာရော၊ အာဠာရရသေ့သည်။ အရူပ-
 သမာပန္နော၊ အရူပသမာပတ် ဝင်စား၍နေသည်ရှိသော်။ ပဉ္စမတ္တာနိ၊
 ငါးပါးအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ သကဋသတာနိ၊ လှည်းအရာတို့ကို။
 (တနည်း) ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋသတာနိ၊ လှည်းငါးရာတို့ကို။ နိဿယ
 နိဿယ၊ မှီ၍မှီ၍။ အတိက္ကမန္တာနိ၊ လွန်သည်တို့ကို။ နေဝ အဒ္ဓသ၊ မမြင်

လေ။ သဒ္ဓါ၊ လှည်းသံကို။ န ပန အသောသိ၊ မကြားလေ။ ဣတိ၊ ဤသို့
မတုန်လှုပ်သည်၏အဖြစ် ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကို မှတ်အပ်၏။

☞[၃၂၄] ၂၇၉။ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာတိ၊ ကား။ နာ-
နတ္တော၊ အထူးထူးသော သဘောရှိသော။ ဂေါစရေ၊ အာရုံ၌။ ပဝတ္ထာနံ၊
ဖြစ်ကုန်သော။ သညာနံ ဝါ၊ ထို့ကို၎င်း။ နာနတ္တာနံ၊ အထူးထူးသော
သဘောရှိကုန်သော။ သညာနံ ဝါ၊ ထို့ကို၎င်း။ ဟိ၊ ထိုစကားကို ထင်ရှား
ပြုအံ့။ တတ္ထ ကတမာ။ပ။ သညာယောတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိဘင်္ဂေ၊
ဈာနဝိဘင်း၌။ ဝိဘင်္ဂိတော၊ ခွဲခြမ်း၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဣမ၊ ဤစာန်
၌။ အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်သော။ အသမာပန္နဿ၊ ဈာန်မဝင်စားသသူ၏။
မနောဓာတုမနောဝိညာဏဓာတုသင်္ဂဟိတာ၊ ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်
ကုန်သော။ တော-သညာ၊ ထို့သည်။ ရူပသဒ္ဓါဒိဘေဒေ၊ ရူပသဒ္ဓါ စသည်
အပြားရှိသော။ နာနတ္တ-နာနာသဘာဝေ၊ ရှိသော။ ဂေါစရေ၊ ၌။
ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္ထန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရကုသလသညာ၊ ထို့သည်၎င်း။ပ။ ဣတိ
ဧဝံ၊ သို့။ စတုစတ္တာလီသမ္ပိ၊ လေးဆဲ့လေးပါး အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်
သော။ တော-သညာ၊ ထို့သည်။ နာနတ္တာ-နာနာသဘာဝါ၊ ကုန်၏။
အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အသဒိသာ၊ မတူကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နာ-
နတ္တသညာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗသော-သဗ္ဗာကာရေန၊ ဖြင့်။
ဝါ၊ သဗ္ဗသော-သဗ္ဗာသံ၊ ကုန်သော။ တာသံ နာနတ္တသညာနံ၊ ထိုအထူးထူး
သော သဘောရှိသော အာရုံ၌ဖြစ်သော သညာတို့ကို၊ ဝါ၊ အထူးထူး
သော သဘောရှိသော သညာတို့ကို။ အမနသိကာရာ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်း
ကြောင့်။ အနာဝဇ္ဇနာ၊ မဆင်ခြင်ခြင်းကြောင့်။ အသမန္နာဟာရာ၊ နှလုံးသို့
ကောင်းစွာ မဆောင်ခြင်းကြောင့်။ အပစ္စဝေက္ခဏာ၊ မသုံးသပ် မဆင်ခြင်
ခြင်းကြောင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာ၊ ထိုနာနတ္တသညာတို့ကို။ နာဝဇ္ဇေ-
တိ၊ မဆင်ခြင်။ န မနသိကာရာတိ၊ နှလုံး၌မသွင်း။ န ပစ္စဝေက္ခတိ၊ မဆင်
ခြင်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤသညာတို့တွင်။ ပုရိမာ၊ ရှေး၌
ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပသညာ စ၊ ထို့သည်၎င်း။ ပဋိသသညာ စ၊ ထို့သည်၎င်း။
ဣမိနာ ဈာနေန၊ ဤ ပဌမာရူပဈာန်ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တေ ဘဝေပိ၊ ဖြစ်ရာသို့၌

လည်း။ န ဝိဇ္ဇန္တိ၊ မရှိကုန်။ (အတ္တဂံမာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။) တသ္မိံ ဘဝေ၊
 ထို ပဌမအရူပဘုံ၌။ ဣမံ ဈာနံ၊ ဤပဌမာရူပဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ၊ စေ၍။
 ဝိဟရဏကာလေ၊ နေသောကာလ၌ကား။ ပဂေဝ၊ အဘယ်မှာရှိကုန်အံ့
 နည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာသံ၊ ထိုရူပသညာပဋိသညာတို့ကို၊ ဝါ၊
 တို့၏။ သမတိက္ကမာ၊ ကြောင့်။ အတ္တဂံမာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။
 ဒွေဓာပိ၊ နှစ်ပါးသော အပြားဖြင့်လည်း။ အဘာဝေါယေဝ၊ မရှိခြင်းကို
 သာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ နာနတ္ထသညာသု၊ တို့တွင်။
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရကုသလသညာ၊ ၎င်း။ပ။
 ဣတိ၊ သို့။ ဣမာ သတ္တဝီသတိသညာ၊ ဤ နှစ်ဆဲ့ခုနစ်ပါးသော သညာ
 တို့သည်။ ဣမိနာ ဈာနေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တေ ဘဝေ၊ ၌။ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ရှိကုန်၏။
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာသံ၊ ထိုနှစ်ဆဲ့ခုနစ်ပါးသော သညာတို့ကို။ အမနသိ-
 ကာရာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတြာပိ၊
 ထိုဘုံ၌လည်း။ ဣမံ ဈာနံ၊ ဤပဌမာရူပဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ၊ ၍။ ဝိဟရ-
 န္တော၊ နေသောသူသည်။ တာသံ၊ ထိုနှစ်ဆဲ့ခုနစ်ပါးသော သညာတို့ကို။
 အမနသိကာရာယေဝ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ၊ ၍။
 ဝိဟရတိ၊ ၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ တာ၊ ထိုနှစ်ဆဲ့ခုနစ်ပါးသော
 သညာတို့ကို။ မနသိကရောန္တော၊ နှလုံးသွင်းမှုကား။ အသမာပန္တော၊
 ဈာန်မဝင်စားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (နာနတ္ထ-
 သညာနံ အမနသိကာရာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။)

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ်တို့တွင်။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်း
 အားဖြင့်။ ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ သဗ္ဗရူပါ-
 ဝစရဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဋိသ။ပ။ ဣမိနာ၊ ဤ
 ပါဌ်ဖြင့်။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရစိတ္တစေတသိကာနံ၊ တို့ကို။
 ပဟာနဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အမနသိကာရော စ၊ ကို၎င်း။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊
 သို့။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။

၂၀၀။ အနန္တော အာကာသောတိ ဧတ္ထ၊ ပါဌ်၌။ အဿ၊ ထိုကသိုဏ်း
 ကိုးပါးကို ခွါရာခွါကြောင်း ကောင်းကင်အား၊ ဝါ၊ ထိုကသိုဏ်းကိုးပါးကို
 ခွါခြင်းဖြင့်ရအပ်သော ကောင်းကင်အား။ ဥပ္ပါဒန္တော ဝါ၊ ဥပါဒ်ဟူသော

နိဒ္ဒေသ]

ပဌမာရူပဝဏ္ဏနာ (၃၂၅-၆)

၄၁၉

အပိုင်းအခြားသည်၎င်း။ ဝယန္တော ဝါ၊ ဘင်ဟူသော အပိုင်းအခြားသည်
 ၎င်း။ န ပညာယတိ၊ မထင်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနန္တော၊ မည်၏။
 အာကာသောတိ ဣမိနာ၊ ပါ၌ဖြင့်။ ကသိဏ္ဍဂ္ဂိဋ္ဌိမာကာသော၊ ကသိုဏ်း
 ကိုးပါးကို ခွဲကြောင်းကောင်းကင်ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။
 ဧတ္ထ၊ ဤ ကသိုဏ်းကိုးပါးကို ခွဲကြောင်းကောင်းကင်၌။ မနသိကာရ-
 ဝသေနပိ၊ အနန္တဖရဏာကာရဖြစ်သော ပရိကမ္မမနသိကာရဖြစ်လည်း။
 အနန္တတာ၊ အနန္တ၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ [၃၂၅] တေနော၊ ထို့
 ကြောင့်လျှင်။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ တသ္မိံ အာကာသေ။ပ။ အာကာသောတိ၊
 ဟူ၍။ ဝုတ္တိ၊ ၏။

[တသ္မိံ အာကာသေ၊ ထိုကသိုဏ်းကိုးပါးကို ခွဲကြောင်းကောင်းကင်၌။
 စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ ဌပေတိ၊ ၏။ သဏ္ဌပေတိ၊ ကောင်းစွာထား၏။
 အနန္တံ၊ အပိုင်းအခြားမရှိသည်ကို။ (ကတွာ၊ ၍။) ဖရတိ-ဖုသတိ၊ တွေ၏။
 ဝါ၊ ရောက်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အနန္တော အာကာသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊
 ၏။]

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အာကာ။ပ။ ဧတ္ထ၊ ၌။ အဿ၊ ထိုကသိုဏ်းကိုးပါးကို
 ခွဲကြောင်းကောင်းကင်အား။ အန္တော၊ ဥပါဒ်အပိုင်းအခြား ဘင်အပိုင်း
 အခြားသည်။ န ပညာယတိ၊ မထင်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနန္တံ၊
 မည်၏။ အနန္တံ၊ ဥပါဒ်အပိုင်းအခြား ဘင်အပိုင်းအခြားမထင်သော။
 အာကာသံ၊ ကောင်းကင်တည်း။ အာကာသာနန္တံ၊ ကောင်းကင်။ အာကာ-
 သာနန္တမေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ အာကာသာနဉ္စ၊ မည်၏။ (သကတ္ထ၌ဘာဝ
 ပစ္စည်းဟူလျှင်) ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ (အာယတနံ၊ တည်ရာသည်) ဒေဝါ-
 ယတနံ ဣဝ၊ ဒေဝါယတနမည်သကဲ့သို့။ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မဿ၊ သမ္ပယုတ်
 တရားနှင့်တကွသော။ အဿ ဈာနဿ၊ ဤပဌမာရူပဈာန်၏။ အဓိဋ္ဌာန-
 ဌေန၊ တည်ရာဟူသောအနက်ကြောင့်။ တံ အာကာသာနဉ္စ၊ ထိုဥပါဒ်
 အပိုင်းအခြား ဘင်အပိုင်းအခြားမထင်သော ကောင်းကင်ဟူသော။
 အာယတနံ၊ တည်ရာအာရုံသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တံ ဈာနံ၊ သည်။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ မည်၏။

၁-ကသိဏ္ဍံ ဥဂ္ဂိဋ္ဌိယတိ တေနာတိ ကသိဏ္ဍဂ္ဂိဋ္ဌော၊ ဇာဒေဝ ကသိဏ္ဍဂ္ဂိဋ္ဌိ။
 နိ ၁၃၉၉။ (ပြည်)။

ဥပသမ္ပုဇ္ဇ ဝိဟရတီတိ၊ ကား။ တံ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ ဈာန်သို့၊ ဝါ၊ ဈာန်ကို။ ပတုဘ၊ ရှိ။ နိပ္ပါဒေတုဘ၊ ရှိ။ တဒန္တရူပေန၊ သော။ ဣရိယာ-
ပထဝိဟာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ပြီး၏။

အယံ အာကာသာနဉ္စာယတနကမ္မဋ္ဌာနေ ဝိတ္ထာရကထာ။

ဝိညာဏဉ္စာယတနကထာ

၂၇၁။ ပန၊ တခန်းဆိုအံ့။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဘာဝေ-
တုကာမေန၊ ပွားစေလိုသော။ ပဉ္စဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အာကာသာ-
နဉ္စာယတနသမာပတ္တိယံ၊ ဌ်။ စိဏ္ဏဝသီဘာဝေန၊ ဝသီဘော်ရှိသော
ယောဂီသည်။ အယံ သမာပတ္တိ၊ ဤငါရသော အာကာသာနဉ္စာယတန
သမာပတ်သည်။ အာသန္တရူပါဝစရဇ္ဈာနပစ္စတ္တိကာ၊ ရူပါဝစရဈာန်ဟူသော
နီးသောရန်သူရှိ၏။ ဝိညာဏဉ္စာယတနမိဝ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ်
ကဲ့သို့။ နော စ သန္တာ၊ ငြိမ်သက်သည်လည်းမဟုတ်ခဲ့။ ဣတိ၊ သို့။ အာကာ-
သာနဉ္စာယတနေ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်၌။ အာဒီနဝံ၊ အပြစ်
ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ တတ္ထ၊ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်၌။ နိကန္တိံ၊
တပ်ခြင်းတဏှာကို။ ပရိယာဒါယ၊ ကုန်စေ၍။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊
ဈာန်ကို။ သန္တတော၊ ငြိမ်သက်သောအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ငြိမ်သက်၏ဟူ၍။ မန-
သိကရိတုဘ၊ ရှိ။ တံ အာကာသံ၊ ထိုကသိုဏ်းကိုးပါးကို ခွါရာကောင်းကင်
ကို။ ဖရိတုဘ၊ နှံ့၍။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သော။ တံ ဝိညာဏံ၊ ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်
ကို။ (တံ-ကိုသည်မှာလည်းယှဉ်) ဝိညာဏံ ဝိညာဏန္တိ၊ ဏံဟူ၍။ ပုနပျုနံ၊
လဲ။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ အဖန်ဖန်
သက်ဝင်၍ ဆင်ခြင်အပ်၏။ တက္ကာဟတံ၊ ဝိတက်ဖြင့်ခေါက်သည်ကို။
ဝိတက္ကာဟတံ၊ ဝိတက်ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်ခေါက်သည်ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။
(ကေဝလံ၊ သက်သက်။) အနန္တံ အနန္တန္တိ ပန၊ အနန္တံ အနန္တဟူ၍
သာလျှင်မူကား။ န မနသိကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံး၌မထားကောင်း။

၁-တံ-ကို သည်မှာလည်း ယှဉ် ဟု ပြည်နိသျဉ်မှာ၏။ ယခုဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာကိုယ်၌ကား
ပဝတ္ထဝိညာဏံ-ဟု သမာသ် စပ်လျက်ရှိ၏။ ဖြစ်သောပဌမာရုပ္ပဝိညာဏံကို-ဟု အနက်ပေး။
တံ-ကိုလည်း ဤ၌ ယှဉ်ရန်မလိုပြီ။ (ဆ-သံ-သော)

၂-အနန္တံ ဝိညာဏံ အနန္တံ ဝိညာဏံ ဟူ၍၎င်း၊ ဝိညာဏံ ဝိညာဏံ ဟူ၍၎င်း ဤသို့
သာလျှင် နှလုံးသွင်းကောင်း၏ဟူလိုသော်။ (ပြည်)

ဝေ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ တသို့ နိမိတ္တေ၊ ထိုပဌမာရူပဝိညာဉ်ဟု ဆိုအပ်သော ဝိညာဏနိမိတ်၌။ ပုနပျန်၊ လဲ။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ စာရေန္တဿ၊ ဖြစ်စေသော။ တဿ၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိဝရဏာနိ၊ တို့သည်။ ဝိက္ခမန္တိ၊ ကွာကုန်၏။ သတိ၊ ပဌမာရူပဝိညာဉ်လျှင် အာရုံ ရှိသော သတိသည်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ ဥပစာရေန၊ ဥပစာရ ဈာန်ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်သည်။ သမာဓိယတိ၊ ကောင်းစွာ တည် ကြည်၏။ သော၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုပဌမာရူပဝိညာဉ် ဟု ဆိုအပ်သော ဝိညာဏနိမိတ်ကို။ ပုနပျန်၊ လဲ။ အာသေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ ဘာဝေတိ၊ ပျိုးစေ၏။ ဗဟုလိကရောတိ၊ အကြိမ်များစွာပြု၏။ ဝေ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ကရောတော၊ အကြိမ်များစွာပြုသော။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာကာသေ၊ ကသိုဏ်းကိုခွါရာကောင်းကင်၌။ အာကာ သာနဉာယတနံ၊ ယတနစိတ်သည်။ အပေတိ ဝိယ၊ အပွနာ၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သကဲ့သို့။ အာကာသဗုဋ္ဌေ၊ ကသိုဏ်းကိုခွါရာ ကောင်းကင်ကိုန့်၍ ဖြစ် သော။ ဝိညာဏေ၊ ပဌမာရူပဝိညာဉ်၌။ ဝိညာဏဉာယတနစိတ္တံ၊ စိတ် သည်။ အပေတိ၊ အပွနာ၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်၏။ ဧတ္ထ-ဒုတိယာရူပဇ္ဈာနေ၊ ၌။ အပွနာနယော ပန၊ ကိုကား။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ ပဌမာရူပဈာန်၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (တနည်း) (အာရမ္မဏေ၊ ရုံသည်။ သဘာဝဓမ္မေ၊ ဓမ္မသည်။ သမာနေပိ၊ ဖြစ်သော် လည်း။ ဈာနဿ၊ ၏။) အပွနာနယော ပန၊ ကိုကား။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ မရဏဿတိနိဒ္ဒေသ၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော သဒ္ဓါ အစဉ် အနက်အစဉ်ဖြင့်။ ဧသ-ဧသော ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သဗ္ဗသော၊ (နီးသော ရုပ်ဟူသောရန်ရှိသည်၏အဖြစ်၊ မငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ် ဤသို့အစရှိသော ပဌမာရူပ၌) အလုံးစုံသော အပြစ်ဒေါသကို ရှုသောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ (ထိုပဌမာရူပ၌ နိကန္တကိုပယ်ခြင်း နှလုံးမသွင်းလိုသည်၏အဖြစ် အစ ရှိသော) အလုံးစုံသောအခြင်းအရာဖြင့်။ (တနည်း) သဗ္ဗသော-သဗ္ဗံ၊

၁-ဒွိကာဒုတိယအဖွင့်နှင့်အညီ ပြန်သောအနက်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း အာကာသ ဉာယတနဈာန်အရာ၌လည်း ဧတ္ထာပိ စ အပွနာနယော ဝုတ္တနယေနဝ ဝေဒိတဗ္ဗောဟု နည်းတူပင် ဆိုထားသောကြောင့် အဋ္ဌကထာလရာ၏ အလိုကျသည်၊ ဖက်သည်ကို ထင်မြင် သင့်သေး၏။ (ဆ-သံ-သော)

(ကုသိုလ်၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ အပြားအားဖြင့်) အကြွင်းမရှိ အလုံးစုံသော။ အာကာသာနဉာယတနံ၊ ယတနကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ လွန်၍။ အနန္တ ဝိညာဏန္တိ၊ အနန္တ ဝိညာဏံ အနန္တ ဝိညာဏ်ဟု။ (ဝေ၊ သို့။ မနသိ- ကရောန္တော၊ နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍။) ဝိညာဏဉာယတနံ၊ ဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိတိ၊ သူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

၂၀၂။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိတော်၌။ သဗ္ဗသောတိ ဣဒံ၊ ပုဒ်သည်။ ဝုတ္တ- နယမေဝ၊ တည်း။ ပန၊ ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ အာကာသာနဉာယတနံ သမတိက္ကမ္မာတိ တွေ့၊ ဤပါဠိ၌။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ဗာဟိရတ္ထသမာသနည်းဖြင့်။ ဈာနမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အာကာသာနဉာ- ယတနံ၊ နမည်၏။ [၃၂၆] အာရမ္မဏမ္ပိ၊ အာရုံသည်လည်း။ အာကာသာ- နဉာယတနံ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အာရမ္မဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ပုရိမန- ယေနေဝ၊ နာဿ အန္တောအစရှိသော ရှေး၌ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် ပင်လျှင်။ (ပုရေ ဝုတ္တော ပုရိမော-ပြု) အာကာသာနဉာယ၊ အဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်လည်းဟုတ်၏။ တံ၊ ထိုအဆုံးမရှိသော ကောင်းကင်ဟူသည်။ ပဌမဿ အာရပ္ပဇ္ဈာနဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏတ္တာ၊ အာရုံ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ (အာယတနံ၊ နေရာသည်။) ဒေဝါယတနံ ဝိယ၊ သို့။ အဓိဋ္ဌာနဌေန၊ တည်ရာဟူသော အနက်ကြောင့်။ အာယတနဉာ၊ တည်ရာ လည်းဟုတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုနှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ အာကာသာ- နဉာယတနံ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထို့အတူ။ အာကာသာနဉာယ၊ အဆုံးမ ရှိသော ကောင်းကင်လည်းဟုတ်၏။ တံ၊ ထိုကောင်းကင်သည်။ တဿ ဈာနဿ၊ ထိုပဌမာရပ္ပဈာန်၏။ သဉ္ဇာတိဟေတုတ္တာ၊ ဖြစ်ရာအကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မောဇာ၊ ကမ္မောဇတိုင်းသည်။ အဿာနံ၊ တို့၏။ အာယတနံ၊ ဖြစ်ရာတည်း။ ဣတိအာဒိနိ ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ သဉ္ဇာတိဒေသ- ဌေန၊ ဖြစ်ရာဒေသဟူသော အနက်ကြောင့်။ အာယတနဉာ၊ ဖြစ်ရာ ဒေသလည်းဟုတ်၏။ ဣတိပိ၊ ထို့ကြောင့်လည်း။ အာကာသာနဉာယတနံ၊ မည်၏။ ဝေ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ဈာနဉာ၊ ပဌမာရပ္ပဈာန်ကို၎င်း။ အာရမ္မဏဉာ၊ ထိုဈာန်၏အာရုံ ကသိုဏ်းကိုခွဲရာ ကောင်းကင်ကို၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ ဉာယမ္ပိ၊ ထိုဈာန် အာရုံနှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ အပ္ပဝတ္တိကရဏေန စ၊ မဖြစ်ခြင်းကို ပြသဖြင့်

၎င်း။ အမနသိကရဏေန စ၊ နှလုံးမသွင်းသဖြင့်၎င်း။ သမတိက္ကမိတွာဝ၊ အချင်းခပ်သိမ်းလွန်၍သာလျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဝိညာဏဉာယတနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊ နေသင့်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ-
ဉာယမ္ပိ၊ ထိုစျာန်နှင့် အာရုံနှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ ကေဇ္ဈိကတွာ၊ (သာမည
နိဒ္ဒေသအားဖြင့်၎င်း၊ ဧကသေသနည်းအားဖြင့်၎င်း) တပေါင်းတည်းပြု၍။
အာကာသာနဉာယတနံ သမတိက္ကမ္မာတိ ဣဒံ၊ စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၍။ ဣတိ၊
သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၍။

အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ၊ ကား။ အနန္တော အာကာသောတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊
သို့။ ဖရိတွာ၊ နှံ၊ စေ၍။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ တံယေဝ ဝိညာဏံ၊ ထိုပဌမာ-
ရူပဝိညာဉ်ကိုပင်လျှင်။ အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ မနသိ-
ကရောန္တော၊ နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ မနသိကာရဝသေန၊ (အစွန်းအစတင်မျှမကျန်
အချင်းခပ်သိမ်း) အလုံးစုံသော ဝိညာဉ်ကိုနှလုံးသွင်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်။
အနန္တံ၊ အကျန်အစွန်းအစတင်မျှမရှိ အလုံးစုံသော။ (ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်။
ဣတိ-ဧဝံ၊ သို့။ မနသိကရောန္တော၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၍။) ဟိ၊ ထိုစကားကို ထင်စေအံ့။ သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။
အာကာသာရမ္ပဏံ၊ ကောင်းကင်လျှင် အာရုံရှိသော။ တံ ဝိညာဏံ၊ ထို
ပဌမာရူပဝိညာဉ်ကို။ အနဝသေသတော၊ (အစွန်းအစတင်မျှ မကျန်
အချင်းခပ်သိမ်း) အကြွင်းမဲ့ အလုံးစုံအားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ ဖြစ်
၍။ အနန္တန္တိ၊ အကျန်အစွန်းအစတင်မျှမရှိ အလုံးစုံသော ဝိညာဉ်ဟူ၍။
မနသိကရောတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ ပန၊ ငါ့စကား၌ မျက်ဖြေကိုဆိုပေအံ့။

၁-လည်၍သတ်။ အဘယ်သို့ ထူးသောကြောင့် မနသိကာရဝသေန ဝါ အနန္တံ-
ဟူပြန်သနည်း။ ပုဗ္ဗေ အနန္တဿ အာကာသဿ အာရမ္ပဏကရဏဝသေန ပဌမာရူပ-
ဝိညာဏံ အတ္တနော ဖရဏာကာရေနော အနန္တန္တိ မနသိကာတဗ္ဗတ္တာ အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ
ဝုတ္တန္တိ ပုန “မနသိကာရဝသေန ဝါ အနန္တံ” နှိ ဝုတ္တံ၊ သဗ္ဗသော မနသိကာရဝသေနာတ
အဓိပ္ပါယော။ ဝိသုဒ္ဓိ ဇွိ ၁၊ ၄၀၁။ ရှေးနည်းကား အဆုံးမရှိ ကောင်းကင်ကို အာရုံပြုသော
အားဖြင့် ပဌမာရူပဝိညာဉ်ကို မိမိနှင့် သောအခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင် အနန္တံ-ဟူ၍ နှလုံး
သွင်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် “အနန္တံ ဝိညာဏံ” ဟု ဟောတော်မူသည်။ နောက်နည်းကား
အစွန်းအစ တင်မျှမကျန် အချင်းခပ်သိမ်း အလုံးစုံသောဝိညာဉ်ကို နှလုံးပြုသဖြင့် “အနန္တံ” ဟု
ဟောတော်မူသည်။ ဤကား အထူးဟူလို။ လို့ကြောင့် ထိုကိုထင်စေခြင်းငှါ သော ဝိ-
သည်ကိုတက်သော်။

ဝိဘဂေါ၊ ဌိ။ အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ၊ ကာမံ။ (ယံ အာကာသံ၊ ကိ။ အနန္တံ၊ အဆုံးမရှိဟူ၍။ ဖရတိ၊ ဖြန့်၏။ ဝါ၊ ဈာနသမ္ပယုတ္တံ ဖြင့် တွေ့နိုး၏။) တံယေဝ အာကာသံ၊ ထိုအနန္တဟု ဖြန့်အပ်သော ကောင်းကင်ကိုပင်လျှင်။ ဖုဋ္ဌံ၊ နှံ့တတ်သော။ ဝိညာဏေန-ဝိညာဏံ၊ ပဌမာရပ္ပဝိညာဉ်ကို။ မနသိကရောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ-ဝစနံ၊ ကိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ-ဝစနေ၊ ဌိ။ ဝိညာဏေနာတိ ပဒံ၊ ကိ။ ဥပယောဂတ္ထေ၊ ဒုတိယာ အနက်၌။ ကရဏဝစနံ၊ ကရိုဏ်းဝိဘတ်ရှိသောပုဒ်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဝေ၊ ဤသို့ ငါဆိုသောအတိုင်း။ အဋ္ဌကထာစရိယာ၊ တို့သည်။ တဿ၊ ထိုဝိညာဏေန-ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထံ၊ ကိ။ ဝဏ္ဏယန္တိ၊ ကုန်၏။ ယံ အာကာသံ၊ ကိ။ အနန္တံ၊ အဆုံးမရှိဟူ၍။ ဖရတိ၊ ဖြန့်၏။ ဝါ၊ ဈာနသမ္ပယုတ္တံ ဖြင့်တွေ့၏။ တံယေဝ အာကာသံ၊ ထိုအနန္တဟု ဖြန့်အပ်သော ကောင်းကင်ကိုပင်လျှင်။ ဖုဋ္ဌံ၊ နှံ့သော။ ဝိညာဏံ၊ ပဌမာရပ္ပဝိညာဉ်ကို။ မနသိကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဤကား အဋ္ဌကထာ ဆရာတော်အလိုတည်း။ ဋီကာဆရာအလိုကား ဤသို့တက်။) (ယံ အာကာသံ၊ ကိ။ အနန္တံ၊ အဆုံးမရှိဟူ၍။ ဖရတိ၊ ဖြန့်၏။) တံယေဝ အာကာသံ၊ ထိုအနန္တဟု ဖြန့်အပ်သော ကောင်းကင်ကိုပင်လျှင်။ ဖုဋ္ဌံ၊ နှံ့တတ်သော။ (ဝိညာဏံ၊ ပဌမာရပ္ပဝိညာဉ်ကို။) ဝိညာဏေန၊ ဒုတိယာ-ရပ္ပဝိညာဉ်ဖြင့်။ မနသိကရောတိ၊ ၏။

ဝိညာဏံ။ ပ။ ရတိတိ ဧတ္ထ ပန၊ ဌိကား။ အဿ၊ ထိုပဌမာရပ္ပဝိညာဉ် အား။ အန္တော၊ အပိုင်းအခြားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အနန္တံ၊ အနန္တမည်၏။ အနန္တမေဝ၊ အနန္တသည်ပင်။ အာနဉ္စံ၊ အာနဉ္စမည် ၏။ (သကတ္ထ၌ဏှပစ္စည်းရောက်၍ အနန္တသည် အာနဉ္စဖြစ်၏) အာနဉ္စံ၊ အပိုင်းအခြားမရှိသော။ ဝိညာဏံ၊ ပဌမာရပ္ပဝိညာဉ်သည်။ ဝိညာဏာနဉ္စံ၊

၁-ဈာနဝိဘင်း၌လည်း ဤအနက်ကိုပင် ဟောတော်မူသည်ဟု ပြလို၍ ယမ္ပိ ဝိဘဂေါ ဝုတ္တံ-စသည်ကိုတက်သည်။ ဋီကာ၌ ယမ္ပိ-တက်သည်။ ယခုပေတိ၌ ယမ္ပန-ရှိသည်။ ဆရာကား အာကာသာရမ္ပဏံ ဝိညာဏံ-ဆိုခဲ့သည်။ ဝိဘင်းပါဠိတော်၌ကား ဝိညာဏေန-ဟု ကရဏဝိဘတ်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်။ မတူလွဲလျက် စကားနှစ်ချက် မဆန့်ပြီလော စဉ်ကိုချေအံ့သောငှါ ယမ္ပန ဝိဘဂေါ ဝုတ္တံ-စသည်ကိုမိန့်သော်၊ တက်။ ယမ္ပနအလို။ (ပြည်)

မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဝိညာဏာနဉ္စဟု။ အဝတွာ၊ ဤ။ ဝိညာဏဉ္စန္တိ၊ ဝိညာဏဉ္စဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ သင့်သည်ကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိညာဏာနဉ္စဟူသောပုဒ်၏ အတ္ထ၌။ အယံ၊ ဤဝိညာဏဉ္စ-ဟူသော သဒ္ဒါသည်။ ရူဠိ-သဒ္ဒေါ၊ တည်း။ တံ ဝိညာဏဉ္စံ၊ ထိုအပိုင်းအခြားမရှိသော ပဌမာရူပဝိညာဉ်သည်။ ဝါ၊ အဆုံးမရှိဟု နှလုံးသွင်းခြင်း မနသိကာရ၏အစွမ်းဖြင့် ဝိညာဏဉ္စမည်သော ပဌမာရူပဝိညာဉ်သည်။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ (အဓိဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာသည်။) ဒေဝါယတနံ ဣဝ၊ ဒေဝါယတနမည်သကဲ့သို့။ အဓိဋ္ဌာန-ဌေန၊ တည်ရာဟူသော အနက်ကြောင့်။ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မဿ၊ တကွဖြစ်သော။ အဿ ဈာနဿ၊ ဤဒုတိယာရူပဈာန်၏။ အာယတနံ၊ တည်ရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ မည်၏။ သေသံ၊ ကျန်သောစကားသည်။ ပုရိမသဒိသမေဝ၊ ရှေးဆုံးပြီးနှင့် တူသည် ချည်းတည်း။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အယံ ဝိညာဏဉ္စာယတနကမ္မဋ္ဌာနေ ဝိတ္တာရကထာ။

အာကိဉ္ဇညာယတနကထာ

၂၀၃။ ပန၊ အံ့။ အာကိဉ္ဇညာယတနံ၊ အာကိဉ္ဇညာယတနကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ သော။ ပဉ္စဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိညာဏဉ္စာယတန-သမာပတ္တိယံ၊ ၌။ စိဏ္ဍဝသိဘာဝေန၊ လေ့လာအပ်ပြီးသော ဝသိဘောရိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အယံ သမာပတ္တိ၊ ဤငါရသော ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ်သည်။ အာသန္နအာကာသာနဉ္စာယတနပစ္စတ္တိကာ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ဟူသော နီးသောရန်ရှိ၏။ အာကိဉ္ဇညာယတနံ ဣဝ၊ အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်ကဲ့သို့။ နော စ သန္တာ၊ ငြိမ်သက်သည်လည်း မဟုတ်ခဲ့။ ဣတိ၊ သို့။ [၃၂၇] ဝိညာဏဉ္စာယတနေ၊ ၌။ အာဒီနဝံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ဤ။ တတ္ထ၊ ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်၌။ နိကန္တိံ၊ တပ်ခြင်းကို။ ပရိယာဒါယ၊ ကုန်စေ၍။ အာကိဉ္ဇညာယတနံ၊ ဈာန်ကို။ သန္တတော၊ ဖြင့်။ မနသိကရိတွာ၊ ဤ။ (ယံ၊ အကြင် အာကာသာနဉ္စာယတနဝိညာဉ်ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ဈာန်သည်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်၏။) တသေဝ၊ ထိုသို့သဘောရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိညာဏဉ္စာယတနာရမ္မဏဘူတဿ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်၏ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော။

အာကာသနဉာယတနဝိညာဏဿ၊ ၎င်း။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းကို၊ ဝါ၊ မရှိခြင်းဟူသော နတ္ထိဘောပညတ်ကို။ သုညတာ၊ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဝိတ္တာကာရော၊ ကင်းသောအခြင်းအရာကို။ မနသိကာတဗ္ဗော၊ ၎င်း။ ကထံ ကာတဗ္ဗော၊ နည်း။ တံ ဝိညာဏံ၊ ထိုပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို။ အမနသိကရိတွာ၊ အချင်းခပ်သိမ်း နှလုံးမသွင်းမှု၍၊ ဝါ၊ မကြံစည်မှု၍။ နတ္ထိ နတ္ထိတိ ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ သုညံ သုညန္တိ ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝိဝိတ္တံ ဝိဝိတ္တန္တိ ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ သက်ဝင်၍ ရှုအပ်၏။ပ။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။

ဝေ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တသ္မိံ နိမိတ္တေ၊ ထို(ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏ မရှိခြင်း နတ္ထိဘောပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော) ဈာန်ဖြစ်ကြောင်းနိမိတ်၌။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်ကို။ စာရေန္တဿ၊ ဖြစ်စေသော။ တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နီဝရဏာနိ၊ တို့သည်။ ဝိက္ခမန္တိ၊ ကုန်၏။ သတိ၊ သည်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ၎င်း။ ဥပစာရေန၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဓိယတိ၊ ၎င်း။ သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ထို (ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏မရှိခြင်း နတ္ထိဘောပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော) ဈာန်ဖြစ်ကြောင်းနိမိတ်ကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ အာသေဝတိ၊ ၎င်း။ ဘာဝေတိ၊ ၎င်း။ ဗဟုလိကရောတိ၊ ၎င်း။ ဝေ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ကရောတော၊ သော။ တဿ၊ အား။ အာကာသံ၊ ကသိုဏ်းကိုခွါရာ ကောင်းကင်ကို။ ဖရိတွာ၊ နှံ့၍။ ပဝတ္တဿ၊ ဖြစ်သော။ တဿေဝ မဟဂ္ဂတဝိညာဏဿ၊ ထိုမဟဂ္ဂုတ်ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏သာလျှင်။ သုညဝိဝိတ္တနတ္ထိဘာဝေ၊ ဆိတ်သည်၏အဖြစ် ကင်းသည်၏အဖြစ် မရှိသည်၏အဖြစ် နတ္ထိဘောပညတ်တပါးပါး၌၊ ဝါ၊ ဆိတ်သည်၏အဖြစ် ကင်းသည်၏အဖြစ် ဟုဆိုအပ်သောမရှိသည်၏အဖြစ် နတ္ထိဘောပညတ်၌။ အာကိဉ္စညာယတနစိတ္တံ၊ သည်။ အပ္ပေတိ၊ ၎င်း။ ကိမိဝ၊ ကား။ အာကာသေ၊ ကို။ (ကမ္မတ္ထ-

၁-သုည စသည်တို့တွင် တပါးပါးယူက ပြီးကောင်းပြီ မဟုတ်လော? သုညဝိဝိတ္တနတ္ထိဘာဝေတိ သုညဘာဝေ ဝိဝိတ္တဘာဝေ နတ္ထိဘာဝေ ဝါတိ ယေနာကာရေန ဘာဝိတံ၊ တဿ ဂဟဏတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဋီ ၁၊၄၀၂။ နတ္ထိ နတ္ထိတိ ဝါ-စသည်ဖြင့် အောက်က ဝိဂြိုဟ်ဖြင့် ဆိုခဲ့သည်နှင့် အညီ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့် ပူးစေအပ်၏။ ထိုအာကာရကို ယူခြင်းငှါ ဆိုသတည်း။ ဒွန်မဟုတ်။ ဒေ ဝါတယော ဝါပတ္တာ ဒုတ္တိပုတ္တာ-ကဲ့သို့ ဝါ-သဒ္ဓါ၏ဝိကပ်အနက်၌ ဗဟုဗ္ဗိဟိ ဟုလိုသော်။ (ပြည်)

သတ္တမီ) ဝါ၊ ခွံ။ ဖုဋ္ဌေ၊ နံ၊ ချိဖြစ်သော။ မဟဂ္ဂတဝိညာဏေ၊ မဟဂ္ဂုတ် ပဌမာရူပဝိညာဉ်ခွံ။ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ၊ သည်။ အပ္ပေတိ ဝိယ၊ အပ္ပနာ၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထာပိ၊ ဤတတိယာရူပ၌ လည်း။ အပ္ပနာနယော၊ ကို။ ဝုတ္တနယေနော၊ လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အယမ္ပန၊ ဤဆိုလတုံသည်ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ဟိ၊ အကျယ်ကို ဆိုအံ့။ တသ္မိံ အပ္ပနာစိတ္တေ၊ ထိုအာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်နှင့်ယှဉ်သော အပ္ပနာ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောစိတ်သည်။ (တနည်း) တသ္မိံ၊ ထိုပဌမာ- ရူပ၏ကင်းခြင်းဟုဆိုအပ်သော နတ္ထိဘောပညတ်၌။ အပ္ပနာစိတ္တေ၊ ယခင် အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်နှင့်ယှဉ်သော အပ္ပနာစိတ်သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်သည် ရှိသော်။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုယောဂီရဟန်းသည်။ (အဘာဝမေဝ ပဿန္တော ဝိဟရတီတိ သမ္ပန္နော။) ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ ပုရိသော၊ သည်။ (ကတ္တစိ ဂန္ဓာ အာဂန္ဓာ သုညမေဝ ပဿတိ၊ နတ္ထိဘာဝမေဝ ပဿ- တီတိ ယောဇနာ) မဏ္ဍလမာဠာဒီသု၊ စည်းဝေးရာတန်ဆောင်းဝန်း စသည် တို့၌။ ကေနစိဒေဝ ကရဏိယေန၊ တစုံတခုပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်။ သန္နိပတိတံ၊ စည်းဝေးသော။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ကတ္တစိ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ သန္နိပါတကိစ္စာဝသာနေ၊ စည်းဝေးခြင်းကိစ္စ၏အဆုံး၌။ ဘိက္ခုသု၊ တို့သည်။ ဥဌာယ၊ ကုန်၍။ ပက္ကန္တေသု၊ ဖဲကြကုန်သည်ရှိသော်။ အာဂန္ဓာ၊ လာပြန်၍။ ဒွါရေ၊ ခွံ။ ဌတှာ၊ ရှိ။ ပုန၊ ဖန်။ တံ ဌာနံ၊ ထိုစည်းဝေးရာအရပ် ကို။ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်သည်ရှိသော်။ သုညမေဝ၊ ရဟန်းတို့မှ ဆိတ်သည်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ ယထာ၊ မြင်သကဲ့သို့။ ဝိဝိတ္တမေဝ၊ ရဟန်း တို့မှ ကင်းသည်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ ယထာ၊ မြင်သကဲ့သို့။ ဧတ္တကာ နာမ ဘိက္ခု၊ ဤမျှလောက်သောရဟန်းတို့သည်။ ကာလင်္ကတာ ဝါ၊ သေမှုလည်း သေလေကုန်သလော။ ဒိသာပက္ကန္တာ ဝါ၊ အရပ်တပါးသို့မူလည်း သွားလေ ကုန်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ အဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ ဧဝံစိတ္တံ၊ ဤသို့ ကြံယောင်ကြံမှား အခြားစိတ်သည်။ န ဟောတိ ယထာ၊ မမြင်သကဲ့သို့။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဣဒံ၊ ဤစည်းဝေးရာအရပ်သည်။ သည်း ရဟန်းတို့မှဆိတ်၏။ ဝိဝိတ္တံ၊ ရဟန်းတို့မှကင်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ နတ္ထိဘာဝ- မေဝ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ ယထာ၊ ရှုသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူလျှင်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အာကာသေ၊ ကသိုဏ်းကိုခွါရာကောင်း

ကင်၌။ ပဝတ္တိတဝိညာဏံ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော ပဌမာရပ္ပဝိညာဉ်ကို။
 ဝိညာဏဉာယတနဇ္ဈာနစက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ပဿန္တော၊ ဝိညာဏံ ဝိညာဏံဟု
 ရှုလျက်။ ဝိဟရိတော၊ နေပြီး၍ (ပစ္စာ၊ မှ။) နတ္ထိ နတ္ထိတိအာဒိနာ၊ နတ္ထိ
 နတ္ထိ၊ သည် သည်၊ ဝိဝိတ္တံ ဝိဝိတ္တံဟူသော။ ပရိကမ္မမနသိကာရေန၊ ပရိကံဖြစ်
 သော မနသိကာရဖြင့်။ တသ္မိံ ဝိညာဏေ၊ ထိုပဌမာရပ္ပဝိညာဉ်သည်။
 အန္တရဟိတေ၊ ကွယ်ပျောက်သည်ရှိသော်။ တဿ၊ ထိုပဌမာရပ္ပဝိညာဉ်၏။
 အပဂမသင်္ခါတံ၊ ကင်းခြင်းပျောက်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ အဘာဝမေဝ၊
 နတ္ထိတောပညတ်ကိုသာလျှင်။ ပဿန္တော၊ ဘာဝနာစိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန်ရှု
 လျက်။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဖြင့်။ သေ-ဧသော ပုဂ္ဂလော၊ သည်၊
 ဝါ၊ ကို။ သဗ္ဗသော-သဗ္ဗာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ သဗ္ဗသော-သဗ္ဗ၊
 သော။ ဝိညာဏဉာယတနံ၊ ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ ၍။ ကိဉ္ဇိ၊ စိုးစဉ်းတင်မျှ
 သော ပဌမာရပ္ပဝိညာဉ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ (တနည်း) နတ္ထိ
 ကိဉ္ဇိတိ၊ နတ္ထိ နတ္ထိ၊ သည် သည်၊ ဝိဝိတ္တံ ဝိဝိတ္တံဟူ၍။ (ဧဝံ၊ ဤအခြင်း
 အရာဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ ဖြစ်၍။) အာကိဉ္ဇညာယတနံ၊ ဈာန်ကို။
 ဥပသမ္ပဇေ၊ ၍။ ဝိဟရတိတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၂၀၄။ ဣဓာပိ၊ ဤတတိယာရပ္ပဈာနကထာ၌လည်း။ သဗ္ဗသောတိ
 ဣဒံ၊ သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ တည်း။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ဝိညာ-
 ဏဉာယတနန္တိ ဧတ္တာပိ၊ ၌လည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ လျှင်။
 ဈာနမ္ပိ၊ ဒုတိယာရပ္ပဈာန်သည်လည်း။ ဝိညာဏဉာယတနံ၊ မည်၏။
 အာရမ္မဏမ္ပိ၊ အာရုံသည်လည်း။ ဝိညာဏဉာယတနံ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊
 ၏။ အာရမ္မဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ပုရိမနယေနေဝ၊ လျှင်။ ဝိညာဏဉာယ-
 အဆုံးမရှိသော ဝိညာဉ်သည်လည်း ဟုတ်၏။ တံ၊ သည်။ ဒုတိယဿ
 အာရပ္ပဇ္ဈာနဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။
 ဒေဝါယတနံ ဝိယ၊ သို့။ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ အာယတနဉ္စ၊ ၏။
 ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ [၃၂၈] ဝိညာဏဉာယတနံ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။
 ဝိညာဏဉာယ၊ ဟုတ်၏။ တံ၊ သည်။ တဿေဝ ဈာနဿ၊ ထိုဒုတိယာရပ္ပ
 ဈာန်၏သာလျှင်။ သဉ္ဇာတိဟေတုတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မောဇာ၊ တိုင်းသည်။
 အဿာနံ၊ တို့၏။ အာယတနံ၊ တည်း။ ဣတိအာဒိနိ ဝိယ၊ သို့။ သဉ္ဇာတိ-

နိဒ္ဒေသ]

အာကိဉ္ဇညာယတနကထာ (၃၂၈-၁၄)

၄၂၉

ဒေသဋ္ဌေန၊ ဖြစ်ရာဒေသဟူသောအနက်ကြောင့်။ အာယတနဉ္စ၊ ၏။
 ဣတိပိ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ၊ ၏။ ဧဝံ-
 ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဈာနဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အာရမ္မဏဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။
 ဧတံ ဥဘယမ္ပိ၊ ဤဈာန်အာရုံနှစ်ပါးကိုလည်း။ အပ္ပဝတ္တိကရဏေန စ၊
 ၎င်း။ အမနသိကရဏေန စ၊ ၎င်း။ သမတိက္ကမိတွာဝ၊ လျှင်။ ယသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဣဒံ အာကိဉ္ဇညာယတနံ၊ ဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ရှိ။ ဝိဟာတဗ္ဗံ၊
 နေသင့်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ ဥဘယမ္ပိ၊ ထိုဈာန်နှင့်အာရုံ နှစ်ပါး
 ကိုလည်း။ ဧကဇ္ဈံ ကတွာ၊ (သာမညနိဒ္ဒေသအားဖြင့်၎င်း၊ ဧကဒေသနည်း
 အားဖြင့်၎င်း) တပေါင်းတည်းပြု၍။ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ သမတိက္ကမ္မာတိ
 ဣဒံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝံတဗ္ဗံ၊ ၏။

နတ္ထိ ကိဉ္ဇိတိ၊ ကား။ နတ္ထိ နတ္ထိ၊ သည် သည်၊ ဝိဝိတ္တံ ဝိဝိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။
 ဧဝံ၊ သို့။ မနသိကရောဇ္ဇော၊ လျက်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ဝိဘဏံ၊ ဌ။ နတ္ထိ ကိဉ္ဇိတိ၊ ကား။ တညေဝ ဝိညာဏံ၊ ထိုရှေး၌
 အနန္တံ ဝိညာဏံဟု နှလုံးသွင်းအပ်ပြီးသော ပဌမာရူပဝိညာဉ်ကိုပင်လျှင်။
 အဘာဝေတိ၊ မထင်သည်ကိုပြု၏။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်ခြင်းကင်းပျောက်
 စေ၏။ ဝါ၊ ပျောက်ပျက်စေ၏။ အန္တရဓာပေတိ၊ ကွယ်ပျောက်စေ၏။
 ကိဉ္ဇိ၊ ပဌမာရူပဝိညာဉ်၏ စိုးစဉ်းဘင်မျှအကျန်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊
 သို့။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ တေန၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ ကိဉ္ဇိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ယမ္ပိ-ဝစနံ၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ-ဝစနံ၊ ကို။ ခယတော၊
 ခယအားဖြင့်။ သမ္မသနံ ဝိယ၊ သုံးသပ်ခြင်းကိုကဲ့သို့။ ဝါ၊ ခယတော
 သမ္မသနံ ဝိယ၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာကဲ့သို့။ ကိဉ္ဇာပိ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အထ ခေါ၊ ထိုသို့
 ဟောတော်မူသော်လည်း။ အဿ-ပါဌဿ၊ ထိုဝိဘင်းပါဌ၏။ အတ္ထော၊ ကို။
 ဧဝေဝ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်အတူသာ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ ၏။ တံ ဝိ-
 ညာဏံ၊ ထိုပဌမာရူပဝိညာဉ်ကို။ အနာဝဇ္ဇန္တော၊ မဆင်ခြင်မူ၍။ အမန-
 သိကရောဇ္ဇော၊ နှလုံးမသွင်းမူ၍။ အပ္ပစ္စဝေက္ခန္တော၊ သက်ဝင်၍မရှုမူ၍။
 ဧကဝလံ၊ သက်။ အဿ၊ ဝိညာဉ်၏။ နတ္ထိတဘဝံ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကို
 သာလျှင်။ သုညဘာဝံ၊ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝိဝိတ္တဘာဝ-
 မေဝ၊ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ မနသိကရောဇ္ဇော၊ ရှိ။ အဘာ-
 ဝေတိ၊ မထင်သည်ကိုပြု၏။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်ခြင်း ကင်းပျောက်စေ၏။

အန္တရဓာပေတိ၊ ကွယ်ပျောက်စေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ဣတော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောအနက်မှ။) အညထာ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်။ (အတ္ထော၊ ဤပါ၌၏အနက်ကို။) န ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ အပ်။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ အာကိဉ္ဇညာယတနံ ဥပသမ္ပုဇ္ဇေ ဝိဟရတိတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါ၌။ (အတ္ထော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) အဿ-ပဌမာ-ရပ္ပဿ၊ ထိုပဌမာရပ္ပဝိညာဉ်အား။ ကိဉ္ဇနံ၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ်ဘင်မျှ အကြွင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုပဌမာရပ္ပဝိညာဉ် သည်။ အကိဉ္ဇနံ၊ မည်၏။ အဿ-ပဌမာရပ္ပဿ၊ အား။ အန္တမသော၊ အဆုံးဖြစ်သော အဖို့အားဖြင့်။ ဘင်္ဂမတ္ထမ္ပိ၊ ဘင်မျှလည်းဖြစ်သော။ အဝ-သိဋ္ဌံ၊ အကြွင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္ထံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အကိဉ္ဇနဿ၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ်ဘင်မျှ အကြွင်းမရှိသော ပဌမာရပ္ပ ဝိညာဉ်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ အာကိဉ္ဇညံ၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ် ဘင်မျှ အကြွင်းမရှိသော ပဌမာရပ္ပဝိညာဉ်၏အဖြစ်။ ဧတံ၊ ဤအာကိဉ္ဇညံ ဟူသော အမည်သည်။ အာကာသာနဉ္ဇာယတနဝိညာဏာပဂမဿ၊ အာကာသာနဉ္ဇာယတနဝိညာဉ်၏ဉာဏ်အားမထင် ကင်းကွာပျောက်ကွယ် ခြင်း၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ (အာယတနံ၊ နေရာ သည်။) ဒေဝါယတနံ ဣဝ၊ ဒေဝါယတနမည်သကဲ့သို့။ တံ အာကိဉ္ဇညံ၊ ထိုစိုးစဉ်း အနည်းငယ်ဘင်မျှ အကြွင်းမရှိသော ပဌမာရပ္ပဝိညာဉ်၏ အဖြစ် တည်းဟူသော နတ္ထိဘော ပညတ်သည်။ အဿ စျာနဿ၊ ထိုတတိယာ- ရပ္ပစျာန်၏။ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ အာယတနံ၊ တည်ရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာကိဉ္ဇညာယတနံ၊ မည်၏။ သေသံ၊ သည်။ ပုရိမသဒိသမေဝ၊ ရှေးဆိုပြီးစကားနှင့်တူသည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤရှေ့ အပြီးမှတ်အပ်၏။

အယံ အာကိဉ္ဇညာယတနကမ္မဋ္ဌာနေ ဝိတ္တာရကထာ။

၁-ဤ၌ အဿ-၏ အစွဲသည် နာဿ ပဌမာရပ္ပဿ-ဟူသော ဒွိကာကျော်ကို ဖို့သည်။ ဤမဟာဒွိကာ၌ကား အဿာတိ ပဌမာရပ္ပဝိညာဏာဘာဝဿ-ဟု ဖွင့်ပြထား၏။ ထိုဖွင့်ပြ သည့်အတိုင်းလည်း ဂဏ္ဍိနံစာ ယောဇနာ၏၊ ကြိုက်ရာယူ။ (ဆ-သံ-သော)

နေဝသညာနာသညာယတနကထာ

၂၀၅။ ပန၊ တခန်းဆိုအံ့။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း
ကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ သော။ ပဉ္စဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အာကိဉ္ဇ-
ညာယတနသမာပတ္တိယံ၊ ဌံ။ စိဏ္ဍဝသိဘာဝေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အယံ
သမာပတ္တိ၊ ဤငါရသော တတိယာရူပသမာပတ်သည်။ အာသန္နဝိညာ-
ဏဉ္ဇာယတနပစ္စတ္တိကာ၊ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနသမာပတ်ဟူသော နီးသော
ရန်သူရှိ၏။ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဝိယ၊ သမာပတ်ကဲ့သို့။ နော စ
သန္တာ၊ ငြိမ်သက်သည်လည်းမဟုတ်ခဲ့။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ သညာ၊
သည်။ ရောဂေါ၊ ရောဂါတည်း။ သညာ၊ သည်။ ဂဏ္ဍော၊ အိုင်းအမာနှင့်
တူ၏။ သညာ၊ သည်။ သလ္လံ၊ မြားပြောင်းနှင့်တူ၏။ ယဒိဒံ-ယာ အယံ
နေဝသညာနာသညာ၊ အကြင်နေဝသညာနာသညာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
တေ၊ ဤနေဝသညာနာသညာယတန ဈာန်သည်။ သန္တာ၊ ငြိမ်သက်၏။ တေ၊
သည်။ ပဏီတံ၊ မှန်မြတ်၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာကိဉ္ဇ-
ညာယတနေ၊ ဈာန်၌။ အာဒိနဝံ၊ အပြစ်ဒေါသကို၎င်း။ ဥပရိ၊ အထက်
စတုတ္ထာရူပ၌။ အာနိသံသဉ္စ၊ အာနိသင်ကို၎င်း။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ အာကိဉ္ဇညာယ-
တနေ၊ ၌။ နိကန္တိံ၊ သည်။ ပရိယာဒါယ၊ ရှိ။ နေဝသညာနာသညာယ-
တနံ၊ ကို။ သန္တတော၊ ငြိမ်သက်သောအားဖြင့်။ မနသိကရိတွာ၊ ရှိ။ အဘာ-
ဝံ၊ နတ္ထိဘောပညတ်ကို။ အာရမ္မဏံ ကတွာ၊ ရှိ။ ပဝတ္တိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်
သုံးဆောင်အပ်သော။ သာဝ အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ္တိ၊ ကိုသာ
လျှင်။ သန္တာ သန္တာတိ၊ ငြိမ်သက်ပေစွ ငြိမ်သက်ပေစွဟူ၍။ [၃၂၉] ပုနပုနံ၊
လဲ။ ပ။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။

ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တသ္မိံ နိမိတ္တေ၊ ထိုတတိယာရူပ သမာပတ်ဟု
ဆိုအပ်သော (စတုတ္ထာရူပဈာန်ဖြစ်ကြောင်း) အာရုံနိမိတ်၌။ ပုနပုနံ၊
လဲ။ မာနသံ၊ စိတ်ကို။ ဝါ၊ ဘာဝနာမနသိကာရကို။ စာရေန္တဿ၊ ဖြစ်စေ
သော။ တဿ၊ ထိုယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်အား။ နီဝရဏာနိ၊ တို့လည်း။ ပ။
သော၊ ထိုယောဂါဝစရသည်။ တံ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ပ။ ဧဝံ၊ သို့။ ကရောတော၊
သော။ တဿ၊ အား။ ဝိညာဏာပဂမေ၊ ပဌမာရူပဝိညာဉ်၏ ကင်းခြင်း
ဟူသော နတ္ထိဘောပညတ်၌။ အာကိဉ္ဇညာယတနံ၊ သည်။ အပ္ပေတိ ဝိယ၊
ကဲ့သို့။ အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ္တိသင်္ခါတေသု၊ ကုန်သော။ စတုသု

ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ နေဝ။ပ။ စိတ္တံ၊ သည်။ အပ္ပေတိ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤစတုတ္ထာ-
ရပ္ပကထာ၌။ အပ္ပနာနယော ပန၊ ကိုကား။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ လျှင်။ ဝေဒိ-
တဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဖြင့်။ သေ-သော ပုဂ္ဂလော၊
ကို။ သဗ္ဗသော။ ပ။ ဝိဟရတိတိ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၂၈၆။ ဣဓာပိ၊ ၌လည်း။ သဗ္ဗသောတိ ဣဒံ၊ သည်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊
တည်း။ အာကိဉ္စ။ ပ။ ဧတ္တာပိ၊ ၌လည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနဝ၊
လျှင်။ ဈာနမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ မည်၏။ အာရမ္မဏမ္ပိ၊
သည်လည်း။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ မည်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ အာရမ္မဏမ္ပိ၊ သည်
လည်း။ ပုရိမနယေနဝ၊ လျှင်။ အာကိဉ္စညဉ္စ၊ လည်းဟုတ်၏။ တံ၊
သည်။ တတိယဿ အာရပ္ပဇ္ဈာနဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏတ္တာ၊ ကြောင့်။
ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ ဒေဝါယတနံ ဝိယ၊ သို့။ အဓိဋ္ဌာနဌေန၊ ကြောင့်။ အာယ-
တနဉ္စ၊ ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ မည်၏။ တထာ၊
တူ။ အာကိဉ္စညဉ္စ၊ ဟုတ်၏။ တံ၊ ဟူသည်။ တဿေဝ ဈာနဿ၊ ၏သာ
လျှင်။ သဉ္စာတိဟေတုတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မောဇော၊ သည်။ အဿာနံ၊
တို့၏။ အာယတနံ၊ တည်း။ ဣတိအာဒိနိ ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ သဉ္စာတိဒေသ-
ဌေန၊ ကြောင့်။ အာယတနဉ္စ၊ ဟုတ်၏။ ဣတိပိ၊ လည်း။ အာကိဉ္စ-
ညာယတနံ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဈာနဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အာရမ္မဏဉ္စ၊ ကို၎င်း။
ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ ဥဘယမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ပ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိ-
တဗ္ဗံ၊ ၏။

နေဝသညာနာသညာယတနန္တိ ဧတ္ထ ပန၊ ၌ကား။ ယာယ-ယာဒိ-
သာယ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော။ (ဝါ၊ ပဋ္ဌသညာကိစ္စ၏ မရှိခြင်း
ကြောင့် သညာဟူ၍လည်း မဆိုလောက်၊ သညာသဘောကို မလွန်
ခြင်းကြောင့် သညာမဟုတ်ဟူ၍လည်း မဆိုသင့်သော။) သညာယ၊
အလွန်တရာ သိမ်မွေ့စွာသော သညာ၏။ ဘာဝတော၊ ရှိခြင်းကြောင့်။
တံ-ဈာနံ၊ ထိုစတုတ္ထာရပ္ပဈာန်ကို။ နေဝသညာနာသညာယတနန္တိ၊ ဟူ၍။
ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဋိပန္နဿ၊ ကျင့်သော
ယောဂါဝစရအား။ သာ သညာ၊ ထိုအလွန်တရာသိမ်မွေ့စွာသော သညာ
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ သညာပဋိပဒ်၊ ထိုအလွန်တရာသိမ်မွေ့စွာသော
သညာနှင့် ထိုသညာကိုရကြောင်း အကျင့်နှစ်ပါးစုံကို။ တာဝ၊ လက်မွန်။

နိဒ္ဒေသ] နေဝသညာနာသညာယတနကထာ (၃၃၀-၄)

၄၃၃

ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ဌှိ။ နေဝသညီနာသညီတိ ပဒံ၊ ပုဒ်ကို။ ဥဒ္ဓရိတော၊
 ရှိ။ တညေဝ။ပ။ တေန ဝုစ္စတိ နေဝသညီနာသညီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။
 တတ္ထ၊ ပါဠိတော်၌။ သန္တတော မနသိကရောတိတိ၊ ကား။ အယံ သမာ-
 ပတ္တိ၊ သည်။ သန္တာ ဝတ၊ ငြိမ်သက်ပေစွ။ ယတြ-ယာ သမာပတ္တိ၊ သည်။
 နတ္ထိဘာဝမ္ပိ၊ (ပဌမာရူပဝိညာဉ်၏ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်) နတ္ထိဘောပညတ်
 (ဟူသော သို့ဝဉ် အလွန်သိမ်မွေ့စွာ)ကိုသော်လည်း။ အာရမ္မဏံ ကရိတော၊
 ရှိ။ ဌဿတိ နာမ၊ တည်နိုင်ပေသည်တကား။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သန္တာရမ္မဏ-
 တာယ၊ ငြိမ်သက်သော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ အာကိဉ္ဇညာ-
 ယတနံ၊ ကို။ သန္တာတိ၊ ငြိမ်သက်ပေစွဟု။ မနသိကရောတိ၊ ဧ။

[၃၃၀] သန္တတော၊ အားဖြင့်။ စေ မနသိကရောတိ၊ အံ။ ကထံ၊
 ကြောင့်။ သမတိက္ကမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ အံနည်း။ ဣတိ-အယံ၊ လျှင်။
 (ပုစ္ဆော၊ တည်း။) အသမာပဇ္ဇိတုကာမတာယ၊ ဝင်စားခြင်းငှါအလိုမရှိသည်
 ၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမတိက္ကမော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဟိ-ပါကဋ်
 ကရောမိ၊ အံ။ သော-ယောဂီ၊ သည်။ တံ-အာကိဉ္ဇညာယတနံ၊ ကို။ သန္တ-
 တော၊ ဖြင့်။ ကိဉ္ဇာပိ မနသိကရောတိ၊ အကယ်၍နှလုံးသွင်း၏။ အတ-
 ခေါ၊ ထိုသို့သော်လည်း။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ အဟံ၊ သည်။ ဇေတံ-
 ဈာနံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇိယာမိ၊ ဆင်ခြင်အံ။ သမာပဇ္ဇိယာမိ၊ ဝင်စားအံ။
 အဓိဋ္ဌဟိယာမိ၊ ဆောက်တည်အံ။ ဝုဋ္ဌဟိယာမိ၊ ထအံ။ ပစ္စဝေက္ခိယာမိ၊
 အံ။ ဣတိ၊ သို့။ သေ-ဇေသော အာဘောဂေါ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။
 သေ-ဇေသော သမန္နာဟာရော၊ ဤသို့ကောင်းစွာ အဖန်ဖန် နှလုံးသို့

၁-ဤဝိတင်းပါဠိ၌ သညာကို အဘယ်ဖြင့် ပြသနည်း၊ သညာကို ပြသောအရာ ရှာ
 မတွေ့-ကြောင့် နေဝသညီနာသညီတိ ဟိ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန ဓမ္မံ ဥဒ္ဓရန္တေန သညာဝန္တမုနေ
 သညာ ဥဒ္ဓဋ္ဌာ။ ဋီကာ ၁၊ ၄၀၄။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် ဈာန်ကို ထုတ်သည်ဆိုသော် ဘယ်မူ
 သနည်း-ကြောင့် အညတာ နေဝသညာနာသညာယတနန္တံ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗံ သိယာ။ ဋီ ၁၊ ၄၀၄။
 ကြွင်းသော ပါဠိဖြင့် ပဋိပဒါကိုပြသည်ကား အသို့နည်း-ကြောင့် သာ ပန ပဋိပဒါ ယတ္ထ
 ပဝတ္တတိ၊ ယထာ စ ပဝတ္တတိ၊ ကံ ဒဿေတုံ အာကိဉ္ဇညာယတနံ သန္တတော မနသိကရောတိ၊
 သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ္တိံ ဘာဝေတိတိ ဝုတ္တံ။ ဋီ ၁၊ ၄၀၄။ ။ပဝတ္တိဋ္ဌာန-ပဝတ္တိအာ-
 ကာရကို ပြခြင်းငှါဟူသော် အဘယ်ကား ပဝတ္တိဋ္ဌာန၊ အဘယ်ကား ပဝတ္တိအာကာရနည်း-
 ကြောင့် အာကိဉ္ဇညာယတနံ ဟိ စတုတ္ထာရူပဘာဝနာယ ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ၊ သင်္ခါရာဝသေသ-
 သမာပတ္တိဘာဝနာ ပဝတ္တိအာကာရောတိ။ ဋီ ၁၊ ၄၀၄။ (ပြည်)

ဆောင်ခြင်းသည်။ သေ-သေဝေ မနသိကာရော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။
ကသ္မာ၊ ကား။ အာကိဉ္ဇညာယတနတော၊ စျာန်ထက်။ နေဝ။ပ။ နဿ၊
စျာန်၏။ သန္တ။ပ။ တာယ၊ သာလွန်၍ငြိမ်သက် သာလွန်၍မုန်မြတ်
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဟိ-ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ ရာဇာ၊ သည်။ မဟစ္စရာဇာနုဘာဝေန၊
မြတ်သော မင်းအာနုဘော်ဖြင့်။ ဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတော၊ မြတ်သော
ဆင်ကျောက်ကုန်းထက်တည်လျက်။ နဂရဝီထိယံ၊ ဌံ။ ဝိစရန္တော၊ မြို့လည်
တော်မူလတ်သော်။ ဒန္တကာရာဒယော၊ ပန်းပွတ်သွားအစရှိကုန်သော။
သိပ္ပိကေ၊ အတတ်သည်တို့ကို။ ဧကံ ဝတ္ထံ၊ ကို။ ဒဠံ၊ မြို့စွာ။ နိဝါသေတွာ၊
ဝတ်၍။ ဧကေန၊ တထည်သောအဝတ်ဖြင့်။ သီသံ၊ ကို။ ဝေဌေတွာ၊ ရစ်၍။
ဒန္တစုဏ္ဏာဒီဟိ၊ ဆင်စွယ်မုန်အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ သမေကာဏ္ဍဂတ္ထေ၊
ထက်ဝန်းကျင်ပြွမ်းသော ကိုယ်ရှိကုန်လျက်။ အနေကာနိ၊ ကုန်သော။
ဒန္တဝိကတိအာဒီနိ၊ ဆင်စွယ်ကြုတ်အထူး ပွတ်လုပ်ခြင်း အစရှိကုန်သော။
သိပ္ပိနိ၊ အတတ်တို့ကို။ ကရောန္တေ၊ ပြုသည်တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ရေ၊
အိုအမတ်တို့။ အာစရိယာ၊ ဆရာတို့သည်။ အဟော ဆေကာ ဝတ၊ ဩဉ်
တတ်ပေကုန်စွတကား။ ဤဒိသာနိ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ သိပ္ပိနိပိ၊
သိမ်မွေ့သော အတတ်တို့ကိုသော်လည်း။ ကရိယန္တိ နာမ၊ ပြုနိုင်ပေကုန်
ဘိ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တေသံ၊ ထိုအတတ်သည်တို့၏။ ဆေကတာယ၊
လိမ္မာသည်၏အဖြစ်၌။ တုဿတိ၊ နှစ်သက်ကားနှစ်သက်၏။ စ၊ ထိုသို့ပင်
နှစ်သက်သော်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ရဇ္ဇံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ဝေရူပေါ၊
ဤသို့သဘောရှိသော။ သိပ္ပိကော၊ အတတ်သည်သည်။ ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်ရဘိ
မူကား။ အဟော ဝတ၊ ဩဉ်ကောင်းလေစွ။ အဿ၊ ထိုမင်း၏။ ဣတိ ဧဝံ
စိတ္တံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တံ၊ ထိုသို့မဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊
အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ ရဇ္ဇသိရိယာ၊ မင်းအဖြစ်
ဟူသော အသရေ၏။ မဟာနိသံသတာယ၊ များသောအာနိသင်ရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သော-ရာဇာ၊ ထိုမင်းသည်။ (တေသံ သိပ္ပိနံ၊
ထိုအတတ်သည်တို့၏။ ဇီဝိကံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို။ တိဏာယပိ၊ မြက်မျှ
လည်း။ အမညမာနော၊ မမှတ်သည်ဖြစ်၍။) သိပ္ပိနော၊ ထိုအတတ်သည်
တို့ကို။ သမတိက္ကမိတွာဝ၊ လွန်၍သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊

နိဒ္ဒေသ] နေဝသညာနာသညာယတနကထာ (၃၃၀-၂၃) ၄၃၅

ဤအတူလျှင်။ သေ-သော၊ ဤယောဂါဝစရသည်။ တံ သမာပတ္တိံ၊
ထိုအာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ်ကို။ သန္တတော၊ ဖြင့်။ ကိဉ္ဇာပိ မနသိ-
ကရောတိ၊ ပေ၏။ အတ ခေါ၊ သော်လည်း။ အဿ၊ ထိုယောဂါဝစရအား။
အဟံ၊ သည်။ ဧတံ သမာပတ္တိံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇိဿာမိ၊ အံ့။ပ။ နေဝ
ဟောတိ၊ မဖြစ်သလျှင်ကတည်း။

သော၊ တိုယောဂါဝစရသည်။ တံ-တတိယာရူပသမာပတ္တိံ၊ ကို။
ပုဗ္ဗေ၊ ဌိ။ ဝုတ္တနယေန၊ သန္တာ ဝတာဟံ သမာပတ္တိ ဤသို့သဖြင့် ဆိုအပ်
ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သန္တတော-သန္တာ ဣတိ၊ ငြိမ်သက်စွဟူ၍။ မနသိ-
ကရောန္တော၊ ဤ။ ပရမသုခုမံ၊ အလွန်အကဲသို့ရောက်သော သိမ်မွေ့သည်၏
အဖြစ်သို့၊ ဝါ၊ အလွန်အကဲသိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တိံ၊ ရောက်သော ။
တံ သညံ၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ ယာယ-သညာယ၊ ဖြင့်။ (ပုဂ္ဂလော၊ သည်။)
နေဝသညီနာသညီ နာမ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ္တိံ၊
ရုန့်ရင်းသောသင်္ခါရတို့မှ ကြွင်းကျန်သောအလွန်သိမ်မွေ့သော သင်္ခါရမျှ
ဖြစ်သော သမာပတ်ကို။ တာဝေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (တံ တာဒိသံ၊
သော။ သညံ၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။) သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ္တိန္တိ၊ ကား။
အစူန္တသုခုမတာဝပ္ပတ္တသင်္ခါရံ၊ အပိုင်းအခြားကိုလွန်၍ သိမ်မွေ့သည်၏
အဖြစ်သို့ရောက်လျက် မပြောစလောက်သင်္ခါရမျှဖြစ်သော၊ ဝါ၊ အသိမ်
မွေ့ဆုံးအဖြစ်သို့ရောက်သော သင်္ခါရမျှဖြစ်သော။ စတုတ္တာရူပသမာပတ္တိံ၊
ကို။

၂၀၇။ ဣဒါနိ၊ ဌိ။ ယန္တံ-စတုက္ခန္တံ၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့ကျင့်စဉ်ဖြင့်။
အဓိဂတာယ၊ ရအပ်ပြီးသော။ သညာယ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ နေဝ။ပ။
န္တိ၊ ဤ။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တံ-စတုက္ခန္တံ၊ ကို။ အတ္တတော၊ (ကုသိုလ်စသော

၁-အပ္ပနာပတ္တိ ရှိသည်ကား ဇူကာနှင့်မညီ၊ ရှိသိုင်းယောဇနာမှ ပရမသုခုမံ၊ အလွန်
အကဲ သိမ်မွေ့စွာသော။ အပ္ပနာပတ္တိ၊ အပ္ပနာအဖြစ်သို့ရောက်သော။ ပေး။ (ပြည်)

၂-သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ္တိန္တိ ဥက္ကံသဂတသုခုမတာယ သင်္ခါရာနံ သေသတာမလ္လ
သမာပတ္တိံ ။ ဌိ ၁၊ ၄၅။ ။ဥက္ကံသဂတသုခုမတာယ၊ အလွန်အကဲသို့ရောက်သော သိမ်မွေ့
သော သင်္ခါရ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သင်္ခါရာနံ၊ ရုန့်ရင်းလော သင်္ခါရတို့မှ။ သေသတာမလ္လ၊ အကြွင်း
အကျန် သိမ်မွေ့သော သင်္ခါရမျှဖြစ်သော။ သမာပတ္တိံ၊ ကို။ ပေး။ တာ-တနုလ်ရော၊
ဩဠာရိကသင်္ခါရေဟိ အာဝေသသုခုမတာဝေန ဝိဇ္ဇမာနတ္ထာတိ အတ္တော၊ မသိဝံ၊ ၂၃၁။
(ပြည်)

ဝိသေသဖြင့် အထူးပြုအပ်သော) ပရမတ္ထအားဖြင့်၊ ဝါ၊ သရုပ်တရားကိုယ်
အနက်အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ နေဝသညာ။ပ။ မွေတိ၊ ချီ။ ငုတ္တံ၊ ၏။

[နေဝသညာနာသညာယတနန္တံ၊ ကား။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊
ဈာန်ကို။ သမာပန္နဿ ဝါ၊ ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ဥပပန္နဿ ဝါ၊
ထိုတံ၌ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရိဿ ဝါ၊ မျက်မှောက်
ချမ်းသာခံစား၍နေသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ စိတ္တစေတသိကာ၊ ကုန်သော။
ဓမ္မာ၊ ထို့တည်း။]

တေသု၊ ထိုသုံးမျိုးတို့တွင်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ သမာပန္နဿ၊ ၏။
စိတ္တစေတသိကာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ထို့ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊
ဤပုဒ်၌။ ဝစနတ္ထော ပန၊ ကိုကား။ (ဝေ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။
ဟေဋ္ဌိမဇ္ဈာနေသု ဝိယ၊ အောက်ဖြစ်သောဈာန်တို့၌ကဲ့သို့။) ဩဠာရိ-
ကာယ၊ ရုန့်ရင်းသော။ သညာယ၊ ၏။ အဘာဝတော စ၊ မရှိခြင်းကြောင့်
၎င်း။ (နေဝဿ အတ္ထိ-နှင့်စပ်) သုခုမာယ၊ သော။ သညာယ၊ ၏။
ဘာဝတော စ၊ ရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ (နာသညံ-နှင့်စပ်) သသမ္ပယုတ္တဓမ္မဿ၊
သော။ အဿ ဈာနဿ၊ အား။ သညာ၊ ရုန့်ရင်းသောသညာသည်။
နေဝ အတ္ထိ၊ မရှိ။ (တံ ဈာနံ၊ သည်။) အသညဉ္စ၊ သိမ်မွေ့သော သညာ
မရှိသည်လည်း။ န၊ မဟုတ်။ (စ-ကျေ၊ ပိ-ကျေလည်းဟူသင့်၏) ဣတိ-
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဈာနံ၊ သည်။ နေဝသညာနာသညံ၊ မည်၏။
တံ ဈာနံ၊ သည်။ နေဝသညာနာသညဉ္စ၊ ရုန့်ရင်းသောသညာမရှိ၊ သိမ်မွေ့
သော သညာမရှိ မဟုတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ [၃၃၁] မနာယ။ပ။
ပန္နတ္တာ၊ ၌ အကျုံးဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာယတနဉ္စ၊ နမည်သည်
လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နေဝ။ပ။ နံ၊ မည်၏။
အထ ဝါ၊ ကား။ ဧတ္ထ-စတုတ္ထာရုပ္ပေ၊ ၌။ ယာ အယံ သညာ၊ သည်။
အတ္ထိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုစတုတ္ထာရုပ္ပေ၌ရှိသောသညာသည်။ ပဋ္ဌသညာကိစ္စံ၊
(ဝိပဿနာ၏အာရုံအဖြစ်သို့ရောက်၍ ငြီးငွေ့ခြင်းကိုဖြစ်စေခြင်းဟု ဆိုအပ်
သော) ထင်ရှားသောသညာကိစ္စကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ အသမေတ္တတာယ၊
ကြောင့်။ နေဝသညာ၊ သညာမမည်၊ ဝါ၊ သညာမဟူစလောက်။ သင်္ခါရာ-

၁-အလယ်ည-၏ အ-ကို ဒီသပြု၊ တနည်း န-ကို အန်-ပြု။ အနသညဉ္စာတိ အတ္ထော။
ဋီ ၁၊ ၄၀၆။ (ပြည်)

ဝသေသသုခမဘာဝေန၊ ရုန့်ရင်းသောသင်္ခါရတို့မှ ကြွင်းကျန်သော သိမ်မွေ့သော သင်္ခါရ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇမာနတ္ထာ၊ ကြောင့်။ အသညာ၊ သိမ်မွေ့သော သညာမဟုတ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နေဝသညာနာသညာ၊ မည်၏။ သာ-ဓမ္မဇာတိ၊ သည်။ နေဝသညာနာသညာ စ၊ ရုန့်ရင်းသော သညာမဟုတ်၊ သိမ်မွေ့သော သညာမဟုတ်သည် မဟုတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသဓမ္မာနံ၊ ကြွင်းသောတရားတို့၏။ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ တည်ရာဟူသောအနက်ကြောင့်။ အာယတနဉ္စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ ၏။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤစတုတ္ထာရုပ္ပ၌။ ကေဝလံ၊ သက်သက်ကား။ သညာ ဝေ၊ သာလျှင်။ ဒေသီ၊ ဤသို့သဘောရှိသည်။ န၊ မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ၊ အဟုတ်သော်ကား။ ဝေဒနာပိ၊ သည်လည်း။ နေဝဝေဒနာနာဝေဒနာ၊ မည်၏။ စိတ္တမ္ပိ၊ သည်လည်း။ နေဝစိတ္တံနာစိတ္တံ၊ မည်၏။ ဖဿောပိ၊ သည်လည်း။ နေဝဖဿောနာဖဿော၊ မည်၏။ သေသသမ္ပယုတ္တဓမ္မသု၊ ယခင်လေးပါးမှ ကြွင်းသော သမ္ပယုတ်တရားတို့၌။ သေ နယော၊ ကို။ နေတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ သညာသီသေန၊ ဖြင့်။ အယံ ဒေသနာ၊ ကို။ ကတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သေ အတ္ထော၊ (တစုံတခုသောဝိသေသကို စွဲ၍ သဘောအားဖြင့် ရှိ၏ဟူ၍ ဆိုအပ်သောဓမ္မ၏ပင် တစုံတခုသောဝိသေသကိုစွဲပြန်၍ မရှိဟူ၍ ဆိုသင့်သည်၏အဖြစ်ဟူသော) ဤအနက်ကို။ ပတ္တမက္ခနတေလပုတုတီဟိ၊ သင်္ဂတိသုတ်သောဆီ အစရှိကုန်သော။ ဥပမာဟိ စ၊ တို့ဖြင့်လည်း။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော၊ ထင်ရှားပြအပ်၏။

သာမဏေရော၊ သည်။ တေလေန၊ ဖြင့်။ ပတ္တံ၊ ကို။ မက္ခေတွာ၊ ၍။ ဌပေသိ ကိရ၊ ထားသတတ်။ တံ၊ ထိုသာမဏေကို။ ယာဂုပါနကာလေ၊ ၌။ ထေရော၊ သည်။ ပတ္တံ၊ ကို။ အာဟရာတိ၊ ဆောင်ခဲ့လောဟု။ အာဟ၊ ၏။ သော၊ ထိုသာမဏေသည်။ ဘန္တေ၊ ရား။ ပတ္တေ၊ ၌။ တေလံ အတ္ထိ၊ ဆီရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အကပ္ပိယဘာဝံ ဥပါဒါယ၊ မအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုစွဲ၍။) အာဟ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ သာမဏေရ၊ ဧက။ တေလံ၊ ကို။ အာဟရ၊ ဆောင်ခဲ့။ နာဠိ၊ ဆီကျည်ကို။ ပူရေဿာမိ၊ ပြည့်စေအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ဘန္တေ၊ ရား။ တေလံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊

မရှိ။ ဣတိ။ သို့။ (နာဠိပုရဏံ၊ ဆိကျည်ပြည့်လောက်သောဆိကို။ ဥပါဒါယ၊
၍။) အာဟ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ အန္တောဝုတ္တတ္တာ၊ အန္တောဝုတ္တ၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ယာဂုဟ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ က။ အကပ္ပိယဌေန၊ မအပ်သည်
၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေလမတ္တိတိ၊ ဆီရှိ၏ဟုဆိုခြင်းသည်။ ဟောတိ
ယထ၊ ကဲ့သို့။ နာဠိပုရဏာဒီနံ၊ ဆိကျည်ပြည့်လောက်သော ဆိအစ
ရှိသည်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ နတ္ထိတိ၊ မရှိဟူ၍ဆိုခြင်းသည်။ ဟောတိ
ယထ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ-တထ၊ တူ။ သာပိသညာ၊ သည်လည်း။ ပဋ္ဌသညာ-
ကိစ္စံ၊ ထင်စွာသော သညာကိစ္စကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ အသမတ္ထတာယ၊
ကြောင့်။ နေဝသညာ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ သင်္ခါရာဝသေသသုခုမ-
ဘာဝေန၊ ရုန့်ရင်းသော သင်္ခါရမှကြွင်းသော အလွန်သိမ်မွေ့သောသင်္ခါရ၏
အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ကြောင့်။ နာသညာ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

တ္ထေ၊ ဤစတုတ္ထာရုပ္ပသမာပတ်၌။ သညာကိစ္စံ၊ သညာ၏ကိစ္စဟူသည်။
ကိမ္ပန၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ (ပုစ္ဆာ၊ တည်း။) အာရမ္မဏ-
သညာနနဉ္စေ၊ အာရုံကို အမှတ်ပြု၍သိခြင်းသည်၎င်း။ ဝိပဿနာယ၊ ဧ။
ဝိသယဘာဝံ၊ သို့။ ဥပဂန္ဓာ၊ ၍။ နိဗ္ဗိဒါဇနနဉ္စ၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ကို ဖြစ်စေ
ခြင်းသည်၎င်း။ သညာကိစ္စံ၊ သညာကိစ္စမည်၏။ ဟိ-ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။
သုခေါဒကေ၊ ရေအေး၌။ တေဇောဓာတု၊ သည်။ ဒဟနကိစ္စံ၊ လောင်ခြင်း
ကိစ္စကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ ဣဝ၊ သို့။ သော သညာ၊ သည်။
သညာနနကိစ္စမ္ပိ၊ အမှတ်ပြု၍ သိခြင်းကိစ္စကိုလည်း။ ပဋ္ဌ၊ ထင်စွာ။
ကာတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ သေသသမာပတ္တိသု၊ စတုတ္ထာရုပ္ပမှ
ကြွင်းသော သမာပတ်တို့၌။ သညာ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဝိပဿနာယ၊ ဧ။
ဝိသယဘာဝံ၊ သို့။ ဥပဂန္ဓာ၊ ၍။ နိဗ္ဗိဒါဇနနမ္ပိ၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ကိုဖြစ်စေခြင်း
ကိုလည်း။ ကာတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဧ။ အညေသု၊
စတုတ္ထာရုပ္ပမှတပါးကုန်သော။ ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ အကတာဘိနိဝေသော၊
ဝိပဿနာ၌ နှလုံးသွင်းခြင်းကို မပြုဘူးသော၊ ဝါ၊ မဖြစ်စေဘူးသော
သုံးသပ်ခြင်း၌ အလေ့အလာရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ နေဝသညာ-
နာသညာယတနက္ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ သမ္ပသိတော၊ ၍။ နိဗ္ဗိဒံ၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်သို့။
ပတ္တံ၊ ငှါ။ သမတ္ထော နာမ၊ စွမ်းနိုင်သောမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (သာဝက
ဟူက မနိုင်သည်ချည်းလောဟု၊ ကြောင့်)။ အပိ စ၊ စင်စစ်သော်ကား။

အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည်။ သမတ္ထော၊ စွမ်းနိုင်ပေ၏။ (အကတာဘိနိဝေသော-ဟူသောကြောင့် ကတာဘိနိဝေသဖြစ်ကစွမ်းနိုင်သည်ချည်းလော-ဟုကြောင့် ပကတိဝိပဿကော ပန-စသည်ကို) ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ပကတိဝိပဿကော၊ ပြုကတော့အားဖြင့် ဝိပဿနာရုတတ်သော သူသည်။ မဟာပညော၊ ပညာကြီးသည်ဖြစ်၍။ သာရိပုတ္တသဒိသောဝ၊ သာရိပုတ္တရာနှင့် ဉာဏ်ရည်တူသော သူသာလျှင်။ သက္ကုဏေယျ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ တတ်နိုင်ရာ၏။ သောပိ၊ ထို (သာရိပုတ္တရာထေရ်ကျော် တူလျော်ဆိုဖွယ် ပညာကျယ်သော) ပကတိဝိပဿကပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤနေဝသညာနာသညာယတန တရားတို့သည်။ အဟုတ္တာ၊ ရှေးကမရှိကုန်မူ၍။ သမ္ဘောန္တိ ကိရ၊ ယခုဖြစ်ကုန်သတတ်။ ဟုတ္တာ၊ ယခုဖြစ်၍။ ပဋိဝေန္တိ ကိရ၊ ပျက်ကုန်သတတ်။ ဣဘိ-ဧဝံ၊ သို့။ ကလာပသမ္ဘသနဝသေနေဝ၊ အပေါင်းအားဖြင့် သုံးသပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ စတုတ္ထာရုပ္ပစိတ္တုပ္ပါဒ်၌

၁-အပိစ-အာရုံစ-မပါပဲ အပိ-ဟူ၍သာ ရှိသင့်၏။ ထိုသို့ရှိလျှင် အညေသု ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ အကတာဘိနိဝေသော၊ အစပြု၍ ဝိပဿနာရုခြင်းကို မပြုဘူးသေးသော။ ဘိက္ခုသည်။ အပိ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာပင် ဖြစ်စေကာမူ။ နေဝသညာနာသညာယတနကန္တော၊ တို့ကို။ သမ္ဘသိတ္တာ၊ ၍။ နိဗ္ဗိဒါ၊ သို့။ ပတ္တံ၊ ငှါ။ သမတ္ထော နာမ၊ စွမ်းနိုင်သည် မည်သည်။ နတ္ထိ၊ ချစ်-ဟု အနက်ပေး။ သို့၊ အထက် ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ နှာ ၂၂၂ စာပိုဒ် ၆၆၃-၌ တံ သမ္ဘာဒေတုကာမေန သမထယာနိကေန တာဝ ဌပေတာ နေဝသညာနာသညာယတန-စသည်ဖြင့် ဆိုလတံသော စကားနှင့်၎င်း၊ မ ဌ ၄-၆၁ စာပိုဒ် ၉၅-၌ ယသ္မာ နေဝသညာနာသညာယတနေ ဗုဒ္ဓါနိယေဝ အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာ ဟောတိ၊ န သာဝကာနံ၊ တသ္မာ ဧတ္ထ ကလာပဝိပဿနံ ဒဿေန္တော ဝေမာဟ-ဟူသော အဖွင့်နှင့်၎င်း တသားတည်း ညီညွတ်မည်။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ခန္ဓာ စသည်ကို မပြောသဖြင့် ဝိပဿနာကို စတင်နှလုံးသွင်းခဲ့၍ ဒွါရ အာရုံတို့နှင့် တကွ ဒွါရ ၆-ပါး၌ မပြတ်ဖြစ်သော ဝိပဿနာ ရှိသည့်ဟု ဆိုလို၏။ ထို့ကြောင့် ဇ္ဇိ ၁၊ ၄၀၆ ၌ ပကတိဝိပဿကောတိ ပကတိယာ ဝိပဿကော၊ ခန္ဓာဒိဒုခေန ဝိပဿနံ အဘိနိဝိသိတ္တာ ဒွါရလမ္ဗနေဟိ သဒ္ဓိံ ဒွါရပ္ပဝတ္တဓမ္မာနံ ဝိပဿကော သက္ကုဏေယျ တဗ္ဗိယသဉ္ဇယဗ္ဗယညာဏံ ဥပ္ပါဒေတုံ ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဤ၌ ပကတိအားဖြင့် ဝိပဿနာရုသူဟူသော စကားဖြင့် ဤနေဝသညာနာသညာယတနစာကို မရှုဒိကပင် ဝိပဿနာရုနေသော သူဟု ပြ၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းသည် ကတာဘိနိဝေသ အခြားခန္ဓာတို့၌ စတင်၍ ဝိပဿနာရုခဲ့သူ ရှုဘူးသူပင်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ကတာဘိနိဝေသော ဟု ဆိုသင့်သောအရာ၌ ပကတိဝိပဿကော-ဟု ပရိယာယ် အဖြစ်ဖြင့် လဲလှယ်၍ မိန့်ဆိုသားသည်ဟု မှတ်သိ၏။ (ဆ-သံ-သော)

အကျုံးဝင်သော ဖဿာဒိဓမ္မတို့ကို အသီးအသီး မဝေဖန်မှု၍ တပေါင်း တည်းယူ၍ အပေါင်းအားဖြင့် သုံးသပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်သလှောင်။ (နယ- ဝိပဿနာဟု ဆိုအပ်သော ကလာပသမ္ပသန အစွမ်းဖြင့်ဟူလို) သက္ကု- ကေယျ၊ ရာ၏။ အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာဝသေန၊ (ဖဿစသော တရားတို့ကို ခွဲခြမ်းဝေဖန်၍ အသီးအသီး သရုပ်အားဖြင့်ယူ၍ အနိစ္စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းဟူသော) အဖို့အဖို့အားဖြင့် ဖဿာဒိဓမ္မတို့ကို ရှုသောဝိပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့်ကား။ နော သက္ကုဏေယျံ၊ မတတ်နိုင်ရာ။ သော သမာပတ္တိ၊ ဤစတုတ္ထာရူပသမာပတ်သည်။ (ယထာ၊ အကြင် အခြင်းဖြင့်။ ဓမ္မသေနာပတိနာပိ နာမ၊ ဓမ္မသေနာပတိ ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်ပင် သော်လည်း။ အနုပဒံ၊ ဖဿာဒိဓမ္မတို့ကို အသီးအသီး သရုပ်အားဖြင့် ကောက်၍ အဖို့အဖို့အားဖြင့်။ န ဝိပဿနေယျ၊ ဝိပဿနာကို မဖြစ် စေနိုင်။) ဝေံ၊ ဤသို့သော အခြင်းဖြင့်။ သုခုမတ္တံ၊ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတာ၊ ရောက်၏။

၁၃၃၂] ပတ္တမက္ခနတေလူပမာယ၊ သပိတ်သုတ်ဆီဥပမာဖြင့်။ ဝိဘာ- ဝေတဗ္ဗော ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေံ-တထာ၊ တူ။ မဂ္ဂုဒကူပမာယပိ၊ ခရီး၌ ရှိသောရေ ဥပမာဖြင့်လည်း။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော၊ ၏။ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နဿ၊ ခရီးသွားသော။ ထေရဿ၊ အညတရထေရ်၏။ ပုရတော၊ ရွှေ၌။ ဂစ္ဆန္တော၊ သော။ သာမဏောရော၊ သည်။ ထောကမုဒကံ၊ အနည်း ငယ်ရေကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဥဒကံ၊ ရေ။ ဥပါဟနာ၊ တို့ကို။ ဩမုဉ္ဇထ၊ ချွတ်တော်မူကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ ကိရ၊ ဆိုသတတ်။ တတော-တဒါ ကာလေ၊ ၌။ ထေရေန၊ သည်။ သစေ ဥဒကမတ္တိ၊ အကယ်၍ ရေရှိသည်ဖြစ်အံ့။ နှာနသာဋိကံ၊ ရေသနုပ်ကို။ အာဟရ၊ ဆောင်ခဲ့။ နှာယိဿာမ၊ ရေချိုးကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ဘန္တေ၊ ရား။ နတ္ထိ၊ ရေမရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ ဥပါဟန- တေမနမတ္တဋ္ဌေန၊ ဘိနပ်စွတ်လောက်ရုံမျှရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒက- မတ္တိတိ၊ ရေရှိ၏ဟူသော စကားသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ နှာယနဋ္ဌေန၊ ရေချိုးလောက်သော အနက်အားဖြင့်။ နတ္ထိတိ၊ မရှိဟူသော စကားသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေံ-တထာ၊ တူ။ သာပိ-သညာ၊ သည်လည်း။ ပဋ္ဌသညာကိစ္စံ၊ ကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ အသမတ္ထတာယ၊ ကြောင့်။ နေဝသညာ၊

မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ သင်္ခါရာဝသေသသုခုမဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇ-
မာနတ္တာ၊ ကြောင့်။ နာသညာ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

စ၊ ဤမျှသာ မကသေး။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဧတာဟေဝ၊ ထိုဆိုပြီး
သော ဥပမာတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော၊ သည်ကား။ န၊ မဟုတ်
သေး။ အညာဟိပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အနုရူပါဟိ၊ လျော်ကန်
သော။ ဥပမာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဧသ-ဧသော အတ္ထော၊ ကို။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော၊
ဧ။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတီတိ ဣဒံ၊ သည်။ ငုတ္တနယဇေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊
ဤရှေ့စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

အယံ နေဝသညာနာသညာယတနကမ္မဋ္ဌာနေ ဝိတ္တာရကထာ။

ပကိဏ္ဏကကထာ

၂၈၈။ အသဒိသရူပေါ၊ (ဒုတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏာ အသိတိ-
အနုဗျဉ္ဇန ဗျာမပ္ပဘာ ကေတုမာလာ အစရှိကုန်သော ရူပဂုဏ်တို့ဖြင့်)
သုတပါးတို့နှင့်မတူသော ရူပကာယ ရှိတော်မူသော၊ ဝါ၊ မတူသော
သဘောရှိတော်မူသော။ နာထော၊ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသော ဘုရား
မြတ်စွာသည်။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သော။ ယံ အာရူပံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တံ
အာရူပံ၊ ထိုအာရူပတရားကို။ ဣတိ-ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဥတ္တာ၊ ဤ။
တသ္မိံ-အာရူပေ၊ ဌံ။ ပကိဏ္ဏကကထာပိ၊ ထိုထိုစဉ်တို့၌နဲ့သော အနက်ကို
ယူ၍ဖြစ်သောစကားကိုလည်း။ ဝိညေယျာ၊ ဧ။ (အရိယာ ဂါထာတည်း။)

၂၈၉။ ဟိ၊ ပကိဏ္ဏကကထာအကျယ်ကား။ စတသောပိ၊ ကုန်သော။
ဣမာ အာရူပသမာပတ္တိယော၊ တို့သည်။ အာရမ္မဏာတိက္ကမတော၊ အာရုံ
ကိုလွန်သောအားဖြင့်သာလျှင်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတာသံ၊ ထိုလေးပါး
ကုန်သော အရူပသမာပတ်တို့၏။ အင်္ဂါတိက္ကမံ၊ အင်္ဂါကိုလွန်ခြင်းကို။
ဝိဘာဝိနော၊ တို့သည်။ န ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။

ဟိ၊ အကျယ်ချဲ့အံ့။ ဧတာသု၊ တို့တွင်။ ပဌမာ၊ လက်ဦးစွာသော
အရူပသမာပတ်သည်။ ရူပနိမိတ္တာတိက္ကမတော၊ ကသိုဏ်းရုပ်ဟု ဆိုအပ်

သော ပဋိတာဂနိမိတ်ကို လွန်သောအားဖြင့်။ ဘဝတိ၊ ၏။ ဒုတိယာ၊
သည်။ အာကာသာတိက္ကမတော၊ ကသိုဏ်းကိုခွါရာ အာကာသကိုလွန်
သောအားဖြင့်။ ဘဝတိ၊ ၏။ တတိယာ၊ သည်။ အာကာသေ ပဝတ္တိတ-
ဝိညာဏာတိက္ကမတော၊ အာကာသ၌ဖြစ်စေအပ်သော ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်ကို
လွန်သောအားဖြင့်။ ဘဝတိ၊ ၏။ စတုတ္ထိ စ၊ စတုတ္ထအရူပ သမာပတ်သည်
ကား။ အာကာသေ ပဝတ္တိတဝိညာဏဿ၊ အာကာသ၌ ဖြစ်စေအပ်သော
ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်၏။ အပဂမာတိက္ကမတော၊ ကင်းခြင်းဟု ဆိုအပ်သော
နတ္ထိဘောပညတ်ကို လွန်သောအားဖြင့်။ ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ စတ-
သောပိ၊ ကုန်သော။ လူမာ အာရုပ္ပသမာပတ္တိယော၊ တို့သည်။ သဗ္ဗထာ၊
ခပ်သိမ်းသောအပြားအားဖြင့်။ အာရမ္မဏာတိက္ကမတော၊ အာရုံကို လွန်
သောအားဖြင့်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊
ဗျုတ်ရိုက်ကိုဆိုအံ့။ တောသံ၊ တို့၏။ အင်္ဂါတိက္ကမံ၊ အင်္ဂါကိုလွန်ခြင်းကို။
ပဏ္ဍိတာ၊ တို့သည်။ န ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ရူပါဝစရသမာပတ္တိယု၊
တို့၌။ အင်္ဂါတိက္ကမော၊ သည်။ အတ္ထိ ဝိယ၊ သို့။ တောယု၊ တို့၌။ အင်္ဂါ-
တိက္ကမော၊ သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ သဗ္ဗာသုပိ၊ ကုန်
သော။ တောယု၊ တို့၌။ ဥပေက္ခာ၊ ၎င်း။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။
ဒွေ ဝေ ဈာနင်္ဂါနိ၊ တို့သည်သာလျှင်၊ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
အင်္ဂါတိက္ကမော၊ သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။

၂၉၀။ ဧဝံ ဤသို့ အင်္ဂါကို လွန်ခြင်းမရှိသည်။ သန္တေပိ၊ မူလည်း။
ဣဓ၊ ဤအရူပသမာပတ်၌။ ပစ္ဆိမာ ပစ္ဆိမာ၊ နောက်နောက်ဖြစ်သော
သမာပတ်တို့သည်။ သုပ္ပဏီတတရာ၊ အလွန်အထူးသဖြင့် မွန်မြတ်ကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနောက်နောက်သော သမာပတ်တို့၏ အလွန်
မွန်မြတ်သည်၏အဖြစ်၌။ ပါသာဒတလသာဋ္ဌိကာ၊ ပြာသာဒ်အပြင်နှင့်
ပုဆိုးဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဥပမာ၊ တို့ကို။ ဝိညေယျာ၊ ကုန်၏။

☞ [၃၃၃] ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ စတုဘူမိကဿ၊ ဘုံလေးဆင့်ရှိသော။
ပါသာဒဿ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌိမတလေ၊ ၌။ ဒိဗ္ဗနန္တဂီတဝါဒိတသုရဘိဂ္ဂန္ဓမာလာ-
ဘောဇနသယနန္တောဒနာဒိဝသေန၊ နတ်၌ဖြစ်သောကခြင်း၊ သီခြင်း၊ တီးမှုတ်
ခြင်း၊ ကောင်းသော ရန်ရှိသောပန်း၊ ဘောဇဉ်၊ အိပ်ရာ၊ အဝတ်

အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဏိတော၊ မွန်မြတ်ကုန်သော။ ပဉ္စ ကာမ-
ဂုဏာ၊ တို့သည်။ ပစ္စုပဋိတော၊ ရှေးရှုတည်ကုန်သည်။ အဿု-ဘဝေယျံ၊
ကုန်ရာ၏။ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယအပြင်၌။ တတော၊ ထို ပဌမအပြင်ထက်။
ပဏိတတရာ၊ အထူးသဖြင့် မွန်မြတ်ကုန်သော။ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ၊ တို့သည်။
တတိယေ၊ ၌။ တတော၊ ထိုပဌမဒုတိယ အပြင်ထက်။ ပဏိတတရာ၊
ကုန်သော။ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ၊ တို့သည်။ စတုတ္ထေ၊ ၌။ သဗ္ဗပဏိတော၊
အလုံးစုံသော အပြင်၌ရှိသော ကာမဂုဏ်ထက် မွန်မြတ်ကုန်သော။ ပဉ္စ
ကာမဂုဏာ၊ တို့သည်။ ပစ္စုပဋိတော၊ ကုန်သည်။ အဿု-ဘဝေယျံ၊
ကုန်ရာ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။ တာနိ စတ္တာရိပိ၊ ထိုလေးပါးသော အပြင်
တို့သည်လည်း။ ပါသာဒတလာနေဝ၊ ပြာသာဒ်အပြင်တို့သည်သာလျှင်။
ကိဉ္စာပိ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ နေသံ၊ ထိုအပြင်တို့၏။ ပါသာဒတလာဘာဝေန၊
ပြာသာဒ်အပြင်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိသေသော၊ သည်။ ကိဉ္စာပိ နတ္ထိ၊ မရှိပေ။
ပန၊ သော်လည်း။ ပဉ္စကာမဂုဏသမိဒ္ဓိဝိသေသေန၊ ငါးပါးသောကာမဂုဏ်
ပြည့်စုံခြင်းအထူးဖြင့်။ ဟေဋ္ဌိမတော ဟေဋ္ဌိမတော၊ အောက်အောက်၌
ဖြစ်သော အပြင်ထက်။ ဥပရိမံ ဥပရိမံ၊ အထက်အထက်၌ဖြစ်သော အပြင်
သည်။ ပဏိတတရံ၊ အထူးသဖြင့်မွန်မြတ်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့
သို့၎င်း။

စ၊ ထိုမှတပါး။ ကောယ ဣတ္ထိယာ၊ တယောက်သောမိန်းမသည်။
ကန္တိတထူလသဏှသဏှတရသဏှတမသုတ္တာနံ၊ ငင်အပ်သော ကြမ်းသော
ချည်၊ သိမ်မွေ့သောချည်၊ အထူးသဖြင့် သိမ်မွေ့သောချည်၊ အလွန် အထူး
သဖြင့် သိမ်မွေ့သောချည်တို့၏။ စတုပ္ပလတိပလဒ္ဓိပလကေပလသာဋ္ဌိကာ၊
လေးပိုက်စီး၊ သုံးပိုက်စီး၊ နှစ်ပိုက်စီး၊ တပိုက်စီး ပုဆိုးတို့သည်။ အာယာ-
မေန စ၊ အလျားအားဖြင့်၎င်း။ ဝိတ္တာရေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ သမပ္ပမာဏာ၊
မျှသောပမာဏရှိကုန်သည်။ အဿု၊ ကုန်ရာ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။
တာ သာဋ္ဌိကာ စတသောပိ၊ ထိုပုဆိုးလေးထည်တို့သည်လည်း။ အာယာမ-
တော စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝိတ္တာရတော စ၊ ဖြင့်၎င်း။ သမပ္ပမာဏာ၊ ကုန်သည်။
ကိဉ္စာပိ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာသံ၊ တို့၏။ ပမာဏတော၊ ဖြင့်။ ဝိသေသော၊
သည်။ ကိဉ္စာပိ နတ္ထိ၊ ၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ သုခသမ္ဘာသုရုဇ-
ဘာဝမဟာဂ္ဂဘာဝေဟိ၊ ကောင်းသောအတွေ့ရှိသည်၏အဖြစ်၊ သိမ်မွေ့သည်

၏ အဖြစ်၊ အဖိုးများစွာထိုက်သည်၏ အဖြစ်တို့ဖြင့်။ ပုရိမာယ ပုရိမာယ၊ ရှေးရှေးဖြစ်သောပုဆိုးတို့ထက်။ ပစ္ဆိမာ ပစ္ဆိမာ၊ နောက်နောက်ဖြစ်သော ပုဆိုးတို့သည်။ ပဏိတတရာ၊ အထူးသဖြင့် မှန်မြတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ စ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၎င်း။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ စတုသု၊ ကုန်သော။ တောသု၊ ထိုအရူပသမာပတ်တို့၌။ ဥပေက္ခာ၊ ၎င်း။ စိတ္တေ-ကဂ္ဂတာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တောနိ ဒွေယေဝ အင်္ဂါနိ၊ ဤနှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့သာလျှင်။ ဣဉ္စာပိ ဟောန္တိ၊ ၏။ အထ ခေါ၊ ထိုသို့ ဖြစ်သော် လည်း။ ဘာဝနာဝိသေသေန၊ ဘာဝနာ ထူးခြင်းကြောင့်။ တေသံ အင်္ဂါနိ၊ ထိုနှစ်ပါးသောအင်္ဂါတို့၏။ ပဏိတပဏိတတရတာဝေန၊ မှန်မြတ်သည် အထူးသဖြင့် မှန်မြတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤ အရူပ သမာပတ်၌။ ပစ္ဆိမာ ပစ္ဆိမာ၊ နောက်နောက်ဖြစ်ကုန်သော သမာပတ်တို့သည်။ သုပ္ပ-ဏိတတရာ၊ အလွန်အထူးသဖြင့် မှန်မြတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၂၉၁။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ် သဖြင့်။ ပဏိတပဏိတာ၊ မြတ်သည်ထက်မြတ်ကုန်သော။ တော စတသော-ပိ၊ ဤလေးပါးသော သမာပတ်တို့ကိုလည်း။

အသုစိမှိ၊ မစင်ရှိရာအရပ်၌။ (ဌိတေ၊ တည်သော။) မဏ္ဍပေ၊ ၌။ ဧကော၊ တယောက်သည်။ လဂ္ဂေါ၊ တွဲလွဲဆွဲ၏။ အပရော၊ သည်။ တံ၊ ထိုတွဲလွဲဆွဲသောသူကို။ နိဿိတော၊ မှီ၍တည်၏။ အညော၊ သည်။ တံ၊ ထိုမဏ္ဍပ်၌ တွဲလွဲဆွဲသောသူကို။ အနိဿာယ၊ ၍။ ဗဟိ၊ ၌။ ဌိတော၊ ၏။ အပရော စ၊ သည်ကား။ တံ၊ ထိုအပ၌ တည်သောသူကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဌိတော၊ ၏။

ဣတိ၊ သို့။ စတုဟိ၊ လေးဦးကုန်သော။ ဧတေဟိ-ပုရိသေဟိ၊ တို့နှင့်။ ယထာဣန္ဒြိယံ၊ တိုင်း။ သမာနတာယ၊ တူသည်အဖြစ်ဖြင့်။ စတသောပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝိဘာဝိနာ၊ သည်။ ဤတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

တတြ၊ ထိုဂါထာ၌။ အယံ၊ ကား။ အတ္ထယောဇနာ၊ အနက် ယောဇနာခြင်းတည်း။ အသုစိမှိ၊ မစင်ရှိသော။ ပဒေသေ၊ ၌။ ဧကော၊

နိဒ္ဒေသ]

ပကိဏ္ဍကကထာ (၃၃၄-၆)

၄၄၅

သော။ မဏ္ဍပေါ၊ သည်။ ဌိတော၊ ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ကော
 ပုရိသော၊ သည်။ အာဂန္ဓာ၊ ၍။ တံအသုစိ၊ ထိုမစင်ကို။ ဇိဂုစ္ဆ-
 မာနော၊ စက်ဆုပ်သည်ဖြစ်၍။ တံမဏ္ဍပံ၊ ကို။ ဟတ္ထေဟံ၊ တို့ဖြင့်။
 အာလမ္ဗိတာ၊ ဆွဲ၍။ တတ္ထ၊ ထိုမဏ္ဍပ်၌။ လဂ္ဂေါလဂ္ဂိတောဝိယ၊ တွယ်နေ
 သကဲ့သို့။ အဋ္ဌာသိ၊ ၏။ အထ-ပစ္ဆာ၊ မှ။ အပရော၊ သည်။ အာဂန္ဓာ၊
 ၍။ တံမဏ္ဍပေလဂ္ဂံပုရိသံ၊ ထိုမဏ္ဍပ်၌ ဆွဲလျက် ငြိတယ်နေသော
 ယောက်ျားကို။ နိဿိတော၊ ၍။ အဋ္ဌာသိ၊ ၏။ အထ-ပစ္ဆာ၊ ၌။
 အညော၊ သည်။ အာဂန္ဓာ၊ ၍။ စိန္တေသိ၊ ၏။ ယောသေ-ဇေသော၊ သည်။
 မဏ္ဍပလဂ္ဂေါ၊ မဏ္ဍပ်၌ ဆွဲလျက်တည်၏။ ယောစ၊ သည်လည်း။
 တန္နိဿိတော၊ ထိုမဏ္ဍပ်၌ ဆွဲလျက်တည်သော ယောက်ျားကိုမှီလျက်
 တည်၏။ ဧတေဥဘောပိ၊ ထိုသူနှစ်ယောက်တို့သည်လည်း။ ဒုဋ္ဌိတာ၊
 ကောင်းစွာမတည်ကုန်၊ ဝါ၊ မကောင်းသဖြင့် တည်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ဆင်းရဲစွာ
 တည်ကုန်၏။ [၃၃၄] မဏ္ဍပပပါတေ၊ မဏ္ဍပ်ပြုလတ်သော်။ နေသံ၊ တို့၏။
 ပါတော၊ ကျခြင်းသည်။ ဓုဝေါစ၊ မချွတ်ကေန်သာတည်း။ ဟန္တ၊ ယခု။
 အဟံ၊ သည်။ ဗဟိယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌာမိ၊ တည်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။
 စိန္တေသိ၊ ၏။ (စိန္တေတွာ၊ ၍။) သော၊ သည်။ တန္နိဿိတံ-(တေန
 နိဿိတံဌာနံ)၊ ထိုယောက်ျားသည် မှီအပ်သောအရပ်ကို။ (တနည်း)
 တန္နိဿိတံ-(တံမဏ္ဍပလဂ္ဂံပုရိသံ နိဿာယ ဌိတံပုရိသံ)၊ ထိုမဏ္ဍပ်၌
 ဆွဲသောယောက်ျားကိုမှီ၍ တည်သောယောက်ျားကို။ အနိဿာယ၊ ၍။
 ဗဟိယေဝ၊ လျှင်။ အဋ္ဌာသိ၊ ၏။ အထ-ပစ္ဆာ၊ ၌။ အပရော၊ သည်။
 အာဂန္ဓာ၊ ၍။ မဏ္ဍပလဂ္ဂယစ၊ ၏၎င်း။ တန္နိဿိတယစ၊ ထိုမဏ္ဍပ်၌
 ဆွဲသောယောက်ျားကို မှီ၍တည်သော ယောက်ျား၏၎င်း။ အခေမဘာဝံ၊
 ဘေးမငြိမ်းသည်၏အဖြစ်ကို။ စိန္တေတွာ၊ ၍။ ဗဟိဋ္ဌိတဉ္စ၊ အပ၌တည်သော
 သူကိုလည်း။ သုဋ္ဌိတောတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏ဟူ၍။ မန္တော၊ ၍။ တံ၊ ထို
 အပ၌တည်သောသူကို။ နိဿာယ၊ ၍။ အဋ္ဌာသိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာ၌။
 အသုစိမှိဒေသေ၊ ၌။ မဏ္ဍပေါဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ကသိဏ္ဍဂ္ဂိဋ္ဌိမာကာသံ၊
 ကသိုဏ်းကိုခွါရာ ကောင်းကင်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အသုစိဇိဂုစ္ဆာယ၊ ကြောင့်။
 မဏ္ဍပလဂ္ဂေါပုရိသောဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ရူပနိမိတ္တဇိဂုစ္ဆာယ၊ ကသိုဏ်းရုပ်ဟု
 ဆိုအပ်သော ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်။ အာကာသာရမ္မဏံ၊
 ကသိုဏ်းကိုခွါရာ ကောင်းကင်လျှင် အာရုံရှိသော။ အာကာသာနဉ္စာ-

ယတနံ၊ ဈာန်ကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ မဏ္ဍပလဂုံ ပုရိသံ၊ ကို။ နိဿိတော ဝိယ၊ မှီ၍တည်သော ယောကျ်ားကဲ့သို့။ အာကာသာရမ္မဏံ၊ သော။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ ဈာန်ကို။ အာရပ္ပံ၊ ၍။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ တေသံ ဒိန္နမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ဦးသားတို့၏လည်း။ အခေမဘာဝံ၊ ကို။ စိန္တေတွာ၊ ၍။ တံမဏ္ဍပလဂုံ၊ ထိုမဏ္ဍပ်၌ ဆွဲသောသူကိုမှီ၍ တည်သောသူကို။ အနိဿာယ၊ ၍။ ဗဟိ၊ ၌။ ဌိတော ဝိယ၊ တည်သော သူကဲ့သို့။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ ဈာန်ကို။ အာရမ္မဏံ အကတွာ၊ အာရုံ မပြုမူ၍။ တဒတာဝါရမ္မဏံ၊ ထိုပဌမာရူပဝိညာဉ်၏မရှိခြင်း နတ္ထိတော ပညတ်လျှင် အာရုံရှိသော။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ မဏ္ဍပလဂူဿ စ၊ ၏၎င်း။ တန္နိဿိတဿ စ၊ ၏၎င်း။ အခေမဘာဝံ၊ ကို။ စိန္တေတွာ၊ ၍။ ဗဟိဌိတဉ္စ၊ သူကိုလည်း။ သုဌိတောတိ၊ ကောင်းစွာ တည်၏ဟု။ မန္တံ၊ ၍။ တန္နိဿာယ ဌိတော ဝိယ၊ ထိုအပ၌တည်သောသူကို မှီ၍ တည်သော သူကဲ့သို့။ ဝိညာဏာဘာဝသင်္ခါတေ၊ ပဌမာရူပဝိညာဉ်၏ မရှိခြင်း နတ္ထိတောပညတ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဗဟိပဒေသေ၊ ၌။ ဌိတံ၊ သော။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ကို။ အာရပ္ပံ၊ ၍။ ပဝတ္တံ၊ သော။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၉၂။ ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနဉ္စ၊ ဖြစ်သော်လည်း။

ဣဒံ၊ ဤနေဝသညာနာသညာယတနဈာန်သည်။ အညာဘာဝေန၊ အာရုံတပါးမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအာကိဉ္စာယတနဈာန်ကို။ အာရမ္မဏံ ကရောတေဝ၊ အာရုံပြုသလျှင်ကတည်း။ ယထာ ကိံ၊ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဇနော၊ တိုင်းသူလူအပေါင်းသည်။ ရာဇာနံ၊ အရပ်မျက်နှာအလုံးကို အစိုးရသော မင်းကြမ်းကို။ ဒိဠဒေါသမ္ပိ၊ မြင်အပ်သော အပြစ်ရှိသော်လည်း။ ဝုတ္တိဟေတု၊ အသက်မွေးခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဝတ္တတိ ယထာ၊ အသက်မွေးရသကဲ့သို့တည်း။

ဟိ၊ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ ဣဒံ နေဝသ။ပ။ နံ၊ သည်။ အယံ သမာပတ္တိ၊ ဤအာကိဉ္စညာယတနသမာပတ်သည်။ အာသန္နဝိညာဏဉ္စာယတနပစ္စတ္တိ-

ကော၊ ဝိညာဏဉာယတနဟူသော နီးသော ရန်သူရှိ၏။ (ရူပါသန္ဓာကသော-
ရမ္မဏာဝိညာဏာပဂမာရမ္မဏာ၊ ကသိုဏ်းရုပ်နှင့်နီးသော ကောင်းကင်လျှင်
အာရုံရှိသော ဝိညာဉ်၏ ကင်းခြင်းနတ္ထိတောပညတ်လျှင် အာရုံရှိ၏။
နော စသန္ဓာ၊ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်ကဲ့သို့ ငြိမ်သက်သည်
လည်းမဟုတ်။) ဣတိ-ဧဝံ၊ သို့။ ဒိဋ္ဌဒေါသမ္ပိ၊ မြင်အပ်သော အပြစ်ရှိ
သော်လည်း။ တံ အာကိဉ္ဇညာယတနံ၊ ဈာန်ကို။ အညဿ၊ ထိုမှတစ်ပါး
သော။ အာရမ္မဏဿ၊ လျောက်ပတ်သော အာရုံ၏။ အဘာဝိ၊ မရှိမရ
ခြင်းကြောင့်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကရောတေဝ၊ ပြုသလျှင်တည်း။ ယတာ
ကိံ၊ ကား။ ဇနော၊ သည်။ ရာဇာနံ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌဒေါသမ္ပိ၊ သော်လည်း။
ဝုတ္တိဟေတု၊ ကြောင့်။ နိဿာယ၊ ရှိ။ ဝတ္တတိ ယထာ၊ တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။
အသံယတံ၊ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးမစောင့်စည်းသော။ ဖရုသကာယဝစီမနော-
သမာစာရံ၊ ကြမ်းကြုတ်သော ကိုယ်နှုတ်နှလုံးအကျင့်ရှိသော။ ကဉ္ဇိ၊ တဝံ
တယောက်သော။ သဗ္ဗဒိသမ္ပတိံ၊ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၏ အရှင်
သခင်ဖြစ်သော။ ရာဇာနံ၊ မင်းကို။ အယံ၊ ဤမင်းသည်ကား။ ဖရုသ-
သမာစာရော၊ ကြမ်းကြုတ်သော အကျင့်ရှိ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဒိဋ္ဌဒေါသမ္ပိ၊
မြင်အပ်သော အပြစ်ရှိသော်လည်း။ အညတ္ထ၊ အရပ်တစ်ပါး၌။ ဝုတ္တိံ၊
အသက်မွေးစရာကို။ အလတမာနော၊ မရသည်ဖြစ်၍။ ဇနော၊ သည်။
ဝုတ္တိဟေတု၊ ကြောင့်။ နိဿာယ၊ ရှိ။ ဝတ္တတိ ယထာ၊ အသက်မွေးရ
သကဲ့သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ ဒိဋ္ဌဒေါသမ္ပိ၊ သော်လည်း။ တံ အာကိဉ္ဇညာ-
ယတနံ၊ ကို။ အညံ၊ သော။ အာရမ္မဏံ၊ လျောက်ပတ်သောအာရုံကို။
အလတမာနံ၊ မရသည်ဖြစ်၍။ ဣဒံ နေဝ။ပ။ တနံ၊ ဈာန်သည်။
အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကရောတေဝ၊ တည်း။

၂၉၃။ ဧဝံ၊ သို့။ ကုရုမာနဉ္စ၊ အာရုံမူသော်လည်း။

(ကောစိ ပုရိသော၊ တစုံတယောက်သော ယောက်ျားသည်။) ဒီသ-
နိဿေဏိံ၊ ရှည်စွာသောလှေကားသို့။ အာရုဇ္ဈော၊ တက်သည်ရှိသော်။
(အညဿ၊ တစ်ပါးကိုင်စရာ၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။) နိဿေဏိဗာဟု-
ကံ၊ လှေကားပေါင်ကို။ ဩလုပ္ပတိ ယထာ၊ ထောက်ရာသကဲ့သို့၎င်း။ ပဗ္ဗ-
တဂ္ဂံ၊ တောင်ထိပ်အဖျားသို့။ အာရုဇ္ဈော၊ တက်သည်ရှိသော်။ ပဗ္ဗတမတ္ထကံ၊
ထိုတောင်၏ အဖျားကိုပင်။ ဩလုပ္ပတိ ယထာ ဝ၊ သို့၎င်း။

ဂိရိံ၊ ကျောက်တောင်သို့။ အာရုဇ္ဈော၊ သော်။ ပရိပ္ပန္နမာနော၊ တုန်လှုပ်လျက်။ (အညာဘာဝတော၊ ကြောင့်။) အတ္တနော၊ ၏။ ဇဏ္ဍကမေဝ၊ ပုဆစ်ဒူးကိုပင်လျှင်။ ဩလုပ္ပတိ ယထာ ဝါ၊ ၎င်း။ တထေဝ၊ လျှင်။ ဧတံ၊ စာနံ၊ ထိုအာကိဉ္ဇညာယတနစာနံကို။ ဩလုပ္ပ၊ အာရုံပြု၍။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤရွှေတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ

သမာဓိဘာဝနာဓိကာရေ

အာရုပ္ပနိဒ္ဒေသော နာမ

ဒသမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

ခခ-ဆမမိနိဇ္ဇေသ (၃၃၆-၇)

အာဟာရေပဋိက္ခလသဘာဝနာ

၁ [၃၃၆] ၂၉၄။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ အာရုပ္ပါနန္တရံ၊ အာရုပ္ပကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အခြားမဲ့၌။ ကော သညာတိ၊ သညာဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာယ၊ အကျဉ်း ပြအပ်ပြီးသော။ အာဟာရေ ပဋိက္ခလသညာယ၊ ၏။ ဘာဝနာနိဇ္ဇေသော၊ ဘာဝနာကို အကျယ်ပြကြောင်း စကားအစဉ်သည်။ အနုပ္ပတ္တော၊ အစဉ် အားလျော်စွာ ရောက်လတ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုအာဟာရေ ဟူသော ပါဠိ၌။ (ယော သဘာဝေါ၊ သည်။ အာဟာရပစ္စယသင်္ခါတေန၊ ဟု ဆိုအပ် သော။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ၎င်း။ ဌိတိယာ ဝါ၊ တည်ခြင်းငှါ၎င်း။ ပစ္စယ- ဘာဝေန၊ ကျေးဇူးပြုသည့်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလံ၊ ကို။) အာဟရတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ (နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ စ၊ တနည်း။ ပဝတ္တတိ၊ မပြတ်ဖြစ်စေတတ် တည်စေတတ်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော သဘာဝေါ၊ သည်။) အာဟာရော၊ ၏။ သော-အာဟာရော၊ သည်။ ကဗဠိကာရာဟာရော၊ အလုပ်အလေ့ကိုမပြုအပ်သော်လည်း ပြုအပ်သကဲ့ သို့သော အာဟာရ၎င်း။^၁ ဖဿာဟာရော၊ ဖဿဟူသော အာဟာရ၎င်း။ မနောသဉ္ဇေတနာဟာရော၊ စိတ်၌မို့သော စေတနာဟူသော အာဟာရ ၎င်း။ ဝိညာဏာဟာရော၊ ဝိညာဉ်ဟူသော အာဟာရ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဇော၊ ၏။

ပန၊ ဝိဘာဂဒဿနကိုအားထုတ်အံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးပါးသော အာဟာရ တို့တွင်။ ကော၊ အဘယ်အာဟာရသည်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးကို။

၁-တိက္ခပညာအားဖြင့် ဥဒ္ဓေသကို ဟော၏။ ဥဒ္ဓေသသည်သည် နိဇ္ဇေသ အနက်ရှိ၏။ တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် လာသောဝန်ကိုသာ ဆောင်သပ်သည် ဟုတ်။ ထို လိလ္လ ပုဂ္ဂိုလ်ထက် အများအပြား မုဒုမဇ္ဈိမ ပညာပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် လာသောဝန်ကိုလည်း သွတ် စင်စစ် ဆောင်သင့်ပေသတည်း။ ထို့ကြောင့် ဧဝံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာယ။ ဟု နိဇ္ဇေသော ဟုနုလ္လတ္တော မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-ကဗဠိ ကရိယတိတိ ကဗဠိကာရော၊ ဤစကားကိုလည်း ဝဇ္ဈနှင့် ပဗ္ဗုဒ္ဓိ သော- ဟာရကို ပြခြင်းငှါ ဆိုသတည်း။ သဏ္ဌိရိယကာယ၏ ဥပလ္လက္ခနအကြောင်းဖြင့်လော အင်္ဂါ ကြီးငယ်သို့ လျှောက်သော ရသကို ဆောင်တတ်သည်ဟု လိလ္လသော လိလ္လပုဂ္ဂိုလ် အာဟာရ၏ အစေးဖြစ်သော ဩဘေသည် အာဟာရ မုဒုမဇ္ဈိမ။ (ပြည်)

အာဟာရတိ၊ ဆောင်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆာ၊ ဤကားပုစ္ဆာ^၁။ ကဗဠိကာရာ-
ဟာရော၊ သည်။ ဩဇဋ္ဌမကံ၊ ဩဇာလျှင်ရှစ်ခုမြောက်ရှိသော။ ရူပံ၊ ကို။
အာဟာရတိ၊ ၏။ ဖဿာဟာရော၊ သည်။ တိဿော၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊
တို့ကို။ အာဟာရတိ၊ ၏။ မနောသဉ္ဇေတနာဟာရော၊ သည်။ တိသု-
ဘဝေသု၊ တို့၌။ ပဋိသန္ဓိ^၂၊ ကို။ အာဟာရတိ၊ ၏။ ဝိညာဏာဟာရော၊
သည်။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ၌။ နာမရူပံ၊ ကို။ အာဟာရတိ၊ ၏။

တေသု၊ ထိုလေးပါးတို့တွင်။ ကဗဠိကာရာဟာရော၊ ရကြောင့်။
နိကန္တိဘယံ၊ ရသတဏှာဟူသောဘေးသည်။ ဟောတိ၊ ၏^၂။ ဖဿာ-
ဟာရော၊ ကြောင့်။ ဥပဂမနဘယံ၊ (မပယ်အပ်သေးသော ဝိပလ္လာသ
ရှိသောသတ္တဝါ၏) အာရုံသို့ကပ်ခြင်း၊ အာရုံနှင့်ပေါင်းမိဆုံမိခြင်း (သုခ-
ဝေဒနီယစသောဖဿ၏ ဖြစ်ခြင်းဟူသော) ဘေးမည်သည်။ ဟောတိ၊
၏။ မနောသဉ္ဇေတနာဟာရော၊ မနောသဉ္ဇေတနာအာဟာရကြောင့်။
ဥပပတ္တိဘယံ၊ ထိုထိုဘဝ၌ဖြစ်ကြောင်း၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်လျှင် ဘေးမည်
သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိညာဏာဟာရော၊ ကြောင့်။ ပဋိသန္ဓိဘယံ၊
ဘဝန္တရစသည်တို့နှင့် စပ်ခြင်းသည်လျှင်ဘေးမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
စ၊ အဖို့တပါးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ သို့။ သပ္ပဋိဘယေသု၊ ဘေးဘျမ်းနှင့်
တကွဖြစ်ကုန်သော။ တေသု၊ ထိုလေးပါးသောအာဟာရတို့တွင်။ ကဗဠိ-
ကာရာဟာရော၊ ကို။ ပုတ္တမံသုပမေန၊ သား၏အသားကို စားခြင်းလျှင်
ဥပမာရှိသော သြဝါဒဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဖဿာဟာရော၊ ကို။
နိစ္စမ္မဂါဝုပမေန၊ အရေမရှိသောနှားမ ဥပမာရှိသော သြဝါဒဖြင့်။ ဒီပေ-
တဗ္ဗော၊ ၏။ မနောသဉ္ဇေတနာဟာရော၊ ကို။ အင်္ဂါရကာသုပမေန၊
မီးကျိုးတွင်း မီးကျိုးစု ဥပမာရှိသော သြဝါဒဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗော၊ ၏။
ဝိညာဏာဟာရော၊ ကို။ သတ္တိသတူပမေန၊ လုံမတရာဥပမာရှိသော
သြဝါဒဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ပန၊ အာဟာရ-

၁-“အာဟာရတိတိ အာဟာရော”တိ အဝိဘာဂတော အတ္ထံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ဝိဘာ-
ဂတော ဒဿေတုံ “ကော ပနေတ္ထာ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ (ပြည်)

၂-အာဟာရတိတိ အာဟာရော-ဖြင့် ကိစ္စအားဖြင့် “သော စတုပ္ပိဓော” စသဖြင့်
ပတေဒအားဖြင့် ပြုပြီး၍ ယခုအခါ အာဒိနဝအားဖြင့် ပြုလိုရကား တေသု-စသည်ကိုမိန့်။
(ပြည်)

လေးပါးပြားလေလျှင်းလည်း လိုရင်းကိုထုတ်ဆိုအံ့။ ဣမေသု စတုသု အာဟာရေသု၊ တို့တွင်။ အသိတပိတခါယိတသာယိတပ္ပဘေဒေါ၊ စားအပ်၊ သောက်အပ်၊ ခဲအပ်၊ လျက်အပ်သည်အပြားရှိသော^၁။ ကဗဠိကာရော အာဟာရော၊ ကိုသာလျှင်။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသော အနက်၌။ အာဟာရေတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ (ပန၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့။) တသ္မိံ အာဟာရေ၊ ထိုအသိတစသည်အပြားရှိသော အာဟာရ၌။ ပဋိက္ခလဘာဝနာ၊ ရှိရာစက်ဆုပ်အပ်သော အခြင်းအရာကို ယူသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပန္နာ၊ သော။ သညာ၊ သည်။ ဝါ၊ သညာ ပြဋ္ဌာန်းသောဘာဝနာသည်။ အာဟာရေ ပဋိက္ခလသညာ၊ မည်၏။

တံ အာဟာရေ ပဋိက္ခလသည်၊ ကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ ပွားစေ လိုသော ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပြုတတ်သော ပရိယတ်ကို။ (ဓမ္မတော စ၊ ပါဠိအားဖြင့်၎င်း။ အတ္ထတော စ၊ အနက် အားဖြင့်၎င်း။) ဥဂ္ဂဟေတော၊ သင်ပြီး၍။ ဥဂ္ဂဟတော၊ ဆရာလက်ထပ် သင်အပ်သည်မှ။ ဧကပဒမ္ပိ၊ တပိုဒ်ကိုမျှလည်း၊ ဝါ၊ တစိတ်အဖို့ကိုမျှလည်း။ အဝိရဇ္ဈန္တေန၊ မချွတ်ယွင်းမတိမ်းယိမ်းစေမှု၍။ ရဟောဂတေန၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အံ့ရပ်သို့ကပ်လျက်။ ပဋိသလ္လိနေန၊ အာရုံထွေထွေ စိတ်မကူးပဲ ဖဲခွါဆုတ်နှစ် ကိန်းအောင်းလစ်၍။ အသိတပိတခါယိတသာယိတပ္ပဘေဒေါ၊ စားအပ်၊ သောက်အပ်၊ ခဲအပ်၊ လျက်အပ်သည် အပြားရှိသော။ ကဗဠိကာရောဟာရေ ၌။ ဒသဟာကာရေဟိ၊ ဆိုလတုံသောဆယ်ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်^၂။

၁-ဤအသိတစသည်တို့၌ တပစ္စည်း အတိတ်ကာလဝိသေသ၌ မဟုတ်၊ နုပွေသည် တို့၌ကဲ့သို့ ကာလသာမန်၌ တဗ္ဗပစ္စည်းပရိယာယ်တည်း။ ဤကိုရည်၍ ဤကား အသိတဗ္ဗ ပါတဗ္ဗခါယိတဗ္ဗသာယိတဗ္ဗပိတဘဂေါ ကာလဘာဝစနိစ္ဆာယ ဗာဘာဝသော ယောဂ ဒုဒ္ဓန္တိဟု မိန့်သည်။ (ပြည်)

၂-အန္တိပဇ္ဇိကာဘာဝတော၊ အယုတ်ဆုံးဖြစ်သော သသက်မွေးခြင်း၏ အခြေပြင် ၎င်း။ ပိဏ္ဏပါတဿ၊ ကို။ အလာတလာဘသု၊ ရေခြင်း၊ မြင်းတို့၌။ ပရိတဏှဒေဝသမ္ပိ သမုပ္ပတ္တိတော၊ တောင့်တခြင်း မက်မောခြင်းစလယ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ သုတ္တသေ၊ စားပြီးသော အာဟာရ၏။ သမ္ပဒေနေနတော၊ ယစ်ခြင်း ထိုင်ခင်းခြင်းကို ဖြစ်စေသောအား အားဖြင့်၎င်း။ ကိမိကုလသမ္ပန္နတော၊ သုံးဆဲ့နှစ်ပါး ဝိုးမျိုးနှစ်ဆယ့်သုံးပါး ဖြစ်၍၊ ဤသို့စသော အာကာရတို့ဖြင့်လည်း အာဟာရ၌ ပဋိက္ခလဘာဝနာကို လုပ်ခြင်းတပ်တည် မဟုတ်လော၊ အဘယံကြောင့် ဒေသဟာကာရဟိဟု သိပ္ပာနုပိ၍ ရှိသည့် အာဟာရ အဖြေကို ဋီ ၁၊ ၄၁၇၌ ကြည့်ပါ။ (ပြည်)

၄၅၂ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၃၃၆-၂၂) [၁၁-သမာဓိ

ပဋိက္ခုလတော၊ ကိ။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ အဖန်ဖန် ဉာဏ်သက်ဝင်၍ ဆင်ခြင်
အပ်၏။ ဣဒံ-ဣမေ၊ ဤဆယ်တွေ အခြင်းအရာဟူသည်။ သေယျထာ-
ကတမေ၊ အဘယ်ပေတို့နည်း ဟူမူကား။ ဂမနတော၊ အသွားအပြန်
အားဖြင့်။ အာဟာရေ၊ ခွံ။ ပဋိက္ခုလတော၊ ကိ။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။
ပရိယေသနတော၊ ရွာမှီးခြင်းအားဖြင့်။ ပရိဘောဂတော၊ သုံးဆောင်ခြင်း
အားဖြင့်။ အာသယတော၊ သည်းခြေစသော အာသယအားဖြင့်။
နိဓာနတော၊ စားအပ်သော အာဟာရ၏ စု၍တည်ရာ အစာသစ်အိမ်
အားဖြင့်။ အပရိပက္ကတော၊ ကမ္မဇတေဇောဖြင့် မကျက်သေးသော
အားဖြင့်။ ပရိပက္ကတော၊ ကျက်သောအားဖြင့်။ ဖလတော၊ ပြီးသော
အားဖြင့်။ နိဿန္တတော၊ ထိုမှဤမှ ယိုစီးသောအားဖြင့်။ သမ္ပက္ခနတော၊
အချင်းခပ်သိမ်း လိမ်းကျံသောအားဖြင့်။ ဣတိ-ဣမေ၊ ဤသည်တို့တည်း။

၂၉၅။ တတ္ထ၊ ထိုဆယ်ပါးတို့တွင်။ ဂမနတောတိ၊ ကား။ ဝေ-ဣမာယ
ဣဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗပဋိပတ္တိယာ၊ ဤယခုဆိုအပ်လတံ့သော အကျင့်ဖြင့်။ မဟာ-
နုဘာဝေ နာမ၊ မခေါက်မရက် အာနုဘော်ကြီးလှပေသော။ သာသနေ၊
ခွံ။ (တနည်း) (သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာနပရိဟရဏာဒိသိဒ္ဓံ၊ သဗ္ဗတ္ထကကမ္မဋ္ဌာန်း
ကို ဆောင်ခြင်းစသဖြင့် ပြီးသော။ ဓမ္မသုဓမ္မတံ၊ တရားတော်၏
ကောင်းသောဓမ္မ၏အဖြစ်ကို။ ပုရေက္ခိတော၊ ရွှေသွားပြု၍။ ယောဂါ-
ဝစရေန၊ သည်။) ဝေ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်ရာ၏။
မဟာနုဘာဝေ နာမ၊ သော။ သာသနေ၊ ခွံ။ ပဗ္ဗဇိတေန၊ ရဟန်းကောင်း
ဖြစ်သောသူသည်။ သကလရတ္တိံ၊ ညဉ့်သုံးယံပတ်လုံး။ ဗုဒ္ဓဝစနသဇ္ဈာယံ
ဝါ၊ ဘုရားစကားတော်ကို သရဇ္ဈာယံခြင်းကို၎င်း။ သမဏဓမ္မံ ဝါ၊
ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်း ရဟန်းတရားကို၎င်း။ ကတော၊ ၍။ ကာလသေဝ၊
လျှင်။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ စေတိယင်္ဂဏဗောဓိယင်္ဂဏဝတ္ထံ၊ ကိ။ ကတော၊ ၍။
ပါနီယံ၊ သောက်ရေကို။ ပရိဘောဇနီယံ၊ သုံးရေကို။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊
တည်ထားပြည့်စုံစေ၍။ [၃၃၇] ပရိဝေဏံ၊ ပရိဝုဏ်အပြင်ကို။ သမ္ပဇ္ဇိတော၊

၁-ဤနည်းနှင့်နှင့် တော-အဆုံးရှိသော ပုဒ်တိုင်းကိုဟူ၍။ ဂမနတော-သာရှိသည်မဟုတ်
လောဟူမူ? ပစ္စာဂမနမ္ပိ ဂမနသဘာဂတ္တာ ဂမနေနေဝ သင်္ဂဟိတံ။ ဋီ ၁၊ ၄၁၇။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ] အာဟာရေ ပဋိက္ခလ္လဘာဝနာ (၃၃၇-၁၀)

၄၅၃

၍။ သရီရံ၊ ကို။ ပဋိဇဉ်တော၊ ၍။ အာသနံ၊ သို့။ အာရူယ၊
 ၍။ ဝိသ တိံသ ဝါရေ၊ အကြိမ်နှစ်ဆယ် အကြိမ်သုံးဆယ်တို့ပတ်လုံး။
 ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ မနသိကရိတော၊ ၍။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပတ္တစီဝရံ၊ ကို။ ဂဟေ-
 တော၊ ၍။ နိဇနသမ္ပာဓာနိ၊ လူအပေါင်းတို့ဖြင့် ကျဉ်းမြောင်းခြင်းမှကင်း
 ကုန်သော။ ပဝိဝေကသုခါနိ၊ လူအပေါင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဣဋ္ဌ ဖြစ်ကုန်
 သော၊ ဝါ။ ပဝိဝေက ဖြစ်သောဈာန်ကို အားထုတ်ခြင်းအား ကျေးဇူးပြု
 တတ်ကုန်သော။ ဆာယူဒကသမ္ပန္နာနိ၊ အရိပ်ရေနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။
 သုစီနိ၊ စင်ကြယ်ကုန်သော။ သီတလာနိ၊ အရိပ်ရေနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်
 ချမ်းအေးကုန်သော။ ရမဏိယဘူမိဘာဂါနိ၊ စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့် နှလုံး
 မွေ့လျော်ဖွယ်သောမြေအဖို့ရှိကုန်သော။ တပေါဝနာနိ၊ ခြီးခြံစွာကျင့်ရာ
 ဖြစ်သောတောတို့ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ အရိယံ၊ အပြစ်ကင်းသော။ ဝိဝေက-
 ရတိံ၊ ဈာန်ကိုအားထုတ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းကို၊ အနပေက္ခိတော၊ မငဲ့မ
 ၍။ အာဟာရတ္ထာယ၊ ငှါ။ ဂါမာဘိမုခေန၊ ရွာသို့ရှေးရှုသည်ဖြစ်၍။
 ဂန္တဗ္ဗံ၊ သွားအပ်၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ သိင်္ဂါလေန၊ သည်။ အာဟာရတ္ထာယ၊
 ငှါ။ သုသာနာဘိမုခေန၊ သုသာန်သို့ ရှေးရှုသည်ဖြစ်၍။ ဂန္တဗ္ဗံ ဝိယ၊
 သို့တည်း။

ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဂစ္ဆတာ စ၊ သွားသောရဟန်းသည်လည်း။
 မဉ္ဇမ္ဘာ ဝါ၊ မှ၎င်း။ ပိဋ္ဌမ္ဘာ ဝါ၊ မှ၎င်း။ ဩတရဏတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊
 ၍။ ပါဒရဇဃရဂေါလိကဝစ္စာဒိသမ္ပရိကိဏ္ဏံ၊ ဖဝါးမြေမှ၊ အိမ်မြှောင်ချေး
 အစရှိသည်တို့ဖြင့်ပြွမ်းသော။ ပစ္စတ္ထရဏံ၊ မြေ၏အရောင်အဆင်းကို စောင့်
 ခြင်းငှါ ခင်းအပ်သောပုဆိုးနှုန်းစသော အခင်းကို။ အက္ကမိတဗ္ဗံ၊ နင်းအပ်
 သည်။ ဟောတိ၊ ၍။ တတော၊ မှ။ အပ္ပေကဒါ၊ ရံခါ။ မူသိကဇတုကဝစ္စာ-
 ဒိဟိ၊ ကြွက်ချေး လင်းနှို့ချေး အစရှိသည်တို့သည်။ ဥပဟတတ္ထာ၊ ဖျက်ဆီး
 အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အန္တောဂဗ္ဘတော၊ တိုက်တွင်းထက်။ ပဋိက္ခလ္လ-
 တရံ၊ သာလွန်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းသော။ ပမုခံ၊ ကျောင်းဦးကြမ်းပြင်
 ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ရှုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၍။ တတော၊ မှ။ (အပ္ပေကဒါ၊ ရံခါ။)
 ဥလူကပါရာဝတာဒိဝစ္စသမ္ပက္ခိတတ္ထာ၊ ခင်ပုပ်ချေး ခိုချေး စသည်တို့ဖြင့်
 လိမ်းကျံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပရိမတလတော၊ အလက်အပြင်လက်။
 ပဋိက္ခလ္လတရံ၊ သော။ ဟေဋ္ဌိမတလံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၍။

တတော၊ မှ။ ကဒါစိ ကဒါစိ၊ ရံခါရံခါ။ ဝါတေရိတေဟိ၊ လေဖြင့်လွင့်ကျ
 ကုန်သော။ ပုရာဏတိဏပဏ္ဏေဟိ၊ မြက်ဟောင်း သစ်ရွက်ဟောင်းတို့ဖြင့်
 ၎င်း။ ဂိလာနသာမဏေရာနံ၊ တို့၏။ မုတ္တကရီသခေဋ္ဌသိဿံကံကဟိ၊
 ကျင်ငယ် ကျင်ကြီး တံထွေး နှပ်တို့ဖြင့်၎င်း။ ဝဿကာလေ၊ မိုးကာလ၌။
 ဥဒကစိက္ခလ္လာဒီဟိ စ၊ ရေညှန်အမှိုက် စသည်တို့ဖြင့်၎င်း။ သံကိလိဋ္ဌတ္တာ၊
 ညစ်နွမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေဋ္ဌိမတလတော၊ ထက်။ ပဋိက္ကုလတရံ၊
 သော။ ပရိဝေဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိဝေဏတော၊
 ထက်။ ပဋိက္ကုလတရာ၊ သော။ ဝိဟာရရစ္ဆာ၊ ပရိဝုဇ်အပြင်မှ ကျောင်း
 တိုက်အပြင်တို့ ဝင်ရာလမ်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မြင်လေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အနုပုဗ္ဗေန ပန၊ အစဉ်သဖြင့်ကား။ ဗောဓိဉ္စ၊ ကို၎င်း။ စေတိယဉ္စ၊
 ကို၎င်း။ ဝန္တိတော၊ ချီ။ ဝိတက္ကမာဋ္ဌကေ၊ ယနေ့ အဘယ်အရပ်သို့ ဆွမ်းခံ
 သွားရအံ့နည်း စသည်ဖြင့် ကြံရာတန်ဆောင်း၌။ ဌိတေန၊ ရပ်လျက်။
 မုတ္တရာသိသဒိသံ၊ ပုလဲအစုနှင့်တူသော။ စေတိယဉ္စ၊ ကို၎င်း။ မောရပိဉ္စ-
 ကလာပမနောဟရံ၊ ဥဒေါင်းမြီးစည်းကဲ့သို့ နှလုံးကိုဆောင်တတ်သော။
 ဗောဓိဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဒေဝဝိမာနသမ္ပတ္တိသဿိရိကံ၊ နတ်ဗိမာန်၏ ပြည့်စုံ
 ခြင်းကဲ့သို့ တင့်တယ်သော အသရေရှိသော။ သေနာသနဉ္စ၊ ကို၎င်း။
 အနုပလောကေတော၊ မငဲ့မူ၍။ ဝေရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ရမဏိယံ၊
 နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော။ ပဒေသံ နာမ၊ အရပ်ကိုလျက်လည်း။ ပိဋ္ဌိ-
 ကတော၊ နောက်ပြန်ပြု၍ (ကျောပေး၍) အာဟာရဟေတု၊ အာဟာရ
 ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဂန္တဗ္ဗံ ဘဝိဿတိတိ၊ သွားအပ်သည်ဖြစ်လတ်
 အံ့ သကားဟု။ ပက္ကမိတော၊ ဖဲ၍။ ဂါမမဂ္ဂံ၊ ရွာဆီလမ်းသို့။ ပဋိပန္နေန၊
 သွားရသောရဟန်းသည်။ ခါဏုကဏ္ဍကမဂ္ဂေါပိ၊ သစ်ငုတ်ဆူးငြောင့်ရှိသော
 လမ်းကို၎င်း။ ဥဒကဝေဂဘိန္နဝိသမမဂ္ဂေါပိ၊ ရေဟုန်ကြောင့်ပြတ်သော
 မညီညွတ်သောလမ်းကို၎င်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မြင်လေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 တတော၊ မှ။ (ဂဏ္ဌရောဂိနာ၊ အိုင်းအမာရှိသောသူသည်။ ဝါတာတပါဒိ-
 ပရိဿယဝိနောဒနတ္ထံ၊ လေနေပူစသောဘေးကို ဖျောက်ခြင်းငှါ။) ဂဏ္ဌံ၊
 အိုင်းအမာကို။ ပဋိစ္ဆာဒေန္တေန ဝိယ၊ ဖုံးလွှမ်းသကဲ့သို့။ (ဂဏ္ဌံ၊ အိုင်းအမာ

၁-ဤလတ်အံ့-မှ လတ် ဖြစ်လာသည်။ ထို့ကြောင့် လတ်၌ တ တလုံးသာသင့်သည်။
 (ဆ-သ်-သော)

နိဒ္ဒေသ] အာဟာရေ ပဋိက္ခလဘာဝနာ (၃၃၈-၅)

၄၅၅

နှင့် တူလျော်သော အတ္တဘောကို။ (ဂဏ္ဍ-တခုကျေ) ပဋိစ္ဆာဒယမာနေန၊
ဖုံးလွှမ်းသည်ဖြစ်၍။) နိဝါသနံ၊ သင်းပိုင်ကို။ နိဝါသေတွာ၊ ၍။ ဝဏ-
စောဠကံ၊ အမာလွမ်းပုဆိုးပိုင်းကို။ ဗန္ဓန္တေန ဝိယ၊ စည်းသကဲ့သို့။ ကာယ-
ဗန္ဓနံ၊ ကို။ ဗန္ဓိတွာ၊ ၍။ အဋ္ဌိသသံဘတံ၊ အရိုးစုကို။ ပဋိစ္ဆာဒေန္တေန ဝိယ၊
သို့။ စိဝရံ၊ ကို။ ပါရပိတွာ၊ ၍။ ဘေသဇ္ဇကပါလံ၊ ကို။ နိဟရန္တေန ဝိယ၊
သို့။ ပတ္တံ၊ ကို။ နိဟရိတွာ၊ အိတ်မှထုတ်၍။ ဂါမဒ္ဒါရသမိပံ၊ သို့။ ပါပုဏ-
န္တေန၊ ရောက်သောရဟန်းသည်။ ဟတ္ထိကုဏပ။ပ။ ကုဏပါနိပိ၊ ဆင်ကောင်
ပုပ်၊ မြင်း၊ နွား၊ ကျွဲ၊ လူ၊ မြွေ၊ ခွေးကောင်ပုပ်တို့ကိုပင်သော်လည်း။ ဒဠဗ္ဗာနိ၊
မြင်ရကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။
ဒဠဗ္ဗာနိ၊ မြင်ရကုန်သည်သာ။ န၊ မဟုတ်သေး။ သာနံ၊ နှာခေါင်းကို။
ပဋိဟနမာနော၊ နှိပ်စက်လှာသော။ နေသံ၊ ထိုအကောင်ပုပ်တို့၏။
ဂန္ဓောပိ၊ အနံ့ကိုလည်း။ အဓိဝါသေတဗ္ဗော၊ သည်းခံအပ်သည်။ ဟောတိ၊
၏။ (သည်းမခံပဲ စိတ်တို၍ပြန်လျှင် ဆွမ်းပင်မရပြီ ဟူလို) တတော၊ မှ။
ဂါမဒ္ဒါရေ၊ ရွာတံခါးအနီး တံခါးခုံတိုင်း၌။ ဌတွာ၊ ၍။ စဏ္ဍဟတ္ထိ။ပ။
ဝဇ္ဇနတ္ထံ၊ ဆင်ကြမ်း မြင်ကြမ်းအစရှိသော ဘေးကိုကြည့်ခြင်းငှါ။ ဂါမရစ္ဆော၊
ရွာတိုင်းလမ်းတို့ကို။ ဩလောကေတဗ္ဗော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
(ယုဂမတ္ထဒဿိနာပိ သတတံ အဓိပ္ပါယော)။

☞ [၃၃၈] ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စတ္တရဏာဒိ။ပ။ သာနံ၊ ပုဆိုးနှမ်းအခင်းအစ
များစွာသော အကောင်ပုပ် အဆုံးရှိသော။ ဧတံ ပဋိက္ခလံ၊ ဤစက်ဆုပ်
ဖွယ်ကို။ အာဟာရဟေတု၊ ကြောင့်။ အက္ကမိတဗ္ဗဉ္စ၊ နင်းအပ်သည်၎င်း။
ဒဠဗ္ဗဉ္စ၊ မြင်အပ်သည်၎င်း။ သာယိတဗ္ဗဉ္စ၊ နမ်းအပ်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊
၏။ ဘော၊ အချင်းတို့။ အဟော၊ အံ့ဖွယ်ရှိစွာ။ အာဟာရော၊ သည်။
ပဋိက္ခလော ဝတ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိစွာတကား။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဂမနတော၊
သွားရခြင်းအားဖြင့်။ ပဋိက္ခလတာ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော၊ ၍။ (ဘော-
ကား ဓမ္မာလပနတည်း၊ ပုဂ္ဂလာလပနမဟုတ်။)

၂၉၆။ ပန၊ တခန်းဆိုအံ့။ ပရိယေသနတော၊ ရှာမှီးသောအားဖြင့်။
ကထံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော၊ နည်း။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဂမနပုဋိ-
က္ခလံ၊ သွားခြင်းဟူသော စက်ဆုပ်ဖွယ်ကို။ အဓိဝါသေတွာပိ၊ သည်းခံ

ပြီး၍လည်း။ ဂါမံ သို့။ ပဝိဋ္ဌေန၊ ဝင်ပြီးသောရဟန်းသည်။ သင်္ခာဒ္ဓိ-
 ပါရုတေန၊ အစပ်စပ်အဖာဖာ ပြုအပ်သောကိုယ်ရုံဖြင့် ရုံအပ်သောကိုယ်
 ရှိသော။ ကပဏမနုဿေန၊ အထီးကျန်သော ဖုန်းတောင်းယာစကားသည်။
 ကပါလဟတ္ထေန၊ ခွက်လက်စွဲလျက်။ စရိတဗ္ဗံ ဝိယ၊ သွားအပ်သကဲ့သို့။
 သရပဋ္ဌိပါဋ္ဌိယာ၊ အိမ်စဉ်အတိုင်း။ ဂါမဝီထိသု၊ ရွာတွင်းလမ်းတို့၌။ စရိ-
 တဗ္ဗံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယတ္ထ ယာသု ဝီထိသု၊ တို့၌။ ဝဿကာလေ၊
 မိုဃ်းကာလ၌။ အက္ကန္တအက္ကန္တဌာနေ၊ နင်းရာနင်းရာ အရပ်၌။ ယာဝ-
 ပိဏ္ဍိကမံသာပိ၊ သလုံးမြင်းခေါင်းသား အရပ်တိုင်အောင်လည်း။ ဥဒက-
 စိက္ခလေ၊ ရေနှင့်ရောသောညွန့်၌။ ပါဒါ၊ ခြေတို့သည်။ ပဝိသန္တိ၊ နစ်ကုန်
 ၏။ ဧကေန ဟတ္ထေန၊ လက်တဖက်ဖြင့်။ ပတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ကိုင်အပ်
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧကေန ဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ စီဝရံ၊ ဝတ်ရုံသင်္ကန်းကို။
 ဥက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ပင့်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိမ္ပကာလေ၊ နွေကာလ၌။
 ဝါတဝေဂေန၊ လေဟုန်ဖြင့်။ သမုဋ္ဌိတေဟိ၊ ထက်ဝန်းကျင် တက်ကုန်
 သော။ ပံသုတိဏရဇေဟိ၊ မြေမှန်မြက်မြက်မြေတို့ဖြင့်။ ဩကိဏ္ဏသရီရေန၊
 ပြွမ်းသောကိုယ် ရှိသည်ဖြစ်၍။ စရိတဗ္ဗံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ တံ
 ဂေဟဒ္ဓါရံ၊ ထိုထိုအိမ်တံခါးသို့။ ပတု၊ ၍။ မစ္ဆဓောဝန။ပ။ သုကရ-
 ဝစ္စာဒီဟိ၊ ငါးဆေးရည်၊ သားဆေးရည်၊ ဆန်၊ ဖန်၊ ဆေးရည်၊ တံထွေး၊
 နှပ်၊ ခွေးချေး၊ ဝက်ချေး အစရှိသည်တို့နှင့်။ သမ္ပိဿာနိ၊ ရောကုန်သော။
 ကိမိကုလာနိ၊ ပိုးလောက်ပြည့်ကုန်သော။ နိလမက္ခိကပရိကိဏ္ဏာနိ၊ ယင်မဲ
 ရိုင်းတို့ဖြင့် တသဲသဲ ပြွမ်းကုန်သော။ ဩဠိဂလ္လာနိ စေဝ၊ (ညှန်နှင့်တကွ
 ကုန်သော လုပ်ဆေးရေ ကိုယ်ဝန်အညစ်အကြေး အစရှိသည်တို့၏ ယိုစီးရာ
 ဖြစ်၍ ပုဆစ်မျှ အညစ်အကြေး ပြည့်ကုန်သော) န္တုပုကိတိကိုဂုင်း။ စန္ဒနိ-
 ကဋ္ဌာနာနိ စ၊ (သက်သက်သော လုပ်ဆေးရည် ကိုယ်ဝန် အညစ်အကြေး

၁-သင်္ခာဒ္ဓိပါရုတေနာတိ သင်္ခာဒ္ဓိယာ ကပဏပါရုပနေန ပါရုတသရီရေန။ ဋီကာ။
 သင်္ခာဒ္ဓိယာ-ကို ကပဏပါရုပနေန-ဖွင့်သည်။ ပါရုတေန-ကို ပါရုတသရီရေန-ဖွင့်သည်။
 အစပ်စပ်အဖာဖာ ပြုအပ်သောပုဆိုးကို ရုံသောသူဆင်းရဲ ကပဏလူ၊ ထိုကပဏ လူ၏
 ကိုယ်ရုံ ခြုံတည်-ဟုလိုသည်။ သင်္ခာဒ္ဓိ-သဒ္ဓါသည် ဒုက္ခန္တိဟော မဟုတ်။ တနည်း သင်္ခာ-
 ဒ္ဓိပါရုတေန၊ အစပ်စပ်အဖာဖာပြုအပ်သော ဒုက္ခန္တိကို ရုံသည်ဖြစ်၍—ပေး။ သူဆင်း
 ရဲသည် အစပ်စပ်ပြုအပ်သောအာတ်ကိုခုံသကဲ့သို့ အစပ်စပ်ပြုအပ်သောဒုက္ခန္တိကို ရုံသည်။
 စားခွက်လက်စွဲသကဲ့သို့ အနားတို့သော သပိတ်လက်စွဲသည်ကို ဟပ်။ (ပြည်)

စသော စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် အရိအရည် ယိုစီးရာ) တံစီးပုပ်အိုင်တို့ကို၎င်း။
ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ မြင်ရကုန်သည်၎င်း။ အက္ခမိတဗ္ဗာနိပိ၊ နင်းအပ်ကုန်သည်၎င်း။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယတော-ဩဠ္လိဂ္ဂလ္လာဒိတော၊ အကြင်ဩဠ္လိဂ္ဂလ္လစသည်မှ။
တာ မက္ခိကာ၊ ထိုယင်မဲရိုင်းတို့သည်။ ဥဋ္ဌဟိတော၊ ရှိ။ သဃာဋ္ဌိယမ္ပိ၊ ဒုက္ခဋ္ဌိ
ဋ္ဌ၎င်း။ ပတ္တေပိ၊ ဋ္ဌ၎င်း။ သီသေပိ၊ ဋ္ဌ၎င်း။ နိလိယန္တိ၊ နားလွှာကုန်၏။

ဆရံ၊ သို့။ ပဋိဋ္ဌဿာပိ၊ ဝင်သောရဟန်းအားလည်း။ ကေစိ၊ အချို့
သောသူတို့သည်။ ဒေန္တိ၊ လှူကုန်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ န ဒေန္တိ၊ ကုန်။
ဒဒမာနာပိ၊ လှူကုန်သော်လည်း။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဟိယေျာ ပက္ကဘတ္တမ္ပိ၊
ယမန်နေကကျက်သောဆွမ်းကို၎င်း။ ပုရာဏခဇ္ဇကမ္ပိ၊ ခဲဖွယ်ဟောင်း
ကို၎င်း။ ပူတိကုမ္မာသဝူဝါဒီနိပိ၊ ပုပ်လေပြီးသောမုယောမ္ပံ အစရှိသည်တို့ကို
၎င်း။ ဒေန္တိ၊ လှူကုန်၏။ အဒဒမာနာပိ၊ မလှူကုန်သော်လည်း။
ကေစိဒေဝ၊ တို့သည်သာ။ အတိစ္ဆထ ဘန္တေတိ၊ ကန်တော့ပါ၏အရှင်ဘုရား
ဟူသောစကားကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေစိ ပန၊ အချို့သောသူတို့မကား။
အပဿမာနာ ဝိယ၊ မမြင်ကုန်သကဲ့သို့။ တုဏှိ၊ ခပ်မဆိတ်နေကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ အညေန၊ အရပ်တပါးဖြင့်။ မုခမ္ပိ
ကရောန္တိ၊ မျက်နှာကိုမူလည်းပြုကုန်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ရေ မုဏ္ဍက၊
ဟယ်ဦးပြည်း။ ဂစ္ဆ၊ သွားလေ၊ ဝါ၊ မဲလေလော့။ ဣတိအာဒီဟိ၊ ကုန်သော။
ဖရသဝါစာဟိ၊ ကြမ်းကြုတ်သောစကားတို့ဖြင့်။ သမုဒါစရန္တိ၊ ခေါ်ဝေါ်
ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ကပဏမနုဿေန၊ အထီးကျန်သောသူဖုန်းစားသည်။
နိက္ခမိတဗ္ဗံ ဝိယ၊ သို့။ ဂါမေ၊ ဋ္ဌ။ ပိဏ္ဏာယ၊ ငှါ။ စရိတော၊ လှည့်လည်၍။
နိက္ခမိတဗ္ဗံ၊ ထွက်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤရှေ့တရပ်အပြီးတည်း။

ဣတိ၊ သို့။ ဂါမပုဝေသနတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ယာဝ နိက္ခမနာ၊
ထွက်သည်တိုင်အောင်။ ဧတံ ဥဒကစိက္ခလ္လာဒိပဋိက္ခလံ၊ ဤရေညှန်အစ
ရှိသော စက်ဆုပ်ဖွယ်ကို။ အာဟာရပေတု၊ ကြောင့်။ အက္ခမိတဗ္ဗဇ္ဇေဝ၊
နင်းသွားအပ်သည်၎င်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗု၊ ၎င်း။ အဓိဝါသေတဗ္ဗု၊ ၎င်း။ ဟောတိ၊
၏။ ဘော၊ အချင်းတို့။ အာဟာရော၊ သည်။ အဟော ဝတ ပဋိက္ခလံလော၊
ဪ စက်ဆုပ်စရာပေတကား။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပရိယေသနတော၊ ရှာမှီး
ရသောအားဖြင့်။ ပဋိက္ခလံလတာ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၂၉၇။ ပရိဘောဂတော၊ သုံးဆောင်သောအားဖြင့်။ ပဋိက္ခုလတော၊ ကို။ ကထံပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ နည်း။ ပန၊ အကျယ်အပြေဆိုပေအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆိုပြီးသောနည်းဖြင့်။ ပရိယိဋ္ဌာဟာရေန၊ ရှာပြီးသောအာဟာရရှိသော ရဟန်းသည်။ ဗဟိ ဂါမေ၊ ဤ။ ဖာသုကဋ္ဌာနေ၊ လျှောက်ပတ်သောအရပ်၌။ သုခနိသိန္ဓေန၊ ချမ်းသာစွာနေလျက်။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေလောက်။ တတ္ထ၊ ထိုသပိတ်၌တည်သောအာဟာရ၌။ ဟတ္ထံ၊ ကို။ န ဩတာရေသိ၊ မချသေး။ တာဝ၊ လောက်။ တထာရူပံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဂရုဋ္ဌာနိယံ၊ (သီလ ပညာသမာဓိကွန်စသဖြင့်) အလေးပြုထိုက်သော အရာ၌တည်သော။ ဘိက္ခု ဝါ၊ ကို၎င်း။ လဇ္ဇိမနုဿံ ဝါ၊ လဇ္ဇိလူပုဂ္ဂိုလ်ကို၎င်း။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ နိမန္တေတုမ္ပိ၊ ဖိတ်ခြင်းငှါလည်း။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ ဘုဉ္ဇိတုကာမတာယ၊ ဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအာဟာရ၌။ ဟတ္ထံ၊ ကို။ ဩတာရိတမတ္ထေ၊ ချအပ်ကာမျှဖြစ်လတ်သော်။ ဂဏှထ၊ ယူကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ [၃၃၉] ဝဒန္တေန၊ ဆိုရသောသူသည်။ လဇ္ဇိတပ္ပံ၊ ရှက်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟတ္ထမ္ပန၊ ကိုမူကား။ ဩတာရေတွာ၊ ချ၍။ မဒ္ဒန္တဿ၊ နယ်သောရဟန်း၏။ ပဉ္စဂုံလိအနုသာရေန၊ လက်ငါးချောင်းသို့ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ သေဒေါ၊ ချွေးသည်။ ပဉ္စရမာနော၊ ယိုသည်ဖြစ်၍။ သုက္ခထဒ္ဒဘတ္တမ္ပိ၊ ခြောက်သည်ဖြစ်၍ မာခက်သောဆွမ်းကိုသော်လည်း။ တေမေန္တော၊ စွက်စိုစေသည်ဖြစ်၍။ မုဒုံ ကရောတိ၊ နူးညံ့သည်ကိုပြု၏။

အထ-ပစ္စာ၊ ဤ။ ပရိမဒ္ဒနမတ္တေနာပိ၊ ဆုပ်နယ်ကာမျှဖြင့်လည်း။ သမ္ဘိန္ဒသောတေ၊ ခပ်သိမ်းသောအဖို့ဖြင့်ပျက်သော တင့်တယ်ခြင်းရှိသော။ တသ္မိံ-ပိဏ္ဍပါတေ၊ ကို။ အာလောပံ ကတွာ၊ အလုပ်ပြု၍။ မုခေ၊ ဤ။ ဌပိတေ၊ သော်။ ဟေဋ္ဌိမဒန္တာ၊ တို့သည်။ ဥဒုက္ခလကိစ္စံ၊ ဆိုင်ငယ်ကိစ္စကို။ သာဓေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပရိမာ၊ အထက်သွားတို့သည်။ မုသလကိစ္စံ၊ ကျည်ပွေ့ကိစ္စကို။ သာဓေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇိဝှါ၊ လျှာသည်။ ဟတ္ထကိစ္စံ၊ ကို။ သာဓေတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုခံတွင်း၌။ သုဝါနဒေါဏိယံ၊ ခွေးစား ခွက်၌။ သုဝါနပိဏ္ဍမိဝ၊ ခွေးစာထမင်းကဲ့သို့။ တံ-ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ဒန္တ-မုသလေဟိ၊ အထက်သွားတည်းဟူသော ကျည်ပွေ့တို့ဖြင့်။ ကောနေတွာ၊ ထောင်းထု၍။ ဇိဝှါယ၊ လျှာတည်းဟူသောလက်ဖြင့်။ သမ္ပရိဝတ္တိယ-

နိဒ္ဒေသ] အာဟာရေ ပဋိက္ခုလဘာဝနာ (၃၃၉-၁၆) ၄၅၉

မာနံ၊ လှန်လှောအပ်လျက်။ ဗီဝှါဂ္ဂေ၊ လျှာဖျား၌။ တနုပသန္နဓေဋ္ဌော၊ ကျဲသော ကြည်သော တံထွေးသည်။ မက္ခေတိ၊ လိမ်းကျံ၏။ ဝေမဇ္ဈတော၊ လျှာလယ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ဗဟလဓေဋ္ဌော၊ ပြစ်ချဲ့သော တံထွေးသည်။ မက္ခေတိ၊ ၏။ ဒန္တကဋ္ဌေန၊ သည်။ အသမ္ပတ္တဋ္ဌာနေ၊ မရောက်ရာအရပ်၌။ ဒန္တဂူထကော၊ သွားချေးသည်။ မက္ခေတိ၊ ၏။ သော-အာဟာရော၊ သည်။ ဝေ-ယထာဝုတ္တေန နယေန၊ ဖြင့်။ ဝိစုန္တိတမက္ခိတော၊ အထက်သွား အောက်သွားတို့ဖြင့် မုန့်မုန့်ညက်ညက်ကျေစေအပ်သည် တံထွေးစသည်ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သည်ဖြစ်၍။ တခံဏညေဝ၊ ထိုခဏ၌ပင်လျှင်။ အန္တရဟိတံ၊ ပ။ သေသော၊ ကင်းသော အဆင်းအနံ့ကောင်းမွန်စွာပြုပြင်ခြင်းအထူးရှိသည် ဖြစ်၍။ သုဝါနဒေါဏိယံ၊ ခွေးစားခွက်၌။ ဌိတသုဝါနဝမထု ဝိယ၊ တည်သောခွေးအန်ဖပ်ကဲ့သို့။ ပရမဇေဂုစ္ဆဘာဝံ၊ အလွန်စက်ဆုပ်အပ် သည်၏အဖြစ်သို့။ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဝေရူပေါပိ သမာနော၊ ဤသို့ အလွန် တရာစက်ဆုပ်ရုံရှာအပ်သော သဘောရှိသည်ဖြစ်လျှင်းမူလည်း။ စက္ခုဿ၊ မျက်စိအား။ အာပါထံ၊ ထင်ခြင်းကို။ အတိတတ္တာ၊ လွန်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗော၊ မျှီအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ပရိဘောဂတော၊ သုံးဆောင်ခြင်းအားဖြင့်။ ပဋိက္ခုလဘာ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော၊ ၏။

၂၉၈။ အာသယတော၊ အာသယအားဖြင့်။ ကထံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗော၊ နည်း။ ပန၊ အကျယ်အဖြေကိုဆိုအံ့။ ဝေ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ပရိဘောဂံ၊ မျှီခြင်းသုံးဆောင်ခြင်းသို့။ ဥပဂတော စ၊ ရောက်သော်လည်း။ သေ-အာဟာရော၊ သည်။ အန္တော၊ ကောဋ္ဌာသအတွင်းသို့။ ပဝိသမာနော၊ ဝင်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ဝင်နေစဉ်။ (ဗဟလမရုကတေလမက္ခိတော ဝိယ ပရမဇေဂုစ္ဆော ဟောတိ-၌ စပ်) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓါနဗ္ဗိ၊ ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏၎င်း။ ရညော စက္ကဝတ္တိဿာပိ၊ စကြဝတေးမင်း၏ ၎င်း။ စတုဿ၊ ကုန်သော။ ပိတ္တသေမှပုဗ္ဗလောဟိတာသယသု၊ သည်းခြေ၊ သလိပ်၊ ပြည်၊ သွေးတည်းဟူသော အာသယတို့တွင်။ အည-

၁-ပဝိဋ္ဌော-ဟု မဆိုမူ၍ ပဝိသမာနော-ဟု ဆိုခြင်း၏ အကြောင်းကို ငွီ ၁၊ ၄၂၀၌ ပြထား၏။ (ဆ-သံ-သော)

တရော၊ တပါးပါးသော။ အာသယော၊ အာသယသည်။ ဟောတိယေဝ၊ ရှိသည်သာတည်း။ မန္တပုညာနမ္ပန၊ ဘုန်းကံနည်းသော သူတို့အားမူကား။ စတ္တာရောပိ အာသယာ၊ လေးပါးလုံးသော အာသယတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ပိတ္တာသယော၊ သည်းခြေဟူသော အာသယသည်။ အဓိကော၊ လွန်သည်။ ဝါ၊ သည်းခြေမြောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုသည်းခြေမြောက်သော သူအား။ ဗဟလမဓုကတေလမက္ခိတော ဝိယ၊ ချဲ့ပြစ်သော သစ်မည်စည် ဆီဖြင့်လိမ်းကျံအပ်သကဲ့သို့။ ပရမဇေဂုဇ္ဈော၊ အလွန်လျှင် စက်ဆုပ်ဖွယ် သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယဿ၊ အား။ သေမှာသယော၊ သည်။ အဓိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ အား။ နာဂဗလပဏ္ဏရသမက္ခိတော ဝိယ၊ ဝက်ချေးနဲ့ရွက်ရည်ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သကဲ့သို့။ ပရမဇေဂုဇ္ဈော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယဿ၊ အား။ ပုဗ္ဗာသယော၊ သည်။ အဓိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ အား။ ပူတိတက္ကမက္ခိတော ဝိယ၊ ရက်တက်ပုပ်ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သကဲ့သို့။ ပရမဇေဂုဇ္ဈော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယဿ၊ အား။ လောဟိတာသယော၊ သည်။ အဓိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ အား။ ရဇနမက္ခိတော ဝိယ၊ ချိပ်ရည်တိန်းညက်ရည်ဖြင့် လိမ်းကျံ အပ်သကဲ့သို့။ ပရမဇေဂုဇ္ဈော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အာသယတော၊ သလိပ်၊ သည်းခြေ၊ သွေး၊ ပြည်ဟူသော အာသယအား ဖြင့်။ ပဋိက္ကုလတာ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၂၉၉။ နိဓာနတော၊ စားအပ်သော အာဟာရ၏ စုသည်ဖြစ်၍ တည်ရာအစာသစ်အိမ်အားဖြင့်။ ပဋိက္ကုလတာ၊ ကို၊ ကထံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ နည်း။ သော-အာဟာရော၊ သည်။ ဣမေသု စတုသု အာသယေသု၊ ဤလေးပါးကုန်သော အာသယတို့တွင်။ အညတရေန၊ တပါးပါးသော။ အာသယေန၊ အာသယဖြင့်။ မက္ခိတော၊ လိမ်းကျံလူးလည်းအပ်သည် ဖြစ်၍။ အန္တောဥဒရံ၊ ဝမ်းတွင်းသို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ သုဝဏ္ဏဘာဇနေ၊ ရွှေခွက်၌။ နိဓာနံ-နိဓာတဗ္ဗတံ၊ သိုမှီးသိမ်းထားအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ နေဝဂစ္ဆတိ၊ ရောက်သည်မဟုတ်။ မဏိရဇတာဒိဘာဇနေသု၊ ပတ္တမြားခွက် ငွေခွက်စသည်တို့၌။ နိဓာနံ၊ သို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်သော် ကား။ ဒသဝသိကေန၊ ဆယ်နှစ်ရှိသော သူသည်။ သစေ အဇ္ဈောဟရီယတိ၊

နိဒ္ဒေသ] အာဟာရေ ပဋိက္ခလတာဝနာ (၃၄၀-၇)

၄၆၁

အကယ်၍ မျှအပ်သည်ဖြစ်အံ့။ ဒသဝဿနိ၊ ဆယ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ အဓော-
တဝစ္စကူပသဒိသေ၊ မဆေးသောကျင်ကြီးတွင်းနှင့်တူသော။ သြကာသေ၊
အစာသစ်အိမ်ဟု ဆိုအပ်သောအရပ်၌။ ပတိဋ္ဌဟတိ၊ တည်၏။ ဝိသတိံသ။
ပ။ နဝုတိဝဿိကေန၊ အနှစ်နှစ်ဆယ်ရှိသောသူ။ ပ။ အနှစ်ကိုးဆယ်ရှိသော
သူသည်။ သစေ အဇ္ဈောဟရိယတိ၊ အံ့။ နဝုတိဝဿနိ၊ အနှစ်ကိုးဆယ်
တို့ပတ်လုံး။ အဓောတဝစ္စကူပသဒိသေ၊ တူသော။ သြကာသေ၊ ၌။
ပတိဋ္ဌဟတိ၊ ၏။ ဝဿသတိကေန၊ အနှစ်တရာရှိသူသည်။ သစေ အဇ္ဈော-
ဟရိယတိ၊ အံ့။ ဝဿသတိံ၊ လုံး။ [၃၄၀] အဓောတဝစ္စကူပသဒိသေ၊
သော။ သြကာသေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌဟတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ နိဓာနတော၊
ဖြင့်။ ပဋိက္ခလတာ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၃၀၀။ အပရိပက္ခတော၊ မကျက်မကြသေးသောအားဖြင့်။ ပဋိက္ခ-
လတာ၊ ကို။ ကထံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ နည်း။ ပန၊ အကျယ်အပြေကိုဆိုအံ့။
ဧဝရူပေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော (ဆယ်နှစ်ပတ်လုံး၎င်း အနှစ်တရာတိုင်တိုင်
၎င်း မဆေးသော ဝစ္စကူပနှင့်တူလျော်သော။ သြကာသေ အာမာသယ-
သင်္ခါတေ ပဒေသေ၊) အရပ်၌။ နိဓာနံ၊ သို့သားအပ်သောအဖြစ်သို့။ ဥပ-
ဂတော၊ ရောက်သော။ သော အယံ အာဟာရော၊ သည်။ ယာဝ၊ လောက်။
အပရိပက္ခော၊ မကျက်သေးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာဝ၊ လောက်။ ယထာ-
ဝုတ္တပ္ပကာရေ၊ (သစေ ပန ဒသဝဿိကေန စသည်ဖြင့်) အကြင်အကြင်
ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော။ ပရမန္ဓကာရတိမိသေ၊ အလွန်လျှင် (အမြင်
ကန်းသည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော) ကြီးစွာသော အမှိုက်တိုက်၌။ နာနာ-
ကုဏပဂန္ဓဝါသိတပဝနဝိစရိတေ၊ အထူးထူးသော အပုပ်နံ့ဖြင့် ထုံအပ်
သော ပုပ်နံ့လျောင်းလျောင်း မကောင်းသောဝမ်းလေ၏ သွားလာရာဖြစ်
သော။ (ပဝန-သဒ္ဓါ လေဟော) အတိဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂုဇ္ဈေ၊ အလွန်မကောင်း
သောအနံ့တို့ဖြင့် စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသော။ တသ္မိညေဝ ပဒေသေ၊ ထိုအာမာ-
သယဟု ဆိုအပ်သောအရပ်၌လျှင်။ (ပရမဇေဂုဇ္ဈဘာဝံ ဥပဂန္ဓာ တိဋ္ဌတိ-
၌စပ်) ယထာ နာမ၊ ပမာမည်သည်ကား။ နိဒါသေ၊ နွေကာလ၌။
အကာလမေဃေန၊ အခါမဲ့မိုးသည်။ အဘိဝုဋ္ဌမ္ပိ၊ ထန်စွာရှာသွန်းအပ်သည်
ရှိသော်၊ ဝါ၊ ရွာသွန်းအပ်သော။ စဏ္ဍာလဂါမဒ္ဓါရအာဝါဇ္ဇေ၊ ဒွန်းစဏ္ဍာ-

ရွာတံခါးအနီး တွင်းဆိုးကျင်းဆိုး၌။ ပတိတာနိ၊ ကျကုန်သော။ တိဏ။ ပ။ ကုဏပါဒီနိ၊ မြက်၊ သစ်ရွက်၊ ဖျာစုပ်၊ မြွေကောင်ပုပ်၊ ခွေးကောင်ပုပ်၊ လူကောင်ပုပ် အစရှိတို့သည်။ သူရိယာတပေန၊ ဖြင့်။ သန္တတ္တာနိ၊ ပြင်းစွာပူကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဖေဏပုပ္ဖုဠကာစိတာနိ၊ အမြုပ်အပြက် စီစီတက်ကုန်လျက်။ တိဋ္ဌန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ထို့အတူလျှင်။ တံဒိဝသမ္ပိ၊ ထိုနေ့၌၎င်း။ ဟိယျောပိ၊ ယမန်နေ့၌၎င်း။ တတော၊ ထိုယမန်နေ့မှ။ ပုရိမဒိဝသေပိ၊ ရှေးရှေးသောနေ့၌၎င်း။ အဇ္ဈောဟတော၊ မျှီအပ်သော။ သဗ္ဗော၊ အလုံးစုံသော အာဟာရသည်။ ဧကတော ဟုတွာ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်၍။ သေမှပဋ္ဌလပရိယောနဇ္ဈော၊ သလိပ်လွှာဖြင့် မြှေးအပ်သည် ဖြစ်၍။ ကာယဂ္ဂိသန္တာပကုထိတကုထနသဉ္စာတဖေဏပုပ္ဖုဠကာစိတော၊ ဂဟဏီမည်သော ဝမ်းမီးကမ္မဇတေဇောအပူဖြင့် ကျိုက်ကျိုက် ဆူကျက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ထက်ဝန်းကျင်ဖြစ်သော အမြုပ်အပြက်စီစီတက်လျက်။ ပရမဇေဂ္ဂစ္ဆတာဝံ၊ အလွန်စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဥပဂန္တာ၊ ရောက်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အပရိပက္ကတော၊ မကျက်မကြေသေးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိက္ကုလတော၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၃၀၁။ ပရိပက္ကတော၊ ကျက်ကြပြီးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိက္ကုလတော၊ ကို။ ကထံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ နည်း။ သော-အာဟာရော၊ ထိုမျှီအပ်သော အာဟာရသည်။ တတ္ထ၊ ထိုအစာသစ်အိမ်၌။ ကာယဂ္ဂိနာ၊ ဝမ်းမီးကမ္မဇတေဇောဓာတ်ဖြင့်။ ပရိပက္ကော၊ ကျက်သည်။ သမာနော၊ ဖြစ်လတ်သော်။ သုဝဏ္ဏရဇတာဒိဓာတုယော၊ ရွှေကျောက် ငွေကျောက် အစရှိသော ကျောက်ဓာတ်တို့သည်။ (ဝိမိနာ၊ သင့်သောအစီအရင်ဖြင့်။ တာပိယမာနာ၊ ချက်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။) သုဝဏ္ဏရဇတာဒိဓာတဝံ၊ ရွှေငွေအစရှိသောအဖြစ်သို့။ ဥပဂန္တန္တိ ဝိယ၊ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့။ သုဝဏ္ဏရဇတာဒိဓာတဝံ၊ သို့။ န ဥပဂစ္ဆတိ၊ ရောက်သည်မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်သော်ကား။ ဖေဏပုပ္ဖုဠကေ၊ အမြုပ်အပြက်တို့ကို။ မုဉ္ဇန္တော၊ လွှတ်လျက်။ သဏ္ဍကရဏိယံ၊ သိမ်မွေ့စွာအမှုန်ပြုရာ ကျောက်ပျဉ်၌။ (သဏ္ဌံ ကရောန္တိတ္ထောတိ သဏ္ဍကရဏီ) ပိသိတွာ၊ ကြိတ်၍။ နာဠိကေ၊ ဝါးဆစ်ငယ်၌။

နိဒ္ဒေသ] အာဟာရေ ပဋိက္ခလတဘဝနာ (၃၄၀-၂၃)

၄၆၃

ပက္ခိပမာနပဏ္ဏမတ္တိကာ ဝိယ၊ ထည့်အပ်သောဖြောင့်တော့သော မြေညက်
ကဲ့သို့။ ကရိသဘာဝံ၊ ကျင်ကြီးအဖြစ်သို့။ ဥပဂန္ဓာ၊ ရောက်၍။ ပက္ခာ-
သယံ၊ အစာကျက်အိမ်ကို။ ပူရေတိ၊ ပြည့်စေ၏။ မုတ္တဘာဝံ၊ ကျင်ငယ်၏
အဖြစ်သို့။ ဥပဂန္ဓာ၊ ၍။ မုတ္တဝတ္ထိဉ္စ၊ ကျင်ငယ်တည်ရာ (ဆီးအိမ်)
စည်ဖောင်းကိုလည်း။ ပူရေတိ၊ ၍။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပရိပက္ခတော၊
ကျက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိက္ခလတဘ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၍။

၃၀၂။ ဖလတော၊ ပြီးစေအပ်သောအကျိုးအားဖြင့်။ ပဋိက္ခလတဘ၊
ကို။ ကထံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ နည်း။ ပန၊ အံ။ အယံ အာဟာရော၊ သည်။
သမ္မာပရိပစ္စမာနော စ၊ ဓာတ်မီးဖြင့် ကောင်းစွာကျက်သော်လည်း။
ကေသလောမနဒန္တာဒိနိ၊ ဆံ၊ အမွေး၊ ခြေးသည်း၊ လက်သည်း၊ သွား အစ
ရှိကုန်သော။ နာနာကုဏပါနိ၊ အထူးထူးသော အပုပ်တို့ကို။ နိပ္ပါဒေတိ၊
ပြီးစေ၏။ အသမ္မာပရိပစ္စမာနော၊ ဓာတ်မီးဖြင့်ကောင်းစွာမကျက်မှုကား။
ဒဒ္ဓု၊ ပွေး။ ကဏ္ဍု၊ ယားနာ။ ကစ္ဆု၊ ဝဲနာ။ ကုဠု၊ နူနာ။ ကိလသာ၊
ညှင်းနာ။ သောသ၊ ကုတ်ဟီးနာ။ ကာသ၊ ချောင်းဆိုးနာ။ အတိသာ-
ရပ္ပဘူတိနိ၊ ဝမ်းသွေးသွန်သောအနာ အစရှိကုန်သော။ ရောဂသတာနိ၊
များစွာသော အနာတို့ကို။ နိပ္ပါဒေတိ၊ ပြီးစေ၏။ ဣဒံသဗ္ဗံ၊ ဤ အလုံး
စုံသည်။ အဿ၊ ထိုမျှအပ်သော အာဟာရ၏။ ဖလံ၊ ပြီးစေအပ်သော
အကျိုးတည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဖလတော၊ ဖြင့်။ ပဋိက္ခလတဘ၊ ကို။
ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၍။

၃၀၃။ နိဿန္တတော၊ ယိုစီးထွက်သောအားဖြင့်။ ပဋိက္ခလတဘ၊ ကို။
ကထံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ နည်း။ စ-ဝိတ္တာရေမိ၊ အံ။ အဇ္ဈောဟရိယမာနော၊

၁-မျှအပ်သောအစာကို ငါးဖို့ပြု၍ တဖို့ မီးစာ၊ တဖို့ ပိုးစား၊ တဖို့ ရသအဖြစ်သို့
ရောက်၍ ကေသလောမစသော ကောဠာသကို ပွီးစေသည်။ တဖို့ကား ကျင်ကြီး၊ တဖို့
ကျင်ငယ်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ အဖို့ဖို့အစုစုကို ကြေအေးအောင် မပြု၊ ဘယ်ကြောင့် ကရိသ
မုတ္တဘာဂတို့ကိုသာ ပြသနည်းဟူမူ - ဤမေးခွန်း၏ အဖြေကို ၆၆၁၊ ၄၂၁ ခွဲ ကြည့်ပါ။
(ဆ-သံ-သော)

၂-မြစ်ခြောက်နာ၊ တိဘိနာ-ဟူ၍လည်း ပြန်ကြ၏။ (ဆ-သံ-သော)

မျိုးအပ်သော။ သေ-သေသာ အာဟာရော၊ သည်။ ကေန ခွါရေန၊
 ခံတွင်းဟူသော တခုသောခွါရဖြင့်။ ပဝိသိတော၊ ဝင်၍။ နိဿန္နမာနော-
 ဝိဿဝန္တော ပဉ္စရန္တော၊ စီးယိုထွက်သွားလက်သော်။ အက္ခိမ္မာ၊ မျက်စိမှ။
 အက္ခိဂူထကော၊ မျက်ချေးသည်။ (ဟုတော၊ ၍။) ကဏ္ဍမ္မာ၊ နားမှ။ ကဏ္ဍ-
 ဂူထကော၊ နားဖာချေးသည်။ ဟုတော၊ ၍။ ဣတိအာဒိနာ ပကာရေန၊
 ဤသို့အစရှိသော အပြားဖြင့်။ အနေကေဟိ၊ များစွာကုန်သော။ ခွါရေ-
 ဟိ၊ အပေါက်တို့မှ။ နိဿန္နတိ၊ စီးယို၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ အဇ္ဈောဟရဏ-
 သမယေ၊ မျိုးသောအခါ၌။ သေ-သေသာ အာဟာရော၊ ကို။ မဟာပရိ-
 ဝါရေနာပိ၊ များစွာသော အခြံအရံဖြင့်လည်း။ အဇ္ဈောဟရိယတိ၊ မျိုးအပ်
 ၏။ နိဿန္နနသမယေ ပန၊ ယိုသောအခါ၌ကား။ ဥစ္စာရပဿာဝါဒိတာဝံ၊
 ကျင်ကြီးကျင်ငယ် အစရှိသောအဖြစ်သို့။ ဥပဂေတာ၊ ကပ်သည်ဖြစ်၍။
 ကေကနေဝ၊ တယောက်ထီးတည်းသာလျှင်။ နိဟရိယတိ၊ လျှိုလျှိုဝှက်ဝှက်
 ထုတ်အပ်၏။ [၃၄၁] စ၊ ထိုမှတပါး။ ပဌမဒိဝသေ၊ ရှေးဦးနေ၌။ နံ၊
 ထိုအာဟာရကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တော၊ သုံးဆောင်သောသူသည်။ ဥဒဂ္ဂုဒဂ္ဂေါ၊
 အလွန်တက်ကြွသည်။ ပီတိသောမနဿဇာတော၊ ဖြစ်သော ပီတိ သော-
 မနဿ ရှိသည်။ ဟုတော၊ ၍။ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌောပိ၊ အလွန်ရှင်သည်လည်း။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဒုတိယဒိဝသေ၊ နှစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌။ နိဿန္နန္တော၊
 ယိုသည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ထွက်စေသည်ရှိသော်။ ဝိကုဏိတမုခေါ၊ ရှုံ့သော
 မျက်နှာရှိသည်။ ဇေဂ္ဂစ္ဆိ၊ ရှုံ့သည်။ မင်္ဂုဘူတော၊ နှလုံးနာသည်ဖြစ်၍။
 ပိဟိတနာသိကော၊ ရှုံ့သဖြင့် ပိတ်အပ်သော နှာခေါင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ပဌမဒိဝသေ၊ ၌။ နံ၊ ကို။ ရတ္တော၊ ဆန္ဒရာဂဖြင့်
 တပ်သည်။ ဂိဒ္ဓေါ၊ မက်မောသည်။ ဂမိတော၊ ဒုမောစနိယအဖြစ်ဖြင့် ထို
 အာဟာရ၌ ဖွဲ့အပ်သည်၊ ဝါ၊ ကပ်ငြိသည်။ မုစ္ဆိတော၊ ရသတဏှာဖြင့်
 တွေ့ဝေမိန်းမောခြင်းသို့ ရောက်သည်။ ဟုတော၊ ၍။ အဇ္ဈောဟရိတွာပိ၊
 မျိုးပြီးလျက်လည်း။ ဒုတိယဒိဝသေ၊ ၌။ ကေရတ္တိဝါသေန၊ တညဉ့်သာ
 အောင်းသဖြင့်။ ဝိရတ္တော၊ တပ်ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ အဋ္ဌိယမာနော၊
 ဆင်းရဲနိုးသည်ဖြစ်၍။ ဟရာယမာနော၊ ရှက်နိုးသည်ဖြစ်၍။ ဇိဂ္ဂစ္ဆမာနော၊
 စက်ဆုပ်သည်ဖြစ်၍။ နိဟရတိ၊ ထုတ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊

နိဒ္ဒေသ] အာဟာရေ ပဋိက္ခလဘာဝနာ (၃၄၁-၁၈)

၄၆၅

တို့သည်။ အန္တံ ပါနံ။ပ။ ပူတိကန္တိ၊ ပူတိကံဟူသောစကားကို။ အာဟာ၊
ဆိုကုန်ပြီ။

မဟာရဟံ၊ မြတ်သောသူတို့အားထိုက်သော။ အန္တု၊ ထမင်းသည်၎င်း။
ပါနု၊ အဖျော်သည်၎င်း။ ခါဒနိယု၊ ခဲဖွယ်သည်၎င်း။ ဘောဇနု၊
ဘောဇဉ်သည်၎င်း။ ကေဒ္ဒါရေန၊ တပေါက်သောဒ္ဒါရဖြင့်။ ပဝိသိတု၊
၍။ နဝဟိ ဒ္ဒါရေဟိ၊ ဒ္ဒါရကိုးပြာတို့မှ။ သန္ဓတိ၊ ယိုစီး၏။

မဟာရဟံ၊ သော။ အန္တံ၊ ကို၎င်း။ပ။ ဘောဇနု၊ ကို၎င်း။ သပရိဝါ-
ရော၊ အခြံအရံနှင့်တကွ။ ဘုဉ္ဇတိ၊ စား၏။ နိက္ခာမေန္တော၊ ထွက်စေသည်
ရှိသော်၊ ဝါ၊ ယိုသည်ရှိသော်။ နိလိယတိ၊ မိမိကိုယ်ကိုမမြင်စေမူ၍ လျှိုဝှက်
၏၊ ဝါ၊ နှလုံးတုန်၏။

မဟာရဟံ၊ သော။ပ။ ဘောဇနု၊ ကို၎င်း။ အဘိနန္ဒန္တော၊ အလွန်
နှစ်သက်သည်ဖြစ်၍။ ဘုဉ္ဇတိ၊ ၏။ နိက္ခာမေန္တော၊ သော်။ ဇိဂ္ဂစ္ဆတိ၊ ၏။

မဟာရဟံ၊ သော။ အန္တံ၊ ၎င်း။ပ။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော
အာဟာရသည်။ ကေရတ္တိပရိဝါသ၊ တညဉ့်အောင်းကာမျှဖြင့်။ ပူတိကံ၊
ပုပ်သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။

ဧဝံ-ဣမေဟိ ပကာရေဟိ၊ ဤ ကေန ဒ္ဒါရေန ပဝိသတိစသည်ဖြင့်
ဆိုအပ်ပြီးသော ပကာရတို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ တခုသောဒ္ဒါရဖြင့်ဝင်ခြင်း၊ ကိုးပြာဒ္ဒါရ
တို့ဖြင့် တပါးမကများစွာဖြစ်၍ ထွက်ခြင်းစသောအပြားတို့ဖြင့်။ နိဿန္တု-
တော၊ ယိုစီးထွက်သွားသောအားဖြင့်။ ပဋိက္ခလဘာ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခိ-
တဗ္ဗာ၊ ၏။

၃၀၄။ သမ္ပက္ခနုတော၊ အချင်းခပ်သိမ်း လိမ်းကျံသောအားဖြင့်။
ပဋိက္ခလဘာ၊ ကို။ ကထံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ နည်း။ စ၊ အံ။ သေ-သော
အာဟာရော၊ သည်။ ပရိဘောဂကာလေပိ၊ သုံးဆောင်သောကာလ၌
သော်လည်း။ ဟတ္ထဩဋ္ဌဇိဝှိတာလုနိ၊ တို့ကို။ သမ္ပက္ခေတိ၊ လိမ်းကျံ၏။
ယာနိ၊ အကြင်ဟတ္ထဩဋ္ဌဇိဝှိတာလုတို့သည်။ ဓောတာနိပိ၊ ဆေးအပ်ပြီး
ကုန်သော်လည်း။ ဂန္ဓဟရဏတ္ထံ၊ စိမ်းညှိသောအနံ့ကို ပယ်ခြင်းငှါ။ ပုနပျုနံ၊
လဲ။ ဓောဝိဇာဗ္ဗာနိ၊ တပ်၍ဆေးအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ၊

ထိုဟတ္ထသြဋ္ဌဇိဝှိတာလုတို့သည်။ တေန၊ ထိုအာဟာရသည်။ သမ္မက္ခိ-
တတ္တာ၊ လိမ်းကျံအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခုလ္လာနိ၊ စက်ဆုပ်အပ်
ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိဘုတ္တော သမာနော၊ သုံးဆောင်ပြီး
ဖြစ်လတ်သော်။ ယထာ နာမ၊ ကား။ သြဒနေ၊ ထမင်းကို။ ပစ္စမာနေ၊
ချက်အပ်သည်ရှိသော်။ ထုသကဏကုဏ္ဍကာဒိနိ၊ ဖွဲ့ဆန်ကဲ့ဆန်ညှာ စသည်
တို့သည်။ ဥတ္တရိတု၊ ဝေ၍၊ ဝါ၊ လျှ၍၊ ဝါ၊ ပေါ်၍။ ဥက္ခလိမုခဝဋ္ဋိပိဓာနိ-
ယော၊ အိုးမျက်နှာရစ် အိုးဖုံးစလောင်းတို့ကို။ မက္ခေန္တိ ယထာ၊ လိမ်းကျံ
ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ သကလသရီရာနုဂတေန၊ အလုံးစုံ
သောကိုယ်သို့ အစဉ်လျှောက်သော။ ကာယဂ္ဂိနာ၊ ဂဟဏီမည်သော ဝမ်းမီး
တေဇောသည် အစဉ်လိုက်အပ်သောကိုယ်ဋ္ဌေဖြင့်။ ဖေဏုဒ္ဓေဟကံ၊ အမြှုပ်
တို့ကို ထစေ ထစေ၍။ ပစ္စိတု-ပရိပါကံ ဂန္ဓာ၊ ကျက်ခြင်းသို့ရောက်၍။
ဥတ္တရမာနော၊ ဝေသည်ဖြစ်၍။ ဒန္တေ၊ တို့ကို။ ဒန္တမလဘာဝေန၊
သွားချေး၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္မက္ခေတိ၊ ၏။ ဇိဝှိတာလုပ္ပဘုတိနိ၊ လျှာအာ
စောက်စသည်တို့ကို။ ခေဋ္ဌသေမှာဒိဘာဝေန၊ ဖြင့်။ သမ္မက္ခေတိ၊ ၏။
အက္ခိကဏ္ဍနာသအဓောမဂ္ဂိဒိကေ၊ မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ အောက်ဒွါရ
စသည်တို့ကို။ အက္ခိဂူထက။ပ။ ကရိသာဒိဘာဝေန၊ မျက်ချေး၊ နားဖာ
ချေး၊ နှပ်၊ ကျင်ငယ်၊ ကျင်ကြီးစသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္မက္ခေတိ၊ ၏။
ယေန၊ အကြင်ဒန္တမလခေဋ္ဌစသောအဖြစ်ဖြင့်။ သမ္မက္ခိတာနိ၊ ကုန်သော်။
ဣမာနိ ဒွါရာနိ၊ ဤခံတွင်းအစရှိကုန်သောဒွါရတို့သည်။ ဒိဝသေ ဒိဝသေ၊
တိုင်း။ ဓောဝိယမာနာနိပိ၊ ဆေးအပ်ကုန်သော်လည်း။ သုစီနိ၊ ကုန်သည်။
နေဝ ဟောန္တိ၊ ကုန်။ မနောရမာနိ၊ ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ (ဣမိနာ
ဒန္တမလာဒိဘာဝေန၊ ဤဒန္တမလစသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္မက္ခေတိ၊
၏။) ယေသု-ဒွါရေသု၊ တို့တွင်။ ဧကစ္စံ၊ အချို့သောပဿာဝမဂ်ကို။
ဓောဝိတု၊ ဆေး၍။ ပုန၊ ဖန်။ ဟတ္တော၊ ကို။ ဥဒကေန၊ ဖြင့်။ ဓောဝိ-
တဗ္ဗော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧကစ္စံ၊ အချို့သောဝစ္စမဂ်ကို။ ဓောဝိတု၊

၁-အဘိဓာနပုဒ်ပိကာ ၄၅၄-ဂါတ၌ ကဏ၊ ကုဏ္ဍက-ဟူသော ဤ ၂-ပုဒ်ကို အချို့
နိဿယ၌ ဖွဲ့နု-ဟုပြန်၏။ အချို့နိဿယ၌ ဆန်ကဲ့-ဟု ပြန်၏။ ထိုတွင် ကဏ-သဒ္ဒါ ဖွဲ့နုဟော
ဖြစ်ကြောင်းမှာ “ကဏောပိ တဏှုလံ ပရိယောနန္တိ” ဟူသော အဂ္ဂညသုတ် (ဒိ ၃-၇၅)ဖြင့်
ထင်ရှား၏။ ထို့ကြောင့် ဤအရာ၌ ကုသ-ဖွဲ့ကြမ်း၊ ကဏ-ဖွဲ့နု၊ ကုဏ္ဍက-ဆန်ကဲ့ ဆန်ညှာ-ဟု
ပြန်လျှင် သင့်ရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

၍။ ဒုတ္တိက္ခတ္တံ၊ နှစ်ကြိမ်၎င်း၊ သုံးကြိမ်၎င်း။ ဂေါမယေနပိ၊ နွားချေးပြာ
ဖြင့်၎င်း။ မတ္တိကာယပိ၊ မြေညက်ဖြင့်၎င်း။ ဂန္ဓစုဏ္ဏေနပိ၊ နံ့သာမှုန့်ဖြင့်
၎င်း။ ဓောဝိတောပိ၊ ဆေးအပ်သော်လည်း။ ဟတ္ထော၊ သည်။ ပါဠိကု-
လျတာ၊ စက်ဆုပ်အပ်သောအဖြစ်မှ။ န ဝိဂစ္ဆတိ၊ မကင်းမပျောက်။ ဣတိ
ဧဝံ၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်။ သမ္ပက္ခနတော၊ ဖြင့်။ ပဋိက္ခလဘာ၊
ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာ၊ ၏။

☞ [၃၄၂] ၃၀၅။ ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဒသဟာကာရေဟိ၊
ဆယ်ပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပဋိက္ခလဘာ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခတော၊
ဆင်ခြင်လတ်၍။ တက္ကာဟတံ၊ ဝိတက်ဖြင့်ခေါက်သည်ကို။ ဝိတက္ကာဟတံ၊
ဝိတက်ဖြင့်အဖန်တလဲလဲ ခေါက်သည်ကို။ ကရောန္တဿ၊ ပြုများသော။
တဿ၊ ထိုယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဋိက္ခလဘာကာရဝသေန၊ စက်ဆုပ်
အပ်သော အခြင်းအရာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကဗဠိကာရာဟာရော၊ သည်။
ပါကဋ္ဌော၊ ထင်လာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုယောဂါဝစရသည်။
တံ နိမိတ္တံ၊ ထိုပဋိက္ခလဘာကာရအားဖြင့် ထင်သော ကဗဠိကာရာဟာရဟု
မှတ်အပ်သော ဘာဝနာ၏အာရုံကို^၁။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ အာသေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။
ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဗဟုလိကရောတိ၊ အကြိမ်များစွာအလေ့အလာပြု၏။
ဧဝံ၊ သို့။ ကရောတော၊ ပြုသော။ တဿ၊ ထိုယောဂါဝစရအား။
နီဝရဏာနိ၊ တို့သည်။ ဝိက္ခမန္တိ၊ ကွာကုန်၏။ ကဗဠိကာရာဟာရဿ၊ ၏။
သဘာဝဓမ္မတာယ၊ ပရမတ္ထဓမ္မ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရတ္တာ၊ နက်နဲသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တေန၊ မရောက်သော။ ဥပစာရသမာ-
ဓိနာ၊ ဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမာဓိယတိ၊ အညီအညွတ် ကောင်းစွာအာရုံ၌
ထားအပ်၏။ ပန၊ အပြစ်တင်ဖွယ်ကို ချေဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်း၌။
ပဋိက္ခလဘာကာရဂ္ဂဟဏဝသေန၊ ပဋိက္ခလ အခြင်းအရာကို ယူသည်၏
အစွမ်းဖြင့်။ သညာ၊ သညာစေတသိက်သည်။ ပါကဋ္ဌော၊ ထင်ရှားသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့သညာထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣမံ-
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ အာဟာရေ ပဋိက္ခလသညာဣစ္စေဝ၊ ယူ၍သာလျှင်။
သမံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

၁-ဥဂ္ဂဟပဋိဘာဝနိမိတ်ကို ဖလ္လင်္ဂ။ ယဒိ ဟိ တတ္ထ။ပ။ န စ ဘဝတိ။ ဋီ (၁၊ ၄၂၃)။
(ပြည်)

ပန၊ ဘာဝနာ၏အာနိသင်ကိုဆိုပေအံ့။ ဣမဉ္ဇ အာဟာရပဋိက္ခန္ဓာလ-
 သညံ၊ ဤအာဟာရပဋိက္ခန္ဓာလသညာကို။ အနုယုတ္တဿ၊ အဖန်တလဲလဲ
 လို့လပြုသော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ရသတဏှာယ၊ အချိုအချဉ် အရသာ
 လျှင် အာရုံရှိသောတဏှာ၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပတိလိယတိ၊ ဟွန်၏။ ပတိ-
 ကုဋ္ဌတိ၊ ဖဲ့၏။ ဝါ၊ ရှုံး၏။ ပတိဝဋ္ဌတိ၊ နှစ်၏။ သော-ဘိက္ခု၊ သည်။
 ကန္တာရနိတ္ထရဏတ္ထိကော၊ ကြီးစွာသောဒုဗ္ဗိက္ခကန္တာရမှထွက်မြောက်ခြင်း
 အကျိုးရှိသည်ဖြစ်၍။ (အဒ္ဓိကော၊ အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွားသသည်။)
 ပုတ္တမံသံ၊ သား၏အသားကို။ အာဟာရေတိ ဝိယ၊ စားရသကဲ့သို့။
 ဝိဂတမဒေါ၊ မာန်ယစ်ခြင်းစသည် ကင်းသည်ဖြစ်၍။ ယာဝဒေဝ၊ အကြင်
 မျှလောက် (သော အကျိုးကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ လိုအပ်၏။ တာဝဒေဝ၊ ထိုမျှ
 လောက် လိုအပ်သောအကျိုးကို။ နိယမေတွာ၊ မှတ်၍။) ဒုက္ခဿ၊
 ဝဋ်ဆင်းရဲမှ။ နိတ္ထရဏတ္ထာယ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ (တနည်း)
 ဒုက္ခဿ၊ မှ။ ယာဝဒေဝ နိတ္ထရဏတ္ထာယ၊ ထွက်မြောက်ရုံအကျိုးငှါသာ
 လျှင်။ အာဟာရံ၊ ကို။ အာဟာရေတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့သုံးဆောင်သည်
 ရှိသော်။ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ အပ္ပကသိရေနော၊ မငြိုငြင်သဖြင့်လျှင်။
 ကဗဠီပ၊ မုခေန၊ ကဗဠီကာရအာဟာရကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းဟူသော
 အဝဖြင့်။ ပဉ္စကာမဂုဏ်ကော၊ ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်၌ယှဉ်သော၊ ဝါ၊
 ကာမဂုဏ်ဟူသော အကျိုးရှိသော။ ရာဂေါ၊ သည်။ ပရိညံ-သမတိက္ကမံ၊
 လွန်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ သော-ဘိက္ခု၊ သည်။ ပဉ္စကာမဂုဏ်ပရိညာ-
 မုခေန၊ ကာမဂုဏ်ငါးပါးကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းဟူသော အဝဖြင့်။ ရူပက္ခန္ဓံ၊
 ကို။ ပရိဇာနာတိ၊ ပိုင်းခြား၍သိ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ အဿ-ဘိက္ခုနော၊
 အား။ အပရိပတ္တာဒိပဋိက္ခန္ဓာလဘာဝဝသေန၊ မကျက်သေးသော အစာအစ
 ရှိသောအားဖြင့် ပဋိက္ခန္ဓာလအဖြစ်ကို သိမ်းဆည်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကာယ-
 ဂတာသတိဘာဝနာပိ၊ ကာယဂတာ သတိဘာဝနာသည်လည်း။ ပါရိပူရိ၊
 ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ အသုဘသညာယ၊ အသုဘ
 ဘာဝနာအား။ ဝါ၊ အဝိညာဏက အသုဘဘာဝနာကို လုံ့လပြုခြင်းအား။
 အနုလောမပ္ပဋိပဒံ၊ လျော်သောအကျင့်ကို။ ပဋိပနော၊ ကျင့်သည်
 မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣမံ ပဋိပတ္တိံ၊ ဤအာဟာ-
 ရပဋိက္ခန္ဓာလသညာဘာဝနာဟူသော အကျင့်ကောင်းကို။ နိဿယ၊ မှီ၍။
 ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်အဖြစ်၌ပင်လျှင်။ အမတပရိယော-

နိဒ္ဒေသ] စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဘာဝနာ (၃၄၂-၂၁) ၄၆၉

သာနတံ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ဟူသော အဆုံးအပြီးတိုင် အကျိုးခံရသည်၏ အဖြစ်သို့။ အနဘိသမ္ဘုဏန္ဓော၊ မရောက်နိုင်ခဲ့မှုကား။ သုဂတိပရာယ-
ဏော၊ သုဂတိဘဝသို့ လားရသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤကား
စကားတရပ် အပြီးတည်း။

အယံ အာဟာရေ ပဋိက္ခုလသညာဘာဝနာယ ဝိတ္ထာရကထာ။

စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဘာဝနာ

၃၀၆။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ အာဟာရေပဋိက္ခုလသညာနန္တရံ၊ အာဟာရေ-
ပဋိက္ခုလသညာဟူသော ဥဒ္ဓေသ၏ အခြားမဲ့၌။ ဧကံ ဝဝတ္ထာနန္တိ၊ ဟူ၍။
ဧဝံ၊ သို့။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ၊ အကျဉ်းပြအပ်သော။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဿ၊ ဓာတ်လေး
ပါးတို့ကို ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏။ ဘာဝနာနိဒ္ဓေသော၊ ဘာဝနာနည်းကို အကျယ်
ပြရာ နိဒ္ဓေသသည်။ အနုပ္ပတ္တော၊ အစဉ်အားဖြင့် ရောက်လတ်ပြီ။ တတ္ထ၊

၁-တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ရည်၍ အကျဉ်းဥဒ္ဓေသထားခြင်းဟူသော ဝန်ကိုဆောင်
ပြီး၍ မုဒုမဇ္ဈိပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုရည်၍ အကျယ်နိဒ္ဓေသတည်းဟူသော ဝန်ကိုလည်းမချွတ်
ရှက်ဆောင်သင့်သည်ဟု နှလုံးထားတော်မူ၍ ဣဒါနိ-အစရှိသော ဝါကျကို မိန့်သတည်း။
ဥဒ္ဓေသမည်သည် နိဒ္ဓေသအနက်ရှိ၏။ မုဒုမဇ္ဈိမပညာဗာဟုလ္လအားဖြင့် လာသောဝန်ကို
လည်း မချွတ်ဆောင်သင့်ပေသည် နှလုံးပြု၍ ဧကံ ဝဝတ္ထာနန္တိ။ပ။ အနုပ္ပတ္တော-ဟု မိန့်
သတည်း။ ဝိသယဘေဒအားဖြင့် ဝဝတ္ထာန၏လည်း ဘေဒသည်ရှိသည် မဟုတ်လော၊
အဘယ်ကြောင့် ဧကံ ဝဝတ္ထာန-ဟူသနည်း ? ရှိသော်လည်း ထိုဘေဒကိုမခွဲမူ၍ ဝဝတ္ထာန-
ဘာဝသမညအားဖြင့် ဆိုသည်ဟူပေ။ တနည်း။ ပုဗ္ဗဘာဝ-၌ ဝိသယဘေဒရှိသော်လည်း
အတ္ထသိဒ္ဓိအခါ၌ ထိုဝဝတ္ထာန၏ ဧကဝိသယဖြစ်သည်သာတည်း။ ထို့ကြောင့် ဧကံ ဝဝတ္ထာ-
နံ-ဆိုသည်။ ထိုအနက်ကို ဋီ ၁၊ ၄၂၅ ၌ ဥပမာဖြင့် ထင်စေလိုသည်ဖြစ်၍ ယထာ ဟိ ဒုတ္တံ -
သာကာရေ ကမ္မံ ကဏ္ဍေန္တဿ။ပ။ ဧကံ ဝဝတ္ထာနန္တိ ဝုတ္တန္တိ-ဟု မိန့်ပြီး၍ သဒိသ သမ္ပန္န
အဖြစ် မရှိဟု ပယ်လိုသည်ဖြစ်၍ နယိဒမေဝံ-ဟု မိန့်သော်။ ထိုသဒိသ သမ္ပန္န-အဖြစ်မရှိ
သည်ကို ထင်ရှားပြခြင်းငှါ တတ္ထ ဟိ ပဏ္ဏတ္တိသမတိက္ကမတော ပဋ္ဌာယ။ပ။ သန္တိဋ္ဌာနန္တိ-
ဟူပြီး၍ ယခုအခါ အပြီးဆုံးဖြတ်လို၍ ကိံ ဝါ ဧတေန။ပ။ ဧကံ ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ ဒေသေတု
ဧကံ ဝဝတ္ထာနန္တိ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-ဟု မိန့်သော်။ အဘယ်ကြောင့် စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဿ
ဘာဝနာနိဒ္ဓေသော-ဟု ဘေဒဆိုသနည်း။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနသည် ဘာဝနာပင်
မဟုတ်လောဟူမူ-ဘာဝနာပင် မှန်၏။ မှန်သော်လည်း တကြိမ်ဖြစ်သည်ကား ဝဝတ္ထာန
တည်း။ ထိုဝဝတ္ထာနကို အကြိမ်များစွာ ပြုသည်ကား ဘာဝနာတည်း။ ဤသို့ ဝစနသောဒ
အားဖြင့်ဆိုသည်ဟူပေ။ ဘာဝနာ၏ ဝစိဂေါစရကို လွန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် အဘယ်သို့
ဘာဝနာကို ပြအပ်မည်နည်းဟူမူ-နာယံ ဒေါသော။ပ။ ဘာဝနာတိ အဓိပ္ပာယ်တော်၊ ဋီ ၁၊
၄၂၅ မိန့်သည်။ (ပြည်)

ထိုစတုဓာတုဝဝတ္ထာနပါဌ်၌။ ဝဝတ္ထာနန္တိ၊ ကား။ သဘာဝပလက္ခဏဝသေ-
န၊ ကက္ခဋတ္ထ အစရှိသော မိမိ၏သဘောလက္ခဏာကို မှတ်သောအားဖြင့်။
သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ဉာဏ်ဟူသော ဆုံးဖြတ်ခြင်းတည်း။ စတုနံ၊ ကုန်သော။
ဓာတုနံ၊ ဓာတ်တို့ကို။ ဝဝတ္ထာနံ၊ ကက္ခဋတ္ထ စသော မိမိ၏ သဘောလက္ခ-
ဏာကို မှတ်သောအားဖြင့် (ဉာဏ်ဟူသော) ဆုံးဖြတ်ခြင်း။ စတုဓာတုဝ-
ဝတ္ထာနံ၊ ခြင်း။ ဓာတုမနသိကာရော၊ ဓာတုမနသိကာရဟူသော အမည်
၎င်း။ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနံ၊ အမည်၎င်း။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊ အမည်၎င်း။
ဣတိ ဣဒံ တယံ၊ ဤသုံးပုဒ်သည်။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ဧကံ၊
တူ၏။ တယံဒိ-စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊ သည်။ သင်္ခပတော စ၊ အကျဉ်းအား
ဖြင့်၎င်း။ ဝိတ္ထာရတော စ၊ ၎င်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒိဓာ၊ ဖြင့်။ အာဂတံ၊

၁-ဤကမ္မဋ္ဌာန်းသည် ပထဝီကသိဏစသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကဲ့သို့ ပဏ္ဏတ္တိမတ္တကို မှတ်သည်
၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ နီလကသိဏစသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကဲ့သို့ နီလာဒိဝဏ္ဏကို မှတ်
သည်အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်၊ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကဲ့သို့ သင်္ခါရတို့၏ အနိစ္စတာ
စသော သာမညလက္ခဏာကို မှတ်သောအားဖြင့် ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်၊ စင်စစ်အားဖြင့်
ပထဝီစသည်တို့၏ သဘာဝကို ကောင်းစွာမှတ်သောအားဖြင့်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သဘာဝပ-
လက္ခဏဝသေန-ဟု မိန့်ပေသည်။ သန္နိဋ္ဌာနကား ဝိနိစ္ဆယတည်း။ ထိုဝိနိစ္ဆယသည်လည်း
ဉာဏ၊ တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိတက္ကအားဖြင့် လေးပါးပြားသတည်း။ ထိုတွင် သုခဝိနိစ္ဆယံ၊
သုခဝေဒနာကို အထူးဆုံးဖြတ်ကြောင်းဖြစ်သောဉာဏ်ကို။ ဧညာ၊ သိရာ၏။ သုခဝိနိစ္ဆယံ၊
ကို။ ဥတု၊ သိ၍။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်ဖြစ်သော။ သုခံ၊ ချမ်းသာကို။ အနုယုဉ္ဇေယျ၊
အားထုတ်ရာ၏။ ဤသို့သောဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်ကား ဉာဏဝိနိစ္ဆယမည်၏။ ဝိနိစ္ဆယောတိ
တ္ထေ၊ ။ ဝိနိစ္ဆယာ၊ ဆုံးဖြတ်တတ်သော တရားတို့သည်။ တဏှာဝိနိစ္ဆယော စ၊ တဏှာ
ဟူသော ဆုံးဖြတ်တတ်သောတရား၎င်း။ ဒိဋ္ဌိဝိနိစ္ဆယော စ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေ၊ တို့သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဤသို့လာကုန်သော တရားရှစ်ဖြာသော တဏှာဝိစရိုက်တို့သည်ကား
တဏှာဝိနိစ္ဆယမည်၏။ ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိတို့သည်ကား ဒိဋ္ဌိဝိနိစ္ဆယမည်၏။ လာဘံ ပဋိစ္စ ဝိနိစ္ဆယော
ဟူ၍လာရာ၌ကား လာဘ်ကိုရ၍ ဣဋ္ဌ၊ အနိဋ္ဌ၊ သန္တရ၊ အသန္တရ စသည်ကို ဝိတက်ဖြင့်သာ
ဆုံးဖြတ်ရကား ဝိတက္ကဝိနိစ္ဆယမည်၏။ ယေဝါပနကအားဖြင့်လာသော အဓိမောက္ခ
ဝိနိစ္ဆယနှင့်သော်ကား ငါးပါးတည်း။ ထိုဝိနိစ္ဆယငါးပါးတို့တွင် ဤ၌ ဉာဏဝိနိစ္ဆယကို
လိုအပ်သတည်း။ ထို့ကြောင့် ဋီ၊ ၄၂၅၌ သန္နိဋ္ဌာနန္တိ ဉာဏဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ န
ယေဝါပနကဝိနိစ္ဆယော၊ နာပိ ဝိတက္ကာဒိဝိနိစ္ဆယော-ဟု မိန့်သည်။ (ပြည်)

၂-ဓာတုသု ပဝတ္ထော မနသိကာရော ဓာတုမနသိကာရော။ လေးပါးကုန်သော ဓာတ်
တို့ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော ဘာဝနာမနသိကာရ ရ၏။ ကတ္တဗ္ဗတော ကမ္မံ ယောဂီနော
သုခဝိသေသာနံ ကာရဏဘာဝတော ဌာနဉ္စာတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ။ လေးပါးကုန်သော မဟာ-
ဘုတ်တို့၏သဘောကို ကောင်းစွာမှတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ဘာဝနာအမှုရ၏။ ထို့
ကြောင့် ဓာတုမနသိကာရော။ပ။ ဧကံ-ဟူသတည်း။ (ပြည်)

လာ၏။ သင်္ခေပတော၊ ဖြင့်။ မဟာသတိပဋ္ဌာနေ၊ သုတ်၌။ အာဂတံ၊ ၏။ ဝိတ္ထာရတော၊ ဖြင့်။ မဟာဟတ္ထိပဒူပမေ၊ ပဒူပမသုတ်၌၎င်း။ ရာဟုလောဝါဒေ၊ မဟာရာဟုလောဝါဒသုတ်၌၎င်း။ ဓာတုဝိဘင်္ဂေ စ၊ ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ်၊ အဘိဓမ္မာဓာတုဝိဘင်း၌၎င်း။ အာဂတံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျယ်ဆိုအံ့။ တံ-စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊ သည်။ သေယျထာပိ။ပ။ ဝါယောဓာတုတိ၊ ဝါယောဓာတုဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ (ဟောသောပါဠိဖြင့်)။ တိက္ခပညဿ၊ ထက်သော ပညာရှိသော။ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနိကဿ၊ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာန်းကို ထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ မဟာသတိပဋ္ဌာနေ၊ ၌။ သင်္ခေပတော၊ ဖြင့်။ အာဂတံ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ဒက္ခော၊ (ထိုထိုအမည် ဝေါဟာရ၌) လိမ္မာသော။ ဂေါဃာတကော ဝါ၊ နွားသတ်သွားသည်၎င်း။ ဂေါဃာတကန္တေဝါသီ ဝါ၊ နွားသတ်သွား၏ တပည့်သည်၎င်း။ ဂါဝိံ၊ နွားကို။ ဝဓိတော၊ ၍။ စတုမဟာပထေ၊ ခရီးလေးဆုံ၌။ [၃၄၃] ဗိလသော၊ အစုစုအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အပုံအပုံအားဖြင့်။ ဝိဘဇိတော၊ ခွဲခြမ်း၍။ နိသိန္နော၊ နေသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဝေမေဝ၊ ထိုအတူ။ တိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းသော ရဟန်းသည်။ ယထာဌိတံ၊ အကြင်အကြင် ရပ်ခြင်းစသား ရူပကာယ၏ဖြစ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်တည်သော။ ယထာပဏိဟိတံ၊ အကြင်အကြင် ရပ်ခြင်းစသား အခြင်းအရာအားဖြင့် ထားအပ်သော။ ဣမမေဝ ကာယံ၊ ဤ စတုဇကာယကိုပင်လျှင်။ ဓာတုသော၊ ပထဝီစသား ထိုထိုဓာတ်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဓာတုသော-ဓာတုံ ဓာတုံ၊ ပထဝီစသော ထိုထိုဓာတ်ကို။ (ဝိသုံ ဝိသုံ ကတော၊ အသီးအသီးပြု၍။) ပစ္စဝေက္ခတိ-ပတိ ပတိ အဝေက္ခတိ၊ အသီးအသီး ပညာစက္ခုဖြင့် ရှု၏။ (ကိံ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ နည်း။) ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ၌။ ပထဝီဓာတု၊ သည်၎င်း။ပ။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ၏။]

တဿ၊ ထိုပါဠိ၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကား။ ဆေကော၊ (ထိုထို အမည် ဝေါဟာရ၌) လိမ္မာသော။ ဂေါဃာတကော ဝါ၊ သည်၎င်း။ တဿေဝ၊ ထိုနွားသတ်သွား၏ သာလျှင်။ ဘတ္ထဝေတနဘတော၊ ထမင်းရိက္ခာ ပေး

၁-အကြင်အကြင် ဖြစ်တိုင်းသော မြီးထူး ချိုစသည်နှင့် ပြည့်စုံသေးသော အသေကောင်၌ အရိုး၊ အသားစသော အစိတ်တို့၏အပေါင်းကို မဝေဖန်အပ်သေးသည်ရှိသော်

သဖြင့် မွေးအပ်သော။ အန္တေဝါသိကော ဝါ၊ သည်၎င်း။ ဂါဝိံ၊ နွားကို။ ဝဓိတော၊ သတ်ပြီး၍။ ဝိနိဝိဇ္ဈိတော၊ ထုတ်ချင်းထွင်း၍။ စတသော ဒိသ၊ အရပ်လေးမျက်နှာတို့သို့။ ဂတာနံ၊ သွားကုန်သော။ မဟာပထာနံ၊ လမ်းမတို့၏။ ဝေမဇ္ဈဌာနသင်္ခါတေ၊ အလယ်အရပ်ဟု ဆိုအပ်သော။ စတုမဟာပထေ၊ လမ်းလေးခုဆုံ၌။ ကောဌာသံ ကတော၊ အပုံအပုံပြု၍။ နိသိန္နော၊ သည်။ အဿ ယထာ၊ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ တူလျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ စတုန္နံ ဣရိယာပထာနံ၊ တို့တွင်။ ယေန ကေနစိ၊ အမှတ်မရှိ တခုခုသော။ အာကာရေန၊ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာဌိတံ၊ အမှတ်မရှိ တခုခုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်သော။ ယထာဌိတတ္တာဝ၊ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လျှင်။ ယထာပဏိဟိတံ၊ အမှတ်မရှိ တခုခုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ထားအပ်သော။ ကာယံ၊ ရူပကာယကို။ ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ဤရူပကာယ၌။ ပထဝီဓာတု၊ သဟဇာတ်ရုပ်တို့၏ တည်ရာ (သဘာဝ သုညတ နိဿတ္တ သဘောရှိသော) ဓာတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အာပေါဓာတု၊ သဟဇာတ်ရုပ်တို့ကို ဖွဲ့ရက်တတ်သော ဓာတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေဇောဓာတု၊ သဟဇာတ်ရုပ်တို့ကို ရင့်စေတတ်သော ဓာတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဝါယောဓာတု၊ သဟဇာတ်ရုပ်တို့ကို ပြည့်စေတတ်သော ဓာတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ ဓာတုသော-ဓာတုံ ဓာတုံ၊ ပထဝီစသောဓာတ်ထိုထိုကို။ ဝိသုံ ဝိသုံ ကတော၊ ၍။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ အသီးအသီး သက်ဝင်၍ရူ၏။ ဝါ၊ ဉာဏ်စက္ခုဖြင့် အသီးအသီး ခွဲခြား၍ ရူ၏။

ကိံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဂေါဿာတကဿ၊ ၏။ ဂါဝိံ၊ ကို။ ပေါသေန္တဿာပိ၊ ကျွေးမွေးစဉ်၎င်း။ အာဿာတနံ၊ သတ်ရာ စဉ်းတီးတုံးသို့။ ဝါ၊ သတ်ရာသင်းချိုင်းသို့။ အာဟရန္တဿာပိ၊ ဆောင်စဉ်၎င်း။ အာဟရိတော၊ ဆောင်၍။ တတ္ထ၊ ထိုသတ်ရာသင်းချိုင်း၌။ ဗန္ဓိတော၊ ချည်နှောင်၍။ ဌပေန္တဿာပိ၊ ထားစဉ်၎င်း။ ဝဇန္တဿာပိ၊ ရိုက်ခတ်သတ်

နွားဟူသော အမည်ဝေါဟာရ ဖြစ်သေး၏။ ဝေဖန်ပြီးသော်ကား ထိုနွားဟူသော ဝေါဟာရမဖြစ်ပြီ။ အရိုး၊ အသားစသော အစိတ်အစိတ်အမည်သာ ဖြစ်တော့သည်-ဟု သိလိမ္မာသည် ဟူလို။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ] စတုဓာတုဝေဒနာနာ (၃၄၃-၂၄)

၄၇၃

စဉ်၎င်း။ ဝဓိတံ၊ သတ်အပ်ပြီးသည်။ (ဟုတော့၊ ချီ။) မတံ၊ သေပြီးခါစကို။ ပဿန္တဿာပိ၊ မြင်စဉ်၎င်း။ ယာဝ၊ လောက်။ နံ၊ ထိုနှားသေကို။ ပဒါလေ-
တော၊ ဖြတ်လှီး၍။ ဗိလသော၊ အပုံအပုံအားဖြင့်။ န ဝိဘဇတိ၊ (အရိုး
အပေါင်းမှအသားကို) မခွဲခြမ်းသေး။ တာဝဒေဝ၊ လုံး။ ဂါဝိတိ သညာ၊
နှားဟူသောသညာသည်။ န အန္တရဓာယတိ၊ မပျောက်သေး။ ပန၊ ထိုမှ
တပါး။ ဝိဘဇိတော၊ (အရိုးအပေါင်းမှကင်းစေပြီးသော အသားကို) အဖို့
အားဖြင့်ပြု၍။ နိသိန္တဿ၊ နေသောနှားသတ်သွားအားမူကား။ ဂါဝိသ-
ညာ၊ သည်။ အန္တရဓာယတိ၊ ပျောက်၏။ မံသသညာ၊ အသားဟူသော
သညာသည်။ ပဝတ္တတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ အဿ၊ ထိုနှားသတ်သွား
အား။ အဟံ၊ သည်။ ဂါဝိံ၊ ကို။ ဝိက္ကိဏာမိ၊ ရောင်း၏။ ဣမေ၊ ဤဝယ်သူ
တို့သည်။ ဂါဝိံ၊ ကို။ ဟရန္တိ၊ ဆောင်ကုန်၏။ ဣတိ ဝေ စိတ္တံ၊ ဤသို့သော
စိတ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အဿ၊ အား။
အဟံ၊ သည်။ မံသံ၊ ကို။ ဝိက္ကိဏာမိ ဣစ္စေဝ၊ ရောင်း၏ဟူ၍သာလျှင်။
ဣမေပိ၊ ဤဝယ်သူတို့သည်လည်း။ မံသံ၊ ကို။ ဟရန္တိစ္စေဝ၊ ဆောင်ကုန်၏
ဟူ၍သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ဣမ-
ဿာပိ ဘိက္ခုနော၊ ဤယောဂါဝစရ ရဟန်းအားလည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ အရိယာ
ဖြစ်သည့်မှရှေးကာလ၌။ ဗာလပုထုဇနကာလေ၊ ဗာလပုထုဇဉ်ဖြစ်သော
အခါ၌။ ဂိဟိဘူတဿာပိ၊ လူဖြစ်စဉ်၎င်း။ ပဗ္ဗဇိတဿာပိ၊ (သိမ်းဆည်း
အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းမရှိသော) ရဟန်းညံ့ဖြစ်စဉ်၎င်း။ ယာဝ၊ လောက်။
ယထာဌိတံ၊ သော။ ယထာပဏိဟိတံ၊ သော။ ဣမမေဝ ကာယံ၊ ဤ
စတုဇကာယကိုပင်လျှင်။ ဃနဝိနိဗ္ဗောဂံ၊ သန္တတိတခဲနက်၊ သမ္မဟတခဲနက်၊
ကိစ္စတခဲနက်ကို၊ ဝါ၊ တကိုယ်တည်းဟုထင်ရသည့်အစိုင်အခဲကို ခွဲစိတ်ဝေဖန်
ခြင်းကို။ ကတော၊ ချီ။ ဓာတုသော၊ ပထဝီစသောဓာတ်ထိုထိုကို။ (ဝိသုံ
ဝိသုံ ကတော၊ ချီ။) န ပစ္စဝေက္ခတိ၊ မရှုသေး။ တာဝဒေဝ၊ လုံး။ သက္ကောတိ
ဝါ သညာ၊ သတ္တဝါဟူသောသညာသည်၎င်း။ ပေါသောတိ ဝါ သညာ၊
ပေါသဟူသောသညာသည်၎င်း။ ပုဂ္ဂလောတိ ဝါ သညာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော
သညာသည်၎င်း။ န အန္တရဓာယတိ၊ မပျောက်။ ဃနဝိနိဗ္ဗောဂံ၊ ကို။
(ကတော၊ ချီ။) ဓာတုသော၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခတော ပန၊ ရှုသော်တမူကား။

သတ္တသညာ၊ သတ္တဝါဟူသောသညာသည်။ အန္တရဓာယတိ၊ ပျောက်၏။
ဓာတုဝသေနေဝ၊ ဓာတ်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ ဘာဝနာစိတ်သည်။
သန္တိဋ္ဌတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။
သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဝါယောဓာတုတိ၊ ဓာတုဟူသောစကားကို။
အာဟ၊ ၏။

၃၀၇။ ပန၊ အဖို့တပါးကိုဆိုအံ့။ မဟာဟတ္ထိပဒူပမေ၊ သုတ်၌။
ကတမာ စာ။ပ။ အဇ္ဈတ္တိကာ ပထဝီဓာတုတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ကတမာ
စာ။ပ။ အာပေါဓာတုတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ကတမာ စာ။ပ။ အဇ္ဈတ္တိကာ
တေဇောဓာတုတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ကတမာ စာ။ပ။ ဝါယောဓာတုတိ စ၊ ဟူ၍၎င်း။
ဝေ၊ ဤသို့။ နာတိတိက္ခပညဿ၊ မထက်လွန်းသော ပညာရှိသော။ ဓာတု-
ကမ္မဋ္ဌာနိကဿ၊ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းခြင်းငှါထိုက်သော ယောဂီ၏။
ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိတ္တာရတော၊ ဖြင့်။ အာဂတံ၊ ၏။ စ၊ ဤမျှသာမကသေး။
ဇေတ္ထ၊ ဤသုတ်၌။ အာဂတံ ယထာ၊ လာသကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ ရာဟုလောဝါဒ-
ဓာတုဝိဘဂ္ဂေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ အာဂတံ၊ ၏။

[အာဝုသော၊ တို့။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်သော။ ပထဝီဓာတု၊
သည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိ၌ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ မိမိကိုတည်ရာ
ပြု၍ဖြစ်သော။ ပစ္စတ္တံ၊ မိမိကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။ ကက္ခဋ္ဌံ၊ ခက်ထန်သော။
ခရိဂတံ၊ ကျန်းသော။ ဥပါဒိန္နံ၊ မြဲစွာစွဲလမ်းအပ်သော။ ယံ-ဓမ္မဇာတံ၊
အကြင်တရားသတောသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ [၃၄၄] ဣဒံ၊ ဤတရားသည်။
သေယျထာ ကတမံ၊ ကား။ ကေသာ၊ ဆံတို့သည်၎င်း။ လောမာ၊ အမွှေး
တို့သည်၎င်း။ပ။ ဥဒရိယံ၊ အစာသစ်သည်၎င်း။ ကရီသံ၊ အစာဟောင်း
သည်၎င်း။ အညမ္ပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ အဇ္ဈတ္တံ၊ သော။ ပစ္စတ္တံ၊
သော။ ကက္ခဋ္ဌံ၊ သော။ ခရိဂတံ၊ သော။ ဥပါဒိန္နံ၊ သော။ ယံ ဝါ ပန
ကိဉ္စ၊ အကြင်အမှတ်မရှိ တစုံတခုသောတရားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
အာဝုသော၊ တို့။ အယံ-သဗ္ဗာ၊ ဤအလုံးစုံသောတရားအမျိုးကို။ အဇ္ဈတ္တိ-

၁-အဘယ်သတ္တသညာပျောက်သနည်း ? သတ္တသညာတိ အတ္တာနုဒ္ဓိဝသေန။ပ။
ယာထာဝတော ဃနဝိနိဗ္ဗောဂဿ သမ္မာဒနတော။ ဤသို့သော အနက်ကိုယူချေသော်
ပမာပမည်းနှိုးနှောပါအံ့လော-ကြောင့် ဝေဉ္စိ သတိ။ပ။ သံသန္တတိ သမေတိ။ ဋီ (၁၊
၄၂၀) (ပြည်)

နိဗ္ဗေသ] စတုဓာတုဝဏ္ဏာနဘာဝနာ (၃၄၄-၂၄)

၄၇၅

ကော၊ သော။ ပထဝီဓာတု၊ ဟူ၍။ ဂုစ္ဆတိ၊ ဧ။ပ။ အာပေါ၊ ယိုစီးသော
 အားဖြင့် ထိုထိုအရပ်သို့ ရွှေ့တတ်ရောက်တတ်သော။ အာပေါဂတံ၊ အာပေါ
 အပေါင်း၌ အတွင်းဝင်သော။ ဥပါဒိန္နံ၊ သော။ ယံ-ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။
 အတ္တိ၊ ဧ။ လူဒံ၊ ဤတရားသည်။ သေယျထာ ကတမံ၊ ကား။ ပိတ္တံ၊
 သည်းခြေ။ပ။ မုတ္တံ၊ ကျင်ငယ်။ပ။ တေဇော၊ ပူသည်၏အဖြစ်ဟူသော
 လက္ခဏာရှိသော။ တေဇောဂတံ၊ တေဇောအပေါင်း၌ အတွင်းဝင်သော။
 ယံ-ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ အတ္တိ၊ ဧ။ပ။ ယေန စ၊ အကြင်ပျက်သော တေဇော
 ဖြင့်လည်း။ အယံ ကာယော၊ သည်။ သန္တပ္ပတိ၊ တရက်ချန်ဖျားခြင်း
 စသည်ဖြင့် အပူရောက်၏။ ဇီရိယတိ၊ ရင့်၏။ (ဇိယုတိ-ဟူ၍လည်း ရှိ၏)
 အယံ-ကာယော၊ ကို။ ပရိဉာယတိ၊ လောင်အပ်၏။ အသိတပိတခါယိတ-
 သာယိတံ၊ စားအပ် သောက်အပ် ခဲအပ် လျက်အပ်သော အစာသည်။
 သမ္မာပရိဏာမံ၊ ကောင်းစွာကျက်ကြေခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ဧ။ပ။ ဝါယော၊
 ရွှေ့စေတတ်သော၊ ဝါ၊ လှုပ်ရှားတတ်သော။ ဝါယောဂတံ၊ ဝါယော
 အပေါင်း၌ အတွင်းဝင်သော။ ဥဒ္ဓင်္ဂမာ ဝါတော၊ အထက်သို့ဆန်တက်သော
 လေတို့၎င်း။ အဓောဂမာ ဝါတော၊ အောက်သို့စုန်သောလေတို့၎င်း။ ကုမ္ဘိ-
 သယာ ဝါတော၊ အူပဝမ်းတွင်း၌တည်သောလေတို့၎င်း။ ကောဠာသယာ
 ဝါတော၊ အူတွင်း၌တည်သောလေတို့၎င်း။ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော ဝါတော၊
 အင်္ဂါကြီးငယ်သို့ လျှောက်သော လေတို့၎င်း။ အဿာသော၊ ဝင်သက်
 လေ၎င်း။ ပဿာသော၊ ထွက်သက်လေ၎င်း။ ဣတိ ဝါ-ဣမေ ဝါ၊ ဤလေ
 တို့သည်၎င်း။ အညမ္ပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ အကြွင်းသိသာပြီ]

တတြ-တသ္မိံ မဟာဟတ္ထိပဒူပမပါဌေ၊ ထိုမဟာဟတ္ထိပဒူပမသုတ္တန်ပါဌ၌။
 အယံ၊ ဤဆိုလတံသည်ကား။ အနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနာ၊ မထင်သောပုဒ်အဖွင့်
 တည်း။ တာဝ၊ အစဉ်သင့်အားဖြင့်။ အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စုပ္ပန် လူဒံ ဥဘယမ္ပိ၊
 ဤနှစ်ခုသောပုဒ်သည်လည်း။ နိယကဿ၊ နိယကဇ္ဈတ္တ၏။ အဓိဝစနံ၊
 အမည်တည်း။ အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ ဇာတံ၊ ဖြစ်သောတရားသည်။ နိယကံ
 နာမ၊ နိယကမည်၏။ သသန္တာနပရိယာပန္နံ၊ မိမိသန္တာန်၌အကျုံးဝင်
 သောတရား။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ တယိဒံ-တံ လူဒံ နိယကံ၊ ထိုဆိုအပ်
 ပြီးသော နိယကကို။ လောကေ၊ လူ့ရှာ၌။ ဣတ္ထိသု၊ မိန်းမတို့၌။
 (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။) ကထာ၊ စကားကို။ အဓိတ္ထိတိ၊ အဓိတ္ထိဟူ၍။

ဝုစ္စတိ ယံထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အတ္တနိ၊ ဌိ။ ပဝတ္တတ္တာ၊
 ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အတ္တာနံ
 ပတိ ပတိ-အတ္တနိ အတ္တနိ၊ မိမိ မိမိ၌ ။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပစ္စတ္တံ၊ ဟူ၍။
 ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ကက္ခဋန္တိ၊ ကား။ ထဒ္ဓံ၊ တောင့်တင်းခိုင်ခံ့သော။ ခရိဂတန္တိ၊
 ကား။ ဖရသံ၊ အတွေ့ကျန်းသော။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပုဒ်တို့တွင်။ ပဌမံ၊
 ပုဒ်သည်။ လက္ခဏဝစနံ၊ လက္ခဏာကိုဟောကြောင်းဖြစ်သောပုဒ်တည်း။
 ဒုတိယံ၊ ပုဒ်သည်။ အာကာရဝစနံ၊ ပထဝီဓာတ်၏အခြင်းအရာကို ဟော
 ကြောင်းပုဒ်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကက္ခဋလက္ခဏာ၊
 ခက်မာသည်၏အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာရှိ၏။ သာ၊ ထိုပထဝီဓာတ်သည်။
 ဖရသကာရာ၊ အတွေ့ကျန်းသည်၏အဖြစ်ဟူသော ထင်သောအခြင်းအရာ
 ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ [၃၄၅] ခရိဂတန္တိ၊ ဟူ၍။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပါဒိန္နန္တိ၊ ကား။ ဒဠံ၊ မြို့စွာ။ အာဒိန္နံ၊ ယူအပ်သော။
 မမန္တိ၊ ငါငါဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒဠံ၊ စွာ။ အာဒိန္နံ ဂဟိတံ၊ ကိုင်အပ်ယူအပ်
 သော။ အဟန္တိ၊ ငါဟူ၍။ မမန္တိ၊ ငါဟာဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒဠံ၊ စွာ။
 အာဒိန္နံ ပရာမဋ္ဌံ၊ မှားသောအားဖြင့်သုံးအပ်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

☸

၁-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာကိုယ်ပါ၌-အတ္တာနံ ပဋိစ္စ ပဋိစ္စ-ဟူ၍၏။ အသီးအသီးသောကိုယ်ကို
 စွဲ၍စွဲ၍-ဟု အနက်ပေး။ (ဆ-သ်-သော)

၂-အာဟိတော အဟံ မာနော ဧတ္ထာတိ အတ္တာ၊ ခန္ဓာပဉ္စက ရ၏။ အတ္တာနံ အဓိ
 အဇ္ဈတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တေ ဘဝါ အဇ္ဈတ္တိကာ-ပြု၍ ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ-စသည်တို့
 ကဲ့သို့ အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တိကာယတန၌ အကျုံးဝင်သောဓာတ်သာ ဤ၌ အဇ္ဈတ္တိတ
 ဖြစ်သလော သင်္ကာရှိမူ အဇ္ဈတ္တာ ဧဝ အဇ္ဈတ္တိကာ-မူ၍ သတ္တသန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သော
 ဓာတ်ကို ဤ၌ အဇ္ဈတ္တိကာ-ဟူသည်။ ထိုသို့ သိစိမ့်သောငှါ ကတမာ အဇ္ဈတ္တိကာ -ဟူပြီး၍
 အဇ္ဈတ္တိ-ဟုဟောတော်မူသည်။ အဇ္ဈတ္တသည်လည်း ဂေါစရဇ္ဈတ္တ၊ ဝိသယဇ္ဈတ္တ၊ အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တ၊
 နိယကဇ္ဈတ္တ ဟူ၍ လေးပါးဖြစ်ရကား ပစ္စတ္တံ-ဟောတော်မူပြန်သည်။ ဤကိုရည်၍ ဋီ ၁၊
 ၄၂၉ ၌ အဇ္ဈတ္တိကာတိ သတ္တသန္တာနပရိယာပန္နာ-မိန့်သော်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ပစ္စတ္တံ-ဟူသော
 နှစ်ပါးဖြင့်လည်း တံတံပါဠိပုဂ္ဂလိကဓမ္မကို ဟောတော်မူအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ဥဘယမ္ပိ
 နိယကဿ အဓိဝစနံ-မိန့်သော်။ အတ္တာနံ အဓိကိစ္စ ပဝတ္တံ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိ၌ ဂဟေတဗ္ဗအဖြစ်သို့
 ကပ်သဖြင့် မိမိကိုစွဲ၍ဖြစ်ရကား အဇ္ဈတ္တမည်၏။ ထို့ကြောင့် အတ္တနိ ပဝတ္တတ္တာ အဇ္ဈတ္တံ-ဟူ
 သည်။ ထိုထို အသီးသီးသော သတ္တသန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပစ္စတ္တံ
 မည်၏။ ထို့ကြောင့် အတ္တာနံ ပတိ ပတိ ပဝတ္တတ္တာ ပစ္စတ္တံ-ဟူသည်။ တနည်း သဒ္ဓါပြား
 သော်သည်း အနက်မပြား-ဟု သိစိမ့်သောငှါ ဥဘယမ္ပိ နိယကဿ အဓိဝစနံ-ဟူသည်။
 နိစ္စိတနိယတ-စသောအားဖြင့် သာမန်လျဉ်းရကား နိယံ ပုတ္တံ-၌ကဲ့သို့ အတ္တာနံ နိဿယ

သေယျထိဒန္တိ ဧသော၊ ဒံဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်။ နိပါတော၊ တည်း။
 တဿ၊ ထိနိပါတ်၏။ တံ၊ ထိုပထဝီဓာတ်သည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ စေ ဝဒေယျ၊ အကယ်၍ ဆိုငြားအံ့။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား
 အနက်။ တတော ပစ္ဆာ၊ ထို (သို့ ဖြေတော်မူလို၍ မေးတော်မူသည်) မှ
 နောက်၌။ တံ၊ ထိုပထဝီဓာတ်ကို။ ဒသေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။

ဇာတန္တိ နိဗ္ဗာန်၊ နိဗ္ဗာန်ဇာတိ ဇာတိ ယကော သုတ္တံ စ ကပစ္စယံ ကတော နိယကံ-ပြီးသည်။ မိမိကို
 မှီ၍ ဖြစ်၏ဟူသည်လည်း မိမိ၌ဖြစ်သောတရားပင် မိမိသန္တာန်၌ အကျိုးဝင်သော တရားဟု
 အရကောက်ရမည် ပြခြင်းငှါ “နိယကံ နာမ အတ္တနိ ဇာတိ” ဟူပြီး၍ “သသန္တာနပဋိယာ-
 ပန္နန္တိ အတ္ထော” ဟု မိန့်သော်။ ထိုသို့ အဘိဓေယျတ္ထအရမပြား နိယကံ-ဟု ဆိုအပ်သော
 တံတံပါဠိပုဂ္ဂလိကဓမ္မ တခုတည်း ဖြစ်ငြားသော်လည်း အခြင်းအရာအထူးကိုစွဲ၍ အဘိ-
 ဓာနတ္ထသဒ္ဓတ္ထ ကွဲရကား အထူးဟောသည်ဟု ပြခြင်းငှါ “တယိဒံ။ပ။ ပစ္စတ္တန္တိ ဝုတ္တံ”
 မိန့်သော်။ ပစ္စတ္တ-၌ ပတိ အတ္တ-ပုဒ်ခံ။ ပတိ-ကား ဝိတ္တိတ္တ-ဟူခြင်းငှါ “အတ္တာနံ ပတိ-
 ပတိ” ဖွင့်သည်။ အတ္တနိ အတ္တနိ-ဟူသော အနက်ကို ယူအပ်သည်။ အနု အနု အစုမာသံ-၌
 အစုမာသေ အစုမာသေ၊ လခွံ၌ လခွံ၌ဟု အနက်ယူရသကဲ့သို့တည်း။ စဏ္ဍိကံ-စသည်ကို
 စင်စစ်မို့သောငှါ “ကက္ခဠန္တိ ထဒ္ဓိ”ဟု၊ ခရ-ကား ဖရုသဝေဝုဇ်၊ ဂတ-ကား တဇ္ဈော၊
 ဤ-ကား အ-၏ ကာရိယ၊ ထိုကြောင့် “ခရိဂတန္တိ ဖရုသံ”ဟု မိန့်သော်။ ဧကမေကပဒ
 ဟောလော၊ အဘယ်ကြောင့် ပဒေသ ရှုပ်အောင်ဟောရသနည်း? “တတ္ထ ပဌမံ။ပ။
 ဝုတ္တံ” မိန့်သော်။ ဦး၊ ၄၂၉၌ကား ကက္ခဠန္တိ ကထိနံ-ဟူ၏၊ အဘယ်ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌
 ထဒ္ဓိ-ဟူသနည်း-ကြောင့် ယသ္မာ တံ ထဒ္ဓဘာဝေန သဟဇာတနံ ပတိဋ္ဌာ ဟောတိ၊
 တလ္လော ထဒ္ဓန္တိ ဝုတ္တံ-ဟူ၏။ ခရမသတ္တိတံ ခရိ၊ ခရိသု ဂတံ-ကိုရည်၍ “ခရိသု ခရသဘာ-
 ဝေသု ဂတံ တပုရိယာပန္နံ ခရသဘာဝမေဝါတိ အတ္ထော”ဟူသည်။ ယင်းသို့ ခရသဘာဝ
 တို့၌ အကျိုးဝင်သော ခရသဘာဝဖြစ်လျက် အဘယ်ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “ဖရုသံ”
 ဟူပြီး၍ “ဒုတိယံ အာကာရဝစနံ”ဟူသနည်း? ယသ္မာ ပန ခရသဘာဝံ ဖရုသကာရေန
 ဥပဋ္ဌာနတော ဖရုသကာရံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဖရုသံ”န္တိ။ ဧကောဟ “ဒုတိယံ
 အာကာရဝစနံ”န္တိ၊ (ဦး၊ ၄၂၉) ဥပါဒိန္နံ-၌ ဥပ-သဒ္ဓါ၏ ဥပေတသမန္နာဂပန-အနက်ကို
 စင်စစ်၍ ဤ၌ လိုအပ်သော အနက်ကို ပြလိုရကား-ဥပါဒိန္နန္တိ ဒဋ္ဌံ အာဒိန္နံ-ဟူပြီး၍ ဒဋ္ဌံ
 အခြင်းအရာသာဓနနှင့် တကွ အာဒိန္န၏ သဒ္ဓတ္ထ အဓိပ္ပါယ်တွက် ပြခြင်းငှါ “အဟံ မမန္တိ-
 စသည်ကိုမိန့်သော်။ ဂပိတံ-ကား သဒ္ဓတ္ထ၊ ပရာမဋ္ဌံ-ကား အဓိပ္ပါယ်တွက်တည်း။ ဦး၊ ၄၂၉ ၌
 “ဥပါဒိန္နံ နာမ သရီရဋ္ဌကံ” ဟူ၏။ ကိုယ်၌ တည်သော ကမ္မစိတ္တဇ-စသော ကက္ခဠသဘာဝ-
 ဟူလို။ ယင်းသို့သော် အဋ္ဌကထာ၌ “ဥပါဒိန္နန္တိ ဒဋ္ဌံ အာဒိန္နံ-စသည်ဖြင့် ဖွင့်သည်ဟုတ်
 လောဟု-ကား တံ ပန ကမ္မသမုဋ္ဌာနတံ သန္ဓာယ ဥပါဒိန္နပွံ အတ္တိ အနုပါဒိန္နပွံ” စသည်ကို
 မိန့်ပြန်သည်။ ထိုသရီရဋ္ဌကဖြစ်သော ကက္ခဠသဘာဝသည် ကမ္မသမုဋ္ဌာနသဖြင့်ကို ရည်၍
 ဥပါဒိန္နလည်းရှိ၏၊ အနုပါဒိန္နလည်းရှိ၏။ ထိုအလုံးစုံ သရီရဋ္ဌကသည်ပင် တလ္လောစသည်လုံးဖြင့်
 မြဲစွာယူအပ် အမှားသုံးသပ်အပ်သော အားဖြင့် ဥပါဒိန္နမည်သလျှင်ကတည်းဟု ပြခြင်းငှါ
 “ဥပါဒိန္နန္တိ ဒဋ္ဌံ အာဒိန္နံ” စသည်ကို အဋ္ဌကထာမိန့်သည် ဟူလို။ (ပြည်)

ကေသာလောမာတိအာဒိံ၊ ကိ။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤပထဝီကောဠာသဉ္စ။ မတ္ထလုဂံ၊ လုဂ်ကို။ ပက္ခိပိတွာ၊ ၍။ ဝိသတိယာ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပထဝီဓာတု၊ ကိ။ နိဗ္ဗိဋ္ဌာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။ ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္စိတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်တည်း။) (ရွှေကိုဝံ့သည်) ယံဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္စိတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အဝသေသေသု၊ ပထဝီဓာတ်မှ ကြွင်းကုန်သော။ တိသု-တိပ္ပကာရေသု၊ သုံးထွေအပြားရှိကုန်သော။ ကောဠာသေသု၊ အာပေါ-ကောဠာသ တဆဲ့နှစ်၊ တေဇောကောဠာသလေး၊ ဝါယောကောဠာသ ခြောက်သို့။ ပထဝီဓာတု၊ ရှိသောပထဝီဓာတ်ကို။ သင်္ဂဟိတာ၊ သိမ်းယူ အပ်၏။

ဝိသုဒ္ဓိနဘာဝေန-ပဉ္စရဏသဘာဝေန၊ ယိစီးသောသဘောဖြင့်။ တံ တံ ဌာနံ၊ ထိုထိုဌာနသို့၊ ဝါ၊ ကြွင်းသောဘုတ်သုံးပါးဟု ဆိုအပ်သောဌာန ထိုထိုသို့။ အပ္ပေါတိ-ဝိသရတိ၊ ရွှေတတ်၏။ (ပပ္ပေါတိ-ပါပုဏ္ဏာတိ၊ ရောက် တတ်၏။) ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာပေါ၊ မည်၏။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဒိ-ဝသေန၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ နာနာဝိဓေသု၊

၁-သေယျထိဒိ-ကား နိပါတ်မျှမဟုတ်၊ ကထေတုကမျတာ ပုစ္ဆာဝါစီ ဟူခြင်းငှါ သေယျထိဒန္တိ နိပါတော-ဟုပြီး၍ တံ ကတမန္တိ စေတိ အတ္ထော-ဟူသည်။ မတ္ထလုဂ်ကို အဋ္ဌိ-မိဉ္စဖြင့်သာ သင်္ဂြိုဟ်၍ ဤဆောင်သော ပါဠိ၌ အသီးမထုတ်သည်မဟုတ်လော၊ အဘယ်ကြောင့် မတ္ထလုဂ် ပက္ခိပိတွာ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ဟူသနည်းဟူမူ-ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ ပန ဝိသတိ-ယာ အာကာရေဟိ ပရိပုဏ္ဏံ ကတွာ ဒဿေတုံ ဝိသု ဂဟိတန္တံ တံ သင်္ဂဟေန္တော ထဒ္ဓဘာဝါ-မိကတာယ ပထဝီဓာတုကောဠာသေသုယေဝ မတ္ထလုဂ် ပက္ခိပိတွာ ဝိသတိယာ အာကာရေဟိ ပထဝီဓာတု နိဗ္ဗိဋ္ဌာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ အာဟ-(ဋီ ၁၊ ၄၂၉) တနည်းလည်း-ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္စိ-ပါဠိဖြင့် ပါဠိ၌ မတ္ထလုဂ်ကို သင်္ဂြိုဟ်၏ဟုမှတ်။ ထို့ကြောင့်၊ ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္စိ-ပုဒ်သည် ပုဗ္ဗပဒါပေက္ခတည်း။ “တိသု တိပ္ပကာရေသု ကောဠာသေသု-တို့၌”-ဟု ယောဇနာ၊ “တိသု သုံးပါးကုန်သော။ ကောဠာသေသု၊ တို့၌” ဟု မယူလေလင့်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း? ထိုအဝသေသ ကောဠာသတို့သည် သုံးပါးသော ကောဠာသမဟုတ်ကုန်၊ အာပေါတဆဲ့နှစ်၊ တေဇောလေး၊ ဝါယောခြောက် ဤသို့သုံးပါး အပြားရှိကုန်သော နှစ်ဆဲ့နှစ်ကောဠာသ ဖြစ်ကုန်သောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် ဋီ ၁၊ ၄၃၀ ၌ တိသု ကောဠာသေသုတိ တိပ္ပကာ-ရေသု ကောဠာသေသု၊ န ဟိ တေ တယော ကောဠာသ-ဟု မိန့်သည်။ (ပြည်)

၂-ယင်းသို့သော် ပရမတ္ထသဘောသည် ဖြစ်ရာမှမရွေးသည်မဟုတ်လော၊ အသို့နည်းဟူ-ကြောင့် သသမ္ဘာရအာပဝသေန စေတိ ဝုတ္တံ။ အဘယ်သို့ရွေး သနည်းဟု-ကြောင့် သော ဟိ ဝိသုဒ္ဓိနဘာဝေန သသမ္ဘာရပထဝီသင်္ခါတံ တံ ဌာနံ ဝိသရတိ ပါပုဏ္ဏာတိ စ-ဟုပြီး၍ သသမ္ဘာရအာပအားဖြင့်သာမဟုတ်၊ လက္ခဏာအာပအစွမ်းအားဖြင့်လည်း ဆိုသင့်၏ဟူလို

နိဒ္ဒေသ]

စတုဓာတုဝိသုဒ္ဓိနာမနာ (၃၄၅-၁၃)

၄၇၉

အထူးထူး အပြားပြားများကုန်သော။ အာပေသု၊ အာပေါတို့၌။ ဂတံ-
အန္တောဂတံ၊ အတွင်းဝင်သည်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာပေါ-
ဂတံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုအာပေါဂတဟူသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ အာပေါ-
ဓာတုယံ၊ အာပေါဓာတ်အပေါင်း၌ ။ (ပရိယာပန္နံ၊ အကျုံးဝင်သော။)
အာဗန္ဓနလက္ခဏံ၊ ကြွင်းသောဘုတ်သုံးပါးတို့ကို ဖွဲ့ခြင်းလက္ခဏာရှိသော
အာပေါဓာတ်ပင်တည်း။ (အခြားမဟုတ်ဟူလို)

တေဇနဝသေန-နိသိတဘာဝေန တိက္ခဘာဝေန၊ ထက်သည်၏အဖြစ်
ဖြင့်။ တေဇော၊ မည်၏။ ဝုတ္တနယေနော၊ (ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဒိဝသေန နာနာ-
ဝိဓေသု ဟု) ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ တေဇေသု၊ တေဇောတို့၌။
ဂတံ-အန္တောဂတံ၊ အတွင်းဝင်သည်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ-
ဇောဂတံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုတေဇောဂတဟူသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။
(တေဇောဓာတုယံ၊ တေဇောဓာတ်အပေါင်း၌။ ပရိယာပန္နံ၊ သော ၂။)
ဥဏ္ဍတ္တလက္ခဏံ၊ ပူသည်၏အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာရှိသော တေဇောဓာတ်
ပင်တည်း။ ယေန စာတိ၊ ကား။ တေဇောဓာတုဂတေန၊ တေဇော
အပေါင်း၌ အကျုံးဝင်သော။ ကုပိတေန-ခုဘိတေန၊ ချောက်ချားသော။
ယေန-သန္တပ္ပနေ၊ အကြင်သန္တပ္ပန တေဇောဖြင့်။ အယံ ကာယော၊
ဤကိုယ်သည်။ သန္တပ္ပတိ၊ ပူ၏။ ကောဟိကဇရာဒိဘာဝေန၊ တရက်ချန်
ဖျားခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥသုမဇောတော၊ ပူသောအငွေ့
ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယေန စ ဇီရိယတိတိ၊ ကား။ ယေန ဇီရဏေန၊
အကြင်ဇီရဏတေဇောဖြင့်။ အယံ ကာယော၊ သည်။ ဇီရတိ၊ ရင့်၏။
ဣန္ဒြိယဝေကလ္လတံ၊ စက္ခုသောတစသော ဣန္ဒြေချိုသည်၏အဖြစ်သို့၎င်း။

ရကား လက္ခဏာပဝသေနော ဝါ၊ သောပိ-စသည်ကို ဦး ၁၊ ၄၃၀မိန့်သော်။ လက္ခဏာအာပေါ
သည်လည်း သဟဇာတ အညမည နိဿယ စသော ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကြွင်းသောဘုတ်သုံး
ခုတို့၏ အပေါင်းဟုဆိုအပ်သော ထိုထိုဌာနသို့ မိမိ၏ပျောင်းပြောသော အရည်အဖြစ်ဖြင့်
ပြီးသော ယိုစီးနဲ့ သောအားဖြင့် ဖွဲ့စပ်သောအဖြစ် ငြိမ်သောအဖြစ်ကို၎င်း၊ ဖရိုဖရဲပရို
ခြင်းကို၎င်း ပြုသည်ဖြစ်၍ ရွှေ့ ၏ ရောက်၏-ဟု ဆိုအပ်သည်အဖြစ်ကို ထိုက်သောကြောင့်
ရွှေ့ ၏ ရောက်၏-ဟု ဆိုသင့်သည်ဟူလိုသော်။ (ပြည်)

၁-စာကိုယ်ပါ၌ အာပေါဓာတုယာ-ဟု ရှိ၏။ အာပေါဓာတ်၏။ အာဗန္ဓနလက္ခဏံ၊
ဖွဲ့ခြင်းလက္ခဏာပင်တည်း-ဟု အနက်ပေး၊ ပါဌသေသထည့်ရန် မလိုပြီ။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ဤပါဌသေသများထည့်ရန် လိုမလို ဆင်ခြင်သင့်၏။ ကိံ၊ နည်း။ ဥဏ္ဍတ္တလက္ခဏံ၊
ပင်တည်း-ဟု ဤမျှဖြင့်ပင် ပြည့်စုံလောက်၏။ (ဆ-သံ-သော)

ဗလပရိက္ခယံ၊ ခုန်အားနည်းပါး ကုန်ခန်းခြင်းသို့၎င်း။ ဝလိပလိတာဒိ-
ဘာဝဉ္စ၊ အရေတုန့်ခြင်း၊ ဆံဖြူခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်သို့၎င်း။ ပါပု-
ဏာတိ၊ ရောက်၏။ ယေန စ ပရိသုယုတီတိ၊ ကား။ ကုပိတေန၊ ချောက်ချား
သော။ ယေန-ဒါဟေန၊ အကြင်ဒါဟတေဇောဖြင့်။ အယံ ကာယော၊ သည်။
သုယုတိ၊ ပူလောင်၏။ သော စ ပုဂ္ဂလော၊ ထိုဒါဟတေဇောထသော ပုဂ္ဂိုလ်
သည်လည်း။ သုယုမိ သုယုမိတိ၊ ပူလောင်လှ၏ ပူလောင်လှ၏ဟု။
ကန္တန္တော၊ မြည်တမ်းလျက်။ သတဇောတသပ္ပိဂေါသီတစန္ဒနာဒိလေပဉ္စေ၊
အကြိမ်များစွာနွေး၍နွေး၍ ရေအေး၌ထည့်၍ ဆယ်အပ်သောထောပတ်
ဂေါသီတစန္ဒကူး စသည်တို့ဖြင့် လိမ်းကျံခြင်းကို၎င်း။ တာလဝဏ္ဏဝါတဉ္စ၊
ထန်းရွက်ယပ်ဖြင့် ခတ်အပ်သောလေကို၎င်း။ ပစ္စာသီသတိ၊ တောင့်တ၏။
ယေန စ။ပ။ ဂစ္ဆတီတိ၊ ကား။ ယေန-ပါစကေန၊ အကြင်ပါစကတေဇော
ဖြင့်။ အသိကံ၊ စားအပ်သော။ ဧတံ သြဒနာဒိ ဝါ၊ ထိုထမင်း အစရှိသော
အာဟာရသည်၎င်း။ ပီတံ၊ သောက်အပ်သော။ ဧတံ ပါနကာဒိ ဝါ၊ ထို
အဖျော် အစရှိသော အာဟာရသည်၎င်း။ ခါယိတံ၊ ခဲအပ်သော။ ဧတံ
ပိဋ္ဌခဇ္ဇကာဒိ ဝါ၊ ထိုမုံခဲဖွယ် အစရှိသော အာဟာရသည်၎င်း။ သာယိတံ၊
လျက်အပ်သော။ ဧတံ အဗ္ဗပက္ကမရုဇာဏိတာဒိ ဝါ၊ ထိုသရက်မှည့်ပျားတင်လဲ
အစရှိသော အာဟာရသည်၎င်း။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ အညီအညွတ်။
ပရိပါကံ၊ ကျက်ကြေခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ရသာဒိဘာဝေန၊
အရည်၊ အသွေး၊ အသား၊ အဆီ၊ အကြော၊ အရိုး၊ ခြင်ဆီ၊ သုက်တို့၏ အစွမ်း
ဖြင့်။ ဝိဝေကံ-ပုထုဘာဝံ အညမညံ ဝိသဒိသဘာဝံ၊ အသီးအသီးအဖြစ်
အချင်းချင်းမတူသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊
အနက် ။ စ၊ အထူးကို ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤတေဇောလေးပါးတို့တွင်။ ပုရိမာ၊
ရှေးဖြစ်ကုန်သော။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော တေဇောတို့သည်။ စတု-
သမုဋ္ဌာနာ၊ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ အကြောင်းလေးပါးတို့ကြောင့်
ဖြစ်ကုန်၏။ ပစ္စိမော၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော ပါစကတေဇောသည်။ ကမ္မ-
သမုဋ္ဌာနောဝ၊ ကံကြောင့်သာ ဖြစ်၏။

၁-စားအပ်၊ သောက်အပ်၊ ခဲအပ်၊ လျက်အပ်သောအစာကို ငါးဖို့ပြု၍ တဖို့ကို ပိုးစား
၏။ တဖို့ကို ဝမ်းမီးတေဇော ကြေပျောက်စေ၏။ ငါးဖို့ ကျင်ကြီးဖြစ်၏။ တဖို့ ကျင်ငယ်
ဖြစ်၏။ တဖို့သည် အရည်အဖြစ်သို့ ရောက်၍ အသွေးအသား အစရှိသည်တို့ကို ပျိုးစေ၏။
(ပြည်)

ဝါယနဝသေန-သမုဒိရဏဝသေန၊ ရွှေစေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ တွန်းခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ (တနည်း) ဝါယနဝသေန-သဝေဂဂမနဝသေန၊ အဟုန်နှင့်တကွ သွားခြင်းအားဖြင့်။ ဝါယော၊ မည်၏။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝါယေသု၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန် စသောအားဖြင့် အထူးထူးသော ဝါယောတို့၌။ ဂတံ၊ အတွင်းဝင်သည်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝါယော-ဂတံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုဝါယောဂတသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဝိတ္ထမ္ဘနုလက္ခဏံ၊ ခိုင်စေခြင်းလက္ခဏာရှိသော၊ ဝါ၊ ထောက်ပံ့ခြင်းလက္ခဏာရှိသော ဝါယောဓာတ်ပင်တည်း။ ပဉ္စဂံမာ ဝါတာတိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂါရဟိတ္တာရာဒိ-ပဝတ္ထကာ၊ ပျိုအန်ခြင်း၊ ရှိုက်ငင်ခြင်းစသည်ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ပဉ္စအာရောဟဏဝါတာ၊ အထက်သို့ဆန်တက်သော လေတို့၎င်း။ အဓော-ဂမာ ဝါတာတိ၊ ကား။ ဥစ္စာရပဿာဝါဒိနိဟရဏကာ၊ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စသည်ကို ထုတ်တတ်ကုန်သော။ အဓောဩရောဟဏဝါတာ၊ အောက်သို့စုန်စေတတ်သော လေတို့၎င်း။ ကုစ္ဆိသယာ ဝါတာတိ၊ ကား။ အန္တနံ၊ အအူတို့၏။ ဗဟိဝါတာ၊ အပ၌တည်သော လေတို့၎င်း။ ကောဋ္ဌာသယာ ဝါတာတိ၊ ကား။ အန္တနံ၊ တို့၏။ အန္တောဝါတာ၊ အတွင်း၌တည်သော လေတို့၎င်း။ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော ဝါတာတိ၊ ကား။ ဓမ္မနိ-ဇာလာနုသာရေန၊ အကြောတည်းဟူသော ကွန်ရက်သို့ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ သကလသရီရေ၊ ကိုယ်အလုံး၌။ အင်္ဂမင်္ဂါနိ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့သို့။ အနုသဋ္ဌာ၊ နို့ကုန်သော။ သမညနပသာရဏာဒိနိဗ္ဗတ္တကာ၊ ကွေးခြင်း၊ ဆန့်ခြင်း၊ တူရုကြည့်ခြင်း၊ တစောင်းကြည့်ခြင်း၊ ခြေကိုချီခြင်း၊ ခြေကိုရှေ့သို့ဆောင်ခြင်း အစရှိကုန်သော အလုံးစုံသော ကိုယ်အမူအရာကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော။ ဝါတာ၊ လေတို့၎င်း။ အဿာသောတိ၊ ကား။ အန္တော၊ အတွင်းသို့။ ပဝိသနနာသိကဝါတော၊ ဝင်သော နှာခေါင်းလေ၎င်း။ ပဿာသောတိ၊ ကား။ ဗဟိ၊ အပသို့။ နိက္ခမနနာသိကဝါတော၊ ထွက်သော နှာခေါင်းလေ၎င်း။ စ၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဝါယောဓာတ်တို့တွင်။ ပုရိမာ၊ ရှေးဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးသော ဝါယောဓာတ်

၁-ဤ၌လည်း-ကိံ၊ နည်း။ ဝိတ္ထမ္ဘနုလက္ခဏံ၊ ဏာပင်တည်း။ ဤမျှသာ လိုမည်ထင်၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ဥဒ္ဓေက-ကြို့ထိုးခြင်း၊ ခိပန-ချေခြင်းစသည်ကို ဖြစ်စေတတ်သည်ကို ယူ။ (ပြည်)

တို့သည်။ စတုသမုဋ္ဌာနာ၊ ကုန်၏။ [၃၄၆] အဿာသပဿာသာ၊ ဝင်သက်
ထွက်သက်တို့သည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ စိတ်ကြောင့်သာ ဖြစ်ကုန်၏။
သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော အာပေါဓာတုနိဒ္ဒေသ အစရှိသော သုံးပါးသော
နိဒ္ဒေသတို့၌။ ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္စိတိ ဣမိနာ ပဒေန၊ ပါဌ်ဖြင့်။ အဝသေသ-
ကောဋ္ဌာသေသု၊ မိမိမိကောဋ္ဌာသမ္ပ ကြွင်းသော သုံးပါးအပြားရှိသော
ကောဋ္ဌာသတို့၌။ အာပေါဓာတုအာဒယော၊ အာပေါဓာတ် တေဇော
ဓာတ် ငါယောဓာတ်တို့ကို။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ၂။

ဣတိ-ဣမိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။
ဝီသတိယာ အာကာရေဟိ၊ နှစ်ဆယ်သော အဖို့တို့ဖြင့်။ ပထဝီဓာတု၊
ကိုင်း။ ဒွါဒသဟိ၊ တဆဲ့နှစ်ပါးသောအဖို့တို့ဖြင့်။ အာပေါဓာတု၊ ကိုင်း။
စတုဟိ၊ လေးပါးသော အဖို့တို့ဖြင့်။ တေဇောဓာတု၊ ကိုင်း။ ဆဟိ၊
ခြောက်ပါးသောအဖို့တို့ဖြင့်။ ဝါယောဓာတု၊ ကိုင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွါစတ္တာ-
လိသာယ အာကာရေဟိ၊ လေးဆဲ့နှစ်ပါးသော အဖို့တို့ဖြင့်။ စတသော
ဓာတုယော၊ တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့သည်။ ဝိတ္တာရိတာ၊ ချဲ့အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနာ၊ တည်း။

၁-ဤပါဌ်ဖြင့် အဿာသပဿာသတို့၏ သရီရကိုလွှတ်၍ ဖြစ်ခြင်းမရှိဟု ပြ၏။ အဘယ်
သဘောကြောင့်နည်း? ဗဟိဒ္ဓ၌ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်၏ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိသောကြောင့်တည်း။
ယင်း ဂ္ဂိုလျက် အတယ်ကြောင့် ပဿာသောတိ ဗဟိနိက္ခမနနာသိကဝါတော-ဟူ၍၎င်း၊
ဒီသနာသိကဿ နာသိကဂ္ဂံ ဣတရဿ ဥတ္တရောဋ္ဌံ ဖုသန္ဓောဝ ပဝတ္တတိတိ-ဟူ၍၎င်း ဆို
သနည်း-ဟု ကြောင့် တံ နိက္ခမနာကာရေန ပဝတ္တိယာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ သန္ဓာနေ ပဝတ္တ-
ဥတုသမုဋ္ဌာနဿာပိ ဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗျံ။ ဋီကာ။ (ပြည်)

၂-တိုသုံးပါးသော နိဒ္ဒေသတို့တွင် အာပေါဓာတုနိဒ္ဒေသ၌ ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ-ပါဌ်ဖြင့်
သမ္ဘဝ-ဟူသော အာပေါဓာတ်ကို တေဇောဓာတုနိဒ္ဒေသ၌ ကိုယ်၌ ပကတိ အဇ္ဇေ အပူ
ဟူသော တေဇောဓာတ်ကို ဝါယောဓာတုနိဒ္ဒေသ၌ အကြောဟူသော ကုန်ရက်သို့ လျှောက်
၍ ပျံ့နှံ့သော ထိုထို့ကိုယ်အရပ်၌ အရေငုတ်၊ ဝက်ခြံ စသည်တို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော
ဝါယောဓာတ်ကို သိရှိဟန်သည်။ သမညေန-စသည်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝါယောကား စိတ္တ-
သမုဋ္ဌာန်သာတည်း။ ယင်းသို့သော် ပုရိမော ပဉ္စ စတုသမုဋ္ဌာနာ-ဟူသော ဤစကားသည်
ဆန့်ကျင်ရာသည် မဟုတ်လော ဟူမ-မဆန့်ကျင်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း? သမညေန-
စသည်ကို ဖြစ်စေတတ်သော လေတို့သာ အင်္ဂမဂ် နိဿာရိနော ဝါတာ ဖြစ်ကုန်သည် မဟုတ်၊
စင်စစ်မူကား ထိုသမညေနမှ တပါးကို ဖြစ်စေတတ်သော လေတို့သည်လည်း အင်္ဂမဂ် နိဿာ-
ရိနော ဝါတာ ဖြစ်ကုန်သောကြောင့်တည်း။ (ပြည်)

အယံ၊ ဤသည်ကား။ တာဝ၊ စွာ။ ဧတ္ထ-တေသ္မိံ ဝိတ္ထာရတော အာဂတေ
ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ဌ။ ပါဠိဝဏ္ဏနာ၊ ပါဠိအဖွင့်တည်း။

၃၀၈။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဧတ္ထ-ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ဌ။ ဘာဝနာနယော၊
ဘာဝနာနည်း၌၊ ဝါ၊ တာဝနာ၏ ပြည့်စုံကြောင်းဖြစ်သော အစီအရင်၌။
တိက္ခပညာယ၊ ထက်သော ပညာရှိသော။ ဘိက္ခုနေ၊ အား။ ကေသ၊
ဆံတို့သည်။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်တည်း။ လောမ၊ တို့သည်။ ပထဝီ-
ဓာတု၊ တည်း။ ဣတိ-အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ (ဣတိ-ကား အာဒျတ္ထတည်း။) ဇေ-
လ္လမေဟိ ဒွါစတ္တာလီသာယ အာကာရေဟိ၊ ဤလေးဆွဲနှစ်ပါးသော အဖို့တို့
ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ဓာတုပရိဂ္ဂဟော၊ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာန်း
ကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ ပပဉ္စတော-ဒန္တတော သဏိကတော၊ နှေးနှေး
ဖြည်းဖြည်းအားဖြင့်၊ ဝါ၊ အချိန် ဖင့်နွဲ့သည်ဟု။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ ဃန၊
တထေန္တလုံးသွင်းနည်းကို ဆိုအံ့။ (ကေသာဒိသု၊ တို့၌။) ယံ ထဒ္ဒလက္ခဏံ၊
အကြင်ခက်သန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာရှိသော ဘုတ်သည်။
အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤ ထဒ္ဒလက္ခဏာရှိသော ဘုတ်သည်။ ပထဝီဓာတု၊
ပထဝီဓာတ်တည်း။ (တနည်း) ယံ ထဒ္ဒလက္ခဏံ-ယော ကက္ခဋဘာဝေါ၊
အကြင်ခက်မာသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ-ကက္ခဋဘာဝေါ၊
သည်။ ပထဝီဓာတု၊ တည်း။ ယံ အာဗန္ဓနလက္ခဏံ-ယော အာဗန္ဓနဘာ-
ဝေါ၊ အကြင်ဖွဲ့တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
အယံ-အာဗန္ဓနဘာဝေါ၊ သည်။ အာပေါဓာတု၊ တည်း။ ယံ ပရိပါစနလက္ခ-
ဏံ-ယော ပရိပါစနဘာဝေါ၊ အကြင်ရင့်စေ ကျက်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်
ဟူသော လက္ခဏာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ-ပရိပါစနဘာဝေါ၊ သည်။
တေဇောဓာတု၊ တည်း။ ယံ ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏံ-ယော ဝိတ္ထမ္ဘနဘာဝေါ၊
အကြင်ထောက်ပံ့ ခိုင်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာသည်။
အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ-ဝိတ္ထမ္ဘနဘာဝေါ၊ သည်။ ဝါယောဓာတု၊ တည်း။ ဣတိ၊
သို့။ (ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုကို။ အနာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။) ဇေ-လက္ခဏမတ္ထ-
တော၊ ဤသို့ လက္ခဏာမျှဖြင့်။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော။
အယ၊ ထိုတိက္ခပညာရဟန်းအား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ယောဂကမ္မ၏ ဖြစ်ရာဌာန

၁-သက်သက်ပါဠိ အတ္ထဝဏ္ဏနာသာ ဖြစ်လေက အယံ ပါဠိဝဏ္ဏနာ ဓဟုတန်ဖိုး
ကြောင့် ဘာဝနာနယော ပနေတ္ထ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

ဖြစ်သော ထိုကက္ခဏဘဝ၊ အာဗန္ဓနဘဝ စသောလက္ခဏာသည်။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တနည်း) အဿ၊ အား။ (လက္ခဏဿ၊ ကက္ခဏဘဝစသော လက္ခဏာ၏။ သုဋ္ဌ၊ လွန်စွာ။ ဥပဋ္ဌာနဘဝတော၊ ကြောင့်။) ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ (ထိုကက္ခဏဘဝစသော လက္ခဏာကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော) မနသိကာရဟုဆိုအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။ ပါကဋ္ဌံ ဝိဘူတံ၊ ထင်သည်။ ဝိသဒ္ဓံ၊ သန့်ရှင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်၏ မနသိကာရဝိဓိမှတစ်ပါး နာတိတိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်၏ မနသိကာရဝိဓိကိုဆိုအံ့။ ဝေဝေ-ဝုတ္တနယေန၊ ဤ (သို့ ယံ ထဒ္ဓလက္ခဏံ၊ အယံ ပထဝီဓာတု-စသည်ဖြင့်) ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ (သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။) မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းလတ်သော်၊ ဝါ၊ နှလုံးသွင်းသော။ နာတိတိက္ခပညဿ၊ အား။ (ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ အနုပဋ္ဌာနတော၊ မထင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) အန္ဓကာရံ-အန္ဓံ ဝိယ ကရောန္တံ၊ ပညာမျက်စိကန်းသကဲ့သို့ပြုလျက်၊ ဝါ၊ အမှောင်သဖွယ်ဖြစ်လျက်။ အဝိဘူတံ-အပါကဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပုရိမနယေန၊ (ကေသာ ပထဝီဓာတု စသည်ဖြင့်) ရှေး၌ဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။ (ဝတ္ထုအာမသနေန၊ ဝတ္ထုကို သုံးသပ်သဖြင့်။) ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တဿ၊ သော်။ (နာတိတိက္ခပညဿ၊ အား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။) ပါကဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကထံ ယထာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဒီသု ဘိက္ခုသု၊ နှစ်ဦး ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ ဗဟုပေယျာလံ၊ များသောပေယျာလရှိသော။

၁-ဤ၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသည် အာရုံလော၊ ဘာဝနာလော၊ အဘယ်ကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း မည်သနည်း၊ အဘယ်သို့ထင်သနည်း? ကမ္မဋ္ဌာနံ ပါကဋ္ဌံ ဟောတိတံ ယောဂကမ္မဿ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘူတံ တဒေဝ လက္ခဏံ ဝိဘူတံ ဟောတိ။ (ဋီ ၁၊ ၄၃၂)။ ဤဖြင့် အာရုံသည် ယောဂကမ္မ၏ ဖြစ်ရာဌာန ဖြစ်သောကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းမည်သည်ကို ပြသည်။ တဿာ ဝါ လက္ခဏဿ သုဋ္ဌ၊ ဥပဋ္ဌာနတော တံ အာရဗ္ဗ ပာတ္ထမာနံ မနသိကာရသင်္ခါတံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိဘူတံ ဝိသဒ္ဓံ ဟောတိ။ (ဋီ ၁၊ ၄၃၂)။ ဤဖြင့် မနသိကာရဟု ဆိုအပ်သော ဘာဝနာသည် ကမ္မဋ္ဌာန်းမည်သည်ကို ပြသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဝတ္ထုကို မသုံးသပ်မှု၍ အကျဉ်းလက္ခဏာ မျှကို နှလုံးပြုသနည်း၊ ထိုမျှတည်းဖြင့် အဘယ်ကြောင့် ဝိဘူတဝိသဒ္ဓံဖြစ်သနည်း? တိက္ခပညဿ ဣန္ဒြိယပါဝေဝသေန သံခတ္တရုစိတာဝတော၊ (ဋီ ၁၊ ၄၃၂) တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်၏ မနသိကာရ ဝိဓိကို ဆိုပေပြီ၊ နာတိတိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်၏ဝိဓိကား အဘယ်နည်းဟု-ကြောင့် နာတိတိက္ခပညဿ ပန-စသည်ကိုမိန့်သော်။ မန္တပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရှိပါပေသည့် မဟုတ်လော ဟူမူ? သဗ္ဗသော မန္တပညဿ ဘာဝနာဝ န ဣဇ္ဈတိတံ အာဟ နာတိတိက္ခပညဿာတိ၊ (ဋီ ၁၊ ၄၃၂) (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

စတုဓာတုဝတ္ထုနဘာဝနာ (၃၄၆-၂၄) ၄၈၅

တန္တိ၊ ပါဠိကို။ သဇ္ဈာယန္တေသု၊ သရဇ္ဈာယံကုန်လတ်သော်။ တိက္ခပညော၊
 သော။ တိက္ခ၊ သည်။ သကိံ ဝါ၊ တကြိမ်၎င်း။ ဒိက္ခတ္တံ ဝါ၊ ၎င်း။
 ပေယျာလမုခံ၊ ပေယျာလပါဠိ၏ မုခဒ္ဒါရဖြစ်သော အစမှ တဝါရကို၊ ဝါ၊
 ဝါရနှစ်ခုအပေါင်းကို။ ဝိတ္တာရေတွာ၊ ချဲ့၍၊ ဝါ၊ အကြွင်းမဲ့သရဇ္ဈာယံ၍။
 တဘာပရံ၊ နောက်၌။ ဥဘတောကောဋ္ဌိဝသေနဝ၊ ထိုထိုဝါရ၏ အစ
 အဆုံးဟုဆိုအပ်သော နှစ်ပါးသောအစွန်းကို ယူသောအားဖြင့်သာလျှင်။
 သဇ္ဈာယံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ လျက်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တတြ၊ တိက္ခပုဂ္ဂိုလ်
 ထိုသို့သရဇ္ဈာယံလတ်သော်။ နာတိတိက္ခပညော၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝတ္တာ၊
 ဆိုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိံ သဇ္ဈာယော နာမ၊ အဘယ်သို့သော
 သရဇ္ဈာယံခြင်းမည်သနည်း။ ဧသ-ဧသော၊ ဤရဟန်းသည်။ ဩဠပရိယာ-
 ဟတမတ္တံ၊ နှုတ်ခမ်းတို့၏ ထိခြင်းမျှကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ န ဒေတိ၊ မပေး။
 ဧဝံ၊ သို့။ သဇ္ဈာယော၊ ကို။ ကရိယမာနေ၊ သော်။ ကဒါ၊ ၌။ တန္တိ၊
 ပါဠိသည်။ ပဂုဏာ၊ လေ့လာကျပြန်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်ပါလတုံနည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဝတွာ၊ ၍။) သော၊
 ထိုနာတိတိက္ခရဟန်းသည်။ အာဂတာဂတံ၊ လာတိုင်းလာတိုင်းသော။
 ပေယျာလမုခံ၊ ကို။ ဝိတ္တာရေတွာ၊ ချဲ့၍သာလျှင်။ သဇ္ဈာယံ၊ ကို။ ကရော-
 တိ၊ ၏။ တမေနံ၊ ထို (ပေယျာလတွေတိုင်း တပွေ့ကြီးအကုန်သရဇ္ဈာယံ
 သော) နာတိတိက္ခရဟန်းကို။ ဣတရော၊ တိက္ခရဟန်းသည်။ ဧဝံ၊ သို့။
 အာဟ၊ ၏။ ကိံ သဇ္ဈာယော နာမ၊ အဘယ်သို့သော သရဇ္ဈာယံခြင်း
 မည်သနည်း။ ဧသ-ဧသော၊ ဤရဟန်းသည်။ ပရိယောသာနံ၊ သို့။ ဂန္တံ၊
 ငှါ။ န ဒေတိ၊ မပေး။ ဧဝံ၊ ဤသို့အကုန်အစင်ချည်းနှင့်နှင့်။ သဇ္ဈာယော၊
 ကို။ ကရိယမာနေ၊ သော်။ ကဒါ၊ အဘယ်အခါ၌။ တန္တိ၊ သည်။
 ပရိယောသာနံ၊ သို့။ ဂမိဿတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝေဝ၊
 ဤအတူပင်လျှင်။ တိက္ခပညဿ၊ အား။ ကေသာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိတ္တာ-
 ရတော၊ ဖြင့်။ ဓာတုပရိဂ္ဂဟော၊ သည်။ ပပဉ္စတော၊ နှေးနှေးအားဖြင့်၊
 ဝါ၊ နှေးသည်ဟု။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ ယံ ထဒ္ဒလက္ခဏံ အယံ ပထဝီ-
 ဓာတုတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ သင်္ခေပတော၊ ဖြင့်။ မနသိ-

၁-သေ၊ ဤ သရဇ္ဈာယံခြင်းသည်။ ကိံ သဇ္ဈာယော နာမ၊ မည်သနည်း။ ဩဠပရိယာ-
 ဟတမတ္တံ၊ ကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ န ဒေတိ၊ မပေးပါတကား။ ဤ ခိုလည်း ယောဇနာ
 သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

၄၈၆ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၃၄၆-၂၄) [၁၁-သမာဓိ

ကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော တိက္ခရဟန်းအား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပါကဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုသင်္ခေပအားဖြင့်။ မနသိ-
ကရောတော၊ သော။ ဣတရဿ၊ နာတိတိက္ခရဟန်းအား။ အန္ဓကာရံ-
အန္ဓံ ဝိယ ကရောန္တံ၊ လျက်။ အဝိဘူတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကေသာဒိ-
ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ ဖြင့်။ မနသိကရောန္တဿ၊ နှလုံးသွင်းသော
နာတိတိက္ခရဟန်းအား။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပါကဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ထိုသို့ တိက္ခပညာအားသင်္ခေပ၊ နာတိတိက္ခပညာအား
ဝိတ္ထာရလျောက်ပတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣမံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤဓာတု
ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ ပျိုးစေလိုသော။ တိက္ခပညေန၊ သည်။
တာဝ၊ စွာ။ ရဟောဂတေန၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက်။ ပဋိသလ္လိနေန၊
အထူးထူးသော အာရုံမှစိတ်ကိုမြစ်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ၌ ငြိသောစိတ်ရှိသည်
ဖြစ်လျက်။ သကလမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ အတ္တနော ရူပကာယံ၊
မိမိ၏ကရဇရူပကာယကို။ အာဝဇ္ဇေတွာ၊ (အတ္တိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ပထဝီ-
ဓာတု၊ အာပေါဓာတု၊ တေဇောဓာတု၊ ဝါယောဓာတု-ဟု စတုမဟာဘူတ
ဓာတ်အားဖြင့်) ဆင်ခြင်၍။ ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ဤကရဇရူပကာယ၌။
ယော ထဒ္ဓဘာဝေါ၊ အကြင်ခိုင်မာသည်၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာသည်။
အတ္တိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤခိုင်မာသည်၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာသည်။
ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ ယော ခရဘာဝေါ၊
အကြင်ကျန်းခက်သည်၏အဖြစ်ဟူသော ဉာဏ်အားထင်သော အခြင်းအရာ
သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤကျန်းခက်သည်၏အဖြစ်ဟူသော ဉာဏ်အား
ထင်သော အခြင်းအရာသည်။ ပထဝီဓာတု၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့၎င်း။
[၃၄၇] ယော ဗြဝဘာဝေါ၊ အကြင်အရည်စိုစိုပျံ့စီးသည်၏ အဖြစ်ဟူသော
လက္ခဏာသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အာပေါဓာတု၊ တည်း။
ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ ယော အာဗန္ဓနဘာဝေါ၊ အကြင် (ဘုတ်တပါးတို့ကို ဖရို

၁-ရှေးဖြင့် လက္ခဏမနသိကာရ၊ နောက်ဖြင့် ဥပဋ္ဌာနာကာရ မနသိကာရ၊ ဝါ-သဒ္ဓါ
ဝိကပ်ဖြစ်ရကား ဤသို့ အသီးအသီးယှဉ်။ ဤကား ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အမှာ
တည်း။ ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ၌။ ယော ထဒ္ဓဘာဝေါ ဝါ၊ အကြင်ခက်မာသည်၏ အဖြစ်သည်
၎င်း။ ယော ခရဘာဝေါ၊ ဝါ၊ အကြင်ကျန်းသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ အတ္တိ၊ ၏။ အယံ၊
ဤသဘောသည်။ ပထဝီဓာတု၊ ဓာတ်တည်း။ ဤသို့လည်း ပြန်သင့်၏။ နောက်အပိုဒ်
တို့၌လည်း နည်းတူပင်တည်း။ (ဆ-သံ-သော)

နိဒ္ဒေသ]

စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဘာဝနာ (၃၄၇-၅)

၄၈၇

ဖရဲ မကြေရအောင်) ဖွဲ့တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဉာဏ်အားထင်သော အခြင်းအရာသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အာပေါဓာတု၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ယော ဥဏှဘာဝေါ၊ အကြင်အဇ္ဈေယျသည်၏အဖြစ် ဟူသော လက္ခဏာသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ တေဇောဓာတု၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ယော ပရိပါစနဘာဝေါ၊ အကြင် ရင့်စေ ကျက်စေသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဉာဏ်အားထင်သော အခြင်းအရာသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ တေဇောဓာတု၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ယော ဝိတ္ထမ္မနဘာဝေါ၊ အကြင် ခိုင်စေတတ် ထောက်ပံ့စေတတ်သော အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ ဝါယောဓာတု၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ယော သမုဒီရဏဘာဝေါ၊ အကြင်ရွှေစေတတ် တွန်းတတ်သော အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ အဟုန်နှင့်တကွ သွားသော အဖြစ် ဟူသော ဉာဏ်အားထင်သော အခြင်းအရာသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ ဝါယောဓာတု၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော နည်းဖြင့်။ သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဓာတုယော၊ ထို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတုာ-ပရိစ္ဆိဇ္ဇ ဂဟေတုာ၊ လက္ခဏာအားဖြင့်၎င်း ရသအားဖြင့်၎င်း ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြားမှတ်သား သိမ်းဆည်း၍။ ပုနပျုနံ၊ ကာလအရာ ကာလ အထောင်တိုင်အောင် အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန်။ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတုတိ၊ ပထဝီဓာတု၊ အာပေါဓာတု၊ တေဇောဓာတု၊ ဝါယောဓာတု ဟူ၍။ ဓာတုမတ္ထတော၊ ဓာတ်မျှအားဖြင့်။ နိဿတ္ထတော၊ သတ္တဝါမဟုတ် သောအားဖြင့်။ နိဇ္ဇိဝတော၊ ဇီဝမဟုတ်သောအားဖြင့်။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ အဖန်တလဲလဲ နှလုံးသို့ဆောင်အပ်၏။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံးသွင်းအပ်၏။ ဝါ၊ အဖန်တလဲလဲ ပူးစေသောအားဖြင့် ဓာတ်၏လက္ခဏာကို နှလုံး၌ ထားအပ်၏။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ အသီးအသီး စူးစိုက်၍ ရှုအပ်၏။ ဝါ၊ ထိုဓာတ်၏ လက္ခဏာကိုပင် ဘာဝနာဖြင့်ပြီးသော ဉာဏစက္ခုဖြင့် အဆင့်ဆင့်ဆင်ခြင်သောအားဖြင့် ရှုအပ်၏။ ဧဝံ-ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ ဝါယမမာနဿ၊ အားထုတ် သော။ ဝါ၊ ဘာဝနာ၌ ကောင်းစွာယှဉ်စေတတ်သော။ တဿ-ယောဂိ-

၁-ဋီကာအဖွင့်နှင့်အညီ လက္ခဏာ ရသ အစဉ်ကျအောင် ရွှေနေ့ကပ်ပြန်၍ ယောဓနာ တားသည်ဟု ပြည်ဆရာတော်ကမှာခဲ့၏။ (ဆ-သံ-သော)

နော၊ ထိုယောဂီအား။ နစိရေနော၊ မကြာမြင့်မီလျှင်။ ဓာတုပ္ပဘေဒါဝ-
ဘာသနုပညာပရိဂ္ဂဟိတော၊ ဓာတ်တို့၏အထူးအပြားကို ထင်လင်းစေသော
ပညာဖြင့် သိမ်းဆည်းအပ်သော၊ ဝါ၊ ပထဝီစသော ဓာတ်တို့၏ သဘော
လက္ခဏာအထူးကို ထွန်းလင်းခြင်းကိစ္စရှိသော ပညာဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်
သိမ်းဆည်းအပ်သော။ သဘာဝဓမ္မာရမ္မဏတ္တာ၊ သဘာဝဓမ္မလျှင် အာရုံ
ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပနံ၊ မဟဂ္ဂုတ်အဖြစ်သို့။ အပ္ပတ္တော၊ မရောက်
သော။ ဥပစာရမတ္တော၊ ဥပစာရမျှသာဖြစ်သော။ သမာဓိ၊ သိခါပတ္တ-
ကာမာဝစရသမာဓိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

အထ ဝါ ပန၊ တနည်းသော်ကား။ စတုန္တံ၊ ကုန်သော။ မဟာတူတာနံ၊
တို့၏။ နိဿတ္တဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ သတ္တဝါမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ။
ဓမ္မသေနာပတိနာ၊ တရားစစ်သူကြီး ဖြစ်တော်မူသော အရှင် သာရိပုတ္တရာ
သည်။ အဋ္ဌိဉ္စ၊ (ဖဏှောင့်ရိုးကို အစပြု၍ အစဉ်အတိုင်း စိုက်ထောင်လျက်
တည်သော) အလွန်နှင့်တကွ သုံးရာသော အရိုးကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။
နာရုဉ္စ၊ (ထိုအရိုးအပေါင်းကို ဖွဲ့ရှက်၍တည်သော) ကိုးရာအပြားရှိသော
အကြောကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ မံသဉ္စ၊ (ထို အရိုးအပေါင်းကိုပင် လိမ်းကျံ
လျက်တည်သော) ကိုးရာအပြားရှိသော သားတစ်ကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ ၍။
စမ္မဉ္စ၊ အရေပါးဖြင့်ဖုံးလွှမ်းအပ်သော တကိုယ်လုံးကို ရစ်ပတ်၍တည်သော
အရေထူကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ (တေဟံ၊ ထိုအရိုးစသည်တို့ဖြင့်) ပရိဝါရိ-
တော၊ ခြံရံအပ်သော။ အာကာသော၊ အာကာသဓာတ်မျှသည်သာလျှင်။
(တနည်း) (တောနိ အဋ္ဌိအာဒိနိ၊ ထိုအရိုးစသည်တို့ကို။) ပရိဝါရိတော၊

၁-ဥပစာရသမာဓိဟူသောစကားကို ရူဠိအားဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ထိုစကား ဆိုသင့်၏။
အပ္ပနံ၊ သို့။ ဥပေစ္စစာရီ၊ ကပ်၍ ဖြစ်လေ့ရှိသော။ သမာဓိ၊ သည်။ ဥပစာရသမာဓိ၊
မည်၏။ ဤ၌လည်း ကပ်၍ဖြစ်စရာ အပ္ပနာမရှိခဲ့။ ထိုသို့ပင် မရှိသော်လည်း သိခါပတ္တ
တာဒိသ ကာမာဝစရ သမာဓိ၏ တူသောလက္ခဏာ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဤသို့
ဥပစာရသမာဓိဟု သဒ္ဓိသူပစာရအားဖြင့် ဆိုအပ်၏။ အဘယ့်ကြောင့် ဤ၌ အပ္ပနာ
မဖြစ်သနည်းဟု စဉ်းစိရကား- သဘာဝဓမ္မာရမ္မဏတ္တာ-ဟု ကရုဏာကို ဆိုလတ်တည်း။
ဆိုသင့်၏။ သဘာဝဓမ္မ၌ အာရုံ၏ နက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဘာဝနာဝိသေသ မရှိ
လတ်သော် အပ္ပနာဈာန် မဖြစ်သတည်း။ လောကုတ္တရာဈာန်၊ အာရပ္ပဈာန်ကား
သဘာဝဓမ္မ၌ အဘယ့်ကြောင့် ဖြစ်ရသနည်းဟူမူ-လောကုတ္တရာဈာန် ဈာန် ဝိသုဒ္ဓိဘာဝနာ-
နုတ္တမဝသေန၊ အာရပ္ပံ အာရမ္မဏာတက္ကမဘာဝနာဝသေန အပ္ပနာပတ္တံ ဟောတိ။
(ဋီ၊ ၁၃၄၆) (ပြည်)

နိဗ္ဗေသ]

စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဘာဝနာ (၃၄၇-၂၁)

၄၈၉

အတွင်းအပ၌ရံ၍တည်သော။ အာကာသော၊ သည်လျှင်။ ရူပန္တော၊ ကိုယ်
ဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ခံ၊ အမည်ဝေါဟာရသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။
စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ယေ ဣမေ ကောဋ္ဌာသော၊ အကြင်သို့သော ဤ
ကောဋ္ဌာသတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ တေ-စတ္တာရော ကောဋ္ဌာသေ၊
ထိုအဋ္ဌိ၊ နှာရ၊ မံသ၊ စမ္မ၊ လေးကောဋ္ဌာသတို့ကို။ (ဝိနိဗ္ဗုဇ္ဈိတော-၌ စပ်။
တေသု-ရှိသည် ဋီကာနှင့် မညီ) တံတံအန္တရာနုသာရိနာ၊ အဋ္ဌိနှာရနှာရ
မံသ မံသစမ္မဟူကုန်သော ထိုထိုကောဋ္ဌာသတို့၏အကြားသို့ အစဉ်လျှောက်
သော။ ဉာဏဟတ္ထေန၊ ဉာဏ်ဟူသောလက်ဖြင့်။ ဝိနိဗ္ဗုဇ္ဈိတော-အနေ-
ကက္ခတ္တံ၊ ဝိဝေဋ္ဌေတော၊ အကြိမ်များစွာဖြေ၍။ ဝိနိဗ္ဗုဇ္ဈိတော-ပစ္စေကံ
ဝိနိဗ္ဗောဂံ ကတော၊ အသီးအသီးခွဲခြမ်းသည်ကိုပြု၍။ တေသု-စတုသု
ကောဋ္ဌာသေသု၊ ဤဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော အဋ္ဌိနှာရစသော လေးကောဋ္ဌာသ
တို့၌။ ယော ထဒ္ဒဘာဝေါ၊ အကြင်ခိုင်မာသည်၏အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာ
သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ ပထဝီဓာတု၊ ဓာတ်တည်း။ ဣတိ ဝါ၊
သို့၎င်း။ ယော ခရဘာဝေါ၊ အကြင်ကျန်းခက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော
ဉာဏ်အားထင်သောအခြင်းအရာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ-ခရဘာဝေါ၊
သည်။ ပထဝီဓာတု၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ဣတိ-အာဒိနာ၊ ဖြင့်။
ပုရိမနယေနော၊ ရှေး၌ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဓာတုယော၊
တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတော၊ ၍။ ပုနပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ ပထဝီဓာတု အာပေါ-
ဓာတုတိ၊ ဟူ၍။ ဓာတုမတ္တတော၊ အားဖြင့်။ နိဿတ္တတော၊ အားဖြင့်။
နိဇ္ဈိတတော၊ အားဖြင့်။ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ၏။ မနသိကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပစ္စင်္ကေ-
တဗ္ဗံ၊ ၏။ ပ။ သမာဓိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤနည်းသည်။
သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ အာဂတေ၊ လာသော။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနေ၊
လေးပါးသောဓာတ်တို့ကိုဆုံးဖြတ်ခြင်း၌။ ဘာဝနာနယော၊ နည်းတည်း။

၃၀၉။ ပန၊ သင်္ခေပနည်းမှတစ်ပါး ဝိတ္ထာရကိုဆိုအံ့။ ဝိတ္ထာရတော၊
အားဖြင့်။ အာဂတေ၊ လာသော။ (စတုဓာတုဝဝတ္ထာနေ၊ ၌။) ဧဝံ၊
ဤသို့ယခုဆိုလတံသော အခြင်းအရာဖြင့်။ (ဘာဝနာနယော၊ ကို။)
ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ ဟိ၊ အကျယ်ဖွင့်ဆိုအံ့။ ဣဒံ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဤဓာတု-
ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဘာဝေတုကာမေန၊ ပျိုးစေလိုသော။ နာတ်တိက္ခပညေန၊
သော။ ယောဂီနာ၊ သည်။ အာစရိယသန္တိဂေ၊ ဆရာအထံ၌။ ဒွါစတ္တာလိ-

သာယ အာကာရေဟိ၊ လေးဆဲ့နှစ်ပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဝိတ္ထာ-
ရတော၊ ဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဥဂ္ဂဏှိတော၊ သင်၍။ ဝုတ္တပ္ပကာရေ၊
ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော။ သေနာသနေ၊ အင်္ဂါငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော
ကျောင်း၌။ ဝိဟရန္တေန၊ နေသည်ဖြစ်၍။ ကတသဗ္ဗကိစ္စေန၊ (ပလိဗောဓ
ဖြတ်ခြင်း အစရှိသော) ပြုအပ်ပြီးသော အလုံးစုံသောကိစ္စရှိသည်ဖြစ်၍။
ရဟောဂတေန၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ကပ်လျက်။ ပဋိသလ္လိနေ၊ အထူးထူးသော
အာရုံမှ ဆုတ်နုတ်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ငြိသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ သသမ္ဘာရ-
သခေပတော၊ ပထဝီစသော သမ္ဘာရနှင့်တကွဖြစ်သော ကေသာစသည်
တို့ကို ရုံးချဉ်းသောအားဖြင့်၎င်း။ သသမ္ဘာရဝိဘတ္တိတော၊ ပထဝီစသော
သမ္ဘာရနှင့်တကွဖြစ်သော ကေသာစသည်ကို ဝေဖန်သောအားဖြင့်၎င်း။
သလက္ခဏသခေပတော၊ ထဒ္ဒဘာဝအစရှိသော လက္ခဏာနှင့်တကွဖြစ်သော
ကေသာစသည်တို့ကို ရုံးချဉ်းသောအားဖြင့်၎င်း။ သလက္ခဏဝိဘတ္တိတော၊
ထဒ္ဒဘာဝအစရှိသော လက္ခဏာနှင့်တကွဖြစ်သော ကေသာစသည်တို့ကို
ဝေဖန်သောအားဖြင့်၎င်း။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ စတုဟာကာရေဟိ၊ လေးပါး
သောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဓာတုကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဘာဝေတဗ္ဗ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော အာကာရတို့တွင်။ သသမ္ဘာရသခေပတော၊
ဖြင့်။ ကထံ ဘာဝေတိ၊ နည်း။ ဣဝ-သာသနေ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ ယောဂီရဟန်း

၁-သမ္ဘာရီယန္တိ ဧတေန ဗုဒ္ဓိဝေါဟာရာတိ သမ္ဘာရော။ ဧတေန နိမိတ္တေန၊ ဤအကြောင်း
ပဝတ္တိနိမိတ်ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓိဝေါဟာရာ၊ အသိဉာဏ်ဝေါဟာရတို့ကို။ သမ္ဘာရီယန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်စေအပ်
ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ နိမိတ္တံ၊ သည်။ သမ္ဘာရော၊ မည်၏။ တံ နိမိတ္တံ၊
ထိုအသိဉာဏ်ဝေါဟာရတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ပဝတ္တိနိမိတ်ရသတည်း။ ထိုနိမိတ်ဟူသည်
အဘယ်နည်းဟူမူ — ပထဝီစသောဓာတ်တည်း။ အဘယ်သို့နည်းဟူမူ — ကေသာစသော
နှစ်ဆယ်သော အာကာရတို့၌ ပထဝီ-ဟူသောအသိဉာဏ် ပထဝီ-ဟူသော ဝေါဟာရ
တို့သည် ခိုင်မာသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော လက္ခဏာကိုခွဲ၍ ဖြစ်ရကား ပထဝီလျှင်
အကြောင်းရှိကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုနှစ်ဆယ်သောကောဋ္ဌာသတို့၌ ပထဝီသည် သမ္ဘာရ
မည်၏။ ငိသေသနှင့်တကွသော ပထဝီ၏ရှိသောအဖြစ်ဖြင့် ကေသာစသော နှစ်ဆယ်သော
ကောဋ္ဌာသတို့သည် သဟ သမ္ဘာရေဟိ-ဟူသော ဝစနတ္ထအားဖြင့် သသမ္ဘာရမည်ကုန်၏။
အာပေါကောဋ္ဌာသာဒီသုပိ ဧဝေဝ နယော။ သသမ္ဘာရနံ သခေပေါ သသမ္ဘာရ-
သခေပေါ၊ တဿ သသမ္ဘာရသခေပတော ဘာဝေတဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ။ ဤသို့လျှင်
လေးပါးကုန်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် အကျဉ်းပြုအပ်ကုန်ပြီးသော ဘာဝနာနည်းကို
အကျယ်နိဋ္ဌေသ ပြခြင်းငှါ ကထံ သသမ္ဘာရသခေပတော ဘာဝေတိ-စသည်ကိုအားထုတ်
သော်။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ] စတုဓာတုဝတ္ထုနာကာ (၃၄၈-၈)

၄၉၁

သည်။ ဝိသတိယာ ကောဋ္ဌာသေသု၊ ကေသာစသော နှစ်ဆယ်သော
 ကောဋ္ဌာသတို့၌။ ထဒ္ဒါကာရံ၊ ခိုင်မာသော အခြင်းအရာကို။ ပထဝီ-
 ဓာတုတိ၊ ပထဝီဓာတ်ဟူ၍။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ဆုံးဖြတ်မှတ်သား၏။ ဒွါဒသ-
 သု ကောဋ္ဌာသေသု၊ ပိတ္တံ သေမှံစသော တဆဲ့နှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့၌။
 ယူသဂတံ၊ အထူးထူးသော အရည်တို့၌ အကျုံးဝင်သော၊ ဝါ၊ အရည်
 သဘောသို့ရောက်သော။ ဥဒကသင်္ခါတံ၊ ရေဟုဆိုအပ်သော။ အာဗန္ဓနာ-
 ကာရံ၊ ဖွဲ့တတ်သော အခြင်းအရာကို။ အာပေါဓာတုတိ၊ ဟူ၍။ ဝဝတ္ထ-
 ပေတိ၊ ၏။ စတုသု ကောဋ္ဌာသေသု၊ လေးပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့၌။
 ပရိပါစနကံ၊ ကျက်စေတတ် ရင့်စေတတ်သော။ တေဇံ၊ အပူ
 ငွေ့ကို။ တေဇောဓာတုတိ၊ ဟူ၍။ [၃၄၈] ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။ ဆသု
 ကောဋ္ဌာသေသု၊ တို့၌။ ဝိတ္ထမ္မနာကာရံ၊ ခိုင်စေတတ် ထောက်ပံ့စေတတ်
 သော အခြင်းအရာကို။ ဝါယောဓာတုတိ၊ ဟူ၍။ ဝဝတ္ထပေတိ၊ ၏။ ဇဝံ-
 ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထာ-
 ပယတောယေဝ၊ ဆုံးဖြတ်မှတ်သားစဉ်လျှင်။ တဿ၊ ထိုယောဂီရဟန်း
 အား။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ တာ-ဓာတုဿာ၊ တို့ကို။ ပုနပျုနံ၊ အဖန်ဖန်။ အာဝဇ္ဇတော၊
 ဆင်ခြင်သော။ မနသိကရောတော၊ နှလုံး၌ထားသော။ (တဿ၊ ထိုနာတိ
 တိက္ခဝိသဒိန္ဒြိယရဟန်းအား။) ဝုတ္တနယေနေဝ၊ လျှင်။ ဥပစာရသမာဓိ၊
 သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

၃၁၀။ ပန၊ ပုဂ္ဂိုလ်တပါးကို ဆိုဦးအံ့။ ယဿ၊ အကြင်နာတိဝိသ-
 ဒိန္ဒြိယပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဇဝံ၊ ဤသို့ သသမ္ဘာရသင်္ခေပအားဖြင့်။ တာဝယ-
 တော-ဘာဝေန္တဿ၊ ပွားပါသော်လည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ န ဣဇ္ဈတိ၊
 မပြည့်စုံခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ တေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သသမ္ဘာရဝိတတ္တိတော၊
 သသမ္ဘာရဖြစ်သော ကေသာလောမာစသည်တို့ကို ခွဲဝေသောအားဖြင့်။
 ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကထံ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ လေန
 တိက္ခနာ၊ ထိုနာတိဝိသဒိန္ဒြိယ ရဟန်းသည်။ ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာန-
 နိဒ္ဒေသေ၊ ကာယဂတာသတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အကျယ်ပြုရာ နိဒ္ဒေသ၌။
 သတ္တဓာ၊ ဖြင့်။ ယံ တံ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လဉ္စ၊ လွှကို၎င်း။ ဒသဓာ၊ ဖြင့်။
 ယံ တံ မနသိကာရကောသလ္လဉ္စ၊ လွှကို၎င်း။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဒုတ္တိံ သာကာရေ၊

သုံးဆဲ့နှစ်ပါးသော ကောဠာသဉ္ဇာ။ တာဝ၊ တေဇော ဝါယော ကောဠာ-
သတ္တိ၏ ရှေးဦးစွာ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော ကောသလ္လကို၊ အပရိဟာ-
ပေဘွာ၊ မယုတ်စေမူ၍။ တစပဉ္စကာဒိနံ၊ တို့၏။ အနုလောမပဋိလောမ-
တော၊ အားဖြင့်။ ဝစယာ၊ နှုတ်ဖြင့်။ သဇ္ဈာယံ၊ ကို။ အာဒိကတော၊
ပြု၍။ တတ္ထ၊ ထိုကာယဂတာသတိနိဒ္ဒေသဉ္ဇာ။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဝုတ္တဝိဓာနံ၊
ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အယမေဝ၊ ဤဆိုလတံ၊
သည်လျှင်။ ဝိသေသော၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုကာယဂတာသတိနိဒ္ဒေသဉ္ဇာ။
ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဒိသောကာသပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ အဆင်း၊ သဏ္ဌာန်၊ အထက်
အောက်အရပ်၊ တည်ရာ၊ အပိုင်းအခြား၏အစွမ်းဖြင့်။ ကေသာဒယော၊
တို့ကို။ မနသိကရိတွာပိ၊ နှလုံးသွင်းပြီး၍လည်း။ ပဋိက္ကလဝသေန၊
စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏။ ဣဓ၊
ဤဓာတုဝဝတ္ထာန်၌။ ဓာတုဝသေန၊ ဓာတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဌပေ-
တဗ္ဗံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန-ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဒိသောကာသ-
ပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စဓာ ပဉ္စဓာ၊ ငါးပါးငါးပါးအပြားဖြင့်။ ကေသာ-
ဒယော၊ တို့ကို။ မနသိကရိတွာ၊ ၍။ အဝသာနေ၊ အဆုံး၌။ ဧဝံ၊ ဤ
ဆိုလတံသောနည်းဖြင့်။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗော၊ ၏။

၃၁၁။ ဣမေ ကေသာ နာမ၊ ဤဆံတို့မည်သည်ကား။ သီသကဋ္ဌာဟ-
ပလိဝေဌနစမ္မေ၊ ဦးခေါင်းခွံကို မြှေးရစ်သောအရေထူ၌။ ဇာတာ၊ ရောက်
ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဆံနှင့် အရေနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝမ္မိကမတ္ထကေ၊ တောင်ပို့
ထိပ်၌။ ကုဏ္ဍတိဏေသု၊ တုံးသောမြက်တို့သည်။ ဝါ၊ မြက်သောက်တို့သည်။
ဇာတေသု၊ ရောက်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဝမ္မိကမတ္ထကော၊ သည်။ မယံ၊ ၌။
ကုဏ္ဍတိဏာနိ၊ တို့သည်။ ဇာတာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊
မသိ။ ကုဏ္ဍတိဏာနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ ဝမ္မိကမတ္ထကေ၊
၌။ ဇာတာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနန္တိ ယထာ၊ မသိကုန်သကဲ့သို့။
ဝေမေဝ၊ တူ။ သီသကဋ္ဌာဟပလိဝေဌနစမ္မံ၊ သည်။ မယံ၊ ၌။ ကေသာ၊
တို့သည်။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ကေသာပိ၊
တို့သည်လည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ သီသကဋ္ဌာဟပလိဝေဌနစမ္မံ၊ ၌။ ဇာတာ၊
ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤသီသကဋ္ဌာဟပလိ-
ဝေဌနစမ္မံ၊ ကေသာဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်သော ဘူတရုပ်၊ ဥပါဒါရုပ်တရား

နိဗ္ဗေသ]

စတုဓာတုဝဂ္ဂတ္ထာနဘာဝနာ (၃၄၉-၆)

၄၉၃

တို့သည်။ အညမည၊ ချင်း။ အာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ၊ ငါ၌ဆံတို့
သည် ရောက်ကုန်၏။ ငါတို့သည် ဦးရေ၌ရောက်ကုန်၏ဟု နှလုံးသွင်းခြင်း
ဆင်ခြင်ခြင်းကင်းကုန်၏။ ဣတိ-ဣမိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ကေသာ
နာမ၊ ဆံတို့မည်သည်ကား။ ဣမသ္မိံသရီရေ၊ ၌။ ပါဠိယေက္ခော၊ အသီး
သော။ ကောဠာသော၊ အဖို့တည်း။ အစေတနော၊ စိတ်စေတနာမဟုတ်၊
ဝါ၊ စိတ်စေတနာကင်းသော တရားတည်း။ အဗျာကတော၊ အဗျာကတ-
ရာသိ၌အကျုံးဝင်၏။ သုညော၊ အတ္တမှဆိတ်၏။ တတော ဝေ၊ လျှင်။
နိဿတ္တော၊ သတ္တဝါမဟုတ်။ ထဒ္ဒေါ၊ တောင့်မာခိုင်ခံ့၏။ ပထဝီဓာတု၊
ပထဝီဓာတ်တည်း။ ဣတိ-ဝေ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ (မနသိကာရော၊
ကို။ ပဝတ္တေတဗ္ဗော၊ ၏။)

၃၁၂။ လောမာ၊ တို့သည်။ သရီရဝေဌနစမ္ပ၊ ကိုယ်ကိုမြှေးရစ်သော
အရေထူ၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအမွှေးနှင့် အရေတို့တွင်။ သုည-
ဂါမဋ္ဌာနေ၊ လူဆိတ်သောရှာဆိုးကုန်း၌။ ဒဗ္ဗတိဏကေသု၊ နေဇာမြက်တို့
သည်။ ဇာတေသု၊ ရောက်ကုန်လတ်သော်။ သုညဂါမဋ္ဌာနံ၊ သည်။ မယံ၊
၌။ ဒဗ္ဗတိဏကာနိ၊ တို့သည်။ ဇာတာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊
မသိ။ ဒဗ္ဗတိဏကာနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ သုညဂါမဋ္ဌာနေ၊
၌။ ဇာတာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။
သရီရဝေဌနစမ္ပ၊ သည်။ မယံ၊ ၌။ လောမာ၊ တို့သည်။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။
ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ လောမာပိ၊ တို့သည်လည်း။ မယံ၊ တို့သည်။
သရီရဝေဌနစမ္ပ၊ ၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနန္တိ၊ ကုန်။
ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤသရီရဝေဌနစမ္ပ၊ လောမဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်သော ဘူတ
ရုပ်၊ ဥပါဒါရုပ်တရားတို့သည်။ (အကြွင်းနည်းတူ။)

☞ [၃၄၉] ၃၁၃။ နခါ၊ နှစ်ဆယ်သော ခြေသည်းလက်သည်းတို့သည်။
အင်္ဂုလီနံ၊ ခြေချောင်းလက်ချောင်းတို့၏။ အဂ္ဂေသု၊ အဖျားတို့၌။ ဇာတာ၊
ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအင်္ဂုလဂ္ဂ၊ နခတို့တွင်။ ကုမာရကေသု၊ သူငယ်တို့သည်။
ဒဏ္ဍကေဟိ၊ လှံကန်တို့ဖြင့်။ မဓုကဋ္ဌိကေ၊ သစ်မည်စည်စေ့တို့ကို။ ဝိဇ္ဈိတှာ၊
ထိုး၍။ ကိဠန္တေသု၊ ကစားကုန်သည်ရှိသော်။ ဒဏ္ဍကာ၊ လှံကန်တို့သည်။
အမေသု၊ တို့၌။ မဓုကဋ္ဌိကာ၊ တို့ကို။ ဌပိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။
န ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ မဓုကဋ္ဌိကာပိ၊ တို့သည်လည်း။ မယံ၊ တို့ကို။ ဒဏ္ဍကေသု၊

လုံကန်ဖျားတို့၌။ ဌပိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ အင်္ဂုလိယော၊ တို့သည်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ အဂ္ဂေယျ၊ တို့၌။ နခါ၊ တို့သည်။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ နခါပိ၊ တို့သည်လည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ အင်္ဂုလီနံ၊ တို့၏။ အဂ္ဂေယျ၊ တို့၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤအင်္ဂုလဂ္ဂ၊ နခဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်သော ဘူတရုပ်၊ ဥပါဒါရုပ် တရားတို့သည်။ (အကြင်းနည်းတူ။)

၃၁၄။ ဒန္တာ၊ သွားတို့သည်။ ဟနုကဋ္ဌိကေသု၊ မေးရိုးတို့၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုမေးရိုးနှင့် သွားနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝဗ္ဗကီဟံ၊ လက်သမားတို့သည်။ ပါသာဏဥဒုက္ခလကေသု၊ ကျောက်ဆိုင်ယ်တို့၌။ ကေနစိဒေဝ သိလေသဇာတေန၊ တစုံတခုသောအစေးဖြင့်။ ဗန္ဓိတု၊ ဖွဲ့၍။ ဌပိတ-တဓမ္မေယျ၊ တိုင်တို့ကိုထားအပ်ကုန်လတ်သော်။ ဥဒုက္ခလ၊ ကျောက်ဆုံတို့သည်။ အဓမ္မေယျ၊ တို့၌။ ထမ္ဘာ၊ တို့သည်။ ဌိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ ထမ္ဘာပိ၊ တို့သည်လည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ ဥဒုက္ခလေယျ၊ တို့၌။ ဌိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ဟနုကဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ အဓမ္မေယျ၊ တို့၌။ ဒန္တာ၊ တို့သည်။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ ဒန္တာပိ၊ တို့သည်လည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ ဟနုကဋ္ဌိယျ၊ တို့၌။ ဇာတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤ ဟနုကဋ္ဌိ၊ ဒန္တ-ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်သော ဘူတရုပ်၊ ဥပါဒါရုပ်တရားတို့သည်။ ပ။

၃၁၅။ တစော၊ အရေသည်။ သကလသရီရံ၊ ကိုယ်အလုံးကို။ ပရိယောနန္တိတု၊ မြေးရှက်၍။ ဌိတော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကိုယ်နှင့် အရေနှစ်ပါးတို့တွင်။ မဟာဝိဏာယ၊ စောင်းကြိုးကို။ အလ္လဂေါစမ္ပပရိယောနဒ္ဓါယ၊ စိုသောနှားရေဖြင့် ကြက်အပ်သည်ရှိသော်။ မဟာဝိဏာ၊ သည်။ အဟံ၊ ကို။ အလ္လဂေါစမ္ပေန၊ သည်။ ပရိယောနဒ္ဓါ၊ ကြက်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ အလ္လဂေါစမ္ပမ္ပိ၊ သည်လည်း။ မယာ၊ သည်။ မဟာဝိဏာ၊ ကို။ ပရိယောနဒ္ဓါ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ သရီရံ၊ သည်။ အဟံ၊ ကို။ တစေန၊ သည်။ ပရိယောနဒ္ဓါ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ တစောပိ၊ သည်လည်း။ မယာ၊

နိဒ္ဒေသ] စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဘာဝနာ (၃၅၀-၁၃)

၄၉၅

သည်။ သရီရံ၊ ကို။ ပရိယောနဒ္ဓံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဧတေ
ဓမ္မာ၊ ဤသရီရ၊ တစ-ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်သော ဘူတရုပ်၊ ဥပါဒါရုပ်တရား
တို့သည်။ ပ။

၃၁၆။ မံသံ၊ ကိုးရာသော သားတစ်သည်။ အဋ္ဌိသဃံ၊ အလွန်နှင့်
တကွ သုံးရာသောအရိုးအစုကို။ အနုလိမ္မိတု၊ လိမ်းသံ့၍။ ဌိတံ၊ ၏။
တတ္ထ၊ ထိုအရိုးစုနှင့် အသားတို့တွင်။ ဘိတ္တိယာ၊ နံရံကို။ မဟာမတ္တိကာ-
လိတ္တာယ၊ မြေဖြင့် ထူစွာလိမ်းကျံအပ်သည်ရှိသော်။ ဘိတ္တိ၊ သည်။ အဟံ၊
ကို။ မဟာမတ္တိကာယ၊ ထူစွာသောမြေစိုင်ဖြင့်။ လိတ္တာ၊ လိမ်းကျံအပ်၏။
ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ [၃၅၀] မဟာမတ္တိကာပိ၊ သည်လည်း။
မယာ၊ သည်။ ဘိတ္တိ၊ ကို။ လိတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ ယထာ၊
သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ အဋ္ဌိသဃံ၊ သည်။ အဟံ၊ ကို။ နဝပေသိတပ္ပ-
ဘေဒေန၊ ကိုးရာသော သားတစ်အပြားရှိသော။ မံသေန၊ အသားသည်။
လိတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ မံသမ္ပိ၊ သည်လည်း။
မယာ၊ သည်။ အဋ္ဌိသဃံ၊ ကို။ လိတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န
ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤ အဋ္ဌိသဃံ၊ မံသ-ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်
ကုန်သော ဘူတရုပ်၊ ဥပါဒါရုပ် တရားတို့သည်။ ပ။

၃၁၇။ နှာရူ၊ ကိုးရာသော အကြောတို့သည်။ သရီရဗ္ဗန္တရေ၊ ကိုယ်
အတွင်း၌။ အဋ္ဌိနိ၊ အလွန်နှင့်တကွ သုံးရာသော အရိုးတို့ကို။ အာဗန္ဓု-
မာနာ၊ ဖွဲ့ကုန်လျက်။ ဌိတာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအကြောနှင့် အရိုးနှစ်ပါး
တို့တွင်။ ကုဋ္ဌဒါရူသု၊ နံရံခြေဖြစ်သော သစ်တို့ကို။ ဝလ္လိဟိ၊ နွယ်တို့ဖြင့်။
ဝိနဒ္ဓေသု၊ မြေးရှက်ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ကုဋ္ဌဒါရူနိ၊ နံရံခြေသစ်
တို့သည်။ မယံ၊ တို့ကို။ ဝလ္လိဟိ၊ နွယ်တို့သည်။ ဝိနဒ္ဓိနိ၊ ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်
၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနန္တိ၊ မသိကုန်။ ဝလ္လိယောပိ၊ တို့သည်လည်း။
အမေဟိ၊ တို့သည်။ ကုဋ္ဌဒါရူနိ၊ တို့ကို။ ဝိနဒ္ဓိနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။
န ဇာနန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ အဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ မယံ၊ တို့ကို။
နှာရူဟိ၊ တို့သည်။ အာဗန္ဓုနိ၊ ဖွဲ့အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနန္တိ၊
ကုန်။ နှာရူပိ၊ တို့သည်လည်း။ အမေဟိ၊ တို့သည်။ အဋ္ဌိနိ၊ တို့ကို။ အာ-
ဗန္ဓုနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤနှာရူ၊
အဋ္ဌိ-ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်သော ဘူတရုပ်၊ ဥပါဒါရုပ်တရားတို့သည်။ ပ။

၃၁၈။ အဋ္ဌိသု၊ တို့တင်။ ပဏှိကဋ္ဌိ၊ ဖဏှောင့်ရိုးသည်။ ဂေါပကဋ္ဌိ၊
ဖမ္မက်ရိုးကို။ ဥက္ခိပိတော၊ ရှက်၍။ ဌိတံ၊ ၏။ ဂေါပကဋ္ဌိ၊ သည်။ ဇမ္ဗိဋ္ဌိ၊
မြင်းခေါင်းရိုးကို။ ပ။ ဇမ္ဗိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဥရုဋ္ဌိ၊ ပေါင်ရိုးကို။ ပ။ ဥရုဋ္ဌိ၊ သည်။
ကဋ္ဌိဋ္ဌိ၊ ခါးရိုးကို။ ပ။ ကဋ္ဌိဋ္ဌိ၊ သည်။ ပိဋ္ဌိကဏှကံ၊ ကျောက်ဆစ်ရိုးကို။ ပ။
ပိဋ္ဌိကဏှကော၊ သည်။ ဂီဝဋ္ဌိ၊ လည်ရိုးကို။ ပ။ ဂီဝဋ္ဌိ၊ သည်။ သီသဋ္ဌိ၊
ဦးခေါင်းရိုးကို။ ဥက္ခိပိတော၊ ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ သီသဋ္ဌိ၊ သည်။ ဂီဝဋ္ဌိကော၊ ဌိ။
ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်၏။ ဂီဝဋ္ဌိ၊ လည်ရိုးသည်။ ပိဋ္ဌိကဏှကော၊ ဌိ။ ပတိဋ္ဌိတံ၊
တည်၏။ ပ။ ဂေါပကဋ္ဌိ၊ သည်။ ပဏှိကဋ္ဌိကော၊ ဌိ။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုအရိုးတို့တင်။ ဣဋ္ဌကဒါရဂေါမယာဒိသညယေသု၊ အဋ္ဌ၊ သစ်၊
နွားချေးစသည်တို့၏ အပေါင်းအစုတို့၌။ ဟေဋ္ဌိမာ ဟေဋ္ဌိမာ၊ အောက်
အောက်၌တည်သော အဋ္ဌ၊ သစ် အစရှိသည်တို့သည်။ မယံ၊ ငါတို့ကား။
ဥပရိမေ ဥပရိမေ၊ အထက်အထက်၌ တည်သော အဋ္ဌ၊ သစ် အစရှိသည်
တို့ကို။ ဥက္ခိပိတော၊ ၍။ ဌိတံ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနန္တိ ယထာ၊ သို့။
ဥပရိမာ ဥပရိမာပိ၊ အထက်အထက်၌ တည်သော အဋ္ဌ၊ သစ် စသည်တို့
သည်လည်း။ မယံ၊ တို့ကား။ ဟေဋ္ဌိမေသု ဟေဋ္ဌိမေသု၊ အောက်အောက်၌
တည်သော အဋ္ဌ၊ သစ် စသည်တို့၌။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န
ဇာနန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ပဏှိကဋ္ဌိ၊ သည်။ အဟံ၊ ငါကား။
ဂေါပကဋ္ဌိ၊ ကို။ ဥက္ခိပိတော၊ ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊
မသိ။ ပ။ [၃၅၁] ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤပဏှိကဋ္ဌိ၊ ဂေါပကဋ္ဌိ စသည်ခေါ်ဝေါ်
အပ်ကုန်သော ဘူတရုပ်၊ ဥပါဒါရုပ် တရားတို့သည်။ (အကြွင်းနည်းတူ)။

၃၁၉။ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ၊ ခြင်ဆီသည်။ တေသံ တေသံ အဋ္ဌိနံ၊ ထိုထိုအရိုးတို့၏။
အဗ္ဘန္တရေ၊ ဌိ။ ဌိတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအရိုးနှင့်ခြင်ဆီတို့တင်။ ဝေဠုပဗ္ဗာဒီနံ၊
ဝါးဆစ်စသည်တို့၏။ အန္တော၊ ဌိ။ ပက္ခိတ္တသိန္နဝေတ္တဂ္ဂါဒိသု၊ ပြုတ်ဖြော
ပြီးသောကြိမ်ညွန့်စသည်တို့ကို ထည့်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဝေဠုပဗ္ဗာဒီနံ၊
တို့သည်။ အမေသု၊ တို့၌။ ဝေတ္တဂ္ဂါဒီနံ၊ တို့ကို။ ပက္ခိတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊
သို့။ န ဇာနန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဝေတ္တဂ္ဂါဒီနံပိ၊ တို့သည်လည်း။ မယံ၊ တို့သည်။
ဝေဠုပဗ္ဗာဒိသု၊ တို့၌။ ဌိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနန္တိ ယထာ၊ သို့။
ဝေမေဝ၊ တူ။ အဋ္ဌိနံ၊ ထိုထိုအရိုးတို့သည်။ အမှာကံ အန္တော၊ ငါတို့အတွင်း
၌။ မိဉ္ဇံ၊ ခြင်ဆီသည်။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ မိဉ္ဇမ္ပိ၊

နိဒ္ဒေသ]

စတုစာတုဝတ္ထာနဘာဝနာ (၃၅၁-၃)

၄၉၇

သည်လည်း။ အဟံ၊ ကား။ အဋ္ဌိနံ၊ တို့၏။ အန္တော၊ ဤ။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ပ။

၃၅၀။ ဝက္ကံ၊ အညွှိသည်။ ဂလဝါဠကတော၊ ရေမျိုးမှ၊ ဝါ၊ လည်ချောင်းမှ။ နိက္ခန္တေန၊ ထွက်သော။ ကေမူလေန၊ တခုသော အမြစ်ရှိသော။ ထောက်၊ အတန်ငယ်။ ဂန္တော၊ ဤ။ ဒွိဓာ ဘိန္တေန၊ နှစ်ဖြာကဲ့သော။ ထူလန္တာရနာ၊ အကြောကြီးဖြင့်။ ဝိနိဗဒ္ဓံ၊ ဖွဲ့စပ်အပ်သည်။ ဟုတော၊ ဤ။ ဟဒယမံသံ၊ နှလုံးသားကို။ ပရိက္ခိပိတော၊ ဤ။ ဌိတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအညွှိနှင့်အကြောတို့တွင်။ အမ္မဗလဒ္ဓယေ၊ သရက်သီးနှစ်လုံးပြတ်ကို။ ဝဏ္ဏုပနိဗဒ္ဓေ၊ အညွှာဖြင့်ဖွဲ့အပ်သည်ရှိသော်။ ဝဏ္ဏံ၊ အညွှာသည်။ မယာ၊ သည်။ အမ္မဗလဒ္ဓယံ၊ ကို။ ဥပနိဗဒ္ဓံ၊ ဖွဲ့အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ အမ္မဗလဒ္ဓယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ ကို။ ဝဏ္ဏေန၊ သည်။ ဥပနိဗဒ္ဓံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ထူလန္တာရ၊ အကြောကြီးသည်။ မယာ၊ သည်။ ဝက္ကံ၊ ကို။ ဥပနိဗဒ္ဓံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဝက္ကမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ ကို။ ထူလန္တာရနာ၊ သည်။ ဥပနိဗဒ္ဓံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ပ။

၃၅၁။ ဟဒယံ၊ သည်။ သရီရဗ္ဗန္တရေ၊ ကိုယ်တွင်း၌။ ဥရဠိပဉ္ဇရမဇ္ဈံ၊ ရင်ရိုးချိုင့်အလယ်ကို။ နိဿာယ၊ ဤ။ ဌိတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှလုံးနှင့်ရင်ရိုးချိုင့်တို့တွင်။ ဇိဏ္ဏသန္ဓမာနိကပဉ္ဇရံ၊ ဆွေးမြည့်သောသံလျင်းချိုင့်ကို။ နိဿာယ၊ ဤ။ မံသပေသိယာ၊ သားတစ်ကို။ ဌပိတာယ၊ ထားအပ်သည်ရှိသော်။ ဇိဏ္ဏသန္ဓမာနိကပဉ္ဇရဗ္ဗန္တရံ၊ ဆွေးမြည့်သောသံလျင်းချိုင့်အတွင်းသည်။ မံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ဤ။ မံသပေသိ၊ ကို။ ဌပိတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ မံသပေသိပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဇိဏ္ဏသန္ဓမာနိကပဉ္ဇရံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ဤ။ ဌိတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ဥရဠိပဉ္ဇရဗ္ဗန္တရံ၊ ရင်ရိုးချိုင့်အတွင်းသည်။ မံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ဤ။ ဟဒယံ၊ သည်။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဟဒယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဥရဠိပဉ္ဇရံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ဤ။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ပ။

☞ [၃၅၂] ၃၅၂။ ယကနံ၊ အသည်းသည်။ အန္တောသရီရေ၊ ကိုယ်တွင်း၌။ ဒွိန္ဒံ ယနာနံ၊ နှစ်ခုသောသားမြတ်တည်ရာတို့၏။ အဗ္ဗန္တရေ-ဝေမေဝေ၊

အလယ်၌။ ဒက္ခိဏပဿံ၊ လကျိာနံပါးကို။ နိဿယ၊ ချီ။ ဌိတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊
 ထိုအသည်းနှင့်နံပါးတို့တွင်။ ဥက္ခလိကပါလပဿမိ၊ အိုးကင်းနံပါး၌။
 ယမကမံသပိဏ္ဍေ၊ အသားဝိုင်အစုံသည်။ လဂ္ဂေ၊ ငြိသည်ရှိသော်။ ဥက္ခလိ-
 ကပါလပဿံ၊ အိုးကင်းနံပါးသည်။ မယံ၊ ၌။ ယမကမံသပိဏ္ဍေ၊ သည်။
 လဂ္ဂေ၊ ငြိလျက်တည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ယမကမံသ-
 ပိဏ္ဍေ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဥက္ခလိကပါလပဿေ၊ ၌။ လဂ္ဂေ၊
 ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ထနာနံ၊ တို့၏။
 အဗ္ဘန္တရေ၊ ၌။ ဒက္ခိဏပဿံ၊ သည်။ မံ၊ ကို။ နိဿယ၊ ချီ။ ယကနံ၊ သည်။
 ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ယကနမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊
 သည်။ ထနာနံ၊ တို့၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊ ၌။ ဒက္ခိဏပဿံ၊ ကို။ နိဿယ၊ ချီ။
 ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ပ။

၃၂၃။ ကိလောမကေသု၊ အမြေးတို့တွင်။ ပဋိစ္ဆန္နကိလောမကံ၊
 ဖုံးလွှမ်းသောအမြေးသည်။ ဟဒယဉ္စ၊ နှလုံးကို၎င်း။ ဝက္ကဉ္စ၊ အညှို့ကို၎င်း။
 ပရိဝါရေတွာ၊ ချီ။ ဌိတံ၊ ၏။ အပုဋိစ္ဆန္နကိလောမကံ၊ မဖုံးလွှမ်းသော
 အမြေးသည်။ သကလသရီရေ၊ ကိုယ်အလုံး၌။ စမ္ပဿ၊ အရေ၏။ ဟေဋ္ဌ-
 တော၊ မှ။ မံသံ၊ ကို။ ပရိယောနန္တိတွာ၊ မြေးရှက်၍။ ဌိတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊
 ထိုအမြေးအညှို့အစရှိသည်တို့တွင်။ မံသေ၊ အသားကို။ ပိလောတိကာ-
 ပလိဝေဌိတေ၊ ဖြူသောအဆင်းရှိသော ပုဆိုးနှမ်းဖြင့် မြေးရစ်အပ်သည်
 ရှိသော်။ မံသံ၊ သည်။ အဟံ၊ ကို။ ပိလောတိကာယ၊ ဖြူသောပုဆိုးနှမ်း
 ဖြင့်။ ပလိဝေဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ပိလောတိ-
 ကာပိ၊ သည်လည်း။ မယာ၊ သည်။ မံသံ၊ ကို။ ပလိဝေဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊
 သို့။ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ဝက္ကဟဒယာနိ၊ အညှို့နှလုံးသား
 တို့သည်။ မယံ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္ဆန္နကိလောမကေန၊ ဖုံးလွှမ်းတတ်သော
 အမြေးသည်။ ပဋိစ္ဆန္နာနိ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနန္တိ၊
 ကုန်။ သကလသရီရေ၊ ကိုယ်အလုံး၌။ မံသဉ္စ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ ကို။
 ကိလောမကေန၊ အပဋိစ္ဆန္နအမြေးသည်။ ပဋိစ္ဆန္နော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
 န ဇာနာတိ၊ မသိ။ (ဤသို့ အသီးအသီးယောဇနာ) ကိလောမကမ္ပိ၊
 သည်လည်း။ မယာ၊ သည်။ ဝက္ကဟဒယာနိ စ၊ တို့ကို၎င်း။ သကလသရီရေ၊
 ၌။ မံသဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ပဋိစ္ဆန္နံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ပ။

နိဒ္ဒေသ]

စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဘာဝနာ (၃၅၃-၉)

၄၉၉

၃၂၄။ ပိဟကံ၊ အဖျဉ်းသည်။ ဟဒယဿ၊ ၏။ ဝါမပဿ၊ လက်ဝဲ
 နံပါး၌။ ဥဒရပဋ္ဌလဿ၊ ဝမ်းရေလွှာ၏။ ဝါ၊ ဝမ်းပျဉ်း၏။ မတ္ထကပဿံ၊
 အထက်နံပါးကို။ နိဿာယ၊ ရှိ။ ဌိတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအဖျဉ်း ဝမ်းပျဉ်း
 အထက်နံပါးတို့တွင်။ ကောဌမတ္ထကပဿံ၊ ကျီ၏အတွင်း အထက်နံပါး
 ကို။ နိဿာယ၊ ရှိ။ ဂေါမယပိဏ္ဍိယာ၊ နွားချေးစိုင်သည်။ ဌိတာယ၊ တည်
 လတ်သော်။ ကောဌမတ္ထကပဿံ၊ သည်။ ဂေါမယပိဏ္ဍိ၊ သည်။ မံ၊ ကို။
 နိဿာယ၊ ရှိ။ ဌိတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဂေါမယ-
 ပိဏ္ဍိပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ကောဌမတ္ထကပဿံ၊ ကို။ နိဿာယ၊
 ရှိ။ ဌိတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။
 ဥဒရပဋ္ဌလဿ၊ ၏။ မတ္ထကပဿံ၊ သည်။ ပိဟကံ၊ သည်။ မံ၊ ကို။ နိဿာယ၊
 ရှိ။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ပိဟကမ္ပိ၊ သည်လည်း။
 အဟံ၊ သည်။ ဥဒရပဋ္ဌလဿ၊ ၏။ မတ္ထကပဿံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ရှိ။ ဌိတံ၊
 ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ပ။

■[၃၅၃] ၃၂၅။ ပပ္ဖါသံ၊ အဆုတ်သည်။ သရီရဗ္ဗန္တရေ၊ ကိုယ်တွင်း၌။
 ဒိန္နံ ထနာနံ၊ သားမြတ်နှစ်ခုတည်ရာတို့၏။ အန္တရေ၊ အလယ်၌။ ဟဒယဉ္စ၊
 နှလုံးကို၎င်း။ ယကနဉ္စ၊ အသည်းကို၎င်း။ ဥပရိ၊ ၌။ ဆာဒေတွာ၊
 ဖုံးလွှမ်း၍။ ဩလမ္ဗန္တံ၊ တွဲလွဲဆွဲလျက်။ ဌိတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအဆုတ်
 နှလုံး အသည်းတို့တွင်။ ဇိဏ္ဏကောဌဗ္ဗန္တရေ၊ ကျီအို၏အတွင်း၌။ သကုဏ-
 ကုလာဝကော၊ စာပေါင်းသောင်းသိုက်သည်။ လမ္ဗမာနေ၊ တွဲလွဲဆွဲ၍
 တည်လတ်သော်။ ဇိဏ္ဏကောဌဗ္ဗန္တရံ၊ သည်။ မယိ၊ ၌။ သကုဏကုလာ-
 ဝကော၊ သည်။ လမ္ဗမာနေ၊ တွဲလွဲဆွဲလျက်။ ဌိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
 န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ သကုဏကုလာဝကောပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊
 သည်။ ဇိဏ္ဏကောဌဗ္ဗန္တရေ၊ ၌။ လမ္ဗမာနေ၊ လျက်။ ဌိတော၊ ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ တံ သရီရဗ္ဗန္တရံ၊
 ထိုကိုယ်၏အတွင်းသည်။ မယိ၊ ၌။ ပပ္ဖါသံ၊ သည်။ လမ္ဗမာနံ၊ လျက်။
 ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ပပ္ဖါသမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊
 သည်။ ဝေရူပေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ သရီရဗ္ဗန္တရေ၊ ၌။ လမ္ဗမာနံ၊
 လျက်။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ပ။

၃၂၆။ အန္တံ၊ အူမအေသေ။ ဂလဝါဋ္ဌကကရီသမဂ္ဂပရိယန္တေ၊
အထက်၌ ရေမျိုဟုဆိုအပ်သော လည်ချောင်းတိုင်း အောက်၌ ကျင်ကြီး
ကြောင်း အဆုံးရှိသော။ သရီရဗန္ဓရေ၊ ကိုယ်တိုင်း၌။ ဌိတံ၊ ဧ။၊ တတ္ထ၊
ထိုကိုယ်တိုင်းအူမတို့တွင်။ လောဟိတဒေါဏိကာယ၊ သွေးပြည့်သော
စားကျင်း၌။ ဆိန္ဒသီသဓမ္မနိကဠေဝရေ၊ ပြတ်သော ဦးခေါင်းရှိသော
ကျိုင်းကောင်မြေ၏ ကိုယ်ကို။ သြဘုဇိတော၊ ခွေ၍။ ဌပိတေ၊ ထားအပ်
လတ်သော်။ လောဟိတဒေါဏိ၊ သည်။ မယံ၊ ၌။ ဓမ္မနိကဠေဝရံ၊ သည်။
ဌိတံ၊ ဧ။၊ ဣတံ၊ သို့။ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဓမ္မနိကဠေဝရမ္ပ၊
သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ လောဟိတဒေါဏိယာ၊ ၌။ ဌိတံ၊ ဧ။၊ ဣတံ၊
သို့။ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ သရီရဗန္ဓရံ၊ သည်။ မယံ၊
၌။ အန္တံ၊ သည်။ ဌိတံ၊ ဧ။၊ ဣတံ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ အန္တမ္ပိ၊
သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ သရီရဗန္ဓရေ၊ ၌။ ဌိတံ၊ ဧ။၊ ဣတံ၊ သို့။
န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ပ။

၃၂၇။ အန္တဂုဏံ၊ အူဖွဲ့သည်။ ဝါ၊ အူသိမ်းသည်။ အန္တန္တရေ၊ အူမ၏
အကြား၌။ ကေဝီသတိအန္တဘောဂေ၊ နှစ်ဆဲ့တခုသော အရပ်တို့၌
အောက်သို့ အခွေအခွေဖြစ်ကုန်သော အူခွေတို့ကို။ ဗန္ဓိတော၊ ဖွဲ့၍။ ဌိတံ၊
ဧ။၊ တတ္ထ၊ ထိုအူသိမ်းနှင့်အူမနှစ်ပါးတို့တွင်။ ပါဒပုဉ္ဇနရဇ္ဈမဏ္ဍလကံ၊
ခြေသုတ်ကြီးဝန်းကို။ သိဗ္ဗိတော၊ ချုပ်၍။ ရဇ္ဈကေသု၊ ကြိုးငယ်တို့သည်။
ဌိတေသု၊ တည်ကုန်လတ်သော်။ ပါဒပုဉ္ဇနရဇ္ဈမဏ္ဍလကံ၊ သည်။ ရဇ္ဈကာ၊
ကြိုးငယ်တို့သည်။ မံ၊ ကို။ သိဗ္ဗိတော၊ ၍။ ဌိတော၊ ကုန်၏။ ဣတံ၊ သို့။
န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ရဇ္ဈကာပိ၊ တို့သည်လည်း။ မယံ၊ တို့သည်။
ပါဒပုဉ္ဇနရဇ္ဈမဏ္ဍလကံ၊ ကို။ သိဗ္ဗိတော၊ ၍။ ဌိတော၊ ကုန်၏။ ဣတံ၊ သို့။
န ဇာနန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ အန္တံ၊ အူမအေသေ။ အန္တဂုဏံ၊
သည်။ မံ၊ ကို။ အာဗန္ဓိတော၊ ဖွဲ့၍။ ဌိတံ၊ ဧ။၊ ဣတံ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊
မသိ။ အန္တဂုဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ အန္တံ၊ ကို။ အာဗန္ဓိတော၊
၍။ ဌိတံ၊ ဧ။၊ ဣတံ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ပ။

၃၂၈။ အသိတ။ ပ။ တံ၊ စားအပ်၊ သောက်အပ်၊ ခဲအပ်၊ လျက်အပ်
သော အာဟာရဟုဆိုအပ်သော။ ဥဒရိယံ၊ အစာသစ်သည်။ ဥဒရေ၊
အစာသစ်အိမ်၌။ ဌိတံ၊ ဧ။၊ တတ္ထ၊ ထိုအစာသစ်နှင့် တည်ရာအိမ် နှစ်ပါး

နိဒ္ဒေသ] စတုဓာတုဝတ္ထာနဘာဝနာ (၃၅၄-၁၇) ၅၀၁

တို့တွင်။ သုဝါနဒေါဏိယံ၊ ခွေးစားကျင်း၌။ သုဝါနဝမထုမ္ပိ၊ ခွေးအန်ဖတ်
သည်။ ဌိတေ၊ တည်လတ်သော်။ သုဝါနဒေါဏိ၊ သည်။ မယိ၊ ၌။
သုဝါနဝမထု၊ သည်။ ဌိတော၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။
သုဝါနဝမထုပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ သုဝါနဒေါဏိယံ၊ ၌။ ဌိတော၊
ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ဥဒရံ၊ သည်။
မယိ၊ ၌။ ဥဒရိယံ၊ သည်။ [၃၅၄] ဌိတံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊
မသိ။ ဥဒရိယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဥဒရေ၊ ၌။ ဌိတံ၊ ဧ။
ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ပ။

၃၂၉။ ကရီသံ၊ အစာဟောင်းသည်။ ပက္ကာသယသင်္ခါတေ၊ အစာ
ကျက်အိမ်ဟုဆိုအပ်သော။ အဋ္ဌင်္ဂုလဝေဠုပဗ္ဗသဒိသော၊ လက်ရှစ်သစ်ရှိသော
ဝါးဆစ်နှင့်တူသော။ အန္တပရိယောသာနေ၊ အူမ၏အဆုံး၌။ ဌိတံ၊ ဧ။
တတ္ထ၊ ထိုအစာကျက်တည်ရာအိမ်နှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝေဠုပဗ္ဗေ၊ ဝါးဆစ်၌။
ဩမဒ္ဓိတွာ၊ နယ်၍။ သဏ္ဍပဏ္ဍုမတ္တိကာယ၊ သိမ်မွေ့သော ပြောတော့သော
မြေညက်ကို။ ပက္ခိတ္တာယ၊ ထည့်အပ်သည်ရှိသော်။ ဝေဠုပဗ္ဗံ၊ သည်။
မယိ၊ ၌။ ပဏ္ဍုမတ္တိကာ၊ သည်။ ဌိတော၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ
ယထာ၊ သို့။ ပဏ္ဍုမတ္တိကာပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဝေဠုပဗ္ဗေ၊
၌။ ဌိတော၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။
ပက္ကာသယော၊ သည်။ မယိ၊ ၌။ ကရီသံ၊ သည်။ ဌိတံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။
န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ကရီသမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ပက္ကာသယေ၊
၌။ ဌိတံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဧတေ ဓမ္မော။ ပ။

၃၃၀။ မတ္ထလုဂံ၊ ဦးနှောက်သည်။ သီသကဋ္ဌာဟဗ္ဗန္တရေ၊ ဦးခေါင်း၌
အတွင်း၌။ ဌိတံ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုဦးနှောက်နှင့် ဦးခေါင်းခွံအတွင်းတို့တွင်။
ပုရာဏလာဗုကဋ္ဌာဟေ၊ ဟောင်းလေပြီးသော ဗူးခွံ၌။ ပိဋ္ဌပိဏ္ဍိယာ၊
မုန့်ညက်စိုင့်ကို။ ပက္ခိတ္တာယ၊ ထည့်အပ်သည်ရှိသော်။ လာဇုကဋ္ဌာဟံ၊
သည်။ မယိ၊ ၌။ ပိဋ္ဌပိဏ္ဍိ၊ သည်။ ဌိတော၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ
ယထာ၊ သို့။ ပိဋ္ဌပိဏ္ဍိပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ လာဇုကဋ္ဌာယော၊
၌။ ဌိတော၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။
သီသကဋ္ဌာဟဗ္ဗန္တရံ၊ သည်။ မယိ၊ ၌။ မတ္ထလုဂံ၊ သည်။ ဌိတံ၊ ဧ။ ဣတိ၊
သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ မတ္ထလုဂ္ဂမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ သီသ-

ကဋ္ဌာဟဗ္ဗန္တရေ၊ ခွံ။ ဌိတံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဧတေ ဓမ္မော။ပ။

၃၃၁။ ပိတ္တေသု၊ သည်းခြေတို့တွင်။ အဗဒ္ဓပိတ္တံ၊ အဗဒ္ဓသည်းခြေသည်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယပဋိဗဒ္ဓံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေနှင့်စပ်၏။ သကလသရီရံ၊ ကိုယ်အလုံးကို။ ဗျာပေတွာ၊ ချဲ့၍။ ဌိတံ၊ ဧ။ ဗဒ္ဓပိတ္တံ၊ ဗဒ္ဓသည်းခြေသည်။ ပိတ္တကောသကေ၊ သပွတ်ခါးသီးအိမ်နှင့်တူသော သည်းခြေအိမ်၌။ ဌိတံ၊ ဧ။ တတ္ထ၊ ထိုအဗဒ္ဓသည်းခြေနှင့် ဗဒ္ဓသည်းခြေနှစ်ပါးတို့တွင်။ ပူဝံ၊ မှိုကို။ ဗျာပေတွာ၊ ချဲ့။ တေလေ၊ ဆီသည်။ ဌိတေ၊ တည်လတ်သော်။ ပူဝံ၊ သည်။ တေလံ၊ ဆီသည်။ မံ၊ ကို။ ဗျာပေတွာ၊ ချဲ့။ ဌိတံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ တေလမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ပူဝံ၊ ကို။ ဗျာပေတွာ၊ ချဲ့။ ဌိတံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ သရီရံ၊ သည်။ အဗဒ္ဓပိတ္တံ၊ သည်။ မံ၊ ကို။ ဗျာပေတွာ၊ ချဲ့။ ဌိတံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ အဗဒ္ဓပိတ္တမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ သရီရံ၊ ကို။ ဗျာပေတွာ၊ ချဲ့။ ဌိတံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ကောသာဠကိကောသကေ၊ သပွတ်ခါးသီးအိမ်သည်။ ဝဿောဒကေန၊ မိုးဦးရေဖြင့်။ ပုဏ္ဏေ၊ ပြည့်သည်ရှိသော်။ ကောသာဠကိကောသကော၊ သည်။ မယိ၊ ခွံ။ ဝဿောဒကံ၊ သည်။ ဌိတံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝဿောဒကမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ကောသာဠကိကောသကေ၊ ခွံ။ ဌိတံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ပိတ္တကောသကော၊ သည်။ မယိ၊ ခွံ။ ဗဒ္ဓပိတ္တံ၊ သည်။ ဌိတံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဗဒ္ဓပိတ္တမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ပိတ္တကောသကေ၊ ခွံ။ ဌိတံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ပ။

☸ [၃၅၅] ၃၃၂။ သေမှံ၊ သလိပ်သည်။ ကေပတ္ထပူရပုမာဏံ၊ တကွမ်းစားပြည့်ရုံ ပမာဏရှိသည်ဖြစ်၍။ (ဝါ၊ တသပိတ်ပြည့်ရုံ ပမာဏရှိသည်

၁-အဗဒ္ဓပိတ္တသည် သံသရဏလောဟိတ-ကဲ့သို့၎င်း၊ ကိုယ်အဖွဲ့ တေဇော-ကဲ့သို့၎င်း ကမ္မဇရုပ်နှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိရကား အဗဒ္ဓပိတ္တံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယပဋိဗဒ္ဓံ သကလသရီရံ ဗျာပေတွာ ဌိတံ-ဟု မိန့်သော်။ ပဋိဗဒ္ဓအဖြစ်ကို ဆိုသဖြင့်လည်း ထိုသည်းခြေ၏ ဇီဝိတိန္ဒြေရှိသော် ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကိုသာပြ၏။ ဇီဝိတိန္ဒြေကဲ့သို့ ကေန္တကမ္မဇအဖြစ်ကို မပြဟု မှတ်အပ်၏။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ] စတုဓာတုဝတ္ထုနာယကနာ (၃၅၅-၁၈)

၅၀၃

ဖြစ်၍။^၁) ဥဒရပဋ္ဌလေ၊ ဝမ်းလွှာ၌။ ဌိတံ၊ တည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသလိပ်နှင့် ဝမ်းလွှာတို့တွင်။ စန္ဒနိကာယ၊ တံစီးအိုင်သည်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ သဉ္ဇာ-
တဖေဏပဋ္ဌလာယ၊ ဖြစ်သောအမြှုပ်လွှာရှိလတ်သော်။ စန္ဒနိကာ၊ တံစီး
အိုင်သည်။ မယိ၊ ငါ၌။ ဖေဏပဋ္ဌလံ၊ အမြှုပ်လွှာသည်။ ဌိတံ၊ ၏။
ဣတိ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဖေဏပဋ္ဌလမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။
စန္ဒနိကာယ၊ ၌။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။
ဥဒရပဋ္ဌလံ၊ သည်။ မယိ၊ ၌။ သေမှံ၊ သည်။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ၊
သေမှံ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဥဒရပဋ္ဌလေ၊ ၌။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ
န ဇာနာတိ။ ဧတေ ဓမ္မာ။ပ။ ယူသဘူတော၊ အရည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။
အာဗန္ဓနာကာရော၊ ဖွဲ့သောအခြင်းအရာရှိသော။ အာပေါဓာတု၊ အာပေါ
ဓာတ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

၃၃၃။ ပုဗ္ဗော၊ ပြည်သည်။ အနိဗဒ္ဓေါကာသော၊ မမြဲသောတည်ရာ
ရှိ၏။ ယတ္ထ ယတ္ထေဝ၊ အကြင်အကြင်သို့သော။ ခါဏုကဏ္ဍကပ္ပဟရဏ-
အဂ္ဂိဇာလာဒီဟိ၊ သစ်ငုတ်၊ ဆူးငြောင့်၊ လက်နက်၊ မီးလျှံစသည်တို့ဖြင့်။ အတိ-
ဟတေ၊ ထိပါးတိုက်ခိုက်မိသော။ သရီရပ္ပဒေသေ၊ ကိုယ်အစိတ်၌။
လောဟိတံ၊ သွေးသည်။ သဏ္ဌဟိတော၊ စုဝေး၍။ ပဇ္ဇတိ၊ လျက်၏။
ဂဏ္ဍပိဋ္ဌကာဒယော ဝါ၊ အိုင်းနာ၊ တွတ်နာ စသည်တို့သည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
ကုန်၏။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုတို့သွေးစု၍ကျက်ရာ အိုင်းနာ၊ တွတ်နာဖြစ်ရာ
အရပ်၌။ တိဌတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပြည်နှင့် တည်ရာကိုယ်အရပ်တို့တွင်။
ဓရသုပ္ပဟာရာဒိဝသေန၊ ပေါက်ဆိန်ပေါက်ခြင်းအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။
ဇုက္ခေ၊ သစ်ပင်သည်။ ပဉ္စရိတနိယျာသေ၊ ယိုသော အစေးရှိလတ်သော်။
ရုက္ခဿ၊ ၏။ ပဟာရာဒိပ္ပဒေသော၊ ခတ်မိသောအရပ် စသည်တို့သည်။
အဓေသု၊ တို့၌။ နိယျာသော၊ အစေးသည်။ ဌိတော၊ ၏။ ဣတိ န
ဇာနန္တိ ယထာ၊ သို့။ နိယျာသောပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ပဟာ-
ရာဒိပ္ပဒေသေသု၊ တို့၌။ ဌိတော၊ ၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေ-
မေဝ၊ တူ။ သရီရဿ၊ ၏။ ခါဏုကဏ္ဍလာဒီဟိ၊ လျှံဖြင့်။ အတိဟတေ-
ဒေသော၊ ခတ်မိသော အရပ်တို့သည်။ အဓေသု၊ တို့၌။ ပုဗ္ဗော၊ သည်။

၁-စတုနာဠိမတ္ထံ သေမှံဟု ဆရာတို့ ဆုံးဖြတ်သကား လေးလွှာသော ဝေသရီဝသေ
သပိတ်ကိုယူပူ အရာတို့ဆိုစကုန်၏။ (ပြည်)

ဌိတော၊ ဧ၊ ဣတိ န ဇာနန္တိ၊ ပုဗ္ဗောပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။
တေသု ပဒေသေသု၊ ထိုသစ်ငုတ်ဆူးငြောင့် ခတ်မိရာအရပ် စသည်တို့၌။
ဌိတော၊ ဧ၊ ဣတိ န ဇာနာတိ၊ ဧတေ ဓမ္မာ။ပ။

၃၃၄။ လောဟိတေသု၊ သွေးတို့တွင်။ သံသရဏလောဟိတံ၊ ထိုမှ
ဤမှရွှေသော သွေးသည်။ ပိတ္တံ ဝိယ၊ အဗဒ္ဓသည်းခြေကဲ့သို့။ သကလ-
သရီရံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေနှင့်စပ်သော အလုံးစုံသောကိုယ်အရပ်ကို။ ဗျာပေ-
တော၊ နံ့၍။ ဌိတံ၊ ဧ၊ သန္တိစိတလောဟိတံ၊ စုဝေး၍တည်သောသွေးသည်။
ယကနဌာနဿ၊ အသည်းတည်ရာအရပ်၏။ ဟေဌာဘာဂံ၊ အောက်အဖို့ကို။
ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ ဧကပတ္ထပူရဏမတ္တံ၊ တကွမ်းစာပြည့်လောက်ရုံမျှ
ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝက္ကဟဒယယကနပပ္ပိသာနိ၊ အညို့ နှလုံး အသည်း
အဆုတ်တို့ကို။ တေမေန္တံ၊ စွတ်စေလျက်။ ဌိတံ၊ ဧ၊ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါး
သောသွေးတို့တွင်။ သံသရဏလောဟိတေ၊ ရွှေသောသွေး၌။ အဗဒ္ဓပိတ္တ-
သဒိသောဝ၊ အဗဒ္ဓသည်းခြေ၌ ဆုံးဖြတ်အပ်သည်နှင့် တူသည်သာလျှင်
ဖြစ်သော။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ၊ ဣတရံ ပန၊ စုဝေး၍တည်
သောသွေး အဆုံးအဖြတ်ကိုကား။ (ဧဝံ၊ ဤဆိုလော့သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိ-
တဗ္ဗံ၊ ဧ၊) ဇေရကပါလေ၊ ဖြဖြကဲ့သော (ဆွေးမြည့်သော) အိုးကင်းကို။
တြဝဌေ၊ မိုးစွတ်သည်ရှိသော်။ ဥဒကေ၊ အိုးကင်း၌တည်သောရေသည်။
ဟေဌာ၊ အိုးကင်းအောက်၌။ လေဉ္စုခဏ္ဍာဒိနိ၊ အုဌခဲပိုင်း စသည်တို့ကို။
တေမယမာနော၊ စွတ်စေသည်ရှိသော်။ လေဉ္စုခဏ္ဍာဒိနိ၊ တို့သည်။ မယံ၊
တို့ကို။ ဥဒကေန၊ ရေသည်။ တေမိယမာနာ၊ စွတ်စေအပ်ကုန်၏။ ဣတိ န
ဇာနန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဥဒကမ္ပိ၊ အိုးကင်း၌တည်သောရေသည်လည်း။ [၃၅၆]
အဟံ၊ သည်။ လေဉ္စုခဏ္ဍာဒိနိ၊ တို့ကို။ တေမေမိ၊ စွတ်စိုစေ၏။ ဣတိ န
ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ယကနဿ၊ ဧ၊ ဟေဌာဘာဂဌာနံ၊
အောက်အဖို့အရပ်သည်။ မယံ၊ ၌။ လောဟိတံ၊ သည်။ ဌိတံ၊ ဧ၊ ဣတိ
န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဝက္ကာဒိနိ ဝါ၊ အညို့ စသည်တို့သည်မူလည်း။ အမေ၊
တို့ကို။ တေမယမာနံ၊ စိုစေလျက်။ လောဟိဟံ၊ သည်။ ဌိတံ၊ ဧ၊ ဣတိ န
ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ လောဟိတမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ယကနဿ၊
ဧ၊ ဟေဌာဘာဂံ၊ ကို။ ပူရေတွာ၊ ၍။ ဝက္ကာဒိနိ၊ တို့ကို။ တေမယမာနံ၊
စိုစေလျက်။ ဌိတံ၊ ဧ၊ ဣတိ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဧတေ ဓမ္မာ။ပ။

၃၃၅။ သေဒေါ၊ ချေးသည်။ အဂ္ဂိသန္တာပါဒိကာလေသု၊ မီးပူသော အခါ စသည်တို့၌။ ကေသလောမကူပဝိဝရာနိ၊ ဆံတွင်းမွေးတွင်းအပေါက် တို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ တိဋ္ဌတံ စေတ၊ တည်လည်းတည်၏။ ပဉ္စရ တံ စ၊ ယိုလည်းယိုစီး၏။ တတ္ထ၊ ထိုသေဒနှင့် ဝိဝရနုစ်ပါးတို့တွင်။ ဘိသမ္ပ ဌာလကုမုဒနာဠကလာပေသု၊ ကြာစွယ် ကြာရင်း ကုမုဒ္ဒရာ ကြာရိုးအစည်း တို့ကို။ ဥဒကာ၊ ရေမှ၊ အဗ္ဗုဠမတ္တေသု၊ ဆယ်အပ်ကာမျှ ဖြစ်ကုန်လတ် သော်။ ဘိသာဒိကလာပဝိဝရာနိ၊ ကြာစွယ်စသည် အစည်း၏အပေါက်တို့ သည်။ အမေဟံ၊ တို့မှ။ ဥဒကံ၊ သည်။ ပဉ္စရတံ၊ ၏။ ဣတိ န ဇာနန္တိ ယ ထာ၊ သို့။ ဘိသာဒိကလာပဝိဝရေဟံ၊ ကြာစွယ်စသည်အစည်း၏ အပေါက် တို့မှ။ ပဉ္စရန္တံ၊ ယိုသော။ ဥဒကမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဘိသာ ဒိကလာပဝိဝရေဟံ၊ တို့မှ။ ပဉ္စရာမိ၊ ယို၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ကေသလောမကူပဝိဝရာနိ၊ ဆံတွင်းမွေးတွင်းအပေါက်တို့ သည်။ အမေဟံ၊ တို့မှ။ သေဒေါ၊ သည်။ ပဉ္စရတံ၊ ၏။ ဣတိ န ဇာနန္တိ ကုန်။ သေဒေါပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ကေသလောမကူပဝိဝရေ ဟံ၊ တို့မှ။ ပဉ္စရာမိ၊ ၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဧတေ ဓမ္မော။ပ။

၃၃၆။ မေဒေါ၊ အဆီခဲသည်။ ထူလဿ၊ ဆူသသူ၏။ သကလသရီရံ၊ ကို။ ဖရိတွာ၊ နှံ့၍။ ကိသဿ၊ ကြုံသသူ၏။ ဇဗ္ဗံခံသာဒီနိ၊ မြင်းခေါင်းသား စသည်တို့ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဌိတော၊ တည်သော။ ပတ္ထိန္ဒသိနေဟော၊ ထပ်ထပ်သောအစေးတည်း။ ဝါ၊ အခဲ၏အဖြစ်သို့ရောက်သော (ပြစ်ခဲသော) အဆီတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဌာနိဌာန နှစ်ပါးတို့တွင်။ မံသပုဉ္ဇေ၊ အသားစုကို။ ဟလိဒ္ဓိပိလောတိကပဋိစ္ဆန္နေ၊ နံနွင်းဆိုးသော ပုဆိုးနှမ်းဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ် လတ်သော်။ မံသပုဉ္ဇေ၊ သည်။ မံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဟလိဒ္ဓိပိလော တိကာ၊ သည်။ ဌိတာ၊ ၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဟလိဒ္ဓိပိလော တိကာပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ မံသပုဉ္ဇေ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဌိတာ၊ ၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ သကလသရီရေ၊ ဌိ။ မံသံ၊ သည်၎င်း။ ဇဗ္ဗံခံသု၊ တို့၌။ ဌိတံ၊ သော။ မံသံ ဝါ၊ သည်၎င်း။ မံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ မေဒေါ၊ သည်။ ဌိတော၊ ၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ မေဒေါပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ သကလသရီရေ၊ ဌိ။ မံသံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ ဇဗ္ဗံခံသု၊ တို့၌။ ဌိတံ၊ သော။ မံသံ ဝါ၊ ကို၎င်း။ နိဿာယ၊

၍။ ဌိတောံ၊ ဧ။ ဣတိ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဧတေ ဓမ္မော။ပ။ ပတ္တိန္နယူသော၊
စေးစေးထန်းထန်းခဲစုသော အရည်ဖြစ်သော။ အာဗန္ဓနာကာရော၊ ဖွဲ့သော
အခြင်းအရာဖြစ်သော။ အာပေါဓာတု၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

☞[၃၅၇] ၃၃၇။ အဿု၊ မျက်ရည်သည်။ ယဒါ၊ ဌိ။ သဉ္ဇာယတိ၊ ဖြစ်
၏။ တဒါ၊ ဌိ။ အက္ခိကူပကေ၊ မျက်တွင်းတို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ
ဝါ၊ ဧ။ ပဉ္စရတိ ဝါ၊ ယိမူလည်း ယိ၏။ တတ္ထ၊ ထို ဌာနီဌာနတို့တွင်။
တရုဏတာလဋ္ဌိကူပကေသု၊ နုသော ထန်းစေ့ခွက်တို့သည်၊ ဝါ၊ နုသော
ထန်းစေ့တွင်းတို့သည်။ ဥဒကပုဏ္ဏေသု၊ ရေဖြင့် ပြည့်ကုန်လတ်သော်။
တရုဏတာလဋ္ဌိကူပကာ၊ တို့သည်။ အမေသု၊ တို့၌။ ဥဒကံ၊ သည်။ ဌိတံ၊
၏။ ဣတိ န ဇာနန္တိ ယထာ၊ သို့။ တရုဏတာလဋ္ဌိကူပကေသု၊ တို့၌။
ဥဒကမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ တရုဏတာလဋ္ဌိကူပကေသု၊ တို့၌။
ဌိတံ၊ ဧ။ ဣတိ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ အက္ခိကူပကာ၊
မျက်တွင်းတို့သည်။ အမေသု၊ တို့၌။ အဿု၊ သည်။ ဌိတံ၊ ဧ။ ဣတိ
န ဇာနန္တိ၊ မသိ။ အဿုပိ၊ လည်း။ အဟံ၊ သည်။ အက္ခိကူပကေသု၊
တို့၌။ ဌိတံ၊ ဧ။ ဣတိ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဧတေ ဓမ္မော။ပ။

၃၃၈။ ဝသော၊ ဆီကြည်သည်။ အဂ္ဂိသန္တာပါဒိကာလေ၊ မီးပူသော
အခါ အစရှိသောကာလ၌။ ဟတ္ထတလဟတ္ထပိဋ္ဌိပါဒတလပါဒပိဋ္ဌိနာသပုဋ္ဌ-
နလာဋ္ဌအံသကူဋေသု၊ လက်ဝါးအပြင်၊ လက်ဖမိုး၊ ခြေဖဝါးအပြင်၊ ခြေဖမိုး၊
နှာခေါင်းပု၊ နဖူး၊ ပခုံးစွန်းတို့၌။ ဌိတဝိလီနသ္မေဟော၊ တည်သော ကြည်
စွာသော အဆီတည်း။ တတ္ထ၊ ထို ဌာနီဌာနနှစ်ပါးတို့တွင်။ အာစာမေ၊
ထမင်းချိုးသည်။ ပက္ခိတ္တတေလေ၊ ထည့်အပ်သောဆီရှိလတ်သော်။ အာ-
စာမော၊ သည်။ မံ၊ ကို။ တေလံ၊ သည်။ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ၊ လွှမ်း၍။
ဌိတံ၊ ဧ။ ဣတိ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ တေလမ္ပိ၊ လည်း။ အဟံ၊ သည်။
အာစာမံ၊ ကို။ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ၊ ၍။ ဌိတံ၊ ဧ။ ဣတိ န ဇာနာတိ
ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ဟတ္ထတလာဒိပ္ပဒေသော၊ လက်ဝါးအပြင်

၁-မေဒ၏ စေးစေးထန်းထန်းခဲစုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် သနအဖြစ်ရှိသော်လည်း မံသ၏
ထဒ္ဓအဖြစ်ကဲ့သို့ ထဒ္ဓအဖြစ်မဟုတ်၊ တို့ကြောင့် ထဒ္ဓအဖြစ်ကို စင်စေ့ခြင်းငှါ ပတ္တိန္နယူ-
သော-ဟူသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် မေဒ၏ အာပေါကောဌာသအဖြစ်ကို မှတ်အပ်၏။
(ပြည်)

နိဗ္ဗေသ] စတုဇာတုဝဝတ္ထာနဘာဝနာ (၃၅၈-၉)

၅၀၇

စသောအရပ်သည်။ မံ၊ ကို။ ဝသာ၊ သည်။ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ၊ ချ်။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဝသာပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဟတ္ထ-
တလာဒိပ္ပဒေသံ၊ ကို။ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ၊ ချ်။ ဌိတာ၊ ၏။ ဣတိ န ဇာနာ-
တိ၊ မသိ။ ဧတေ ဓမ္မာပ။

၃၃၉။ ခေဋ္ဌော၊ တံထွေးသည်။ တထာရူပေ၊ ထိုသို့(တံထွေးဖြစ်ခြင်း
အားလျောက်ပတ်သော) သဘောရှိသော။ ခေဋ္ဌုပ္ပတ္တိပစ္စယေ၊ ချဉ်သီး
စသော တံထွေးဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဥဘောဟိ
ကပေါလပဿေဟိ၊ ပါးစောင်နှစ်ဖက်တို့မှ။ ဩရောဟိတွာ၊ သက်ချ်။
ဇိဝှိတလေ၊ လျှာအပြင်၌။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဌာနီဌာနနှစ်ပါးတို့တွင်။
အဗ္ဗောဓိန္နဥဒကနိဿန္ဓေ၊ မပြတ်သော ရေဆက်ရှိသော။ နဒိတိရက္ခပကေ၊
မြစ်နား၌ တူးသောတွင်းငယ်၌။ ကူပတလံ၊ တွင်းငယ်အပြင်သည်။ ဖယံ၊
၌။ ဥဒကံ၊ သည်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဥဒကမ္ပိ၊
သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ကူပတလေ၊ ၌။ သန္တိဋ္ဌာမိ၊ ၏။ ဣတိ
န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ဇိဝှိတလံ၊ သည်။ ဥဘောဟိ
ကပေါလပဿေဟိ၊ တို့မှ။ ဩရောဟိတွာ၊ ချ်။ မယံ၊ ၌။ ခေဋ္ဌော၊ သည်။
ဌိတာ၊ ၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ခေဋ္ဌောပိ၊ လည်း။ အဟံ၊ သည်။
ဥဘောဟိ ကပေါလပဿေဟိ၊ တို့မှ။ ဩရောဟိတွာ၊ ချ်။ ဇိဝှိတလေ၊ ၌။
ဌိတာ၊ ၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဧတေ ဓမ္မာပ။

☞ [၃၅၈] ၃၄၀။ သိဃံာဏိကာ၊ နှပ်သည်။ ယဒါ၊ ၌။ သဉ္ဇာယသိ၊ ၏။
တဒါ၊ ၌။ နာသပုဋ္ဌေ၊ နှာခေါင်းဖုတို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ချ်။ တိဋ္ဌတိ ဝါ၊
တည်မှုလည်း တည်၏။ ပဉ္စရတိ ဝါ၊ ယိုမှုလည်း ယို၏။ တတ္ထ၊ ထို
နှာခေါင်းဖုနှင့် နှပ်နှစ်ပါးတို့တွင်။ ပူတိဒဓိဘရိတာယ၊ ပုပ်သောနှို့ဓိမ်းဖြင့်
ပြည့်သော။ သိပ္ပိကာယ၊ ယောက်သွား၌။ သိပ္ပိကာ၊ ယောက်သွားသည်။
မယံ၊ ၌။ ပူတိဒဓိ၊ နှို့ဓိမ်းပုပ်သည်။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ ယထာ၊
သို့။ ပူတိဒဓိပိ၊ လည်း။ အဟံ၊ သည်။ သိပ္ပိကာယ၊ ၌။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ
န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ နာသပုဋ္ဌေ၊ နှာခေါင်းဖုတို့သည်။
အမေသု၊ တို့၌။ သိဃံာဏိကာ၊ သည်။ ဌိတာ၊ ၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ၊
ကုန်။ သိဃံာဏိကာပိ၊ လည်း။ အဟံ၊ သည်။ နာသပုဋ္ဌေသု၊ တို့၌။
ဌိတာ၊ ၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဧတေ ဓမ္မာပ။

၃၄၁။ လသိကာ၊ အစေးသည်။ အဋ္ဌိကသန္တိနံ၊ အရိုးဆက်တို့၏။ အဗ္ဗဉ္စနကိစ္စံ၊ သုတ်ဆီကိစ္စကို။ သာဓယမာနာ၊ ပြီးစေလျက်။ အသီတိသတသန္တိသု၊ တရားရှစ်ဆယ်သော ရိုးဆက်တို့၌။ ဌိတာ၊ ၏။ တတ္ထ၊ တွင်။ အက္ခေ၊ ဝင်ရိုးတို့ကို။ တေလဗ္ဗဉ္စိတေ၊ ဆီဖြင့် သုတ်အပ်လတ်သော်။ အက္ခေ၊ သည်။ မံ၊ ကို။ တေလံ၊ သည်။ အဗ္ဗဉ္စိတာ၊ သုတ်လိမ်း၍။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ တေလမ္ပ၊ လည်း။ အဟံ၊ သည်။ အက္ခံ၊ ကို။ အဗ္ဗဉ္စိတာ၊ သုတ်ဆီကိစ္စကို ပြီးစေ၍။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ အသီတိသတသန္တယော၊ တရားရှစ်ဆယ်သော ရိုးဆက်တို့သည်။ လသိကာ၊ သည်။ အမေ၊ တို့ကို။ အဗ္ဗဉ္စိတာ၊ ၍။ ဌိတာ၊ ၏။ ဣတိ န ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ လသိကာပိ၊ လည်း။ အဟံ၊ သည်။ အသီတိသတသန္တယော၊ တို့ကို။ အဗ္ဗဉ္စိတာ၊ ၍။ ဌိတာ၊ ၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဧတေ ဓမ္မာ။ပ။

၃၄၂။ မုတ္တံ၊ ကျင်ငယ်သည်။ ဝတ္ထိဿ၊ စည်ဖောင်း၏။ အဗ္ဗန္တရေ၊ ၌။ ဌိတံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကျင်ငယ်နှင့် စည်ဖောင်းတို့တွင်။ စန္ဒနိကာယ၊ တံစီးအိုင်၌။ အမုခေ၊ အဝမရှိသော။ ရဝဏဃဇ္ဇေ၊ အကွဲအဆာအနာမရှိသော အိုးငယ်ကို။ ပက္ခိတ္တေ၊ ထည့်အပ်သည်ရှိသော်။ ရဝဏဃဇ္ဇေ၊ သည်။ မယိ၊ ၌။ စန္ဒနိကာရသော၊ တံစီးရည်သည်။ ဌိတော၊ ၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ စန္ဒနိကာရသောပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ရဝဏဃဇ္ဇေ၊ ၌။ ဌိတော၊ ၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ ယထာ၊ သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ဝတ္ထိ၊ စည်ဖောင်းသည်။ မယိ၊ ၌။ ဌိတံ၊ ၏။ မုတ္တံ၊ သည်။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ မုတ္တမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဝတ္ထိမ္ပိ၊ ၌။ ဌိတံ၊ ၏။ ဣတိ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဧတေ ဓမ္မာ။ပ။

၃၄၃။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ကေသာဒီသု၊ တို့၌။ မနသိကာရံ၊ ကို။ ပဝတ္တေဘ္ဘာ၊ ၍။ ယေန-သန္တပ္ပနေန၊ အကြင်သန္တပ္ပနတေဇောဖြင့်။ (ကာယော၊ သည်။) သန္တပ္ပဘိ၊ ပူ၏။ ဝါ၊ တရက်ချန်ဖျားခြင်းစသည်

နိဒ္ဒေသ]

စတုဓာတုဝတ္ထုနာဘာဝနာ (၃၅၉-၇)

၅၀၉

တို့၏အဖြစ်ဖြင့် အပူရောက်၏။ အယံ၊ ဤသန္တပ္ပနတေဇောသည်။ ဣမသ္မိံ သရီရေ၊ ဤ။ ပါဠိယေက္ခော၊ အသီးအခြားတခုဖြစ်သော။ ကောဠာသော၊ အဖို့တည်း။ အစေတနော၊ သော။ အဗျာကတော၊ သော။ သုညော၊ သော။ နိဿက္ခော၊ သော။ ပရိပါစနာကာရော၊ ရင့်စေကျက်စေသော အခြင်းအရာရှိသော။ တေဇောဓာတု၊ တေဇောဓာတ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗော၊ ၏။ (ဤနှစ်ပုဒ်ကားလိုက်သည်) ယေန-ဇိရဏေန၊ အကြင်ဇိရဏတေဇောဖြင့်။ (ကာယော၊ သည်။) ဇိရိယတိ၊ (ဧက္ခသောတစသော ဣန္ဒြေချိခြင်း၊ အရေတွန့်ခြင်း၊ ဆံဖြူခြင်း အစရှိသောအားဖြင့်) ရင့်၏။ အယံ၊ ဤဇိရဏတေဇောသည်။

☞ [၃၅၉] ယေန-ဒါဟေန၊ အကြင်ဒါဟတေဇောဖြင့်။ (ကာယော၊ သည်။) ပရိဉ္စယတိ၊ ပူလောင်၏။ အယံ-ဒဟနကိစ္စော တေဇော၊ ဤလောင်ခြင်း ကိစ္စတပ်သော တေဇောသည်။ ယေန-ပါစကေန၊ အကြင်ပါစကတေဇော ဖြင့်။ အသိတပီတခါယိတသာယိတံ၊ စားအပ်၊ သောက်အပ်၊ ခဲအပ်၊ လျက် အပ်သော အစာသည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ပရိဏာမံ၊ ကျက်ခြင်း ကြေခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ အယံ၊ ဤပါစကတေဇောသည်။ ဣမသ္မိံ သရီရေ၊ ဤ။ ပါဠိယေက္ခော။ပ။ ပရိပါစနာကာရော၊ ကျက်စေ ကြေစေသော အခြင်းအရာရှိသော။ တေဇောဓာတု၊ တည်း။ ဣတိ မနသိ- ကာရော၊ ကို။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗော၊ ၏။ (ဧဝံ-စသည်ကား နိဂုံးတည်း) ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တေဇောကောဠာသေသု၊ တေဇောကောဠာသ တို့၌။ မနသိကာရော၊ ကို။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗော၊ ၏။

၃၄၄။ တတော၊ ထို့နောက်မှ။ ဥဒ္ဓင်္ဂမေ၊ အထက်သို့ဆန်တက်စေတတ် ကုန်သော။ ဝါတေ၊ ကြို့ထိုးခြင်း ပျို့အန်ခြင်းစသည်ကိုဖြစ်စေတတ်သော လေတို့ကို။ ဥဒ္ဓင်္ဂမဝသေန၊ အထက်သို့ ဆန်တက်စေတတ်သော လေ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်း၍။ အဇောဂမေ၊ အောက်သို့ သက်စေတတ် စုန်စေတတ်သော လေတို့ကို။ အဇောဂမဝသေန၊ အောက်သို့ သက်စေတတ် စုန်စေတတ်သော လေ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ ကုစ္ဆိသယေ၊ အူပဉ်တည်သောလေတို့ကို။ ကုစ္ဆိသယဝသေန၊ အူပဉ် တည်သော လေ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ ကောဠာသယေ၊ အူတွင်း၌တည်သောလေတို့ကို။ ကောဠာသယဝသေန၊ အူတွင်း၌ တည်

သော လေ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနေ၊ အင်္ဂါ
 ကြီးငယ်သို့ လျှောက်သော လေတို့ကို။ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိဝသေန၊ အင်္ဂါ
 ကြီးငယ်သို့လျှောက်သော လေ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ အဿာ-
 သပဿာသော၊ ဝင်သက်သွက်သက်လေတို့ကို။ အဿာသပဿာသဝသေန၊
 ဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ဥဒ္ဓင်္ဂမာ၊ ကုန်သော။ ဝါတာ နာမ၊ လေတို့
 မည်သည်ကား။ ဣမသ္မိံ သရီရေ၊ ဤ။ ပ။ ဝိတ္ထမ္ဘနာကာရော၊ ထောက်ပံ့
 ခိုင်စေတတ်သော လက္ခဏာရှိသော။ ဝါယောဓာတု၊ ဝါယောဓာတ်တည်း။
 ဣတိ မနသိကာရော ပဝတ္ထေတဗ္ဗော၊ ၏။ အဓောဂမာ၊ ကုန်သော။
 ဝါတာ နာမ၊ တို့မည်သည်။ ပ။ ကုစ္ဆိသယာ၊ ကုန်သော။ ဝါတာ နာမ၊
 တို့မည်သည်။ ပ။ ကောဠာသယာ၊ ကုန်သော။ ဝါတာ နာမ၊ တို့မည်သည်။
 အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနေ၊ ကုန်သော။ ဝါတာ နာမ၊ သည်။ အဿာသပဿာ-
 သာ၊ ကုန်သော။ ဝါတာ နာမ၊ သည်။ ပ။ ဣတိ မနသိကာရော ပဝတ္ထေ-
 တဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ-ဣမိနာ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝါယောကောဠာသေသု၊
 တို့၌။ မနသိကာရော ပဝတ္ထေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ-ဣမိနာ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဖြင့်။
 (သသမ္ဘာရဝိဘတ္တိတော၊ ပထဝီစသောသမ္ဘာရနှင့်တကွဖြစ်သော ကေသာ
 စသည်ကို ဝေဖန်သောအားဖြင့်။) ပဝတ္ထမနသိကာရဿ၊ ဖြစ်စေအပ်
 သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းခြင်းရှိသော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။
 ဓာတုယော၊ လေးပါးသောဓာတ်တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာ၊ ထိုဓာတ်တို့ကို။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ အာဝဇ္ဇတော၊
 ဆင်ခြင်သော။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီအား။ ဝုတ္တ-
 နယေနော၊ လျှင်။ ဥပစာရသမာဓိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

၃၄၅။ ပန၊ နည်းတပါးကို ဆိုပေဦးအံ့။ ယဿ၊ အကြင်ယောဂီအား။
 ဧဝံ-ဣမိနာ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝယတော၊ ပွားပါသော်လည်း။
 ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ န ဣဇ္ဈတိ၊ မပြည့်စုံခဲ့အံ့။ တေန၊ ထိုယောဂီသည်။
 သလက္ခဏသင်္ခေပတော၊ ထဒ္ဓဘာဝအစရှိသော လက္ခဏာနှင့်တကွသော
 ကေသာစသည်တို့ကို ရုံးချဉ်းသောအားဖြင့်။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကလံ
 ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ဝီသတိယာ ကောဠာသေသု၊ နှစ်ဆယ်သော ပထဝီ
 ကောဠာသတို့၌။ ထဒ္ဓလက္ခဏံ၊ တောင့်မာခက်ထရော်သော လက္ခဏာကို။
 ဝါ၊ တောင့်မာခက်ထရော်သော လက္ခဏာရှိသောရုပ်ကို။ (ဤနည်းနှင့်နှင့်

နိဒ္ဒေသ]

စတုဓာတုဝဝတ္ထာနာမနာ (၃၆၀-၃)

၅၁၁

နောက်နောက်ကိုလည်း နှစ်ဝိကပ်ချည်းပေးလေ) (အယံ၊ ဤတောင့်မာ
ခက်ထရော်သော လက္ခဏာသည်။) ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်မည်၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ် ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ (တနည်း) ထဒ္ဓ-
လက္ခဏံ၊ ကို။ ပထဝီဓာတုတိ၊ ဟူ၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တတ္ထေဝ၊
ထိုနှစ်ဆယ်ော ကောဠာသတ္တိဉ်ပင်လျှင်။ အာဗန္ဓနလက္ခဏံ၊ ဖွဲ့ခြင်း
လက္ခဏာကို။ အာပေါဓာတုတိ၊ ဟူ၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ (တတ္ထေဝ၊
ထိုဉ်ပင်လျှင်။) ပရိပါစနလက္ခဏံ၊ ကျက်စေ ရင့်စေခြင်းလက္ခဏာကို။
တေဇောဓာတုတိ၊ ၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ (တတ္ထေဝ၊ လျှင်။) ဝိတ္ထမ္ဘန-
လက္ခဏံ၊ လောက်ပုံခြင်း ခိုင်ခံ့စေခြင်း လက္ခဏာကို။ ဝါယောဓာတုတိ၊
၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဒွါဒသသု ကောဠာသေသု၊ တဆဲ့နှစ်ပါးသော အာပေါကောဠာသ
တ္တိဉ်။ အာဗန္ဓနလက္ခဏံ၊ ကို။ အာပေါဓာတုတိ၊ ၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။
တတ္ထေဝ၊ ထိုတဆဲ့နှစ်ပါးသော ကောဠာသတ္တိဉ်ပင်လျှင်။ ပရိပါစနလက္ခဏံ၊
ကို။ တေဇောဓာတုတိ၊ ၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ (တတ္ထေဝ၊ လျှင်။)
ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏံ၊ ကို။ ဝါယောဓာတုတိ၊ ၍။ ထဒ္ဓလက္ခဏံ၊ ကို။ ပထဝီ-
ဓာတုတိ၊ ၍။ (တတ္ထေဝ-နှင့် ကြိယာလိက်)

စတုသု ကောဠာသေသု၊ လေးပါးသော တေဇောကောဠာသတ္တိဉ်။
ပရိပါစနလက္ခဏံ၊ ကို။ တေဇောဓာတုတိ၊ ၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေန-
တေဇေန၊ ထိုတေဇောနှင့်။ အဝိနိဘူတ္တံ၊ မကင်းမူ၍ဖြစ်သော။ ဝါ၊ တေန၊
မှ။ အဝိနိဘူတ္တံ၊ အသီးမဝေဖန်အပ်သော။ ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏံ၊ ကို။
ဝါယောဓာတုတိ၊ ၍။ (တေန အဝိနိဘူတ္တံ-ကား ရွှေနှစ်ပုဒ်ကိုလည်းလိုက်)
ထဒ္ဓလက္ခဏံ၊ ကို။ ပထဝီဓာတုတိ၊ ၍။ အာဗန္ဓနလက္ခဏံ၊ ကို။ အာပေါ-
ဓာတုတိ၊ ၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။

☞ [၃၆၀] ဆသု ကောဠာသေသု၊ ခြောက်ပါးသော ဝါယောကောဠာသ
တ္တိဉ်။ ဝိတ္ထမ္ဘနလက္ခဏံ၊ ကို။ ဝါယောဓာတုတိ၊ ၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။
တတ္ထေဝ၊ တို့ဉ်လျှင်။ ထဒ္ဓလက္ခဏံ၊ ကို။ ပထဝီဓာတုတိ၊ ပထဝီဓာတ်ဟူ၍။
(တတ္ထေဝ၊ လျှင်။) အာဗန္ဓနလက္ခဏံ၊ ကို။ အာပေါဓာတုတိ။ ပ။ ပရိပါစန-
လက္ခဏံ၊ ကို။ တေဇောဓာတုတိ၊ ၍။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဇေ-လ္လမိနာ
ဝုတ္တာကာရေန၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သလက္ခဏ-

သင်္ခေပတော၊ ဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဝဝတ္ထာပယတော၊ မှတ်သော။
တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာ၊ ထိုဓာတ်တို့ကို။ ပုနပုနံ၊ လဲ။ အာဝဇ္ဇတော၊
သော။ မနသိကရောတော၊ အား။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော
နည်းဖြင့်လျှင်။ ဥပစာရသမာဓိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

၃၄၆။ ပန၊ နည်းတပါးကိုဆိုအံ့။ ယဿ၊ အကြင်ယောဂီအား။ ဧဝံ၊
ဤသို့ သလက္ခဏသင်္ခေပအားဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ရှိ။
ဘာဝယတောပိ၊ ပူးပါသော်လည်း။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ န ဣဇ္ဈတိ၊ မပြည့်
စုံအံ့။ တေန၊ ထိုယောဂီသည်။ သလက္ခဏဝိဘတ္တိတော၊ ထဒ္ဒဘာဝစသော
လက္ခဏာနှင့်တကွဖြစ်သော ကေသာအစရှိသော ကောဋ္ဌာသကို ခွဲခြမ်း
သောအားဖြင့်။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကထံ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး
ဖြစ်သော သသမ္ဘာရဝိဘတ္တိဘာဝနာ၌။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ လျှင်။ ကေသာ-
ဒယော၊ တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ကေသမိ၊ ဆံ၌။ ထဒ္ဒလက္ခဏံ၊
တောင့်မာခက်ထရော်သော လက္ခဏာကို။ ဝါ၊ တောင့်မာခက်ထရော်
သော လက္ခဏာရှိသောရုပ်ကို။ ပထဝီဓာတုတိ၊ ရှိ။ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။
တတ္ထေဝ-တသ္မိယေဝ ကေသမိ၊ ၌လျှင်။ အာဗန္ဓနလက္ခဏံ၊ ကို။ အာပေါ-
ဓာတုတိ၊ ရှိ။ တတ္ထေဝ၊ လျှင်။ ပရိပါစနလက္ခဏံ၊ ကို။ တေဇောဓာတု-
တိ၊ ရှိ။ တတ္ထေဝ၊ လျှင်။ ဝိတ္ထမ္မနလက္ခဏံ၊ ကို။ ဝါယောဓာတုတိ၊ ရှိ။
ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကေသေ၊ ၌။ (ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ ယထာ၊ သို့။) ဧဝံ၊ တူ။
သဗ္ဗကောဋ္ဌာသေသု၊ (လေးဆဲ့တပါး ပြားသောကြွင်းသော လောမာစ
သော) အလုံးစုံသော ကောဋ္ဌာသတို့တွင်။ ဧကေကသ္မိကောဋ္ဌာသေ၊
တခုတခုသော ကောဋ္ဌာသ၌။ စတသော စတသော ဓာတုယော၊ တို့ကို။
ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သလက္ခဏဝိဘတ္တိအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထာပ-
ယတော၊ မှတ်သော။ တဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။
ပါကဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

၁-ဤသို့လေးဆဲ့နှစ်ပါး အပြားရှိကုန်သော ကောဋ္ဌာသတို့တွင် တပါးတပါး၌ လေးပါး
လေးပါးသော ဓာတ်တို့ကို သိမ်းဆည်းပိုင်းခြားရကား ဤသလက္ခဏဝိဘတ္တိအားဖြင့်
ဘာဝနာမနသိကာရ၌ တရားခြောက်ဆဲ့ရှစ်ပါး အပြားရှိသော ထဒ္ဒစသော လက္ခဏာကို
သိမ်းဆည်းခြင်းကို ဆိုအပ်၏။

နိဒ္ဒေသ] စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဘာဝနာ (၃၆၀-၂၂)

၅၁၃

အပိ စ ခေါ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဝစနတ္ထတော၊ ပထဝီစသော သဒ္ဓါ
 တို့၏ အနက်အားဖြင့်၎င်း။ ကလာပတော၊ ပရမာဏမြူ အတိုင်းအရှည်
 ရှိသောကလာပ်အားဖြင့်၎င်း။ စုဏ္ဏတော၊ (ထိုကလာပ်၌ အကျုံးဝင်သော
 တရားတို့ကို ပထဝီဓာတ်စသောအားဖြင့် အသီးသီး) အသေးစိတ်သော
 အားဖြင့်၎င်း။ လက္ခဏာဒိတော၊ လက္ခဏာ အစရှိသောအားဖြင့်၎င်း။
 သမုဋ္ဌာနတော၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန် အစရှိသောအားဖြင့်၎င်း။ နာနတ္ထကတ္ထ-
 တော၊ နာနတ္ထကေတ္ထအားဖြင့်၎င်း။ ဝိနိဗ္ဗောဂါဝိနိဗ္ဗောဂတော၊ အသီး
 အသီး ခွဲခြမ်းဝေဖန်အပ်သည်၊ မဝေဖန်အပ်သည်အားဖြင့်၎င်း။ သဘာဂဝိ-
 သဘာဂတော၊ သဘောတူသည်၊ မတူသည်အားဖြင့်၎င်း။ အဇ္ဈတ္တိက-
 ဗာဟိရဝိသေသတော၊ အဇ္ဈတ္တိက၊ ဗာဟိရ အထူးအားဖြင့်၎င်း။ သင်္ဂဟ-
 တော၊ (သဇာတိသင်္ဂဟစသော) သိမ်းယူခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ ပစ္စယတော၊
 အချင်းချင်း ထောက်ပံ့သောအားဖြင့်၎င်း။ အသမန္နာဟာရတော၊ နှလုံး
 မသွင်းတတ်သောအားဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ အဗျာပါရနည်းအားဖြင့်၎င်း။ ပစ္စယ-
 ဝိဘာဂတော၊ မိမိအားကျေးဇူးပြုတတ်သော တရားအထူး၊ ကျေးဇူးပြုတတ်
 သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သတ္တိအထူးအားဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဟိပိ
 အာကာရေဟိ၊ ဤတဆဲ့သုံးပါးအပြားတို့ဖြင့်လည်း။ ဝါ၊ အကြောင်း အခြင်း
 အရာတို့ဖြင့်လည်း။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၃၄၇။ တတ္ထ၊ ထိုတရားသ အာကာရတို့တွင်။ ဝစနတ္ထတော၊ ဖြင့်။
 မနသိကရောဇ္ဇေန၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပတ္ထုဋ္ဌတ္တာ-ပုထုတ္တာ၊
 ပြန့်သည်၏အဖြစ်၊ ကြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပထဝီ၊ မည်၏။ အပေါ့တိ၊
 ယိုစီးသောအားဖြင့် ထိုထိုဌာနသို့ ရွှေ့တတ်၊ ရောက်တတ်၏။ ဝါ၊ ကား။
 အာပိယတိ သောသိယတိ၊ ခြောက်စေအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ အပ္ပိယတိ
 ဗြူဟေတိ၊ ပွားစေတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာပေါ၊ ၏။
 တေတိ၊ သွေးတတ်၏။ ဝါ၊ ထက်စေတတ်၏။ (ထက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်
 သေသဘူတတ္ထယကို ပူစေသည်ဟူလို) ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေတေ၊ ၏။
 ဝါယတိ၊ လှုပ်စေတတ်၊ ရွှေ့စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝါယော၊ ၏။
 အဝိသေသေန ပန၊ သာမန်အားဖြင့်ကား။ သလက္ခဏာဓာရဏတော၊

၁-လှုပ်စေ၊ ရွှေ့စေတတ်သော ပယောဂေဗျာပါရရှိသလော၊ အဗျာပါရသသော
 မဟုတ်လော? ဝါယတိတိ သမိရေတိ၊ ဒေသန္တရုပ္ပတ္တိဂေဟဇာတောနေ သူတစ်ယောက်
 ဝမေတိတိ အတ္ထော။ ဋီကာ။ (ပြည်)

မိမိမိတို့၏သဘောကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်မည်ကုန်၏။ စ၊ တနည်း။ ဒုက္ခာဒါနတော-ဒုက္ခဿ ဝိဒဟနတော၊ သံသရာဆင်းရဲကို စီရင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဓာတုယော၊ ကုန်၏။ ဒုက္ခာဓာနတော-အနပ္ပကဿ ဒုက္ခဿ ဝိဓာနမတ္တတော အဝသဝတ္တနတော၊ အလိုသို့မလိုက်တတ် အနပ္ပကဖြစ်သော သံသာရဒုက္ခကို စီရင်ခြင်းမျှ ကြောင့်။ ဓာတုယော၊ ကုန်၏။ (ဤကား ဘာဝသာဓ်တည်း။ တနည်း။) ဒုက္ခာဓာနတော၊ အနပ္ပကသံသာရဒုက္ခကို သတ္တဝါတို့သည် စီရင်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓာတုယော၊ ကုန်၏။ (ဤကား ကရဏသာဓ်တည်း။) ဒုက္ခာဓာနတော၊ သတ္တဝါတို့သည် စီရင်အပ်သော အပ္ပကသံသာရဒုက္ခကို သိမှီးရာထားရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓာတုယော၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။

၁-ဤပါဌ်ဖြင့် တိတ္ထိယတို့သည် ကြံဆအပ်သော ပကတိသည် အတ္တမည်၏။ ဤသို့ အစရှိသော အတ္တသည် သဘောအားဖြင့် မရှိသကဲ့သို့ ပထဝီသည်တို့သည် မရှိသည် မဟုတ်ကုန်၊ သဘောအားဖြင့် ရှိကုန်၏-ဟု ဓာတ်တို့၏ အသဘာဝအဖြစ်ကို ပယ်၍ သလက္ခဏံ သဘာဝံ ဓာရေန္တိတိ ဓာတုယော-ဟူသော ကတ္ထုသာဓ်ကို ပြ၏။ (ပြည်)

၂-ဤပါဌ်ဖြင့် အနေကပ္ပကာရံ သံသာရဒုက္ခံ ဝိဒဟန္တိတိ ဓာတုယော-ဟူသော ဝစနတ္ထ ကို ပြ၏။ (ပြည်)

၃-ဤကား အဓိကရဏသာဓ်။ ဤသို့ ဒုက္ခာဓာနတော-ဟူသော ဟိတ်တချက်၌ လေးနက်ထွက်သည်။ ဓာဓာတ်-တု-ပစ္စည်း။ ဤသို့ သလက္ခဏာဓာရဏတော၊ ဒုက္ခာဓာန-တော စ ဓာတုယော၊ ဟိတ်နှစ်ချက်၌ ငါးနက်ထွက်သည်။ အချို့စာ၌ ဒုက္ခာဒါနတော-ဟု တတိယက္ခရာနှင့် တခုရှိပြန်သည်ကား အပို။ ဒုက္ခာဓာနတောတိ အနပ္ပကဿ ဒုက္ခဿ ဝိဓာနမတ္တတော အဝသဝတ္တနတော၊ တံ ဝါ ဒုက္ခံ ဧတဟိ ကာရဏဘာတဟိ သတ္တေဟိ အနုဝိဓိယတိ၊ တထာဝံဟိတဉ္စ တေတောသ္မေဝ ဓိယတိ ဌပိယတိတိ ဧဝံ ဝါ ဒုက္ခာဓာနတော ဓာတုယော။ ဋီ ၁၊ ၄၄၅။ ဤဋီကာ၌ ဒုက္ခာဓာနတောတိ-ဟု နှစ်ခါထည့်သောကြောင့် ဟိတ်သုံးချက် မှတ်ကြသည်ကား ဧဝံ ဝါ ဒုက္ခာဓာနတော ဓာတုယော-ဟူသော အချုပ်ကို မရှုသောကြောင့်တည်း။ ဋီ ၁၊ ၄၄၅ ၌ကား အပိစ နိဇ္ဇိဝဋ္ဌော ဓာတုဋ္ဌောတိ ဝုတ္တောဝါယ-မတ္ထော။ တထာ ဟိ ဘဂဝါ ဆဓာတုဟော ယံ ဘိက္ခုပုရိသောတိအာဒိသု ဇီဝသညာသ-မူဟနနတ္ထံ ဓာတုဒေသနံ အကာသိတိ-ဟုကံပြန်၏။ ဤသို့လျှင် ဝစနတ္ထကို အမြဲပြသဖြင့် လည်း အသာဓာရဏအားဖြင့်၎င်း၊ သာဓာရဏအားဖြင့်၎င်း ဓာတ်တို့၏ ကိစ္စသဘော လက္ခဏာကိုသာသျှင် ထင်စွာပြအပ်၏ ဟူလိုရကား ဧဝံ ဝိဓေသ။ပ။ ကာတဗ္ဗာ-ဟု နိဂုံး အုပ်သော်။ ဣတိ-ကား ပရိသမာပန၊ တနည်း ဣတိ-နိဒဿန။ ဤကား ပြည်ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ အမှာစကားဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ဆဋ္ဌမူဝိသုဒ္ဓိမဂ် စာကိုယ်၌ ဒုက္ခာဒါန-တော-ဟု တတိယက္ခရာနှင့် ရှိသောကြောင့်၎င်း၊ မဟာဋီကာ၌လည်း ဒုက္ခာဒါနတောတိ ဒုက္ခဿ ဝိဒဟနတော-စသည်ဖွင့်သောကြောင့်၎င်း ဒုက္ခာဒါနတောကို အနက်သမ္ပန်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

နိဒ္ဒေသ]

စတုဓာတုဝဂ္ဂတ္ထာနဘာဝနာ (၃၆၁-၆)

၅၁၅

ဝေ-ဣမိနာ ဝုတ္တာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိသေသသာမညဝသေန၊ အားဖြင့်။
ဝစနတ္ထတော၊ ဖြင့်။ (ဓာတုယော၊ တို့ကို။) မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၃၄၈။ ကလာပတောတိ၊ ကား။ ကေသာလောမာဒိအာဒိနာ၊ သော။
နယေန၊ ဖြင့်။ ဝိသတိယာ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။
ဝါ၊ ကောဠာသတို့ဖြင့်။ ယာ အယံ ပထဝီဓာတု၊ ကို၎င်း။ ပိတ္တံ သေမ္ပန္တိ-
အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဒွါဒသဟာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ယာ အယံ
အာပေါဓာတု စ၊ ကို၎င်း။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ပြအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကောဠာသတို့၌။

☞ [၃၆၁] ဝဏ္ဏော၊ ၎င်း။ ဂန္ဓော၊ ၎င်း။ ရသော၊ ၎င်း။ သြဇာ၊ ၎င်း။
စတသော၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော စာပိ၊ တို့၎င်း။ (ဣတိ၊ သို့။) အဋ္ဌဓမ္မ-
သမောဓာနာ၊ ရှစ်ပါးတုန်သောဓမ္မတို့၏ (စုဝေးခြင်းအထူးအားဖြင့်) တက္က-
တည်ခြင်းကြောင့်။ (တံ၊ ထိုရှစ်ပါးသောဓမ္မတို့၏တက္ကတည်ခြင်းကို။ ဝါ၊
တံ-တေ၊ ထိုပေါင်းအပ်ကုန်သော ရှစ်ပါးသောဓမ္မတို့ကို။ ဥပါဒါယ၊
စွဲ၍။) ကေသာတိ သမ္ပတိ-သမညာမတ္တံ၊ ကေသာဟူသောအမည်မျှသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ တေသံယေဝ-ဝဏ္ဏာဒိနံ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသောဝဏ္ဏစသော
ရှစ်ပါးသောဓမ္မတို့ကိုသာလျှင်။ ဝိနိဗ္ဗောဂါ၊ အသီးအသီးခွဲစိတ်ဝေဖန်ခြင်း
ကြောင့်။ ကေသာတိ သမ္ပတိ၊ ကေသာဟူသောအမည်ပညတ်သည်။
ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ ဝေ၊ မရှိသည်သာတည်း။

တသ္မာ၊ ထိုသို့ကေသာဟူသည် အမည်ဝေါဟာရမျှဖြစ်၍ ပရမတ်အား
ဖြင့် မရကောင်းသောကြောင့်။ ကေသာပိ၊ ကေသာတို့သည်လည်း။
အဋ္ဌဓမ္မကလာပမတ္တမေဝ၊ ရှစ်ပါးသောဓမ္မအစုမျှသာတည်း။ လောမာဒ-
ယော၊ လောမာစသည်တို့သည်လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူပင်တည်း။ ဣတိ၊
သို့။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤကောဠာသ

၁-ဝေ-ကိုသည်မှာယှဉ်သော်သန္တရ။ ဝဏ္ဏစသောအဋ္ဌဓမ္မတို့ကို ပညာဖြင့်ဝေဖန်ခွဲစိတ်
အပ်သည်ရှိသော် အချင်းချင်းမှ ထူးသဖြင့် အချင်းချင်းကင်းသဖြင့် ပရမတ္ထအားဖြင့် ရအပ်
ကုန်သကဲ့သို့ ထိုအတူ ဝဏ္ဏစသည်မှကင်းသဖြင့် ကေသာတို့ကို ပရမတ္ထအားဖြင့်မရအပ်ကုန်။
တို့ကြောင့် ပေါင်းအပ်ကုန်သော အကြင်ဓမ္မကိုစွဲ၍ ဆံဟူသောအမည် သမ္ပတိဖြစ်၏။
ထိုဓမ္မတို့ကို အသီးအသီး ပြုအပ်ကုန်သည်ရှိသော် ဆံ-ဟူသောအမည်သမ္ပတိမရှိ၊ ဆံ-ဟူသော
ဝေါဟာရမျှသာ ဟူလိုသော်။ (ပြည်)

တို့တွင်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနော၊ ကံလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ယော-ကောဋ္ဌာ-
 သော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော ကောဋ္ဌာသော၊ သည်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယေန စ၊
 နှင့်၎င်း။ ဘာဝေန စ၊ ဘာဝရုပ်နှင့်၎င်း။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဒသဓမ္မကလာပေါပိ၊
 ဒသဓမ္မကလာပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ (အပိ-ဖြင့်နဝဓမ္မကလာပ်ကို
 ပေါင်း) ပန၊ ထိုသို့ အဋ္ဌ နဝ ဒသဓမ္မသမ္ပဟ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ဥဿဒ-
 ဝသေန၊ များသည် ပြောသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ (ယထာဝုတ္တော၊ အကြင်
 အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။ သဗ္ဗော၊ သော။ ကောဋ္ဌာသော၊ သည်။)
 ပထဝီဓာတုအာပေါဓာတုတိ၊ ဟူ၍။ သင်္ခံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့။ ဂတော၊
 ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ကလာပတော၊ ကလာပ်အားဖြင့်။ (ဓာတုယော၊ တို့ကို။)
 မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၃၄၉။ စုဏ္ဏတောတိ-တ္ထေ၊ ဌ။ (မနသိကာရာ၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ဟိ၊ အကျယ်ဆိုအံ့။ ဣမသ္မိံ သရီရေ၊ ဤသည့်
 ကိုယ်၌။ မဇ္ဈိမေန ပမာဏေန၊ (အလုံးအရပ်အားဖြင့် အလတ်ဖြစ်သော
 ကိုယ်၌ ရသင့်သော) အလတ်ပမာဏအားဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟမာနာ၊ ပညာဖြင့်
 ကြံဆ၍ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ ပရမာဏုဘေဒသဉ္ဇုဏ္ဏာ၊ ပရမာဏုမြူ
 အပြားအားဖြင့် မုန့်မုန့်ညက်ညက်ဖြစ်၍။ သုခုမရဇဘူတာ၊ သိမ်မွေ့
 စွာသော မြူအဖြစ်သို့ရောက်သော။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ဒေါဏမတ္တာ၊
 တစိတ်အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သာ၊ ထိုပထဝီဓာတ်
 သည်။ (န ဝိကိရတိ-စသည်၌စပ်) တတော၊ ထိုပထဝီဓာတ်မှ။ ဥပခုပ္ပမာ-
 ဏာယ၊ ထက်ဝက်ပမာဏရှိသော။ အာပေါဓာတုယာ၊ သည်။ သင်္ဂဟီတာ၊

၁-အဏုမြူကို သုံးဆဲ့ခြောက်ဖို့ဖို့၍ တဖို့မျှလောက်သော အတိုင်းအရှည်သည် ပရမာ-
 ဏုမြူမည်၏။ ထိုပရမာဏုမြူသည် ကောင်းကင်အဖို့၌ တည်၏။ မံသစက္ခုဖြင့် မမြင်ကောင်း၊
 ဒိဗ္ဗစက္ခု၏သာ အာရုံဖြစ်၏။ ထိုမြူကိုရည်၍ ပရမာဏုဘေဒသဉ္ဇုဏ္ဏာ-ဟူသည်။ ဤပရမာ-
 ဏုမြူအပြားအထူးဖြင့် တကိုယ်လုံး၌ရှိသော ဆံအမွေးအစရှိသော ပထဝီဓာတ်အပေါင်း
 သည် မုန့်မုန့်ညက်ညက်ဖြစ်၍ အလွန်သိမ်မွေ့သောအဖြစ်သို့ ရောက်လတ်သော် တဒေါဏ
 အတိုင်းအရှည် ရှိသည်ဖြစ်ရာ၏။ ထိုဒေါဏသည် မဇ္ဈိမပမာဏအားဖြင့် တဆဲ့ခြောက်ကွမ်း
 စားရှိ၏။ ထိုပထဝီဓာတ်သည် မိမိချည်းတည်နိုင်သည် မဟုတ်၊ ကြွင်းသောဓာတ်သုံးပါး
 အပေါင်းသည် ပြုအပ်သောကျေးဇူးရှိသည်ဖြစ်၍သာ ဖရိုဖရဲ မပျက်စီးသည်ဖြစ်၍ ဣတ္ထိ-
 ပုရိသစသော လိင်အထူး လူနတ် တိရစ္ဆာန် စသော ဇာတ်အထူးအားဖြင့် အသီးအသီး
 ဝေဖန်အပ်သောအဖြစ်သို့ရောက်၏ဟူလိုရကား သာ တတော ဥပခုပ္ပမာဏာယ-စသည်ကို
 မိန့်သော်။ (ပြည်)

ဖွဲ့သောအားဖြင့် ပေါင်းရုံးစပ်လျက်ယူအပ်သည်ဖြစ်၍။ တေဇောဓာတုယာ၊
 သည်။ အနုပါလိတာ၊ (ယိုစီးခြင်းလက္ခဏာရှိသော အာပေါဓာတ်ကြောင့်
 အရည်အဖြစ် အစေးအဖြစ်သို့ မရောက်လေအောင်) အလျော် စောင့်
 ရှောက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ထိခတ်သော ဝါယော
 ဓာတ်သည်။ ဝိတ္တမ္ဘိတာ၊ ခိုင်ခံ့ခြင်းသို့ ရောက်စေအပ်သည်ဖြစ်၍။ န ဝိ-
 ကိရတိ၊ မှုံညက်ကဲ့သို့မလွင့်။ န ဝိဒ္ဓံသတိ၊ မပျက်စီး။ အဝိကိရိယမာနာ၊
 ဖရိုဖရဲမလွင့်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အဝိဒ္ဓံသိယမာနာ၊ မပျက်မစီးစေအပ်သည်
 ဖြစ်၍။ အနေကဝိဓံ၊ များသော အပြားရှိသော။ ဣတ္ထိပုရိသလိင်္ဂါဒိ-
 တာဝဝိကပ္ပံ၊ ဣတ္ထိသဏ္ဌာန် ပုရိသသဏ္ဌာန်စသော အဖြစ်ဖြင့် အထူးထူး
 ကွဲပြားခြင်းသို့။ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ အဏုထူလဒီဃရဿထိရကထိ-
 နာဒိတာဝဉ္စ၊ သေးငယ်သည်၊ ကြီးဖွံ့သည်၊ မြင့်သည်၊ နိမ့်သည်၊ ခိုင်ခံ့ခက်
 မာသည် အစရှိသော အဖြစ်ကိုလည်း။ ပကာသေတိ၊ ပြ၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တွေ့-ဣမသ္မိံသရီရေ ခွံ။ ယူသကတ၊ ကြေသော
 အရည်အဖြစ်သို့ရောက်သော။ အာဗန္ဓနာကာရဘူတာ၊ ဖွဲ့တတ်သော

၁-အဘယ်ဝါယောဓာတ်သည် အဘယ် သို့ ဝိတ္တမ္ဘိတပြုသနည်း? ဝိတ္တမ္ဘိတာတိ သဃံာ-
 ဋ္ဌဝါယုနာ အတိဝိယ ဝိတ္တမ္ဘနံ ပါပိတာ-ဟူရကား ထိခတ်သော ဝါယောဓာတ်သည်။ ဝါ-
 စားမြင်းလုံးကဲ့သို့ လုံးစုတတ်သော ဝါယောဓာတ်သည် လွန်စွာ ခိုင်ခံ့ခြင်းသို့ ရောက်စေ
 အပ်သည်ဟူပေ။ ဤသို့လျှင် ထိုပထဝီဓာတ်သည် အလွန်သိမ်မွေ့သော မြူအဖြစ် ခွံ
 ရောက်သော်လည်း ဖွဲ့ခြင်းကိစ္စ၊ ရင့်စေခြင်း ကျက်စေခြင်းကိစ္စ၊ တွန်းခြင်း ရွှေ့ စေခြင်း
 ကိစ္စရှိသော အာပေါ တေဇော ဝါယောဓာတ်တို့မှ ရအပ်သော ပစ္စည်းရှိသည်ဖြစ်ရကား
 အာပေါအစေးသည် စွတ်စိုစေအပ် အချင်းချင်း တွယ်ကပ်စေအပ်သည်၊ တေဇောသည်
 ရင့်စေကျက်စေအပ် မပုပ်မသိုးစေအပ်သည်၊ ဝါယောသည် ခိုင်ခံ့စောင့်ခံခြင်းသို့ ရောက်
 စေအပ်သည်ဖြစ်၍ မှုံညက်ကဲ့သို့ ဖရိုဖရဲမလွင့် မပျက်စီး အစိုင်အခဲဖြစ်၍ အထူးသူး
 အပြားပြားအားဖြင့် ယူအပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ထို့ကြောင့် အဝိကိရိယမာနာ-
 စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-တေဇော ဝါယောတို့သည်လည်း ရူပဓမ္မပင်ဖြစ်သောကြောင့် အထည်ကိုယ်ရှိ
 သော သင်္ခိဂ္ဂဟ မဟုတ်ပါတုံလော၊ ပထဝီဓာတ်၌ ဒေါဏမတ္တာ-ဟု အာပေါဓာတ်၌ တတော
 ဥပခုပ္ပမာဏာယ-ဟု စုဏ္ဏဘေဒပမာဏကို ထုတ်သကဲ့သို့ ထိုတေဇော ဝါယောဓာတ်တို့၌
 စုဏ္ဏဘေဒပမာဏကို အဘယ်ကြောင့် မထုတ်သနည်းဟူမူ? သို့သော်လည်း ပထဝီဓာတ်
 တို့၌ အကြင်သို့သော သနသာဝကို ရအပ်၏။ ထို သို့သော သနသာဝကို တေဇော ဝါယော
 တို့၌ မရအပ်သည်ဖြစ်၍ နှိုင်းရှည့်အပ်သော မေယျဘာဝမရှိသောကြောင့်တည်း။ ထို့
 ကြောင့်လျှင် သဃမ္ဘာရတေဇော ဝါယောတို့၌သော်လည်း မေယျဘာဝကို မရအပ်
 သလျှင်ကတည်း။ (ပြည်)

အခြင်းအရာသို့ရောက်သော။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ ပထဝီပတိဋ္ဌိတာ၊ ပထဝီဓာတ်၌ တည်သည်ဖြစ်၍။ တေဇောနုပါလိတာ၊ တေဇောဓာတ်သည် လျှောက်ပတ်စွာ စောင့်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝါယောဝိတ္တုမ္ဘိတာ၊ ဝါယောဓာတ်သည် ခိုင်စေအပ်သည်ဖြစ်၍။ န ပဂ္ဂရတိ၊ မယိုမလျော့ကျ။ န ပရိဿဝတိ၊ နံဘေးနံဘီမစီး။ အပဂ္ဂရမာနာ၊ မယိုသည်ဖြစ်၍။ အပရိဿဝမာနာ၊ မစီးသည်ဖြစ်၍။ ပီဏိတဘာဝံ၊ တဖြိုးဖြိုး တက်ပွားသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

စ၊ ထိုမှတပါး။ ဧတ္ထ၊ ၌။ အသိတပိတာဒိပါစကာ၊ စားအပ်သောက်အပ်သော အာဟာရစသည်ကို ကျက်စေတတ်သော။ ဥသုမာကာရဘူတာ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော အပူအငွေ့ အခြင်းအရာသို့ ရောက်သော။ ဥဏှတ္တလက္ခဏာ၊ ပူသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော လက္ခဏာရှိသော။ တေဇောဓာတု၊ သည်။ ပထဝီပတိဋ္ဌိတာ၊ ၍။ အာပေါသင်္ဂဟိတာ၊ အာပေါဓာတ်သည် ဖွဲ့သောအားဖြင့် ပေါင်းရုံးစပ်လျက် ယူအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝါယောဝိတ္တုမ္ဘိတာ၊ ဝါယောဓာတ်သည် ထောက်ပံ့အပ်သည် ဖြစ်၍။ ဣမံ ကာယံ၊ ဤကိုယ်ကို။ ပရိပါစေတိ၊ ကျက်စေ ပူနွေးစေ၏။ ဝါ၊ ကောင်းစွာထက်စေ၏။ အဿ၊ ထိုကာယ၏။ ငဏှသမ္ပတ္တိဉ္စ၊ အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကိုလည်း။ အာဝဟတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ပန၊ အကျိုးအထူးကို ဆိုအံ့။ တာယ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသောသဘောရှိသော တေဇောဓာတ်သည်။ ပရိပါစိတော၊ ကျက်စေအပ်သော။ ဝါ၊ ထက်စေအပ်သော။ အယံ ကာယော၊ သည်။ ပူတိဘာဝဉ္စ၊ ပုပ်သောအဖြစ်ကိုလည်း။ န ဒဿေတိ၊ မပြ။

စ၊ ထိုမှတပါး။ ဧတ္ထ၊ ဤကိုယ်၌။ အင်္ဂမင်္ဂါနုသဋ္ဌာ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်သို့ အစဉ်လျှောက်သော။ သမုဒီရဏဝိတ္တုမ္ဘနလက္ခဏာ၊ တွန်းခြင်း ထောက်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ ဝါယောဓာတု၊ သည်။ ပထဝီပတိဋ္ဌိတာ၊ ၍။ အာပေါသင်္ဂဟိတာ၊ ၍။ တေဇောနုပါလိတာ၊ ၍။ ဣမံ ကာယံ၊ ကို။ ဝိတ္တုမ္ဘေတိ၊ ထောက်၏။ ဝါ၊ ခိုင်စေ၏။ ပန၊ အကျိုးထူးကိုဆိုအံ့။ တာယ၊

၁-ပီဏိတပီဏိတ-ဟု ဝိတ္တုလည်းရှိ၏။ အနက်တူပင်။ ဤစကားကို အာပေါဓာတ်၏ ပြုဟုနုရသရှိသော အဖြစ်ဖြင့်ဆိုသည်။ ပီဏိတအဖြစ်သည် အာပေါ-ပင် ဖြစ်သောကြောင့် မဟုတ်။ (ပြည်)

၂-စာကိုယ်၌ စ ပန-ဟု ရှိ၏။ ဆက်၍ အကျိုးထူးကိုဆိုပြီးအံ့ဟု အနက်ပေး။ (ဆသံသော)

ထိုဝိတ္တန္တုနလက္ခဏာရှိသော ဝါယောဓာတ်သည်။ ဝိတ္တန္တုတော၊ ထောက် အပ်သည်ဖြစ်၍။ အယံ ကာယော၊ သည်။ န ပရိပတတိ၊ မလည်း။ ဝါ၊ မကျ။ ဥဇုကံ၊ မတ်မတ်။ သဏ္ဌာတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ အပရာယ၊ တပါးသော သမုဒီရဏလက္ခဏာရှိသော။ ဝါယောဓာတုယာ၊ သည်။ သမဗ္ဗာဟတော၊ တုန်းခတ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဂမနဌာနနိသဇ္ဇာသယန- လ္လရိယာပထေသု၊ တို့၌။ ဝိညတ္တိ၊ ဝိညတ်ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ သမဇ္ဈေတိ၊ ကွေးစေ၏။ သမ္ပသာရေတိ၊ ကောင်းစွာဆန့်စေ၏။ ဟတ္ထပါဒံ၊ ကို။ လာဠေတိ-ပရိဝတ္တေတိ၊ ထိုမှဤမှ ပြန်စေ၏။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဣတ္ထိပုရိသာဒိဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဗာလဇနဝဉ္ဇနံ၊ လူမှိုက်ကိုလှည့်ပတ်တတ် သော။ မာယာရူပသဒိသံ၊ မျက်လှည့်ရပ်နှင့်တူသော။ ဓာတုယန္တံ၊ ဓာတ် ဖြင့်ပြီးသော ကိုယ်ဟူသော ယန္တရားသည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဣရိယာပုထ်အားဖြင့် ဖြစ်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ စုဏ္ဏတော၊ အလွန်သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သောအားဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

[၃၆၂] ၃၅၀။ လက္ခဏာဒိတောတိ၊ ကား။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကိံလက္ခဏာ၊ အဘယ်လက္ခဏာရှိသနည်း။ ကိံရသာ၊ အဘယ်ရသရှိနည်း။ ကိံပစ္စုပ္ပန်နာ၊ ဌာန်ရှိသနည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ စတ- သောပိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ အာဝဇ္ဇေတွာ၊ ဆင်ခြင်၍။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကက္ခဠတ္ထလက္ခဏာ၊ တောင့်မာသည်၏အဖြစ် ခက် ထရော်ရှိသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိ၏။

၁-အပရာယ-ကို အဘယ်ကြောင့် သမုဒီရဏ လက္ခဏာရှိသော ဝါယောဓာတ်ဟူသနည်း? သာ ဟိ ပေလ္လနသဘာဝါ။ တေနာဟ သမဗ္ဗာဟတောတိ။ ၎င်း၊ သမဗ္ဗာဟနသည်လည်း ရူပကလာပ၏ ဒေသန္တရပုတ္တိ၏ အကြောင်း၏အဖြစ်တည်း။ အာသန္တရပုတ္တိအားဖြင့် အဝဿနတည်း။ (ပြည်)

၂-ယန္တရားကြီးဖြင့်သွားသော ယန္တရားရုပ်ကဲ့သို့ ရွှေတတ်သွားတတ်သော ကတ္တား ဖြစ်သော အတ္တမရှိသော်လည်း စိတ်၏အစွမ်းအားဖြင့် ဓာတုယယန္တဖြစ်သော ကိုယ် ဟူသော ယန္တရားသည် သွားလာရပ်သိုင်ခြင်းစသော ဣရိယာပုထ်အားဖြင့် ဖြစ်၏ဟူလို သော်။ (ပြည်)

၃-လက္ခဏာတိ တေနာတိ လက္ခဏံ။ ကက္ခဠတ္ထ လက္ခဏသေဝိယာတိ ကက္ခဠတ္ထသန္တ- ကာ-ပြု။ ကက္ခဠတ္ထလက္ခဏာသည် ပထဝီဓာတ်မဟုတ်သော၊ အဘယ်သို့ တေဒိပ္ပေသင့် အံနည်း? သစ္စမေတံ၊ တတာပိ ဝိညာတာပိညာတသဒ္ဓတ္တတာဝသေန အဘိဇ္ဇေပိ ဓမ္မေ ကပ္ပနာ-

(တနည်း) ကက္ခဋတ္တလက္ခဏာ၊ တောင့်မာသည်၏အဖြစ် ခက်ထရော် ရှိသည်၏ အဖြစ်ဟု မှတ်အပ်၏။ ဝါ၊ တောင့်မာသည်၏အဖြစ် ခက်ထရော် ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် မှတ်အပ်၏။ ပတိဋ္ဌာနရသာ၊ သဟဇာတ်တရားတို့၏ တည်ရာ၏အဖြစ်တည်းဟူသော ကိစ္စရှိ၏။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆနပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ သဟ ဇာတ် တရားတို့ကို ခံလင့်သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဉာဏ်အား ရွေးရ ထင်တတ်၏။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ ပဉ္စရဏလက္ခဏာ၊ ယိုခြင်း၊ စီးသွား ခြင်း လက္ခဏာ ရှိ၏။ ဗြူဟနရသာ၊ သဟဇာတ်တရားတို့ကို ပွားစေ

မတ္တသိဒ္ဓေန ဘေဒေန ဧဝံ နိဒ္ဓေသော ကတော။ ပထဝီဓာတု-သဒ္ဓါ၏ အနက်အားဖြင့် မထင် သောဓာတ်သည် လက္ခဏာတစ်ခုမဟုတ်။ ကက္ခဋတ္တ-သဒ္ဓါ၏ အနက်အားဖြင့် ထင်သောသဘော သည် လက္ခဏာဖြစ်၏။ ဤသို့ဝိညာတာဝိညာတသဒ္ဓတ္တအဖြစ်ဖြင့် လက္ခဏာလက္ခဏာတစ်ခုအဖြစ် သင့်သောကြောင့် သဘာဝဓမ္မမပြားသော်လည်း အကြံမျှဖြင့်ပြီးသောဘေဒဖြင့် ဤသို့ ဗဟုဗျူဟံ ပြသည်ဟူလို။ ယင်းသို့ အဘေဒကိုလျက် ဘေဒကြံ၍ပြုသဖြင့် အဘယ်မူအံ့နည်း? ဧဝံ အတ္ထဝိသေသဝဇ္ဇာဓာတု ဟောတိတိ-မိန့်သော်။ ဇွီ ၁၊ ၄၄၈။ (ပြည်)

၁-ဤဝိကပ်၌ လက္ခဏာတစ်ခု လက္ခဏာ၊ မှတ်အပ်သောသဘောရ၏။ ကက္ခဋတ္တ၌ တ လက္ခဏာတစ်ခု ကက္ခဋတ္တလက္ခဏာ၊ ပြုပြီးမှ ပထဝီဓာတုကို၎င်း၊ ကက္ခဋတ္တလက္ခဏာ-ဟု တွတ္တိ- လိင်ဖြစ်သတည်း။ ဗုဒ္ဓ သရဏံ စသည်၌ သရဏသည် နုပုလ္လင်ဖြစ်လျက် နာထော-ကို ငဲ့ပြန် ၍ တိလောကသရဏော နာထော-ဟု ပုလ္လင်ပြန်သကဲ့သို့တည်း။ (ပြည်)

၂-ဤ၌ ပဒဋ္ဌာန်ကို အဘယ်ကြောင့် မထုတ်သနည်း? ပဒဋ္ဌာန်မှနေထွက် အညဓမ္မတယ န ဥဒ္ဓဋ္ဌါ၊ သာဓာရဏသဘာဝသမ္ဘာဝတော ဝါ ဒူရကာရဏံ ဝိယ။ ဇွီ ၁၊ ၄၄၉။ ပဒဋ္ဌာန် သည် ကြွင်းသော ဓာတ်သုံးပါးအပေါင်းဖြစ်၍ တပါးသော သဘာဝဓမ္မဖြစ်သောကြောင့် မထုတ်။ တနည်းလည်း ဤပဒဋ္ဌာန်သည် အသာဓာရဏဝိသဘာဝဓမ္မမဟုတ် သာဓာရ- ဏသဘာဝဓမ္မ၏ ဖြစ်သင့်သောကြောင့် ဒူရကာရဏကဲ့သို့ဖြစ်၍ မထုတ်ဟူလို။ ယင်းသို့သော် အဘယ်ကြောင့် ဓမ္မုဒ္ဓေသဝါရ အဖွင့်၌ သေသတုတတ္တယပဒဋ္ဌာနာ-ဟု ထုတ်သနည်းဟူ။ ပ။ ကား။ ယထာ ဝါ ဓမ္မုဒ္ဓေသဝါရဝဏ္ဏနာဒိသု ရသာဒိနာ အညေသံ ပစ္စယဘာဝံ ဒသေတော ပစ္စယဝန္တဒဿနတ္ထံ ပဒဋ္ဌာန် ဥဒ္ဓဋ္ဌါ၊ န ဝေမိမ၊ ဣဓ ပန ဓာတုနံ အညေသံ အသာဓာရဏ- ဝိသေသဝိဘာဝနပရာယ စောဒနာယ အညဓမ္မတုတံ ပဒဋ္ဌာန် န ဥဒ္ဓဋ္ဌန္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဇွီ ၁၊ ၄၄၉။ ဓမ္မုဒ္ဓေသဝါရဝဏ္ဏနာ စသည်တို့၌ ရသ စသည်ဖြင့်တပါးဓမ္မတို့၏ပစ္စယဓမ္မ၏အဖြစ်ကိုပြပြီး၍ ပစ္စည်းတရားသာမဟုတ် ပစ္စည်းရှိသောတရားလည်းဖြစ်၏ဟု ပစ္စယဝန္တအဖြစ်ကိုပြခြင်းငှါ ပဒဋ္ဌာန်ကို ထုတ်အပ်၏။ ဤ၌ ဤသို့မဟုတ်၊ ဤ၌ကား ဓာတ်တို့၏ အနညသာဓာရဏ- ဝိသေသကို ထင်စွာပြခြင်းလျှင် ပြဋ္ဌာန်းခြင်းရှိသော စောဒနာကြောင့် အညဓမ္မဖြစ်သော ပဒဋ္ဌာန်ကိုမထုတ်အပ်ဟု မှတ်သင့်သည်ဟူလို။ (ပြည်)။ ဤအရာ၌ ပဒဋ္ဌာန်ကို မပြခြင်း သည် ပစ္စယတော-ဟူသောရှုနည်း၌ ပြသောကြောင့်လည်းဟူ၏။ ထို့ကြောင့် မဟာဋီကာ ဒုတိယအုပ် နှာ ၈၆-၌ “အဝစနဉ္စ တဿ တဿတ္ထဿ ပစ္စယတောတိ ဧတ္ထ ပကာရန္တရေန ဝိဘာဝိတတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-ဟု မိန့်ဆိုထားလေသည်။ (ဆ-သံ-သော)

ပြီးပြီးတက်စေခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ သင်္ဂဟပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ သဟဇာတ်တရားတို့ကို ယူသောအားဖြင့် တက္ခပေါင်းရုံး၍ ယူသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ တေဇောဓာတု၊ သည်။ ဥဏှတ္ထလက္ခဏာ၊ ပူသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော လက္ခဏာ ရှိ၏။ ပရိပါစနရသာ၊ ကျက်စေခြင်းကိစ္စ ရှိ၏။ မဒ္ဒဝါနုပ္ပဒါနပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ သဟဇာတ်တရားတို့အား၊ ဝါ၊ တို့၏ နူးညံ့သော အဖြစ်ကို လျော်စွာပေးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဝါယောဓာတု၊ သည်။ ဝိတ္တမ္ဘနလက္ခဏာ၊ သဟဇာတ်တရားတို့ကို ထောက်ပံ့ခြင်း၊ ခိုင်စေခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။ သမုဒီရဏရသာ၊ တွန်းခြင်းကိစ္စ ရှိ၏။ အဘိနိဟာရပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ဘုတ်အပေါင်းကို ရှေးရှုဆောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ တုတ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဉာဏ်အား ထင်တတ်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ နည်းဖြင့်။ လက္ခဏာဒိတော၊ ဖြင့်။ (ဓာတုယော၊ တို့ကို။) မနုသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၃၅၁။ သမုဋ္ဌာနတောတိ၊ ကား။ ပထဝီဓာတုအာဒိနံ၊ တို့ကို။ ဝိတ္တာရတော၊ ဖြင့်။ ဒဿနဝသေန၊ ပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧကသာဒယော၊ ကုန်သော။ ယေ ဣမေ ဒွါစတ္တာလိသ ကောဋ္ဌာသာ၊ အကြင်လေးဆွဲနှစ်ပါးကုန်သော ဤကောဋ္ဌာသတို့ကို။ ဒဿိတာ၊ ကုန်ပြီ။ တေသု၊ ထို လေးဆွဲနှစ်ပါးကုန်သော ကောဋ္ဌာသတို့တွင်။ ဥဒရိယံ၊ ၎င်း။ ပ။ မုတ္တံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ကောဋ္ဌာသာ၊ တို့သည်။ ဥတုသမုဋ္ဌာနာဝ၊ ဥတုကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏။ (ဧဝံ-ကား ပဋိယောဂီနိဝတ္ထကတည်း၊ ကံ-စသည်တို့၏ ဇနက အဖြစ်ကို မြစ်သည်။) အဿု၊ ၎င်း။ ပ။ သိဃံဇာဏိကာ၊ ၎င်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ကောဋ္ဌာသာ၊ တို့သည်။ ဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ ရံခါ ဥတုကြောင့်၊ ရံခါ စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ အသိတာဒိပရိပါစကော၊ အသိတစသော အာဟာရတို့ ကျက်စေတတ်သော။ တေဇော၊ သည်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနောဝ၊ ကံကြောင့်သာ ဖြစ်၏။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာဝ၊ ကုန်၏။ အဝသေသာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ကြွင်းကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ (ဒုတ္တိ-သ ကောဋ္ဌာသာ၊ တို့သည်။) စတုသမုဋ္ဌာနာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ နည်းဖြင့်။ သမုဋ္ဌာနတော၊ ဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ မနုသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၃၅၂။ နာနတ္ထေကတ္တတောတိ၊ ကား^၁။ သဗ္ဗာသမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ဓာတု-
 နံ၊ တို့၏။ သလက္ခဏာဒိတော၊ မိမိမိတို့၏ အသီးအသီးသော လက္ခဏာ
 စသောအားဖြင့်။ နာနတ္ထံ၊ အချင်းချင်းမတူ ထူးသည်၏ အဖြစ်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ ၏။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ၏။ လက္ခဏရသပစ္စု-
 ပဋ္ဌာနာနိ၊ တို့သည်။ အညာနေဝ၊ တပါးတို့ပင်တည်း။ အာပေါဓာတု-
 အာဒီနံ၊ တို့၏။ (လက္ခဏရသပစ္စုပဋ္ဌာနာနိ၊ တို့သည်။) အညာနိ၊
 ပင်တည်း။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဧဝံ၊ သို့။ လက္ခဏာဒိဝသေန စ၊ ၎င်း။
 ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဒိဝသေန စ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။
 နာနတ္တဘူတာနမ္ပိ၊ ထူးသည်ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ဧတာသံ၊ ထိုလေးပါး
 ကုန်သောဓာတ်တို့၏။ ရူပမဟာဘူတဓာတုဓမ္မအနိစ္စာဒိဝသေန၊ ရူပအဖြစ်၊
 မဟာဘူတ်အဖြစ်၊ ဓာတုအဖြစ်၊ ဓမ္မအဖြစ်၊ အနိစ္စအဖြစ် အစရှိသည်တို့၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ဧကတ္တံ၊ တူသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ထိုစကားကို
 ထင်ရှားဆိုအံ့။ သဗ္ဗာပိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ရူပနလက္ခဏံ၊
 ရူပနသဘောကို။ အနတိတတ္တာ၊ မလွန်ခြင်း၊ မစွန့်ခြင်းကြောင့်။ ရူပါနိ၊
 ရုပ်မည်ကုန်၏။ မဟန္တပါဘူတာဝါဒီဟိ၊ ကြီးသည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း
 အစရှိကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊ ဘူတ်မည်
 ကုန်၏။

မဟန္တပါဘူတာဝါဒီဟိတိ၊ ဒီဟိဟူသောစကား၏။ ဟိ၊ အကျယ်ကို
 ဆိုအံ့။ ဧတာ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ မဟန္တပါဘူတာဝတော၊ ကြီးသည်ဖြစ်၍
 ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ မဟာဘူတသာမညတော၊ မျက်လှည့်သည်၊
 တိလူးမဟူသော မဟာဘူတ်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ မဟာပရိ-
 ဟာရတော၊ များစွာသောအကြောင်းတို့သည် ဆောင်အပ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်၎င်း။ မဟာဝိကာရတော၊ ကြီးစွာ ဖောက်ပြန်ခြင်း ရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ မဟတ္တာ စ၊ ကြီးစွာသော လုံ့လဝါယာမဖြင့်
 သိမ်းဆည်းအပ်သည်ဖြစ်၍ ကြီးကျယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
 ဘူတတ္တာ စ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဣတိ ဣမေဟိ ကာရ-

၁-နာနတ္ထေကတ္တတောတိ ဝိသေသသာမညတော- ဟု ဖွင့်သင့်လျက် ဥတ္တာနဖြစ်၍
 ချန်သည်ကို ဋီကာဖော်သည်။ (ပြည်)

နိဇ္ဇေသ] စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဘာဝနာ (၃၆၃-၆)

၅၂၃

ဧကဟိ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ မဟာဘူတာနီတိ၊ မဟာဘုတ်တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ-တေသု ကာရဏေသု၊ တို့တွင်။ မဟန္တပါတုဘာဝတောတိ၊ တောဟူသောအကြောင်းစကား၏။ ဟိ၊ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ တောနိ၊ ထိုမဟာဘုတ်တို့သည်။ အနုပါဒိန္ဒသန္တာနေပိ၊ ခွံ၎င်း။ ဥပါဒိန္ဒသန္တာနေပိ၊ ခွံ၎င်း။ မဟန္တာနိ၊ ကြီးကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပါတုဘူတာနိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုမဟာဘုတ်တို့၏။ (မဟန္တပါတုဘာဝတာ-ခွံစပ်) အနုပါဒိန္ဒသန္တာနေ၊ ခွံ။

ဒုဝေ သတသဟဿာနိ၊ နှစ်သိန်းတို့၎င်း။ စတ္တာရိ နဟူတာနိ စ၊ လေးသောင်းတို့၎င်း။ ဧတ္ထကံ-ဧတ္ထကေန၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဗဟလတ္ထေန၊ အထူအားဖြင့်။ အယံ ဝသုန္ဓရာ၊ ဤမြေကို။ သင်္ခါတာ၊ ဆိုအပ်၏။

ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ မဟန္တပါတုဘာဝတာ၊ ကြီးသည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားဖြစ်သည်အဖြစ်ကို။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဇ္ဇေသေ၊ ခွံ။ ဝုတ္တာဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသလျှင်ကတည်း။

≡ [၃၆၃] ဥပါဒိန္ဒသန္တာနေပိ၊ ခွံလည်း။ မစ္ဆကစ္ဆပဒေဝဒါနဝါဒိသရီရုဝသေန၊ ငါး လိပ် နတ် အသုရာစသည်တို့၏ ကိုယ်ကောင်၏အစွမ်းဖြင့်။ မဟန္တာနေဝ၊ ကြီးကုန်သည်သာလျှင်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) ပါတုဘူတာနိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဟာသမုဒ္ဒေ၊ ခွံ။ ယောဇနသတိကာပိ၊ ယူဇနာတရာ ရှိကုန်သည်လည်းဖြစ်သော။ အတ္တဘာဝါ၊ အတ္တဘောနှင့်ပြည့်စုံသော သတ္တဝါတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

မတာဘူတသာမညတောတိ၊ တောဟူသောပုဒ်၏။ (အတ္တံ၊ ကို။) ဟိ-ဝိတ္တာရေမိ၊ အံ့။ မာယာကာရော၊ မျက်လှည့်သမားသည်။ အမဏိယေဝ၊ ပတ္တမြားမဟုတ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဥဒကံ၊ ကို။ မဏိ ကတွာ၊ ပတ္တမြားပြု၍။ ဒသေတိ ယထာ၊ ပြသကဲ့သို့၎င်း။ အသုဝဏ္ဏံယေဝ၊ ရွှေမဟုတ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ လေဉ္စ၊ ကျောက်ခဲ အငြိမ်းကို။ သုဝဏ္ဏံ ကတွာ၊ ရွှေပြု၍။ ဒသေတိ ယထာ၊ ပြသကဲ့သို့၎င်း။

သယံ၊ မိမိသည်။ နေဝ ယက္ခော၊ ဘိလူးမဟုတ်ပဲလျက်။ န ပက္ခိ သမာ-
 နော၊ ငှက်မဟုတ်သည်ဖြစ်လျက်။ ယက္ခတာဝမ္ပိ၊ ဘိလူးအဖြစ်ကို၎င်း။
 ပက္ခိတာဝမ္ပိ၊ ငှက်အဖြစ်ကို၎င်း။ ဒသေတိ ယထာ စ၊ ပြသကဲ့သို့၎င်း။
 ဝေမေဝ၊ တူ။ တောနိ၊ ထိုမဟာဘုတ်တို့သည်။ သယံ၊ မိမိတို့ကား။
 အနီလာနေဝ၊ မညှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတော၊ ဖြစ်လျက်။ နီလံ၊
 ညိုသော။ ဥပါဒါရူပံ၊ ဥပါဒါရုပ်ကို။ ဒသေန္တိ၊ ပြကုန်၏။ အပီတာနိ၊
 မရွှေ့ကုန်သည်သာလျှင်။ အလောဟိတာနိ၊ မနီကုန်သည်သာလျှင်။
 အနောဒါတာနေဝ၊ မဖြူကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတော၊ လျက်။ သြဒါတံ၊
 သော။ ဥပါဒါရူပံ၊ ကို။ ဒသေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မာယာကာရ-
 မဟာဘူတသာမညတော၊ မျက်လှည့်သမားဟူသော မဟာဘုတ်နှင့်တူသည်
 ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊ မဟာဘုတ်မည်ကုန်၏။

စ၊ တနည်း။ ယက္ခာဒီနိ၊ ဘိလူးအစရှိကုန်သော။ မဟာဘူတာနိ၊
 မဟာဘုတ်တို့သည်။ ယံ သတ္တံ၊ ကို။ ဂဏန္တိ၊ ဖမ်းကုန်၏။ နေသံ၊ ထိုဘိလူး
 တို့၏။ (ဌာနံ-၌ စပ်) တဿ၊ ထိုဖမ်းအပ်သော သတ္တဝါ၏။ အန္တော၊
 ကိုယ်တွင်း၌။ ဌာနံ၊ တည်ခြင်းကို။ ဝါ၊ တည်ရာကို။ နေဝ ဥပလဗ္ဘတိ၊

၁-သျှာမူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ အဘိဋ္ဌ ၁၊ ၃၃၈၊ အဘိဓမ္မာဝတာရဋီ ၂၊ ၁၀၉-တို့၌ ပက္ခိ-ဟု တညီ
 တည်း ရှိသောကြောင့်၎င်း၊ ယက္ခိ-ပုဒ်သည် သဒ္ဒ၊ အတ္ထ နှစ်ပါးစုံ ယုတ္တိမရသောကြောင့်၎င်း
 ပက္ခိ-သာ သင့်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ဤအလိုသော် အနေကာဘူတဝိသေသဒဿနေန၊ အနေကဗ္ဗတဒဿနေန စ အနေ-
 ကဗ္ဗရိယဒဿနဝသေန မဟန္တော ဘူတော မဟန္တာနိ ဝါ အဘူတာနိ တွေ့တိ မဟာဘူတော၊
 မာယာကာရော (ဋီ ၁၊ ၄၅၀။) အနေကာဘူတဝိသေသဒဿနေန စ၊ များပြားသော ဝတ္ထု
 အထူးကို ပြခြင်းကြောင့်၎င်း။ (များပြားသော မဟုတ်မမှန်သော အထူးကို ပြခြင်းကြောင့်
 ၎င်း-သင့်၏) အနေကဗ္ဗရိယဒဿနဝသေန၊ များပြားသော အံ့ဖွယ်သောဝတ္ထုကို ပြခြင်း
 အစွမ်းဖြင့်။ အနေကဗ္ဗတဒဿနေန စ၊ များပြားသော အံ့ဖွယ်ဝတ္ထုကိုပြခြင်းကြောင့်၎င်း။
 မဟန္တော၊ ကြီးကျယ်များပြားသော သဘောသတ္တိရှိသော။ ဘူတော၊ သတ္တဝါတည်း။
 (ဋီကာပါဌ်၌ အဗ္ဗုတော-ဟု ရှိ၏။ တွေ့၊ ဤသို့။ မဟန္တော၊ ကြီးကျယ်သော။ အဗ္ဗုတော၊
 အံ့ဖွယ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏-ဟု အနက်ပေးရာ၏။ ဤအလိုအားဖြင့် အဘူတာနိ-၌ ဧကသိသံ
 ကြံဖွယ်မလိုပြီ။) ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟာဘူတော၊ တမည်၏။ ဝါ၊ ကား။ တွေ့၊
 ဤသို့။ မဟန္တာနိ၊ များပြားကုန်သော။ အဘူတာနိ၊ မဟုတ်မမှန်သောဝတ္ထုတို့သည်၎င်း။
 အဗ္ဗုတာနိ စ၊ အံ့ဖွယ်သော ဝတ္ထုတို့သည်၎င်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သော၊ ထိုသူသည်။ မဟာဘူတော၊ ၏။ မာယာကာရော၊ မျက်လှည့်သွားရ၏။ ဋီကာ၌
 အဗ္ဗုတာနိ-ကို ဧကသေသနည်းဖြင့်ယူ။ ပထဝီသည်တို့ကိုကား ဝဉ္စကတာယ မဟာဘူတာ
 ဝိယ မဟာဘူတာ-ပြ။ (ပြည်)

မရအပ်။ ဗဟိ၊ ကိုယ်ပဉ္စ။ ဌာနံ၊ ကို။ န ဥပလဗ္ဗတိ၊ အပ်။ တံ၊
 ထိုဖမ်းအပ်သော သတ္တဝါကို။ နိဿာယ၊ ချ်။ န စ န တိဋ္ဌန္တိ ယထာ၊
 မတည်သည်လည်း မဟုတ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ တာနိပိ၊ ထိုပထဝီ
 စသော မဟာဘုတ်တို့သည်လည်း၊ ဝါ၊ တို့ကိုလည်း။ အညမညဿ၊
 တပါးသည် တပါး၏။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ ဌိတာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟုတော၊
 ချ်။ နေဝ ဥပလဗ္ဗန္တိ၊ ရအပ်သည်လည်း မဟုတ်ကုန်။ ဗဟိ၊ ချ်။ ဌိတာနိ၊
 ကုန်သည်။ ဟုတော၊ ချ်။ န ဥပလဗ္ဗန္တိ၊ ရအပ်ကုန်သည်လည်းမဟုတ်ကုန်။
 အညမညံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ချ်။ န စ န တိဋ္ဌန္တိ၊ မတည်သည်လည်းမဟုတ်
 ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ အစိန္တေယျဌာနဘာယ၊ မကြံစည်အပ်သော တည်ရာ
 ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ယက္ခာဒိမဟာဘူတသာမညတောပိ၊ ဘီလူးစသော
 မဟာဘုတ်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ မဟာဘူတာနိ၊ မည်ကုန်
 ၏။ စ၊ တနည်း။ ယက္ခိနိသင်္ခါတာနိ၊ ဘီလူးမဟုတ်အပ်ကုန်သော။
 မဟာဘူတာနိ၊ မဟာဘုတ်တို့သည်။ မနာပေဟိ၊ နှလုံးကိုပျိုးစေတင်
 ကုန်သော။ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဝိက္ခေပေဟိ၊ အညိအရွှေစသောအဆင်း ပုထုလ-
 ဝိဝရ ကိသစသောသဏ္ဌာန် လက် မျက်မှောင်စသည်တို့ကို ပစ်မြှောက်ခြင်း
 ချီခြင်းတို့ဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဘယာနကဘာဝံ၊ ကြောက်ဖွယ်ကောင်း
 သော အဖြစ်ကို။ ပဋိစ္ဆာဒေတော၊ ဖုံးလွှမ်းချ်။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ဝဉ္စေန္တိ
 ယထာ၊ လှည့်ပတ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ တောနိပိ၊ ထိုပထဝီစသော
 မဟာဘုတ်တို့သည်လည်း။ ဣတ္ထိပုရိသသရီရာဒိသု၊ မိန်းမ ယောက်ျား
 ကိုယ်စသည်တို့၌။ မနာပေန၊ နှလုံးကိုပျိုးစေတတ်သော။ ဆဝိဝဇ္ဈေန၊
 အရေအဆင်းဖြင့်၎င်း။ မနာပေန၊ သော။ အတ္တနော၊ ၏။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂ-
 သဏ္ဌာနေန၊ အင်္ဂါကြီးငယ် သဏ္ဌာန်ဖြင့်၎င်း။ မနာပေန၊ သော။
 ဟတ္ထပါဒင်္ဂလိဘမုကဝိက္ခေပေန၊ လက်ချောင်း ခြေချောင်း လှုပ်ခြင်း
 မျက်မှောင်ချီခြင်းဖြင့်၎င်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ကက္ခဋ္ဌတ္တာဒိဘေဒံ၊ တောင်မ-
 ခက်ထရော်ရှိသည်၏အဖြစ်စသည်အပြားရှိသော။ သရသလက္ခဏံ၊ သဘာဝ
 ဖြစ်သော လက္ခဏာကို။ ဝါ၊ မိမိ၏ကိစ္စဖြစ်သောသဘောကို။ (သရ-
 သလက္ခဏန္တိ သဘာဝဘူတံ လက္ခဏံ သင်္ကစ္စကံ ဝါ သဘာဝံ၊ ၎င်း။) ပဋိစ္ဆာ-
 ဒေတော၊ ချ်။ ဗာလဇနံ၊ မိုက်သောသတ္တဝါကို။ ဝဉ္စေန္တိ၊ လှည့်ပတ်ကုန်၏။
 အတ္တနော၊ ၏။ သဘာဝံ၊ ကက္ခဋ္ဌတ္တစသော သဘောကို။ ဒဠှံ၊ မြင်ခြင်း
 ဝှါ။ န ဒေန္တိ၊ မပေးကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဉ္စကတ္တေန၊ လှည့်ပတ်တတ်သော

အဖြစ်ဖြင့်။ ယက္ခိနီမဟာဘူတသမညတောပိ၊ ဘီလူးမဟုဆိုအပ်သော
မဟာဘုတ်နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ မဟာဘူတာနိ၊ ကုန်၏။

မဟာပရိဟာရတောတိ၊ ပုဒ်၏။ (ဝစနတ္ထံ၊ ကို။ ဝက္ခာမိ၊ အံ။)
မဟန္တေဟိ၊ များစွာကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ ပစ္စည်းတို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ တို့သည်။
ပရိဟရိတဗ္ဗတော၊ ဆောင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊
မည်ကုန်၏။ ဟိ၊ အကျယ်ချဲ့အံ။ တောနိ၊ ထိုဘုတ်တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့ကို။
ဒိဝသေ ဒိဝသေ၊ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း၌။ ဥပနေတဗ္ဗတ္တာ၊ ဆောင်အပ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ မဟန္တေဟိ၊ ကုန်သော။ သာသတ္ထာဒနာဒီဟိ၊ အစား
အဝတ် စသည်တို့ဖြင့်။ ဘူတာနိ-ပဝတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေအပ်
ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊ မည်ကုန်၏။ (မဟန္တေဟိ
ဘူတာနိ ပဝတ္တာနိ မဟာဘူတာနိ-ပြု) ဝါ၊ ကား။ မဟာပရိဟာရနိ၊
များစွာသော ပစ္စည်းတို့ဖြင့် ဆောင်အပ်ကုန်သော။ ဘူတာနိ၊ ဘုတ်တို့
တည်း။ (တနည်း) မဟာပရိဟာရနိ၊ များစွာသော ပစ္စည်းတို့ဖြင့်
ဆောင်အပ်ကုန်သည်။ ဟုက္ခာ၊ ချုံ။ ဘူတာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သည်ဘို့တည်း။
ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊ မည်ကုန်၏။

ဟိ၊ အကျယ်ချဲ့အံ။ မဟာဝိကာရတောတိ၊ ကား။ တောနိ၊ ထိုမဟာ-
ဘုတ်တို့သည်။ အနုပါဒိန္နာနိပိ၊ အနုပါဒိန္နဖြစ်ကုန်သော်၎င်း။ ဥပါဒိန္နာနိပိ၊
ဥပါဒိန္နဖြစ်ကုန်သော်၎င်း။ မဟာဝိကာရနိ၊ ကြီးသောဖောက်ပြန်ခြင်း
ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ အနုပါဒိန္နာနိ၊
အနုပါဒိန္န မဟာဘုတ်ဘို့၏။ ဝိကာရမဟတ္ထံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း ကြီးသည်၏
အဖြစ်သည်။ ကပ္ပဝုဋ္ဌာနေ၊ ကမ္ဘာပျက်သောအခါ၌။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှား
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပါဒိန္နာနိ၊ တို့၏။ (ဝိကာရမဟတ္ထံ၊ သည်။)
ဓာတုက္ခောဘကာလေ၊ ဓာတ်ချောက်ချားသော ကာလ၌။ ပါကဋ္ဌံ၊

၁-ဘီလူးစသည်တို့သည် ဇာတ်အားဖြင့်သာ ကြီးသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သောကြောင့်
မဟာဘုတ်မည်ကုန်၏။ နိရုဇ္ဈော ဝါ အယံ-တေသု မဟာဘူတသဒ္ဓေါ ဒဠဗ္ဗော၊ ဋီ၊ ၁၄၅၀။
ဝါ၊ ကား။ တေသု၊ ထိုမျက်လှည့်သည် ဘီလူးစသည်တို့၌။ အယံ မဟာဘူတသဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါကို။
နိရုဇ္ဈော၊ တင်သောရူဠိသဒ္ဓါဟူ၍။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ ၎င်းအနက်၊ (ပြည်)

၂-ဤဝိကပ်၌ မဟာပရိဟာရ-ဟူသော ရှေ့ပုဒ်၌ နောက် ပရိဟာရ-သဒ္ဓါကိုချေ၍
မဟာဘူတာနိ-ဟုပြီးသည်။ မဟန္တေဟိ ပရိဟရိတဗ္ဗာနိတိ မဟာပရိဟာရနိ၊ မဟာပရိ-
ဟာရနိ ဟုက္ခာ ဘူတာနိ မဟာဘူတာနိ-ပြု။ (ပြည်)

သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တထာ ဟိ-တတော ဝေ၊ ထိုသို့ ဝိကာရ၏ ကြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။

☞ [၃၆၄] တေဇသာ၊ မီးသည်။ လောကေ၊ ဩကာသလောကကို။ ဥယျမာနမိ၊ လောင်အပ်သည်ရှိသော်။ အစို့မတော၊ မီး၏။ အစို့၊ အလျှံသည်။ ဘူမိတော၊ မြေမှ။ ဝုဋ္ဌိတော၊ ထလတ်၍။ ယာဝဗြဟ္မလောကာ၊ မဟာဗြဟ္မာ့ဘုံတိုင်အောင်။ ဝိဓာဝတိ၊ တက်ပြေး၏။

ယဒါ၊ ဌ။ ကုပိတေန-ခုဘိတေန၊ ချောက်ချား ဖျက်ဆီးတတ်သော။ သလိလေန၊ ရေဖြင့်။ လောကော၊ သည်။ ဝိနဿတိ၊ ပျက်၏။ တဒါ၊ ဌ။ ကောဋိသတသဟဿံ၊ ကုဋေတသိန်းသော။ ဧကံ စက္ကဝါဠံ၊ တခုသော အာဏာခေတ်ဖြစ်သော စကြဝဠာသည်။ (ခါရုဒကေန၊ ဝိပတ္တိကရဖြစ်သော ငန်သောမိုးရည်ဖြင့်။) ဝိလိယတိ၊ ဆားခဲကဲ့သို့ မြည့်မြည့်ကြေ၏။

ယဒါ၊ ဌ။ လောကော၊ သည်။ ဝါယောဓာတုပ္ပကောပေန၊ ဝါယောဓာတ်ပျက်ခြင်းကြောင့်။ ဝိနဿတိ၊ ဧ။ တဒါ၊ ဌ။ ကောဋိသတသဟဿံ၊ သော။ ဧကံ စက္ကဝါဠံ၊ သည်။ ဝိကီရတိ၊ ကြေပျက်လွင့်ပျောက်၏။

ကဋ္ဌမုခေန၊ ကဋ္ဌမုခမြေသည်။ ဒဋ္ဌော၊ ကိုက်အပ်သော။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ ပတ္ထဒ္ဓေါ၊ တောင့်မာကျန်းခက်သည်။ ဘဝတိ ဝါ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ (ငါသဒ္ဓေါ ဥပမတ္ထော) ဧဝံ၊ တူ။ ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေန၊ ပထဝီဓာတ်ပျက်ခြင်းကြောင့်။ သော ကာယော၊ သည်။ ကဋ္ဌမုခေဝ-ကဋ္ဌမုခမုခဂတော ဣဝ၊ ကဋ္ဌမုခမြေခံတွင်းသို့ ကျသကဲ့သို့။ ပတ္ထဒ္ဓေါ၊ တောင့်မာကျန်းခက်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ (အထ ဝါ ဝါ-သဒ္ဓေါ အဝဓာရဏတ္ထော၊ သော ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေန ဝါတိ ဧဝံ အာနေတွာ သမ္ဗုဒ္ဓိတဗ္ဗော) ကဋ္ဌမုခေန၊ သည်။ ဒဋ္ဌောပိ၊ ကိုက်အပ်သော်လည်း။ ကာယော၊ သည်။ ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေန ဝါ ပကောပေနေဝ၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ပတ္ထဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ဧ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ နှင့်။ အဝိယုတ္ထော၊ မကင်းသော။ သော ကာယော၊ သည်။ သဗ္ဗဒါ၊ သိမ်း။ ကဋ္ဌမုခေဝ-ကဋ္ဌမုခမုခဂတော ဣဝ၊ ကဲ့သို့။ ပတ္ထဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ (ဝါသဒ္ဓေါ ဝါ အနိယမတ္ထော) ကဋ္ဌမုခေန၊ သည်။ ဒဋ္ဌော၊ သော။ ကာယော၊ သည်။ ပတ္ထဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝတိ ဝါ၊ ဖြစ်မှုလည်းဖြစ်ရာ၏။

(မန္တာဂဒဝသေန၊ မန္တန်ဆေးဝါး၏အစွမ်းအားဖြင့်။) န ဝါ ဘဝတိ၊ မဖြစ်သည်လည်းရှိ၏။ ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေန ပန၊ ပထဝီဓာတ်ပျက်ခြင်းကြောင့်မူကား။ (မန္တာဂဒရဟိတော၊ မန္တန်ဆေးဝါးပင်သော်လည်း မတတ်နိုင်သဖြင့် လက်ချလွှတ်ရသော။) သော ကာယော၊ သည်။ ကဋ္ဌမုခေဝ၊ ကဲ့သို့။ ဧကန္တပတ္ထဗ္ဗေ၊ စင်စစ် တောင့်မာ ကျန်းခက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (နောက်ဂါထာဘို့လည်း ဝါ-သဒ္ဓါ ၎င်းနည်း။)

ပူတိမုခေန၊ ပူတိမုခမြေသည်။ ဒဋ္ဌော၊ သော။ ကာယော၊ သည်။ ပူတိကော၊ ပုပ်သည်။ ဘဝတိ ဝါ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အာပေါဓာတုပ္ပကောပေန၊ အာပေါဓာတ် ပျက်ခြင်းကြောင့်။ သော ကာယော၊ သည်။ ပူတိမုခေဝ-ပူတိမုခမုခဂတော ဣဝ၊ ပူတိမုခမြေခံတွင်းသို့ ကျသကဲ့သို့။ ပူတိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အဂ္ဂိမုခေန၊ အဂ္ဂိမုခမြေသည်။ ဒဋ္ဌော၊ သော။ ကာယော၊ သည်။ သန္တတော၊ အချင်းခပ်သိမ်း ပူလောင်သည်။ ဘဝတိ ဝါ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တေဇောဓာတုပ္ပကောပေန၊ တေဇောဓာတ် ပျက်ခြင်းကြောင့်။ သော ကာယော၊ သည်။ အဂ္ဂိမုခေဝ-အဂ္ဂိမုခမုခဂတော ဣဝ၊ ကဲ့သို့။ သန္တတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သတ္တမုခေန၊ သတ္တမုခမြေသည်။ ဒဋ္ဌော၊ သော။ ကာယော၊ သည်။ သဉ္စိန္ဒော၊ ထက်ဝန်းကျင် စုတ်ပြတ်သည်။ ဘဝတိ ဝါ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝါယောဓာတုပ္ပကောပေန၊ ကြောင့်။ သော ကာယော၊ သည်။ သတ္တမုခေဝ-သတ္တမုခမုခဂတော ဣဝ၊ သတ္တမုခမြေခံတွင်းသို့ ကျသကဲ့သို့။ သဉ္စိန္ဒော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဣတိ-ဧဝံ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ မဟာဝိကာရာနိ၊ ကြီးစွာသော ဖောက်ပြန်ခြင်း ရှိကုန်သော။ ဘူတာနိ၊ ဘုတ်တို့တည်း။ (တနည်း) မဟာဝိကာရာနိ၊ ကြီးစွာသော ဖောက်ပြန်ခြင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘူတာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သည်တို့တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊ မည်ကုန်၏။

မဟတ္တာ ဘူတတ္တာ စာတိ ဧတ္ထ၊ ချွံ။ ဟိ-ဝိတ္တာရော၊ ကို။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။ တောနိ၊ ထိုမဟာဘုတ်တို့သည်။ မဟတာ၊ သည်းစွာသော။ ဝါယာမေန၊

လုံ့လဖြင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတုဗ္ဗတ္တာ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
မဟန္တာနိ၊ ကြီးကျယ်ကုန်သည်လည်း။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊
ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘူတာနိ စ၊ ထင်ရှားရှိကုန်သည်လည်း။
(ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ သို့။ မဟတ္တာ စ၊ ကြီးကျယ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်၎င်း။ ဘူတတ္တာ စ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ မဟာ-
ဘူတာနိ၊ မည်ကုန်၏။

ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗာပိ၊ ကုန်သော။ ဧတာ ဓာတု-
ယော၊ တို့သည်။ မဟန္တပါတုဘာဝါဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊
တို့ကြောင့်။ မဟာဘူတာနိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ သလက္ခဏဓာရဏတော စ၊ မိမိမိတို့၏ သဘော
လက္ခဏာကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဒုက္ခာဒါနတော စ၊
သံသရာဆင်းရဲကို စီရင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဒုက္ခာဓာနတော-
အနုပ္ပကဿ ဒုက္ခဿ ဝိဓာနမတ္တတော အဝသဝုတ္တနတော၊ အလိုသို့ မလိုက်
တတ် အနုပ္ပကဖြစ်သော သံသာရဒုက္ခကို စီရင်ခြင်းမျှကြောင့်၎င်း။ သဗ္ဗာ-
ပိ၊ အလုံးစုံသော ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယောတို့သည်လည်း။
ဓာတုလက္ခဏံ၊ ဓာတ်၏လက္ခဏာကို။ အနုတိတတ္တာ၊ မလွန်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်မည်ကုန်၏။ ယေန သလက္ခဏဓာရဏေန၊
အကြင် မိမိမိတို့၏ သဘောလက္ခဏာကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်လျှင်။
ဓာတုယောတိ၊ ဓာတ်မည်ကုန်၏ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန သလက္ခဏ-
ဓာရဏေနော၊ ထိုသို့ မိမိမိတို့၏ သဘောလက္ခဏာကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်
ပင်လျှင်။ ဓမ္မာတိပိ၊ ဓမ္မဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ အတ္တနော၊ မိမိဟု

၁-ပထဝီသည်တို့၏ ကက္ခဋ္ဌ ပဉ္စရဏစသော ဝိသေသလက္ခဏသမင်္ဂီ၏ အဖြစ်သည်
ဓာတုလက္ခဏာကို မလွန်သည်သာတည်း။ ထို့ကြောင့် ဓာတုလက္ခဏံ အနုတိတတ္တာ-ဟူသည်။
ကက္ခဋ္ဌစသည်လည်း လက္ခဏာအသီး မဟုတ်လော၊ အဘယ်ကြောင့် ဓာတုလက္ခဏာကို
မလွန်သနည်း? န ဟိ သာမညပရိစ္စာဂေန ဝိသေသော၊ ဝိသေသနိရပေက္ခံ ဝါ သာမညံ
ပဝတ္တတိ။ ဋီ ၁၊ ၄၅၃။ (ပြည်)

၂-ဋီကာအဖွင့်ကို အကုန်ယူ၍ ပြန်ထားသည်။ သလက္ခဏဓာရဏေန စ၊ မိမိ၏
လက္ခဏာကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ဓဏာနုရူပံ၊ စွာ။ ရေဏေန ဝ၊
တည်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မမည်ကုန်၏-ဟု ဤမျှ ပြန်လျှင်လည်း ပြည့်စုံသည်ပင်။
(ဆ-သံ-သော)။

ဆိုအပ်သော ရုပ်နာမ်၏။ ခဏာနုရူပံ၊ ခဏအားလျော်စွာ။ ခရဏေန စ၊ တည်ခြင်းကြောင့်လည်း။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မမည်ကုန်၏။ (စာကိုယ်၌ကား ဓာရဏေန စ-ဟု ရှိ၏။ ခရဏေန-ဟု ရဿရွတ်) ခယဋ္ဌေန၊ ကုန်တတ်၊ ပျက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ အနိစ္စ မည်ကုန်၏။ ဘယဋ္ဌေန၊ ကြောက်ဖွယ်ဘေးဘျမ်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။ အသာရကဋ္ဌေန၊ အတ္တဟူသော အနှစ်ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။

ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗာသမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော ဓာတ်လေးပါးတို့၏လည်း။ ရူပ။ပ။ ဒိဝသေန၊ ရုပ်၏အဖြစ်၊ မဟာဘုတ်၏အဖြစ်၊ ဓာတ်၏အဖြစ်၊ ဓမ္မ၏အဖြစ်၊ အနိစ္စသည်တို့၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဧကတ္တံ၊ တူသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ နာနတ္ထေကတ္တတော၊ ဖြင့်။ (ဓာတုယော၊ တို့ကို။) မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

☞ [၃၆၅] ၃၅၃။ ဝိနိဗ္ဗောဂါဝိနိဗ္ဗောဂတောတိ၊ ကား။ တော-စတ-သော ဓာတုယော၊ တို့သည်။ (သမာနကာလေ၊ တူသောကာလ၌။ လဗ္ဗမာနာပိ၊ ရအပ်ကုန်သော်လည်း။) သဟုပ္ပန္နာဝ၊ တကွဖြစ်ကုန်သော်သာလျှင်။ သဗ္ဗပရိယန္တိမေ၊ အလုံးစုံအောက်ယုတ်သော။ ဧကေကသ္မိံ၊ တခုတခုသော။ သုဒ္ဓဋ္ဌကာဒိကလာပေပိ၊ သုဒ္ဓဋ္ဌကကလာပ်၊ ဇီဝိတနဝကကလာပ်၌သော်လည်း။ ပဒေသေန၊ အစိတ်အားဖြင့်။ အဝိနိဗ္ဗုတ္တာ၊ အသီးအသီး မဝေဖန်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ လက္ခဏေန၊ ကက္ခဋ္ဌတ္တ-စသော လက္ခဏာအားဖြင့်။ ဝိနိဗ္ဗုတ္တာ၊ အသီးအသီး ခွဲခြမ်းဝေဖန်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိနိဗ္ဗောဂါဝိနိဗ္ဗောဂတော၊ ဝိနိဗ္ဗောဂ အဝိနိဗ္ဗောဂအားဖြင့်။ (ဓာတုယော၊ တို့ကို။) မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၃၅၄။ သဘာဂဝိသဘာဂတောတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ စ၊ အကျယ်ခွဲအံ့။ ဧဝံ၊ ဤဆိုပြီးသောနည်းဖြင့်။ အဝိနိဗ္ဗုတ္တာသုပိ၊ အသီးအသီး မခွဲခြမ်းမဝေဖန်အပ်ကုန်သော်လည်း။ တောသု၊ ထိုလေးပါးကုန်သော ဓာတ်တို့တွင်။ ပုရိမာ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော ပထဝီဓာတ် အာပေါ

၁-တည်ရာအရပ်အားဖြင့် - ဟူ၍လည်း ပြန်သင့်၏။ ဒေသေန-ရှိလျှင် ယုတ္တတရ ဖြစ်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

နိဒ္ဒေသ]

စတုဓာတုဝဂ္ဂတ္ထာနဘာဝနာ (၃၆၅-၁၁)

၅၃၁

ဓာတ်တို့သည်။ ဂရုကတ္တာ၊ လေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ဂရုကတ္တာ-
ဂရုကဘာဝေန၊ ဖြင့်။ သဘာဂါ၊ အချင်းချင်း တူသောအဖို့ရှိကုန်၏။
ဝါ၊ အချင်းချင်းသဘောတူကုန်၏။ ပစ္ဆိမာ၊ ကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါး
ကုန်သော တေဇောဓာတ်၊ ဝါယောဓာတ်တို့သည်။ လဟုကတ္တာ၊ ကြောင့်၊
ဝါ၊ ဖြင့်။ တထာ-သဘာဂါ၊ ထိုအတူပင် အချင်းချင်း သဘောတူကုန်၏။
ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ပုရိမာ၊ ရှေးဖြစ်ကုန်သော ဓာတ်နှစ်ပါးတို့သည်။ ပစ္ဆိ-
မာဟိ၊ တို့နှင့်။ ပစ္ဆိမာ စ၊ တို့သည်လည်း။ ပုရိမာဟိ၊ တို့နှင့်။ (ဂရုကလဟုက-
ဘာဝတော၊ ကြောင့်။) ဝိသဘာဂါ၊ တူသောအဖို့ရှိသည်မဟုတ်ကုန်၊ ဝါ၊
ဝိသဘာဂဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သဘာဂဝိသဘာဂတော၊ ဖြင့်။
ဓာတုယော၊ တို့ကို။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၃၅၅။ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရဝိသေသတောတိ၊ ကား။ အဇ္ဈတ္တိကဓာတု-
ယော၊ သတ္တဝါတို့၏သန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သောဓာတ်တို့သည်။ ဝိညာဏ-
ဝတ္ထုဝိညတ္တိဗျူဟာနံ၊ စက္ခုစသောခြောက်ပါးသော ဝိညာဏဝတ္ထု၊
နှစ်ပါးသော ဝိညတ်၊ ဣတ္ထိန္ဒြေ၊ ပုရိသိန္ဒြေ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေတို့၏။ နိဿယာ၊ မှီရာ
တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဏ္ဌရိယာပထာ၊ ဣရိယာပုတ်နှင့်တကွ
ဖြစ်ကုန်သည်။ စတုသမုဋ္ဌာနာ၊ ကံစိတ်ဥတုအာဟာရ လေးပါးကြောင့်
ဖြစ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗာဟိရာ၊ ဗာဟိရဓာတ် လေးပါးတို့
သည်။ ဝုတ္တဝိပရိတပ္ပကာရာ၊ ဆိုပြီးသည်မှ ပြန်သောအပြားရှိကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရဝိသေသတော၊ ဖြင့်။
(ဓာတုယော၊ တို့ကို။) မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၁-ပထဝီဓာတ်ကိုကကွဋ် မုဒုကံ သဏ္ဌံ ဖရူသံ ဂရုကံ လဟုကံ-ဟူရကား ပထဝီ၌လည်း
လဟုဘာဝရှိသည်မဟုတ်လော၊ အာပေါဋ္ဌလည်း ထိုအတူပြုရကား ရှိသည်မဟုတ်လော
ဟူမူ-မရှိ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း? နိပ္ပရိယာယအားဖြင့် ဂရုဘာဝ၏ လိုအပ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။ (ပြည်)

၂-ဂရုကလဟုကအဖြစ်တို့ဖြင့် သဘာဂဝိသဘာဂ အဖြစ်ကိုယှဉ်အပ်သကဲ့သို့ မေဃု-
ဘာဝ-နှိုင်းရှည့်အပ်သောအဖြစ်၊ အမေဃုဘာဝ-မနှိုင်းရှည့်အပ်သော အဖြစ်တို့ဖြင့်လည်း
သဘာဂဝိသဘာဂ အဖြစ်ကိုယှဉ်အပ်၏။ (ပြည်)

၃-ဗာဟိရဖြစ်သော ဓာတ်လေးပါးတို့သည် ဆိုခဲ့ပြီးသော ဝိညာဏဝတ္ထု၊ ဝိညတ်ဇွေ၊
ဣန္ဒြေသုံးပါးတို့၏ မှီရာလည်းမဟုတ်ကုန်၊ ဣရိယာပထမှလည်း ကင်းကုန်၏။ စတုသမုဋ္ဌာနံ
လည်း မဟုတ်ကုန်ဟူလိုသည်။ ယင်းသို့သော် လက္ခဏာရုပ်ကဲ့သို့ နက္ခတောစိသမုဋ္ဌာန်လော
ဟူမူ-နက္ခတောစိ သမုဋ္ဌာန်လည်းမဟုတ်၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်တည်း။ (ပြည်)

၃၅၆။ သင်္ဂဟတောတိ၊ ကား။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော။ ပထဝီဓာတု၊ ဓာတ်သည်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဟိ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဣတရာဟိ၊ အာပေါ တေဇော ဝါယောဓာတ်တို့နှင့်။ ဧကသင်္ဂဟာ၊ (တူသော ဇာတ်၌ကုန်သော ဓာတ်တို့ကိုပေါင်း၍ ရေတွက်ခြင်းဖြင့်) တချက်တည်းပေါင်း၍ ရေတွက်အပ်သည်။ ဝါ၊ တချက်တည်းပေါင်း၍ ယူအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) သမုဋ္ဌာနနာနတ္တာဘာဝတော၊ သမုဋ္ဌာန်ထူးသောအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ တထာ၊ တူ။ စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာ၊ စိတ် ဥတု အာဟာရလျှင် သမုဋ္ဌာန်ရှိသော။ (ပထဝီဓာတု၊ သည်။) စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာဟိ၊ စိတ် ဥတု အာဟာရလျှင် သမုဋ္ဌာန်ရှိကုန်သော။ (ဣတရာဟိ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယောဓာတ်တို့နှင့်။) ဧကသင်္ဂဟာ၊ သဇာတိသင်္ဂဟဖြင့် တချက်တည်းပေါင်း၍ ယူအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ (ကသ္မာ၊ နည်း။ သမုဋ္ဌာနနာနတ္တာဘာဝတော၊ တည်း။) ဣတိ ဧဝံ သို့။ သင်္ဂဟတော၊ ဇာတ်တူပေါင်း၍ ရေတွက်ခြင်းအားဖြင့်။ (ဓာတုယော၊ တို့ကို။) မနုသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၃၅၇။ ပစ္စယတောတိ၊ ကား။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ အာပေါသင်္ဂဟိတာ၊ အာပေါသည် ပေါင်းစုသောအားဖြင့်ယူအပ်သည်။ တေဇောအနုပါလိတာ၊ တေဇောသည် ကျက်စေ ထက်စေသောသတ္တိဖြင့် လျော်စွာစောင့်အပ်သည်။ ဝါယောဝိတ္ထမ္ဘိတာ၊ ဝါယောသည် တွန်းထောက်အပ်သည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) တိဏ္ဍံ မဟာဘူတာနံ၊ သုံးပါးကုန်သောသဟဇာတ် မဟာဘုတ်တို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ရာသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပစ္စယော၊ သဟဇာတစသောသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ အာပေါဓာတု၊ သည်။ ပထဝီပတိဋ္ဌိတာ၊ ပထဝီ၌တည်သည်။ တေဇောအနုပါလိတာ၊ သည်။ ဝါယောဝိတ္ထမ္ဘိတာ၊ သည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။) တိဏ္ဍံ မဟာဘူတာနံ၊ တို့အား။ အာဗန္ဓနံ၊ ဖွဲ့တတ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တေဇောဓာတု၊ သည်။ ပထဝီပတိဋ္ဌိတာ၊ သည်။ အာပေါသင်္ဂဟိတာ၊ သည်။ ဝါယောဝိတ္ထမ္ဘိတာ၊ သည်။ (ဟုတွာ၊ ၍။)

၁-သမာနဇာတိကဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ကိုပေါင်း၍ ရေတွက်ခြင်း ပေါင်း၍ယူခြင်းသည် သဇာတိသင်္ဂဟတည်း။ ဤ၌ ကမ္မသမုဋ္ဌာနဇာတိအားဖြင့် ဧကသင်္ဂဟတည်း။ ထို့ကြောင့် သမုဋ္ဌာနနာနတ္တာဘာဝတော-ဟူသည်။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ] စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဘာဝနာ (၃၆၆-၁)

၅၃၃

တိဏ္ဍိ မဟာဘူတာနံ၊ တို့အား။ ပရိပါစနံ၊ ကျက်စေတတ် ထက်စေတတ်
သည်။ ဟုတု၊ ရှိ။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါယောဓာတု၊
သည်။ ပထဝီတိဋ္ဌိတာ၊ သည်။ အာပေါသင်္ဂဟိတာ၊ သည်။ တေဇော-
ပရိပါစိတာ၊ သည်။ (ဟုတု၊ ရှိ။) တိဏ္ဍိ မဟာဘူတာနံ၊ တို့အား။
ဝိတ္ထိမ္မနံ၊ တွန်းတတ်ထောက်တတ်သည်။ ဟုတု၊ ရှိ။ ပစ္စယော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပစ္စယတော၊ ကျေးဇူးပြုသောအားဖြင့်။
(ဓာတုယော၊ တို့ကို။) မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၃၅၈။ အသမန္နာဟာရတောတိ၊ ကား။ ဧတ္ထ-တောသု ဓာတုသု၊
တို့တွင်။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ အဟံ၊ ငါကား။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်
မည်၏။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ တိဏ္ဍိ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာနံ၊ တို့၏။
ဝါ၊ တို့အား။ ပတိဋ္ဌာ၊ သည်။ ဟုတု၊ ရှိ။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောမိ၊
၏။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဣတရာနိ၊ ပထဝီဓာတ်မှ
တပါးကုန်သော။ တိဏ္ဍိပိ၊ သုံးပါးသောဓာတ်တို့သည်လည်း။ အမှာကံ၊
တို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ပတိဋ္ဌာ၊ သည်။ ဟုတု၊ ရှိ။
ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဇာနန္တိ၊ ကုန်။ သဗ္ဗတ္ထ၊
အလုံးစုံသောဓာတ်တို့၌၊ ဝါ၊ အတ္တကိစ္စ၊ ဥပကာတဗ္ဗ အပြားရှိကုန်သော
အလုံးစုံသောဝါရတို့၌။ ဧသ နယော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ ဝေဉ္ဇ-ဝေမ္ပိ၊
ဤသို့လည်း။ (ဧတ္ထ စ-၌ စ-ကို သည်မှာယှဉ်) အသမန္နာဟာရတော၊
မသိတတ် နှလုံးမသွင်းတတ်သောအားဖြင့်။ (ဓာတုယော၊ တို့ကို။)
မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

☞ [၃၆၆] ၃၅၉။ ပစ္စယဝိဘာဂတောတိ၊ ကား။ (ပစ္စယဓမ္မဝိဘာဂ-
တော စေတ၊ ပစ္စယဓမ္မကိုဝေဖန်သောအားဖြင့်၎င်း။ ပစ္စယဘာဝဝိဘာဂ-

၁-အဟံ ပထဝီဓာတုတိ ဝါ ပစ္စယော ဟောမိတိ ဝါ န ဇာနာတိ-ဟူ၍ မိမိ၌၎င်း၊
မိမိကိစ္စ၌၎င်း အာဘောဂမရှိသည်ကို ပြပြီး၍ ဥပကာရကကဲ့သို့ ဥပကာတဗ္ဗတို့၏လည်း
အာဘောဂမရှိသည်ကို ပြခြင်းငှါ ဣတရာနိပိ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-အကယ်၍လည်း အညမညအာဘောဂပစ္စဝေက္ခဏရဟိတာ ဧဝေ ဓမ္မော-ဟု အောက်
၌ ဓာတ်၏ အသမန္နာဟာရအဖြစ်ကို ပြအပ်ပြီး၏ရှင်၊ သို့သော်လည်း ဤနည်းဖြင့်လျှင်
အသီး ကမ္မဋ္ဌာနပရိဂ္ဂဟကို ပြအပ်၏-ဟု ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ပထဝီဓာတု ဧတ္ထ-စသည်ကို
မိန့်သော်။ ဤစေတ္တ-၌ စ-သဒ္ဓါ သမ္ပိန္နာနတ္ထတည်း။ ထို စ-သဒ္ဓါဖြင့် အသမ္ပိ အကော နေသိ-
ကာရပ္ပကာရော-ဟု ပြ၏။ (ပြည်)

တော စ၊ ပစ္စယဘာဝကိုဝေဖန်သောအားဖြင့်၎င်း။)။ ဟိ၊ ချဲ့ဖွင့်ဆိုအံ့။
 ဓာတုနံ၊ ဓာတ်တို့၏။ ကမ္မံ၊ ကံ၎င်း။ စိတ္တံ၊ စိတ်၎င်း။ အာဟာရော၊
 အာဟာရ၎င်း။ ဥတု၊ တေဇောဓာတ်ဟူသောဥတု၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။
 စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ပစ္စယာ၊ ရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော
 အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးတို့တွင်။
 ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သောဓာတ်တို့အား၊ ဝါ၊ ဓာတ်တို့၏။
 ကမ္မမေဝ၊ ကံသည်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သောပစ္စည်းသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ စိတ္တာဒယော၊ စိတ် ဥတု အာဟာရတို့သည်။ ပစ္စယာ၊
 သမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သောပစ္စည်းတို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာ-
 နမ္၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော ဓာတ်တို့
 အားလည်း။ စိတ္တာဒယောဝ၊ စိတ် ဥတု အာဟာရတို့သည်သာလျှင်။
 ပစ္စယာ၊ သမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတရေ၊
 စိတ်စသည်မှ တပါးတို့သည်။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။
 စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ဓာတ်တို့အား။ ကမ္မံ၊
 သည်။ ဇနကပစ္စယော၊ ဇနကပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသာနံ၊
 ကမ္မသမုဋ္ဌာန်မှ ကြွင်းသော စိတ္တာတောဟာရသမုဋ္ဌာနဓာတ်တို့အား။

၁-ဤအဖွင့်ကိုထင်ပြီးဖြစ်၍ အဋ္ဌကထာမဆို၊ ဋီကာဖော်သည်။ ရှေး ပစ္စယတော-နှင့်
 အဘယ်သို့ ထူးသနည်း? ပစ္စယတော-ဖြင့် ပထဝီစသည်တို့၏ တပါးနှင့် အသာဓာရဏဖြစ်
 သော ပတိဋ္ဌာဘာဝစသည်ဖြင့် သေသဘူတတ္ထယအား ပစ္စယဘာဝကိုဆိုအပ်၏။ ဤ၌ကား
 အကြင်ဓမ္မတို့ဖြင့် ပထဝီစသည်တို့၏ ဥပ္ပတ္တိဖြစ်၏၊ ထိုဓမ္မတို့၏၎င်း၊ ပထဝီစသည်တို့၏၎င်း
 အနဝသေသအားဖြင့် ပစ္စယဘာဝဝိဘာဝကို ဆိုအပ်၏။ (ပြည်)

၂-ကမ္မမေဝ-ဟူသော အဝဓာရဏသည် သမုဋ္ဌာန်၏ သံကရမရှိသည်ကို ပြခြင်းအကျိုး
 ရှိ၏။ ထိုသို့ သမုဋ္ဌာန်၏ သံကရမရှိသည်ကိုပြသော အဝဓာရဏပါဌ်ဖြင့် ကမ္မဇမဟုတ်သော
 အချို့တို့အားလည်း ကံ၏ပရိယာယ်အားဖြင့် ဥပတ္တမ္ဘကပစ္စယဘာဝကိုပြအပ်၏။ ထို့ကြောင့်
 သာလျှင် ကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာန်စသည်ကို ဆိုလတံ့။ ကမ္မသမုဋ္ဌာန မဟာဘုတ်တို့၏
 ကံမှတပါးသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်သင့်သည်မဟုတ်လောဟူမူ-ဖြစ်သင့်၏။
 သို့သော်လည်း ထိုကံမှတစ်ပါး အကြောင်းသည် ဥပတ္တမ္ဘကမူဖြစ်၍ ကမ္မဂတိကသာတည်း။
 ထို့ကြောင့် ပဋိယောဂီဖြစ်သော သမုဋ္ဌာန်အကြောင်းကို မြစ်ခြင်းငှါ အဝဓာရဏကို ပြအပ်
 ၏။ ထို့ကြောင့် န စိတ္တာဒယော-စသည်ကိုမိန့်သော်။ စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာနံ-၌လည်း ဤအနက်
 ကို ယထာရဟဆိုအပ်၏။ (ပြည်)

၃-ဇနကပစ္စယော-ဟူသောစကားကို သမုဋ္ဌာပကအဖြစ်ကို ရည်၍ ဆိုအပ်၏။ ပစ္စည်း
 မူကား ကမ္မပစ္စည်းပင်တည်း။ (ပြည်)

ပရိယာယဇတာ၊ သုတ္တန်နည်းအားဖြင့်။ ဥပနိဿယပစ္စယော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန် ဓာတ်တို့အား။ စိတ္တံ၊
 သည်။ ဇနကပစ္စယော၊ ဇနကပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသာနံ၊
 စိတ္တသမုဋ္ဌာန်မှ ကြွင်းသော ဥတုသမုဋ္ဌာန်စသော ဓာတ်တို့အား။ ပစ္ဆာ-
 ဇာတပစ္စယော စ၊ ပစ္ဆာဇာတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်၎င်း။ အတ္ထိပစ္စ-
 ယော စ၊ သည်၎င်း။ အဝိဂတပစ္စယော စ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။
 အာဟာရသမုဋ္ဌာနာနံ၊ အာဟာရ သမုဋ္ဌာန်ဓာတ်တို့အား။ အာဟာရော၊
 သည်။ ဇနကပစ္စယော၊ ဇနကပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသာနံ၊
 အာဟာရသမုဋ္ဌာန်မှ ကြွင်းသော ဥတုသမုဋ္ဌာန်ဓာတ် အစရှိသည်တို့အား။
 အာဟာရပစ္စယော စ၊ သည်၎င်း။ အတ္ထိပစ္စယော စ၊ သည်၎င်း။ အဝိဂတ-
 ပစ္စယော စ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥတုသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်
 ဓာတ်တို့အား။ ဥတု၊ သည်။ ဇနကပစ္စယော၊ ဖြစ်စေတတ်သောအားဖြင့်
 ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသာနံ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်မှ ကြွင်းသော
 အာဟာရသမုဋ္ဌာန်စသော ဓာတ်တို့အား။ အတ္ထိပစ္စယော စ၊ သည်၎င်း။
 အဝိဂတပစ္စယော စ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ၊ ကံကြောင့်
 ဖြစ်သော။ မဟာဘူတံ၊ သည်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ကုန်သော။ မဟာ-
 ဘူတာနမ္ပိ၊ တို့အား၎င်း။ စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာနာနမ္ပိ၊ စိတ္တာဒိသမုဋ္ဌာန် မဟာ-
 ဘူတ်တို့အား၎င်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။
 စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ သော။ မဟာဘူတံ၊ သည်။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ၊ သော။
 မဟာဘူတံ၊ သည်။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ သော။ မဟာဘူတံ၊ သည်။ ဥတုသမု-
 ဋ္ဌာနာနံ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာနမ္ပိ၊ တို့အား၎င်း။ ကမ္မာဒိသမုဋ္ဌာနာနမ္ပိ၊

၁-ပဋ္ဌာန်း၌ နာမ်တို့အားသာလျှင် ဥပနိဿယပစ္စည်း၏ လာခြင်းကြောင့် နိပ္ပရိယာယ
 အားဖြင့် ရုပ်တရားတို့အား ဥပနိဿယပစ္စည်းမရှိ။ သုတ်၌ကား ပုဂ္ဂလံ ဥပနိဿယ ပနိဗ္ဗုတံ
 ဥပနိဿယ-ဟု ဟောသောကြောင့် သုတ္တန္တိက ပရိယာယအားဖြင့် ကင်း၍ မဖြစ်ခြင်းသည်
 ဥပနိဿယ ပစ္စည်းတည်း။ ထို သုတ္တန္တိကပရိယာယ်ကိုရည်၍ ပရိယာယဇတာ ဥပနိဿယ-
 ပစ္စယော ဟောတိ-ဟူသည်။ (ပြည်)

၂-သဟဇာတ နိဿယ အာဟာရ-စသောအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောစိတ်ကို လိုခိုက်၏
 စိတ္တဇရုပ်တို့အား သမုဋ္ဌာပကအဖြစ်ကို ခွဲ၍ စိတ္တံ ဇနကပစ္စယော ဟောတိ-ဟူသည်။
 အာဟာရဥတုတို့၌လည်း နည်းတူ။ (ပြည်)

ကံစသည်တို့ကြောင့်ဖြစ်သော မဟာဘူတတို့အား၎င်း။ ပစ္စယော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုကမ္မသမုဋ္ဌာန် မဟာဘူတံစသော ပါဠိ၌၊ ဝါ၊ ထိုလေးပါး
တို့တွင်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ၊ ကမ္မဇဖြစ်သော။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကမ္မသမု-
ဋ္ဌာနာနံ၊ ကမ္မဇဖြစ်ကုန်သော။ ဣတရေသံ၊ အာပေါဓာတ်စသော သုံးပါး
ကုန်သော ဓာတ်တို့အား။ (သဟပုတ္တိယာ၊ တကွဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ အတ္တနော၊
မိမိအား။ ဥပကာရကာနံ၊ ကျေးဇူးပြုကုန်သော။ တာသံ၊ ထိုအာပေါ
စသောဓာတ်တို့အား။ ဥပကာရတော စ၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းကြောင့်၎င်း။
အာဓာရဘာဝတော စ၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဥပ္ပါဒတော၊
ဥပါဒ်မှ။ ယာဝဏ်၊ သင်တိုင်အောင်။ ဓရဏတော စ၊ တည်ခြင်း
ကြောင့်၎င်း။ ဝိဂမာဘာဝတော စ၊ ကင်းခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
၎င်း။) သဟဇာတအညမညနိဿယအတ္ထိအဝိဂတဝသေန စေဝ၊ အဝိ-
ဂတသတ္တိဖြင့်၎င်း။ ပတိဋ္ဌာဝသေန စ၊ တည်ရာ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။
ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဟောန္တမ္ပိ စ၊ ကျေးဇူးပြုသည်
ဖြစ်သော်လည်း။ ကမ္မံ ဝိယ၊ ကံကဲ့သို့။) ဇနကဝသေန၊ ဖြစ်စေသော
အားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတရေသံ၊ ကမ္မ-
သမုဋ္ဌာန်မှတစ်ပါးကုန်သော။ တိသန္တတိမဟာဘူတာနံ၊ ဥတု စိတ္တ
အာဟာရသမုဋ္ဌာန်အားဖြင့် တိသန္တတိဖြစ်ကုန်သော စတုမဟာဘူတ
တို့အား။ နိဿယအတ္ထိအဝိဂတဝသေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ပတိဋ္ဌာဝသေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊
မဖြစ်။ ဇနကဝသေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧတ္ထ-

၁-ဤသို့လျှင် ကံ-အစရှိသော ပစ္စယဓမ္မတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဓာတ်တို့၌ ပစ္စယ-
ဝိဘာဂကို ပြုပြီး၍ ယခုတမူ ထိုကမ္မာဒိသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်သော ဓာတ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း
ပစ္စယဝိဘာဂကို ပြုလိုသောဆရာသည် လက်ဦးစွာ ကမ္မသမုဋ္ဌာန် မဟာဘူတံစသည်ဖြင့်
ဥဇ္ဈေသပြု၍ တဖန် တတ္ထ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ ပထဝီဓာတုစသည်ဖြင့် နိဇ္ဈေသမူသတည်း။ (ပြည်)

၂-သဟဇာတစသည်တို့တွင် နိဿယပစ္စယ-သဒ္ဓါဖြင့်ပင်လျှင် ပတိဋ္ဌာဘာဝကို သင်္ဂြိုဟ်
အပ်ပြီး၏ရှင်၊ သို့သော်လည်း ပထဝီဓာတ်၏ အနုညသာဓာရဏကိစ္စသည် သဟဇာတဓမ္မ
တို့၏ ပတိဋ္ဌာဘာဝ-တည်းဟူ ဤသို့သော ဝိသေသကို ပြခြင်းငှါ ပတိဋ္ဌာဝသေန စ-ဟု
အသီးပြု၍ ရှိသတည်း။ အာဗန္ဓနဝသေန-စသည်တို့၌လည်း နည်းတူ။ (ပြည်)

၃-အညမည အဝေါကိဏ္ဏဖြစ်ကုန်သော မဟာဘူတတို့၏ အဝိဇ္ဇေအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း
ကဲ့သို့သန္တတိဖြစ်ရကား တိသန္တတိ-သဒ္ဓါကို ပြသတည်း။ ပထဝီဓာတ်၏ ပတိဋ္ဌာဘာဝ

ဧတေသု ကမ္မသမုဋ္ဌာနမဟာဘူတေသု၊ တို့တွင်။ အာပေါဓာတု စ၊ ကမ္မဇ
 အာပေါဓာတ်သည်ကား။ ဣတရေသံ တိဏ္ဍံ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန် အာပေါမ္မ
 တပါး သုံးပါးသော မဟာဘူတတို့အား။ သဟဇာတာဒိဝသေန စေတ၊
 သဟဇာတ စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ အာဗန္ဓနဝသေန စ၊ ဖွဲ့သည်၏
 အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇနကဝသေန၊ ဖြင့်။
 ပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတရေသံ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်မှ တပါး
 ကုန်သော။ တိသန္တတိကာနံ၊ ဥတုစိတ္တာဟာရသမုဋ္ဌာန်အားဖြင့် တိသန္တတိ
 ဖြစ်ကုန်သော စတုမဟာဘူတတို့အား။ နိဿယအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယ-
 ဝသေနော၊ သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဗန္ဓနဝသေန၊
 ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဇနကဝသေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စ-
 ယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧတ္ထ၊ ဤကမ္မသမုဋ္ဌာန် မဟာဘူတတို့
 တွင်။ ဧတဇောဓာတုပိ၊ ကမ္မဇဧတဇောဓာတ်သည်လည်း။ ဣတရေသံ
 တိဏ္ဍံ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ဧတဇောမှတပါး သုံးပါးသော မဟာဘူတတို့အား။
 သဟဇာတာဒိဝသေန စေတ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပရိပါစနဝသေန စ၊ ကျက်စေ၊
 ရင့်စေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇနက-
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပ။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတရေသံ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်မှ တပါး
 ကုန်သော။ တိသန္တတိကာနံ၊ တို့အား။ နိဿယအတ္ထိအဝိဂတဝသေနော၊
 လျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိပါစနဝသေန၊ ဖြင့်။ ပ။ န
 ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧတ္ထ၊ တို့တွင်။ ဝါယောဓာတုပိ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန် ဝါယော
 ဓာတ်သည်လည်း။ ဣတရေသံ၊ ဝါယောဓာတ်မှ တပါးကုန်သော။ တိဏ္ဍံ၊
 သုံးပါးကုန်သော ကမ္မသမုဋ္ဌာန်မဟာဘူတတို့အား။ သဟဇာတာဒိဝသေန
 စေတ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝိတ္ထမ္မနဝသေန စ၊ တွန်းထောက်ခိုင်စေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်
 ၎င်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇနကဝသေန၊ ဖြင့်။ န ဟောတိ၊
 မဖြစ်။ ဣတရေသံ၊ ကုန်သော။ တိသန္တတိကာနံ၊ တို့အား။ နိဿယအတ္ထိ-
 အဝိဂတဝသေနော၊ လျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ န ဝိတ္ထမ္မန-

မည်သည် သဟဇာတတရားတို့၏သာတည်း။ လှိုကြောင့် န ပဏိဋ္ဌာဝသေနဟူသည့်
 န အာဗန္ဓနဝသေန-စသည်တို့၌လည်း နည်းတူ။ (ပြည်)

၁-မဟာဘူတ-သမ္ဘူတိကို ဝိဇ္ဇာ ဣတရေသံ တိဏ္ဍံ-ရှိသည်။ ဇာတုသမ္ဘူတိကို ဝိဇ္ဇာ ဣတရေသံ
 တိသန္တဟူသင့်သည်။ (ပြည်) ယခု စာကိုယ်ပါရှိသောကား ဣတရေသံ-ဟူ၍ပင် ရှိ၏။ (သ-
 သံ-သော) •

ဝသေန၊ န နေကဝသေန။ စိတ္တအာဟာရ။ပ။ ဒီသုပိ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာန်၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန် ပထဝီဓာတ် အစရှိသည်တို့၌လည်း။ သေဝနယော၊ ဤနည်းကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗျော၊ ဤ။

ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။ သဟဇာတာဒိပစ္စယဝသပ္ပဝတ္ထာသု၊ သဟဇာတာဒိပစ္စည်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်ကုန်သော။ တောသု ဓာတုသု၊ ထိုဓာတ်လေးပါးတို့၌။ အယံ ပန စ-အယံ ဝိသေသော စ၊ ဤ ဆိုလတံ့သော အထူးကိုလည်း။ ဝေဒိတဗျော၊ ဤ။

ဧကံ ပဋိစ္စ တိဿော၊ စတုဓာ တိဿော ပဋိစ္စ ဧကော စ။

ဒေ ဓာတုယော ပဋိစ္စ ဒေ ဆဒ္ဒါ သမ္ပဝတ္တန္တိ၊ (အရိယာ ဂါထာ။)

တတ္ထ ဧကံ ဓာတု ပဋိစ္စ တိဿော ဓာတုယော စတုဓာ သမ္ပဝတ္တန္တိ၊ တိဿော ဓာတုယော ပဋိစ္စ ဧကော စ ဓာတု စတုဓာ သမ္ပဝတ္တတိ၊ ဒေ ဓာတုယော ပဋိစ္စ ဒေ ဓာတုယော ဆဓာ သမ္ပဝတ္တန္တိတိ ယောဇနာ။

■[၃၆၇] ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ။ ပထဝီအာဒီသု၊ တို့တွင်။ ဧကေနံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဣတရာ၊ ပစ္စည်းမှတစ်ပါးကုန်သော။ တိဿော တိဿော၊ သုံးပါးသုံးပါးသော ဓာတ်တို့သည်။ သမ္ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧကံ၊ တခုသော ဓာတ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ တိဿော၊ သုံးခုသုံးခုသော ဓာတ်တို့သည်။ စတုဓာ၊ ဖြင့်။ သမ္ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ ထိုမျှ။ ပထဝီဓာတုအာဒီသု၊ တို့တွင်။ ဧကေနာ၊ တခုတခုသော ဓာတ်သည်။ ဣတရာ၊ မိမိမိမိမှ တစ်ပါးကုန်သော။ တိဿော တိဿော၊ သုံးပါးသုံးပါးသော ဓာတ်တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ သမ္ပဝတ္တတိ၊ ၍။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တိဿော၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဧကော စ၊ သည်လည်း။ စတုဓာ၊ ဖြင့်။ သမ္ပဝတ္တတိ၊ ၍။ ပန ထိုမှတစ်ပါး။ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ ဒေ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ပစ္ဆိမာ၊

၁-အယံ-ကား ထည့်ပါဌ်။ စ-သဒ္ဒေါ သမုဋ္ဌယတ္ထော၊ ပန-သဒ္ဒေါ ဝိသေသတ္ထော၊ တဒုတဟေန စ ယထာဝုတ္တေဟိ သဟဇာတာဒိပစ္စယေဟိ ပဝတ္ထမာနာ ဓာတုယော ဣမိနာ ဝိသေသေန ပဝတ္တန္တိတိ ဣမမတ္ထံ ဒိပေတိ။ ဇွီ ၁၊ ၄၅၇။ ဤကား ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ပြချက်ပေတည်း။ ထိုဋီကာကိုပင် မှီ၍ “စ ပန၊ ဆက်၍ အထူးကို ဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ သဟဇာတာ။ပ။ တောသု၊ ကုန်သော။ တောသု ဓာတုသု၊ ထိုဓာတ်လေးပါးတို့တွင်။ ဤသို့လည်း အနက်ပြန်သင့်၏။ ဓာတုသု-ပုဒ်ကို ဧကံ၊ တိဿော၊ ဒေ-တို့၌ စပ်။ (ဆ-သံ-သော)

နိဒ္ဒေသ] စတုမာတုဝဝတ္ထာနဘာဝနာ (၃၆၇-၁၄)

၅၃၉

ကုန်သော။ ဒွေ၊ တို့သည်။ သမ္ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ပစ္စိမာ၊ ကုန်သော။ ဒွေ၊
 စ၊ တို့ကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ ချ်။ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ ဒွေ၊ တို့သည်။ သမ္ပဝတ္တန္တိ၊
 ကုန်၏။ ပဌမတတိယာ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ချ်။ ဒုတိယစတုတ္ထာ၊ တို့သည်။
 သမ္ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒုတိယစတုတ္ထာ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ချ်။ ပဌမတတိယာ၊
 တို့သည်။ပ။ ပဌမစတုတ္ထာ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ချ်။ ဒုတိယတတိယာ၊
 တို့သည်။ပ။ ဒုတိယတတိယာ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ချ်။ ပဌမစတုတ္ထာ၊ တို့သည်။
 သမ္ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဒွေ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ချ်။
 ဒွေ၊ တို့သည်။ ဆဓာ၊ ဖြင့်။ သမ္ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

တာသု၊ ထိုလေးပါးသော ဓာတ်တို့တွင်။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။
 အဘိက္ခမပဋိက္ခမာဒိကာလေ၊ ရွှေသို့ တက်ခြင်း၊ နောက်သို့ ဆုတ်ခြင်း
 စသည်တို့၏ ကာလ၌။ ဥပ္ပိဋ္ဌနဿ၊ ခြေကိုနှိပ်ခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ (ဆန္ဒနကြိယာယ၊ ထိခတ်ခြင်းကြိယာ၏။ ပထဝီဓာတု-
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ သိဇ္ဈနတော၊ ကြောင့်တည်း။) သာဝ၊ ထိုပထဝီဓာတ်
 သည်လျှင်။ အာပေါဓာတုယာ၊ ဓာတ်သည်။ အနုဂတာ၊ နောက်က
 လိုက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ပတိဋ္ဌာပနဿ၊ ခြေကိုတည်စေခြင်း ထားခြင်း၏။
 ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ပထဝီဓာတုယာ၊
 ပထဝီဓာတ်သည်။ အနုဂတာ၊ နောက်လိုက်အပ်သော။ (တနည်း) ပထဝီ-
 ဓာတုယာ၊ ပထဝီဓာတ်နှင့်။ အနုဂတာ၊ တကွဖြစ်သော။ အာပေါဓာတု၊
 သည်။ အဝက္ခေပနဿ၊ ခြေကို အောက်သို့ချခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဝါယောဓာတုယာ၊ နှင့်။ အနုဂတာ၊ တကွဖြစ်သော။
 တေဇောဓာတု၊ သည်။ ဥဒ္ဓရဏဿ၊ ခြေကို ချီခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ တေဇောဓာတုယာ၊ နှင့်။ အနုဂတာ၊ သော။ ဝါယော-
 ဓာတု၊ သည်။ အတိဟရဏဝီတိဟရဏာနံ၊ ခြေကို ရွှေသို့ဆောင်ခြင်း၊
 နံပါးသို့ လွှဲ၍ဆောင်ခြင်းတို့၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ
 ဧဝံ၊ သို့။ ပစ္စယဝိဘာဂတော၊ ပစ္စယဓမ္မကို ဝေဖန်ခြင်း ပစ္စယဘာဝကို
 ဝေဖန်ခြင်းအားဖြင့်။ (ဓာတုယော၊ တို့ကို။ မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။)

ဟိ၊ အကျိုးအလှူးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝစနတ္ထာဒိ-
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ မနသိကရောန္တဿပိ၊ နှလုံးသွင်းသော ယောဂီအားလည်း။
 ဧကေကမုခေန၊ တပါးတပါးကို အဦးပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ ပတ္တဋ္ဌတ္ထာ ပထဝီ ဤသို့

စသည်ဖြင့် ဖေဖန်အပ်ကုန်သော တေရသအာကာရတို့တွင် တပါးပါးသော
 ဓာတ်တို့ကို သိမ်းဆည်းခြင်းမူမပြု။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊
 ထင်ရှားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာ၊ လိုထင်ရှားကုန်သော
 ဓာတ်တို့ကို။ ပုနပျုန်၊ လဲ။ အာဝဇ္ဇတော၊ သော။ မနသိကရောတော၊
 သော။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ ဝုတ္တနယေနော၊ လျှင်။ ဥပစာရ-
 သမာဓိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သွာယံ-သော အယံ ဥပစာရသမာဓိ၊ သည်။
 စတုန္တံ၊ ဓာတုနံ၊ တို့ကို။ ဝဝတ္ထာပကဿ၊ ဆုံးဖြတ်တတ်သော။ ဉာဏဿ၊
 ဉာဏ်၏။ အာနုဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ စတု-
 ဓာတုဝဝတ္ထာနန္တော၊ စတုဓာတုဝဝတ္ထာန်ဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ခံ၊ ခေါ်ဝေါ်
 ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။

၃၆၀။ ပန၊ အာနိသင်ကိုဆိုအံ့။ ဣဒဉ္စ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊ ဤ စတု
 ဓာတုဝဝတ္ထာန်ဘာဝနာကို။ အနုယုတ္တော၊ အဖန်တလဲလဲ လုံ့လပြုသော။
 ဘိက္ခု၊ သည်။ သုညတံ၊ အတ္တမှဆိတ်သော အဖြစ်သို့။ အဝဂါဟတိ၊
 သက်ဝင်၏။ သတ္တသညံ၊ ဓာတုမတ္တတာကိုမြင်သဖြင့် ရူပကာယ၏ သတ္တော
 ပေါသော-ဣတ္ထိ ပုရိသောဟု ဖြစ်သော မဟုတ်မမှန်သော သညာကို။
 သမုဂ္ဂါတေတိ-သမူဟနတိ၊ နှုတ်နိုင် ဖြတ်နိုင်၏။ သော-ယောဂီ၊ သည်။
 သတ္တသညာယ၊ ၏။ သမူဟတတ္တာ၊ နှုတ်အပ် ဖြတ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ (သသန္တာနေ ဝိယ၊ မိမိသန္တာန်၌ကဲ့သို့။ ပရသန္တာနေပိ၊
 သူ့သန္တာန်၌လည်း။ ဓာတုမတ္တတာယ၊ ဓာတ်မျှအဖြစ်၏။ သုဒိဋ္ဌတ္တာ၊
 လုံ့မစောက်မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခိဏာသဝေါ ဝိယ၊ ရဟန္တာ
 ကဲ့သို့။) ဝါဠုမိဂယက္ခရက္ခသဒိဝိကပုံ၊ သားရဲ ဘီလူးရကွိုသ် စသည်ဖြင့်
 အထူးအထွေ ခွဲဝေကြံစည်ခြင်းသို့။ အနာပဇ္ဇမာနော၊ မရောက်မူ၍။
 ဘယဘေရာသဟော၊ ဘေးငယ်ဘေးကြီးကို နှိပ်နင်းနိုင်သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ အရတိရတိသဟော၊ သမထဝိပဿနာ ဘာဝနာဟူသော ကုသိုလ်ဓမ္မ၌
 မပျော်ပိုက်ခြင်း ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ ပျော်ပိုက်ခြင်းကို နှိပ်နင်းနိုင်သည်
 လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု၊ ဣဋ္ဌာရုံအနိဋ္ဌာရုံတို့၌။ ဥဂ္ဂါတ-

၁-ဤ၌လည်း “စ ပန၊ ဆက်၍ အာနိသင်ကို ဆိုဦးအံ့။ ဣဒံ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊
 ကို” ဟူ၍လည်း ပြန်သင့်၏။ (အ-သံ-သော)

နိဒ္ဒေသ] စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဘာဝနာ (၃၆၈-၁)

၅၄၁

နိစ္ဆိတံ၊ ပေါလုင်ခြင်း၊ ရှုံ့တုန်ခြင်းသို့။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်။ (ဥစ္ဆိ-
တော ဥပ္ပိလာဝိတတ္ထံ၊ နိစ္ဆိတော လိနဘာဝပ္ပတ္တိ) ပန၊ အကျိုးတတွေ
ဆိုပေအံ့။ မဟာပညော စ၊ ကြီးကျယ်သောပညာရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊
၏။ အမတပရိယောသာနော ဝါ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန် အဆုံးရှိသည်လည်း။
ဟောတိ၊ ၏။ သုဂတိပရာယဏော ဝါ၊ သုဂတိဘဝသို့ လားရသည်လည်း။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရွှေ့ကားအပြီးတည်း။

ဝေဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ မဟာနုသာဝံ၊ ကြီးမြတ်သောအာနုဘော်
ရှိသော။ ဝရသီဟဿ၊ လူသုံးဦး၌ထူးမြတ်သော ဘုရားတည်းဟူသော
ခြင်္သေ့မင်း၏။ ကိဋ္ဌိတံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် ဒေသနာဉာဏ်တော်ဖြင့်
ကွန်မြူးရာဖြစ်သော။ စတံ-စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊ ဤစတုဓာတုဝဝတ္ထာန
ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ မေဓာဝိ၊ ကိလေသာကျောက်တောင်စာနကို ဖြိုဖျက်နိုင်
သော ပညာရှိသော။ ယောဂီ၊ သည်။ နိစ္စံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သေဝေတ၊
မှီဝဲသုံးဆောင်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤကား အနုသာသနီတည်း။

အယံ၊ ဤနိဒ္ဒေသသည်။ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနဿ၊ နကမ္မဋ္ဌာန်း၏။
ဘာဝနာနိဒ္ဒေသော၊ ပွားရာသော အစီအရင်ကို အကျယ်ညွှန်းရာ နိဒ္ဒေသ
တည်း။

၃၆၁။ စ၊ လဒ္ဓဂုဏ်ကိုဆိုပေအံ့။ (တနည်း) စ၊ အပြစ်တင်ဖွယ်ကို
ပယ်တတ်သောဝါကျ တပါးကိုအားထုတ်အံ့။ ဧတ္တာဝတ၊ ဤရွှေ့သော
စကားအစီအစဉ်ဖြင့်။ (တနည်း) ဧတ္တာဝတ၊ ဤရွှေ့ အတိုင်းအရှည်
ရှိသော စကားအစီအစဉ်ဖြင့်။ သမာဓိဿ၊ ၏။ ဝိတ္ထာရဉ္စ၊ ကို၎င်း။
ဘာဝနာနယဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကော သမာဓိပ။ ဒိနာ၊ သော။
နယေန၊ ဖြင့်။ ယံ ပညာကမ္မံ၊ အကြင်ပုစ္ဆာအမှုကို။ ကတံ ဝိဟိတံ၊ စီရင်အပ်
ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုပညာကမ္မ၌။ [၃၆၈] ကထံ ဘာဝေတဗ္ဗောတိ ဣမဿ ပဒေသ၊
၏။ သဗ္ဗာကာရတော၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ၊ လင်

၁-ဝရသဟဿကိဋ္ဌိတံ-ဟူ၍လည်းရှိ၏။ မြတ်သောအထောင်ဟူသော အထောင်ကောင်း
တို့၏ ကွန်မြူးရာဖြစ်သော—ပေး။ ပြည် နိဿယဟောင်း။ ယု ဝေကိုလို့ သေချာလှ-
သဟဿကိဋ္ဌိတံ-ဟု ရှိ၏။ အထောင်မက များစွာသော ယောဂီဖြစ်အပေါင်း၏ ကွန်မြူးရာ
ဖြစ်သော။ စတံ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနံ၊ ကို။ မေဓာဝိ၊ ပညာရှိသည်။ နိစ္စံ၊ သိမ်း။ သေဝေတ၊
မှီဝဲရာ၏-ဟူ၍လည်း ပြန်သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

ဗောဓကို ဖြတ်ခြင်းစသော ခပ်သိမ်းသော ဘာဝနာပုဗ္ဗကိစ္စကိုပြုရာသော အပြားအားဖြင့်၎င်း အလုံးစုံသော ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာကို ထင်စွာပြုသော အားဖြင့်၎င်း အခြင်းအရာကုန်အောင်စုံအားဖြင့်။ အတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ သမတ္တာ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာယူအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဥပစာရသမာဓိ စေတ၊ ဥပစာရသမာဓိ၎င်း။ အပ္ပနာ-သမာဓိ စ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဇောယေတ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အယံ-သမာဓိ၊ ကို။ ဣဓ၊ ဤဘာဝနာအရာ၌။ အဓိပ္ပေတော၊ လိုအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဒေသသု ကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ ဥပစာရသမာဓိ ကိုသာ ဆောင်တတ်ကုန်သော ဆယ်ပါးသောကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌၎င်း။ အပ္ပနာ-ပုဗ္ဗဘာဂစိတ္တေသု စ၊ ရှစ်ပါးသောဈာန်တို့၏ ပုဗ္ဗဘာဂစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၌၎င်း။ ကေဂ္ဂတာ၊ (ကောဝဇ္ဇနဝိထိ၊ နာနာဝဇ္ဇနဝိထိတို့၌) ကေဂ္ဂတာစေတသိက်

၁-ဆရာ ဆိုပြီးသော စကားအစီအစဉ်ဖြင့် အဘယ်ဂုဏ်ရှိသနည်း? တွေ့တာ အတ္ထဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ ဟောတိ-မိန့်။ တနည်း။ သမာဓိဘာဝနာ၌ ဤဆိုအပ်ပြီးသော သံဝဏ္ဏနာအစီအစဉ်ဖြင့် ကော သမာဓိ-စသောပဉ္စာကမ္မတွင် အဘယ်မျှသော ပဉ္စာပဒ၏ အတ္ထဝဏ္ဏနာပြီးသနည်း-ဟု ကား တွေ့တာ-စသည်ကို မိန့်သော်။ ပဋ္ဌာနဝိဿဇ္ဇနာ ကား တွေ့တာ ကထံ ဘာဝေတဗ္ဗောတိ ဣမဿ ပဒဿ အတ္ထဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ ဟောတိ-တည်း။ ကထံ ဘာဝေတဗ္ဗော-ဟူသော ဤပုဒ် အဘယ်၌ရှိသနည်း၊ ဤစတု-ဓာတုဝတ္ထာန်၌ပင်လော-ကြောင့် ယံ ပဉ္စာကမ္မံ ကတံ၊ တတ္ထ-ဟူသည်။ အသို့သော နယဖြင့် ပဉ္စာကမ္မကို စီရင်သနည်း-ကြောင့် ကော သမာဓိ။ ပ။ အာဒိနာ နယေန-ဟူသည်။ အသယ်ငါးနည်း-ကြောင့် ဝိတ္တာရံ ဘာဝနာနယဉ္စ ဒဿေတံ-ဟူသည်။ အဘယ်၏နည်း- ကြောင့် သမာဓိဿ-ဟူသည်။ တစိတ်တဒေသအားဖြင့် ပြီးသည်ကို ဆိုကောင်း၏လော- ကြောင့် သဗ္ဗာကာရဓတာ- မိန့်သော်။ ကော သမာဓိ စသဖြင့် သရုပ်စသည်ကို မေးခြင်းသည် ဝိဘာဂကိုသိခြင်း ရှေ့သာ အကျိုးအပိုင်းအခြားရှိ၏။ ထိုစတားဆိုသင့်၏။ သရုပ်စသောအားဖြင့် ဉာတဖြစ်ပြီးသော သမာဓိ၏ ပဘေဒကို ဆိုအပ်သည်ရှိသော် သုဝိညေယျဖြစ်ဘိသော်။ ဝိတ္တာရ၏ သင်္ခေပရေးရှိသောကြောင့် ဝိတ္တာရဝိမိဖြင့်လည်း သမာဓိ၏ သင်္ခေပဝိမိကိုလည်း သင်္ဂြိုဟ်အပ်ရကား ဝိတ္တာရံ ဘာဝနာ-နယဉ္စ ဒဿေတံ-ဟု ဆိုအပ်သည်ဟူကို။ တနည်း။ ကော သမာဓိ-စသည်ဖြင့်လည်း သမာဓိ၏ သာ ပကာရဘေဒကို ပြသလျှင်ကတည်း၊ ဘာဝနာနိသံသသည်လည်း ဘာဝနာနယကို မှီသည်သာတည်း။ ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်ဖြင့် ဝိတ္တာရံ ဘာဝနာနယဉ္စ ဒဿေတံ-ဟုဆို သည်ဟူလို။ သမတ္တာ ဟောတိ-ဟူပြီး၍ ထိုသမတ္တဘာဝကိုပင် ထင်စွာပြုခြင်းငှါ ဒုဝိဇော-ယေတ စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-ဣဓ အဓိပ္ပေတော သမာဓိတိ လောကံယသမာဓိမာယ-ဟု ဇွိ ၁၊၄၅၉ ရှိရကား သမာဓိ-ဟူသော ပုဒ်ရှိသင့်သည်။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

သမာဓိအာနိသံသကထာ (၃၆၈-၁၆)

၅၄၃

သည်။ ဥပစာရသမာဓိ၊ မည်၏။ အဝသေသကမ္မဋ္ဌာနေသု၊ (အပ္ပနာ-
ဝဟာနိဟု ဆိုအပ်ကုန်သော) ကြွင်းသော သုံးဆယ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌။
စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ သည်။ အပ္ပနာသမာဓိ၊ မည်၏။ ဒုဝိဇောပိ၊ လည်းဖြစ်
သော။ သော-သမာဓိ၊ သည်။ တေသံ ကမ္မဋ္ဌာနာနံ၊ တို့၏။ ဘာဝိတတ္တာ၊
ကြောင့်။ ဘာဝိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။
ကထံ။ပ။ သမတ္တာတိ၊ သမတ္တာဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

သမာဓိအာနိသံသကထာ

၃၆၂။ ပန၊ တသီးတခန်းကိုဆိုအံ့။ သမာဓိဘာဝနာယ၊ ကော-
အာနိသံသောတိ၊ ဟူသော။ ယံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတ္ထ-ဝစနေ၊ ၌။
ပဉ္စဝိဇော၊ ငါးပါးအပြားရှိသော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာဒိ၊ မျက်မြင်
ထစ်ထစ် ကိုယ်အဖြစ်၌ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းအစရှိသော အာနိသင်သည်။
သမာဓိဘာဝနာယ၊ အပ္ပနာသမာဓိကို ပွားစေခြင်း၏။ အာနိသံသော၊
အာနိသင်တည်း။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-ယုတ္တံ၊ ၏။ နိဏာသဝါ၊
ကုန်ပြီးသောအာသဝေါရှိကုန်သော။ ယေ အရဟန္တာ၊ တို့သည်။ သမာ-
ပဇ္ဇိတော၊ ဈာန်ဝင်စားကုန်၍။ ဧကဂ္ဂစိတ္တာ၊ တည်ကြည်သောစိတ်ရှိကုန်
လတ်၍။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ ဒိဝသံ၊ တနေ့ပတ်လုံး။ ဝိဟရိယာမ၊
နေကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက်၍။ သမာဓိံ၊ အပ္ပနာသမာဓိကို။
ဘာဝေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ-အရဟန္တာနံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့၏။ အပ္ပနာ-
သမာဓိဘာဝနာ၊ ပွားစေခြင်းသည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနိသံသော၊ မျက်
မှောက် အတ္တဘော၌ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းအာနိသင်ရှိသည်။ ဟောတိ၊
၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ န ခေါ် ပနေတေ။ပ။ ဝုစ္စန္တိတိ၊
ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။

[စုန္တ၊ စုန္တ။ ခေါ် ပန၊ စင်စစ်။ ဧတေ၊ သာသနာပရသေ့တို့သည်
ပွားစေအပ်သော (စိတ္တေကဂ္ဂတာမျှကို ပြုတတ်သော) ဤဈာန်တရားတို့ကို။
အရိယဿ၊ ငါဘုရား၏။ ဝိနယေ၊ သာသနာတော်၌။ သဇ္ဈေခါ၊
ကိလေသာကို ခွါတတ်ခေါင်းပါးစေတတ်သော အကျင့်တို့ဟူ၍။ န ဝုစ္စန္တိ၊
ကုန်။ ဧတေ၊ တို့ကို။ အရိယဿ၊ ၏။ ဝိနယေ၊ ၌။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာ၊
မျက်မှောက်အတ္တဘော၌ ချမ်းသာစွာနေကြောင်းဖြစ်သော တရားတို့သာ
ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။]

သမာပတ္တိတော၊ မှ။ ဝုဠာယ၊ ချီ။ သမာဟိတေန၊ တည်ကြည်သော၊
ဝါ၊ အညီအညွတ်ကောင်းစွာ အာရုံ၌ထားအပ်သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။
ဝိပဿိဿာမ၊ ဝိပဿနာရှုကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပြု၍။ ဘာဝယတံ-
ဘာဝယန္တာနံ၊ ပွားစေကုန်သော။ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့၏။
ဝိပဿနာယ၊ ၏။ ပဒဋ္ဌာနတ္တာ၊ နီးစွာသောအကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။
အပ္ပနာသမာဓိဘာဝနာပိ၊ သည်၎င်း။ သမ္မာဓေ၊ (တဏှာသံကိလေသ
စသည်ဖြင့် သံကိလိဋ္ဌဖြစ်၍) အလွန်ကျဉ်းမြောင်းသော သံသရာဝဋ်၌။
ဩကာသာဓိဂမနယေန၊ (အတ္တပ္ပဋိလာဘအား သင့်လျော်သော နဝမခဏ
ဟု ဆိုအပ်သော) ဩကာသကိုရသောနည်းဖြင့်။ (ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။)
ဥပစာရသမာဓိဘာဝနာပိ၊ သည်၎င်း။ ဝိပဿနာနိသံသာ၊ ဝိပဿနာ
ဟူသော အာနိသင်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊
သည်။ သမာဓိ။ ပ။ ပဇာနာတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမာဓိ။ ကိ။ ဘာဝေယ၊ ပွားစေကြကုန်။ ဘိက္ခဝေ၊
တို့။ သမာဟိတော၊ ကောင်းစွာအာရုံ၌ထားအပ်သော စိတ်ရှိသော။
ဘိက္ခု၊ သည်။ ယထာဘူတံ၊ အဟုတ်အမှန်။ ပဇာနာတိ၊ ၏။]

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော၊
တို့ကို။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ အဘိညာပါဒကံ၊ ဣဒ္ဓိဝိစေသော
အဘိညာဉ်၏ အခြေတည်ရာဖြစ်သော။ ဈာနံ၊ စတုတ္ထဈာန်ကို။ သမာ-
ပဋ္ဌိတွာ၊ ချီ။ သမာပတ္တိတော၊ မှ။ ဝုဠာယ၊ ချီ။ ဧကောပိ၊ တယောက်သည်
လည်း။ ဟုတွာ၊ ချီ။ ဗဟုဓာ၊ များသောအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဣတိ-ဣမိနာ ပကာရေန၊ ဤသို့သော ပကာရအားဖြင့်။ ဝုတ္တနယာ၊
ဟောတော်မူအပ်သောနည်းရှိကုန်သော။ အဘိညာ၊ တို့ကို။ ပတ္တေန္တာ၊
တောင့်တကုန်လျက်။ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုသူတို့၏။
ဝါ၊ သူတို့အား။ သတိအာယတနေ၊ ရှေးဘဝ၌ပြီးသောအဘိညာဉ်ရခြင်း၏

၁-ထိုနဝမခဏ၏ နုလွှာအဖြစ်ကြောင့် အပ္ပနာရခြင်းကိုမျှလည်း မငဲ့မူ၍ သံဝေဂ
ဗဟုလဖြစ်၍ ဥပစာရသမာဓိ၌ တည်၍ လျင်စွာ သံသရာဒုက္ခကို လွန်အံ့ဟု ဝိပဿနာ၌
ဘာဝနာအမှုကိုပြုသသူ၏ ဥပစာရသမာဓိဘာဝနာ-ဟူလိုသော။ (ပြည်)

နိဒ္ဒေသ]

သမာဓိအာနိသံသကထာ (၃၆၉-၄)

၅၄၅

အကြောင်းအဓိကာရသည်။ သတိ-ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ရှိလတ်သော်။ အဘိညာ-
ပဒဋ္ဌာနတ္တာ၊ အဘိညာဉ်၏ နီးစွာသော အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။
အပ္ပနာသမာဓိတာဝနာ၊ သည်။ အဘိညာနိသံသာ၊ အဘိညာဉ်ဟူသော
အာနိသင်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သော
ယဿ ယဿ။ပ။ အာယတနေတိ၊ နေဟူသော စကားကို။ အာဟ၊ ပြီ။

[သော-ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အဘိညာသစ္စိကရဏီယဿ၊ (ဆိုအပ်လတံ
သော ဝိဘာဂရှိသော) ထူးမြတ်သောပညာဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်သော။
ယဿ ယဿ ဓမ္မဿ၊ အကြင်အကြင်ပွားစေအပ် ထင်စွာပြုအပ်သော ဓမ္မကို။
[၃၆၉] အဘိညာသစ္စိကရိယာယ၊ ထူးမြတ်သောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်
ပြုခြင်းငှါ။ စိတ္တံ၊ အဓိဋ္ဌာန်စိတ်ကို။ အဘိနိန္ဒာမေသိ၊ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။
သတိအာယတနေ၊ ရှေးဘဝ၌ပြီးသော အဘိညာဉ်ရခြင်း၏ အကြောင်း
အဓိကာရသည်။ သတိ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ရှိလတ်သော်။ တတြ တတြေ၊ ထိုထို
ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်သော ဓမ္မ၌သာလျှင်။ သက္ခိဘဗ္ဗတံ၊
မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ ထိုက်သည်၏အဖြစ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။]

ယေ-ပုဂ္ဂလော၊ တို့သည်။ အပရိဟိနဇ္ဈာနာ၊ မယုတ်သောဈာန် ရှိကုန်
သည်ဖြစ်၍။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တိဿာမ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။
ဗြဟ္မလောကူပပတ္တိံ၊ ဗြဟ္မာပြည်၌ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပတ္ထေန္နာ ဝါ၊ တောင့်တ
ကုန်သည်ဖြစ်၍၎င်း။ အပတ္ထယမာနာ ဝါပိ၊ မတောင့်တကုန်သော်၎င်း။

၁-သတိ သတိအာယတနေတိ ပုရိမဘဝသိဒ္ဓေ အဘိညာဓိဂမဿ ကာရဏေ ဝိဇ္ဇမာနေ။
ဋီ၊၁၄၆၀။ ပုရိမသိဒ္ဓေ-ကား သတိ၏ အဖွင့်တည်း။ အဘိညာဓိဂမဿ ကာရဏေ-ကား
အာယတနေ-၏ အဖွင့်တည်း။ ဝိဇ္ဇမာနေ-ကား ရှေးသတိ-၏ အဖွင့်တည်း။ ဂဏ္ဍိ၌ကား
သတိသတိအာယတနေ၊ ထိုထိုရှေးဘဝ၌ ပြီးသော အကြောင်းရှိသော်၊ သတိ-၌ သ-ကား
တ-၏ ကာရိယတည်းဟု မှာ၏။ တသ္မိံ တသ္မိံ အာယတနေ-ဟူလိုလျက်တ-ကို သ၊ သ္မိံ-ကို
တိ-ပြု၍ သတိ သတိအာယတနေ-ရှိသည်ဟူလို၏။ ဆင်ခြင်၊ အာယတနေ-ဟု သမာဓိရှိသည်
မဟုတ်လော၊ ဤသို့ ဟူသင့်အံ့နည်း ဟူမူ- အဘိညာဓိဂမဿ ဟိ အဓိကာရေ ဣန္ဒြိယဒဗ္ဗာ။
ယော ပုဗ္ဗဟေတူတိ ဝုစ္စတိ၊ န သမာပတ္တိသု ဝသိဘာဝေါ။ လောနာဟ ဘဂဝါ သတိ
သတိ အာယတနေတိ (ဋီ ၁၄၆၀) (ပြည်)

၂-ထိုထို ဘဝဂါမိကံကို အာရုံပြု၍ ဘဝပတ္ထနာသည် မဖြစ်ငြားသော်လည်း ကံ၏
ပြုအပ်သည်းပူးအပ်ပြီးသော အဖြစ်ဖြင့်သာ ဘဝပတ္ထနာကိစ္စပြီး၏ဟု ပြလိုသည်ဖြစ်၍
အပတ္ထယမာနာ ဝါ-ဟု မိန့်သော်။ (ပြည်)

ပုထုဇ္ဇနာ၊ တို့သည်။ သမာဓိတော၊ ဈာန်သမာဓိမှ။ န ပရိဟာယန္တိ၊ မယုတ်ကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ တေသံ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ထိုတောင့်တသောပုဂ္ဂိုလ်၊ မတောင့်တသော်လည်း ဈာန်မှမလျှောသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဘဝဝိသေသာ-
ဝဟတ္ထာ၊ ဗြဟ္မာပြည်ဟူသော ဘဝအထူးကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ အပ္ပနာသမာဓိဘာဝနာ၊ သည်။ ဘဝဝိသေသာနိသံသာ၊ ဘဝ-
ဝိသေသကိုရောက်ခြင်း အာနိသင်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။
ဘဂဝါ၊ သည်။ ပဌမံ ဈာနံ။ပ။ ဥပပဇ္ဇန္တိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။

[ပဌမံ ဈာနံ၊ ကို။ ပရိတ္တံ၊ နည်းသော အာနုဘော်ရှိသည်ကို။ (ကတော၊
၍။) ဘာဝေတွာ၊ ၍။ ကတ္ထ၊ အဘယ်တုံ့၌။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်သနည်း။
ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာနံ ဒေဝါနံ၊ ပါရိသဇ္ဇာဗြဟ္မာတို့၏။ သဟဗျတံ၊ အဖော်၏
အဖြစ်သို့။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ကပ်ရောက်ကုန်၏။]

ပန၊ ထိုသို့ ဟောတော်မူသော်လည်း၊ ဝါ၊ ဆက်။ ဥပစာရသမာဓိ-
ဘာဝနာပိ၊ ဥပစာရသမာဓိ ဘာဝနာသည်လည်း။ ကာမာဝစရသုဂတိ-
ဘဝဝိသေသံ၊ ကာမသုဂတိဟူသော ဘဝဝိသေသကို။ အာဝဟတိယေဝ၊
ဆောင်သည်သာတည်း။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယေ အရိယာ၊ အကြင်အရိယာတို့သည်။ အဋ္ဌ သမာ-
ပတ္တိယော၊ တို့ကို။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ နိရောဓသမာပတ္တိံ၊ ကို။
သမာပဇ္ဇိတွာ၊ ဝင်စား၍။ သတ္တဒိဝသာနိ၊ ခုနစ်ရက်တို့ပတ်လုံး။ အစိတ္တာ၊
စိတ်မရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက် အတ္တ-
ဘောဉ်လျှင်။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့၊ ဝါ၊ ချုပ်ခြင်းဟူသော။ နိဗ္ဗာနံ၊
သုံးပါးသော ဒုက္ခတာတို့၏ ငြိမ်းခြင်းသို့။ ပတွာ၊ ရောက်၍။ သုခံ၊
ချမ်းသာစွာ။ ဝိဟရိဿာမာတိ၊ နေကုန်အံ့ဟူ၍။ သမာဓိံ၊ ဈာန်
သမာကိုမိ။ ဘာဝေန္တိ၊ ပွားစေကုန်၏။ တေသံ-အရိယာနံ၊ တို့၏။ အပ္ပနာ-

၁-နိရောဓသမာပတ်အခါ ရုပ်တရား၌ အကျိုးဝင်သော သင်္ခါရဒုက္ခတာရှိငြား
သော်လည်း စိတ်၏မရှိသဖြင့် ဒုက္ခလုံးဝမရှိသည်နှင့် တူသည်သာဖြစ်ရကား သုခံ ဝိဟ-
ရိဿာမာတိ-ဟူသည်။ (ပြည်)

နိဇ္ဇေသ]

သမာဓိအာနိသံသကထာ (၃၆၉-၂၁) ၅၄၇

သမာဓိဘာဝနာ၊ သည်။ နိရောဓာနိသံသာ၊ နိရောဓသမာပတ်ဟူသော
အာနိသင်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သောဠသဟိ၊ ပ။
ဉာဏန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ အာဟ၊ ပြီ။

[သောဠသဟိ၊ ကုန်သော။ ဉာဏစရိယာဟိ၊ ဉာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းတို့ဖြင့်
၎င်း။ နဝဟိ၊ ကုန်သော။ သမာဓိစရိယာဟိ၊ သမာဓိ၏ဖြစ်ခြင်းတို့ဖြင့်
၎င်း။ ဝသီဘာဝတာ၊ လေ့လာသည်၏ အဖြစ်ဟူသော။ ပညာ၊ ပညာ
သည်။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော
နိရောဓသမာပတ်၌။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်ပေတည်း။]

ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာဒိ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ
ဝိဟာရအစရှိသော။ ပဉ္စဝိဓော၊ ငါးပါး အပြားရှိသော။ အယံ အာနိ-
သံသော၊ ဤအာနိသင်သည်။ သမာဓိဘာဝနာယ၊ သမာဓိကို ပွားခြင်း၏၊
ဝါ၊ ပွားစေအပ်သော သမာဓိ၏။ အာနိသံသော၊ အာနိသင်သည်။ ယသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနေကာနိသံသမ္ပိ၊ များစွာသော အာနိသင်
ရှိသော။ ကိလေသမလသောဓနေ၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေးကို
လျှော်ဆေးသုတ်သင်တတ်သော။ သမာဓိဘာဝနာယောဂေါ၊ သမာဓိ
ဘာဝနာကို မပြတ်လွှဲလပြုခြင်း၌၊ ဝါ၊ သမာဓိဘာဝနာဟု ဆိုအပ်သော
ယောဂ၌။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ နပ္ပမဇ္ဈေယျ၊ မမေ့လျော့ရာ။ ဣတိ၊
ဤကား အနုသာသနီတည်း။

၃၆၃။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤရွှေသော သဒ္ဓါအစဉ် အနက်
အစဉ်ဖြင့်။ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညောတိ၊ သပညောဟူသော။
ဣမိဿာ ဂါထာယ၊ ၌။ သီလသမာဓိပညာမုခေန၊ သီလ သမာဓိ ပညာ
ဟူသော ပဓာနဓမ္မဖြင့်။ ဒေသိတေ၊ ဟောအပ်သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ၌။

၅၄၈

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ (၃၆၉-၂၁)

သမာဓိပိ၊ သမာဓိကိုလည်း။ ပရိဒီပိတော၊ အပြည့်အစုံပြအပ်ပြီးသည်။
ဟောတိ၊ ဇီ။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ

သမာဓိ ဘာဝနာဓိကာရေ

**သမာဓိနိဇ္ဈေသော နာမ
ကောဒသမော ပရိစ္ဆေဒေါ။**

☞ ၃၆၄။ ပဌမော၊ လက်ဦးနိဇ္ဈေသသည်။ သီလနိဇ္ဈေသော၊ သီလ
နိဇ္ဈေသမည်၏။ပ။ ပဋိက္ခလသညာဓာတုဝဝတ္ထာနဒ္ဓယနိဇ္ဈေသော၊ ပဋိ-
က္ခလသညာဓာတုဝဝတ္ထာန်နှစ်ပါးအပေါင်းကို အကျယ်ပြုရာဖြစ်သော
နိဇ္ဈေသသည်။ ကောဒသမော၊ တဆဲ့တခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော
နိဇ္ဈေသမည်၏။ ဣတိ၊ ဤရှေ့ တခန်းအပြီးတည်း။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဿ ပဌမော ဘာဝေါ နိဋ္ဌိတော။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ ဒုတိယအုပ်
အမည် အက္ခရာစဉ်

အက္ခရာစဉ် [အ-အာ]	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ် [က]	စာမျက်နှာ
အဂ္ဂိသီခ နဂါး	၃၇	ကရဝိကတောင်	၃၃
အပရဂေါယာကျွန်း	၃၅	ကလာဗုမင်း	၁၀၃
အပလာလနဂါးမင်း	၃၇	ကသိမင်း	၃၂၂
အမ္မဠလူလင်	၃၇	ကုက္ကိုပင်	၃၄
အရကရသေ့	၁၂၆	ကုဋ္ဌဒန္တပုဏ္ဏား	၃၇
အရဝါဠနဂါး	၃၇	ကောဠပဗ္ဗတကျောင်း	၂၇၅
အလမ္ဗာယံသမား	၃၂၇	ကောသလမင်း	၁၆
အဝီစိငရဲကြီး	၃၅		
အသုရာဘုံ	၃၅	[ခ-ဂ]	
အသောကမင်း	၁၆	ခရလောမဘီလူး	၃၇
အဿကဏ္ဍတောင်	၃၃	ဂဂ္ဂရာမိဖုရား	၄၀
အသျှင်သာရိပုတြာမထေရ်	၄၅	ဂဂ္ဂရာရေကန်	၄၀
အာဠဝကဘီလူး	၃၇	ဂဠုန်	၃၄
[ဤ-ဥ]		[စ]	
ဤသဓရတောင်	၃၃	စကြဝတေးမင်း	၃၁၈-၉၊ ၄၅၉
ဥဂ္ဂသုဋ္ဌေး	၁၁၄	စမ္မာပြည်	၄၀
ဥတ္တရကုရုကျွန်း	၃၅	စမ္မေယျနဂါးမင်း	၃၂၇
ဥတ္တရာ	၃၅၅	စာနုရောယလက်ပမ်းသည်	၁၁၅
		စိတ္တလတောင်	၂၇၅၊ ၃၅၅
[က]		စိတ္တလပဗ္ဗတကျောင်း	၃၅၄
ကဋ္ဌမုခမြေ	၅၂၇	စူဠောဒရနဂါးမင်း	၃၇
ကမ္မောဇတိုင်း	၄၂၂	စူဠသိဝထေရ်	၃၅၆

၅၅၀

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ ဒုတိယအုပ်

အက္ခရာစဉ် [ဆ] စာမျက်နှာ

ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်း ၃၂၄
ဆားငန်သမုဒ္ဓရာ ၃၄

[ဇ]
ဇဋ္ဌိလသုဋ္ဌေး ၁၁၄
ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်း ၃၅
ဇောတိကသုဋ္ဌေး ၁၁၄

[တ-ထ]
တာဝတိံသာဘုံ ၃၄
တိဿထေရ် ၂၀၅
ထိမ်ပင် ၃၄

[ဒ-ဓ]
ဒဠ္ဇနေမိမင်း ၁၁၄
ဒီဃဘာဏက အဘယထေရ် ၂၀၃
ဒုသိမည်သော မာရ်မင်း ၁၀၃
ဒေဝပုတ္တတိုင်း ၂၀၅
ဓနပါလကဆင် ၃၇
ဓမ္မသိခနဂါး ၃၇

[န]
နန္ဒောပနန္ဒနဂါး ၁၁၅
နိဂဏ္ဌပုတ္တ ၃၇
နေမိန္ဒရတောင် ၃၃

[ပ]
ပင်လယ်ကသစ်ပင် ၃၄
ပဒေသရာဇ်မင်း ၃၁၈-၉

အက္ခရာစဉ် [ဝ] စာမျက်နှာ

ပါဠိလိပုတ်ပြည် ၃၅၂
ပိဏ္ဍပါတိကတိဿထေရ် ၂၀၅
ပုဏ္ဏသုဋ္ဌေး ၁၁၄
ပုဗ္ဗဝိဒေဟကျွန်း ၃၅
ပူတိမုခမြေ ၅၂၀
ပေါက္ခရာသဘာဝပုဏ္ဏား ၃၇

[ဖ-ဗ]
ဖုဿဒေဝထေရ် ၁၀၀
ဖားနတ်သား ၄၀
ဗလဒေဝမင်း ၁၁၅
ဗိမ္ဗိသာရမင်း ၁၆

[ဘ-မ]
ဘိမသေနမင်း ၁၁၅
မန္တဘတ်မင်း ၁၁၄
မလယဝါသိမဟာဒေဝထေရ် ၁၃၆
မလ္လကထေရ် ၂၀၃
မဟာကစ္စာယနထေရ် ၉၀
မဟာတိဿထေရ် ၂၀၅
မဟာနာမ် ၁၀၀
မဟာမောဂ္ဂလာန် ၁၁၅
မဟာသမ္မတမင်း ၁၁၄
မဟာသုဒဿန စကြာဝတေး
မင်း ၁၁၄
မဟောဒရ နဂါးမင်း ၃၇
မေဏ္ဍကသုဋ္ဌေး ၁၁၄

အမည် အက္ခရာစဉ်

၅၅၁

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ယ-ရ-လ]		[သ]	
ယုဂန္ဓိရ်တောင်	၃၃	သင်းဝင်ပင်ကြီး	၂၈၅
ယုခိဌိလမင်း	၁၁၅	သစ္စက	၃၇
ရက္ခိသ်ဘီလူး	၃၁၅	သတ္တမုခမြေ	၅၂၈
ရာဇ	၃၄၅	သပြေပင်	၃၃
လက်ပံပင်	၃၄	သဟမ္ပတိဗြဟ္မာမင်း	၁၆
လောကန္တရိက်ငရဲ	၃၅	သာရိပုတ္တရာ	၄၅, ၁၁၆
[ဝ]		သိကြားမင်း	၃၇, ၃၁၈-၉
ဝါသုဒေဝမင်း	၁၁၅	သိဃိဋ္ဌိကျွန်း	၃၅၂
ဝိနတကတောင်	၃၃	သီတာသမုဒ္ဒရာ	၃၃
ဝိသာခထေရ်	၃၅၂	သုဒဿနတောင်	၃၃
ဝိသာခသျှကြွယ်	၃၅၃	သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး	၄၅
[သ]		သူစိလောမဘီလူး	၃၇
သခွတ်ပင်	၃၄	သောဏဒဏ္ဍ	၃၇
သင်္ခပါလနဂါးမင်း	၃၂၈		

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ ဒုတိယတွဲ
အမှားအမှန် ပြင်ဆင်ချက်

စာမျက်နှာ	ကြောင်းရေ	အမှား	အမှန်
၁	၁၄	အဘဇာန်	အဘိဇာန်
၁	၁၈	သတ-သဒ္ဓါမူကား	သတိ-သဒ္ဓါမူကား
၃	၂၆	ရူပကာယံ	ရူပကာယံ
၄	၂၄	နာမ်ပုဒ်ကု	နာမ်ပုဒ်ကို
၃၂	၂၀	ဆိုဆိုအံ့	ဆိုအံ့
၄၀	၂၄	ဒေသိယမာနေ	ဒေသယမာနေ
၄၀	၂၅	မူအပ်သည်ရှိသော်	မူသည်ရှိသော်
၄၈	၂၀	အူးစရည်း	အိုးစရည်း
၄၉	၂၇	ရှိသေးသည်	မရှိသေးသည်
၅၁	၂၇	ကြိယာယမော	ကြိယာယမိမော
၆၄	၁၄	မှားယွင်း၏	မှားယွင်းခြင်း၏
၇၀	၇	ပရိသုဒ္ဓတ္တာ	တသ္မာ ပရိသုဒ္ဓတ္တာ
၇၂	၁၈	ပုရိမံ ပုရိမံ	ပစ္ဆိမံ ပစ္ဆိမံ
၇၂	၁၈	ပစ္ဆိမဿ ပစ္ဆိမဿ	ပုရိမဿ ပုရိမဿ
၇၂	၁၈-၁၉	နောက်နောက်သော	ရှေးရှေးသော
၇၈	၆	ဤအထူးဖြင့်	ဤအတူဖြင့်
၉၁	၁	ဗိုမှ	ဗိုမှ
၁၀၃	၂၆	ပြတ်သော	ဖြတ်အပ်သော
၁၃၉	၆	နှစ်ထေ	နှစ်ထွေ
၁၃၉	၃၄	(ပြည်)	(ဆ-သံ-သော)
၁၄၅	၂၆	အဆုံးတိုင်အောင်	အဆုံးတိုင်အောင်

၅၅၃ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ ဒုတိယတွဲ အမှားအမှန်ပြင်ဆင်ချက်

စာမျက်နှာ	ကြောင်းရေ	အမှား	အမှန်
၁၅၂	၇	အသမာဒါနဿ	အသမာဓာနဿ
၁၅၈	၂၈	နာ ၁၅၂-၌	နာ ၁၄၀-၌
၁၆၅	၇၊ ၉၊ ၁၂	ကျက်အပ်သော	ကြက်အပ်သော
၁၆၈	၁၃	သဏ္ဌာန်၏	သဏ္ဌာန်ရှိ၏
၁၇၃	၁၁	ဂေါဠတ	ဂေါဠက
၁၇၃	၂၉	ပန်းပဲတိ၏	ပန်းပဲတို့၏
၁၇၅	၂၈	ပန်းပဲတိ၏	ပန်းပဲတို့၏
၁၈၁	၂၁	လက်ခတ်မိသဖြင့်	လက်နက်ထိခတ်မိသဖြင့်
၁၈၂	၂၂	ဟတ္ထံ	ဟတ္တာ
၁၈၂	၂၃	ဟတ္ထံ	ဟတ္တာ
၁၈၇	၂၅	မိုးသီးရေ	မိုးရေ
၁၉၇	၂၈	နို့ဓမ္မလျှင်	နို့ဓမ္မလျှင်
၂၁၁	၇	သဒ္ဓကဏ္ဍကတ္တာ	သဒ္ဓကဏ္ဍကတ္တာ
၂၄၈	၁၅	ဖဏှောကံ	ဖနောင့်
၂၆၅	၉	ဝေမေဝံ	ဝေမေဝ
၂၇၆	၁၅	ဝိသေသနဖြစ်၍သာဝ၏	ဝိသေသနဖြစ်၍သာဝ၏
၃၆၀	၂၁	ချမ်းသာစွတကား	ချမ်းသာစွတကား ^၁
၃၆၀	၂၂	ရှိပေစွတကား ^၁	ရှိပေစွတကား
၃၆၀	၂၆	သုခိတောတောယံ	သုခိတော ဝတောယံ
၃၆၅	၂၇	ရှိသောဟုပေး။	ရှိသောဟုပေး။ (ပြည်)
၃၆၈	၁၈	ဤသိသော	ဤသို့သော
၃၇၂	၂၈	အလောဘသမ္ပယုတ္တံ	အလောဘသမ္ပယုတ္တံ
၃၉၁	၂၆	ရဟာယေစမတ္ထေစ	ဂရဟာယေ'ဒမတ္ထေ စ
၄၉၅	၂၉	မြမြမှတ်။	မြမြမှတ်။ (ပြည်)
၄၁၆	၁၈	ကဏ္ဍကောတိ	ကဏ္ဍကောတိ

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ ဒုတိယဘွဲ့ အမှားအမှန်ပြင်ဆင်ချက် ၅၅၄

စာမျက်နှာ	ကြောင်းရေ	အမှား	အမှန်
၄၂၀	၁၂	ဣဘိ	ဣတိ
၄၂၃	၂၀	အနန္တန္တိ	အနန္တန္တိ
၄၃၈	၂၉	မနိုင်သည်ချည်းလော	မစွမ်းနိုင်သည်ချည်းလော
၄၅၂	၁၇	ပုရေက္ခိတွာ	ပုရက္ခိတွာ
၄၅၄	၂၂	ခါဏုကဏ္ဍကမဂ္ဂေါပိ	ခါဏုကဏ္ဍကမဂ္ဂေါပိ
၄၇၈	၂၃	သင်္ဂြိုဟ်၏	သင်္ဂြိုဟ်၏
၄၈၄	၂၃	ယောဂကမ္မ၏	ယောဂကမ္မ၏
၅၀၆	၁၄	န ဇာနန္တိ၊ မသိ။	န ဇာနန္တိ၊ မသိကုန်။
၅၂၇	၁၁	မိုးရည်	မိုးရေ

အမှန်တရားထင်ရှားရမည့်

လူ့သဘာဝစရိုက်ဆိုးများကို ပယ်ရှားပြီး စရိုက်ကောင်းများကို ဖော်ဆောင်မည့်

တော်လှန်ရေးအစိုးရဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့မှ

ပိဋကတ်မြန်မာပြန်များကို ဖတ်ပါ

မြန်မာစာဖတ်တတ်သူတိုင်းဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏နိကာယ်ငါးရပ်ပိဋကတ်ပါဠိတော်

၅၂-ကျမ်းလုံးကို ဖတ်ရှုနားလည်နိုင်ကြပြီ

မြန်မာပြန် ကျမ်းများ

၁။ ဒီဃနိကာယ်(သုတ္တန်)	ပါဒါစာ	(၃-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၂။ မဇ္ဈိမနိကာယ်(သုတ္တန်)	။	(၃-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၃။ သံယုတ္တနိကာယ်(သုတ္တန်)	။	(၅-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၄။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်(သုတ္တန်)	။	(၁၁-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၅။ ခုဒ္ဒကနိကာယ် (ကျမ်း-၃၀) မှ		ဝိနည်း (၅-ကျမ်း)	၅-အုပ်
		အဘိဓမ္မာ (၃-ကျမ်း)	၄-အုပ်
		အခြားသုတ္တန် (၁၄-ကျမ်း)	၈-အုပ်

အစိုးရဝန်ထမ်းများအား ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင်ပါဠိတော် မြန်မာပြန် ကျမ်းစာအုပ်များကို အရစ်ကျဆပ်ငွေစနစ် (Instalment System) အရရောင်းချသည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေးစာတိုက်—ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်တွင် (ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင် ဝန်ဆောင်သံဃအဖွဲ့က တည်းဖြတ်ပြီး)
အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိချုပ် ဝဏ္ဏကျော်ထင် ဦးချစ်တင် (မှတ်ပုံတင်အမှတ်-၀၁၂၂/
၀၁၀၆) က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။